

నీవూ బైబిలును అర్థం చేసికోగలవు

ద్వితీయోపదేశకాండము

బాబ్ అట్లే
వ్యాఖ్యాన అధ్యాపకుడు
(బైబిలు వ్యాఖ్యాత)

వ్యాఖ్యాన మార్గదర్శక అధ్యయన శీర్షికలు
పాతనిబంధన వా. 3

BIBLE LESSONS INTERNATIONAL
MARSHALL, TEXAS
(Revised 2011)

విషయసూచిక

ఈ పాఠనిబంధన వ్యాఖ్యాన శీర్షికనందు ఉపయోగించిన సాంకేతిక ఆధారాల క్లుప్త వివరాలు	7
వివరణను సంయోగము చేయు హెబ్రీ మాఖిక రూపాల క్లుప్త నిర్వచనాలు.	9
ఈ వ్యాఖ్యానములో ఉపయోగించిన సాంకేతాక్షరాలు (అబ్బ్రేవేషన్స్)	16
రచయిత నుండి ఒక మాట: ఈ వ్యాఖ్యానము నీకు ఎలా సహాయపడగలదు?	18
బైబిలును చదివి అర్థము చేసికోడానికి మార్గదర్శకాలు: సత్యాన్ని పరిశోధించడానికి ఒక వ్యక్తిగత పరిశోధన.	21
ద్వితీయోపదేశ కాండమునకు పరిచయము.	31
ద్వితీయోపదేశకాండము 1	39
ద్వితీయోపదేశకాండము 2	82
ద్వితీయోపదేశకాండము 3.	98
ద్వితీయోపదేశకాండము 4.	109
ద్వితీయోపదేశకాండము 5.	142
ద్వితీయోపదేశకాండము 6.	167
ద్వితీయోపదేశకాండము 7.	179
ద్వితీయోపదేశకాండము 8.	192
ద్వితీయోపదేశకాండము 9.	203
ద్వితీయోపదేశకాండము 10.	213
ద్వితీయోపదేశకాండము 11.	223
ద్వితీయోపదేశకాండము 12.	233
ద్వితీయోపదేశకాండము 13.	247
ద్వితీయోపదేశకాండము 14.	261
ద్వితీయోపదేశకాండము 15.	274
ద్వితీయోపదేశకాండము 16.	284
ద్వితీయోపదేశకాండము 17.	294
ద్వితీయోపదేశకాండము 18.	307
ద్వితీయోపదేశకాండము 19.	320
ద్వితీయోపదేశకాండము 20.	327
ద్వితీయోపదేశకాండము 21.	333
ద్వితీయోపదేశకాండము 22.	345

ద్వితీయోపదేశకాండము 23.	354
ద్వితీయోపదేశకాండము 24.	366
ద్వితీయోపదేశకాండము 25.	378
ద్వితీయోపదేశకాండము 26.	386
ద్వితీయోపదేశకాండము 27.	394
ద్వితీయోపదేశకాండము 28.	404
ద్వితీయోపదేశకాండము 29.	424
ద్వితీయోపదేశకాండము 30.	434
ద్వితీయోపదేశకాండము 31.	444
ద్వితీయోపదేశకాండము 32.	457
ద్వితీయోపదేశకాండము 33.	486
ద్వితీయోపదేశకాండము 34.	504
అనుబంధం ఒకటి: పాత నిబంధన ప్రవచనమునకు పరిచయము	510
అనుబంధం రెండు: మెసొపొటేమియా యొక్క అధికారము యొక్క చారిత్రాత్మక క్లుప్త అవలోకనము.	515
అనుబంధం మూడు: చార్టులు, పాతనిబంధన కాలక్రమరేఖ.	524
అనుబంధము నాలుగు: సిద్ధాంతపరమైన వాఙ్మూలము.	528

ప్రత్యేక అంశముల విషయసూచిక

ఇశ్రాయేలీయులు (ఒక పేరు) 1:1.	41
సీనాయి పర్వతము యొక్క ప్రదేశము, 1:2.	44
ప్రాచీన తూర్పు సమీపప్రాంత కాలెండరు, 1:3.	45
దేవుని యొక్క పేర్లు, 1:3.	51
నిర్గమము యొక్క కాలము, 1:3.	51
ఇశ్రాయేలీయులకు పూర్వము పాలస్తీనా నివాసులు, 1:4.	53
వెయ్యి (Eleph), 1:15.	60
నీతి, 1:16	61
పొడవాటి/బలవంతులైన యోధులకు లేక ప్రజల గుంపులకు ఇవ్వబడిన పేర్లు, 1:28	69
పా. ని. లోని విశ్వాసము, నమ్మకము, విశ్వసనీయత, (౧౫) 1:32.	71
కార్యభారముగల యుగము, 1:39.	77
ఎఱ్ఱసముద్రము, 1:40.	78
నిర్గమములోని అరణ్యము, 2:1.	83
దేవుడు మానవునిగా చిత్రీకరింపబడుట, 2:15.	89
యెహోవా కఠినపరచబడుట, 2:30.	94
హృదయము, 2:30.	95
మూర, 3:11.	103
దేవుని బయలుపాటుకు పదములు, 4:1.	110
యెహోవా యొక్క నిత్య విమోచన ప్రణాళిక, 4:6.	116
అగ్ని, 4:31.	117
నిబంధన, 4:13.	118
ఎందుకని పా.ని. వాగ్దానాలు క్రొ. ని. వాగ్దానాల కంటి భిన్నంగా కనిపిస్తాయి.	126
ఇశ్రాయేలీయుల దేవుని యొక్క లక్షణాలు, 4:31.	125
ఎరుగుట, 4:35.	134
పా.ని. నిరంతరము ('Olam), 4:40.	135
నేల, దేశము, భూమి, 5:8. (౧౫౫).	146
కృప (Hased), 5:10.	148
పరిశుద్ధత, 5:12 (౧౫౫౮)..	151
సబ్బాతు, 5:12.	151
నిర్గమకాండము 20 మీద నోట్స్ (హంతకుడు), 5:17.	158
శాంతి మరియు యుద్ధము, 5:17.	158
మహిమ, 5:24.	158

ఏకదేవతావాదము, 6:4.	170
క్రయధనం/విమోచన, 7:8.	184
దేశమును స్వాధీనపరచుకొనుట, 8:1.	193
దేవుడు తన ప్రజలను పరీక్షించుట, 8:2.	195
దేవుని తండ్రి తనము, 8:5.	197
ఇశ్రాయేలీయులకు యెహోవా కృపాకార్యాలు, 9:4-6.	205
పితరులకు నిబంధన వాగ్దానాలు, 9:5.	206
ద్వితీయోపదేశకాండమును ఆ తరువాత జరిగిన కూర్పులు, 10:6.	215
ఇశ్రాయేలీయులకు యెహోవా యొక్క నిబంధన ఆవశ్యకతలు, 10:12.	219
విగ్రహారాదన యొక్క పర్యవసానాలు, 11:16-17.	228
కనానీయుల సంతాన సాఫల్య పూజలకు ఇశ్రాయేలీయుల తప్పినిసరి స్పందన, 12:3.	236
యెహోవా యొక్క "నామము", 12:5.	238
మొలేకు, 12:31.	244
షా. ని. ప్రవచనము, 13:1.	249
దుఃఖ ఆచారాలు, 14:1.	263
షా.ని. ఆహార నియమాలు, 14:3.	265
అసహ్యము, 14:3.	265
మధ్యపానము (పులియబెట్టుట) మరియు మధ్యపానీయము (బానిస అగుట), 14:26	270
పస్కా, 16:1.	286
పెంటాటన్ యొక్క మోషే గ్రంథకర్తృత్వము, 17:14.	300
నిందారహితము, దోషారోపణము, నిర్దోషత్వము, అనిందత్వము, 18:13.	315
ఇశ్రాయేలీయులలోని మరణశిక్ష, 21:21.	340
ఉరితీయుట, 21:22.	342
శాపము, 21:23.	343
లేఖనాలలోని సాంకేతిక సంఖ్యలు, 23:2,3.	357
భిక్షదానము, 24:13.	373
ప్రాచీన తూర్పు ప్రాంత బరువులు మరియు తూనికలు, 25:13.	382
మోషే శాసనములోని దశమభాగము, 26:12.	390
ఆమెన్, 27:15.	399
షా.ని. లోని పశ్చాత్తాపము, 30:2.	435
ఇశ్రాయేలీయుల పండుగలు, 31:10.	448
హెబ్రీ పద్యకావ్యము, 32వ. అధ్యాయ అంత్యశ్లి.	459
కాపుదలకు మరియు అనుగ్రహానికి సాధ్యకృమ వలె ఒక నీడ.	468
షా. ని. లోని దయ్యలు, 32:17.	470

స్వకీయమైన చెడు, 32:17.	471
మరణించిన వారు ఎక్కడ ఉన్నారు?, 32:22.	474
దీవెన, 33:1.	488
చేతులు మీద ఉంచడం, 34:9.	508

ఈ పాతనిబంధన వ్యాఖ్యాన శీర్షికనందు ఉపయోగించిన

సాంకేతిక ఆధారాల క్లుప్త వివరాలు

I. నైఋతుక

పురాతన హీబ్రూకు సంబంధించి అనేక అద్భుతమైన నిఋతువులు అందుబాటులో ఉన్నాయి.

- A. Francis Brown, S. R. Driver, and Charles A. Briggs ద్వారా వ్రాయబడిన *Hebrew and English Lexicon of the Old Testament* (హెబ్రీ అండ్ ఇంగ్లీష్ లెగ్జికాన్ ఆఫ్ ది ఓల్డ్ టెస్టమెంట్). ఇది William Gesenius చేయబడిన జర్మన్ నిఋతువును ఆధారము చేసికొని ఉంది. ఇది BDB అని పొడిఅక్షరాలతో తెలియపరచబడింది.
- B. Ludwig Koehler and Walter Baumgartner చే వ్రాయబడిన M. E. J. Richardson చే తర్జుమా చేయబడిన *The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament* (ది హీబ్రూ అండ్ అరామిక్ లెగ్జికాన్ ఆఫ్ ది ఓల్డ్ టెస్టమెంట్). ఇది పొడిఅక్షరాలలో KB అని తెలియపరచబడింది.
- C. William L. Holladay చే వ్రాయబడిన *A Concise Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament*, మరియు ఇది జర్మన్ నిఋతువును ఆధారము చేసికొనిపి ఉంది.
- D. Willem A. Van Gemeren చే కూర్చుచేయబడి, ఐదు క్రొత్త సిద్ధాంత పద అధ్యయనం గ్రంథాల హక్కు కలిగిన *The New International Dictionary of Old Testament Theology and Exegesis* (ది న్యూ ఇంటర్నేషనల్ డిక్షనరీ ఆఫ్ ఓల్డ్ టెస్టమెంట్ థెయోలజీ అండ్ ఎగ్జిజిసిస్). ఇది పొడి అక్షరాలలో NIDOTTE. గా తెలియజేయబడింది.

ఎక్కడైతే నిఋతువుల అర్థాలు తేడాగా ఉన్నాయో అక్కడ అనేక ఇంగ్లీషు తర్జుమాలను “పదానికి పదము” మరియు “డైనామిక్ ఈక్వలెంట్” లుగా చూపించాను (NASB, NKJV, NRSV, TEV, NJB) (చూ. Gordon Fee & Douglas Stuart, *How to Read the Bible For All Its Worth* (హౌ టు రీడ్ ది బైబిల్ ఫర్ ఆల్ ఇట్స్ వర్త్), 28-44 పేజీలు.

II. వ్యాకరణయొక్కమైన

వ్యాకరణయొక్కమైన గుర్తింపు సహజముగా John Joseph Owens యొక్క నాలుగు సంపుటలుగా ఉన్న *Analytical Key to the Old Testament* (ఎనాలిటికల్ కీ టు ది ఓల్డ్ టెస్టమెంట్). ఇది Benjamin Davidson యొక్క *Analytical Hebrew and Chaldee Lexicon of the Old Testament* (యనటిటికల్ హీబ్రూ అండ్ చల్డీ లెగ్జికాన్ ఆఫ్ ది ఓల్డ్ టెస్టమెంట్).

“నీవూ బైబిలును అర్థము చేసికొన గలవు” అనే పా.ని. శీర్షికలలో ఉపయోగించబడిన వ్యాకరణ మరియు వాక్య ప్రక్రియలు ఆధారమైన మరొక గ్రంథము యునైటెడ్ బైబిల్ సొసైటీ వారి “ది హెల్ప్స్ ఫర్ ట్రాన్స్లేటింగ్ సిరీస్”. వారు దీనికి పెట్టిన పేరు “ఎ హాండ్ బుక్ ఆన్ _____.”

III. మూలగ్రంథ సంబంధితము

హీబ్రూ పాఠ్యాంశ అక్షర అక్షర దైవావేశితానికి నేను కట్టుబడ్డాను (మానోరెటిక్ హాల్లులు, విశ్లేషణలను కాదు). అన్ని ఎత్తి వ్రాసిన, పురాతన పాఠ్యాలుగా ఉన్నందున ఇక్కడ కొన్ని సందేహాస్పద వాక్య భాగాలు ఉన్నాయి. సహజముగా దీనికి కారణము ఈ క్రింద ఇవ్వబడిన కారణాలు:

- A. *hapax legomenon* (హీపాక్స్ లెగోమినాన్) (హీబ్రూ పా.ని. ఈ పదాలు ఒక్కసారి మాత్రమే ఉపయోగించబడ్డాయి)
- B. భాషీయపదాలు (అసలు అర్థాలు లేని పదాలు, వచనాలు)
- C. రూఢిలేని చరిత్రలు (మనకు సమాచారము లేని పురాతన ప్రపంచము)

- D. హీబ్రూల యొక్క పరిమిత ఉద్ధారణ యొక్క బహు సెమిటిక్ సమాస్తిక్ పరిధి
- E. ఆ తరువాత వచ్చిన లేఖకుల ఎత్తివ్రాసిన పురాతన హీబ్రూ పాఠ్యభాగాలకు సంబంధించిన సమస్యలు
- F. వారి కాలానికి పూర్తి మరియు అవగాహన కలిగించుటకు స్వచ్ఛగా ఎత్తివ్రాయడానికి హీబ్రూలో లేఖకులకు శిక్షణ ఇవ్వబడింది (NIDOTTE 52-54 పేజీలు).

మెసోరెటిక్ మూలగ్రంథ పరంపరలకు బయట అనేక హీబ్రూ పదాలు మరియు వాక్యాలకు ఆధారాలు ఉన్నాయి.

1. సమరియ పెంటాటచ్
2. మృత సముద్రపు చుట్టలు
3. నాప్ పేపిరస్ (డకలాగ్)
4. సవెరస్ స్క్రోల్స్ (పెంటాటచ్)
5. ఆ తరువాత దొరికిన కొన్ని నాణెములు, ఉత్తరాలు, ఓస్తాకా (వ్రాయడానికి ఉపయోగించబడిన కాల్పని కుండ ముక్కలు).
అయితే గ్రీకు క్రొ.ని. చేతివ్రాతలలో లాగా ఎక్కువ భాగము ఫా.ని. కుటుంబ చేతివ్రాతలు లేవు. మెసోరెటిక్ పాఠ్యము యొక్క పాఠ్యాంశ విశ్వసనీయత కొరకు Bruce K. Waltke వ్రాసిన “The Reliability of the Old Testament Text (ది రెలియబిలిటీ ఆఫ్ ది ఓల్డ్ టెస్టమెంట్ టెక్స్) NIDOTTE, వా. 1, 51-67 పేజీలు చూడుము.

జర్మన్ టైబిల్ సొసైటీ, 1997 నుండి ఉపయోగించబడ్డ హీబ్రూ పాఠ్యము *Biblia Hebraica Stuttgartensia* (బిబ్లికా హెబ్రాకా స్టట్టర్జైన్సియా), దీనికి Leningrad Codex (లెనినగ్రాండ్ కోడెక్స్) (క్రీ.శ. 1009) ఆధారము. అప్పుడప్పుడు ఒకవేళ గ్రీకు గజిబిజీగా లేక తారుమారుగా ఉంటే పురాతన భాషాంతరాల (Greek Septuagint, Aramaic Targums, Syriac Peshitta, and Latin Vulgate) సమాలోచింపతగినవి.

వివరణను సంయోగము చేయు

హెబ్రీ మాఖిక రూపాల క్లుప్త నిర్వచనాలు

I. హెబ్రీ చారిత్రాత్మక అభివృద్ధి యొక్క క్లుప్తవివరణ

హీబ్రూ ఆసియా నైరుతి భాషలైన సెమిటిక్ (పదజాలము) లో ఒక భాగమై ఉంది. ఈ పేరు నోవహు కుమారుడు షేము ((చూ. ఆ.కా. 5:32; 6:10) నుండి వచ్చింది (ఆధునిక పండితుల విశ్లేషణ). ఆ.కా. 10:21-31లో షేము సంతానము ఒక అరాబ్బులు, హీబ్రీయులు, సిరియనులు, అరామీయనులు, అష్షూరియనులు అని ఒక జాబితా ఇవ్వబడింది. నిజానికి కొన్ని సెమిటిక్ భాషలు హోము యొక్క సంతానములో కూడా, కనాను, ఫోయినీషియా, ఇతియోపియా లాగా ఉపయోగించబడ్డాయి (చూ. ఆ.కా. 10:6-14).

హీబ్రూ ఈ వాయువ్య పదజాల భాషలలో ఒక భాగము. ఆధునిక పండితులు ఈ పురాతన భాషల సమూహాలు బయలు వచ్చిన నమూనాలను కలిగి ఉన్నారు:

- A. అమోరియ (అకాడియన్ లో క్రీ.పూ. 18వ. శతాబ్దము *Mari Tablet* నుండి)
- B. కనానియ (యుగారిటిక్ లో క్రీ.పూ. 15వ. శతాబ్దపు (*Ras Shamra Tablets* నుండి)
- C. కనానియ (కనానైట్ అకాడమీలో క్రీ.పూ. 14వ. శతాబ్దపు (*Amarna Letters* నుండి)
- D. ఫోయోనిషియ (హీబ్రూ ఫోయోనిషియ అక్షరాలను వాడుతుంది)
- E. మెయోబియ (మెషా శిలాఫలకము, క్రీ. పూ. 840)
- F. అరామీయ (ఆ.కా. 31:47 [రెండు పదాలు]; యిర్మీయా 10:11; దాని. 2:4బి-6; 7:28; ఎజ్రా 4:8-6; 7:12-26 లలో వాడబడిన పెద్దయ సాంప్రాజ్య అధికారిక భాష మరియు పాలిస్టినాలో క్రీ.శ. మొదటి శతాబ్దములో యూదుల చేత వాడబడింది)

యెషయా 19:18లో హీబ్రూ భాష “కనానీయుల నాలుక” అని కూడా పిలువబడింది. దాదాపు క్రీ.పూ. 180లో “హీబ్రూ” జ్ఞానపరమైన (టెన్ సిరాచ్ యొక్క జ్ఞానము) ప్రస్తావనగా మొదటిలో పిలువబడింది (మరియు కొన్ని ఆదిమ స్థలాలలో కూడా, చూ. *Anchor Bible Dictionary* (యాంకర్ బైబిల్ డిక్షనరీ), వా. 4, 205 సగము పేజీలు). ఇది మెయోబి మరియు యుగారిట్ వాడుకలో ఉన్న భాషలకు చాలా దగ్గర సంబంధము కలిగి ఉంది. పురాతన హీబ్రూ బైబిలేతరర ప్రాంతాలలో ఉపయోగించబడినట్లు కొన్ని ఉదాహరణలు:

- 1. గెజర్ కావలెండర్, క్రీ.పూ. 925 (ఒక స్కూలు పిల్లాడి వ్రాతలలో)
- 2. సిలోయము శిలాశాసనము, క్రీ.పూ. 705 (సొరంగ వ్రాతలు)
- 3. సమరియ ఓస్ట్రక, క్రీ.పూ. 770 (పగిలిన కుండపైన పన్ను లెక్కలు)
- 4. లాచిష్ ఉత్తరాలు, క్రీ.పూ. 587 (యుద్ధ సంభాషణలు)
- 5. మెక్కాబీను నాణెములు, ముద్రలు
- 6. కొన్ని మృతసముద్ర చుట్టల పాఠ్యములు
- 7. అనేక శిలాశాసనాలు (చూ. భాషలు [హీబ్రూ],'' ఎబిడి 4:203 సగము)

ఇది, అన్నీ సెమిటిక్ భాషలలాగే, మూడు అచ్చులతో పొందినవి (మూడు-అచ్చుల మూలకము). ఇది ఒక కఠినమైన భాష. ముందు, వెనుక లేక మధ్య చేరిక పదాలు వాక్య ప్రక్రియను నిర్వహిస్తుండగా, మూడు-మూల అచ్చులు పదము యొక్క ప్రధాన అర్థాన్ని ఇస్తుంది (హల్లులు తరువాత కలుపబడతాయి, చూ. Sue Green, *Linguistic Analysis of Biblical Hebrew* [లింగ్వెస్టిక్ అనలైసిస్ ఆఫ్ బిబ్లిక్ హీబ్రూ], 46-49 పేజీలు).

హీబ్రూ పదజాలము గద్యభాగానికి మరియు పద్యభాగములకు మధ్య తేడాను తెలుపుతుంది. పద అర్థాలు జానపద శబ్దలక్షణాలకు జతచేయబడి ఉంటాయి (భాషా మూలాలు కావు). పదవిన్యాసాలు, శబ్దవిన్యాసాలు సర్వసాధారణము (paronomasia).

II. గుణాదుల దృష్టికోణము

A. క్రియవాచకాలు

మామూలుగా ఒక పద నిర్మాణము క్రియ, సర్వనామము, కర్త (విశేషకములతో), కర్మ (విశేషకములతో) అనే వరుసలో ఉంటుంది. ప్రధాన తళవరసవేయని క్రియ *Qal*, పెర్ఫెక్టు, మస్కులైన్, ఏకవచనము రూపకము. హీబ్రూ మరియు అరామీయ పదకోశాలు పొందుపరచి ఉంటాయి. క్రియలు ఈ క్రింది వాటిని చూపుటకు విభక్తిలను కలిగి ఉంటాయి

1. సంఖ్య – ఏకవచనము, బహువచనము, రెండూ
2. లింగము – పుంలింగము మరియు స్త్రీ లింగము (నపుంసలింగము లేదు)
3. వృత్తులు – స్వార్థకవృత్తి, ఆనంతర్యాద్యర్థ క్రియాప్రవృత్తి, విధ్యాద్యర్థకప్రయోగము (సాదృశ్యము ద్వారా ఆధునిక ప్రాశ్నాత్మ భాషలు, వాస్తవికతకు క్రియా సంబంధము)
4. కాలము (దృష్టికోణము)

- a. పెర్ఫెక్టు, ప్రారంభము, కొనసాగింపు, ముగింపు అనే భావాలలో ఒక క్రియ యొక్క పూర్ణత్వమును తెలియునది. సహజముగా ఈ నిర్మాణము జరగిపోయిన ఒక పనిని చెప్పడానికి ఉపయోగింపబడుతుంది. J. Wash Watts, *A Survey of Syntax in the Hebrew Old Testament*, (ఎ సర్వే ఆఫ్ సింటాక్స్ ఇన్ ది హీబ్రూ ఓల్డ్ టెస్టమెంట్) అనే పుస్తకములో ఇలా అన్నాడు

“ఒక పెర్ఫెక్టు ద్వారా ఒక సర్వాన్ని వివరించడము కూడా ఒక ఖచ్చితత్వముగా పరిగణించబడుతుంది. ఒక ఇంపెర్ఫెక్టు ఒక వీలును లేక ఆశను లేక ఒక ఎదురుచూపు స్థితిలను చిత్రికరిస్తుంది కానీ, పెర్ఫెక్టు ఒక యధార్థతను, ఒక నిజాన్ని, రూఢిని చూస్తుంది” (పే. 36).

S. R. Driver, *A Treatise on the Use of the Tenses in Hebrew* (ఎ ట్రీటిస్ ఆన్ ది యూజ్ ఆఫ్ ది టెన్సెస్ ఇన్ హీబ్రూ) లో ఇలా వివరించాడు:

“పెర్ఫెక్టు భౌష్యత్తులో నెరవేర్చబడే క్రియలను తెలపడానికి నియమించబడింది, అయితే ఇది భౌష్యత్తు సరిచేయజాలని నిర్వయాలపైన ఆధారపడింది. అంటే ఇది వాస్తవానికి జరిగినట్లు మాట్లాడుతుంది: ఒక శాసనము, వాగ్దానము లేక తీర్మానము, ప్రత్యేకించి ఒక దైవత్వముగా తరచూ పెర్ఫెక్టు కాలములో చెప్పబడుతుంది” (17పే. ఉదా. ప్రవచన పెర్ఫెక్టు).

Robert B. Chisholm, Jr. *From Exegesis to Exposition* (ఫ్రమ్ ఎక్జేజిస్ టు ఎక్స్పోజిషన్) లో ఈ క్రియా రూపకాన్ని ఈ విధముగా నిర్వచించింది:

“... బయటి పరిస్థితిని మొత్తముగా చూస్తుంది. ఒక కార్యమైనా లేక ఒక స్థితియైనా, ఒక వాస్తవముగా తెలుపుతుంది (ఒక వ్యక్తి లేక ఒక మనసుతోపాటు). ఒక కార్యముగా అయితే, వక్త లేక కథకుడు వాక్యాత్మక కోణము నుండి పూర్తిగావింపబడిన క్రియవలె దృష్టించబడుతుంది (ఇది నిజముగా పూర్తి అయిందా లేక యధార్థమా అన్నది ముఖ్యము కాదు). పెర్ఫెక్టు ఒక గతము, వర్తమానము లేక భౌష్యత్తు క్రియ/స్థితిలకు సంబంధము కాగలదు. పైన చెప్పిన విధముగా, ఒకడు పెర్ఫెక్టును ఒక ఇంగ్లీషు లాగా కాల-ఆధారితాలను ప్రభావితము చేసే కాల పరిధి సందర్భాన్ని బట్టి నిర్ణయించబడుతుంది” (86 పే).

- b. ఇంపెర్సెక్టు, తరచూ గమ్యము వైపుగా కదలుతున్న కొనసాగే క్రియను గురించి తెలుపుతుంది (అసంపూర్ణ, పునరుక్త, కొనసాగే, లేక అనిశ్చిత). సహజముగా ఈ నిర్మాణము వర్తమాన మరియు భౌష్యత్తు క్రియలకు ఉపయోగపడుతుంది. J. Wash Watts, *A Survey of Syntax in the Hebrew Old Testament*, (ఎ సర్వే ఆఫ్ సిన్టాక్స్ ఇన్ ది హీబ్రూ ఓల్డ్ టెస్టమెంట్) ఇలా చెప్పుతుంది

“ఇంపెర్సెక్టులు అన్ని పూర్తికాని స్థితిని ప్రదర్శిస్తాయి. అవి పలుమార్లు వచ్చే వాటిని లేక పెంపొందుతున్న లేక అనిశ్చితమైనవిగా ఉంటాయి. ఇంకో విధముగా, పార్శికాభివృద్ధి, లేక పార్శికంగా నిశ్చితమైనవి. అన్ని విషయాలలో కూడా అవి ఒక విధముగా పార్శికాల్, అది., అసంపూర్ణము” (55 పే).

Robert B. Chisholm, Jr. *From Exegesis to Exposition* (ప్రమ్ ఎగ్జిజిసిస్ టు ఎక్స్పోజిషన్), ఇలా చెప్పుతుంది

“ఇది విధానాన్ని మరియు భావము రెంటిని కలిగి ఉంటుంది కనుక అసంపూర్ణ సారాంశ ఒక్క భావానికి కుదించడము కష్టము. కొన్నిసార్లు ఇంపెర్సెక్టు ఒక ఇండికేటివ్ భావముగా వాడబడి, ఒక విశేషము అవుతుంది. మరి కొన్నిసార్లు క్రియను మరింత విశేషముగా దృష్టించి, అనుమానిత, అనిశ్చిత, సంభావితాలు లాగా సాగుతుంది” (89 పే).

- c. గతములో జరిగిన క్రియకు ఈ క్రియ (ల)ను కలపడానికి *waw* ను జతచేస్తుంది.
d. ఇంపరేటివ్, ఇది వక్ర ఇచ్చి మరియు శ్రోత యొక్క తగిన ప్రతిస్పందనను ఆధారము చేసికొని ఉంటుంది.
e. పురాతన హీబ్రూలో కేవలము పెద్ద సందర్భము గ్రంథకర్త ఉద్దేశించిన కాల ధోరణిలను నిర్ణయించగలదు

B. ఏడు ప్రధాన విభక్తిని మార్చే నిర్మాణాలు మరియు వాటి ప్రాముఖ్య అర్థాలు. నిజానికి ఈ నిర్మాణాలు సందర్భములోని ఒకదానికతో మరొకటి సంయోగపరచుటకు పనిచేస్తాయి, ఇవి ఒంటరిగా ఉండవు.

1. *Qal (Kal)*, అన్ని నిర్మాణాలలో కంటే అతి సహజము, ప్రధానము. సామాన్య పనిని లేక ఉన్న స్థితిని తెలుపుతుంది. ఇక్కడ కారణత్వము లేక నిర్దేశము భావింపబడదు.
2. *Niphal*, చాలా సహజమైన రెండవ నిర్మాణము. ఇది సహజముగా సానుకూలము, అయితే ఈ నిర్మాణము కూడా ఒక అన్వేషకక్రియ మరియు ప్రతినివర్తకముగా కూడా పని చేస్తుంది. దీనికి కూడా కారణత్వము లేక నిర్దేశము భావింపబడదు.
3. *Piel*, ఈ నిర్మాణము ఒక పనిని ఒక స్థితికి తీసికొనిరావడాన్ని తెలియజేస్తుంది. *Qal* యొక్క ప్రధాన అర్థము యొక్క మూలము ఒక ఉన్న స్థితి లోనికి అభివృద్ధి లేక పోడిగింపబడుతుంది.
4. *Pual*, ఇది పియెల్ కు సానుకూల ప్రతిరూపము. ఇది తరచూ అసమాపక క్రియ ద్వారా వ్యక్తము చేయబడుతుంది.
5. *Hithpael*, ప్రతినివర్తక లేక విలోమరాశి వంశములము. ఇది పియెల్ వంశములానికి పునరుక్తి లేక అవధిక క్రియను తెలియజేస్తుంది. అరుదైన సానుకూల నిర్మాణము *Hothpael* గా పిలువబడింది.
6. *Hiphil*, కారణత్వము యొక్క సకర్మక నిర్మాణము *Piel* కు పరస్పర విరోధము. దీనికి అనుమతించే భావము కలదు, అయితే సహజముగా ఒక సంఘటనకు కారణాన్ని సూచిస్తుంది. ఒక జర్మన్ హీబ్రూ వ్యాకరణకర్త, Ernst Jenni, *Piel ఏదైనా ఒకటి ఉన్న స్థితిలోనికి రాబోతున్నదానికి తెలుపగా, Hiphil ఇది ఎలా జరిగిందో తెలుపుతుంది.*
7. *Hophal, Hiphil* సకర్మ ప్రతిరూపము. ఈ చివరి రెండు వంశములాలు, ఏడు మూలాలలో తక్కువ వాడబడ్డాయి ఇక్కడ ఇవ్వబడిన సమాచారములోని ఎక్కువ భాగము Bruce K. Walke మరియు M. O'Connor వ్రాసిన *An Introduction to Biblical Hebrew Syntax* (యన్ ఇంట్రోడక్షన్ టు బిబ్లికల్ హీబ్రూ సిన్టాక్స్) పే. 343-452 నుండి తీసికొనబడింది.

మంత్రాంగము మరియు కారకత్వ చార్టు. హీబ్రూ క్రియాపదనాన్ని అర్థము చేసికొనుటకు ఒక మార్గము ప్రయోగ (వాయిస్) సంబంధ విధానముగా చూడడము. కొన్ని వంశములాలు తక్కిన వంశములాలతో విభేదించుకొంటాయి (అది *Qal Niphal; Piel - Hiphil*)

క్రింద ఇవ్వబడిన పట్టిక కారణత్వముగా క్రియాపదము యొక్క ప్రధాన నిర్వహణను దృష్టించుటకు ప్రయత్నించుచున్నది.

ప్రయోగము లేక కర్త	రెండవ కర్తృత్వము లేదు	ఒక సకర్మక రెండవ కర్తృత్వము	ఒక కర్మార్థక రెండవ కర్తృత్వము
సకర్మము	Qal	Hiphil	Piel
మధ్య కర్మార్థకము	Niphal	Hophal	Pual
ఆత్మనేపదార్థక క్రియ / అన్యోన్యక్రియ	Niphal	Hiphil	Histhpael

ఈ పట్టిక క్రొత్త అకాడియన్ పరిశోధన వెలుగులో మాలిక విధానను గురించిన అద్భుత తర్కణ నుండి తీసికొనబడింది (చూ. Bruce K. Waltke, M. O'Conner, *An Introduction to Biblical Hebrew Syntax* (యన్ ఇంట్రోడక్షన్ టు బిబ్లికల్ హీబ్రూ సిన్టాక్స్), 354-359 పేజీలు)

R. H. Kennett, *A Short Account of the Hebrew Tenses* (ఎ షార్ట్ అకౌంట్ ఆఫ్ ది హీబ్రూ టెన్సెస్), అవసరమైన హెచ్చరికను ఇచ్చింది.

‘ఉపదేశించేటప్పుడు సహజముగా ఉండే విషయమేమిటంటే, హెబ్రీయులైనా వారి మనస్సులలో ఉంచడానికి ప్రయత్నించినా కూడా ఒక విద్యార్థి హీబ్రూ క్రియవాచకాల అర్థాలను పొందడానికి ఉన్న ప్రధాన సమస్య; ప్రతి హీబ్రూ కాలాలతో సమానమైన లాటిన్ లేక ఇంగ్లీషు నిర్మాణాలను ఇవ్వడానికి ప్రయత్నించి, ఆ నిర్దిష్టమైన కాలమానము సహజముగా తర్జుమా చేయబడుట. ఫలితముగా పాతనిబంధన భాషకు జీవము మరియు బలము నిచ్చే ఈ అర్థాల నీడలను పొందలేక పోవడము.

హీబ్రూ క్రియలను మనము ఉపయోగించడము ఉన్న సమస్య వాటిని మనము చూసేవిధానము, అవి మన సొంత ఆలోచనలకు వేరుగా ఉండడము, హెబ్రీయులు ఒక పనిని లక్ష్యపెట్టుతుండగా; కాలము మన మొదటి ప్రాముఖ్యము, ‘కాలమానము’ వారికి రెండవ ప్రధాన్యత. కాబట్టి, ఒక విద్యార్థి హీబ్రూలోని తర్జుమా చేయబడిన ప్రతి లాటిన్ లేక ఇంగ్లీషు గట్టిగా పట్టుకొనకుండా, హెబ్రీయుల భావాలలో ఉన్నట్లు క్రియ యొక్క విధానాన్ని తీసికోవాలి.

‘కాలమానాలు’ అనే పేరు హీబ్రూ క్రియాపదాలను తప్పుదారి పట్టిస్తున్నది. పేరుకు మాత్రమే ఉన్న హీబ్రూ ‘కాలమానాలు’ కాలము ను తెలియజేకుండా, కేవలము క్రియను మాత్రమే తెలియజేస్తున్నాయి. నామవాచకాలు మరియు క్రియావాక్యాలు, ‘స్థితి’ అనే పదాన్ని అన్వర్తించుకొనుటలో తలెత్తే గజిబిజి కొరకు కాదు కానీ, ‘కాలమానము’ అని పిలవడము కంటే ‘స్థితి’ అని పిలవడము మెరుగుగా ఉంటుంది. హీబ్రూలో పూర్తిగా లేని కాలపరిమితి (కాలమానాన్ని) అన్వర్తించకుండా హీబ్రూ పదాన్ని ఇంగ్లీషులోనికి తర్జుమా చేయడము అస్సలు వీలుకాని పని. పురాతన హెబ్రీయులు పరిపూర్ణము వలె ఒక పర్సెక్టు, లేక పెంపొందించే రంగము వలె ఒక ఇంపెర్సెక్టులనే తప్ప గతము, వర్తమానము లేక భౌష్యత్తులో జరిగే ఒక క్రియను గురించి వారు పూర్తిగా మరిచిపోయారు. ఒకవేళ మనము ఒక హీబ్రూలోని పెర్సెక్టు, పూపర్సెక్టు లేక భౌష్యత్తు కాలానికి సంబంధించిన కాలమానాలను ఇంగ్లీషులోనికి తర్జుమా చేయ ప్రయత్నిస్తే, హీబ్రూలోని అర్థాలు ఇంగ్లీషులోనికి రావు. హీబ్రూలోని పని యొక్క కాలాన్ని ఏ క్రియారూపము చేతకానీ తెలియజేయలేము.’ (ముందమాట మరియు 1వ. పేజీ).

రెండవ మంచి హెచ్చరిక కొరకు Sue Groom, *Linguistic Analysis of Biblical Hebrew* (లింగ్వస్టిక్ అనలైసిస్ ఆఫ్ బిబ్లికల్ హీబ్రూ) మనకు ఇలా గుర్తుచేయగలదు,

‘‘ఆధునికి పండితుల యొక్క పురాతన మృత భాషల యొక్క సెమాటిక్ పరిధులు మరియు సంబంధించిన భావాలు కేవలము వారి సొంత అంత్వస్థో, లేక వారి సొంత ప్రాంతీయ భాషో, లేక ఆ పరిధులు క్లాసికల్ హీబ్రూలో ఉండినవో తెలిసికోవడము వీలులేదు’’ (128 పే).

C. ప్రాకారాలు (ఇవి కేవలము ఆధునికి ప్రాశ్నాత్మక భాషలనుండి తీసికోబడిన సాదృశ్యాలు మాత్రమే)

1. ఇది జరిగింది, ఇది జరగుతూవుంది (ఇండికేటివ్), సహజముగా పరోక్షభూతకాలముగా లేక అసమాపక క్రియగా ఉపయోగింపబడుతుంది (అసమాపక క్రియలన్ని నిర్వయార్థకాలే).
2. ఇది జరగబోతుంది, జరగవచ్చు (సంభావనార్థకము)
 - a. గుర్తించతగిన ఒక తధర్మక్రియగా వాడబడుతుంది
 - (1) ఉద్బోధకము (కలుపబడిన హెచ్), ఉత్తమపురుష అనద్యతన భూతకాల నిర్మాణము. ఇది సాధారణంగా ఒక కోరికను, ఒక అభ్యర్థనను లేక స్వ-ప్రోత్సాహమును తెలియజేస్తుంది (అది. శ్రోతచే ఆశింపబడిన చర్యలు)
 - (2) జస్సివ్ (అంతర్గత మార్పులు), ప్రథమపురుష అనద్యతన భూతకాలము (ఖండించు వాక్యాలలో ఇది మధ్యమపురుషముగా ఉండచ్చు), ఇది సహజముగా ఒక అభ్యర్థన, ఒక అనుమతి, ఒక హెచ్చరిక లేక సలహాను వ్యక్తపరుస్తుంది.
 - b. *u* లేక *lule* తో ఉపయోగించే పరోక్షభూతకాలము

కొయిన గ్రీకులో ఈ నిర్మాణాలు రెండవ తరగతి నిబద్ధ వాక్యాలకు సరిసమానము. ఒక అబద్ధ వాఖ్య (ప్రోటాసిస్) ఒక అబద్ధ ముగింపునిస్తుంది (అపోడోసిస్).
 - c. ఒక పరోక్షభూతకాలము మరియు *lu* యొక్క వినియోగము

సందర్భము మరియు *lu*, అలాగే ఒక భౌష్యత్తు దోరణి ఈ సంభావనార్థక ఉపయోగాన్ని గుర్తిస్తుంది. J. Wash Watts, వ్రాసిన *A Survey of Syntax in the Hebrew Old Testament* (ఎ సర్వే ఆఫ్ సిన్టాక్స్ ఇన్ ది హీబ్రూ ఓల్డ్ టెస్టమెంట్) నుండి కొన్ని ఉదాహరణలు: ఆ.కా. 13:16; ద్వితీ. 1:12; 2 రాజులు 13:8; కీర్త. 24:3; యెషయా 1:18 (చూ. 76-77 పేజీలు)

D. *Waw* – పరివర్తక/క్రమబద్ధక/సంబంధిత. ఈ హీబ్రూ ప్రత్యేకమైన వాక్యరచనాశైలి అనేక సంవత్సరాలు పెద్ద గజిబిజిని తెచ్చిపెట్టింది.

ఇది తరచూ సాహిత్యము మీద ఆధారపడి విభిన్న రకాల విధానాలలో ఉపయోగింపబడింది. ఈ గజిబిజికి కారణము ఆదిమ పండితులు ఐగుప్తీయులు, వారి సొంత స్థానిక భాషల వెలుగులో తర్జుమా చేయడానికి ప్రయత్నించడము. ఈ ఇబ్బందిని తెలియజేసినప్పుడు వారు హీబ్రూ ఒక ‘‘ఊహించబడ్డ’’ పురాతన, పురాణ భాష కావడమే అని ఆరోపించారు. ఐగుప్తు భాషలు కాలమానము (కాలము) ఆధారిత క్రియాపదాలు. ఆరోపించబడ్డ కొన్ని విభిన్న, వ్యాకరణలు వోప్ అనే అక్షరముతో పరోక్షభూతకాలము లేక అసద్యతన క్రియ భాషామూలకాలకు కలపబడింది. చర్యను దృష్టించడానికి ఇది ఒక ప్రత్యమ్నాయము.

1. దారిత్రాత్మక వృత్తాంతాలలో క్రియావాచకాలు ఒక స్థిర విధాన పద్ధతితో ఒక గొలుసులో ఒకటిగా కలపబడ్డాయి.
2. ముందు పెట్టే *waw* అక్షరము మునుపు ఉన్న క్రియావచనము(లు)తో ఒక ప్రత్యేక సంబంధాన్ని తెలుపుతుంది.
3. సందర్భము మొత్తము ఎప్పుడుగాని క్రియ గొలుసును అర్థము చేసికోవడానికి కీలకము. సెమిటిక్ క్రియవాచకాలు వేరు వేరుగా వివరించలేము.

J. Wash Watts, *A Survey of Syntax in the Hebrew Old Testament*, (ఎ సర్వే ఆఫ్ సిన్టాక్స్ ఇన్ ది హీబ్రూ ఓల్డ్ టెస్టమెంట్), హీబ్రూ పరోక్ష భూతకాలము మరియు అపద్యతన పరోక్ష భూతకాలములకు ముందు వోవ్ వాడకములో తేడాలను గమనించింది (52-53 పేజీలు). పర్వెక్టు యొక్క ప్రధాన భావము గతము కాగా, *waw* జతచేయడాన్ని బట్టి భౌష్యత్తు కాలములోనికి వ్యవస్థీకరిస్తున్నది. ఇదే ఇంపెర్వెక్టు కూడా ఉంది. దీని ప్రధాన ఉద్దేశము వర్తమానము లేక భౌష్యత్తు కాలము కాగా, *waw* చేర్చడాన్ని బట్టి దీనిని గతములోనికి తీసికెళ్ళుతున్నది. *waw* యొక్క సంకలనము ఈ అసహజ కాల మార్పు యొక్క వివరణ కాలమానములో వచ్చే ప్రధాన మార్పు కాదు. పరోక్షభూతకాల *waw* సంకలనము ప్రవచనాలకు బాగా పనిచేస్తుంది, అపద్యతన పరోక్షభూతకాల *waw* వృత్తాంతాలకు బాగా పనిచేస్తుంది (54,68 పేజీలు). వాట్స్ తన నిర్వచనాన్ని కొనసాగించాడు,

“*waw* సంయోగము మరియు *waw* క్రమానుగతముల ఒక ప్రధాన తేడాగా క్రింద ఇవ్వబడిన వ్యాఖ్యానాలు ఇవ్వబడినది:

1. *Waw* సంయోగము ఎప్పుడూ ఒక సమాంతరమును తెలియజేయడానికి కనిపిస్తుంది
2. *Waw* సంయోగము ఎప్పుడూ ఒక వరసను తెలియజేయడానికి కనిపిస్తుంది. ఇక్కడ మాత్రమే క్రమానుగత అపద్యతన పరోక్షగతము వాడబడే వోవ్ నిర్మాణము. దీనితో సంయోగము చేయబడిన అపద్యతన పరోక్షగతముల మధ్య కలపబడిన సంబంధము బహుశా ఐహిక క్రమము, తార్కిక పర్యవసానము, తార్కిక కారణము లేక తార్కిక వైరుధ్యము కావచ్చు. అన్నిటిలో కూడా ఒక క్రమము ఉంటుంది” (103 పే).

E. భావరూపము (ఇన్స్పీటివ్) – రెండు రకాల భావరూపాలు ఉన్నాయి

1. భావరూప సంపూర్ణతలు, “ఒక విషయముగా...నాటకీయ పరిణామము కొరకు బలముగా, స్వతంత్ర్యముగా, గట్టిగా తెలియజేసే భావాల కొరకు ఉపయోగించేది ఇది. దీనికి సహజముగా వ్రాయబడిన క్రియాపదము ఉండదు, ‘టు బి’ అనే క్రియ అర్థము చేసికొనవలసి ఉంటుంది, అయితే పదము నాటకీయముగా నిలచి ఉంటుంది” J. Wash Watts, *A Survey of Syntax in the Hebrew Old Testament*[ఎ సర్వే ఆఫ్ సిన్టాక్స్ ఇన్ ది హీబ్రూ ఓల్డ్ టెస్టమెంట్],” 92 పే).
2. భావరూపక నిర్మాణము, ఇవి విభక్తిప్రత్యయములు, సంబంధార్థక సర్వనామములు, నిర్మాణ సంబంధాల ద్వారా వ్యకరణపరంగా ఒక వాక్యానికి సంబంధించినవి” (91పే).

J. Weingreen, *A Practical Grammar for Classical Hebrew*, (ఎ ప్రాక్టికల్ గ్రామర్ ఫర్ క్లాసికల్ హీబ్రూ) నిర్మాణ స్థితిని వివరించింది:

“ఎప్పుడైతే రెండు (లేక ఎక్కువ) పదాలు ఒక మిశ్రమ భావాన్ని నిర్మించడానికి చాలా దగ్గరగా ఐక్యపరచబడుతాయో, అప్పుడు ఆధారిత పదము (లేక పదాలు) నిర్మాణాత్మక స్థితిలో ఉన్నది (ఉన్నాయి) అని చెప్పబడుతుంది” (44వ. పేజీ).

F. ప్రశ్నార్థకాలు

1. ఎప్పుడూ అవి వాక్యము మొదటిలో కనిపిస్తాయి.
2. ప్రశ్నార్థకాల ప్రాముఖ్యత
 - a. *ha* – సమాధానాన్ని ఎదురుచూడదు
 - b. *halo* – గ్రంథకర్త ఒక “ఔను” అనే సమాధానాన్ని ఎదురుచూస్తాడు

వ్యతిరేకార్థాలు

1. అవి ఎప్పుడూ దేనినైతే వ్యతిరేకిస్తాయో వాటి ముందు కనిపిస్తాయి.
2. సర్వసాధారణముగా వచ్చే వ్యతిరేకార్థ పదము *'al*.
3. *'al* అనే పదానికి ఒక అనిశ్చిత సహజార్థము ఉండి, ఉద్బోధక, జెస్సివ్ లతో ఉపయోగింపబడుతుంది.

4. *lebhilit*, అనే పదానికి అర్థము ‘‘దాని ప్రకారము. . .కాదు’’, ఇది భావరూపములతో కలిపి వాడబడుతుంది.
5. *'en* అనే పదము అసమాపక క్రియతో కలిపి వాడబడుతుంది.

G. నిబద్ధత వాక్యాలు

1. నాలుగు రకాల నిబద్ధత వాక్యాలు ఉన్నాయి, కొయినే గ్రీకులో ఇవి ప్రధానముగా సమాంతరాలు.
 - a. జరిగిపోయినట్లు ఏదైన జరుగుతుందనే ఊహ లేక ఆలోచన (గ్రీకులో మొదటి తరగతి)
 - b. నెరవేరడానికి ఏది అసాధ్యమో దాని సత్యదూరము (రెండవ తరగతి)
 - c. ఏదైతే సాధ్యమో లేక కనీసము వీలుందో అది (మూడవ తరగతి)
 - d. ఏదైతే కొంత వీలుండి, నెరవేర్చుకు సందేహోస్పదమో అది (నాల్గవ తరగతి)
2. వ్యాకరణ చిహ్నాలు
 - a. నిజమని ఊహించబడింది లేక యదార్థ స్థితి ఎప్పుడూ ఒక ఇండికేటివ్ పెర్సెక్టు లేక పార్టిసిపుల్ ఉపయోగించి, సహజముగా ఈ క్రింది వాటి ద్వారా ప్రొటాసిస్ పరిచయము చేయబడుతుంది
 - (1) *'im*
 - (2) *ki* (లేక *'asher*)
 - (3) *hin* లేక *hinneh*
 - b. సత్యానికి విరుద్ధ స్థితి ఎప్పుడూ ఒక పెర్సెక్టు కోణ క్రియాపదము లేక ఒక పరిచయ పార్టిసిపుల్ *lu* లేక *lule* పార్టిసిపుల్ తో కలిపి ప్రయోగింపబడుతుంది
 - c. వీలుకు అతి సమీపములో ఉండే స్థితి ఎప్పుడూ ఇంపెర్సెక్టు క్రియాపదము లేక ప్రొటాసిస్ లో పార్టిసిపుల్, సహజముగా *'im* లేక *ki* కి లు క పార్టిసిపుల్ పరిచయాలు కలిగి ఉపయోగింపబడుతాయి
 - d. వీలుకాని స్థితి ప్రొటాసిస్ లో ఇంపెర్సెక్టు సబ్జెంక్టివ్ గా ఉపయోగింపబడి, ఎప్పుడూ *'im* ను ఒక పరిచయ పార్టిసిపుల్ గా ఉపయోగిస్తుంది

ఈ వ్యాఖ్యానములో ఉపయోగించిన సాంకేతాక్షరాలు (అబ్రివేషన్స్)

ఎ బి	యాంకర్ బైబిల్ కామెంటరీస్, ఎడ్, విలియమ్ ఫోక్స్ వెల్ ఆల్ట్రైట్ అండ్ డేవిడ్ నోయల్ ఫ్రీడ్మాన్
AB	Anchor Bible Commentaries, ed. William Foxwell Albright and David Noel Freedman
ఎ బి డి	యాంకర్ బైబిల్ డిక్షనరీ (6 శీర్షికలు), ఎడ్, డేవిడ్ నోయల్ ఫ్రీడ్మాన్
ABD	Anchor Bible Dictionary (6 vols.), ed. David Noel Freedman
ఎ కె ఓ టి	జాన్ జోసెఫ్ ఓవెన్స్ చే వ్రాయబడిన యనలిటకల్ కీ టు ది ఓల్డ్ టెస్టమెంట్
AKOT	Analytical Key to the Old Testament by John Joseph Owens
ఎ ఎన్ ఇ టి	ఎన్సియంట్ నీయర్ ఈస్టర్న్ టెక్స్ట్స్, జేమ్స్ బి. ప్రిచార్డ్
ANET	Ancient Near Eastern Texts, James B. Pritchard
బి డి బి	ఎఫ్. బ్రైన్. ఎన్. ఆర్. డ్రైవర్ అండ్ సి.ఎ. బ్రిగ్స్ చే వ్రాయబడిన ఎ హీబ్రూ అండ్ ఇంగ్లీష్ లెక్సికన్ ఆఫ్ ది ఓల్డ్ టెస్టమెంట్
BDB	A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament by F. Brown, S. R. Driver and C. A. Briggs
బి హెచ్ ఎస్	బిబ్లియా హెబ్రైకా స్టుటగార్టెన్సియా, జి బి ఎస్, 1997
BHS	Biblia Hebraica Stuttgartensia, GBS, 1997
ఐ డి బి	ది ఇంటర్ప్రెటర్స్ డిక్షనరీ ఆఫ్ ది బైబిల్ 4) శీర్షికలు, (ఎడ్. జార్జి ఎ. బట్రిక్
IDB	The Interpreter's Dictionary of the Bible (4 vols.), ed. George A. Buttrick
ఐ ఎస్ బి ఇ	ఇంటర్నేషనల్ స్టాండర్డ్ బైబిల్ ఎన్సైక్లోపీడియా 5) శీర్షికలు, (ఎడ్. జేమ్స్ బర్
ISBE	International Standard Bible Encyclopedia (5 vols.), ed. James Orr
జె బి	జెరూషలేము బైబిల్
JB	Jerusalem Bible
జె పి ఎస్ ఓ ఎ	ది హోలీ స్క్రిప్చర్స్ అకార్డింగ్ టు ది మెసోరెటిక్ టెక్స్ట్ :ఎ న్యూ ట్రాన్స్లేషన్)ది జూయిష్ పబ్లికేషన్ సొసైటీ ఆఫ్ అమెరికా)
JPSOA	The Holy Scriptures According to the Masoretic Text: A New Translation (The Jewish Publication Society of America)
కె బి	ది హీబ్రూ అండ్ యరామిక్ లెగ్జికన్ ఆఫ్ ది ఓల్డ్ టెస్టమెంట్ ,లుడ్వింగ్ కోహ్లర్ అండ్ వాల్టర్ బాంగార్డర్
KB	The Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament by Ludwig Koehler and Walter Baumgartner
ఎల్ ఎ ఎమ్	ది హోలీ బైబిల్ ఫ్రమ్ ఏన్సియంట్ ఈస్టర్న్ మాన్యుస్క్రిప్ట్స్)ది పెషిటా ,(జార్జి ఎమ్. లంసా
LAM	The Holy Bible From Ancient Eastern Manuscripts (the Peshitta) by George M. Lamsa
ఎల్ ఎక్స్ ఎక్స్	సెప్ట్యుజింట్)గ్రీక్-ఇంగ్లీష్ ,(జోన్ డెర్వాన్ 1970 ,
LXX	Septuagint (Greek-English) by Zondervan, 1970
ఎమ్ ఓ ఎఫ్	ఎ న్యూ ట్రాన్స్లేషన్ ఆఫ్ ది బైబిల్ ,జేమ్స్ మోఫాట్
MOF	A New Translation of the Bible by James Moffatt
ఎమ్ టి	మెసోరెటిక్ హీబ్రూ టెక్స్ట్
MT	Masoretic Hebrew Text
ఎన్ ఎ బి	న్యూ అమెరికన్ బైబిల్ టెక్స్ట్
NAB	New American Bible Text
ఎన్ ఎ ఎస్ బి	న్యూ అమెరికన్ స్టాండర్డ్ బైబిల్
NASB	New American Standard Bible

ఎన్ ఇ బి	న్యూ ఇంగ్లీష్ బైబిల్
NEB	New English Bible
ఎన్ ఇ టి	ఎన్ ఇ టి బైబిల్ :న్యూ ఇంగ్లీష్ ట్రాన్స్లేషన్ ,రెండవ బేటా ముద్రణ
NET	NET Bible: New English Translation, Second Beta Edition
ఎన్ ఆర్ ఎస్ వి	న్యూ ఆమెరికన్ స్టాండర్డ్ బైబిల్
NRSV	New Revised Standard Bible
ఎన్ ఐ డి ఓ టి టి ఇ	న్యూ ఇంటర్నేషనల్ డిక్షనరీ ఆఫ్ ఓల్డ్ టెస్టమెంట్ థియోలాజీ అండ్ ఎగ్జిజిసిస్ 5)శీర్షికలు ,(ఎడ్ .విలియమ్ ఎ . వాన్ జెమెరన్
NIDOTTE	New International Dictionary of Old Testament Theology and Exegesis (5 vols.), ed. Willem VanGemeren
ఎన్ ఐ వి	న్యూ ఇంటర్నేషనల్ వెర్షన్
NIV	New International Version
ఎన్ జె బి	న్యూ జెరూషలేమ్ బైబిల్
NJB	New Jerusalem Bible
ఎన్ ఆర్ ఎస్ వి	న్యూ రెవైజ్డ్ స్టాండర్డ్ బైబిల్
NRSV	New Revised Standard Bible
ఓ టి పి జి	ఓల్డ్ టెస్టమెంట్ పాసింగ్ గైడ్ ,టాడ్ ఎస్ .బీల్ ,విలియం ఎ .బాంక్స్ మరియు కోలిన్ స్మిత్
OTPG	Old Testament Passing Guide by Todd S. Beall, William A. Banks and Colin Smith
ఆర్ ఇ బి	రివైజ్డ్ ఇంగ్లీష్ బైబిల్
REB	Revised English Bible
ఆర్ ఎస్ వి	రివైజ్డ్ స్టాండర్డ్ వెర్షన్
RSV	Revised Standard Version
ఎన్ ఇ పి టి	ది సెప్టూజింట్ (గ్రీక్-ఇంగ్లీష్) జోర్డెవాన్, 1970
SEPT	The Septuagint (Greek-English) by Zondervan, 1970
టి ఇ వి	టుడేస్ ఇంగ్లీష్ వెర్షన్ ,యునైటెడ్ బైబిల్ సొసైటీస్ వారి నుండి
TEV	Today's English Version from United Bible Societies
వై ఎల్ టి	యంగ్ లిటరల్ ట్రాన్స్లేషన్ ఆఫ్ ది హోలీ బైబిల్ ,రాబర్ట్ యంగ్
YLT	Young's Literal Translation of the Holy Bible by Robert Young
జెడ్ పి ఇ బి	జోర్డెవాన్ పిక్చరీయల్ బైబిల్ ఎన్సైక్లోపీడియా 5)శీర్షికలు ,(ఎడ్ .మెరిల్ సి .టెన్నీ
ZPBE	Zondervan Pictorial Encyclopedia of the Bible (5 vols.), ed. Merrill C. Tenney

రచియిత నుండి ఒక మాట:

ఈ వ్యాఖ్యానము నీకు ఎలా సహాయపడగలదు?

పూర్వకాలమందు ఎప్పుడో గ్రంథకర్త ఆత్మ పూర్ణుడై వ్రాసిన వాటిని సరిగా అర్థం చేసుకోవాలంటే బైబిల్ని వ్యాఖ్యానించే ప్రక్రియలో యుక్తసిద్ధత మరియు ఆత్మసంబంధిత పద్ధతులను అనుసరించవలసి ఉంటుంది. అప్పుడు మాత్రమే దేవుడిచ్చిన సందేశాని సరిగా అర్థం చేసుకొని మన కాలానికి తగినట్లుగా అన్వయించుకోగలము.

ఆత్మసంబంధిత విధానం ఎంతో ముఖ్యమై ఉన్నప్పటికీ దీనిని సరిగ్గా నిర్వచించడం ఎంతో కష్టము. దేవునికి మనలను మనము అప్పగించుకోవడము, యదార్థతతో ఉండడము అనే అంశాలు ఇందులో ఇమిడి ఉన్నాయి. ఇక్కడ తప్పని సరిగా దేవుని (1) తెలుసుకోవాలి (2) పరిచర్య చేయాలనే (3) తపన కలిగి ఉండాలి. ఈ కొనసాగింపులో ప్రార్థన, ఒప్పుకోలు, జీవన శైలిని మార్చుకోవాలనే ఆశ ఉండాలి. ఈ ప్రక్రియలో ఆత్మనడిపింపు ఎంతో ప్రధానమై ఉన్నప్పటికీ, నిజాయితీ, దైవబీతి కలిగిన క్రైస్తవులు బైబిలును ఎందుకు తప్పుగా అర్థం చేసికొంటున్నారనేది అతుపట్టని రహస్యం.

యుక్తసిద్ధమైన విధానాన్ని వ్యాఖ్యానించడము చాల సులభం. నిలకడ, అంశము పట్ల నిజాయితీగా ఉండి, మనలను మనము వ్యక్తిగత లేక మతపరమైన పక్షపాతములో పడకుండా కాపాడుకోవాలి. గత అనుభవ సంఘటనలను బట్టి మనము అందరము కూడా వ్యవస్థీకరించబడ్డాము. ఎవరుగాని తటస్థంగా లేక మధ్యస్థంగా వ్యాఖ్యానించ లేరు. ఇలా పక్షపాత వైఖిరి లేకుండా ఉండాలంటే మూడు మూల వివిరణ సూత్రాలను ఈ వ్యాఖ్యానము స్వాగతిస్తున్నది.

మొదటి సూత్రము

బైబిలు లోని పుస్తకం ఎలాంటి ప్రత్యేక చారిత్రాత్మక సందర్భంలో వ్రాయబడినదో గుర్తించడమే మొదటి మూలసూత్రం. తెలియ చెప్పడానికి ఆది గ్రంథకర్తకు ఒక ప్రత్యేక ఉద్దేశము ఒకటి ఉంటుంది. ప్రాచీన, ఆదిమ, దైవావేశిత గ్రంథకర్త తెలియచేయ తలపెట్టిన భావము తప్ప మరొక ఆలోచన మనకు కలగకూడదు. తన భావమే గాని - మన సొంత చరిత్రకు సంబంధించిన, ఆవేశపూరితమైన, సాంస్కృతిక పరమైన, వ్యక్తిగత లేక మత పరమైన భావమై ఉండకూడదు - ఇదే కీలకం. వ్యాఖ్యానంతో పాటు, దానిని జీవితానికి వర్తింప చేసికోవడం అనేది అంతర్భాగమై ఉండాలి. కాబట్టి దీనిని తనకు తాను ముందు అన్వర్తించుకొని ఆ తరువాత వ్యాఖ్యానించడమే సరియైన పని. బైబిలు యొక్క మూల వాక్యానికి ఒకే ఒక అర్థము ఉంటుందని నొక్కిచెప్పబడింది. ఆది గ్రంథకర్త ఆత్మ నడిపింపుతో ఆ రోజులలో ఏమి తెలియ చెప్పాలన్నాడో అదే అసలు ఉద్దేశము. ఈ ఉన్న ఒకే ఉద్దేశాన్ని విభిన్న సంస్కృతులకు, సందర్భాలకు తగినట్లు అన్వర్తించేసికొనే అవకాశము ఉంది. అయితే ఈ అన్వయంపు అసలు గ్రంథకర్త యొక్క ఉద్దేశముతో ఆనుసంధానమై ఉండాలి. దీని కొరకే బైబిలులోని ప్రతి పుస్తకానికి ముందు పరిచయ మాటలతో ఈ వ్యాఖ్యాన అభ్యాసశిక్షణ రూపించ బడినది.

రెండవ సూత్రం

సాహిత్యానికి సంబంధించిన వాటిని గుర్తించడం రెండవ మూలసూత్రం. బైబిలు లోని ప్రతి పుస్తకం సమకూర్చ బడియున్న ఒక సాధనము. ఒక సత్యాని ఎంచుకొని మరొక సత్యాని విడిచిపెట్టే అధికారము వ్యాఖ్యాతలకు లేదు. అందుచేత ఒక్కొక్క సాహిత్యాన్ని విడమర్చి చెప్పేముందు మొత్తము బైబిలు పూర్తి ఉద్దేశాన్ని మనము అవగాహన చేసికోవాలి. విడి భాగాలు - అధ్యాయాలు, పంక్తులు, వాక్యాలు - పూర్తి అర్థాన్ని ఇవ్వలేవు. వ్యాఖ్యానములో ఉహించిన పూర్తి విషయమే విడి భాగాలకు ప్రీకము కావాలి. అందుకొరకే విద్యార్థి సులభముగా విశ్లేషించు కొనుటకు వీలుగా సాహిత్య పద్ధతులు (పారాగ్రాఫ్)గా ఈ వ్యాఖ్యాన అభ్యాస శిక్షణ రూపొందించ బడింది. పద్ధతులు, అలాగే అధ్యాయాల విభజనలు దైవావేశముచే చేయబడినవి కదు కానీ అవి మనకున్న భావాలను విభజించుకోవడానికి సహాయ పడగలవు.

వాక్యాలు, ఉప వాక్యాలు, అసంపూర్ణ వాక్యాలు లేక పదముల వాటి వాటి స్థాయిలను బట్టి గాక - పద్దుల (పారాగ్రాఫ్) స్థాయిని బట్టి మాత్రమే వ్యాఖ్యానించడం ఎంతో కీలకం. అప్పుడు మాత్రమే బైబిలు గ్రంథకర్త ఉద్దేశించిన అర్థాన్ని చెప్పగలము. ఒక అంశాన్ని ఐక్య పరుచుటకు పేరాగ్రాఫ్లు ఒక ఆధారము. దీనినే ఇతివృత్తం లేక స్థానిక వాక్యం అని అంటారు. పేరాగ్రాఫ్ లోని ప్రతి పదము, అసంపూర్ణ వాక్యము, ఉప వాక్యము, ఏదో ఒక విధముగా ఐక్య సారాంశానికి సంబంధించి ఉంటుంది. అవి దీని యొక్క హద్దు, విస్తరణ, వివరణలను మరియు/లేక ప్రశ్నిస్తాయి. యుక్తమైన వ్యాఖ్యానానికి నిజమైన కీలకము ఏమిటంటే పేరాగ్రాఫ్ వెంటనే పేరాగ్రాఫ్ లలో గ్రంథకర్త ఎలా తన ఆలోచనను సాగించి బైబిలు గ్రంథాన్ని వ్రాసాడో అలాగే మనం కూడా అనుసరించడమే. అలా చేయడానికి విభిన్న ఆధునిక ఇంగ్లీషు తర్జుమాలను విద్యార్థి పోల్చు కోవడానికి వీలుగా ఈ పరణ వ్యాఖ్యానం రూపొందించబడింది. ఈ తర్జుమాలు విభిన్న తర్జుమా సిద్ధాంతాలను కలిగి ఉన్నాయి గనుక ఈ క్రింది వాటిని ఎన్నుకోవడం జరిగింది.

- A. The New King James Version (NKJV) (ది న్యూ కింగ్ జేమ్స్ వర్షన్) Textus Receptus (తెక్తుస్ రేసెప్టుస్) అని పిలువబడే గ్రీక్ పారంపర్య చేతివ్రాత ఆధారంగా పదానికి పదం ఉన్నదున్నట్లు తర్జుమా చేయబడింది.
- B. The New Revised Standard Version (NRSV) (ది న్యూ రివైజ్డ్ స్టాండర్డ్ వెర్షన్) సరిదిద్దిన పదానికి పదముగా తర్జుమా చేయబడింది. ఇది రెండు ఆధునిక తర్జుమాలకు మధ్యస్థంగా ఉంటుంది. దీని పేరాగ్రాఫ్ విభజన కథా విషయాన్ని గుర్తించడానికి ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది.
- C. The Today's English Version (TEV) (ది టుడేస్ ఇంగ్లీష్ వెర్షన్ యునైటెడ్ బైబిలు సొసైటీ) వారిచే ముద్రించబడిన చలన శీలతకు సరిసమానమైన తర్జుమా. ఇది బైబిలును ఎలా తర్జుమా చేసిందంటే ఒక ఆధునిక ఆంగ్ల భాష మాట్లాడే లేక చదివే వ్యక్తి గ్రీక్ అర్థాలను అవగాహన చేసికొనగలిగేటట్లు చేసింది. పలుమార్లు, ప్రత్యేకించి సువార్తలలో, ఇది విషయాన్ని బట్టి కాకుండా వక్రము బట్టి పేరాగ్రాఫ్ లను విభజించింది. NIV కూడా ఇలాగే చేసింది. వ్యాఖ్యాత ఉద్దేశాలకు ఇది ఉపయోగపడదు. గుర్తించవలసిన ఆసక్తికరమైన విషయము ఏమిటంటే UBS⁴ మరియు TEV రెండు కూడా ఒకే వాస్తువికత నుండి ముద్రించబడినప్పటికీ, వాటి పేరాగ్రాఫ్ ల విధానం వేరు.
- D. The Jerusalem Bible (JB) (ది జరుసలేము బైబిలు) ఫ్రెంచ్ కాథోలిక్ తర్జుమాను ఆధారం చేసుకొని చేయబడిన చలనశీలతకు సరిసమానమైన తర్జుమా. యూరోపు దేశస్థుల కోణంలో పేరాగ్రాఫ్ లను సరి పోల్చుకోవడానికి ఇది చాల సహాయపడుతుంది.
- E. 1995 లో ఆధునికరించి ముద్రించిన New American Standard Bible (NASB) (న్యూ అమెరికన్ స్టాండర్డ్ బైబిలు), పదానికి పద వివరణ పేరాగ్రాఫ్ లను అనుసరించింది.

మూడవ సూత్రం

బైబిలు పదాలను లేక వాక్యాలను ఆకళింప చేసికొని, వీలైనంత విస్తృతంగా (సెమిటిక్ పరిధి) అర్థం చేసికోవడానికి విభిన్న బైబిలు తర్జుమాలను చదవడమే మూడవ మూలసూత్రం. చాలాసార్లు ఒకే గ్రీకు పదం లేక వాక్యము ఎన్నో రకాలుగా అర్థమవుతుంది. ఈ విభిన్న తర్జుమాలు గ్రీకు చేతివ్రాతలో ఉన్న తేడాలను గుర్తించి వివరించు కొనడానికి ఉపయోగపడుతాయి. ఇవి మత సిద్ధాంతాలను ప్రభావితం చేయవుగాని, దైవావేశంతో ఆసలు గ్రంథకర్త వ్రాసిన అసలు పాఠాన్ని ఉన్నది ఉన్నట్లుగా తిరిగి పొందడానికి సహాయ పడుతుంది.

నాల్గవ మూల సూత్రము

సాహిత్య రకాలను గుర్తించడమే నాల్గవ సూత్రము. అసలు దైవావేశిత గ్రంథకర్తలు వారి సందేశాలను వ్రాయడానికి విభిన్న నిర్మాణాలను ఎన్నుకొన్నారు (ఉ.దా. చారిత్రక వృత్తాంతాలు, చారిత్రక డ్రామా, పద్యాలు, ప్రవచనాలు, సువార్త [ఉపమానాలు], పత్రికలు, అంత్యకాల

గ్రంథాలు). వ్యాఖ్యానించడానికి ఈ విభిన్న నిర్మాణాలకు ప్రత్యేక ప్రాధాన్యతలు ఉంటాయి (Gordon Fee and Doug Stuart, *How to Read the Bible for All Its Worth*, D. Brent Sandy మరియు Ronald L. Giese, Jr., *Cracking Old Testament Codes*, లేక Robert Stein, *Playing by the Rules* (గోర్డన్ ఫీ మరియు డగ్ స్టువర్ట్, హౌటు రీడ్ ది బైబిలు ఫర్ ఆల్ ఇట్స్ వొర్త్ లేక రాబర్టు స్టయిన్, ప్లేయింగ్ బై ది రూల్స్ చూడుము).

ఒక విద్యార్థి తన విశ్లేషణలను సులభముగా సరి చూసుకోవడానికి ఈ వ్యాఖ్యానము ఉపకరిస్తుంది. ఇది ఉన్నది ఉన్నట్లు చెప్పడానికి ఉద్దేశింపబడలేదు గాని సమాచారాన్ని అందించడానికి అలాగే ఆలోచనలను రేకెత్తించడానికి ఇవ్వబడింది. చాలాసార్లు ఇతర తర్జుమాలు మనలను మరీ సంకుచితగా, పిడివాదులుగా, మత వర్గీయులు కావడానికి దోహదపడుతుంటాయి, అలా కాకుండా ఉండటానికి ఇది సహాయపడుతుంది. ప్రాచీన పాఠము ఎంత సందిగ్ధమై ఉందో గుర్తించడానికి వాఖ్యత అనేక తర్జుమాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. బైబిలు ఒక్కటే సత్యానికి మార్గము అని చెప్పుకొనే క్రైస్తవుల మధ్య కొంతైనా అంగీకారము లేకపోవడం ఎంతో ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుంది.

చరిత్రాత్మక బంధనైన నన్ను ఆ స్థితి నుండి బయటకు తీసికొని వచ్చి, పూర్వ మూలఅంశాల కొరకు పోరాడుటకు ఈ సూత్రాలు నాలో ఒత్తిడి పెంచాయి. మీకు కూడా ఇది ఒక అశీర్వాదకరంగా ఉండగలదని నా ఆశ.

బాబ్ యుట్లే

ఈస్ట్ టెక్సాస్ బాప్టిస్ట్ యునివర్సిటీ

జూన్ 27, 1996

బైబిలును చదివి అర్థము చేసికోడానికి మార్గదర్శకాలు:

సత్యాన్ని పరిశోధించడానికి ఒక వ్యక్తిగత పరిశోధన

మనము సత్యాని తెలిసికోగలమా? అది ఎక్కడ ఉంటుంది? తర్కానుసారముగా దీనిని మనము కనుగొనగలమా? దీనికి అంతిమ ప్రమాణం ఉందా? మన జీవితాలను, మన ప్రపంచాన్ని నడిపించగల సంపూర్ణతలు ఏవి? జీవితానికి అర్థం ఉందా? మనం ఎక్కడికి వెళ్ళుతున్నాము? ఈ ప్రశ్నలు – ఆలోచింపగల ప్రజలను వేదించే ప్రశ్నలు – ఆదికాలము నుండి ఇవి మనుష్యుల మేధస్సులను పట్టి పీడిస్తున్నాయి (ప్రసంగి 1:13-18; 3:9-11). నా జీవిత పరిపూర్ణ కేంద్రీయత కొరకు నేను చేసిన నా సొంత పరిశోధన నాకింకా గుర్తుంది. యౌవన వయస్సులోనే నేను క్రీస్తును అంగీకరించాను. ప్రథమంగా దీనికి కారణం మా కుటుంబనకు సంబంధించిన ప్రముఖుల ఇచ్చిన సాక్ష్యాలు. అయితే నేను పెరిగి పెద్దయ్యే కొద్ది నా గురించిన, నా ప్రపంచాన్ని గురించిన నాకున్న ప్రశ్నలు కూడా నాతో పాటు పెద్ద వైనాయి. కేవలం స్వల్పమైన సాంస్కృతిక మతసాంప్రదాయాల కట్టుబాట్లు నేను చదివిన అనుభవాలకు లేక సంఘర్షణలకు పూర్తి అర్థాన్ని ఇవ్వలేక పోయాయి. నేను గందరగోళంతో, పరిశోధనలతో, ఆత్మతో ఉన్న రోజులు అవి. నేను నివసించే కఠిన ప్రపంచము, మృదువైన నాకు చాలాసార్లు నిరాశనే మిగిల్చింది.

ఈ ముగింపు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఉన్నాయని చాలామంది చెప్పుకొన్నారు కానీ పరిశోధించిన తరువాత నేను కనుగొన్నది ఏమిటంటే వీరిచ్చిన సమాధానాలు అన్నీ కేవలము (1) సొంత వేదాంతాలు (2) పురాతన నమ్మకాలు (3) సొంత అనుభవాలు (4) మానసిక ప్రక్రియలను ఆధారం చేసుకొన్నాయి అని. నాకు పరిశీలన, కొంత ఆధారము, కొంత విచక్షణ లాంటి ఆధారాలు నాకున్న ప్రపంచ దృక్పథానికి, సంపూర్ణ కేంద్రీయతకు, నా జీవిత ఉద్దేశానికి కొంత మేరకు అవసరము.

ఇవన్నీ నేను నా సొంత బైబిలు అధ్యయనంలో కనుగొన్నాను. అటు తరువాత నా నమ్మకాన్ని దృఢపరచుకోనేందుకు ఋజువుల కొరకు వెదకటం ప్రారంభించాను. అందులో భాగంగా నేను కనుగొన్నవి: (1) బైబిలుకు ఉన్న పురావస్తు శాస్త్రముచే నిర్ధారించబడి నమ్మదగిన చరిత్ర (2) పాత నిబంధనలోని ప్రవచనాల ఖచ్చితత్వం, (3) పదహారు వందల సంవత్సరాల ఉత్పాదన అయిన ఐక్యత గలిగిన బైబిలు సందేశము, మరియు (4) బైబిలుతో నిత్యము ఉన్న సంబంధాన్ని బట్టి జీవితాలు మార్చబడ్డాయి అని చాలామంది నాకు చెప్పిన వారి సొంత సాక్ష్యాలు. క్రైస్తవత్వము ఒక విశ్వాసము మరియు నమ్మకాల ఐక్య పద్ధతి కలిగిఉన్నట్లు ఇది మానవ జీవితం లోని అతి క్లిష్టమైన ప్రశ్నలతో వ్యవహరించగల సామర్థ్యంము ఇది కలిగి ఉంది. ఇది నాకు విచక్షణ గల చిత్రాన్ని మాత్రమేకాదు, బైబిలు విశ్వసంచడానికి నాకు కలిగిన అనుభవ ఉద్రిక్తానందాన్ని, నిలకడను కూడా ఇచ్చింది.

నేను లేఖనాల ద్వారా క్రీస్తును అర్థము చేసికొన్న ప్రకారము నా జీవితానికి పరిపూర్ణత దొరికిందనుకొన్నాను. ఇది ఒక ఉత్తేజక అనుభవము, వ్యాకులము నుండి విడుదల మాత్రమే అయింది. అయినా, ఈ గ్రంథానికి ఇన్ని విభిన్న అర్థాలున్నాయన్న వాదన, మరి ముఖ్యముగా కొన్ని సమయాలలో ఒకే రకమైన సంఘాలు, వివేకాన్ని బోధించే పాఠశాలల లోపలనే ఇవి ఉన్నాయని తెలుసుకొన్న మొదట్లో నేనెంత విభ్రాంతికి, బాధకు గురైయానో, నాకింకా గుర్తుంది. బైబిలు యొక్క ధైవావేశాన్ని, విశ్వాస్యతను ఉద్ఘాటించుట అనేది కేవలం ప్రారంభమే గాని, ముగింపు కాదు. లేఖనము లోని అనేక కష్టమైన భాగాలను చాలామంది భిన్నముగా మరియు ఒకదానితో ఒకటి సంబంధము లేనట్లు వ్యాఖ్యానించి, మాదే న్యాయమైనదని ఆరోపించు కొనుచుండగా వీటిని నేను ఎలా పరీక్షించాలి లేక ఎలా త్రోసిపుచ్చాలి?

ఈ కార్య భారమే నా జీవితానికి ఉన్న గురి, విశ్వాస యాత్రగా మారింది. క్రీస్తులో నాకున్న విశ్వాసము నాకు తెలిసి ఈ క్రింది వాటిని నాకు కలుగజేశాయి (1) ఇది నాకు గొప్ప సమాధానము మరియు సంతోషము కలిగించింది. నా సాంస్కృతిక తారతమ్యాల మధ్య నా మనస్సు సత్యాల కోసం ఆరాట పడుతూ ఉండేది (ఆధునికతకు ముందు); (2) మత విబేధ వితండవాద పద్ధతులు (ప్రాపంచిక మతాలు); (3) మత శాఖల అహంకారము. పురాతన సాహిత్యాని వ్యాఖ్యానించడానికి న్యాయమైన అందుబాటు కొరకు నేను వెతుకుతున్నప్పుడు,

చరిత్రాత్మక, సాంస్కృతిక పరమైన, మతపరమైన, అనుభవపరమైన పక్షపాతం నాలోనే ఉందని తెలిసికొని ఆశ్చర్యపడ్డాను. చాలాసార్లు కేవలము నా సొంత కోణాలను దృఢపరచుకొనేందుకు బైబిలును చదివేవాణ్ణి. నా సొంత అభిప్రాయాలను అసమగ్రత పడివాదంతో బలపరచుకోవడానికి మాత్రమే ఇది ఉపయోగపడేది. ఇలా చేశానని నాకు తలంపుకొచ్చినప్పుడు ఎంత బాధపడ్డానో!

నేను ఎన్నటికీ నా సంపూర్ణ లక్ష్యాన్ని నెరవేర్చుకోలేకపోయినా, నన్ను పక్షపాతిని చేసే విషయాలు ఎక్కడ ఉన్నాయో వాటిని కనుగొని గుర్తించుట వలన, బైబిల్ని చదువుటలో కొంత ప్రావీణ్య తన పొందగలిగాను. నేను ఏవి చెప్పాలనుకొన్నానో వాటిని చెప్పనీయకుండా నన్ను అడ్డుకోనేవేవో గుర్తించినప్పుడు నాలోని పక్షపాత ధోరణిని తగ్గించుకోగలిగాను. వాటినుండి పూర్తిగా విడుదల పొందలేదు గాని కొంత సొంత బలహీనతలను ఎదుర్కొన గలిగాను. చాలాసార్లు వ్యాఖ్యాతే అర్థవంతంగా బైబిలు చదవడానికి అతి చెడ్డ విరోధి!

నేను బైబిలు చదివేటప్పుడు నాకున్నకొన్ని పూర్వోహాలు వ్రాస్తాను, వాటిని బట్టి నీవుకూడా ఒక పాఠకునిగా నాతో పాటు పరిశీలించి, తెలుసుకోవచ్చు.

I. పూర్వోహాలు

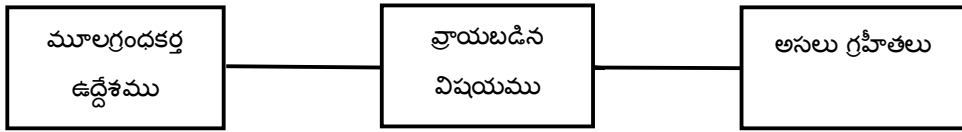
- A. ఒక సత్య దేవుడు స్వయంగా తన్ను తాను తెలియజేసికొన్న ఒకే ఒక దైవావేశ గ్రంథం బైబిలు అన్నది నా నమ్మకము. కాబట్టి ఒక ప్రత్యేక చారిత్రాత్మక సేవ్యములో, ఒక మానవ గ్రంథకర్త ద్వారా చెప్పబడిన అసలు దైవ గ్రంథకర్త (ఆత్మ) యొక్క ఉద్దేశ వెలుగులో ఇది వ్యాఖ్యానించబడాలి.
- B. బైబిలు ఒక సామాన్యమైన వ్యక్తికి - ప్రజలందరి కొరకు వ్రాయబడినది నా నమ్మకం. ఒక చారిత్రాత్మక మరియు సాంస్కృతిక సందర్భంలో దేవుడు తనను తానే అనుగుణ్యపరచుకొని మనతో స్పష్టంగా మాట్లాడాడు. దేవుడు సత్యాన్ని దాచుకోలేదు - మనకు విపులంగా అర్థం కావాలని ఆశించాడు. కనుక తన కాలపు కాంతిలో తప్ప మన రోజులకు తగినట్లుగా దీనిని వ్యాఖ్యానించ కూడదు. బైబిలును మొట్టమొదట వినిన లేక చదివిన వారికి కలగని భావము మనకు కలగకూడదు. మామూలు మనుష్యులు మాట్లాడుకొనే ధోరణిలో అర్థం చేసుకోనేటట్లు ఇది ఉండాలి.
- C. బైబిలు మొత్తానికి ఒకే సమాచారము, ఒకే ఉద్దేశము ఉందని నా నమ్మకము. ఇందులో కష్టమైన లేక ప్రతికూలమైన వాక్యాలున్నప్పటికీ, దీనిని ఇదే సంధించుకొనదు. కాబట్టి బైబిలుకు మంచి వ్యాఖ్యత ఎవరని అడిగితే అది - బైబిలే.
- D. అసలైన మరియు దైవావేశిత గ్రంథకర్త ఇచ్చే ప్రకారం బైబిలు వాక్యాలన్నిటికీ ఒకే అర్థము ఉందని నా నమ్మకము. అసలు గ్రంథకర్త ఉద్దేశము ఖచ్చితంగా ఏంటో మనకు ఎప్పటికీ అర్థం కానప్పటికీ, చాలా సూచికలు మనలను ఈ దశలో నడిపిస్తాయి:
 1. సందేశాన్ని వ్యక్తము చేయడానికి ఎన్నుకొనిన పద్ధతి (సాహిత్యానికి సంబంధించిన పద్ధతి)
 2. లేఖనాలను సేకరించిన చారిత్రాత్మక విధానం లేక/మరియు ప్రత్యేక సందర్భము
 3. గ్రంథము మొత్తములో ఉన్న సాహిత్య సందర్భముతో పాటు ఒక్కొక్క సాహిత్య భాగము
 4. ప్రతి వాచిక భాగము, సందేశమంతటితో ఏకీభవించునట్లుగా మూలగ్రంథ రూపకల్పన
 5. సందేశాన్ని చెప్పడానికి ఉపయోగించిన ప్రత్యేక వ్యాకరణ నిర్మాణము
 6. సందేశాన్ని తెలియపరుచుటకు ఉపయోగించిన పదజాలము
 7. గ్రంథములోని సమాంతర భాగాలు

గ్రంథంలోని భాగాలను చదివేటప్పుడు పైన చదివిన విషయాలు మన గురిగా ఉండాలి. బైబిలును అర్థవంతముగా చదవడానికి నేను అనుసరించిన పద్ధతిని వివరించడానికి మునుపు, విభిన్నరకాల వ్యాఖ్యానాలకు కారణమైన యొక్కముకాని కొన్ని పద్ధతుల ఉపయోగాన్ని గురించి వివరిస్తాను. ఆ హేతుకలను కచ్చితంగా వదిలిపెట్టాలి:

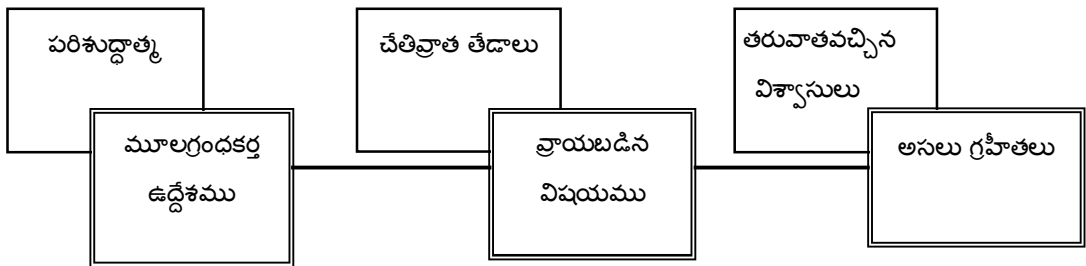
II. యుక్తముకాని పద్ధతులు

- బైబిలు లేని సాహిత్య సందర్భానుచిత గ్రంథాలను పట్టించుకోకుండా, ప్రతి వాక్యాన్ని, అసంపూర్ణ వాక్యాలను, ఇంకా చెప్పాలంటే విడి విడి పదాలను సయితం గ్రంథకర్త తలంపులతో లేక విశాల ఉద్దేశాలతో సంబంధము లేని వివరణలను కూడా సత్యాలనే చెప్పడము. దీనినే మామూలాగా “ప్రూఫ్-టెక్స్టింగ్” అని పిలుస్తారు.
- గ్రంథాల చారిత్రాత్మక సందర్భాలను త్రోసిపుచ్చి, వాటికి బదులు ఏవైతే మూల గ్రంథానికి కొద్దో గొప్పో లేక అసలు పూర్తిగా బలపరచకుండా ఉంటాయో వాటిని పొందుపరచడం.
- గ్రంథాల యొక్క చారిత్రాత్మక సందర్భాలను త్రోసిపుచ్చి, ఇదేదో ఈ దినపు ఆధునిక క్రైస్తవుల కొరకు వ్రాయబడిన పట్టణ ప్రాంతకాల వార్తాపత్రిక లాగా చదవడం.
- పుస్తకాల యొక్క చారిత్రాత్మక సందర్భాలను, దృష్టాంతాల ద్వారా త్రోసిపుచ్చి, ఆది గ్రంథకర్త ఉద్దేశముతోగాని, అసలు ఆదిమ శ్రోతలతో గాని సంబంధం లేని తత్వ/వేదాంత జ్ఞానముతో సందేశాన్ని ఇవ్వడము.
- ఒకని నొంత మతపద్ధతులను, చిన్న సిద్ధాంతాలను, సమకాలీన అంశాలు ఏవైతే అసలు గ్రంథకర్త ఉద్దేశాలకు సంబంధించి ఉండవో వాటిని ఉంచి, అసలు సందేశాన్ని త్రోసిపుచ్చి, మార్చి వేయడము. తరచుగా ఈ విపరీతము ఎప్పుడు జరుగుతుందంటే ఉపన్యాసకుడు బైబిలును తనకు అనుకూలముగా మార్చుకొని చదివినప్పుడు. దీనినే మామూలుగా “రీడర్ రెస్పాన్స్” (“గ్రంథం-నాకు -తోచినట్లు” వ్యాఖ్యానము) అని సూచిస్తారు.

మానవ వ్రాతమూలకాన్నిటిలో, సమాచారాలలో సంబంధమున్న కనీసపు అంతర్భాగాలను మూడు కనుగొనవచ్చు:

గతంలో ఈ మూడింటో ఏదో ఒక అంశాన్ని పలురకాల చదివే పద్ధతుల కొరకు వాడేవారు. అయితే దైవావేశమైన బైబిలును ఉన్నది ఉన్నట్లు చెప్పాలంటే, సవరించిన క్రింది రేఖాచిత్రం ఎక్కువ అనుగుణమైనది:

వాస్తవానికి వివరణ ప్రక్రియలో అంతర్భాగాలైన ఈ మూడింటిని పొందు పరచాలి. అయితే పరిశీలన చేసేకోవడానికి మొదటి రెండు అంతర్భాగాల పైన నా వ్యాఖ్యానము కేంద్రీకరింప బడింది: మూల గ్రంథకర్త మరియు మూల వాక్యము. నాకు వచ్చిన నిందలకు నా ప్రతిస్పందన (1) మూలపాఠాన్ని దృష్టాంతముగా లేక ఆధ్యాత్మికంగా చేయడం మరియు (2) “రీడర్ రెస్పాన్స్” వ్యాఖ్యానము (ఏమి నాకు అర్థమైనదో అది). నిందలు ప్రతి రంగంలో వస్తాయి. మనము ఎప్పుడూ మన హేతువులను, పక్షపాత ధోరణులను, సాంకేతిక పరిజ్ఞానాలను అన్వయాలను తనిఖీ చేసుకోవటా ఉండాలి. అయితే మన వ్యాఖ్యానాలకు కొలబద్దలు, హద్దులు, సూచనలు లేనట్లయితే తనిఖీ చేసుకోవడం

ఎలా? ఇక్కడే నేను వీలైనంత విలువైన వ్యాఖ్యానాన్ని ఇవ్వడానికి, గ్రంథకర్త యొక్క ఉద్దేశము మరియు మూలగ్రంథ విధానము నాకు సూచనలను అందించాయి.

చదవడానికి తగని సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వెలుగులో స్థిరంగా కొనసాగడానికి, పరిశీలించుకోవడానికి, అర్థవంతముగా బైబిలు చదవడానికి, వ్యాఖ్యానించడానికి ఎన్నుకోవలసిన విధానాలు ఏవి?

III. అర్థవంతముగా బైబిలు చదవడానికి వీలైన పద్ధతులు

ఈ సందర్భములో ఒకే రకమైన వాటిని వ్యాఖ్యానించడానికి అవసరమయ్యే ప్రత్యేక మెళుకువలు గురించి నేను వివరించడం లేదు గాని బైబిలులోని అన్ని వ్యాఖ్యలకు ఉపయోగపడే ధృవమైన గూడార్థం నిచ్చే సహజ సూత్రాలను చెబుతాను. ప్రత్యేకమైన పుస్తకాలను అర్థం చేసికోవడానికి చదవవలసిన మంచి పుస్తకం ఏదంటే How To Read The Bible For All Its Worth, by Gordon Fee and Douglas Stuart, published by Zondervan (హౌటు రీడ్ ది బైబిలు ఫర్ ఆల్ ఇట్స్ వర్త్ రచయితలు: గోర్డన్ ఫీ మరియు డగ్లస్ స్టువర్ట్, ముద్రణ: జొన్డెర్వాన్).

మొదట నా విధానము పాఠకుడు పరిశుద్ధాత్మచే వెలిగింపబడుట పైన కేంద్రీకరించాను. ఇలా వెలిగింపబడుట నాలుగు వ్యక్తిగత పఠన వృత్తాల ద్వారా జరుగుతుంది. ఇది ఆత్మను, గ్రంథ అంశాన్ని, పాఠకుని ప్రముఖులుగా ఉంచుతుందే గాని, అధమముగా కాదు. ఇది పాఠకుని అనుచిత వ్యాఖ్యాతల ప్రేరణ నుండి కూడా రక్షిస్తుంది. నేనిలా చెప్పడం విన్నాను: “బైబిలు వ్యాఖ్యానాలకే పరిమితమైపోయింది” అని. ఇది వ్యాఖ్యానాలను తక్కువ చేయడం కాదు గాని ఉపయోగించడానికి సరియైన సందర్భము ఉండాలన్నదే నా విన్నపము.

మనము గ్రంథములోని వాక్యాల ద్వారానే మన వ్యాఖ్యానాలను బలపరచుకోవాలి. కనీస పరిశీలకు ఐదు విధానాలు ఉన్నాయి:

1. అసలు గ్రంథకర్త యొక్క
 - a. చారిత్రాత్మక నేపథ్యము
 - b. సాహిత్య సందర్భము
2. అసలు గ్రంథకర్త యొక్క ఎన్నిక యొక్క
 - a. వ్యాకరణ నిర్మాణములు (శబ్దప్రయోగము)
 - b. సమకాలీన పద ప్రయోగం
 - c. సాహిత్యప్రక్రియ
3. అనుగుణమును గురించిన మన అవగాహన
 - a. తగిన సమాంతర వాక్యభాగాలు
 - b. సిద్ధాంతాల మధ్య సంబంధము (వైరుధ్యము)

మన వ్యాఖ్యానాలకు తగిన కారణాలు మరియు తార్కాణాలు మనమే అందించకలిగి ఉండాలి. మన విశ్వాసానికి, కార్యాలకు బైబిలు ఒకటే మనకున్న మూలాధారము. విచారకర విషయమేమిటంటే ఇది ఏమైతే బోధిస్తున్నదో లేక నొక్కిచెప్పుతున్నదో దానినే తరచుగా క్రైస్తవులు అంగీకరించరు. బైబిలు దైవావేశిత గ్రంథమని ఆరోపించుటకొనుట చేత స్వాపజయము, తరువాత ఇది ఏమైతే బోధిస్తుందో లేక ఏదైతే దీనికి అవసరమై ఉందో అది విశ్వాసులు అంగీకరింపకపోవడము!

వ్యాఖ్యాన ప్రావీణ్యత కొరకు రూపించబడిన నాలుగు పఠనా వలయాలు:

- A. మొదటి పఠనావలయం

1. పుస్తకాన్ని ఒక్కసారిగా చదివి పూర్తి చేయి. మరొక విభిన్న తర్జుమాతో మళ్ళీ చదువు, ఈసారి వీలైతే విభిన్న సిద్ధాంతము ఉన్న తర్జుమాలో చదువు
 - a. పద పదానికి (NKJV, NASB, NRSV)
 - b. చలనశీలతతో సరిసమానమైన (TEV, JV)
 - c. వ్యాఖ్యానువాదం (లివింగ్ బైబిలు, యాంప్లిఫైడ్ బైబిలు)
 2. పుస్తకమంతటాలో ఉన్న మూల ఉద్దేశము కొరకు చూడండి. ఇతివృత్తం గుర్తించండి.
 3. (వీలైతే) ఇతివృత్తాన్ని లేదా మూల ఉద్దేశాన్ని సూచించే ఒక సాహిత్య భాగాన్ని, ఒక అధ్యాయాన్ని, ఒక పేరాగ్రాఫ్ ను లేక ఒక వాక్యాన్ని వేరుచేయండి.
 4. ప్రధానమైన సాహిత్యాన్ని గుర్తించు
 - a. పాతనిబంధన గ్రంథం
 - (1) హీబ్రూ వివరణాత్మకము
 - (2) హీబ్రూ కావ్యము (జ్ఞాన సాహిత్యము, కీర్తనలు)
 - (3) హీబ్రూ ప్రవచనాలు (గద్యము, పద్యము)
 - (4) ధర్మశాస్త్ర సాంకేతికాలు
 - b. క్రొత్త నిబంధన
 - (1) వృత్తాంతాలు (సువార్తలు, అపోస్తలుల కార్యాలు)
 - (2) ఉపమానాలు (సువార్తలు)
 - (3) ఉత్తరాలు/పత్రికలు
 - (4) అంత్యకాల సాహిత్యాలు
- B. రెండవ పఠన వలయం
1. మరొకసారి పుస్తక మొత్తాన్ని చదవండి, ప్రాముఖ్యమైన అంశాలు లేక సంగతుల కొరకు వెతకండి.
 2. ప్రధానమైన అంశాలను గుర్తించి, వాటిలో ఉన్న ముఖ్య విషయాలను సంగ్రహముగా వ్రాసుకోండి.
 3. మీ ఉద్దేశానికి సంబంధించిన వాక్యాలను పరిశీలించి విశిద పఠచుకోండి.
- C. మూడవ పఠన వలయం
1. మళ్ళీ మరొకసారి పుస్తక మొత్తాన్ని చదవండి, వ్రాయబడిన బైబిలు గ్రంథములో నుండి చారిత్రాత్మక పరిస్థితులను, ప్రత్యేక సందర్భాలను గుర్తించండి.
 2. బైబిలు గ్రంథములో ప్రస్తావించిన చారిత్రాత్మక సమాచారాల పట్టిక తయారు చేయండి.
 - a. గ్రంథకర్త
 - b. కాలము
 - c. పొందినవారు
 - d. వ్రాయడానికి గల ప్రత్యేక కారణం
 - e. వ్రాయడానికి గల ఉద్దేశానికి సంబంధించిన సంస్కృతిక కోణాలు
 - f. చారిత్రాత్మక ప్రజలు మరియు సంఘటనల సూచనలు

3. బైబిలులో ఏ భాగానైతే వ్యాఖ్యానిస్తున్నావో దాని రూపురేఖను పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో విస్తరించుకో. సాహిత్య భాగాన్ని ఎప్పుడూ గుర్తించి రూపొందించుకో. ఇవి చాలా అధ్యాయాలు కావచ్చు లేక పేరాగ్రాఫ్ లు కావచ్చు. ఇది అసలు గ్రంథకర్త యొక్క తర్కాన్ని మరియు విషయము యొక్క నిర్మాణాన్ని అనుసరింపజేస్తుంది.
4. నీవు అధ్యయన ఉపకరణాలను ఉపయోగించుకొని దారిత్రాత్మక పరిస్థితులను పరిశీలించుకో.

D. నాల్గవ పఠన వలయం

1. ప్రత్యేకమైన సాహిత్య భాగాన్ని విభిన్న తర్జుమాలో మరొకసారి చదవండి
 - a. పదానికీ పదం (NKJV, NASB, NRSV)
 - b. చలనశీలతకు సరిసమానమైన (TEV, JV)
 - c. భావానువాదం (లివింగ్ బైబిలు, యాంప్లిఫైడ్ బైబిలు)
2. సాహిత్యము లేక వ్యాకరణ నిర్మాణాల కొరకు చూడండి
 - a. మళ్ళీ మళ్ళీ వచ్చిన వచనాలు, ఎఫెసీ1:6,12,13
 - b. మళ్ళీ మళ్ళీ వచ్చిన వ్యాకరణ నిర్మాణాలు, రోమా 8:31
 - c. విభేదించు కొనే అంశాలు
3. క్రింద ఇవ్వబడిన అంశాలను గుర్తించండి
 - a. ప్రాముఖ్యమైన షరతులు
 - b. అసాదారణ షరతులు
 - c. ముఖ్యమైన వ్యాకరణ నిర్మాణాలు
 - d. విశేషించి కష్టమైన పదాలు, ఉప వాక్యాలు, మరియు వాక్యాలు
4. పొంతన ఉన్న సమాంతర విషయాలు కొరకు చూడండి
 - a. వీటిని ఉపయోగించి నీ అంశము మీద స్పష్టంగా బోధించగలిగిన విషయాలు చూడండి
 - (1) “సిస్టమాటిక్ థియాలజీ” పుస్తకాలు
 - (2) అన్వయింప బడిన బైబిళ్ళు
 - (3) పదాల పట్టికలు
 - b. నీవు వ్రాసిన దానిలో ప్రతికూలమైన జతలు ఉన్నాయోమో చూడు. బైబిలు సత్యాలు చాలా తార్కిక పరమైన జతలుగా ఉంటాయి. బైబిలు యొక్క బిగువును పూర్తిగా అర్థం చేసినకొనక పోవడంవలననే మత శాఖలు ఏర్పడ్డాయి. మన వ్యాఖ్యానంలో శాస్త్ర సిద్ధమైన సమతౌల్యం ఉంచుటకు బైబిలు మొత్తం ధైవావేశం కనుక సందేశం యొక్క పూర్తి అర్థం కొరకు వెతకాలి.
 - c. ఒకే పుస్తకం, ఒకే గ్రంథకర్త, ఒకే రకములో ఉన్న సమంతరాల కొరకు చూడండి. బైబిలు తనకుతానే మంచి వ్యాఖ్యత ఎందుకంటే దీనికి ఉన్నది ఒకే గ్రంథకర్త, ఒకే ఆత్మ.
5. దారిత్రాత్మక పరిస్థితులను మరియు సందర్భాలను గమనించడానికి మీ అధ్యయన ఉపకరణాలను ఉపయోగించండి.
 - a. అధ్యయన బైబిళ్ళు
 - b. బైబిలు యొక్క సర్వ విద్యాసంగ్రహమనే గ్రంథాలు, చిన్ని పుస్తకాలు మరియు నిగ్గంటువులు.
 - c. బైబిలు ఉపోద్ఘాతాలు

- d. బైబిలు వ్యాఖ్యానాలు (నీవు అధ్యయనం చేసే ఈ సమయంలో నీ వ్యక్తిగత అధ్యయనం సరిచేసికోనుటకు గతము మరియు వర్తమాన విశ్వసించిన సమాజాన్ని ఆహ్వానించు).

IV. బైబిలు వ్యాఖ్యానాన్ని అన్వయించుకోవడం

ఈ సమయంలో అన్వయింపు వైపు తిరుగుదాము. ఇప్పటివరకు విషయాన్ని ఉన్నది ఉన్నట్లు ఎలా అర్థం చేసికోవాలో చూసాము. ఇప్పుడు దానిని మీ జీవితానికి, సంస్కృతికి అన్వయించుకోవాలి. నేను బైబిలు యొక్క ఆధిపత్యాన్ని ఇలా నిర్వచిస్తాను. “బైబిలు అసలు గ్రంథకర్త ఆ రోజులలో ఏమి చెప్పాడో ఆ సత్యాన్ని ఈ రోజులకు అన్వయించుకోవడమే”

ఆసలు గ్రంథకర్త కాలము మరియు తర్కము ప్రకారం ఏమి ఆశించాడో దాన్ని ముందు అనుసరించి తరువాత వ్యాఖ్యానించాలి. దాని కాలములో బైబిలు ఏమి చెప్పిందో తెలుసుకొనక పోతే దానిని మన రోజులకు అన్వయించుకోలేము. బైబిలు వాక్యాలు అర్థం కాకపోతే అవి ఎప్పటికీ అర్థం కావు.

పేరార్థాఫ్ స్థాయిలో నీవు విశేషించిన క్లుప్త అంశాలు (చదివే క్రమం #3) నీ నడిపింపు. దరఖాస్తు పేరార్థాఫ్ స్థాయిలో ఉండాలి గాని పదాల స్థాయిలో ఉండకూడదు. సందర్భాలను బట్టి పదాలకు అర్థం ఉంటుంది; అసంపూర్ణ వాక్యాలు సందర్భాన్ని బట్టి అర్థము యిస్తాయి. సందర్భాన్ని బట్టి వాక్యాలు అర్థాన్నిస్తాయి. వాఖ్యాన ప్రక్రియలో సమకూడిన దైవావేశిత వ్యక్తి ఎవరంటే ఒక్క అసలు గ్రంథకర్త మాత్రమే. పరిశుద్ధాత్మ వెలుగు నడిపింపును కేవలము మనము అనుసరించే వారు మాత్రమే. అయితే వెలిగింపబడడమంటే దైవావేశితము పొందడమని క్రాదు. “ప్రభువు ఇలా చెప్పుతున్నాడు” అని చెప్పడానికి అసలు గ్రంథకర్త ఉద్దేశానికి మనలను మనము అప్పచెప్పుకోవాలి. ప్రాముఖ్యంగా మొత్తము రచన యొక్క సహజ ఉద్దేశానికి సంబంధించి దరఖాస్తు ఉండాలి. ప్రత్యేక సాహిత్య భాగాలు మరియు పేరార్థాఫ్ స్థాయిలు, ఆలోచనల యొక్క ఉత్పత్తి.

మన దైనందిక వ్యవహారములు మన బైబిలు వ్యాఖ్యానము కాకూడదు, బైబిలునే మాట్లాడనివ్వాలి. ఇలా చేయాలంటే మనము అంశము యొక్క సూత్రాల వైపునకు లాగబడాలి. అంశము సిద్ధాంతాన్ని బలపరిచినప్పుడే దీనికి విలువ. దురదృష్టవశాత్తు చాలాసార్లు మన సిద్ధాంతాలు కేవలం “మన” సిద్ధాంతాలే - పాఠ్యము యొక్క సిద్ధాంతాలు కావడము లేదు.

బైబిలుని అన్వయించు కొనేటప్పుడు గుర్తించుకోవలసిన ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే (ప్రవచనాలలో తప్ప) ఒక ప్రత్యేక బైబిలు వాచనానికి ఒకే ఒక భావమే అర్థవంతమైనది. అసలు గ్రంథకర్త తన రోజులలో ఏ విపత్తు అవసరాన్ని ఉద్దేశించి వ్రాసాడో ఆదే భావమై ఉండాలి. ఈ ఒక్క భావము నుండే అవసరమైన అనేక అర్థాలు ఉత్పత్తి అవుతాయి. అన్వయించుకొనే వారి అవసరాలను ఆధారం చేసికొని అర్థాలు ఉన్నా అవి అసలు గ్రంథకర్త అర్థానికి సంబంధించి ఉండాలి.

V. ఆత్మ వైపుగా వ్యాఖ్యానము

ఇప్పటివరకు నేను వాఖ్యానము మరియు అన్వయింపులలో చేరిక ఉండే తర్కము మరియు పాఠ్య అనుసరణలను గురించి తర్కించాను. ఇప్పుడు ఆత్మ వైపుగా ఉన్న వ్యాఖ్యానమును గురించి క్లుప్తంగా వివరిస్తాను.

- ఆత్మ సహాయము కొరకు ప్రార్థించండి (1 కొరింథి. 1:26-2:16).
- వ్యక్తిగత క్రమాపణ మరియు తెలిసి మరింత ఆశ కలగాలని ప్రార్థించండి (చూ. కీర్త. 19:7-14; 42:1; 119:1 సగము).చేసిన పాపముల పరిహారము కొరకు ప్రార్థించండి (చూ. 1 యోహాను 1:9)
- దేవుని గురించి తెలిసుకోవడానికి
- వెంటనే మీ సొంత జీవితానికి ఏ నూతన దృక్పథాన్నైనా అన్వయింపజేసికోండి .

E. వినయముగా ఉండి నేర్చుకోవాలనే తపన కలిగి ఉండండి.

తర్క విధానాన్ని మరియు పరిశుద్ధాత్మ యొక్క నడిపింపు విధానాన్ని రెంటిని సమతూల్యము చేయడము చాల కష్టం. ఈ రెంటిని సమతూల్యము చేయడానికి క్రింద ఇవ్వబడిన ఉదాహరణలు నాకు సహాయపడ్డాయి:

A. James W. Sire, Scripture Twisting (జేమ్స్ డబ్ల్యూ. సైర్, స్క్రిప్చర్ ట్విస్టింగ్), పేజీలు.17-18 నుంచి:

“దేవుని ప్రజల మనసులకు వెలిగింపు వస్తుంది – కేవలము ఒక ఆత్మ కార్యమే కాదు. బైబిలుపరమైన క్రైస్తవ్యములో గురు తరగతులు ఉండవు, వెలిగించము గాని ఉండదు, సరియైన వ్యాఖ్యానము తీసికొని వచ్చే ప్రజలు ఉండరు. కాబట్టి ఎవరికైనా పరిశుద్ధాత్మ వ్యాఖ్యానము చేయుటకు ప్రత్యేక జ్ఞానం, తెలివి, ఆత్మ నడిపింపు కలిగి ఉంటే వారు దానిని ఒక హోదాగా ఎంచుకూడదు. ప్రత్యేక సామర్థ్యాలు ఉన్నా, వ్యాఖ్యానించడానికి బైబిల్ అధికారి. దాని ద్వారానే ఒకరు నేర్చుకోవాలి, తీర్మానించాలి ప్రతిపాదించాలి. సంఘించి చెప్పాలంటే బైబిలంతటి మీద నాకు కలిగిన ఊహ ఏమిటంటే ఇది మానవ జాతికి దేవుడు బయలు పరచిన సత్యము. అది మాట్లాడే విషయాలకు అదే చివరి అధికారి. ఇదేమి అర్థము కాని ఒక అద్భుతము కాదు. ప్రతి సంస్కృతి లోని సామాన్య మానవునికి చాలినంతగా అర్థమవుతుంది.”

B. Kierkegaard, found in Bernard Ramm, Protestant Biblical Interpretation (బెర్నార్డ్ రామ్ లో కనుగొన్న కిర్కెగార్డ్, ప్రొటెస్టంట్ బిబ్లికల్ ఇంటర్ప్రెటేషన్) పే. 75:

కిర్కెగార్డ్ ప్రకారం నిజంగా బైబిలు చదవాలంటే అందులోని వ్యాకరణము, చరిత్ర అర్థం చేసికోవడం చాలా అవసరము. “బైబిలును ఒక దేవుని పలుకులా చదవాలంటే తన హృదయంలో, తన నోటితో, తన బొటని వేలిపైన లేచి – ఆత్మతతో, దేవునితో మాట్లాడుతూ చదవాలి. బైబిలును ఆలోచన లేకుండా లేక నిర్లక్ష్యంగా లేక ఒక పాఠ్య పుస్తకంలాగా, లేక ఒక ఆచారముగా చదివితే దేవుని వాక్యాన్ని చదివినట్లు కాదు. ఒకడు దీనిని ప్రేమ లేఖ చదివినట్లు చదివితే దేవుని వాక్యాన్ని చదివినట్లు.”

C. H. H. Rowley in The Relevance of the Bible (హెచ్. హెచ్. రోలె ది రిలెవెన్స్ ఆఫ్ ది బైబిల్) పే. 19 లో చెప్పినట్లు:

“కేవలం జ్ఞానంతో బైబిలుని అర్థం చేసికొన్నంత మాత్రాన అందులోని సంపదనంతా పొందినట్లు కాదు. అవి ఉపయోగపడవని కాదు గాని పూర్తి అర్థానికి అవి మాత్రమే సరిపోవు. ఆ ఆత్మ సంబంధ అవగాహనకు మేధస్సుకు మించిన మరికొంత ఏదో అవసరమై ఉంది. ఆత్మ విషయాలను గ్రహించడానికి ఆత్మే అవసరమై ఉంది. బైబిలు విద్యార్థులు ఆత్మ విషయాలను అంగీకరించే ప్రవర్తన కలిగి ఉండాలి. అలాగే దేవుని తెలుసుకొనే ఆత్మత కలిగి వాళ్ళను వారు దేవునికి అప్ప చెప్పుకోవాలి. శాస్త్రీయమైన నేర్పుకు మించి. గ్రంథాలన్నిటిలోని అత్యున్నత సంపదను స్వాధీనపరచుకోవాలి.”

VI. ఈ వ్యాఖ్యానము యొక్క పద్ధతి

అధ్యయన వ్యాఖ్యాన శిక్షకుడు ఈ క్రింది పద్ధతుల ద్వారా మీ వ్యాఖ్యాన విధానాలకు సహాయ పడుటకు వీలైన విధంగా రూపొందించ బడినది:

- ప్రతి పుస్తకానికి ముందు పరిచయ పలుకులు క్లుప్తంగా ఇవ్వబడ్డాయి. “చదివే ప్రక్రియ #3” చదివిన తరువాత ఈ సమాచారాన్ని పరిశీలించండి.
- ప్రతి అధ్యాయ ప్రారంభంలో సందర్భ ప్రవీణతలు ఇవ్వబడ్డాయి. విద్యా విభాగాలు ఎలా నిర్మించబడ్డాయో చూడడానికి ఇవి మీకు సహాయం చేస్తాయి.

C. ప్రతి అధ్యాయం లేక విద్యా విభాగాల ప్రారంభంలో పెద్ద పేరాగ్రాఫ్ విభజనలు మరియు అనేక అధునిక తర్జుమాల నుండి వాటి వివరణ ఇవ్వబడింది:

1. ది యునైటెడ్ బైబిలు సొసైటీ గ్రీక్ టెక్స్ట్, సవరించిన నాల్గవ ముద్రణ (UBS⁴)
2. ది న్యూ అమెరికన్ స్టాండర్డ్ బైబిలు, 1995 అధునిక (NASB)
3. ది న్యూ కింగ్ జేమ్స్ వెర్షన్ (NKJV)
4. ది న్యూ రివైస్డ్ స్టాండర్డ్ వెర్షన్ (NRSV)
5. టుడేస్ ఇంగ్లీష్ వెర్షన్ (TEV)
6. ది న్యూ జెరూసలెం బైబిలు (NJB)

పేరాగ్రాఫ్ విభజనలు దైవవేదంతో జరిగినవి కావు. అవి సందర్భాన్ని బట్టి నిర్ధారించబడినవి. విభిన్న తర్జుమా సిద్ధాంతాల నుండి అనేక అధునిక తర్జుమాలను పోల్చి, అసలు గ్రంథకర్త ఉద్దేశాన్ని విశ్లేషించగలిగాము. ఒక్కో పేరాగ్రాఫ్ ఒక్కో పెద్ద సత్యాన్ని కలిగి ఉంది. దీనిని “విషయ వాక్యము” లేక “మూల వాక్యము యొక్క కేంద్రము” అని పిలుస్తారు. ఈ సమాలోచన సరైన చారిత్రాత్మక, వ్యాకరణ వ్యాఖ్యానానికి కీలకము. ఎవరైనా వ్యాఖ్యానించినా, బోధించినా, ఉపన్యసించినా ఒక పేరాగ్రాఫ్ కంటే తక్కువ చేయకూడదు! ఇంకా గుర్తించుకోవలసిన విషయం ఏమిటంటే ఒక పేరాగ్రాఫ్, దాని చుట్టూ ఉన్న పేరాగ్రాఫ్ లతో సంబంధం కలిగి ఉంటుంది. అందుకనే మొత్తం పుస్తకం లోని పేరాగ్రాఫ్ స్థాయి రూపురేఖలు చాల ముఖ్యము. దైవావేశుడైన అసలు గ్రంథకర్త అంశము యొక్క న్యాయ పరంపరము ఏమైతే ఉందో దానిని మనం అనుసరించ వలసి ఉంది.

D. బాబ్ యొక్క వ్యాఖ్యాన నోట్స్ వాక్యము వెంబడి వాక్యాన్ని అనుసరిస్తాయి. ఇవి అసలు గ్రంథకర్త యొక్క ఉద్దేశాలను అనుసరించుటకు మనలను బలవంతం చేస్తాయి. అనేక విషయాల నుండి సమాచారాన్ని ఈ నోట్స్ అందిస్తాయి:

1. సాహిత్య విషయాలు
2. చారిత్రాత్మక, సాంస్కృతిక దృక్పథాలు
3. వ్యాకరణ సమాచారము
4. పదముల ధ్యానము
5. సంబంధించిన సమాంతర వాక్యాలు

E. కొన్ని ముఖ్య వ్యాఖ్యాన సందర్భాలలో, అనేక అధునిక తర్జుమాల ద్వారా న్యూ అమెరికన్ స్టాండర్డ్ వెర్షన్ (అధునిక1995) ముద్రణ ఇవ్వబడినది:

1. The New King James Version (NKJV) (ది న్యూ కింగ్ జేమ్స్ వెర్షన్ (NKJV), ఇవి “టెక్సుస్ రేసెప్షన్” చేతివ్రాత విషయాలను అనుసరించింది.
2. The New Revised Standard Version (NRSV) (ది న్యూ రివైస్డ్ స్టాండర్డ్ వెర్షన్ (ఎన్ ఆర్ఎస్ వి), ఇది నేషనల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ చర్చెస్ వారి రివైస్డ్ స్టాండర్డ్ వెర్షన్ నుంచి వాక్యానికి వాక్యం పునర్వమర్శ
3. The Today's English Version (TEV) (ది టుడేస్ ఇంగ్లీష్ వెర్షన్ (TEV), ఇది అమెరికన్ బైబిలు సొసైటీ నుంచి క్రీయాశీలక సరియైన తర్జుమ.
4. The New Jerusalem Bible (NJB) (ది న్యూ జెరూసలెం బైబిలు (NJB), ఇది ఫ్రెంచ్ కాథోలిక్ డైనమిక్ సరియైన తర్జుమా ను ఆధారము చేసికొన్న ఇంగ్లీష్ తర్జుమా.

F. ఎవరైతే గ్రీకు భాషను చదవలేరో, ఇంగ్లీష్ తర్జుమాను పోల్చుకోవడం వలన సమస్యలను గుర్తించడానికి ఇది సహాయ పడుతుంది.

1. చేతివ్రాతల తేడాలు
2. పదాల అర్థాలకు ప్రత్యామ్నాయాలు
3. మరియు కట్టడాలు మరియు వ్యాకరణ సమస్యలు
4. సంధిగ్ధమైన విషయాలు

ఈ సమస్యలను ఇంగ్లీష్ తర్జుమాలు పరిష్కరించనప్పటికీ, అవి మరింత ఎక్కువగా మరియు లోతుగా చదవడానికి ఉంచబడ్డాయి.

G. ప్రతి అధ్యాయ ముగింపులో చర్చించడానికి తగిన ప్రశ్నలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఇవి ఆ యా అధ్యాయాలలో ఉన్న విషయాల ముఖ్య వ్యాఖ్యానాన్ని ఎదుర్కొనడానికి ఇవ్వబడ్డాయి.

ద్వితీయోపదేశ కాండమునకు పరిచయము

I. ప్రాముఖ్యత

- A. క్రొత్తనిబంధనలో చాలా తరచుగా ఉదహరించబడిన పా.ని. గ్రంథాలలో ఇది ఒకటి (అదికాండము, నిర్గమకాండము, కీర్తనలు, మరియు యెషయా). ద్వితీయోపదేశకాండము 83 సార్లు ఉదహరించబడింది.
- B. J. A . థామ్సన్ చే వ్రాయబడిన “Deuteronomy,” Tyndale OT Commentary Series నుండి ఒక ఉదాహరణ:
 “పాత నిబంధనలోని గొప్ప గ్రంథాలలో ద్వితీయోపదేశకాండము ఒకటి. అన్ని యుగాల యొక్క గృహ మరియు వ్యక్తిగత మతము మీద ఉన్న దీని ప్రభావము బైబిలులోని ఇతర ఏ గ్రంథాలకంటే శ్లాఘనీయమై ఉంది” (పే. 11).
- C. పా.ని. నుండి యేసుకు ఇష్టమైన గ్రంథాలలో ఇది ఒకటి:
1. అరణ్యమందు ఆయన సాతానుచే శోధించబడినప్పుడు దీనికి రెండుసార్లు ఉదహరించాడు
 - a. మత్తయి 4:4; లూకా 4:4 - ద్వితీ. 8:3
 - b. మత్తయి 4:7; లూకా 4:12 - ద్వితీ. 6:26
 - c. మత్తయి 4:10; లూకా 4:8 - ద్వితీ. 6:13
 2. ఇంకా ఇది కొండమీది ప్రసంగానికి అవరణరేఖ అయి కూడా ఉండే అవకాశముంది, (చూ. మత్తయి 5-7).
 3. యేసు ద్వితీ. 6:5 ను ఒక ప్రధాన ఆజ్ఞగా ఉదహరించాడు, (చూ. మత్తయి 22:34-40; మార్కు. 12:28-34; లూకా 10:25-28).
 4. యేసు పా.ని. యొక్క ఈ భాగాన్ని (అదికాండము. - ద్వితీయోపదేశకాండము) చాలా తరచుగా ఉదహరించాడు ఎందుకంటే ఆయన కాలములోని యూదులు దీనిని గురుసిద్ధాంతం యొక్క గొప్ప అధికారిక భాగంగా పరిగణించేవారు.
- D. ఇది పూర్వపు దేవుని బయలుపాటుకు ఒక క్రొత్త పరిస్థితికి వాక్యాన్ని విశ్లేషించడానికి ఇది మనకున్న ఒక ప్రధాన ఉదాహరణ. ఈ ఉదాహరణకు నిర్గ. 20:11 వర్సెస్ ద్వితీ. 5:15 లోని పది ఆజ్ఞల మధ్య ఒక చిన్న తేడా ఉంది. నిర్గమకాండము 20 అరణ్య ప్రయాణ కాలము కాగా ద్వితీయోపదేశకాండము 5వ. అధ్యాయం కనానులో స్థిరపడిన జీవితానికి ఒక సిద్ధపాటై ఉంది.
- E. ద్వితీయోపదేశకాండము మోయాబు మైదానంలో మోషే చేత ఇవ్వబడిన సందేశాల శీర్షికగా ఉంది (తూర్పు యోర్దాను). మూడు ప్రసంగాలన్ని కూడా ప్రసంగము చేయబడిన భౌతిక ప్రదేశాన్ని సూచిస్తూ ప్రారంభించబడ్డాయి. అన్ని కూడా ఒకే ప్రదేశాన్ని సూచించాయి.
1. యోర్దాను ఇవతలనున్న అరణ్యములో, అనగా పారాను కును తోపెలు, లాబాను, హజేరోతు, దీజాహాబను స్థల ములకును మధ్య సూపునకు ఎదురుగానున్న ఆరాబాలో” 1:1
 2. “యోర్దాను ఇవతలనున్న మోయాబు దేశమున” 1:5
 3. “యోర్దాను ఇవతల బేత్వయారు ఎదుటి లోయలో హెబ్బోనులో నివసించిన అమోరీ యుల రాజైన సీహోనుదేశముందు,” 4:46
 4. “ఆయన మోయాబుదేశములో” 29:1
- F. దీని సాహిత్య నిర్మాణమును గురించి ఈ రోజుల్లో పా. ని. మతపండితుల మధ్యలో ఉన్న వాదాలలో ద్వితీయోపదేశ కాండము కూడా ఉంది. ఆధునిక పాండిత్యము పెంటాటచ్ పరమైన మిశ్రమాల యొక్క దీని సిద్ధాంతాలను విభజించి ఉన్నారు.

II. గ్రంథము యొక్క పేరు

- A. హెబ్రీలో పెంటాటచ్ యొక్క పుస్తకాలకు వాటి మొదటి పది పదాలు ఆ గ్రంథము యొక్క పేరుగా పెట్టబడింది, సహజంగా వాటి మొదటి పదము:
1. ఆదికాండము, “ఆదియందు”
 2. నిర్గమము, “చెప్పిన పేర్లు ఇవే”
 3. లేవీకాండము, “మరియు ఆయన పిలిచెను”
 4. సంఖ్యాకాండము, “అరణ్యమందలి”
 5. ద్వితీయోపదేశకాండము, “చెప్పిన మాటలు ఇవే”
- B. తల్మిడులో (17:18 మీద *Mishnah Hattorah*) ఇది “ధర్మశాస్త్రము తిరిగి చెప్పుట” అని పిలువబడింది.
- C. పా.ని. గ్రీకు భాషాంతరములో, క్రీ. పూ. 250 ప్రాంతంలో వ్రాయబడి, సప్తాజింటు (LXX) అని పిలువబడినది దీనిని “రెండవ ధర్మశాస్త్రము” అని పిలిచింది, దీనికి కారణం 17:18 తప్పుగా భాషాంతరము చేయబడడం (అది., “ఈ ధర్మశాస్త్రాన్ని ఎత్తి వ్రాసుకొనుడి”).
- D. Jerome యొక్క Latin Vulgate నుండి మన ఇంగ్లీషు పేరు “రెండవ ధర్మశాస్త్రము” వచ్చింది (Deuteronomium).
- E. దేవుని యొక్క నిబంధనను ఎలా అనుచరించాలో అనే దానిని గురించిన సూచనలున్న గ్రంథమిది.
1. “ఈ ధర్మశాస్త్ర గ్రంథము” 28:61
 2. “ఈ ధర్మశాస్త్రము,” 1:5; 4:8; 17:18,19; 27:3,8,26
 3. ఇతర వివరణాత్మక వచనాలు, 4:1,45; 6:17, 20; 12:1

III. కననైజేషను - తొరాలో ఇది ముగింపు గ్రంథము, ఇది హెబ్రీ గురు సిద్ధాంతాల యొక్క విభజనలలోని మూడు భాగాలలో మొదటి దాన్ని రూపొందించింది.

- A. తొరా లేక ధర్మశాస్త్రము – ఆదికాండము-ద్వితీయోపదేశ కాండము
- B. ప్రవక్తలు:
1. పూర్వపు ప్రవక్తలు – యెహోషువా-రాజులు (ఒక రూతు తప్ప)
 2. తరువాత ప్రవక్తలు – యెషయా-మలాకీ (ఒక దానియేలు మరియు విలాపవాక్యాలు తప్ప)
- C. రచనలు:
1. మెగేలోతు (5 గ్రంథపు చుట్టలు):
 - a. పరమగీతాలు
 - b. ప్రసంగి
 - c. రూతు

- d. విలాపవాక్యాలు
- e. ఎస్తేరు
2. దానియేలు
3. జ్ఞాన సాహిత్యము
 - a. యోబు
 - b. కీర్తనలు
 - c. సామెతలు
4. 1 & 2 దినవృత్తాంతములు

IV. సాహిత్యప్రక్రియ

- A. ద్వితీయోపదేశ కాండము అనేక సాహిత్యరకాల మేళనం
 1. చారిత్రాత్మక వృత్తాంతము
 - a. 1-4 అధ్యాయాలు
 - b. 34వ. అధ్యాయం
 2. హెచ్చరికలు – 6-11 అధ్యాయాలు
 3. మార్గదర్శకాలు, 12-28 అధ్యాయాలు
 4. కీర్తనలు/ధ్యానశ్లోకాలు/పాటలు-32 అధ్యాయం
 5. ఆశీర్వాదాలు – 33వ. అధ్యాయం
- B. స్వయాన ద్వితీయోపదేశకాండమే 29:21; 30:10; 31:26 వచనాలలో జీవితము కొరకు (తొరా) యెహోవా ఇచ్చిన మార్గదర్శకాలు అని వివరించుకొంటున్నది. విశ్వాసము మరియు జీవితాలను గురించి ముందు తరాలకు ఇవ్వవలసిన ఉపదేశాలను ఈ గ్రంథము కలిగి ఉంది.
- C. దేవుని యొక్క ప్రత్యేక నాయకుని స్థానంలో దేవుని యొక్క బయలుపాటు ఉంచబడింది. మానవ నాయకులు ఉంటారు కాని వ్రాయబడిన బయలుపాటు ఒక ఆధికారికము వలె ఉద్ఘాటించబడుతుంది.

V. గ్రంథకర్తత్వము

- A. యూదా పరంపరలు
 1. పురాతన పరంపరలు మోషే గ్రంథకర్త అని ఏకీభవించి ఉన్నాయి.
 2. ఇది ఈ క్రింది వాటిలో చెప్పబడింది:
 - a. తల్మాడు - *Baba Bathra* 14b
 - b. *Mishnah*
 - c. Ben Sira యొక్క ప్రసంగి 24:23 (ఇది దాదాపు క్రీ. పూ. 185 లో వ్రాయబడింది).
 - d. అల్లెగొండ్రీయా యొక్క ఫిలో

- e. ఫ్లేవియస్ జోసెఫస్
3. స్వయాన గ్రంథమే తెలియజేస్తున్నది:
- a. న్యాయాధిపతులు 3:4 మరియు యెహోషువా 8:31
- b. “మోషే మాట్లాడాడు”:
- (1) ద్వితీయోపదేశ కాండము 1:1,3
 - (2) ద్వితీయోపదేశ కాండము 5:1
 - (3) ద్వితీయోపదేశ కాండము 27:1
 - (4) ద్వితీయోపదేశ కాండము 29:2
 - (5) ద్వితీయోపదేశ కాండము 31:1, 30
 - (6) ద్వితీయోపదేశ కాండము 32:44
 - (7) ద్వితీయోపదేశ కాండము 33:1
- c. “యెహోవా మోషేతో మాట్లాడాడు”:
- (1) ద్వితీయోపదేశ కాండము 5:4-5,22
 - (2) ద్వితీయోపదేశ కాండము 6:1
 - (3) ద్వితీయోపదేశ కాండము 10:1
- d. “మోషే వ్రాసెను”
- (1) ద్వితీయోపదేశ కాండము 31:9, 22, 24
 - (2) నిర్గమకాండము 17:14
 - (3) నిర్గమకాండము 24:4, 12
 - (4) నిర్గమకాండము 34:27-28
 - (5) సంఖ్యాకాండము 33:2
- e. యేసు ద్వితీయోపదేశ కాండములో నుండి సూచించి లేక ఉదహరణగా తీసికొని “మోషే చెప్పె”/“మోషే వ్రాసెను” అని చెప్పడాడు:
- (1) మత్తయి 19:7-9; మార్కు 10:4-5 – ద్వితీ. 24:1-4
 - (2) మార్కు 7:10 – ద్వితీ. 5:16
 - (3) లూకా 16:31; 24:27, 44; యోహాను 5:46-47; 7:19,23
- f. మోషే గ్రంథకర్తగా పాలు ఉద్ఘాటించాడు – అ. కా. 3:22
- (1) రోమా. 10:19 – ద్వితీ. 32:21
 - (2) 1 కొరింథీ. 9:9 – ద్వితీ. 25:4
 - (3) గలతీ. 3:10 – ద్వితీ. 27:26
 - (4) అ. కా. 26:22; 28:23
- g. పేతురు తన పెంతుకోస్తు ప్రసంగంలో మోషేను ఒక గ్రంథకర్తగా నొక్కి చెప్పాడు – అ. కా. 3:22
- h. హెబ్రీ గ్రంథకర్త మోషేను ఒక గ్రంథకర్తగా చెప్పాడు – హెబ్రీ. 10:28; ద్వితీ. 17:2-6

B. ఆధునిక పాండిత్యము

1. Graf-Wellhausen theory of multiple authorship (J.E.D.P.), అనుసరించే 18 మరియు 19వ. శతాబ్దపు పండితులు చాలామంది ద్వితీయోపదేశ కాండము ఒక యాజకుడు/ప్రవక్త చేత యూదాలోని యోషియా యొక్క పరిపాలనలో తన ఆత్మసంబంధ సంస్కరణ కొరకు వ్రాయబడిందని చెబుతున్నారు. అంటే దీని అర్థము ఈ గ్రంథము దాదాపు క్రీ. పూ. 621 ప్రాతంలో మోషే పేరుతో వ్రాయబడి ఉండచ్చు.
2. వారు వీటిని ఆధారము చేసికొని ఉన్నారు:
 - a. 2 రాజులు 22:8; 2 దిన. 34:14-15. “యెహోవా మందిరమందు ధర్మశాస్త్రగ్రంథము నాకు దొరికెనని”
 - b. 12వ. అధ్యాయం ప్రత్యక్షగుడారము మరియు ఆ తరువాత దేవాలయమునకు ఒకే స్థలాన్ని తర్కించింది,
 - c. 17వ, అధ్యాయం తరువాతి రాజును తర్కించింది;
 - d. పురాతన తూర్పు ప్రాంతాలలో మరియు యూదా పరిధిలో ఒక ప్రాముఖ్యమైన వ్యక్తి పేరుతో ఆ తరువాత కాలంలో గ్రంథాలు వ్రాయబడడం వాస్తవమైన విషయమే;
 - e. ద్వితీయోపదేశ కాండము మరియు యెహోషువా, రాజులు మరియు యిర్మియాల మధ్య శైలి, భాషీవిధానం మరియు వ్యాకరణములు ఒకలాగే ఉన్నాయి;
 - f. ద్వితీయోపదేశ కాండము మోషే యొక్క మరణ వృత్తాంతాన్ని నమోదు చేసింది, 34వ. అధ్యాయం;
 - g. పెంటాటెచ్ లో స్పష్టంగా సంపాదకీయంలో ఆ తరువాత చేసిన చేర్పులు ఉన్నాయి;
 - (1) ద్వితీ. 3:14
 - (2) ద్వితీ. 34:6
 - h. కొన్ని సార్లు దేవుళ్ల పేర్లు: ఎల్, ఎల్ షాదై, ఎల్ హిమ్, యెహోవా అనేవి వివరింపలేని రకమైన పేర్లుగా ఉన్నాయి, ఇవి చూడడానికి ఐక్య పాఠ్యభాగాలు మరియు చారిత్రాత్మక కాలాలలో ఉపయోగింపబడ్డాయి.
- C. కొన్ని సవరణలు జరిగాయన్నది స్పష్టము. యూదా లేఖరులు ఐగుప్తులో శిక్షణపొంది, పురాతన పాఠ్యాలను వారు క్రమంగా ఆధునీకరిస్తుంటారు. మెసోపోటేమీయా లేఖరులు అంశాలను జతచేయడానికి ఇష్టపడరు. ద్వితీయోపదేశకాండములోని కొన్ని ఉదాహరణలు:
 1. 27:3,8
 2. 28:58
 3. 29:21,29
 4. 30:10,19
 5. 31:24

VI. కాలము

- A. ఒకవేళ మోషే ద్వారా వ్రాయబడినట్లైతే, కాలము మరియు ఐగుప్తు నుండి నిర్గమము యొక్క కాలమునకు రెండు అవకాశాలు ఉన్నాయి:
 1. ఒకవేళ 1 రాజులు 6:1 ఉన్నది ఉన్నట్లు తీసికొంటే అప్పుడు ఇది దాదాపు క్రీ. పూ. 1445. (Thutmose III మరియు Amenhotep II యొక్క రాజ్యాధిపత్యము):
 - a. LXX లో 480 సంవత్సరాలకు బదులు 440 సంవత్సరాలు ఉంది
 - b. ఈ సంఖ్య బహుశా సంవత్సరాలను కాక తరాలను సూచించవచ్చు (సాంకేతికము).
 2. నిర్గమము క్రీ. పూ. 1290 కొరకు పురావస్తుశాస్త్ర ఆధారాలు (19వ. ఐగుప్తీయుల సామ్రాజ్యము):
 - a. సేతు I (1390-1290) ఐగుప్తీయుల ముఖ్యపట్టణాన్ని తెబెసు నుండి దీవప్ర ప్రాంతము – జోను/తనీసుకు మార్చాడు.

- b. రామేసేస II (1290-1224):
- (1) ఈయన పేరు హెబ్రీ బానిసలచే కట్టబడిన పట్టణములో కనిపించింది, ఆది. 47:11; నిర్గ. 1:11;
 - (2) ఆయనకు 47 మంది కుమార్తెలు ఉండిరి:
 - (3) ఆయన వారసత్వముగా తన పెద్ద కుమారుడు పొందలేదు.
- c. పాలస్తీనాలోని ప్రధాన ప్రాకారాలు గల పట్టణాలు క్రీ. పూ. 1250 ప్రాంతంలో నాశనము చేయబడి త్వరత్వరగా తిరిగి కట్టబడ్డాయి.

B. అనేక మంది వ్రాశారు అనే ఆధునిక పండితుల సిద్ధాంతము:

1. J (యెహోవా) క్రీ. పూ. 950
2. E (ఎలోహిము) క్రీ. పూ. 850
3. JE (మిశ్రమము) క్రీ. పూ. 750
4. D (ద్వితీయోపదేశ కాండము) క్రీ. పూ. 621
5. P (యాజకులు) క్రీ. పూ. 400

VII. చారిత్రాత్మక పరిస్థిని నిర్ధారణ చేయుటకు ఆధారాలు

- A. క్రీ. పూ. 2వ. సహస్రాబ్ది హిత్తీయ ఒప్పందము మనకు ఒక ప్రాచీన, చారిత్రాత్మిక సమకాలీన సమాంతరాన్ని ద్వితీయదేశ కాండము యొక్క నిర్మాణాన్ని ప్రతిపాదించింది (అలాగే నిర్గ.-లేవీ. మరియు యెహోషువా 24). ఈ సంహిత విధానం క్రీ. పూ. 1వ. సహస్రాబ్ది ద్వారా మార్చబడింది. ఇది మనకు ద్వితీయోపదేశ కాండము యొక్క చారిత్రాత్మిక కొరకు ఆధారాన్ని ఇస్తున్నది. ఈ అంశము యొక్క మరింత వివరణ కొరకు G.E. Mendenhall యొక్క *Law and Covenants in Israel and the Ancient Near East* (లా అండ్ కావనెంట్స్ ఇన్ ఇశ్రాయేల్ అండ్ ది ఏంపియన్స్ నీయర్ ఈస్ట్) చూడుము.
- B. హిత్తీయ విధానం మరియు దీని ద్వితీ. సమాంతరాలు:
1. పీఠిక (ద్వితీ. 1:1-5, వక్ర యొక్క పరిచయము, యెహోవా)
 2. రాజు యొక్క మునుపటి కార్యాల పునర్విమర్శ (ద్వితీ. 1:6-4:49 ఇశ్రాయేలీయల కొరకు దేవుని యొక్క గత కార్యాలు)
 3. ఒప్పందము యొక్క పదాలు (ద్వితీ. 5-26):
 - a. సాధారణము (ద్వితీ. 5:26):
 - b. ప్రత్యేకించబడినది (ద్వితీ. 12:26)
 4. ఒప్పందము యొక్క ఫలితము (ద్వితీ. 27:29):
 - a. ప్రయోజనాలు (ద్వితీ. 28)
 - b. పర్వవసానాలు (ద్వితీ. 27)
 5. దైవము యొక్క సాక్ష్యము (ద్వితీ. 30:19; 31:19, అలాగే 32, ఒక సాక్ష్యము వలె మోషే యొక్క కార్యశీలత పాట):
 - a. దైవము యొక్క దేవాలయములోని ఒక ప్రతిమ
 - b. సంవత్సరమునకు ఒకసారి చదవడానికి ఆశ్రేతునితో ఒక ప్రతి
 - c. తరువాత అష్షూరు మరియు సిరియా ఒప్పందాల నుండి హిత్తీయ ఒప్పందం యొక్క ప్రత్యేకతలు:
 - (1) రాజు యొక్క గత కార్యాల యొక్క చారిత్రాత్మకపరమైన పునర్విమర్శ:

(2) శాపము యొక్క భాగము ఒక చిన్నది పలుకుట

- C. క్రీ. పూ. మొదటి శతాబ్దంలో హిత్తీయుల సంది విధానం కొద్దిగా మారింది (ఒక విషయం వదిలివేయబడింది). ద్వితీయోపదేశకాండము మోషే మరియు యోహోషువా కాలానికి సరిగ్గా సరిపోతుంది!
- D. హిత్తీయ సంది విషయాల మీద మరికొంత మంచి వివరణ కొరకు K. A. Kitchen యొక్క *Ancient Orient and Old Testament* (ఎంపియన్స్ ఓరియంట్ అండ్ ఓల్డ్ టెస్టమెంట్), 99-102 పేజీలు చూడండి.

VIII. సాహిత్యభాగాలు (సందర్భాలు)

- A. గ్రంథము యొక్క పరిచయము, 1:1-5
- B. మొదటి ప్రసంగము, 1:6-4:43 (ఈ కాలము కొరకు యెహోవా యొక్క గత కార్యాలు):
- C. రెండవ ప్రసంగము, 4:44-26:19 (ఈ కాలము మరియు అన్ని కాలాలకు యెహోవా యొక్క ధర్మశాస్త్రము):
1. సాధారణము – పది ఆజ్ఞలు (5-11)
 2. ప్రత్యేక ఉదాహరణలు మరియు అన్వయింపులు (12:26)
- D. మూడవ ప్రసంగము, 27:30 (బౌష్పత్తు కొరకు యెహోవా యొక్క ధర్మశాస్త్రము 27-29):
1. శాపములు (27)
 2. ఆశీర్వాదములు (28)
 3. నిబంధన పునరుద్ధరణ (29-30)
- E. మోషే యొక్క చివరి మాటలు, 31:33:
1. “వీడ్కోలు” ప్రసంగము, 31:1-29
 2. మోషే యొక్క కీర్తన, 31:30-32:52
 3. మోషే యొక్క ఆశీర్వాదములు 33:1-29
- F. మోషే మరణము, 34

IX. ప్రధాన సత్యాలు

- A. వాగ్దాన దేశమునకు ప్రవేశించి మునుపు చివరి సిద్ధపాటు. అబ్రహాముతో దేవుని యొక్క నిబంధన (ఆదికాండము 15) నెరవేర్చబడింది!
- B. ఆదికాండము 12:1-3 ఒక దేశాన్ని మరియు సంతానాన్ని వాగ్దానం చేసింది. పా.ని. దేశము మీద గురి ఉంచింది; క్రొ. ని. “సంతతి” మీద గురి ఉంచుతుంది (చూ. గలతీయులకు 3).
- C. మోషే ప్రజలను వ్యవసాయ జీవితానికి వర్సెస్ దేశసంచార జీవితానికి సిద్ధపరుచుట. ఆయన సీనాయి నిబంధనను వాగ్దాన దేశమునకు సంధానము చేసికొన్నాడు. ఒక విధంగా ద్వితీయోపదేశకాండము ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క రాజ్యాంగము.

D. ఈ గ్రంథము దేవుని యొక్క గత, వర్తమాన, భౌష్యత్తు విశ్వసనీయతను ఉద్ఘాటిస్తున్నది. నిబంధన, ఏదిఏమైనను, ఒక షరతుతో కూడినది! ఇశ్రాయేలు స్పందించి, విశ్వాసము, పశ్చాత్తాపము మరియు విధేయతలో నిరంతరము కొనసాగాలి. ఒకవేళ వారు అలా ఉండకపోతే 27-29 అధ్యాయాలలోని శాసాలు నిజమవుతాయి. దేవుని యొక్క ప్రేమ మరియు న్యాయాలకు మోషే ఒక ప్రధానమైన ఉదాహరణ! దేవునిచే ప్రత్యేకంగా ఎన్నుకోబడిన నాయకుడైనా విధేయతకు బాధ్యుడే. అవిధేయత ఎప్పటికీ పర్యావసానాలను తెచ్చిపెట్టుతుంది!

ద్వితీయోపదేశకాండము 1

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు *

NKJV	NRSV	TEV	NJB
కనాను ప్రవేశానికి పూర్వపు ఆజ్ఞ	చారిత్రక పునర్విచారణ (1:1-3:29)	పరిచయం	మోషే మొదటి ప్రసంగం (1:1-4:43) కాలము మరియు ప్రదేశము
1:1-8	1:1-5	1:1-5	1:1-3 1:4-5 హోరేబుల్ చివరి హెచ్చరికలు
తెగల నాయకులు నియమింపబడిరి	1:6-8	1:6-8	1:6-8
1:9-18	1:9-18	మోషే న్యాయాధిపతులను నియమించుట 1:9-15 1:16-18	1:9-18
దేశములోనికి ప్రవేశించడానికి ఇశ్రాయేలీయులు నిరాకరించుట	1:19-21	కాదేషు బర్నియా నుండి గూడచారులను బయటికి పంపివేయుట 1:19-21	కాదేషు: ఇశ్రాయేలీయుల విశ్వాసమును పోగొట్టుకొనుట 1:19-28
1:26-33	1:22-25 1:26-33	1:22 1:23-25 1:26-28 1:29-33	1:29-33
ఇశ్రాయేలీయుల తిరగుబాటుకు అపరాధరుసుము	1:34-40	ప్రభువు ఇశ్రాయేలీయులను శిక్షించుట 1:34-38 1:39-40	కాదేషులో యెహోవా యొక్క సూచనలు 1:34-40
1:41-46	1:41-45	1:41 1:42-45	1:41-46

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతిలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

* దైవపేశాలు కానప్పటికీ, అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అర్థంచేసుకొని అనుసరించడానికి పేరాగ్రాఫు కీలకము. ఆధునిక తర్జుమాలు అన్నీ పేరాగ్రాఫుగా విభజించి సంక్షిప్తపరచ బడ్డాయి. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు ఒక కేంద్ర భావము, సత్యము, ఆలోచన ఉంటాయి. ప్రతి భాషాంతరము అంశాలను వాటి వాటి సొంత విధానాలలో సంపూర్ణ కరించుకొన్నాయి. అంశాన్ని నీవు చదివేటప్పుడు, తర్జుమలాలలో ఏది నీ ఉద్దేశక అర్థానికి సరిపోగలదో ప్రశ్నించుకో.

ప్రతి అధ్యాయములోని అంశాలను (పేరాగ్రాఫు) గుర్తించడానికి మొదట బైబిలును తప్పనిసరిగా చదివాలి. తరువాత మన అవగాహనను ఇతర ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చుకొని చూడాలి. ఎప్పుడైతే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క తలంపును తన తార్కామక మరియు ప్రదర్శనను అనుసరించుట వలన అర్థము చేసికొంటామో అప్పుడే బైబిల్ని మనము

నిజంగా అర్థము చేసికొన్నట్లు. అసలు గ్రంథకర్త ఒకడు మాత్రమే దైవాపేక్షితుడైనాడు కనుక - మార్కుడానికి గాని లేక సవరించడానికి గాని పాఠకులకు అధికారము లేదు. దైవాపేక్షితాలైన సత్యాలను వారి అనుదిన జీవితాలకు ఆపాదించు కోవలసిన బాధ్యత బైబిలు పాఠకులకు ఉంది.

సాంకేతిక పదాల, అబ్రివేషన్స్ (పోట్ల పదాలు) అన్నీ పూర్తిగా కింద ఇవ్వబడిన పత్రాలలో ఇవ్వబడ్డాయి, గమనించండి.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదవే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫ్లు దైవాపేక్షితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 1:1-5

¹యొర్దాను ఇవతలనున్న అరణ్యములో, అనగా పారాను కును తోపెలు, లాబాను, హజేరోతు, దీజాహాబను స్థల ములకును మధ్య సూపునకు ఎదురుగానున్న ఆరాబాలో మోషే, ఇశ్రాయేలీయులందరితో చెప్పిన మాటలు ఇవే. ²హోరేబునుండి శేయారు మన్నెపుమార్గముగా కాదేషు బర్నే యవరకు పడకొండు దినముల ప్రయాణము. ³హిష్యోనులో నివసించిన అమోరీయుల రాజైన సీహో నును అస్తోరోతులో నివసించిన బాషాను రాజైన ఓగును ఎద్దెయిలో హతము చేసిన తరువాత ⁴నలుబదియవ సంవత్సరములో పడకొండవ నెల మొదటి తేదీని మోషే ఇశ్రాయేలీయులకు బోధించుటకై యెహోవా తన కాజ్జా పించినదంతయు వారితో చెప్పెను. ⁵యొర్దాను ఇవతలనున్న మోయాబు దేశమున మోషే యీ ధర్మశాస్త్రమును ప్రకటింప మొదలుపెట్టి ఇట్లనెను

1:1 "చెప్పిన మాటలు ఇవే" ఈ గ్రంథానికి ఇదే హెబ్రీ పేరు. హెబ్రీ క్రియ "చెప్పిన" (BDB 180, KB 210, *Piel* పరోక్ష భూతకాలము) "వాక్యాలు" (BDB 182) నామవాచకానికి ఒక సహజార్థమై ఉంది. ఎందుకంటే స్వయాన గ్రంథమే ఈ పదాలు మోషే చెప్పాడు అని చెప్పుతున్నది, ఇది పూర్తిగా ఆ తరువాత జరిగిన సవరణలు, కూర్పులు చేర్పులతో కూడిన గ్రంథము అని అనుకోకుండా దానికి మినహాయింపును ఇచ్చే అవకాశముందని నేను నమ్ముతున్నాను. చూడడానికి మనకు మోషే చెప్పిన వాక్యాలు ఉన్నాయి, అయితే అవి యెహోవా చెప్పిన మాటలు (ఉదా. 7:4; 11:13-14; 17:3; 29:6). అంటే దీని అర్థము ఇక్కడ ఎలాంటి కూర్పులు చేర్పులు లేవని కాని లేక మోషే తన సొంత మరణాన్ని గురించి వ్రాశాడని గాని చెప్పడం కాదు. కాని ఎక్కువ అంశాలు మరియు సిద్ధాంతాలు మోషేకు సంబంధించినవి.

ద్వితీయోపదేశకాండమును సమరూపక వచనాలు కొన్ని భాగాలుగా విభజించాయి:

1. "చెప్పబడిన ఈ మాటలు," 1:1 (1:1-5, మొదటి ప్రసంగానికి పరిచయం)
2. "ధర్మశాస్త్రము ఇది," 4:44 (4:44-49, రెండవ ప్రసంగానికి పరిచయం)

3. "కట్టడలు విధులు ఇవే," 6:1
4. "ఆజ్ఞాపించిన నిబంధన వాక్యాలు ఇవే," 6:1
5. "దీవించిన విధము ఇది," 33:1

నేను వివాదాస్పదమైన గ్రంథకర్తృత్వము/కాలముల మీద వాఖ్యానించక పూర్వము నేను ఒకటి చెప్ప తలస్తున్నాను, లేఖనాలు అన్ని కూడా దైవప్రేరణలు అని నేను నమ్ముతున్నాను (చూ. 2 తిమోతి 3:15-17). గ్రంథకర్తృత్వము మరియు కాలాలకు ఉన్న సమస్యలు వ్యాఖ్యానాలకు సంబంధించిన సమస్యలు, దైవావేశానికి సంబంధించినవి కావు! గురుశాస్త్ర గ్రంథాలన్నిటికీ పరిశుద్ధాత్మ దేవుడే గ్రంథకర్త అయి ఉన్నాడు. ఇదేమైనా పూర్వోహముగా ఉందా? ఖచ్చితంగా ఇది పూర్వోహమే! అయితే ఇది కీలకమైన పూర్వోహము, ఏ లేఖనము యొక్క విలువలను నిర్ధారించి వాఖ్యానించక పూర్వము దీనిని పునర్విమర్శ చేసికొని మరియు అధ్యయనం చేసికోవాలి. దైవావేశితపూరిత సిద్ధాంతాలు మరియు గురుశాస్త్రీయ హోదాలు రెండూ జంట స్థంభాలు, వీటి మీదనే బైబిలు యొక్క ప్రమాణికము నిలబడి ఉంది!

□ "మోషే చెప్పిన" మోషేతో పాటు చాలామంది ప్రజలు ఐగుప్తును విడిచి వెళ్ళారు కనుక ఒక్కసారిగా మోషే అందరితో భౌతికంగా కనబడి మాట్లాడి మాట్లాడడం అసాధ్యము. బహుశా ఆయన పెద్దలతో మాట్లాడిన తరువాత వారు చిన్న చిన్న సమూహాలతో వాటినే చెప్పి ఉండచ్చు లేక ఇది వ్రాయబడిన దస్తావేజును తెలియజేయడానికి ఉన్న ఒక సాహిత్య విధానం కావచ్చు.

□ "ఇశ్రాయేలీయులందరితో" క్రింది ప్రత్యేక అంశమును చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయులు (ఒక పేరు) (ISRAEL (the name))

ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయులు (ఒక పేరు)

- I. ఆశ్చర్యపరచేట్లు ఈ పేరు యొక్క అర్థము సరిగా తెలియదు (BDB 975, KB 442).
 - A. El పట్టుదల
 - B. El పట్టుదలగా ఉండనివ్వు (జస్పీవ్)
 - C. El పట్టినపట్టు విడువకుండ ఉండనివ్వు
 - D. El వాదించనివ్వు
 - E. El ప్రయత్నించును
 - F. ఎవరైతే దేవునితో ఉంటారో (పదవిన్యాసము ఆది. 32:28)
 - G. ఆధారపడతగ్గ (IDB, వా. 2, పే. 765)
 - H. విజయము
 - I. ఆనందము
- II. పా. ని. లో దీని ప్రయోగము
 - A. యాకోబు యొక్క పేరు (స్థానభ్రష్టత చేయు, మడమను పట్టుకొనివాడు, BDB 784,KB 872, చూ. ఆది. 25:26) యబ్బోకు రేవు నందు ఆత్మసంబంధిత మహానుభావునితో మల్లయుద్ధము చేసిన తరువాత మార్చబడింది (చూ. ఆది. 32:22-32; నిర్గ. 32:13). మామూలుగా హెబ్రీ పేర్ల అర్థాలు శబ్దవిన్యాసాలుగా ఉంటాయి, శబ్దలక్షణాలుగా కాదు (చూ. ఆది. 32:28). ఇశ్రాయేలీయుల పేరు ఆయనకు పెట్టబడింది (ఉదా. ఆది. 35:10).
 - B. ఆయన పండ్రెండుగురు కుమారులకు ఒక సామూహిక పేరుగా ఇది ఉపయోగింపబడింది (ఉదా. ఆది. 32:32; 49:16; నిర్గ. 1:7; 4:22; 28:11; ద్వి. 3:18; 10:6).
 - C. నిర్గమానికి ముందు (చూ. ఆది. 47:27; నిర్గ. 4:22; 5:2) మరియు ఆ తరువాత (చూ. ద్వి. 1:1; 18:6; 33:10).

పండ్లెండు తెగలచే రూపొందించబడిన దేశానికి ఈ పేరు వచ్చింది.

- D. సౌలు, దావీదు, సోలేమాను ఐక్య ఏకచక్రాధిపత్యమ తరువాత రెహబోము పరిపాలనలో ఈ తెగలు చెదరగొట్టబడ్డాయి (చూ. 1 రాజులు 12).
1. భేదము ఆధికారిక విభజనకు ముందే ప్రారంభమై ఉండినది (ఉదా. 2 సమూ. 3:10; 5:5; 20:1; 24:9; 1 రాజులు 1:35; 4:20)
 2. క్రీ. పూ. 722 లో అష్షూరుకు షోమ్రాను లోబడేంతవరకు ఉత్తర తెగలకు ఈ పేరు ఉండేది (చూ. 2 రాజులు 17).
- E. క్రొన్ని చోట్ల యూదా కొరకు ఉపయోగింపబడింది (ఉదా. యెషయా 1; మీకా 1:15-16).
- F. అష్షూరియులు మరియు బబులోనియులు బహిష్కరణల తరువాత మరొకసారి యాకోబు వంశానికంతటికి ఈ పేరు సమూహికంగా మారింది (ఉదా. యెషయా 17:7,9; యిర్మియా 2:4; 50:17,19).
- G. యాజకుల నుండి వచ్చిన ప్రతివాదములో లౌకిక ప్రజలకు ఇది ఉపయోగింపబడింది (చూ. 1 దిన. 9:2; ఎజ్రా 10:25; నెహెమ్యా 11:3).

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://www.biblelessonsinternational.com)

□ "యోర్దాను ఇవతలనున్న" దీనికి "ప్రాంతంలో" (BDB 719) అనే అర్థముండే అవకాశముంది. వారికి మోషే ఈ బయలుపాటు ఇచ్చినప్పుడు ఇశ్రాయేలీయులు బస ఉండిన బౌగోళిక ప్రాంతము చెప్పబడి ఉండగా తరువాత ఉన్న రెండు వాక్యాలు చాలా ప్రత్యకతను కలిగి ఉన్నాయి. ఇది వీరికి ఒక భాషీయముగా మారింది (1) యోర్దాను యొక్క తూర్పుప్రాంతము (చూ. సంఖ్యా 35:14; ద్వితీ. 1:1,5; 4:41,46,47) మరియు (2) ప్రాశ్చాత్య ప్రాంతము (చూ. ద్వితీ. 3:20,25; 11:30; 9:1). ఏ నది ఒడ్డు అనేక తెలియడానికి మరొకొన్ని వచనాలు అవసరమై ఉన్నాయి (చూ. R. K Harrison, *Introduction to the Old Testament* [ఇంట్రోడక్షన్ టు ది ఓల్డ్ టెస్టమెంట్], పేజీలు. 636-638).

□ "అరణ్యములో" ఇది ఎడారి కాదు నిర్మానుష్యమైన పచ్చటి మైదానము (BDB 184), శీతాకాలం మరియు వసంతకాలంలో తప్ప సంవత్సరములో ఎక్కువ భాగం ఎండిపోయి, మృతముగా ఉండేది.

□ "అరాబా" వాస్తవానికి ఇది "ఎండిపోయిన మైదానాలు" (BDB 787). ఇది యోర్దాను లోయను సూచిస్తున్నది (అది., పగిలిన గొప్ప లోయ) ఇది గలిలయ సముద్రమును నుండి అకేబా ఖాతము వరకు విస్తరించి ఉంది (వాస్తవానికి టర్కీ నుండి మోజంబికు వరకు). కాబట్టి, మృతసముద్రము యొక్క దక్షణము (ఆధునిక ఉపయోగము) మరియు ఉత్తరము రెండు ప్రాంతాలను సూచిస్తున్నది కాని సరిగ్గా ఏ ప్రాంతాన్ని ఉద్దేశించి ఉండో మనకు తెలియదు. ఇది యోర్దాను తూర్పు ఒడ్డును సూచించగలదు (చూ. 3:17; 4:49) లేక దక్షణ ఒడ్డును కూడా సూచించవచ్చు (చూ. 11:30). 1వ. వచనము ఐగుప్తు నుండి సీనాయికి ఇశ్రాయేలీయుల కాలినడక యొక్క సంగ్రహ వచనముగా ఉంది.

□ "సూపు" ఈ (ఐగుప్తీయుల నుండి వచ్చిన పదము) నిజానికి "రెమ్మలు" (BDB 693) అర్థాన్ని కలిగి ఉంది. ఇది సముద్రపు మొక్కలు (చూ. యోనా 2:5) లేక మరీ ఎక్కువగా మంచినీటి మొక్కలను (చూ. నిర్గ. 2:5) ను సూచిస్తున్నది. ఇక్కడ ఇది "రెమ్మలు ఉన్న ప్రదేశము"గా తర్జుమా చేయబడింది లేక సూపు పట్టణము మరియు 40వ. వచనానికి సంబంధించినట్లు ఉంది (అది., ఎజ్రాసముద్రము నిజానికి, "ఎజ్రా రెమ్మలు").

□ "పారాను" పారాను (BDB 803) అనే పదము సీనాయికి ఉత్తర దిశగా ఉన్న అరణ్య ప్రాంతాన్ని సూచించగలదు కానీ ఇది యూదాకు దక్షణ దిశగా ఉంది (చూ. సంఖ్యా. 13:3,26). కాదేషు బర్నియా యొక్క సరస్సు ఈ ఎడారి ప్రాంతంలోనే ఉంది. 2:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

ఏదిఏమైనా, ఈ వచనంలో పారాను యోర్దాను తూర్పు తీరములో ఉన్న ఇక తెలియని ప్రాంతమైనట్లు (బహుశా ఒక పట్టణము కావచ్చు) ఉంది.

□ "తోపెలు" ఈ పదానికి "సున్నము కొట్టడం" (BDB 1074) అనే అర్థము కలదు. ఈ ప్రాంతము మనకు తెలియదు, అయితే చూడడానికి ఇది మోయాబు సరిహద్దుప్రాంతంలో యోర్దానుకు తూర్పు దిశలో ఉన్నట్లుంది.

□ "లాబాను" ఈ పదానికి అర్థము "తెలుపు" (BDB 526 III). ఈ ప్రాంతము ఎక్కడుందో మనకు తెలియదు. కొంతమంది పండితులు ఇది సీనాయి నుండి మోయాబుకు వెళ్ళే దారిలో ఉన్నట్లు చెబుతున్నారు (చూ. సంఖ్యా 33:20-21 లోని లెబ్బా), అయితే మరి కొంతమంది దీనిని మోయాబులోని యోర్దాను నది తూర్పు తీరములోని ఒక పట్టణము లేక గ్రామము అని చెబుతున్నారు.

□ "హజేరోతు" ఈ పేరును (BDB 348) బట్టే పండితులు "అరాబా" తరువాత చెప్పబడిన ఇశ్రాయేలీయులు బస చేసిన ప్రాంతాలన్ని సీనాయి పర్వతము మరియు మోయాబు మైదానము మధ్యలో ఉన్నాయని గట్టిగా చెబుతున్నారు (చూ. 1:2). అదే అయితే, లాబాను లబ్బాగా చెప్పబడింది (చూ. సంఖ్యా. 33:20-21) మరియు హజేరోతు సంఖ్యా. 33:17-18ని సూచించవచ్చు. ఈ స్థలములోనే అహారోను మరియు మిరియాము మోషే నాయకత్వాన్ని గురించి లేక లేక క్రొత్తగా కూషు స్త్రీని వివాహమాడుటను గొణుగుకొన్నారు (చూ. సంఖ్యాకాండము 12).

□ "దీజాహాబు" ఈ పేరుకు (హెబ్రీ పదము "బంగారు" మరియు అరాబికు పదము "యొక్క స్థలము" అనే పదాల మిశ్రమము) "బంగారు స్థలము" (BDB 191) అనే అర్థముంది. రబ్బీలు దీనిని యూదులు ఐగుప్తును విడిచి వెళ్ళేటప్పుడు ఐగుప్తీయులు బంగారు ఇచ్చిన దానికి సంబంధింపజేశారు (చూ. నిర్గ. 3:22; 11:2; 12:35), కాని సందర్భాన్ని బట్టి చూస్తే ఇది ఒక ప్రదేశము యొక్క పేరువలె ఉంది. ఈ ప్రదేశము ఎక్కడుందో మనకు తెలియదు. బహుశా ఇది (1) మోయాబులోని యోర్దాను నది తూర్పుతీరములో ఉండి, చెప్పబడిన ఇతర ప్రదేశాలకు దగ్గర ఉన్నట్లు గానీ లేక (2) సీనాయి పర్వతము నుండి మోయాబుకు వెళ్ళే దారిలో ఉన్నట్లు గాని చెప్పుకోవచ్చు.

1:2 "హోరేబు. . . కాదేషు బర్నేయవరకు పదకొండు దినముల ప్రయాణము" ఈ వచనము బహుశా ఇశ్రాయేలీయులు హోరేబు/సీనాయి పర్వతము నుండి కాదేషులోని ఒయాసిసుకు కదిలిపోతున్న అంశము యొక్క సంగ్రహ వచనము కావచ్చు, కాని అదే అయితే, ఇది 1 మరియు 3 వచనాల మధ్యన సరిగ్గా ఇమడదు. బహుశా ఇది ప్రయాణము పదకొండు దినములు అని చూపించడానికి దీనిని జతచేసి ఉండచ్చు కాని అయితే అవిశ్వాసము వలన ఈ ప్రయాణము ఒక తరము యొక్క కాలము పట్టింది (38 సంవత్సారాలకు మించి). ఈ పదకొండు దినముల ప్రయాణం మోయాబు/సీనాయి పర్వతము యొక్క ప్రదేశాన్ని నిర్ధారిస్తున్నది, సీనాయి దీపకల్పము యొక్క దక్షణ అగ్రము లాగానే.

గమనించండి, ధర్మశాస్త్రము ఇచ్చిన స్థలము "హోరేబు" గా పిలువబడింది. హోరేబు అనే హెబ్రీ పదము "వ్యర్థము" లేక "పనికిరాని" (BDB 352, KB 349) అనే అర్థాన్ని కలిగి ఉంది. సీనాయి (BDB 696) అనేది హెబ్రీ పదము కాదు, ఇవి రెండూ కూడా మోషే ఇశ్రాయేలీయులను యెహోవాను కలపడానికి తీసికొని వచ్చిన ప్రాంతాన్ని సూచిస్తున్నాయి (ఉదా. హోరేబు, నిర్గ. 3:1; 3:1; ద్వి. 1:6,19; 4:10,15; 5:12 మరియు సీనాయి నిర్గ. 19; లేవీ. 7:38; 25:1; 26:46; 27:34; సంఖ్యా. 1:1,9; 3:1,4,14; 9:1,5).

ఎందుకని ద్వితీయోపదేశకాండములో "హోరేబు" అనే పేరు ఎక్కువగా ఉపయోగింపబడి, సీనాయి అనే పేరు నిర్ణయకాండములో ఉపయోగింపబడిందో మనకు తెలియదు. మోషే యొక్క రచనలలో సాహిత్య వైవిధ్యాలు ఉన్నాయి. ఇది వీటిని సూచిస్తున్నాయి:

1. మౌలిక పరిపరాలు వివిధ లేఖకుల ద్వారా నమోదు చేయబడ్డాయి
2. మోషే వివిధ లేఖకులను ఉపయోగించుకొన్నాడు
3. తెలియని కారణాల కొరకు ఆ తరువాత లేఖకులు మార్చబడ్డారు
4. సాహిత్య వైవిధ్యము

ప్రత్యేక అంశము: సీనాయి పర్వతము యొక్క ప్రాంతము (SPECIAL TOPIC: THE LOCATION OF MT. SINAI)

ప్రత్యేక అంశము: సీనాయి పర్వతము యొక్క ప్రాంతము

- A. ఒకవేళ మోషే ఫరోకు విన్నవించుకొన్న మూడు దినముల ప్రయాణమును గురించి సాదృశ్యముగా కాకుండా ఉన్నది ఉన్నట్లు మాట్లాడి ఉంటే (నిర్గ. 3:18; 5:3; 8:27) సాంప్రదాయక స్థలమైన దక్షిణ సీనాయి ద్వీపాన్ని చేరుకోడానికి ఏమంత దూరం కాదు. కాబట్టి కొంతమంది పండితులు పర్వతాన్ని కాదేషు బర్నీయా యొక్క ఒయాసిస్ కు దగ్గరగా చిత్రికరణ చేశారు (హిస్టరీ ఛానల్, "The Exodus Decoded" మీద ఇవ్వబడిన వీడియో చూడుము).
- B. సీను అరణ్యంలోని "యెబెలు మూస," అని పిలువబడిన పారంపరాచార స్థలానికి అనేక విషయాలు దాని అనుకూలపర్చుతున్నాయి:
 1. పర్వతానికి ముందు భాగంలోని పెద్ద మైదానం
 2. ద్వితీయోపదేశకాండము 1:2 సీనాయి పర్వతము నుండి కాదేషు బర్నీయాకు పడకొండు దినాల ప్రయాణము అని చెప్పుతున్నది.
 3. "సీనాయి" (BDB 696, KB 751) అనేది హెబ్రీ పదము కాదు. బహుశా ఇది ఒక చిన్న ఎడారి పొదను సూచించే సీను అరణ్యప్రాంతంలో కలిపి చెప్పబడి ఉండచ్చు, ఈ పర్వతానికి హెబ్రీ పేరు హోరేబు (అది., అరణ్యము, BDB 352, చూ. 3:1; 17:6; 33:6).
 4. క్రీ. శ. నాల్గవ శతాబ్దం వరకు సీనాయి పర్వతం ఒక సాంప్రదాయక ప్రదేశంగా ఉండేది. ఇది సీనాయి ద్వీపము మరియు అరేబియాల యొక్క విస్తార ప్రాంతాన్ని కలిగి ఉన్న "మిద్యాను దేశము"లో ఉండేది.
 5. పురావస్తుశాస్త్రం ఈ ప్రాంతాన్ని నిర్ణయ వృత్తాంతంలో చెప్పబడిన కొన్ని పట్టణాలు (ఏలీము, దోపకా, రెఫేదీము) సీనాయి ద్వీపము యొక్క పశ్చిమాన ఉన్నట్లు నిర్ధారించింది.
- C. సీనాయి పర్వత ఎక్కడంది అనే భౌగోళిక స్థలం మీద యూదులకు పెద్ద ఆసక్తి లేదు. వారు ఆది. 15:12-21 లో దేవుడు వారికి ధర్మశాస్త్రం ఇచ్చాడని, తన వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చాడని విశ్వసిస్తారు. "ఎక్కడ" అనేది వారికి ప్రధాన అంశము కాదు, మళ్ళీ ఆ స్థలానికి వెళ్ళాలనే ఉద్దేశ్యం వారికి లేదు (అది., వార్షిక తీర్థయాత్రలు లేవు).
- D. సీనాయి పర్వతము యొక్క సాంప్రదాయక స్థలము దాదాపు క్రీ. శ. 385-8 ప్రాంతంలో వ్రాయబడిన Silvia యొక్క తీర్థయాత్ర వరకు స్థిరపరచబడలేదు (చూ. F. F. Bruce, *Commentary on the Book of the Acts* (కామెంటరీ ఆన్ ది బుక్ ఆఫ్ ది యాక్ట్స్) పే. 151).

యెహోవా తన "పది వాక్యాలు" ఇచ్చిన స్థలమును పా.ని. ఉపయోగించిన ఇతర పేరు "హోరేబు" (BDB 352, చూ. నిర్గ. 3:1; 17:6; 33:6; ద్వితీ. 1:2,6,19; 4:10,15; 5:2; 9:8; 18:16; 29:1; 1 రాజులు 8:9; 19:8; 2 దిన. 5:10; కీర్త. 106:19; మలాకీ 4:4). ఈ మూలార్థము "వృధా," "నిరుపయోగము," లేక "పాడైపోయిన," (BDB 352, KB 349) అనే అర్థానిచ్చే ఒకేలాంటి మూడు హెబ్రీ హల్లులుకు

సంబంధించినదిగా ఉంది. చూడడానికి "హోరేబు" అనేది ఒక పర్వతశ్రేణికాగా, "సీనాయి" అందులోని శిఖరాగ్రాలలో ఒకటైనట్లుంది.

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://www.biblelessonsinternational.com)

□ "శేయారు కొండ" BDB 973 "శేయారు" కు ఈ అర్థాలున్నట్లు చెప్పబడ్డాయి (1) మేక; (2) వెంట్రుకలుగల; (3) చెట్లతోకూడిన మంచి కొయ్యవలె ఉన్న వెంట్రుకలుగల; అయితే KB 1989 దీని అర్థము "వెంట్రుకలుగల" అని నొక్కిచెప్పబడ్డాయి.

పా.ని. లో ఈ పదము ఏదోముతో చేరిక కలిగి ఉంది (చూ. ఆది. 14:6; 36:20-21,30; ద్వితీ. 1:2,44; 2:1,4-5; 33:2). చాలాసార్లు ఇది ఒక పర్వతమువలె సూచించబడింది (చూ. ఆది. 14:6; 36:8-9; ద్వితీ. 2:1). కాబట్టి, ప్రధమంగా ఇది ఏదోముతో అనుబంధము కలిగి ఉన్న హోరీయ పర్వత సమూహాల ప్రాంతము.

□ "కాదేషు-బర్నేయా" ఇది ఏదోము పొలిమేర మీద ఉన్న ఒక పెద్ద నీటిచలము (చూ. సంఖ్యా. 20:16), ఇది నాలుగు ప్రకృతిసహజ నీటి ఉటలు కలిగి, బేర్బాకు దక్షిణాన 50 మైళ్ళ దూరంలో ఉంది. దీని పేరు రెండు అంశాలను కలిగి ఉంది. మొదటిది హెబ్రీ నుండి వచ్చిన "పరిశుద్ధత" (BDB 873). రెండవది తెలియదు. ఇది వారి అరణ్యసంచారంలో ఒక కేంద్రబిందువుగా మారింది (చూ. సంఖ్యాకాండము 13-14).

1:3 "నలుబదియవ సంవత్సరం" ఇది ద్వితీయోపదేశకాండములో చెప్పబడిన ఒకేఒక కాలము. "నలుబది" (BDB 917) అనే పదము బైబిలులో అనేకసార్లు ఒక పొడవైన, ముగింపు చెప్పలేని కాలాన్ని సూచించడానికి ఉపయోగించబడినట్లుంది. నిజానికి కాలక్రమ వ్యత్యాసము బహుశా 38 సంవత్సరాలు కావచ్చు (సీనాయి నుండి మోయాబు మైదానాలకు).

□ "పదకొండవ నెల మొదటి తేదీని" గ్రంథకర్త ఇశ్రాయేలీయులకు ఈ ప్రదేశాన్ని మరియు కాలాన్ని గుర్తించి చెప్పడానికి చాలా గట్టి ప్రయత్నము చేశాడు. క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: తూర్పుసమీప ప్రాంత కాలెండర్లు (SPEICAL TOPIC: ANCIENT NEAR EASTERN CALENDARS)

ప్రత్యేక అంశము: తూర్పుసమీప ప్రాంత కాలెండర్లు

కనానీయులు	సుమేరీయ-బబులోనీయులు	హెబ్రీయులు	ఆధునిక సమానార్థకాలు
1 రాజులు 6:1,37-38; 8:2)	(నిప్పర్ కాలెండరు)	(గీజర్ కాలెండరు)	
అబిబ్ (బార్థె యొక్క "గ్రీన్ హెడ్స్")	నిసాసు	నిసాన్	మార్చి-ఏప్రిల్
జిప్ (వసంతకాల ప్రకాశం)	అయారు	ఐయ్యార్	ఏప్రిల్-మే
	సిమాసు	సవాన్	మే-జూన్
	దు-ఉజు	టముజ్	జూన్-జూలై
	అబు	అబ్	జూలై-ఆగస్టు
	యులులు	ఎలుల్	ఆగస్టు-సెప్టెంబరు
ఎతానిమ్ (నిరంతర నీటి ఆధారము)	టిప్రీటు	టిప్రీ	సెప్టెంబరు-అక్టోబరు
బల్ (పంటల వరకు వర్షాలు)	అరా-సమ్నా	మార్చెప్పాన్	అక్టోబరు-నవంబరు
	కిస్తిము	చిస్తివ్	నవంబరు-డిసెంబరు
	టెబిటు	టెబేటు	డిసెంబరు-జనవరి

	షబాటు	షెబాట్	జనవరి-ఫిబ్రవరి
	అడారు	అడార్	ఫిబ్రవరి-మార్చి

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://www.biblelessonsinternational.com)

□ “మోషే ఇశ్రాయేలీయులకు బోధించుటకై యెహోవా తన కాజ్ఞా పించినదంతయు వారితో చెప్పెను” దేవుడే గ్రంథకర్త; మోషే కేవలం ఒక దారి, కానీ ఈ ఆజ్ఞలన్ని నిబంధనను స్థిరపర్చుతున్న యెహోవా నుండి వచ్చినవే.

మోషే యొక్క రచనలలో దైవానికి ఇవ్వబడిన పేర్లలో గొప్ప వైవిధ్యం ఉంది. ఈ క్రిందివి ద్వితీయోపదేశకాండము 1-4 నుండి తీసికొనబడిన ఉదాహరణలు.

1. ప్రభువు (యెహోవా), 1:3,8,27,34,37,41,42,43,45; 2:12,14,15,17,21,31; 3:2,20,21,26(రెండుసార్లు); 4:12,14,15,21,27
2. మన దేవుడైన (Elohim) ప్రభువు (యెహోవా), 1:1,19,20,25,41; 2:29,36,37; 3:3; 4:7
3. మీ దేవుడైన (Elohim) ప్రభువు (యెహోవా), 1:10,21,26,30,31,32; 2:7(రెండుసార్లు),30; 3:18,20,21,22; 4:2,3,4,10,19,21,23(రెండుసార్లు),24,25,29,30,31,34,40
4. మీ పితరుల దేవుడైన (Elohim) ప్రభువు (యెహోవా), 1:11,21; 4:1
5. దేవుడు (Elohim), 1:17; 2:33; 4:24 (పౌరుషముగల దేవుడు), 31 (కనికరముగల దేవుడు), 32,33
6. ప్రభువైన (Adon) దేవుడు (యెహోవా), 3:24
7. నా దేవుడైన (Elohim) ప్రభువు (యెహోవా), 4:5
8. ప్రభువు (యెహోవా) దేవుడని (Elohim), 4:35,39

ఈ వైవిధ్యాల మీద అనే ఊహగానాలు ఉన్నాయి:

1. చాలామంది గ్రంథకర్తలు
2. చాలామంది లేఖరులు
3. సిద్ధాంతపరమైన వ్యత్యాసాలు
4. సాహిత్య వైవిధ్యము

పా.ని. యొక్క గురుశాస్త్ర గ్రంథాలకు సంబంధించిన గ్రంథకర్తత్వము, కూర్పు, సవరణ, లేఖరుల క్రియలుకు సంబంధించిది ఒక మర్మమై ఉందనే విషయాన్ని పా.ని. పండితులు ఒప్పుకోక తప్పదు. మన ఆధునిక ప్రాశ్చాత్య సాహిత్య సిద్ధాంతాలు లేక మన పూర్వ సిద్ధాంతపరమైన ఊహావాలు ఒక మరియు ఒకేఒక వాఖ్యానాన్ని ఆశించనీయకుండా జాగ్రత్త వహించాలి. మర్మము అంటే మర్మమే.

ప్రత్యేక అంశము: దైవానికి ఇవ్వబడిన పేర్లు(SPECIAL TOPIC:THE NAMES FOR DEITY)

ప్రత్యేక అంశము: దైవానికి ఇవ్వబడిన పేర్లు

A. *El* (BDB 42, KB 48)

1. దైవానికి జాతీయ పురాతన పదము యొక్క అసలు అర్థము ఏంటో తెలియదు. అయితే చాలా మంది పండితులు ఇది “స్థిరంగా ఉన్న” లేక అకాడియన్ “శక్తిమంతమైన” అనే అర్థానిచ్చే అకాడియన్ మూలము నుండి వచ్చిందని నమ్ముతారు (చూ. ఆ.కా. 17:1; సంఖ్యా. 23:19; ద్వితీ. 7:21; కీర్త. 50:1).
2. కనానీయుల దేవతాగణములో ఉన్నత దేవుని పేరు *El* (రాస్ శమ్రా పాఠ్యాలు)

3. బైబిల్లో *El* అనే పదం ఇతర పదాలతో కలిపబడలేదు. ఈ కలయికలు దేవుని లక్షణాలను చెప్పుటకు విధానాలుగా మారాయి.

- El-Elyon* (ఉన్నతమైన దేవుడు, BDB 42 & 751 II), ఆ.కా. 14:18-22; ద్వితీ. 32:8; యెషయా 14:14
- El-Roi* (“చూస్తున్న దేవుడు” లేక తన్ను తాను బయలుపరచుకొనే దేవుడు,” BDB 42 & 909), ఆ.కా. 16:13
- El-Shaddai* (“సర్వశక్తిగల దేవుడు” లేక “సర్వకనికరముగల దేవుడు” లేక “పర్వతాల దేవుడు” BDB 42 & 994), ఆ.కా. 17:1; 35:11; 43:14; 49:25; నిర్గ. 6:3
- El-Olam* (నిత్యుడైన దేవుడు, BDB 42 & 761), ఆ.కా. 21:33. ఈ పదము వేదాంత పరంగా దేవుడు దావీదుకు చేసిన వాగ్దానముతో జతచేయబడింది, II సమూ. 7:13,16
- El-Berit* (ఒడంబడిక దేవుడు,” BDB 42 & 136), న్యాయా. 9:46

4. *El* క్రింది వాటితో సమము చేయబడినది

- కీర్త. 85:8; యెషయా 42:5 లోని యెహోవా
- ఆ.కా. 46:3; యోబు 5:8,లోని ఎలోహీమ్, “నేను ఏల్, నీ తండ్రియైన *Elohim* ని”
- ఆ.కా. 49:25 లోని *Shaddai*
- నిర్గ. 34:14; ద్వితీ. 4:24; 5:9; 6:15 లోని “అసూయ”
- ద్వితీ. 4:31; నెహమ్యా 9:31 లోని “కనికరము”
- ద్వితీ. 7:21; 10:17; నెహమ్యా 1:5; 9:32; దానియేలు 9:4 లోని “భయంకరుడైన మహాదేవుడు”
- I సమూ. 2:3 లోని “జ్ఞానము”
- II సమూ. 22:48 లోని “నాకు బలమైన కొట”
- II సమూ. 22:48లోని “నా నిమిత్తము పగ తీర్చు దేవుడు”
- యెషయా 5:16 లోని “పరిశుద్ధుడు”
- యెషయా 10:21 లోని “బలము”
- యెషయా 12:2 లోని “నా రక్షణ”
- యిర్మీయా 32:18 లోని “గొప్ప మరియు అధిక బలము”
- యిర్మీయా 51:56 లోని “ప్రతీకారము”

5. పైన చెప్పబడినవన్నీ పా.ని. పేర్ల కలయికలోని దేవుడు యెహోషువా 22:22లో కనుగొనగలము (*El, Elohim, YHWH* మళ్ళీ చెప్పబడిన)

B. *Elyon* (BDB 751, KB 832)

- దీని మూలార్థము “గొప్ప,” “ఘనమైన” లేక “ఎత్తబడిన” (చూ. ఆ.కా. 40:17; I రాజులు 9:8; II రాజులు 18:17; నెహమ్యా 3:25; యిర్మీయా 20:2; 36:10; కీర్త. 18:13).
- ఇది అనేక ఇతర దేవుళ్ళ పేర్లకు సమాంతరముగా వాడబడినది.
 - Elohim* – కీర్త. 47:1-2; 73:11; 107:11
 - YHWH* – ఆ.కా. 14:22; II సమూ. 22:14
 - El-Shaddai* – కీర్త. 91:1,9
 - El* – సంఖ్యా. 24:16

e. *Elah* – తరచుగా దానియేలు 2-6 మరియు ఎజ్రా 4:7లో వాడబడినది, దానియేలు 3:26; 4:2; 5:18,21 లో *Illair* తో కలపబడినది (అరామియల్లో “ఉన్నత దేవుడు”)

3. ఇశ్రాయేలీయులు కాని వారు తరచుగా దీనిని వాడేవారు.

a. మెల్కీసెదెకు, ఆ.కా. 14:18-22

b. బాలాము, సంఖ్యా 24:16

c. మోషే, ద్వితీ. 32:8లో దేశాలతో మాట్లాడుచుండిన

d. క్రొ.ని.లోని లూకా సువార్త, అన్యుల కొరకు వ్రాయబడింది, గ్రీకుకు సమానమైన *Hupsistos* ను వాడింది (చూ. 1:32,35,76; 6:35; 8:28; అ.కా. 7:48; 16:17)

C. *Elohim* (బహువచనము), *Eloah* (ఏక వచనము), ప్రథమముగా పద్యాలలో వాడబడింది (BDB 43, KB 52)

1. ఈ పదము పాత నిబంధన కాని గ్రంథాలలో కనుగొనగలము

2. ఈ పదము ఇశ్రాయేలీయుల దేవుడు లేక జాతుల యొక్క దేవుళ్ళు (చూ. నిర్గ. 3:6; 20:3). అబ్రహాము కుటుంబము అనేక దేవతలను కొలిచేవారు (చూ. యెహోషువా 24:2).

3. ఇది ఇశ్రాయేలీ న్యాయాధిపతులను కూడా సూచించగలదు (చూ. నిర్గ. 21:6; కీర్త. 82:6).

4. ద్వితీ. 32:8(LXX); కీర్త. 8:5; యోబు 1:6; 38:7లో ఉన్నట్లు *elohim* అనే పదము వేరే ఆత్మ జీవులకు (దూతలు, దేయాలు)కూడా ఉపయోగించారు.

5. బైబిలులో ఇది దైవానికి ఇవ్వబడిన మొదటి ప్రశస్తి/పేరు (ఆ.కా. 1:1). ఆ.కా. 2:4 వరకు ఇది ప్రత్యేకముగా వాడబడినది. అక్కడ ఇది యెహోషువో కలిపి వాడబడినది. ఇది ప్రాథమికంగా (మతపరంగా) దేవునిని ఒక సృష్టికర్తగా, నిర్వాహకునిగా, గ్రహము మీద ఉన్న అన్ని ప్రాణులకు అనుగ్రహించువానిగా సూచిస్తున్నది (చూ. కీర్త. 104).

ఇది *El* కు సమాంతర పదము (చూ. ద్వితీ. 32:15-19). కీర్తనలు 14లో ఉన్న యెహోషువో కూడా సమానము (*Elohim*, 1,2,5; YHWH, 2,6 వచనాలు; *Adon* 4 వ. కూడా).

6. ఇది బహువచనముగా ఉంది ఇతర దేవతలకు వాడబడినప్పటికీ, ఈ పదము ఇశ్రాయేలీ దేవునికి సంతరించబడింది, అయితే సహజముగా ఇది ఏకవచన క్రియా ఉంది ఏకదేవత్వానికి ఉపయోగానికి నిర్దేశించబడింది.

7. ఇశ్రాయేలీ ఏకదేవత్వ మామూలు పేరు బహువచనములో ఉండటము వింతగా ఉంది! మరీ ఖచ్చితమని చెప్పలేక పోయినా, ఇక్కడ కొన్ని సిద్ధాంతాలు ఇవ్వబడినవి:

a. హీబ్రూలో విశేషించి చెప్పడానికి మామూలుగా ఎన్నో బహువచనాలున్నాయి. దీనికి స్పష్టమైన సంబంధము కలిగి ఉన్న హీబ్రూ వ్యాకరణ పదము “బహువచన న్యాయాధిపతి”. ఇక్కడ విషయాన్ని హెచ్చించి చెప్పడానికి బహువచనము వాడబడింది.

b. దేవుడు పరలోకములో ఎవరితో అయితే కలసి ఉంటాడో, ఎవరైతే ఆయనకు లోబడి ఉంటారో ఆ దూతగణాలకు కూడా సూచించగలదు (చూ. 1 రాజులు 22:19-23; యోబు 1:6; కీర్త. 82:1; 89:5,7).

c. ఇది ఇంకా క్రొ.ని. బయలు పరచిన మూడు వ్యక్తులలోని ఒక దేవుడును కూడా ప్రతిబింబిస్తున్నది. ఆ.కా. 1:1లో దేవుడు సృష్టించాడు; ఆ.కా. 1:2 ఆత్మ అల్లాడుచుండినది, క్రొ.ని. నుండి యేసు దేవుడు, సృష్టి క్రియలో దేవుని ప్రతినిధి (చూ. యోహాను 1:3,10; రోమా 11:36; 1 కొరింథీ. 8:6; కొలొస్సీ. 1:15; హీబ్రూ. 1:2, 2:10).

D. YHWH (BDB 217, KB 394)

1. దేవుడిని ఒడంబడిక చేసే దైవత్వముగా ప్రతిబింబించే పేరు ఇది; దేవుడు ఒక రక్షకునిగా, విమోచకుడుగా! మానవులు ఒడంబడికలను పగులకొట్టుతారు, అయితే దేవుడు తన మాటకు, వాగ్దానాలకు, ఒడంబడికలకు కట్టుబడి ఉంటాడు (చూ.

కీర్తనలు 103).

ఈ పేరు మొదట ఆ.కా. 2:4లో *Elohim* తో కలిపి ప్రస్తావించబడింది ఆదికాండము 1-2లో సృజించిన వాటికి సంబంధించి రెండు సంఘటనలు లేవు, అయితే రెండు ఉద్ఘాటనలు ఉన్నాయి:

- a. దేవుడు ఈ విశ్వానికి సృష్టికర్తగా (భౌతికమైన)
- b. మానవుని సృష్టికి దేవుడు ఒక ప్రతేక సృష్టికర్త

ఆదికాండము 2:4-3:24 మానవాళి ఔనత్య స్థానము, ఉద్దేశాన్ని ప్రత్యేకంగా బయలు పరచడానికి ప్రారంభించింది. అలాగే దానితో సంబంధించి ఉన్న పాపము సమస్య, తిరుగుబాటులను కూడా బయలుపరచింది.

2. ఆ.కా. 4:26లో “అప్పుడు యెహోవా నామమున ప్రార్థన చేయుట ఆరంభమైనది” (YHWH) అని ఉంది. ఏదిఎట్టైనా, నిర్గ. 6:3 తొలి ఒడంబడిక ప్రజలకు దేవుడు *El Shaddai* లాగ మాత్రమే తెలుసు. YHWH అనే పేరు నిర్గ. 3:13-16, ప్రత్యేకించి 14వ. ఒక్క సారి మాత్రమే తెలియపరచబడింది. ఏదిఎట్లున్న, మోషే తరచూ తన రచనలలో పదాలను ప్రఖ్యాత భాషా చతురతలను బట్టి వివరించాడు కాని శబ్దలక్షణాలను బట్టి కాదు (చూ. ఆ.కా. 17:5; 27:36; 29:13-35). పేరు అర్థాన్ని బట్టి అనేక సిద్ధాంతాలు వచ్చాయి (IDB, 2 వా. 409-11 పేజీలు నుండి తీసికోవబడినది).

- a. అరాబిక మూలములో, “మనపూర్వక ప్రేమ చూపడానికి”
- b. అరాబిక మూలములో “దెబ్బకొట్టడానికి” (యెహ్వ ఒక తుఫాను దేవుడు వలె)
- c. యుగార్థీ (కనానీయులు) మూలములో “మాట్లాడుటకు”
- d. ఒక ఫోనిషియన్ శిలాఫలకాలను అనుసరించి, ఒక కాజేటివ్ పార్టిసిపుల్ అర్థము “ఎవరైతే స్థిరపరుచుతాడో” లేక “ఎవరైతే నిర్మించుతాడో”
- e. హీబ్రూ *Qal* రూపకము నుండి “ఎవరైతే” లేక “ఎవరైతే ఉన్నాడో” (భౌష్యత్తు అర్థములో “ఎవరైతే ఉండబోతాడో”)
- f. హీబ్రూ *Hiphil* రూపకములో “ఎవరైతే ఉన్నవాటికి కారణమైనాడో”
- g. హీబ్రూ మూలకములో “బ్రతకడానికి” (ఉదా: ఆ.కా. 3:21), అర్థము “ఎప్పటికీ నివసించే, నివసించే ఒకేఒకడు”
- h. నిర్గ. 3:13-16 ఉన్న ఇంఫర్మేక్షు రూపకము పెర్సెక్ట్ విధానములో వాడబడిన సందర్భములో, “నేనెవరిగా ఉండినానో, వానిలాగే కొనసాగుతాను” లేక “నాకు ఏమి ఉందో అలాగే ఎప్పటికీ ఉండిపోతాను” (చూ. J. Wash Watts, *A Survey of Syntax in the Old Testament* [జె వాష్ వాట్స్, ఎ సర్వే ఆఫ్ సిన్టాక్స్ ఇన్ ది ఒల్డ్ టెస్టమెంట్] పే. 67). యెహ్వ పూర్తి పేరు తరచూ సంక్షేపముగా లేక అసలు రూపకములో తెలియపరచబడింది.

- (1) *Yah* (ఉదా. హల్లేలు-యాహ్, BDB 219, చూ. నిర్గ. 15:2; 17:16; కీర్త. 89:8; 104:35)
- (2) *Yahu* (“యాహ్” పేరులో చివర పలికేది ఉదా. యెషయా)
- (3) *Yo* (“Jo” పేరులో మొదట పలికేది, ఉదా. యెహోషువా లేక యావేలు)

3. యూదాతత్వ చివరిరోజులలో ఈ ఒడంబడిక పేరు చాలా పరిశుద్ధముగా (టిట్రాగ్రమేషన్) మారింది. ఎంత పరిశుద్ధముగా మారినదంటే నిర్గ. 20:7; ద్వితీ. 5:11; 6:13 లో ఇవ్వబడిన ఆజ్ఞను మీరతామేమో అని యూదులు ఈ పేరును పలకడానికైనా భయపడేవారు. అందుకని ఈ హీబ్రూ పదాన్ని ప్రత్యామ్నాయముగా “యజమాని”, “మాస్టర్”, “భర్త”, “ప్రభువు” – *adon* లేక *adonai* (నా ప్రభువా) అని మార్చుకొన్నారు. పా.ని. చదివేటప్పుడు వారి పాఠ్యభాగములో

ఎప్పుడైనా యెహ్వ పదము పలకవలసి వస్తే, దానికి బదులు “ప్రభువు” అని పలికేవారు. అందుకనే ఇంగ్లీషు తర్జుమాలో యెహ్వ పదాన్ని ప్రభువుగా తర్జుమా చేశారు.

4. *El* లాగా, ఒడంబడిక దేవుడైన యెహ్వకు తరచూ మరికొన్ని ప్రత్యేక లక్షణాలు జతచేయబడ్డాయి. ఎన్నో కలపబడి ఉన్నా, ఇక్కడ కొన్ని ఇవ్వబడ్డాయి.
- YHWH – Yireh* (యెహ్వ అనుగ్రహిస్తాడు, BDB 217 & 906), ఆ.కా. 22:14
 - YHWH – Rophekha* (యెహ్వ నిన్ను స్వస్థపరచేవాడు, BDB 217 & 950, *Qal* పార్థిసిపుల్), నిర్గ. 15:26
 - YHWH – Nissi* (యెహ్వ నా ధ్వజము, BDB 217 & 651), నిర్గ. 17:15
 - YHWH – Meqaddishkem* (యెహ్వ ఎవరైతే పాప విమోచకుడో, BDB 217 & 872, *Piel* పార్థిసిపుల్), నిర్గ. 31:13
 - YHWH – Shalom* షాలోము (యెహ్వ సమాధానముగా ఉన్నాడు, BDB 217 & 1022), న్యాయ. 6:24
 - YHWH – Sabaoth* (యెహ్వ అధిధి, BDB 217 & 878), 1 సమూ. 1:3,11; 4:4; 15:2; తరచూ ప్రవక్తలలో
 - YHWH – Ro'I* (యెహ్వ నా కాపరి, BDB 217 & 944, *Qal* పార్థిసిపుల్), కీర్త. 23:1
 - YHWH – Sidqenu* (యెహ్వ మన నీతి, BDB 217 & 841), యిర్మియా 23:6
 - YHWH – Shammah* షమ్మాయి (యెహ్వ అక్కడ ఉన్నాడు, BDB 217 & 1027), యెహెజ్కేలు 48:35

Copyright © 2014 Bible Lessons International

1:4

NASB, NRSV “ఆయన ఓడింపబడిన తరువాత”

NKJV “ఆయన చంపబడిన తరువాత”

TEV “ప్రభువు ఆయనను ఓడించిన తరువాత”

NJB “ఆయన ఓడింపబడెను”

ఈ క్రియ (BDB 645, KB 697, *Hiphil* భావరూపము) కు అర్థము “కొట్టుటకు” మరియు ఇది యెహ్వోవాకు సిద్ధాంతపరమైన సూచనగా ఉంది. ఆయనే ఆది సంభూతులు మరియు ఏకైక సంభూతుడు!

▣ “*సీహోను*” *సీహోను* (BDB 695) యోర్దాను తూర్పు దిశలో బాషాను రాజైన ఓగు తరువాత ఆ ప్రాంతానికి అమ్మోరీయ రాజు. మోషే దేవుని చేత మోయాబు మరియు ఏదోనులోని యూదా బంధువుల మీద దాడి ఎత్తకూడదని ఆజ్ఞాపింపబడ్డాడు (తన సొంత కుమార్తెల ద్వారా కలిగిన లోతు సంతానము, చూ. ఆది. 19:30-38). యోర్దానుకు వెళ్ళడానికి ఉన్న ఒకేఒక ఇతర దారి సీమోను రాజ్యము ద్వారా వెళ్ళడం. ముఖ్యపట్టణమైన హష్పాను ఇశ్రాయేలీయ సైన్యము గెలిచిన మొదటి ప్రధాన పట్టణము (చూ. 2:26-37; సంఖ్య 21:21-32).

▣ “*ఓగు*” ఓగు (BDB 728) బాషాను అని పిలువబడే ప్రాంతానికి రాజుగా ఉండేవాడు, దీనికి రెండు ప్రధాన పట్టణాలు (చూ. యెహోషువా 12:4) మరియు గ్రామాలు ఉండేవి (చూ. 3:1-10). ఈయన స్పష్టంగా రఫాయిములలో ఒకడు (మహాకాయులు, చూ. 3:11), ఈయన కనానును స్వతంత్రించుకొన్నాడు (చూ. 2:20; యెహోషువా 12:4). హెబ్రోను లోని ఈ మహాకాయులు (చూ. 2:11) సంతానము ఇది, వీరి వలన ఇశ్రాయేలీయులు నమ్మకమైన ఇద్దరి గూడదారుల రివోర్టును తృణీకరించారు (చూ. సంఖ్య. 13:22).

ప్రత్యేక అంశము: మహానిర్గమము యొక్క కాలము (SPECIAL TOPIC: DATE OF THE EXODUS)

ప్రత్యేక అంశము: మహానిర్గమము యొక్క కాలము

నిర్గమ కాలము మీద అనేక పాండత్య అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి:

- A. ఒకటి 1 రాజులు 6:1 నుండి తీసికొనబడింది, ఇది "నిర్గమము నుండి సోలేమోను యొక్క దేవాలయము కట్టడబడడం వరకు 480 సంవత్సరాలు" అని చెబుతున్నది.
 1. సోలేమోను క్రీ. పూ.. 980 లో పరిపాలించడానికి ప్రారంభించాడు. దీనిని నిర్ధారించడానికి ఒక నిర్దేశిత ప్రారంభ తారీఖు వలె చెప్పడానికి *Qarqar* యుద్ధాన్ని (క్రీ. పూ. 853) లెక్కకు తీసికొన్నారు.
 2. దేవాలయం తన నాల్గవ సంవత్సరంలో కట్టబడింది (క్రీ. పూ. 965), నిర్గమము దాదాపు క్రీ. పూ. 1445/6 లో సంభవించింది.
 3. ఇది దీనిని 18వ. ఐగుప్తీయుల సాంప్రదాజ్యము జరిగినట్లు చేసింది.
 - a. ఫరో యొక్క అణచివేత బహుశా *Thutmose III* (క్రీ. పూ. 1490-1436) కావచ్చు.
 - b. నిర్గమము యొక్క ఫరో బహుశా *Amenhotep II* (క్రీ. పూ. 1436-1407) కావచ్చు.
 - (1) కొంతమంది యెరికో ఆధారాలను బట్టి యెరికో మరియు ఐగుప్తు మధ్య అమెన్హోటిప్ III (క్రీ. పూ. 1413-1377) పరిపాలన కాలంలో అధికారిక ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు జరగలేదని నమ్ముతున్నారు.
 - (2) అమర్నా పాఠ్యభాగాలు అమెన్హోటిప్ III పరిపాలనా కాలంలో కనాను దేశాన్ని హబీరు ఆక్రమణను ఓస్థిక మీద వ్రాయబడిన అధికారిక ఉత్తరోత్తరాలను నమోదు చేశాయి.
 - (3) ఒకవేళ నిర్గమము యొక్క కాలము 13వ. శతాబ్దంలో జరిగి ఉంటే రాజుల కాలం ఎంతో దూరంగా లేదు.
 4. ఈ తారీఖులతో అవకాశాలున్న సమస్యలు.
 - a. సప్తాబ్ది (LXX)కు 480 కాక 440 సంవత్సరాలు ఉన్నాయి
 - b. 480 సంవత్సరాలు ఒక్కోక తరానికి నలుబది సంవత్సరాల వలె పండ్రెండు తరాలను తెలియజేస్తున్నది గనుక ఇది సాదృశ్య సంఖ్యగా ఉంది.
 - c. అహారోను నుండి సోలేమోను వరకు ఇక్కడ పండ్రెండు తరాలు ఉన్నాయి (చూ. 1 దినవృత్తాంతాలు 6), దీని తరువాత సోలేమోను నుండి రెండవ తరం వరకు పండ్రెండు తరాలు ఉన్నాయి. గ్రీకుల వలె యూదులు ఒక తరమునకు 40 సంవత్సరాలు ఉన్నట్లుగా లెక్కిస్తారు. కాబట్టి వెనుక ముందు ఇక్కడ 480 సంవత్సరాలు కాలముంది (సంఖ్యల యొక్క సాంకేతిక ప్రయోగము, చూ. Bimson యొక్క *Redating the Exodus and Conquest* [రీడిటింగ్ ది ఎక్స్ డిట్ క్వెస్ట్ అండ్ కాంక్వెస్ట్]).
 5. ఇక్కడ తారీఖులను తెలిపే మూడు ఇతర పాఠ్యభాగాలు ఉన్నాయి.
 - a. ఆదికాండము 15:13,16 (చూ. అ. కా. 7:6), 400 సంవత్సరాల బానిసత్వము
 - b. నిర్గమకాండము 12:40-41 (చూ. గలతీ. 3:17)
 - (1) MT - ఐగుప్తులో 430 సంవత్సరాల విదేశీవాసము
 - (2) LXX - ఐగుప్తులో 215 సంవత్సరాల విదేశీవాసము
 - c. న్యాయాధిపతులు 11:26 - యెషా యొక్క కాలానికి మరియు విజయానికి మధ్య 300 సంవత్సరాలు (1445 తారీఖును బలపరుచుతున్నది)
 - d. అ. కా. 13:19 - నిర్గమము, సంచారము మరియు విజయాలు - 450 సంవత్సరాలు
 6. రాజుల గ్రంథము యొక్క గ్రంథకర్త ప్రత్యేక చారిత్రాత్మక ఉదాహరణలను ఉపయోగించాడు, సంఖ్యలను పూర్ణము

B. పురావస్తుశాస్త్ర ప్రాయోగిక ఆధారాలు చూడడానికి క్రీ. పూ. 1290 తారీఖు లేక ఐగుప్తీయుల సామ్రాజ్య దిశగా చూపుతున్నాయి.

1. అదే దినాన్న యేసేపు తన తండ్రిని మరియు ఫరోను సందర్శించలేకపోయాడు. మొదటి దేశీయ ఫరో ఎవరైతే ఐగుప్తు ముఖ్యపట్టణాన్ని తెబే నుండి తిరిగి అవారీసు/సీయోను/తానీసు అనిపిలువబడే స్థలమైన నైలు మైదానానికి మార్షాడ్ ఆయన సేతుగా అయి ఉండినాడు (క్రీ. పూ. 1309-1290). ఇది హిక్సోసు ముఖ్యపట్టణముగా ఉండేది. ఈయనే బహుశా అణగదొక్కబడిన ఫరో కావచ్చు.
 - a. ఇది చూడడానికి ఐగుప్తు యొక్క హిక్సోసు పరిపాలనను గురించి రెండు విషయాలను తెలియజేస్తున్నట్లుంది.
 - (1) రామ్సేస్ II కాలమునాటి స్థంభము ఒకటి కనుగొనబడింది, ఇది అవారీసు నాలుగు వందల సంవత్సరాల ముందుకాలము యొక్క స్మారకాన్ని కనుగొనుతున్నది (హిక్సోసు ద్వారా క్రీ. శ. 1700 సంవత్సరాలలో).
 - (2) ఆది. 15:13 లోని ప్రవచనము 400 సంవత్సరాల అణచివేతను గురించి మాట్లాడుతున్నది.
 - b. ఇది హిక్సోస్ (సెమిటిక్) ఫరో పాలన క్రింది యేసేసు అధికారానికి వచ్చాడని తెలుపుతున్నది. క్రొత్త ఐగుప్తీయ సామ్రాజ్యము నిర్గ. 1:8ని సూచించింది.
2. ఐగుప్తీయ పదమైన హిక్సోస్ కు "పరదేశీయ పరిపాలకులు" అనే అర్థమున్నది, వీరు 15 మరియు 16వ. సామ్రాజ్య కాలంలో ఐగుప్తును ఆధీనంలో ఉంచుకొని ఉండినారు (క్రీ. పూ. 1720-1570). కొంతమంది వారిని యేసేపు అధికారానికి రావడానికి జతకలిపారు. ఒకవేళ మనం నిర్గ. 12:40 లోని 430 సంవత్సరాలను క్రీ. పూ. 1720 నుండి తీసివేసినట్లైతే, మనకు దాదాపు క్రీ. పూ. 1290 వస్తుంది.
3. సేతు I యొక్క కుమారుడు రాంసేసు (క్రీ. పూ. 1290-1224). ఈ పేరు హెబ్రీ బానిసలు కట్టిన కోశపట్టణాలలో ఒక ఒక పట్టణములో ప్రస్తావించబడింది, నిర్గ. 1:11. అలాగే గోషానుకు దగ్గరలోని ఐగుప్తులోని ఇదే జిల్లా రాంసేసు అని పిలువబడింది, ఆది. 47:11. అవారీసు/సీయోను/తానీసు క్రీ. పూ. 1300-1100 నుండి "రాంసేసు ఇల్లు" వలె పిలువబడింది.
4. రాంసేసు II వలె తుత్మోజ్ III కూడా గొప్ప నిర్మాణకుడు.
5. రాంసేసుకు వేర్వేరు అతఃపురాలలో నివసించే నలుబది ఏడు కుమార్తెలు ఉండేవారు.
6. పురావస్తుశాస్త్రము కనానులోని పెద్ద ప్రాకారాల పట్టణాలు (హజారు, దెబీరు, లాకిషు) చాలావరకు క్రీ. పూ. 1250 ప్రాంతంలో పడగొట్టబడి, అతి శీఘ్రంగా మళ్ళీ కట్టబడ్డాయి అని తెలుపుతున్నది. ముప్పది ఎనిమిది అరణ్యసంచార కాలాన్ని కలుపుకొంటే ఇది క్రీ. పూ. 1290 సంవత్సరానికి సరిపోతున్నది. పురావస్తుశాస్త్రము ఇశ్రాయేలీయులు దక్షణ కనానులో ఉండినట్లు రాంసేసు వారసుడు మెర్నెఫతా (క్రీ. పూ. 1224-1214, చూ. *The stele of Merneptah* [ది స్టెల్ ఆఫ్ మెర్నెఫతా, క్రీ. పూ. 1220 తారీఖుగా చెప్పబడింది] యొక్క స్మారక స్థంభము మీద కనుగొనబడింది..
7. క్రీ. పూ. 1300 చివరిలో ఏదోము మరియు మోయాబు బలమైన రాజ్యాలుగా జాతీక గుర్తింపును పొందాయి. ఈ దేశాలు పదహైదవ శతాబ్దములో నిర్వహింపబడలేదు (Glueck).
8. John J. Bimson చే వ్రాయబడి, University of Sheffield, 1978 చే ముద్రింపబడిన *Redating the Exodus and Conquest* [రిడేటింగ్ ది ఎక్స్ డస్ అండ్ కాంక్వెస్ట్] అనే గ్రంథము ముందు కాలాన్ని ప్రతిపాదిస్తున్న పురావస్తుశాస్త్రము యొక్క ఆధారాలన్నిటికీ భిన్నంగా వాదిస్తున్నది.

C. "Exodus Decoded" అని పిలువబడే History Channel లోని ఒక క్రొత్త సిద్ధాంతము కనిపిస్తున్నది, ఇది ఒక నేరు ఉత్తర మార్గాన్ని నొక్కిచెపుతున్నది (అది, "the way of the Philistines"), హిక్సోస్ కాలములో క్రీ. పూ. 1445 కంటే ముందు కాలము ఇది (అదది, "the Shepherd Kings," క్రీ. పూ. 1630-1523).

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://www.biblelessonsinternational.com)

ప్రత్యేక అంశము: పాలస్తీనాను ఇశ్రాయేలీయుల కంటే ముందుగా స్వాధీనము చేసికొని ఉండినవారు (Special Topic: The Pre-Israelite Inhabitants of Palestine)

ప్రత్యేక అంశము: పాలస్తీనాను ఇశ్రాయేలీయుల కంటే ముందుగా స్వాధీనము చేసికొని ఉండినవారు

A. ఇక్కడ అనేక మంది ప్రజల జాబితా ఉంది.

1. ఆదికాండము 15:19-21 (10)

a. కెనీయులు	d. హిత్తీయులు	g. అమ్మోరీయులు	j. యెబూసీయులు
b. కెనిజ్జీయులు	e. పెరిజ్జీయులు	h. కనానీయులు	
c. కద్మోనీయులు	f. రఫాయీయులు	i. గిర్గాషీయులు	

2. నిర్గమకాండము 3:17 (6)

a. కనానీయులు	d. పెరిజ్జీయులు
b. హిత్తీయులు	e. హవ్వీయులు
c. అమ్మోరీయులు	f. యెబూసీయులు

3. నిర్గమకాండము 23:28 (3)

- a. హివ్వీయులు
- b. కనానీయులు
- c. హిత్తీయులు

4. ద్వితీయోపదేశకాండము 7:1 (7)

a. హిత్తీయులు	d. కనానీయులు	g. యెబూసీయులు
b. గిర్గాషీయులు	e. పెరిజ్జీయులు	
c. అమ్మోరీయులు	f. హివ్వీయులు	

5. యెహోషువా 24:11 (7)

a. అమ్మోరీయులు	d. హిత్తీయులు	g. యెబూసీయులు
b. పెరిజ్జీయులు	e. గిర్గాషీయులు	
c. కనానీయులు	f. హివ్వీయులు	

B. చారిత్రక ఆధారాలు లేనందున ఈ పేర్లు ఎలా వాటికి వచ్చుయో చెప్పడము కష్టము. వారిలో చాలా మంది హోము కుమారుడైన

కానానుతో సంబంధమున్నట్లు ఆదికాండము 10:15-19 కలుపుతున్నది.

C. ప్రస్తావించబడిన ప్రజలను గురించి క్లుప్త వివరణ

1. కనానీయులు - BDB 884, KB 1098
 - ఇశ్రాయేలీయులు కానివారు
 - “ఫోర్డర్” లేక “కంసాలి” సంబంధించిన లోహములతో లేక మ్యూజిక్ తో పనిచేసేవారిని సూచిస్తున్నది (చూ. ఆది. 4:19-22)
 - సీనాయి ఉత్తరము నుండి హెబ్రోను సంబంధించిన ప్రాంతము
 - మోషే మామ అయిన ఎత్రో పేరుతో సంబంధము కలిగిన పేరులు (చూ. న్యాయా. 1:16; 4:11)
2. కెనీజ్జీయులు - BDB 889, KB 1114
 - యూదుల సంబంధులు
 - ఏదోను గోత్రమువారు (చూ. ఆ.కా. 15:19)
 - నెగవులో నివసించినవారు
 - యూదాలోనికి బహుశా కలపబడినవారు (చూ. సంఖ్యా. 32:12; యెహోషువా 14:6,14)
3. కాద్మోనీయులు - BDB 870 II, KB 1071 II
 - ఇశ్రాయేలీయులు కానివారు, బహుశా ఇష్మాయేలు సంతతివారు కావచ్చు (చూ. ఆ.కా. 25:15).
 - “తూర్పు ప్రాంతీయుల” పేరుకు సంబంధించినవి
 - నెగవులో నివసించిన వారు
 - బహుశా “తూర్పు ప్రాంతీయుల” సంబంధించినవారు కావచ్చు (చూ. యోబు 1:3)
4. హేతీయులు - BDB 366, KB 363
 - ఇశ్రాయేలీయులు కానివారు
 - హేతు వంశీయుడు
 - అనబోలియా రాజ్యము నుండి (చిన్న ఆసియా, టర్కీ)
 - కానానులో ప్రారంభములో ఉండినవారు (చూ. ఆ.కా. 23; యెహోషువా 11:3)
5. పెరిజ్జీయులు - BDB 827, KB 965
 - ఇశ్రాయేలీయులు కానివారు, బహుశా హరినీయులు కావచ్చు
 - యూదా అరణ్యప్రాంతములో నివసించేవారు (చూ. ఆ.కా. 34:30; న్యాయా 1:4; 16:10)
6. రెఫాయియులు - BDB 952, KB 1274
 - ఇశ్రాయేలీయులు కానివారు, బహుశా అతికాయులు (చూ. ఆ.కా. 14:5; సంఖ్యా. 13:33; ద్వితీ. 2:10-11,20)
 - యోర్దాను నది తూర్పు ఒడ్డున నివసించిన వారు (చూ. ఆ.కా. 15:20; యెహోషువా 12:4; 13:12; ద్వితీ. 2:8-11,20; 3:13) లేక పశ్చిమ ఒడ్డున ఉండినవారు (చూ. యెహోషువా 15:8; 17:15; 2 సమూ. 5:18,22; 23:13; 1 దిన. 20:4)
 - సైనికులు/హీరోల వరుసలోని వారు
7. అమోరియులు - BDB 57, KB 67
 - హోము నుండి వచ్చిన ఉత్తర పశ్చిమ యూదా ప్రజల గుంపు (చూ. ఆ.కా. 10:16)

- కానాను స్వాధీనము చేసికొనివారికి ఇవ్వబడిన సాధారణ పేరు (చూ. ఆ.కా. 15:16; ద్వితీ. 1:7; యెహోషువా 10:5; 24:15; II సమూ. 21:2)
- ఈ పేరుకు అర్థము “పశ్చిమము” కావచ్చు
- ఈ పదము ఈ క్రింది అర్థాలను ఇస్తున్నదని ISBE, వా. 1, పే. 119 తెలుపుతున్నది
- 8. కనానీయ
 - BDB 489, KB 485
 - హము నుండి వచ్చినవారు (చూ. ఆ.కా. 10:15)
 - యోర్దాను పశ్చిమము యొక్క కనాను జాతుల సాధారణ పేర్లు
 - కనానీయ యొక్క అర్థము తెలియదు, బహుశా “వ్యాపారి” లేక “ఎర్ర ధూమవర్ణ ఛాయ”
 - కోస్తా మైదానము తీరములో నివసించే ప్రజల వలె ఉన్న ఒక గుంపు (చూ. సంఖ్య. 13:29)
- 9. గిర్గాషీయులు
 - BDB 173, KB 202
 - హము నుండి (చూ. ఆ.కా. 10:16) లేక కనీసము “[దేశము] కానాను కుమారుడు నుండి”, ISBE, వా. 2, పే. 1232)
- 10. యెబూసీయ
 - BDB 101, KB 382
 - హము నుండి (చూ. ఆ.కా. 10:16)
 - యెబూసీ/పాలేము/యెరూషలేము పట్టణము నుండి (చూ. యెహోషువా 15:63; న్యాయా. 19:10)
 - యెహెజ్కేలు 16:3,45 వారు అమోరియ, హిత్తీయ జాతి కలయిక అని చెప్పుచున్నది
- 11. హివీయ
 - BDB 295, KB 297
 - హము నుండి (చూ. ఆ.కా. 10:17)
 - హోరితీయ అని LXX ద్వారా తర్జుమా చేయబడింది (చూ. ఆ.కా. 34:2; 36:20-30; యెహోషువా 9:7)
 - దీనికి హీబ్రూ పదము “గుహ” అనే అవకాశము ఉంది, కాబట్టి వారు గుహలలో నివసించేవారు.
 - వారు లేబెనాను మిట్ట ప్రాంతాలలో నివసించేవారు (చూ. యెహోషువా 11:3; న్యాయా.3:3). 2 సమూ. 24:7లో వారిని జాబితాలో తైరు మరియు సీదోను తరువాత చెప్పబడ్డారు.

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://www.biblelessons.org)

▣ “అష్టారోతు” ఈ పట్టణానికి (BDB 800) కనానీయ సాఫల్య దేవుని యొక్క స్త్రీ సహవాసి యైన Baal-Ashera/Astarte పేరు పెట్టబడింది. రెఫాయిము యొక్క ప్రస్తావనను బట్టి, ఈ పట్టణము ఆది. 14:5లో కూడా సూచించబడిన అవకాశముంది.

▣ “ఎద్రెయా” ఒక ఓగు యొక్క ముఖ్యపట్టణాలలో ఒకటి (చూ. యెహో. 12:4; 13:12).

1:5 “మోయాబు దేశము నందు” ఇక్కడే ఇశ్రాయేలీయులు వాగ్దాన దేశానికి ప్రవేశింపక పూర్వము బస చేశారు. ఇది యోర్దాను యొక్క తూర్పు తీరము మీద ఉన్న మృతసముద్రము యొక్క ఉత్తర దిక్కున ఉన్న ప్రాంతము, ఇక్కడే ద్వితీయోపదేశకాండము వ్రాయబడింది.

▣ “మోషి. . . ప్రారంభించాడు” ఈ క్రియాపదము (BDB 91, KB 106, Piel సంపూర్ణము) “స్వచ్ఛంద అంకితభావం” (చూ. ఆది. 18:27; నిర్గ. 2:21; న్యాయా. 19:6).

□ "ఈ ధర్మశాస్త్రమును ప్రకటించుటకు" ఈ క్రియాపదము (BDB 91, KB 106, *Piel* సంపూర్ణము) నకు అర్థము స్పష్టికరించుట లేక విశదీకరించుట. ఈ పదము కేవలం ఇక్కడ మరియు "వ్రాసెను" అని తర్జుమా చేయబడిన రెండు సమయాలలో కనిపిస్తుంది (చూ. 27:8; హెబ్రీ. 2:2). స్పష్టంగా లేని లేక అర్థము కాని సలహా నిరుపయోగం మరియు, ఈ నిబంధన సందర్భంలో అపాయకరమైనది కూడా.

"ధర్మశాస్త్రము" (అది., తొరా BDB 91, KB 106, *Piel* సంపూర్ణము) అనేది "బోధ" లేక "సలహా" కొరకు ఉపయోగించిన ఒక హెబ్రీ పదము (చూ. 4:8, 44; 27:3,8,26; 28:58,61; 29:20,28; 30:10; 31:9,11,12; 32:46). ఈ సందర్భంలో ఇది యెరికో మీదుగా యోర్దానుకు తూర్పు దిశలో మోయాబు మైదానంలో ఇవ్వబడిన మోషే ప్రసంగాన్ని సూచిస్తున్నది, ఇది మోషే లేకుండా ఇశ్రాయేలీయులు యోర్దానును దాటక ముందు ఇవ్వబడింది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 1:6-8

'మన దేవుడైన యెహోవా హోరేబులో మనకు ఈలాగు సెలవిచ్చెను ఈ పర్యతము నొద్ద మీరు నివసించిన కాలము చాలును; ⁷మీరు తిరిగి ప్రయాణమై అమోరీయుల మన్నెమునకును, అరాబా లోను, మన్నెములోను, లోయలోను, దక్షిణదిక్కున సముద్రతీరములోనున్న స్థలములన్నిటికిని, కనానుదేశము నకును, లెబానోనుకును, మహానదియైన యూఫ్రటీసువరకును వెళ్ళుడి. ⁸ఇదిగో ఆ దేశమును మీకు అప్పగించితిని మీరు వెళ్ళి యెహోవా మీ పితరులైన అబ్రాహాము ఇస్సాకు యాకోబులకును వారి తరువాత వారి సంతానమునకును ఇచ్చెదనని నేను ప్రమాణముచేసిన దేశమును స్వాధీన పరచుకొనుడి.

1:6 "యెహోవా" ఇది ఇశ్రాయేలు దేవునికి మాత్రమే పెట్టబడిన ప్రత్యేకమైన పేరు (అది., YHWH, BDB 217). ప్రత్యేక అంశము: 1:3లోని దేవునికి ఇవ్వబడిన పేర్లు చూడుము.

□ "మన దేవుడు" వ్యక్తిగత బహువచన సర్వనామము ఒక నిబంధన సంబంధాన్ని తెలియజేస్తున్నది, ఇది సీనాయి నందు ప్రారంభించబడి, స్వీకరించబడింది. ఇది దేవుని యొక్క పేరు, "Elohim" (BDB 43). ఇది దేవునికి సృష్టియంతటకు ఒక సృష్టికర్త, అనుగ్రహకుడు, నిర్వాహకుడు వలె ఉపయోగింపబడింది (ఉదా. ఆది. 1:1-2:3). ప్రత్యేక అంశము: 1:3లోని దేవునికి ఇవ్వబడిన పేర్లు చూడుము.

□ "హోరేబు" 1:2లోని నోట్ చూడుము.

□ "'ఈ పర్యతము నొద్ద మీరు నివసించిన కాలము చాలును'" దేవుడు ఇప్పుడు ఆయన ప్రారంభంలో వారికి చెప్పిన కానానును స్వాధీనము చేసికొనుము అని చెప్పిన పనిని చేయడానికి వారికి సమయం ఆసన్నమైంది (చూ. ఆది. 15:13-21; సంఖ్యాకాండము 13-14)! వారు హోరేబు పర్యతం దగ్గర దాదాపు ఒక సంవత్సర కాలం ఉండినారు (నిర్గ. 19:1 ని సంఖ్యా. 10:11 తో పోల్చిచూడుము).

1:7

NASB "మీరు తిరిగి మీ ప్రయాణంను సిద్ధపరచుకొనుడి"

NKJV "మీరు తిరిగి మీ ప్రయాణంను ప్రారంభించండి"

NRSV "మీ ప్రయాణాన్ని పునఃప్రారంభించండి"

TEV "బసను చాలించి కదలండి"

NJB "కదిలి, మీ ప్రయాణాన్ని కొనసాగించండి"

మొదటి క్రియాపదము (BDB 815, KB 937, *Qal* ప్రార్థనార్థకము)నకు అర్థము "తిరుగుట," కాని ఇది అనేక భావాలతో

ఉపయోగింపబడింది:

1. దేనినైనా/ఎవరినైనా చూడడానికి తిరుగుట, నిర్గ. 2:12; 16:10; సంఖ్యా. 12:10
2. దిశను మార్చుకొనుటకు తిరుగుట, ఆది. 18:22; 24:49; నిర్గ. 14:25; 21:33; ద్వితీ. 1:7,24; 2:3; 9:15; 10:5
3. ఇతర దేవుళ్ళవైపుకు తిరుగుట, లేవీ. 19:4; ద్వితీ. 29:18; 30:17; 31:18,20
4. దేని నుండి అయినా సహాయము కొరకు వెదకుట, లేవీ. 19:31; 20:6
5. ఈ క్రింది వాటి కొరకు చూచుట
 - a. సాయంకాలము, ద్వితీ. 23:11
 - b. ఉదయం, నిర్గ. 14:27

రెండవ క్రియాపదానికి (BDB 652, KB 704, *Qal* ప్రార్థనార్థకము)నకు అర్థము "బయటికి లాగుట," "పైకి లాగుట," లేక "స్థిరపరచుట," ఇది తరచూ ఇశ్రాయేలీయులు వారి బసను కదిలించడానికి సంఖ్యాకాండములో ఉపయోగింపబడింది. ఇదే ప్రయోగము ద్వితీయోపదేశకాండములో కూడా కొనసాగింది (ఉదా. 1:7,19,40; 2:1,24). ప్రథమంగా ఇది గుడార గుంజలను లాగివేయుటను సూచించబడింది.

□ "వెళ్ళుడి" ఇది మూడవ సమాంతర *Qal* ప్రార్థనార్థకము (BDB 97, KB 112).

□ పాలస్తీనా ఉత్తరం నుండి దక్షణ దిశగా ఇక్కడ ఐదు టైపోలాజికల్ విభజనలు ప్రస్తావించబడ్డాయి:

1. "పర్వతదేశమైన అమోరియ" - ఇది యోర్దాను యొక్క తూర్పు తీరాన్ని మరియు షెహోను మరియు ఓగు రాజ్యాలను సూచిస్తున్నది.
2. "అరాబా లోను" - ఇది మృత సముద్రము యొక్క దక్షణ యోర్దాను బీటల లోయను సూచిస్తున్నది (BDB 787, చూ. 1:1,7;2:8; 3:17; 4:49; 11:30; యెహో. 8:14; 11:2,16; 12:3; 18:18)
3. "మన్నెములోను, లోయలోను" - ఇది మృతసముద్రము యొక్క పడమటి మరియు దక్షణ ప్రాంతాలను సూచిస్తున్నది, ఆ తరువాత ఇది ఎఫ్రాయిము మరియు యూదా యొక్క తెగల కేటాయింపు ప్రాంతంగా మారింది.
4. "దక్షణ దిక్కున" - ఇది మృతసముద్ర దక్షణమున ఉండి, పడమటికి వైపుగా ఉన్న ఎండిన ఎడారి ప్రాంతము.
5. "సముద్రతీరములోనున్న" - ఇది ఐగుప్తు నుండి లెబనాను వైపుగా వెళ్ళుతున్న కోస్తా మైదానము (అది., షెఫెల్లా, BDB 410). ఈ ప్రాంతాలన్ని ఒకటిగా కలిపి దేవుడు ఆదికాండము 15లో అబ్రహాముకు వాగ్దానం చేసిన ప్రాంతమువలె తీసికోవచ్చు.

1:8 8వ. వచనము వరుస ఆజ్ఞలతో ఉంది:

1. "ఇదిగో" - BDB 906, KB 1157, *Qal* ప్రార్థనార్థకము
2. "వెళ్ళుడి" - BDB 97, KB 112, *Qal* ప్రార్థనార్థకము
3. "స్వాధీనపరచుకొనుడి" - BDB 439, KB 441, *Qal* ప్రార్థనార్థకము (8:1లోని ప్రత్యేక అంశము చూడుము)

□ " 'ఆ దేశమును మీకు అప్పగించితిని' " హెబ్రీ పదము "ఉంచితినీ" అనే పదము "ఇచ్చితిని" అనే దానికి సమానము (BDB 678, KB 733, *Qal* సంపూర్ణము). దేవుడు ఆయన అబ్రహాముకు వాగ్దానము చేసిన ప్రకారం వారికి ఇప్పుడు దేశమును ఇస్తున్నాడు (ఆది. 12:1, 5వ. వరుస; 15:12-21; నిర్గ. 6:8), అయితే వారు దీనిని స్వాధీనపరచుకోవలసి ఉంది. ఈ స్థాపక నిబంధన విషయంలో కూడా ఉన్న షరతు అంశమును గమనించండి (ఉదా. 4:1; 5:33; 6:18; 8:1; 16:20; 30:16,19).

□ “యెహోవా మీ పితరులైన అబ్రాహాము ఇస్సాకు యాకోబులకును వారి తరువాత వారి సంతానమునకును ఇచ్చెదనని నేను ప్రమాణముచేసిన దేశమును” 9:5 లోని ప్రత్యేక అంశము: పితరులకు ఇచ్చిన నిబంధన వాగ్దానాలు చూడుము.

4:37; 6:10; 9:5; 10:11,15; 30:20; ఆది. 12:5-7; 13:14-17; 15:18; 26:3; నిర్గ. 32:13; 33:1 చూడుము. ఈ దేశంలో దక్షిణంలోని కాదేషు-బర్నియా నుండి బైబ్లోస్ మరియు జఫాస్, జెదాద్ మరియు ఉత్తరంలోని లోబో-హమాతును కలుపుకొని ఉంది (ఇంకా యూప్రటీస్ తూర్పు కేంద్రీయజలాల వరకు కూడా ఉంది, చూ. ఆది. 15:18). MacMillan Bible Atlas, పే. 47 చూడుము).

అనేక చోట్ల వాగ్దాన దేశం యొక్క సహజ హద్దులు ఇవ్వబడ్డాయి (నిర్గ. 34:1-12; ద్వితీ. 1:6-8; 3:12-20; 11:24; యెహోషువా 1:3-4). దావీదు పరిపాలన కాలంలో మాత్రమే ఈ మొత్తం సహజ ప్రాంతం ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క ఆధీనంలో ఉండినది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 1:9-15

⁹అప్పుడు నేను ఒంటరిగా మిమ్మును భరింపలేను. ¹⁰మీ దేవుడైన యెహోవా మిమ్ము విస్తరింప జేసెను గనుక నేడు మీరు ఆకాశ నక్షత్రములవలె విస్తరించి యున్నారు. ¹¹మీ పితరుల దేవుడైన యెహోవా మీ జనసంఖ్యను వెయ్యి రెట్లు ఎక్కువచేసి, తాను మీతో చెప్పినట్లు మిమ్మును ఆశీర్వదించునుగాక. ¹²నేనొక్కడనే మీ కష్టమును మీ భారమును మీ వివాదమును ఎట్లు భరింపగలను? ¹³జ్ఞానవివేకములు కలిగి, మీ మీ గోత్రము లలో ప్రసీధిచెందిన మనుష్యులను ఏర్పరచుకొనుడి; వారిని మీమీద నియమించెదనని మీతో చెప్పగా ¹⁴మీరునీవు చెప్పిన మాటచొప్పున చేయుట మంచిదని నాకు ఉత్తరమిచ్చితిరి. ¹⁵కాబట్టి బుద్ధి కలిగి ప్రసీద్ధులైన మీ మీ గోత్రములలోని ముఖ్యులను పిలిపించుకొని, మీ గోత్రములకు న్యాయాధిపతులుగా ఉండుటకై వెయ్యి మందికి ఒకడును, నూరుమందికి ఒకడును ఏబదిమందికి ఒకడును, పదిమందికి ఒకడును వారిని, మీమీద నేను నియమించితిని.

1:9 “అప్పుడు” ఇది ద్వితీయోపదేశకాండములో పలుమార్లు వస్తున్న వచనము. మొదటి నాలుగు అధ్యాయాలు ఇశ్రాయేలు పట్ల యెహోవా యొక్క కృపాకనికరాల కార్యాలను పునర్విక్షణ చేస్తున్నాయి. ఈ జాతీయపదం గత క్రియను తెలపడానికి ఒక విధానంగా ఉంది (చూ. 1:9,16,18; 2:34; 3:4,8,12,18;4:14).

□ “నేను ఒంటరిగా మిమ్మును భరింపలేను” ఈ సమస్యను గురించే మోషేకు యిత్రో ఇచ్చిన సలహాను నిర్గ. 18:13-26లో చూడండి (అది., మోషే ఒక్కడే న్యాయాధిపతిగా ఉండినప్పుడు).

1:10 “మీ దేవుడైన యెహోవా మిమ్ము విస్తరింప జేసెను” ఇది పితరులకు దేవుడిచ్చిన వాగ్దానంలో ఒక భాగమై ఉంది (ఉదా. ఆది. 13:16; 17:2,20; 22:17; 48:4; లేవీ. 26:9; ద్వితీ. 7:13).

□ “ఆకాశనక్షత్రముల వలె” ఈ వచనము ఇంకా ఆది. 15:5; 26:4; ద్వితీ. 10:22; 28:62 లో కూడా కనుగొనగలము. ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క లెక్కింపవీలులేని సంఖ్యను చిత్రించడానికి ఉపయోగింపబడ్డ ఇతర సమాంతర వచనాలు (చూ. ఆది. 16:10): “భూరేణువుల” (చూ. ఆది. 13:16; 28:14; సంఖ్యా. 23:10); మరియు “సముద్రతీరమందలి ఇసుక” (చూ. ఆది. 22:17; 32:12). ఇవన్ని కూడా 100 సంవత్సరాల వయస్సు కలిగి, పిల్లలు లేని వ్యక్తి నుండి కలిగాయి (అది., అబ్రహాము)!

ద్వితీ. 1:28 లో నక్షత్రముల సంఖ్యకంటే ఎక్కువగా ఉండిన ఇశ్రాయేలీయులు కనాను నివాసులకు ఈ క్రింది కారణాల వలన భయపడ్డారు:

1. సంఖ్యలు
2. పరిమాణము
3. ప్రాకార పట్టణాలు

ఎంత పరిహాసము!

1:11 “మీ పితరుల దేవుడైన యెహోవా” పలుమార్లు ఉపయోగింపబడుతున్న ఈ పేరు అబ్రహాము, ఇస్సాకు, యాకోబుతో మాట్లాడిన దేవుడే ఇప్పటికీ వారి తరములతో జీవితాలలో మరియు గమ్యాలలో చురుకుగా పనిచేస్తున్నాడని నొక్కిచెప్పుతున్నది.

▣ “వెయ్యిరెట్లు ఎక్కువచేసి” ఇది స్పష్టంగా ఒక జాతీయత వచనముగా ఉంది. 1,000 సంఖ్య పది యొక్క హెచ్చింపు (3 సార్లు)గా ఉండేది మరియు కాబట్టి, ఇది ఒక అధికమైన లేక అసంఖ్యాకతకు ఒక చిహ్నముగా ఉంది (చూ. కీర్త. 90:4; 2 పేతురు 3:8). ఇక్కడ NIDOTTE, వా. 1, పే. 417 నుండి ఉపయోగింపబడిన అతిశయోక్తిల పట్టిక ఇవ్వబడింది:

1. తాను మీతో చెప్పనట్లు మిమ్మును ఆశీర్వదించును గాక, ద్వితీ. 1:11; యోబు 42:12; కీర్త. 144:13
2. యుద్ధపు ఆశీర్వాదము, యెహో. 23:10
3. అవిశ్వాస్యతకు యుద్ధ శాపము, ద్వితీ. 32:30; యెషయా 7:23; 30:17; ఆమోసు 5:3
4. దేవుని సర్వశక్తిమంతము యొక్క సహనము, కీర్త. 90:4
5. దేవుని యొక్క నిబంధన వాగ్దానాలు, ద్వితీ. 7:9; కీర్త. 105:8
6. దేవుని కోపము వర్సెస్ దేవుని ప్రేమ, నిర్గ. 34:7; ద్వితీ. 5:9-10
7. దేవుని దేవాలయములో ఉండుటను బట్టి ఆశీర్వాదము, కీర్త. 84:10

1:12 “వివాదము” దీని అర్థము “న్యాయస్థానములోని వ్యాజ్యము” (BDB 936).

1:13 “ఏర్పరచుకొనుట” ఈ క్రియాపదము (BDB 396, KB 393) is a *Qal* ప్రార్థనార్థకముగా ఉన్నది. తనతో పాటు (మోషే నియమించాడు) సమాజం కొరకు బాధ్యతలను తీసికోమని (వారు ఎన్నుకొనిన) మోషే ప్రజలకు ఆజ్ఞాపించడాన్ని గమనించండి (అది., వారి నాయకులు). ఈ క్రొత్త న్యాయాధిపతులు (అది., తెగల పెద్దలు) ఇలా ఉండాలి:

1. “వివేకముగా” – (BDB 314) ఆలోచింపగలిగిన వారు మరియు దేవుని ఎన్నిక అని అర్థము (ఉదా. యేసేపు, ఆది. 41:33,39; దావీదు, 2 సమూ. 14:20; సోలేమోను, 1 రాజులు 2:9; 3:12; 5:21)
2. “వివేచన కలిగి” - BDB 106, KB 122, *Niphal* అసమాపక క్రియ) ఎవరికైతే వివేచింపగల శక్తి, వివేకము, విజ్ఞత ఉన్నాయో అని అర్థము (ఉదా. యోసేపు, ఆది. 41:33; యిర్మీయా 4:22 లో దీనికి వ్యతిరేకముగా ఉంది)
3. “అనుభవం” - BDB 393, KB 390, *Qal* కర్మణి అసమాపకక్రియ). ఇది విస్తృత సెమెటికు పరిధి కలిగిన ఒక సమాన్య పదము.
 - a. NASB, TEV, NJB, JPSOA – అనుభవం కలిగిన
 - b. NKJB – జ్ఞానం కలిగిన
 - c. NRSV, REB – కీర్తించ తగిన
 - d. JB – పరీక్షింపతగిన
 - e. NIV - గౌరవించబడిన
 - f. NET – తెలిసికోతగిన

▣ “వారిని నియమించెదను” క్రియాపదము (BDB 962, KB 1321) ఒక *Qal* అసంపూర్ణముగా ఉండి, ఉద్బోధక భావముతో ఉపయోగించబడింది. మోషే నాయకత్వము మరియు తీర్పు స్థానాలలో ఈ మనుష్యులను నియమించాడు (ఉదా. నిర్గ. 1:11; 18:21; ద్వితీ. 17:14,15; న్యాయా. 11:11). ఏదిఏమైనా, వాస్తవానికి ఇది వారిని “తీసికొన్న” (BDB 542, KB 534, *Qal* అసంపూర్ణము, వ. 15)

యెహోవాగా ఉంది, ఇది దేవుని నియామకాన్ని తెలియజేస్తున్నది (ఉదా. 4:20, 34; 1 రాజులు 11:37). మానవ విధానాలు దైవము యొక్క ప్రణాళికలను అనుసరిస్తాయి!

1:15 “వెయ్యి మందికి ఒకడును, నూరుమందికి ఒకడును ఏబదిమందికి ఒకడును, పదిమందికి ఒకడును” ఈ విభజనలు ఆ తరువాత మిలటరీ భాగాలుగా మారాయి (చూ. నిర్గ. 18:21). క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: వెయ్యి (eleph) (SPECIAL TOPIC:THOUSAND (ELEPH))

ప్రత్యేక అంశము: వెయ్యి (eleph)

హెబ్రీ పదము *eleph* కు అర్థము “వెయ్యి” (BDB 48, KB 59 II). పా.ని. లో ఇది అనేక భావాలతో ఉపయోగింపబడింది.

1. ఒక కుటుంబ వ్యవస్థ, యెహో. 22:14; న్యాయా. 6:15; 1 సమూ. 23:23; జకర్యా 9:7; 12:6
2. ఒక సైనిక వ్యవస్థ, నిర్గ. 18:21,25; ద్వితీ. 1:15
3. ఒక అక్షరాక్షర వెయ్యి, ఆది. 20:16; నిర్గ. 32:28
4. ఒక సాంకేతిక సంఖ్య, ఆది. 24:60; నిర్గ. 20:6; 34:7; ద్వితీ. 7:9; యిర్మియా 32:18
5. యుగారిటిక్ సమజాతం *alluph* కు అర్థం “సరదారు,” ఆది. 36:15

ఈ వివిధ సహజార్థాలు ఆధునిక విశ్లేషకులచే సంఖ్యల అక్షరాక్షరతను ప్రశ్నించేందుకు కారణమైనాయి

1. నిర్గమము యొక్క
2. ఇశ్రాయేలు తెగల మిలటరీ భాగాల యొక్క

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://www.biblelessonsinternational.com)

NASB, NKJV “అధికారులు”

NRSV, TEV “అధికారిక ఉద్యోగులు”

NJB “లేఖకులు”

ఈ పదము (BDB 1009) మొట్టమొదట ఒక లేఖకుని సూచించింది, అయితే ద్వితీ. 1:15; 20:5,8,9; లేక యెహోషువా 1:10,32 లలో ఈ అర్థము సరిగా సరిపోవులేదు. ఈ సందర్భంలో ఇది ఒక తక్కువ స్థాయి న్యాయాధిపతిని కాని లేక తెగల నాయకులకుల సహాయకుని గాని సూచిస్తున్నట్లుంది.

USB ద్వారా వ్రాయబడిన *The Handbook on Deuteronomy* ఇలా చెప్పుతున్నది, “వారు పెద్దలతో (సంఖ్యా 11:16) మరియు న్యాయాధిపతులతో (ద్వితీ. 16:18; యెహోషువా 8:33), మరియు ఇంకా మిలటరీ సందర్భాలలో కూడా (ద్వితీ. 20:5,8,9; యెహోషువా 1:10; 3:2)” పే. 26.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 1:16-18

¹⁶అప్పుడు నేను మీ న్యాయాధిపతులతో మీ సహోదరుల వ్యాజ్యములను తీర్చి, ప్రతి మనుష్యుని కిని వాని సహోదరుని కిని వాని యొద్దనున్న పరదేశికిని న్యాయమునుబట్టి మీరు తీర్పు తీర్చవలెను. ¹⁷తీర్పు తీర్పు నప్పుడు అల్లుల సంగతి గాని ఘనుల సంగతి గాని పక్ష పాతములేకుండ వినవలెను; న్యాయపుతీర్పు దేవునిదే. కాబట్టి మీరు మనుష్యుని ముఖము చూచి భయపడవద్దు. మీకు అసాధ్యమైన

కఠినవ్యాజ్యమును నాయొద్దకు తీసి కొని రావలెను; నేను దానిని విచారించెదనని ¹⁸మరియు మీరు చేయవలసిన సమస్తకార్యము లను గూర్చి అప్పుడు మీకాజ్ఞాపించితిని.

1:16-17 మోషే ఈ క్రొత్త తెగల న్యాయాధిపతులు నిష్పక్షపాతంగా ఉండాలని చెబుతున్నాడు (చూ. 16:19; 24:17). నిష్పక్షపాతం దేవుని యొక్క లక్షణము (చూ. 10:17). ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవా యొక్క లక్షణాలను బయలుపరచే ప్రజ మరియు సమాజంగా ఉండడానికి ఉద్దేశింపబడుట చేత, లోకము దాని నమ్మకము మరియు విశ్వాసము ఆయన యందు ఉంచాలని ఆశింపబడ్డారు. పతనమైనప్పటి నుండి దేవుని యొక్క ప్రణాళిక ఇదే. ఇశ్రాయేలీయులు ఈ విషయంలో తప్పిపోయారు కాని ఆదర్శ ఇశ్రాయేలీయులు (అది., యేసు, చూ. యెషయా 53) గెలిచారు (ఉదా. యోహాను 14:5-7, 8-11).

▣ "పరదేశి" న్యాయపరిధిలో యూదేతరులు సమానంగా చూడబడ్డారు (చూ. లేవీ. 19:33-34,35). ఇశ్రాయేలీయులు వారితో సామ్యంగా ఉండాలి (చూ. లేవీ. 23:22; ద్వితీ. 10:19; 24:17; 27:19). ఇశ్రాయేలీయులు ఐగుప్తులో పరదేశులుగా ఉండినారు (చూ. నిర్గ. 22:21; 23:9) మరియు అది ఎలా ఉంటుందో కూడా వారు అనుభవించారు!

▣ "న్యాయమును బట్టి" క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: నీతి (SPECIAL TOPIC: RIGHTEOUSNESS)

ప్రత్యేక అంశము: నీతి

"నీతి" అనేది ఒక బైబిలు విద్యార్థి వ్యక్తిగతంగా విపులముగా తప్పనిసరిగా అధ్యయనము చేయవలసిన కీలక అంశము.

పా.ని.లో దేవుని లక్షణము "న్యాయము" లేక "నీతి" వలె వివరించబడింది (క్రియ, BDB 842, KB 1003; పుంలింగ నామవాచకము, BDB 841, KB 1004; స్త్రీలింగ నామవాచకము, BDB 842, KB 1006) మెసోపోటేమియన్ అనే పదము ఒక నీటి రెల్లు (వెదురు) అనే పదము నుండి వచ్చింది. గోడలు, ప్రహారీగోడలు నిటారుగా ఉన్నాయో లేవో కనుగొనడానికి కట్టడలలో దీనిని ఉపయోగించే వారు. దేవుడు దీనిని తన సొంత లక్షణాన్ని తెలియజేయడానికి దృష్టాంతముగా ఎన్నుకొన్నాడు. ప్రతిదాన్ని అంచనా వేయడానికి ఆయన ఒక కొలమానము (స్కేలు). ఈ అంశము దేవుని నీతిని, అలాగే తీర్చిదిద్దడానికి ఆయనకున్న హక్కును దృవీకరిస్తున్నది.

మానవుడు దేవుని స్వరూపములో సృష్టించబడ్డాడు (చూ. ఆది. 1:26-27; 5:1,3; 9:6). దేవునితో సహవాసము కలిగి ఉండడానికి మానవుడు సృష్టించబడ్డాడు (అది., ఆది. 3:8). దేవుని, మానవుని పరస్పర స్పందనలకు సృష్టి మొత్తము ఒక వేదిక. తన సృష్టిలో ఉన్నతమై ఉన్న మానవాళి తనను ఎరగాలని, ప్రేమించాలని, సేవించాలని, తనలాగా ఉండాలని దేవుడు ఆశిస్తున్నాడు! మానవాళి విశ్వాస్యత పరీక్షింపబడింది (చూ. ఆదికాండము 3), ఆది దంపతులు ఇందులో ఓడిపోయారు. ఇది దేవునికి మానవునికి మధ్య ఉన్న సంబంధాలను పాడుచేసింది (చూ. రోమా. 5:12-21).

సంబంధాలను మళ్ళీ సరిచేసి, పునరుద్ధరిస్తానని దేవుడు వాగ్దానము చేశాడు (చూ. ఆ.కా. 3:15; ప్రత్యేక అంశము: యెహోవా యొక్క నిత్య విమోచన ప్రణాళిక చూడుము). దీనిని ఆయన తన సొంత చిత్తము ద్వారా, తన సొంత కుమారుని ద్వారా చేశాడు. ఏర్పడిన కన్నమును మానవాళి పూడ్చలేక పోయింది (చూ. రోమా. 1:18-3:20; ప్రకటన 5).

పడిపోయిన తరువాత, దేవుడు పునరుద్ధరణ వైపుగా వేసిన మొదటి అడుగు ఒడంబడిక విధానము. ఇది దేవుని ఆహ్వానము, మానవాళి పశ్చాత్తాపము, విశ్వాస్యత, విధేయతతో కూడిన స్పందనల పైన ఇది ఆధారపడింది (చూ. యిర్మీయా 31:31-34; యెహె. 36:22-38).

పడిపోయిన కారణాన మానవులకు సరియైన చర్య తీసికొనే సామర్థ్యము లేకపోయింది (చూ. రోమా. 3:21-31; గలతీయులకు. 3). దేవుడే, తనంతట తాను ఒక అడుగు ముందుకు వేసి విఫలమైన ఒడంబడికను మళ్ళీ కట్టుకోవని వచ్చింది. ఆయన దీనిని ఈ క్రింది విధంగా నిర్వహించాడు.

1. క్రీస్తు పని ద్వారా మానవాళి నీతిని ప్రకటించడము (అంటే., న్యాయ సంబంధమైన నీతి).
2. క్రీస్తు పని ద్వారా మానవాళి నీతిని ఉచితముగా ఇవ్వడము (అంటే., ఆరోపించిన నీతి).
3. నీతిని కలుగజేయు అంతర్వర్తి అయిన ఆత్మను మానవాళిలోనికి సమకూర్చడము (అంటే., క్రీస్తు సారూప్యము, దేవుని సారూప్యతలోనికి మార్చబడుట).
4. ఏదేను తోట యొక్క సహవాసాన్ని పునరుద్ధరించడము (ఆదికాండము 1-2 ను ప్రకటన 21-22 లో పోల్చిచూడండి)

అయినప్పటికీ, దేవునికి ఒడంబడిక కలిగిన స్పందన అవసరము. దేవుని ఆజ్ఞలు (ఉచితముగా ఇచ్చు, అది., రోమీయులకు 5:8; 6:23), సమకూర్చులు, అయితే మానవులు తప్పనిసరిగా ప్రతిస్పందించి, ఈ క్రింది వాటిలో స్పందిస్తూనే ఉండాలి

1. పశ్చాత్తాపము
2. విశ్వాసము
3. విధేయించిన జీవిత శైలి
4. పట్టుదలతో కొనసాగించుట

కాబట్టి నీతి ఒక ఒడంబడిక, దేవునికి తన ఉన్నత సృష్టికి మధ్య ఇచ్చిపుచ్చుకొనే ఒక చర్య. దేవుని లక్షణాల ఆధారముగా, క్రీస్తు కార్యాన్ని బట్టి, ఆత్మ అనుకూలతను బట్టి ప్రతి వ్యక్తి, వ్యక్తిగతముగా నిరంతరము తగిన విధముగా ప్రతిస్పందించాలి. ఈ భావాన్ని “విశ్వాసము ద్వారా ప్రాయశ్చిత్తము” (అది., ఎఫెసీ. 2:8-9) అని పిలుస్తారు. ఇదే భావము సువార్తలలో కూడా ఉంది కాని ఈ షరతులతో చెప్పబడలేదు. ప్రాథమికముగా ఇది పౌలు ద్వారా నిర్వచింపబడింది. ఆయన దీనిని గ్రీకు షరతులు కలిగిన ఈ “నీతి” ని దాదాపు 100 సార్లు వివిధ రూపాలలో వాడాడు.

ఒక శిక్షణ పొందిన రబ్బీగా పౌలు *dikaionunē* పదాన్ని హీబ్రూ విధానములో వాడాడు. ఈ పదము సప్యూజింట్ లో *tsaddiq* గా వాడబడింది కాని గ్రీకు సాహిత్యము నుండి కాదు. గ్రీకు వ్రాతలలోని ఈ పదము దైవత్వానికి, సమాజానికి ఎవరైతే ఉన్నారో వారికి సంబంధించినట్లు ఉంది (అది., నోవహూ, యోబు). హీబ్రూ పరముగా ఇది ఎప్పుడూ ఒడంబడిక ఆకృతిగా ఉంది (ప్రత్యేక అంశము: నిబంధన చూడుము). యెహోవా నీతిన్యాయాలు కలిగిన దేవుడు. తన ప్రజలు కూడా తన లక్షణాలలో ప్రతిబింబించాలని ఆయన ఆశిస్తున్నాడు. విమోచింపబడ్డ మానవాళి క్రొత్త సృష్టిగా మారారు (చూ. 2 కొరింథీ. 5:17; గలతీ. 6:15). ఈ క్రొత్తదనము దైవిక క్రొత్త జీవిత శైలిగా ఫలితానిస్తుంది (చూ. మత్తయి 5-7; గలతీ. 5:22-24; యాకోబు; 1 యోహాను). ఇశ్రాయేలు మతరాజ్య వ్యవస్థ కనుక అక్కడ లౌకికమునకు (సామాజిక నమూనా) పవిత్రతకు (దేవుని చిత్తము) మధ్య సృష్టమైన చిత్రణ లేదు. ఈ వ్యత్యాసము “న్యాయము” (సమాజానికి సంబంధించి ఉన్నట్లు) “నీతి” (మతానికి సంబంధించి ఉన్నట్లు) లాగా ఇంగ్లీషులోనికి గ్రీకు హీబ్రూ పదాలు తర్జుమా చేసినప్పుడు తెలియజేయబడింది.

పడిపోయిన మానవాళి మళ్ళీ దేవునితో సంబంధము పునర్నించుకోవడమే యేసు సువార్త (సువార్తలు). ఇది తండ్రి ప్రేమ, కరుణ, కృప; కుమారుని జీవితము, మరణము, పునరత్థానము; సువార్త వైపుకు వశపరచుకొని, లాగుకొనుట ద్వారా పరిపూర్ణ మవుతుంది. పాప పరిహారము దేవుని ఉచిత కార్యము కాని ఇది తప్పనిసరిగా దైవత్వములో జారీ చేయబడాలి (అగస్టుస్ యొక్క సిద్ధాంతము సువార్త యొక్క స్వేచ్ఛ అయిన సంస్కర్త ఉద్ధటన మీద రోమన్ కాథాలిక్ ఉద్ధాటన అయిన ప్రేమ, విశ్వాస్యతను బట్టి మారిన జీవితాలను ప్రతిబింబించింది). సంస్కర్తలకు “దేవుని నీతి” అనే పదము ఒక షష్టివిభక్తి (అంటే., పాపి యైన మానవాళిని దేవునికి అంగీకారము యోగ్యముగా చేసే క్రియలు

[సిద్ధాంత పాపపరిహారము], అయితే కాథలిక్స్ వారికి ఇది షష్టివిభక్తి, ఇది దేవుని లాగా మారడానికి ఒక విధానము [అభివృద్ధి చెందే అనుభవ పాపపరిహారము]. నిజానికి ఇవి రెండూ యధార్థమే!!)

నా అభిప్రాయము ప్రకారము ఆదికాండము 4 – ప్రకటన 20 వరకు ఏదేను వనములో దేవునితో చెడిపోయిన సంబంధాలను తిరిగి నిర్మించుకొన్న వృత్తాంతమే. బైబిలు దేవుని మానవుని భూసంబంధ పరిస్థితితో (చూ. ఆదికాండము 1-2) ప్రారంభమై, అదే పరిస్థితితో అంతమవుతుంది (చూ. ప్రకటన 21-22). దేవుని సారూప్యము, ఉద్దేశ్యము తిరిగి నిర్మింపబడుతాయి!

పైన ఇవ్వబడిన తర్కణను దస్తావేజు చేయడానికి క్రింద ఎంపిక చేసి ఇవ్వబడిన క్రో.ని. వాక్య భాగాలు గ్రీకు పదాల సమూహాలను ఉదహరిస్తున్నాయి.

1. దేవుడు నీతిమంతుడు (తరచుగా దేవుడు న్యాయవంతుడుగా సంబంధించబడింది)
 - a. రోమీయులకు 3:26
 - b. 2 థెస్సలోనీయులకు 1:5-6
 - c. 2 తిమోతి 4:8
 - d. ప్రకటన 16:5
2. యేసు నీతిమంతుడు
 - a. అ.కా. 3:14; 7:52; 22:14 (మెస్సయ యొక్క పేరు)
 - b. మత్తయి 27:19
 - c. 1 యోహాను 2:1,29; 3:7
3. సృజించడానికి దేవుని చిత్తము నీతి
 - a. లేవీయులకు 19:2
 - b. మత్తయి 5:48 (చూ. 5:17-20)
4. నీతిని సమకూర్చి అందించడమే దేవుని ఉద్దేశ్యము
 - a. రోమీయులకు 3:21-31
 - b. రోమీయులకు 4
 - c. రోమీయులకు 5:6-11
 - d. గలతీయులకు 3:6-14
5. దేవుని చేత ఇవ్వబడినది
 - a. రోమీయులకు 3:24; 6:23
 - b. 1 కొరింథీయులకు 1:30
 - c. ఎఫెసీయులకు 2:8-9
6. విశ్వాసము ద్వారా అందినది
 - a. రోమీయులకు 1:17; 3:22,26; 4:3,5,13; 9:30; 10:4,6,10
 - b. 2 కొరింథీయులకు 5:7, 21
7. కుమారుని క్రియల ద్వారా
 - a. రోమీయులకు 5:21

- b. 2 కొరింథీయులకు 5:21
- c. ఫిలిప్పీయులకు 2:6-11

8. తనను అనుసరించే వారు నీతిగా ఉండాలనేది దేవుని చిత్తము

- a. మత్తయి 5:3-48; 7:24-27
- b. రోమీయులకు 2:13; 5:1-5; 6:1-23
- c. ఎఫెసీయులకు 1:4; 2:10
- d. 1 తిమోతి 6:11
- e. 2 తిమోతి 2:22; 3:16
- f. 1 యోహాను 3:7
- g. 1 పేతురు 2:24

9. దేవుడు నీతి ద్వారా లోకానికి తీర్చునిస్తాడు

- a. అపోస్తలుల కార్యాలు 17:31
- b. 2 తిమోతి 4:8

నీతి దేవుని లక్షణము, క్రీస్తు ద్వారా పాపులైన మానవాళికి ఉచితముగా ఇవ్వబడింది. ఇది

1. దేవుని యొక్క ఒక నిర్ణయము
2. దేవుని యొక్క బహుమానము
3. క్రీస్తు యొక్క క్రియ
4. జీవించడానికి ఒక జీవితం

అయితే ఇది నీతిగా మారి బలంగా, స్థిరంగా పట్టుదలతో కొనసాగించే విధానము కూడా ఉంది. ఇది ఒకరోజుకు రెండవ రాకడ దగ్గర పూర్తి అవుతుంది. రక్షణ వద్ద దేవునితో సంబంధము పునర్నిర్మాణ మవుతుంది అయితే జీవితమంగా ఇది అభివృద్ధి చెంది మరణములో లేక *Parousia* ముఖాముఖంగా సంధించుకొంటాము!

ఈ తర్కణకు ముగించడానికి ఇక్కడ ఒక మంచి ఉదాహరణ ఇవ్వబడింది. ఇది *Dictionary of Paul and His Letters* from IVP (డిక్షనరీ ఆఫ్ పాల్ అండ్ హిస్ లెటర్స్ ఫ్రమ్ ఏ వి పి) నుండి తీసికొనబడింది.

“నీతియైన దేవుని సంబంధ కోణములో Calvin, Luther కంటే ఎక్కువగా ఉద్ఘాటించాడు. Luther యొక్క దృక్పథములో దేవుని నీతిలో దోషము లేదని చెప్పే భావము కనిపిస్తున్నది. Calvin సంభాషణ యొక్క అద్భుత లక్షణము లేక దేవుని నీతిని తెలియచెప్పడమనే విషయాన్ని నొక్కిచెప్పాడు (834 పే).

నా మట్టుకైతే దేవునితో విశ్వాసికున్న సంబంధాలకు మూడు దశలున్నాయి.

1. సువార్త ఒక వ్యక్తి (తూర్పు సంఘము మరియు Calvin ఉద్ఘాటన)
2. సువార్త సత్యము (Augustine మరియు Luther)
3. సువార్త ఒక మారిన జీవితము (కాథిలిక్ ఉద్ఘాటన)

అవన్ని సత్యాలే, ఒక ఆరోగ్యమైన, ధారుడ్యమైన, బైబిలు క్రైస్తవత్వానికి తప్పనిసరిగా ఒక్కటిగా కలిసి ఉండాలి. వీటిలో ఏవైనా మరీ ఎక్కువైనా లేక మరీ తగ్గించబడినా సమస్యలు వస్తాయి.

యేసును మనము ఆహ్వానించాలి!

సువార్తను మనము విశ్వసించాలి!

క్రీస్తు సారూప్యమును మనము గట్టిగా వెంబడించాలి!

Copyright © 2014 Bible Lessons International

□ "తీర్పు తీర్పునప్పుడు మీరు పక్షపాతము చూపించకూడదు" "పక్షపాతము" అనే ఈ పదము యొక్క అసలు అర్థము "ముఖము" (BDB 815). క్రియాపదానికి (BDB 647, KB 699, *Hiphil* అసంపూర్ణము) అర్థము "లక్ష్యముంచుటకు." విషయమేమిటంటే, ఒక వ్యక్తి న్యాయాధిపతి దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు, న్యాయాధిపతి తన ముందుకు వచ్చినవాడేనని తెలుసుకొనుటకు చూడడం గాని లేక గుర్తించడం కాని చేయకూడకు, విషయాన్ని స్పష్టంగా విని న్యాయంగా, పక్షపాతంలేకుండా తీర్పు తీర్చాలి. న్యాయాధిపతి దురాభిమానం లేకుండా వ్యాజ్యాలన్నిటినీ సమానంగా చూడాలి (చూ. లేవీ. 19:15).

□ "మీరు మనుష్యులకు భయపడకూడదు" ఈ క్రియాపదం (BDB 158 III, KB 185, *Qal* అసంపూర్ణము) నకు అర్థం "బెదురు" లేక "భయం". ఈ సందర్భంలో "భయం" కోరతగినది. ద్వితీయోపదేశకాండములో ఈ పదం రెండు సందర్భాలలో ఉపయోగింపబడింది. దేవుని యొక్క నాయకులు/న్యాయాధిపతులు వారి నిర్ణయాల విషయంలో మనుష్యుల ప్రతిస్పందనలకు భయపడకూడదు (1:17), మరియు దేవుని ప్రజలు అబద్ధ ప్రవక్తల యొక్క సందేశాలకు భయపడకూడదు (18:22).

ఈ పదము కీర్తనలలో నిబంధన విశ్వాసి యొక్క గౌరవం మరియు యెహోవా యెడల భయమును తెలియజేయడానికి తరచూ ఉపయోగింపబడింది (ఉదా. 33:8; 22:23).

□ "మీకు అసాధ్యమైన కఠినవ్యాజ్యమును నాయొద్దకు తీసి కొని రావలెను" ప్రజలకు మోషే దేవుని ప్రతినీధి. ఆయన ఒక ప్రవక్తవలె చూడబడ్డాడు (చూ. 18వ. వచనము; 18:15-22).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 1:19-21

¹⁹మనము హోరేబునుండి సాగి మన దేవుడైన యెహోవా మనకాజ్ఞాపించినట్లు మీరు చూచిన ఆ ఘోరమైన మహా రణ్యములోనుండి వచ్చి, అమోరీ యుల మన్నెపు మార్గమున కాదేషు బర్నేయకు చేరితిమి. ²⁰అప్పుడు నేనుమన దేవు డైన యెహోవా మనకిచ్చుచున్న అమోరీయుల మన్నె మునకు వచ్చి యున్నాము. ²¹ఇదిగో నీ దేవుడైన యెహోవా యీ దేశమును నీకు అప్పగించెను. నీ పితరుల దేవుడైన యెహోవా నీతో సెలవిచ్చినట్లు దాని స్వాధీనపరచు కొనుము, భయపడకుము, అదైర్యపడకుమని నీతో చెప్పి తిని.

1:19-25 "సాగి" ఈ క్రియాపదము (BDB 652, KB 704, *Qal* అసంపూర్ణకము) నిర్ణయకాండములో క్రమంగా ఉపయోగింపబడింది (చూ. నిర్గ. 12:37; 13:20; 14:15; 16:1 మరియు తరచూ సంఖ్యాకాండము 33లో కూడా). ఈ వచనాలు సీనాయి పర్వతము నుండి కాదేషుబర్నయాకు చేసిన ప్రయాణానికి సంబంధించినవి.

1:19 "హోరేబు" పరిశుద్ధ పర్వతైన హోరేబు మరియు సీనాయి యొక్క రెండు పేర్లు సమాంతరాలుగా ఉపయోగింపబడ్డాయి. హోరేబు అనేది ఒక యూదులకు సంబంధించిన పేరు. సీనాయి అనేది యూదులకు సంబంధించిన పేరు కాదు కాని బహుశా ఇది సీను *Sin* అరణ్యమునకు సంబంధించినదై ఉండచ్చు. *Sin* అనే పదము ఆ ప్రాంతంలోని చిన్ని చిన్న ఎడారి మొక్కలకు ఉన్న సాధారణ పేరు. కొంతమంది హోరేబు ఒక పర్వతశ్రేణి కాగా సీనాయి ఒక పర్వత శిఖరమని నమ్ముతారు కాని ఇది రూఢి అని మనము చెప్పలేము.

□ **"ఆ ఘోరమైన మహారణ్యము"** సహజంగా "అరణ్యము" (BDB 184) అనే పదానికి అర్థం నివాసయోగ్యము కాని పచ్చటిభూమి, అయితే ఈ ప్రయాణపు నడక వారిని సీనాయి దీపకల్ప ఎడారి ద్వారా తీసికొని వెళ్ళింది. ఇక్కడ చాలా కొద్దిపాటి సహజసిద్ధ నీటి వసతి ఉండేది. దేవుడు వారికి ఈ నలుబది సంవత్సరాల కాలంలో నీరు మరియు ఆహారం అద్భుతరీతిగా అనుగ్రహించాడు. ఇప్పుడు ఈ కాలంలో ఈ ఎడారి *El Tih* అని పిలువబడుతున్నది, అర్థం "సంచారము." ఈ ప్రయాణం దాదాపు 100 మైళ్ళు ఉండి, చాలా ఘోరమైన కరకు భూమిగా ఉండేది.

□ **"అమోరీయుల మన్నెపు మార్గమున"** ఇది కనాను దేశము యొక్క దక్షిణ భాగాన్ని సూచిస్తున్నది (అది., నెగేవు, అరాబా).

□ **"మన దేవుడైన యెహోవా మనకాజ్ఞాపించినట్లు"** దేవునికి పెట్టబడిన పేర్లు కొరకు 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశము చూడుము. దేవుడు వారిని ఈ క్రింది వాటి ద్వారా నడిపించాడు:

1. మోషే యొక్క మాటలు
2. ప్రత్యక్షగుడారము మీద నిలిచి ఉండిన *Shekinah* మహిమామేఘము. ఇది కదిలిపోతున్నప్పుడు ఇశ్రాయేలీయులు దీనిని వెంబడించేవారు.

□ **"కాదేషు బర్నేయాకు చేరితిమి"** పరిశుద్ధత కొరకు ఉపయోగించే హెబ్రీ పదము *kadosh* (BDB 871), ఇందులో నుండే మనకు "కాదేషు" అనే పదము వచ్చింది. కాదేషు బర్నేయాకు అర్థం "పరిశుద్ధ-(తెలియని)," బహుశా "పరిశుద్ధ పట్టణము" లేక "పరిశుద్ధ స్థలము" కావచ్చు. ఇది ఇశ్రాయేలీయులకు అబ్రహాముకు వలె చాలా ముఖ్యమైన బసాస్థలము, ఎందుకంటే ఇది ఈ ప్రాంతంలో ఉన్న అతి పెద్ద నీటి సరస్సు.

1:20-21 ఈ వచనాలు విశ్లేషకులను ఇరుకులో పడవేశాయి ఎందుకంటే ఇక్కడ సర్వానామాలు "మన" మరియు "మీరు" అనే వాటి మధ్య ఉపయోగాలు మార్చబడుతున్నాయి, ఇలాంటివి ద్వితీయోపదేశకాండమంతా సహజంగా కనిపిస్తుంటాయి. ద్వితీయోపదేశకాండము అనేక మంది గ్రంథకర్తలచే వ్రాయబడిందని చెప్పడానికి ఇది ఒక కారణం. నేనైతే మోషే ఇందులోని బయలుపాట్ల అధికభాగాన్ని వ్రాసాడని (లేక వ్రాయపించాడని) భావిస్తున్నాను అయితే ఆయన రచనలను ఆ తరువాతి లేఖరులచే సవరించబడిందని, అసలు లేఖకుని వ్యాఖ్యానాలు ఇది కలిగి ఉందని అనుకొంటున్నాను.

1:21 "ఇదిగో నీ దేవుడైన యెహోవా యీ దేశమును నీకు అప్పగించెను. . .స్వాధీనముచేసికొనుము" ఇది బహుశా 8వ. వచనానిని సూచన కావచ్చు, ఇక్కడ దేవుడు మోషే ద్వారా తన ప్రజలకు వారి పితరులకు ఆయన వాగ్దానము చేసిన దేశమును స్వాధీనము చేసికొనమని చెబుతున్నాడు (చూ. 12:5-7; 13:14-17; 15:18; 26:3).

7 మరియు 8 వచనాలవలె ఈ వచనములో అనేక ఆజ్ఞలు ఉన్నాయి:

1. "ఇదిగో" – BDB 906, KB 1157, *Qal* ప్రార్థనార్థకము
2. "వెళ్ళుము" – BDB 748, KB 828, *Qal* ప్రార్థనార్థకము
3. "స్వాధీనపరచుకొనుము" – BDB 439, KB 441, *Qal* ప్రార్థనార్థకము
4. "భయపడకుము" - BDB 431, KB 432, *Qal* అసంపూర్ణకము కాని ఒక జస్సీవు భావంతో ఉపయోగింపబడింది.
5. "అధైర్యపడకుము" – BDB 369, KB 365, *Qal* అసంపూర్ణకము కాని ఒక జస్సీవు భావంతో ఉపయోగింపబడింది

□ **NASB, NRSV** "భయపడకుము లేక అధైర్యపడకుము"

NKJV "భయపడకుము లేక నిరుత్సాహపడకుము"

TEV "సంకోచింపకుము లేక జడియకుము"

NJB "జడియకుము లేక నిరుత్సాహపడకుము"

యెహోవా నుండి వచ్చిన ఈ నిషేధం తన నిబంధన వాగ్దానాలు మరియు ప్రత్యక్షతల పట్ల వారి నమ్మకాన్ని ఆధారం చేసికొని ఉంది! పా.ని. లో ఈ పదము పండ్రిండుసార్లు వచ్చింది (ఉదా. 31:8; యెహో. 1:9; 8:10; 10:25; 1 దిన.. 22:13; 28:20; 2 దిన. 20:15; 32:7; యిర్మియా. 30:10; 46:27).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 1:22-25

²²అప్పుడు మీరందరు నాయొద్దకు వచ్చిమనకంటే ముందుగా మనుష్యులను పంపుదము; వారు మనకొరకు ఈ దేశమును వేగు జూచి, తిరిగి వచ్చి అందులోనికి మనము వెళ్లవలసిన త్రోవను గూర్చియు, మనము చేరవలసిన పురములను గూర్చియు మనకు వర్తమానము చెప్పుదు రంటిరి. ²³ఆ మాట మంచిదనుకొని నేను గోత్రముకంటికి ఒక మనుష్యుని చొప్పున పన్నిద్దరు మనుష్యులను పిలిపించితిని. ²⁴వారు తిరిగి ఆ మన్నెమునకు పోయి ఎవ్వోలు లోయకు వచ్చి దాని వేగుజూచి ఆ దేశఫలములను చేత పట్టుకొని ²⁵మనయొద్దకు తీసికొని వచ్చి మన దేవుడైన యెహోవా మన కిచ్చుచున్న దేశము మంచిదని మనకు తెలియ జెప్పిరి.

1:22 ఈ వచనానికి సంఖ్యాకాండము 13:1-3 పూర్వరంగము. ఇది తెగలకు మోషే యొక్క ఆజ్ఞలను తిరిగి గుర్తుచేస్తున్నది:

1. "పంపుము" - BDB 1018, KB 1511, *Qal* ఉద్బోధకము
2. "వేగుజూచి" - BDB 343, KB 340, *Qal* అసంపూర్ణకము, ఒక జస్సీవు భావంతో ఉపయోగింపబడింది
3. "తిరిగి వచ్చి" - BDB 996, KB 1427, *Hiphil* సంపూర్ణకము ఒక జస్సీవు భావంతో ఉపయోగింపబడింది

1:23 "నేను గోత్రముకంటికి ఒక మనుష్యుని చొప్పున పన్నిద్దరు మనుష్యులను పిలిపించితిని" మోషే చాలా తెలివిగా ప్రతి గోత్రము ముఖ్యమైనదిగా వారు ఎంచులాగున ఒక్కొక్క గోత్రము నుండి ఒక్కొక్కని పంపాడు.

1:24 "ఎవ్వోలు లోయ" ఈ పదము (BDB 79) నకు అర్థము "గుత్తి" లేక "బోదె". సంఖ్యాకాండము 13:23-24 వచనాలు వారు ఒక ద్రాక్షగుత్తిని కోసి కొన్నారని, అది ఎంతో పెద్దదైనందున ఇద్దరు మనుష్యులు ఒక గుంజకు దానిని వ్రేలాడదీని మోయవలసి వచ్చిందని తెలుపుతున్నది. ఇలా ఈ లోయకు (లేక ఎండిపోయిన ఏరు)కు ఈ పేరు వచ్చింది కాని ఇది ఉన్న స్థలము దక్షణ పాలస్తీన అనే విషయం సందేహస్పదము, బహుశా ఎక్కడో హెబ్రోనుకు దగ్గరగా ఉండి ఉండచ్చు (చూ. సంఖ్యా. 13:22,23).

▣ "వేగుజూచి" "వేగు" (BDB 920, KB 1183, *Piel* అసంపూర్ణకము) అనేది "పాదము" (BDB 919) నకు మరొక పదము, ఇది వారు దేశము ద్వారా నడిచిపోయారని తెలుపుతున్నది. ఎక్కవోవడానికి వారికి జంతువులు లేవు, ఇలా వారు దాని నివాసులందరూ చూచునట్లు ఆ దేశములో నడిచిపోవడం వారి నిజమైన విశ్వాసము యొక్క అసలైన అడుగుగా ఉంది.

1:25 "మన దేవుడైన యెహోవా మన కిచ్చుచున్న దేశము మంచిదని మనకు తెలియ జెప్పిరి" ఎంత బలమైన నిబంధనపరమైన ఒప్పుకోలు! అయినా, వారు సిద్ధాంతపరమైన ఒప్పుకోలు నందు నిలువక, వారి భయములో ప్రవర్తించిరి (ఉదా. 21వ. వచనం).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 1:26-33

²⁶అయితే మీరు వెళ్లనొక్క మీ దేవుడైన యెహోవా సెలవిచ్చిన మాటకు తిరుగబడి ²⁷మీ గుడారము లలో సణుగుచు యెహోవా మనయందు పగపట్టినందున మనలను సంహరించునట్లు అమోరీయుల చేతికి మనలను అప్పగించుటకు ఐగుప్తుదేశములో నుండి మనలను రప్పించి

యున్నాడు. ²⁸మనమెక్కడికి వెళ్లగలము? మన సహోదరులు అక్కడి జనులు మనకంటే బలిష్ఠులును ఎత్తరులునై యున్నారు; ఆ పట్టణములు గొప్పవై ఆకాశము నంటు ప్రాకారములతో నున్నవి; అక్కడ అనాకీయు లను చూచితిమని చెప్పి మా హృదయములను కరగజేసిరిని మీరు చెప్పితిరి. ²⁹అప్పుడు నేను మిమ్మును చూచి దిగులు పడకుడి, వారికి భయపడకుడి, ³⁰మీకు ముందర నడుచు చున్న మీ దేవుడైన యెహోవా మీ కన్నులయెదుట ³¹బగుపులోను అరణ్యములోను మీకొరకు చేసినట్లు మీ పక్షముగా యుద్ధము చేయును, మీరు ఈ చోటికి చేరువరకు మీరు వచ్చిన మార్గమంతటిలోను మనుష్యుడు తన కుమారుని ఎత్తికొనునట్లు మీ దేవుడైన యెహోవా మిమ్మును ఎత్తికొని వచ్చిన సంగతి మీరెరుగుదురని మీతో చెప్పితిని. ³²అయితే మీకు త్రోవ చూపించి మీ గుడా రములను వేయవలసిన స్థలమును మీకు సిద్ధపరచునట్లు ³³రాత్రి అగ్నిలోను పగలు మేఘములోను మీకు ముందర నడిచిన మీ దేవుడైన యెహోవాయందు మీరు విశ్వాస ముంచలేదు.

1:26 "తిరుగబడి" ఈ క్రియాపదం (BDB 598, KB 632, *Hiphil* అసంపూర్ణకము) ద్వితీయోపదేశకాండములో సర్వసాధారణ పదంగా మారింది (ఉదా. 1:26,43; 9:7,23,24; 21:18,20; 31:27; కీర్తనల గ్రంథములో కూడా). అరామికులో దీని సహజాతానికి అర్థము "ఒకదానితో విభేదించడం" మరియు సిరియాకులో "ఒకదానితో తర్కించు." ఇది కావాలనే, తెలిసి చేస్తున్న అవిధేయతను తెలియజేస్తున్నది!

□ "యెహోవా సెలవిచ్చిన మాట" 8 మరియు 21 వచనాలలోని ఆజ్ఞ వారిని వెళ్ళి దేశమును స్వాధీనపరచుకోమని చెప్పుతున్నది.

1:27 "మీ గుడారము లలో సణుగుచు" ప్రజలు వారి గుడారములలో ఉండి సణుగుకొనుచున్నారు (BDB 920, KB 1188, *Niphal* అసంపూర్ణకము); వారు బయటికి సణుగుకొనలేదు, అయితే దేవుడు వారి హృదయాలను చూస్తున్నాడు (చూ. కీర్త. 106:25) మరియు ఆయన మీద తిరుగుబాటు చేస్తున్నారని కూడా ఆయనకు తెలుసు (అది, "దూషణతో కూడిన సణుగు" చూ. సామె. 16:28; 18:8; 26:20,22). మనము ఏమి అంటున్నామో అదే కాక దేవునికి మన హృదయాలలో ఏముందో కూడా తెలుసు-మన ఆలోచనలు (చూ. సంఖ్య. 14:1-6).

□ "యెహోవా మనయందు పగబట్టినందున" ఈ వచనంలో ప్రజలు దేవుని యొక్క ఉద్దేశాలను మరియు స్వభావాన్ని తప్పుపట్టుతున్నారు (ఉదా. 9:28). వారు సీనాయి నుండి కాదేఘకు నడక ప్రయాణము చేసినప్పుడు దేవుడు చేసిన అద్భుతమైన వాగ్దానాలు మరియు అనుగ్రహాలను వారు మరిచిపోయారు, వారు వారి ప్రస్తుత పరిస్థితిని, ఒక నాశనకరమైన దృష్టితో చూసి, దాని వైపుగా గురి ఉంచుతున్నారు.

1:28 "మన సహోదరులు. . . మా హృదయములను కరగజేసిరిని" ప్రజలు వారి అవిశ్వాస్యతను బట్టి గూడచారులను నిందించడానికి పూనుకొన్నారు. "కరిగించు" (BDB 587, KB 606) అనే పదం ఎదుర్కొనుటకు ఒక వ్యక్తి భయపడి తన సంకల్పశక్తిని కోల్పోవడానికి ఒక సాదృశ్యంగా ఉంది (చూ. 20:8; యెహో. 2:11; 5:1; 7:5; మరియు 14:8కూడా కావచ్చు).

□

NASB, REB	"లావుగ మరియు ఎత్తుగ"
NKJV, Peshitta	"దృఢముగా మరియు ఎత్తుగ"
NRSV, TEV, NJB, NIV	"బలిష్ఠులుగా మరియు ఎత్తుగ"
NET	"ఎక్కువ మందిగా మరియు ఎత్తుగ"

వివిధ తర్జుమాల ప్రకారం మొదటి పదమును గురించిన ప్రశ్నగా ఉండడం స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. ఇది ఒక పర్యాయపదమా లేక ఒక క్రొత్త సమాచారాన్ని జతచేస్తున్నదా?

ఈ విశేషణపదానికి (BDB 152) ప్రధానంగా "గొప్ప" అనే అర్థమున్నది. ఇది ఈ క్రింది భావాలతో ఉపయోగింపబడింది:

1. విస్తరణలో గొప్ప
2. సంఖ్యలో గొప్ప
3. తీవ్రతలో గొప్ప
4. ప్రాముఖ్యతలో గొప్ప

ఈ పదము ఒక సహజపదం, దీని అర్థం సందర్భాన్ని బట్టి తెలుసుకొనే విధంగా దీనికి ఒక విస్తృతమైన అర్థసంబంధిత పరిధి ఉంది. చూడడానికి సప్రూజింటు ఈ పదాలను "అధిక ప్రసిద్ధి మరియు దృఢమైనది"గా అర్థము చేసికొనినట్లుంది. తర్జుమాలోని సమస్య యొక్క ఒక భాగము పా.ని. లో "స్థూలకాయుల" యొక్క స్థానము!

□ "ఆ పట్టణములు గొప్పవై ఆకాశము నంటు ప్రాకారములతో నున్నవి" పురావస్తుశాస్త్రంలో ఈ పట్టణాలను గురించిన కొన్ని ఆధారాలు కనుగొన్నబడ్డాయి. లాకీషు దక్షిణప్రాంత అమోరీయుల పట్టణముగా ఉండి, 29 అడుగుల మందపు ప్రహారీ కలిగి ఉండినది. ఈ పట్టణ గోడలకు సందర్భాన్ని బట్టి పైకిలేపే బురుజు లేక గోపురాలు ఉండేవి. ఈ పట్టణాలను ఇశ్రాయేలీయులు చూచినప్పుడు ఎంతగా ఆనందించారో మనము అర్థం చేసికోగలం ("కోటగోడలు" BDB 130, KB 148, *Qal* సానుకూల అసమాపక క్రియ, అర్థము "దుర్భేద్యమైన").

"ఆకాశమునంటు ప్రాకారములు" అనే అతిశయోక్తి బబులోనులోని *Ziggurats* యొక్క పేర్లవలె ఇదే సాదృశ్యభావంతో ఉపయోగింపబడింది (చూ. ఆది. 11:4).

□ "అనాకీయ" ఈ పదానికి (BDB 778 I) అసలు అర్థం "పొడవైన మెడగలవారు." ఇది మహాకయిలను సూచిస్తున్నది (చూ. ఆది. 6).

ప్రత్యేక అంశము: ఆదికాండము 6 లోని దేవుని యొక్క కుమారులు (SPECIAL TOPIC: Sons of God in Genesis 6 (TERMS USED FOR TALL/POWERFUL WARRIORS OR PEOPLE GROUPS))

ప్రత్యేక అంశము: ఆదికాండము 6 లోని దేవుని యొక్క కుమారులు

ఈ పొడవాటి/పెద్ద/బలవంతులైన ప్రజలు అనేక పేర్లతో పిలువబడ్డారు:

1. *Nephilim* (రాక్షసులు, BDB 658, KB 709) – ఆ.కా. 6:4; ([ప్రత్యేక అంశము: ఆదికాండము 6 లోని దేవుని కుమారులు చూడుము](#)), సంఖ్యా. 13:33
2. *Rephaim* (రాక్షసులు, BDB 952 II, KB 1274) – ఆ.కా. 14:5; ద్వితీ. 2:11,20; 3:11,13; యెహోషువా 12:4; 13:12; 2 సమూ. 21:16,18,20,22; 1 దిన. 20:4,6,8.
3. *Zamzumin* (BDB 273) *zuzim* (BDB 265, KB 266) – ఆ.కా. 14:5; ద్వితీ. 2:20
4. *Emim* (BDB 34) – ఆ.కా. 14:5; ద్వితీ. 2:10-11
5. *Anakim* (Anak కుమారులు, పొడవాలి మెడలుకల వారు, BDB 778 I, KB 859 II) – సంఖ్యా 13:33; ద్వితీ. 1:28; 2:10-11,21; 9:2; యెహోషువా 11:21-22; 14:12,15; 15:14; న్యాయా. 1:20

పొడవాటి మనుష్యుల గుంపులను ఆది. 14:5 ఎలా ప్రస్తావించిందో గమనించండి (చూ. LXX, Vulgate). *Rephaim* అనే పదము *Sheol* లో నివసించే వారి కొరకు కూడా ఉపయోగింపబడింది (చూ. యోబు 26:5; కీర్త. 88:10-11; యెషయా 26:14,19).

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](#)

1:29

NASB "దిగ్భ్రాంతి కాని లేక భయము కాని చెందకుడి"

NKJV “కలవరపడకండి, లేక వారికి భయపడకుడి”

NRSV “బెదరకండి లేక వారికి భయపడకండి”

TEV “ఆ ప్రజలకు భయపడకుడి”

NJB “జడయకుడి, వారికి భయపడకండి”

మొదటి క్రీయాపదము (BDB 791, KB 888, *Qal* అసంపూర్ణము) అర్థము “కంపింపజేయుట”. అరామియలో దీని అర్థము “గడగడలాడించుటకు” మరియు సిరియాకులో దీని అర్థము “అకస్మాత్తుగా లేక క్రూరంగా మీదికి రావడం” (చూ. 7:21; 20:3; 31:6).

రెండవ క్రీయాపదం (BDB 431, KB 432, *Qal* అసంపూర్ణము), అర్థము “భయము” లేక “భీతి.” ఇది భయానికి ఉపయోగించే సహజ పదం:

1. శత్రువులకు – ద్వితీ. 1:21,29; 2:4; 3:2,22; 7:18,19; 20:1,3; 31:6; యెహో. 11:6
2. దేవుని ప్రజలకు భూసంబంధ ప్రజలు భయపడుట - ద్వితీ. 28:10 (చూ. యెహో. 4:24); యెహో. 9:24
3. ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవాకు భయపడుట/భీతిచెందుట/గౌరవించుట - 4:10; 5:5; 6:2,13,24; 10:12,20; 13:11; 14:23; 17:13,19; 19:20; 21:21; 25:18; 28:58; 31:12; యెహో. 4:24

1:30 “మీకు ముందర నడుచు చున్న మీ దేవుడైన యెహోవా” ఇది దేవుని గొప్ప బహుమానాన్ని తెలియజేస్తున్న బలమైన ప్రోత్సాహక వచనం – తన వ్యక్తిగత సన్నిధి మరియు అనుగ్రహము. 30వ. వచనంలో ఆయన యుద్ధము చేయడానికి వారికి ముందుగా వెళ్ళడాన్ని (చూ. 9:3); 33వ. వచనంలో అరణ్యమందంతటా ఆయన వారిని నడిపిండానికి వారికి ముందుగా నడవడాన్ని గమనించండి.

▣ **“మీ పక్షముగా యుద్ధము చేయును”** ఇది “యుద్ధము చేయువాడు యెహోవా” లేక *herem* (BDB 355, ఉదా. ద్వితీ. 2:24; 3:6; 7:2; 20:16-18; యెహో. 6:17,21;8:26;10:1,28,37;11:12, 20-21)కు ఒక ఉదాహరణగా ఉంది. దేవుడు కేవలం తన ప్రజలను ఇష్టపడడే కాదు, ఇది అమోరీయులు/కనానీయుల యొక్క పాపమునకు దేవుని యొక్క తీర్పు (చూ. ఆది. 15:16). పశ్చాత్తాపపడడానికి దేవుడు కనాను ప్రజలకు అనేక అవకాశాలిచ్చాడు, వారు పొందకపోవడాన్ని బట్టి వారి మీదికి తన తీర్పును తెస్తున్నాడు. ఇదే కనానీయుల ఆచారాలను తన ప్రజలు పాటించినట్లైతే, దేవుడు తన ప్రజల మీదికి సయితము తీర్పు తెస్తాడు (అది., అష్షూరీయుల మరియు బబులోనీయుల దేశబహిష్కరణలు)! ఇక్కడ, దేవుడు తన ప్రజలకు తనను నమ్మి, భయపడక ఉండమని, తాను వారి పక్షం ఉన్నాడని చెబుతున్నాడు (ఉదా. ద్వితీ. 3:22; 20:4; యెహో. 10:14,42; 11:5-6)!

1:31 “మనుష్యుడు తన కుమారుని ఎత్తికొనునట్లు మీ దేవుడైన యెహోవా మిమ్మును ఎత్తికొని వచ్చినట్లు” “ఎత్తికొని” BDB 669, KB 724, *Qal* సంపూర్ణము) అనే పదము ఎవరినైనా లేక దేనినైనా శారీరకంగా భరించడం లేక “ఎవరినైనా సహించడము.” అనే వాటిని సూచిస్తున్నది. తండ్రివలె దేవుడు (అది., తల్లిదండ్రులు) అనేది బైబిలుపరమైన ఒక అద్భుతమైన, వ్యక్తిగత కుటుంబ సాదృశ్యపదము (చూ. 8:5; 32:6; నిర్గ. 4:22; కీర్త. 27:10; 68:5; 103:13; సామె.3:12; Isa. 1:2; 63:16; యిర్మియా 3:19; హోషియా 11:1-4; మలాకీ 1:6; అ. కా. 13:18). పా.ని. లో “కుమారుడు” అనేది యెహోవా యొక్క తండ్రి స్వభావానికి ఒక సామూహిక సాదృశ్యముగా ఉంది అయితే దావీదసంబంధిత రాజుకు మరియు తన ప్రత్యేక రాజ వంశానికి ఇది వ్యక్తిగతంగా మారింది (అది., మెస్సయ, కీర్త. 2:2,7; అ.కా. 13:33).

1:32 “అయితే దీని కంటటికి” ఇందులో అబ్రహాము పిలుపు నుండి (ఆదికాండము 13) నిర్గమమంతటిలో (నిర్గమకాండము-సంఖ్యాకాండము) దేవుని యొక్క ప్రత్యేక, వ్యక్తిగత తోడు మరియు శ్రద్ధ చేరికై ఉంది.

□ “మీ దేవుడైన యెహోవాయందు మీరు విశ్వాస ముంచలేదు” ఈ క్రియాపదము (BDB 52, KB 63, *Hiphil* అసమాపకక్రియ) ఒక ప్రధాన సిద్ధాంతపరమైన పదము. ఇదే నిబంధనకు వ్యక్తిగత సంబంధానికి ఒక ఆధారం.

ప్రత్యేక అంశము: పాతనిబంధన యందలి విశ్వాసము, నమ్మకము, ఆధారితము మరియు విశ్వాసనీయత (Special topic: Believe, Trust, Faith, and Faithfulness in the Old Testament)

ప్రత్యేక అంశము: పాతనిబంధన యందలి విశ్వాసము, నమ్మకము, ఆధారితము మరియు విశ్వాసనీయత

I. ప్రారంభపలుకులు

క్రొ.ని.లో ఈ సిద్ధాంతపరమైన ఈ అంశము యొక్క వాడకము చాలా ప్రాముఖ్యము అని చెప్పక తప్పదు. పా.ని. నిర్వచించినంత స్పష్టముగా ఇక్కడ చెప్పబడలేదు. ఇది అక్కడ ఉంది, కానీ కొన్ని ప్రత్యేకించబడిన కీలక వాక్యభాగాలు మరియు వ్యక్తులను గురించి చెప్పినప్పుడు మాత్రమే ప్రదర్శించబడింది.

పా.ని. మిశ్రమాలు

- A. వ్యక్తులు మరియు సమాజము
- B. వ్యక్తిగత పోరాటము మరియు ఒడంబడిక విధేయత

విశ్వాసము వ్యక్తిగా పోరాటము మరియు అనుదిన జీవనశైలి నిఘంటు రీతులలో (అది., పదముల అధ్యయనము) దీనిని వివరించుటకంటే ఒక వ్యక్తిగా దీనిని వివరించడము సులభము. ఈ వ్యక్తిగత కోణాలను ఈ క్రింది వారలో ఉదహరించవచ్చును.

- A. అబ్రహాము మరియు ఆయన వంశము
- B. దావీదు మరియు ఇశ్రాయేలీయులు

ఈ మనుష్యులు దేవుని కలిసికొని ఎదుర్కొని నందున వారి జీవితాలు శాశ్వతముగా మార్చబడ్డాయి (పరిపూర్ణ జీవితాలుగా కాదు కాని విశ్వాసములో కొనసాగారు). పరీక్ష బలహీనతలను తెలియజేసి, దేవుని కలవడమును బట్టి వారి విశ్వాసము బలపడింది, అయితే నమ్మకమైన సన్నిహిత సంబంధాలు పోను పోను కొనసాగుతూనే ఉండినవి. ఇది పరీక్ష మరియు శుభ్రత, అయితే వారి దైవభక్తి, జీవన శైలికి ఇది ఒక నిరంతర ఋజువు.

II. ప్రధాన మూల పదము యొక్క ఉపయోగము

A. אָמַן (BDB 52, KB 63)

1. క్రియాపదము

- a. *Qal* కాండము – నిలబెట్టుటయు, పోషించుటకు (అది., 2 రాజులు 10:1,5; ఎస్థరు 2:7, మతేతర సిద్ధాంత ఉపయోగము)
- b. *Niphal* కాండము – రూడి పరచుటకు లేక స్థిరపరచుటకు, స్థాపించుటకు, నిర్ధారించుటకు, విశ్వాసముగా ఉండుటకు లేక విశ్వాసనీయత
 - (1) మానవుని యొక్క, యెషయా 8:2; 53:1; యిర్మయా 40:14
 - (2) వస్తువు యొక్క, యెషయా 22:23
 - (3) దేవుని యొక్క, ద్వితీ. 7:9; యెషయా 49:7; యిర్మయా 42:5
- c. *Hiphil* కాండము – స్థిరముగా నిలుచుటకు, విశ్వసించుటకు, నమ్ముటకు
 - (1) అబ్రహాము దేవునిని విశ్వసించాడు, ఆ.కా. 15:6
 - (2) ఐగుప్తులోని ఇశ్రాయేలీయులు విశ్వసించారు, నిర్గ. 4:31; 14:31 (ద్వితీ. 1:32లో

తిరస్కరించబడింది)

- (3) ఇశ్రాయేలీయులు దేవుడు మోషే ద్వారా మట్లాడిన దానిని నమ్మారు, నిర్గ. 19:9; కీర్త. 106; 12,24
- (4) ఆహోజు దేవుని యందు నమ్మిక ఉంచలేదు, యెషయా 7:9
- (5) ఎవరైతే దాని ఆయన యందు విశ్వాసించారో, యెషయా 28:16
- (6) దేవుని గురించిన సత్యాల విశ్వాసము, యెషయా 43:10-12

2. నామవాచకము (పుంలింగము) – విశ్వసనీయత (అడి., ద్వితీ. 32:20; యెషయా 25:1; 26:2)
3. క్రియావిశేషణము – నిజంగా, వాస్తవంగా, నేను సమ్మతిస్తున్నాను, అలాగే (చూ. ద్వితీ. 27:15-26; 1 రాజు. 1:36; 1 కొరింథీ. 16:36; యెషయా 65:16; యిర్మియా 11:5; 28:6). ఇది పా.ని.లో మరియు క్రొ.ని.లో వాడే “ఆమెన్” అనే సాహిత్య సంబంధి.

B. గణక (BDB 54, KB 68) స్త్రీలింగ నామవాచకము, దృఢత్వము, విశ్వసనీయత, సత్యము

1. మానవుని యొక్క, యెషయా 10:20; 42:3; 48:1
2. దేవుని యొక్క, నిర్గ. 34:6; కీర్త. 117:2; యెషయా 38:18,19; 61:8
3. సత్యము యొక్క, ద్వితీ. 32:4; 1 రాజు. 22:16; కీర్త. 33:4; 98:3; 100:5; 119:30; యిర్మియా 9:5; జకర్యా 8:16

C. గణక (BDB 53), దృఢత్వము, నిలకడ, విశ్వసనీయత

1. చేతులు యొక్క, నిర్గ. 17:12
2. కాలము యొక్క, యెషయా 33:6
3. మానవుల యొక్క, యిర్మియా 5:3; 7:28; 9:2
4. దేవుని యొక్క, కీర్త. 40:11; 88:12; 89:1,2,5,8; 119:138

III. ఈ పా.ని. భావము యొక్క పౌలు ఉపయోగము

- A. పౌలు దమస్కు దారిలో యేసుతో కలయిక, యెహోవా అంటే తన క్రొత్త అర్థానికి మరియు పా.ని. అర్థానికి ఆధారమైంది (చూ. అ.కా. 9:1-9; 22:3-16; 26:9-18.).
- B. తన క్రొత్త అవగాహనకు బలము నిచ్చే మూలపదము – ను ఉపయోగించిన రెండు కీలక పా.ని. పాఠ్య భాగాలను ఆయన పా.ని. నుండి కనుగొన్నాడు (గణక).
1. అ.కా. 15:6 - దేవుని ద్వారా ప్రారంభించిన అబ్రాము యొక్క దేవుని కలయిక (ఆదికాండము 12). ఇది ఒక విశ్వాసానికి విదేయతపూర్వక జీవితాన్ని కలుగ జేసింది (ఆదికాండము 12-22). పౌలు దీనిని రోమా 4 మరియు గలతీ. 3లలో ఒక జాడగా చెప్పాడు.
2. యెషయా 28:16 - ఎవరైతే దీని యందు నమ్మిక ఉంచుతారో (అడి., దేవుడు పరీక్ష చేసి, స్థిరముగా ఉంచిన మూలరాయి) ఎన్నటికీ
 - a. రోమా 9:33, ‘‘అవమానించబడడు’’ లేక ‘‘నిరాశపరచబడడు’’
 - b. రోమా 10:11, పైన ఇవ్వబడిన దానివలె
3. హెబ్రీ. 2:4 – ఎవరైతే విశ్వాసము గల దేవుని తెలిసికొన్నారో వారు విశ్వాసముగా జీవితాలను జీవించాలి (చూ. యిర్మియా 7:28). పౌలు ఈ పాఠ్యమును రోమా 1:17 మరియు గలతీ. 3:11 లో ఉపయోగించాడు (హెబ్రీ.

10:38ని కూడా గమనించుము).

IV. పా.ని. భావము యొక్క పేతురు ఉపయోగము

A. పేతురు చేర్పులు

1. యెషయా 8:14 – 1 పేతురు 2:8 (అవరోధము)
2. యెషయా 28:16 – 1 పేతురు 2:6 (మూలరాయి)
3. కీర్త. 118:22 – 1 పేతురు 2:7 (తృణీకరించబడిన రాయి)

B. ఆయన ఇశ్రాయేలీయులను గురించి వివరించిన ప్రత్యేక భాష “విర్పరచబడిన వంశమును, రాజులైన యాజక సమూహమును, పరిశుద్ధ జనమును, దేవుని సొత్తైన ప్రజలునై” ఈ క్రింది వాటినుండి తీసికొన్నాడు:

1. ద్వితీ. 10:15; యెషయా 43:21
2. యెషయా 61:6; 66:21
3. నిర్గ. 19:6; ద్వితీ. 7:6

దీనిని ఇప్పుడు క్రీస్తులో విశ్వాసముంచిన సంఘముల కొరకు ఉపయోగింపబడుతుంది. (చూ. 1 పేతురు 2:5,9)

V. భావము యొక్క యోహాను ఉపయోగము

A. దీని క్రొ.ని. ఉపయోగము

“విశ్వాసించడము” అనే ఈ పదము గ్రీకు (పిస్టియియో) పదము, ఇది “విశ్వాసము,” “నమ్మకము”, లేక “విశ్వాసనీయత”గా కూడా తర్జుమా చేయబడింది. ఉదాహరణకు నామవాచకము యోహాను సువార్తలో కనిపించలేదు, అయితే క్రీయ తరచూ ఉపయోగించబడింది. యోహాను 2:23-25లో నజరేయుడైన యేసును ఒక మెస్సయగా జనసమూహము నిజంగా నమ్మిందని చెప్పలేము. కేవలము బాప్తీస్మం “విశ్వాసము”ను ఉపయోగించిన ఇతర ఉదాహరణలు యోహాను 8:31-59 మరియు అ.కా. 8:13, 18:24. నిజమైన బైబిలు విశ్వాసము ప్రారంభ ప్రతిస్పందన కంటే ఎక్కువైనది. ఇది శిష్యుల విధానమును అనుసరించాలి (చూ. మత్తయి 13:20-22,31-32).

B. విభక్తులతో దీని ఉపయోగము

1. *eis* అంటే “లోపలికి” అని అర్థము. ఈ ప్రత్యేక నిర్మాణము విశ్వాసులను యేసులో నమ్మకము/విశ్వాసము ఉంచడానికి ఉద్ఘాటిస్తున్నది.
 - a. ఆయన నామములోనికి (యోహాను 1:12; 2:23; 3:18; 1 యోహాను 5:13)
 - b. ఆయన లోనికి (యోహాను 2:11; 3:15,18; 4:39; 6:40; 7:5,31,39,48; 8:30; 9:36; 10:42; 11:45,48; 12:37,42; మత్తయి 18:6; అ.కా. 10:43; ఫిలిప్పీ. 1:29; 1 పేతురు 1:8).
 - c. నా లోనికి (యోహాను 6:35; 7:38; 11:25,26; 12:44,46; 14:1,12; 16:9; 17:20)
 - d. కుమారుని లోనికి (యోహాను 3:36; 9:35; 1 యోహాను 5:10)
 - e. యేసు లోనికి (యోహాను 12:11; అ.కా. 19:4; గలతీ. 2:16)
 - f. కాంతి లోనికి (యోహాను 12:36)
 - g. దేవుని లోనికి (యోహాను 14:1)
2. *ev* యోహాను 3:15; మార్కు 1:15; అ.కా. 5:14లో వల “లోపల” అని అర్థము
3. *epi* మత్తయి 27:42; అ.కా. 9:42; 11:17; 16:31; 22:19; రోమా 4:5,24; 9:33; 10:11; 1 తిమోతి 1:16; 1

పేతురు 2:6లో వలె ‘లోపల’ లేక ‘మీద’ అని అర్థము.

4. గలతీ. 3:6; అ.కా. 18:8; 27:25; 1 యోహాను 3:23; 5:10 లో వలె విభక్తి లేని ఒక చతుర్థీ విభక్తి
5. *hoti*, దేనిని నమ్మాలి అనే విషయాన్ని తెలియజేసే ‘దానిని నమ్ము’ అనే అర్థాన్ని ఇస్తున్నది
 - a. యేసు దేవుని పరిశుద్ధుడు (యోహాను 6:69)
 - b. యేసు ఉన్నవాడు అయిఉన్నాడు (యోహాను 8:24)
 - c. యేసు తండ్రాలో ఉన్నాడు, తండ్రి యేసులో ఉన్నాడు (యోహాను 10:38)
 - d. యేసు ఒక మెస్సయ (యోహాను 11:27; 20:31)
 - e. యేసు దేవుని కుమారుడు (యోహాను 11:27; 20:31)
 - f. యేసు తండ్రి చేత పంపబడ్డాడు (యోహాను 11:42; 17:8,21)
 - g. యేసు తండ్రితో ఉన్నవాడు (యోహాను 14:10-11)
 - h. యేసు తండ్రి దగ్గరనుండి వచ్చాడు (యోహాను 16:27,30)
 - i. యేసు తండ్రి ఒడంబడిక పేరైన “నేనై ఉన్నాను” అన్న పేరుతో గుర్తించబడ్డాడు (యోహాను 8:24; 13:19)
 - j. మనము ఆయనతో నివసిస్తాము (రోమా 6:8)
 - k. యేసు మరణించి, తిరిగి లేచాడు (1 థెస్స. 4:14)

VI. ముగింపు

- A. దైవ మాటలకు/వార్తానాలకు మావవుని ప్రతిస్పందనే బైబిలు పరమైన విశ్వాసము. ఎప్పుడు దేవుడే ప్రారంభిస్తాడు (అది., యోహానున 6:44,65) అయితే ఈ దైవ సంభాషణలో ఒక భాగముగా మానవులకు ప్రతిస్పందించ వలసిన అవశ్యకత ఉంది (అది., [ప్రత్యేక అంశము: నిబంధన చూడుము](#))
 1. పశ్చాత్తాపము ([ప్రత్యేక అంశము: పశ్చాత్తాపము చూడుము](#))
 2. విశ్వాసము/నమ్మకము ([ప్రత్యేక అంశము: విశ్వాసము, నమ్మకము లేక ఆధారపడడం చూడుము](#))
 3. విధేయత
 4. ఓర్పు ([ప్రత్యేక అంశము: ఓర్పు చూడుము](#))
- B. బైబిలు సంబంధిత విశ్వాసము ఈ కింది విధంగా ఉంది
 1. ఒక వ్యక్తిగత సంబంధము (ప్రారంభ విశ్వాసము)
 2. బైబిలు సత్యము యొక్క ఒక ప్రమాణము (దేవుని బయలుపాటులో విశ్వాసము, అది., దేవుని వాక్యము)
 3. ఆ విశ్వాసానికి ఒక క్రమమైన విధేయత కలిగిన ప్రత్యుత్తరము (అనుదిన విశ్వాసము)

బైబిలుపరమైన విశ్వాసము అనేది పరలోకానికి ఒక టిక్కెట్టు కాదు కాని ఒక జీవితభీమా కాదు. ఇది ఒక వ్యక్తిగత సంబంధము. సృజించడానికి, దేవుని స్వరూపములో మానవుని చేయడానికి గల కారణము ఇదే (చూ. అ.కా. 1:26-27). ‘సన్నిహిత సంబంధము’ సారాంశమై ఉంది. దేవుడు సహవాసమును కోరుకొంటున్నాడు గాని ఒక నిర్దేశితమైన మత సిద్ధాంత నిలకడను కాదు! అయితే పరిశుద్ధ దేవునితో సహవాసము కలిగి ఉండడానికి అది పిల్లలు ఒక కుటుంబ లక్షణాలను ప్రదర్శించాలని కోరుకొంటున్నది (పరిశుద్ధత, చూ. లేవీ. 19:2; మత్తయి 5:48; 1 పేతురు 1:15-16). పతనము (చూ. ఆదికాండము 3) సక్రమముగా ప్రతిస్పందించే మన సామర్థ్యాన్ని పోగొట్టింది. కాబట్టి, దేవుడు మన తరుపున (చూ. యెహెజ్కేలు 36:27-38) ‘క్రొత్త హృదయము’ మరియు ‘క్రొత్త ఆత్మ’

కలుగజేశాడు. అవి మనలను విశ్వాసము మరియు పశ్చాత్తాపము ద్వారా తనతో సహవాసము మరియు విధేయించునట్లు చేస్తాయి!

ఇవ్వన్ని కూడా ప్రాముఖ్యము. ఈ మూడింటిని పాటించవలసి ఉంది. దేవుని యెరుగుట (హీబ్రూ మరియు గ్రీకు, రెండింటి భావాలు కూడా) మరియు మన జీవితాలలో ఆయన స్వభావలక్షణాలను ప్రతిబింబించుకొనుట గురి.

ఒకనాటికి పరలోకానికి వెళ్ళడము కాదు, ప్రతిరోజు క్రీస్తులాంటి స్వభావ లక్షణాలు కలిగి ఉండడమే గురి!

- C. ఫలితము మానవ విశ్వాసనీయత (క్రొ.ని.), ఇది దేవునితో సహవాసము కలిగి ఉండడానికి పునాది కాదు (పా.ని.): ఆయన విశ్వాసనీయతతో మానవ విశ్వాసము: ఆయన నమ్మకత్వములో మానవుని నమ్మకము. క్రొ.ని. లోని రక్షణ కోణము యొక్క హృదయము మానవులు ప్రాథమికంగా స్పందించి, ఈ స్పందనను దేవుడు క్రీస్తులో ప్రదర్శించి ప్రారంభించిన కృప, కనికరాలలో నిత్యము కొనసాగించుట. ఆయన ప్రేమించాడు, అయన పంపాడు, ఆయన అనుగ్రహించాడు; మనము విశ్వాసములో, విశ్వాసనీయతలో ప్రత్యుత్తరము ఇవ్వాలి (చూ. ఎఫెసీ. 2:8-9 మరియు 10!

అవిశ్వాస ప్రపంచానికి విశ్వాసులైన ప్రజలు నమ్మకమైన దేవుని బయలు పరచి, వారిని ఆయన యందు వ్యక్తిగత విశ్వాసము లోనికి నడిపించాలనేదే ఆయన కోరిక.

Copyright © 2014 Bible Lessons International

1:33 "అయితే మీకు త్రోవ చూపించి మీ గుడా రములను వేయవలసిన స్థలమును మీకు సిద్ధపరచునట్లు రాత్రి అగ్నిలోను పగలు మేఘములోను మీకు ముందర నడిచిన" దేవుడు తన ప్రజలతో రాత్రివేళలో అగ్నిలోను, పగలు "Shekinah మహిమా మేఘము" అని పిలువబడిన మేఘములోను వారికి ముందుగా నడిచాడు (ఉదా. నిర్గ. 13:21-22; 14:19,24; 19:16-18; 20:21; 24:15,18; 33:9-10; లేవీ. 16:2; సంఖ్యా. 9:15-23; 14:14; కీర్త. 78:14). ఈ మేఘము దైవము యొక్క సన్నిధి లేక రవాణాగా కనుగొనబడి బైబిలు యందంతటా చెప్పబడింది (ఉదా. 1 రాజులు. 8:10,12; యెహె. 1:4; దాని. 7:13; మత్తయి. 24:30; 26:64; అ. కా. 1:9-11; 1 థెస్స. 4:17; ప్రక. 1:7). ఆయన మేఘాల మీద వస్తున్నాడు!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 1:34-40

³⁴కాగా యెహోవా మీరు చెప్పిన మాటలువిని ³⁵బహుగా కోపపడి నేను మీ పితరులకిచ్చెదనని ప్రమాణము చేసిన యీ మంచి దేశమును ఈ చెడ్డతరము వారిలో ³⁶యెప్పున్న కుమారుడైన కాలేబు తప్ప మరెవరు డును చూడడు. అతడు పూర్ణమనస్సుతో యెహోవాను అనుసరించెను గనుక అతడు దానిని చూచును. అతడు అడుగుపెట్టిన దేశమును నేను అతనికిని అతని సంతాన మునకును ఇచ్చెదనని ప్రమాణముచేసెను. ³⁷మరియు యెహోవా మిమ్మునుబట్టి నామీద కోపపడినీ పరిచారకు డగు నూను కుమారుడైన యెహోషువ దానిలో ప్రవేశించునుగాని నీవు దానిలో ప్రవేశింపవు. ³⁸అతడు ఇశ్రా యేలీయులు దాని స్వాధీనపరచుకొన చేయును గనుక అతని ధైర్యపరచుము. ³⁹ఆ దినమున మంచి చెడ్డలనెరుగని మీ కుమారులు, అనగా అపహరింప బడుదురని మీరు చెప్పిన మీ పిల్లలు దానిలో ప్రవేశింతురు; దానిని వారి కిచ్చెదను; వారు దానిని స్వాధీనపరచుకొందురు. ⁴⁰మీరు తిరిగి ఎఱ్ఱసముద్ర మార్గముగా అరణ్యమునకు ప్రయాణము చేయుడని చెప్పెను.

1:34 "ఆయన బహుగా కోపపడి. . . ప్రమాణము చేసిన" ఇదే వచనము, "ప్రమాణము చేసెను" (BDB 989 KB 1396, *Niphal* అసంపూర్ణము) ఇశ్రాయేలీయులతో నిబంధన సంబంధానికి దేవుడు తనను తాను అంకితం చేసికొన్నప్పుడు ఉపయోగింపబడింది. ఇక్కడ ఈయన తనను తాను అవిదేయత-శాపము యొక్క నిబంధన పర్యాసానాలకు అంకితం చేసికొంటున్నాడు. అబ్రహాముతో రాబోవు తరాలకు దేవుని యొక్క ప్రమాణమును గమనించండి, అయితే శాపము ఒక తరమునకే ఇవ్వబడింది, ఇది నిర్గమము యొక్క మొదటి చెడ్డతరమునకు ఇవ్వబడింది (అది., కనానును తమకు ఇస్తామన్న ప్రమాణము పట్ల అపనమ్మకము).

1:35 యెహోవా యొక్క ఆజ్ఞను పాటించడానికి నిరాకరించి మరియు దేశాన్ని స్వాధీనము చేసికొన్న మిలటరీ వయస్కున్న పురుషులందరూ (అది. 20వ. సంవత్సరాలు మరియు అంతకు మించి) శిక్షింపబడి, వారి మరణము వరకు అరణ్యసంచారము చేయాలి (అది., 38 సంవత్సరాలు). క్రొ. ని. గ్రంథము హెబ్రీయులకు 3-4 అధ్యాయాలు ఇదే అవిశ్వాస్యత అంశాన్ని గురించి తర్కించింది.

ఎవరైతే సానుకూలమైన రిపోర్టు తెచ్చిన ఇద్దరు గూడచారులు మాత్రమే, కాలేబు (చూ. 36వ. వచనము) మరియు యెహోషువా (చూ. 1:38) మాత్రమే మినహాయింపబడ్డారు. ఇశ్రాయేలీయులకు (చూ. ద్వితీయోపదేశకాండము 27-29) మరియు మోషే (చూ. ద్వితీ. 3:26-27) లకు నిబంధన అవిధేయత నిబంధన శాపాన్ని ప్రతిఫలింపజేసింది.

▣ **"మంచి దేశము"** ఇది పలుమార్లు వస్తున్న వచనము (చూ. నిర్గ. 3:8; ద్వితీ. 1:35; 3:25; 4:21, 22; 8:7,20; యెహో. 23:13). మంచి అనేది వీటిని తెలియజేస్తున్నది (1) దేవుని యొక్క సన్నిధి (అది., దేవుడు "మంచి" అయి ఉన్నాడు, కీర్త. 86:5; 100:5; 106:1; 107:1; 118:1,29; 145:9; మరియు ఆమోసు 5:4,6,14,15 యొక్క సమాంతరత్వాన్ని గమనించండి) మరియు (2) "పాలు తేనె ప్రవహించే దేశము" (ఉదా. నిర్గ. 3:8,17; 13:5; 33:3; సంఖ్యా 13:27; 14:8; 16:13,14; ద్వితీ. 6:3; 11:9; 26:9,15; 27:3; 31:20; యెహో. 5:6).

1:36 "అతడు అడుగుపెట్టిన దేశము" కాలేబుచే పట్టబడి, తద్వారా స్వాధీనము చేసికొనిన దేశము హెబ్రీను చుట్టూర ఉంది. మనము ఇది ఎవ్వోళ్లు యొక్క లోయకు దగ్గరగా ఉందని అనుకొంటున్నాము (చూ. యెహో. 15:13), ఇక్కడే మహాకాయలు నివసించారు!

▣ **"పూర్ణము"** దీని అర్థము "మనస్ఫూర్తిగా" (BDB 569, KB 583, *Piel* సంపూర్ణము). ఇది మిశ్రమ ఉద్దేశ్యాలు లేని ఒకనిని సూచిస్తున్నది; కాలేబు యెహోవాను తన పూర్ణ మనస్సుతో ప్రేమించి, ఆయనను అనుసరించాడు. ఇది సత్య ఆరాధనకు ఒక సాదృశ్యముగా ఉంది (ఉదా. సంఖ్యా. 14:24; 32:11-12; యెహో. 14:8,9,14; 1 రాజులు 11:6). ఇది "నీ పూర్ణ హృదయముతోను నీ పూర్ణమనస్సుతోను" అనే వచనానికి సమానంగా ఉంది (చూ. ద్వితీ. 6:5; 10:12; 13:3; 30:2; 1 రాజులు 9:4; 11:4).

1:37 "మరియు యెహోవా మిమ్మునుబట్టి నామీద కోపపడి" మోషే తన సొంత అవిధేయతకు ప్రజలను నిందిస్తున్నాడు (చూ. ద్వితీ. 3:26, అదాము కూడా ఇదే చేయడానికి ప్రయత్నించాడు, చూ. అది. 3:12), అయితే సంఖ్యా. 20:7-13,24; 27:14; ద్వితీ. 4:21లను గమనించండి.

ఈ క్రియాపదం "కోపము" (BDB 60, KB 72, *Hithpaal* సంపూర్ణము) "ముక్కురంధ్రము" లేక "ముక్కు" అనే నామవాచకం నుండి వచ్చింది. అస్పష్టంగా ఇది వీటిని సూచిస్తున్నది (1) కోపానికి ఒక శారీరక గుర్తుగా ముక్కు రంధ్రాలను వెడల్పుచేయడం లేక (2) ముక్కు శబ్దంతో హూంకారము చేయుట. ఈ పదం ఎప్పుడూ దైవము యొక్క (మానవీకరణము) కోపాన్ని తెలియజేయడానికి ఉపయోగింపబడింది (చూ. నిర్గ. 32:12; ద్వితీ. 1:37; 4:21; 9:8,20; 2 రాజులు 24:20).

దైవముతో సంబంధించి ఈ పదము యొక్క మరొక ప్రయోగము, "కోపించుటకు నిదానించుట", ఇది దేవుని యొక్క ఓరిమి మరియు తాలిమిని తెలియజేస్తున్నది (ఉదా. నిర్గ. 34:6; సంఖ్యా. 14:18; నెహె. 9:17; సామె. 14:29).

1:38 "నీ పరిచారకు డగు నూను కుమారుడైన యెహోషువ దానిలో ప్రవేశించును" "దానిలో ప్రవేశించును" అనే వచనము హెబ్రీలో ఒక నిచ్చెనను సూచించే జాతీయము. యెహోషువా మోషేకు కుడి భుజంగా ఉండినాడు, బహుశా ఇది ఆయన భౌష్యత్తు నాయకత్వ పాత్రకు ఒక ప్రవచనము కావచ్చు.

▣ **"అతని దైర్యపరచుము"** ఈ క్రియాపదము (BDB 304, KB 302, *Piel* ప్రార్థనార్థకము)నకు అర్థము "బలపరచుము" (ఉదా. 3:28). యెహోషువా 1:6,7,9,18లో స్వయాన యెహోవాయే దీనిని చేశాడు!

□ “అతడు ఇశ్రా యేలీయులు దాని స్వాధీనపరచుకొన చేయును గనుక” ఈ వాగ్దానం కనానును వారి సంతానం స్వాధీనపరచుకొందురు అనే దాన్ని గురించిన పితరుల యొక్క ప్రవచనాలకు తిరిగి వెళ్ళుతున్నది (ఉదా. ఆదికాండము 12, 15, 18, 26) (ఉదా. 3:28; 31:7; యెహో. 11:23).

1:39 “అపహరింప బడుదురని మీరు చెప్పిన మీ పిల్లలు” ఇది సంఖ్యాకాండము 14:3,31 ని సూచిస్తున్నది. పెద్దల అపనమ్మకాన్ని బట్టి దేవుడు వారికి ఆయన వారికి వాగ్దానం చేసిన ప్రకారం వారి పిల్లలు రూడిగా దేశమును స్వతంత్రించుకొందురని చెప్పుతున్నారు.

□ “ఆ దినమున మంచి చెడ్డలనెరుగని” చారిత్రాత్మకంగా ఇది ఐగుప్తునుండి బయటికి వచ్చిన పిల్లలను సూచిస్తున్నది. వారు నిబంధనను అర్థము చేసికొని దానికి తమ్మును తాము సమర్పించుకొనేంతవరకు దేవుడు వారిని బాధ్యులను చేయడం లేదు.

ఈ పాఠ్యభాగంలో ఈ క్రింది వాటికి రెండు వైపుల/ద్యవాలను చూడవచ్చు:

1. “దానిని వారికిచ్చెదను” (దేవుని యొక్క సార్యభౌమత్వము, చూ. 8వ. వచనము)
2. “దానిని వారు స్వాధీనపరచుకొందురు” (మానవ ఎన్నిక మరియు బాధ్యత, చూ. 8వ. వచనము)

క్రింది ప్రత్యేక అంశమునుచూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: జవాబుదారీతనాన్ని తీసికొనే వయస్సు(SPECIAL TOPIC: THE AGE OF ACCOUNTABILITY)

ప్రత్యేక అంశము: జవాబుదారీతనాన్ని తీసికొనే వయస్సు

పౌలును అనుసరిస్తున్న సంఘము మానవ పాపము/చెడులకు ఒక ఆధారంగా ఆదికాండము 3వ. అధ్యాయం మీద గురి ఉంచింది. ఇది పూర్తి దుర్బీతి మీద Augustinian/Calvinistic ఉద్ఘాటనలుగా అభివృద్ధి చెందింది (అది., దేవుని కొరకు స్పందించడానికి మానవుని అసామర్థ్య నిస్సహాయత). ఇది Calvinism యొక్క ఐదు మూలస్థంభాలలో ఒకటిగా మారింది మరియు క్రైస్తవత్వ సంస్కరణకు ఒక ప్రధాన సూత్రమైంది.

ఏదిఏమైనా, రబ్బీలు ఎన్నడూ చెడుకు ఆధారంగా ఆదికాండము 3వ. అధ్యాయం మీద దృష్టి ఉంచలేదు (కొంతమంది ఆదికాండము 6 మీద దృష్టి ఉంచారు), అయితే వ్యక్తిగత బాధ్యత జ్ఞానము మరియు సమర్పణలను ఆధారం చేసికొని ఉంటుంది. వారు రెండు తాత్పర్యాలను (yetzers) సంయుక్తపరచారు, ఒకటి మంచిది మరియు ఒకటి చెడ్డది. దీనికి ఒక శాస్త్రీయ ఉదాహరణ రబ్బీలు ఇలా చెప్పడం, “ప్రతి మానవ హృదయంలో రెండు కుక్కలు ఉంటాయి, ఒకటి మంచిది మరొకటి చెడ్డది. దేనికైతే ఆహారం పెట్టతామో అది పెరిగి పెద్దదవుతుంది.” కాబట్టి, మానవులు కేవలం పరిపక్వత పొందిన తరువాత మరియు నిబంధన అవగాహన కలిగి మరియు సమర్పించుకొన్న తరువాత బాధ్యులవుతారు (అది., Bar Mitzwah ప్రకారం బాలురకు 13 సంవత్సరాల వయస్సు తరువాత Bat Mitzwah ప్రకారం బాలికలకు 12 తరువాత). ఈ సిద్ధాంతపరమైన కోణాలకు మరొక బైబిలులోని ఉదాహరణ యోనా 4:11 మరియు యెషయా 7:15-16.

దీనినే వ్యతిరేఖధోరణిలో చెప్పాలంటే:

1. పౌలు/అగస్టీను/కాలిన్సు దేవుని సార్యభౌమత్వము మరియు మానవ అసమర్థ్యాముల మీద దృష్టించారు.
2. రబ్బీలు/యేసు/పౌలు నిబంధనపరమైన బాధ్యతల మీద దృష్టించారు.

ఇది ఇదిగాని/అదికాని కాదు కాని రెండూ/మరియు! సిద్ధాంతపరమైన పద్ధతుల విషయమై జాగ్రత్త పడండి! బైబిలుకుసంబంధించిన సత్యము ఉద్దిక్తతతో నిండిన జంటపదాలలో చెప్పబడిందని తెలుసుకోండి (ప్రత్యేక అంశము: లేఖనాలలోని వైరుధ్యాలు చూడుము).

విశ్వాసులు దైవభక్తిగల జీవితం ఉద్దిక్తతలలోనే జీవించాలి, త్వరతగతిని సుళువైన సమాధానాలు లేక తప్పులు పట్టి ఆటలలో కాదు! బైబిలు ఏ వయసు నుండి బాధ్యత వహించాలి అనేది స్పష్టంగా చెప్పకపోయినను, దీని గురించిన రెండు వాక్యాలను ఇచ్చింది:

1. ద్వితీ. 1:39

2. యెషయా 7:16

తీర్పు అనేది జ్ఞానమునకు సంబంధించినది. ఒకడు తిరుగుబాటు చేయకముందు అవిధేయత జ్ఞానము కలిగి ఉండాలి. వారు ఈ క్రింది కారణాలను బట్టి దీనిని కలిగి ఉంటారు

1. వయస్సు
2. పరిస్థితులు
3. అసమర్థత

వీటికి దేవుని చిత్తము మరియు విధానాలు తెలియవు, వారికి తెలియచేసిన తృణీకరణ లేక నిరాకరణకు ఖచ్చితంగా వారు బాధ్యులు కారు.

దేవునితో నా ప్రయాణంలో నేను ఈ విషయాలలో ఆయన కృపాకనికరాలను, దయాదాక్షిణ్యాలను నమ్ముతాను, వీటిని గురించిన స్పష్టమైన బయలుపాట్లు లేవు. ప్రత్యేక అంశము: ఒడంబడిక చూడుము.

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

1:40 "ఎఱ్ఱసముద్ర మార్గముగా" చూడడానికి ఇది "రాజమార్గము" అని పిలువబడే మార్గాన్ని సూచిస్తున్నట్లుంది, ఇది అక్వేబా లోయ ప్రక్కన ఎలాతు నుండి కాదేపు బర్నెయా వెళ్ళే మార్గమై ఉంది (చూ. సంఖ్యా. 14:25; 20:17; 21:22). "సహజ దిశవైపుగా" అని ఉద్దేశింపబడితే తప్ప, ఇది నిర్గమములో ముందు దాటిన ఐగుప్తు నీటిసమూహాలను సూచించడం లేదు.

ప్రత్యేక అంశము: ఎఱ్ఱసముద్రము (BDB 410 నిర్మాణం BDB 693 I) (SPECIAL TOPIC: THE RED SEA)

ప్రత్యేక అంశము: ఎఱ్ఱసముద్రము (BDB 410 నిర్మాణం BDB 693 I)

I. పేరు

A. దీని అసలు పేరు *Yam Suph*.

1. "కలుపుల సముద్రము" లేక "రెల్లుల సముద్రము" (ఐగుప్తీయ మూలపదము)
2. "(భూమి) చివరిలో ఉన్న సముద్రము" (యూదాపరమైన మూలపదము)

B. ఇది ఈ క్రిందివాటిని సూచింపగలదు

1. ఉప్పునీరు, 1 రాజులు, 9:26 (అకేబా ఖాతము); యోనా 2:5 (మధ్యధరా సముద్రము)
2. మంచి నీరు, నిర్గ. 2:3; యెషయా 19:6

C. మొదట దీనిని సప్తాక్షరము "ఎఱ్ఱసముద్రము" అని పిలిచింది. బహుశా ఈ అనువాదకులు దీనిని ఏదోము (ఎరుపు) సముద్రాన్ని జతచేసి ఉంటారు. ఈ పేరు లాటిను వల్లేటు మరియు ఆ తరువాత కింగ్ జేమ్స్ ఇంగ్లీషు అనువాదాల చేత స్థిరపరచబడి ఉండచ్చు.

II. ప్రాంతము

A. ఈ పేరుతో అనేక నీటి సమూహాలు సూచించబడ్డాయి:

1. దాదాపు 190 మైళ్ళ పొడవున్న ఐగుప్తు మరియు సీనాయి ద్వీపకల్పాల మధ్య ఉన్న సన్నటి నీటి ప్రవాహము (సూయజ్ కాలువ)
2. సీనాయి ద్వీపకల్పము మరియు అరేబియాలకు మధ్య ఉన్న దాదాపు 112 మైళ్ళ పొడవున్న నీటి సమూహము (అకేబా లోయ)

- B. తనీసు, జోను, అవారీసు, రామేసేసులకు సమీపంగా ఉన్న ఉత్తరతూర్పు భాగము యొక్క నైలు డెల్టాలోని సన్నటి చిత్తడి నేల ప్రాంతానికి సంబంధించినది కావచ్చు, ఇది మెంజిలా సరస్సు యొక్క దక్షణ తీరము (చిత్తడినేల ప్రాంతము).
- C. బహుశా ఇది దక్షిణానికి వెళుతున్న రహస్య నీటికి ఒక సాదృశ్యంగా ఉపయోగించబడి ఉండచ్చు, ఇది తరచూ (భూదిగంత) సముద్రముగా ఉపయోగించబడింది. అంటే దీని అర్థము ఇది ఈ క్రింది వాటిని సూచిస్తున్నదన్నమాట
1. ఆధునిక ఎత్త సముద్రము (సూయజు లోయ లోక అకబా లోయ, చూ. 1 రాజులు 9:26)
 2. హిందూ మహాసముద్రము (చూ. హెరోడటస్, 1.180)
 3. పెర్షియా అగాధము (చూ. జోసెఫస్, *Antiq.* 1.7.3)

III. సంఖ్యాకాండము 33 లోని *Suph*

- A. సంఖ్య. 33:8 లో నీటి సమూహము అద్భుతరీతిగా వేరుచేయాన్ని *suph* గా పిలువబడింది (BDB 693 I, "రెల్లులు" లోక "కలుపుముక్కలు").
- B. సంఖ్య. 33:10,11 ఇశ్రాయేలీయులు *yam suph* ప్రక్కన బస చేశారు అని చెప్పబడింది (రెల్లు/కలుపు సముద్రము).
- C. ఇక్కడ రెండు రకాల నీటి సమూహాలు ఉన్నాయి.
1. మొదటిది ఎత్తసముద్రము కాదు (సూయజు అగాధము)
 2. రెండవది బహుశా ఎత్తసముద్రము కావచ్చు (సూయజు అగాధము)
- D. *Suph* అనే పదము పా.ని. లో మూడు విధాలుగా ఉపయోగించబడి ఉన్నది.
1. ఇశ్రాయేలీయులు దాటి వెళ్ళడానికి యెహోవా రెండుగా చీల్చిన జలము, అయితే ఇక్కడ ఐగుప్టు సైన్యము మునిగిపోయింది
 2. ఎత్తసముద్రము యొక్క ఉత్తర పడమిటి విస్తరణము (సూయజు అగాధము)
 3. ఎత్తసముద్రము యొక్క ఉత్తరతూర్పు విస్తరణము (అకబా అగాధము)
- E. *Yam suph* "రెల్లుల సముద్రము" అని అర్థమిచ్చే అవకాశము లేదు, ఎందుకంటే
1. ఎత్తసముద్రములో రెల్లులు ఉండేవి కావు/ఇప్పుడూ లేవు (ఉప్పు నీరు)
 2. ఐగుప్టుయొక్క శబ్దార్థము ఒక నేలను సూచిస్తున్నది, సరస్సును కాదు
- F. *Suph* అనేది "ఆఖరు" (BDB 692) అనే శబ్దార్థ మూలము నుండి వచ్చి ఉండచ్చు, మరియు ఇది దక్షణ దిశగా పారుతున్న రహస్య తెలియబడని జలమును సూచిస్తున్నది (Bernard F. Batts యొక్క *Approaches to the Bible*, వా. 1, 291-304 పేజీలలోని "రెడ్ జీ లోక రీడ్ జీ? Yam Suph అనగా నిజమైన అర్థము ఏమిటి" చూడండి).

Copyright © 2014 Bible Lessons International

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 1:41-46

⁴¹అందుకు మీరు మేము యెహో వాకు విరోధముగా పాపము చేసేతిమి; మా దేవుడైన యెహోవా మా కాజ్ఞాపించిన మాటలన్నిటి ననుసరించి మేము పోయి యుద్ధము చేసెదమని నాతో ఉత్తర మిచ్చి, మీరందరు మీ ఆయుధములను కట్టుకొని, ఆలోచింపక ఆ మన్నెమునకు పోగా ⁴²యెహోవా నాతో ఇట్లనెనుయుద్ధమునకు పోకుడి; నేను మీ మధ్యనుండను గనుక వెళ్ళకుడి; మీరు వెళ్ళినను మీ శత్రువులయెదుట హతము చేయబడుదురని వారితో చెప్పుము. ⁴³ఆ మాటలు నేను మీతో చెప్పినప్పుడు మీరు వినక యెహోవా మాటకు తిరుగబడి మూర్ఖులై ఆ మన్నెమునకు వెళ్ళితిరి. ⁴⁴అప్పుడు ఆ మన్నెములో నివసించిన అమోరీయులు మీకెదురుగా బయలుదేరి వచ్చి, కందిరీగలవలె మిమ్ము తరిమి హోర్నావరకు శీయారులో మిమ్ము హతముచేసిరి. ⁴⁵తరువాత మీరు తిరిగి వచ్చి యెహోవా సన్నిధిని యేడ్చగా, యెహోవా మీ మొఱను

లక్ష్యసెట్టలేదు, మీ మాట వినలేదు. ⁴⁶కాగా మీరు కాదేమిటో బహు దినములు నివసించితిరి. మీరు నివసించిన దినములెన్నో మీకు తెలిసినవి.

1:41 “మీము యెహో వాకు విరోధముగా పాపము చేసితిమి; . . .మీము పోయి యుద్ధము చేసెదము” ఇది స్పష్టంగా పశ్చాత్తాపము యొక్క ప్రతిఫలము. సిద్ధాంతపరంగా ఇది అవిశ్వాసము వలన, అనేక సార్లు పోగొట్టుకొనిన అవకాశము తిరిగి పొందలేము అని తెలియజేస్తున్నది. వారు యెహోవాకు విధేయత చూపలేదని ఈ సందర్భము స్పష్టంగా తెలియజేస్తున్నది (చూ. 43వ. వచనము). ఈ సిద్ధాంతపరమైన సత్యమే అనేక పా.ని. చారిత్రక వృత్తాంతాలలో ప్రధాన సత్యమై ఉంది.

1:42 “నేను మీ మధ్యనుండను” విజయానికి కీలకము వారి మిలటరీ బలము కాదు కాని వారితో ఉన్న యెహోవా సన్నిధి (చూ. 43 వ. వచనము).

1:43 ఇశ్రాయేలీయులను గురించిన వివరణాత్మక సమాంతరాలను గమనించండి:

1. “మీరు వినక” - BDB 1033, KB 1570, *Qal* సంపూర్ణము
2. “మాటకు తిరుగబడి” - BDB 598, KB 632, *Hiphil* అసంపూర్ణకము
3. “మూర్ఖులై. . .వెళ్ళితిరి” - BDB 267, KB 268, *Hiphil* అసంపూర్ణకము

ఒకవేళ ఇశ్రాయేలీయులు ముందే యెహోవా మాట వినే ఉండి ఈ పని చేసే ఉంటే, వారు సఫలమై ఉండేవారు అయితే ఇప్పుడు దానిని చేయడాని బట్టి ఇది వారి నిరంతర ఆత్మనిశ్చయత దౌష్ట్యమును తెలుపుతున్నది!

ఈ వాక్యభాగము స్పష్టంగా విధేయత తన నిబంధన వాగ్దానాలకు, సన్నధికి, శక్తికి పూర్తిగా సంబంధించి ఉన్నదని తెలుపుతున్నది!

1:44 “ఆ మన్నెములో నివసించిన అమోరీయులు” 1:4 లోని ప్రత్యేక అంశము: పాలస్తీనాలో ఇశ్రాయేలీయుల కంటే ముందు నివాసముండిన వారు చూడుము.

▣

NASB “మిమ్మును నలిపివేసిరి”
NKJV “మిమ్మును వెనుకకు తరిమి వేసిరి”
NKSV “కొట్టి క్రిందకు పడవేతురు”
TEV “మిమ్మును తరుముదురు”
NJB “మిమ్మును వెంబడింతురు”

ఈ క్రియాపదము (BDB 510, KB 507, *Hiphil* అసంపూర్ణకము) నకు అర్థము “ముక్కలు ముక్కలుగా కొట్టడం.” ఇది సంఖ్య.

14:45లో వ్రాయబడి ఉంది.

ఈ విశేషణము ఒలీవునుండి నూనెతీయట కొరకు కొట్టడానికి ఉపయోగింపబడింది (చూ. నిర్గ. 29:40; సంఖ్యా. 28:5). ఇది వీటి నాశనము కొరకు ఉపయోగింపబడింది (1) బంగారు దూడ (చూ. ద్వి. 9:21) మరియు (2) విగ్రహాలను నేలమట్టం చేయడం (చూ. మీకా 1:7).

▣ “శేయారు నుండి” శేయారు ఎదోమును సూచిస్తున్నది.

▣

NASB, NKJV,
NJB “హర్నాకు”

హర్షా అనే పేరుకు అర్థం “నిషేదించిన స్థలము”. ఈ పదానికి (BDB 356) అర్థం “నాశనం చేయడానికి పూనుకొనడం”, ఇది సంఖ్యా. 21:3 ను ప్రతిబింబిస్తున్నది. ఇది ప్రథమంగా జెఫతు అని పిలువబడింది (చూ. న్యాయ. 1:17). ఇశ్రాయేలీయులు దీనిని నాశనం చేసిన తరువాత దీనికి యెహోవాకు/కొరకు సమర్పించడం/నాశనం చేయబడడం అని తిరగి పేరుపెట్టారు (యెరికో వలె, యెహోషువా 6-7). ఇది జాతులకు కేటాయించిన బేయిర్లెబా యొక్క ఈశాన్యములోని సిమోన్లు ప్రాంతంలో ఉంది.

ఈ విభక్తిప్రత్యయము (BDB 723 III) కనానీయులు/అమోనీయులు ఇశ్రాయేలీయులను ఏదోము (శేయారు) నుండి ఈ ప్రాంతం ఈశాన్య బేయిర్లెబా వరకు తరిమి వారిని పూర్తిగా ఓడించారు అని తలుపుతున్నది! యెహోవా తన తిరుగుబాటు మరియు అహంకారముగల ప్రజల పక్షమున ఉండడు!

1:45 “తరువాత మీరు తిరిగి వచ్చి యెహోవా సన్నిధిని యేడ్వగా” ప్రజలు బయటపడి గట్టిగా ఏడ్చారు, అయితే దేవునికి వారి హృదయాలు తెలుసు. ఈ దుఃఖము పరిస్థితుల వలన వచ్చింది కాని మారుమనస్సు వలన కాదు.

□ “యెహోవా మీ మొఱను లక్ష్యపెట్టలేదు, మీ మాట వినలేదు” ఇది దేవుడు వారి మాటలు వినకపోవడం కాదు కాని ఆయన వారిపట్ల మనస్సు పెట్టలేదు. ఆయన వారి మాటలు విన్నాడు కాని “కాదు” అని చెప్పాడు. పాపము ఎప్పుడూ ఫలితాన్నిస్తుంది, క్షమించబడిన పాపము అయినా సరే!

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కిణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశించబడి ఉన్నాయి.

1. ద్వితీయోపదేశ కాండము యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశ్యమేమిటి?
2. సీహోను మరియు ఓగును గురించి 2 మరియు 3వ. అధ్యాయాలలో విపులంగా వివరించబడగా, ఇక్కడ మాత్రము క్లుప్తంగా ఎందుకు చెప్పబడ్డాయి?
3. మోషే యొక్క న్యాయపరమైన విధానాలతో ఉన్న ప్రాముఖ్య అంశాలను పట్టిక చేయండి.
4. మహాకాయులు ఎక్కడ నుండి వచ్చారు?
5. ఇశ్రాయేలీయుల మీద దేవుడు ఎందుకు బహుగా కోపబడ్డాడు?
6. ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క పశ్చాత్తాపము దేవుని నిర్ణయాన్ని మార్చగలిగిందా?

ద్వితీయోపదేశకాండము 2

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
అరణ్యసంచార సంవత్సరాలు	చారిత్రక పునరుద్ధి (1:1-3:29) 1:46-2:8a	అరణ్యములోని సంవత్సరాలు 1:46-2:1	కాడేషు నుండి ఆర్నోను వరకు
2:1-7		2:2-6 2:7	2:1-7
2:8-15	2:8b-13a	2:8-9	2:8-13a
2:16-23	2:13b-15 2:16-25	2:10-12 2:13-15 2:16-19 2:20-23	2:13b-15 2:16-25
2:24-25		2:24-25	
రాజైన సీహోను ఓడింబడుట		రాజైన సీహోనును ఇశ్రాయేలు ఓడించుట	సీహోను రాజ్యాన్ని జయించుట
2:26-37	2:26-30 2:31-37	2:26-27 2:28-30 2:31-37	2:26-29 2:30-37

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

2వ. అధ్యాయం యొక్క క్లుప్తబాహ్యరేఖ

- A. ఏదోముతో ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క సంబంధము
- B. మోయాబుతో ఇశ్రాయేలీయులకున్న సంబంధము
- C. అమోనుతో ఇశ్రాయేలీయులకున్న సంబంధము
- D. 20-23 వచనాలు *Rephaim* నకు సంబంధించి బ్రాకెట్లలో ఉన్నాయి (1:28 లోని ప్రత్యేక అంశము చూడుము)
- E. యెర్దాను తూర్పుతీరములోని అమోనీయులతో ఇశ్రాయేలీయులకున్న సంబంధము, 24-37 వచనాలు

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 2:1-7

¹మరియు యెహోవా నాతో చెప్పినట్లు మనము తిరిగి ఎఱ్ఱసముద్ర మార్గమున అరణ్యమునకు ప్రయాణమై పోయి బహు దినములు శీయారు మన్నెము చుట్టు తిరిగి తిమ్మి. ²అంతట యెహోవా నాకు ఈలాగు సెలవిచ్చెను మీరు ఈ మన్నెముచుట్టు తిరిగినకాలము చాలును; ³ఉత్తరదిక్కుకు తిరుగుడి. మరియు నీవు ప్రజలతో ఇట్లనుము ⁴శీయారులో కాపురమున్న ఏశాపు సంతాన మైన మీ సహోదరుల పొలిమేరను దాటి వెళ్లబోవు చున్నారు, వారు మీకు భయపడుదురు; మీరు మిక్కిలి జాగ్రత్తగా ఉండుడి. ⁵వారితో కలహపడవద్దు; ఏలయనగా ఏశాపుకు స్వాస్థ్యముగా శీయారు మన్నెము నేనిచ్చి యున్నాను గనుక వారి భూమిలోనిది ఒక అడుగైనను మీకియ్యను. "మీరు రూకలిచ్చి వారియొద్ద ఆహారము కొని తినవచ్చును. రూకలిచ్చి వారియొద్ద నీళ్లు సంపాదించుకొని త్రాగవచ్చును. ⁷నీ చేతుల పనులన్నిటిలోను నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను ఆశీర్వ దించెను. ఈ గొప్ప అరణ్యములో నీవు ఈ నలువది సంవత్సరములు సంచరించిన సంగతి ఆయన యెరుగును. నీ దేవుడైన యెహోవా నీకు తోడై యున్నాడు, నీకేమియు తక్కువకాదు.

2:1 "అరణ్యము" నిర్గమమునకు సంబంధించి అనేక "అరణ్యాలు" చెప్పబడ్డాయి.

ప్రత్యేక అంశము: నిర్గమములోని అరణ్యము (SPEICAL TOPIC: THE WILDERNESSES OF THE EXODUS)

ప్రత్యేక అంశము: నిర్గమములోని అరణ్యము

1. *Shur* అరణ్యము - ఐగుప్తు ఈశాన్యములో ఉంది (ఉదా. నిర్గ. 15:22)
2. *Paran* అరణ్యము - సీనాయి ద్వీపకల్పము మధ్యలో ఉన్నది (ఉదా. ఆది. 21:21; సంఖ్యా. 10:12; 12:16; 13:3,26)
3. *Sin* అరణ్యము - సీనాయి ద్వీపకల్పము దక్షిణాన ఉన్నది (ఉదా. నిర్గ. 16:1; 17:1; సంఖ్యా. 33:11,12, ఇంకా "సీనాయి అరణ్యము" అని కూడా పిలువబడింది, ఉదా., నిర్గ. 19:1,2; సంఖ్యా. 1:1,19; 3:4; 9:1,5)
4. *Zin* అరణ్యము - దక్షిణ కనాను (ఉదా. సంఖ్యా. 13:21; 20:1; 27:14; 33:36; 34:3; ద్వితీ. 32:51)

Copyright © 2014 Bible Lessons International

□ **“ఎఱ్ఱసముద్ర మార్గమున”** ఇది యోర్దాను రిఫ్ట్ వాలీ లోని అరాబా దారిని సూచిస్తున్నది (చూ. TEV “అకేబా అగాధమునకు వెళ్ళే దారి మీద”), ఇది మృతసముద్రము యొక్క ఉత్తరము మరియు దక్షిణ రెండు వైపుల వెళ్ళుతున్నది (చూ. 8వ. వచనము). ఇది వెడల్పైన లోయగా ఉండి, ఎకాబా అగాధము మీద ఉన్న ఎలాతు లేక ఎజియన్-గెబరు యొక్క పట్టణాల దగ్గరలో ప్రారంభమై ఏదోము మరియు మోయాబు మరియు అమోరీయ రాజ్యము నుండి సిరియా దమస్కుగుండా వెళ్ళుతున్నది. పా.ని. ఇది “రాజమార్గము” అని పిలువబడింది (ఉదా. సంఖ్యా. 20:17 మరియు 21:22).

“ఎఱ్ఱసముద్రము” (BDB 410, 693 తోపాటు అప్రత్యక్షభుక్తము) అసలు అర్థము “రెల్లు/కలుపు సముద్రము”. ఈ పదము “దక్షిణ దిశగా వెళ్ళుతున్న తెలియని మరియు రహస్య జలములు” అనుటకు ఉపయోగింపబడింది. ఇది నిర్గమములో ఇశ్రాయేలీయులు దాటిన నీటి సమూహాన్ని సూచించగలదు, ఇక్కడ మరియు 1:40లో కూడా ఇలాగే సూచించబడింది, ఈ నీటి సమూహము సీనాయి అగాధము యొక్క తూర్పుదిక్కున ఉన్న అకేబా అగాధముగా పిలువబడింది. ఒక పా.ని. వాక్యభాగంలో ఈ పదము హిందూ మహాసముద్రాన్ని సూచించింది. 1:40 లోని ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

□ **“యెహోవా నాకు సెలవిచ్చును”** ద్వితీయాపదేశకాండము తనంతట అదే మోషేకు దేవుడిచ్చిన బయలుపాటుగా చిత్రీకరించుకొంది (చూ. 1,2,9,17,31 వచనాలు). యెహోవా తన ప్రజలను ఈ క్రింది వాటి ద్వారా నడిపించాడు:

1. మోషేకు ప్రత్యక్ష బయలుపాటు (చూ. 2వ. వచనము)
2. Shekinah మహిమామేఘము యొక్క కదలిక
3. Urim మరియు Thummim లను ఉపయోగించుకొని (అది., ప్రధాన యాజకుడు)

□ **“శీయారు పర్వతము”** ఇది ఏదోము భూభాగాన్ని సూచిస్తున్నది (చూ. 5వ. వచనము; 1:2; నిర్గ. 3:1; 17:6).

2:3

NASB	“చుట్టు తిరిగితిమి”
NKJV, NRSV	“చుట్టుముట్టితిమి”
TEV	“సంచారము చేసితిమి”
NJB	“చాలా దూరము వెళ్ళితిమి”

ఈ క్రియాపదానికి (BDB 685, KB 738, *Qal* 3వ. వ.లో భావరూపక నిర్మాణము మరియు 1వ. వ. లో ఒక *Qal* అసంపూర్ణకము) అర్థము “తిరుగుట,” “చుట్టు తిరుగు,” “చుట్టుముట్టు”. చెడు అవిశ్వాస తరమును బట్టి ఇశ్రాయేలీయులకు స్పష్టమైన నడిపింపు లేదు. వారు కాదేము బర్నేయా చుట్టూ ముప్పది ఎనిమిది సంవత్సరాలు తిరిగారు అయితే యెహోవా మోషేకు నిర్దేశిత, స్పష్టమైన నడిపింపును ఇవ్వాలని ఆశించాడు. “తిరుగుడు” లేక “పొలిమేర” అనే అర్థాలు ఈ సందర్భానికి సరిగా సరిపోతాయి.

□ **“ఇప్పుడు ఉత్తరదిక్కుకు తిరుగుడి”** బహుశా ఇది సంఖ్యాకాండము 20 ను సూచించవచ్చు, ఇక్కడ ఇశ్రాయేలీయులు ఒకవేళ వారు ఏదేములో నుండి వెళ్ళితే ఏదోమీయులు వారిని అడ్డుకొంటారమోనన్న సందేహాన్ని వ్యక్తం చేశారు. వారు మోయాబీయుల దేశములో నుండి వెళ్ళమని చెప్పినప్పటికీ వారు నిరాకరించారు. ఇది ఒక ప్రారంభ సంఘటనగా వ్రాయబడింది (చూ. ICC పే. 34). ఇక్కడ వారు ఈ దేశాల కేంద్రీయంగా ఉన్న రాజమార్గములో వెళ్ళవచ్చునేమో అని అడిగారు. వారు ఆహారం మరియు నీరు కొనుక్కొడానికి సిద్ధపడ్డారు కానీ ఏదోమీయులు మరియు మోయాబీయులు (లోతు మరియు ఏశావుల ద్వారా వీరు ఇశ్రాయేలీయుల బంధువులు) “కాదు” అని నిరాకరించారు. దానికంటే ఏదోము ద్వారా వెళ్ళాలను కొని, వారి సరిహద్దుల చుట్టూ ప్రయాణించారు.

అనేక హెబ్రీ పదాలవలె దీనికి (BDB 815, KB 937) నిర్దిష్టమైన, వాస్తవ అర్థము (ఉదా. ఇక్కడ) మరియు ఒక పెంపొందిన, సాదృశ్య అర్థము ఉంది. "తిరుగుము" అనేది హెబ్రీ పదము, తరచూ "పశ్చాత్తాపము" గా తర్జుమాచేయబడింది (ఉదా. 2 రాజులు 17:13; 2 దిన. 30:6; యెషయా 44:22; యిర్మియా 3:11-4:2; హోషియా 14:1).

2:4 "ఇట్లనుము" ఈ పదము (BDB 845, KB 1010, *Piel* ప్రార్థనార్థకము), 3వ. వచనములో వలె "తిరుగుము" (BDB 815, KB 937, *Qal* ప్రార్థనార్థకము) యెహోవా యొక్క ఆజ్ఞలను మోషే వ్రాతరూపంలో నమోదు చేస్తున్నట్లు తెలియజేస్తున్నది (*Hithpaal* ప్రార్థనార్థకము 5వ. వచనంలో జస్సీవు వలె ఉపయోగింపబడిన, "వారిని రెచ్చగొట్టకుడి" దాని వలె). ఆయన తానే ప్రత్యక్షంగా వారి ప్రయాణాన్ని నడిపించాడు.

▣

NASB "మీ సహోదరులు"

NKJV "మీ తోటివాళ్ళు"

NRSV "మీ బంధువర్గము"

TEV "మీ దూర బంధువులు"

NJB "మీ దాయాదులు"

ఇంగ్లీషు తర్జుమా హెబ్రీ పదము "సహోదరుడు" (BDB 26) అనే పదాన్ని తెలియజేస్తున్నది. ఇది అనేకసార్లు ఏదోము కొరకు ఉపయోగింపబడింది (ఏశావు యొక్క సంతానము, సంఖ్యా. 20:14; ద్వితీ. 2:4,8; ఓబద్యా 10వ. వచనం).

▣ "వారు మీకు భయపడుదురు" ఇది ఒక ప్రవచన వాఖ్య, అద్భుతరీతిగా రెల్లల సముద్రమును దాటించినందుకు దేవునికి మిర్యాము చెల్లించిన విమోచన కీర్తనకు వైపునకు తిరిగి తీసికొని వెళ్ళుతున్నది. దేవుడు "ఏదోము మరియు మోయాబు ఇశ్రాయేలీయులకు వణుకుదురు" అని ముందుగా తెలియజేస్తున్నాడు (చూ. నిర్గ. 15:15).

2:4, 9, 19 ఈ అధ్యాయమంతా గుర్తించుకోతగ్గ దేవుని సారవభౌమత్వానికి జతచేయబడ్డ అనేక వచనాలున్నాయి:

"నేను మీకియ్యను" (5, 9, 19 వచనాలు)

"నేను ఇచ్చితిని" (5, 9 వచనాలు)

"యెహోవా తమకిచ్చిన" (12వ. వచనము)

"మా దేవుడై యెహోవా మాకిచ్చుచున్న" (29వ. వచనము)

"దేవుడు మనకు అతనిని అప్పగించెను" (33వ. వచనము)

ఈ అధ్యాయం యెహోవా యొక్క సారవభౌమత్వాన్ని అంతర్జాతీయ సరిహద్దులలో చూపుతున్నది (చూ. 32:8; నెహె. 9:22). ఎందుకంటే వీటిలో ప్రతి వచనం స్వాధీనపరచుకోడానికి కొన్ని ప్రజల సమూహాలకు దేశాన్ని ఇచ్చువాడు యెహోవాయే అని నొక్కిచెప్పుతున్నాయి. ఈ అధ్యాయం యెహోవా కేవలం ఇశ్రాయేలీయులకు మాత్రము భూమిని ఇప్పలేదు, ఆయన కొంత ప్రతి జాతికీ ఇచ్చాడు. కొంతమంది వారి పాపములను బట్టి వారికిచ్చిన దేశాన్ని పోగొట్టుకొన్న (ఉదా. ఆది. 15:16) మరియు ఇశ్రాయేలీయులు కూడా కొంతకాలం వారి భూభాగాన్ని వారి పాపములను బట్టి పోగొట్టుకొన్నారు (అది., అష్షూరీ మరియు బబులోనీయుల బహిష్కరణ). ఇది యెహోవా విశ్వమంతటికీ దేవుడని నొక్కి చెప్పుతున్నది. బహుదేవతారాధన ఉన్న కాలంలో, ఇది ఏకదేవత్వంను గురించిన ఒక అద్భుతమైన మాట. ఒక దేవుడు, ఒకే ఒక దేవుడు మాత్రమే ఉన్నాడు, ద్వితీ. 6:4-6). ఆయనే ఏదోమీయులకైనా, మోయాబీయులకైనా, అమోరీయులకైనా, మరెవరికైనా దేశాలను స్వతంత్రం చేసేవాడు (ప్రత్యేకించి, సంఖ్యాజింటు [LXX] లో ద్వితీ. 32:8).

NASB, NRSV,
REB

“మీరు మిక్కిలి జాగ్రత్తగా ఉండండి”

NKJV

“కాబట్టి మిమ్మును మీరు జాగ్రత్తగా ఉంచుకోండి”

TEV

“ఈ వచనాన్ని తరువాత వచనంలో 5వ. వ.లో కలపండి, “అయితే మీరు యుద్ధము ప్రారంభించకూడదు)

NJB

“మరియు మీరు బాగా కాపాడబడుతారు”

అసలు వచనం “కాబట్టి మంచి జాగ్రత్త తీసికోండి” (ఒక సంయోగం, క్రియాపదం [BDB 1036, KB 1581, *Niphal* సంపూర్ణము], మరియు క్రియావిశేషణం [BDB 547]). సప్యూజింటు TEVకి సమానంగా ఉంది.

ఈ వచనం, వివిధ రూపాలలో, ద్వితీయోపదేశకాండంలో అనేక సార్లు ఉపయోగింపబడింది (2:4; 4:9,15,23; 6:12; 8:11; 11:16; 12:13,19,30; 15:9; 24:8). ఇది “మీ మనస్సును సిద్ధంగా ఉంచుకోండి,” “మీరేమి చేస్తున్నారో గమనించుకోండి,” “మీ కార్యాలు ఏమి తెలియజేస్తున్నాయో స్పష్టంగా ఆలోచించండి.”

2:5

NASB

“ఒక అడుగు వలె కొంచెము అయినను”

NKJV

“ఒక అడుగు అంత అయినను”

NRSV, NJB

“ఒక అడుగు పొడవు అంత అయినను”

TEV

“ఒక అడుగు చతురస్రమంత అయినను”

ఇది ఒక అరుదైన హెబ్రీ పదం (BDB 204). ఇది అడుగుపెట్టే స్థలాన్ని సూచిస్తున్నది. ఇదే మూలపదము 11:24 మరియు యెహో. 1:3 లో కూడా ఉపయోగింపబడింది. ఒక విధంగా ఇది యెహోవా నుండి వచ్చిన ఒక ధైర్యపరచే మాట. ఆయన ఏదోము మరయు మోయాబు ఇద్దరికి భూస్థలాన్ని ఇచ్చాడు. ఇందులోని ప్రతి అంగుళం వారిదే! ఆయన ఇశ్రాయేలీయులకు భూభాగాన్ని ఇచ్చే ఆలోచనలో ఉన్నాడు. తన భూభాగము ఇచ్చు బహుమానాలు పదిలపరచబడ్డాయి.

ఇప్పుడు పాపము వలన తుదకు దీనిని కలపవలసివచ్చింది, ఈ జాతులు (అది., ఏదోము మరియు మోయాబు) వారి దేశాలను పోగొట్టుకొన్నారు, ప్రజల వలె నాశనమయ్యారు. భూబహుకరణలన్నీ షరతులతో కూడినవే. ఇది కూడా ఇశ్రాయేలీయుల విషయంలో వాస్తవమే (అది., అష్షూరు మరియు బబులోనీయుల నిర్ణమాలు). దేవుని నిబంధనలన్నీ (ఆదికాండము 6 మరియు 15 తప్ప) షరతులతో కూడినదే.

ఆయన విమోచన ప్రణాళికలన్నీ ఖచ్చితమైనవే (షరతులు లేనివి) కాని ప్రతి వ్యక్తి/జాతి ప్రతిస్పందించాలి, సరిగ్గా నిరంతరం ప్రతిస్పందిస్తూనే ఉండాలి! ఒక నిరంతర విధేయించే విశ్వాస సంబంధము కీలకమై ఉంది. యెహోవా పా.ని. లో కాని క్రొ. ని. లో కాని రెండింటిలో కూడా విశ్వాసము, పశ్చాత్తాపము, విధేయత, ఓర్పులను ఆశిస్తున్నాడు.

2:6 ఇశ్రాయేలీయులు నీరు మరియు ఆహారమును ఏదోము సారభౌమత్వమునకు గుర్తుగా వారి దేశములో కొనుక్కొన్నారు, ఇది యెహోవా చేత ఇవ్వబడింది.

1. “ఆహారము కొనుట (BDB 991, KB 1404, *Qal* అసంపూర్ణకము)
2. నీరు కొనుట” (BDB 500, KB 497, *Qal* అసంపూర్ణకము)

2:7 “ఈ నలువది సంవత్సరములు సంచరించిన సంగతి ఆయన యెరుగును. నీ దేవుడైన యెహోవా నీకు తోడై యున్నాడు, నీకేమియు తక్కువకాదు” ఈ వాక్యభాగము ఆయనకు విరోధంగా ఇశ్రాయేలీయుల తిరుగుబాట్ల మధ్య సయితము దేవుని ప్రేమను వివరస్తున్నది (అది., కనాను దేశమును వారికి ఇవ్వడానికి ఇచ్చిన వాగ్దానం పట్ల వారికి విశ్వాసం లేదు).

అరణ్యసంచార కాలము తక్కువ విశ్వాసము కలిగిన ఇశ్రాయేలీయ తరానికి ఒక తీర్పుగా ఉన్నది, కాని ఇది యెహోవా యొక్క వ్యక్తిగత సన్నిధి మరియు అనుగ్రహకాలముగా మారింది. దీనిని రబ్బీలు యెహోవా మరియు ఇశ్రాయేలీయుల మధ్య జరిగిన హనీమూన్ కాలము అని పిలిచారు. యెహోవా ఈ క్రింది వాటిని అనుగ్రహించాడు:

1. కాపుదల
2. వ్యక్తిగత నడిపింపు
3. ఆహారము
4. నీరు
5. చినిగి పోని బట్టలు
6. యుద్ధాలలో విజయం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 2:8-15

⁸అప్పుడు శేయారులో నివసించు ఏశావు సంతానపు వారైన మన సహోదరులను విడిచి, ఏలతు ఎనోన్లెబెరు అరాబా మార్గమునుండి మనము ప్రయాణము చేసేతిమి. ⁹మనము తిరిగి మోయాబు అరణ్యమార్గమున ప్రయాణము చేయుచుండగా యెహోవా నాతో ఇట్లనెను మోయాబీయులను బాధింపవద్దు; వారితో యుద్ధముచేయ వద్దు. లోతు సంతానమునకు ఆరు దేశమును స్వాస్థ్యముగా ఇచ్చితిని, వారి భూమిలో ఏదియు నీకు స్వాస్థ్యముగా ఇయ్యను. ¹⁰పూర్వకాలమున ఏమీయులనువారు ఆరు దేశములో నివసించిరి. వారు అనాకీయులవలె, ఉన్నత దేహులు, బలవంతులైన బహు జనులు. వారును అనాకీయులవలె రెఫాయీయులుగా ఎంచబడిన వారు. ¹¹మోయాబీయులు వారికి ఏమీయులని పేరు పెట్టిరి. ¹²పూర్వకాలమున హోరీయులు శేయారులో నివసించిరి. ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవా తమకిచ్చిన స్వాస్థ్యమైన దేశములో చేసినట్లు ఏశావు సంతానపువారు హోరీయుల దేశమును స్వాధీన పరచుకొని తమ యెదుటనుండి వారిని నశింపజేసి వారి దేశములో నివసించిరి. ¹³కాబట్టిమీరు లేచి జెరెదు ఏరుదాటుడి అని యెహోవా సెలవియ్యగా జెరెదు ఏరు దాటి తిమి. ¹⁴మనము కాదేషు బర్నేయలోనుండి బయలు దేరి జెరెదు ఏరుదాటువరకు, అనగా యెహోవా వారిని గూర్చి ప్రమాణము చేసినట్లు సైనికులైన ఆ మనుష్యుల తరమువారందరు సేనలోనుండకుండ నశించువరకు మనము నడిచిన కాలము ముప్పది యెనిమిది సంవత్సరములు. అంతేకాదు, వారు నశించువరకు ¹⁵సేన మధ్యనుండి వారిని సంహరించుటకు యెహోవా బాహువు వారికి విరోధముగా నుండెను.

2:8 "అప్పుడు శేయారులో నివసించు ఏశావు సంతానపు వారైన మన సహోదరులను విడిచి. . .మనము ప్రయాణము చేసేతిమి" ఈ "సహోదరులు" అనే పదము హెబ్రీసంధంగా ఉంది. వారు దాయాదులు. వారు ఒకే వంశ పితరుల నుండి వచ్చారు, ఇస్సాకు మరియు రెబకా, కాని బంధువుల వలె కాకుండా మరేదీ విధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు.

"శేయారు" ఏదోము దేశములోని పర్వతాల శ్రేణిని సూచిస్తున్నది. కాబట్టి "శేయారు" మరియు "ఏదోము" అనేవి పర్యాయపదాలు.

2:8, 27 "అరాబా మార్గము" ఇది అరాబా అగాధము నుండి దమస్కు యొక్క "రాజమార్గము" ను సూచిస్తున్నది (చూ. 1వ. వ. మరియు సంఖ్య. 20:17,19; 21:22).

2:8 "ఏలతు" ఇది నిజానికి "తాటి చెట్లు" (BDB 19). ఇది బహుశా ఎజియోను-గేబరుకు సమీపంలో ఉండచ్చు (చూ. 1 రాజులు 9:26), ఇది అరాబా అగాధమునకు ఉత్తరదిక్కు అంచున ఉన్నది.

□ “మోయాబు అరణ్యమార్గము” మాక్కిలియన్ అట్లాస్ బైబిలు, దేశపటము 10 ఈ ఎడారి మార్గము “రాజమార్గము” నకు సమాంతరంగా ఉండినట్లు, అయితే తూర్పుదిశలో చూపుతున్నది. దక్షిణాది ముగింపు ఏదోము ద్వారా సాగుతున్నది మరియు ఇది “ఏదోము అరణ్యమార్గము” వలె పిలువబడింది (చూ. 2 రాజులు 3:8). రాజమార్గము మరియు ఈ చిన్న అరణ్యమార్గము రబ్బాతు-బేనే-అమాను దగ్గర కలుస్తున్నది, ఇది యెరికోకు తూర్పు దిక్కున ఉంది.

2:9 “మోయాబీయులను బాధింపవద్దు; వారితో యుద్ధముచేయ వద్దు” ఇది ఏదోమును గురించిన 2:5 కు సమాంతరముగా ఉంది. పదాలు తేడాగా ఉన్నాయి, అయితే భావం మాత్రం ఒకటిగానే ఉంది.

రెండింటి క్రియాపదాలు కూడా జస్సీవులు:

1. “బాధించుట” (BDB 849 III, KB 1015, *Qal* జస్సీవు , చూ. నిర్గ. 23:22; ఎఫ్సేరు 8:11)
2. “ప్రేరేపించుట” (BDB 173, KB 202, *Hithpael* జస్సీవు , 19,24 వచనాలు; సామె. 28:4; దాని. 11:10)

□ “ఆరు” ఇది బహుశా మొత్తము మీద మోయాబు లేక దీని ముఖ్యపట్టణాన్ని సూచించవచ్చు (చూ. సంఖ్యా. 21:15,28; ద్వితీ. 2:9,18,29; యెషయా 15:1). ఇది ఆర్వోను నది ఎడమ తీరమున ఉండేది.

□ “లోతు సంతానానికి. . .స్వాస్థ్యముగా ఇచ్చితిని” ఆది. 19:37-38 చూడుము

2:10-12 ఈ వచనాలు 20-23; 3:9,11,13-14 వచనాల వలె సంపాదకీయ విశ్లేషణలుగా ఉన్నాయి. ఈ క్రింద ఇవ్వబడినవన్ని మహాకాయలకు ఇవ్వబడిన పేర్లు: (1) *Emim* (10,11 వచనాలు); (2) *Anakim* (10,11,21వచనాలు); (3) *Rephaim* (11,20 వచనాలు). ఈ పదాలు వీటిలో ఏ అర్థానైనా కలిగి ఉండచ్చు (a) పరిమాణంలో లావు లేక పొడవు; (b) ఒక ప్రత్యేకించబడిన జాతి గుంపు నుండి వచ్చిన; లేక (c) ఆ తరువాత యెషయా మరియు యిర్మియాలో ఈ పదము మరణించినవారి లోకానికి ఉపయోగింపబడింది. ఇక్కడ ఇది బహుశా పరిమాణాన్ని సూచిస్తున్నది. 1:28 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

2:12 “హోరీయులు” హోరీయుల (BDB 360) మరియు హోరీయులకు (ABD, వా. 3, 335-338 పేజీలు) మధ్య ఉన్న సంబంధాలను గురించి వివిధ వాదాలు ఉన్నాయి. వారు వీరు ఒకటే అని నేను భావించుటలేదు (ABD, వా. 3, పే. 288). నేనైతే వారు వేర్వేరు జాతులని తలస్తున్నాను, అయినా ఇదే అని నేను పిడివాదము చేయను (NET Bible, పే. 348 #5). హోరీయులు ఏదోము ఇంగా దేశము కాకమునుపు ఏదోము/శీయారు ప్రాంతంలో నివసించిన ఒక జాతి (చూ. ఆది. 14:6; 36:20-30).

2:13 “కాబట్టిమీరు లేచి జెరెదు ఏరుదాటుడి” ఈ రెండు క్రియాపదాలు (BDB 877, KB 1086 మరియు BDB 716, KB 778) రెండూ *Qal* ప్రార్థనార్థకేలే. ఇప్పటికీ యెహోవా మోషే సరిగ్గా ఏమి చేయవలసి ఉంటుందో చెప్పుతున్నాడు.

□ “జెరెదు ఏరు” ఇది మోయాబు మరియు ఏదోముకు మధ్య ఉండిన ఒక ఎండిపోయిన ఏటికి ఉండిన పేరు (చూ. సంఖ్యా. 21:12). ఎండిన ఏటు అంటే ఇది వర్షాకాలంలో బురదతో నిండిన ఒక డొంక, కాలక్రమంలో ఏర్పడే ఒక చిన్న నీటికాల్సే గాని ఒక నది కాదు. ఈ బురుద తరచూ ఒక “దారి” వలె రూపొందేది. ఇది ఏదోము మరియు మోయాబుకు ఒక ఒక సరిహద్దును రూపొందించేది.

“జెరెదు” (BDB 279) అనే పదానికి అర్థము తెలియదు.

2:14 "మనము నడిచిన కాలము ముప్పుది యెనిమిది సంవత్సరములు" ఈ వచనము అరణ్య సంచార కాలానికి ఒక సంక్షిప్త వ్యాఖ్య (చూ. 7వ. వచనము).

2:14, 16 "సైనికులైన ఆ మనుష్యుల తరమువారందరు" "సైనికులైన మనుష్యులు" లలో 20 మరియు 50 సంవత్సరాల వయస్సుగల వారందరూ కలపబడ్డారు (చూ. నిర్గ. 30:14; 38:26; సంఖ్యా. 1:3; 14:29). ఈ చెడు అవిశ్వాస తరమువారందరూ (అది., యెహోవా వాగ్దానాల యందు నమ్మకము లేనివారందూ) రాబోవు యౌవ్యవన తరము వాగ్దాన దేశమును స్వాధీనపరచుకోక ముందు మరణించవలసి ఉంది (చూ. 15వ. వచనము).

□ "యెహోవా ప్రమాణము చేసినట్లు" సంఖ్యా. 14:28-29; ద్వితీ. 1:34-35 చూడుము.

2:15 "యెహోవా బాహువు" క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: దేవుడు మానవునిగా చిత్రీకరించబడుటకు మానవావతార భాష (SPECIAL TOPIC: GOD DESCRIBED AS A HUMAN (ANTHROPOMORPHIC LANGUAGE))

ప్రత్యేక అంశము: దేవుడు మానవునిగా చిత్రీకరించబడుటకు మానవావతార భాష

I. పా.ని.లో ఈ రకమైన భాష అతి సహజము (కొన్ని ఉదాహరణలు)

A. భౌతిక శరీర భాగాలు

1. కళ్ళు - 1:4,31; 6:8; నిర్గ. 33:17; సంఖ్యా. 14:14; ద్వితీ. 11:12; జకర్యా 4:10
2. చేతులు - నిర్గ. 15:17; సంఖ్యా. 11:23; ద్వితీ. 2:15
3. బాహువు - నిర్గ. 6:6; 15:16; సంఖ్యా. 11:23; ద్వితీ. 4:34; 5:15
4. చెవులు - సంఖ్యా. 11:18; 1 సమూ. 8:21; 2 రాజులు 19:16; కీర్త. 5:1; 10:17; 18:6
5. ముఖము - నిర్గ. 32:30; 33:11; సంఖ్యా. 6:25; ద్వితీ. 34:10; కీర్త. 114:7
6. వేళ్ళు - నిర్గ. 819; 31:18; ద్వితీ. 9:10; కీర్త. 8:3
7. స్వరము - ఆది. 3:8,10; నిర్గ. 15:26; 19:19; ద్వితీ. 26:17; 27:10
8. పాదములు - నిర్గ. 24:10; యెహెజ్కేలు 43:7
9. మానవ రూపము - నిర్గ. 24: 9-11; కీర్త. 47; యెషయా 6:1; యెహెజ్కేలు 1:26
10. ప్రభువు యొక్క దేవదూత - ఆది. 16:7-13; 22:11-15; 31:11,13; 48:15-16; నిర్గ. 3:4,13-21; 14:19; న్యాయా. 2:1; 6:22-23; 13:3-22

B. భౌతిక కార్యాలు

1. సృష్టి యొక్క యాంత్రీకరణ కొరకు మాట్లాడుట - ఆ.కా. 1:3,6,9,11,14,20,24,26
2. ఏదేను వనములో నడుచుట (నడినట్లు అనిపించుట) - ఆ.కా. 3:8; 18:33; హబ. 3:15
3. నోవాహు ఓడ తలుపు మూయుట - ఆ.కా. 7:16
4. బలుల వాసన చూచుట - ఆ.కా. 8:21; లేవీ. 26:31; ఆమోసు 5:21

5. క్రిందకు దిగి వచ్చుట - ఆ.కా. 11:5; 18:21; నిర్గ. 3:8; 19:11,18,20)

6. మోషేను పాతిపెట్టుట - ద్వితీ. 34:6

C. మానవ ఉద్దేశాలు (కొన్ని ఉదాహరణలు)

1. బాధపడుట/పశ్చాత్తాపపడుట - ఆ.కా. 6:6,7; నిర్గ. 32:14; న్యాయ. 2:18; 1 సమూ. 15:29,35; ఆమోసు 7:3,6

2. కోపము - నిర్గ. 4:14; 15:7; సంఖ్యా. 11:10; 12:9; 22:22; 25:3,4; 32:10,13,14; ద్వితీ. 6:5; 7:4; 29:20

3. అసూయ - నిర్గ. 20:5; 34:14; ద్వితీ. 4:24; 5:9; 6:15; 32:16,21; యెహోషువా 24:19

4. అసహ్యించుకొనుట/ఏవగించుకొనుట - లేవీ. 20:23; 26:30; ద్వితీ. 32:19

D. కుటుంబ పదజాలము (కొన్ని ఉదాహరణలు)

1. తండ్రి

a. ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క - నిర్గ. 4:22; ద్వితీ. 14:1; యెషయా 1:2; 63:16; 64:8; యిర్మయా 31:9; హోషియా 11:1

b. రాజుల యొక్క - 2 సమూ. 7:11-16; కీర్త. 2:7

c. తండ్రిలా వ్యవహరించి సాద్యశ్యాలు - ద్వితీ. 1:31; 8:5; 32:6-14; కీర్త. 27:10; సామె. 3:12; యిర్మయా 3:4,22; 31:20; హోషియా 11:1-4; మలాకీ. 3:17

2. తల్లితండ్రి - హోషియా 11:1-4

3. తల్లి - కీర్త. 27:10; యెషయా 49:15; 66:9-13 (పాలిచ్చు తల్లి వల)

4. నమ్మకమైన యువ ప్రేమికుడు - హోషియా 1-3

II. ఈ విధమైన భాషను వాడడానికి కారణాలు

A. మానవాళికి తనను తాను బయలుపరుచుకోవడము దేవునికి ఆవసరమై ఉంది. సర్వవ్యాప్తముగా దేవుడు ఒక మానవ రూపమెత్తిన పురుషుడు అని చెప్పడానికి కారణము దేవుడు ఆత్మయై ఉన్నాడు!

B. పతనమైన మానవాళికి తనను తాను బయలుపరుచుకోవడానికి మానవ జీవితములోని ముఖ్యముగా ఉన్న అర్థవంతమైన దృక్పథాలను తీసికొంటాడు (తండ్రి, తల్లి, ప్రేమికుడు)

C. అవసరమైన సమయాలలో (ఆ.కా. 3:8), దేవుడు కేవలము భౌతిక శరీరానికి పరిమితమవ్వడానికి ఇష్టపడడు (చూ. నిర్గమకాండము 20; ద్వితీయోపదేశకాండము 5)

D. ఉన్నతమైన మానవావతారము యేసు అవతారము! దేవుడు బొతికంగా, తాకడానికి వీలుగా మారాడు (చూ. 1 యోహాను 1:1-3). దేవుని సందేశము దేవుని వాక్యముగా మారింది (చూ. యోహాను 1:1-18).

III. మంచి క్లుప్త తర్కణ కొరకు G. B. Caird, *The Language and Imagery of the Bible* (ది లాంగ్వేజ్ అండ్ ఇమాజరీ ఆఫ్ ది బైబిల్), 10వ. అధ్యాయం, *The International Standard Bible Encyclopaedia* (ది ఇంటర్నేషనల్ స్టాండర్డ్ బైబిల్ ఎన్సైక్లోపీడియా), పేజీలు. 152-154 చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 2:16-25

¹⁶సైనికులైన వారందరు ప్రజలలోనుండి లయమైపోయిన తరువాత యెహోవా నాకు ఈలాగు సెలవిచ్చెను. ¹⁷నేడు నీవు మోయాబునకు సరిహద్దుగానున్న ఆరు దేశము దాటబోవుచున్నావు. ¹⁸అమ్మోనీయుల మార్గమున వెళ్లనప్పుడు ¹⁹వారిని బాధింపవద్దు, వారితో యుద్ధము చేయవద్దు. ఏలయనగా లోతు సంతానమునకు దానిని స్వాస్థ్యముగా ఇచ్చినందున అమ్మోనీయుల దేశములో నీకు స్వాస్థ్యము నియ్యను. ²⁰అదియు రెఫాయీయుల దేశమని యెంచబడుచున్నది. పూర్వమందు రెఫాయీ యులు అందులో నివసించిరి. అమ్మోనీయులు వారిని జంజువీమయులందురు. ²¹వారు అనాకీయులవలె ఉన్నత దేహులు, బలవంతు లైన బహు జనులు. అయితే యెహోవా అమ్మోనీయుల యెదుటనుండి వారిని వెళ్లగొట్టెను గనుక అమ్మోనీయులు వారి దేశమును స్వాధీనపరచుకొని వారి చోట నివసించిరి. ²²అట్లు ఆయన శేయారులో నివసించు ఏశావు సంతానముకొరకు చేసెను. ఎట్లనగా ఆయన వారి యెదుటనుండి హోరీయులను నశింపజేసెను గనుక వారు హోరీయుల దేశమును స్వాధీనపరచుకొని నేటి వరకు వారిచోట నివసించుచున్నారు. ²³గాజావరకు గ్రామములలో నివసించిన ఆవీయులను కప్తోరులోనుండి బయలుదేరి వచ్చిన కప్తారీయులు నశింపజేసి వారిచోట నివసించిరి. ²⁴మీరు లేచి సాగి అర్నోను ఏరుదాటుడి; ఇదిగో అమోరీయుడైన హెబ్బోను రాజగు సీహోనును అతని దేశమును నీ చేతికి అప్పగించితిని. దాని స్వాధీన పరచుకొన మొదలుపెట్టి అతనితో యుద్ధము చేయుడి. ²⁵నేడు నేను నీవలని భయము నీవలని వెరపు ఆకాశము క్రిందనున్న సమస్త దేశముల వారికిని పుట్టంప మొదలు పెట్టుచున్నాను. వారు నిన్ను గూర్చిన సమాచారము విని నీయెదుట వణకి మనోవేదన నొందుదురు.

2:16 “సైనికులైన వారందరు ప్రజలలోనుండి లయమైపోయిన తరువాత” ఇది పేమామయుడైన దేవుడు మరియు న్యాయశీలుడైన దేవుడుకు మధ్య సమతౌల్యతను చూపుతున్నది. కేవలం శిక్షించాలనేదే దేవుని లక్ష్యం కాదు, వారి తప్పుల నుండి తన ప్రజలు నేర్చుకోవాలన్నదే దేవుని ఉద్దేశ్యమై ఉన్నది. కాబట్టి, తన మరణ శిక్ష క్రింద ఈ ప్రజలను 38 సంవత్సారాలు తిప్పాడు అయినా వారిని పోషించాడు, ప్రేమించాడు, వారికి అనుగ్రహించాడు. ఇది అకస్మాత్తుగా సంభవించిన మరణము కాదు, ఇది ఒక అకాల మరణం. కాదేషు-బర్నేయా వచ్చిన ప్రతి మనుష్యుడు, 20 మరియు అంతకు మించిన వయస్సున్న మగవారు, యెహోషువా మరియు కాలేబు తప్ప అందరూ మరణించాలి.

2:19 ఇది 2:5 మరియు 2:9 వచనాలకు సమాంతర వచనము. ఇందులో 9వ. వచనములో ఉన్న క్రియాపదాల్ ఉన్నాయి. ఇక్కడున్న మొదటిది (BDB 849, KB 1015) అర్థము విషయంలో ఒక జస్సీవుగా ఉంది కాని నిర్మాణములో కాదు. రెండవది (BDB 173, KB 202) ఒక *Hithpael* జస్సీవు. అమోనీయులు కూడా లోతును బట్టి ఇశ్రాయేలీయుల బంధువులే.

2:20 “(అదియు రెఫాయీయుల దేశమని యెంచబడుచున్నది)” ఇది ఈ స్థలంలో నివసిస్తున్న ఒక జాతి సమూహం. వారు *Zamzummin* అని కూడా పిలువబడ్డారు. 21 వచనం వీరు మహాకాయులులలో ఒక భాగమై ఉండినారు అని తెలుపుతున్నది (చూ. 9వ. వచనము). 1:20 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

▣ “జంజువీయులు” అదికాండము 14:5 చూడుము.

2:21 యెహోవా ఏశావు (5,22 వచనాలు) మరియు లోతు (9-10, 21-22 వచనాలు) వంశస్తులకు విశ్వసనీయుడుగా ఉండినాడు. ఇదే ఇశ్రాయేలీయుల విజయాన్ని తెలియపరచే “యెహోవా యుద్ధము” ఏదోము మరియు అమోనీయులు వారి జాతి భూభాగాలను జయించే దానికి కూడా ఉపయోగింపబడింది.

2:23

NASB, NRSV,
TEV, REB "అవ్వీమీయులు"
NKJV "అవిమీయులు"
NJB "అవ్వీయులు"

ఈ పదానికి (BDB 732) రెండు అర్థాలు ఉన్నాయి:

1. పాలస్తీనా దక్షిణ ప్రాంతాన్ని స్వతంత్రించుకొని ఉండిన ప్రజల సమూహము. వారు అగ్గీయ ప్రజల ద్వారా జయింపబడ్డారు (అది., పాలస్తీయులు). ఇంకా Albright వారిని హిక్సోసు వాసులతో కలిపి చెప్పాడు (చూ. ADB, వా. 1, పే. 531). ఈ అధ్యాయం ఓడింపబడి, తరిమివేయబడిన స్థలములలోని అసలు నివాసుల యొక్క పట్టికను వ్రాసింది.
2. ఈ పదము ఆ తరువాత యెషయా బెన్యామీను యొక్క జాతి కేటాయింపు పట్టణము యొక్క పేరుగా మారింది (చూ. యెహోషువా 18:23). కొంతమంది పండితులు వీరు హాయి నుండి వచ్చిన ప్రజలుగా సంక్షిప్తపరిచారు.

□ "కష్టోరులోనుండి బయలుదేరి వచ్చిన కష్టారీయులు" ఈ పదము (BDB 499) క్రేతు, కుప్ర, కపదోకియ, లేక ఉత్తర ఐగుప్తు ద్వీపాలు కావచ్చు (చూ. ఆది. 10:13-14). దీని గురించి సరిగ్గా మనకు తెలియదు. కష్టారీయులు (కష్టోరుకు బహువచనం) బహుశా పిలిష్తీయులకు బంధువులు కావచ్చేమో (చూ. ఆది. 10:14; యిర్మియా 47:4; ఆమోసు 9:7).

2:24 ఈ వచనంలో అనేక ఆదేశాలు ఉన్నాయి:

1. "లేచి" - BDB 877, KB 1086, *Qal* ప్రార్థనార్థకము, చూ. ఆది. 13:17
2. "సాగి" - BDB 652, KB 704, *Qal* ప్రార్థనార్థకము, చూ. ద్వితీ. 1:19; 2:1
3. "దాటి" - BDB 716, KB 778, *Qal* ప్రార్థనార్థకము, చూ. యెషయా 23:12
4. "ఇదిగో" - BDB 906, KB 115, *Qal* ప్రార్థనార్థకము,
5. "ప్రారంభించుము" - BDB 320 III, KB 319, *Hiphil* ప్రార్థనార్థకము, చూ. ద్వితీ. 2:31
6. "స్వాధీనపరచుకొనుము" - BDB 439, KB 441, *Qal* ప్రార్థనార్థకము, చూ. ద్వితీ. 1:8,21; 2:31; 9:23
7. "యుద్ధము చేయుము" - BDB 173, KB 202, *Hithpaal* ప్రార్థనార్థకము, చూ. ద్వితీ. 2:5,9,19; దాని. 11:10

యెహోవా తన ప్రజలను వారి పితరులు చేసినట్లు తనను నమ్మి తనకు విధేయిందమని ఆదేశిస్తున్నాడు, బలపర్చుతున్నాడు, సవాలు విసరుతున్నాడు. వారు విధేయించినట్లైతే దేశము వారి సొంతమవుతుంది!

□ "అమ్మోనీయులు" 1:4 లోని నోట్ చూడుము. ఈ రాజ్యము యొక్క ముఖ్యపట్టణము హెషోన్. ఇది రూబేను యొక్క జాతుల సరిహద్దుగా మారింది.

2:25 "పుట్టింప మొదలు పెట్టుచున్నాను" ఈ రెండు పదాలు 24వ. వచనంలో ప్రార్థనార్థకాలుగా ఉన్నాయి. ఒకవేళ వారు ఆయనను నమ్మి స్థానిక నివాసులతో యుద్ధముచేస్తే వారి తరుపున ఒక యోధుని వలె ఉండడానికి దేవుడు సిద్ధంగా ఉన్నాడు!

□ "భయము మరియు వెరపు" మొదటి పదానికి (BDB 808) అర్థము "భయభీతులలో ఉండడం" లేక "భయము":

1. ఇశ్రాయేలీయుల శత్రువుల వారిని భయపెట్టుతున్నారు - ద్వితీ. 2:25; 11:25; కీర్త. 105:38
2. ఒకవేళ వారు పాపము చేసి ఉన్నట్లైతే ఇశ్రాయేలీయుల యెహోవాకు భయపడుతారు - ద్వితీ. 28:66,67

3. యెహోవాకు భయపడాలి - కీర్త. 119:120

రెండవ పదము (BDBD 432) నకు అర్థము "భయపడుటకు":

1. దేవుని యెడల భయము - నిర్గ. 20:20
2. దేవుని యెడల భయభక్తులు - కీర్త. 2:11; 5:; 90:11; 119:38
3. మరణభయము - కీర్త. 55:4-5
4. ఇశ్రాయేలీయుల భయము - ద్వితీ. 2:25

▣ "అకాశము క్రిందనున్న సమస్త దేశముల వారికిని" ఇది ఒక స్పష్టమైన అతిశయోక్తి (అది., భూదిగంతములు, 4:19; దాని. 9:12). ఇది కనాను నివాసులను సూచిస్తున్నది.

▣ "వణికి మరియు మనోవేదననొందుదురు" ఇది "భయము మరియు వెరపు" కు సమాంతరముగా ఉంది. మొదటి క్రియాపదమునకు (BDB 919, KB 1182, *Qal* సంపూర్ణము) అర్థము "కంపరము" లేక "వణకు" (చూ. సామె. 29:9; యెషయా 14:9). రెండవ క్రియాపదమునకు (BDB 296, KB 297, *Qal* సంపూర్ణము) అర్థము "నాట్యము" "తిరుగుట" (చూ. విలా. 4:6) లేక "గిజగిజలాడుట" (చూ. యెషయా 23:4; 26:18 [జన్మనిచ్చుట]).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 2:26-31

²⁶అప్పుడు నేను కెదేమోతు అరణ్యములోనుండి హెబ్రోను రాజైన సీహోనునొద్దకు దూతలను పంపి ²⁷నన్ను నీ దేశముగుండ దాటిపోనిమ్ము, కుడియెడమలకు తిరుగక త్రోవనే నడిచిపోవుదును. ²⁸నాయొద్ద రూకలు తీసికొని తినుటకు భోజనపదార్థములు నా కిమ్ము; నాయొద్ద రూకలు తీసికొని త్రాగుటకు నీళ్లిమ్ము. ²⁹శేయీరులో నివసించు ఏశావు సంతాన పువారును ఆరులో నివసించు మోయాబీయులును నాకు చేసినట్లు, మా దేవుడైన యెహోవా మాకిచ్చుచున్న దేశములో ప్రవేశించుటకై యొర్దాను దాటువరకు కాళి నడకచేతనే నన్ను వెళ్లనిమ్మని సమాధానపు మాటలు పలికించితిని. ³⁰అయితే హెబ్రోను రాజైన సీహోను మనలను తన దేశమార్గమున వెళ్ల నిచ్చుటకు సమ్మతించలేదు. నేడు జరిగినట్లు నీ చేతికి అతని అప్పగించుటకు నీ దేవుడైన యెహోవా అతని మనస్సును కఠినపరచి అతని హృదయమునకు తెగింపు కలుగజేసెను. ³¹అప్పుడు యెహోవాచూడుము; సీహోనును అతని దేశమును నీకు అప్పగించ మొదలు పెట్టియున్నాను. అతని దేశము నీదగునట్లు నీవు దాని స్వాధీనపరచుకొన మొదలు పెట్టుమని నాతో చెప్పెను.

2:26 "కెదేమోతు" ఇది ఆర్నోను నది యొక్క ఉత్తర దిక్కును (లేక నివాసస్థలాన్ని) సూచిస్తున్నది, కాని సరిగ్గా ఇది ఎక్కడుందో మనకు తెలియదు. ఆ తరువాత ఇది లేవీయుల పట్టణంగా మారింది (చూ. యెహో. 21:37).

2:27 "నన్ను నీ దేశముగుండ దాటిపోనిమ్ము . . . త్రోవనే నడిచిపోవుదును" మొదటి క్రియాపదము (BDB 716, KB 778, *Qal* ఉద్బోధకము) తరచూ ఈ చారిత్రక సంగ్రహములో ఉపయోగించబడింది (చూ. 2:4,8,13,14,18,24,27,28,29,30; 3:18,21,25,27,28; 4:14,21,22,26). మరొక పాఠ్యభాగ ఆకృతి హెబ్రీ పదం విభక్తిప్రత్యయము రెంటింపుతో ఉన్న 'దారి' లేక "రోడ్డు". వారు ప్రధాన మార్గము నుండి తొలిగిపోకుండునట్లు చెప్పడానికి ఇది ఒక విధానం. ఇది రాజయొక్క మార్గమును సూచిస్తున్నది, ఇది ఏదోము, మోయాబు మరియు సీహోను గుండా వెళ్లుతున్నది. మోషే ఒకవేళ వారి రాజు వెళ్ళడానికి అభ్యంతరపరచినా వారు ఎలాంటి ఇబ్బంది పెట్టకుండా ఈ రాజ్యాల గుండా వెళ్ళాలని చెప్పుతున్నాడు. ఏదోము విషయంలో (చూ. 6వ. వచనం) కూడా మోషే ఇలాగే చెప్పాడు (చూ. 29వ. వచనం).

□ “కుడియెడమలకు తిరుగక త్రోవనే నడిచిపోవుదును” గమనించండి, మోషే ఒక సాధికారిక భావంతో మాట్లాడుతున్నాడు. బైబిలు అపార్థముల యొక్క ఎక్కువ భాగం బైబిలు యొక్క సాధికారిక బయలుపాటు వర్సెస్ ఆధునిక, ప్రాశ్నాత్మ సమాజాల యొక్క వ్యక్తిగతపరమైన గురి అవగాహన లేకపోవడమే. వ్యక్తిగత హక్కులు మరియు ఆధికారాలు పా.ని. యొక్క సాంఘిక సామూహిక కుంటుబడ్డాయి.

ఈ వచనం ఒక దారి లేక మార్గము వలె ఉన్న బైబిలుకు సంబంధించిన పా.ని. జాతీయమును ఆధారం చేసికొని ఉంది (ఉదా. కీర్త. 119:105). దేవుని యొక్క చిత్తము స్పష్టంగా ఉంది. ఇక్కడ ఈ భావం అక్షరాక్షరంగా ఉంది (అది., రహదారి). కాబట్టి “కుడియెడమలకు” అనే వచనం అక్షరాక్షరం. సహజంగా ఇది ఆత్మసంబంధిత జీవితం కొరకు సాధ్యశ్యంగా ఉపయోగింపబడింది (ఉదా. 20:17; 22:26; ద్వితీ. 5:32; 17:11,20; 28:14; యెహో. 1:7; 23:6; 1 రాజులు 22:2).

2:30 “నీ దేవుడైన యెహోవా అతని మనస్సును కఠినపరచి అతని హృదయమును కఠినపరచి కలుగజేసెను” మొదటి క్రియాపదము (BDB 904, KB 1151, *Hiphil* సంపూర్ణము) నకు అర్థము మొండితనము లేక మెడబిరుసు అనే భావములోని “కఠినంగా ఉండడం”:

1. 1:17; 15:18 లలో *Qal* అసంపూర్ణకము ఉపయోగింపబడింది
2. నిర్గ. 7:3; 13:15 లలో *Hiphil* బహిష్కరణకు మందు దేవుడు ఫరో మనస్సును కఠినపరచిన దానితో సంబంధించి ఉపయోగింపబడింది
3. ద్వితీ. 10: 16 లో *Hiphil* ఇశ్రాయేలీయులు తమ హృదయాలను కఠినం చేసికొనకూడదు లేక మొండిగా ఉండకూడదనే హెచ్చరికతో ఉపయోగింపబడింది

రెండవది సీహోను యొక్క హృదయము (అది., చిత్తము) దేవుడు కఠినపర్చిన సందర్భానికి సమాంతరముగా ఉంది.

రెండవ క్రియాపదం (BDB 54, KB 69, *Piel* సంపూర్ణము) నకు అర్థం “బలంగా ఉండడం.” ఇది సహజంగా సానుకూల భావంతో ఉపయోగింపబడింది (చూ. ద్వితీ. 3:28; 31:6,7,23), అయితే ఇక్కడ ఇది “మొండితనము” నకు సమాంతరముగా ఉపయోగింపబడింది (చూ. ద్వితీ. 15:7; 2 దిన. 36:13).

ఇది ఏమైతే ఫరోకు సంభవించిందో దానికి సమానంగా ఉంది: (1) దేవుడు తన హృదయాన్ని కఠినపరచుకొన్నాడు (చూ. నిర్గ. 8:15,32; 9:34). ఈ వచనాలు దేవుని యొక్క సార్వభౌత్వాన్ని మరియు దేవునిచే ఇవ్వబడిన మానవ ఐచ్ఛిక స్వేచ్ఛ రెంటిని తెలియజేస్తున్నాయి. ఈ వాక్యము ఫరో (నిర్గమకాండములలో) మరియు సీహోను (ద్వితీయోపదేశకాండములో) లకు ఐచ్ఛిక స్వేచ్ఛలు ఉన్నట్లు తలుపుతున్నది, లేకపోతే మోషే ఎందుకు వారికి సమాధాన అర్పణను ఇవ్వడానికి ముందుకు వచ్చాడు? దేవుని అన్ని విషయాలను తన ఆధీనంలో ఉంచుకొని ఉన్నాడు అనేది భావము. దేవుడు అనుకూల పరిస్థితులను కల్పించాడు కాని వారు నిరాకరించారు (*Hard Sayings of the Bible* [హార్డ్ సేయింగ్స్ ఆఫ్ ది బైబిల్], 142-143 పేజీలు చూడుము). రోమీయులకు 9 మరియు 10 అధ్యాయాలు కూడా ఇదే వైవిధ్యాన్ని చూపుతున్నది. 9వ. అధ్యాయం దేవుని సార్వభౌమత్వము మీద గురి ఉంచగా, 10వ. అధ్యాయంలో అనేక సార్వత్రిక ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయి (చూ. 4వ. వచనము, “ప్రతి ఒక్కరు”; 11, 13 వచనాలు, “ఎవరైనా సరే”; 12వ. వచనం “అందరూ” [రెండుసార్లు]). క్రింది ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: యెహోవా కఠినపరచెను (SPEICAL TOPIC: GOD HARDENED)

ప్రత్యేక అంశము: యెహోవా కఠినపరచెను (యెహోవా 12:40; రోమా 9:18; 11:7,25)

చూడడానికి వైరుధ్యంగా కనిపిస్తున్న ఇది సిద్ధాంతపరమైన పద్ధతుల పోటీల మధ్యలో సిద్ధాంతపరమైన ఘర్షణగా మారింది:

1. దేవుని సార్వభౌమత్వము వర్సెస్ మానవ ఐచ్ఛిక స్వేచ్ఛ
2. అగస్టైన్ వర్సెస్ పిలాజియస్

3. కార్ల్స్ వర్సెస్ అర్మీనియన్

నావరకైతే రెండూ కూడా బైబిలుపరమైన సత్యాలే. రెంటినీ కూడా సిద్ధాంతపరమైన ఉత్తిళ్ళగా ఎంచాలి (ప్రత్యేక అంశము:

ఎన్నిక/ముందుగా నిర్ణయించడం మరియు సిద్ధాంతపరమైన సమతౌల్యత యొక్క ఆవశ్యకము చూడుము). "నిబంధన" అనే అంశము రెంటినీ ఒకటిగా ఉంచుతుంది (ప్రత్యేక అంశము: నిబంధన చూడుము). ఎప్పుడుగాని దేవుడు మొదటి అడుగువేసి, ప్రణాళికను సిద్ధపర్చి, మానవాళికి పిలుపు నిస్తాడు (ఉదా. యెహోను 6:44,65), అయితే మన నిర్ణయాలకు మనమే బాధ్యత వహించవలసి ఉంటుంది (ఉదా. యెహోను 1:12; 3:16). మానవ బాధ్యత మరియు దాన్ని పర్యావసానాలు మానవ స్వేచ్ఛను శాసిస్తాయి (అది., ఆత్మ సామర్థ్యము)! నీతికార్యాల వాస్తవిక నిర్ణయాలను ఆధారం చేసికొని ఉంటాయి. లేఖనాలు రెండు సత్యాలను నొక్కి చెపుతున్నాయి (అది., సిద్ధాంతపరమైన దృవాల; ప్రత్యేక అంశము: తూర్పుప్రాంత సాహిత్యం [బైబిలుపరమైన వైరుధ్యాలు] చూడుము)!

దేవుని సార్వభౌమత్వము, "విమోచించుటకు నేను ప్రారంభించితి" మరియు మానవ ఇచ్చిక స్వేచ్ఛ, "దేశమును స్వాధీనపరచుకొనుటకు ప్రారంభించండి" అనేవాటిని గమనించండి!

ఖచ్చితంగా మనకు ఈ సిద్ధాంతపరమైన కష్టము మనకున్న ప్రాచీన హెబ్రీ సిద్ధాంత జాతీయము యొక్క అపార్థముతో రూడిచేస్తుంది. ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క ప్రత్యేక ఏకదేవత్వము వారు దీనిని ప్రతి అంశములోను దీనిని సంరక్షించుకొనేట్లు చేసింది (ప్రత్యేక అంశము: ఏకదేవత్వము చూడుము). ఏది దానంతటదే జరిగిపోదు. కారణభూతుడు కేవలం ఒకే ఒకడు – యెహోవా. దీనిని నొక్కిచెప్పే వాక్యాలు (చూ. ప్రసంగి 7:14; యెషయా 45:7; ఆమోసు 6:3) ఆధునికులను ఈ విధంగా చేసింది:

1. దేవునికి చెడును ఆపాదించింది
2. దేవునికి ఒక విప్లవాత్మక సార్వభౌమత్వ రూపాన్ని ఇచ్చింది

Copyright © 2014 Bible Lessons International

ప్రత్యేక అంశము: హృదయము (క్రొ. ని) (SPEICAL TOPIC: THE HEART (NT))

ప్రత్యేక అంశము: హృదయము (క్రొ.ని)

బైబిలు ప్రాచీన భాషాంతర క్రొ.ని.లో ఈ పదానికి వాడవబడిన గ్రీకు పదము *kardia* (కార్డియా). ఇది హీబ్రూ పదము *leb* ను ప్రతిబింబిస్తుంది(BDB 523, KB 513). అనేక రకాలుగా ఇది ఉపయోగపడింది (చూ. Bauer, Arndt, Gingrich and Danker, *A Greek-English Lexicon*, 2వ ముద్రణ, [ఎగ్రీక్-ఇంగ్లీష్ లెక్సికాన్], పే. 403-404)

1. ఇది భౌతిక జీవితానికి కేంద్రము, వ్యక్తి కొరకు ఒక దృష్టాంతము (చూ. అ.కా. 14:17; 2 కొరింథీ. 3:2-3; యాకోబు 5:5)
2. ఆత్మసంబంధ జీవితానికి కేంద్రము (అది., నీతి)
 - a. హృదయాలను దేవుడు ఎరిగిఉన్నాడు (చూ. లూకా 16:15; రోమా 8:27; I కొరింథీ. 14:25; I థెస్స. 2:4; ప్రకటన 2:23)
 - b. మానవజాతి ఆత్మసంబంధ జీవితానికి ఉపయోగపడుతుంది (చూ. మత్తయి 15:18-19; 18:35; రోమా 6:17; I తిమోతి 1:5; 2 తిమోతి 2:22; I పేతురు 1:22)
3. తాత్వికజీవితానికి కేంద్రము (అది., మేధస్సుకు, చూ. మత్తయి 13:15; 24:48; అ.కా. 7:23; 16:14; 28:18; 27; రోమా 1:1; 10:6; 16:18; 2 కొరింథీ. 4:6; ఎఫెసీ. 1:18; 4:18; యాకోబు 1:26; 2 పేతురు 1:19; ప్రకటన 18:7; హృదయము మనస్సుకు సమానార్థము అని 2 కొరింథీ. 3:14 మరియు ఫిలిప్పీ. 4:7లలో ఉంది)
4. ఇచ్చకు కేంద్రము (అది., స్వేచ్ఛ, చూ. అ.కా. 5:4; 11:23; 1 కొరింథీ. 4:5; 7:37; 2 కొరింథీ. 9:7)
5. భావోద్వేగాలకు కేంద్రము (చూ. మత్తయి 5:28; అ.కా. 2:26, 37; 7:54; 21:13; రోమా 1:24; 2 కొరింథీ. 2:4; 7:3; ఎఫెసీ. 6:22;

ఫిలిప్పీ. 1:7)

6. ఆత్మ క్రియలకు అసమానమైన ప్రదేశము (చూ. రోమా 5:5; 2 కొరింథీ. 1:22; గలతీ. 4:6 [క్రీస్తు మన హృదయాలలో ఉన్నాడు. ఎఫెసీ. 3:17])
7. ఒక వ్యక్తిని గురించి చెప్పడానికి హృదయము ఒక దృష్టాంత విధానము (చూ. మత్తయి 22:37, ద్వితీ. 6:5 సూచించింది).
హృదయాలోచనలు, ఉద్దేశాలు, క్రియలు ఒక వ్యక్తిని వ్యక్తిత్వాన్ని తెలియజేస్తాయి. పా.ని.లోని కొన్ని దిగ్భ్రాంతి కలిగించే పద ప్రయోగాలు:
 - a. ఆ.కా. 6:6; 8:21లో “దేవుడు తన హృదయములో సంతాపము నొందెను” ఇంకా హోషియా 11:8-9 కూడా చూడుము
 - b. ద్వితీ. 4:29; 6:5లో “నీ పూర్ణ హృదయముతోను నీ పూర్ణ ఆత్మతోను”.
 - c. ద్వితీ. 10:16లో “సున్నతిలేని హృదయము” ఇంకా రోమా 2:29
 - d. యెహెజ్కేలు 18:31-32లోని “నూతన హృదయము”
 - e. యెహెజ్కేలు 36:26లో “నూతన హృదయానికి” వర్సెస్ “రాతి హృదయానికి” (చూ. యెహె. 11:19; జకర్యా 7:12).

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

2:31 24వ. వచనములోని మూడు ప్రార్థనార్థకాలు తిరిగి చెప్పబడ్డాయి:

1. “చూడుము” - BDB 906, KB 115, *Qal* ప్రార్థనార్థకము
2. “ప్రారంభించు” - BDB 320, KB 319, *Hiphil* ప్రార్థనార్థకము
3. స్వాధీనపర్చుకోండి” - BDB 439, KB 441, *Qal* ప్రార్థనార్థకము

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 2:32-37

³²సీహోనును అతని సమస్త జనమును యాహసులో యుద్ధము చేయుటకై మనకు ఎదురుగా బయలుదేరి రాగా ³³మన దేవుడైన యెహోవా అతనిని మనకు అప్పగించెను గనుక మనము అతనిని అతని కుమారులను అతని సమస్త జనమును హతము చేసి ³⁴ఆ కాల మున అతని సమస్త పురములను పట్టుకొని, ప్రతి పురమును అందలి స్త్రీ పురుషులను పిల్లలను శేషమేమియులేకుండ నాశనము చేసితిమి. ³⁵పశువులను మనము పట్టుకొనిన పురముల సొమ్మును దోపిడిగా దోచుకొంటిమి. ³⁶అర్సోను ఏటిలోయ దరినున్న అరోయేరును ఆ యేటియెద్దనున్న పురము మొదలుకొని గిలాదువరకు మనకు అసాధ్యమైన నగర మొకటియు లేకపోయెను. మన దేవుడైన యెహోవా అన్నిటిని మనకు అప్పగించెను. ³⁷అయితే అమ్మానీయుల దేశమునకైనను యబ్దోకు ఏటి లోయలోని యే ప్రాంత మునకైనను ఆ మన్నెములోని పురములకైనను మన దేవు డైన యెహోవా పోకూడదని చెప్పిన మరి ఏ స్థలమున కైనను నీవు సమీపింపలేదు.

2:32 “మనకు ఎదు రుగా బయలుదేరి రాగా” సీహోను ఓడిపోయాడు ఎందుకంటే ఆయన తన తన ప్రాకారాలుగల పట్టణాలను పోగొట్టున్నాడు, మైదానాలలో ఆయన ఓడిపోయాడు. దేవుడు తన ఉద్దేశ్యాలను నెరవేర్చుకోడానికి మానవులు గర్వాలను ఉపయోగించుకొంటాడనుటకు ఇది మంచి ఉదాహరణ.

□ “యాహసు” ఇది సరిగ్గా ఎక్కడందో తెలియదు కాని సీహోను యొక్క రాజ్యములో యోర్దాను తూర్పు దిక్కులో ఉండేది మరియు బహుశా హెబ్బాను ముఖ్యపట్టణానికి దక్షిణంలో ఉండేది ఎందుకంటే ఇశ్రాయేలీయులు దక్షిణ దిక్కు నుండి వచ్చారు.

2:33 “దేవుడైన యెహోవా అతనిని మనకు అప్పగించెను” 31వ. వచనములో వలె, దేవుని యొక్క సార్యభౌమత్వము (32a వచనము, “దేవుడు విమోచించెను” BDB 678, KB 733, *Qal* అసంపూర్ణకము) మరియు మానవ స్వేచ్ఛ (32b వచనం, “మేము ఓడించాము” BDB 645, KB 697, *Hiphil* అసంపూర్ణకము) రెండు కూడా విశదంగా చెప్పబడ్డాయి.

2:34 “శేషమేమియులేకుండ నాశనము చేసేతిమి” ఇది యెహోవా యుద్ధమునకు (*herem*, BDB 355 I, చూ. 3:6). ఒక మూలసూత్రమై ఉంది. ఈ ప్రజలు చాలాకాలంగా పాపముతో నిండి ఉన్నారు కనుక అందరూ చంపబడ్డారు (చూ. ద్వితీ. 7:16; 20:14). ఆదికాండము 15:16 “అమోరీయుల అక్రమము ఇంకను సంపూర్ణము కాలేదు” అని చెప్పుతున్నది మరియు కాబట్టి, తన వైపుకు తిరగడానికి దేవుడు వారి కొరకు చాలా కాలం ఎదురుచూశాడు. వారు పశ్చాత్తాప పడలేదు, చివరికి తీర్పుశిక్ష వచ్చింది. ఒకవేళ వారు నాశనం కాకపోతే, సీనాయి పర్వతము మీద ఇవ్వబడిన ఆరాధన మరియు సిద్ధాంతాన్ని పాడుచేసే వారేమో. “యెహోవా యుద్ధము” ఒక తీర్పుగాను మరియు ఒక రక్షణ కంచెగాను ఉంది!

2:35 “పశువులను మనము పట్టుకొనిన పురముల సొమ్మును దోపిడిగా దోచుకొంటిమి” కొన్ని నిషేధాలకు ఇది ఒక ఉదాహరణము (ఉదా. 3:6-7; యెహో. 8:2,27; 11:14). ప్రజలను నాశనం చేసిన తరువాత వారు కొన్నింటిని కొల్లగొట్టినవచ్చును. ఇది పా.ని. యెహోవా యుద్ధము భావంలోని ఒక భాగం. యుద్ధము యెహోవాదే కాబట్టి కొల్లగొట్టిన సొమ్ముకూడా యెహోవాదే (ఉదా., యెరికో, యెహోషువా 7).

2:36

- NASB “ఏటియుద్ధనున్న పురము”
- NKJV “డొంకలో ఉన్న పురము”
- NRSV “ఎండినవాగులో ఉన్న పురము”
- TEV “ఆ లోయ మధ్యలోని పురము”
- NJB “లోయలోని పట్టణము”

ఇంగ్లీషు తర్జుమాలలోని వైవిధ్యాలు కాగల వీలులను చూపుతున్నాయి. నాకైతే, ఒక పట్టణము ఎప్పుడుగాని ఎండిన వాగులో కట్టబడదు ఎందుకంటే అకస్మాత్తుగా వచ్చే వరదల యొక్క అపాయము ఉంటుంది, కాబట్టి లోయ దీనికి సరిపోతున్నది.

▣ “మనకు అసాధ్యమైన నగర మొకటియు లేకపోయెను” పట్టణాలన్ని రక్షణ ప్రాకారాలు కలిగి, అందులోని నివాసులు బాగా పొడవుగా ఉండడాన్ని బట్టి దేవుని ప్రజలు నిరాశపడవలసి వచ్చింది. ఇప్పుడు యూదులు ఏమంటున్నారంటే, “ఆ ప్రజలు పొడవైన వారే కాని దేవుని యొక్క సహాయంతో మేము చేయగలం” (చూ. ద్వితీ. 1:28).

2:37 విజయము యొక్క ప్రాంతము చాలా ఖండితంగా ఉంది (దేవుని ఆదేశము ద్వారా, చూ. 5,9,19 వచనాలు).

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. జయించిన దేశాల యొక్క మార్గమును దేశపటములో చూడుము.
2. భారీకాయిలు ఎవరు?
3. 34వ. వచనముతో ఎలా వ్యవహరించాలి?

ద్వితీయోపదేశకాండము 3

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
రాజైన ఓగు ఓడింపబడెను 3:1-11	చారిత్రక పునరావృతము (1:1-3:29) 3:1-7 3:8-17	రాజైన ఓగును ఇశ్రాయేలీయులు జయించిరి 3:1-2 3:3-7 3:8-10 3:11	ఓగు సాంప్రాజ్యాన్ని జయించుట 3:1-7 3:8-11
యెర్దాను తూర్పుప్రాంతలోని భూమి విభజింపబడెను 3:12-17		యెర్దాను తూర్పున స్థిరపడిన జాతులు 3:12-13a 3:13b-14 3:15-17	యెర్దానుప్రాంతము విభజింపబడుట 3:12-17 మోషే నుండి మరొకన్ని సూచనలు 3:18-22
3:18-22	3:18-22	3:18-20 3:21-22	3:18-22
దేశములోనికి ప్రవేశించుటకు మోషే నిషేధింపబడుట 3:23-29	3:23-29	కనానులోనికి ప్రవేశించుటకు మోషే అంగీకరింపబడకపోవుట 3:23-25 3:26-28 3:29	3:23-28 3:29

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృతి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్

3. మూడవ పేరార్గాఫ్,

4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 3:1-7

¹మనము తిరిగి బాషాను మార్గమున వెళ్లినప్పుడు బాషాను రాజైన ఓగును అతని ప్రజలందరును ఎద్రెయిలో మనతో యుద్ధము చేయుటకు బయలుదేరి యెదురుగా రాగా ²యెహోవా నాతో ఇట్టనెను అతనికి భయ పడకుము, అతనిని అతని సమస్త జనమును అతని దేశమును నీ చేతికి అప్పగించియున్నాను. హెబ్రోనులో నివసించిన అమోరీయుల రాజైన సీహోనుకు చేసినట్లు ఇతనికిని చేయ వలెనని చెప్పెను. ³అట్లు మన దేవుడైన యెహోవా బాషాను రాజైన ఓగును అతని సమస్త జనమును మనచేతికి అప్పగించెను; అతనికి శేషమేమియు లేకుండ అతనిని హతము చేసితిమి. ⁴ఆ కాలమున అతని పురములన్నిటిని పట్టుకొంటిమి. వారి పురములలో మనము పట్టుకొనని పురముకటియు లేదు. బాషానులో ఓగురాజ్యమగు అర్గోబు ప్రదేశమందంతటనున్న అరువది పురములను పట్టుకొంటిమి. ⁵ఆ పురములన్నియు గొప్ప ప్రాకారములు గవునులు గడియలునుగల దుర్గములు. అవియు గాక ప్రాకారములేని పురములనేకములను పట్టుకొంటిమి. ⁶మనము హెబ్రోను రాజైన సీహోనుకు చేసినట్లు వాటిని నిర్మూలము చేసితిమి; ప్రతి పురములోని స్త్రీ పురుషులను పిల్లలను నిర్మూలము చేసితిమి; ⁷వారి పశువులనన్నిటిని ఆ పురముల సొమ్మును దోపిడిగా తీసి కొంటిమి.

3:1 "మార్గమున" ఇది రాజు యొక్క రహదారిని సూచిస్తున్నది. ఇది యోర్దానుగుండా వెళ్ళే దారి, ఇది నేరుగా ఏదోము, మోయాబు, అమోనుల మధ్యలో వెళ్ళుతుండేది. ఇది అకేబా అగాధము నుండి దమస్కుకు వెళ్ళడానికి బాటసారులకు ఒక ప్రధానమార్గముగా ఉండేది.

▣ "బాషాను" ఈ పేర్లకు అర్థము "మృదువైన" (BDB 143), ప్రధాన వ్యవసాయ భూమి అనే భావంతో చెప్పబడింది (అది., రాళ్ళులేని). ఇది ఉత్తర యోర్దాను ప్రాంతంలోని అతి సారవంతమైన, పచ్చటి భూమి, ఈ ప్రాంతం యార్దుకు లేక బహుశా దక్షిణ యెర్మోను పర్వతపాదంలోని యబ్బోకు నది ఒడ్డున ఉండి ఉండచ్చు, అంటే గిల్గాదు ప్రాంతాన్ని కూడా ఇది కలుపుకొని ఉండచ్చు. ఇక్కడి కోయ్యలు మరియు అతిపెద్ద గొట్టెల మందలు ఈ ప్రాంతానికి ప్రత్యేకం.

▣ "బాషాను రాజైన ఓగు" సంఖ్య. 21:33-35; ద్వితీ. 1:4 వచనాలు చూడుము.

▣ "ఎద్రెయిలో" దీని ముఖ్యపట్టణము ఉత్తరదిక్కున ఉన్న అష్టారోతు. ఇక్కడే ఓగు ఇశ్రాయేలీయులను ఎదుర్కొన్నాడు, బహుశా ఈ నదిని ఒక రక్షణగా ఉంచుకొని ఎదుర్కొని ఉండచ్చు.

3:2 "యెహోవా నాతో ఇట్టనెను" 2:2లోని గమనికను చూడుము.

▣ "అతనికి భయపడకుము" ఈ క్రియాపదము (BDB 431, KB 432, *Qal* అసంపూర్ణకము ఇక జస్సీవు భావంతో ఉపయోగింపబడింది) ఎక్కువుగా ద్వితీయాపదేశకాండములో ఉపయోగింపబడింది (ఉదా. 1:19,21,29; 2:4; 3:2,22; 4:10). దేవుడు వారి తరపున యుద్ధమాడుతున్నాడు (అది., యెహోవా యుద్ధము, ఉదా. సంఖ్య. 21:34; యెహో. 10:8; 11:6).

NASB, NKJV "ఆయనను నేను అప్పగించి ఉన్నాను"
 NRSV "నేను ఆయనను నీ చేతికి అప్పగించి ఉన్నాను"
 TEV "నేను ఆయనను అప్పగింపబోతున్నాను"
 NJB "ఆయనను మీ దాయాదాక్షిణ్యాల క్రింద ఉంచుచున్నాను"

ఈ క్రియాపదం (BDB 678, KB 733, *Qal* సంపూర్ణము) నకు అర్థం "ఇచ్చుట" "ఉంచుట", లేక "చేకూర్చుట." ఇది ఒక సహజ క్రియాగా ఉంది. ఈ సాహిత్యభాగమైన ద్వితీయోపదేశకాండములో దీని ఉపయోగాన్ని గమనించండి (చూ.1:8,15,20,21,25,27,35,36,39; 2:5,9,12,19,24,25, 28,29,30,31,33,36; 3:2,3,12,13,15,16,18,19,20; 4:1,8,21,38,40). అనుగ్రహించువాడు యెహోవా. ఉన్న దేవుడు ఒకడే!

▣ "అతనికి శేషమేమియు లేకుండ అతనిని హతము చేసేతిమి" ఇది "యెహోవా యుద్ధము" నకు భాషాంతరము మరియు వాస్తవమై ఉంది. ఇది హెబ్రీ భావమైన *herem*, లేక "నిషేధము క్రింద" అనే దానిని ప్రతిబింబిస్తున్నది (చూ. 6వ. వచనం). క్రింద ప్రాతినిధ్యంగా ఒక పా.ని. మాదిరి ఈ పదానికి ఉదాహరణగా ఇవ్వబడినది, ఇది ఎలా ఇది వివిధ విధానాలుగా ఉపయోగింపబడిందో చూపుతున్నది. *herem* లేక "యెహోవా యుద్ధము", "నిషేధం", లేక "మ్రొక్కుబడికానుక" అనే అంశాలు:

1. పూర్వనాశనము - ఊపిరి ఉన్న ఏది విడిచిపెట్టబడదు, ఎలాంటి వస్తుసామగ్రి తీసికొనబోబడదు (చూ. ద్వితీ. 20:16-18; 1 సమూ. 15:3; యెహో. 7)
2. ప్రజలందరూ చంపబడుతారు, అయితే పశుపక్షాదులు విడిచిపెట్టబడుతాయి (చూ. ద్వితీ. 2:34,35; 3:6, 7)
3. పురుషులు మాత్రమే చంపబడుతారు (చూ. ద్వితీ. 20:10-15)

3:4 "అర్గోబు ప్రదేశము" "ప్రదేశము" (BDB 286) అనే పదానికి అసలు అర్థము, "ఒక తాడు," ఇది ఈ క్రింది వాటికి ఉపయోగింపబడింది:

1. ఒక మోకుతాడు
2. ఒక కొలతతాడు
3. ఒక చిన్న భూభాగము (అది., ప్రదేశము, చూ. యెహో. 17:5, లేక స్వాస్థ్యము, చూ. ద్వితీ. 32:9; యెహో. 17:14)
4. ఒక జనసమూహము (అది., ప్రవక్తల గుంపు, చూ. 1 సమూ. 10:5,10)

▣ "అర్గోబు" ఈ పదం (BDB 918) ఒక ప్రాంతము లేక ఒక ఒక భూ స్థలం యొక్క పేరు. ఇది బాషాను భూభాగంలో ఉంది (చూ. 3:4,13,14; 1 రాజులు 4:13). దీని మూలార్థము బహుశా "మంటిగడ్డ" (BDB 918) లేక "కుప్ప" (BDB 918), అయినా స్పష్టంగా తెలియదు.

3:5 "ఆ పురములన్నియు గొప్ప ప్రాకార ములు గవునులు గడియలునుగల దుర్గములు" ఈ పురములు అగ్నిపర్వత రాళ్ళ ఖండాలతో కట్టబడి, చాలా పెద్దవిగా ఉండేవి. అవి చూడడానికి భయానకంగా ఉండేవి. వాటి పరిణామం అక్కడ నివసించే ప్రజల జాతుల సంఖ్యను ప్రతిబింబించేవి. ఏది ఏమైనా, ఇశ్రాయేలీయుల విశ్వాసం వారికున్న మహాకాయుల భయము కంటే బలంగా ఉండేది (చూ. 2:20-24).

యునైటెడ్ బైబిలు సోసైటీ వారి *Handbook on Deuteronomy* (హాండ్ బుక్ ఆన్ డియోటెరోనమీ) "గడియలు మరియు దుర్గములు" అని వ్రాసింది, బహుశా ఇది రెండింటికలిపి లోహపు గడియలున్న జత ద్వారాలను సూచిస్తుండవచ్చు, 68-69 పేజీలు. ఇది బహుశా బహువచన "ద్వారములు" ను తెలియజేస్తుండవచ్చు (1) ఇక్కడ ఒకదాని కంటే ఎక్కువ ద్వారములు ఉండచ్చు, లేక (2) ఇది బహుశా లోపలి మరియు బయటి ద్వారములను ఇలా చెప్పడం కావచ్చు (అది., చాంబర్లు).

3:6

NASB, NKJV,
NRSV

“పూర్తిగా నాశనం కావడం”

TEV

“నాశనంకావడం”

NJB

“నాశనము యొక్క శాపము”

REB

“భయంకరమైన శాపము క్రింద”

JPSOA

“శిక్షావిధింపు”

ఈ క్రియాపదం (BDB 355, KB 353) ఈ వచనంలో రెండుసార్లు ఉపయోగింపబడింది (*Hiphil* ప్రార్థనార్థకము మరియు *Hiphil* భావరూపక సంపూర్ణము). దీని ముఖ్య అర్థము దేనినైనా దేవునికి సమర్పించడం, అలా చేసిన తరువాత ఇది మానవుడు ఉపయోగించడానికి వీలులేనంత పవిత్రమవుతుంది కనుక దీనిని నాశనం చేయాలి. ఇది క్రమంగా విజయాన్ని మరియు తద్వారా కొల్లగొట్టిన సొమ్ము యెహోవాని నొక్కిచెప్పడానికి “యెహోవా యుద్ధము” అనే సందర్భములో ఉపయోగింపబడింది (చూ. 2:34; 7:2; నిర్గ. 22:20; యెహో. 6:17,21). ఈ విజయాల సందర్భాలలో దేవునికి సమర్పించవలసివి కనానీయులు మరియు వస్తువుల సామగ్రియై ఉంది. వారు వారి అసహ్యకరమైన పాపములనుబట్టి మరియు పశ్చాత్తాపపడడానికి నిరాకరించినదాని బట్టి తీర్పుకు తేబడ్డారు (చూ. ఆది. 15:16; లేతీ. 18:24-26; ద్వితీ. 95).

“యెహోవా యుద్ధము” మీద ఒక మంచి తర్కణ కొరకు Roland deVaux వ్రాసిన *Ancient Israel I* (పిన్సెయిన్స్ ఇశ్రాయేల్), వా. 1, 258-267 పేజీలు చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 3:8-11

⁸ఆ కాలమున అర్నోను ఏరు మొదలుకొని హెర్మోను కొండవరకు యొర్దాను అవతలనున్న దేశమును అమోరీయుల యిద్దరు రాజులయొద్దనుండి పట్టుకొంటిమి. ⁹సీదోనీయులు హెర్మోనును పిర్వోనని అందురు. అమో రీయులు దానిని కెనీరని అందురు. ¹⁰మైదానమందలి పురములన్నిటిని బాషానునందలి ఓగు రాజ్యపురములైన సల్యా ఎద్రెయీ అనువాటివరకు గిలాదంతటిని బాషానును పట్టుకొంటిమి. ¹¹రెఫాయీయులలో బాషాను రాజైన ఓగు మాత్రము మిగిలేను. అతని మంచము ఇసుప మంచము. అది అమోనీయుల రబ్బాలోనున్నది గదా? దాని పొడుగు మనుష్యుని మూరతో తొమ్మిది మూరలు దాని వెడల్పు నాలుగు మూరలు.

3:8 “అవతలనున్న దేశమును అమోరీయుల యిద్దరు రాజులయొద్దనుండి పట్టుకొంటిమి” 24వ. వచనము “దేవుని బలమైన హస్తము” అని చెప్పుతున్నది, ఇది మానవీకరణముగా (2:15లోని ప్రత్యేక అంశము చూడుము) దేవుని యొక్క బలము మరియు అద్వితీయ శక్తిని చూపుతున్నది. ఇక్కడ మళ్ళీ దేవుని యొక్క సారభౌమత్వము మరియు మానవ కార్యశీలతల మధ్య అంతర్గతవిన్యాసము ఉంది.

▣ “హెర్మోను కొండ” హెర్మోను కొండ ఇశ్రాయేలీయులకు దేవుడిచ్చిన దేశము యొక్క ఉత్తర సరిహద్దు. ఈ ప్రాంతం మొత్తంలో ఉన్న ఉన్న పర్వతాలలో ఇది అతి పెద్దది, లెబనానులో, కిన్నెరెతు (అది, గలీలయ) సముద్ర ఉత్తరాన్ను ఉంది. దీని పేరు (BDB 356) *herem* కు సంబంధించినదిగా ఉండి (అర్పించబడిన విషయం) మరియు అనేక దేవాలయాలకు నిలయంగా ఉండేది (చూ. Roland deVaux యొక్క *Ancient Israel* (పిన్సెయిన్స్ ఇశ్రాయేల్) వా. 1, 279-282 పేజీలు). జయించిన దేశాల యొక్క ఉత్తర సరిహద్దు ఇది (చూ. న్యాయా. 1:1).

3:9 “సీదోనీయులు” ఇది ప్రాచీన ఫోనేషియాలోని ప్రధానమైన పట్టణము (చూ. 1 రాజులు 16:31). ఇది తూరుకు ఉత్తరతీరములో ఉండినది, ఆతరువాత ఇది ఒక ప్రధాన నగరంగా మారింది. ఇది తూరుకు బదులు ఈ వాక్యములోని ప్రాచీనత్వాన్ని తెలియజేస్తున్నది.

□ **“హెర్మోను”** ఈ పదం (BDB 972, చూ. కీర్త. 29:6) యుగారిటిక్ పాఠ్యభాగాలలోని హెర్మోను కొండ కొరకు ఉపయోగింపబడింది, ఇంకా ఇది ఈ వాక్యము యొక్క ప్రాచీనత్వాన్ని తెలుపుతున్నది.

□ **“శెనీరు”** ఈ పదము (BDB 972, చూ. 1 దిన. 5:23; పరమగీతములు 4:8; యెహె. 27:5) దమస్కుపై దాడి చేసిన అష్షూరీయులు రాజు పెల్మానేజరు III యొక్క వృత్తాంతములో కనుగొనబడుతుంది.

3:10

NASB, TEV **“పీఠభూమి”**

NKJV **“మైదానము”**

NRSV, NJB **“సమప్రదేశము”**

ఈ పదం (BDB 449) నకు అర్థం “ఒక సమ ప్రదేశము”. ఇది ఒక మైదానం లేక ఒక చదునైన పీఠభూమిని సూచిస్తున్నది. ఇక్కడ ఇది అర్మోను నది మరియు హెబ్రోను పురమునకు మధ్య ఉన్న పీఠభూమిని సూచిస్తున్నది (చూ. 4:43; యెహో. 13:9,16,17,21; యిర్మీయా. 48:8,21). ఈ పీఠభూమి మోయాబులో ఒక భాగమై, రూబేను యొక్క జాతి స్వాస్థ్యముగా మారింది (చూ. యెహో. 20:8).

□ **“గిలాదు”** ఈ పదము (BDB 166) నకు మూలము లేక అర్థము తెలియదు. ఆది. 31:48లో ఒక ప్రసిద్ధి (పదవిన్యాసము) నిర్వచనము ఇవ్వబడింది. ఇది ఈ కింది వాటిని సూచించగలదు:

1. ఒక జాతి (ఉదా. సంఖ్యా. 26:29; న్యాయా. 5:17)
2. ఒక భూమి (ఉదా. ఆది. 37:25)

ఇది ఎప్పుడూ బాషాను దేశమునకు ఉత్తర అర్మోను నది నుండి యోర్దాను నది యొక్క తూర్పు ప్రక్కన ఉన్న ప్రాంతాన్ని సూచిస్తున్నది.

□ **“సల్యా”** ఈ పట్టణము చూడడానికి బాషాను యొక్క ఆగ్నేయ సరిహద్దును రూపొందిస్తున్నది మరియు ఇది తరచూ హెర్మోను కొండతో పాటు బాషాను ఒక విస్తరణను ఇస్తూ ఉపయోగింపబడింది (చూ. యెహో. 12:5; 13:11; 1 దిన. 5:11).

3:11 చూడడానికి ఇది ఒక సంపాదకీయ విశ్లేషణ వలె ఉంది, 2:10-12,20; 3:9 వచనాల వలె.

□ **“రెఫాయిము”** ఇది (1) ఒక జాతి సమూహము; (2) మహాకాయలు; లేక (3) మరణించినవారు ఉన్న స్థలములు అనే అర్థాన్ని ఇవ్వగలదు. ఇక్కడ ఈ సందర్భంలో ఇది మహాకాయలను గురించి మాట్లాడుతున్నట్లుంది. 1:28 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

□

NASB, NKJV **“ఆయన మంచం ఇనుప మంచం”**

NRSV, NJB **“ఆయన శయనము ఇనుప శయనము”**

TEV **“ఆయన శవపీఠిక, రాయిలే చేయబడింది”**

REB **“ఆయన రాతిపీనుకపట్టి యొక్క ఒక తరహారాయి”**

ఈ పదము (BDB 793) ప్రధానంగా “ఒక కొయ్యచట్రము” అనే అర్థాన్ని కలిగి ఉంది. ఇది బహుశా జాలులకు, మంచాలకు, పడకలకు, గుట్టపు జీనులకు, కుర్చీ/సింహాసనాలకు ఉపయోగింపబడవచ్చు. ఇక్కడ ఇది నిద్రపోవు ఒక స్థలాన్ని సూచిస్తున్నది:

1. పడక – 2 సమూ. 17:28; యోబు 7:13; కీర్త. 6:6; 41:3; అమోసు 6:4
2. మంచము – సామె. 7:16

3. శవపేటిక (పీనుగపెట్టె, అది., ఒకడు చివరిగా విశ్రాంతి/నిద్రపోయే స్థలము)

"ఇనుము" అనేది బహుశా శవపేటిక రాతి రంగును సూచిస్తున్నది (చూ. NET Bible, పే. 350). NIDOTTE, వా. 1, పే. 741, "ఇది ఒక టాయి శవపేటిక లేక పెట్టె అని చెప్పడానికి ఎలాంటి సాహిత్య ఆధారం లేదు."

▣ "రబ్బా" ఇది అమ్మాను రాజ్యము యొక్క ముఖ్యపట్టణము (చూ. యెహో. 13:25). ఇది ఇప్పుడు యెర్దాను ముఖ్యపట్టణము, అమ్మాను.

▣ "ఒక వ్యవహారిక మూర" ఇది నిజానికి, "ఒక మనుష్యుని మూర", ఇది ఒక "వ్యవహారిక మూర" కు జాతీయముగా ఉండేది. క్రింది ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: మూర (SPECIAL TOPIC: CUBIT)

ప్రత్యేక అంశము: మూర

బైబిలులో రెండు మూరలు (BDB 52, KB 61) చెప్పబడ్డాయి. అనేది ఒక సగటు మనిషి యొక్క మధ్యవ్రేలు నుండి ఆయన మోచేతి మధ్య దూరము ఒక వ్యవహారిక మూరగా ఎంచబడుతుంది, సహజంగా ఇది 18 అంగుణాలు ఉంటుంది (చూ. ఆది. 6:15; నిర్గ. 25:10,17,23; 26:2,8,13,16; 27: 1,9,12,13,14,16,18; సంఖ్యా. 35:4,5; ద్వితీ. 3:11). ఒక పొడవైన మూర కూడా ఉంది (రాచరిక మూర), ఇది కట్టడాలకు ఉపయోగిస్తారు (అది., సోలేమోను దేవాలయము), ఇది ఐగుప్తులో, (అది., 21 వ్రేళ్ళు), పాలస్తీనాలో (అది., 24 వ్రేళ్ళు, కొన్ని సార్లు బబులోనులో (అది., 30 వ్రేళ్ళు)లలో సర్వ సాధారణంగా ఉపయోగింపబడింది. ఇది 21 అడుగులు పొడవుగా ఉంటుంది (చూ. 2 దిన. 3:3; యెహా. 40:5; 43:13).

ప్రాచీనులు కొలతల కొరకు మానవ శరీరభాగాలను ఉపయోగించేవారు. ప్రాచీన తూర్పుసమీప ప్రాంతములోని ప్రజలు ఈ క్రిందివి ఉపయోగించారు:

1. వెడల్పుగా చాచిన చేతులు
2. మధ్యవ్రేలు నుండి మోచేసి వరకు (మూర)
3. తెరిచిన బొటని వ్రేలు నుండి చిటికెన వ్రేలు వరకు (జేన, చూ. నిర్గ. 28:16; 39:9; 1 సమూ. 17:4)
4. ముడిచిన చేయి యొక్క అన్ని నాలుగు వ్రేళ్ళు వెడల్పు (బెత్తెడు, చూ. నిర్గ. 25:25; 37:12; 1 రాజులు 7:26; 2 దిన. 4:5)
5. వ్రేలు యొక్క మధ్య గీత వరకు ఉన్న పొడవు (నాలుగువ్రేళ్ళు, యిర్మియా 52:21)

Copyright © 2014 Bible Lessons International

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 3:12-17

¹²అర్బోను లోయలో నున్న అరోయేరు మొదలుకొని గిలాదు మన్నెములో సగమును, మనము అప్పుడు స్వాధీనపరచుకొనిన దేశ మును, దాని పురములను రూబేనీయులకును గాదీయుల కును ఇచ్చితిని. ¹³ఓగు రాజు దేశమైన బాషాను యావ త్తును గిలాదులో మిగిలిన దానిని, అనగా రెఫాయీయుల దేశమనబడిన బాషాను అంతటిని అర్గోబు ప్రదేశమంత టిని మనష్షే అర్గ గోత్రమున కిచ్చితిని. ¹⁴మనష్షే కుమారు డైన యాయారు గెషారీయులయొక్కయు మాయా కాయో యొక్కయు సరిహద్దులవరకు అర్గోబు ప్రదేశ మంతటిని పట్టుకొని, తన పేరునుబట్టి వాటికి యాయారు బాషాను గ్రామములని పేరు పెట్టెను. నేటివరకు ఆ పేర్లు వాటికున్నవి. ¹⁵మాకీరీయులకు గిలాదు నిచ్చితిని. ¹⁶గిలాదు మొదలుకొని అర్బోను లోయ మధ్యవరకును, యబ్బోకు నదివరకును అమ్మోనీయుల పడమటి సరిహద్దు వరకును ¹⁷కెన్నెరెతు మొదలుకొని తూర్పుదిక్కున పిస్గా కొండ చరియల దిగువగా, ఉప్పు సముద్రము అనబడిన అరాబా సముద్రమువరకును వ్యాపించియున్న అరాబా

ప్రదేశమును, యొర్దాను లోయ మధ్యభూమిని రూబేనీ యులకును గాదీయులకును ఇచ్చితిని.

3:12 "రూబేనీయులకును గాదీయులకును" ఈ రెండు జాతులు సీహోను యొక్క రాజ్యాన్ని స్వతంత్రించుకొన్నాయి (చూ. యెహో. 13:15-23,24-28).

3:13 "అర్ధ గోత్రము" యేసేపు యొక్క కుమారులు మనేషీ మరియు ఎఫ్రాయిముల సగం గోత్రముతో చేయబడ్డారు (చూ. ఆది. 41:50,52; 48:1-7). మనేషీ యొక్క స్వాస్థ్యము విభజింపబడింది, సగం యొర్దాను యొక్క తూర్పు దిక్కున మరో సగం పడపర దిక్కున ఉంది.

3:14 "యాయారు" "కుమారుడైన" అనేదానికి అర్థము "వంశమైన" (చూ. సంఖ్యా. 32:41). ఈ వరుసలో అనేక తరాలు తప్పించబడ్డాయి. 12-13 వచనాలు సర్వసాధారణంగాను 14-17 వచనాలు మరి ఎక్కువ సమాచారాన్ని అందించాయి (చూ. NIC, *Deuteronomy* [డియోటరోనోమి], Craigie, పే. 121).

▣ **"మనేషీ కుమారుడు"** ఇక్కడ "కుమారుడు" కు అర్థము ప్రత్యక్షంగా కుమారుడని కాక వంశము అని అర్థమిస్తుంది (చూ. 2 దిన. 2:22).

▣ **"గెషూరీయులయొక్కయు మాయా కాతీయు యొక్కయు"** ఇవి వేర్వేరు జాతులు మరియు జాతి సమూహాలు (BDB 178 మరియు 591). వారు బాషాను దేశము యొక్క ఉత్తర సరిహద్దులో నివసించేవారు (చూ. యెహో. 13:13). ఇశ్రాయేలీయులు ఈ ప్రజలతో యుద్ధము చేయలేదు.

▣ **"హవోతు-యాయారు"** దీని అర్థము యాయారు యొక్క "రెండు పట్టణాలు," "ప్రాంతాలు," లేక "రాజ్యాలు" (BDB 795 II).

▣ **"నేటి వరకు"** ఈ వచనము జరిగిన సంఘటన యొక్క తరువాత కాలాన్ని సూచిస్తున్నది (చూ. 2:22; 3:14; 4:38; 10:8,15;29:28; Josh. 7:26; 8:28,29; 9:27; 13:13; 14:14; 16:10; 22:3,17; 23:8; Jdgs. 1:21,26; 10:4; 18:12,30; 19:30). చూడడానికి 5వ వచనానికి కూడా ఇదే నడిపింపు ఉంది. అయితే సమస్య ఏమిటంటే "ఎంతకాలం తరువాత" అనేది. ఇది "జరిగిన వెంటనే" అని సూచించగలదు (ఉదా. యెహో. 6:25; 23:9) లేక తరాల తరువాత అనే అర్థాన్ని కూడా కలిగి ఉంది. మోషే మాటలను ఎవరు వ్రాశారు? పెంటాటర్డ్ ని ఎవరు ఏర్పాటుచేశారు? చివరి ఎడిటరు ఎవరు? ఆధునిక పాండిత్యం వీటికి సమాధానం చెప్పలేదు!

3:15 "మాకీరీయులకు" సంఖ్యా. 32:39-40 వచనాలు ఈ వ్యక్తిని గురించి ఎక్కువ సమాచారాన్ని ఇస్తున్నది.

3:17 "అరాబా" యొర్దాను లోయకు ఇది మరొక పదము, ఇది గలలియా సముద్రము మీదుగా మృతసముద్రము దాటి సీనాయి ద్వీపకల్పములోని అకాబా అగాధము క్రిందకు వెళ్ళుతున్నది (1:1 లోని నోట్ గమనించండి). ఇది యొర్దాను నది ప్రవహించే భౌగోళిక చీలిక మార్గము, ఇది హెర్మోను పర్వతపాదం నుండి మృతసముద్రమునకు వెళ్ళుతున్నది.

▣ **"కిన్నెరెతు"** ఇది (BDB 490) అనేది గలిలయలోని ఒక పట్టణము పేరు, ఇది బైబిలులో అనేక పేర్లతో పిలువబడిన ఒక పెద్ద సరస్సుకు దగ్గరలో ఉంది:

1. కిన్నెరెతు (ఉదా. సంఖ్యా. 34:11; Josh. 12:3; 13:27)

2. గలలీయ (ఉదా. మత్తయి 4:18; మార్కు 1:16; యెహోను 6:1)
3. గెన్నేసరెతు (ఉదా. లూకా 5:1)
4. తిబెరియ (ఉదా. యోహాను 6:1; 21:1)

▣ “అరాబా సముద్రము” ఇది (చూ. 4:49; యెహో. 3:16; 12:3, also called “Sea of the Plain” in 2 రాజులు 14:25లో ఇది “మైదానపు సముద్రము” అని కూడా పిలువబడింది) ఉప్పు సముద్రానికి మరొక పేరు (చూ. ఆది. 14:3; Num. 34:3,12; Josh. 3:16; 15:2,5; 18:19) లేక, ఇప్పుడు పిలువబడుతున్నట్లు మృతసముద్రము. ఇంకా ఇది “తూర్పు సముద్రము” అని కూడా పిలువబడింది (చూ. యెహె. 47:18; యావేలు 2:20; జకర్యా 14:8) లేక సహజంగా “ఒక సముద్రము” (చూ. యెషయా 16:8; యిర్మియా 48:32).

▣ “పిస్గా” ఈ కొండ (BDB 820) నెబో పర్వతంతో గురింపబడింది లేక దీనికి చాలా దగ్గరగా ఉండేది (BDB 612 I, చూ. 32:49; 34:1). బహుశా అవి ఒక నిర్మాణంలోని రెండు శిఖరాలు కావచ్చు లేక ఇది ఒక శిఖరము పేరుగా ఉండి, దాని ఎత్తైన కొన కావచ్చు. ఈ పర్వతాలు అరాబు మీదుగా ఒక ప్రేలుడు ఫలితంగా వచ్చిన మోయాబు పీఠభాగాలు. నెబూ కంటే ఈ పేరు పా.ని. లో ఎక్కువగా ఉపయోగింపబడింది (చూ. సంఖ్యా. 21:20; 23:14; ద్వితీ. 3:17,27; 4:49; 34:1).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 3:18-22

¹⁸ఆ కాలమందు నేను మిమ్మును చూచి మీరు స్వాధీన పరచుకొనునట్లు మీ దేవుడైన యెహోవా ఈ దేశమును మీకిచ్చెను. మీలో పరాక్రమవంతులందరు యుద్ధసన్న ధులై మీ సహోదరులగు ఇశ్రాయేలీయుల ముందర నది దాటవలెను. ¹⁹అయితే యెహోవా మీకు విశ్రాంతి నిచ్చినట్లు మీ సహోదరులకును, విశ్రాంతినిచ్చువరకు, ²⁰అనగా మీ దేవుడైన యెహోవా యొద్దను అద్దరిని వారి కిచ్చుచున్న దేశమును వారును స్వాధీనపరచుకొనువరకు, మీ భార్యలును మీ పిల్లలును మీ మందలును నేను మీ కిచ్చిన పురములలో నివసించ వలెను. తరువాత మీలో ప్రతివాడును నేను మీకిచ్చిన తన తన స్వాస్థ్యమునకు తిరిగి రావలెనని మీకు ఆజ్ఞాపించితిని. మీ మందలు విస్తారములని నాకు తెలియును. ²¹ఆ కాలమున నేను యెహోషువతో ఇట్లంటిని మీ దేవుడైన యెహోవా ఈ యిద్దరు రాజులకు చేసినదంతయు నీవు కన్నులార చూచితివి గదా. నీవు వెళ్లుచున్న రాజ్యముల నన్నిటికిని యెహోవా ఆలాగుననే చేయును. ²²మీ దేవుడైన యెహోవా మీ పక్షముగా యుద్ధముచేయువాడు గనుక వారికి భయపడవద్దని ఆజ్ఞాపించితిని.

3:18 “మీ దేవుడైన యెహోవా ఈ దేశమును మీ కిచ్చెను” ఇది అరాబా యొక్క తూర్పు తీరాన్ని (యోర్దాను సరిహద్దు) సూచిస్తున్నది.

▣ “యుద్ధసన్న ధులై మీ సహోదరులగు ఇశ్రాయేలీయుల ముందర నది దాటవలెను” రూబేను, గాదు, సగం మనషే ఇప్పటికే జయించివేయబడిన యోర్దానుకు తూర్పు దిక్కున స్థిరపరచబడి ఉన్నారు గనుక, ఇప్పుడు వారు వారి సొంత నివాసము ఏర్పాటుచేసికొనక పూర్వమే మొదట యుద్ధమునకు బయలుదేరి, తమ సహోదరుల దేశము కొరకు (చూ. 19-20 వచనాలు) యుద్ధము చేయవలెను.

3:19 “మీ విస్తార మందలును వారు కలిగి ఉన్న ఈ “విస్తారమందలు” వారు (1) ఐగుప్తు మరియు యోర్దాను సరిహద్దు దేశాలనుండి కొల్లగొట్టుకొన్నవే.

□ “నేను మీకిచ్చిన” ఆశీర్వాదాలన్నిటికీ ఆధారం దేవుడే (తరచూ ఉపయోగింపబడుతున్న క్రియాపదం “ఇచ్చిన” BDB 678, KB 733, Qal సంపూర్ణము). కొల్లగొట్టుకొన్న సొమ్మంతా వారు వారి కొరకే ఉంచుకొన్నారు.

3:20 “యెహోవా మీకు విశ్రాంతి నిచ్చినట్లు మీ సహోదరులకును, విశ్రాంతినిచ్చువరకు” హెబ్రీయులకు వ్రాసిన పత్రిక పెంటాటచ్ మీద క్రొ. ని. లోని ఒక మంచి వాఖ్యానమై ఉంది. హెబ్రీయులకు 4వ. అధ్యాయంలో “విశ్రాంతి” అనే పదం మూడు విధాలుగా ఉపయోగింపబడింది:

1. సృష్టికార్యం తరువాత దేవుడు ఏడవ దినమున విశ్రాంతి తీసికోవడం, సబ్బాతు
2. వాగ్దాన దేశాన్ని జయించిన తరువాత ఇశ్రాయేలీయులు విశ్రాంతి తీసికోవడం (చూ. 12:10; 25:19; యెహో. 23:1)
3. పరలోకం, ఏడవ దినపు నిత్య విశ్రాంతి

ఇక్కడ “విశ్రాంతి” ఒక బద్ధతను సూచిస్తున్నది, #2.

3:21 యెహోవా అరణ్యసంచార కాలంలో కాపుదల మరియు యొర్దాను సరిహద్దు ప్రాంతాల విజయము ఇచ్చాడు గనుక ఇశ్రాయేలీయులు ఆయనను నమ్ముకొని ముందుకు సాగాలి!

3:22 “మీ దేవుడైన యెహోవా మీ పక్షముగా యుద్ధముచేయువాడు” ఇది మానవ ప్రయత్నము, నైపుణ్యం, లేక ఆధారాలు కావు కాని దేవుని శక్తియై ఉంది (చూ. 1:30; 20:4; నిర్గ. 14:14; 15:3).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 3:23-29

²³మరియు ఆ కాలమున నేనుయెహోవా ప్రభువా, నీ మహిమను నీ బాహుబలమును నీ దాసునికి కనుపరచ మొదలుపెట్టి యున్నావు.
²⁴ఆకాశమందే గాని భూమి యందే గాని నీవు చేయు క్రియలను చేయగల దేవు డెవడు? నీవు చూపు పరాక్రమమును చూపగల దేవు డెవడు?
²⁵నేను అద్దరికి వెళ్లి యొర్దాను అవతలనున్న యీ మంచి దేశమును మంచి మన్నెమును ఆ లెబానోనును చూచునట్లు దయచేయుమని నేను యెహోవాను బ్రతి మాలుకొనగా ²⁶యెహోవా మిమ్మును బట్టి నామీద కోప పడి నా మనవి వినకపోయెను. మరియు యెహోవా నాతో ఇట్లనెను చాలును; ఇకను ఈ సంగతిని గూర్చి నాతో మాటలాడవద్దు. ²⁷నీవు ఈ యొర్దానును దాట కూడదు గాని నీవు పిస్గాకొండయెక్కి కన్నులెత్తి పడమటి వైపును ఉత్తరవైపును దక్షిణవైపును తూర్పువైపును తేరి చూడుము. ²⁸యెహోషువకు ఆజ్ఞయిచ్చి అతని ధైర్యపరచి దృఢపరచుము. అతడు ఈ ప్రజలను వెంటబెట్టుకొని నదిదాటి నీవు చూడబోవు దేశమును వారిని స్వాధీన పరచుకొనచేయును. ²⁹అప్పుడు మనము బేత్సయోరు యెదుటనున్న లోయలో దిగియుంటిమి.

3:23-29 ఇది మోషే నుండి ఇవ్వబడిన స్పష్టమైన వ్యక్తిగత వాఖ్య. బైబిలు అందంటలో ఇక్కడ మాత్రమే మోషే తన కొరకు వేడుకొనిని విన్నపాన్ని మనం చూడగలము. మిగతా చోట్ల ఆయన ప్రజలు మరియు దేశాలను గురించి ప్రార్థించాడు. ఒక వ్యక్తిగా మోషే యొక్క హృదయమును గురించిన ఒక చిన్న పరిశీలన.

3:23

NASB, NKJV,
 NJB

“బ్రతిమాలుకొనెను”

NRSV

“వేడుకొనెను”

TEV

“లోతుగా ప్రార్థించెను”

నేను యెహోవాకు మనుషూర్తిగా వేడుకొన్నాను (BDB 335, KB 334, *Hithpael* అసంపూర్ణకము , చూ. 1 రాజులు 8:33,47,59; 2 దిన. 6:37; యోబు 8:5; 9:15; కీర్త. 30:8; 142:1; హోషియా 12:4). వాగ్దాన దేశములోని ప్రవేశింపనీయనందుకు మోషే వేదన పడుతున్నాడు.

3:24 "ప్రభువైన యెహోవా" "ప్రభువు" కొరకు ఇక్కడ ఉపయోగింపబడిన పదం *adonai* (BDB 10), ఇది "సొంతదారుడు," "యజమాని," "భర్త," లేక "ప్రభువు" కొరకు ఉపయోగించే ఒక హెబ్రీ పదము. "దేవుడు" అనేది యెహోవా కొరకు ఉపయోగించే హెబ్రీ పదము (BDB 217). మోషే "ప్రభువు, యెహోవా" అని పిలుస్తున్నాడు. ఈ పేరు మోషే రచనలలో బహుఅరుదుగా ఉంది. ఇది మోషే ప్రార్థనాభాషీయము. 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశము: దేవునికి ఇవ్వబడిన పేర్లు చూడుము.

□ **"నీ మహిమను నీ బాహుబలమును నీ దాసునికి కనుపరచ మొదలుపెట్టి యున్నావు"** యెహోవాను గూర్చి తనకున్న సన్నిహిత జ్ఞానము, తన స్వభావము (4:31 మరియు 10:17 లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము), తన కార్యాలను బట్టి యెహోవా ఆయనను యోర్దాను దాటునట్లు చేయాలని ప్రార్థిస్తున్నాడు, కాని యెహోవా వ్యక్తుల పక్షిపాతి కాదు!

□ **"ఆకాశమందే గాని భూమి యందే గాని నీవు చేయు క్రియలను చేయగల దేవు డెవడు? నీవు చూపు పరాక్రమమును చూపగల దేవు డెవడు"** ఈ వచనం దేవుడు అనేక మందిలో ఉన్నతదేవుడుగా ఉన్నాడని, అద్వితీయతావాదముగా పిలువబడుతున్నాడు అని తెలుపుతున్నదా (ఉదా. 15:11 మరియు ద్వితీ. 4:7; 5:7, *The Jewish Study Bible* [ది జుయిష్ స్టడీ బైబిలు], 379-380 పేజీలు)? ఇది ఇతర దేవుళ్ళు ఉన్నారని మోషే నిరాకరించకుండా, యెహోవాయే వారిలో బలవంతుడైన దేవుడని అంటున్నాడా? లేక ఇది ఒక ఏకదేవత్వమా (ఉదా. 4:35,39; 6:4; నిర్గ. 20:2-3; యెషయా 43:11; 44:6,8,24; 45:5,6-7,14,18,21,22), ఒకే ఒక దేవుడు? మనకు నిజంగా తెలియదు. అయితే వీటన్నిటి బట్టి మోషే ఇతర దేవుళ్ళ వైపుకు తిరిగి వెళ్ళడం లేదు కాని ఇతర ఆత్మసంబంధ శక్తుల వైపుకు వెళ్ళాడని, ఉదా. కొన్ని సార్లు *elohim* అని పిలవడాన్ని బట్టి మనం విశ్వసించవచ్చు (చూ. కీర్త. 8:5; 82:1:6; 1 సమూ. 28:13).

3:25 "నేను అద్దరికి వెళ్లి . . . చూచునట్లు. . . బ్రతి మాలుకొనగా" ఈ వచనానికి రెండు క్రియాపదాలు ఉన్నాయి:

1. "దాటునట్లు" - BDB 716, KB 778, *Qal* ఉద్ద్యోధకము
2. "చూచునట్లు" - BDB 906, KB 1157, *Qal* అసంపూర్ణకము కాని ఉద్ద్యోధక భావంతో ఉంది.

3:26 "యెహోవా నా మీద కోపపడి" ఇది మానవీకరణ భాషకు ఒక ఉదాహరణ ("కోపము" BDB 720, KB 780, 2:15 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము). మానవ భాషను ఉపయోగించకుండా మనం ఎలా దేవుడు కోపపడ్డాడని చెప్పగలం? చెప్పలేము, కాని దేవుడు మానవుడు కాడని , మానవుల వలె ఈయన ఆలోచించడని, పనిచేయడని మనం గుర్తించుకోవాలి. పతనమైన మానవులు అత్యంతముగా దేవుని గురించి వివరించలేరని తెలుసుకొని, ఆయన స్వభావాన్ని వివరించడానికి మనం మానవ భాషను ఉపయోగించుకొంటున్నాము.

మోషే యొక్క బహిరంగ పాపము (చూ. 32:51; సంఖ్యా. 20:10-12; 27:12-14) బహిరంగ ప్రతిఫలాన్ని తెచ్చిపెట్టింది!

□ **"మిమ్మును బట్టి"** 1:34,37 లోని నోట్స్ చూడుము.

□ **"చాలును! ఇకను ఈ సంగతిని గూర్చి నాతో మాటలాడవద్దు"** మోషే మళ్ళీ మళ్ళీ ప్రార్థిస్తున్నాడు (చూ. సంఖ్యా. 20:2-13; 27:13; ద్వితీ. 1:37; 3:23-27), "నన్ను క్షమించు, దయయుంచి నన్ను వాగ్దాన దేశములోనికి వెళ్ళడానికి సమ్మతించు." చివరికి దేవుడు "వెళ్ళవు, ఇకను దీని గురించి నాతో మాట్లాడవద్దు" (BDB 414, KB 418, *Hiphil* బస్సీవు) అని అంటున్నాడు,

3:27 ఇది మరియు 28వ. వచనం మోషే చేసిన ప్రార్థనకు బదులుగా వరుస ఆదేశాలను కలిగి ఉన్నాయి:

1. "వెళ్ళి" - BDB 748, KB 828, *Qal* ప్రార్థనార్థకము
2. "పైకెత్తి" - BDB 669, KB 724, *Qal* ప్రార్థనార్థకము
3. "చూడుము" - BDB 906, KB 1157, *Qal* ప్రార్థనార్థకము
4. "ఆజ్ఞాపించుము" - DB 845, KB 1010, *Piel* ప్రార్థనార్థకము
5. "దైర్యపరచి" - BDB 304, KB 302, *Piel* ప్రార్థనార్థకము
6. "బలపరచుము" - BDB 54, KB 65, *Piel* ప్రార్థనార్థకము

దేవుడు మోషేకు మరియు ఇశ్రాయేలీయులకు (యెహోషువాకు బలము చేకూర్చడానికి, చూ. 28b,c) కాపుదలను దయచేయచేశాడు.

▣ "పిస్సా కొండ ఎక్కి" 17వ. వచనములోని నోట్ చూడుము.

▣ "కన్ను లెత్తి పడమటి వైపును ఉత్తరవైపును దక్షిణవైపును తూర్పువైపును తేరి చూడుము" ఇది దేవుని ప్రేమకు మరియు కోపానికి సరైన ఉదాహరణ. "నీవు లోపలికి పోలేవుకాని నేను నిన్ను చూడనిస్తాను."

▣ "నీవు ఈ యొర్దానును దాట కూడదు గాని" దేవుడు వ్యక్తి పక్షపాతి కాడు. మోషే దేవుని యొక్క గొప్పవ్యక్తి కాని ఆయన దేవునిని బాహుటంగా అవిధేయించాడు కాబట్టి ఆయన దాని పర్యావసానాన్ని అనుభవిస్తున్నాడు (యోబు 34:11; కీర్త. 28:4; 62:12; సామె. 24:12; ప్రసంగి. 12:14; యిర్మీయా. 17:10; 32:19; మత్తయి. 16:27; 25:31-46; రోమా. 2:6; 14:12; 1 కొరింథీ. 3:8; 2 కొరింథీ. 5:10; గలతీ. 6:7-10; 2 తిమోతి. 4:14; 1 పేతురు 1:17; ప్రక. 2:23; 20:12; 22:12).

3:29 "బేత్సయారు" ప్రధమంగా ఇది "పోయారు యొక్క ఇల్లు/దేవాలయము" (BDB 112). పోయారు అనేది మోయాబు యొక్క పశ్చిమోతరములోని ఒక పర్వతము లేక పట్టణము. ఇది ఇశ్రాయేలీయుల విగ్రహారాధన స్థలమై ఉండేది (*Ba'al* సాఫల్య ఆరాధన, చూ. సంఖ్యా. 22-23). ఇది రూబేను యొక్క స్వాస్థ్యముగా మారింది (చూ. యెహో. 13:20).

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కిణికొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశించబడి ఉన్నాయి.

1. ఈ విషయవ్యత్యాసము నుండి మనము దేవుని గురించిన ఏ సిద్ధాంతపరమైన జ్ఞానాన్ని నేర్చుకొన్నాము?
2. 3 మరియు 6 వచనాలలోని దేవుణ్ణి క్రో. ని. దేవునికి ఎలా సంబంధింపజేస్తావు?
3. 24వ. వచనం ఇతర దేవుళ్ళు ఉన్నట్లు చెప్పుతున్నదా?
4. 27వ. వచనంలో దేవుడు ఎలా మోషేకు కరణ చూపిస్తూ అదే సమయంలో న్యాయము చేశాడు?

ద్వితీయోపదేశకాండము 4

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
మోషే విధేయతను ఆజ్ఞాపించుట	మొదటి ప్రసంగానికి ముగింపు	విధేయులుగా ఉండమని ఇశ్రాయేలీయులకు మోషే విన్నపము	బయల్పయ్యారు యందు మతభ్రష్టత్వము నిజమైన జ్ఞానముతో వ్యతిరేకించుట
4:1-8	4:1-4 4:5-8	4:1-4 4:5-6 4:7-10	4:1-8 హోరేబునందు బయలుపాటు; దాన్ని ఆవశ్యకత
4:9-14	4:9-14	4:11-14	4:9-14
విగ్రహారాధన విషయమై జాగ్రత్త			
4:15-24	4:15-20	4:15-24	4:15-20 రాబోవు శిక్ష మరియు పరివర్తన
	4:21-24		4:21-24
4:25-31	4:25-31	4:25-31	4:25-28 4:29-31 దేవునిచే ఎన్నుకోబడడంలో ఉన్న ఆనందం
4:32-40	4:32-40	4:32-40	4:32-34 4:35-38 4:39-40
యోర్దాను తూర్పును ఉన్న శరణార్థుల పట్టణాలు	ఒక అనుబంధము	యోర్దాను తూర్పున ఉన్న శరణార్థుల పట్టణాలు	శరణార్థుల పట్టణాలు
4:41-43	4:41-43	4:41-43	4:41-43
దేవుని ధర్మశాస్త్రానికి పరిచయం	మోషే రెండవ ప్రసంగం (4:44-26:19;28)	దేవుని ధర్మశాస్త్రం ఇవ్వడానికి పరిచయం	మోషే రెండవ బయలుపాటు (4:44-11:32)
4:44-49	4:44-49	4:44-49	4:44-49

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫ్లు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 4:1-4

¹కాబట్టి ఇశ్రాయేలీయులారా, మీరు బ్రతికి మీ పితరుల దేవుడైన యెహోవా మీకిచ్చుచున్న దేశములోనికి పోయి స్వాధీనపరచుకొనునట్లు, మీరు అనుసరింపవలసిన విధులను కట్టడలను నేను మీకు బోధించుచున్నాను వినుడి. ²మీ దేవుడైన యెహోవా ఇచ్చిన ఆజ్ఞలను మీ కాజ్ఞాపించుచున్నాను. వాటిని గైకొనుటయందు నేను మీ కాజ్ఞాపించిన మాటతో దేనిని కలుపకూడదు, దానిలో నుండి దేనిని తీసివేయ కూడదు. ³బయల్పెయ్యారు విషయములో యెహోవా చేసినదానిని మీరు కన్నులారా చూచితిరి గదా. బయల్పెయ్యారు వెంట వెళ్లిన ప్రతి మనుష్యుని నీ దేవుడైన యెహోవా నీ మధ్యను ఉండకుండ నాశనము చేసెను. ⁴మీ దేవుడైన యెహోవాను హత్తుకొనిన మీరందరును నేటివరకు సజీవులై యున్నారు.

4:1 "వినుడి" ఈ క్రియ (BDB 1033, KB 1570, *Qal* ప్రార్థనార్థకము) ద్వితీయోపదేశకాండము నందు తరచూ ఉపయోగించబడింది (ఉదా. 1:16; 4:1; 5:1; 6:3,4; 9:1; 20:3; 27:10; 33:7). దీని ప్రధాన అర్థము "పనిచేయుటకు వినుము". ఇది క్రియ మీద గురి ఉంది, కేవలం వినడం మీద కాదు (చూ. యాకోబు 1:22-25). ఈ అధ్యాయంలో అనేక హెచ్చరికలు ఉన్నాయి, 1, 2, 6, 9, 13, 14, 15, 19, 23, మరియు 26 వచనాలు (చూ. మలాకీ 1:2; 3:1; 6:1).

▣ "విధులను కట్టడలను" వీటిలో దేవుని యొక్క మొత్తము బయలుపాట్లు కలసి ఉన్నాయి. ఇవన్నీ దేవుడు తనను గురించి బయలుపరచుకొన్నవి మరియు ఆయన నిబంధన అవశ్యకాలై ఉన్నాయి. ఇది తోరా లాంటి అర్థాన్నే కలిగి ఉంది (అక్షరాక్షర అర్థం. "ఉపదేశాలు," అది., మోషేసంబంధిత శాసనము).

ప్రత్యేక అంశము: దేవుని బయలుపాటుకు ఉపయోగించబడిన పదాలు (SPEICAL TOPIC: Terms for God's Revelation)

ప్రత్యేక అంశము: దేవుని బయలుపాటుకు ఉపయోగించబడిన పదాలు (ద్వితీయోపదేశకాండము మరియు కీర్తనల గ్రంథాన్ని ఉపయోగించి)

- I. "కట్టడలు," BDB 349, "ఒక విధి, తీర్పు, లేక నిర్ణయము"

- A. పుంలింగము, గ౧ - ద్వితీ. 4:1,5,6,8,14,40,45; 5:1; 6:1,24; 7:11; 11:32; 16:12; 17:19; 26:17; 27:10; కీర్త. 2:7; 50:16; 81:4; 99:7; 105:10,45; 148:6
- B. స్త్రీలింగము, గ౧గ - ద్వితీ. 6:2; 8:11; 10:13; 11:1; 28:15,45; 30:10,16; కీర్త. 89:31; 119:5, 8,12,16,23,26,33,48,54, 64,68,71,80, 83,112,124, 135,145,155,171
- II. “ధర్మశాస్త్రము” BDB 435, KB 1710, “ఉపదేశము”
- ద్వితీ. 1:5; 4:44; 17:11,18,19; 27:3,8,26; 28:58,61; 29:21,29; 30:10; 31:9; కీర్త. 1:2; 19:7; 78:10; 94:12; 105:45; 119:1,18, 29, 34,44,51,53,55,61,70,72,77,85,92,97,109,113, 126,136,142, 150,153,163,165,174
- III. “సాక్ష్యాలు” BDB 730, KB790, “దైవిక నియమాలు”
A. బహువచనము, గ౧ఘ - ద్వితీ. 4:45; 6:17,20; కీర్త. 25:10; 78:56; 93:5; 99:7; 119:22, 24, 46, 59,79,95,119, 125,138,146,152,167,168
B. గ౧ఘ లోక గ౧ఘ - కీర్త. 19:7; 78:5; 81:5; 119:2,14:31,36,88,99,111,129,144,157
- IV. “విధులు” BDB 824, KB959, “ఒక విధి”
- కీర్త. 19:8; 103:18; 111:7; 119:4,15,27,40,45,56,63,69, 78,87, 93,94, 100,104,110,128,134,141, 159,168,173
- V. “ఆజ్ఞలు” BDB 846, KB 622
- ద్వితీ. 4:2,40; 5:29; 6:1,2,17,25; 8:1,2,11; 10:13; 11:13; 15:5; 26:13,17; 30:11,16; కీర్త. 19:8; 119:6,10,19,21, 32,35, 47,48,60,66,73,86,96,98, 115,127,131,143, 151,166, 176
- VI. “తీర్పులు/నిర్ణయాలు” BDB 1048, KB 651, “ఆదేశాలు” లోక “న్యాయము”
- ద్వితీ. 1:17; 4:1; 5,8,14,45; 7:12; 16:18; 30:16; 33:10,21; కీర్త. 10:5; 18:22; 19:9; 48:11; 89:30; 97:8; 105:5,7; 119:7, 13, 20,30,39,43,52,62,75,84,102, 106,120, 137,149, 156, 160,164; 147:19; 149:9
- VII. “ఆయన విధానాలు” BDB 202, KB 231, తన ప్రజల జీవనశైలికి యెహోవా మార్గదర్శకాలు
- ద్వితీ. 8:6; 10:12; 11:22,28; 19:9; 26:17; 28:9; 30:16; 32:4; కీర్త. 119:3,5,37,59
- VIII. “ఆయన పలుకులు”
A. BDB 182, KB 211 - ద్వితీ. 4:10,12,36; 9:10; 10:4; కీర్త. 119:9,16,17,25, 28,42, 43, 49,57,65,74,81, 89,101, 105,107, 114, 130, 139,147, 160, 161, 169
B. BDB 57, KB 67
1. “వాక్యము” - ద్వితీ. 33:9; కీర్త. 119:11,67,103,162,170,172
2. “వార్ధానము” - కీర్త. 119:38,41,50,58,76,82,116,133,140,148,154
3. “ఆజ్ఞ” - కీర్త. 119:158

ఇవన్ని కూడా ఇశ్రాయేలీయులకు దేవుడు తనను తాను ప్రత్యేకముగా బయలుపరచుకొన్న దానిని సూచిస్తున్నాయి. ప్రాముఖ్యంగా అవన్ని పర్యాయపదాలే. ప్రత్యేక అంశము: దైవప్రేరణ చూడుము.

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

▣ “నేను మీకు బోధించుచున్నాను” విమోచన మరియు బయలుపాట్ల విషయంలో మోషే యెహోవా యొక్క ప్రతినిధిగా పరిచర్యచేస్తున్నాడు (అది., ప్రవక్త, చూ. 3:14; 4:1-17; 18:15-18; 34:10-12).

□ “మీరు అనుసరింపవలసిన” ఈ భావరూపము (BDB 793, KB 889, *Qal* భావరూపక నిర్మాణము) దేవుని ధర్మశాస్త్రమును విని దానికి విధేయించమని దైర్యపరస్థున్నాడు (చూ. 16:12; 30:8).

□ “మీకిచ్చుచున్న దేశములోనికి పోయి స్వాధీనపరచుకొనునట్లు” దేవుని నిబంధనకు ఉన్న షరతు లక్షణాన్ని గమనించండి (ఉదా. 5:33; 8:1; 16:20; 30:16,19). ఈ మూడు క్రియలన్ని *Qal* సంపూర్ణాలే. 1వ. వచనంలోని చివరి క్రియ (ఇచ్చుట) ఒక *Qal* అసమాపక క్రియగా ఉంది. దేవుడిచ్చు బహుమానము ఇశ్రాయేలీయుల క్రియలను ఆధారము చేసికొని ఉంది!

□ “మీ పితరుల దేవుడు” ఇది పితరులను సూచిస్తున్నది (అబ్రహాము, ఇస్సాకు, యాకోబు, చూ. 1:11,21; 4:1,31,37; 6:3 12:1; 26:1; 26:7; 27:3). పితరులకు సంబంధించిన నిబంధనలన్నీ షరతులతో ఉండినవే (ఒక ఆదికాండము 6-9 మరియు 15:12-21 మినహా).

4:2 “మాటతో దేనిని కలుపకూడదు, దానిలో నుండి దేనిని తీసివేయ కూడదు” ఇది ధర్మశాస్త్ర పాఠ్యభాగానికి లేఖకులు చేసిన సవరణను సూచించుట లేదు కాని ఇది ధర్మశాస్త్ర సారాంశానికి నీవు ఏమియు కలుపకూడదని సూచిస్తున్నది (చూ. 12:32; సామె. 30:5-6; ప్రసంగి 3:14; యిర్మీయా 26:2). కలుపడానికి లేక తీసివేయడానికి ఈ నిషేధాలు ప్రాచీన తూర్పుప్రాంత సాహిత్య లక్షణమై ఉండేది. ఇక్కడ నిర్గమకాండము 20 మరియు ద్వితీయోపదేశకాండముల యొక్క పదిపదాలు మధ్య స్వల్ప తేడా ఉంది.

4:3 “బయల్పెయారు” ఇది ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవాను అనుసరించడం విడిచి మోయాబు యొక్క సాఫల్య దేవుళ్ళ వెంట పడిన స్థలాన్ని సూచిస్తున్నది (చూ. సంఖ్య. 25:1-9).

4:4 “మీ దేవుడైన యెహోవాను హత్తుకొనిన” ఈ హెబ్రీ పదము “పట్టుకొనుట,” “వేరుచేయుట” (BDB 180) NASB లో ఒక క్రియవలె తర్జుమాచేయబడింది. ఇది 3వ. వచనములోని “తరువాత అనుసరించిన” (అది. *Ba'al*) అనేదానికి వ్యతిరేకంగా ఉంది. క్రియ ఈ పదాన్ని ఈ క్రింది వాటికి ఉపయోగింపబడునట్లు చేసింది:

1. అది. 2:24 లోని ఒకడు తన భార్యను విడిచిపెట్టుట
2. రూతు 1:14 లో రూతు నయోమిని అంటిపెట్టుకొని ఉండుట.

ఇది విశ్వాస్యత లేక అంకితభావాన్ని తెలియజేస్తున్నది. అది. 34:3; 1 రాజులు 11:2; సామె. 18:24 లలో ఇది “ప్రేమ”కు సమాంతరంగా ఉపయోగింపబడింది (చూ. NIDOTTE, వా. 1, పే. 911).

దేవుని ఎన్నికలో సయితము మానవులు తగిన రీతిగా స్పందించవలసి ఉంది. దేవుడు ఇశ్రాయేలీయులను తన యాజక దేశంగా ఉండడానికి ఎన్నుకొన్నను (చూ. నిర్గ. 19:5-6), ప్రతి వ్యక్తి వ్యక్తిగతంగా దేవుని ఎన్నుకోవలసి ఉంటుంది. ఇది దేవుని యొక్క సారభౌమత్వము మరియు మానవ స్వేచ్ఛకు మధ్య ఒక సమతౌల్యత. ఇంకా ఇది సామూహిత (“మీరు” బహువచనం) వర్సెస్ వ్యక్తిగత (“మీలో ప్రతి ఒక్కడు”) స్పందన.

4వ. వచనంలో క్రియాపదము లేదు; క్రియాపద భావం రెండు విశ్లేషణలచే వ్యక్తం చేయబడింది (BDB 180, 311).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 4:5-8

⁵నా దేవుడైన యెహోవా నా కాజ్ఞాపించినట్లు మీరు స్వాధీనపరచుకొనబోవు దేశమున మీరాచరింపవలసిన కట్టడలను విధులను మీకు నేర్పితిని. ⁶ఈ కట్టడలన్నిటిని మీరు గైకొని అనుసరింపవలెను. వాటినిగూర్చి విను జనముల దృష్టికి అదే మీకు జ్ఞానము, అదే మీకు వివేకము. వారు చూచి నిశ్చయముగా ఈ గొప్ప జనము జ్ఞానవివే చనలు గల జనమని చెప్పుకొందురు. ⁷ఏలయనగా మనము ఆయనకు మొఱ

పెట్టునప్పుడెల్ల మన దేవుడైన యెహోవా మనకు సమీపముగానున్నట్టు మరి ఏ గొప్ప జనమునకు ఏ దేవుడు సమీపముగా నున్నాడు? ిమరియు నేడు నేను మీకు అప్పగించుచున్న యీ ధర్మశాస్త్ర మంతటిలో నున్న కట్టడలును నీతివిధులునుగల గొప్ప జనమేది?

4:5

NASB, NRSV "చూచి"
NKJV "రూఢిగా"
TEV -----
NJB "చూడుము"

ఇది ఒక *Qal* ప్రార్థనార్థకము (BDB 906, KB 1157). ఇది మోషే తన బాధ్యతను నెరవేర్చాడని, ఇప్పుడు తగినరీతిగా జనులు స్పందించాలని నొక్కి చెప్పడానికి ఒక సాహిత్య విధానం.

4:6

NASB "కాబట్టి గైకొని అనుసరింపవలెను"
NKJV "కనుక వాటిని చేయుటకు జాగ్రత్తపడుడి"
NRSV "మీరు వాటిని జాగ్రత్తగా పాటించాలి"
TEV "వాటికి నమ్మకంగా విధేయించుడి"
NJB "వాటిని అనుసరించి, కార్యరూపంలో ఉంచుడి"

ఈ వచనంలో రెండు క్రియాపదాలు ఉన్నాయి:

1. "అనుసరించుట" (BDB 1036, KB 1581, *Qal* సంపూర్ణము), దీని అర్థము "అనుసరించు," "గమనించు," లేక "పదిలపరచు." ఈ క్రియాపదము అనేకసార్లు పెంటాటచ్ నందు ఉపయోగింపబడింది (ద్వితీయోపదేశకాండము, చూ. 2:4; 4:2,6,9,15,23,40; అనేక ఇతర స్థలాలలో)
2. "చేయుము" (BDB 793, KB 889, *Qal* సంపూర్ణము) నకు అర్థము "చేయుము" లేక "జరిగించుము". క్రియాపదము కూడా అనేక సార్లు పా.ని. లో ఉపయోగింపబడింది (ఉదా. ద్వితీ. 4:1,3,6,13,14,16,23,25).

4:6 "జ్ఞానము" ఈ పదం (BDB 315) సామె. 1:2,7 వచనాలలో ఉపయోగింపబడింది మరియు ఒక విశేషణముగా 1:6లో

ఉపయోగింపబడింది. ఈ జ్ఞానము దేవుని గురించి జ్ఞానము మరియు ఆయన చిత్తాన్ని గురించిన జ్ఞానమై ఉంది. దీని కొరకే మానవులు వెతకవలసి ఉంది ఎందుకంటే వారు దేవుని పోలిక మరియు స్వరూపములో (చూ. ఆది. 1:26-27) మరియు ఆయనతో సహవాసము చేయడానికి (చూ. 7-8 వచనాలు) సృష్టించబడ్డారు.

▣ "అవగాహన" ఈ పదము (BDB 108) వివేకమునకు సమానమైన పదము. దీని గురి ఒక తెలియజేయబడ్డ, దైవిక, ఆనందకరమైన జీవితం (ఉదా. ద్వితీ. 32:28; సామె. 2:1-22; 3:13-18).

▣ "నిశ్చయముగా ఈ గొప్ప జనము జ్ఞానవివే చనలు గల జనమని చెప్పుకొందురు" దేవుడు ఇశ్రాయేలీయులను ఎన్నుకొన్నానికి వారిని మిగిలిన వారికంటే ఎక్కువగా ప్రేమించాడనా? దేవుడు మానవులందరిని సమానంగా ప్రేమించాడు (యోహాను 3:16; 1 తిమోతి 2:4; 2 పేతురు 3:9). దేవునికి కేవలం ఒకచోట ప్రారంభించడానికి స్థలం కావాలి. ఆయన అబ్రహాము మరియు ఆయన సంతానాన్ని లోకానికి

యాజక రాజ్యంగా ఉండడానికి ఎన్నుకొన్నాడు (చూ. ఆది. 12:3; నిర్గ. 19:4-6; అ. కా. 3:25; గలతీ. 3:8). వారిని ఎన్నుకోవడం అనేది ఒక ప్రత్యేక ప్రేమను బట్టి కాదు కాని ఒక ఉద్దేశ్యం మేరకు ఎన్నుకోబడ్డారు. క్రింది ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

ప్రత్యేక అంశము: యెహోవా యొక్క నిత్య విమోచన ప్రణాళిక (SPECIAL TOPIC: YHWH'S ETERNAL RECEMPTIVE PLAN)

ప్రత్యేక అంశము: యెహోవా యొక్క నిత్య విమోచన ప్రణాళిక

ఈ విషయమై నేను కొంత పక్షపాత వైఖిరి కలిగి ఉన్నానని మీతో ఒప్పుకొంటున్నాను. నా క్రమపద్ధమైన సిద్ధాంతము కాలినిజము లేక మినహాయింపు వాదము కాదు, ఇది సార్వత్రిక సువార్త పరిచర్య (చూ. మత్తయి 28:18-20; లూకా 24:46-47; అ.కా. 1:8).

మానవులందరి విమోచన పట్ల దేవుడు ఒక నిత్య ప్రణాళిక కలిగి ఉన్నాడని నేను నమ్ముతున్నాను (ఉదా. ఆ.కా. 3:15; 12:3; నిర్గ. 19:5-6; యిర్మియా 31:31-34; యెహెజ్కేలు 18:36; 22-39; అ.కా. 2:23; 3:18; 4:28; 13:29; రోమా 3:9-18; 19-20,21-31), తన స్వరూపములో, తన పోలికలో సృష్టించబడిన వారందరి పట్ల ఈ ప్రణాళిక కలిగి ఉన్నాడు (చూ. ఆ.కా. 1:26-27). నిబంధనలు క్రీస్తులో ఐక్యమై ఉన్నాయి (చూ. గలతీ. 3:28-29; కొలస్సీ. 3:11). యేసు దేవుని మర్మము, దాచిపెట్టబడి ఇప్పుడు బయలుపరచబడ్డాడు (చూ. ఎఫెసీ. 2:11-3:13)! ఇశ్రాయేలీయులు కారు, క్రొ.వి. సువార్త లేఖనాలకు కీలకము.

ఈ పూర్వ అవగాహన నా లేఖనాల వ్యాఖ్యానాలన్నిటికీ శోభనిచ్చింది. దీని ద్వారా పాఠ్యాభాగాలన్ని నేను చదివాను! ఖచ్చింతంగా ఇది ఒక పక్షపాత వైఖిరే (వ్యాఖ్యానకులందరికీ ఇది ఉంటుంది)! అయితే ఇది ఒక లేఖనాల సమాచార పూర్వోహా.

ఆదికాండము 1-2 యొక్క గురి తాను తన అత్యున్నత సృష్టి, మానవాళి, సహవాసము కలిగి ఉండుట (చూ. ఆ.కా. 1:26,27; 3:8).

ఈ పరస్పర దైవ అజెండాకు బౌతిక సృష్టి వేదిక.

1. St. Augustin దీనిని ప్రతి ఒక్కరిలో ఒక దైవిక ఆకార రంద్రము ఉన్నట్లు, దేవుడు స్వయాన తాను మాత్రమే దీనిని నింపగలడని చిత్రికరిస్తున్నాడు.
2. C.S. Lewis ఈ గ్రహాన్ని "తాకబడిన గ్రహము" అని పిలిచాడు (అది., దేవుడు మానవుల కొరకు సిద్ధము చేసినది).

ఈ దైవ అజెండా కొరకు పా.ని.లో అనేక సూచనలు ఉన్నాయి.

1. యెహోవా మానవాళిని పాపము మరియు తిరుగుబాటు యొక్క భయంకరమైన గందరగోళములో ఉంచబోడు అని ఆదికాండము 3:15లో మొదటి వాగ్దానము ఉంది. ఇది ఇశ్రాయేలీయులను సూచించడము లేదు ఎందుకంటే అక్కడ ఆదికాండము 12 అధ్యాయంలో అబ్రహాముకు పిలుపు వచ్చేంత వరకు ఇశ్రాయేలీయులు గానీ లేక నిబంధన ప్రజలు లేరు
2. ఆదికాండము 12:1-3 అబ్రాహాముకు యెహోవా యొక్క మొదటి పిలుపు మరియు బయలుపాటు, ఇది నిబంధన ప్రజలు, ఇశ్రాయేలుగా మారింది. అయితే ఈ ప్రారంభ పిలుపులో కూడా, దేవునికి ప్రపంచము మొత్తము మీద ఒక కన్ను ఉండినది. 3వ. వచనమును గమనించుము!
3. నిర్గమకాండము 20 (ద్వితీయోపదేశకాండము 5) లో తన ప్రత్యేక ప్రజలను నడిపించుటకు మోషేకు యెహోవా తన ధర్మశాస్త్రమును ఇచ్చాడు. నిర్గ. 19:5-6 లో ఇశ్రాయేలీయులకు ఉండబోతున్న ఐక్య సంబంధాలను మోషేకు యెహోవా బయలుపరచడాన్ని గమనించండి. అబ్రాహాము లాగా లోకాన్ని ఆశీర్వదించడానికి వారిని ఎన్నుకోవడాన్ని కూడా గమనించండి (చూ. నిర్గ. 19:5; "భూమంతయు నాది"). ప్రజలందరూ యెహోవాను తెలిసికొని, ఆయనకు ఆకర్షించబడడానికి ఇశ్రాయేలీయులు ఒక యంత్రము. దౌర్భాగ్యముగా వారు ఓడిపోయారు (చూ. యెహెజ్కేలు 36:27-38).
4. 1 రాజులు 8 వ. అధ్యాయంలో సొలేమోను సమస్త జనులు యెహోవా యొద్దకు వచ్చునట్లు దేవాలయాన్ని సమర్పణచేశాడు (చూ. 1 రాజులు 8:43,60)
5. కీర్తనలలో – 22:27-28; 66:4; 86:9 (ప్రకటన 15:4)
6. ప్రవక్తల ద్వారా యెహోవా తన సార్వత్రిక విమోచన ప్రణాళికను బయలుపరస్తూనే ఉన్నాడు

- a. యెషయా – 2:2-4; 12:4-5; 25:6-9; 42:6,10-12; 45:22; 49:5-6; 51:4-5; 56:6-8; 60:1-3; 66:18,23
- b. యిర్మియా – 3:27; 4:2; 12:15-16; 16:19
- c. మీకా 4:1-3
- d. మలాకీ 1:11

ఈ సార్వత్రిక ఉద్ఘాటన "క్రొత్త నిబంధన" యొక్క నిర్ణయము ద్వారా సులభతరం చేస్తున్నది (చూ. యిర్మియా 31:31-34; యెషా. 36:22-38) ఇది యెహోవా కనికరము మీద గురి ఉంచుచింది, పతనమైన మానవాళి నిర్వహణ మీద కాదు. ఇక్కడ ఒక "క్రొత్త హృదయము," ఒక "క్రొత్త మనస్సు," ఒక "క్రొత్త ఆత్మ" ఉంది. విధేయత కీలకము అయితే ఇది అంతర్గతము, కేవలము బాహ్య గుర్తు మాత్రమే కాదు (చూ. రోమా. 3:21-31).

క్రొ.ని. స్పష్టముగా సార్వత్రిక విమోచన ప్రణాళికను అనేక విధాలుగా ధృఢపరచింది.

1. ప్రధాన ఆజ్ఞ – మత్తయి 28:18-20; లూకా 24:46-47; అ.కా. 1:8
2. దేవుని నిత్య ప్రణాళిక (అది, ముందుగా నిర్ణయించడము) – లూకా 22:22; అ.కా. 2:23; 3:18; 4:28; 13:29
3. మానవులందరూ రక్షింపబడాలనేది దేవుని కోరిక – యోహాను 3:16; 4:42; అ.కా. 10:34-35; 1 తిమోతి 2:4-6; తీతు 2:11; 2 పేతురు 3:9; 1 యోహాను 2:2; 4:14
4. క్రీస్తు పా.ని. మరియు క్రొ.ని.లను ఐక్యపరచాడు – గలతీ. 3:28-29; ఎఫెసీ. 2:11-3:13; కొలస్సీ. 3:11. క్రీస్తులో అడ్డంకులు మరియు భేదాలు అన్ని తొలిగిపోతాయి. యేసు "దేవుని మర్మము," దాచపెట్టబడినది అయితే ఇప్పుడు బయలుపరచబడింది (ఎఫెసీ. 2:11-3:13).

ఇప్పుడు క్రొ.ని. యేసు మీద కేంద్రీకరించింది, ఇశ్రాయేలీయుల మీద కాదు. సువార్త కేంద్రీయము. జాతి లేక భౌగోళిక ప్రాంతాలు కాదు. ఇశ్రాయేలీయులు మొదటి బయలుపాటు అయితే యేసు అత్యున్నత బయలుపాటు (చూ. మత్తయి 5:17-48).

ప్రత్యేక అంశము: ఎందుకని క్రొ.ని. నిబంధన వాగ్దానాల కంటి పా.ని. నిబంధనలు ఎందుకని ఎంతో తేడాగా అనిపిస్తున్నాయి చదవడానికి మీరు కొంత సమయము కేటాయిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. దీనికి మీరు ఆన్ లైన్ www.freebiblecommentary.org కనుగొనగలరు.

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://www.freebiblecommentary.org)

4:7 "మనకు సమీపముగానున్నట్టు మరి ఏ గొప్ప జనమునకు ఏ దేవుడు సమీపముగా నున్నాడు" ఇది Shekinah మేఘము (అరణ్యసంచార కాలము) మరియు ఆ తరువాత నిబంధన మందసము (యోర్దాను దాటి మరియు ఏకచత్రాధిపత్య కాలము లోనికి) ల ద్వారా దేవుని యొక్క వ్యక్తిగత సన్నిధిని సూచిస్తున్నది (అది, అంతర్వర్తిత్వము).

▣ "ఆయనకు మొఱ్ఱపెట్టినప్పుడెల్లా" లోకమును సృష్టించిన దేవుడు వారు ప్రార్థించునప్పుడెల్లా సమాధానమిస్తాడనే నమ్మకం యూదులకున్నట్టు ఇది తెలియజేస్తున్నది. ఆయన శక్తిమంతుడు మరియు వ్యక్తిగతము, రెండూనూ (ఉదా. కీర్త. 34:18; 145:18)! పని చేసే దేవుడు కనానీయుల విగ్రహాలకు మాత్రము కేవలం వ్యతిరేకము!

4:8 "కట్టడలు నీతివిధులు. . .ధర్మశాస్త్రము" 4:1 లోని ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

▣ "నీతి" ఇది రెల్లుల నది నుండి వచ్చిన ఒక సాధ్యశ్యము. దేవుని నీతి మనలను కొలవడానికి ఉపయోగించే ధ్వజము లేక కొలబద్ధ. నీతి దేవుని లక్షణం మీద అధారపడి ఉంది. 1:16 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 4:9-14

⁹అయితే నీవు జాగ్రత్తపడుము; నీవు కన్నులార చూచినవాటిని మరువక యుండునట్లును, అవి నీ జీవితకాల మంతయు నీ హృదయములోనుండి తొలగిపోకుండు నట్లును, నీ మనస్సును బహు జాగ్రత్తగా కాపాడుకొనుము. నీ కుమారులకును నీ కుమారుల కుమారులకును వాటిని నేర్పి ¹⁰నీవు హోరేబులో నీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని నిలిచి యుండగా యెహోవానా యొద్దకు ప్రజలను కూర్చుము; వారు ఆ దేశముమీద బ్రదుకు దినములన్నియు నాకు భయపడ నేర్చుకొని, తమ పిల్లలకు నేర్చునట్లు వారికి నా మాటలను వినిపించెదనని ఆయన నాతో చెప్పిన దినమునుగూర్చి వారికి తెలుపుము. ¹¹అప్పుడు మీరు సమీపించి ఆ కొండ దిగువను నిలిచితిరి. చీకటియు మేఘమును గాఢాంధకారమును కమ్మి ఆ కొండ ఆకాశమువరకు అగ్నితో మండుచుండగా ¹²యెహోవా ఆ అగ్ని మధ్యనుండి మీతో మాటలాడెను. మాటలధ్వని మీరు వింటిరిగాని యే స్వరూపమును మీరు చూడలేదు, స్వరము మాత్రమే వింటిరి. ¹³మరియు మీరు చేయవలెనని ఆయన విధించిన నిబంధనను, అనగా పది ఆజ్ఞలను మీకు తెలియజేసి రెండు రాతి పలకలమీద వాటిని వ్రాసెను. ¹⁴అప్పుడు మీరు నదిదాటి స్వాధీన పరచుకొనబోవు దేశములో మీరు అనుసరింప వలసిన కట్టడ లను విధులను మీకు నేర్పవలెనని యెహోవా నా కాజ్ఞా పించెను.

4:9

- NRSB "అయితే నీవు జాగ్రత్త పడుము, నీ మనస్సును జాగ్రత్తగా చూచుకొనుము"
 NKJV "అయితే నీవు జాగ్రత్త తీసికో, మరియు నిన్నునీవు జాగ్రత్త తీసికో"
 NRSV "కాని జాగ్రత్తపడు, నీకు నీవు బహు జాగ్రత్తగా ఉండు"
 TEV "నీ జాగ్రత్తగా నీవు ఉండు! రూఢి చేసికో. . ."
 NJB "కానీ జాగ్రత్తగా ఉండు, నీకు నీవు విలువ ఇచ్చుకో"

ఈ వచనములో ఒకే మూలార్థములో నుండి రెండు ప్రార్థనార్థకాలు ఉన్నాయి:

1. "జాగ్రత్తపడుము" - BDB 1036, KB 1581, *Niphal* ప్రార్థనార్థకము, చూ. 4:15; యెహో. 23:11; యిర్మీయా. 17:21).
2. "కాపాడుకొనుము" - BDB 1036, KB 1581, *Qal* ప్రార్థనార్థకము "చేయుటద్వారా సంరక్షించుకొనుము" అనే భావంతో ఉంది (చూ. 7:12).

విధేయత అనేది జీవన్మరణ అంశముగా ఉంది (చూ. 30:15-20)!

- ▣ "హృదయములోనుండి తొలగిపోకుండు నట్లును" ద్వితీ. 8:11-20 చూడుము.
- ▣ "హృదయం" హెబ్రీ మానసిక శాస్త్రంలో భావోద్వేగాలకు నిలయం ఉదరం అని ఉంది. హృదయం తెలివికి (ప్రత్యేకించి జ్ఞాపకశక్తి) మరియు వ్యక్తిత్వానికి నిలయంగా ఉంది. దేవుడు "ధర్మశాస్త్రమును మరిచిపోకండి!" అని అంటున్నాడు. 2:30 లోని ప్రత్యేక అంశము: హృదయం చూడుము.
- ▣ "బ్రతుకుదినములన్నియు" జీవనశైలి యొక్క అంకితార్పణము ఆవశ్యకము (చూ. 10వ. వచనము; 6:2; 12:1; 16:3).
- ▣ "నీ కుమారులకును నీ కుమారుల కుమారులకును వాటిని నేర్పి" ఇది ద్వితీయోపదేశకాండములో పలుమార్లు వస్తున్న సూత్రము (చూ. 10వ. వచనం; 6:7, 20-25; 11:19; 31:13; 32:46; మరియు నిర్గ. 102; 12:26; 13:8,14 లోని నోట్ చూడుము). విశ్వాసులు ఒకవేళ

వారి పిల్లలకు విశ్వాసులు బోధించకపోయినట్లైతే వారు ఓడిపోయిన తల్లిదండ్రులు (బైబిలుపరంగా చెప్పినట్లైతే)! విశ్వాసం తరాలు తరబడి కొనసాగుతుంది (చూ. 5:10; 7:9)!

4:10 "గర్భంచుకో, నీవు హోరేబులో నీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని నిలిచి యుండగా" శ్రోతలు నిర్ణయములోని తరముయొక్క పిల్లలు. ఇది ప్రత్యేకంగా నిర్ణయకాండము 19-20 ని సూచిస్తున్నది. దేవుని యొక్క గొప్ప విమోచనకార్యాలను (అది., నిర్ణయము) గుర్తుంచుకోమనేది అనేకసార్లు చెప్పబడుతున్న సూత్రము (చూ. 5:15; 7:18; 8:2,18; 9:7,27; 11:2; 15:15; 16:3,12; 24:9,18,22; 25:17; 32:7).

▣ "నాకు భయపడ నేర్చుకొని" దేవుడు హోరేబు పర్వతం మీద ఉన్నట్లు ఉండి, ఆయన యందు భయభక్తులుకలిగి ఉండునట్లు చేశాడు (చూ. నిర్ణ. 20:20; సామె. 1:7; 9:10; ప్రసంగి. 12:15; యెషయా. 11:2-3; కీర్త. 34:11).

4:11 "ఆ కొండ ఆకాశమువరకు అగ్నితో మండుచుండగా" అగ్ని దేవుని ప్రత్యక్షతకు చిహ్నము (చూ. నిర్ణ. 19:18; ద్వితీ. 5:23; 9:15; హెబ్రీ. 12:18). ఇది బహుశా పవిత్రతకు కూడా చిహ్నము కావచ్చు. క్రింది ప్రత్యేక అంశమును చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: అగ్ని (SPEICAL TOPIC: FIRE)

ప్రత్యేక అంశము: అగ్ని (BDB 77, KB 92)

లేఖనాలలో అగ్నికి ఇటు సానుకూల అటు వ్యతిరేక రెండు అర్థాలు ఉన్నాయి.

A. సానుకూల అర్థాలు

1. వెచ్చదనమిస్తుంది (చూ. యెషయా 44:15; యోహాను 18:18)
2. కాంతినిస్తుంది (చూ. యెషయా 50:11; మత్తయి 25:1-13)
3. వండుతుంది (చూ. నిర్ణ. 12:9; యెషయా 44:15-16; యోహాను 21:9)
4. శుభ్రపరుస్తుంది (చూ. సంఖ్యా. 31:22-23; సామె. 17:3; యెషయా 1:25; 6:6-8; యిర్మీయా 6:29; మలాకీ 3:2-3)
5. పరిశుద్ధత (చూ. ఆ.కా. 15:17; నిర్ణ. 3:2; 10:18; యెహెజ్కేలు 1:27; హీబ్రీ. 12:29)
6. దేవుని యొక్క నాయకత్వము (చూ. నిర్ణ. 13:21; సంఖ్యా. 14:14; 1 రాజులు 18:24)
7. దేవుని యొక్క సాధికారత (అధికారమిచ్చుట) (చూ. అ.కా. 2:3)
8. దేవుని కాపుదల (చూ. జకర్యా 2:5)

B. వ్యతిరేక అర్థాలు

1. కాల్పును (చూ. యెహోషువా 6:24; 8:8; 11:11; మత్తయి 22:7)
2. నాశనము చేయును (చూ. ఆ.కా. 19:24; లేవీ. 10:1-2)
3. కోపము (చూ. సంఖ్యా. 21:28; యెషయా 10:16; జకర్యా 12:6)
4. శిక్ష (చూ. ఆ.కా. 38:24; లేవీ. 20:14; 21:9; యెహోషువా 7:15)
5. మరణాంతర అబద్ధ చిహ్నము (చూ. ప్రకటన 13:13)

C. పాపము పట్ల దేవుని ఉగ్రత అగ్ని సాదృశ్యము ద్వారా తెలుపుబడింది

1. ఆయన కోపము కాల్చినట్లుంది (చూ. హోషీయా 8:5; జఫెన్యా 3:8)

2. ఆయన అగ్నిని కురిపిస్తాడు (చూ. నెహమ్యా 1:6)
3. నిత్యాగ్ని (యిర్మయా 15:14; 17:4)
4. మరణాంతర తీర్పు (చూ. మత్తయి 3:10; 13:40; యోహాను 15:6; 2 థెస్స. 17; 2 పేతురు 3:7-10; ప్రకటన 8:7; 16:8; 20:14-15)

D. అగ్ని తరచూ దైవప్రత్యక్షతలో కనిపిస్తుంది

1. ఆది. 15:17
2. నిర్గ. 3:2
3. నిర్గ. 19:18
4. కీర్త. 18:7-15; 29:7
5. యెహా. 1:4,27; 10:2
6. హెబ్రీ. 1:7; 12:29

E. బైబిలులోని చాలా సాదృశ్యాల వల (పులిసిన పిండి, సింహము) సందర్భాన్ని బట్టి అగ్ని ఒక ఆశీర్వాదముగా కాని లేక ఒక శాపముగాను ఉండగలదు.

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

□ “చీకటియు మేఘమును గాఢాంధకారమును కమ్మి” యెహోవా యొక్క భౌతిక ప్రత్యక్షతను రెండు విధాలుగా అర్థం చేసికొనవచ్చును:

1. అగ్నిపర్వత క్రీయాశీలత - నిర్గ. 19:18; కీర్త. 68:7-8; 77:18; 97:2-5; న్యాయా. 5:4-5; 2 సమూ. 22:8; యెషయా 29:6; యిర్మయా 10:10
2. తుఫాను - 19:16,19; కీర్త. 68:8; 77:18; న్యాయా. 5:4; యెషయా 29:6; నహూము 1:3

కాబట్టి, ఈ గాఢాంధకారము (చూ. 5:22; 2 సమూ. 22:10; 1 రాజులు 8:12; 2 దిన. 6:1) ఇవి కావచ్చు:

1. బూడిదవర్షపు మేఘాలు
2. వర్షపు మేఘాలు

ఈ కప్పు ఇశ్రాయేలీయుల రక్షణ కొరకు ఇవ్వబడింది (చూ. నిర్గ. 19:18). మానవులు దేవుని వైపు చూస్తే మరణిస్తారని వారు భావించారు (చూ. ఆది. 16:13; 32:30; నిర్గ. 3:6; 20:19; 33:20; న్యాయా. 6:22-23; 13:22).

4:12 “యే స్వరూపమును మీరు చూడలేదు” దేవునికి భౌతిక శరీరం లేదు (చూ. యోహాను 4:21). ఆయన తన “వెనుక పార్శ్వము” చూడడానికి మోషేకు అనుమతించాడు. మానవాళి విగ్రహారాధన ప్రవర్తనను బట్టి యెహోవా భౌతిక ప్రత్యక్షతను ఇవ్వతలంచలేదు (చూ. 15-19 వచనాలు).

4:13 “ఆయన విధించిన నిబంధనను. . .మీకు తెలియజేసి” ఈ క్రియ (BDB 616, KB 665, *Hiphil* అసంపూర్ణకము) ఒక అంశముగా దేవుని కొరకు ఉపయోగింపబడినప్పుడు ఇది “పది పదములను” తెలియజేస్తున్నది (ఉదా. 2 సమూ. 7:11; యెషయా 42:9; 45:19; అమోసు 4:13).

అసంపూర్ణక కాలము "పదిపదములు" అన్ని కూడా యెహోవా యొక్క బయలుపాటు కాదని తెలుపుతున్నది. నిర్ణయకాండము మరియు ద్వితీయోపదేశకాండములలోని అనేక పుస్తకాలు పది ఆజ్ఞల అంతర్భావాల యొక్క వివరణలుగా ఉన్నాయి. క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశమును చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: ఒడంబడిక (SPECIAL TOPIC: COVENANT)

ప్రత్యేక అంశము: ఒడంబడిక

ఒడంబడిక అనే ఈ పా.ని. పదమైన *berith* (BDB 136, KB 157) ను నిర్వచించడము అంత సులభమేమీ కాదు. హీబ్రూలో దీనికి సరిపోయిన క్రియాపదము లేదు. శబ్దానికి సంబంధించిన నిర్వచనానికి చేసిన ప్రయత్నాలన్ని సరిగా లేవని నిరూపించబడ్డాయి. మంచి అంచనా ఏమెంటంటే "కత్తిరించుటకు" (BDB 144), ఇది నిబంధనలతో చేరికై ఉన్న జంతు బలినీ తెలియజేస్తున్నది (చూ. ఆది. 15:10,17). ఏది ఏమైనా దీనికున్న కీలకమైన స్థానాన్ని బట్టి పండితులు దీని ప్రయోజనాత్మక అర్థాన్ని నిర్ణయించుటకు పరిశోధించవలసి వచ్చింది.

తన మానవ సృష్టితో ఉన్న ఒకే ఒక సత్య దేవుని యొక్క (ప్రత్యేక అంశము: ఏకదేవత్వము చూడుము) వ్యవహారానికి సాధనముగా ఈ ఒడంబడిక ఉంది. ఒడంబడిక, సంది, లేక అంగీకారము యొక్క సంకల్పము బైబిలు ఆవిష్కరణను అర్థము చేసికొనడానికి ఎంతో కీలకము. ఒడంబడిక సంకల్పములో దేవుని సౌరభామత్వము మరియు మానవ స్వేచ్ఛా ఇష్టాల మధ్య ఉన్న ఉద్రిక్తను స్పష్టముగా చూడవచ్చు. కొన్ని ఒడంబడికలు మాత్రము ప్రత్యేకించి దేవుని లక్షణాలను, కార్యాలను అధారము చేసికొని ఉన్నాయి.

1. సృష్టి (చూ. ఆదికాండము 1-2)
2. నోవాహు పరి రక్షణ మరియు వాగ్దానము (చూ. ఆదికాండము 6-9)
3. అబ్రహాము పిలుపు (చూ. ఆదికాండము 12)
4. అబ్రహాముతో నిబంధన (చూ. ఆదికాండము 15)

ఏది ఎట్లున్నా, ప్రతి స్పందనను అడగడమే ఒడంబడిక యొక్క సహజలక్షణము.

1. విశ్వాసముచే ఏదేను వన మధ్యలో ఉన్న పండు తినకుండా ఆదాము దేవునికి విధేయించాలి
2. విశ్వాసము చేత అబ్రహాము కుటుంబాన్ని విడిచి, దేవుని అనుసరించి, రాబోవు తరాలమీద నమ్మిక ఉంచాలి
3. విశ్వాసము చేత నోవాహు నీళ్ళులేని చోట బ్రహ్మాండమైన నౌక నిర్మించి జంతువులనున్నంటిని సమీకరించాలి
4. విశ్వాసము చేత మోషే ఇశ్రాయేలీయులనందరిని ఐగుప్తు నుండి సీనాయి పర్వతానికి తీసుకొచ్చి ఆశీర్వాదాలు మరియు శాపాలతో కూడిన సాంఘిక, మత ప్రత్యేక మార్గదర్శకాలను తీసికోవాలి (చూ. ద్వితీయోపదేశకాండము 27-28)

ఇదే ఉద్రిక్తత మానవాళితో దేవునికున్న సంబంధాల విషయమై "క్రొత్త ఒడంబడిక" (చూ. యిర్మియా 31:31-34; హెబ్రీ. 7:22; 8:6,8,13; 9:15; 12:24). ను సంబోధించులో చోటు చేసికొంది. యెహెజ్కేలు 36:27-37 తో యెహెజ్కేలు 18 (యెహోవా యొక్క కార్యము) ను పోల్చిచూచినప్పుడు ఈ ఉద్రిక్తత స్పష్టముగా కనిపిస్తుంది. ఒడంబడిక దేవుని కృపాకార్యము మీద ఆధారపడినదా లేక మానవ పరిపాలిత ప్రతిస్పందన పైన ఆధారపడినదా? క్రొత్త పాత నిబంధనలలో ఉన్న దహించే సమస్య ఇది. రెండింటి గురి ఒకటి:

1. ఆదికాండము 3లో పతనమైన దేవుని సహవాసాన్ని పునరుద్ధరణ
2. దేవుని లక్షణాలను కలిగి ఉన్న నీతి మంతులైన ప్రజలను నిర్మించడము.

అంగీకారము అనే మానవ క్రియను సాధనముగా చేసి యిర్మియా 31:31-31లో ఉన్న క్రొత్త ఒడంబడికర ఈ ఉద్రిక్తతను తీసిసింది. బాహ్య ధర్మశాస్త్రానికి బదులు ఆంతర్య ఆశ దేవుని ధర్మశాస్త్రముగా మారింది. దైవిక, నీతిమంతులైన ప్రజలయొక్క గురి ఎప్పటిలాగే ఉంది కాని పద్ధతి మారింది. పతనమైన మానవాళి దేవుని స్వరూపాన్ని ప్రతిబింబించుటకు వారంతట వారు సరిపోరని నిరూపించబడింది. సమస్య దేవుని ఒడంబడిక కాదు కాని మానవుని పాప స్వభావము, బలహీనత (చూ. ఆదికాండము 3; రోమా 7; గలతీ. 3).

పా.ని. లోని నిబద్ధత మరియు నిబద్ధత లోని ఒడంబడికల మధ్య ఉన్న ఉద్దిక్తలు క్రొ.ని.లోనూ అలాగే ఉన్నాయి. యేసు క్రీస్తు పూర్తిగావించిన పనిని బట్టి రక్షణ పూర్తిగా ఉచితము అయితే మానవునికి పశ్చాత్తాపము, విశ్వాసము అవసరమై ఉన్నాయి (ప్రథమంగానూ, క్రొ.ని.లోనూ, [ప్రత్యేక అంశము: క్రొ.ని. యందు విశ్వాసము](#) చూడుము). యేసు విశ్వాసులతో తన క్రొత్త సంబంధాన్ని "ఒక క్రొత్త నిబంధన" అని పిలుస్తున్నాడు (చూ. మత్తయి. 26:28; మార్కు 14:24; లూకా 22:20; 1 కొరింథీ. 11:25). ఇది రెండు విధాలైన తప్పని సరైన పరిశుద్ధతను (ప్రక్షాళన) మరియు ఆమోదాన్ని సూచించే వ్యాఖ్యలు గాను చట్టబద్ధమైన ప్రకటన మరియు క్రీస్తు సారూప్యములోనికి పిలుపుగాను (చూ. మత్తయి. 5:48; రోమా 8:29-30; 2 Cor. 3:18; 7:1; గలతీ. 4:19; ఎఫెసీ. 1:4; 4:13; 1 థెస్స. 3:13; 4:3,7; 5:23; 1 పేతురు 1:15), మరియు స్వీకరణకు ఒక సూచనకరమైన వ్యాఖ్య (రోమీయులకు 4) మరియు పరిశుద్ధతకు ఒక ప్రార్థనార్థక (మత్తయి 5:48) పిలుపుగా ఉంది! విశ్వాసులు వారి సొంత పనులను ద్వారా రక్షింపబడరు, అయితే విధేయించడమును బట్టి రక్షింపబడుదురు (ఎఫెసీ. 2:8-10; 2 కొరింథీ. 3:5-6). దైవిక జీవితము రక్షింపబడినందులకు ఋజువు, రక్షణకు సాధనము కాదు (అది., యాకోబు మరియు 1 యోహాను). ఏది ఎట్లున్న, నిత్యజీవితానికి గమనింపదగ్గ లక్షణాలు ఉంటాయి! హీబ్రూలో ఈ ఉద్దిక్తను స్పష్టముగా చూడవచ్చు ([ప్రత్యేక అంశము: మతత్వగము](#) చూడుము).

Copyright © 2014 Bible Lessons International

□ "పది ఆజ్ఞలు" వాస్తవానికి దీని అసలు అర్థము "పది పదములు" (BDB 797 నిర్మాణము 182) మరియు గ్రీకులో ఒక "దేవుడిచ్చిన పది నీతి యాజ్ఞల" వలె చెప్పబడింది. ఇవి చాలా క్లుప్తంగా ఉండి దేవుని బయలుపాటుకు ఒక సంగ్రహముగా ఉన్నాయి (చూ. నిర్గమకాండము 20; ద్వితీయోపదేశకాండము 5).

□ "ఆయన వాటిని వ్రాసెను" దేవుడే స్వయాన (మానవీకరణము, 2:15 లోని ప్రత్యేక అంశమును చూడుము) "పది పదముల" ను వ్రాశాడు (చూ. నిర్గ. 31:8; 32:15-16). ఈ వ్యాఖ్య యొక్క అక్షరాక్షర అర్థం ప్రతిబింబించడాన్ని బట్టి దేవుని యొక్క పది ఆజ్ఞలు ఏమాత్రం ప్రభావితము కావు!

□ "రెండు రాతిపలకలు" ఇటీవలి పురావస్తుశాస్త్రసంబంధ బయలుపాట్లు మరియు మనము పిలుస్తున్న Suzerain Hittite Treaties (క్రీ. పూ. 2వ. శతాబ్దపు) ద్వారా మనము ద్వితీయోపదేశ కాండము దాని అవుట్లైను మరియు నిర్మాణాన్ని అనుసరిస్తున్నదని తెలిసుకొన్నాము. నేను ఈ "రెండు రాతిపలకలు" ఈ ఒడంబడిక ఆకృతులుకు అవసరమైన పది ఆజ్ఞలను ఎత్తి వ్రాయడానికి సరిగ్గా సరిపోయేటట్లు ఉన్నాయని భావిస్తున్నాను (అలాగే ఆకృతులను చేయడానికి పూర్వపు ప్రధాన బలము యొక్క నమోదుచేయబడడము కూడా, అది., ద్వితీయోపదేశకాండము 1-4). ఇది ద్వితీయోపదేశకాండము యొక్క చారిత్రాత్మకతను నిర్మిస్తున్నది. ఈ గ్రంథానికి పరిచయము, VII ను చూడుము.

4:14 "మీరు వాటిని అనుసరించవలెను" మీ జీవితంలో దేవుని చిత్తాన్ని ఎరగడం ఒకటి సరిపోదు కాని వాటిని చేయాలి (చూ. 1,2,5,6 వచనాలు; లూకా 6:46; యాకోబు 2:14-20).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 4:15-20

¹⁵హోరేబులో యెహోవా అగ్నిజ్వాలల మధ్య నుండి మీతో మాటలాడిన దినమున మీరు ఏ స్వరూప మును చూడలేదు. ¹⁶కావున మీరు చెడిపోయి భూమి మీదనున్న యే జంతువు ప్రతిమనైనను ¹⁷ఆకాశముందు ఎగురు రెక్కలుగల యే పక్షి ప్రతిమనైనను ¹⁸నేలమీద ప్రాకు ఏ పురుగు ప్రతిమనైనను భూమి క్రిందనున్న నీళ్లయందలి యే చేప ప్రతిమనైనను ఆడు ప్రతిమను గాని మగ ప్రతిమనుగాని, యే

స్వరూపముగలిగిన విగ్రహమును మీకొరకు చేసికొనకుండునట్లును, ఆకాశము వైపు కన్నులొత్తి ¹⁹సూర్య చంద్ర నక్షత్రములైన ఆకాశ సైన్యమును చూచి మరలుకొల్పబడి, నీ దేవుడైన యెహోవా సర్వాకాశము క్రిందనున్న సమస్త ప్రజలకొరకు పంచి పెట్టినవాటికి నమస్కరించి వాటిని పూజింపకుండునట్లును మీరు బహు జాగ్రత్త పడుడి.

²⁰యెహోవా మిమ్మును చేపట్టి నేడున్నట్లు మీరు తనకు స్వకీయ జనముగా నుండుటకై, ఐగుప్తుదేశములో నుండి ఆ యిసుపకొలిమిలోనుండి మిమ్మును రప్పించెను.

4:15

NASB "కాబట్టి మిమ్ములను గురించి జాగ్రత్త తీసికోండి"

NKJV "మిమ్మును మీరు జాగ్రత్త గా ఉంచుకోండి"

NRSV "జాగ్రత్త మరియు బహుజాగ్రత్తగా ఉండుడి"

TEV "మీ మంచికే, తరువాత నిర్ణయించుకోండి"

NJB "మీరు ఏమిచేస్తున్నదో జాగ్రత్త"

ఈ క్రియాపదం (BDB 1036, KB 1581, *Niphal* సంపూర్ణము) 4:2,6,9 (రెండుసార్లు), 15,23,40 వచనాలలో ఉపయోగింపబడింది. ఇశ్రాయేలీయులు కార్యకలాపాలు యెహోవా యొక్క యొక్క నిబంధనకు షరతులుగా జతచేయబడి ఉన్నాయి. వారు తదేకనిష్ఠగా విగ్రహారాధనను తరిమివేయాలి (చూ. 5:8-10).

4:16 "చెడిపోయి భూమి మీదనున్న యే జంతువు ప్రతిమనైనను" ఇది బంగారు దూడ కొరకు సూచనగా చెప్పబడిన మాట (చూ. నిర్గ. 32), యెహోవా యొక్క సర్వజనీనతకు సంబంధము కలిగి ఉంది. యెహోవాకు ప్రతినిధిగా ఇశ్రాయేలీయులు ఎలాంటి భౌతిక స్వరూపమును ఉంచుకొనకూడదు (చూ. 16-18, 23,25; 5:8; నిర్గ. 20:4 వచనాలు).

▣ "ఆడు ప్రతిమను గాని మగ ప్రతిమనుగాని" దేవుణ్ణి ఒక పురుషునిగానో లేక స్త్రీగానో చేయాలని మానవుడు అనుకొంటాడు. ఒకవేళ మనం దేవుణ్ణి మానవరూపంలో ఉంచితో, దేవుణ్ణి మనం మన ఆధీనంలో ఉంచుకొనునట్లు రూపొందించుకొంటాం.

4:17 "ఏ జంతువు ప్రతిమనైనను" ఇది వీటిని సూచిస్తున్నాయి (1) ఇతర జాతి ప్రజలు వారి దేవుళ్ళు మరియు దేవతలను ప్రత్యక్షించుకొనుట కొరకు జంతువులను ఉపయోగించుకొన్నారు లేక (2) జంతువుల స్వభావాన్ని దేవుని గురించి చెప్పడానికి ఉపయోగించుకొంటారు.

4:18 "నేల మీద ప్రాకు" ఇది బహుశా ఐగుప్తీయుల పేడపురుగును సూచిస్తున్నది, ఇది వారికి పరిశుద్ధము.

4:19 "సూర్య చంద్ర నక్షత్రములైన ఆకాశ సైన్యమును" ప్రాచీనులు, అలాగే ఆధునికులు కూడా (జాతకచక్రం) నక్షత్రాలు మానవ జీవితాలను నడిపించే శక్తులు లేక బలాలను సూచిస్తున్నాయని భావిస్తారు. నక్షత్రమండలాలను పూజించే పద్ధతి బబులోనులో ప్రారంభించబడినట్లుంది (ఈ రకమైన విగ్రహారాధనకు ఆదికాండము 1 ప్రతిచర్యను తెలుపుతుండగా, నిర్గమకాండము 20 ఐగుప్తీయుల విగ్రహారాధనకు ప్రతిచర్యను చూపుతున్నది). ఇశ్రాయేలీయులు తీవ్రంగా ఈ రకమైన విగ్రహారాధనను నిషేధించాలి!

▣ "నీ దేవుడైన యెహోవా సర్వాకాశము క్రిందనున్న సమస్త ప్రజలకొరకు పంచి పెట్టినవాటికి" ఈ క్రియాపదం (BDB 323, KB 322, *Qal* సంపూర్ణము) నకు అర్థం "విభజించుటకు," అయితే కేటాయించుట లేక భాగనిర్ణయం భావంతో ఉంది. ఇది దేవుడు నక్షత్రమండల

ఆరాధనను బలపరిచినట్లుంది కాని నేనైతే మరోవిధంగా భూమియందంట యెహోవా యొక్క సార్వభౌమత్వాన్ని ఇది సూచిస్తున్నట్లు తలంచుచున్నాను (చూ. 29:26; 32:8). మానవాళి పట్ల విగ్రహారాధన ఎన్నటికీ దేవుని ప్రణాళిక లోక చిత్తము కాదు.

4:20 “యిసుపకోలిమి” ఒక నిరుపయోగమైన ఇనుము కొలిమిలో పేసి ఉపయోగపడే పనిమట్టుగా చేస్తారు. ఐగుప్తులోని ఇశ్రాయేలీయులకు దేవుడు చేసినదానికి ఇది ఒక సాదృశ్యమై ఉంది (చూ. 1 రాజులు 8:51; యిర్మీయా 11:4 మరియు ఇదే సాదృశ్యము యెషయా 48:10లో కూడా ఉంది).

▣ **“మీరు తనకు స్వకీయ జనముగా నుండు టకై”** యెహోవా యొక్క నిబంధన ప్రజలకు ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక పేరు ఇది (ఉదా. నిర్గ. 19:5; ద్వితీ. 7:6; 14:2; 26:18; తీతు 2:14; మరియు 1 పేతురు 2:9). యెహోవా సృష్టికి పూర్వమే (చూ. 32:8-9; Ps. 33:6-12; Jer. 10:16; 51:19) లోకానికి ఆయనను ప్రదర్శించడానికి వారిని ఎన్నుకొన్న కారణాన్ని బట్టి వారికి దేవుని స్వాస్థ్యము (యెహోవా మరియు దేశము) ఉంది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 4:21-24

²¹మరియు యెహోవా మిమ్మును బట్టి నామీద కోపపడి నేను ఈ యొర్దాను దాటకూడ దనియు, నీ దేవుడైన యెహోవా స్వాస్థ్యముగా నీకిచ్చు చున్న యీ మంచి దేశములో ప్రవేశింపకూడదనియు ప్రమాణము చేసెను. ²²కావున నేను ఈ యొర్దాను దాటకుండ ఈ దేశముననే చనిపోదును; మీరు దాటి ఆ మంచి దేశమును స్వాధీనపరచుకొనెదరు. ²³మీ దేవుడైన యెహోవా మీకు ఏర్పరచిన నిబంధనను మరచి, నీ దేవుడైన యెహోవా నీ కాజ్ఞాపించినట్లు ఏ స్వరూపము కలిగిన విగ్రహమునైనను చేసికొనుకుండునట్లు మీరు జాగ్రత్తపడవలెను. ²⁴ఏలయనగా నీ దేవుడైన యెహోవా దహించు అగ్నియు రోషముగల దేవుడునై యున్నాడు.

4:21 “యెహోవా మిమ్మును బట్టి నామీద కోపపడి” మోషే తన అవిధేయతను బట్టి దేవుని యొక్క శిక్షను గురించి ప్రజలకు గుర్తుచేస్తున్నాడు (చూ. 1:37; 3:26; సంఖ్య. 20:7-13). ఒకవేళ వారు విధేయించినట్లైతే వారు కూడా శిక్షింపబడుతారు!

4:23 “కాబట్టి మీరు జాగ్రత్తపడవలెను” ఈ క్రియాపదం (BDB 1036, KB 1581, *Niphal* ప్రార్థనార్థకం) ఈ అధ్యాయంలో మళ్ళీ చెప్పబడింది. నిబంధన ప్రయోజనాలు ఉన్నట్టి నిబంధన పర్యవసానాలు కూడా ఉంటాయి (చూ. 4:25; 27-29 అధ్యాయాలు).

▣ **“నిబంధనను మరచిపోకుండునట్లు”** ఈ క్రియాపదం (BDB 1013, KB 1489, *Qal* సంపూర్ణము) ఈ అధ్యాయంలో (చూ. 9,23,31 వచనాలు) మరియు 6:12; 8:11, 14 [రెండుసార్లు]; 9:7; 24:19 [రెండుసార్లు]; 25:19; మరియు 30:13; 31:21; 32:18 వచనాలలో కనుగొనబడుతుంది. ఇది అనేక సార్లుచెప్పబడుతున్న ఒక ప్రధాన సూత్రము!

4:24 “రోషముగల” ఈ వచనంలో యెహోవా రెండు విధాలుగా చెప్పబడుతున్నాడు:

1. “ఒక దహించు అగ్ని”(BDB 77 మరియు BDB 37, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ, చూ. నిర్గ. 24:17; ద్వితీ. 4:24; 9:3; హెబ్రీ. 12:29) ఇది ఈ క్రింది వాటిని తెలియజేస్తున్నది:
 - a. యెహోవా సీనాయి మీద నిబంధనను చేసిన దేవుడు
 - b. నిబంధనను ఉల్లంఘించినట్లైతే ఆయన శిక్షించే దేవుడు

2. "రోషముగల దేవుడు" (BDB 888 మరియు 42, చూ. నిర్గ. 20:5; 34:14; ద్వితీ. 5:9; 6:15; యెహో. 24:19), ఇది ఇశ్రాయేలీయుల పట్ల ఆయన యొక్క వ్యక్తిగత, ప్రేమతోకూడిన అంకితభావాన్ని తెలుపుతున్నది, ఇది ఒక వివాహ ఒడంబడికకు సాదృశ్యముగా ఉంది (చూ. హోషియా 1-3). నిరాకరించుటచేత నిబంధన భగ్నమై పోతుంది (ఉదా. యెహో. 24:19; నెహూము 1:2). ఈ పదానికి విస్తృత శబ్దార్థము ఉన్నది:
- రోద్రము - సామె. 6:34; పరమగీతములు 8:6
 - కోపము - సామె. 14:30; 27:4
 - రోషము - ఆది. 26:14; సంఖ్యా. 5:11-22; యెహె. 31:9
 - పోటీతత్వము- ప్రసంగి 11:29
 - దీక్షాతత్వము - సంఖ్యా. 11:29
- (NIDOTTE, వా. 3, పే. 938 నుండి తీసికొనబడిన జాబితా)

2:15 లో ఉన్న ప్రత్యేక అంశము: దేవుడు మానవునిగా చెప్పబడుట (మానవావతార భాష) చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 4:25-31

²⁵మీరు పిల్లలను పిల్లల పిల్లలను కని ఆ దేశమందు బహు కాలము నివసించిన తరువాత మిమ్మును మీరు పాడుచేసి కొని, యే స్వరూపము కలిగిన విగ్రహము నైనను చేసి నీ దేవుడైన యెహోవాకు కోపము పుట్టించి ఆయన కన్నుల యెదుట కీడు చేసినయెడల ²⁶మీరు ఈ యొర్దాను దాటి స్వాధీనపరచుకొనబోవు దేశములో ఉండకుండ త్వర లోనే బొత్తిగా నశించిపోదురని భూమ్యాకాశములను మీమీద సాక్షులుగా ఉంచుచున్నాను. ఆ దేశమందు బహు దినములుండక మీరు బొత్తిగా నశించిపోదురు. ²⁷మరియు యెహోవా జనములలో మిమ్మును చెదరగొట్టును; యెహోవా ఎక్కడికి మిమ్మును తోలివేయునో అక్కడి జనములలో మీరు కొద్దిమందే మిగిలియుండురు. ²⁸అక్కడ మీరు మనుష్యుల చేతిపనియైన కట్ట రాతిదేవతలను పూజించెదరు; అవి చూడవు, వినవు, తినవు, వాసన చూడవు. ²⁹అయితే అక్కడనుండి నీ దేవుడైన యెహోవాను మీరు వెదకినయెడల, నీ పూర్ణహృదయముతోను నీ పూర్ణాత్మ తోను వెదకునప్పుడు ఆయన నీకు ప్రత్యక్షమగును. ³⁰ఈ సంగతులన్నియు నీకు సంభవించిన తరువాత నీకు బాధ కలుగునప్పుడు అంత్యదినములలో నీవు నీ దేవుడైన యెహోవాలపై తిరిగి ఆయన మాట వినినయెడల ³¹నీ దేవుడైన యెహోవా కనికరముగల దేవుడు గనుక నిన్ను చెయ్యి విడువడు; నిన్ను నాశనముచేయడు; తాను నీ పితరులతో ప్రమాణము చేసిన నిబంధనను మరచిపోడు.

4:25 "ఆ దేశమందు బహు కాలము నివసించిన తరువాత" ఈ బహుకాలము ఒక వ్యక్తిగత వాగ్దానం కాదు కాని సమాజాలకు ఇవ్వబడిన ఒక సమూహిక వాగ్దానం, ఇక్కడ దేవుని గురించి వారి పిల్లలకు ఉపదేశిస్తారు, పిల్లలు తల్లిదండ్రుల మాట వింటారు. నిలకడైన కుటుంబాలు నిలకడైన సమాజాలను నిర్మిస్తాయి (ఉదా. 9, 10, 40 వచనాలు మరియు 5:16,33).

□ "కీడు చేసినయెడల" ఈ క్రియాపదం (BDB 1007, KB 1469, *Hiphil* సంపూర్ణము) అర్థము "పాడుచేయుటకు" లేక "నాశనము చేయుటకు" మరియు, సాదృశ్యము యొక్క విస్తృతము, నిబంధన ఉల్లంఘనను సూచించునట్లు మారింది (అది., విగ్రహారాధన, చూ. 4:16,25; 9:12; 31:29).

□ "యెహోవాకు కోపము పుట్టించు లాగున" ఈ వచనం ఒక *Hiphil* భావరూపక నిర్మాణం (BDB 494, ఉదా. 32:21; 1 రాజులు 15:30; 16:13). మళ్ళీ మానవ పాపమునకు యెహోవా యొక్క ప్రతచర్య మానవీకరణ భాషలో చెప్పబడింది! 2:15 లోని ప్రత్యేక అంశమును చూడుము.

4:26 “భూమ్యాకాశములను మీమీద సాక్షులుగా ఉంచుచున్నాను” ఇది Suzerain Hittite Treaties లోని ఒక భాగమై ఉంది (శక్తివంతమైన ఆత్మసంబంధ సాక్ష్యాలకు ఆవశ్యకత, చూ. గ్రంథము యొక్క పరిచయము, VII). ఇవి రెండూ భౌతిక స్పష్టిలోని అన్నింటికంటే శాశ్వతమైనవిగా ఉన్నాయి. అవి తరచూ దేవునిచే సాక్ష్యలుగా ఉండునట్లు పిలువబడుతున్నాయి. అలాగే ఇది ఇశ్రాయేలీ న్యాయస్థానములో అవసరమై ఉన్న రెండు సాక్ష్యాల పద్ధతికి కూడా చెప్పబడ్డాయి (చూ. నిర్గ. 35:30; ద్వితీ. 17:6; 19:15). ఈ వచనము తరచూ యెహోవాతో నిబంధన యొక్క నిర్ధారణకు సంబంధము కలిగి ఉంది (చూ. 4:26; 30:19; 31:28).

▣ “ఆ దేశమందు బహు దినములుండక మీరు బొత్తిగా నశించిపోదురు” ద్వితీ. 27-29 చూడుము, అయితే 31వ. వచనములోని సిద్ధాంతపరమైన సమతృప్తతను గమనించుము. అసహాయ, పతన మానవాళికి నిబంధన విదేయత యొక్క ఆశ లేదు! (చూ. యిర్మియా 31:31-34; యెహె. 36:22-36).

4:27 “జనములలో మిమ్మును చెదరగొట్టును” చూడడానికి ఇది నిబంధన ప్రజలు అష్షూరు (క్రీ. పూ. 722) మరియు బబులోను (క్రీ. పూ. 605, 597, 586, 582) చేత బహిష్కరణకు గురి అయ్యే విషయాన్ని ముందుగా తెలియజేస్తున్నట్లుంది.

▣ “మీరు కొద్దిమందే మిగిలియుండురు” ఇది నిబంధన ఉల్లంఘన వలన వచ్చిన పర్యావసానాలలో ఒక భాగమై ఉంది. ఆది. 15:5 లో అబ్రహాముతో చేసిన ప్రమాణానికి ఇది వ్యతిరేకంగా ఉంది.

4:28 “అక్కడ మీరు మనుష్యుల చేతివనియైన కట్ట రాతిదేవతలను పూజించెదరు” “సేవించెదరు” అనే క్రియ (BDB 712, KB 773, *Qal* సంపూర్ణము) పూజించుట లేక ఆచారాల క్రియలను చేయుటకు ఉపయోగింపబడింది:

1. యెహోవా కొరకు సానుకూలంగా – నిర్గ. 3:12; 4:23; ద్వితీ. 6:13; 1 సమూ. 7:3
2. ఇతర దేవుళ్ళకు వ్యతిరేకంగా - నిర్గ. 23:33; ద్వితీ. 4:19,28; యెహో. 23:7; న్యాయా. 2:10,19; 10:6,10; 1 సమూ. 22:10; 1 రాజులు. 16:31; 2 రాజులు. 17:12

ఈ హెబ్రీ మూలార్థము యెహోవా యొక్క సేవకునికి ఒక గౌరవార్థక బిరుదుగా మారింది:

1. పితరులు – నిర్గ. 32:13; ద్వితీ. 9:27
2. కాలేబు – సంఖ్యా. 14:24
3. మోషే – నిర్గ. 14:31; సంఖ్యా. 12:7; ద్వితీ. 34:5; 1 రాజులు 8:53
4. యెహోషువా – యెహో. 24:29
5. దావీదు – 1 సమూ. 23:10; 25:39
6. యెషయా – యెషయా 20:3
7. మెస్సయ – యెషయా 53; జకర్యా 3:8
8. నెబుకద్నెజరు – యిర్మియా 25:9; 27:6; 43:10
9. కోరేషు – యెషయా 44:28; 45:1
10. ఇశ్రాయేలీయుల జాతి – యెషయా 41:8; 44:1-2; 45:4

26,27,28 వచనాలలోని ఉదాహరణ దేవుని యొక్క ప్రమాణము యొక్క షరతు లక్షణాన్ని చూపుతున్నది (అది., 26వ. వచనం, యెహోవా వారిని దేశము నుండి తీసివేయును; 27వ. వచనము, యెహోవా వారిని ఇతర దేశములకు చెదర గొట్టును; 28వ. వచనం, వారు క్రొత్త విగ్రహారాధనను మరియు విగ్రహారాధన యొక్క మూర్ఖత్వమును చూచెదరు!

4:29 "మీరు యెహోవాను వెతినయెడల" ఈ క్రియాపదం (BDB 134, KB 152, *Piel* సంపూర్ణము) "వెదకుటకు" అనే అర్థాన్ని కలిగి ఉన్నది. అవిధేయత చేత యెహోవాతో చెడిపోయిన నిబంధన సంబంధాన్ని తిరిగి పునరుద్ధరించుకొనుటకు వెతుకుతున్నట్లుంది. ఈ పశ్చాత్తాపము పూర్తి అంకితభావాన్ని ఆశిస్తున్నది (అది, మీ పూర్ణ హృదయముతోను మీ పూర్ణ మనస్సుతోను," చూ. 26:16; 30:2, 10). నిజమైన పశ్చాత్తాపముంటే కేవలం పెదవుల మీద స్తుతి కాదు, ఇది సంపూర్ణ విశ్వాసము. పశ్చాత్తాపము ఒక జీవనశైలి మార్పు, ఒక భావోద్వేగము కాదు. హోషియా 6:1-3 మరియు యిర్మియా 3:21-25 లలో పైపైకి, తాత్కాలిక పశ్చాత్తాపాన్ని చూడగలము (చూ. యిర్మియా 24:7; 29:13). యెహోవా ఎక్కడో లేడు. ఆయన తన ప్రజలు తన లక్షణాలను ప్రతిబింబించాలని ఎదురుచూస్తున్నాడు! 30:2 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

4:30 యెహోషువా చెప్పినట్లే (చూ. యెహో. 24:19-28) మోషే ఇశ్రాయేలీయుల తిరుగుబాటును ముందుగానే తెలియజేశాడు. పతనము దేవునికి విధేయించడానికి మానవాళికున్న సామర్థ్యాన్ని పాడుచేసింది (చూ. రోమీయులకు 1-3; గలతీయులకు 3).

26వ. వచనం చూడడానికి ఒక త్వరలోరానున్న తీర్పును తెలియజేస్తున్నట్లు ఉన్నను, 27వ. వచనం అష్షూరీయుల (క్రీ. పూ. 722) మరియు బబులోనీయుల (క్రీ. పూ. 605, 597, 586, 582) బహిష్కరణలను మరియు 30వ. వచనము చివరి అంత్యకాల పరిస్థితిని (తరువాత రాబోవు దినములలో) గురించి మాట్లాడుతున్నాయి, గమనించండి. ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవాతో నిబంధనాత్మకంగా సంబంధించి ఉండాలి. వీరు దీనిని నిబంధన విధేయత వలన చేయగలరు (దీనిని రోమీయులకు 1-3 మరియు గలతీయులకు 3 అసాధ్యమని చెబుతున్నాయి) లేక వారు దీనిని యేసులో ఒక క్రొత్త ఒడంబడిక విశ్వాసము/పశ్చాత్తాపము ద్వారా చేయగలరు. విశ్వాసులందరూ యూదా ప్రజలలో అంత్యకాల పునరుత్పరణ కొరకు ప్రార్థించాలి (వీలైతే జకర్యా 12:10 లేక రోమీయులకు 11 కూడా).

4:31 "నీ దేవుడైన యెహోవా కనికరముగల దేవుడు" దేవునికి ఇవ్వబడిన పేర్లు (*El, YHWH, Elohim*) కొరకు 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

"కనికరము" అనే విశేషణము (BDB 933) నకు అర్థము "దయగలిగి" లేక "జాలిగలిగి". ఇది ఇశ్రాయేలు దేవుని గుణగణాలను చెప్పడానికి ఉపయోగించిన ఒక లక్షణమై ఉంది. క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలు దేవుని యొక్క లక్షణాలు (పా.ని) (SPECIAL TOPIC: CHARACTERISTICS OF ISRAEL'S GOD (OT))

ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలు దేవుని యొక్క లక్షణాలు (పా.ని)

1. కనికరముగల వాడు (BDB 933, KB 1216) - నిర్గ. 34:6; ద్వితీ. 4:31; 2 దిన. 30:9; కీర్త. 86:15; 103:8; 111:4; నెహెమ్యా 9:17,31; యావేలు 2:13; యోనా 4:2
2. కృపామయుడు (BDB 337, KB 333) - నిర్గ. 34:6; 1 దిన. 30:9; కీర్త. 86:15; 103:8; 111:4; నెహెమ్యా 9:17,31; యావేలు 2:13; యోనా 4:2
3. కోపించుటకు నిదానించువాడు (BDB74 నిర్మాణము BDB 60) - నిర్గ. 34:6; కీర్త. 86:15; 103:8; నెహెమ్యా 9:17; యావేలు 2:13; యోనా 4:2
4. దీర్ఘశాంతుడు (BDB 912 I నిర్మాణము BDB 338 - నిర్గ. 34:6-7; కీర్త. 86:15; 103:8; నెహెమ్యా 9:17; యావేలు 2:13; యోనా 4:2
5. నమ్మదగినవాడు (లేక "సత్యవంతుడు" BDB 54, [ప్రత్యేక అంశము: పా.ని. లోని నమ్మకము, విశ్వాసము, ఆధారపడడం, విశ్వాసనీయత చూడుము](#)) - నిర్గ. 34:6; ద్వితీ. 7:9; కీర్త. 86:15; యెషయా 49:7; యిర్మియా 42:5
6. క్షమించుటకు సంసిద్ధుడు (BDB 699, KB 757) - నెహెమ్యా 9:17

7. వారిని విసర్జింపడు (BDB 736 I, KB 806) - నెహెమ్యా 9:17,31
8. కీడును చేయక పశ్చాత్తాపపడును (BDB 636, KB 688, *Niphal* అసమాపక క్రియ + BDB 948) - యావేలు 2:13; యోనా 4:2
9. అత్యున్నతమైన దేవుడు (BDB 42, 152) - నెహెమ్యా 1:5; 9:32
10. గొప్ప మరియు భయంకరమైన (BDB 152, 431) - నెహెమ్యా 1:5; 4:14; 9:32
11. నిబంధనను స్థిరపరచు వాడు (BDB 1036, 136) - నెహెమ్యా 1:5; 9:32
12. స్థిరమైన ప్రేమగలవాడు (BDB 338) - నెహెమ్యా 1:5; 9:32 (ప్రత్యేక అంశము: కృప (*hesed*) చూడుము)

ఇవన్నీ కూడా ఇశ్రాయేలీయులైన తన ప్రజల యెడల దేవుని యొక్క చిత్తవృత్తిని తెలియజేస్తున్నాయి (చూ. మలాకీ 3:6), కాబట్టి, ఇవన్నీ కూడా విశ్వాస అనుచరులందరికీ కూడా అన్వయిస్తాయి (అది., 2 కొరింథీ. 1:3).

□ "నిన్ను చెయ్యి విడువడు; నిన్ను నాశనముచేయడు; తాను నీ పితరులతో ప్రమాణము చేసిన నిబంధనను మరచిపోడు" ఇక్కడ మూడు వ్యతిరేక క్రియాపదాలు ఉన్నాయి:

1. విడువడు - BDB 951, KB 1276, *Hiphil* సంపూర్ణకము (అక్షరాక్షరార్థం "చేతులు పడిపోవ్"), అర్థం విడిచిపెట్టుట లేక వదిలివేయుట (చూ. 31:6,8; యెహో. 1:5; 10:6; 1 దిన. 28:20; హెబ్రీ. 13:5)
2. నాశనము - BDB 1007, KB 1469, *Hiphil* అసంపూర్ణకము, అర్థము "పాడుచేయుట," "శిథిలమైపోవుట," మరియు "నాశనమగుట" (చూ. 9:26; 10:10; యిర్మీయా 30:11)
3. మరచిపోవుట - BDB 1013, KB 1489, *Qal* అసంపూర్ణకము (చూ. లేవీ. 20:45, 9:5 లోని ప్రత్యేక అంశము: పితరులకు ఇచ్చిన నిబంధన ప్రమాణాలు చూడుము.

సిద్ధాంతపరమైన కష్టమైన అంశము ఏమిటంటే, మునుపు ఇచ్చిన నిబంధన ఆవశ్యకతలకు సంబంధించి ఈ వచనములోని దేవుని వాగ్దానాలను ఎలా తీవ్రంగా తీసికోవాలి అన్నదే. నిబంధనను ఇశ్రాయేలీయులు అనుసరించుటలోని అసమర్థతను వారి చరిత్రలో మరియు పౌలు రచనలలో (చూ. రోమీయులకు 2-3; గలతీయులకు 3) లో వ్రాయబడ్డాయి. "క్రొత్త నిబంధన" యొక్క అవసరత మానవ కార్యశీలతపైన ఆధారపడలేదు, అట్లని ఇశ్రాయేలీయుల మీద కూడా ఆధారపడలేదు! మానవ ప్రయత్నం లేక చిత్తముల ద్వారా నీతిగల ప్రజలను దేవుడు ఆశించడం లేదు! మనకు క్రొత్త హృదయం క్రొత్త ఆత్మ అవసరమై ఉంది!

మీరు నిర్ణయించుకోవాలి! పా.ని. ను క్రొ. ని. ద్వారా చూడాలా లేక క్రొ. ని. ను పా.ని. ద్వారా చూడాలా? గురి ఇశ్రాయేలీయులూ లేక లోకమూ? అంశము విశ్వాసానికి సంబంధించినదా లేక ఒక జాతికి సంబంధించినదా? ఒకవేళ దేవుని నిత్య విమోచన ప్రణాళికలో "బ్రాకెట్లు" ఉంటే, అది సంఘము కాదు (అది., మినహాయింపువాదం), ఇశ్రాయేలీయులు ఉంటారు!

ప్రత్యేక అంశము: చూడడానికి పా.ని. నిబంధనల వాగ్దానాలు క్రొ.ని. నిబంధన వాగ్దానాలకు భిన్నంగా ఉన్నాయి? (SPECIAL TOPIC: WHY OT COVENANT PROMISES SEEM DIFFERENT FROM NT COVENANT PROMISES)

ప్రత్యేక అంశము: చూడడానికి పా.ని. నిబంధనల వాగ్దానాలు క్రొ.ని. నిబంధన వాగ్దానాలకు భిన్నంగా ఉన్నాయి?

అనేక సంవత్సరాల నా పరలోక శాస్త్రము యొక్క అధ్యయనం తరువాత నేను తెలిసికొన్నదేమిటంటే, చాలా మంది క్రైస్తవులుకు ఒక పద్ధతి ప్రకారమైన, అభివృద్ధి చెందిన అంత్యకాలవృత్తాంతాలు లేవు, లేదా పెంపొందించుకోవాలనే ఆశ లేదు. కొంతమంది ఎవరైతే దీనిమీద మనసు ఉంచారో లేక ఈ క్రైస్తవత్వములో పండిపోయి ఉన్నారో వారు సిద్ధాంతపరమైన, మేధస్సుపరమైన, లేక మతశాఖల కారణాల వలన దీనిపైన మనస్సు ఉంచారు. ఈ క్రైస్తవులు ఇది ఎలా సమాప్తమవుతుందో అనే విషయాల మీద నలుగగొట్టబడి, ఏదో రకంగా సువార్త యొక్క అత్యవసరత కోల్పోయారు! విశ్వాసులు దేవుని యొక్క మరణాంతరపరమైన (అంత్యకాల) ప్రక్రియకు గురికారు, అయితే వారు సువార్త

ఆదేశాలలో పాల్గొనలేదు (చూ. మత్తయి 28:19-20; లూకా 24:46-47; అ.కా. 1:8). చాలామంది విశ్వాసులు క్రీస్తు రెండవరాకడను మరియు దేవుని అంత్యకాల పరిసమాప్తి యొక్క వాగ్దానాలను నొక్కిచెప్పారు. అనేక బైబిలుపరమైన విరుద్ధ వైపరీత్యాల నుండి వచ్చిన ఈ ఐహిక పరిసమాప్తి ఎలా అర్థము చేసికోవాలన్న దానిపై విశ్లేషణాత్మక సమస్యలు తలెత్తాయి (ప్రత్యేక అంశము: లేఖనాలలోని వ్యతిరేకతలు చూడుము).

1. పాత ఒడంబడిక ప్రవచన నమూలు మరియు క్రొత్త ఒడంబడిక అపోస్తల నమూనాల మధ్య నెలకొన్న ఉద్దిక్షత
2. బైబిలు యొక్క ఏకదేవతారధన (అందరికీ ఒకే దేవుడు) మరియు ఇశ్రాయేలీయులను ఎన్నుకోవడం (ఒక ప్రత్యేక జనాగం) ల మధ్య ఉన్న ఉద్దిక్షత
3. బైబిలుపరమైన షరతులు కోణములోని ఒడంబడికలు మరియు వాగ్దానాలు (“ఇలా అయితే. . .అప్పుడు”) మరియు పతనమైన మానవాళి విమోచనకు దేవుని షరతులు లేని విశ్వసనీయతల మధ్యనున్న ఉద్దిక్షత
4. తూర్వసమీప సాహిత్యప్రక్రియలు మరియు ఆధునిక ప్రాశ్నాత్య సాహిత్య నమూనాల మధ్య ఉన్న ఉద్దిక్షత
5. దేవుని యొక్క రాజ్యము వచ్చింది, ఇంకా రాబోతున్న అనే విషయాల మధ్య ఉన్న ఉద్దిక్షత
6. క్రీస్తు త్వరగా రానున్నాడు మరియు మొదట కొన్ని సంఘటనలు జరగాలి అనే విశ్వాసాల మధ్య ఉద్దిక్షత.

ఒక్కొక్కటిగా ఈ ఉద్దిక్షలను గురించి చర్చిద్దాము.

మొదటి ఉద్దిక్షత (పా.ని. జాతి, దేశ, మరియు భౌగోళిక తరగతులు వర్సెస్ ప్రపంచమంతా ఉన్న విశ్వాసులు)

పా.ని. ప్రవక్తలు పాలస్తీన కేంద్రాయముగా యెరూషలేములోని యూదా రాజ్యము పునర్నించబడి, భూజనులందరూ అక్కడ సమకూడి దావీదు వంశ పరిపాలకుని స్తుతించి, సేవచేస్తారు అని ప్రవచించారు కానీ యేసు గానీ లేక మరే ఇతర అపోస్తలులు గానీ ఈ అజెండా మీద గురి పెట్టలేదు. పా.ని. దైవావేశిత గ్రంథము కాదా (చూ. మత్తయి 5:17-10)? క్రొ.ని. గ్రంథకర్తలు కీలకమైన అంత్యకాల సంఘటనలను వదిలేశారా?

ప్రపంచ అంతము గురించిన సమాచారము పొందడానికి కొరకు అనేక ఆధారాలు ఉన్నాయి.

1. పా.ని. ప్రవక్తలు (యెషయా, మీకా, మలక్యీ)
2. పా.ని. అంత్యకాల గ్రంథకర్తలు (చూ. యెహెజ్కేలు 37-39; దానియేలు 7-12; జకర్యా)
3. నిబంధనల మధ్యకాల, ప్రసిద్ధికాని యూదా అంత్యకాల గ్రంథకర్తలు (I ఈనోకు వలె, ఇది యూదాలో సూచించబడింది)
4. స్వయాన యేసే (చూ. మత్తయి 24; మార్కు 13; లూకా 21)
5. పౌలు రచనలు (చూ. 1 కొరింథీయులకు 15; 2 కొరింథీయులకు 5; 1 థెస్సలోనీయులకు 4-5; 2 థెస్సలోనీయులకు 2)
6. యోహాను రచనలు (1 యోహాను మరియు ప్రకటన గ్రంథము)

ఇవన్నీ స్పష్టంగా అంత్యకాల ప్రక్రియను బోధిస్తున్నాయా (సంఘటనలు, కాలక్రమము, వ్యక్తులు)? ఒకవేళ బోధించకపోతే, ఎందుకు? అవన్నీ దైవావేశితాలు కావా (యూదాతత్వ నిబంధనమధ్యకా రచనలు తప్ప)?

ఆత్మ పా.ని. గ్రంథకర్తలకు వారు అర్థము చేసికోగలిగిన పదాలతో మరియు వర్గాలతో సత్యాలను బయలుపరచింది. ఏదిఏమైనా, వృద్ధిక్రమానుసార బయలుపాటుల ద్వారా పరిశుద్ధాత్మ ఈ పా.ని. పరలోకశాస్త్ర అంశాలను ఒక అంతర్జాతీయ అవకాశంగా విస్తారపరచింది (“క్రీస్తు యొక్క మరణము,” చూ. ఎఫెసీ. 2:11-3:13). ఇక్కడ కొన్ని సంబంధిత ఉదాహరణలు ఇవ్వబడ్డాయి:

1. పా.ని.లో యెరూషలేము పట్టణము దేవుని ప్రజలకు సాధ్యశ్యముగా చెప్పబడింది (సీయోను), అయితే క్రొ.ని. లోనికి ఇది ఒక మారుమనస్సు పొందివారు, విశ్వసించే మానవులందరికీ దేవుని అంగీకారాన్ని తెలియపరచే పదము వలె ప్రదర్శించబడింది (ప్రకటన 21-22 లోని “కొత్త యెరూషలేము”). దేవుని నూతన ప్రజల (విశ్వసించే యూదులు మరియు అన్యులు) లోనికి శాబ్దిక, భౌతిక పట్టణము సిద్ధాంతపరమైన విస్తరణ, ఆ.కా. 3:15 లోని పతనమైన మానవాళి విమోచనకు దేవుని వాగ్దానము ఒక

నీలినీడగా ఉంది. అబ్రహాము ఇచ్చిన పిలుపులో కూడా అన్యులు ఇమిడి ఉన్నారు (చూ. అ.కా. 12:3; నిర్గ. 19:5). [ప్రత్యేక అంశము: యెహోవా నిత్యవిమోచన ప్రణాళిక చూడుము.](#)

2. పా.ని.లో చుట్టుప్రక్కలున్న పురాతన తూర్పుసమీక జనములు దేవుని ప్రజల శత్రువులుగా ఉన్నారు, అయితే క్రొ.ని. వారు అవిశ్వాస, దేవునివిరోధ, సాతానుతరుపున ప్రేరేపించబడిన వారందరూ విరోధులుగా విస్తరింపబడ్డారు. యుద్ధము ఒక భౌగోళిక, ప్రాంతీయ ఘర్షణ నుండి విశ్వవ్యాప్త, జగత్పటందానికి కదలిపోయింది (చూ. కొలస్సీయులకు వ్రాసిన పత్రిక).
3. పా.ని.లో ఎంతో ప్రాముఖ్యమైన వాగ్దాన దేశము (ఆదికాండము యొక్క పితృకమానుగత వాగ్దానాలు, చూ. అ.కా. 12:7; 13:15; 15:7,15,16; 7:8) ఇప్పుడు భూమి అంతటికీ మారింది. కొత్త యెరూషలేము తిరిగి సృష్టించబడ్డ భూమికి దిగి వచ్చింది, కానీ ప్రత్యేకించి కేవలము తూర్పు సమీపానికి మాత్రమే కాదు (చూ. ప్రకటన 21-22).
4. విస్తరించబడినవిగా ఉన్న మరికొన్ని పా.ని. అంశాలకు కొన్ని ఉదాహరణలు ఏవంటే
 - a. అబ్రహాము సంతానము ఇప్పుడు ఆత్మీయ సున్నతి పొందినవారు (చూ. రోమా 2:28-29)
 - b. నిబంధన ప్రజలలో ఇప్పుడు అన్యులు కూడా కలిశారు (చూ. హోషియా 1:10; 2:23 వచనాలు రోమా. 9:24-26లో, అలాగే లేవీ. 26:12; నిర్గ. 29:45 వచనాలు 2 కొరింథీ. 6:16-18లో మరియు నిర్గ. 19:5; ద్వితీ. 14:2 వచనాలు తీతు 2:14లో సూచించబడ్డాయి)
 - c. దేవాలయము ఇప్పుడు యేసు (చూ. మత్తయి 26:61; 27:40; యోహాను 2:19-21) మరియు తన ద్వారా స్థానిక సంఘాలు (చూ. 1 కొరింథీ. 3:16) లేక వ్యక్తిగత విశ్వాసి (చూ. 1 కొరింథీ. 6:19)
 - d. చివరికి ఇశ్రాయేలు మరియు దాని లక్షణాలుగా చెప్పబడిన పా.ని. పదాలు కూడా ఇప్పుడు దేవుని ప్రజలందరినీ సూచిస్తున్నాయి (అది., “ఇశ్రాయేలు,” చూ. రోమా 9:6; గలతీ. 6:16, అది., “యాజకరాజ్యము,” చూ. 1 పేతురు 2:5, 9-10; ప్రక. 1:6)

ప్రపంచాత్మక నమూనాలు నెరవేర్చబడ్డాయి, విస్తరించబడ్డాయి మరియు ఇప్పుడు మరింత చేరిక అయ్యాయి. యేసు మరియు అపోస్తలుల గ్రంథకర్తలు అంత్యకాలాన్ని పా.ని. ప్రవక్తలు ప్రదర్శించిన విధానములో ప్రదర్శించలేదు (చూ. Martin Wyngaarden, *The Future of The Kingdom in Prophecy and Fulfillment*, ది ఫ్యూచర్ ఆఫ్ ది కింగ్డమ్ ఇన్ ప్రొఫసీ అండ్ ఫెల్పిల్మెంట్). ఆధునిక విశ్లేషకులు ఎవరైతే పా.ని. నమూనాలను అక్షరాక్షరము లేక నిర్ణాయకంగా చేస్తున్నారో వారు ప్రకటన గ్రంథాన్ని సరిగ్గా యూదుల గ్రంథముగా తీప్పి, పరమాణాకరించబడిన, సృష్టతలేని యేసు మరియు పౌలు వచనాలను దానికి సరిపడే అర్థానికి బలవంతపెట్టుతున్నారు! క్రొ.ని. గ్రంథకర్తలు పా.ని. ప్రవక్తలను ఖండించకూడదు, కానీ వారి అంతిమ అంతర్జాతీయ భావాలను చూపించగలగాలి. యేసు లేక పౌలు యొక్క మరణానంతర జీవశాస్త్రానికి క్రమబద్ధమైన, తాత్విక పద్ధతులు లేవు. వారి ఉద్దేశ్యాలు ప్రాథమికంగా విమోచన లేక గురుసంబంధితాలు.

ఏది ఏమైనా, క్రొ.ని. లోకూడా ఉద్రిక్తత చోటుచేసికొని ఉంది. మరణానంతర జీవనచరిత్రకు సంబంధించిన సంఘటనలలో సృష్టమైన ధైహికాలు లేవు. అనేక విధాలుగా ప్రకటన గ్రంథము యేసు భోదలకు బదులు పా.ని. ఊహాభావాలను ఆశ్చర్యరీతిగా ఉపయోగించుకొంది (చూ. మత్తయి 24; మార్కు 13)! ఇది యెహెజ్కేలు, దానియేలు, జకర్యా ప్రారంభించిన సాహిత్యప్రక్రియలు అనుసరించింది, అయితే ఇవి బాగా నిబంధనమధ్యకాలములో ఎక్కువగా అభివృద్ధి చెందాయి (యూదా అంత్యకాల సాహిత్యము). ఇది బహుశా పాత మరియు కొత్త ఒడంబడికలను కలపడానికి యోహాను విధానము కావచ్చు. ఇది తరతరాలు మానవుని తిరుగుబాటు విధానము మరియు విమోచించుటకు దేవుని అంకితభావమును తెలియజేస్తున్నది! కానీ ఇది పా.ని. భాష, వ్యక్తులు, సంఘటనలను ఉపయోగించుకొన్నప్పటికీ, ఇది వాటిని మొదటి శతాబ్ద రోము వెలుగులో తిరిగి విశ్లేషించింది (చూ. ప్రకటన 17).

రెండవ ఉద్రిక్తత (ఏకదేవతారాధన వర్సెస్ ప్రజలను ఎన్నుకొనుట)

బైబిలుపరమైన ఉద్ఘాటన ఒక వ్యక్తి, ఒక ఆత్మ, ఒక సృష్టికర్త-విమోచకుడైన దేవుని మీద ఉంది (చూ. నిర్గ. 8:10; యెషయా 44:24; 45:5-

7,14,18,21-22; 46:9; యిర్మియా 10:6-7). పా.ని. తన కాలములో ఏకదేవత్వము మీద ప్రత్యేకత కలిగి ఉండినది ([ప్రత్యేక అంశము: ఏకదేవత్వము](#) చూడుము). దేవుని ఏకత్వము పా.ని. బయలుపాటు యొక్క గుండె (చూ. ద్వితీ. 6:4). సృష్టి తన పోలిక మరియు స్వరూపములో చేయబడిన మానవాళి మరియు దేవుని సహవాసమునకు ఒక వేదికగా ఉద్దేశింపబడింది (చూ. ఆ.కా. 1:26-27). ఏదిఏమైనా, మానవాళి తిరగబడింది, దేవుని ప్రేమకు, నాయకత్వానికి, ఉద్దేశ్యానికి విరోధంగా పాపము చేసింది (చూ. ఆదికాండము 3). దేవుని ప్రేమ మరియు ఉద్దేశ్యాలు స్థిరమైనవి మరియు యదార్థమైనవి కాబట్టి ఆయన పతనమైన మానవాళిని విమోచించడానికి వాగ్దానము చేశాడు (చూ. ఆ.కా. 3:15)!

ఎప్పుడైతే దేవుడు మానవాళిని చేరడానికి ఒక వ్యక్తి, ఒక కుటుంబము, ఒక జాతిని ఎన్నుకొన్నాడో అప్పుడే ఉద్దిక్తత బయలుదేరింది. దేవుడు అబ్రహామును మరియు యూదులను యాజకరాజ్యముగా (చూ. నిర్గ. 19:4-6) ఎన్నుకోవడమును బట్టి సేవకు బదులు గర్వము, చేరికకు బదులు మినహాయింపులకు కారణమైంది. అబ్రహాముకు దేవుడిచ్చిన పిలుపులో మానవాళి అందరి ఆశీర్వాదము ఉద్దేశింపబడి ఉంది (చూ. ఆ.కా. 12:3). పా.ని.లోని ఎన్నికలు పరిచర్యకే గాని రక్షణకు కాదు అనే విషయం గుర్తుంచుకోవాలి, ఉద్ఘాటించాలి. ఇశ్రాయేలీయులందరూ దేవునితో సరిగా లేదు, కేవలము వారి జన్మహక్కును బట్టి ఎప్పుడూ నిత్యపరమైన రక్షణ పొందలేదు (చూ. యోహాను 8:31-59; మత్తయి 3:9), అయితే వ్యక్తిగత విశ్వాసము మరియు విధేయతను బట్టి మాత్రమే రక్షింపబడ్డారు (చూ. ఆ.కా. 15:6 వచనాలు రోమా 4:3,9,22; గలతీ. 3:6లో సూచించబడ్డాయి. ఇశ్రాయేలీయులు వారి కర్తవ్యాన్ని పోగొట్టుకొన్నారు (ఇప్పుడు సంఘము యాజకసమూహముగా ఉంది, చూ. ప్రక. 1:6; 1 పేతురు 2:5,9) ఇంకా ఆదేశము ఆధిక్యతగా, పరిచర్య ప్రత్యేకతగా మారిపోయాయి! దేవుడు అందరినీ ఎన్నుకోవడానికి ఒకనిని ఎన్నుకొన్నాడు!

మూడవ ఉద్దిక్తత (షరతులున్న ఒడంబడికలు వర్సెస్ షరతులులేని ఒడంబడికలు)

షరతులు మరియు షరతులు లేని ఒడంబడికల మధ్య సిద్ధాంతపరమైన ఉద్దిక్తత లేక వైరుధ్యము ఉంది. దేవుని విమోచన ఉద్దేశ్యము/ప్రణాళిక నిస్సందేహంగా షరతులు లేనిది (చూ. ఆ.కా. 15:12-21). అయినా ఆదేశించిన మానవ స్పందన ఎప్పుడూ షరతులుతో కూడినదే (చూ. ఆ.కా. 15:12-21). ఏదిఏమైనా, తప్పనిసరియైన మానవ స్పందన ఎప్పటికీ షరతులతో కూడినదే!

“అయితే... అప్పుడు” అనే విధానము పా.ని. మరియు క్రొ.ని. రెంటిలోనూ కనిపిస్తుంది. దేవుడు నమ్మకమైన వాడు; మానవుడు కాదు. ఈ ఉద్దిక్తత ఎక్కువ ఆందోళనకు గురి చేసింది. విశ్లేషకులు ఒకే ఒక “సందర్భత శృంగం” మీద గురి ఉంచాలను కొన్నారు, దేవుని విశ్వసనీయత లేక మానవ ప్రయత్నము, దేవుని సర్వాధిపత్యము లేక మానవుని స్వతంత్ర చిత్తము. రెండుకూడా బైబిలుపరమైనవే మరియు అవసరమైనవే. [ప్రత్యేక అంశము: ఎన్నుకొనుట/ముందుగా నిర్ణయించుట మరియు సిద్ధాంతపరమైన సమతౌల్యత యొక్క అవసరత](#) చూడుము.

ఇది మరణానంతర జీవన శాస్త్రానికి, ఇశ్రాయేలీయులకు దేవుని పా.ని. వాగ్దానాలకు సంబంధించి ఉంది. దేవుడు వాగ్దానమిస్తే, అది నెరవేర్చబడుతుంది! దేవుడు తన వాగ్దానాలకు కట్టుబడి ఉన్నాడు; తన పేరుప్రతిష్ఠలు ఇందులో ఇమిడి ఉన్నాయి (చూ. యెహె. 36:22-38). దేవుని షరతులు లేని మరియు షరతులు ఉన్న ఒడంబడికలు క్రీస్తులో నెరవేరాయి (చూ. యెషయా 53), ఇశ్రాయేలీయులలో కాదు! దేవుని అత్యున్నతమైన విశ్వాస్యత మారుమనస్సు పొంది, విశ్వసించే వారందరిని విమోచిస్తుంది, అంతేకానీ నీ తండ్రి/తల్లి ఎవరు అనే దానిని బట్టి కాదు! దేవుని ఒడంబడికలకు, వాగ్దానాలకు యేసే కీలకము, ఇశ్రాయేలీయులు కాదు. ఒకవేళ బైబిలులో ఏదైనా సిద్ధాంతపరమైన ట్రాకెట్టు ఉంటే సంఘానికి కాదు, ఇశ్రాయేలీయులకే ఉంటుంది (చూ. అపోస్తలుల కార్యములు 7 మరియు గలతీయులకు 3).

ప్రపంచానికి సువార్త ప్రకటించే కర్తవ్యము సంఘానికి ఇవ్వబడింది (చూ. మత్తయి 28:19-20; లూకా 24:47; అ.కా. 1:8). ఇది ఇప్పటికీ షరతులు కలిగిన ఒడంబడికే! దీని అర్థము దేవుడు పూర్తిగా యూదులను తృణీకరించాడని కాదు (చూ. రోమా 9-11). విశ్వసించిన ఇశ్రాయేలీయులకు అంత్యకాలములో స్థానము మరియు ఉద్దేశ్యము ఉండచ్చు (చూ. జకర్యా 12:10).

నాల్గవ ఉద్దిక్తత (తూర్పు సమీప సాహిత్య నమూనాలు వర్సెస్ ప్రాశ్నాత్య నమూనాలు)

బైబిలును సరిగ్గా విశ్లేషించడానికి సాహిత్యప్రక్తిక చాలా క్లిష్టమైన విషయము (Fee and Stuart, *How To Read the Bible For All Its Worth* [హూ టు రీడ్ ది బైబిల్ ఫర్ ఆల్ ఇట్స్ వోర్త్] చూడుము). సంఘాలు ప్రాశ్నాత్య (గ్రీకు) సంస్కృతి వాతావరణంలో అభివృద్ధి చెందాయి. తూర్పు ప్రాంత సాహిత్యాలు, ఆధునిక ప్రాశ్నాత్య సంస్కృతి యొక్క సాహిత్య నమూనాల కంటే మరింత ఉపమాన విశిష్టతమై, అలంకారికమై, సంకలితసంఖ్యాపరంగా ఉంటాయి (ప్రత్యేక అంశము: తూర్పుప్రాంతీయ సాహిత్యము (బైబిలు వ్యతిరేకతలు) చూడుము). ఇది సంక్షిప్త ప్రతిపాదన సత్యాల మీద కంటి ప్రజలు, సంఘర్షణలు, సంఘటనల మీద ఎక్కువ గురి ఉండుతుంది. క్రైస్తవులు బైబిలుపరమైన ప్రవచనాలను (పా.ని. మరియు క్రొ.ని. రెండు) విశ్లేషించడానికి వారి చరిత్ర మరియు సాహిత్య నమూనాలను ఉపయోగించడానికి అపరాధభావం కలిగి ఉంటారు. ప్రతి తరము మరియు భౌగోళికపరమైన తత్వము ప్రకటన గ్రంథాన్ని విశ్లేషించడానికి దాని సంస్కృతి, చరిత్ర, కల్పనకథలను ఉపయోగించుకోవాలి. వాటిలో ప్రతి ఒక్కటి తప్పే! బైబిలుపరమైన ప్రవచనాలు ఆధునిక ప్రాశ్నాత్య సంస్కృతి గురి కలిగి ఉన్నాయని ఆలోచించడము అహంకారమవుతుంది!

అసలు, దైవావేశిత గ్రంథకర్త రచించడానికి ఎన్నుకొన్న సాహిత్యప్రక్తియ పాఠకుని సాహిత్య ఒప్పందముతో కూడినదై ఉంది (బ్రూస్ కోర్లే). ప్రకటన గ్రంథము చారిత్రాత్మక కథనం కాదు. ఇది ఉత్తరము (1-3 అధ్యాయాలు), ప్రవచనము, మరెక్కువగా అంత్యకాల సాహిత్యాల మిశ్రమమై ఉంది. అసలు గ్రంథకర్త ఉద్దేశించిన దానికంటే బైబిలును తక్కువచేసి చెప్పడం ఎంత తప్పో ఎక్కువ చేసి చెప్పడము కూడా అంతే తప్పు అవుతుంది! విశ్లేషకుల అహంకారము మరియు పిడివాదము ప్రకటన గ్రంథములాంటి దానికి మరింత అక్రమమై ఉంది.

ప్రకటన విశ్లేషణల మీద సంఘాలు ఎన్నటికీ సమ్మతించవు. కొన్ని ప్రత్యేక భాగము/లు మాత్రమే కాకుండా బైబిలు మొత్తాన్ని విని, వ్యవహరించాలనేది నా ఆలోచన. బైబిలు యొక్క తూర్పుప్రాంత మనస్తత్వము సత్యాన్ని ఉద్దిక్తపూరత ద్వందపదాలతో ప్రదర్శిస్తుంది. ప్రతిపాదిక సత్యము పట్ల ప్రాశ్నాత్య వైఖిరి పనికిరానదని కాదు, అయితే అసమతౌల్యము! రాబోవు తరముల విశ్వాసులకు వీలుగా దీని మార్పులను దృష్టించి, ప్రకటన గ్రంథాన్ని విశ్లేషించునపుడు దాని జరిలత్వ అంశాలను కొన్ని తొలగించగించుటకు వీలవుతుందని నా ఆలోచన. ప్రకటన గ్రంథము తన సొంత కాలము మరియు తన సొంత సాహిత్యప్రక్తియలలో విశ్లేషంపబడాలని చాలామంది వ్యాఖ్యానాకులకు స్పష్టమే. ప్రకటన గ్రంథానికి చారిత్రాత్మక సమీకరణ మొదటి పాఠకుడు ఏమి పొందాడో, ఏమి కలిగి ఉండినాడో, అర్థమై ఉండినదో వాటితో తప్పని సరిగా వ్యవహరించాలి. చాలా విధాల ఆధునిక విశ్లేషకులు ఈ గ్రంథములోని అనేక చిహ్నాల అర్థాలను పోగొట్టుకొన్నారు. ప్రకటన గ్రంథము యొక్క పాఠమిక ఉద్దేశ్యము హింసకు గురి అవుతున్న విశ్వాసులను ఓదార్చడమే. ఇది పరిస్థితుల మీద దేవునినిన్ను ఆధీనతను (పా.ని. ప్రవక్తలకు చూపినట్లు) తెలియజేస్తున్నది; ఇది చరిత్ర దాని నియమిత గమ్యస్థానము, తీర్పు లేక ధన్యతల వైపునకు కదులుతూ ఉందని తెలియజేస్తున్నది (పా.ని. ప్రవక్తలకు చేసినదానివలె). ఇది మొదటి శతాబ్ద యూదా అంత్యకాల పదాలైన దేవుని ప్రేమ, ప్రత్యక్షత, శక్తి మరియు సర్వోన్నతలను ఉద్ఘాటించి చెప్పుతున్నది!

ఇదే సిద్ధాంతపరమైన విధానాలలో ప్రతి యుగ విశ్వాసులకు ఇది పనిచేస్తున్నది. మంచి చెడుల మధ్యన జరిగే విశ్వజనీన పాఠాన్ని వర్ణిస్తున్నది. మొదటి శతాబ్ద వివరాలు మనకు కొన్ని అందకపోయి ఉండచ్చు, కానీ శక్తివంతమైన, ఆధరణ కలిగించే సత్యాలను మనము పోగొట్టుకోలేదు. ఆధునిక ప్రాశ్నాత్య విశ్లేషకులు ప్రకటన గ్రంథ వివరాలను వారి సమాకాలిక చరిత్రకు, పద్ధతులలోనికి బలవంతంగా లాగున్నంత వరకు తప్పుడు విశ్లేషణలు కొనాగుతూనే ఉంటాయి!

చివరి తరములోని విశ్వాసులు కొరకు గ్రంథము యొక్క వివరాలు కొట్టిచిన్నట్లు అక్షరాక్షరంగా మారే అవకాశము ఎంతైనా ఉంది (క్రీస్తు యొక్క జన్మము, జీవితము మరియు మరణమునకు సంబంధించి పా.ని. ఇలానే చేసింది) వారు దేవుని విరోధ నాయకుని (చూ. 2 థెస్సలోనీకయులకు 2) మరియు సంస్కృతుల దాడులను ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది. యేసు (చూ. మత్తయి 24; మార్కు 13; మరియు లూకా 21) మరియు పౌలు (చూ. 1 కొరింథీయులకు 15; 1 థెస్సలోనీకయులకు 4-5; మరియు 2 థెస్సలోనీకయులకు 2) మాటలాడే వరకు ఈ అక్షరాక్షర నెరవేర్పులు ఎవరికీ గాని తెలియవు. అవి చారిత్రాత్మక ఆధారాలుగా కూడా మారాయి. ఊహించడము, కల్పించడము, పిడివాదము

లాంటివన్ని సరైనవి కావు. అంత్యకాల సాహిత్యాలు ఇలాంటి వాటికి తెరతీస్తాయి. చారిత్రాత్మక వృత్తాంతాలను సయితము దాటిపోగల ఊహాగానాలు మరియు చిహ్నాలను వాడినందకు దేవుని ధన్యవాదాలు! దేవుడు ఆదీనముచేసికొని ఉన్నాడు; ఆయన పరిపాలిస్తాడు; ఆయన వస్తాడు!

చాలామంది ఆధునిక విశ్లేషకులు సాహిత్య ప్రక్రియను వదిలేస్తుంటారు! ఆధునిక ప్రాశ్నాత్మక విశ్లేషకులు తరచూ స్పష్టమైన, తర్కబద్ధమైన సిద్ధాంతాల కొరకు వెతుకుతుంటారు, వారు అస్పష్టమైన, సాంకేతికమైన, నాటకీయ ప్రక్రియలతో ఉన్న యూదా అంత్యకాల సాహిత్యాలతో ఇమడలేరు. ఈ సత్యము Ralph P. Martin తన *New Testament Interpretation* (న్యూ టెస్టమెంట్ ఇంటర్ప్రీటేషన్) గ్రంథములోని “Approaches to New Testament Exegesis అప్రోచ్స్ టు న్యూ టెస్టమెంట్ ఎక్జిజిసిస్,” శీర్షికలో వివరించాడు, ఈ గ్రంథము I. Howard Marshall చేత ఈ కింది విధంగా సంపాదకీయం చేయబడింది:

“ఈ రచన యొక్క నాటకీయ నాణ్యతను మరియు మత సత్యాన్ని తెలియజేయడానికి ఒక వాహనం వలె ఉపయోగింపబడిన భాషా విధానాన్ని మనము గుర్తించేతప్ప, అంత్యకాల సాహిత్యాన్ని మనము అర్థం చేసికోవడంలో సరిదిద్దుకోలేని తప్పును చేసినవారమవుతాము మరియు అనుభవాత్మక సంఘటనలు మరియు చరిత్ర దాచివంచిన సమాచారాలను వివరాలను చెప్పే అక్షరాక్షర పాఠ్యపుస్తకమైనట్లు వాటి దర్శనాలను తప్పుగా విశ్లేషించువారవుతాము. అలా చేయడానికి ప్రయత్నములో విశ్లేషణలో ఏర్పడే అనేక సమస్యలకు లోనవుతాము. మరింత తీవ్రంగా ఇది వక్రీకరణ యొక్క అంత్యకాల అగత్య అర్థానికి దారి తీసి, ఒక క్రీస్తు యందు దేవుని సర్వాధిపత్యము యొక్క పురాణీకణ భాషలోని నాటకీయ ఉద్ఘాటన వలె ఉన్న క్రొత్త నిబంధన యొక్క గొప్ప విలువను పోగొట్టుతుంది, మరియు బలము మరియు ప్రేమ మిశ్రమముగా ఉన్న వైరుధ్యమైన తన పాలనను పోగొట్టుతుంది (చూ. 5:5,6; సింహమే గొట్టెపిల్ల)“ (పే. 235).

W. Randolph తన గ్రంథమైన *Biblical Interpretations* (బిబ్లికల్ ఇంటర్ప్రీటేషన్) ఇలా చెప్పుతున్నది:

“బైబిలులోని ఏ ఇతర సాహిత్యప్రక్రియ ఇంత ఉద్దేశపూర్వకంగా చదవబడలేదు, ముఖ్యంగా దానియేలు మరియు ప్రకటన గ్రంథము. దీని ప్రాథమిక సాహిత్య నిర్మాణాలు, రూపకల్పన, ఉద్దేశ్యాలను అపార్థము చేసికొనుట ద్వారా దీని సాహిత్యము తప్పుడు విశ్లేషణలకు గురి అయింది. త్వరలో జరుగుబోతుంది అనే దీని బయలుపాటు ఆరోపణను బట్టి, అంత్యకాల సాహిత్యము భౌష్యత్తుకు ఒక రోడ్డు మాప్ మరియు బ్లూప్రింట్ వలె చూడబడింది. దీనివలన దీనిని గ్రంథకర్త యొక్క కోణముకంటే పాఠకుని సమకాలీన కోణములో చూస్తున్నాడు. అంత్యకాల సాహిత్య (ముఖ్యముగా ప్రకటన గ్రంథము) తప్పు సమీకరణాలు ఈ పనిని సమకాలీన సంఘటనలు కూడా పాఠ్యము యొక్క చిహ్నాలుగా ఉన్నాయని గుర్తిస్తున్నారు. . . మొదట, విశ్లేషకుడు అంత్యకాల సాహిత్యము తన సందేశాన్ని ప్రతీకవాదంతో తెలియజెప్పుతున్నదని గుర్తించాలి. ఒక చిహ్నము సాధ్యమైనప్పుడు దానిని అక్షరాక్షరంగా విశ్లేషించడము తప్పు విశ్లేషణ అవుతుంది. సంఘటనలు అంత్యకాలసాహిత్యాలా లేక చారిత్రాత్మకాలా అనేది విషయము కాదు. సంఘటనలు చారిత్రాత్మకాలు కావచ్చు; అవి యాధార్థంగా జరిగి ఉండచ్చు కూడా, జరగబోవచ్చు కూడా, అయితే గ్రంథకర్త ఊహావాలు మరియు ఆదిమూలాల ద్వారా సంఘటనలు మరియు అర్థాలను ప్రదర్శిస్తున్నాడు” (పే. 137).

Wilhost మరియు Longman III, *Dictionary of Biblical Imagery* (డిక్షనరీ ఆఫ్ బిబ్లికల్ ఇమేజరీ), Ryken ద్వారా సంపాదకీయం చేయబడింది:

“ఈ సాహిత్యం ద్వారా ఈ కాలములోని పాఠకులు తరచూ అయోమయానికి గురి అవుతున్నారు. ఊహించని ఊహాభావం మరియు ఈ ప్రపంచములో ఉండబోము అనే అనుభవాలు కలవరపరచి, మిగిలిన లేఖనాలతో ఇమడలేకపోతున్నాయి. ఈ సాహిత్యాన్ని ఉన్నది ఉన్నట్లుగా తీసికొన్న అనేక మంది పాఠకులు దిక్కుతోచక ‘ఏది ఎప్పుడైనా జరగని’ అని నిర్ణయించుకొన్నారు, అందుచేత అంత్యకాల సాహిత్య సందేశము యొక్క ఉద్దేశము తప్పిపోతున్నది” (పే. 35)

బదవ ఉద్దిక్తత (దేవుని రాజ్యము వచ్చింది అయినా రాబోతుంది)

దేవుని రాజ్యము వచ్చే ఉన్నది, భౌష్యత్తులో రాబోతుంది. ఈ సిద్ధాంతపరమైన వైరుధ్యము మరణాంతర జీవనశాస్త్రం వైపు గురిపెట్టేటట్టు చేస్తున్నది. ఒకవేళ ఒకడు పా.ని. లోని ఇశ్రాయేలీయుల ప్రవచనాలన్నీ అక్షరాక్షర నెరవేర్చులుగా ఎదురుచూచినట్లైతే, అప్పుడు రాజ్యము పునరుద్ధరింబడిన ఇశ్రాయేలీయుల రాజ్యముగా మారేది. ఇది భౌగోళిక ప్రాంతము మరియు ఒక సిద్ధాంతపరమైన ప్రాముఖ్యతను పొందేది! 5వ. అధ్యాయంలోని సంఘము యొక్క రహస్య పారవశ్య అవసరతకు ఇది ఆవశ్యకం అయ్యేది, మిగిలిన అధ్యాయాలన్ని ఇశ్రాయేలీయులకు సంబంధించి ఉండేవి (అయితే ప్రక. 22:16 నోట్స్).

ఏదిఏమైనా, ఒకవేళ గురి వాగ్దానము చేయబడ్డ పా.ని. మెస్సయ ప్రారంభించిన రాజ్యము మీద అయితే, అప్పుడు ఇది క్రీస్తు మొదటి రాకడను ప్రదర్శిస్తుంది, మరియు అప్పుడు ఈ గురి క్రీస్తు యొక్క మానవావతారము, జీవితము, బోదలు, మరణము పునరుత్థానముల మీద ఉంటుంది. ప్రస్తుత రక్షణ మీదనే సిద్ధాంత ఉద్ఘాటన. దేవుని రాజ్యము వచ్చింది, పా.ని. క్రీస్తులో నెరవేరింది, అయిన కేవలము తన వెయ్యేండ్ల పరిపాలన లోని కొంతమందికే గాక అందరికీ తన రక్షణ అందిస్తున్నాడు!

బైబిలు రెండు రాకడలను గురించి మాట్లాడుతున్నది వాస్తవమే, అయితే దేన్నిపైన ఉద్ఘాటన ఎక్కువగా ఉంది? నాకైతే ఎక్కువ పా.ని. ప్రవచనాలు మొదటి రాకడ, మెస్సయకు సంబంధించిన రాజ్యము (చూ. దానియేలు 2) మీద గురిపెట్టాయి. అనేక విధాలుగా ఇది దేవుని నిత్యపరిపాలకు సాధ్యశ్యమై ఉంది (చూ. దానియేలు 7). పా.ని.లో దేవుని నిత్యపరిపాలన మీద గురి ఉండినది, అయితే ఈ పరిపాలన యొక్క ప్రత్యక్షత యొక్క సాంకేతికత మెస్సయ యొక్క పరిచర్యగా ఉంది (చూ. 1 కొరింథీ. 15:25-27). ఏది సత్యము అనేది ప్రశ్న కాదు; రెండు సత్యాలే, అయితే ఉద్ఘాటన ఎక్కడుంది? కొంతమంది విశ్లేషకులు ఎక్కువగా మెస్సయ్య యొక్క వెయ్యేండ్ల పరిపాలన మీద గురి ఉండారు అంటారు (చూ. ప్రకటన గ్రంథము 20 కు ఇవ్వబడిన సందర్భానుచిత అంత్వస్థి), కాబట్టి వారు తండ్రి నిత్య పరిపాలన మీద ఉన్న బైబిలు పరమైన గురిని కోల్పోతున్నారు. క్రీస్తు పరిపాలన ప్రాథమిక సంఘటన. క్రీస్తు రెండు రాకడలు పా.ని. లో స్పష్టముగా లేవు గనుక, రెండుకూడా మెస్సయ యొక్క తాత్కాలిక పరిపాలనగా ఉన్నాయి!

యేసు యొక్క బోధలకు మరియు ఉపదేశాలకు కేంద్రము దేవుని రాజ్యము. ఇది ఇప్పుడు (రక్షణ మరియు పరిచర్య), మరియు భౌష్యత్తు (పారవశ్యములో మరియు శక్తిలో). ఒకవేళ ప్రకటన గ్రంథము మెస్సయ యొక్క వెయ్యేండ్ల పరిపాలన మీద గురి ఉంచి ఉండినట్లైతే (చూ. ప్రకటన 20) ఇది ప్రాథమికమే తప్ప, అంతిమము కాదు (చూ. ప్రకటన 21-22). పా.ని. నుండి చూస్తే, తాత్కాలిక పరిపాలన అవసరమైనట్లు స్పష్టముగా లేదు, అయితే వాస్తవానికి, దానియేలు 7వ. అధ్యాయంలోని మెస్సయ పరిపాలన నిత్యపరిపాలన, వెయ్యేండ్ల పాలన కాదు.

ఆరవ ఉద్దిక్తత (క్రీస్తు త్వరగా వచ్చుట వరెస్స్ అలస్య Parousia)

చాలామంది విశ్వసులు యేసు త్వరగా వస్తున్నాడు, అకస్మాత్తుగా, అనుకోని విధంగా వస్తున్నాడు అని బోధింపబడ్డారు (చూ. మత్తయి 10:23; 24:27,34,44; మార్కు 9:1; 13:30; ప్రక. 1:1,3; 2:16; 3:11; 22:7,10,12,20; ప్రత్యేక అంశము: త్వరగా తిరిగి వచ్చుట చూడుము). అయితే ప్రతి తరములోని విశ్వాసుల ఎదురుచూపు ఇప్పటివరకు తప్పు! యేసు యొక్క త్వరిత (వెంటనే) తిరిగి వచ్చుట ప్రతి తరానికి ఒక బలమైన నిరీక్షణ వాగ్దానము, అయితే వాస్తవమైంది ఒక్కరికే (మరియు ఆ ఒక్కరు హింసబడుతున్న ఒకరు). ఒకవేళ ఆయన ఆలస్యము చేస్తే, విశ్వాసులు ఆయన రేపు వస్తున్నట్లు జీవించాలి, అయితే ప్రధాన ఆజ్ఞ (చూ. మత్తయి 28:19-20) కొరకు ప్రణాళిలు వేసికొని, పనిచేయాలి.

సువార్తలలోని కొన్ని వాక్యభాగాలు మరియు 1 మరియు 2 థెస్సలోనీకయులకు ఆలస్యమైయ్యే రెండవరాకడ (Parousia)ను ఆధారము చేసికొని ఉన్నాయి. దానికి ముందు కొన్ని చారిత్రాక సంఘటనలు జరగాలి:

1. విశ్వవ్యాప్త సువార్త పరిచర్య (చూ. మత్తయి 24:14; మార్కు 13:10)
2. “పాపమనుష్యుడు” బయలుపాటు (చూ. మత్తయి 24:15; 2 థెస్సలోనీకయులకు 2; ప్రకటన 13)
3. గొప్ప శ్రమలు (చూ. మత్తయి 24:21,24; ప్రకటన 13)

ఇక్కడ తీవ్రమైన అస్పష్టత నెలకొని ఉంది (చూ. మత్తయి 24:42-51; మార్కు 13:32-36)! ప్రతిరోజు నీ చివరి రోజుగా జీవించు అయితే ముందు ముందు సువార్త పరిచర్యకు ప్రణాళిక వేసికొని సిద్ధపడు!

నిలకడ మరియు సమతౌల్యత

వివిధ పాఠశాలల యొక్క ఆధునిక పరలోకశాస్త్రము యొక్క విశ్లేషణలలో అర్థసత్యాలు ఉన్నాయి. కొన్ని పాఠ్యభాగాలను వారు బాగా వివరించి, విశ్లేషిస్తున్నారు. అయితే సమస్య అంతా నిలకడ మరియు సమతౌల్యతలో ఉంది. తరచూ పూర్వోహా నిశ్చితాలు ఉంటాయి, అవి బైబిలు పరమైన పాఠ్యభాగాలను ఇప్పటికే నిర్ధారించుకొన్న సిద్ధాంత చట్రాలతో నింపుతాయి. ఇది ఒక కుటుంబ ఆల్బమ్ లాంటిది. ఫోటోలు వాస్తవమే కానీ క్రమంగా ఉండవు, ఇప్పటి సందర్భానికి తార్కిక క్రమము అని చెప్పచ్చు. కొన్ని ఫోటోలు ఆల్బమ్ లోనుండి ఊచి వచ్చేసి ఉంటాయి, ఆ తరువాత వచ్చిన కుటుంబ సభ్యులకు వాటిని ఏ వరుసలో ఉంచాలో అర్థము కాదు. ప్రకటన గ్రంథ విశ్లేషణకు ప్రధానమైంది అసలు గ్రంథకర్త తన ఎన్నుకొన్న సాహిత్య ప్రక్రియలో బయలుపరచిన ఉద్దేశ్యము. చాలామంది విశ్లేషకులు క్రొ.ని. ఇతర సాహిత్య ప్రక్రియల నుండి వారి వ్యాఖ్యాన పరికరాలను మరియు పద్ధతులను తీసికొని ప్రకటన వ్యాఖ్యానం లోనికి వెళ్ళుతుంటారు. వారు సిద్ధాంతపరమైన నిర్మాణాలను మరియు ప్రకటన కార్యాలను ఒక ఉదాహరణగా దేవుడానికి యేసు మరియు పౌలు బోధలను తీసికొనడానికి బదులు పా.ని. మీద దృష్టి ఉంచుతారు.

ప్రకటన గ్రంథము మీద నా వ్యాఖ్యానాన్ని కొంత భయముతోను, వణకుతోను ప్రారంభిస్తున్నానని ఒప్పుకొంటున్నాను, ప్రక. 22:18-19 లోన ఉన్న శాపాన్ని బట్టి కాదు కానీ, ఈ గ్రంథము యొక్క విశ్లేషణలు దేవుని ప్రజల మధ్యలో ఏర్పరచిన మరియు ఏర్పరస్తూ ఉన్న వివాదాలు దీనికి కారణం. దేవుని బయలుపాటు నా కెంతో ఇష్టము. మనుష్యులందరూ అబద్ధికులైప్పుడు ఇది సత్యమై ఉంది (చూ. రోమా 3:4)! దయయుంచి ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని మేధస్సుకు మేతగా తీసికోండి గాని నిర్ణయాత్మకంగా పరిగణించవచ్చు, ఒక దారి గుర్తులగా తీసికోండి గానీ దారి సూచకులగా తీసికోకండి, “ఒకవేళ అయితే”గా తీసికోండిగాని, “ప్రభువు ఇలా అన్నాడు” అని కాదు. నా సొంత బలహీనతలను, పక్షపాతవైఖిరిని, సిద్ధాంత ప్రక్రియలను ముఖాముఖిగా ఎదర్చొన్నాను. ఇతర విశ్లేషకులను కూడా చూశాను. ప్రజలందరూ వారికి ఏమి కావాలనుకొంటున్నారో దానినే వారు ప్రకటన గ్రంథములో చూస్తున్నారు. సాహిత్యము తనకు తానే నిందించుకొంటున్నది! అయినా, ఇది బైబిలులో ఉద్దేశపూర్వకంగానే ఉంచబడింది. ముగింపు “మాట”గా ఉంచబడిన దీని స్థానము యాదృచ్ఛికం కాదు. ప్రతి తరములోని తన పిల్లలకు దేవుడిచ్చిన సందేశము ఇందులో ఉంది. మనము అర్థము చేసికోవాలని దేవుడు కోరుకొంటున్నాడు! మనమందరమూ చేతులు కలుపుదాము, క్యాంపులు చేయడానికి కాదు; సత్యాలుగా అనిపించేవి, బహుశా అనేవి, ఉండచ్చు అనే వాటిమీద కాకుండా స్పష్టమైన మరియు ముఖ్యమైన వాటిని ఉద్ఘాటించుదాము. దేవుడు మనకందరికీ సహాయము చేస్తాడు!

Copyright © 2014 Bible Lessons International

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 4:32-40

³²దేవుడు భూమిమీద నరుని సృజించిన దినము మొదలు కొని నీకంటే ముందుగానుండిన మునుపటి దినములలో ఆకాశము యొక్క యీ దిక్కునుండి ఆకాశముయొక్క ఆ దిక్కువరకు ఇట్టి గొప్ప కార్యము జరిగెనా? దీనివంటి వార్త వినబడెనా? అని నీవు అడుగుము ³³నీవు దేవుని స్వరము అగ్ని మధ్యనుండి మాటలాడుట వినినట్లు మరి ఏ జనమైనను విని బ్రదికెనా? ³⁴మీ దేవుడైన యెహోవా ఐగుప్తులో మా కన్నులయెదుట చేసినవాటన్నిటిచొప్పున ఏ దేవుడైనను శోధనలతోను సూచక క్రియలతోను మహా త్కార్యములతోను యుద్ధముతోను బాహుబలముతోను చాచిన చేతితోను మహా భయంకర కార్యములతోను ఎప్పుడైనను వచ్చి ఒక జనములోనుండి తనకొరకు ఒక జనమును తీసికొన యత్నము చేసెనా? ³⁵అయితే యెహోవా దేవుడనియు, ఆయన తప్ప మరి యొకడు లేడనియు నీవు తెలిసికొనునట్లు అది నీకు చూపబడెను. ³⁶నీకు బోధించుటకు ఆయన ఆకాశమునుండి తన స్వర మును నీకు వినిపించెను; భూమిమీద తన గొప్ప అగ్నిని నీకు చూపినప్పుడు ఆ అగ్ని మధ్యనుండి ఆయన మాట లను నీవు వింటిని. ³⁷ఆయన నీ పితరులను ప్రేమించెను గనుక వారి తరువాత వారి

సంతానమును ఏర్పరచుకొనెను. ³⁸నీకంటే బలమైన గొప్ప జనములను నీ ముందరనుండి వెళ్ల గొట్టి నిన్ను ప్రవేశపెట్టి ఆయన నేడు చేయుచున్నట్లు వారి దేశమును నీకు స్వాస్థ్యముగా ఇచ్చుటకై నీకు తోడు గానుండి ఐగుప్తులోనుండి తన మహాబలము చేత నిన్ను వెలుపలికి రప్పించెను. ³⁹కాబట్టి పైనున్న ఆకాశమందును క్రిందనున్న భూమియందును యెహోవా యే దేవుడనియు, మరియొక దేవుడు లేడనియు నేడు నీవు ఎరిగి జ్ఞాపకము నకు తెచ్చుకొనుము ⁴⁰మరియు నీకును నీ తరువాత నీ సంతానపు వారికిని క్షేమము కలుగుటకై నీ దేవుడైన యెహోవా సర్వకాలము నీకిచ్చుచున్న దేశములో నీవు దీర్ఘాయుష్ముంతుడవగునట్లు నేడు నేను నీ కాజ్ఞాపించు ఆయన కట్టడలను ఆజ్ఞలను నీవు గైకొనవలెను.

4:32 "అడుగుము" ఈ క్రియాపదం (BDB 981, KB 1371, *Qal* ప్రార్థనార్థకము) నకు అర్థం ఇశ్రాయేలీయులకు దైవముతో ఉన్న ఒక ప్రత్యేక సంబంధాన్ని గురించి దేవుని ప్రశ్నించడ మై ఉంది (చూ. 32-40 వచనాలు).

□ "దేవుడు భూమిమీద నరుని సృజించిన దినము మొదలు కొని" ఇది ఆదికాండము 1-2 ను సూచిస్తున్నది; అలాగే కీర్తన 104 ను కూడా చూడుము.

4:34 "బాహుబలముతోను చాచిన చేతితోను" ఇవి మానవీకరణము కొరకు ఉపయోగించిన జాతీయాలు (2:15 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము) ఇశ్రాయేలీయుల తరుపున యెహోవా యొక్క విమోచనా శక్తిని వివరించడానికి ఉపయోగింపబడ్డాయి (చూ. 5:15; 6:21; 7:19; 9:29; 11:2; 26:8). కొన్ని వాక్యభాగాలలో ఈ వచనం "బలమైన హస్తము" గా కుదించబడింది (చూ. 3:24; 6:21; 7:8; 9:26; యెహో. 4:24) లేక "చాచిన చేయి" (చూ. 9:29; నిర్గ. 6:6). ఈ జాతీయపద సాంకేతికానికి "రాజు" కు సంబంధించిన ఐగుప్తీయ వాక్యభాగాలకు ప్రత్యేకించబడిన సమాంతరము ఉంది (NIDOTTE, వా. 3, పే. 92).

4:35 "నీవు తెలిసికొనునట్లు" 34వ. వచనంలోని అశ్చర్యకార్యాలు ఇశ్రాయేలీయులు విశ్వాసాన్ని బలపరచడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నవి (చూ. నిర్గ. 7:5,17; 10:2; 31:13). "ఎరుగుట" (BDB 393, KB 390, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం) కొరకు క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: ఎరుగుట (ద్వితీయోపదేశకాండమును ఉదాహరణగా ప్రయోగించి) (SPECIAL TOPI; KNOW (using Deuteronomy as an example))

ప్రత్యేక అంశము: ఎరుగుట (ద్వితీయోపదేశకాండమును ఉదాహరణగా ప్రయోగించి)

"ఎరుగుట" (*yada*, BDB 393, KB 390) అనే హెబ్రీ పదానికి *Qal* నందు అనేక భావాలు ఉన్నాయి

1. మంచిని చెడును అర్థము చేసికొనుటకు – ఆది. 3:22; ద్వితీ. 1:39; యెషయా 7:14-15; యోనా 4:11
2. అర్థముచేసికొని తెలిసికొనుటకు – ద్వితీ. 9:2,3,6; 18:21
3. అనుభవాన్ని బట్టి తెలిసికొనుట – ద్వితీ. 3:19; 4:35; 8:2,3,5; 11:2; 20:20; 31:13; యెహో. 23:14
4. స్వీకరించుటకు – ద్వితీ. 4:39; 11:2; 29:16
5. వ్యక్తిగతముగా తెలిసికొనుట
 - a. ఒక వ్యక్తి – ఆ.కా. 29:5; నిర్గ. 1:8; ద్వితీ. 22:2; 33:9; యిర్మియా 1:5
 - b. ఒక దేవుడు – ద్వితీ. 11:28; 13:2,6,13; 28:64; 29:26; 32:17
 - c. యెహోవా – ద్వితీ. 4:35,39; 7:9; 29:6; యెషయా 1:3; 56:10-11
 - d. లైంగికము – ఆ.కా. 4:1,17,25; 24:16; 38:26

6. ఆపాదించుకొన్న ఒక నైపుణ్యము లేక జ్ఞానము – యెషయా 29:11,12; ఆమోసు 5:16

7. వివేకముతో ఉండడము – ద్వితీ. 29:4; సామెతలు 1:2; 4:1; యెషయా 29:24

8. దేవుని జ్ఞానము

a. మోషే యొక్క – ద్వితీ. 34:10

b. ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క – ద్వితీ. 31:21,27,29

సిద్ధాంతపరంగా #5 చాలా ముఖ్యమైనది. బైబిలు పరమైన విశ్వాసము అనుదినము, పెరుతున్న దేవునితో ఉన్న సన్నిహిత సంబంధము (ప్రత్యేక అంశము: *Koinōnia* చూడుము). ఇది కేవలం ఒక మతము ఒక్కటి లేక నీతి జీవితము మాత్రమే కాదు. ఇది వ్యక్తిగత విశ్వాస సంబంధము. అందుచేతనే పౌలు ఎఫెసీ. 5:22-6:9లో క్రైస్తవ కుటుంబమును సంఘము కొరకు క్రీస్తు ప్రేమకు ఉదాహరణగా ఉపయోగించాడు.

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

▣ “యెహోవా దేవుడనియు” 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశము: దేవుని కొరకు ఉన్న పేర్లు చూడుము.

▣ “మరియొక దేవుడు లేడనియు” యెహోవా యొక్క శ్రేణిలో మరొక ఆత్మగాని లేక దేవుడుగాని లేదు (ఉదా. 39వ. వచనం; 6:4; 32:39). 6:4 లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము.

4:36 “అయన ఆకాశమునుండి తన స్వర మును నీకు వినిపించెను” ఈ వచనం నిర్గమకాండము 19లో వ్రాయబడిన హోరేబు/సీనాయి పర్వతం మీద యెహోవా యొక్క భౌతిక ప్రత్యక్షతను సూచిస్తున్నది.

4:37 “అయన నీ పితరులను ప్రేమించెను గనుక” ఇది పితరులైన అబ్రహాము, ఇస్సాకు, యాకోబులను యెహోవా ఎన్నుకోడాన్ని సూచిస్తున్నది (ఆదికాండము 12-50 లోని పితరులు, చూ. 7:7-8; 10:15).

▣ “అయన ఏర్పరుచుకొనెను” పా.ని. లోని ఎన్నికలు (అది., “ఏర్పాటు” BDB 103, KB 119, *Qal* అసంపూర్ణము) పరిచర్య కొరకే తప్ప (ఉదా. కోరేషు, యెషయా 44:24-45:7), క్రొ. ని. లో వలె రక్షింపబడుటకు కాదు.

▣ “బగుప్పులోనుండి తన మహాబలము చేత నిన్ను వెలుపలికి రప్పించెను” “వ్యక్తిగతంగా” (BDB 815) అనే దానికి అక్షరకర్తార్థం “ముఖము”, ఇది దేవుని వ్యక్తిగత ప్రత్యక్షతను తెలియజేస్తున్నది (చూ. 5:4; ఆది. 32:30; నిర్గ. 33:14-15; యెషయా 63:9, “తన సముఖములోని దూత”). ఇది “ముఖాముఖి” అనే పదము వెనుక ఉన్న మూలార్థము కూడా (చూ. నిర్గ. 33:11; ద్వితీ. 34:10 మరియు సంఖ్యా. 12:8 లోని ఇదే భావము “నోటికి నోరు”).

యెహోవా నిజంగా మనతో ఉన్న దేవుడు (అది., యెషయా 7:14; 8:8,10 లోని *Immanuel*). పాపము సన్నిహిత్యాన్ని పోగొట్టింది మరియు యెహోవా తన ముఖమును త్రిప్పుకొన్నాడు (చూ. 31:17; లేవీ. 17:10; 20:3,6; యెషయా 59:2; యిర్మియా 18:17; యెహె. 7:22; 39:23,24,29).

4:38

NASB, NKJV,
NRSV

“బలమైన మరియు గొప్ప జనములు”

TEV, REB

“మరింత శక్తివంతమైన మరియు గొప్ప జనములు”

NJB

“మరింత ప్రఖ్యాత మరియు గొప్ప జనములు”

ఈ జనములు ఈ క్రింది వాటివలె పరిగణింపబడుతున్నాయి (4:38; 7:1; 11:23; యెహో. 23:9):

1. జనాభాలో అధిక సంఖ్య (చూ. 7:7)
2. పరిమాణంలో భౌతికంగా పెద్ద (మహాకాయలు)గా ఉన్న నివాసులు (చూ. సంఖ్యా. 13:22,28,33; ద్వితీ. 1:28)

□ “నేడు చేయుచున్నట్లు” ఇది చూడడానికి ఆ తరువాత చేసిన సవరణ వ్యాఖ్యకు ఒక గుర్తుగా ఉంది, కాని ఇది యోర్దాను యొక్క తూర్పు దిక్కున ఉన్న సీహోను మరియు ఓగు రాజ్యాలను సూచిస్తున్నది. 3:14 లోని నోట్ చూడుము.

4:39 ఇది ఏకదేవత్వాన్ని గురించిన మరొక బలమైన మాట. 6:4 లోని నోట్ చూడుము.

4:40 “కట్టడలను ఆజ్ఞలను” 4:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

□ “దేశములో నీవు దీర్ఘాయుష్మంతుడవగునట్లు” ఈ క్రియాపదము యొక్క అక్షరాక్షర అర్థం “దీర్ఘకాలము” (BDB 73, KB 88, *Hiphil* అసంపూర్ణకము, చూ. నిర్గ. 20:12; ద్వితీ. 4:26,40; 5:16,33; 6:2; 11:9; 17:20; 22:7; 25:15; 30:18; 32:47). షరత్తుకు సంబంధించిన విషయాన్ని గమనించండి!

□ “నీ దేవుడైన యెహోవా సర్వకాలము నీకిచ్చుచున్న” ఈ క్రియాపదం (BDB 678, KB 733, *Qal* సకర్మక క్రియ)ను “అన్ని కాలములు” అనే అర్థపు వెలుగులో విశ్లేషించాలి. క్రింది ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

ప్రత్యేక అంశము: నిరంతరము(‘OLAM) (SPECIAL TOPIC: FOREVER)

ప్రత్యేక అంశము: నిరంతరము (‘OLAM)

హెబ్రీ పదము 'olam, עולם (BDB 761, KB 798) యొక్క శబ్దార్థము ఏమిటో సరిగా తెలియదు (NIDOTTE, వా. 3, పే. 345). ఇది అనేక భావాలతో ఉపయోగింపబడింది (సహజంగా సందర్భాన్ని బట్టి అర్థం నిర్ణయించబడుతుంది). కింది ఇవ్వబడినవి కేవలం ఎన్నుకొన్న కొన్ని మాత్రమే.

1. ప్రాచీన అంశాలు

- a. ప్రజలు, ఆకా. 6:4; 1 సమూ. 27:8; యిర్మీయా 5:15; 28:8
- b. స్థలాలు, యెషయా 58:12; 61:4
- c. దేవుడు, కీర్త. 93:2; సామె. 8:23; యెషయా 63:16
- d. వస్తువులు, ఆకా. 49:26; యోబు 22:15; కీర్త. 24:7,9; యెషయా 46:9
- e. కాలము, ద్వితీ. 32:7; యెషయా 51:9; 63:9,11

2. భౌష్యత్తు కాలము

- a. ఒకని యొక్క జీవితము, నిర్గ. 15:17; 1 సమూ. 1:22; 27:12
- b. ఒక రాజు గౌరవార్థము చేసే అతిశయోక్తి, 1 రాజులు 1:31; కీర్త. 61:7; నెహెమ్యా 2:3
- c. నిరంతరమైన ఉనికి
(1) కీర్త. 78:69; 104:5; ప్రసంగి 1:4
(2) పరలోకము, కీర్త. 148:5
- d. దేవుని ఉనికి

- (1) ఆకా. 21:33
- (2) నిర్గ. 15:18
- (3) ద్వితీ. 32:40
- (4) కీర్త. 93:2
- (5) యెషయా 40:28
- (6) యిర్మియా 10:10
- (7) దాని. 12:7

e. నిబంధన

- (1) ఆకా. 9:12,16; 17:7,13,19
- (2) నిర్గ. 24:8
- (3) లేవీ. 24:8
- (4) సంఖ్యా. 18:19
- (5) 2 సమూ. 23:5
- (6) కీర్త. 105:10
- (7) యెషయా 24:5; 55:3; 61:8
- (8) యిర్మియా 32:40; 50:5

f. దావీదుతో ప్రత్యేక నిబంధన

- (1) 2 సమూ. 7:13,16,25,29; 22:51; 23:5
- (2) 1 రాజులు 2:33,45; 9:5
- (3) 2 దిన. 13:5
- (4) కీర్త. 18:50; 89:4,28,36,37
- (5) యెషయా 9:7; 55:3

g. దేవుని యొక్క మెస్సయ

- (1) కీర్త. 45:2; 72:17; 89:35-35; 110:4
- (2) యెషయా 9:6

h. దేవుని ధర్మవిధులు

- (1) నిర్గ. 29:28; 30:21
- (2) లేవీ. 6:18,22; 7:34; 10:15; 24:9
- (3) సంఖ్యా. 18:8,11,19
- (4) కీర్త. 119:89,160

i. దేవుని వాగ్దానాలు

- (1) 2 సమూ. 7:13,16,25; 22:51
- (2) 1 రాజులు 9:5
- (3) కీర్త. 18:50

(4) యెషయా 40:8

j. అబ్రహాము సంతానము మరియు వాగ్దాన దేశము

(1) ఆకా. 13:15; 17:19; 48:4

(2) నిర్గ. 32:13

(3) 1 దిన. 16:17

k. నిబంధన విందులు

(1) నిర్గ. 12:14,17,24

(2) లేవీ. 23:14,21,41

(3) సంఖ్యా. 10:8

l. నిత్యత్వము, నిరంతరము

(1) 1 రాజులు 8:13

(2) కీర్త. 61:7-8; 77:8; 90:2; 103:17; 145:13

(3) యెషయా 26:4; 45:17

(4) దాని. 9:24

m. విశ్వాసులను నిరంతరము చేయమని కీర్తనలు ఏమి చెప్పుతున్నాయి

(1) కృతజ్ఞతలను సమర్పించుట, కీర్త. 30:12; 79:13

(2) తన సన్నిధిలో లోబడి ఉండుట, కీర్త. 41:12; 61:4,7

(3) ఆయన కనికరాలలో నమ్మిక ఉండుట, కీర్త. 52:8

(4) దేవుని స్తుతించుట, కీర్త. 52:9

(5) స్తుతి పాడుట, కీర్త. 61:8; 89:1

(6) తన న్యాయాన్ని ప్రకటించుట, కీర్త. 75:7-9

(7) ఆయన నామాన్ని మహిమపరచుట, కీర్త. 86:12; 145:2

(8) ఆయన నామమును స్తుతించుట, కీర్త. 145:1

n. క్రొత్త యుగమును గురించి తెలపడానికి యెషయాలో ఉపయోగింపబడింది

(1) నిత్య నిబంధన, యెషయా 24:5; 55:3; 61:8

(2) నిత్యదుర్గము అయిన యోహోవా, యెషయా 26:4

(3) నిత్యానందము, యెషయా 35:10; 51:11; 61:7

(4) నిత్యదేవుడు, యెషయా 40:28

(5) నిత్యరక్షణ, యెషయా 45:17

(6) నిత్యకృప (Hesed), యెషయా 54:8

(7) నిత్యగుర్తు, యెషయా 55:13

(8) నిత్యనామము, యెషయా 56:5; 63:12,16

(9) నిత్యాకాంతి, యెషయా 60:19,20

దుష్టుల కొరకు నిత్య శిక్ష అనే వ్యతిరేక-నుడివి యెషయా 33:14 లో కనుగొనగలము, “నిత్యాగ్ని”. దేవుని

కోపాన్ని తెలియజేయడానికి యెషయా తరచూ “అగ్ని” ను ఉపయోగించాడు (చూ. యెషయా 9:18,19; 10:16; 47:14) కాని కేవలము యెషయా 33:14లో మాత్రమే ఇది “నిత్యము” వలె ఉపయోగింపబడింది.

3. కాలము ముందు మరియు వెనుక (“నిత్యత్వము నుండి నిత్యత్వము వరకు”)

- a. కీర్త. 41:13 (ప్రభువుకు స్తోత్రములు”
- b. కీర్త. 90:2 (దేవుడు తనకు తానే)
- c. కీర్త. 103:17 (ప్రభువు యొక్క కృపాకనికరాలు)

గుర్తుంచుకోండి, సందర్భము పదము యొక్క విస్తృత అర్థాన్ని నిర్ణయిస్తుంది. నిత్యనిబంధనలు మరియు వాగ్దానాలు షరతులతో కూడుకొనినవి (అది., యిర్మియా 7, ప్రత్యేక అంశము: నిబంధన చూడుము). నీ ఆధునిక కాలముయొక్క కోణాన్ని మరియు ఈ ధారావాహిక ప్రతి పా.ని. పద వినియోగము లోనికి ఈ క్రొ.ని. క్రమ సిద్ధాంతాన్ని చదివేటప్పుడు జాగ్రత్త వహించు. పా.ని. వాగ్దానాలను క్రొ.ని. విశ్వవ్యాప్తకము చేస్తున్నది (ప్రత్యేక అంశము: [భౌద్ధిత్వము గురించి పాతనిబంధన ప్రవచనాలు వర్సెస్ క్రొత్త నిబంధన ప్రవచనాలు](#) చూడుము).

Copyright © 2014 Bible Lessons International

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 4:41-43

⁴¹అంతకుముందొకడు పగపట్టక పరాకున తన పొరుగు వాని చంపినయెడల ⁴²చంపినవాడు పారిపోవుటకు మోషే తూర్పుదిక్కున, యొర్దాను ఇవతల మూడు పురములను వేరుపరచెను. అట్టివాడెవడైనను ఆ పురములలో దేని లోనికినైనను పారిపోయి బ్రదుకును. ⁴³అవేవనగా రూబే నీయులకు మైదానపు దేశారణ్యమందలి బేసెరును, గాదీ యులకు గిలాదులో నున్న రామోతును, మనషీయులకు బాషానులోనున్న గోలాను అనునవే.

4:41 “తూర్పుదిక్కున, యొర్దాను ఇవతల మూడు పురములను” ఈ పట్టణాలు “శరణార్థుల నగరాలు” అని పిలువబడ్డాయి (చూ. సంఖ్యాకాండము 35; ద్వితీయోపదేశకాండము 19; యెహోషువా 20). అవి ఆరు నగరాలు, యొర్దానుకు ఒక్కొక్కవైపు అటు మూడు ఇటు మూడు ఉండేవి. అవన్ని కూడా లేవీయుల నగరాలు (చూ. యెహోషువా 21), భూమి స్వాస్థ్యముగా లేని లేవీయులు వీటిలో నివసించేవారు. వారు ఇశ్రాయేలీయుల “కంటికి కన్ను” అనే న్యాయ విధానంలో భాగమై ఉండేవారు. ఎవరైనా ఒకవేళ అనుకోకుండా నిబంధన వ్యక్తిని హత్యచేస్తే, హత్యచేయబడిన కటుంబానికి న్యాయపరంగా వానిని చంపే అధికారం ఉండేది (అది., సంఖ్యా. 35:12; ద్వితీ. 19:6,12; యెహో. 20:3,5,9 లలోని పగతీర్చుకొనువాడిని చూడుము). పొరపాటున హత్యచేసిన వాడెవడైనా ఈ ప్రత్యేక పట్టణాలకు పారిపోతే, అక్కడ పెద్దలు విచారణ జరిపించి, ఒకవేళ వాడు సంకల్పముతో హత్యచేసి ఉండకపోతే, వాడు సురక్షితంగా ఈ పట్టణములో నివాసముండవచ్చు (ప్రధానయాజకుడు మరణించేవరకు). ఆ తరువాత వాడు తన సొంత ఇంటికి వెళ్ళవచ్చు (చట్టబద్ధపూర్వకంగా).

ఇక్కడ “యొర్దాను ఇవతల” అనేది తూర్పుదిక్కు తీరాన్ని సూచించడానికి వీలుంది.

4:42 “పారకున” ఈ వ్యతిరేకపదం (BDB 395) ఇశ్రాయేల వ్యక్తి అనుకోకుండా అంటే పూర్వ సంకల్పము లేక పూర్వోహలేకుండా చేయబడిన హత్యమరణాన్ని సూచిస్తున్నది. దీనిని మనం అబుద్ధిపూర్వకంగా చేసిన హత్య అని పిలుస్తాము.

చెడు ఉద్దేశ్యము లేకుండా ఉండడం అనేది ఇక్కడ కీలకాంశము. ఇది బలియర్పణ విధానం యొక్క సిద్ధాంతపరమైన గుండెకాయగా మారింది. ఏదైనా ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా చేసిన పాపమైతే దానికి బలియర్పణము లేదు (చూ. నిర్గ. 21:12-14; Lev. 4:2,22,27; 5:15-18; 22:14; సంఖ్యా. 15:27,30; ద్వితీ. 17:12-13; యెహో. 20:1-6). ప్రాయశ్చిత్త దినమున ప్రధానయాజకుని ద్వారా ఇచ్చే సర్పజనన బలియర్పణ కూడా (లేవీకాండము 16) పన్నాగముతో చేసిన పాపమును కప్పదు (చూ. కీర్త. 51:14-17)! నీకు క్రీస్తు బలియోగము యొక్క క్రొత్తనిబంధన క్రింద ఉన్నందుకు ఆనందంగా లేదా?!

ఇక్కడ ఈ పాయింటులో నేను NIDOTTE, వా. 2 నుండి ఈ అంశాన్ని తర్కించే ఒక ఉదాహరణను జత చేయాలనుకొంటున్నాను:

“ అనుకోకుండా” లేక “పొరపాటుగా” (లేవీ. 4:2) చేసేవి ఊహాత్మకము మరియు సమస్యాత్మకము, రెండూను (చూ. 4:13,22,27; 5:15,18; 22:14; సంఖ్యా. 15:22,24-29). ఎందుకంటే, దీనిని బట్టి కొంతమంది పండితులు పాప బలియర్పణము కేవలం అనుకోని పాపముకే, అంటే పొరపాటున చేసిన తప్పు లేక పాపమునకే, ఇది ఆ ఫలానా పని పాపము అని తెలియకుండా చేయడానికి మాత్రమే అనే ముగింపునకు వచ్చారు (Melgrom, 1991, 228-29). ఏదీమైనా, “అనుకోకుండా” అనే పదానికి అర్థం ప్రధానంగా “తప్పుగా” (క్రియాపదానికి అర్థం తప్పుచేయడం, తప్పిపోవడం). ఇది ఇంకా తప్పు తెలిసి చేయుట లేక అనుకోకుండా చేయుట అనే అర్థాన్ని కూడా ఇచ్చినప్పుటికీ, (ఉదా. సంఖ్యా. 35:11,15,22-23, యెహో. 20:39 చూడుము) ఇలాగే అయి ఉండవలసిన అవసరం ఏమీ లేదు (1 సమూ. 26:21; ప్రసంగి 5:6 చూడుము” (పే. 94).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 4:44-49

⁴⁴మోషే ఇశ్రాయేలీయులకిచ్చిన ధర్మశాస్త్రము ఇది. ⁴⁵ఇశ్రాయేలీయులు ఐగుప్తులోనుండి వెలుపలికి వచ్చు చుండగా ⁴⁶యొర్దాను ఇవతల బేత్వయారు ఎదుటి లోయలో హెబ్బోనులో నివసించిన అమోరీ యుల రాజైన సీహోనుదేశమందు ⁴⁷మోషే ఇశ్రాయేలీయులకు నియమించిన శాసనములు కట్టడలు న్యాయ విధులు ఇవి. ⁴⁸మోషేయు ఇశ్రాయేలీయులును ఐగుప్తులోనుండి వచ్చుచు ఆ సీహోనును హతము చేసి అతని దేశమును, యొర్దాను ఇవతల ఉదయదిక్కున నున్న బాషాను రాజైన ఓగుయొక్క దేశమును, అర్నోను ఏటి దరినున్న అరోయేరు మొదలుకొని హెబ్బోనును సీయోను కొండవరకున్న అమో రీయుల యిద్దరు రాజులదేశమును, ⁴⁹పిస్సా యూటలకు దిగువగా ఆరాబా సముద్రమువరకు తూర్పుదిక్కున యొర్దాను అవతల ఆరాబా ప్రదేశమంతయు స్వాధీన పరచు కొనిరి.

4:44-45 “ధర్మశాస్త్రము. . .శాసనములు. . .కట్టడలు. . .న్యాయవిధులు” 4:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

4:45 “ఇవి శాసనములు” ఇవే పదాలను కీర్తనాకారుడు తోరా లేక దేవుని ధర్మశాస్త్రాన్ని గురించి చెప్పడానికి ఉపయోగించాడు. “తోరా” అనే పదానికి అర్థము దేవుని “ఉపదేశాలు”. ధర్మశాస్త్రము మానవుని పాడుచేయడానికి ఒక భారము వలె ఇవ్వబడలేదు. ధర్మశాస్త్రానికి చూట్టూర ఉండిన మౌలిక పరంపరలు దీనిని అధికభారంగా చేశాయి. పా.ని. అనేది కేవలం ప్రేమకంటే, మానవ అవివేకాల మధ్య దేవుని యొక్క స్వ-బయలుపాటు కంటే గొప్పది, అంతకంటే మరేమీ కాదు. పా.ని. ధర్మశాస్త్రము పాపము యొక్క తీవ్రత, మానవుని అస్థిరత, మరియు రక్షకుని యొక్క ఆవశ్యకతలను వేలెత్తి చూసుతున్నది, అయితే ఇది ప్రేమతో ఇవ్వబడింది (చూ. కీర్త. 19:7-9).

□ “ఇశ్రాయేలీయులు ఐగుప్తులోనుండి వెలుపలికి వచ్చు చుండగా. . . మోషే ఇశ్రాయేలీయులకు చెప్పినవి” మోషే రెండవసారి ఇక్కడ పది ఆజ్ఞలను వివరించబోతున్నాడు. అయితే ఇక్కడ ఇప్పుడు వింటున్నది మొదటిసారి సీనాయి పర్వతము మీద నిర్ణయించబడిన తీసికొనిన వారి పిల్లలు వింటున్నారు. ఆయన తిరిగి చెబుతున్నాడు. ఒకని ఇంట్లో తన తండ్రి చెప్పవలసినది ఇక్కడ ఇప్పుడు మోషే చెబుతున్నాడు. ప్రతి తరము క్రొత్త తరానికి వారి జీవితంలో దేవుని చిత్తమేమై ఉన్నదో దానిని గురించి చెప్పాలి.

4:46-49 ఈ వచనాలు ఈ రెండు విజయాల యొక్క చారిత్రాత్మక సంగ్రహమై ఉన్నాయి. యొర్దాను తూర్పుదిక్కున దేవుడు ఇచ్చిన ఈ రెండు విజయాలు మొదటి ఫలాలకు సంబంధించ విషయాలుగా ఉన్నాయి. యూదాతత్వములో మొదటి ఫలాలు దేవుడు విశ్వసనీయుడు అని నిరూపించడానికి ఇవ్వబడిన చిన్న ఫలితము మరియు పూర్తి పంట ముందు ముందు రాబోతున్నది. యొర్దానుకు తూర్పు దిక్కున ఉండిన ఓడిపోయిన రెండు అమోరీయ రాజులు ఇశ్రాయేలీయులతో ఇలా అన్నారు, “నేను మిమ్ము ప్రేమిస్తున్నాను. దేశమును ఇస్తానని మీకు ప్రమాణం చేస్తున్నాను. నేను అంటున్నాను అంటే ఇస్తాను. నన్ను నమ్మి నాకా విధేయించండి మరియు నేను మీకు విశ్రాంతిని కలుగజేస్తున్నాను.”

ఇది మోయాబులో ఇశ్రాయేలీయుల అరణ్యసంచార కాలం ముగింపు అనుభవం యొక్క సంగ్రహ వ్యాఖ్యగా ఉంది.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకోన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశించబడి ఉన్నాయి.

1. పా.ని. యొక్క విశ్వాసం ఒక ప్రధానంగా పాటించుటకు ఒక ధర్మశాస్త్రమా లేక దేవునితో ఒక సంబంధమా?
2. ఎందుకని బైబిలు దేవుని గురించి తల్లిదండ్రులు వారి పిల్లలకు ఉపదేశించాలని బలవంతం చేస్తున్నది?
3. ఎందుకని మానవుడు దేవుని భౌతిక ప్రత్యక్షత నుండి నిషేధింపబడ్డాడు?
4. ఎలా ఇశ్రాయేలీయుల యెహోవా యొక్క ప్రత్యేక జనాంగము? ఎందుకు?
5. ఒక ఆరోగ్య సమాజానికి కావలసిన రెండు పూర్వలక్షణాలను పట్టిక చేయండి.
6. నిబంధన యొక్క ఉల్లంఘన వలన వచ్చే మూడు పర్యావసానాలను పట్టిక చేయండి.
7. ఈ వాక్యభాగం దేనిని ఉపదేశిస్తున్నది, ఏకదేవత్వమునా లేక అద్వితీయదేవతావాదానా?
8. ఎందుకని దేవుడు ఇశ్రాయేలీయులను ఎన్నుకొన్నాడు?
9. "కంటికి కన్ను" ప్రతీకారం యొక్క ఉద్దేశ్యమేమిటి?
10. బలియర్పణల విధానం మానవుని యొక్క పాపమునకు సరిపోయినంతగా ఉందా? ఎందుకు ఉంది లేక ఎందుక లేదు?
11. క్రీస్తు యొక్క బలియాగము ఎలా శ్రేష్ఠమై ఉంది?

ద్వితీయోపదేశకాండము 5

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
పది ఆజ్ఞల పునఃపరిశీలన	సీయోనులో ధర్మశాస్త్రమును ఇచ్చుట	పది ఆజ్ఞలు	పది ఆజ్ఞలు
5:1-5	5:1-5	5:1-5	5:1 5:2-5
5:6-7	5:6-7	5:6 5:7	5:6 5:7
5:8-10	5:8-10	5:8-10	5:8-10
5:11	5:11	5:11	5:11
5:12	5:12	5:12	5:12
5:13	5:13	5:13	5:13
5:14	5:14	5:14	5:14
5:15	5:15	5:15	5:15
5:16	5:16	5:16	5:16
5:17	5:17	5:17	5:17
5:18-21	5:18-21a 5:21b	5:18-21	5:18-21
5:22	5:22-27	5:22	5:22
దేవుని ప్రత్యక్షతకు ప్రజలు భయపడటం		ప్రజల యొక్క భయము	మధ్యవర్తియైన మోషే
5:23-33	5:28-33	5:23-27 5:28-31 5:32-33	5:23-27 5:28-31 యెహోవాను ప్రేమించడమే ధర్మశాస్త్రము యొక్క సారాంశము (5:32-6:13) 5:32-6:3

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అడుగుల తర్జుమాలుతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫ్లు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పూర్వరంగ అధ్యయనం

A. Roland de Vaux, *Ancient Israel* (ఎన్సైయంట్ ఇశ్రాయేల్), వా. 1, 143-144 పేజీలు అ క్రింది పా.ని. ధర్మశాస్త్ర సంహితాలను పట్టిక చేసింది:

1. పది ఆజ్ఞలు – నిర్గ. 20:2-17; ద్వితీ. 5:6-21
2. నిబంధన యొక్క సంహితము – నిర్గ. 20:22-23:33
3. ద్వితీయోపదేశకాండము – ద్వితీయోపదేశకాండము 12-26
4. పరిశుద్ధ ధర్మశాస్త్రము – లేవీకాండము 17-26
5. యాజక సంహితము – లేవీకాండము 1-7, 11-16

ఇవన్నీ కూడా *Torah* వలె పరిగణింపబడ్డాయి. క్రియలు మరియు ప్రవర్తనల మీద ఇక్కడ ప్రత్యేక దైవిక ఆదేశాలు ఉన్నాయి.

B. ఇశ్రాయేలీ ధర్మశాస్త్రములోని రకాలు

1. ధర్మాధర్మవిచారణము – ధర్మాలు "ఒకవేళ. . . అప్పుడు" రూపకంలో ఉండుట. క్రియలకు పర్యావసానాలు ఉంటాయి. సహజంగా ఇవి సమాజాలకు మార్గదర్శకాలుగా ఉంటాయి.
2. వేరే ఋజువులు అవసరం లేనివి – సహజ నిషేధాలుగల ధర్మవిధులు (సహజంగా మధ్యమ పురుష బహువచన వ్యాఖ్యలు – "నీవు. . . కూడదు"). ఇవి మామూలుగా ఆత్మసంబంధ జీవితానికి మార్గదర్శకాలుగా ఉంటాయి.

C. సాంస్కృతిక ప్రభావాలు

1. భావాలలో – పూర్వపు న్యాయవిధులు
 - a. Lipit-Ishtar (లిపిట్-ఇష్టార్)
 - b. Code of Hammurabi (కోడ్ ఆఫ్ హమ్మూరబి)
2. రూపంలో – అనేక ఆకృతులలో కనిపిస్తున్న హిత్తయ సిద్ధాంత గ్రంథం (సుజేరయిన్), అయితే ద్వితీయోపదేశకాండము మరియు యెహోషువా 24 క్రీ. పూ. 2000 కాలము నాటి ఆకృతిని అనుసరిస్తున్నాయి, ఇవి వీటి చారిత్రాత్మకతను

చూపిస్తున్నాయి (చూ. John H. Walton, *Ancient Israelite Literature in Its Cultural Context* (ఏంపియన్స్ ఇశ్రాయేలైట్ లిటరేచర్ ఇన్ ఇట్స్ కల్చరల్ కాంటెక్స్ట్), 95-107 పేజీలు; K.A. Kitchen, *The Bible in Its World* (ది బైబిల్ ఇన్ ఇట్స్ వోరల్డ్), 80-95 పేజీలు; గ్రంథము యొక్క పరిచయం, VII చూడుము.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 5:1-5

¹మోషే ఇశ్రాయేలీయులనందరిని పిలిపించి యిట్ల నెనుఇశ్రాయేలీయులారా, నేను మీ వినికిడిలో నేడు చెప్పుచున్న కట్టడలను విధులను విని వాటిని నేర్చుకొని వాటిననుసరించి నడువుడి. ²మన దేవుడైన యెహోవా హోరేబులో మనతో నిబంధనచేసెను. ³యెహోవా మన పితరులతో కాదు, నేడు ఇక్కడ సజీవులమైయున్న మనతోనే యీ నిబంధన చేసెను. ⁴యెహోవా ఆ కొండ మీద అగ్ని మధ్యనుండి ముఖాముఖిగా మీతో మాటలాడగా మీరు ఆ అగ్నికి భయపడి ఆ కొండ యొక్కలేదు. ⁵గనుక యెహోవామాట మీకు తెలియ జేయుటకు నేను యెహోవాకును మీకును మధ్యను నిలిచి యుండగా యెహోవా ఈలాగున సెలవిచ్చెను.

5:1 "ఇశ్రాయేలీయులనందరిని" ధర్మశాస్త్రము అందరి కొరకు (ఉన్నత వర్గం కొరకు కాదు), అయితే ఆ తరువాత సర్వజనాంగానికి చెప్పడానికి బహుశా మోషే ఇప్పుడు నాయకులతో మాట్లాడుతున్నాడు (అది., జాతులు, వర్గాలు). "ఇశ్రాయేలు" కొరకు 1:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

▣ "వినుము" 4:1 లోని నోట్ చూడుము.

▣ "కట్టడలను విధులను" 4:1 లోని నోట్ చూడుము.

▣ "వాటిని నేర్చుకొని వాటిననుసరించి నడువుడి" ఈ వచనానికి మూడు క్రియాపదాలు ఉన్నాయి:

1. "వాటిని నేర్చుకొని" (BDB 540, KB 531, *Qal* సంపూర్ణకము, చూ. 4:10; 5:1; 14:23; 17:19; 18:9; 31:12,13)
2. "వాటిని అనుసరించి" (BDB 1036, KB 1581, *Qal* సంపూర్ణకము, చూ. 4:2,6,9,40; 5:10,12,29,32; 6:2,3, 17[రెండుసార్లు],25; 7:8,9[రెండుసార్లు],11,12[రెండుసార్లు], మొ.
3. "జాగ్రత్తగా" – అక్షరాక్షరాగ్ధం "చేయుము" (BDB 793, KB 889, *Qal* INFINITIVE నిర్మాణం)

ఈ మూడు క్రియాపదాలు *shema* యొక్క అర్థాన్ని సంగ్రహిస్తున్నాయి (BDB 1033, KB 1570, ఉదా., 4:1; 5:1,23,24,25,26, 27[రెండుసార్లు], 28[రెండుసార్లు]; 6:3,4; 9:1; 20:3; 27:9), దీని అర్థము "చేయడానికి వినుము"!

5:2 "మన దేవుడైన యెహోవా" 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశము: దేవుని పెట్టబడిన పేర్లు చూడుము.

▣ "చేసెను" దీని అసలు అర్థం "నొప్పించుట" (BDB 503,KB 500, *Qal* సంపూర్ణకము [రెండుసార్లు]) ఇది పా.వి. యొక్క నిబంధన నిర్ధారణకు ఒక విధానముగా ఉంది (అది., "నిబంధన నొప్పించుటకు", చూ. ఆది. 15:18; 21:27,32; 31:44; నిర్గ. 34:27; ద్వితీ. 5:3; 29:12; 31:16). అబ్రహాము ఒక మేక, ఒక ఎద్దు, ఇతర జంతువులను తీసికొని, వాటిని సగముగా నరికి, సగాలను ఇరువైపులా ఉంచి, ఒక నిబంధనకు గుర్తుగా వాటి మధ్యలో నడచెను. ఇది బహుశా ఎవరైతే నిబంధనను ఉల్లంఘిస్తారో వారికి శాపముగా కూడా ఉన్నట్లు తెలుపుతున్నది (చూ. ఆది. 15:9-18; యిర్మీయా 34:18) లేక నిబంధనను స్థిరపరచుటకు ఒక విందుగా ఉంది.

▣ "మనతో నిబంధన చేసెను" 4:13 లోని నోట్ చూడుము.

□ "హోరేబులో" సీనాయి పర్వతానికి హోరేబు అనేది హెబ్రీ పదం. ద్వితీ. 1:2 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

5:3 "మన పితరులు" కొందమంది పండితులు ఈ వచనాన్ని పితరులైన అబ్రహాము, ఇస్సాకు, యాకోబులను సూచిస్తున్నట్లు చూశారు, అయితే మరి ఇతరులు దీనిని అరణ్యములో మరణించిన చెడ్డ తరమునకు సంబంధించిన తల్లిదండ్రులను సూచిస్తున్నట్లు చూస్తున్నారు (చూ. సంఖ్యా. 26:63-65). తరువాత వచ్చే వచనము చెప్పబడిన రెండవ కారణాన్ని నిర్ధారిస్తున్నది.

□ "నేడు ఇక్కడ సజీవులమైయున్న మన తోనే" ఇది చెడుతరము యొక్క పిల్లలను సూచిస్తున్నది (అది, ఇరువది ఏండ్ల వయస్సు కంటే తక్కువ వారిని). ఇది స్పష్టంగా యెహోవా యొక్క వాక్యాలకు ఈ తరము మరియు ప్రతి తరములలోని, ఈ కాలముతో పాటు భక్తిశ్రద్ధలు ఉన్నట్లు తెలుపుతున్నది.

5:4 "ముఖాముఖిగా" ఇది నిర్గమకాండములోని హోరేబు/సీనాయి పర్వతము మీది వ్యక్తిగత భేటీని (అక్షరాక్షరంగా కాదు) సూచిస్తున్నది. ఇది పలుమార్లు వస్తున్న జాతీయము (చూ. ఆది. 32:30; నిర్గ. 33:11; ద్వితీ. 5:4; 34:10; న్యాయ. 6:22; యెహె. 20:35).

□ "అగ్ని మధ్యనుండి" ఇది నిర్గమకాండము 19 యొక్క మరొకసారి సూచన (చూ. 4:12,15,33,36; 5:4,22,24,26; 9:10; 10:4).

5:5 "మీరు ఆ అగ్నికి భయపడి . . .నేను యెహోవాకును మీకును మధ్యను నిలిచి యుండగా" ప్రజలు యెహోవాకు భయపడుతుండగా, యెహోవాకు మరియు ఇశ్రాయేలీయులకు మధ్యన మోషే ఒక మధ్యవర్తిగా ఉండినాడు (చూ. నిర్గ. 19-16).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 5:6

⁶దాసుల గృహమైన బగుప్పుదేశములోనుండి నిన్ను రప్పించిన నీ దేవుడవైన యెహోవాను నేనే.

5:6 "యెహోవాను నేను" దీనిని ఇలా కూడా భావించవచ్చు: "ఉన్నవాడును నేనే." నేనే నిత్యముజీవించే ఏకైక దేవుణ్ణి. నిత్యము ఉన్నవాడను నేనే. యెహోవా అనేది హెబ్రీ క్రియ "ఉన్నవాడను" అనే నిర్మాణాన్ని కలిగి ఉంది (చూ. నిర్గ. 3:14). 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశము: దేవునికి ఉన్న పేర్లు చూడుము.

□ "బగుప్పుదేశములోనుండి నిన్ను రప్పించిన" గమనించండి, యెహోవా యొక్క కృప మరియు ఎన్నుకోవడమనేవి ధర్మశాస్త్రము ఇవ్వకమునుపే ఉన్నాయి. దేవుడు ఇశ్రాయేలీయులను ఎన్నుకొన్నాడు గాని వారు ఆయనను ఎన్నుకోలేదు. ఈ ఛాయిస్ అబ్రహాముకు ఆది. 15:12-21 లోని షరతులులేని సామాన్యమైన వాగ్దానం/నిబంధనలతో ఇవ్వబడింది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 5:7

⁷నేను తప్ప వేరొక దేవుడు నీకుండకూడదు.

5:7 "నేను తప్ప వేరొక దేవుడు నీకుండకూడదు" "నేను తప్ప" (BDB 818 #7) అక్షరాక్షర అర్థం "నా ముందర", ఇది "నా వంటివాడు ఇంకెవరూ లేరు" (చూ. నిర్గ. 20:3,23). యెహోవా ఒక్కడే, అసమానమైన, నిత్యము ఉన్నవాడు! ఇది ఏకదేవత్వానికి ఒక ఒక్కాణింపు (చూ. నిర్గ. 8:10; 9:14; ద్వితీ. 4:35,39; 33:26; 1 సమూ. 2:2; 2 సమూ. 7:22; 22:32; యెషయా 46:9). ఈ మొదటి ఒక్కాణింపు

మరియు ఆదేశము తూర్పు సమీప ప్రాంతాలలోని బహుదేవతారాధనలో ఇశ్రాయేలీయుల విశ్వాసము ఒక అసమానముగా ఉండేది! 6:4 లోని నోట్ చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 5:8-10

“పైనున్న ఆకాశమందే గాని, క్రిందనున్న భూమి యందే గాని భూమి క్రిందనున్న నీళ్లయందే గాని యుండు దేని పోలికనైన విగ్రహమును చేసికొనకూడదు. ⁹వాటికి నమస్కరింపకూడదు; వాటిని పూజింపకూడదు. నీ దేవుడైన యెహోవాయగు నేను రోషముగల దేవు డను; నన్ను ద్వేషించువారి విషయములో మూడు నాలుగు తరములవరకు తండ్రుల దోషమును కుమారులమీదికి రప్పించుచు ¹⁰నన్ను ప్రేమించి నా ఆజ్ఞలను గైకొనువారి విషయ ములో వేయితరములవరకు కరుణించువాడనై యున్నాను.

5:8 “విగ్రహము” ఇది నిజానికి “మలచిన ఉహాచిత్రము” (BDB 820). ఇది వీటిని సూచింపగలదు (1) యెహోవా యొక్క ఏదైన భౌతిక ఆకారము కావచ్చు (చూ. 4:12,15-19,23,25). నిర్గమకాండము 32 లోని బంగారు దూడ దేవునికి ప్రతిరూపముగా ఉండేది; లేక (2) అన్యజనుల విగ్రహాలు (చూ. లేవీ. 19:4; 26:1).

□ “భూమి” క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశము: భూభాగము, దేశము, భూమి (אֶרֶץ) చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: భూభాగము, దేశము, భూమి (erets) (SPECIAL TOPIC: LAND, COUNTRY, EARTH)

ప్రత్యేక అంశము: భూభాగము, దేశము, భూమి (erets)

అన్ని హెబ్రీ పదాల లాగే, ఈ విషయానికి కూడా చెప్పాలనుకొన్న అర్థాన్ని నిర్ణయించడము చాలా కీలకము. బహు కొద్ది హీబ్రూ మూల పదాలలో ప్రతి ఒక్కటి (అది, పురాతన భాషాంతర భాష) విభిన్న అర్థాలు, శబ్దలక్షణాలతో ఉపయోగించడానికి కారణమైనాయి. ఈ మూల పదము (BDB 75, KB 90) ఈ క్రింది అర్థాలను ఇవ్వగలదు.

1. భూగోళము మొత్తము (దీని పరిమాణము మరియు ఆకారము పూర్వీకులకు తెలియవోయి నప్పటికీ. సహజముగా ఇది “తెలియబడిన ప్రపంచానకి” ఉపయోగించబడింది).
 - a. ఆదికాండము 1-2; 6-9; 10:32; 11:1,4,8,9; 14:19; 18:18,25; 22:18, మొ.
 - b. నిర్గమకాండము 9:29; 19:5
 - c. కీర్తనలు 8:1,9; 24:1; 47:2,7; యిర్మీయా 25:26,29,30
 - d. సామెతలు 8:31
 - e. యెషయా 2:19,21; 6:3; 11:24,9,12; 12:5
2. భూమి ఆకాశానికి విరోధముగా
 - a. ఆదికాండము 1:2
 - b. నిర్గమకాండము 20:4
 - c. ద్వితీయోపదేశకాండము 5:8; 30:19
 - d. యెషయా 37:16
3. భూగ్రహములో మానవ నివాసానికి ఒక సాదృశ్యము
 - a. ఆదికాండము 6:11; 11:1

- b. 1 రాజులు 2:2; 10:24
- c. యోబు 37:12
- d. కీర్తనలు 33:8; 66:4

4. దేశము లేక సరిహద్దు

- a. ఆదికాండము 10:10,11; 11:28,31
- b. ప్రత్యేకించి ఇశ్రాయేలు (యెహోవా నుండి ఒక బహుమానము, ఆయన దీనిని సొంతము చేసికొన్నాడు)

5. నేల, చూ. యెహోషువా 7:21

6. పాతాళము (KB 91)

- a. నిర్గమకాండము 15:12
- b. కీర్తనలు 22:29; 71:20; యిర్మియా 17:13; యోనా 2:6

7. క్రొత్త ప్రపంచము

- a. యెషయా 9:1-7; 65:17; 66:22
- b. క్రొ.ని. చూడుము, రోమా 8:19-22; గలతీ. 6:15; 2 పేతురు 3:13; ప్రకటన 21:1,5

గుర్తుంచుకోండి, సందర్భము, సందర్భము, సందర్భము కీలకము. తరచూ సంబంధించిన మూలపదాలు సహాయము చేయగలవు, అయితే అన్నివేళలా ఇవి పనికీరావు.

ఈ పదము వివిధ వచనాలలో ఎలా ఉపయోగింపబడింది అని ఆలోచించడానికి నాకు సహాయపడిన పుస్తకము Bernard Namm, *Christian View of Science and Scripture* (క్రిస్టియన్ వ్యూ ఆఫ్ సైన్స్ అండ్ స్క్రిప్చర్). ఆయన నన్ను స్థానిక జలప్రళయమునకు ఒప్పించాడు (అది., ఆదికాండము 6:9). ఇంగ్లీషు పదాల నిర్వచనాలను బట్టి మీ సిద్ధాంతాలు ఆధారము చేసికొనకొండా జాగ్రత్త పడండి!

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

5:9 "వాటికి నమస్కరింపకూడదు; వాటిని పూజింపకూడదు" ఈ రెండు వ్యతిరేకపదాల క్రియారూపకాలు:

1. "నమస్కారం - BDB 1005, KB 295 *Hishtaphel* అసంపూర్ణకము లేక *Hithpael* అసంపూర్ణకము, దీని అర్థము "సాగిలపడడం," "సాష్టాంగపడడం" (చూ. 4:19; 8:19; 11:16; నిర్గ. 20:5; 23:24)
2. "పూజించుట" - 4:19; 8:19; 11:16; నిర్గ. 20:5; 23:24), అర్థము "చేయుట" "ఒక బానిస వలె సేవించుట," లేక "పూజాకార్యకమాలను నిర్వహించుట" (చూ. 13:2; నిర్గ. 20:5; 23:24)

యెహోవాకు "మతపరమైన" మరియు "మూఢనమ్మకాల" మానవనైజము మరియు తూర్పు సమీప ప్రాంతము యొక్క విగ్రహారాధననుండి తనను తాను బయలుపరచుకోవడం మరియు తన ఉద్దేశాలను ఎలా కాపుడుకోవాలో తెలుసు.

▣ "రోషముగల" 4:24లోని నోట్ గమనించుము.

▣ "రప్పించుచు" (BDB 823, KB 955, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ) అనే క్రియకు అనేక భావాలు ఉన్నాయి:

1. ఆశీర్వాదించుటకు వచ్చుట - ఆది. 21:1; 50:24,25; నిర్గ. 13:19; రూతు 1:6; Ps. 65:9; 106:4; యిర్మియా. 27:22; 29:10; 32:5
2. శిక్షించుటకు వచ్చుట - నిర్గ. 20:5; 34:7; యిర్మియా 11:22; 13:21; 21:14; 24:25; ఆమోసు 3:2,14; హోషియా 1:4; 2:15; 4:14; 12:2

□ “పితరుల దోషములు” “అపరాధము” (BDB 730) బహుశా ఒకేమూలపదము “వక్రీకరించుకొనుటకు” నుండి వచ్చి ఉండచ్చు (ఉదా. 2 సమూ. 19:20; 24:17; 1 రాజులు 8:47; కీర్త. 106:6). ఇశ్రాయేలీయులు వారి అవిధేయతను బట్టి శిక్షించబడ్డారు (ఉదా. నిర్గ. 20:5; 34:7; లేవీ. 18:25; సంఖ్యా. 14:18; ద్వితీ. 19:15; యిర్మీయా 25:12; 36:31; ఆమోసు 3:2).

□ “నన్ను ద్వేషించువారి విషయములో మూడు నాలుగు తరములవరకు తండ్రుల దోషమును కుమారులమీదికి” గమనించండి, శిక్షించుట అనేది నిర్దేశితము లేక పక్షపాతముతో కూడుకొన్నది కాక ఇది ఎవరైతే యెహోవాను “ద్వేషించుచున్నారో” వారిని శిక్షించుట జరుగుతున్నది (BDB 971, KB 1338, *Qal* సకర్మక క్రియ). కుటుంబాల ద్వారా అవిశ్వాసము కొనసాగుతున్నదని ఇది తెలియజేస్తున్నది. విశ్వాసాన్ని కట్టడానికి తల్లిదండ్రుల ప్రభావం చాలా కీలకం (4:10లోని నోట్ చూడుము). ప్రాచీన తూర్పు సమీప ప్రాంతంలో అనేక తరాల కుటుంబాలు కలిసి నివస్తుండేవి. ఒక తరము యొక్క అవిశ్వాసము మరియు/లేక అవిధేయత కుటుంబమంతటికీ తాకుతుంది. ఇదే సమాహితము యొక్క పాల్లీభావములోని ఒక భాగము (అది., ఒకరు మొత్తాన్ని ప్రభావితము చేస్తారు – ఆదాము, ఆకాను, దావీదు, యేసు).

ఈ సామూహిత భావము వ్యక్తిగత విశ్వాస అంశానికి జతచేయబడాలి (చూ. 24:16; 2 రాజులు 14:6; యిర్మీయా 31:29-30; యెహెజ్కేలు 18)!

5:10 “చూపించుట” ఈ క్రియాపదము (BDB 793, KB 889) ఒక *Qal* సకర్మక క్రియగా ఉన్నది. ఇది 9వ. వచనములోని నిరంతరము జరుగుతున్న క్రియకు జతకలుపుతున్నది.

□ “కృప” క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: అనుగ్రహము (*hesed*) (SPECIAL TOPIC: LOVING KINDNESS (*HESED*))

ప్రత్యేక అంశము: అనుగ్రహము (*hesed*)

ఈ పదానికి (BDB 338 I, KB 336 II) విస్తృత అర్థసంబంధిత అవకాశముంది.

A. మానవులకు సంబంధించిన వాడకము

1. తోటి మనుష్యులమీద దయ (ఉదా., 1 సమూ. 20:14; 2 సమూ. 16:17; 2 దిన. 24:22; యోబు 6:14; కీర్త. 141:5; సామె. 19:22; 20:6)
2. పేదలు మరియు అవసరములో ఉన్నవారి పట్ల దయ (ఉదా., మలాకీ 6:8)
3. యెహోవా యెడల ఇశ్రాయేలీయుల వాత్సల్యము (చూ. యిర్మీయా 2:2; హోషియా 6:4)
4. అడవి పుష్పము యొక్క తాత్కాలిక అందము (చూ. యెషయా 40:6)

B. దేవునికి సంబంధించిన వాడకము

1. నిబంధన విధేయత మరియు ప్రేమ
 - a. “శత్రువుల మరియు సమస్యలను నుండి విమోచనము” (ఉదా., ఆకా. 19:19; 39:21; నిర్గ. 15:13; కీర్త. 31:16; 32:10; 33:18,22; 36:7,10; 42:8; 44:26; 66:20; 85:7; 90:14; 94:18; 107:8,15,21,31; 109:21-22; 143:8,12; యిర్మీయా 31:3; ఎజ్రా 27:28; 9:9)
 - b. “ప్రాణము మరియు మరణము నుండి సంరక్షణ” (ఉదా., యోబు 10:12; కీర్త. 6:4-5; 86:13)
 - c. “ఆధ్యాత్మిక జీవితము యొక్క తొలి కదలిక” (ఉదా., కీర్త. 119:41,76,88,124,149,150)
 - d. “పాపము నుండి విమోచన” (ఉదా., కీర్త. 25:7; 51:1; 130:7-8)

e. “నిబంధనలను అనుసరించుటలో” (ఉదా., ద్వితీ. 7:9,12; 2 దిన. 6:14; నెహె. 1:5; 9:32; దాని. 9:4; మీకా 7:20))

2. ఒక దైవ స్వభావమును వివరిస్తున్నది (ఉదా., నిర్గ. 34:6; కీర్త. 86:15; 103:8; నెహె. 9:17; యావేలు 2:13; యోనా 4:2; మీకా 7:20)

3. దేవుని దయ

a. “విస్తారము” (ఉదా., సంఖ్యా. 14:18; నెహెమ్యా 9:17; కీర్త. 86:15; 103:8; 145:8; యావేలు 2:13; యిర్మియా 4:2)

b. “విస్తారతలో గొప్పది” (ఉదా., నిర్గ. 20:6; ద్వితీ. 5:10; 7:9)

c. “నిరంతరము” (ఉదా., 1 దిన. 16:34,41; 2 ద్వ. 5:13; 7:3,6; 20:21; ఎజ్రా 3:11; కీర్త. 100:5; 106:1; 107:1; 118:1,2,3,4,29; 136:1-26; 138:8; యిర్మియా. 33:11)

d. దేవుడు నాకు ఎత్తైన కోటవలె ఉన్నాడు (ఉదా. కీర్త. 59:17)

e. దేవుని బలమునకు సంబంధింపబడింది (ఉదా. కీర్త. 62:11c-12a)

4. దయాకార్యములు (ఉదా., 2 దిన. 6:42; కీర్త. 89:2; యెషయా 55:3; 63:7; విలా. 3:22)

ఈ పదము ఇంగ్లీషు తర్జుమాలో అనేక విధాలుగా తర్జుమాచేయబడింది. మంచి సంగ్రహ నిర్వచనము “దేవుని యొక్క తీగలు కలపని నిబంధన విధేయత” గా నిర్వచించవచ్చు. ఇది క్రొ.ని. “ప్రేమ” (agapē) పదమునకు సమానముగా ఉంది. దేవుడు ఆయన ఏమై ఉన్నాడో దానిని బట్టి విశ్వాసనీయత మరియు ప్రేమ కలిగి ఉన్నాడు!

Copyright © 2014 Bible Lessons International

□ “వేయితరములవరకు” ఈ రెండు క్రియాపదాలు యెహోవా యొక్క స్వభావాన్ని చూడడానికి నాకెంతో సహాపాపిస్తాయి. ఆయన అసలు స్వభావం ఓర్పుతో కూడిన ప్రేమ, కానీ తనను కావాలనే నిరాకరించేవారిని ఆయన శిక్షిస్తాడు (ముఖ్యంగా ఎవరికైతే తన బయలుపాటును గురించిన సంగతి తెలిసి ఉండో వారిని, అది., నిబంధన ప్రజలు). ఈ రెండు వచనాలలోని సంఖ్యలు నా భావాన్ని తెలియజేస్తున్నాయి.

1. మూడు నాలుగు తరముల ద్వేషమును రప్పించుట
2. వెయ్యితరముల వరకు కరుణించుట (చూ. 7:9)

□ “నన్ను ప్రేమించి నా ఆజ్ఞలను గైకొనువారి విషయములో” యెహోవాను ప్రేమించుటకు యెహోవా యొక్క నిబంధనకు విధేయించడం అనే జోడును కలపడం ద్వితీయోపదేశకాండము యొక్క ప్రత్యేకం (చూ. 6:5; 7:9; 10:12; 11:1,13,22; 13:3; 19:9; 30:6,16,20).

యెహోవా యొక్క ప్రేమ ఒక చపలచిత్తము కాదు, ఇది ఒక స్పష్టమైన వ్యక్తికరణము. ఆయన పక్షిపాతికాడు. తన ప్రారంభపూరిత నిబంధన ప్రేమ నిబంధన విధేయత చేత నిర్వహింపబడుతుంది.

“గైకొనుట” (BDB 1036, KB 1581) ఈ అధ్యాయంలోని కీలక అంశము (చూ. 5:1, 10,12,29,32 మరియు అనేక పర్యాయాలు ద్వితీయోపదేశకాండములో ఉన్నది). పా.ని. అంతా యెహోవా యొక్క కృప మరియు మానవులు విధేయత/క్రియాశీలతలను అధారము చేసికొని ఉంది. అనుగుణంగా స్పందించలేని మానవ అసమర్థతను యెహోవా చూపాలని ఆశించాడు (చూ. గలతీయులకు 3). క్రొ. ని. (చూ. యిర్మియా 31:31-34; యెహె. 36:22-38) దేవుని యొక్క కృపాప్రారంభము మరియు క్రీస్తులోని విమోచనను ఆధారం చేసికొని ఉంది. విశ్వాసులు ఇప్పటికీ నీతిమంతులుగా ఉండడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నారు (చూ. ఎఫెసీ. 1:14; 2:10), అయితే వారందరూ విశ్వాసము ద్వారా కృపచేత అంగీకరింపబడి, క్షమించబడి ఉన్నారు (చూ. ఎఫెసీ. 2:8-9). ఇప్పుడు వారు కృతజ్ఞత యొక్క భావం

మరియు కటుంబప్రేమను బట్టి విధేయించి/ప్రవర్తిస్తున్నారు (అది, "ఎవరైతే నన్ను ప్రేమిస్తారో"). గురి ఒక్కటే, నీతిగల (క్రీస్తులాంటి) ప్రజలు, అయితే మానవ కార్యదీక్షత నుండి క్రీస్తు కార్యశీలతకు క్రియావిధానం మార్చబడింది (చూ. మార్కు 10:45; 2 కొరింథీ. 5:21).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 5:11

11^{నీ} దేవుడైన యెహోవా నామమును వ్యర్థముగా ఉచ్చరింపకూడదు; యెహోవా తన నామమును వ్యర్థ ముగా ఉచ్చరించువానిని నిర్దోషిగా ఎంచడు.

5:11 "ఉచ్చరింపకూడదు" ఈ క్రియాపదం (BDBD 669, KB 724, *Qal* అసంపూర్ణకము) యొక్క అర్థం "పైకి లేపుటకు," "మోయుటలకు," లేక "తీసికొనుటకు." చూడడానికి ఇది మాట్లాడుటను తెలియజేస్తున్నట్లుంది. ఇశ్రాయేలీయులు ఆరాధనలలో "నామమును" ఉచ్చరించడానికి పిలువబడ్డాడు (చూ. 6:13; 10:20), అంతేగాని ఇతర దేవుళ్ళ నామములను ఉచ్చరించడానికి కాదు!

ఈ ఉద్ఘాటన ఆది. 4:25-26 లో ప్రారంభించబడింది, ఇక్కడ సేతు వంశక్రమము "యెహోవా యొక్క నామమును ఉచ్చరించడానికి ప్రారంభించారు; అబ్రహాము కూడా ఇదే అనుసరించాడు (ఆది. 12:8; 21:33); ఇస్సాకు ఇదే అనుసరించాడు (ఆది. 26:25). ఇదే అంశభావము యావేలు 2:28-32 చేత అంత్యకాలానికి సంబంధించిన పరిస్థితిలో కూడా ఉంచబడింది. ఇదే అపోస్తలుడైన పేతురు ద్వారా కూడా పెంతుకోస్తులో కొనసాగింపబడి, నెరవేర్చబడినట్లు చెప్పబడింది (చూ. అ. కా. 2:14-21); రోమా 10:9-13లో అపోస్తలుడైన పౌలు విశ్వవ్యాప్తక రక్షణ పిలుపుకొరకు ఇదే పదాన్ని ఉపయోగించాడు.

ఈ నామము యెహోవా యొక్క వ్యక్తిత్వాన్ని మరియు స్వభావాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నది. ఇశ్రాయేలీయులు లోకానికి యాజక రాజ్యంగా ఉండవలసింది (చూ. నిర్గ. 19:5-6), అయితే విచారించతగ్గ విషయమేమిటంటే, వారి నిబంధన ఉల్లగఘన వలన యెహోవా వారిని శిక్షింపవలసి వచ్చింది (చూ. ద్వితీయోపదేశకాండము 27-29), అర్థము వీటి ద్వారా లోకానికి ఇవ్వదలచిన సందేశము వక్రీకరించబడింది:

1. ఆశీర్వాదానికి బదులు దేవుడు ఇశ్రాయేలీయులకు ఇచ్చిన న్యాయశిక్ష
2. దేవుని ప్రజలు విగ్రహారాధన వైపుకు మరలుట
3. దేవుని ప్రజల యొక్క గర్వము, మినహాయింపువాదం మరియు స్వనీతిని పెంపొందించుకొనుట!

▣ "వ్యర్థంగా" ఈ క్రియాపదం (BDB 996) యొక్క అర్థం "ఖాళీ," "ఉనికి లేని," "వృధా" (చూ. నిర్గ. 20:7; కీర్త. 139:20). "అబద్ధ" సాక్ష్యం కొరకకు 5:20లో ఇది పదం ఉపయోగింపబడింది. ఈ ఆదేశము యెహోవా నామమును ఒట్టు పెట్టుకొనే భావానికి సరిపోకపోవచ్చు (చూ. 6:13; 10:20), అయితే ఆయన నామాన్ని న్యాయపరమైన అబద్ధ సాక్ష్యాలలో ఉపయోగించడానికి అన్వయింపబడుతుంది. ఇశ్రాయేలీయుల మళ్ళీ మళ్ళీ అవిధేయించడాన్ని బట్టి యెహోవా యొక్క స్వభావము మరియు ఉద్దేశాలకు వారు "అబద్ధ" సాక్ష్యాలుగా అయ్యారు, ఇది యెహోవా న్యాయతీర్పుకు దారి తీసింది (చూ. ద్వితీయోపదేశకాండము 27-29). 4:6 లోని ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

▣ "యెహోవా తన నామమును వ్యర్థ ముగా ఉచ్చరించువానిని నిర్దోషిగా ఎంచడు" ఈ క్రియాపదము (BDB 667, KB 720, *Piel* అసంపూర్ణము, దీని అర్థము "విముక్తిచేయు") ఏదైన శుభ్రంగా ఉన్నదానికి ఒక సాదృశ్యముగా ఉంది, కాబట్టి ఇది నిర్దోషి లేక దోషారోపణలేని వాడు కొరకు ఉపయోగింపబడింది (చూ. నిర్గ. 20:7; 34:7; సంఖ్య. 14:18; 30:11; 46:28; యావేలు 3:21; నెహెమ్యా 1:3). మానవ పాపమునకు ఫలితము అనుభవించాల్సి ఉంటుంది. యెహోవాను మరో విధంగా ప్రదర్శించడం అనేది చాలా తీవ్రమైన పాపము, ముఖ్యంగా ఆయనను ఎరిగిన వారికి ఇలా ప్రదర్శించడం (చూ. లూకా 12:48; హెబ్రీ. 10:26-31)!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 5:12-15

¹²నీ దేవుడైన యెహోవా నీ కాజ్ఞాపించినట్లు విశ్రాంతి దినమును పరిశుద్ధముగా ఆచరించుము. ¹³ఆరుదినములు నీవు కష్టపడి నీ పని అంతయు చేయవలెను. ¹⁴ఏడవ దినము నీ దేవుడైన యెహోవాకు విశ్రాంతి దినము. దానిలో నీవైనను నీ కుమారుడైనను నీ కుమార్తెయైనను నీ దాసుడైనను నీ దాసియైనను నీ యెద్దయినను నీ గాడిద యైనను నీ పశువులలో ఏదైనను నీ యిండ్లలోనున్న పర దేశియైనను ఏ పనియు చేయకూడదు. ఎందుకంటే నీవలె నీ దాసుడును నీ దాసియును విశ్రమింపవలెను. ¹⁵నీవు ఐగుప్తుదేశమందు దాసుడవైయున్నప్పుడు నీ దేవుడైన యెహోవా బాహుబలముచేతను చాచిన చేతిచేతను నిన్ను అక్కడనుండి రప్పించెనని జ్ఞాపకము చేసికొనుము. అందు చేతను విశ్రాంతిదినము ఆచరింపవలెనని నీ దేవుడైన యెహోవా నీకు ఆజ్ఞాపించెను.

5:12 "ఆచరించుము" ఈ క్రియాపదానికి (BDB 1036, KB 1581, Qal భావరూపక సంపూర్ణకము) అర్థం "పాటించు", ద్వితీయోపదేశకాండములో ఇది పలుమార్లు ఉపయోగింపబడింది.

□ "సబ్బాతు" క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేకాంశము చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: విశ్రాంతి దినము (పా.ని) (SPECIAL TOPIC: SABBATH (OT))

ప్రత్యేక అంశము: విశ్రాంతి దినము (పా.ని)

"విశ్రాంతి" లేక "ముగింపు" (BDB 992) అనే అర్థానిచ్చే హెబ్రీ పదము నుండి ఇది వచ్చింది. దేవుడు ఆరు దినములు ప్రారంభ సృష్టిని పూర్తి చేసి తన పనినుండి ఏడవరోజు విశ్రాంతి తీసుకొన్న విషయానికి ఇది సంబంధము కలిగి ఉన్నది (చూ. ఆది. 2:1-3). దేవుడు అలసి పోయాడు కాబట్టి విశ్రాంతి తీసుకొనలేదు గాని (1) అది పూర్తి చేయబడింది, మంచిదిగా ఉండినది (చూ. ఆ.కా. 1:31) మరియు (2) ఒక క్రమ బద్ధమైన ఆరాధన మరియు విశ్రాంతి మానవునికి ఇవ్వాలని అలా చేశాడు. ఆది. 2:2-3తో ఆరాధన దినము అనేది ఉపయోగానికి వచ్చింది, ఇక్కడ యెహోవా యొక్క విశ్రాంతి జంతువులకు (చూ. నిర్గ. 23:12 మరియు మానవాళికి (మానవులకు ఒక క్రమమైన పని, విశ్రాంతి, ఆరాధన అవసరము) ఒక విధానం వలె ఉపయోగపడింది. ఆది కాండము 1వ అధ్యాయములో చెప్పబడిన మిగిలిని దినాలలాగే విశ్రాంతి దినము కూడా సాయింతరము ప్రారంభమవుతుంది. కాబట్టి విశ్రాంతి దినము శుక్రవారం సాయింతరము నుండి శనివారం సాయింతరము వరకు ఉంటుంది. దీనిని ఏవిధంగా ఆచరించాలి లాంటి విషయాలన్ని నిర్ణయకాండము (ముఖ్యముగా 16, 20, 31 మరియు 35 అధ్యాయాలలో) మరియు లేవీకాండము (ముఖ్యముగా 23-26వ అధ్యాయాలలో)లో ఇవ్వబడ్డాయి. ఇశ్రాయేలీయుల చేత ఈ ప్రత్యేక దినము యొక్క ఆచరణ మొదట నిర్గ. 16:25-26 లో మన్న కొరకు గుమికూడినప్పుడు ప్రారంభమైంది. ఆ తరువాత ఇది "పది పదాలు" లో ఒక భాగమైంది (చూ. నిర్గ. 20:8-11; ద్వితీ. 5:12-15). నిర్ణయకాండము 20 లోని పది ఆజ్ఞలకు మరియు ద్వితీయోపదేశకాండము 5 లోని పది ఆజ్ఞలకు స్వల్ప తేడా ఉందని చెప్పడానికి ఇది మంచి ఉదాహరణ. ద్వితీయోపదేశకాండము కనాలనులో ఇశ్రాయేలు వ్యవసాయపరమైన జీవితానికి స్థిరపడడానికి సిద్ధబాటును గురించి చెబుతున్నది.

పరిసయులు నిబంధనలకు వారి తర్కణ మాటలను కలిపి మరెన్నో నియమాలను ఇందులో పొందుపరచారు. చాలాసార్లు యేసు కావాలనే వారికున్న పట్టింపు నియమాలను త్రోసిపుచ్చి, వాటికి సంబంధించిన సూచిక క్రియలు చేసి వారితో తర్కణకు దిగేవాడు. వారి స్వస్థి న్యాయాలను, ప్రేమరాహిత్యాని యేసు త్రోసిపుచ్చాడు కాని, విశ్రాంతి దినాన్ని కాదు.

Copyright © 2014 Bible Lessons International

□ "పరిశుద్ధము" క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేకాంశమును చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: పరిశుద్ధత (SPECIAL TOPIC: HOLY)

ప్రత్యేక అంశము: పరిశుద్ధత

I. పాతనిబంధన (ఎక్కువగా యెషయా గ్రంథము నుండి ఉదహరించబడింది)

- A. *kadosh* (BDB 872, KB 1072) అనే ఈ పదము ఎక్కడి నుండి వచ్చింది అని ఖచ్చితముగా చెప్పలేము, కానానీయుల (అది., Ugaritic) నుండి వచ్చి ఉండే వీలుంది. దీని మూల పదములోని కొంత భాగము (అది., *kd*) యొక్క అర్థము “విభజించుటకు”. “దేవుని ఉపయోగము కొరకు ప్రత్యేకపరచ బడిన (కనానీయుల సాంప్రదాయము నుండి, చూ. ద్వితీ. 7:6; 14:2,21; 26:19)” అనే సహజ నిర్వచన మూలము ఉంది.
- B. వస్తువులలో, స్థలాలలో, కాలాలలో, వ్యక్తులలో ఉన్న దేవుని ప్రత్యక్షతకు ఇది సంబంధించి ఉంది. ఇది ఆదికాండములో ఉపయోగించబడలేదు కాని నిర్గమకాండము, లేవీకాండము, సంఖ్యాకాండములలో ఉపయోగించబడింది.
- C. ప్రవచన సాహిత్యములో (ప్రత్యేకించి యెషయా, హోషియాలలో) వ్యక్తిగత మూలకము మునుపు కనిపించింది, అయితే ముందు ఉద్ఘాటనకు రాలేదు (ప్రత్యేక అంశము: పరిశుద్ధుడు చూడుము). దేవుని స్వభావమును పేర్కొనడానికి ఇది ఒక మార్గమైంది (చూ. యెషయా 6:3). దేవుడు పరిశుద్ధుడు. ఆయన తత్వము పరిశుద్ధత అని ఆయన పేరును తెలుపుతున్నాడు. తన ప్రజలు ఎవరైతే ఆయన లక్షణాలను ఆవసరత కలిగిన లోకానికి బయలుపరుస్తారో వారు పరిశుద్ధులు (విశ్వాసముతో ఒడంబడికను వారు విధేయించినట్లైతే).
1. విశేషణము, BDB 872 𐤊𐤍𐤏, “పరిశుద్ధత”, “పవిత్రత” ఈ కింది వాటికి ఉపయోగించారు
 - a. దేవుడు, యెషయా 5:16; 6:3 (మూడుసార్లు); ప్రత్యేక అంశము: పరిశుద్ధుడు చూడుము
 - b. తన నామము, యెషయా 40:25; 49:7; 57:15
 - c. తన నివాసము, యెషయా 57:15
 - d. తన సబ్బాతు, యెషయా 58:13
 2. క్రియాపదము, BDB 872 𐤊𐤍𐤏, “ప్రత్యేకపరచుట” “పరిశుద్ధపరచుట”
 - a. దేవుని యొక్క లక్షణము, యెషయా 5:16; 29:23
 - b. దేవుడు, యెషయా 8:13; 65:5
 - c. దేవదూతలు, యెషయా 13:3
 - d. దేవుని నామము, యెషయా 29:23
 - e. పండుగ, యెషయా 30:29
 - f. పరిశుద్ధపరచబడిన మానవులు, యెషయా 66:17
 3. నామవాచకము, BDB 871 𐤊𐤍𐤏, “వేరుపరచుట,” “పవిత్రత”
 - a. పరిశుద్ధమైన చిగురు, యెషయా 6:13
 - b. పరిశుద్ధ పర్వతము, యెషయా 11:9; 27:13; 56:7; 57:13; 65:11,25; 66:20
 - c. ప్రత్యేకముగా ఉంచుట, యెషయా 23:18
 - d. పరిశుద్ధతకు ఒక మార్గము, యెషయా 35:8
 - e. ఆశ్రయము, యెషయా 43:28; 62:9; 64:11
 - f. పరిశుద్ధ పట్టణము, యెషయా 48:2; 52:1
 - g. పరిశుద్ధుడు, యెషయా 49:7 (ప్రత్యేక అంశము: పరిశుద్ధుడు చూడుము)
 - h. పరిశుద్ధ హస్తము, యెషయా 52:10

- i. పరిశుద్ధ దినము, యెషయా 58:13
- j. పరిశుద్ధ జనాంగము, యెషయా 62:12
- k. పరిశుద్ధాత్మ, 63:10,11
- l. దేవుని సింహాసనము, యెషయా 63:15
- m. పరిశుద్ధ స్థలము, యెషయా 63:18
- n. పరిశుద్ధ పట్టణాలు, యెషయా 64:10

D. ఆధ్యాత్మిక అంశాలైన ఒడంబడిక, న్యాయము, అవసరమైన లక్షణాల నుండి దేవుని కరుణను మరియు ప్రేమను వేరుచేయలేము. అపరిశుద్ధత, పతనము, తిరుగుబాటు ఉన్న మానవుల పట్ల ఇక్కడ దేవునిలో ఒక ఉద్దిక్తత నెలకొని ఉంది. దేవుని “కరుణ, మరియు దేవుని “పరిశుద్ధత”కు మధ్య ఉన్న సంబంధాలపై Robert B. Girdlestone చే వ్రాయబడిన *Synonyms of the Old Testament* (సిన్‌నిమస్ ఆఫ్ ది ఒల్డ్ టెస్టమెంట్) 112-113లో ఆసక్తికరమైన మంచి అంశము ఒకటుంది.

II. క్రొత్తనిబంధన

- A. క్రొత్తనిబంధన గ్రంథకర్తలు (ఒక లూకా తప్ప) హెబ్రీయుల తలంపులు కలిగిన వారు, అయితే కొయిన్ గ్రీకు ద్వారా ప్రభావితమైనారు (సప్రూజింట్). ఇది పా.ని. గ్రీకు తర్జుమా, వారి పదజాలమును నియంత్రించే క్లాసికల్ గ్రీకు సాహిత్యము, తలంపు లేక మతము కాదు.
- B. యేసు పరిశుద్ధుడు ఎందుకంటే ఆయన దేవుని వాడు, దేవుని లాంటి వాడు (చూ. లూకా 1:35; 4:34; అ.కా. 3:14; 4:27,30). ఆయన పరిశుద్ధుడు మరియు నీతిమంతుడు (చూ. అ.కా. 3:14; 22:14). యేసు పరిశుద్ధుడు ఎందుకంటే ఆయన పాపము లేని వాడు (చూ. యోహాను 8:46; 1 కొరింథీ. 5:21; హీబ్రూ. 4:15; 7:26; 1 పేతురు 1:19; 2:22; 1 యోహాను 3:5).
- C. దేవుడు పరిశుద్ధుడు (చూ. యోహాను 17:11; 1 పేతురు 1:15-16; ప్రక. 4:8; 6:10) కనుక తన పిల్లలు కూడా పరిశుద్ధులుగా ఉండాలి (చూ. లేవీ. 11:44-45; 19:2; 20:7,26; మత్తయి 5:48; 1 పేతురు 1:16). యేసు పరిశుద్ధుడుగా ఉన్నాడు కనుక తన అనుచరులు కూడా పరిశుద్ధులుగా ఉండాలి (చూ. రోమా 8:28-29; 2 కొరింథీ. 3:18; గలతీ 4:19; ఎఫేసి. 1:4; 1 థెస్స. 3:13; 4:3; 1 పేతురు 1:15). క్రీస్తు సారూప్యములో (పరిశుద్ధత) సేవ చేయాడానికి క్రైస్తులు రక్షించబడ్డారు.

Copyright © 2012 [Bible Lessons International](http://www.biblelessonsinternational.com)

5:13 “నీ పని” 13-14 వచనాల నియమనిబంధనల వంటివి “ఏలాంటి పని” అనే ప్రశ్న కీలకమైనందువలన, మౌలికపరంపరలను పెంపొందించడానికి కారణమైనాయి (చూ. మత్తయి 5:21-48). రబ్బీలు యూదా విశ్వాసులు ధర్మశాస్త్రాన్ని ఉల్లంఘించకుండా ఉండనట్లు రబ్బీలు ఒక నిర్ధారణను శాసించారు. లిఖితపూర్వక ధర్మశాస్త్రములోని గజిబిజి శాసన సంబంధిత మౌలిక ధర్మశాస్త్రము పెంపొందింపబడడానికి దోహదపడింది.

5:14 “ఏడవ దినము. . . విశ్రాంతి దినము” సబ్బాతు దినము ఒక విశ్రాంతి తీసికొనవలసిన దినము (BDB 992). సబ్బాతుకు రెండు మూలాలు ఉన్నాయి: (1) నిర్గమకాండము 20:11 దీనిని ఆదికాండము 1-2 ప్రాచీనతకు సంబంధింపజేస్తుండగా, ద్వితీయోపదేశకాండము దీనిని ఐగుప్తీయుల బానిసత్వప్రాచీనతకు సంబంధింపజేస్తున్నది (చూ. నిర్గ. 5:15). ఇది యెహోవా జనులకు ఒక నిబంధన గుర్తుగా

(సున్నతి వలె) మారింది (చూ. నిర్గ. 31:13,17; యెహె. 20:12,20). విధేయత అనేది తప్పనిసరి అంశము (చూ. యెషయా 56:2; 58:13; యిర్మియా 17:21-22).

సూర్యుడు మరియు చంద్రుని వలె (ఆది 1:14) సబ్బాతు మానవాళి కార్యకలాపములకు ఒక కాల విభజనను సమకూర్చుతున్నది (చూ. ప్రసంగి 3). ప్రత్యేక దినములు మరియు సంవత్సరాలను గుర్తించడానికి ఏడుదినముల వారము అనేది ఒక విధానంగా మారింది (చూ. నిర్గమకాండము 23 మరియు లేవీకాండము 23). ప్రత్యేకించి, సబ్బాతు శుక్రవారం ప్రారంభమై శనివారం సాయంత్రం వరకు ఉంటుంది, ఎందుకంటే ఇశ్రాయేలీయులు దీనిని ఆదికాండము 1వ. అధ్యాయం తరహాలో గుర్తించారు ("సాయంత్రము మరియు ఉదయము," చూ. ఆది. 1:5,8,13,19,23,31).

5:15 "జ్ఞాపకము చేసికొనుము" 7:18 లోని నోట్ చూడుము.

▣ "నీవు ఐగుప్తుదేశమందు దాసుడవైయున్నప్పుడు" ఇశ్రాయేలీయుల సమాజంలో బడుగువర్గాల ప్రజల పట్ల ఆధరణతో ఉండులాగున ప్రోత్సహించుటకు మోషే వారి బానిసత్వ అనుభవాన్ని ఉపయోగించుచున్నాడు:

1. పనివాళ్ళకు (మరియు జంతువులకు) విశ్రాంతినిచ్చే దినము – 5:12-15; 16:12
2. హెబ్రీ బానిసలకు స్వేచ్ఛనిచ్చుటకు మరియు బలపరుచుటకు – 15:12-15
3. బడుగువర్గాలు మరియు అణగారినవారి పట్ల యధార్థముగా మరియు న్యాయముగా ఉండాలి – 24:17-18
4. పొలములోని మూల పంటలు పరగు పేదలు ఏర్పడడానికి వీలుగా వారి కొరకు వదిలిపెట్టడానికి – 24:19-22

యెహోవా ఇచ్చిన భూమి బహుమాన వెలుగులో ఇశ్రాయేలీయులు తగిన విధంగా ప్రవర్తించడానికి (ఉదా. 6:10-15) మరియు తీవ్రమైన పర్యవసానాలు రాకుండా (ఉదా. 8:11-20) నిబంధనకు విధేయించే విషయమై హెచ్చరించడానికి (ఉదా. 8:1-8) ఈ వచనము అనేకసార్లు ఉపయోగింపబడింది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 5:16

¹⁶నీ దేవుడైన యెహోవా నీ కనుగ్రహించు దేశములో నీవు దీర్ఘాయుష్కంతుడవై నీకు క్షేమమగునట్లు నీ దేవుడైన యెహోవా నీ కాజ్ఞాపించినలాగున నీ తండ్రిని నీ తల్లిని సన్మానింపుము.

5:16 "సన్మానింపుము" ఈ క్రియాపదానికి (BDB 457, KB 455, *Piel* ప్రార్థనార్థకము) అసలు అర్థం "బరువుగా ఉండడం" మరియు "తగిన విలువ నియ్యటకు" లేక "సన్మానించుట" అనే సాదృశ్యసంబంధ అర్థాలు కూడా ఇందులోనుండి వచ్చాయి. ఈ సన్మానం ఒక ఒప్పందాన్ని ఆధారము చేసికొనక, అధికారం మరియు గౌరవాలను ఆధారం చేసికొని ఉంది. ఒక విధంగా ఇది దేవుడు మరియు మానవాళికి మధ్య సంబంధాన్ని మాదిరిని సూచిస్తున్నది. మతసంబంధిత జీవితాలలో ఆధికారి పట్ల ఒక విధేయించే ప్రవర్తన చాలా కీలకమై ఉంది!

యేసు ఈ ఆదేశాలను అలాగే ద్విత్రయోపదేశ కాండము లోని ఇతర బాగాలను అనేకపర్యాయాలు ప్రస్తావించాడు:

1. 5:16 - మత్తయి 15:4; మార్కు 7:10
2. 5:16-20 - మత్తయి 19:18-19a; మార్కు 10:19; లూకా 18:20
3. 5:17 - మత్తయి 5:21
4. 6:4-5 - మత్తయి 22:37; మార్కు 12:29-30; లూకా 10:27
5. 6:13 - మత్తయి 4:10; లూకా 4:8

6. 6:16 - మత్తయి 4:7; లూకా 4:12
 7. 19:15 - మత్తయి 18:16
 8. 19:15 - మత్తయి 5:38

పాలు కూడా అనేకసార్లు ద్వితీయోపదేశ కాండాన్ని సూచించాడు:

1. 5:16 - ఎఫెసీ. 6:2-3
 2. 5:21 - రోమా 7:7
 3. 19:15 - 2 కొరింథీ. 13:1
 4. 21:23 - గలతీ. 3:13
 5. 25:4 - 2 కొరింథీ. 9:9; 1 తిమోతి 5:18
 6. 27:26 - గలతీ. 3:10
 7. 30:12-14 - రోమా. 10:6-8
 8. 32:21 - రోమా 11:8
 9. 32:35 - రోమా 12:19-20
 10. 32:43 - రోమా 15:10

(చూ. Richard N. Longenecker, *Biblical Exegesis in the Apostolic Period* [బిబ్లికల్ ఎక్సెజిసిస్ ఇన్ ది అపోస్తలిక్ పీరియడ్], పేజీలు. 42-43, 92-95). తేటతెల్లముగా క్రో. ని. గ్రంథకర్తలు పా.ని. నను విరివిగా ఉపయోగించారు కాని వారు దీనిని న్యాయబద్ధీకరణంగా ఉపయోగించలేదు!

▣ "నీ తల్లిని" ఇది తూర్పుప్రాంతీయ సమాజంలో స్త్రీ చట్టపరంగా ఒక గృహోపకరణముగా లేక ఒక ఆస్తిగా ఎంచబడుతున్నప్పటికీ, ఇది మాతృత్వానికి ఎక్కువ గౌరవాన్ని ఇచ్చింది. ఒక హెబ్రీ తల్లి తన సొంత కుటుంబంలో గౌరవింపబడుతుంది. తల్లిదండ్రులు అధికారము తప్పనిసరిగా గౌరవింపబడేది (చూ. నిర్గ. 21:17; ద్వితీ. 27:16). ఇద్దరు కూడా గౌరవించబడి, విధేయింపబడాలి (చూ. సామె. 1:8; 6:20; 15:20; 19:26; 20:20; 23:22-25; 30:11,17).

▣ "నీవు దీర్ఘాయుష్ముంతుడవై" 33; 4:40; 11:9 వచనాలు ఇది ఒక వ్యక్తికి కాకుండా ఒక సమాజానికి ఇచ్చిన వాగ్దానము వలె ఉంది. కుటుంబాన్ని మరియు కుటుంబ జీవితాన్ని గౌరవించే విధానం ఉన్న సమాజం, స్థిరంగా ఉండి చాలాకాలం మన్నుతుంది. 4:40 లోని నోట్ చూడుము.

5:17-21 తూర్పు ప్రాంతంలోని సమాజంలో ఈ నియమాలు సర్వసాధారణం. బబులోని యొక్క నియమాలు Lipit-Ishtar మరియు Hammurabi యొక్క చట్టాలు అనేక సంవత్సరాలనుండి మునుపటి కాలంలోని మోషే యొక్క ధర్మశాస్త్రాన్ని అనుసరిస్తున్నాయని పురావస్తుశాస్త్రపరమైన పరిశోధనలలో కనుగొనబడ్డాయి. Hammurabi సహితము పది ఆజ్ఞల లాగానే ఉన్నది. ఈ పోలిక (1) కొన్ని విషయాలు స్వభావసిద్ధంగా ఆయా పరిస్థితులలో మరియు సమాజాలలో తప్పగా ఉంటాయని మరియు (2) మోషే తన కాలంలోని మరియు సంస్కృతిలో పెరిగిన ఒక బిడ్డయని, అలాగే దేవుని ప్రవక్తయని తెలియజేస్తున్నది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 5:17

¹⁷నరహత్య చేయకూడదు.

5:17 "నరహత్య" హెబ్రీ క్రియాపదం "నరహత్య" (BDB 953, KB 1283, *Qal* అసంపూర్ణకము) నకు అసలు అర్థం "కూరంగా చితకకోట్టుటకు". ప్రాణం దేవుని సొంతం. దీని అర్థం ఏ రకమైన హత్య అయినా దీని క్రిందికి రాదు ఎందుకంటే ఇశ్రాయేలీయులుకు మరణశిక్ష (ఉదా. సంఖ్యా. 35:30) మరియు యెహోవా యుద్ధము (ఉదా. 20:13, 16-17)లు ఉండేవి. "స్వార్థపూరితమైన లేక పగపూరితమైన హింసాత్మక హత్యలు చేయకూడదు" లేక "చట్టబద్ధముకాని లేక ఊహాత్మక హత్యలు చేయకూడదు" అని ఆజ్ఞలు చెప్పుతున్నాయి. నా అభిప్రాయం ప్రకారమైతే ఈ వాక్యభాగాన్ని మిలటరీ సేవలు లేక మరణశిక్షలకు సంబంధించిన హెచ్చరికలువలె తీసికొనకూడదు.

ప్రత్యేక అంశము: నరహంతకుడు (నిర్ణయకాండము 20:13, BDB 953, KB 1283) (SPECIAL TOPIC: MURDER (EXODUS 20:13, BDB 953, KB 1283))

ప్రత్యేక అంశము: నరహంతకుడు (నిర్ణయకాండము 20:13, BDB 953, KB 1283)

I. సందర్భము

- A. ఆజ్ఞలు ఒక సాంఘిక లక్షణాలు ఉన్నట్లు కనిపిస్తున్నప్పటికీ ఇవి నిజానికి మతపరమైనవని గుర్తుంచుకోవాలి. సృష్టి మరియు విమోచన మీద దేవుని యొక్క సార్వభౌమత్వము ఈ ఆజ్ఞలలో నీలినడగా కనిపిస్తున్నది. నరహత్య చేయకూడదు అనే ఆజ్ఞలో ప్రతి మానవుని దేవుని స్వరూపము ఉందని మరియు మానవ జీవితం పట్ల దేవునికి శ్రద్ధాసక్తులు ఉన్నాయనే హెచ్చరిక గురిగా కలిగి ఉంది.
- B. ప్రతి ఆజ్ఞ విశ్వసించే సమాజాన్ని గురిగా కలిగి ఉంది. మానవత్వ విశాలతను ఇది తెలియజేస్తున్నది!

II. ముఖ్యమైన పదాల యొక్క పద అధ్యయనం

- A. "నరహంతకుడు"
 - 1. ఈ పదము *rasah*, BDB 953, KB 1283 కు ఒక ప్రాణాన్ని తీయడం అనే అర్థం ఉంది. ఈ పదం పా. ని. లో కేవలం నలుబది రెండు సార్లు మాత్రమే ఉపయోగింపబడింది. అయితే దీని అతివ్యాప్తక హెబ్రీపదాలు అనేకం వందలసార్లు ఉపయోగింపబడి ఉన్నాయి.
 - 2. ఈ పదానికి (*rasah*) ఒక హద్దులుగల ఒక అసలు అర్థము మరియు ఒక విస్తృత అర్థము ఉన్నాయి.
 - a. ప్రథమంగా ఇది ఒక నిబంధన భాగస్వామిని చట్టపరంగా, ముందుగానే ఊహాత్మకంగా ప్రాణం తీయడానికి ఉద్దేశింపబడింది, ఇది తరచూ "ఒక బంధు విమోచకుడు" లేక *go'el* కు సంబంధించి ఉండేది. ఈ ఉపయోగంలో కుట్ర చేరికై ఉండేది కాని ఒక చట్టపరమైన పగతీర్చుకోనే భావంతో ఉండేది (చూ. సంఖ్యా. 35:30-34; లేవీ. 24:13-23). నిజానికి *Lex Talionis*, "కంటికి కన్ను" (చూ. ఆది. 9:5-6) పగను తగ్గించడానికి చేసిన విధానం. ఆ తరువాత శరణార్థ పట్టణాలు (ద్వితీ. 4:41; యెహో. 20:3) నిబంధన సభ్యుడు అనుకోకుండా లేక ఉద్దేశంగా మరొక సమాజంలో ఒకని హత్యచేసి చనిపోయిన వాని కుటుంబ కోపంనుండి పారిపోయి వచ్చిన వాని కొరకు నిర్మింపబడ్డాయి.
 - b. ఆ తరువాత కాలంలో ఈ పదం ప్రాణం తీయడానికి వెనుక ఉన్న ఉద్దేశాన్ని లేక ప్రవృత్తిని సూచించడానికి ఉపయోగింపబడింది. "ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా" అనే భావం అన్నిటికంటే ముఖ్యమైంది (చూ. నిర్గ. 21:12-14; సంఖ్యా. 35:11,22; ద్వితీ. 28:24).
 - c. ఈ ఆజ్ఞలో ఈ వ్యత్యాసం ప్రాముఖ్యంగా మారింది. ఈ సందర్భంలో ఇది చూడడానికి కేవలం నిబంధన సమాజం లోపల ఉండే ఇతరులకు సూచించబడింది. ఇది బంధువిమోచకుడు లేక కక్షసాధింపుకు సంబంధించినదిగా ఉంది. ఏదీమైనా, ఈ పదము తరువాత వాక్యభాగాలలో పది ఆజ్ఞలలో ప్రతిబింబింపజేసి, హోషియా 4:2 మరియు

యిర్మీయా 8:9 లలో ఒక నరహంతకుని సూచించింది. ఈ పదం కేవలం ధర్మాశాస్త్రానికే సంబంధించక, ఒక ఉద్దేశ్యానికే కూడా సంబంధించి ఉంది. ఇది పొరుగువాని నుండి తోటి మానవునికే విస్తరించబడింది.

3. ఈ పదం స్పష్టంగా మన ఆధునిక కాలంలోని మరణ శిక్ష లేక యుద్ధమునకు సంబంధించని అంశానికి సంబంధించినది కాదు. యూదులకు ఎన్నడూ సమాస మరణ శిక్ష లేక యెహోవా యుద్ధముతో సమస్య ఉండేది కాదు (లేక దాని విషయమై, అపవిత్ర యుద్ధము కొరకు).
4. మన ఆధునిక సంస్కృతికి మంచి భాషాంతరము "కుట్రపన్ని చేసిన నరహత్య" కావచ్చు.

III. సందర్భానుచిత అంతర్దృష్టి

- A. ఆరు, ఏడు, ఎనిమిదవ ఆంజులు అన్ని కలిసి హెబ్రీలో రెండు పదాలే. అవి చాలా కుదించి, విషయాన్ని సూటిగా చెప్పాయి.
- B. జీవితం, మిగతా సృష్టి అంతటిలాగే, దేవునికి సంబంధించినది. ఎలా మనం ఇతరులను చూస్తున్నామో అదే దేవుని పట్ల మన వైఖిరిని ప్రతిబింబింపజేస్తుంది.

IV. క్రొత్త నిబంధన సమాంతరాలు

A. యేసు

1. మత్తయి 5:21-26లో ఈ ఆంజును గురించిన అయన వివరణ మన కాలానికి ఎలా దీనిని అన్వర్తించుకోవాలో మన ఆధునిక వాదాలకు ఒక సరైన ధోరణిని ఇస్తున్నది.
2. యేసు చూడడానికి పది ఆంజులను క్రియల పరిధిలోనుండి ఉద్దేశ్యాల పరిధిలోనికి తీసికొని వెళ్ళాడు. మనం ఏమి ఆలోచిస్తున్నామో అదే మనం! "ఒకడు తన ఆలోచనలలో ఏమై ఉన్నాడో వాడే తానై ఉంటాడు." మనం సహజంగా విలువ ఇస్తున్న దాని కంటే ఆలోచన జీవితమే ఎక్కువ విలువైనది మరియు ముఖ్యమైనదిగా ఉంది.

B. యోహాను

1. యోహాను 3:5 లో ఉన్న ఇదే అసహ్యించుకోనే భావం ఒక నరహత్యవలె చెప్పబడింది.
2. మత్తయి 5:21నగం మరియు 2 యోహాను 3:5 లలో ఉపయోగించిన గ్రీకు పదాలు వేరుగా ఉన్నాయి, అయితే అర్థము మాత్రము ఆవశ్యకంగా ఒకటే.
3. 1 యోహాను 4:19-21 లోని సానుకూల కోణాన్ని గమనించండి.

V. అన్వయము

- A. అనుకోకుండా హత్య చేసిన ఒక హంతకుడు శరణార్థుల పట్టణానికి పారిపోయినప్పటికీ (సంఖ్యాకాండము 35; యెహోషువా 20), ప్రధాన యాజకుడు మరణించేంతవరకు వాడు ఆ పట్టణంలో ఖైదు అపరాధ రుసుమును చెల్లించవలసి ఉంటుంది. తాను చేసిన పనికి ప్రతిఫలము ఇప్పటికీ నిలిచి ఉంటుంది.
- B. పూర్వీకులు బహుశా ఈ సంఘటనను గురించి ఎన్నడూ పట్టించుకోని విధంవలె, ఈ వచనం నేరుగా ఒక ఆత్మహత్యకు సంబంధించి ఉండకపోయినా, ఈ పాఠ్యభాగం మానవ జీవితం యొక్క పవిత్రతకు సంబంధించిన ఆత్మసంబంధిత సూత్రాన్ని ఇస్తున్నది.
- C. ఈ పాఠ్యము ఏదిఏమైనా, ఈ క్రింది ఆధునిక ప్రశ్నలకు ఒక నిర్ణయాత్మక పదమును గురించి మాట్లాడుట లేదు (1) మరణశిక్ష లేక (2) యుద్ధము. ఇశ్రాయేలీయులకు ఇవి చెడ్డ కార్యాలు కావు. ఇశ్రాయేలీయులు ఈ రెండు కార్యక్రమాలలో పాల్గొనేవారు. ఇప్పటికీ, దేవుని పోలికలో చేయబడ్డ జీవిత ప్రాముఖ్యతా సూత్రము మరియు ఆయన ఆధీనములో ఉన్న జీవితం ఇక్కడ చెప్పబడ్డ ఒక ముఖ్యమైన సత్యమై ఉంది.
- D. ఈ పాఠ్యభాగము మానవ జీవితాన్ని గురించిన గౌరవం మరియు పవిత్రతలకు ఆవశ్యకమైన పదాన్ని మాట్లాడుతున్నది!

విశ్వాస సమాజంలో మనం గృహనిర్వాహకులము, కేవలం మన సొంత కార్యాలను బట్టి కాక, సమాజాన్ని బట్టి కూడా.
జీవితము యొక్క బహుమానము వ్యక్తిగతము, సమాహితము, రెండూను.

మన సమాజంలో మనం ఇతరుల భౌతిక, సాంఘిక, మానసికపరమైన దుర్మార్గాలకు బాధ్యులమైనట్లు, మన సొంత భౌతిక, సాంఘిక మరియు మానసిక దుర్మార్గతలకు కూడా బాధ్యత వహించవలసి ఉంటుంది. ఇది ముఖ్యంగా మనలాంటి సంస్కృతిలో సత్యమై ఉంది, ఇక్కడ మనం దీనిని గురించి మాట్లాడి, విధానాలను మార్చవలసి ఉంది. మనం మన సహోదరులకు కాపరులం!

Copyright © 2014 Bible Lessons International

ప్రత్యేక అంశము: శాంతి మరియు యుద్ధము (SPECIAL TOPIC: PEACE AND WAR)

ప్రత్యేక అంశము: శాంతి మరియు యుద్ధము

I. పరిచయం

- A. మన విశ్వాసానికి మరియు కార్యాచరణకు మనకున్న ఒకేఒక ఆధారమైన బైబిలు నందు సమాధానం మీద ఒక నిర్దేశిత వాక్యభాగం లేదు (ప్రత్యేక అంశము: సమాధానం [పా.ని] మరియు ప్రత్యేక అంశము: సమాధానం [క్రొ. ని. చూడుము]). నిజానికి దీని ప్రదర్శనలో పరస్పరవైరుధ్యముంది. పా.ని. యుద్ధాలులేని ఒక శాంతికి ఉపక్రమణను సూచిస్తున్నట్లుంది. క్రొ.ని., ఏదిఏమైనా, వెలుగు మరియు అంధకార యొక్క అంతర్గత ఆత్మసంబంధిత ఘర్షణలలో దీనిని ఉంచుతున్నది (అది., ఎఫెసీ. 2:2; 6:10-17).
- B. బైబిలుకు సంబంధించిన విశ్వాసం, అలాగే ప్రస్తుత మరియు గత మతప్రాంపంచికము ఈ ఘర్షణలేని సంపన్న బంగారు యుగమును వెతికింది, ఇప్పటికీ దీని కొరకు ఎదురు చూస్తున్నది.
 1. యెషయా 2:2-4; 11:6-9; 32:15-18; 51:3; హోషియా 2:18; మీకా 4:3
 2. బైబిలుసంబంధిత విశ్వాసం మెస్సయ యొక్క వ్యక్తిగత ప్రాతినిధ్యాన్ని ప్రవచిస్తున్నది, యెషయా 9:6-7
- C. ఏదిఏమైనా, వివాదాస్పద లోకంలో మనం ఎలా జీవించడం? ఇక్కడ అపోస్తలులు మరణం తరువాత మరియు మధ్యయుగాల మధ్య క్రమ క్రమంగా పెంపొందింపబడిన ఎన్నో క్రైస్తవ స్పందనలు ఉన్నాయి.
 1. శాంతివాదం - పూర్వప్రపంచంలో ఇది అరుదైనవాదం అయినప్పటికీ, రోమా సైనిక సమాజంలో ఆది సంఘము యొక్క ప్రతిస్పందన ఇది.
 2. ధర్మ యుద్ధము - Constantine మార్పు తరువాత (క్రీ. శ. 313) సంఘము బార్బేరీయుల దాడుల పరంపరకు సమాధానంగా "Christian state" యొక్క మిలటరీ బలాన్ని వ్యవస్థీకరణ చేయుటకు ప్రారంభించింది. ఇది ఆదిమంగా సనాతన గ్రీకు సిద్ధాంతము. ఈ సిద్ధాంతము మొదట Ambrose చేత వ్యక్తీకరింపబడి, Augustine ద్వారా విస్తరింపబడి, పెంపొందింపబడింది.
 3. మతయుద్ధం - ఇది పా.ని. లోని యెహోవా యుద్ధము లాంటిది. ఇది "పరిశుద్ధ దేశము" మరియు ప్రాచీన క్రైస్తవ సరిహద్దులైన ఉత్తర ఆఫ్రిక, చిన్న ఆసియా, తూర్పు రోమా సాంప్రాజ్యాల మీద ముస్లింల పురోగమనానికి సమాధానంగా మధ్య యుగంలో అభివృద్ధి చెందింది. ఇది దేశం తరుపున చేసింది కాదు కాని సంఘము మరియు దాని ఆధ్వర్యం క్రింద ఉన్న వాటి తరుపున జరిగింది.
 4. ఈ మూడు కోణాలన్ని ఒక పతన లోకానికి సంబంధించి క్రైస్తవులు ఎలా సంబంధించి ఉన్నారు అనే వివిధ కోణాల క్రైస్తవ సందర్భాలలో పెంపొందింపబడ్డాయి. వీటిలో ప్రతిది మరోదానికి భిన్నంగా కొన్ని బైబిలు వాక్యాలను ఉద్ఘాటించింది. శాంతివాదం లోకం నుండి తనను తాను వేరు చేసికొనే ఉద్దేశాన్ని కలిగి ఉంది. "ధర్మయుద్ధం" దేశ అధికారాన్ని మరియు

దుష్టలోకాన్ని నియతించడానికి సమాధానంగా సమర్థింపబడింది (మార్టిన్ లూథర్). మతయుద్ధ సిద్ధాంతం పతనమైన లోకా విధానాన్ని సంఘము ఆధీనంలో ఉంచుకొనునట్లు దానిని ఎదురించుటకు సమర్థింపబడింది.

5. Roland H. Bainton తన పుస్తకం, *Christian Attitudes Toward War and Peace* (క్రిస్టియన్ యాటిట్యూడ్స్ టువోర్డ్ వార్ అండ్ పీస్), Abingdon చేత ముద్రింపబడిన , 15వ. పేజీలో ఇలా అన్నాడు, "మూడు చారిత్రాత్మ స్థాయిలు తిరిగి కనిపిస్తున్న అణగద్రోక్కుబడిన మత యుద్ధాల సంస్కరణలు: లూథర్లు మరియు అంగ్లికన్యుల మధ్య ధర్మయుద్ధము, సంస్కరించబడ్డ సంఘాలలోని మత యుద్ధము, యనబాప్తిస్టు మరియు ఆ తరువాతి క్వేకర్లలోని శాంతియుద్ధము. పునరుజ్జీవింపజేసిన మానవాళి శాంతి సిద్ధాంతము మరియు కార్యశీలతలు ఎనిమిదవ శతాబ్దంలో బాగుచేయబడ్డాయి. తొమ్మిదవ శతాబ్దం యుద్ధాలను బహిష్కరించడానికి తులనాత్మక శాంతి యుగము. ఇరువదవ శతాబ్దము రెండు ప్రపంచ యుద్ధాలను చూసింది. ఈ కాలంలోనే మళ్ళీ, మూడు చారిత్రాత్మక సిద్ధాంతాలు పునరావృతమైనాయి. ప్రత్యేకించి యునైటెడ్ స్టేట్స్ లోని సంఘాలు మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం పట్ల మత యుద్ధ ప్రవృత్తిని కలిగి ఉండినాయి; రెండు యుద్ధాల మధ్య శాంతివాదం బలపడింది; రెండవ ప్రపంచ యుద్ధము యొక్క చిత్తవృత్తి దాదాపు ధర్మయుద్ధము వలె అంచనా వేయబడింది."

D. "శాంతి" అనే పదం యొక్క నిర్వచనం వాగ్విధానికి గురైంది.

1. గ్రీకులకు ఇది ఒక సమాజ క్రమాన్ని మరియు సమన్వయాన్ని సూచిస్తున్నట్లుంది.
2. రోమీయులకు ఇది అధికారము కొరకు పోరాటము లేని దేశమును గురించినదిగా ఉంది.
3. హెబ్రీయులకు ఇది ఆయనకు మానవాళి యొక్క తగిన స్పందనను ఆధారం చేసికొని ఉన్న యెహోవా ఇచ్చు శాంతి బహుమానముగా ఉంది. ఇది సహజంగా వ్యవసాయక పదజాలాలలో ఉంచబడింది (చూ. లేవీకాండము 26, ద్వితీయోపదేశకాండము 27-28). కేవలం సంపన్నత మాత్రమే కాదు కాని దైవ భద్రత మరియు కాపురల ఇందులో ఇమిడి ఉన్నాయి.

II. టైబిలుకు సంబంధించిన వాక్యభాగాలు

A. పాతనిబంధన

1. యెహోవా యుద్ధము పా.ని. యొక్క ప్రధాన అంశము. నిర్గ. 20:13 మరియు ద్వితీ. 5:17 లోని "నరహత్యచేయకూడదు" అనే పదము హెబ్రీలో అనుకోకుండా చేసిన హత్య లేక ఆవేశపూరిత హత్య లేక యుద్ధాన్ని కాక కుట్రపూరిత హత్యను సూచిస్తున్నది (BDB 953; ప్రత్యేక అంశము: నరహత్య చూడుము). యెహోవా కూడా తన ప్రజల పక్షమును పోరాడే యోధుడు వలె చూడబడ్డాడు (చూ. యెహోషువా, న్యాయాధిపతులు మరియు యెషయా 59:17, ఇవి ఎపెసీ. 6:14లో ఉదహరించబడ్డాయి).
2. మూర్ఖలైన తన ప్రజలను శిక్షించడానికి దేవుడు యుద్ధాలను ఉపయోగించుకొన్నాడు - అష్షూరీయులు ఇశ్రాయేలీయులను దేశబహిష్కరణ చేశారు (క్రీ. శ. 722); యూదాను క్రొత్త బబులోను బహిష్కరించారు (క్రీ. పూ. 586).
3. ఇలాంటి సైనికయుద్ధ వాతావరణంలో యెషయా 53 లోని "శ్రమపడే సేవకుడు" ను గురించి చదవడం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తున్నది, దీనిని ఒక విమోచన శాంతివాదంగా వర్గీకరించవచ్చు.

B. క్రొత్తనిబంధన

1. సువార్తలలో సైనికులు దోషీకరణము లేకుండా చెప్పబడ్డారు. రోమీయుల "శతాధిపతులు" తరచుగా చెప్పబడి, ఎప్పుడూ ఒక గౌరవభావంతో ప్రస్తావించబడ్డారు.
2. చివరికి సైనిక విశ్వాసులు సయితము వారి వృత్తులను వదివేయమన్నట్లుగా చెప్పబడలేదు (ఆది సంఘము).

3. క్రొత్తనిబంధన రాజకీయ సిద్ధాంతము లేక చర్యల కోణంలో సాంఘిక దురాచారముకు సమాధానంగా క్రొత్త నిబంధన ఒక వివరణాత్మక హెచ్చరికను ఇవ్వలేదు కాని ఆత్మసంబంధిత విమోచనను గురించి చెప్పింది. గురి భౌతిక యుద్ధాల మీద కాక వెలుగు మరియు అంధకారము; మంచి మరియు చెడు, ప్రేమ మరియు ద్వేషము, దేవుడు మరియు సాతానుల మధ్య జరిగే యుద్ధాల మీద గురి ఉంది (ఎఫెసీ. 6:10-17).
4. సమాధానం అనేది లోకమందలి సమస్యల మధ్య ఉండే హృదయం యొక్క వైఖిరి. ఇది కేవలం క్రీస్తుతో మనకున్న సంబంధమే గాని (రోమా 5:1; యోహాను 14:27), ఇది ఒక స్థితి కాదు. మత్తయి 5:9లోని సమాధానపరచువారు రాజకీయనాయకులు కారు కాని వారు సువార్తను ప్రకటించువారు! ఘర్షణలు కాదు సహవాసం సంఘజీవితాన్ని, తనకు తాను మరియు పతనమై ఉన్న లోకము, రెండింటికీ ఒక చిత్రీకరణముగా ఉండాలి.

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 5:18

¹⁸వ్యభిచరింపకూడదు.

5:18 “వ్యభిచారము” ఫా.ని. లో వ్యభిచారము (BDB 610, KB 658, *Qal* అసంపూర్ణకము) కేవలం వివాహితర లైంగిక క్రియలను మాత్రమే సూచించింది. మరణాంతర జీవితమును గురించి ఫా.ని. దృష్టికోణమును బట్టి ఇది తీవ్రమైన నేరము. వారు ఏదో విధంగా ఒక వ్యక్తి తన వంశము ద్వారా జీవించి ఉంటాడని విశ్వసిస్తారు. అలాగే, జాతుల స్వాస్థ్యము మరియు యెహోవా ద్వారా వారికి కేటాయింపబడిన భూమిని తరాలకు ఇవ్వడం యొక్క ప్రాముఖ్యతలు వ్యభిచారాన్ని ఒక ప్రధాన అంశంగా చేశాయి.

గమనించండి, మొదటి ఆజ్ఞ తల్లిదండ్రులకు విశ్వాసంగా ఉండడం; రెండవది నీ సహోదరుని యొక్క ప్రాణాన్ని తీయక నమ్మకంగా ఉండడం; మూడవది కుటుంబంలో నమ్మకంగా ఉండడం. ప్రధానం చేయబడిన స్త్రీ అయినా వివాహిత స్త్రీగా చూడబడుతుంది (చూ. ద్వితీ. 22:23సగం). మరియుమ్మ ఒక అవిశ్వాసురాలైనా భార్యగా చూడబడడానికి కారణం ఆమె యోసేపుకు ప్రధానం చేయబడి ఉండినది.

ఈ వ్యభిచారము యొక్క భావము తరచూ విగ్రహారాధనకు ఒక సంకేతము వలె ఉపయోగింపబడింది. యెహెజ్కేలు మరియు హోషియా సాదృశ్యంగా దేవుణ్ణి ఇశ్రాయేలీయులు భర్తగా చెప్పారు, ఎప్పుడైతే ఇశ్రాయేలీయులు ఇతర దేవుళ్ళను పూజించారో వారు “రంకుతనము చేస్తున్నట్లు” గా పిలువబడ్డారు, ఇది ఆత్మసంబంధిత వ్యభిచారము లేక నమ్మకద్రోహంగా పరిగణింపబడింది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 5:19

¹⁹దొంగిలకూడదు.

5:19 “దొంగతనము” బహుశా ఇది కిడ్నాపు మరియు అమ్మకములను సూచించే నీలుంది (BDB 170, KB 198, *Qal* అసంపూర్ణకము, చూ. 24:7; నిర్గ. 21:16), ఎందుకంటే, చుట్టుప్రక్కల ఉన్న ఆజ్ఞల సందర్భాన్ని బట్టి ఇలా అర్థమిస్తున్నది. ఇది నిబంధన సహోదరుని ప్రాణము దేవునికి సంబంధించినదై ఉన్న కారణాన వానికి నమ్మకంగా ఉండాలని ఇది తెలియజేస్తున్నది. చుట్టూ ఉన్న ఆజ్ఞలు మరణశిక్షను గురించి చెప్పుతున్నాయి. ఒక చిన్న దొంగతనానికి ఇది చాలా కఠినంగా ఉంది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 5:20

²⁰నీ పొరుగువానిమీద అబద్ధ సాక్ష్యము పలుకకూడదు.

5:20 "అబద్ధ సాక్ష్యము పలుకుట" ప్రాచీన సమాజాలలో, మన ఆధునిక అమెరికా న్యాయచట్టాలవలె అపరాధము నిరూపించబడవరకు వాడు నిరపరాధ అన్నట్లు కాక, ఎవరైనా దోషారోపణ చేయబడినట్లైతే, ఆరోపించబడినవాడు తాను నిరపరాధని ఆరోపించినవాడు తప్పు అని నిరూపించకోవలసిన బాధ్యత వానిపై ఉంటుంది. ఒకవేళ నీవు ఆరోపించినవాడు తప్పు అని నిరూపిస్తే నీకు రావసిన శిక్షను ఆరోపించినవాడు పొందవలసి ఉంటుంది (చూ. 19:16-21). పది ఆజ్ఞల ఉల్లంఘనకు మరణ శిక్ష ఇవ్వబడి ఉండగా, అబద్ధ సాక్ష్యము చాలా తీవ్రమైన నేరము! అబద్ధ సాక్ష్యము పలుకుట విశ్వాస సమాజము నందు ఒక అవిశ్వాస్యతను బయలుపర్చుతుంది. అబద్ధము నిబంధన సహోదరుని లేక సహోదరి యొక్క పరువును పోగొట్టి, ఒక నిరపరాధి ప్రాణాన్ని బలిగొంటుంది. దేవుడు ఈ అబద్ధాన్ని చాలా తీవ్రంగా పరిగణిస్తాడు (చూ. యోబు 17:5; కీర్త. 101:5; సామె. 11:9; యిర్మియా 9:8-9).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 5:21

²¹నీ పొరుగువాని భార్యను ఆశింపకూడదు; నీ పొరుగు వాని యింటినైనను వాని పొలమునైనను వాని దాసుని నైనను వాని దాసినినైనను వాని యెద్దునైనను వాని గాడిద నైనను నీ పొరుగువానిదగు దేనినైనను ఆశింపకూడదు.

5:21 "ఆపేక్షించకూడదు. . . ఆశింపకూడదు" ఈ రెండూ పర్యాయపదాలే:

1. "ఆపేక్షించు" - BDB 326, KB 325, Qal అసంపూర్ణకము, అర్థం భౌతిక వస్తువుల కొరకు "ఒక బలమైన కోరిక", ఇది అనుకూలంగా గాని లేక ప్రతికూలంగా కాని ఉండచ్చు. ఈ సందర్భంలో ఇది ఒక నిబంధన సహోదరునికి చెందిన ఏదైనా ఒకదాని పట్ల అదుపులోలేని, స్వార్థపూరితమైన కోరిక కలిగి ఉండడం.
2. "కోరిక" (BDB 16, KB 20, *Hiphpaal* అసంపూర్ణకము, అర్థం "ఆశించుట" (చూ. 14:26) లేక "వ్యామోహము" (తరచూ 5:21లో వలె, ఒక లైంగిక సందర్భంలో చెప్పబడుతుంది) ఏది ఏమైనా కాని నాకు ఇంకా కావాలి అనేది (ఉదా. సంఖ్యా. 11:4; కీర్త. 106:14; సామె. 13:4; 21:26; 23:3,6; 24:1).

ఇది ఒకని అంతర్గత ప్రవర్తన మరియు ఉద్దేశాలకు సంబంధించినది. మిగిలిన ఆజ్ఞలన్నిటికీ ఇది కిరీటమై ఉంది. కేవలం ఇది ఒక్క ఆజ్ఞే ఎలా అనేదానితో కాక ఎందుకు అనేదానితో వ్యవహరిస్తున్నది. ఇది "చేయవద్దు" అనేది మాత్రమే కాకుండా "దీనిని గురించి ఆలోచించకు" అని చెప్పుతున్నది. యేసు మనం కేవలం చంపడం మాత్రమే కాదు ద్వేషింపకూడదు, లేకక ఈ రకమైన ప్రవర్తన నరహత్యకు దారి తీస్తుంది అని బోధించాడు. యేసు ఈ చివరి ఆజ్ఞను తీసికొని మిగిలిన ఆజ్ఞలన్నిటికీ లోపల పుట్టే ఆలోచనలు మరియు ఉద్దేశ్యాల వలన బాహ్య క్రియలు పుట్టుతాయి అనే స్థాయికి తీసికొని వచ్చాడు (చూ. మత్తయి 5:17-48). లోకంలో ఒక వ్యక్తి దేవునికి ఇష్టం లేదు కనుక దొంగిలించకూడదు అనే దానికి లేక పట్టుబడతాము కనుక దొంగిలించకూడదు అనేదానికి తేడా ఉంటుంది. మొదటిదానిలో ఒకడు క్రైస్తవ సూత్రాల మేరకు, రెండవ దానిలో ఒకడు స్వ శ్రద్ధాసక్తులను బట్టి ప్రవర్తిస్తున్నాడు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 5:22-27

²²ఈ మాటలను యెహోవా ఆ పర్యతముమీద అగ్ని మేఘ గాఢాంధకారముల మధ్యనుండి గొప్ప స్వరముతో మీ సమాజమంతటితో చెప్పి, రెండు రాతి పలకలమీద వాటిని వ్రాసి నాకిచ్చెను. ఆయన మరేమీయు చెప్పలేదు. ²³మరియు ఆ పర్యతము అగ్నివలన మండుచున్నప్పుడు ఆ చీకటిమధ్యనుండి ఆ స్వరమును విని మీరు, అనగా మీ గోత్రముల ప్రధానులును మీ పెద్దలును నాయుద్దకు వచ్చి ²⁴మన దేవుడైన యెహోవా తన ఘనతను మహాత్మ్యమును మాకు చూపించెను. అగ్నిమధ్యనుండి ఆయన స్వరమును వింటిమి. దేవుడు నరులతో మాటలాడినను వారు బ్రదుకుదురని నేడు తెలిసికొంటిమి. ²⁵కాబట్టి మేము చావనల? ఈ గొప్ప అగ్ని మమ్మును దహించును; మేము మన

దేవుడైన యెహోవా స్వరము ఇక వినినయెడల చని పోదుము. ²⁶మావలె సమస్త శరీరులలో మరి ఎవడు సజీవుడైన దేవుని స్వరము అగ్ని మధ్యనుండి పలుకుట విని బ్రదికెను? ²⁷నీవే సమీపించి మన దేవుడైన యెహోవా చెప్పునది యావత్తు వినుము. అప్పుడు మన దేవుడైన యెహోవా నీతో చెప్పినది యావత్తు నీవే మాతో చెప్పిన యెడల మేము విని దాని గైకొందుమని చెప్పితిరి.

5:22 “ఆయన మరేమియు చెప్పలేదు” పది పదములు (డెకోలాగ్) మరియు వాటి అర్థాలు యెహోవా నుండి వచ్చాయి కాని మోషే నుండి కాదు (నిర్గ. 31:18 & 34:27-28 వచనాలతో పోల్చిచూడండి) ఇది (దేవుని నుండి) ఒక బయలుపాటు, మానవ ఆవిష్కరణ కాని హేతుబద్ధీకరణము కాని కాదు. “మరియు ఆయన మరేది చెప్పలేదు” లేదు అనే వచనం అక్షరాక్షరంగా ఒక పూర్తి బయలుపాటును తెలుపుతున్నది (చూ. 4:2; 12:32).

22-27 వచనాలు హోరేబు/సీనాయి పర్వతాల యందు ఇశ్రాయేలీయుల అనుభవాలను మరియు నిర్గమకాండము 19-20 లలో నమోదు చేయబడిన వాటిని సూచిస్తున్నాయి.

ఈ బయలుపాటును తప్పని సరిగా గౌరవించాలి మరియు చెరపకూడనివి (చూ. 4:2; 12:32; సామె. 30:6; ప్రసంగి 3:14).

5:23 “అనగా మీ గోత్రముల ప్రధానులును మీ పెద్దలును” హోరేబు/సీనాయి పర్వతము మీద యెహోవా యొక్క వ్యక్తిగత ప్రత్యక్షతకు సంబంధించిన భౌతిక వ్యక్తీకరణలు వలన పెద్దలు బయపడి (చూ. 25-26 వచనాలు; నిర్గ. 19:16,18; 20:18-20) మోషే దగ్గరకు వచ్చారు.

5:24 “తన ఘనతను మహాత్మ్యమును మాకు చూపించెను” 16వ. వచనములోని “మహిమ” (BDB 458) అనే హెబ్రీ మూలపదము “గౌరవం” (BDB 457) అనే మూలపదం లాంటిదే. రెండు కూడా “భారము” లేక “బరువు” అని అర్థానిచ్చే వాణిజ్య పదాలను వచ్చాయి, ఇవి గౌరవాన్ని గురించి తెలుపుతున్నాయి. తరచూ ఇది దేవుని పేరు (ఉదా. 29:2; 66:2; 79:9; 96:8), వ్యక్తి (ఉదా. నిర్గ. 24:16-17; 33:18,22; 40:34-35; సంఖ్య. 14:22), మరియు కార్యాల (ఉదా. నిర్గ. 16:7,12) కు ఉపయోగింపబడ్డాయి.

రెండవ పదం “ఘనత” (BDB 152) తరచూ ద్వితీయోపదేశకాండములో దేవుని కొరకు ఉపయోగింపబడింది (చూ. 3:24; 5:24; 9:26; 11:2; 32:3; కీర్త. 150:2). 4:31 మరియు 10:17 లోని నోట్స్ చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: మహిమ (ప్రా.ని.) (SPECIAL TOPIC: GLORY (OT))

ప్రత్యేక అంశము: మహిమ (ప్రా.ని.)

I. దీని ప్రధాన అర్థము

LXX చేత “మహిమ” (*doxa*) ను తర్జుమాచేయడానికి ఇరవై హెబ్రీ పదాలకు పైగా ఉపయోగింపబడ్డాయి, అయితే హెబ్రీలో అతి ప్రాముఖ్యమైన పదము *kabod* (BDB 458-459, KB, 455-458). దీని ప్రధాన అర్థం భారము. ఇది కొనుగోలు ప్రక్రియలో ఉపయోగించే ఒక వాణిజ్య పదమై ఉంది (అది., కొలతలు). భారము అనే భావం బరువు, వ్యక్తుల, స్థలాల మరియు వస్తువుల విలువలకు వర్తించేటట్లు విస్తృత శబ్దార్థానికి ఇది మారింది.

II. యెహోవా కొరకు ఉపయోగింపబడింది

- A. ఇది యెహోవా యొక్క వ్యక్తిగత ప్రత్యక్షతను చెప్పడానికి చెప్పే ఒక విధంగా మారింది. ఇందులో ఆయన అధికారం, మహాత్మ్యము (అది., మహనీయత)ను తన భౌతిక వాస్తవికతలోని తన వ్యక్తీకరణము మరియు ప్రత్యక్షతలు ఇమిడి ఉన్నాయి (అంతర్వర్తనం)
- B. సృష్టిలో ఉన్న యెహోవాను ఇది తెలియజేస్తున్నది, చూ. కీర్త. 19:1; 29:3,9; 104:31
- C. ఇది తన నిబంధన ప్రజల యొక్క నిర్మాణానికి సంబంధించి తన దైవావిర్భావం కొరకు ఉపయోగింపబడింది. ఆయనే

“ఇశ్రాయేలీయుల మహిమ” అయి ఉన్నాడు. చూ. 1 సమూ. 15:29

1. ఐగుప్తు నుండి నిర్గమము, చూ. సంఖ్యా. 14:22 (ఆది. 15:12-21 లో ముందుగా చెప్పబడింది)
2. ప్రజలను నడిపించి, తోడుగా నడిచిన ప్రత్యేక మహిమామేఘము, చూ. నిర్గ. 16:7,10
3. సీనాయి పర్వతం మీద ఇవ్వబడిన తన ధర్మశాస్త్రము, చూ. నిర్గ. 24:16,17
4. అరణ్యసంచార కాలములో తన కార్యాలైన అనుగ్రహము మరియు తీర్పు
 - a. పండ్రెండుగురు గూడచారుల యొక్క రిపోర్టుకు సంబంధించిన ప్రారంభ తిరుగుబాటు, చూ. సంఖ్యా. 14:9-10
 - b. వారి తరుపున మోషే యొక్క మధ్యవర్తిత్వము, చూ. సంఖ్యా. 14:20-21
 - c. కొరహు తిరుగుబాటు, చూ. సంఖ్యా. 16:19
 - d. నీళ్ళలేక పోవడం చేత కలిగిన విపత్తు, చూ. సంఖ్యా. 26:6
- D. యెహోవాను చూడాలని మోషే చేసిన అభ్యర్థన, చూ. నిర్గ. 33:18-23
- E. యెహోవా తనకు తానే దీని ఉపయోగము (ఆది. తన తత్వము)
 1. 1 దిన. 29:11
 2. కీర్త. 106:20; యిర్మియా 2:11; హోషియా 4:7; రోమా 1:23
 3. యెషయా 42:8; 45:7; 48:11; 58:8; 60:1-2,19 (ప్రక. 21:23; 22:5)
 4. జకర్యా 2:5,10
- F. ఇది ఈ క్రింది చోట్ల/వాటి యందు యెహోవా యొక్క ప్రత్యక్షతకు సంబంధించి ఉపయోగింపబడింది
 1. మందిరము, చూ. నిర్గ. 16:7,10; 29:43; 40:34-35; లేవీ. 9:6,23
 2. దేవాలయము, చూ. 1 రాజులు 8:11; 2 దిన. 5:14; 7:1-3; యెషయా 6:3; హాగ్గయి 2:3,9
 3. నిబంధన మందసము, చూ. 1 సమూ. 4:22; Ps. 63:2; 78:61
- G. ఇది యెహోవా యొక్క రాజ్యము కొరకు ఉపయోగింపబడింది, చూ. 1 దిన. 29:12-13; కీర్త. 24:7-10; 45:3
- H. ఇది యెహోవా యొక్క నైతిక స్వభావము కొరకు ఉపయోగింపబడింది (ఆది., నీతి), చూ. కీర్త. 29:3; 97:6; యెషయా. 42:8; 48:11; 58:8; హబ. 2:14

III. మానవులు మరియు జాతుల కొరకు ఉపయోగింపబడింది

A. మానవాళి

1. “ఆత్మ”కు సమాంతరంగా (ఆది., *nephesh*), చూ. ఆది. 49:6; కీర్త. 16:9; 108:1
2. సంపద, చూ. ఆది. 31:1; కీర్త. 49:16,17; యెషయా 10:3; 61:6; 66:11-12
3. గౌరవం, చూ. ఆది. 45:13; కీర్త. 8:6; హాగ్గయి 2:7
4. పేరు ప్రతిష్ఠలు, చూ. యోబు 19:9; 29:20; కీర్త. 4:2; 49:17
5. ప్రకాశము, చూ. 1 దిన. 29:12,28; 2 దిన. 17:5; 18:13; 32:27

B. జాతులు

1. ఐగుప్తు,
2. ఎఫ్రాయిము, చూ. హోషియా 9:11
3. షోష్రాను, చూ. హోషియా 10:5

C. రాజులు

1. అహష్యరోషు, చూ. ఎస్తిరు 1:4
2. ఇశ్రాయేలు, చూ. కీర్త. 21:6
3. అంతియోకసు IV, చూ. దాని. 11:39

D. జాతుల సైన్యములు

1. అష్షూరు, చూ. యెషయా 8:7
2. ఇశ్రాయేలు, చూ. యెషయా 17:4
3. కేదారు, చూ. యెషయా 21:16

IV. అంత్యదినమును గురించి చెప్పడానికి ఉపయోగింపబడింది (అంత్యకాలము)

- A. యెహోవా తన నూతన దేవాలయమునకు తిరిగి వస్తాడు, చూ. యెహె. 43:2,4,5; 44:4
- B. యెహోవా లోకాన్ని తన దగ్గరకు తీసికొని వస్తాడు, చూ. యెషయా 40:5; 59:19; 60:1-3; 66:18-19
- C. యెహోవా “నూతన” యెరూషలేమును తీసికొని వస్తాడు, చూ. యెషయా 66:10; జకర్యా 12:7

V. యెహోవాను మహిమపరుచుటయే సృష్టియొక్క ఉద్దేశ్యమై ఉంది

- A. తన మహిమ కొరకు సృజింపబడింది, చూ. యెషయా 43:7
- B. ఆయన మహిమార్హుడు, చూ. 1 దిన. 16:29
- C. ఆయన మహిమను పాడి/స్తుతించుడి, చూ. కీర్త. 66:2; 96:8; 115:1
- D. మనము ఏమి చేసినను ఆయన కొరకే, ఆయన మహిమ కొరకే, చూ. 1 కొరింథీ. 10:31; 2 కొరింథీ. 4:15; ఎఫెసీ. 5:22; 6:5; 1 పేతురు. 2:12
- E. Westminster Shorter Catechism యొక్క మొదటి వ్యాఖ్య

Copyright © 2014 Bible Lessons International

▣ “దేవుడు నరులతో మాట్లాడినను” మానవాళి అర్థం చేసికొని తనకు సంబంధించునట్లుగా దేవుడు తనను తాను బయలుపరచుకొన్నాడు! ఇదే దేవుని బయలుపాటు యొక్క మన అవగాహనకు మరియు దేవుని నిబంధన అవశ్యకతలకు ఉన్న ఆధారం.

5:27 “నీవే సమీపించి మన దేవుడైన యెహోవా చెప్పునది యావత్తు వినుము” దీనికి రెండు *Qal* ప్రార్థనార్థక క్రియలు ఉన్నాయి:

1. “సమీపించి” - BDB 897, KB 1132, అర్థము “దగ్గరకు రమ్ము” లేక “సమీప్యము.” యెహోవాను సమీపించుటలో తరచూ రెండు అపాయకరమైన పర్యావసానాలు ఉన్నాయి (చూ. నిర్గ. 16:7; లేవీ. 16:1; సంఖ్యా. 16:16).
2. “వినుము” - BDB 1033, KB 1570, ఇది అనేకసార్లు ఉపయోగింపబడిన క్రియ *shema* (అది., “మేము విని ఆలాగున చేస్తాము”).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 5:28-33

²⁸మీరు నాతో మాటలాడినప్పుడు యెహోవా మీ మాటలు వివెను. అప్పుడు యెహోవా నాతో ఈలాగు సెల విచ్చెను. జనులు నీతో చెప్పిన మాటలు నేను విని యున్నాను. వారు చెప్పినదంతయు మంచిదే. ²⁹వారికిని వారి సంతాన మునకును నిత్యమును క్షేమము కలుగునట్లు వారు నాయందు భయభక్తులు కలిగి నా ఆజ్ఞలన్నిటిని అనుసరించు మనస్సు వారికుండిన మేలు. ³⁰మీ గుడా రములలోనికి తిరిగి వెళ్ళడని నీవు వారితో చెప్పుము. ³¹అయితే నీవు ఇక్కడ నాయొద్ద నిలిచియుండుము. నీవు వారికి బోధింపవలసిన ధర్మమంతటిని, అనగా కట్టడలను

విధులను నేను నీతో చెప్పెదను. ³²వారు స్వాధీనపరచు కొనునట్లు నేను వారి కిచ్చుచున్న దేశ మందు వారు ఆలాగు ప్రవర్తించవలెను. ³³కాబట్టి మీరు కుడికే గాని యెడమకే గాని తిరుగక మీ దేవుడైన యెహోవా ఆజ్ఞా పించినట్లు చేయుటకు జాగ్రత్తపడవ లెను. మీరు స్వాధీన పరచుకొనబోవు దేశములో మీరు జీవించుచు మేలుకలిగి దీర్ఘాయుష్మంతులగునట్లు మీ దేవుడైన యెహోవా మీకు ఆజ్ఞాపించిన మార్గము లన్నిటిలో నడుచుకొనవలెను.

5:28-33 దేవుడు "ఇది మీకు మంచిదే" అని చెప్పడాన్ని గమనించండి. ఈ ఆజ్ఞలు ప్రజలకు భారంగా ఉండడానికి ఇవ్వబడలేదు. దేవుడు వాటిని తన ప్రజల స్వేచ్ఛ కొరకు ఇచ్చాడు. దేవుడు తన న్యాయవిధులను మనకు సంపూర్ణ, ఆరోగ్య, మరియు ఆనందదాయకమైన జీవితము కలగడానికి ఇచ్చాడు.

5:29 "నా ఆజ్ఞలన్నిటిని అనుసరించు మనస్సు వారికుండిన మేలు" ఈ పరిచయ ఆశ్చర్యార్థకము (వారికుండిన," BDB 566 మరియు BDB 678, KB 733, *Qal* అసంపూర్ణకము) పా. ని. లో ముఖ్యంగా యోబు గ్రంథములో, సర్వసాధారణంగా వచ్చిన పదముగా ఉండి, ఇందులో ఇరువది ఐదు సార్లు ఉపయోగింపబడింది (NIDOTTE, వా. 3, పే. 209). ఇక్కడ ఇది ఒక ఆశను వ్యక్తీకరిస్తున్నది (చూ. 2 సమూ. 18:33; కీర్త. 55:6).

దేవుడు మానవులు ఆనందంగా మరియు సమాధానంగా ఉండాలని ఆశిస్తున్నాడు అయితే ఇందులో వారి బాధ్యతలు ఇమిడి ఉన్నాయి. వారు విధేయించినట్లైతే, ఇది వారికి, వారి పిల్లలకు, వారి పిల్లల పిల్లలకు, అలా అందరికీ క్షేమదాయకంగా ఉంటుంది (చూ. ద్వితీ. 27-29).

5:30,31 ఈ రెండు వచనాలలో వరుస ఆదేశాలు ఉన్నాయి:

1. "వెళ్ళుము" - BDB 229, KB 246, *Qal* ప్రార్థనార్థకము, 30వ. వచనం
2. "చెప్పుము" - BDB 55, KB 65, *Qal* ప్రార్థనార్థకము, 30వ. వచనం
3. "తిరిగి వెళ్ళుము" - BDB 996, KB 1427, *Qal* ప్రార్థనార్థకము, 30వ. వచనం
4. "నిలువుము" - BDB 763, KB 840, *Qal* ప్రార్థనార్థకము, 31వ. వచనం
5. "చెప్పుము" - BDB 180, KB 210, *Qal* ప్రార్థనార్థకము, 31వ. వచనం
6. "బోధింపుము" - BDB 540, KB 531, *Piel* అసంపూర్ణము (బహుశా అర్థములో ఇది సందర్భ ఉద్బోధకమై ఉండచ్చు), 31వ. వచనం

5:31 "బోధింపవలసిన ధర్మమంతటిని, అనగా కట్టడలను విధులను" 4:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

□ "వారు స్వాధీనపరచు కొనునట్లు నేను వారి కిచ్చుచున్న దేశ మందు" ఇక్కడ ఈ వచనంలో రెండు క్రయాపదాలు ఉన్నాయి:

1. "ఇచ్చుచున్న" - BDB, 678, KB 733, *Qal* సకర్మక క్రియ
2. "స్వాధీనపరచుకొనుటకు" - BDB, 429, KB 441, *Qal* భావరూపక నిర్మాణము

ఈ వ్యాఖ్య ఈ క్రిందివాటిని ఆధారము చేసికొని ఉంది:

1. అబ్రహాముకు దేవుడు ఇచ్చిన వాగ్దానం, ఆది. 12:1-3; 15:18-21
2. దేవుడు ఇస్సాకుకు ఇచ్చిన వాగ్దానం, ఆది. 26:3-5
3. దేవుడు యాకోబుకు చేసిన వాగ్దానం, ఆది. 28:13-15; 35:9-12
4. దేవుడు ఇశ్రాయేలుకు చేసిన వాగ్దానం, ఆది. 15:16; నిర్గ. 6:4,8; ద్వితీ. 4:38,40; 19:10; 20:16; 21:23; యెహో. 1:2,3,6,11,13,15; 2:9,24; 18:3; 21:43; 24:13

దేవుడు ఇశ్రాయేలీయులకు ఒక ప్రత్యేక దేశాన్ని ఇచ్చాడు/వాగ్దానం చేశాడు, కాని దీని కొరకు ఇశ్రాయేలీయులు (1) తీసికోవాలి, (2) స్థిరపరచుకోవాలి, మరియు (3) అందులో నిబంధన విశ్వాస్యతను కాపాడుకోవాలి (చూ. 4:40; 7:12-13; 8:1-20).

5:32 "కాబట్టి మీరు కుడికే గాని యెడమకే గాని తిరుగక" దేవుని వాక్యము ఒక స్పష్టమైన దారి లేక మార్గమునకు అని చెప్పడానికి సంబంధించిన ఒక జాతీయము ఇది (చూ. కీర్త. 119:105; సామె. 6:23). దేవుని యొక్క స్పష్టమైన దారి/మార్గము నుండి తొలిగిపోవుట ఒక పాపము (చూ. 9:12,16; 17:11,20; 28:14; యెహో. 1:7; 23:6; 31:29; 2 రాజులు 22:2; 2 దిన. 34:2; సామె. 4:27). 2:27లోని నోట్ చూడుము).

5:33 "నడుచుకొనవలెను" ఈ సందర్భంలో "నడుచుట" కు అర్థం "జీవనశైలి" (BDB 229, KB 246, *Qal* అసంపూర్ణకము). బైబిలు విశ్వాసము కేవలం ధర్మశాస్త్రాన్ని అనుసరించడానికి మాత్రమే కాదు, ఇది అనుదిన జీవితము యొక్క శైలి: 24 గంటలు, వారంలో 7 రోజులు విశ్వాసం ద్వారా దేవునితో ఒక సంబంధము. ఈ విశ్వాసం దైవిక జీవితంలో ఒక అంశమై ఉండాలి.

▣ "మేలుకలిగి" ఈ క్రియాపదం (BDB 373, KB 370, *Qal* సంపూర్ణకము) యొక్క అక్షరాక్షర అర్థం "సంతోషపరచుట" లేక "మంచిది." ఈ విశేషణము తరచూ వాగ్దాన భూమిని చెప్పడానికి ఉపయోగింపబడింది (చూ. 1:25,25; 3:25; 4:21,22, మొ.). ఈ క్రియాపదం నిబంధన విధేయతకు దేవుడు చేసిన వాగ్దానమైన మంచి జీవితాన్ని తెలుపుతున్నది (చూ. 15:16; 19:13).

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కిణికొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. ధర్మశాస్త్రము మరియు కృపకు ఉన్న సంబంధమేమిటి? క్రైస్తవులు పది ఆజ్ఞలను పాటించవచ్చా?
2. ధర్మశాస్త్రము యొక్క ఉద్దేశ్యమేమిటి?
3. నిర్గమకాండము 20 మరియు ద్వితీయోపదేశకాండము 5 లోని పది ఆజ్ఞలు ఎందుకు ఒకదానికొకటి తేడాగా ఉన్నాయి?
4. సబ్బాతు యొక్క ఉద్దేశ్యమేమిటి? ఎందుకు మనం శనివారం ఆరాధింపకూడదు?
5. 16-21 వచనాలలో మనకు కనిపించే ఐక్య సిద్ధాంతమేమిటి?

ద్వితీయోపదేశకాండము 6

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
అతిముఖ్యమైన ఆజ్ఞ	మొదటి ఆజ్ఞ యొక్క అర్థం	ముఖ్యమైన ఆజ్ఞ	యెహోవాను ప్రేమించడం ధర్మశాస్త్రం యొక్క సారము (5:32-6:13) 5:32-6:3
6:1-3	6:1-3	6:1-3	
6:4-5	6:4-9	6:4-9	6:4-9
6:6-9			
అవిధేయత విషయంలో హెచ్చరిక		అవిధేయత విషయమై హెచ్చరిక	
6:10-15	6:10-15	6:10-15	6:10-13 సద్భక్తి కొరకు ఒక విన్నపము 6:14-15
6:16-19	6:16-19	6:16-19	6:16-19
6:20-25	6:20-25	6:20-25	6:20-25

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,

4. మొదలుగున్నవి.

పూర్వరంగ అధ్యయనం

6వ. అధ్యాయం పది ఆజ్ఞలకు ఒక ముగింపు పలుకున్నదా లేక పది ఆజ్ఞలలో ఉంచబడిన భావాల విస్తరణ భాగానికి ఒక ప్రారంభమా అనే విషయమై విశ్లేషకుల మధ్య తర్జనభర్జనలు ఉన్నాయి. 5:28-33 వచనాలను బట్టి చూస్తే నాకైతే ఇది స్పష్టంగా మనం ఇక్కడ విధేయతను ఉద్ఘాటించుకొనడానికి ఒక క్రొత్త విషయభాగాన్ని ప్రారంభించినట్లు తెలుస్తున్నది.

- A. చాలామంది 6వ. అధ్యాయాన్ని మొదటి ఆజ్ఞకు విస్తరణము అని, ఇది మన జీవితాలలో యెహోవా యొక్క ప్రధాన్యతను నొక్కి చెప్పుతున్నట్లు భావిస్తున్నారు.
- B. ఆదికాండము 12:1-3 లో అబ్రహాముకు యెహోవా చేసిన ప్రాథమిక వాగ్దానాలు మరియు వాటి నెరవేర్పుల అంశాలను గురించిన వివరాలు ఇందులో కొనసాగింపబడుతున్నాయి (చూ. 6:1, 3, 10, 18, 23).

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 6:1-3

¹నీవును నీ కుమారుడును నీ కుమారుని కుమారుడును ²నీ దేవుడైన యెహోవాకు భయపడి, నేను నీకాజ్ఞాపించు ఆయన కట్టడలన్నియు ఆజ్ఞలన్నియు నీ జీవిత దినములన్నిటను గైకొనుచు నీవు దీర్ఘాయుష్షుంతుడవగునట్లు మీరు స్వాధీనపరచుకొనుటకు ఏరు దాటి వెళ్లచున్న దేశమందు మీరు జరుపుకొనుటకు మీకు బోధింపవలెనని మీ దేవుడైన యెహోవా ఆజ్ఞాపించిన ధర్మమంతయు అనగా కట్టడలు విధులు ఇవే. ³కాబట్టి ఇశ్రాయేలూ, నీ పితరుల దేవుడైన యెహోవా నీతో చెప్పిన ప్రకారము పాలు తేనెలు ప్రవహించు దేశములో మేలు కలిగి బహుగా అభివృద్ధి నొందునట్లు నీవు వాటిని విని అనుసరించి నడుచుకొనవలెను.

6:1 "నేను నీకాజ్ఞాపించు ఆయన కట్టడలన్నియు ఆజ్ఞలన్నియు" 4:1 లోని నోట్ చూడుము.

▣ "నీ దేవుడైన యెహోవా" 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశము: దేవునికి ఉన్న పేర్లు చూడుము.

▣ "బోధించుట... జరుపుకొనుట" 5వ. అధ్యాయం ముగింపుతో పాటు 6వ. అధ్యాయమంతా విధేయత యొక్క అవసరము మీద ఉన్న తీవ్రమైన ఉద్ఘాటనవలె సూచింపబడింది (చూ. 5:29,31,32,33; 6:1,2,3,4,17,24, 25). విధేయత అవశ్యకత మీద ఇదే విధమైన ఉద్ఘాటన క్రొత్తనిబంధనలో మళ్ళీ చెప్పబడింది (చూ. లూకా 6:46; యోహాను 14:21; యాకోబు 2:14-26; 1 యోహాను 5:2). ఆయనను మనం ప్రేమిస్తున్నామని తెలియజేయడానికి ఒక విధానం ఆయన మనకు ఏమి చెప్పుతున్నాడో దానిని చేయడం. ఈ విధేయత యొక్క గురి మొదట దేవుని పట్ల తరువాత మన నిబంధన సహోదరుడు/సహోదరి మీద ఉంచబడింది. దేవుడు ఎప్పుడూ తన కృపను బట్టి (నిబంధన ప్రతిఫలాలు) మొదట ప్రారంభిస్తాడు, అయినప్పటికీ మనం ఆయన నిబంధన షరతులకు లోబడాలని ఆశిస్తాడు!

□ **“మీరు స్వాధీనపరచుకొను. . . దేశమందు”** ఇది సహజంగానే ఆది. 12:1-3 వచనాలను సూచిస్తున్నది. పా. ని. లో “దేశము” అనే విషయం అబ్రహాముకు సంబంధించిన వాగ్దానాన్ని నొక్కిచెప్పుతుండగా క్రొ. ని. లో “వంశము” అనే విషయం దీనిని గురించి చెప్పుతున్నది (యూదా జాతి, యెష్యు కుటుంబము, దావీదు వంశము).

6:2 **“నీవును నీ కుమారుడును నీ కుమారుని కుమారుడును నీ దేవుడైన యెహోవాకు భయపడి”** ఈ కుటుంబ పూజ్యభావం మరియు ఆరాధన ద్వితీయోపదేశకాండములో నొక్కిచెప్పబడుతున్నది (చూ. 4:9-10; 5:29; 6:13; 11:19; 32:46). ఇది ద్వితీ. 5:9 కు సిద్ధాంతపరంగా వ్యతిరేకంగా ఉంది!

□ **“భయపడి. . . గైకొనుచు”** ఈ పూజ్యభావం (BDB 431, KB 432, *Qal* ప్రార్థనార్థకం) ఆయన నిబంధన షరతులన్ని **“పాటించుట”** ((BDB 1036, KB 1581, *Qal* భావరూపక నిర్మాణము) యందు ప్రదర్శింపబడుతున్నాయి!

□ **“అనుసరించుము”** 5:1 లోని నోట్ చూడుము.

□ **“నీ జీవిత దినములన్నియు”** గమనించండి, ఇది జీవనశైలిని గురించి – అనుదిన విధేయత చెప్పబడింది, కేవలం ఒక ప్రత్యేకమైన ఆరాధన కాలాలు లేక వార్షిక విందులను గురించి మాత్రమే కాదు. బైబిలుకు సంబంధించిన విశ్వాసం, జీవనశైలితో కూడిన విశ్వాసాన్ని మరియు పశ్చాత్తాపాన్ని కొనసాగిస్తున్న ఒక ప్రారంభ విశ్వాసం మరియు పశ్చాత్తాపమై ఉంది (చూ. మార్కు 1:15; అ. కా. 3:16,19; 20:21).

□ **“నీవు దీర్ఘాయుష్షుంతుడవగునట్లు”** ఈ వచనం సహజంగా ఎవరైతే వారి తల్లిదండ్రులను గౌరవిస్తారో వారి వ్యక్తిగత దీర్ఘాయుష్షుకు ఒక వాగ్దానం వలె ద్వితీ. 5:16 వచనానికి సంబంధించి ఉన్నట్లుగా విశ్లేషింపబడుతున్నది. ఏది ఏమైనా, ద్వితీ. 4:40; 5:16,33; 6:2; 11:9లో ఈ వచనం పలుమార్లు ఉపయోగింపబడినదానిని బట్టి ఇది ఒక నిలకడగల సమాజానికి ఇచ్చిన వాగ్దానం జాతీయపదంగా ఉంది కాని వ్యక్తిగత దీర్ఘాయుష్షువుకు చెప్పబడింది కాదని స్పష్టముగుతున్నది. దేవుని నిబంధన ఒక దైవభక్తిగల, నిలకడైన, ఆరోగ్యకరమైన, ప్రత్యుత్పత్తి చేసే సమాజం కొరకు రూపొందింపబడింది (చూ. 3వ. వచనం మరియు 4:40 లోని పూర్తి గమనిక).

6:3 క్రియాపదాలు మరియు భావాలు ఎలా మళ్ళీ మళ్ళీ పలుమార్లు చెప్పబడుతున్నాయో గమనించండి.

□ **“మేలుకలిగి”** ఇది 2వ. వచనంలోని **“నీవు దీర్ఘాయుష్షుంతుడవగునట్లు”** అనే వాక్యానికి సమాంతరపదంగా ఉంది. గమనించండి, ఇదే వచనం 5:33; 15:16; 19:13 లలో కూడా చెప్పబడింది.

□ **“పాలు తేనెలు ప్రవహించు దేశములో. . . బహుగా అభివృద్ధి నొందునట్లు”** ప్రజలను తన దగ్గరకు ఆకర్షించడానికి ఇశ్రాయేలీయులను ఒక ప్రత్యేక విధానంలో ఆశీర్వాదించడం యెహోవా యొక్క ప్రాథమిక విధానమైనట్లు చెప్పుకోక తప్పదు. ఏది ఏమైనా, ఈ విధానం ఇశ్రాయేలీయుల అవిధేయత వలన ఫలవంతము కాదు. ద్వితీయోపదేశకాండము 27-29 వచన శాపము మరియు ఆశీర్వాద భాగాలు అబ్రహాము వంశ చరిత్రను అర్థం చేసికోవడంలో ఒక కీలకమై ఉంది. వారు దేవునిని అనుసరించినట్లైతే ఈ అభివృద్ధి వారికి ప్రాప్తిస్తుందని, ఒకవేళ వారు దేవుని అనుసరించక అవిధేయత చూపితే వారికి శాపము ప్రాప్తిస్తుందని ప్రత్యేకించి చెప్పబడింది. ఇశ్రాయేలీయుల చరిత్ర ఒక అవిధేయత.

"పాలు తేనెలు ప్రవహించు దేశము" అనే వచనం పాలస్తీనాను గురించి చెప్పడానికి యుగారిటిక్ మరియు ఐగుప్తీయులు ఇద్దరి గ్రంథాలలోను ఉన్న ఒక సాంకేతిక వచనము. ఇది చాలాసార్లు ఉపయోగింపబడింది (చూ. నిర్గ. 3:8,17; 13:5; 33:3; లేవీ. 20:24; సంఖ్యా. 13:27; 14:8; 16:13; ద్వితీ. 6:3; 11:9; 26:9; 27:3; 31:20).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 6:4-9

⁴ఇశ్రాయేలూ వినుము. మన దేవుడైన యెహోవా అద్వితీయుడగు యెహోవా. ⁵నీ పూర్ణహృదయముతోను నీ పూర్ణాత్మతోను నీ పూర్ణశక్తితోను నీ దేవుడైన యెహోవాను ప్రేమింపవలెను. ⁶నేడు నేను నీకాజ్ఞాపించు ఈ మాటలు నీ హృదయములో ఉండవలెను. ⁷నీవు నీ కుమారులకు వాటిని అభ్యసించజేసి, నీ యింట కూర్చుండునప్పుడును త్రోవను నడుచునప్పుడును పండుకొనునప్పుడును లేచునప్పుడును వాటినిగూర్చి మాటలాడవలెను; సూచనగా వాటిని నీ చేతికి కట్టుకొనవలెను. ⁸అవి నీ కన్నుల నడుమ బాసికమువలె ఉండవలెను. ⁹నీ యింటి ద్వారా బంధములమీదను నీ గవునులమీదను వాటిని వ్రాయవలెను.

6:4 "వినుము" ఇది *shema* (BDB 1033, KB 1570, *Qal* ప్రార్థనార్థకము) అనబడే ఒక హెబ్రీ పదం. 4:1 లో ఇవ్వబడిన పూర్తి నోట్స్ చూడుము. దీని అర్థం "చేయడానికి వినుము". ఇదే బైబిలుకు సంబంధించిన నిబంధన యొక్క గురి. ద్వితీయాపదేశకాండములోని ఈ క్రియాపదం యొక్క ప్రయోగము ఆరాధన సమయాలలోని ఒక ఆరాధనక్రమంగా ఉంది (ఉదా. 4:1; 5:1; 9:1; 20:3; 27:9-10). ద్వితీ. 6:4-6 లోని ఈ ప్రార్థన రెండవ దేవాలయ కాలం నుండి (క్రీ. పూ. 516), యూదా ప్రజలచే ప్రతి ఆరాధన సమయంలో ఉదయం మరియు సాయంత్రాలలో ఇప్పటి వరకు చెప్పబడుతున్నది. ఇదే వారి విశ్వాస ప్రమాణంలోని ముఖ్య ఒప్పుకోలు.

- NASB, NKJV, NET, NIV "ప్రభువు ఒక్కడే"
- NRSV, TEV "ఒక్కడైన ప్రభువు"
- NJB "యెహోవా మాత్రమే"
- LXX "ప్రభువు ఒక్కడే"
- JPSOA "ప్రభువు మాత్రమే"
- REB "మన ఒకేఒక దేవుడైన ప్రభువు"

ఇక్కడ క్రియాపదం లేదు. ఇదే యూదుల ఏకదేవతావాదం యొక్క కేంద్రీయ ఆధారం (ఈ ముఖ్య సిద్ధాంతపరమైన సత్యము సందర్భంలో నొక్కి చెప్పబడనప్పటికీ దీనిని అంగీకరించాలి). ఇశ్రాయేలీయులు దాని పొరుగుదేశాలు, ప్రత్యేకించి కనానీయుల అనేక స్థానిక *Ba'als* ఉద్ధాటనల బహుదేవతావాదానికి భిన్నంగా ఉండినది.

ప్రత్యేక అంశము: ఏకదేవతావాదం (SPECIAL TOPIC: MONOTHEISM)

ప్రత్యేక అంశము: ఏకదేవతావాదం

మానవాళి ఎప్పుడూ భౌతికానికి మించినది ఏదో ఉందనే భావాన్ని కలిగి ఉంటారు (అది. వారి నియంత్రణలో లేని విషయాలు జరుగుతుంటాయి, తుఫానులు, గ్రహణాలు, తోకచుక్కలు, వాతావరణము, సంఘటనలు, మరణము మొ.). మానవశాస్త్రజ్ఞులు సమాధులలో మానవుల లాంటి వారిని కనుగొన్నారని, కాబట్టి జీవితమునకు విస్తరణ ఉందని భావించారు.

మొదటి వ్రాయబడిన సంస్కృతి Sumer (పశ్చిమ తైరు, ఎప్రా నదులు), ఇది క్రీ.పూ. 10,000-8,000 ప్రాంతములో వ్రాయబడింది. వారి దేవుళ్ళను చూసి కోణాలు మరియు వారితో ఉన్న సంబంధాలను తెలియజేయడానికి వారు పద్యాలు వ్రాసారు. మళ్ళీ, వారి బలహీలతలో తో పాటు మానవుల వలె ఉండినారు. వారి సాంప్రదాయాలు నోటిమాటలరూపంలో ఉండేవి, వాటిని వ్రాతరూపంలో ఉంచడానికి చాలా కాలము పట్టింది.

ఇక్కడ ఈ క్రింది వాటి నుండి సిద్ధాంతాలు అభివృద్ధి చెందాయి

1. జీవవాదనకు
2. ఏకదేవత్యముకు
3. అత్యున్నద దేవుడు (లేక ద్వంద్వవాదం)

“ఏకదేవతావాదం” (ఒకే ఒక దేవుడు, స్త్రీ సంబంధము లేని నీతిగల దేవుడు) యొక్క భావము అనేక దేవుళ్ళలో “ఉన్నత దేవుడు” లేక ఇరాయిన్ల ద్వంద్వవాద (జోరోస్ట్రయినిజమ్)లోని మంచి దేవుడు, ఇశ్రాయేలీయులకు మాత్రమే దేవుడు (అబ్రహాము క్రీ.పూ.2000) అని కాదు. ఐరాసులో ఒక ఒకే అరుదైన మినహాయింపు ఉంది (Amenhotep IV, ఈయన Akhenaten అని కూడా పిలువబడ్డాడు, క్రీ.పూ.1367-1350 లేక 1386-1361, వీరు సూర్యదేవుడు, ఒకే ఒక దేవుడు అయిన Aten ఆరాధించారు). J. Assmann, *The Mind of Egypt* (ది మైండ్ ఆఫ్ ఈజిప్ట్), పేజీలు. 216-217 చూడుము.

పా.ని.లో ఈ అంశము అనేక వాక్యాలలో చెప్పబడింది.

1. “మా Elohim లాంటి YHWH మరొకరు లేరు,” నిర్గ. 8:10; 9:14; ద్వితీ. 33:26; 1 రాజులు 8:23
2. ఆయనకు పోటీపడగలిగిన వారెవ్వరు లేరు”, ద్వితీ. 4:35,39; 32:39; 1 సమూ. 2:2; 2 సమూ. 22:32; యెషయా 45:21; 44:6,8; 45:6,21
3. ‘YHWH ఒక్కడే’ ద్వితీ. 6:4; రోమా 3:39; 1 కొరింథీ. 8:4,6; 1 తిమోతి 2:5; యాకోబు 2:19
4. “తనలాంటి వారు ఎవ్వరూ లేరు” 2 సమూ. 7:22; యిర్మియా 10:6
5. “దేవతలలో నీవంటివాడు లేడు” కీర్త. 86:10; యెషయా 37:16
6. “నాకు ముందుగా ఏ దేవుడును నిర్మింపబడలేదు నా తరువాత ఏ దేవుడు నుండడు”, యెషయా 43:10
7. “మరి ఏ దేవుడును లేడు నేను తప్ప ఏ దేవుడును లేడు” యెషయా 45:5,6,22
8. “ఆయనే అన్నిటికీ ఆధారము” యెషయా 45:7 (చూ. ఆమోసు 3:6)
9. “ఏ దేవుడును లేడు ఆయన తప్ప ఏ దేవుడును లేడు” యెషయా 45:14,18
10. “నేనే నేను తప్ప మరి ఏ దేవుడును లేడు” యెషయా 45:21
11. “దేవుడును నేనే మరి ఏ దేవుడును లేడు” యెషయా 46:9

ఈ కీలకమైన సిద్ధాంతము కాలానుగుణ విధానాలలో బయలుపరచబడిందని ఒప్పుకోక తప్పదు. మొదటిలో ఉన్న వ్యాఖ్యలను “henotheism” లేక క్రియాశీలక ఏకదైవత్యము వలె అర్థము చేసికొనవచ్చును (ఇతర దేవుళ్ళు ఉన్నారు, అది., యెహో. 24:15; 2 రాజులు 18:21), మనకైతే ఒకే దేవుడు ఉన్నాడు, చూ. నిర్గ. 15:11; 20:2-5; ద్వితీ. 3:28; 5:7; 6:4,14; 10:17; 32:12; 1 రాజులు 8:23, కీర్త. 83:18; 86:8; 136:1-9).

ఒక ఏకవచనాన్ని (సిద్ధాంతపరమైన ఏకదైవత్యము) తెలియ జేసిన మొదటి పాఠ్యభాగాలు చాలా పురాతనమైనవి (చూ. నిర్గ. 8:19; 9:14; ద్వితీ. 4:35,39; 33:26). పూర్తి మరియు సంపూర్ణ ఆరోపణలు యెషయా 43-46వచనాలలో కనుగొనగలము (చూ. 43:11; 44:6,8; 45:7,14,18,22; 46:5,9).

అన్యదేవుళ్ళను పా.ని. ఈ కింది విధంగా తగ్గించి చూసింది

1. మానవ సృష్టి – ద్వితీ. 4:28; 2 రాజులు 19:18; కీర్త. 115:4-8; 135:15-18; యెషయా 2:8; 17:8; 37:19; 40:19; 41:7,24,29;

44:10,12; 46:6-7; యిర్మియా 10:3-5; ప్రక. 9:10

2. దయ్యలు - ద్వితీ. 32:21; కీర్త. 106:37; యెషయా 8:19; 19:3c; 1 కొరింథీ. 10:20; ప్రక. 9:20

3. వృధా, సూన్యము - ద్వితీ. 32:21; 2 రాజులు 17:15; కీర్త. 31:6; యెషయా 2:18; 41:29; యిర్మియా 2:5; 10:8; 14:22; యిర్మియా 2:5; 8:19

4. దేవుళ్లు లేరు - ద్వితీ. 32:21; 2 దిన. 13:9; యెషయా 37:19; యిర్మియా 2:11; 5:7; 1 కొరింథీ. 8:4-5; 10:20; ప్రక. 9:20

క్రొ.ని.లోని రోమా. 3:30; 1 కొరింథీ. 8:4,6; ఎఫెసీ. 4:6; 1 తిమోతి 2:5; ఇంకా యాకోబు 2:19 వచనాలు ద్వితీ. 6:4నకు జాడగా ఉన్నాయి. మత్తయి 22:36-37; మార్కు 12:29-30; లూకా 10:27 యేసు దీనిని మొదటి ఆజ్ఞగా సూచించాడు. పా.ని. అలాగే క్రొ.ని.లు కూడా ఇతర ఆత్మలు ఉన్నాయి అని నొక్కిచెప్పుచున్నాయి (దయ్యలు, దేవదూతలు), అయితే ఒకే ఒక సృష్టికర్త/విమోచకుడైన దేవుడు (YHWH, ఆ.కా. 1:1).

బైబిలు పరమైన ఏకదేవత్యము క్రింద ఇవ్వబడిన వాటిచేత చిత్రీకరించబడింది

1. దేవుడు ఒక్కడే మరియు అసమానుడు (తర్కబేధము ఊహించబడింది, నిర్దేశించబడింది కాదు)

2. దేవుడు స్వకీయుడు (చూ. ఆ.కా. 1:26-27; 3:8)

3. దేవుడు నీతిమంతుడు (చూ. నిర్గ. 34:6; నెహెమ్యా 9:17; కీర్త. 103:8-10)

4. దేవుడు సహవాసము చేయుటకు (అది., #2) మానవులను తన స్వరూపములో సృజించుకొన్నాడు (ఆ.కా. 1:26-27). ఆయన రోషము కలిగిన దేవుడు (చూ. నిర్గ. 20:2-3)

క్రొ.ని. నుండి

1. దేవుని మూడు నిత్యత్వ, వ్యక్తిగత సాక్షాత్కారాలు ఉన్నాయి (చూ. 8:11లోని ప్రత్యేక అంశము: త్రియేకత్వము)

2. దేవుడు యేసులో పరిపూర్ణముగా, సంపూర్ణిగా బయలుపరచబడ్డాడు (చూ. యోహాను 1:1-14; కొలస్సీ. 1:15-19; హెబ్రీ. 1:2-3)

3. పతనమైన మానవాళిని విమోచించుటకు తన ఏకైక కుమారుని బలియాగము చేయుట దేవుని నిత్య ప్రణాళిగా ఉండినది (యెషయా 53; మార్కు 10:45; 2 కొరింథీ. 5:21; ఫిలిప్పీ. 2:6-11; హెబ్రీయులకు వ్రాసిన పత్రక)

Copyright © 2014 Bible Lessons International

6:5 "నీ పూర్ణహృదయముతోను నీ పూర్ణాత్మతోను నీ పూర్ణకీర్తనోను నీ దేవుడైన యెహో వాను ప్రేమింపవలెను" ఇది దేవుని పట్ల మన స్పందన మన పూర్తి వ్యక్తిత్వ సమావృతంతో ఉండాలని నొక్కిచెప్పే బలమైన ఉద్ఘాటనగా ఉంది. యేసు ఇదే వచనాన్ని లేవీ. 19:18 తో కలిపి, ధర్మశాస్త్రము యొక్క పూర్తి సారాంశాన్ని తెలియజేప్పడానికి ఉపయోగించాడు (చూ. మత్తయి 22:36-38; మార్కు 12:29-34; లూకా 10:27-38).

విశ్వాసుల "ప్రేమ" (BDB 12, KB 17 *Qal* సంపూర్ణము) ఆశించబడి ఉంది. ఆయన పట్ల ఒకని ప్రేమకు ఋజువు వలె విధేయతతో యెహోవా యొక్క నిబంధనను జతచేసి చెప్పడం ద్వితీయోపదేశకాండము యొక్క లక్షణముగా ఉంది (చూ. 5:10; 6:5; 7:9; 10:12; 11:1,13; 13:3; 19:9; 30:6,16,20). 5:10లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము.

"హృదయం" మరియు "మనస్సు" అనే పదాలు తరచూ వ్యక్తి యొక్క పూర్తి తత్వాన్ని తెలియజేయడానికి కలిపి ఉపయోగింపబడ్డాయి (చూ. 4:29; 10:12; 11:13; 13:3; 26:16; 30:2,6,10).

"ఆత్మ" (BDB 659) అనే పదం మానవులు మరియు పక్ష్యాదులు రెండింటిలోను ఉన్న ప్రాణాధారాన్ని (అది., ఊపిరి) తెలుపుతున్నది (ఉదా. ఆది. 1:20-30; 2:7,19; 7:22; యోబు 34:14-15; కీర్త. 104:29,30; 146:4; ప్రసంగి 3:19-21). ఇక్కడ ఇది ఒక ఆసక్తికరమైన కోరికను సూచిస్తున్నది.

"శక్తి" (BDB 547) అనే పదానికి అర్థం "అధికమైన" లేక "బలమైన" (చూ. 2 రాజులు 23:25). ఈ మూడు పదాలు "హృదయం", "ఆత్మ", "శక్తి," ఒక వ్యక్తి యొక్క పూర్తిమంతాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నది కనుక ఇది "పూర్ణ హృదయానికి" సమాంతర పదంగా ఉంది. "పూర్ణ" (BDB 481) అనే పదం నొక్కిచెప్పడానికి మూడుసార్లు చెప్పబడడాన్ని గమనించండి.

ఈ ఆజ్ఞ యేసు చేత ఆజ్ఞలన్నిటి కంటే ప్రధాన ఆజ్ఞగా చెప్పబడింది (చూ. మత్తయి 22:34-40; మార్కు 12:29-30; లూకా 10:25-37). వీటిలో ప్రతది వివిధ రకాల యూదా నాయకుల కొరకు ఉపయోగింపబడ్డాయి. ఏది ఏమైనా, ఇది యేసు మరియు అపోస్తలుల జీవితాలు పా.ని. నుండి క్రొ.ని లోనికి మారుతున్న కాలమని గుర్తించుకోవాలి. ఆ రెండు ఆజ్ఞలు, దేవుడు ప్రేమించడం (ద్వితీ. 6:5) మరియు ఒకరినొకరు ప్రేమించుకోవడం (లేవీ. 19-18) ఖచ్చితంగా క్రొత్త నిబంధన యొక్క సంగ్రహాలు కూడా అయి ఉన్నాయి!

పా.ని. ఆజ్ఞలకు "క్రొ.ని. విశ్వాసులు ఎలా స్పందించారు?" అనే దాని కొరకు ఈ క్రిందవి చూడుము:

1. *How to Read the Bible for All Its Worth* (హౌ టు రీడ్ ది బైబిల్ ఫర్ ఇట్స్ వొర్త్), Douglas Stuart, పేజీలు. 165-169.
2. *Cracking Old Testament Codes* (క్రాకింగ్ ఓల్డ్ టెస్టమెంట్ కోడ్స్), D. Brent Sandy and Ronald L. Giese, పేజీలు 123-125.

6:6 "ఈ మాటలు" "ఈ మాటలు" యెహోవా యొక్క నిబంధనను సూచిస్తున్నాయి, ఇవి మోషే ద్వారా ఇవ్వబడ్డాయి.

▣ "నీ హృదయంలో ఉండవలెను" హెబ్రీలో హృదయం (BDB 523) ఒకని వ్యక్తిగత జీవితము మీద గురి ఉండడాన్ని తెలియజేస్తున్నది. పా.ని. లో దీని ఉద్ఘాటన కూడా క్రొ. ని. లో వలె అంతర్గత విశ్వాసగ్రహణను తెలియజేస్తున్నది (చూ. ద్వితీ. 4:29; 6:5, 6; 10:12; 11:13,18; 13:3; 26:16; 30:2, 6, 10; క్రొ. ని. "నీ పూర్ణ మనస్సుతో," మార్కు 12:30; లూకా 10:27). కొన్ని సార్లు మనం పాత నిబంధన ఒక బహిర్గత ధర్మశాస్త్రమని, క్రొత్తనిబంధన ఒక అంతర్గత విశ్వాసమని తప్పు వ్యత్యాసాన్ని చేస్తుంటాము. బహుశా మనం ఈ భ్రాంతిని యిర్మియా 31:31-34 నుండి పొందాము, ఇక్కడ ఇది "ఒక క్రొత్త హృదయాన్ని" ఉద్ఘాటిస్తున్నది. ఏది ఏమైనా, పా. ని. సయితము ఒక వ్యక్తిగత విశ్వాస తన పూర్ణ మూర్తిమంతాన్ని, క్రియలను, ఉద్దేశాలను తన దేవుడైన యెహోవా వైపుకు త్రిప్పాలని ఆశింపబడ్డాడు.

6:7 "నీవు నీ కుమారులకు వాటిని అభ్యసించజేసి" ఈ క్రియాపదం (BDB 1041, KB 1606, Piel సంపూర్ణము) "పదనుచేయుటకు" మరియు Piel నందు ఇది ఒకే ఒక ఉపయోగం. యుగారిటిక్ నందు ఈ పదము యొక్క అర్థము "తిరిగి చెప్పుట". ఇదే ఈ వచనం యొక్క ప్రధాన ఒప్పుకోలుగా ఉంది. రబ్బీలు ఈ వచనాన్ని Shema "దినమునకు "రెండు సార్లు" ఉదయం మరియు సాయంకాలం చెప్పాలి అనే దానిని చెప్పడానికి ఉపయోగిస్తున్నారు. మనం మన అనుదినచర్యలలో వీలైన ప్రతిచోట దేవుని చిత్తాన్ని గురించి మాట్లాడాలి. విశ్వాసభరితమైన జీవనశైలిని వారి తరాలకు ఇవ్వవలసిన బాధ్యత తల్లిదండ్రులు మీద ఉంది (చూ. ద్వితీ. 4:9; 6:20-25; 11:19; 32:46, 4:9లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము). ఉపదేశించడానికి ఇవ్వబడిన ఈ వివిధ సమయాలు కీర్త. 139:2-6 మరియు సామె. 6:20-22 లలో ఇదే సాహిత్యవిధానంలో చెప్పడం చాలా ఆసక్తికరం. తల్లిదండ్రుల బాధ్యత మీద ఉన్న ఈ ఉద్ఘాటన సామె. 22:6లో మళ్ళీ చెప్పబడింది. మన ఆధునిక సంఘ పాఠశాలలు తల్లిదండ్రుల శిక్షణకు ప్రత్యామ్నాయము కాకపోయినను, ఇది ఖచ్చితంగా సహాయదాయం!

6:8 "నూచ నగా వాటిని నీ చేతికి కట్టు కొనవలెను, అవి నీ కన్నుల నడుమ బాసికమువలె ఉండవలెను" ప్రధమంగా ఈ వచనము చూడడానికి ఒక సాధ్యమువలె ఉపయోగింపబడింది (చూ. LXX). ఇది దేవుని యొక్క వాక్యాన్ని ఒక జీవనశైలిగా ఉపదేశించడం అనే సందర్భమై ఉంది. ఏదిఏమైనా, రబ్బీలు ఈ వచనాన్ని దీనిని అక్షరాక్షర అర్థంతో తీసికొని, ఒక చిన్న చర్మ స్త్రాపును తీసికొని దానికి తోరాలో నుండి కొన్ని వాక్యాలు వ్రాసి ఉంచిన చిన్న పెట్టె (tefillin)ను వారి ఎడమ చేతికి కట్టుకొనేవారు. ఇదే రకమైన పెట్టె వారి తలలకు కూడా కట్టుకొనేవారు. ఈ "రక్షరేకుతాయెతలు" లేక "బాసికాలు (BDB 377) ద్వితీ. 11:18 మరియు మత్తయి 23:5 లలో కూడా ప్రస్తావించబడ్డాయి.

6:9 "నీ యింటి ద్వార బంధములమీదను నీ గవునులమీదను వాటిని వ్రాయవలెను" ఇది మళ్ళీ ఒక దేవునికి మన కుటుంబజీవితంలోనే కాదు కాని మన సాంఘిక జీవితంలో కూడా భాగముందని చెప్పడానికి క శరీర భంగిమ గుర్తుగా ఉంది (అది., ద్వారము, చూ. 21:19; 22:15,24). ఒక ఇంటి గడప (BDB 265) వలె ఇది తరచూ గ్రీకు మరియు రోమా ప్రాపంచికాలలో ఒక దెయ్యపు స్థలమువలె చూడబడింది, యూదా ప్రాపంచకంలో ఇది దేవుని ప్రత్యక్షత వలె ప్రదర్శించబడింది (అది., పస్కా రక్తము ఉంచిన స్థలము, చూ. నిర్గ. 12:7,22,23).

"మీ ద్వారబంధములు" (BDB 1044) అనేది సాంఘిక సమావేశాలు మరియు న్యాయస్థాన స్థలాల వలె సూచించబడవచ్చు (అది., పట్టణ ముఖ్యద్వారాలు). సహజంగా, ఈ చిన్న పెట్టెలు మరియు ద్వారము మీద గుర్తులు (*mezuzah*) లలో అనేక వాక్యభాగాల సముదాయాలు ఉంచబడేవి: ద్వితీ. 6:4-9; 11:13-21 మరియు నిర్గ. 13:1-10,11-16.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 6:10-15

¹⁰నీ దేవుడైన యెహోవా నీ పితరులైన అబ్రాహాము ఇస్సాకు యాకోబులతో చేసిన ప్రమాణమునుబట్టి నిన్ను ఆ దేశములో ప్రవేశపెట్టి, నీవు కట్టని గొప్పవగు మంచి పురములను ¹¹నీవు నింపని మంచి ద్రవ్యముల చేత నింప బడిన ఇండ్లను, నీవు త్రవ్వకపోయినను త్రవ్వబడిన బావులను, నీవు వాటని ద్రాక్షతోటలను ఒలీవల తోటలను నీ కిచ్చిన తరువాత నీవు తిని తృప్తి పొందినప్పుడు ¹²దాసుల గృహమైన ఐగుప్తుదేశములో నుండి నిన్ను రప్పించిన యెహోవాను మరువకుండ నీవు జాగ్రత్తపడుము. ¹³నీ దేవుడైన యెహోవాకు భయపడి ఆయనను సేవింపి ఆయన పేరట ప్రమాణము చేయవలెను. ¹⁴మీరు ఇతర దేవతలను, అనగా మీ చుట్టునున్న జనముల దేవతలను సేవింపకూడదు. ¹⁵నీ మధ్యను నీ దేవుడైన యెహోవా రోషముగల దేవుడు గనుక నీ దేవుడైన యెహోవా కోపాగ్ని ఒకవేళ నీ మీద రగులుకొని దేశములో నుండ కుండ నిన్ను నశింపజేయును

6:10-11 ఇది ఇశ్రాయేలీయులు కనాను దేశాన్ని స్వాధీనపరచుకొనబోతున్నట్లు తెలియజేస్తున్నది (చూ. అది. 15:16). ఇశ్రాయేలీయులు వారి ఇండ్లను, పొలాలను మరియు ద్రాక్షతోటలను కైవసం చేసికోబోతున్నట్లుంది. అయినా 12వ. వచనం వారు ఇది వారి ప్రభువ వలననే గాని వారి శక్తిసామర్థ్యాలను బట్టి కాదని మరిచిపోబోరన్న విషయాన్ని నొక్కిచెపుతున్నది (చూ. 4:9; 8:11-20; కీర్త. 103:2). ఒకవేళ వారు మరిచిపోయినట్లైతే యెహోవా తరిగి వెనుకకు తీసికొంటాడు. మళ్ళీ వారి ఇండ్లను, పొలాలను, ద్రాక్షతోటలను పోగొట్టుకొంటారు (చూ. 28:27-48). దైవ ప్రేమ నిబంధన సంబంధాన్ని బట్టి ప్రారంభవుతుంది కాని మానవ విదేయత దీనిని కొనసాగించవలసి ఉంటుంది.

6:12 "నీవు జాగ్రత్తపడుము" ఈ క్రియపదం (BDB 1036, KB 1581, *Niphal* ప్రార్థనార్థకం) తరచూ ద్వితీయోపదేశకాండ గ్రంథములో ఉపయోగింపబడింది కాని సహజంగా ఇది *Qal* మూలములో ఉపయోగింపబడింది. *Niphal* 2:4; 4:9,15,23; 6:12; 8:6,11; 11:16; 12:13,19,30; 15:9; 23:9; 24:8 లలో కనిపిస్తుంది మరియు సహజంగా "జాగ్రత్త" అనే భావంతో ఉంటుంది!

▣ "మరువకుండ" ఈ క్రియాపదం (BDB 1013, KB 1489, *Qal* అసంపూర్ణకము) ద్వితీయోపదేశకాండ గ్రంథములో పలుమార్లు వస్తున్న హెచ్చరిక (చూ. 4:9,23,31; 6:12; 8:11,14,19[రెండుసార్లు]; 9:7; 25:19).

▣ "దాసుల గృహమైన ఐగుప్తుదేశములో నుండి నిన్ను రప్పించిన" ఇది ద్వితీయోపదేశకాండములో పలుపార్లు దేవుని కృప మొదట ఇశ్రాయేలీయుల మీదికి వచ్చినది అని అనేకసార్లు ఉద్ఘాటించబడుతున్న అంశము (చూ. ద్వితీ. 4:10; 5:29; 6:2). పా.ని. ను ఒక ధర్మశాస్త్రముగాను, క్రొ.ని. ను ఒక కృపగాను చెప్పడం చాలా భాధాకరమైన విషయం (మార్టిన్ లూథర్).

6:13 ఈ వచనం ఇశ్రాయేలీయులు విజయవంతంగా వాగ్దన దేశములోనికి ప్రవేశిస్తే వారు యెహోవాకు చేయవలసిన అనేక విషయాలను గురించి చెబుతున్నది:

1. "నీ దేవుడైన యెహోవాకు మాత్రమే భయపడి" BDB 431, KB 432, *Qal* అసంపూర్ణకము
2. "ఆయనను ఆరాధించి" - BDB 712, "సేవించి" KB 773, *Qal* అసంపూర్ణకము
3. "ఆయన పేరట ప్రమాణము చేయవలెను" - BDB 989, KB 1396, *Niphal* అసంపూర్ణకము . 5:11 లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము.

ఇవన్నీ కూడా ఆరాధనకు సంబంధించినవి, మరియు ఇవి తరచూ మోషే రచనలలో ఉపయోగింపబడ్డాయి.

ఇశ్రాయేలీయుల ఆచార ఆరాధనలో యెహోవా యొక్క నామముందు వ్యాఖ్యలను చేసి వాడుతారు. ఈ వచనాన్ని మత్తయి 4:10లో దుష్టుడుతో తన భేటీలో ఉపయోగించాడు. ఆయన 13వ. వచనంలో "భయము" అనే పదాన్ని మార్చి, "ఆరాధన" అనే పదాన్ని ఉపయోగించాడు, ఇది ఈ రెండు పదాలు పర్యాయపదాలు అనే విషయాన్ని తెలుపుతున్నది. దేవుని యొక్క పేరు ఆయన లక్షణాన్ని మరియు మూర్తిమంతాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది.

6:14 ఈ వచనం 13వ. వచనంలోని జాబితాకు మరొక అవశ్యకతను జతచేస్తున్నది:

4. "ఇతర దేవుళ్లను అనుసరింపకూడదు" - BDB 229, KB 246, *Qal* అసంపూర్ణకము

ఇక్కడ కనానీయుల యొక్క సంతాన సాఫల్య దేవుళ్ళు పూర్తిగా నిషేధింపబడ్డారు.

□ "దేవుళ్ళు. . .దేవుళ్ళు" ఇవి *Elohim* (BDB 43) మరియు *El* (BDB 43) అనే పదాలు. 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

6:15 "నీ మధ్యను నీ దేవుడైన యెహోవా" ఇదే సృష్టించడానికి వెనుక ఉన్న ఉద్దేశ్యము. తన పోలిక మరియు స్వరూపముందు సృష్టించబడిన వారి మధ్యలో నివసించాలని దేవుడు ఆశించాడు (చూ. ఆది. 1:26-27). ఇది మెస్సయకు సంబంధించిన భావమైన *Immanuel*, "దేవుడు మనతో ఉన్నాడు" అనేది దీని అర్థం (చూ. యెషయా 7:14 మరియు మత్తయి 28:20).

□ "రోషముగల దేవుడు" ఈ హెబ్రీ పదము "పట్టుదలగల" లేక "అసూయగల" (BDB 888, చూ. ద్వితీ. 4:24; 5:9; 4:24 లోని నోట్ చూడుము)అనే అర్థాన్ని ఇవ్వగలదు. ఈర్ష అనేది ఒక ప్రేమతో కూడిన పదం. ఎవరిపట్లైతే మనకు లోతైన, కట్టుబడిన ప్రేమ ఉందో అక్కడ మాత్రమే ఈర్ష పుట్టుతుంది. ఇది మానవ, కుటుంబ పదాలతో దేవుని ప్రేమను మానవీకరణ చేయబడి చెప్పబడిన మరొక విధానం. 2:15 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

□ "నీ దేవుడైన యెహోవా కోపాగ్ని ఒకవేళ నీ మీద రగులుకొని దేశములో నుండ కుండ నిన్ను నశింపజేయును" దేవుని ప్రేమను బయలుపరచినట్లే ఈ గ్రంథము దేవుని కోపాన్ని కూడా బయలుపర్చుతున్నది. ఆయన ప్రేమతో మనలను పొంగిపొర్లింపజేసిన ఈ గ్రంథము ఆయన కోపంతో మనలను ఆశ్చర్యపర్చుతున్నది ("కోపాగ్ని" BDB 354, KB 351, *Qal* అసంపూర్ణకము, చూ. 11:16-17; 31:16-17; న్యాయ. 2:14; 6:13, మరియు "తుడిచివేయుట" లేక "నిర్మూలించుట" BDB 1029, KB 1552, *Hiphil* సంపూర్ణకము, చూ. 1:27; 2:22; 9:20; యెహో. 9:24). దేవుని ప్రేమ మరియు ఆయన కోపానికి మధ్య ఉన్న సంబంధాన్ని అర్థం చేసికోడానికి ద్వితీ. 5:9 వచనాన్ని 7:9 వచనంతో పోల్చి చూడండి. దేవుడు తండ్రి నుండి మూడు నాలుగు తరాల వరకు జీవినశైలి, పాపములను రప్పించునట్లు, ఆయనను ప్రేమించే వారి విశ్వాస ఆశీర్వాదాలను వేయి తరముల వరకు రప్పించును. దేవుని ప్రేమను నిరాకరిస్తే అది దేవుని కోపమై ఉంది. యెషయా దేవుని కోపాన్ని "ఆయన ఆశ్చర్యమైన కార్యము" అని పిలుస్తున్నాడు (చూ. యెషయా 28:21).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 6:16-19

¹⁶మీరు మస్యాలో మీ దేవుడైన యెహోవాను శోధించి నట్లు ఆయనను శోధింపకూడదు. ¹⁷మీ దేవుడైన యెహోవా ఆజ్ఞలను, అనగా ఆయన నీకు నియమించిన శాసనములను కట్టడలను జాగ్రత్తగా ఆచరింపవలెను. ¹⁸నీకు మేలు కలుగునట్లును, నీ యెదుటనుండి నీ సమస్త శత్రువులను వెళ్లగొట్టడనని ¹⁹యెహోవా చెప్పిన ప్రకారము నీ పితరులతో ప్రమాణముచేసిన ఆ మంచి దేశములో నీవు ప్రవేశించి దాని స్వాధీన

పరచుకొనునట్లును, నీవు యెహోవా దృష్టికి యధార్థమైనదియు ఉత్తమమైనదియు చేయవలెను.

6:16 “మీరు మస్సాలో మీ దేవుడైన యెహోవాను శోధించి నట్లు ఆయనను శోధింపకూడదు” “శోధన” అనే ఈ స్థలానికి పేరు *massah* (BDB 650). ఇది నిర్గ. 17-7లో సంభవించిన ఒక సంఘటనకు సూచనగా ఉంది (“శోధింపబడుట” BDB 650, KB 702, *Piel* సంపూర్ణము), ఇక్కడ దేవుని యొక్క అనుగ్రహము మరియు పుత్ర్యక్షతకు విరోధంగా సణుగుకొంటున్నారు (చూ. ద్వితీ. 9:22; 33:8). వారు అవిశ్వాసాన్ని చూపుతున్నారు (చూ. కీర్త. 95:8; హెబ్రీయులకు 3-4). దీనిని తిరగి చేయకండి (“శోధన” *Piel* అసంపూర్ణము)! ఈ వచనాన్ని యేసు సాతానుతో తనకు కలిగిన శోధన అనుభవంలో కూడా ఉపయోగించాడు (చూ. మత్తయి 4:7; లూకా 4:12).

6:17 “మీ దేవుడైన యెహోవా ఆజ్ఞలను . . . జాగ్రత్తగా ఆచరింపవలెను” 6:3 లోని నోట్ చూడుము. ఈ విధేయత మీద ఉన్న నిరంతర ఉద్ఘాటన (5:1 లోని నోట్ చూడుము) ప్రభలమవుతూ నిబంధన సహవాస సంబంధానికి వేదికను వేస్తున్నది. దేవుడు మానవాళికి ఇచ్చిన నిబంధనలన్ని మొదట ఆయనచే షరతులు లేనివిగా ప్రారంభించబడ్డాయి కాని అవన్నీ షరతులతో ప్రతిస్పందించబడాలి (చూ. 5:32, 33; 6:1, 2, 3, 17, 24, 25).

▣ “ఆజ్ఞలు. . . ఆయన శాసనములు మరియు ఆయన కట్టడాలు” 4:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

6:18 ఇక్కడ ఇశ్రాయేలు అనుభవాలను అర్థము చేయడానికి మూడు పదాలు ఉన్నాయి:

1. “నీవు యెహోవా దృష్టికి యధార్థమైనదియు ఉత్తమమైనదియు చేయవలెను” - క్రియ, BDB 793 I, KB 889, *Qal* సంపూర్ణము, “చేయుము”
 - a. “యధార్థమైనది” - BDB 449 అర్థము “యధార్థము,” “ఇష్టమైనది” చూ. నిర్గ. 15:26; ద్వితీ. 6:18; 12:25,28; 13:18; 21:9
 - b. “మంచిది” - BDB 373 II, రెండుసార్లు ఉపయోగింపబడింది, “ఏదైతే సంతోషపెట్టుతుందో,” చూ. ఆది. 16:6; ద్వితీ. 12:28 (BDB 375 III, వ. 24)
2. “నీకు మేలు కలుగునట్లు” - BDB 405, KB 408, *Qal* అసంపూర్ణము, “మంచిగా ఉండు,” చూ. 4:40;5:16,29,33; 6:3,18; 12:25,28; 22:7

మూడు కూడా 12:25,28 లో ఉండడాన్ని గమనించండి. ఒకవేళ ఇశ్రాయేలీయులు నిబంధన షరతులను అనుసరించినట్లైతే, యెహోవా వారిని సంపన్నతతో మరియు దీర్ఘాయుష్యులుగా ఉంచుతాడు!

6:19 “నీ యెదుటనుండి నీ సమస్త శత్రువులను వెళ్లగొట్టదనని” దేవుడు వారికి వాగ్దాన దేశాన్ని ఇచ్చాడు (“వెళ్లగొట్టుట ద్వారా”, BDB 213, KB 239, *Qal* భావరూపక నిర్మాణము, చూ. ఆది. 15:16-21). ఆయన వారికి సైనిక విజయాన్ని ఇచ్చాడు, అయితే ఇప్పటికీ ఇశ్రాయేలీయులు యుద్ధమునకు సిద్ధపడి, యుద్ధానికి వెళ్ళవలసి ఉంది. బహుశా ఇది దేవుని అనుగ్రహాన్ని మరియు అవసరమైన నమ్మకమైన నిబంధనకు సంబంధించిన ప్రతి స్పందన తెలియజేయడానికి ఇది మంచి మిశ్రమముగా ఉంది (చూ. యెహో. 1:12).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 6:20-25

²⁰ఇకమీదట నీ కుమారుడుమన దేవుడైన యెహోవా మీకాజ్ఞాపించిన శాసనములు కట్టడలు విధులు ఏవని నిన్ను అడుగునప్పుడు ²¹నీవు నీ కుమారునితో ఇట్ల నుముమనము ఐగుప్తులో ఫరోకుదాసులమైయుండగా యెహోవా బాహుబలముచేత ఐగుప్తులోనుండి మనలను రప్పించెను. ²²మరియు యెహోవా ఐగుప్తుమీదను ఫరో మీదను అతని యింటివారందరి మీదను బాధకరములైన గొప్ప సూచకక్రియలను

అద్భుతములను మన కన్నుల యెదుట కనుపరచి, ²³తాను మన పితరులతో ప్రమాణము చేసిన దేశమును మనకిచ్చి మనలను దానిలో ప్రవేశ పెట్టుటకు అక్కడ నుండి మనలను రప్పించెను. ²⁴మనకు నిత్యము మేలు కలుగుటకై యెహోవా నేటివలె మనలను బ్రదికించు నట్లు మన దేవుడైన యెహోవాకు భయపడి యీ కట్టడల నన్నిటిని గైకొనవలెనని మన కాజ్ఞాపించెను. ²⁵మన దేవుడైన యెహోవా మన కాజ్ఞాపించినట్లు ఆయన సన్నిధిని ఈ సమస్తమైన ఆజ్ఞలను అనుసరించి మనము నడుచు కొనునప్పుడు మనకు నీతి కలుగును.

6:20 ఇది పిల్లల యొక్క ఆత్మసంబంధిత, నిబంధన సంబంధిత శిక్షణ మీద ఉన్న నిరంతర ఉద్ఘాటన (4:10 లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము).

ఈ వాక్యభాగము యొక్క అసహజ విషయం (అది, 20-33 వచనాలు) ప్రత్యక్షసాక్ష్యులందరూ మరణించారని మరియు వారి వంశాలు జరిగిన కథను చెప్పుతున్నారని తెలియజేస్తున్నది. కాబట్టి, ఇది ఒక ప్రార్థనా ప్రకరణముగా మారింది (అది, "మీ పిల్లలు అడిగినప్పుడు. . . మీరు చెప్పాలి. . . , నిర్గ. 12:26,27; 13:14-15; ద్వితీ. 6:20-25; యెహో. 4:6-7, 21-24).

6:21 "బాహుబలముతో" 4:34 లోని నోట్స్ చూడుము.

6:22 ఇది ఐగుప్తులోని పది తెగులను సూచిస్తున్నది. ఒక్కొక్క తెగులు ఒక్కొక్క ఐగుప్తు దేవునికి ఇచ్చిన న్యాయతీర్పుగా ఉంది. స్పష్టంగా ఈ తెగులు, ఒకడు ఇందులో కొంత విపత్తు ఇమిడి ఉంది అని అనుకోన్నప్పటికీ, దీని కాలం దాదాపు పద్దెనిమిది మాసములు పట్టింది. దేవుడు వారిని మరి కొంత తొందరగా విడుదల చేసి ఉండచ్చు కాని ఆయన ఐగుప్తీయుల అలాగే హెబ్రీయుల విశ్వాసంతో దేవుడు వ్యవహరిస్తున్నట్లు నేను వ్యక్తిగతంగా భావిస్తున్నాను. ఐగుప్తును విడిచిన మిశ్రమ జనసమూహంలో కొంతమంది ఐగుప్తీయ విశ్వాసులు కూడా కలిసి ఉండినారు.

6:24 ఈ వచనం ఇశ్రాయేలీయులు దేవుని ఆజ్ఞలకు విధేయిస్తే వచ్చే ప్రయోజనాలను గురించి చెప్పుతున్నది (1) ఎప్పటికీ వారి మంచికే (BDB 375 III, చూ. 18వ.వ) మరియు (2) వారు జనుల వలె (ఉదా. 4:1; 8:1; 30:16,19) బ్రతుకుట కొరకు (BDB 310, KB 309, *Piel* భావరూపక నిర్మాణం)

▣

NASB, NKJV,
TEV "ఎల్లప్పుడు"
NRSV "ఎప్పటికీ"
NJB "నిరంతరము"

ఇది నిజానికి శాశ్వతము కొరకు ఒక సాధ్యశ్యముగా ఉపయోగించిన నిర్మాణము "అన్ని" (BDB 481) మరియు "దినములు" (BDB 398) (చూ. 5:29; 28:33; Gen. 6:5; Ps. 52:1, Robert B. Girdlestone, *Synonyms of the Old Testament* [సినానమస్ ఆఫ్ ది ఓల్డ్ టెస్టమెంట్], పే. 316 చూడుము).

6:25 "మనకు నీతి కలుగును" అబ్రహాము యొక్క ప్రారంభ విశ్వాసాన్ని/నమ్మకాన్ని మరియు తగిన విధేయతను యెహోవా ఒక "నీతి" వలె అంగీకరించినట్లు (చూ. ఆది. 15:6) ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క నిబంధన విధేయతను నీతిగా ఎంచినాడు (చూ. 24:13). 1:16 లోని ప్రత్యేక అంశము: నీతి చూడుము.

▣ "ఈ సమస్తమైన ఆజ్ఞలను అనుసరించి మనము నడుచుకొనునప్పుడు" ఈ వాగ్దానాల యొక్క మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పబడుతున్న షరతుల లక్షణాలను గమనించండి:

1. "మీరు జారత్తగా" - BDB 1036, KB 1581, *Qal* అసంపూర్ణము, చూ. 4:6,9,40; 5:1,10,12,29,32; 6:2,3,17(రెండుసార్లు)

2. "అనుసరించుటకు" - BDB 793, KB 889, *Qal* భావరూపకము, చూ. 4:6; 5:1,15,27,32; 6:1,3,18,24,25. 5:1 లోని నోట్ చూడుము.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశించబడి ఉన్నాయి.

1. 6వ. అధ్యాయం ఎలా పది ఆంశాలకు సంబంధించినదిగా ఉంది?
2. నిబంధనకు విధేయించుట అనే అంశము ఎందుకు ఇంతగా నొక్కి చెప్పబడింది?
3. ద్వితీ. 6:4-6 యొక్క ప్రాముఖ్యత ఏమిటి మరియు ఇలా ఎలా బహుదేవతావాదం, అద్వితీయతావాదం, ఏకదేవతావాదానికి సంబంధించినదిగా ఉంది?
4. పిల్లల యెడల విశ్వాసులైన తల్లిదండ్రుల యొక్క బాధ్యత ఏమిటి?
5. పా.ని. మరియు క్రొ.ని.ల యొక్క "నీతి" అనే పదాల యొక్క గురియైన శబ్ధార్థము మరియు బైబిలు యొక్క ప్రయోగాలను వివరింపుము.

ద్వితీయోపదేశకాండము 7

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
ఎన్నకొనబడిన జనాంగము	కనానుదేశములోని జీవితం	యెహోవా యొక్క సొంత జనాంగము	ప్రత్యేక జనాంగమైన ఇశ్రాయేలీయులు
7:1-5	7:1-6	7:1-6	7:1-6
7:6-11			దేవుని ఎన్నిక మరియు ఆయన అనుగ్రహం
	7:7-11	7:7-11	7:7-11
విధేయతను బట్టి ఆశీర్వాదాలు		విధేయతను బట్టి ఆశీర్వాదాలు	
7:12-16	7:12-16	7:12-16	7:12-15 7:16
			యెహోవా యొక్క శక్తి
7:17-26	7:17-26	7:17-26	7:17-20 7:21-24 7:25-26

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,

4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 7:1-5

¹నీవు స్వాధీనపరచుకొనబోవు దేశములోనికి నీ దేవు డైన యెహోవా నిన్ను చేర్చి బహు జనములను, అనగా సంఖ్యకును బలమునకును నిన్ను మించిన హిత్తీయులు గిర్గాషీయులు అమోరీయులు కనానీయులు పెరిజీయులు హివీయులు యెబూసీయులను ఏడు జనములను నీ యెదుటనుండి వెళ్లగొట్టిన తరువాత ²నీ దేవుడైన యెహోవా వారిని నీకప్పు గించునప్పుడు నీవు వారిని హతము చేయవలెను, వారిని నిర్మూలము చేయవలెను. వారితో నిబంధన చేసికొనకూడదు, వారిని కరుణింప కూడదు, ³నీవు వారితో వియ్యమందకూడదు, వాని కుమారునికి నీ కుమార్తె నియ్యకూడదు, నీ కుమారునికి వాని కుమార్తెను పుచ్చుకొనకూడదు. ⁴నన్ను అనుసరింప కుండ ఇతర దేవతలను పూజించునట్లు నీ కుమారుని వారు మళ్లించుదురు, అందునుబట్టి యెహోవా కోపాగ్ని నీమీద రగులుకొని ఆయన నిన్ను త్వరగా నశింపజేయును. ⁵కావున మీరు వారికి చేయవలసినదేమనగా, వారి బలిపీఠ ములను పడద్రోసి వారి విగ్రహములను పగులగొట్టి వారి దేవతాస్తంభములను నరికివేసి వారి ప్రతిమలను అగ్నితో కాల్చవలెను.

7:1 "హిత్తీయులు" 1:4 లోని ప్రత్యేక అంశము: కనానులో ఇశ్రాయేలీయుల కంటి ముందు నివసిస్తుండినవారు చూడుము.

▣ "ఏడు జనములు" చెప్పబడిన జాతుల జాబితారు 10, 7, 3, లేక 1 వచనాలకు భిన్నంగా ఉన్నాయి (అది., కనానీయులు లేక అమోరీయులు).

7:1-5 కనానులో నివసిస్తున్న జాతి సమూహాలకు తప్పని సరియైన ఇశ్రాయేలీయుల ప్రతిస్పందనకు అనేక క్రియాపదాలు ఉపయోగింపబడ్డాయి:

1. "వెళ్లగొట్టవలెను" - 1వ. వ, BDB 675, KB 730, *Qal* సంపూర్ణము, దీని అక్షరాక్షరార్థం "సాగనంపుట," చూ. 2 రాజులు 16:6; ఇక్కడ సాదృశ్యంగా "నిర్మూలము చేయుము," చూ. 2వ. వ.
2. "నీ దేవుడైన యెహోవా వారిని నీకు అప్పగించునప్పుడు" - 2వ. వ, BDB 678, KB 733, *Qal* సంపూర్ణము, చూ. 23వ. వ; సంఖ్య. 21:3, అలాగే 1 రాజులు 14:16 లోని వారి పాపమును బట్టి దేవుడు వారికి ఇది చేయును
3. "నీవు వారిని నిర్మూలము చేయవలెను" - 2వ. వ, BDB 645, KB 697, *Hiphil* సంపూర్ణము, "నాశనము," చూ. నిర్గ. 9:25; 21:20; 7:2 (రెండుసార్లు)
4. "వారిని హతము చేయవలెను" - 2వ. వ. BDB 355, KB 353, *Hiphil* భావరూపక నిరపేక్షకము, చూ. 2:34; 3:6 (రెండుసార్లు); 7:2 (రెండుసార్లు)
5. "నిబంధన చేసికొనకూడదు" - 2వ. వ. DB 503, KB 500, *Qal* అసంపూర్ణకము, "నిబంధన ప్రభావితం చేయబడకూడదు," చూ. నిర్గ. 23:32; 34:12
6. "వారిని కరుణింపకూడదు" - 2వ. వ. BDB 335, KB 334, *Qal* అసంపూర్ణకము, చూ. 16వ. వ; 13:8
7. "నీవు వారితో వియ్యమందకూడదు" - 3వ. వ. BDB 368, KB 364, *Hithpaal* సంపూర్ణకము, అక్షరాక్షరార్థం "అల్లుడు కాకూడదు," చూ. ఆది. 34:9; యెహో. 23:12

8. "వారి బలిపీఠములను పడద్రోసి" - 5వ. వ. BDB 683, KB 736, *Qal* అసంపూర్ణకము, చూ. 12:3; నిర్గ. 34:13 (23:24); 2 రాజులు 23:12; 2 దిన. 31:1
9. "వారి దేవతా స్థంభములను నరికి వేసి" - 5వ. వ. BDB 990, KB 1402, *Piel* అసంపూర్ణకము, చూ. 2 రాజులు 11:18; పురుష సాఫల్య దేవుడు, *Ba'al* యొక్క లింగసంబంధిత రాతి ప్రతిమలు, చూ. 2 దిన. 31:1
10. "వారి విగ్రహములను పగులగొట్టి" - 5వ. వ. BDB 154, KB 180, *Piel* అసంపూర్ణకము, చూ. 25వ. వ; 12:3; 2 దిన. 14:3; 31:1; 34:4,7
11. "వారి ప్రతిమలను అగ్నితో కాల్చవలెను" - 5వ. వ, BDB 976, KB 1358, *Qal* అసంపూర్ణకము, చూ. 1 దిన. 14:12; మీకా 1:7 లో విగ్రహారాధన ఆచార వస్తువులు కాల్చబడ్డాయి

7:2 "వారిని నిర్మూలము చేయవలెను" ఇది *herem* (BDB 355, KB 353, *Hiphil* భావరూపక నిరపేక్షకము). దీని అర్థము నాశనము కొరకు దేనినైనా దేవునికి అర్పితం చేయడం. ఈ భావానికి క్రొ. ని. భావము *carban*. ఇది పరిశుద్ధతకు లేక దేనినైనా దేవుని ఉపయోగం కొరకు వేరుగా ఉంచడం అనే ఆలోచనకు సంబంధించినదిగా ఉంది. ఇది చాలా పవిత్రంగా ఉంచబడింది కనుక మానవు ప్రయోజం కొరకు దీనిని ఉపయోగించకూడూ, దీని పవిత్రతను అలాగే కాపాడడానికి ఉన్న ఒకే ఒక దారి దానిని నాశనం చేయడమే. కాబట్టి, ఇశ్రాయేలీయులు పరిధిలో పట్టణాలు స్వాధీనం చేసికొన్నప్పుడు, పురుషులు, కొన్ని సార్లు స్త్రీలు, పిల్లలు, జంతుపక్ష్యాదులు చంపబడేవి. చూడడానికి ఆధునికులకు ఇది చాలా క్రూరమైనదిగా కనిపిస్తుంది అయితే ఆ కాలంలో ఇది ఒక సహజమైన ఆచారము. దీనికి ఒక మంచి ఉదాహరణ యెషయా 6 లోని యెకోలేక యెహో. 10:28-35 లోని లాకీషు. ఆదికాండము 15:16; సంఖ్యా. 33:55; యెహో. 23:13 వాక్యభాగాలు కనానీయులను పూర్తిగా హతము చేయడానికి గల సిద్ధాంతపరమైన కారణాన్ని తెలియజేస్తున్నాయి.

▣ "వారితో నిబంధన చేసికొనకూడదు" ఈ ఆజ్ఞను ఇశ్రాయేలీయులు అనుసరించలేక పోయినందుకు యెషయా 9వ. అధ్యాయం మనకు ఒక చారిత్రాత్మక ఉదాహరణను ఇచ్చింది.

▣

NASB	"వారిపట్ల దయచూపించకండి"
NKJV	"వారి మీద కనికరము చూపించకండి"
NRSV	"కనికరము చూపించకండి"
TEV	"వారికి ఎలాంటి కనికరము. . .చూపించకూడదు"
NJB	"వారి మీద ఎలాంటి జాలి . . .పడద్దు"

ఈ వ్యతిరేక క్రియాపదం (BDB 335 I, KB 334, *Qal* అసంపూర్ణకము) "దయచూపించుము" లేక "కనికరపడుము". ఏది ఏమైనా, ఇశ్రాయేలీయులకు ఈ ఎంపిక లేదు (చూ. 16వ. వ; 13:11-16; 19:13,21; 25:12). కనికరపడితే ఈ దేశాన్ని కల్మషం చేస్తుంది; కనికరము యెహోవా క్షమించలేని దానిని అది క్షమిస్తుంది!

7:3 "నీవు వారితో వియ్యమండకూడదు" ఇక్కడ ఎలాంటి జాతి విభేదము లేదు; ఇక్కడ మతపరమైన కారణాలు ఉన్నాయి (చూ. నిర్గ. 34:12-17). దీని గురించిన ప్రధాన వాక్యభాగాలు ఎజ్రా 10 మరియు నెహెమ్యా 13లో ఉన్నాయి. తన ప్రజలు కనానీయులను వివాహం చేసికోవడం ఇష్టపడుటలేదు, దీనికి కారణం వారి విగ్రహారాధన, ఇలా వివాహము చేసికోవడాని బట్టి వారి హృదయాలు ఆయనకు దూరమై తనను తాను లోకానికి బయలుపరచుకొన్న బయలుపాటును పాడుచేస్తుంది.

7:4 “నన్ను అనుసరింప కుండ . . . నీ కుమారుని వారు మళ్ళించుదురు” సంఖ్యా. 33:55; యెహో. 23:13 వచనాలను చూడండి. ఒకని చట్టపరమైన యూదుడని చెప్పడానికి తల్లి ఒక కీలకమై ఉంది అనే ఆధునిక యూదా భావం ఇక్కడనుండే పుట్టింది.

7:5 “పడద్రోసి. . . పగులగొట్టి. . . నరికివేసి. . . అగ్నితో కాల్చవలెను” 7:1-5 లోని పూర్తి పట్టిక చూడుము.

▣ “దేవతాస్థంభములు” KJV తర్జుమాలో “గీతకట్టుపనులు” అని ఉంది. దీని అక్షరాక్షర అర్థం “స్త్రీ దేవత యొక్క కొయ్య చిహ్నాలు” (BDB 81). ఇది లోపబడిన ఉన్న మగ సంతానసాఫల్య దేవుడు Baal రాతి స్థంభము ప్రక్కన నాటబడిన ఒక కొయ్య స్థంభమై ఉంది. Asherah లేక Ashartes లు స్త్రీ సహవాసిగా ఉండి, ఇది ఈ కొయ్య స్థంభముచే గుర్తింపబడుతున్నది. నాటబడినవి బ్రతికుండే చెట్టులో లేక చెక్కబడిన స్థంభాలో స్పష్టంగా మనకకు తెలియదు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 7:6-11

“నీవు నీ దేవుడైన యెహోవాకు ప్రతిష్ఠిత జనము, నీ దేవుడైన యెహోవా భూమిమీదనున్న సమస్త జనములకంటే నిన్ను ఎక్కువగా ఎంచి, నిన్ను తనకు స్వకీయజనముగా ఏర్పరచుకొనెను. ⁷మీరు సర్వజనముల కంటే విస్తారజనమని యెహోవా మిమ్మును ప్రేమించి మిమ్మును ఏర్పరచు కొనలేదు. సమస్త జనములకంటే మీరు లెక్కకు తక్కువేగదా. ⁸అయితే యెహోవా మిమ్మును ప్రేమించు వాడు గనుకను, తాను మీ తండ్రులకు చేసిన ప్రమాణమును నెరవేర్చువాడు గనుకను, యెహోవా బాహుబల ముచేత మిమ్మును రప్పించి దాసుల గృహములో నుండియు ఐగుప్తురాజైన ఫరో చేతిలోనుండియు మిమ్మును విడిపించెను. ⁹కాబట్టి నీ దేవుడైన యెహోవా తానే దేవుడనియు, తన్ను ప్రేమించి తన ఆజ్ఞల ననుసరించి నడుచుకొనువారికి తన నిబంధనను స్థిరపరచువాడును వేయితరములవరకు కృపచూపువాడును నమ్మతగిన దేవుడు ననియు, తన్ను ద్వేషించువారిలో ప్రతివానిని బహిరంగ ముగా నశింపచేయుటకు వానికి దండన విధించువాడనియు నీవు తెలిసికొనవలెను. ¹⁰ఆయన తన్ను ద్వేషించువాని విషయము ఆలస్యము చేయక బహిరంగముగా వానికి దండన విధించును ¹¹కాబట్టి నేడు నేను నీకాజ్ఞాపించు ధర్మము, అనగా విధులను కట్టడలను మీరనుసరించి నడుచు కొనవలెను.

7:6 “ప్రతిష్ఠిత జనము. . .దేవుడు ఏర్పరచుకొనెను” పా.ని. లోని ఎంపిక (అది., “ఎన్నుకోవడం” - BDB 103, KB 119, *Qal*, PERFECT) ఒక పరిచర్య కొరకై ఉండినది, ప్రతిసారి ఇందులో రక్షణ చేరికై ఉండదు (చూ. యెషయా 44:28; 45:1 లోని కోరేషును చూడుము).

“ఎన్నుకొనుట,” అనేది “పరిశుద్ధత” కువలె యెహోవాతో వారి సంబంధంగా ఎక్కు పనిచేస్తుంది అంతేగాని క్రొ. ని. లో విశ్వాసులకు “పరిశుద్ధులు” అనే ఉపయోగం వలె వ్యక్తిగత దైవభక్తికి ఉపయోగింపబడదు. దేవుడు లోకాన్ని ఎన్నుకోడానికి ఇశ్రాయేలీయులు ఒక జనాంగాన్ని ఎన్నుకొనునట్లు వారిని ఎన్నుకొన్నాడు (చూ. నిర్గ. 19:5-6). లోకానికి తన లక్షణాలను చూపి, వారిని తెలుసుకోవాలనే ఆత్మతను పెంచడానికి దేవునికి “పరిశుద్ధజనాంగము” కావలసి ఉండినది. అయితే జనాంగములో ఇది ఎప్పుడూ ఒక వ్యక్తిగత విశ్వాస కార్యమై ఉండుటను బట్టి దేవునికి సరైన వాడుగా ఉంచబడ్డాడు కాని కేవలం ఒక నిబంధన సమాజంలో ఒక భాగమై ఉండుటను బట్టి కాదు (చూ. యెహెజ్కేలు 18). దేవుని ధర్మశాస్త్రానికి విశ్వాసము ద్వారా తమను తాము సమర్పించుకొనిన ఒక్కొక్క వ్యక్తిల చేరికను బట్టి ఒక నిబంధన సమాజము ఏర్పడింది. ఈ సమాజంలో కేవలం యూదులు మాత్రమే కాక; వారి మధ్యలో ఒక క్రొత్తవాడు, వారి దేశంలో ఒక పరదేశీయుడు, ఇండ్లలో పరదేశీ బానిసలు, వీరందరూ కనికరంచొప్పున అంగీకరింపబడి, నిబంధన ఎన్నికలో పాల్గొనగల్గులైనారు (చూ. నిర్గ. 12-38).

▣ NASB “స్వకీయజనాంగము”
NKJV, NASB Footnote “ఒక ప్రత్యేక సొమ్ము”

NRSV, NIV	“పోగుచేసికొన్న స్వకీయము”
TEV	----
NJB	“తన పోగుచేసికొన్న జనాంగము”
JPSOA, REB	“ప్రత్యేకంగా పోగుచేయబడినవారు”
NET Bible	“బహూకరింపబడిన”

ఇది అక్షరార్థంగా “స్వాధీనము చేసికొనబడిన ప్రజలు” (BDB 766 I మరియు 688, చూ. నిర్గ. 19:5) లేక “ఒక ప్రత్యేక నిధి.” ఈ పదానికి అర్థం ఒక విలువైన ఆస్తి, సాధ్యశ్యంగా ఇది దేవుని నిబంధన ప్రజల కొరకు ఉపయోగింపబడింది (చూ. 7:6; 14:2; 26:18; కీర్త. 135:4; తీతు 2:14; 1 పేతురు 2:9). బహుశా ఈ కాలంలో మనం ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవా యొక్క కీరట ఆభరణము అని చెప్పచ్చు (అది., ప్రజలందరికీ ఆయనను గురించిన విషయం మరియు బయలుపాటును వ్యాపించజేయడానికి). 4:6 లోని ప్రత్యేక అంశము: బోబ్ యొక్క సువార్త పక్షపాతాలు చూడుము.

7:7 “మీరు సర్వజనముల కంటి విస్తారజనమని యెహోవా మిమ్మును ప్రేమించి మిమ్మును ఏర్పరచు కొనలేడు. సమస్త జనములకంటి మీరు లెక్కకు తక్కువేగదా” ప్రారంభ క్రియాపదానికి (BDB 365 I, KB 362, *Qal* సంపూర్ణము) అర్థము “ఒకటిగా అడుముట” లేక “కట్టుట,” చూ. 10:15 (ప్రేమ కొరకు ఉపయోగింపబడిన వివిధ పదాలు [చూ. 8వ. వ.], అయితే ఇదే సత్యము 4:37) మరియు యెషయా 38:17 కూడా కావచ్చు. ఆది. 34:8; ద్వితీ. 21:11 లో కోరికకు ఇదే పదం ఉపయోగింపబడింది.

ఈ వచనం దేవుని యొక్క అనర్హమైన, నిర్ణేతుకమైన కృప, కనికరము, ప్రేమను తీవ్రతరం చేస్తున్నది! 9:4-6 లోని ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయుల యెడల యెహోవా యొక్క కృపాకార్యములు చూడుము. నిజానికి చెప్పాలంటే ఇశ్రాయేలీయులను వారి తలబిరుసు మూర్ఖత్వాన్ని బట్టి వారిని ప్రేమించడం చాలా కష్టమైన విషయం (చూ. 9:6,13; 31:27). ఇశ్రాయేలీయుల తిరుగుబాటును బట్టి దేవుని యొక్క కృప మరింత స్పష్టంగా చూపించబడింది!

7:8 “యెహోవా మిమ్మును ప్రేమించువాడు గనుకను” అనేకసార్లు పా.ని. వారి పితరులైన అబ్రహాము, ఇస్సాకు, యాకోబులకు ఇచ్చిన వాగ్దానాలను దేవుడు నెరవేర్చుతాడు అని నొక్కి చెప్పింది (చూ. ఆదికాండము 12, 15, 18, 26, 28). అయితే ఇక్కడ ఆయన దీనిని చేయడానికి కారణం ఆయన ఈ తరాన్ని కూడా ప్రేమించాడు అని చెప్పబడుతున్నది!

▣ **“మిమ్మును విడిపించెను”** ఈ క్రియాపదం (BDB 422, KB 425, *Hiphil* సంపూర్ణము) చాలా సహజమైన పదము మరియు అనేక భావాలతో ఉపయోగింపబడింది (ద్వితీయోపదేశ కాండము నుండి ఉదాహరణలు):

1. అక్షరాక్షర అర్థము
 - a. యుద్ధమునకు సైన్యము బయటకు వచ్చింది, 1:44; 2:32; 3:1; 20:1,10; 24:5; 29:7
 - b. ఊట నుండి వస్తున్న జలము, 8:7
 - c. విడిచిపెట్టబడుట, 9:7; 16:3,6
 - d. పంట ఉత్పత్తులు, 14:22; 28:38
 - e. జామీను ఇచ్చుట, 24:11
2. సాధ్యశ్యపరంగా
 - a. విడుదలకు సమంగా, 1:27; 4:20; 5:6,15, మొ.
 - b. పుట్టిన స్థలం, 2:23
 - c. విమోచనానికి సమంగా, 7:8

- d. అపనింద లేక చెడ్డపేరు, 22:14
- e. వివాహమునకు ఇచ్చుట, 22:19; 24:2
- f. అనుదిన జీవితం, 28:6, 19; 33:18
- g. నడిపించు, 31:2

సరైన అర్థాన్ని సందర్భము మాత్రమే ఇవ్వగలదు. అన్ని పదాలకు ఇదే వాస్తవం!

▣ "విడిపించెను" ఈ క్రియాపదమునకు (BDB 804, KB 911, *Qal* అసంపూర్ణకము) అర్థము "ఖరీదు చెల్లించి కొనుట." ఇది కొనడము లేక క్రయమునకు (1) ప్రథమఫలము (చూ. నిర్గ. 13:1-22; సంఖ్య. 18:15-17) మరియు లేవీయులు (సంఖ్య. 3:44-51) లేక ఒక బానిసకు (చూ. 15:15; 24:18; అది., ఇశ్రాయేలీయుల) ఉపయోగించబడింది.

ప్రత్యేక అంశము: క్రయధనము/విమోచన (SPECIAL TOPIC: RANSOM/REDEEM)

ప్రత్యేక అంశము: క్రయధనము/విమోచన

I. పాత నిబంధన

A. ఇక్కడ ప్రాముఖ్యముగా ఈ విషయాన్ని తెలియజేయడానికి రెండు చట్టపరమైన హీబ్రూ పదాలు ఉన్నాయి.

1. *Ga'al* (BDB 145 I, KB 169 I), దీని అసలు అర్థము "ఖరీదు చెల్లించడం వలన స్వేచ్ఛ". ఈ పదానికి గోయెల్ అనేది చేర్చడం వలన ఒక కుటుంబ సభ్యుడు మద్యవర్తిగా (బంధు విమోచకుడు) ఉండటం అనే అర్థాన్ని ఇచ్చింది. ఈ తిరిగి కొనుక్కోనే హక్కు, వస్తువులను, జంతువులను, భూమిని (చూ. లేవీ. 25,27), లేక బంధువులను (చూ. రూతు 4:15; యెషయా 29:22), ఆత్మీయముగా యెహోవా ఐగుప్తు నుండి ఇశ్రాయేలీయులను విడిపించడానికి బదిలీ చేయబడింది (చూ. నిర్గ. 6:6; 15:13; కీర్త. 74:2; 77:15; యిర్మియా 31:11). ఆయన "విమోచకుడు" అయ్యాడు (యోబు 19:25; కీర్త. 19:14; 78:35; సామెతలు 23:11; యెషయా 41:14; 43:14; 44:6,24; 47:4; 48:17; 49:7,26; 54:5,8; 59:20; 60:16; 63:16; యిర్మియా 50:34).
2. *Padah* (BDB 804, KB 911), దీని సహజార్థము "విడిపించుటకు" లేక "కాపాడుటకు"
 - a. మొదటి సంతానము యొక్క విమోచన (నిర్గ. 13:13-15 మరియు సంఖ్య. 18:15-17)
 - b. భౌతిక విడుదల, ఆత్మీయ విడుదలకు భిన్నము (కీర్త. 49:7,8,15)
 - c. యెహోవా ఇశ్రాయేలీయులను వారి పాపము, తిరుగుబాటు నుండి విడుదల చేస్తాడు (కీర్త. 130:7-8).

B. దీనికి సంబంధించిన చాలా విషయాలలో ఆత్మీయ అంశాలు చోటు చేసుకొన్నాయి.

1. ఇందులో అవసరత, దాస్యత, వదలుకొనుట, చెరసాలలో ఉంచబడుట ఉన్నాయి
 - a. భౌతికంగా
 - b. సామాజికంగా
 - c. ఆధ్యాత్మికంగా (చూ. కీర్త. 130:8)
2. స్వేచ్ఛకు, విడుదలకు, తిరిగి పొందడానికి మూల్యము చెల్లించవలసి ఉంది.
 - a. ఇశ్రాయేలీయుల రాజ్యము కొరకు (చూ. ద్వితీ. 7:8)
 - b. ఒక్కొక్క వ్యక్తి కొరకు (చూ. యోబు 19:25-27; 33:28; యెషయా 53)

3. ఎవరో ఒకరు మద్యవర్తిగాను, ఉపకారిగాను వ్యవహరించవలసి ఉంది. గాల్లో ఈ వ్యక్తి సహజంగా కుటుంబంలో ఉన్న వ్యక్తి లేక బంధువుగాను ఉంటాడని ఉంది *go'el*, BDB 145).
4. యెహోవా ఎప్పుడూ తనను గురించి తాను ఒక కుటుంబ సభ్యునిగా వర్ణించుకొన్నాడు.
 - a. తండ్రి
 - b. భర్త
 - c. సమీప బంధు విమోచకుడు/మన తరువున పగ తీర్చుకొనే వాడు యెహోవా వ్యక్తిగత మంత్రాంగము ద్వారా విమోచన బద్ర పరచబడినది; మూల్యము చెల్లించబడినది, విడుదల సాధించబడినది!

II. క్రొత్త నిబంధన

A. ఆధ్యాత్మిక అంశాలను తెలియజెప్పుటకు ఇక్కడ చాలా వాక్యాలు వాడబడినవి.

1. *Agoraō* (చూ. 1 కొరింథీ. 6:20; 7:23; 2 పేతురు 2:1; ప్రకటన 5:9; 14:3-4). దేనికైనా ఖరీదు చెల్లించే విషయాన్ని తెలిపే ఒక వర్తక, వ్యాపారానికి ఉపయోగించే పదము ఇది. మనము రక్షముతో కొనబడిన ప్రజలము, మన జీవితాలు మన చేతులలో లేవు. మనము క్రీస్తు వారము.
2. *Exagorazō* (చూ. గలతీ. 3:13; 4:5; ఎఫెసీ. 5:16; కొలస్సీ. 4:5). ఇది కూడా వ్యాపారానికి సంబంధించిన పదము. మనకు మారుగా యేసు మన కొరకు చనిపోవడాన్ని ఇది తెలియజేస్తున్నది. ధర్మశాస్త్రాను సారముగా యేసు 'శాపం'ను భరించాడు (మోషే ధర్మశాస్త్రము. చూ. 2:14-16; కొలస్సీ. 2:14). దీనిని పాపులైన మానవులు పూర్తిచేయలేరు. మనందరి కొరకు (చూ. మార్కు 10:45; II కొరింథీ. 5:21) ఆయన శాపాన్ని భరించాడు (చూ. ద్వితీ. 21:23)! దేవుని ప్రేమ, న్యాయాలు యేసులో, పరిపూర్ణ క్రమాపణ, అంగీకారము, అందుబాటుగా మిళితమై పోయాయి!
3. *Luō*, "స్వతంత్రులను చేయుటకు"
 - a. *Lutron*, "ఖరీదు చెల్లించుట" (చూ. మత్తయి 20:28; మార్కు 10:45). తాను ఋణపడని పాపపు-అప్పును తీర్చి, లోకానికి రక్షకుడై, ఇక్కడికి రావడానికి తన ఉద్దేశ్యాన్ని తెలిపడానికి యేసు స్వయాన తన నోటనుండి పలికిన శక్తిగలిగిన మాటలివి (చూ. యోహాను 1:29).
 - b. *Lutroō*, "విడుదల చేయుటకు"
 - (1) ఇశ్రాయేలీయులను విమోచించుటకు (లూకా 24:21)
 - (2) ప్రజలను విడిపించి, పవిత్రపరచుటకు తన్నుతానే అర్పించుకొనుట (తీతు 2:14)
 - (3) పాపరహిత ప్రత్యామ్నాయముగా ఉండటానికి (I పేతురు 1:18-19)
 - c. *Lutrōsis*, "విమోచన," "విడుదల," లేక "విముక్తి"
 - (1) యేసును గురించి జకర్యా చెప్పిన ప్రవచనము, లూకా 1:68
 - (2) యేసు కొరకు అన్నా దేవుని స్తుతించడము, లూకా 2:38
 - (3) మరోసారి అవసరము లేని, ఉన్నతమైన యేసు బలియాగము, హెబ్రీ. 9:12
4. *Apolytrōsis*
 - a. రెండవ రాకడలోని విమోచన (చూ. అ.కా. 3:19-21)
 - (1) లూకా 21:28

- (2) రోమా 8:23
- (3) ఎఫెసీయులకు 1:14; 4:30
- (4) హైబీయులకు 9:15

b. క్రీస్తు మరణములోని విడుదల

- (1) రోమా 3:24
- (2) I కొరింథీయులకు 1:30
- (3) ఎఫెసీయులకు 1:7
- (4) కొలస్సీయులకు 1:14

5. *Antitytron* (చూ. I తిమోతి 2:6). ఇది యేసు సిలువలో క్రయధనముగా మరణము ద్వారా వచ్చిన విడుదలకు సంబంధమున్న ప్రధాన వాక్యము (తీతు 2:14లో ఉన్నట్లు). “అందరి కొరకు” మృతి నొందిన ఆయన అంగీకరింప బడిన ఒకే ఒక బలియాగము (చూ. యోహాను 1:29; 3:16-17; 4:42; 1 తిమోతి 2:4; 4:10; తీతు 2:11; 2 పేతురు 3:9; 1 యోహాను 2:2; 4:14).

B. క్రొ.ని.లో ఉన్న ఆధ్యాత్మిక భావము.

1. మానవులు పాపానికి బానిసలు (చూ. యోహాను 8:34; రోమా 3:10-18; 6:23).
2. మానవుని పాప చెరను గురించి పా.ని. లోని మోషే ధర్మశాస్త్రములో (చూ. గలతీ. 3), యేసుని కొండమీది ప్రసంగములోను (చూ. మత్తయి 5-7) చెప్పబడినది. మానవుని క్రియలు మరణ శిక్షగా మారాయి (చూ. 2:14).
3. పాపము లేని దేవుని గొట్టే పిల్ల అయిన యేసు, ఇక్కడకు వచ్చి మన స్థానములో మరణించాడు (చూ. 1:29; 2 కొరింథీ. 5:21). దేవుని మనము సేవించాలి కనుక పాపములో నుండి మనము కొనబడ్డాము (చూ. రోమీయులకు. 6).
4. యెహోవా మరియు యేసు ఇద్దరి కలయికతో వారు మన తరుపున వాదించే “సమీప బంధు సహోదరుడు, సమీప బంధువు). ఇది కుటుంబ సాధ్యశ్యాలను కొనసాగిస్తున్నది (అది., తండ్రి, భర్త, కుమారుడు, సహోదరుడు, దగ్గర బంధువు).
5. విమోచన అంటే సాతానుకు ఖరీదు చెల్లించడము కాదు (మేదీవల్ సిద్ధాంతము), అయితే క్రీస్తులో లభించే దేవుని పూర్తి ప్రేమను బట్టి దేవుని వాక్యముతో, దేవుని న్యాయముతో సమన్వయము కావడమే. శిలువలో సమాధానము స్థాపించబడింది, మానవ తిరుగుబాటు క్షమించబడింది, తిరుగులేని సహవాసముతో మానవునిలోని దేవుని స్వరూపము తిరిగి పని చేయడం ప్రారంభించ బడింది!
6. అయితే ఇంకా భౌష్యత్తు విమోచన విధానము ఉంది (చూ. రోమా 8:23; ఎఫెసీ. 1:14; 4:30). ఇది మన శరీరాలు లేపబడినప్పుడు త్రియేక దేవునితో మనకుండబోయే వ్యక్తిగత సన్నిహిత్యముతో ముడిబడివుంది ప్రత్యేక అంశము: త్రియేకత్వము చూడుము). మన పునరుత్థానపు శరీరాలు ఆయనలాగా ఉండబోతాయి (చూ. I యోహాను 3:2). ఆయనకు భౌతిక శరీరము ఉండినది, అయితే అది అధిక కోణాలను కలిగి ఉండినది. I కొరింథీ. 15:12-19 వచనాలను I కొరింథీ. 15:35-58 వచనాలతో కలిపి నిర్వచించడం కష్టము. మనకు తెలిసినట్లు అక్కడ భౌతిక, ఇహసంబంధ శరీరాలు, అలాగే పరలోక, ఆత్మీయ శరీరాలు ఉన్నాయి. యేసుకు రెండు ఉండినవి!

7:9 “తెలిసికొనుట” 4:35 లోని పూర్తి నోట్ చూడుము.

▣ దేవుని గురించి ఇశ్రాయేలీయులు ఏమి “తెలిసికొనవలసి” (BDB 393, KB 390, *Qal* సంపూర్ణము) ఉండోగమనించండి:

1. “నీ దేవుడైన యెహోవా తానే దేవుడనియు” – అన్నీ నామవాచకాలే, చూ. చివరిలోని Elohim కంటే ముందు ఒక నిర్దేశిత ఉపపదముతో ఉన్న 4:35,39
2. “నమ్మదగిన దేవుడు” - BDB 52, *Niphal* అసమాపకక్రియ, చూ. యెషయా. 49:7. ఇది ఒక ప్రధాన సిద్ధాంతపరమైన నుడివి (చూ. కీర్తన 89)! ఇది తదుపరి వస్తున్న రెండు విషయాలతో నిర్వచింపబడింది.
3. “తన నిబంధనను అనుసరించువాడు” - క్రియాపదం, BDB 1036, KB 1581, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ, చూ. 12వ. వ; ఆది. 28:15,20; యెహో. 24:17; కీర్త. 146:6
4. “కృపచూపువాడును” – నామవాచకము, BDB 338, చూ. 9,12; 1 రాజులు 8:23; 2 దిన. 6:14; నెహెమ్యా 1:5; 9:32; దాని. 9:4

ఈ కోణపు వెలుగులో వారు:

1. తనను ప్రేమించి, 9వ. వచనం, BDB 12, KB 17, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ (చూ. 6:5; 7;13; 11:1,13,22; 13:3). 5:10 లోని పూర్తి నోట్ చూడుము.
2. తన ఆజ్ఞలను అనుసరించి నడుచుకొనువారు, 9వ. వ, BDB 1036, KB 1581, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ. 5:1లోని నోట్ చూడుము.

దేవుని విశ్వాస్యత మరియు ఇశ్రాయేలీయుల విశ్వాస్యతకు మధ్య ఉన్న సమతౌల్యతను గమనింపుము! యెహోవాతోగల ప్రేమతోకూడాని, విధేయత సంబంధము “పేయితరముల వరకు” కొనసాగుతుంది. వెయ్యి అనే సంఖ్య అక్షరాక్షరాద్ధంతో కాక ఒక గొప్ప సమ్మద్ధికి ఒక సాదృశ్యముగా ఉంది (చూ. కీర్త. 90:4; ప్రక. 20:2,3,4,7). 5:9లోని నోట్ చూడుము.

▣ “నమ్మకమైన దేవుడు” 1:32 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

7:10-11 “ఆయనను ద్వేషించువారు” యెడల యెహోవా యొక్క ప్రతిచర్యను గమనించండి - BDB 971, KB 1338, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ, చూ. 5:9; నిర్గ. 20:5; సంఖ్యా. 10:35; 2 దిన. 19:2; కీర్త. 68:1; 81:15; 83:2; 139:21:

1. “వారిని నశింపజేస్తాడు” - BDB 1, KB 2, *Hiphil* భావరూపక నిర్మాణము
2. “బహిరంగముగా దండన విదించుట” - BDB 1022, KB 1532, *Piel* అసంపూర్ణకము, అర్థము “ప్రతిఫలం,” “ప్రతీకారం,” చూ. యిర్మీయా 51:24

7:11 “నీకాజ్ఞాపించు ధర్మము, అనగా విధులను కట్టడలను” 4:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 7:12-16

¹²మీరు ఈ విధులను విని వాటిని అనుసరించి నడుచు కొనినయెడల నీ దేవుడైన యెహోవా తాను నీ పితరులతో ప్రమాణముచేసిన నిబంధనను నెరవేర్చి నీకు కృపచూపును ¹³ఆయన నిన్ను ప్రేమించి ఆశీర్వదించి అభి వృద్ధిచేసి, నీకిచ్చెదనని నీ పితరులతో ప్రమాణముచేసిన దేశములో నీ గర్భఫలమును, నీ భూఫలమైన నీ సస్యమును, నీ ద్రాక్షారసమును, నీ నూనెను, నీ పశువుల మండలను, నీ గొట్టల మండలను,

మేకల మందలను దీవించును. ¹⁴సమస్త జనములకంటె ఎక్కువగా నీవు ఆశీర్వదించ బడుదువు. నీలో మగవానికేగాని ఆడు దానికేగాని గొడ్డుతనముండదు, నీ పశువులలోనైననుండదు. ¹⁵యెహోవా నీయొద్దనుండి సర్వరోగములను తొలగించి, నీవెరిగియున్న ఐగుప్తు లోని కఠినమైన క్షయ వ్యాధులన్నిటిని నీకు దూరపరచి, నిన్ను ద్వేషించు వారందరిమీదికే వాటిని పంపించును. ¹⁶మరియు నీ దేవుడైన యెహోవా నీ కప్పగించుచున్న సమస్త ప్రజలను నీవు బోత్తిగా నాశనముచేయుదువు. నీవు వారిని కటా క్షింపకూడదు, వారి దేవతలను పూజింపకూడదు, ఏల యనగా అది నీకు ఉరియగును.

7:12 ఇచ్చిపుచ్చుకొనే సంబంధాన్ని గమనించండి (అది., నిబంధన పరస్పర బాధ్యతలు). "ఆయన నిబంధన" మరియు "ఆయన కృప"లు సమాంతరంగా ఉండడాన్ని గమనించండి.

7:13-15 యెహోవా యొక్క నిబంధనపరమైన ఆశీర్వాదాలను గమనించండి:

1. నిన్ను ప్రేమించి
2. నిన్ను ఆశీర్వదించి
3. నిన్ను అభివృద్ధిపరచి
4. నీ గర్భఫలమును దీవించి
5. నీ పంటలను దీవించి
 - a. ధాన్యము
 - b. క్రొత్త ద్రాక్షరసము
 - c. నూనె
6. నీ మందలను దీవించి
7. గొడ్డుతనము ఉండదు (చూ. నిర్గ. 23:26)
 - a. మానవులు (చూ. ఆది. 11:30; 16:1; 25:21; 29:31)
 - b. పశువులు (చూ. 28:4; 30:9)
8. సర్వరోగములను తొలగించి (అరుదైన పదము కేవలం ఇక్కడ మరియు 28:10లో ఉంది)
9. నీ శత్రువులను ఓడించెదను

ఈ విస్తారమైన దీవెనలు (చూ. నిర్గ. 23:25-26) ద్వితీయోపదేశ కాండము 28 లో కూడా స్పష్టంగా చెప్పబడ్డాయి, అయితే అవి అవిధేయత పర్యాయవసానాల ద్వారా చుట్టముట్టబడ్డాయి (చూ. ద్వితీయోపదేశ కాండము 27 మరియు 28:15-58). మోషే యొక్క నిబంధన యొక్క షరతుల స్వభావం స్పష్టంగా ఉంది. ఇశ్రాయేలీయుల మిగిలిన చరిత్ర ద్వితీయోపదేశ కాండము 27-29 వచనాల వెలుగులో అర్థము కాగలదు. దేవుని యొక్క వాగ్దానాలు మరియు దీవెనలు కేవలం విశ్వాసంగా, నమ్మకంగా, విధేయతగా ఉండే ఇశ్రాయేలీయులకు మాత్రమే లభ్యమవుతాయి. ఇశ్రాయేలీయులు ఎన్నటికీ ఈ స్థాయి ఆచరణలో నిలబడలేరు, కాబట్టి యెహోవా యొక్క క్రియలను ఆధారం చేసికొని ఉన్న ఒక క్రొత్తనిబంధన (చూ. యిర్మియా. 31:31-34; యెహె. 36:22-38; గలతీయులకు 3) అవసరమై ఉన్నది.

యేసు అనుచరులైన పా.ని. ప్రేమికులందరూ అంత్యకాల పునరుజ్జీవం కొరకు ప్రార్థించి, ఎదురుచూడవలసి ఉంది (చూ. రోమీయులకు 9-11). అయితే యేసు లేకుండా నిబంధన ఆశ మనకు లేదని స్పష్టంగా చెప్పవలసి ఉంటుంది (చూ. యోహాను 14:6; 1:12; 3:16; 20:31).

7:16 "ఉరి" కనానీ దేవుళ్ళు పూర్తిగా నిషేధింపబడాల్సి లేకపోతే ఈ దేవుళ్ళు వారికి ఉరిగా మారుతారు (BDB 430, చూ. నిర్గ. 23:33; సంఖ్యా. 33:55; యెహో. 23:13; న్యాయా. 2:3; 8:27; కీర్త. 106:36), దీని అక్షరాక్షర అర్థం "జంతువును ఉచ్చువేసి పట్టుకనుట"!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 7:17-26

¹⁷ ఈ జనములు నాకంటే విస్తారముగా ఉన్నారు, నేను ఎట్లు వారిని వెళ్లగొట్టగల నని నీవనుకొందువేమో, వారికి భయపడకుము. ¹⁸ నీ దేవుడైన యెహోవా ఫరోకును ఐగుప్తుదేశమంతటికిని చేసిన దానిని, అనగా నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను రప్పించి నప్పుడు ¹⁹ నీ కన్నులు చూచిన ఆ గొప్ప శోధనలను సూచక క్రియలను మహత్కార్యములను బాహుబలమును, చాచిన చేతిని బాగుగ జ్ఞాపకము చేసికొనుము. నీకు భయము పుట్టించుచున్న ఆ జనులకందరికి నీ దేవుడైన యెహోవా ఆలాగే చేయును. ²⁰ మరియు మిగిలినవారును నీ కంటబడక దాగిన వారును నశించువరకు నీ దేవుడైన యెహోవా వారి మీదికి పెద్ద కందిరీగలను పంపును. ²¹ వారిని చూచి జడియవద్దు; నీ దేవుడైన యెహోవా నీ మధ్యనున్నాడు, ఆయన భయంకరుడైన మహా దేవుడు. ²² నీ దేవుడైన యెహోవా నీ యెదుటనుండి క్రమక్రమ ముగా ఈ జనములను తొలగించును. అడవి వృగములు విస్తరించి నీకు బాధకములుగా నుండవచ్చును గనుక వారిని ఒక్కమార్చే నీవు నాకనము చేయతగదు, అది నీకు క్షేమ కరముకాదు. ²³ అయితే నీ దేవుడైన యెహోవా వారిని నీకప్పగించి వారిని నశింపజేయువరకు వారిని బహుగా తల్లడిల్ల చేయును. ²⁴ ఆయన వారి రాజులను నీ చేతికప్ప గించును. నీవు ఆకాశముక్రిందనుండి వారి నామమును నశింపజేయవలెను; నీవు వారిని నశింపజేయువరకు ఏ మను ష్యుడును నీ యెదుట నిలువలేకపోవును. ²⁵ వారి దేవతల ప్రతిమలను మీరు అగ్నిచేత కాల్చివేయవలెను; వాటి మీదనున్న వెండిబంగారములను అపేక్షింపకూడదు. నీవు దానివలన చిక్కుబడుదువేమో గనుక దానిని తీసికొన కూడదు. ఏలయనగా అది నీ దేవుడైన యెహోవాకు హేయము. ²⁶ దానివలె నీవు శాపగ్రస్తుడవు కాకుండునట్లు నీవు హేయమైన దాని నీయింటికి తేకూడదు. అది శాపగ్రస్తుమే గనుక దాని పూర్తిగా రోసి దానియందు బొత్తిగా అసహ్యపడవలెను.

7:17 "నీవనుకొందువేమో" ఇది "ఒకవేళ నీవు అనుకొంటే లోక సందేహపడితే" అనే హెచ్చి భాషీయ పదం (చూ. 21వ. వ; 9:23; కీర్త. 95:8).

ఈ పేరాగ్రాఫ్ యొక్క అంశమంతా ఇశ్రాయేలీయులను బలపరచడమే:

1. ఐగుప్తుకు విరోధంగా యెహోవా యొక్క కార్యాల ద్వారా (అది., తెగులు), 18-19 వచనాలు
2. కానానుకు విరోధంగా యెహోవా యొక్క వాగ్దాన కార్యాలు (అది., కందురీగ), 20-24 వచనాలు

7:18 "బాగుగా జ్ఞాపకము చేసికొనుము" ఈ క్రియాపదం (BDB 269, KB 269, *Qal* భావరూపక నిక్షేపకము మరియు *Qal* సంపూర్ణకము) ఉద్ఘాటన కొరకు తరచూ ఉపయోగింపబడింది (చూ. 5:15; 7:2[రెండుసార్లు]; 8:18; 9:7,27; 15:15; 16:3,12; 24:9,18,22; 25:17;12; 32:7). విశ్వాసులు దేవుని ప్రస్తుత హస్తాన్ని చూడడానికి వెనుకకు ఒకసారి చూడాలి. ఆయన గతంలో ఎలా ఉన్నాడో ముందు అలాగే ఉంటాడు ("ఎవరైతే ఆయనను ప్రేమించి, ఆయన ఆజ్ఞలను గైకొంటారో"). యెహోవా తన ప్రజల తరుపున పనిచేశాడు, ముందు ముందు కాలంలో కూడా పనిచేస్తాడు!

7:19 ఐగుప్తులో యెహోవా యొక్క విమోచన కార్యాలను వివరించడానికి ఉపయోగింపబడిన పదాలను గమనించండి:

1. "గొప్ప శోధనలు" BDB 152 మరియు 650 II, చూ. 4:34; 29:3 (ఇదే మూలపదం [III] అరణ్య సంచార కాలంలో ఇశ్రాయేలీయులకు యెహోవా యొక్క "శోధన" కొరకు ఉపయోగింపబడింది, చూ. 6:16, 9:22)
2. "సూచక క్రియలు" BDB 16, చూ. 4:34; 7:19; 26:8; 29:2; 34:11; కీర్త. 28:43; 105:27; 135:9
3. "మహత్కార్యములు" BDB 68, చూ. 4:34; 6:22; 7:19; 26:8; 34:11; కీర్త. 78:43; 105:27; 135:9
4. "బాహుబలము" BDB 305 మరియు 388, చూ. 4:34; 5:15; 6:21; 7:8,19; 9:26; 11:2; 26:8; 34:12, 4:34లోని నోట్ చూడుము.
5. "చాచిన చేయి" BDB 283 మరియు 639 (*Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ), చూ. 4:34; 5:15; 7:19; 9:29;11:2; 26:8

నేను కేవలం ద్వితీయోపదేశకాండములోని సమాంతరాలను మాత్రమే చూపించాను. అవి నిర్గమకాండములో కూడా కనిపిస్తాయి. యెహోవా యొక్క విమోచన కార్యాలే ఇశ్రాయేలీయుల గొప్ప నిరీక్షణ అయి ఉంది! అవి అబ్రహాముకు ఇచ్చిన వాగ్దానాల నెరవేర్చులు (చూ. ఆది. 15:12-21). అవి జాతీయ నిబంధన యొక్క ప్రారంభోత్సవం.

7:20 "దేవుడు వారి మీదకి పెద్ద కందిరీగలను పంపును" "కందిరీగలు" (BDB 864) కు ఇక్కడ రెండు అర్థాలు ఉండే వీలుంది: (1) ఇది సాదృశ్యంగా గాని (చూ. ద్వితీ. 1:44, ఇది తేనెటీగల గుంపు వలె ఒక సైన్యమువలె చెప్పబడుట) లేక (2) అక్షరాక్షరం (చూ. నిర్గ. 23:28; యెహో. 24:12, పరదేశీయ సైన్యాన్ని ఓడించడానికి దేవునిచే పంపబడిన కందిరీగలు). దేవుడు తన ప్రజలకు ఆయన వారి తరుపున యుద్ధమాడుతున్నట్లు చూపుతున్నాడు!

7:21 "వారిని చూచి నీవు జడియవద్దు" ఇది ఒక అద్భుతమైన సత్యము. తన ప్రజలతో సర్వోత్కృష్టమైన దేవుడు, పరిశుద్ధుడు నివసిస్తున్నాడు (చూ. నిర్గ. 29:45; సంఖ్యా. 5:3; 35:34). Emmanuel అనే పదానికి అర్థము ఇదే (చూ. యెషయా 7:14; 8:8,10).

▣ **"నీ దేవుడైన యెహోవా నీ మధ్యనున్నాడు" ఇది ఒక అద్భుతమైన సత్యము. మహనీయమైన దేవుడు, పరిశుద్ధుడైన వాడు, తన ప్రజల మధ్యలో నివసిస్తాడు (చూ. నిర్గ. 29:45; సంఖ్యా. 5:3; 35:34). Emmanuel నకు అర్థము ఇదే (చూ. యెషయా 7:14; 8:8,10).**

▣ **"ఆయన భయంకరుడైన మహాదేవుడు" ఈ వచనం ఈ క్రింది వాటితో నిర్మించబడింది:**

1. ఒక విశేషణము – "మహా" BDB 42
2. ఒక Niphal అసమాపక క్రియ – "భయంకరుడైన" BDB 431, KB 432

యెహోవాను గురించిన ఈ వివరణ (Niphal మూలపదాన్ని ఉపయోగించి) 10:17; నెహె. 1:5; 4:14; 9:32; దాని. 9:4 లలో కూడా కనుగొనగలం.

7:22 ఈ వచనం యెహోవా యొక్క శక్తి (అది., "తొలగించును" BDB 675, KB 730, Qal సంపూర్ణము) మరియు మానవుల పరిమితుల సమతౌల్యతలను చూపుతున్నది:

1. "వారిని ఒక్కమారే నీవు నాశనము చేయతగదు"
2. "అడవి వృగములు విస్తరించి నీకు బాధకములుగా నుండవచ్చును"

7:23 దేవుని కార్యాలు ఇలాగు చెప్పబడ్డాయి:

1. "నీ దేవుడైన యెహోవా వారి మీదికి పెద్ద కందిరీగలను పంపును", 20వ. వచనం
2. "నీ దేవుడైన యెహోవా. . . వారిని బహుగా తల్లడిల్ల చేయును" 23వ. వ. (నామవాచకం మరియు క్రియాపదం ఒకే మూలపదం నుండి వచ్చింది), 23వ. వ. నిర్గ. 23:27 (ఇది యెహోవా యుద్ధమునకు ఒక భాషీయము)
3. "ఆయన వారి రాజులను నీ చేతికప్ప గించును" 24వ. వచనం

7:24 "నీవు ఆకాశముక్రిందనుండి వారి నామమును నశింపజేయవలెను" ఈ క్రియాపదం (BDB 1, KB 2, Hiphil సంపూర్ణము) ఇక్కడ ఒక పూర్తి మరియు మొత్తం నాశనము మరియు మరణం కొరకు ఒక భాషీయపదంగా ఉపయోగింపబడింది, ఇలా నాశనం చేయడాన్ని బట్టి ఇక తరాలు ఉండవు (అది., యెహోవా యుద్ధం).

▣ **"ఏ మను ష్యుడును నీ యెదుట నిలువలేకపోవును" ఇది సైనిక ఘర్షణ కొరకు ఉపయోగించే ఒక హెచ్చరిక జాతీయపదం (అది., రెండు సైన్యాలు, చూ. 11:25; Josh. 1:5; 10:8; 23:9).**

7:25-26 ఈ వచనాలు కనానీయులు విగ్రహాలను ఇశ్రాయేలీయులు ఎలా పరిగణించాలో తెలుపుతున్నాయి (అది., చెక్కబడిన రూపాలు" (BDB 820 నిర్మాణం 43; 12:3లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము):

1. "అగ్నిచేత కాల్చివేయవలెను" - BDB 976, KB 1358, *Qal* అసంపూర్ణము, చూ. 5,25; 12:3 వచనాలు
2. "వాటి మీదనున్న వెండిబంగారములను అపేక్షిం పకూడదు"
 - a. దాని నీ ఇంటికి తేకూడదు, 25, 26 వచనాలు
 - b. నీవు దానివలన చిక్కుబడుదువేమో (BDB 430)
 - c. ఇది హేయము (BDB 1072, చూ. 12:3)
 - d. ఇది శాపగ్రస్తమే (అది., దౌర్భాగ్యమైన విషయం," BDB 214)
 - e. దాని పూర్తిగా రోసి (BDB 1055, క్రియాపదం మరియు నామవాచకం రెండూను) దానియందు బొత్తిగా అసహ్య (BDB 1073) పడవలెను.

7:26 "అది శాపగ్రస్తమే" ఇది *herem* అనే పదానికి సంబంధించినది, అర్థము "పూర్తి నాశనం కొరకు దేవునికి అప్పజెప్పుట." సహజంగా ఇది "శాపము క్రింద" గా తర్జుమా చేయబడింది. శాపము క్రింది ఉన్న ఏదైనా లౌకిక ఉపయోగింపబడుట అపచారము, కాబట్టి, దీనిని పూర్తిగా నాశనం చేయాలి.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కిణికొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. ఎందుకని దేవుడు ఒకరి దేశాన్ని తీసికొని మరొకరికి ఇస్తున్నాడు?
2. బైబిలు మతాంతర వివాహాలకు "కాదు" అని అంటున్నదా?
3. దేవుడు ఇశ్రాయేలీయులను ఒక ప్రత్యేకజనాంగముగా ఎన్నుకొనుట అంటే దీని అర్థమేమిటి?

ద్వితీయోపదేశకాండము 8

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
మీ దేవుడైన యెహోవాను గర్తించుకోండి 8:1-10	గర్వము మరియు స్వయం-సమృద్ధులకు శోధన 8:1-10	స్వాధీనపరచుకొనుటకు ఒక మంచి దేశము 8:1-10	అరణ్యప్రయాణమందు ఒక కఠినపరీక్ష 8:1-4 8:5-6 వాగ్దానదేశము మరియు అందులోని శోధనలు 8:7-10
8:11-20	8:11-20	దేవుని మరచిపోవుటను గురించిన హెచ్చరిక 8:11-20	8:11-16 8:17-20

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 8:1-10

¹మీరు బ్రదికి అభివృద్ధిచేసి యెహోవా మీ పితరులతో ప్రమాణముచేసిన దేశమునకు పోయి దాని స్వాధీన పరచుకొనునట్లు నేడు నేను నీ కాజ్ఞాపించిన ఆజ్ఞలన్నిటిని అనుసరించి నడుచుకొనవలెను. ²మరియు నీవు ఆయన ఆజ్ఞలను గైకొందువో లేదో నిన్ను శోధించి నీ హృదయములో నున్నది తెలుసుకొనుటకు నిన్ను అణచు నిమిత్తమును అరణ్యములో ఈ నలువది సంవత్సరములు నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను నడిపించిన మార్గమంతటిని జ్ఞాపకము చేసికొనుము. ³ఆహారమువలననే గాక యెహోవా సెలవిచ్చిన ప్రతి మాటవలన నరులు బ్రదుకుదురని నీకు తెలియజేయుటకు ఆయన నిన్ను అణచి నీకు ఆకలి కలుగజేసి, నీవేగాని నీ పితరులేగాని యెన్నడెరుగని మన్నాతో నిన్ను పోషించెను. ⁴ఈ నలువది సంవత్సరములు నీవు వేసికొనిన బట్టలు పాతగిలలేదు, నీ కాలు వాయలేదు. ⁵ఒకడు తన కుమారుని ఎట్లు శిక్షించెనో అట్లే నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను శిక్షించువాడని నీవు తెలిసికొని ⁶ఆయన మార్గములలో నడుచుకొనునట్లును ఆయనకు భయపడునట్లును నీ దేవుడైన యెహోవా ఆజ్ఞలను గైకొనవలెను. ⁷నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను మంచి దేశములో ప్రవేశపెట్టును. అది నీటి వాగులును, లోయలలో నుండియు కొండలలో నుండియు పారు ఊటలును అగాధ జలములును గల దేశము. ⁸అది గోధుమలు యవలు ద్రాక్షచెట్లు అంజురపుచెట్లు దానిమ్మపండ్లును గల దేశము, ఒలీవ నూనెయు తేనెయు గల దేశము. ⁹కరవు అనుకొనకుండ నీవు ఆహారము తిను దేశము; అందులో నీకు ఏ లోపముండదు. అది యినుపరాళ్లు గల దేశము; దాని కొండలలో నీవు రాగి త్రవ్వితీయవచ్చును. ¹⁰నీవు తిని తృప్తిపొంది నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చిన మంచి దేశమునుబట్టి ఆయనను స్తుతించవలెను.

8:1 “నేడు నేను నీ కాజ్ఞాపించిన ఆజ్ఞలన్నిటిని” నామవాచకము (BDB 846, 4:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము) మరియు క్రియాపదము (BDB 845, KB 1010, *Piel* అసమాపక క్రియ) సహజాతం కలిగి ఉన్నాయి (ఒకే మూలపదం నుండి వచ్చాయి).

□ “అనుసరించి నడుచుకొనవలెను” ఈ క్రియాపదం (BDB 1036, KB 1581, *Qal* అసంపూర్ణకము, 6:12 లోని నోట్ చూడుము) ద్వితీయోపదేశ కాండములో ఎక్కువసార్లు ఉపయోగింపబడింది (చూ. *Qal*, 4:2,6,9,40; 5:1,10,12,29,32; 6:2,3,17[రెండుసార్లు],25; 7:8,9,11,12[రెండుసార్లు]; 8:1,2,6,11; 10:13; 11:1,8,22[రెండుసార్లు],32; *Niphal* 2:4; 4:9,15,23; 6:12; 8:11; 11:16). ఈ వచనం మానవాళిని దీవించడానికి మరియు తన వాగ్దానాలను నెరవేర్చడానికి, ప్రేమగల నిబంధన సంబంధము మరియు విధేయతలు దేవుని యొక్క విధానమని తెలియజేస్తున్నాయి (చూ. 2,6,16, 18; 4:1).

□ “దేశమును. . .స్వాధీనపరచుకొనునట్లు” క్రింది ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: దేశమును స్వాధీనపరచుకొనుట (ద్వితీయోపదేశ కాండము నుండి) (SPECIAL TOPIC: POSSESS THE LAND (from Deuteronomy))

ప్రత్యేక అంశము: దేశమును స్వాధీనపరచుకొనుట (ద్వితీయోపదేశ కాండము నుండి)

ఈ క్రియాపదం (BDB 439, KB 441, *Qal* సంపూర్ణకము) ఈ క్రిందివాటికి సంబంధించి అనేకసార్లు ఉపయోగింపబడింది

1. పితరులకు యెహోవా యొక్క వాగ్దానం/ఒట్టు (చూ. ద్వితీ. 1:8; 10:11)
2. ఇశ్రాయేలీయులు ఈ వాగ్దానాలను అనుసరించారు మరియు దేశాన్ని స్వాధీనం చేసికొన్నారు (చూ. ద్వితీ. 2:24; 3:18-20)
3. “స్వాస్థ్యము” నకు సమానంగా ఉంది (ద్వితీ. 3:28)
4. ఇశ్రాయేలీయులు తాము దేశాన్ని స్వాధీనపరచుకొనుటగా నిబంధనకు లోబడి ఉండాలి (చూ. ద్వితీ. 4:1,5,14; 6:1; 8:1; 11:8-9,26-32; ప్రత్యేక అంశము: ఆచరించుట చూడుము)

అబ్రహాముకు చేసిన వాగ్దానంలో యెహోవా (ఆదికాండము 12) రెండు విషయాల మీద గురి ఉంచాడు: (1) అబ్రహాము యొక్క వంశము(లు) మరియు (2) వాగ్దాన దేశము (అది., కనాను, చూ. ఆది. 15:12-21). పా.ని. #2 మీద గురి ఉంచగా క్రొ. ని. #1 మీద గురి ఉంది. గుర్తుంచుకోండి, ఇశ్రాయేలీయులకు చేసిన దేశము యొక్క వాగ్దానం నిబంధన విధేయత షరతులకు లోబడి ఉంది (చూ. ద్వితీయోపదేశకాండము 27-30). అవిధేయత అష్షూరీయ మరియు బబులోనీయుల బహిష్కరణలను గురిచేసింది.

నేనైతే ఇప్పుడున్న ఇశ్రాయేలు యొక్క స్థితి పా.ని. వాగ్దానాన్ని ఆధారం చేసికొని వచ్చిందని అనుకోవడం లేదు ఎందుకంటే వారు మారుమనస్సు పొంది, విధేయించిన ప్రజలు కారు. ఇందులోని షారులు కేవలం 5% మాత్రమే క్రమంగా సమాజమందిరాలకు హాజరవుతున్నారు. ఇది ఒక ఆధునిక, లౌకిక, ఐగుప్తీయుల రకమైన ప్రజాస్వామ్యము. వారు ఒక రాజకీయ పొత్తు అంతేగాని పా.ని. వాగ్దానాల యొక్క నీతిమంతులైన ఇశ్రాయేలీయులు కారు.

చాలా మంది వాగ్దానాలను ఒక జాతిపరముగా మార్చాలని ప్రయత్నించారు (అది., 12:1-3) కాని ఆధునిక యూదులు చాలామంది భౌతికంగా అబ్రహాము వంశానికి సంబంధించిన వారు కారు (అది., సెమిటిక్) కాని వారు ఐగుప్తు నుండి వచ్చిన అన్యమత ప్రవేశకలు (అది., తర్కీషునుండి వచ్చిన Khazars, వీరు దాదాపు క్రీ. శ. 740 లో యూదాతత్వము లేక ఆఫ్రికా (ఇతియోపీయుల యూదులు) లోనికి ప్రవేశించారు.

యెహోవా యొక్క నిబంధన (ప్రత్యేక అంశము: నిబంధన చూడుము) షరతులతో కూడుకొని ఉంది!

8:2 "జ్ఞాపకము చేసికొనుము" ఈ క్రియాపదం (BDB 269, KB 269, *Qal* సంపూర్ణము, చూ. 5:15; 7:18 [రెండుసార్లు]; 8:2,18; 9:7,27; 15:15; 16:3,12; 24:9,18,22; 25:17; 32:7), "జ్ఞాపకము చేసికొనుము" పా.ని. రెండు విధాలుగా ఉపయోగింపబడింది. దేవుని కార్యాలను మరియు ఆయన ధర్మశాస్త్రాన్ని జ్ఞాపకము చేసికొనుటకు మానవాళి యొక్క నిబంధన అవశ్యకత. "దేవునికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చుట" అని చెప్పడానికి ఇది ఒక హెచ్చి భాషీయపదం. దేవుడు మన పాపములను జ్ఞాపకము చేసికోకుండా ఉండడానికి ఇది ఒక మానవ విన్నపము.

▣ **"అరణ్యములో"** ఇశ్రాయేలీయులు (అది., వారి రబ్బీలు) వెనుకకు తిరిగి అరణ్యసంచార కాలాన్ని యెహోవా కు మరియు ఇశ్రాయేలీయులకు మధ్య "హానీమూన్" కాలము వలె చూస్తున్నారు. ఈ పరీక్ష సమయంలో తప్ప దేవుడు మరెన్నడూ తన ప్రజలకు ఇంత దగ్గరగా లేడు ఎందుకంటే ఈ సమయంలో ప్రతిదానికి వారు ఆయన మీద ఆధారపడి ఉండవలసి వచ్చింది. ఇప్పుడు వారికి వాగ్దాన దేశములో సమృద్ధి మరియు దీవెనలు కలుగబోతాయి. దేవుడు వారికి ఇంకాకూడా తన మీద ఆధారపడి ఉండాలనే హెచ్చరికను ఇస్తున్నాడు ఎందుకంటే ఆయనే సమస్త విషయాలకు ఆధారంగా ఉండినాడు మరియు ఉండబోతాడు (చూ. 18వ. వచనం).

▣ **"నలువది సంవత్సరములు"** ఈ సంఖ్య ఎక్కువగా దీర్ఘకాలిక సమయాన్ని, చంద్ర చక్ర కాలం కంటే పెద్దది అని సూచించడానికి (అది., 28 దినములు) ఒక సాధ్యశ్యంగా ఉపయోగించారు. ఏదిఏమైనా, మిగిలిన చోట్ల దీని వాడుక అక్షరాక్షరం. సహజంగా ఇతర చారిత్రక లేక లేఖనాల సమాచారం లేనప్పుడు ఇందులో దేనిని తీసికోవాలో తెలిసికోవడం కష్టము. అరణ్యసంచార కాలం దాదాపు 38 సంవత్సరాలు ఉండినది.

▣ **"నిన్ను శోధించి నీ హృదయ ములో నున్నది తెలుసుకొనుటకు నిన్ను అణచు నిమిత్త మును"** వరుస క్రమాన్ని గమనించండి:

1. సముచ్ఛయము, "నిమిత్తము" (BDB 775)
2. మూడు *Piel* భావరూపక నిర్మాణాలు:
 - a. "అణచుటకు" (BDB 776, KB 853, చూ. 2,3,16 వచనాలు)
 - b. "శోధించుటకు" (BDB 650, KB 702, చూ. 16వ.వ)

c. "తెలుసుకొనుటకు" BDB 650, KB 702, చూ. 16వ.వ.)

మన విశ్వాసాన్ని బలపరచుటకు (ఉదా. ఆది. 22:1; నిర్గ. 15:25; 16:4; 20:20; ద్వితీ. 8:2,16; 13:3; న్యాయా. 2:22; 2 దిన. 32:31 మరియు మత్తయి 4:1; హెబ్రీ. 12:5-13) దేవుడు మనలను శోధిస్తాడు (BDB 650, KB 702, *Piel* భావరూపక నిర్మాణము, 16వ. వ.; 13:3; న్యాయా. 2:22; 3:1,4). మనము దేవుని పిల్లలమైతే మనం శోధింపబడుతాము! సహజంగా మనం మనకు జీవితంలో అతి ముఖ్యమైన వాటి విషయంలో శోధింపబడుతాము. మనం మరింత క్రీస్తు సారూప్యతను పొందడానికి శోధన ఉద్దేశింపబడి ఉంది.

"విధేయత" (BDB 776, KB 853, *Piel* భావరూపక నిర్మాణము) 2, 3, 16 వచనాలలో ఉపయోగింపబడింది. పా.ని. మోషేను మాత్రమే విధేయుడు అని పిలిచింది (చూ. సంఖ్యా. 12:3; కీర్తనలలో అనేకసార్లు ఉపయోగింపబడింది), క్రొ.ని. యేసును విధేయుడు అని పిలిచింది (చూ. మత్తయి 11:29). దేవుడు తన ప్రజలలో విధేయత మరియు నమ్మకముతో కూడిన ప్రవర్తనను ఆశిస్తున్నాడు (ఉదా. 10:3; ఎజ్రా 8:21).

"హృదయము" అనే పదం మన ఉద్దేశ్యాలకు ఒక సాదృశ్య పదంగా ఉపయోగింపబడింది (చూ. 2, 5, 14 మరియు 17 వచనాలు). 2:30 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: దేవుడు తన ప్రజలను శోధించును (పా.ని) (SPECIAL TOPIC: GOD TESTS HIS PEOPLE (OT))

ప్రత్యేక అంశము: దేవుడు తన ప్రజలను శోధించును (పా.ని)

"శోధన" BDB 650, KB 702, *Piel* సంపూర్ణము; ఆది. 22:1) అనే పదం "ప్రయత్నించుటకు" అనే భావంతో ఉపయోగింపబడింది. ఇది వారు తమంతట తాముగా గుర్తించి, వారి సొంత ప్రాధాన్యతను బట్టి ప్రవర్తించే స్థితికి తీసికొని వచ్చే ఒక భావంతో ఉపయోగింపబడింది. ఆదికాండము 12 నుండి 22 అధ్యాయం వరకు అబ్రహాముకు దేవుడు పరిస్థితులను వరసగా (రబ్బీలు పది అంటారు) కలిగించినాడు, దీనికి కారణం అబ్రహాము ప్రేమ మరియు నమ్మకాన్ని దేవుని మీద, కేవలం దేవుని మీదనే ఉంచడానికి ఇలా చేశాడు (బహుశా యోబుకు కూడా కావచ్చు). ఈ శోధనలన్ని దేవుని కొరకు కాదు కాని కల్తీయ ఊరు నుండి పిలువబడిన అబ్రహాము కొరకు మరియు ఆయనకు దేవుని గురించిన అవగాహనకు కొరకు ఇలా చేశాడు. అబ్రహాము కుటుంబాన్ని, స్వస్థలాన్ని, స్నేహితులను, స్వార్థ్యాన్ని, ఆచార పరంపరాలను, చివరికి తన భౌష్యత్తును (ఆదికాండము 22 లోని తన వాగ్దాన కుమారుడు) సయితము విశ్వాసము ద్వారా దేవుని వెంబడించుటకు వదిలివేయాలని చెప్పబడ్డాడు. దేవుడు తన పిల్లలనందరిని వారి ప్రాధాన్యతల విషయంలో శోధిస్తాడు (చూ. మత్తయి 4:1సగం; హెబ్రీ. 5:8; 12:5-13).

దేవుడు తెలుసుకొనడానికి (BDB 393; [ప్రత్యేక అంశము: తెలుసుకొనుట](#) చూడుము) శోధిస్తాడు (BDB 650). ఇశ్రాయేలీయులు అనేకసార్లు వారి అవిధేయతను బట్టి దేవుని శోధించారు అయితే దేవుడు తన మాటకు విశ్వాసనీయతను నిరూపించుకొన్నాడు. ఇప్పుడు దేవుడు ఇశ్రాయేలు మరియు వారి ప్రజలకు వారిచ్చిన ఒడంబడిక మరియు విశ్వాసాన్ని ప్రదర్శించడానికి ఒక అవకాశాన్ని ఇస్తున్నాడు.

1. దేవుడు తన ప్రజలను సామూహికంగా శోధించాడు

- a. నిర్గ. 15:25; 16:4; 20:20
- b. ద్వితీ. 8:2,16; 13:3
- c. న్యాయా. 2:22; 3:1,4

2. దేవుడు ఇశ్రాయేలీయులను వ్యక్తిగతంగా శోధించాడు

- a. అబ్రహాము, ఆది. 22:1-12
- b. హిబ్బీయా, 2 దిన. 32:31

3. కీర్తనాకారుడు తనలోని దోషాలను తీసివేయబడు నిమిత్తము దేవుని శోధింపమని వేడుకొన్నాడు (చూ. 26:2; 139:23)

4. దేవుని క్రొ. ని. ప్రజలు, యేసు శోధింపబడినట్లు శోధింపబడ్డారు (మత్తయి 4; లూకా 4; హెబ్రీ. 5:8). [ప్రత్యేక అంశము: శోధన మరియు దాని శబ్దార్థముల కొరకు ఉపయోగించిన గ్రీకు పదాలు](#) చూడండి.

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](#)

8:3 "మన్న" ఇది (BDB 577 I, నిర్గ. 16:15 లోని ప్రశ్న "ఇది ఏమిటి?" అనే దానికి ప్రజలు దీనిని "మన్న" [నిర్గ. 16:31] అని పిలిచారు. మోషే దీనిని "పరలోకము నుండి వచ్చిన ఆహారం" అని పిలిచాడు, నిర్గ. 16:4) అరణ్య సంచార కాలంలో దేవుడు అనుగ్రహించిన ప్రత్యేక ఆహారం. ఇది నిర్గ. 16:4, 14-15; 31; సంఖ్యా. 11:7-8 లలో వివరింపబడింది, అయితే దీని అసలు పదార్థమేమిటో మనకు తెలియదు (BDB ఇది ఒక సీనాయిలోని దేశదిమ్మరులకు తెలుసు అని, ఇది సరిగ్గా ఒక రెమ్మనుండి తీయబడే రసమని చెబుతున్నది కాని బైబిలులో చెప్పబడిన దానికి ఇది సరిపోలిక కాలేదు). దేవుడు వారి అనుదిన అవసరాలను తీర్చాడు, అయితే జనులు వారి అనుదిన అవసరాలకు దేవుని మీద ఆధారపడానికి నేర్చుకోనేంతవరకు కొద్ది కాలమే ఇలా అనుగ్రహించాడు. ఆయన ఇలా క్రొత్త నిబంధన విశ్వాసులకు కూడా అనుగ్రహించాడు (చూ. మత్తయి 6:11).

▣ "తెలుసుకొనుట" ఈ (BDB 393, KB 390) మూలపదం ఈ వచనంలో మూడు సార్లు ఉపయోగింపబడింది (4:35 లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము):

1. "మీకు తెలియనిది" - *Qal* సంపూర్ణము
2. "మీ పితరులకు కూడా తెలియనిది" - *Qal* సంపూర్ణము
3. "మీకు ఆయన అర్థము కానీయనిది" - *Qal* సంపూర్ణము

అలాంటి ఈ అధ్యాయంలోని ఇతర ప్రదేశాలలో దీని ఉపయోగాన్ని చూడండి:

- 2వ. వచనం "తెలుసుకొనుటకు" - *Qal* భావరూపక నిర్మాణము
- 5వ. వచనం "తెలుసుకొనుటకు" - *Qal* సంపూర్ణము
- 16వ. వచనం "#2 తిరిగి చెప్పడం

▣ "నరుడు రొట్టె వలన మాత్రమే నివసింపడు" యేసు తన శోధన అనుభవ సమయంలో సాతానుతో చెప్పిన ఉదాహరణలలో ఇది ఒకటి (చూ. మత్తయి 4:14; లూకా 4:4). మానవులకు అన్నింటికంటే మించి దేవునితో ఒక వ్యక్తిగత మరియు నమ్మకమైన సంబంధాన్ని కలిగి ఉండాలి (ఉదా. కీర్త. 42:1-4; 63:1; 143:6, ప్రతి వ్యక్తిలో దేవుని-పోలికగా ఉన్న రంధ్రము ఒకటి ఉంటుందని అగస్తీను చెబుతున్నాడు)! ప్రామాణికమైన జీవితానికి భౌతికము ఒకటి సరిపోదు (అది., యెహోవా నోటనుండి వచ్చు ప్రతి వాక్యము").

8:4 "నీవు వేసికొనిన బట్టలు పాతగిలలేదు" Rashi (మధ్యయుగములోని యూదా వ్యాఖ్యానకుడు) మరియు Justin Martyr (ఆది సంఘ పాదర్) ఇద్దరూ పిల్లల బట్టలు వారు పెరిగే కొద్దీ వారితో పాటు పెద్దవి అయ్యేవి అని చెప్పారు (ద్వితీ. 29:5 వారి పాదరక్షలు కూడా; నెహె. 9:21)! ప్రతి అవసరతలో దేవుని యొక్క సంరక్షణను తెలియజేయడానికి ఎంతమంది వ్యక్తీకరణ.

▣ "నీ కాలు వాయలేదు" ఇది ఒక అరుదైన హెబ్రీ క్రియాపదం (BDB 130, KB 148, *Qal* సంపూర్ణము, చూ. నెహె. 9:21) అర్థము "వాపు". ఒక నామవాచకం వలె ఉన్న ఇదే మూలపదం ఆహారం ఇవ్వడాన్ని కూడా సూచించగలదు. ఇది దీర్ఘకాలిక, కష్టమైన ప్రయాణాన్ని తట్టుకొనేటట్లు వారి శరీరాలను కూడా బలపరచినట్లు తెలియజేస్తున్నది.

8:5 “ఒకడు తన కుమారుని ఎట్లు శిక్షించెనో అట్లే నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను శిక్షించువాడను” యెహోవా ఒక ప్రేమించే తండ్రిగా చెప్పబడిన ఒక ప్రత్యేక సాదృశ్యము ఇది (చూ. సామె. 3:15). మన మంచి కొరకే ఆయన మనలను క్రమశిక్షణలో ఉంచుతాడు (హెబ్రీ. 12:5-13). 2:15 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము. క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: దేవుని యొక్క పితృత్వము(SPECIAL TOPIC: THE FATHERHOOD OF GOD)

ప్రత్యేక అంశము: దేవుని యొక్క పితృత్వము

I. పాత నిబంధన

A. సృష్టిని బట్టి దేవుడు ఒక తండ్రి అనే భావము ఉంది.

1. ఆది. 1:26-27
2. మలాకీ 2:10
3. అ.కా. 17:28

B. అనేక భావాలలో తండ్రి అనేది ఒక సాదృశ్యముగా ఉపయోగింపబడింది

1. ఇశ్రాయేలీయుల తండ్రి (ఎన్నుకొనుట ద్వారా)
 - a. “కుమారుడు” - నిర్గ. 4:22; ద్వితీ. 14:1; యెషయా 1:2; 63:16; 64:8; యిర్మియా 3:19; 31:9,20; హోషియా 1:10; 11:1; మాలాకీ 1:6
 - b. “ప్రథమఫలము” - నిర్గ. 4:22; యిర్మియా 31:9
2. ఇశ్రాయేలు రాజు యొక్క తండ్రి (మెస్సయకు సంబంధించి)
 - a. 2 సమూ. 7:11-16
 - b. కీర్త. 2:7; అ.కా. 13:33; హెబ్రీ. 1:5; 5:5
 - c. హోషియా 11:1; మత్తయి 2:15
3. ప్రేమించే తల్లిదండ్రులకు సాదృశ్యము
 - a. తండ్రి (సాదృశ్యము)
 - (1) తన కుమారుని ఎత్తికొనును - ద్వితీ. 1:31
 - (2) శిక్షించును - ద్వితీ. 8:5; సామె. 3:12
 - (3) కాపాడును (అది., నిర్గమము) - ద్వితీ. 32:1
 - (4) ఎన్నటికి ఎడబాయడు - కీర్త. 27:10
 - (5) జాలిపడును - కీర్త. 103:13
 - (6) స్నేహితుడు/మార్గదర్శి - యిర్మియా 3:4
 - (7) బాగుచేయువాడు/క్షమించువాడు - యిర్మియా 3:22
 - (8) కరుణించువాడు - యిర్మియా 31:20
 - (9) నేర్పించువాడు - హోషియా 11:1-4
 - (10) ప్రత్యేక కుమారుడు - మాలాకీ 3:17
 - b. తల్లి (సాదృశ్యము)
 - (1) ఎన్నటికి ఎడబాయడు - కీర్త. 27:10

(2) పాలిద్వితల్లి ప్రేమ – యోషయా 49:15; 66:9-13 మరియు హోషయా 11:4 (“శిశువుకు
“కాడి” అనే పాఠ్యభాగ సవరణ ప్రతిపాదనతో)

II. క్రొత్త నిబంధన

A. త్రియేకత్వము (ముగ్గురిని ప్రస్తావించిన పాఠ్యభాగాలు)

1. సువార్తలు
 - a. మత్తయి 3:16-17; 28:19
 - b. యోహాను 14:26
2. పౌలు
 - a. రోమా 1:4-5; 5:1,5; 8:1-4,8-10
 - b. 1 కొరింథీ. 2:8-10; 12:4-6
 - c. 2 కొరింథీ. 1:21; 13:14
 - d. గలతీ. 4:4-6
 - e. ఎఫెసీ. 1:3-14,17; 2:18; 3:14-17; 4:4
 - f. 1 థెస్స. 1:2-5
 - g. 2 థెస్స. 2:13
 - h. తీతు 3:4-6
3. పేతురు – 1 పేతురు 1:2
4. యూదా 20-21 వచనాలు

B. యేసు

1. యేసు “ఏకైక కుమారుని” వలె – యోహాను 1:18; 3:16,18; 1 యోహాను 4:9
2. యేసు “దేవుని కుమారుని” వలె – మత్తయి 4:3; 14:33; 16:16; లూకా 1:32,35; యోహాను 1:34,49; 6:69; 11:27
3. యేసు “ప్రియమైన కుమారుని” వలె – మత్తయి 3:17; 17:5
4. దేవుని కొరకు యేసు యొక్క *abba* ఉపయోగము – మార్కు 14:36
5. దేవునితో తన మరియు మన సంబంధాన్ని చూపడానికి యేసు సర్వనామముల ఉపయోగము
 - a. “నా తండ్రి,” ఉదా. యోహాను 5:18; 10:30,33; 19:7; 20:17
 - b. “మీ తండ్రి,” ఉదా. మత్తయి 5:16,45,48; 6:1,4,6,8,9,14,15,18,26,32; 7:11; 10:20,29; 18:14
 - c. “మన తండ్రి,” ఉదా. మత్తయి 6:9,14,26

C. దేవుడు మరియు మానవాళికి మధ్య సన్నిహిత సంబంధాన్ని తెలియజేయడానికి ఉపయోగించిన అనేక సాదృశ్యాలలో ఒకటి

1. దేవుడు ఒక తండ్రివలె
2. విశ్వాసులు ఈ కింది వాటి వలె
 - a. దేవుని కుమారులు
 - b. పిల్లలు
 - c. దేవుని యందు జననము

- d. తిరిగి జన్మించుట
- e. దత్తపుత్రులు
- f. తీసికొనబడినవారు
- g. దేవుని కుటుంబము

Copyright © 2014 Bible Lessons International

8:6 "ఆయన మార్గములలో నడుచుకొనునట్లు" జీవనశైలికి ఇది మామూలుగా ఉపయోగించే బైబిలు సంబంధిత సాదృశ్యము (ఉదా. 5:33; 8:6; 10:12; 11:22; 19:9; 26:17; 28:9; 30:16). ప్రతిదినము ఆయన కొరకు నివసించాలని దేవుడు కోరుతున్నాడు. బైబిలు సంబంధిత విశ్వాసము ఒక జాతికి గాని లేక ఒక సంస్కార క్రియకు గాని లేక ఒక కంఠస్తవాక్యానికి గాని లేక ఒక క్రమబద్ధమైన సిద్ధాంతానికి గాని సంబంధించినది కాదు కాని ఇది అనుదినము దేవునితో ఏర్పరుచుకొన్న సంబంధము.

▣ "ఆయనకు భయపడునట్లు" ఇది ఒక Qal భావరూపక నిర్మాణంగా ఉండి "నడచుటకు" అనే దానికి సమాంతరంగా ఉంది. ఇది ఒక భయము మరియు భక్తిలకు ఒక భావమై ఉంది (4:10; 5:29; 6:2,13,24; 7:19; 8:6; 10:12,20; 13:4; 14:23; 17:19; 31:12-13).

8:7-10 ఇది వ్యవసాయక సమాజానికి నీటి యొక్క విలువ మరియు వాగ్దానదేశములోని భూసార ఫలితాల మీద ఇచ్చిన ఉద్ఘాటన. ప్రాచీన రచనలలో మెసోపొటేమియా, పాలస్తీన దేశాలు "పాలు తేనె ప్రవహించు దేశాలు" గా పిలువబడ్డాయి (చూ. నిర్గ. 3:8,17; 13:5; 33:3; ద్వితీ. 6:3; 11:9; 26:9; 27:3; 31:20). ఇందులో బ్రహ్మాండమైన ఖనిజ సంపద కూడా ఉంది, 9వ. వచనం. ఇశ్రాయేలీయుల మీద దేవుని యొక్క దీవెనలు ఒక కృతజ్ఞతాపూర్వకమైన ప్రతి స్పందన కొరకు ఉద్దేశింపబడ్డాయి (చూ. 10వ. వచనం). ఆయన సృష్టిని మనం ఆనందంగా అనుభవించాలని దేవుడు కోరు కొంటున్నాడు కాని అది ఆయనచే ఇవ్వబడిందని మనం జ్ఞాపకముంచుకోవాలి.

8:10 భోజనం చేసిన తరువాత ప్రార్థన చేయాలి అనే రబీపురమైన శాసనం ఈ వచనంలోని మొదటి భాగం నుండి వచ్చింది. ఈ రకమైన అసందర్భానుచిత న్యాయపరాయణత్వం, ధర్మశీలత అయినప్పటికీ, "గ్రంథకర్త ఉద్దేశ్యము" నకు సంబంధించినది కాదు!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 8:11-20

¹¹నేడు నేను నీకాజ్ఞాపించు ఆయన ఆజ్ఞలను విధులను కట్టడలను నీవు అనుసరింపక నీ దేవుడైన యెహోవాను మరచి కడుపారతిని ¹²మంచి యిండ్లు కట్టించుకొని వాటిలో నివసించగా, ¹³నీ పశువులు నీ గొట్ట మేకలును వృద్ధియై నీకు వెండి బంగారములు విస్తరించి నీకు కలిగినదంతయు వర్ణింపబడు ¹⁴నీ మనస్సు మదించి, దాసులగృహమైన ఐగుప్తుదేశములో నుండి నిన్ను రప్పించిన నీ దేవుడైన యెహోవాను మరచెదవేమో. ¹⁵తాపకరమైన పాములును తేళ్లును కలిగి యెడారియై నీళ్లులేని భయంకరమైన ఆ గొప్ప అరణ్యములో ఆయన నిన్ను నడిపించెను, రాతిబండనుండి నీకు నీళ్లు తెప్పించెను, ¹⁶తుదకు నీకు మేలు చేయవలెనని నిన్ను అణచుటకును శోధించుటకును నీ పితరులు ఎరుగని మన్నాతో అరణ్యమున నిన్ను పోషించెను. ¹⁷అయితే మీరుమా సామర్థ్యము మా బాహుబలము ఇంత భాగ్యము మాకు కలుగజేసినని అనుకొందురేమో. ¹⁸కాగా నీ దేవుడైన యెహోవాను జ్ఞాపకము చేసికొన వలెను. ఏలయనగా తాను నీ పితరులతో ప్రమాణము చేసినట్లు తన నిబంధనను నేటివలె స్థాపించవలెనని మీరు భాగ్యము సంపాదించుకొనుటకై మీకు సామర్థ్యము కలుగజేయువాడు ఆయనే. ¹⁹నీవు ఏమాత్రమైనను నీ దేవుడైన యెహోవాను మరచి యితరదేవతల ననుసరించి పూజించి నమస్కరించిన యెడల మీరు నిశ్చయముగా నశించిపోదురని నేడు మిమ్మునుగూర్చి నేను సాక్ష్యము పలికియున్నాను. ²⁰నీ యెదుటనుండకుండు యెహోవా నశింపజేయుచున్న జనములు వినకపోయినట్లు మీ దేవుడైన యెహోవా మాట మీరు వినకపోయినయెడల మీరును వారివలెనే నశించెదరు.

8:11 "జార్జత్త" ఈ క్రియాపదం (BDB 1036, KB 1581, Niphal ప్రార్థనార్థకము , చూ. 5:12; ;8:6; 11:8; 16:1) "అనుసరించు," "గమనించు," జార్జత్తగా చేయుము" (6:12 లోని నోట్ చూడుము). ఇది విధేయించడానికి ఒక పిలుపు.

▣ **"మరచి" ఈ క్రియాపదం (BDB 1013, KB 1489, Qal అసంపూర్ణకము , చూ. 4:9,23,31; 6:12; 8:11,14,19[రెండుసార్లు]; 9:7;25:19) "జ్ఞాపకము" నకు ఇది వ్యతిరేకము (చూ. 5:15; 7:18; 8:2,18; 9:7,27; 15:15; 16:3,12; 24:9,18; 25:17; 32:7). ఇదే సంతృప్తినివ్వడం, మతనమైన, చివరికి మతపరమైన మానవుని ప్రవృత్తి. ఎప్పుడైతే మనం దేవుని దీవెనలను మరిచిపోతామో అప్పుడేమన స్వశక్తిని బట్టి మనంతట మనమే సాధించామనే ఆలోచనలో పడుతాము! బహుమతి కాదు బహుమతి ఇచ్చినవాడు ముఖ్యము (చూ. కీర్త. 103:20)!**

▣ **"నీ దేవుడైన యెహోవాను" గమనించండి, వారు దేవునిని గుర్తుంచుకోవాలి, దీనికి విధేయించడం ఒక మార్గమై ఉంది (చూ. లూకా 6:46). దేవునికి ఉన్న పేర్లు కొరకు 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.**

▣ **"నీకాజ్ఞాపించు ఆయన ఆజ్ఞలను విధులను కట్టడలను" 4:1 లోని ప్రత్యేక అంశము: దేవుని బయలుపాటుకు ఉన్న పదాలు చూడుము.**

8:13 "వృద్ధియై" ఈ క్రియ (BDB 915, KB 1176, Qal అసంపూర్ణకము) దేవుని యొక్క వివిధ దీవెలను చూపించడానికి మూడుసార్లు ఉపయోగింపబడింది.

8:15 "తాపకరమైన పాములు" వాటికి (విశేషణము, BDB 977 I మరియు నామవాచకము BDB 638) ఈ పేరు వాటి రంగును బట్టి (క్రియాపదం నుండి) లేక అవి కరిచినప్పుడు (వచ్చే విషము) ను బట్టి వచ్చిందో మనకు సరిగా తెలియదు (చూ. సంఖ్యాకాండము 21).

▣ **"రాతిబండనుండి నీకు నీళ్లు తెప్పించెను" ఈ సంఘటన నిర్గ. 17:6 లో మరియు మళ్ళీ సంఖ్యా. 20:11 లో వ్రాయబడి ఉంది. 1 కొరింథీ. 10:4 లో పౌలు, ఈ రాయి దేవుని యొక్క మెస్సయ అనుగ్రహానికి గుర్తు అని చెబుతున్నాడు.**

8:16 యెహోవా దీవించడానికి శోధిస్తాడు (ఉదా. ఆదికాండము 22 లో అబ్రహాము; నిర్గ. 20:20 లో ఇశ్రాయేలీయులు; నిర్గ. 16:4లో మన్న). చివరికి శోధించడం (BDB 650, KB 702) కీర్త. 26:2 లో వివిధ పదాలతో ఒక ప్రార్థనగా ఉంది అయితే ఇదే భావం కీర్త. 139:1, 23 లో ఉంది.

8:17 "అయితే మీరుమా సామర్థ్యము మా బాహుబలము ఇంత భాగ్యము మాకు కలుగజేసినని అనుకొందురేమో" స్వ-సమ్మర్థి మరియు గర్వము ఉండడాన్ని గమనించండి (చూ. 18వ. వచనం; యాకోబు 4:13-17). 9:4-6 లోని ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయుల యెడల యెహోవా యొక్క కృపాకార్యాలు చూడండి.

8:18 "జ్ఞాపకము చేసికొనవలెను" 7:18 లోని నోట్ చూడండి.

▣ **"తాను నీ పితరులతో ప్రమాణము చేసినట్లు తన నిబంధనను" తిరిగి ఆది. 3:15; 12:1-3; 26:24; 28:13-15 వెళ్ళిన యెహోవా యొక్క విమోచన ప్రణాళికకు విజయం ఒక పరిసమాప్తిగా ఉంది. ఈ వచనం ద్వితీయోపదేశ కాండములో పలుమార్లు వస్తున్న ఒక ఉద్ఘాటనగా ఉంది (చూ. 1:8; 6:10; 8:18; 9:5,27; 29:13; 30:20; 34:4).**

ఈ క్రియాపదం (BDB 989, KB 1396) ఒక Niphal పరిపూర్ణకము, నిబంధన వాగ్దానాలలో ఇది ఒక సకర్మము లేక ఆత్మనేపద క్రియగా ఉంది (ఉదా. ఆది. 12:3).

8:19 అవిధేయత యొక్క ఫలితము విధేయతకు వచ్చే ఫలితముల సహజంగా ఉంది! "అనుసరించి" (BDB 229, KB 246, *Qal* సంపూర్ణము), "సేవించి" (BDB 712, KB 773, *Qal* సంపూర్ణము), మరియు "పూజించు" (BDB 1005, KB 295, *Hishtpaphel* సంపూర్ణము) అనే క్రియలన్ని కూడా సమాంతరాలుగా ఉండడాన్ని గమనించండి.

□

- NASB** "ఏ మాత్రమును యెహోవాను మరచిన యెడల"
NKJV "మీరు ఏ విధం చేతనైనా యెహోవాను మరచిన యెడల"
NRSV "ఒకవేళ మీరు యెహోవాను మరచితే"
TEV "యెహోవాను ఎన్నడూ మరువకండి"
NJB "ఒకవేళ యెహోవాను మరచుతారేమో, జాగ్రత్త"

"మరచిపోవుట" (BDB 1013, KB 1485) క్రియానిర్మాణము తరిగి చెప్పబడింది, ఒక భావరూపక నిక్షేపణము ఒక *Qal* అసంపూర్ణము ద్వారా నడిపింపబడింది. ఈ నిర్మాణము ఒక హెబ్రీసంబంధిత ఉద్ఘాటన విధానంగా ఉంది. ఇదే నిర్మాణము 19వ. వచనంలో "నాశనం"తో కలిపి ఉపయోగింపబడింది.

8:20 "మీరు నశించెదరు" 19 మరియు 20 వచనాలలోని క్రియ "నాశనము" (BDB 1, KB 2) నాలుగు సార్లు ఉపయోగింపబడడాన్ని గమనించండి (19వ. వచనంలో భావరూపక నిక్షేపణము; 19 మరియు 20 వచనాలలోని *Qal* అసంపూర్ణము రెండుసార్లు, మరియు 20వ. వచనంలో ఒక *Hiphil* అసమాపక క్రియ). ఇది ద్విత్వీయోపదేశకాండములో హెచ్చరికకు ఉపయోగించిన సహజ పదము. ఇది అనేక విధాలుగా ఉపయోగింపబడింది:

1. దేవుడు ఒకవేళ ఇశ్రాయేలీయులు ఆయన నిబంధనను ఉల్లంఘించినట్లైతే వారిని నాశనం చేస్తాడు - 4:26 (రెండుసార్లు); 8:19,20; 9:3; 11:17;28:20,22,51,63; 30:18(రెండుసార్లు).
2. కనానీయులను పూర్తిగా నాశనం చేయమని దేవుడు ఇశ్రాయేలీయులకు ఆదేశించుట - 7:24; 8:20; 12:2,3.
3. ఆయనను ద్వేషించు వారిని దేవుడు నాశనం చేస్తాడు - 7:10
4. దేవుడు ఐగుప్తీయ సైన్యాన్ని ఓడిస్తాడు - 11:4

ఒకవేళ ఇశ్రాయేలీయులు "యెహోవా యుద్ధము"లో పర్యవసానాలు అనుభవిస్తారు (ద్విత్వీయోపదేశకాండము 27-29)! దేవుడు వ్యక్తుల పక్షిపాతి కాడు!

అవిధేయతకు కఠినమైన పర్యవసానాలు ఉన్నట్లే విధేయతకు గొప్ప ప్రయోజనాలు కూడా ఉంటాయి. అధికృత బాధ్యతను తెస్తుంది!

"ఎవరికైతే ఎక్కువ ఇవ్వబడుతుందో, ఎక్కువ ఆశింపబడుతుంది" (చూ. లూకా 12:48)!

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కిణికొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. 8వ. అధ్యాయంలో జాబితా చేయబడిన దేవుడు తన ప్రజల కొరకు అరణ్యప్రయాణములో చేసిన దేవుని కృప అద్భుతాలను పట్టిక చేయండి.
2. దేవుడు తన ప్రజలను శోధిస్తాడా? ఎందుకు?
3. ఈ అధ్యాయంలో ఎందుకు విధేయించడం అనేక పర్యాయాలు నొక్కి చెప్పబడింది?

ద్వితీయోపదేశకాండము 9

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
ఇశ్రాయేలీయుల తిరుగుబాటు పునర్విచారించబడింది 9:1-12	స్వ-నీతికి ఒక శోధన (9:1-10:11) 9:1-3 9:4-5 9:6-7 9:8-14	ప్రజల యొక్క అవిధేయత 9:1-3 9:4-6 9:7-11 9:12 9:13-14	ఇశ్రాయేలీయులది కాదు, యెహోవా యొక్క విజయం 9:1-6 హోరేలు నందు ఇశ్రాయేలీయుల ప్రవర్తన: మోషే మధ్యవర్తిత్వము 9:7-14
9:13-24	9:15-21 9:22-24	9:15-21 9:22-24	ఇశ్రాయేలీయులు మళ్ళీ పాపం చేయుట. మోషే యొక్క ప్రార్థన 9:15-21 9:22-24
9:25-29	9:25-29	9:25-29	9:25-29

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవాపేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,

4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 9:1-6

¹ఇశ్రాయేలూ వినుము; నీకంటే గొప్ప బలముగల జనములను ఆకాశమంటు ప్రాకారములు గల గొప్ప పట్టణములను స్వాధీనపరచుకొనుటకై నేడు నీవు యొర్దా నును దాటబోవుచున్నావు. ²ఆ ప్రజలు గొప్పవారు ఉన్నత దేహులు, వారు నీవు ఎరిగిన అనాకీయుల వంశ స్థులు. అనాకీయుల యెదుట ఎవరు నిలువగలరు అను మాట నీవు వింటివి గదా. ³కాబట్టి నీ దేవుడైన యెహోవా తానే దహించు అగ్నివలె నీ ముందర దాటి పోవుచున్నాడని నేడు నీవు తెలిసికొనుము. ఆయన వారిని నశింపజేసి నీ యెదుట వారిని కాలద్రోయును. యెహోవా నీతో చెప్పినట్లు నీవు వారిని వెళ్లగొట్టి వేగమే వారిని నశింపజేసెదవు. ⁴నీ దేవుడైన యెహోవా నీ యెదుటనుండి వారిని తొలి వేసినతరువాతనేను ఈ దేశమును స్వాధీన పరచుకొనునట్లుగా యెహోవా నా నీతినిబట్టి నన్ను ప్రవేశ పెట్టినని అనుకొనవద్దు. ఈ జనముల చెడుతనమునుబట్టియే యెహోవా నీ యెదుట నుండి వారిని వెళ్లగొట్టుచున్నాడు. ⁵నీవు వారి దేశ మునుకు వచ్చి దాని స్వాధీనపరచుకొనుటకు నీ నీతియైనను నీ హృదయ యధార్థతయైనను హేతువుకాదు. ఈ జన ముల చెడుతనమును బట్టియే యెహోవా నీ పితరులైన అబ్రాహాము ఇస్సాకు యాకోబులతో ప్రమాణముచేసిన మాటను స్థాపించుటకై నీ దేవుడైన యెహోవా వారిని నీ యెదుటనుండి వెళ్లగొట్టుచున్నాడు. "మీరు లోబడ నొల్లనివారు గనుక ఈ మంచి దేశమును స్వాధీనపరచు కొనునట్లు నీ దేవుడైన యెహోవా నీ నీతినిబట్టి నీకియ్యడని నీవు తెలిసికొనవలెను.

9:1 "వినుము" ఇది హెబ్రీ పదం *shema* (BDB 1033, KB 1570, *Qal* ప్రార్థనార్థకం, చూ. 4:1; 5:1; 6:3,4; 9:1; 20:3; 27:9), అర్థము "ఆచరించడానికి వినడం." 4:1 లోని నోట్ చూడుము.

□ "ఇశ్రాయేలూ" 1:1 లోని ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

□ "నీకంటే గొప్ప బలముగల జనములను" ఇది పలుమార్లు వస్తున్న సిద్ధాంతాంశము (1:28 లోని నోట్ చూడుము). 7:6-9 ఒక సిద్ధాంతపరమైన అంశముగా ఉంది (అది, యెహోవా యొక్క సార్వభౌమత్వము మరియు ఆయన పితరులకు చేసిన వాగ్దానం). ఆయన విశ్వసనీయుడు మరియు సత్యవంతుడు. ఆయన లక్షణము ఇశ్రాయేలీయుల తలచిరుసు మరియు మూర్ఖత్వములో మరింతగా స్పష్టమువుతున్నది (చూ. 6, 7, 13, 24, 27; 10:16; 31:27).

9:2 "అనాకీయులు. . . అనాకీయ వంశస్థులు" శబ్దార్థముగా ఈ పదానికి అర్థము "పొడవాటి మెడ" మరియు, కాబట్టి, ఇది భారీకాయలను సూచిస్తున్నది. ద్వితీ. 2:10-11 లో వారు *Rephaim* లకు మరియు సంఖ్యా. 13:22 వారు *Nephilim* లకు జతచేయబడ్డారు. 1:28 లోని ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

□ "తెలుసుకొనుట" 4:35 లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము.

9:3 "తెలుసుకొనుట" ఈ క్రియాపదం (BDB 393, KB 390, *Qal* సంపూర్ణము) ఎక్కువ సార్లు మరియు అనేక భావాలతో ఉపయోగింపబడింది. 4:35 లోని ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

□ “ఒక దహించు అగ్ని” ఇది BDB 77 ప్లస్ BDB 37, ఈ సాధ్యశ్యము వారి చెడు స్వభావమును బట్టి దేశములోని జనములకు దేవుని యొక్క తీర్పును వివరిస్తున్నది (చూ. 4-5 వచనాలు; ఆది. 15:16). 4:24 లోని నోట్ చూడుము. దేవుని గురించిన మంచి క్లుప్త ఉపచిత్ర తర్కణము కొరకు *The Dictionary of Biblical Imagery* (ది డిక్షనరీ ఆఫ్ బైబ్లికల్ ఇమేజనరీ), 332-336 పేజీలు చూడుము)

□ “ఆయన వారిని నశింపజేసి నీ యెదుట వారిని కూలద్రోయును” ఈ రెండు విజయము యొక్క క్రియాపదాలు సమాంతరంగా ఉండి, ఇశ్రాయేలీయుల తరుపున యెహోవా యొక్క కార్యాలను తెలియజేస్తున్నాయి:

1. “నాశనం” - BDB 1029, KB 1552, *Hiphil* అసంపూర్ణము
2. “కూలద్రోయుట” - BDB 488, KB 484, *Hiphil* అసంపూర్ణము

అలాగే ఇశ్రాయేలీయులు నమ్మకంతో దాడి చేయాలి, గమనించండి:

1. “నీవు వారిని వెళ్ళగొట్టి” - BDB 439, KB 441, *Hiphil* సంపూర్ణము
2. “వేగమే నశింపజేయుము” - BDB 1, KB 2, *Hiphil* సంపూర్ణము ప్లస్ క్రియావిశేషణం (BDB 555 II)

సర్వశక్తిమంతుడైన యెహోవా యొక్క వాగ్దాన కార్యాలు మరియు ఇశ్రాయేలీ సైన్యము మరియు నాయకులు యొక్క తప్పనిసరి విశ్వాస స్పందనల మధ్యనున్న సిద్ధాంతపరమైన మరియు నిబంధన సంబంధమైన సమతౌల్యమును గమనించండి. రెండూ కీలకమే!

యెహోవా తన కార్యభారాన్ని పూర్తి చేశాడు కాని స్వదేశీయ వాస్తవ్యులను పూర్తిగా వెళ్ళగొట్టడంలో ఇశ్రాయేలీయులు వారి కార్యభారాన్ని పూర్తిచేయలేక పోవడానికి కూడా గమనించండి (చూ. న్యాయ. 1-2). ఇశ్రాయేలీయులు త్వరగా పని ప్రారంభించాలి (చూ. 7:22), కాని వారు అలా చేయలేదు!

9:4-6 “నీ దేవుడైన యెహోవా నీ యెదుటనుండి వారిని తోలి వేసినతరువాతనేను ఈ దేశమును స్వాధీన పరచుకొనునట్లుగా యెహోవా నా నీతినిబట్టి నన్ను ప్రవేశ పెట్టినని అనుకొనవద్దు” ఇది 8:11-20 కి సమానంగా ఉంది. ఆయన కార్యము చేస్తున్నానని దేవుడు మళ్ళీ తన ప్రజలకు చూపుతున్నాడు, వారు మంచి అని ఆయన ఇలా చేయడం లేదు కాని ఈ క్రింది కారణాలను బట్టి చేస్తున్నాడు (1) ఆదేశములోని ప్రజల యొక్క దుర్మార్గత (చూ. ఆది. 15:12-21; లేవీ. 18:24-25; 20:13-14) మరియు (2) ఆది. 12:1-3 ప్రారంభంలో వారి పితరులకు తన వాగ్దానము. ఆయన సమస్తాన్ని తన ఆధీనంలో ఉంచుకొని ఉన్నాడని వారు గుర్తించుకోవాలి.

మొదటి క్రియాపదం “చెప్పుట” (BDB 55, KB 65) ఒక *Qal* అసంపూర్ణకమై ఉంది, జస్సీవు భావంతో ఉపయోగింపబడింది. మానవాళి యొక్క పతన హృదయం ఇంకా అలాగే ఉంది మరియు ఇది ఆత్మపరంగా అపాకరమై ఉంది.

రెండవ క్రియాపదం “తొలిగింపబడెను” (BDB 213, KB 239, *Qal* భావరూపక నిర్మాణము) విజయాలలో యెహోవా యొక్క చురుకైన పాత్రను తెలియజేస్తున్నది (చూ. 6:19; యెహో. 23:5).

ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయులకు యెహోవా యొక్క కృపాకార్యాలు (SPECIAL TOPIC: YHWH’S GRACE ACTS TO ISRAEL)

ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయులకు యెహోవా యొక్క కృపాకార్యాలు

నిర్గమము, అరణ్యసంచారము, విజయాలు యెహోవా భాగమై ఉన్న కృపాకార్యాలు అనే చెప్పుకోవాలి (అది., ఆది. 15:12-21), ఇశ్రాయేలీయుల కార్యాల వలన ఇచ్చిన ప్రశంస పారితోషకాలు కావు:

1. ఇది “తండ్రుల” పట్ల యెహోవా యొక్క ప్రేమ - ద్వితీ. 4:37-38; 7:8; 10:15 (అది., పితరులు)
2. ఇది ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క సంఖ్యకాదు - ద్వితీ. 7:7
3. ఇది ఇశ్రాయేలీయుల బలము మరియు అధికారము కాదు - ద్వితీ. 8:17
4. ఇది ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క నీతి లేక యధార్థత కాదు - ద్వితీ. 9:5-6

5. యెహోవా న్యాయతీర్పు మధ్య సయితము ఇశ్రాయేలీయులను ప్రేమించాడు - యిర్మీయా 31:3

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

9:5 "నీ నీతియైనను నీ హృదయ యధార్థతయైనను హేతువుకాదు" ఈ సందర్భంలో ఈ రెండు నామవాచకాలు సమాంతరాలు:

1. "నీతి" - BDB 842, cf. 6:25; 9:4,5,6; 24:13; 33:21, 1:16 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.
2. "యధార్థత" - BDS 449, అర్థము నిజాయితీ లేక నైతిక జీవనశైలి, చూ. 1 దిన. 29:17; కీర్త. 119:7

ఇశ్రాయేలీయులకు దాని మంచితనము చేత కనాను ఇవ్వబడలేదు కాని కనానీయుల భక్తిహీనతను బట్టి ఇవ్వబడింది (చూ. 4వ. వ; ఆది. 15:12-21; లేవీ. 18:24-28, 3:6 లోని నోట్ చూడుము).

□ "యెహోవా నీ పితరులైన అబ్రాహాము ఇస్సాకు యాకోబులతో ప్రమాణముచేసిన మాటను స్థాపించుటకు" క్రియాపదాలను గమనించండి:

1. మాటను స్థాపించుటకు - BDB 877, KB 1086, *Hiphil* భావరూపక నిర్మాణము
2. యెహోవా ప్రమాణము చేసిన - BDB 989, KB 1396, *Niphal* సంపూర్ణము

ప్రత్యేక అంశము: పితరులకు ఇచ్చిన నిబంధన వాగ్దానాలు (SPECIAL TOPIC: COVENANT PROMISES TO PATRIARCHS)

ప్రత్యేక అంశము: పితరులకు ఇచ్చిన నిబంధన వాగ్దానాలు

ఈ ప్రత్యేక నిబంధన సంబంధము యొక్క ప్రారంభ వాగ్దానం ఈ క్రింది వారికి చేయబడింది

1. అబ్రాహాము, ఆది. 12:1-3
 - a. దేశము, ఆది. 12:7; 13:4-15; 15:18-21
 - b. జనాంగము, ఆది. 13:16; 15:4-5; 17:2-6; 22:18
 - c. లోకానికి ఆశీర్వాదము, ఆది. 18:18; 22:18
2. ఇస్సాకు, ఆది. 26:2-4
 - a. దేశము
 - b. జనాంగము
 - c. లోకానికి ఆశీర్వాదము
3. యాకోబు, ఆది. 28:2-4,13; 35:9-12; 48:3-4
 - a. దేశము
 - b. జనాంగము
4. ఇశ్రాయేలీయుల జాతి (ఒక దేశము), నిర్గ. 3:8,17; 6:8; 13:5; 33:1-3; ద్వితీ. 1:7-8,35; 4:31; 9:3; 11:25; 31:7; యెహో. 1:6

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

□ "నీతి" 1:16 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

9:6, 13 "మీరు లోబడనొల్లని వారు" సహజంగా ఇది ఒక వ్యవసాయక పదంగా లోబడనొల్లని ఎద్దును సూచిస్తుంది. అక్షరాక్షరంగా దీని అర్థం "మెడబిరుసు" లేక "తలబిరుసు" (BDB 904 నిర్మాణము BDB 791, చూ. 6,7,13,24,27; 10:16; 31:27; నిర్గ. 32:9; 33:3,5; 34:9).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 9:7-21

⁷అరణ్యములో నీవు నీ దేవు డైన యెహోవాకు కోపము పుట్టించిన సంగతిని జ్ఞాపకము చేసికొనుము, దాని మరువవద్దు. నీవు ఐగుప్తుదేశములోనుండి బయలుదేరిన దినము మొదలుకొని యీ స్థలమందు మీరు ప్రవేశించువరకు మీరు యెహోవా మీద తిరుగుబాటు చేయుచునే వచ్చితిరి. ⁸హోరే బులో మీరు యెహోవాకు కోపము పుట్టించినప్పుడు యెహోవా మిమ్ము నశింపజేయునంత కోపము మీ మీద తెచ్చుకొనెను. ⁹ఆ రాతిపలకలు, అనగా యెహోవా మీతో చేసిన నిబంధనసంబంధమైన పలకలను తీసికొనుటకు నేను కొండెక్కినప్పుడు, అన్నపానములు మాని ఆ కొండమీద నలువది పగళ్లు నలువది రాత్రులుంటిని. ¹⁰అప్పుడు దేవుని ప్రేలితో వ్రాయబడిన రెండు రాతి పలకలను యెహోవా నాకప్పగించెను. మీరు కూడివచ్చిన దినమున ఆ కొండమీద అగ్ని మధ్యనుండి యెహోవా మీతో పలికిన వాక్యములన్నియు వాటిమీద ఉండెను. ¹¹ఆ నలువది పగళ్లు నలువది రాత్రులు గడచినప్పుడు యెహోవా నిబంధన సంబంధమైన పలకలైన ఆ రెండు రాతిపలకలను నాకప్పగించి ¹²నీవు లేచి యిక్కడ నుండి త్వరగా దిగుము; నీవు ఐగుప్తులోనుండి రప్పించిన నీ జనము చెడిపోయి, నేను వారి కాజ్ఞాపించిన త్రోవలో నుండి త్వరగా తొలగి తమకు పోతబొమ్మను చేసికొనిరని నాతో చెప్పెను. ¹³మరియు యెహోవానేను ఈ ప్రజలను చూచితిని; ఇదిగో వారు లోబడనొల్లని ప్రజలు. ¹⁴నాకు అడ్డము రాకుము, నేను వారిని నశింపజేసి వారి నామమును ఆకాశము క్రింద నుండకుండ తుడుపుపెట్టి, నిన్ను వారికంటే బలముగల బహు జనముగా చేసినదని నాతో చెప్పగా. ¹⁵నేను తిరిగి ఆ కొండ దిగి వచ్చితిని. కొండ అగ్నిచేత కాలుచుండెను, ఆ రెండు నిబంధన పలకలు నా రెండు చేతులలో ఉండెను. ¹⁶నేను చూచి నప్పుడు మీరు మీ దేవుడైన యెహోవా దృష్టికి పాపము చేసియుంటిరి. పోతదూడను చేయించుకొని యెహోవా మీకాజ్ఞాపించిన త్రోవనుండి త్వరగా తొలగిపోయి యుంటిరి. ¹⁷అప్పుడు నేను ఆ రెండు పలకలను పట్టుకొని, నా రెండు చేతులలోనుండి మీకన్నుల యెదుట వాటిని క్రిందపడవేసి పగులగొట్టి ¹⁸మీరు యెహోవా దృష్టికి ఆ చెడునడత నడిచి చేసిన మీ సమస్త పాపముల వలన ఆయనకు కోపము పుట్టినపాగా చూచి, మునుపటివలె అన్నపానములు మాని నలువది పగళ్లు నలువది రాత్రులు నేను యెహోవా సన్నిధిని సాగిలపడితిని. ¹⁹విలయనగా మిమ్ము నశింపజేయవలెనని కోపపడిన యెహోవా కోపోద్ద్రేకమును చూచి భయపడితిని. ఆ కాలమందును యెహోవా నా మనవి ఆలకించెను. ²⁰మరియు యెహోవా అహరోనును నశింపజేయుటకు అతనిమీద బహుగా కోప పడగా నేను అహరోనుకై అప్పుడే బ్రతిమాలు కొంటిని ²¹అప్పుడు మీరు చేసిన పాపమును, అనగా ఆ దూడను నేను పట్టుకొని అగ్నితో దాని కాల్యి, నలుగగిట్టి, అది ధూళియగునంత మెత్తగా నూరి, ఆ కొండనుండి పారు ఏటిలో ఆ ధూళిని పారబోసితిని.

9:7 "జ్ఞాపకము చేసికొనుము, దాని మరువవద్దు" ఈ రెండు ప్రారంభ క్రియాపదాలు (BDB 269, KB 269, *Qal* ప్రార్థనార్థకాలు, చూ. 5:15; 7:18[రెండుసార్లు]; 8:2; 9:7,27; 15:15; 16:3,12; 24:9,18,22; 25:17; 32:7 మరియు BDB 1013, KB 1489, *Qal* అసంపూర్ణకము, ఒక జస్సివు వలె పనిచేస్తున్నది, చూ. 4:9,23; 6:12; 8:11,14,19[రెండుసార్లు]; 9:7) ఇశ్రాయేలీయులు జ్ఞాపకము చేసికొన్నానికి సహాయపడుతున్నాయి (7:18 లోని నోట్ చూడుము) మరియు నిర్గమము మరియు అరణ్యసంచారకాలంలో అనేకసార్లు వారు చేసినట్లు యెహోవా యందు, ఆయన వాగ్దానాల యందు, ఆయన శక్తియందు అవిశ్వాస్యతను మళ్ళీ చూపించకుండునట్లు చెప్పబడ్డాయి.

8వ. వచనంలో మోషే హోరేబు పర్వతపీఠమునందు వారి విగ్రహారాధన మరియు తిరుగుబాటును ప్రస్తావించాడు, అక్కడ ప్రజల ఒత్తిడితో అహరోను ఒక బంగారు దూడను చెక్కించాడు!

9:7-8 "యెహోవాకు కోపము పుట్టించునపుడు" నిర్గ. 16; 32; మరియు 13-14; 16:21, 25 కొన్ని ఉదాహరణల వలె చూడండి.

9:7-22 ఈ వచనాలు మోషే హోరేబు/సినాయి పర్వతం మీద పది ఆజ్ఞలను తీసికొనుచుండగా ఇశ్రాయేలీయుల కార్యాలను సూచిస్తున్నాయి (చూ. నిర్గమకాండము 32).

9:9 "ఆ రాతిపలకలు, అనగా యెహోవా మీతో చేసిన నిబంధనసంబంధ మైన పలకలను తీసికొను టకు" స్పష్టంగా "రాతిపలకలు, మరియు నిబంధన సంబంధమైన పలకలు" రెండూ సమాంతర పదాలే. 4:13 లోని ప్రత్యేక అంశము: నిబంధన చూడుము. ఇవి యెహోవా మాటలు, మోషేవి కావు. ఇది ఒక బయలుపాటు, మానవ అభిప్రాయం లేక అవిష్కారము కాదు.

9:9,11,18 "నలువది దినములు" ఈ సంఖ్య ఒక దీర్ఘ, ముగింపులేని, చంద్ర చక్రము కాలము కంటే (అది, 28 దినములు) నిడివి కాలాన్ని సూచిస్తుంది అయితే ఇది ఋతువుల మార్పు కాలంకంటే చిన్నది. హోరేబు/సీనాయి పర్వతమును వదిలి కనానుకు ప్రవేశించడానికి పట్టిన కాలం ముప్పది సంవత్సరాలు.

9:9, 18 "నేను అన్నపానములు మాని" ఇది రెండు వీటిలో ఏదేని అర్థమిచ్చు వేర్వేరు 40 దినాలను సూచిస్తున్నది (1) ఒక అద్భుతమైన సంరక్షణ (చూ. నిర్గ. 24:18; 34:28) లేక (2) కొంత ఉపవాసము (ఆహారమును కాకుండా నీరు త్రాగడం)ను చెప్పడానికి ఒక అతిశయోక్తి భాషీయము ఏదైనా కావచ్చు.

9:10 "రెండు రాతిపలకలు" Hittite Suzerain Treaties ఒక చారిత్రాత్మక పూర్వపర అవకాశాన్ని బట్టి ఇది దర్మశాస్త్రము యొక్క పూర్తి నకలను సూచించవచ్చు. గ్రంథ పరిచయం, VII చూడుము.

▣ "దేవుని వ్రేలితో వ్రాయబడిన" ఇది పది వాక్యాలు మరియు వాటి వివరణల యొక్క దైవ ప్రారంభానికి ఉన్న ఒక భాషీయపదము (చూ. నిర్గ. 31:18; 32:15-16; ద్వితీ. 4:13). 2:15 లోని ప్రత్యేక అంశము: దేవుడు ఒక మానవుని వలె చెప్పబడుట (మానవీకరణ భాష) చూడుము.

▣ "ఆ కొండమీద అగ్ని మధ్యనుండి యెహోవా మీతో పలికిన వాక్యములు" ఇది పలుమార్లు వస్తున్న ఒక సిద్ధాంతము (చూ. 4:12,15,33,36; 5:5,22,24,26; 9:10; 10:4). ఈ వచనం హోరేబు/సీనాయి పర్వతమునందు దేవుని కార్యాలు మరియు వ్యక్తిగత నిబంధన బయలుపాటు యొక్క అంశాలను ఉద్ఘాటిస్తున్నది.

9:12-14 హోరేబు/సీనాయి పర్వతము మీద దేవునితో తన సంభాషణను మోషే వ్రాస్తుండగా యెహోవా అనేక ఆదేశాలను ఉపయోగించాడు:

1. "లేచి", 12వ. వచనం - BDB 877, KB 1086, *Qal* ప్రార్థనార్థకం
2. "దిగుము", 12వ. వచనం - BDB 432, KB 434, *Qal* ప్రార్థనార్థకం
3. "నాకు అడ్డము రాకుము", 14వ. వచనం - BDB 951, KB 1276, *Hiphil* ప్రార్థనార్థకం
4. "నేను వారిని నశింపజేసి", 14వ. వచనం - BDB 1029, KB 1552, *Hiphil* అసంపూర్ణకము ఒక ఉద్బోధక భావంతో ఉపయోగింపబడింది.
5. "వారి నామమును తుడిచిపెట్టి", 14వ. వచనం - BDB 562, KB 567, *Qal* అసంపూర్ణకం ఒక ఉద్బోధక భావంతో ఉపయోగింపబడింది.

▣ "నీవు ఐగుప్తులోనుండి రప్పించిన నీ జనము" ఈ క్రియాపదం (BDB 422, KB 425, *Hiphil* సంపూర్ణకం) అనేక సార్లు యెహోవా కొరకు ఉపయోగింపబడింది కాని ఇక్కడ మాత్రమే మోషే కొరకు ఉపయోగింపబడుతున్నది.

▣ "పోతుటోమ్మును" ఇది విగ్రహారాధన కాదు కాని యెహోవాకు ఒక భౌతిక ప్రదర్శనగా ఉంది. ఇది రెండవ ఆజ్ఞ ఉల్లంఘన. ఐగుప్తు మరియు కనానీయులకు ఉన్నట్లు చూడడానికి మరియు తాకడానికి వారికి ఒక దేవుడు కావాలి.

9:14 ఇది దేవుని కోపానికి ఒక ఉదాహరణగా ఉండా లేక మోషే నాయకత్వానికి ఇది ఒక పరీక్షగా ఉండా (చూ. 25వ. సగం, నిర్గ. 32:30-35)?

▣ "వారి నామమును ఆకాశము క్రింద నుండకుండ తుడుపుపెట్టి" ఇది ఇశ్రాయేలీయుల సమూలనాశనానికి ఉన్న ఒక హెచ్చిత భాషీయము (చూ. 25:5; కీర్త. 41:5)!

9:15 "కొండ అగ్నిచేత కాలుచుండెను" కాలుచుండు అగ్ని లేక ప్రకాశమానమైన కాంతి దేవుని ప్రత్యక్షతకు ఒక గుర్తు (చూ. 1:32-33; యెషయా 66:15). 4:11 లోని ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

9:16 "పోతదూడను చేయించుకొని" ఇదే క్రియాపదం (BDB 793 I, KB 899, *Qal* సంపూర్ణము) 12 మరియు 21 వచనాలలో ఉపయోగింపబడింది. ఇక్కడ ఈ ప్రతిమ ఒక (1) "పోతదూడ" ((BDB 722, చూ. నిర్గ. 32:4,8) (2) 21వ.వ. లో, "దూడ," కాని (3) 12 వచనంలో ఒక "పోత విగ్రహము" (చూ. నిర్గ. 34:17; లేవీ. 19:4) వలె పిలువబడింది.

9:17 "మీకన్నుల యెదుట వాటిని క్రిందపడవేసి పగులగొట్టి" దేవుని చేత నిబంధన వ్రాయబడిన దినమందే అది పగులగొట్టబడింది (అక్షరాక్షరంగా మరియు సాదృశ్యంగా రెండు విధాల కూడా).

9:19 "యెహోవా నా మనవి ఆలకించెను" నిర్గమకాండము 34 చూడుము. మోషే భయానికి హేతువును గమనించండి (BDB 388, KB 386, *Qal* పరిపూర్ణము, చూ. 28:60):

1. యెహోవా యొక్క కోపము, BDB 60, చూ. నిర్గ. 32:12
2. యెహోవా యొక్క కోపోద్ద్రేకము - BDB 404, చూ. 29:23
3. యెహోవా యొక్క ఊర్ధత - BDB 893, KB 1124, *Qal* సంపూర్ణము, చూ. 1:34; లేవీ. 10:6; సంఖ్యా. 16:22
4. నిన్ను నాశనం చేయడానికి - BDB 1029, KB 1552, *Hiphil* భావరూపక నిర్మాణం, చూ. 6:15; 9:20

1 మరియు 2 సంఖ్యలు బహుశా విశేషణమును విడిదీసి ప్రత్యేకంగా వాడడం జరిగింది (చూ. TEF, NET Bible).

9:20 "అహారోనుకై" అహారోను కొరకై మోషే ప్రార్థించడము నిర్గమకాండము 32 లో వ్రాయబడలేదు.

9:21 నిర్గమకాండము 32:20 చూడుము. పాప విషయమై ఉన్న బంగారు దూడకు మోషే చేసినదాన్ని వివరించడానికి ఎన్ను క్రియాపదాలు ఉపయోగింపబడ్డాయో చూడండి:

1. "దానిని అగ్నితో కాల్చి," BDB 926, KB 1358, *Qal* అసంపూర్ణకము
2. "దానిని నలుగగొట్టి," BDB 510, KB 507, *Qal* అసంపూర్ణకము, చూ. 2 రాజులు. 18:4; మీకా 1:7
3. "అది దూళియగునంత" BDB 377, KB 374, *Qal* భావరూపక నిక్షేపణము
4. "వరకు మెత్తగా నూరి" BDB 200, KB 229, *Qal* సంపూర్ణము
5. "కొండనుండి పారు ఏటిలో ఆ దూళిని పారపోసి" BDB 1020, KB 1527, *Hiphil* అసంపూర్ణకము

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 9:22-24

²²మరియు మీరు తబోలోను మస్సాలోను కిబ్తీ తుహాత్తావోలోను యెహోవాకు కోపము పుట్టించితిరి. ²³యెహోవా మీరు వెళ్లి నేను మీకిచ్చిన దేశమును స్వాధీనపరచుకొను డని చెప్పి కాదేమి బర్నేయలోనుండి మిమ్ము పంపినప్పుడు మీరు మీ దేవుడైన యెహోవాను నమ్ముకొనక ఆయన నోటి మాటకు తిరుగబడితిరి, ఆయన మాటను విన లేదు. ²⁴నేను మిమ్మును ఎరిగిన దినము మొదలుకొని మీరు యెహోవామీద

తిరుగుబాటు చేయుచున్నారు.

9:22 "తబేరా" ఈ స్థలము యొక్క పేరు "కాల్చివేయుటకు" అనే క్రియాపదం మీద ఉన్న పదవిన్యాసం నుండి వచ్చింది (BDB 129). వారి నిరంతర పిర్యాదులకు యెహోవా అగ్ని న్యాయతీర్పుతో సమాధానమిచ్చిన భౌగోళిక ప్రదేశము ఇది (చూ. సంఖ్య. 11:1-3,34-35). ఇది హోరేబు/సీనాయి ఉత్తరమున మూడు దినముల ప్రయాణమై ఉంది.

□ "మస్సా" నిర్గమ కాలంలో యెహోవాకు మరియు ఇశ్రాయేలీయులు మధ్య ఘర్షణ జరిగిన మరొక ప్రదేశము ఇది (చూ. నిర్గ. 17:7). సహజంగా ఇది మెరీబాకు జతచేయబడుతుంది (చూ. ద్వితీ. 33:8) కాని అన్నిసార్లు కాదు (చూ. 6:16; 9:2). ఒకటిగా కలిపి చూస్తే వాటి అర్థం "శోధించుట (BDB 650 III, చూ. 6:16; 9:22; 33:8; నిర్గ. 17:7; కీర్త. 95:8) మరియు కలహము".

□ "కిట్లోతుహత్తావ" ఈ పేరుకు అర్థం "వ్యామోహ సమాధులు" (BDB 869, చూ. సంఖ్య. 11:31-35). సంఖ్యాకాండము 11 లో తబేరా మరియు కిట్లోతుహత్తావ మధ్య సంస్కరణలు వ్రాయబడలేదు, కాని ఇక్కడ ద్వితీయోపదేశకాండము ఈ రెండు ప్రదేశాలు వేర్వేరుగా ఉన్నాయి.

9:23 "మీరు వెళ్లి నేను మీకిచ్చిన దేశమును స్వాధీనపరచుకొను డని చెప్పి" ఇవి రెండూ *Qal* ప్రార్థనార్థకాలే మరియు మోషే ద్వారా దేవుడు ఇశ్రాయేలీయులతో నేరుగా మాట్లాడుటను ప్రతిబింబిస్తున్నది:

1. "వెళ్ళి" - BDB 748, KB 828
2. "స్వాధీనం" - BDB 439, KB 441

గమనించండి ఇశ్రాయేలీయుల కొరకు యెహోవా యొక్క కార్యము తన సార్వభౌమత్వము మరియు వాగ్దానాల మేరకు ఆదేశింపబడుతున్నది. కాని ఇశ్రాయేలీయులు విశ్వాసానికి బదులు అవిశ్వాసాన్ని చూపుతున్నారు:

1. "నోటి మాటకు తిరుగుబడితిరి" - BDB 598, KB 632, *Hiphil* అసంపూర్ణకాలం, చూ. సంఖ్య. 20:24;27:14; ద్వితీ. 1:26,43; 9:23; కీర్త. 107:11
2. "ఆయనను నమ్మలేదు" - BDB 52, KB 63, *Hiphil* సంపూర్ణము (1:32లోని ప్రత్యేకాంశాన్ని చూడండి)
3. "ఆయన మాటను వినలేదు" - BDB 1033, KB 1570, *Qal* సంపూర్ణము (ఈ *Qal* సంపూర్ణకాలు ఒక స్థిరపడిన స్థితిని ప్రతిబింబిస్తున్నాయి)

□ "తిరుగుబడితిరి" 1:26 లోని నోట్ చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 9:25-29

²⁵కాగా నేను మునుపు సాగిలపడినట్లు యెహోవా సన్నిధిని నలు వది పగళ్లు నలువది రాత్రులు సాగిలపడితిని. యెహోవామిమ్మును నశింపజేసినదననగా ²⁶నేను యెహోవాను ప్రార్థించుచు ఈలాగు చెప్పితిని ప్రభువా యెహోవా, నీవు నీ మహిమవలన విమోచించి బాహుబలమువలన ఐగుప్తులోనుండి రప్పించిన నీ స్వాస్థ్యమైన జనమును నశింపజేయకుము. ²⁷నీ సేవకులైన అబ్రాహాము ఇస్సాకు యాకోబులను జ్ఞాపకముచేసికొనుము. ఈ ప్రజల కారిన్య మునైనను వారి చెడుతనమునైనను వారి పాపమునైనను చూడకుము; ²⁸ఏలయనగా నీవు ఏ దేశములోనుండి మమ్మును రప్పించితివో ఆ దేశస్థులుయెహోవా తాను వారితో చెప్పిన దేశములోనికి వారిని చేర్చలేకపోవుట వలనను, వారిని ద్వేషించుటవలనను, అరణ్యములో వారిని చంపుటకు వారిని రప్పించెనని చెప్పుకొందురేమో. ²⁹నీవు నీ అధికబలముచేతను నీవు చాపిన నీ బాహువుచేతను రప్పించిన నీ స్వాస్థ్యమును నీ ప్రజలును వీరే.

9:25 మోషే యొక్క మధ్యవర్తిత్వ ప్రార్థన రెండు క్రియాపదాలను ఉపయోగించింది:

1. "నేను సాగిలపడినట్లు" - BDB 656, KB 709
 - a. *Hithpael* అసంపూర్ణకం, వ. 25
 - b. *Hithpael* సంపూర్ణకం, వ. 25
2. "నేను ప్రార్థించాను" - వ. 26 - BDB 813, KB 933, *Hithpael* అసంపూర్ణకం

9:26-29 26-29 వచనాలు దేవుడు మోషేను అడిగిన ప్రశ్న "నేనెందుకు ఇశ్రాయేలీయులను విడిచిపెట్టాలి?" కు సమాధానంగా మూడు కారణాలను చూపించాడు:

1. అబ్రహాము, ఇస్సాకు, యాకోబులకు ఆయన ఇచ్చిన వాగ్దానాలు (చూ. నిర్గ. 32:13)
 2. యెహోవా స్వభావాన్ని కనానీయులు అపార్థం చేసికొంటారు
 3. ఇశ్రాయేలీయులు మీద యెహోవా యొక్క న్యాయతీర్పు కనాను అర్థం చేసికొనలేదు
- పేరొకాపులో మూడు ప్రార్థనా విన్నపాల క్రియాపదాలు ఉన్నాయి:

1. "నశింపజేయకుము", 26వ. వ. - BDB 1007, KB 1469, *Hiphil* జస్సీపు
2. "జ్ఞాపము చేసికొనుము," BDB 269, KB 269, *Qal* ప్రార్థనార్థకం
3. "చూడకుము" (అదిద., "తిరుగుము"), 27వ. వ. - BDB 815, KB 937, *Qal* జస్సీపు

మోషే యెహోవా యొక్క లక్షణము మరియు నిత్య విమోచన ప్రణాళికల ఆధారితంగా తన అవిధేయ నిబంధన ప్రజలను నాశనము చేయకూడదనే విన్నపాన్ని చేస్తున్నాడు. కేవలం ఒక ప్రజా గుంపుకంటే గుంజ ఎక్కువ! 4:6 లోని ప్రత్యేక అంశము: బాబ్ యొక్క సువార్త పక్షపాతాలు చూడుము.

9:26 మోషే యొక్క ప్రార్థన యెహోవాకు తన నిబంధన సంబంధాన్ని ఎలా జ్ఞాపకం చేస్తున్నదో గమనించండి:

1. "ప్రభువైన దేవుడు" (అక్షరాక్షరంగా, "adon యెహోవా," చూ. 3:24. 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.
2. "నీ ప్రజలు" - నిబంధన బిరుదు, చూ. 29వ. వచనం
3. "నీ స్వాస్థ్యమును" - నిబంధన బహుమానం, చూ. 29వ. వ.
4. "మీరు విమోచింపబడితిరి" - BDB 804, KB 911, *Qal* సంపూర్ణకం, నిబంధన కృపావరం (7:8లోని ప్రత్యేక అంశము: విమోచన క్రయధనం/విమోచన చూడండి). యెహోవా వారిని బానిసత్వం నుండి కుటుంబాలలోనికి విడుదల చేశాడు (చూ. 7:8; 9:26; 13:5)
5. "నీవు ఐగుప్తునుండి బయటికి రప్పించితివి" - BDB 422, KB 425, *Hiphil* సంపూర్ణకము, అబ్రహాముకు నిబంధన వాగ్దానాలు (చూ. వ. 29; ఆది. 15:16-21)

తాను ఏమై ఉన్నాడో దానిని బట్టి దేవుడు పనిచేస్తాడు! ఆయన తన విమోచన ప్రణాళికను అనుచరిస్తాడు! మానవాళి యొక్క అతిపెద్ద నిరీక్షణ యెహోవా యొక్క మారని స్వభావం, కృపా, కనికరము, ప్రేమల మీద ఉంది (ఉదా. నిర్గ. 34:6; మలాకీ 3:6). 4:31 మరియు 10:17 లోని నోట్స్ చూడుము.

□ "బాహుబలముతో" ఈ వచనం మరియు 29వ. వచనంలోని "దాచిన చేయి" రెండు కూడా ఐగుప్తీయుల పాఠ్యగ్రంథాలలో ఐగుప్తు రాజులను సూచిస్తూ కనిపిస్తాయి. మోషే ఇంతకు మునుపే ఫరోకు సంబంధించి ఇశ్రాయేలీయులు విన ఉన్న పదాలను ప్రయోగించాడు. యెహోవాయే వారి నిజమైన రాజు!

9:27 ఇశ్రాయేలీయుల స్వభావాన్ని గమనించండి:

1. "ఈ ప్రజల యొక్క తలబిరుసు" - BDB 904, చూ. 6,7,13,24,27 వచనాలు
2. "వారి దుర్మార్గత" - BDB 957, చూ. యిర్మియా 14:20; యెహె. 3:19; 33:12
3. "వారి పాపము" - BDB 308, చూ. నిర్గ. 32:30; ద్విత్తి. 9:18; కీర్త. 32:5; 51:5; సామె. 5:22; 13:6; 14:34; 21:4; 24:9

9:28 "అరణ్యములో వారిని... రప్పించెనని చెప్పుకొందురేమో" దేవుడు, విమోచన యొక్క ప్రపంచావ్యాప్తక ఉద్దేశ్యము మరియు నీ ఖ్యాతిని బట్టి ఇశ్రాయేలీయులను రక్షింపుము. ఇదే భావంతో ఉపయోగింపబడిన మరో వచనం, "దేవుని యొక్క నామము పేరిట" (చూ. యెషయా. 48:9-11; యెహె. 20:9,14,22,44; 36:21-23; దాని. 9:17-19).

9:29 "నీవు నీ అధికబలముచేతను నీవు చాపిన నీ బాహువుచేతను" 4:34 లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. దేవుడు ఎందుకు ఇశ్రాయేలీయులను ఎన్నుకొన్నాడు?
2. 14వ. వచనం దేవుని యొక్క లక్షణానికి నిజమైన ప్రతిబింబిస్తున్నదా? ఒకవేళ కాకపోతే, ఇది ఏమిటి?
3. ఇశ్రాయేలీయులును యెహోవా ఎందుకు నాశనం చేయకుండునట్లు మోషే ఇచ్చిన మూడు కారణాలను పట్టిక చేసి వివరింపుము.

ద్వితీయోపదేశకాండము 10

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
రెండవ రెండు రాతి పలకలు	స్వ-నీతికి శోధించబడుట (9:1-10:11)	మోషే మళ్ళీ పది ఆజ్ఞలను తీసికొనుట	నిబంధన మండసము; లోపీయుల ఎన్నిక
10:1-5	10:1-5	10:1-5	10:1-5
10:6-11	10:6-9 10:10-11	10:6-9 10:10-11	10:6-9 10:10-11
ధర్మశాస్త్రము యొక్క సారాంశము	యెహోవాకు కావలసింది (10:12-11:32)	దేవుడు ఏమి కోరుకొంటున్నాడు	హృదయము యొక్క సున్నతి
10:12-22	10:12-22	10:12-22	10:12-13 10:14-22

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు ధైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 10:1-5

¹ఆ కాలమందు యెహోవామునుపటి వాటి వంటి రెండు రాతిపలకలను నీవు చెక్కుకొని కొండ యెక్కి నా యొద్దకు రమ్ము. మరియు నీవు ఒక కణ్ణుమందసమును చేసికొనవలెను. ²నీవు పగులగొట్టిన మొదటి పలకల మీదనున్న మాటలను నేను ఈ పలకలమీద వ్రాసిన తరువాత నీవు ఆ మందసములో వాటిని ఉంచవలెనని నాతో చెప్పెను. ³కాబట్టి నేను తుమ్ముకణ్ణుతో ఒక మందసమును చేయించి మునుపటి వాటివంటి రెండు రాతి పలకలను చెక్కి ఆ రెండు పలకలను చేత పట్టుకొని కొండ యెక్కితిని. ⁴ఆ సమాజదినమున ఆ కొండమీద అగ్ని మధ్యనుండి తాను మీతో పలికిన పది ఆజ్ఞలను మునుపు వ్రాసినట్లు యెహోవా ఆ పలకలమీద వ్రాసెను. యెహోవా వాటిని నాకిచ్చిన తరువాత నేను తిరిగి కొండ దిగివచ్చి ⁵నేను చేసిన మందసములో ఆ పలకలను ఉంచి తిని. యెహోవా నాకాజ్ఞాపించినట్లు వాటిని దానిలో నుంచితని.

10:1 "కొండ" ఇది హోరేటు పర్వతం/సీనాయి పర్వతాన్ని సూచిస్తున్నది. 1:2 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

▣ మోషే రెండవసారి యెహోవాను కలవడానికి సిద్ధపడాల్సి:

1. "రెండు రాతిపలకలను నీవు చెక్కుకొని" - BDB 820, KB 949, *Qal* ప్రార్థనార్థకం, చూ. నిర్గ. 34:1,4
2. "నా యొద్దకు రమ్ము" - BDB 748, KB 828, *Qal* ప్రార్థనార్థకం
3. "ఒక కణ్ణుమందసమును చేసికొనవలెను" - BDB 793, KB 889, *Qal* సంపూర్ణము, చూ. నిర్గ. 25:10

హిత్తీయ సంధికి కూడా రెండు ఒప్పంద ప్రణాళికలు కాపీలు అవసరం. ఒకటి ప్రతి సంవత్సరం చదవడానికి దిగువ రాజుకు, మరొకటి ఎగువ రాజు యొక్క దేవుని ఆలయంలో ఉంచడానికి. గ్రంథము యొక్క పరిచయం, VII చూడుము.

▣ "నీవు ఒక కణ్ణుమందసమును చేసికొనవలెను" బెసలేలు మందసాన్ని తయారుచేసి నట్లు నిర్గమకాండము 37:1 తెలుపుతున్నది.

మందసము యొక్క వివరాలు రెండవసారి మోషే సీనాయి పర్వతము నుండి దిగివచ్చినంతవరకు ఇవ్వబడలేదని Rashi చెబుతున్నాడు. కాబట్టి, మొదటి మోషే ఒక రమారమి మందసాన్ని చేయగా తరువాత బెసలేలు మరింత వివరణాత్మకమైన మరొక మందసాన్ని నిర్మించాడు (చూ. నిర్గ. 25:10-22). ఈ మొదటి మందసము త్వరగా మోషే చేయబడి, కేవలం పది ఆజ్ఞలను మాత్రమే ఉంచడానికి మాత్రమే సరిపోయి ఉండేది (చూ. 1 రాజులు 8:9). ఆ తరువాత చేయబడిన దానిలో ఇవి ఉన్నాయి: పది ఆజ్ఞలు, మన్న యొక్క మచ్చుక, చిగురించిన అహారోను యొక్క చేతికణ్ణు. మంచి క్లుప్త వివరణ కొరకు Roland de Vaux, *Ancient Israel* (ఎన్సైయంట్ ఇశ్రాయేల్), వా. 2, 292-303 పేజీలు చూడండి.

10:2 "నేను ఆ పలక మీద వ్రాసిన తరువాత" యెహోవా ధర్మశాస్త్రాన్ని వ్రాశాడు, 4వ. వచనం మరియు నిర్గ. 34:1. ఏదిఏమైనా, నిర్గ.

34:27 మోషే వ్రాసినట్లు చెబుతున్నది. బహుశా దేవుడు పది ఆజ్ఞలను వ్రాసి ఉండచ్చు అయితే మోషే వివరణాత్మక మరియు నిర్ధారణాత్మక విషయాలను వ్రాసి, వాటిని వివరించి, అన్వయింపులను ఇచ్చి ఉండచ్చు. ఇది మోషే సంస్కృతి లేక మనస్తత్వము కాదు కాని దేవుడే దీనికి మూలమై ఉన్నాడు. మోషేకు బాగా తెలిసిన సంస్కృతి ఉదాహరణలను దేవుడు నిర్మించి ఉపయోగించాడు. చాలా విధాలుగా ధర్మశాస్త్రము యొక్క నిర్మాణము బబులోనీయుల ధర్మశాస్త్రానికి సమానంగా ఉంటుంది కాని అందులోని అంశాలు వేరుగా ఉన్నాయి.

▣ "మందసములో" ఇది అనేక ప్రత్యేక దస్తావేజులను దేవుని ముందు ఉంచుంది, ఇది తూర్పు సమీప ప్రాంతాల లక్షణమై ఉంది. *Egyptian Book of the Dead* (ఈజిప్షియన్ బుక్ ఆఫ్ ది డెడ్) (తాట్ యొక్క పాదములో క్రింద ఉన్న పెట్టెలో)ను క్రీ. పూ. రెండవ శతాబ్దము యొక్క హిత్తీయ సుజారియన్ ఒప్పందాలతో పోల్చిచూడండి. గ్రంథము యొక్క పరిచయం, VII చూడండి.

10:3 “తుమ్మకణ్ణ” ఇది ఎడారులలో పెరిగే క గట్టి, గోధుమవర్ణ-ఆరంజి చెక్క (BDB 1008). ఇక ఒక సర్వసాధారణమైన చిన్ని ఎడారి మొక్క (చూ. యెషయా 41:19). మందిరంలో ఉన్న సామగ్రి అంతా ఈ చెక్కతోనే కలిసి ఉంటుంది. ఇది ఇక్కడ మాత్రమే నిర్గమకాండము తరువాత చెప్పబడింది.

10:4 “పది ఆజ్జలు” ఇది నిజానికి “పదివాక్యాలు” (BDB 796 నిర్మాణం BDB 182). ఈ మౌలిక లక్షణం, ప్రాథమిక ఆజ్జలు చాలా క్లుప్తంగా ఉండి, సాధారణ సూత్రాలలో చెప్పబడ్డాయి. అవి యెహోవాతో సన్నిహిత, విశిష్టమైన సంబంధాన్ని శాసిస్తున్నాయి (చూ. 20వ. వచనం), ఇది విశిష్ట ఆరాధన మరియు విదేయతలను ప్రతిబింబించి, దీని వలన ఇతర నిబంధన సభ్యులతో ఒక తగిన కనికరింపగల సంబంధాన్ని తిరిగి శాసిస్తున్నది (మరియు సభ్యులు కానివారితో కూడా, చూ. 10:17-19). జీవితంలోని అన్ని అంశాలలో మరియు వాటి ప్రాధాన్యతలో యెహోవా యొక్క ప్రభావమున్నదని తెలుసుకోవాలి!

▣ **“ఆ కొండమీద అగ్ని మధ్యనుండి”** ఇది నిర్గ. 19:16-20 లో వ్రాయబడిన హోరేబు/సీనాయి పర్వతము మీద దేవుని యొక్క ప్రత్యక్షతను సూచిస్తున్నది. ఆయన ప్రత్యక్షత “పర్వతము మీద ఒక దహించు అగ్నివలె” చెప్పబడింది (చూ. నిర్గ. 24:17). ఈ వచనం ద్వితీయోపదేశ కాండములో అనేక సార్లు ఉపయోగింపబడింది (చూ. 4:12,15,33,36; 5:4, 24,26).

అగ్ని (BDB 77) యెహోవా యొక్క మహిమాన్విత ప్రత్యక్షతకు ఒక గుర్తు వలె ఉంది:

1. ఆది. 15:17 లో ఒక జ్యోతి
2. నిర్గ. 3:2 లో ఒక పొద రగులుకొనుట
3. హోరేబు పర్వతము మీద ఒక అగ్ని, నిర్గ. 19:18; ద్వితీ. 4:11,12,15,33,36
4. నిర్గ. 13:21,22; 14:24; సంఖ్య. 9:15,16; 14:14; కీర్త. 78:14 లో *Shekinah* అగ్ని స్థంభము
5. యెహె. 1:13; 10:2 లో యెహోవా యొక్క కదిలించబడే రథములో యెహెజ్కేలుకు వచ్చిన నిప్పుబోగ్గులు

పది ఆజ్జలు అగ్ని మధ్యనుండి చెప్పబడ్డాయి అని పదే పదే చెప్పబడింది (చూ. 4:12,15,33; 5:4,22,24,26; 9:10; 10:4). పది ఆజ్జలు యెహోవా నుండి వచ్చిన వ్యక్తిగత, నిబంధన బయలుపాట్లు, అవి మోషే తలంపుల నుండి వచ్చినవి కావు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 10:6-9

⁶ఇశ్రాయేలీయులు యహకానీయులదైన బెయేరోతునుండి బయలుదేరి మోసేరుకు వచ్చినప్పుడు అక్కడ అహారోను చనిపోయి పాతిపెట్టబడెను. అతని కుమారుడైన ఎలియాజరు అతనికి ప్రతిగా యాజకు డాయెను. ⁷అక్కడనుండి వారు గుద్గోదకును గుద్గోద నుండి నీటివాగులు గల దేశమైన యెత్బాతాకును ప్రయాణము చేసిరి. ⁸నీటివరకు జరుగునట్లు యెహోవా నిబంధన మందసమును మోయుటకు, యెహోవా సన్నిధిని నిలుచుటకును, ఆయనను సేవించి ఆయన నామమునుబట్టి దీవించుటకును, లేవి గోత్రపువారిని ఆ కాలమున యెహోవా ఏర్పరచుకొనెను. ⁹కాబట్టి తమ సహోదరులతోపాటు లేవీయులు స్వాస్థ్యమునైనను పొంద లేదు. నీ దేవుడైన యెహోవా వారితో చెప్పినట్లు యెహోవాయే వారికి స్వాస్థ్యము.

ప్రత్యేక అంశము: ద్వితీయోపదేశ కాండమునకు ఆ తరువాతి సంపాదకీయ చేర్పులు (SPCIAL TOPIC (LATER EDITORIAL ADDITIONS TO DEUTERONOMY))

ప్రత్యేక అంశము: ద్వితీయోపదేశ కాండమునకు ఆ తరువాతి సంపాదకీయ చేర్పులు

అనేకమంది ఆధునిక పండితులు చేత ద్వితీయోపదేశకాండము 10:6-9 వచనాలను మోషే రచనలకు చేసిన సంపాదకీయ చేర్పులలో ఒకటిగా చూస్తున్నారు. ఈ సంగ్రహము మోషే ద్వారా వ్రాయబడినది కాదు అని ఋజువు కానప్పటికీ, ఇక్కడ అనేక సంపాదకీయ

చొప్పింపులు ఉన్నాయనుట స్పష్టం. శతాబ్దాల తరబడి ఇశ్రాయేలీయులు ఐగుప్తులో ఉండినారు, మెనోపొటిమియా లేఖరులవలె, ఐగుప్తీయ లేఖరులు వారి సొంతంగా పాఠ్యభాగాలను సవరించడానికి శిక్షణ పొందారు. దేవని బయలుపాట్లు ఆత్మావేశము మరియు కాపుదలతో జరిగాయి అని విశ్వసించే మనం, పా.ని. కు సంబంధించిన ఈ సంపాదకీయ చేర్పులు ఆత్మ నడిపింపు ద్వారా జరిగి ఉంటాయని నమ్ముతాము. అవి ప్రధాన సిద్ధాంతాలను ప్రభావితం చేయవు లేక పరిసర పాఠ్యభాగాల చారిత్రాత్మకాలను ప్రశ్నలో పడవేయవు. ఈ పా.ని. యొక్క ప్రారంభంలోని ఇవి మనకు తెలియవు అని ఆధునికులమైన మనము సహజంగానే ఒప్పుకోవాలి:

1. కాలము
2. గ్రంథకర్త(లు)
3. కూర్చుచేయబడిన పద్ధతి

మనం పూర్వోహముతో దేవుని వాక్యాలను Masoretic Hebrew Text (MT) భద్రపరిచిందని అంగీకరిస్తాము! John H. Walton మరియు D. Brent Sandy, *The Lost World of Scripture* (ది లాస్ట్ వోర్ల్డ్ ఆఫ్ స్క్రప్చర్) (2013).

R. H. Polzin, "Deuteronomy" *The Literary Guide to the Bible* (ది లిటరరీ గైడ్ టు ది బైబిల్) ద్వారా కొన్ని ఊహాజనిత సంపాదకీయ చేర్పులు కొరకు ఒక క్రొత్త సిద్ధాంతము ప్రతిపాదించబడింది. చేర్చబడిన వాఖ్యానాలు సంపాదకుడు నుండి కాక ఒక కథకుని ద్వారా చేయబడ్డాయని గట్టిగా చెప్పుతున్నాడు. ఆయన ఈ కథకుని యొక్క వ్యాఖ్యానాలు ద్వితీ. 1:1-5; 2:10-12, 20-23; 3:9, 11, 13b-14; 4:4-5:1a; 10:6-7, 9; 27:1a, 9a, 11; 28:69; 29:1; 31:1, 7a, 9-10a, 14a, 14c-16a, 22-23a, 24-25, 30; 32:44-45, 48; 33:1; 34:1-4a, 5-12 లలో చూడగలం అని ప్రతిపాదిస్తున్నాడు. Polzin ఈ ఊహించబడిన కథకుడు మోషే వలె తనకు అధికారమున్నట్లు చెప్పుకొంటున్నట్లు నొక్కి చెప్పుతున్నాడు, ఇది యెహోషువా-రాజులు యొక్క "ద్వితీయోపదేశకాండ చరిత్ర" కు వేదికను సిద్ధంచేస్తున్నది. ఈ సిద్ధాంతము పెంటాటవ్ మరియు పూర్వపు ప్రవక్తలు మధ్య పోలికలను వివరిస్తున్నది.

నా ఆన్ లైన్ "పా.ని. సర్వే"లో నేను అనేక సంపాదకీయ చేర్పులను పట్టిక చేశాను.

1. ఆదికాండము 12:6; 13:7; 14:14; 21:34; 32:32; 36:31; 47:11
2. నిర్గమకాండము 11:3; 16:36
3. సంఖ్యాకాండము 12:1,3; 13:22; 15:22-23; 21:14-15; 32:33సగం
4. ద్వితీయోపదేశకాండము 3:14; 27:3,8; 28:58; 29:21,29; 30:10,19; 31:24; 34:6

పెంటాటవ్ యొక్క గ్రంథకర్తత్వము మీద పూర్తి తర్కణ కొరకు, ఆదికాండము పరిచయం, VI. గ్రంథకర్తత్వము,

www.freebiblecommentary.org. ఆన్ లైన్ లో చూడుము.

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

10:6 "యహూకానీయులదైన బెయేరోతునుండి... మోసేరుకు" మొదటి రెండు పదాలు (BDB 91,122) అక్షరాక్షర తర్జుమా, "యహూకాను కుమారుల యొక్క బావులు" (చూ. సంఖ్యా. 33:31). మోసేరు అనగా "దండన" (BDB 64). మోసేరు (బహుశా ఒక జిల్లా కావచ్చు), బహుశా హోరు కొండకు పర్యాయపదం కావచ్చు (చూ. సంఖ్యా. 20:22-29; 33:38), ఇది అహారోను మరణించిన స్థలము. ఈ రెండు ప్రదేశాలు ఇశ్రాయేలీయుల అరణ్యసంచార భౌగోళికపరమైన ప్రదేశాలను సూచిస్తున్నాయి.

□ "అక్కడ అహారోను చనిపోయి పాతిపెట్టబడిన" సంఖ్యాకాండము 20:27-28 లో ఇది జరిగింది హోరు కొండ దగ్గర అని ఉంది. అహారోను, మోషే వలె, ఆయన అవిధేయతను బట్టి వాగ్దాన దేశములోనికి ప్రవేశింపలేదు (చూ. సంఖ్యా. 20:8,12).

□ **“ఎలియాజరు”** ఆయన పేరుకు అర్థము “దేవుడు సహాయం చేసెను” (BDB 46). ఈయన అహారోను యొక్క మూడవ కుమారుడు (చూ. నిర్గ. 6:23). మొదటి ఇద్దరి కుమారులు దేవుని ఆజ్ఞలను తేలికగా తీసికొన్నారు గనుక వారు చంపబడ్డారు (చూ. లేవీ. 10:1-7; సంఖ్యా. 3:4). లేవీ. 10:9 విధులు నిర్వహించేటప్పుడు యాజకలు మద్యము పుచ్చుకోడానికి నిషేధించబడినప్పటికీ, నాదాబు మరియు అబీహు మద్యము సేవించారు.

ప్రధాన యాజకత్వం అహారోను యొక్క వంశానికి ఇవ్వబడాలి (చూ. నిర్గ.. 29:9; 40:15; సంఖ్యా. 3:5-10; 25:13).

10:7 “గుడ్గోద” ఈ పేరుకు అర్థం ఏమిటో సరిగా తెలియదు (BDB 151). చూడడానికి ఇది సంఖ్యా. 33:32 లోని హోర్హగ్గిద్దాను గుర్తిస్తున్నది. ఇశ్రాయేలీయులు హోరేబు/సీనాయి పర్వతం నుండి కాదేషు-బర్నేయాకు వెళ్ళే ప్రయాణంలో ఈ రెండు ప్రదేశాలలో బస చేశారు. JPSOA లో “గుడ్గోదు” అని ఉంది.

□ **“యొత్పాత”** ఈ పదానికి అర్థం “ప్రశాంతత” (BDB 406, బహుశా నీరు అక్కడ ఉండడాన్ని బట్టి కావచ్చు). ఇది సంఖ్యా. 33:33-34 లో కూడా ఒక బసాస్థలం వలె చెప్పబడింది. JPSOA లో ఇది “యొత్పాతు” గా ఉంది.

10:8 “లేవీ గోత్రపువారిని ఆ కాలమున యెహోవా ఏర్పరచుకొనెను” “ఏర్పరచెను” (BDB 95, KB 110, *Hiphil* సంపూర్ణము, చూ. సంఖ్యా. 8:14; 16:9; 1 దిన. 23:13) అనే క్రియాపదానికి అర్థం “విభజించుటకు”. ఇక్కడ విభజన ఈ క్రింది వాటి కొరకు

- (1) మందీరము ఆ తరువాత దేవాలయమునకు సంబంధించిన ప్రత్యేక పూజా ప్రకరణ;
- (2) ప్రజల యొక్క ఆశీర్వాదాలు (చూ. 10:8; లేవీ.9:22-23; సంఖ్యా. 6:22-27);
- (3) ప్రజల వివాదాలకు న్యాయము తీర్పుట (చూ. 21:5); మరియు
- (4) శుభ్రత మరియు అశుభ్రతలకు మద్య తీర్పు (చూ. లేవీ. 10-10). ఈ క్రియాపదం “ఎన్నుకొనుట” (BDB 103, KB 119, చూ. 18:5; 21:5) సమాంతరముగా ఉంది.

ఇతర జాతుల కంటే ఇశ్రాయేలీయుల ఒక ప్రత్యేకమైన జాతిగా ఉండాలి (చూ. లేవీ. 20:24-26; 1 రాజులు. 8:53; అది., “ఒక పరిశుద్ధమైన జనాంగము,” చూ. నిర్గ. 19:6), కాబట్టి లేవీ జాతి ఇతర తెగల కంటే వేరుగా యెహోవా యొక్క ఒక ప్రత్యేక పూజాక్రమ సేవకులుగా ఉండినారు. వారు ఎందుకు ఎన్నుకొనబడ్డారంటే

- (1) లేవీయులు మోషే మరియు అహారోను యొక్క వంశము;
- (2) హెబ్రీయుల కొరకు లేవీయులు “ప్రథమఫలము” యొక్క స్థానాన్ని తీసికొంది (చూ. నిర్గ.13; సంఖ్యా. 3:12; 8:14-19); లేక
- (3) ఇశ్రాయేలీయులను శిక్షించమని చేసిన మోషే యొక్క పిలుపుకు లేవీయులు విశ్వాసవంతంగా స్పందించారు (చూ. నిర్గ. 32:25-29). ఆది. 29:34 లో, లేయా ఆమె మూడవ కుమారుణ్ణి లేవీ అని పిలిచింది ఎందుకంటే, ఆమె భర్త ఆమెను ప్రేమించలేదు, కాని ఈ బిడ్డపేరుకు అర్థము, “యాకోబు నాకు అంటింపబడ్డాడు (లేక కలపబడ్డాడు)” (BDB 532).

ఒక యాజకత్వ జాతిగా వారు

- (1) నిబంధన మందసాన్ని మోయాలి
- (2) ఆయనను సేవించడానికి వారు యెహోవాకు ముందు నిలబడాడి (అది., మందీరములోని ఆ తరువాత యెరూషలేము దేవాలయంలోని అన్ని విధులు, చూ. 18:5; సంఖ్యా. 18:1-7
- (3) ఆయన పేరున ఆశీర్వదించాలి (ఉదా. సంఖ్యా. 6:24-27)

తరువాత కొన్ని లేవీ కుటుంబాలకు యాజకులుగా ఉండడానికి కొన్ని ప్రత్యేక కార్యభారాలను అప్పగించుట జరిగింది, మిగిలి వారు లేవీయులుగా పని చేశారు. ఏదై ఏమైనా, ద్వితీయోపదేశకాండములో లేవీయులందరూ యాజకులుగా పనిచేశారు (31:9 మరియు 25 పోల్చిచూడండి). Roland deVaux, *Ancient Israel*, (ఏంస్వియంట్ ఇశ్రాయేల్) వా. 2, 358-371 పేజీలు చూడండి.

10:9 "లేవీయులు స్వాస్థ్యమునైనను పొంద లేదు" లేవీయజాతి ఎలాంటి స్వాస్థ్యము పొందనప్పటికీ, పరిసర పచ్చటి మైదాన భూములతోపాటు నలువది ఎనిమిది పట్టణాలలో భాగాలు ఇవ్వబడ్డాయి (చూ. సంఖ్య. 35:1-8; యెహో. 21).

▣ "యెహోవాయే వారికి స్వాస్థ్యము" ఇది వారి యొక్క సేవల ప్రత్యేకతను తెలియజేస్తున్నది (చూ. సంఖ్య. 18:20; ద్వితీ. 10:9; 18:1,2; యెహో. 13:33; యెహె. 44:28)! లేవీ జాతికి ఇచ్చిన ఈ అద్భుతమైన వాగ్దానం ప్రతి నిజమైన విశ్వాసి యొక్క హృదయపు ఘోషగా ఉంది (చూ. కీర్త. 16:5; 73:23-28; 119:57; 142:5; విలా. 3:24).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 10:10-11

¹⁰నేను మునుపటివలె నలువది పగళ్లను నలువది రాత్రులును కొండమీద ఉండగా యెహోవా ఆ కాలమున నా మనవి ఆలకించి నిన్ను నశింప జేయుట మానివేసెను. ¹¹మరియు యెహోవా నాతో ఇట్లనెనుఈ ప్రజలు నేను వారికిచ్చెదనని వారి పితరులతో ప్రమాణము చేసిన దేశమున ప్రవేశించి స్వాధీన పరచుకొనునట్లు నీవు లేచి వారి ముందర సాగుమని చెప్పెను.

10:10 "మునుపటి వలె నలువది రాత్రు" నిర్గ. 34:28; ద్వితీ. 9:18 చూడుము.

▣ "యెహోవా. . .నిన్ను నశింప జేయుట మానివేసెను" ఇది మోషే యొక్క మధ్యవర్తిత్వము పరిచర్య (చూ. 9:25-29; నిర్గ. 32:9-14).

10:11 ఆయన ఇంతకు మునుపే వాగ్దానము చేసిన దాని మీద పనిచేయుమని యెహోవా ఇశ్రాయేలీయులకు ఆదేశిస్తున్నాడు - వాగ్దాన దేశమును స్వాధీనపరచుకోమని చెబుతున్నాడు:

1. "లేచి" - BDB 877, KB 1086, *Qal* ప్రార్థనార్థక ఏకవచనం, చూ. 2:13,24, ఇవి బహువచనాలుగా ఉండి ఇశ్రాయేలీయులను సూచిస్తున్నాయి. ఇక్కడ ఇది మోషేను సూచించడానికి ఏకవచనముగా ఉంది.
2. "మందుగు సాగి" - BDB 229, KB 246, *Qal* ప్రార్థనార్థక ఏకవచనం, అక్షరాక్షర అర్థం "బసను ముగించి ప్రయాణంలో తడుపరి చోటుకు కదలండ" (చూ. నిర్గ. 17:1; 40:36,38:1; సంఖ్య. 10:2, 12; 33:1,2). మోషే ప్రజలను ముందుండి నడిపించాలి.
3. "ప్రవేశించి" - BDB 97, KB 112, *Qal* ప్రార్థనార్థక బహువచనం, బహుశా ఇది ఒక జస్సీవు వలె పనిచేయవచ్చు
4. "స్వాధీనపరచుకొనునట్లు" BDB 439, KB 441, *Qal* అసంపూర్ణక బహువచనం, బహుశా ఇది ఒక జస్సీవు వలె పరిచేయవచ్చు.

యెహోవా పితరులకు చేసిన ప్రమాణమును నెరవేర్చబడడానికి ఇశ్రాయేలీయులు పిలువబడ్డారు (చూ. 1:8; యెహో. 21:43). దేవుడు మానవులను ఒక పరికరంగా ఉపయోగించుకొంటాడు (ఉదా. నిర్గ. 3:7-12)! ఇది ఆయన శక్తి మరియు ఉద్దేశ్యము, అయితే తన నిబంధన జనాంగము విశ్వాసం మరియు నమ్మకంతో పనిచేయాలి!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 10:12-22

¹²కాబట్టి ఇశ్రాయేలూ, నీ దేవుడైన యెహోవాకు భయ పడి ఆయన మార్గములన్నిటిలో నడుచుచు, ఆయనను ప్రీమించి, నీ దేవుడైన యెహోవాను నీ పూర్ణ మనస్సుతోను నీ పూర్ణాత్మతోను సేవించి, ¹³నీ మేలు కొరకు నేడు నేను నీకాజ్ఞాపించు యెహోవా ఆజ్ఞలను కట్టడలను అను సరించి నడుచుకొందునను మాట కాక నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను మరి ఏమి అడుగుచున్నాడు? ¹⁴ చూడుము; ఆకాశము, మహాకాశము, భూమియు, అందున్నదంతయు నీ దేవుడైన యెహోవావే. ¹⁵అయితే యెహోవా నీ పితరులను ప్రీమించి వారాయందు ఆనంద పడి సమస్త జనములలో వారి సంతానమైన మిమ్మును నేటి వలె ఏర్పరచుకొనెను. ¹⁶కాబట్టి మీరు సున్న తిలేని మీ హృదయమునకు సున్నతి

చేసికొని యికమీదట ముప్పురులు కాకుండుడి ¹⁷ఏలయనగా నీ దేవుడైన యెహోవా పరమదేవుడును పరమపురుషునై యున్నాడు. ఆయనే మహాదేవుడు పరాక్రమవంతుడు భయంకరుడైన దేవుడు. ఆయన నరులముఖమును లక్ష్యపెట్టనివాడు, లంచము పుచ్చుకొననివాడు. ¹⁸ఆయన తలదండ్రులు లేనివానికిని విధవరాలికిని న్యాయము తీర్చి, పరదేశియందు దయ యుంచి అన్న వస్త్రముల ననుగ్రహించువాడు. ¹⁹మీరు ఐగుప్తు దేశములో పరదేశులై యుంటిరి గనుక పరదేశిని జాలి తలచుడి. ²⁰నీ దేవుడైన యెహోవాకు భయపడి ఆయనను సేవించి ఆయనను హత్తుకొని ఆయన నామమున ప్రమాణము చేయవలెను. ²¹ఆయనే నీకు కీర్తనీయుడు. నీవు కన్నులార చూచు చుండగా భీకరమైన ఆ గొప్ప కార్యములను నీ కొరకు చేసిన నీ దేవుడు ఆయనే. ²²నీ పితరులు డెబ్బది మందియై ఐగుప్తునకు వెళ్ళిరి. ఇప్పుడు నీ దేవుడైన యెహోవా ఆకాశనక్షత్రములవలె నిన్ను విస్తరింపజేసి యున్నాడు.

12:12-13 క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయులు అనుసరించవలసిన యెహోవా యొక్క నిబంధన ఆవశ్యకాలు (SPCIAL TOPIC: YHWH'S COVENANT REQUIREMENTS OF ISRAEL)

ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయులు అనుసరించవలసిన యెహోవా యొక్క నిబంధన ఆవశ్యకాలు (ద్వితీ. 10:12-13)

యెహోవా యొక్క అగత్యాలు ("ఆవశ్యకము," BDB 981, KB 1371, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ) వరుస *Qal* భావరూపక నిర్మాణాలలో చెప్పబడ్డాయి:

1. "యెహోవాకు భయపడి" - BDB 431, KB 432, చూ. ద్వితీ. 4:10; 10:12,20
2. "ఆయన మార్గములన్నిటిలో నడుచుచు" - BDB 229, KB 246, చూ. ద్వితీ. 4:29
3. ఆయనను ప్రేమించి - BDB 12, KB 17, ద్వితీ. 6:5; 10:15; 5:10లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము
4. నీ దేవుడైన యెహోవాను నీ పూర్ణ మనస్సుతోను నీ పూర్ణాత్మతోను సేవించి - BDB 712, KB 773, ద్వితీ. 4:29; 6:5; 10:12; 11:13; 13:3; 26:16; 30:2,6,10
5. "యెహోవా ఆజ్ఞలను కట్టడలను అను సరించి నడుచుకొనుచు" - BDB 1036, KB 1581

ఈ వాక్యభాగము మీకా 6:6-8 వచనాలకు సమానంగా ఉంది. రెండు కూడా అనుదిన జీవితాలను ప్రభావితముచేసి విశ్వాసమును గురించి మాట్లాడుతున్నాయి!

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

10:13 "నీ మేలు కొరకు" విధేయత ఆశీర్వాదాన్ని తెస్తుంది; అవిధేయత న్యాయతీర్పును తెస్తుంది (చూ. 27-29 అధ్యాయాలు).

10:14 ఈ వచనం ఏకదేవత్వాన్ని తెలుపుతున్నది. ఇది ఈ భూమి యొక్క, విశ్వము యొక్క (నక్షత్ర మండలం), దేవుని యొక్క సింహాసనం యొక్క వాతావరణాలను సూచిస్తున్నది (అది, మూడు ఆకాశాలు).

10:15 తన ప్రత్యేక జనాంగముగా ఇశ్రాయేలీయులను యెహోవా ఎన్నుకొనుటను ("అందరికంటే అధికంగా ఉండడానికి," చూ. నిర్గ. 19:5-6; ద్వితీ. 7:6; 14:2) వివరించుటకు ఇవ్వబడిన మూడు సమాంతర విధానాలను గమనించండి:

1. "వారియందు ఆనందపడి" - BDB 365 I, KB 362, *Qal* సంపూర్ణకము, చూ. 7:7. 4:37వ. వచనంలో ప్రేమ (BDB 12, KB 17) కొరకు మరొక పదం ఉపయోగింపబడింది.
2. "వారి సంతానమైన మిమ్మును నేటి వలె ఏర్పరచుకొనెను" - BDB 103, KB 119, *Qal* IMPERFECT, చూ. 4:37.

□ “ఈ దినము వలె” 3:14 లోని నోట్ చూడుము.

10:16 ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవా యొక్క ఎన్నికకు ఈ కింది విధంగా స్పందించాలి:

1. “మీ హృదయమునకు సున్నతి” - BDB 557, KB 555, *Qal* సంపూర్ణకం. ఇది దేవుని అంగీకరించడానికి ఒక సాదృశ్యమై ఉంది (చూ. లేవీ. 26:41; ద్వితీ. 10:16; 30:6; యిర్మీయా. 4:4; 9:25-26). ఇది అనేక విధాలుగా తెలియపర్చబడింది:
 - a. మీ శరీరమునకు సున్నతి - ఆది. 17-14 (నిబంధనకు గుర్తు)
 - b. మీ పెదవులకు సున్నతి - నిర్గ. 6:12,30 లోని భాషీయము
 - c. మీ చెవులకు సున్నతి - యిర్మీయా 6:10
 - d. నిజమైన హృదయానికి సూచించబడింది, కేవలం శరీరమునకు సున్నతి మాత్రమే కాదు - 30:6; యిర్మీయా. 4:4; 9:25-26; యెహె. 44:9; రోమా. 2:28-29
2. “యికమీదట ముప్పులు కాకుండుడి” - BDB 904, KB 1151, *Hiphil* అసంపూర్ణకం, చూ. 9:6,7,13,24,27; 31:27. 2:30 లోని నోట్ చూడుము.

10:17 యెహోవాను వివరించడానికి ఉపయోగింపబడిన ప్రశంశాలను గమనించండి:

1. పరమ దేవుడు - BDB 43, చూ. కీర్త. 136:2
2. పరమ ప్రభువు - BDB 10, చూ. కీర్త. 136:3
3. మహా దేవుడు - BDB 152, చూ. 3:24; 5:24; 9:26; 11:2; 32:3; నెహె. 1:5; 9:32
4. పరాక్రమవంతుడైన దేవుడు - BDB 150, చూ. నెహె. 9:32; కీర్త. 24:8; యెషయా 10:21
5. భయంకరుడైన దేవుడు - BDB 431, KB 432, *Niphal* అసమాపక క్రియ, చూ. 7:21; నెహె. 1:5; 9:32

□ “ఆయన నరులముఖమును లక్ష్యపెట్టనివాడు” హెబ్రీ అర్థము “ముఖ్యములను ఎత్తి చూడడని వాడు” (BDB 669, KB 724, *Qal* అసంపూర్ణకం మరియు BDB 815). ఇది తరచూ న్యాయాధిపతులలో ఉపయోగింపబడింది (చూ. 1:17; 16:19; 24:17; లేవీ. 19:15). ఇది దేవుడైన యధార్థముగా న్యాయము తీర్పు దేవుడు అని తెలియజేస్తున్నది (చూ. ద్వితీ. 10:17; 2 దిన. 19:7).

□ “లంచము పుచ్చుకొనని వాడు” యెహోవా యొక్క లక్షణాన్ని మానవ చట్టపరమైన పదాలలో చెప్పబడింది (చూ. 18-19 వచనాలు). ఇది తరచూ పై వచనముతో కలిసి చెప్పబడుతుంది.

10:18-19 18వ. వచనంలోని దేవుని న్యాయసంబంధిత లక్షణం ఎలా కార్యరూపంలో ఉంచబడిందో గమనించండి:

1. “ఆయన ఈ క్రిందివారికి న్యాయము తీర్చువాడు (BDB 793 I, KB 889, *Qal* అసంపూర్ణకం):
 - a. తల్లిదండ్రులు లేనివారికి
 - b. విధవరాంధ్రులకు (24:17; 26:12-13; 27:19; కీర్త. 68:4-5)
2. “పరదేశికి వీటిని ఇచ్చి కనికరాన్ని (BDB 12, KB 17, *Qal* అసమాపక క్రియ) చూపును” (BDB 678, KB 733, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం):
 - a. వస్తుము
 - b. ఆహారం

ఇశ్రాయేలీయులు వీటిని రెండు కారణాలను బట్టి చేయాలి:

1. ఇది దేవుని యొక్క లక్షణాలను ప్రతిబింబిస్తుంది (17వ. వచనం; యెషయా 58:6-7, 10).

2. అన్యాయం చూపితే ఎలా ఉంటుందో వారికి తెలుసు (19వ. వచనం; 24:18,22; నిర్గ. 22:21; 23:9).

నిర్గమకాండము 22:22-23 కూడా సాంఘికంగా బలంలేని వారి మొరను దేవుడు వింటాడని మరియు వారి తరపున పనిచేస్తాడని తెలియజేసింది (చూ. కీర్త. 146:9; మలాకీ 3:5; అలాగే మెస్సయ్యా కూడా పనిచేస్తాడు, చూ. యెషయా 11:4).

10:20 12-13 వచనాలలో దేవుని యొక్క అవశ్యకత అనేక భావరూపక నిర్మాణాలతో స్థిరపరచి ఉండగా, ఇక్కడ అవి *Qal* అసంపూర్ణక క్రియాపదాలతో మళ్ళీ రూపొందించబడ్డాయి:

1. "యెహోవాకు భయపడి" - BDB 431, KB 432, చూ. 5:29; 6:13; 13:4
2. "ఆయనను సేవించి" - BDB 712, KB 773, చూ. 13:4
3. "ఆయనను హత్తుకొని" BDB 179, KB 209, చూ. 11:22; 13:4
4. ఆయన నామమున ప్రమాణము చేయవలెను" - BDB 989, KB 1396, cf. 5:11; 6:13. 5:11 లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము.

ఇవన్నీ కూడా సరైన ఉద్దేశ్యాలు మరియు ఆరాధన కార్యాలకు సంబంధించినవి.

10:21 "ఆయన నీకు కీర్తినియుడు" ద్వితీయోపదేశ కాండములో వ్రాయబడిన భాష చాలా వరకు జ్ఞాన సాహిత్యములో వ్రాయబడిన శైలి వలె ఉంటుంది. ఈ వచనం కీర్త. 109:1 లో కూడా కనిపిస్తుంది. ఈ వచనం లేక పాఠ్యమునకు అక్కడ ఒక క్రియాపదం లేదు. నిర్గమము మరియు అరణ్య సంచార కాలంలో యెహోవా యొక్క విమోచన కార్యాలను నొక్కి చెప్పడానికి అవి ఎంతో స్తుతింపతగ్గ బలమైన పదాలుగా ఉన్నాయి:

1. వారి స్తుతి (BDB 239)
2. వారి *Elohim* (BDB 43)

▣ "నీవు కన్నులార చూచు చుండగా భీకరమైన ఆ గొప్ప కార్యములను నీ కొరకు చేసిన నీ దేవుడు ఆయనే" ఇది ఐగుప్తు నిర్గమము, అరణ్యసంచార కాలమందు యెహోవా యొక్క కార్యాలను మరియు సంరక్షణను సూచిస్తున్నది (చూ. 11:2) ఇదే యుద్ధవిజయాలలో కూడా కొనసాగింపబడింది!

10:22 "డెబ్బది మందియై" ఏడు ప్రజల కొరకు ఉపయోగింపబడిన ఒక సంపూర్ణ సంఖ్యయై ఉంది. ఆదికాండము 46:27; నిర్గ. 1:5 చూడుము.

నిర్గ. 1:5 లోని ఒక పాఠ్యము, Qumran లో కనుగొనబడిన (అది., Dead Sea Scrolls) నందు 75 సంఖ్య ఉంది, ఇది అ.కా. 7:14-15 కు సరిగా సరిపోతున్నది. వివిధ సంఖ్యల మీద మంచి తర్కణ కొరకు *Hard Sayings of the Bible* (హార్డ్ సేయింగ్స్), పే. 521 లేక Gleason L. Archer, *Encyclopedia of Bible Difficulties* (ఎన్సైక్లోపీడియా ఆఫ్ బైబిల్ డిఫికల్టీస్), 378-379 పేజీలు చూడుము.

▣ "ఆకాశనక్షత్రములవలె" ఇది దేవుడు అబ్రహాముకు చేసిన ప్రమాణము యొక్క నెరవేర్పు. 1:10 లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. దేవుని యొక్క ధర్మశాస్త్రము యొక్క ఉద్దేశ్యము ఏమిటి (పా.ని. భావం)?
2. ఈ అధ్యాయం ఏకదేవతావాదాన్ని ప్రతిబింబిస్తున్నదా? ఎక్కడ మరియు ఎలాగు?
3. ఎలా ద్వివ్యతీయోపదేశకాండము మానవాళి పట్ల దేవుని యొక్క ప్రేమను తెలియజేస్తున్నది?

ద్వితీయోపదేశకాండము 11

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
ప్రేమ మరియు విడదీయతలు బహుకరింపబడుతాయి 11:1-7	దేవునికి ఆవశ్యకమైనవి (10:12-11:32) 11:1-7	యెహోవా యొక్క గొప్పతనము 11:1-7	ఇశ్రాయేలీయుల గత అనుభవం 11:1-7
11:8-12	11:8-12	వార్ధాన దేశము యొక్క ఆశీర్వాదాలు 11:8-12	వార్ధానాలు మరియు హెచ్చరికలు 11:8-9 11:10-17
11:13-17	11:13-17	11:13-17	ముగింపు
11:18-21	11:18-21	11:18-21	11:18-21
11:22-25	11:22-25	11:22-25	11:22-25
11:26-32	11:26-28 11:29-30 11:31-32	11:26-32	11:26-32

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,

4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 11:1-7

¹కాబట్టి నీవు నీ దేవుడైన యెహోవాను ప్రేమించి ఆయన విధించినవాటిని అనుసరించి ఆయన కట్టడలను విధులను ఆజ్ఞలను ఎల్లప్పుడు గైకొనవలెను. ²నీ దేవుడైన యెహోవా చేసిన శిక్షను ఆయన మహిమను ఆయన బాహుబలమును ఆయన చాపిన చేతిని ³ఐగుప్తులో ఐగుప్తు రాజైన ఫరోకును అతని సమస్త దేశమునకును ఆయనచేసిన సూచక క్రియలను కార్యములను ⁴ఆయన ఐగుప్తుదండు నకును దాని గుఱ్ఱములకును రథములకును చేసిన దానిని, వారు మిమ్మును తరుముచుండగా ఆయన ఎఱ్ఱసముద్ర జలమును వారిమీద ప్రవహింపజేసిన దానిని ⁵యెహోవా నేటివరకు వారిని నశింపజేసినరీతిని, మీరు ఈ స్థలమునకు వచ్చువరకు ఎడారిలో మీకొరకు చేసిన దానిని ⁶రూబే నీయుడైన ఏలీయాబు కుమారులైన దాతాను అబీరాము లకు చేసిన పనిని, భూమి నోరు తెరిచి వారిని వారి ఇండ్లను గుడారములను వారియొద్ద నున్న సమస్త జీవరాసులను ఇశ్రాయేలీయులందరి మధ్యను మింగివేసిన రీతిని, చూడకయు ఎరుగకయునున్న మీ కుమారులతో నేను మాటలాడుట లేదని నేడు తెలిసికొనుడి. ⁷యెహోవా చేసిన ఆ గొప్ప కార్యమంతయు మీ కన్నులే చూచినవి గదా.

11:1 ఈ వచనంలోని రెండు క్రియాపదాలు ఎలా ఒకదానికొకటి సంబంధం కలిగి ఉన్నయో గమనించండి. అవి సిద్ధాంతపరంగా సమాంతరాలు. ఒకదాని ఫలితం మరొకటి!

1. "యెహోవాను ప్రేమించి" - BDB 12, KB 17, *Qal* సంపూర్ణకం, చూ. 13:22 వచనాలు. 5:10 లోని నోట్ చూడుము.
2. "ఆయన విధించినవాటిని అనుసరించి" - BDB 1036, KB 1581, *Qal* సంపూర్ణకం

6:2, 4-5; 10:12 వచనాలు ఇక్కడ మళ్ళీ చెప్పబడ్డాయి. ప్రేమ అనేది ఒక చర్య (విధేయత) మరియు ఒక అనుభూతి రెండూను (నీ పూర్ణ హృదయంతో నీ పూర్ణ మనసుతో నీ పూర్ణ శక్తితో," చూ. 13:3)

▣ "ఆయన విధించినవాటిని. . . ఆయన కట్టడలను విధులను ఆజ్ఞలను" 4:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

11:2 "చూడకయు ఎరుగకయునున్న మీ కుమారులతో నేను మాటలాడుట లేదని నేడు తెలిసికొనుడి" ప్రత్యక్ష సాక్షులతో మోషే (మిలటరీ వయస్సు కంటే తక్కువ వయస్సు ఉన్న లేవీయులు మరియు పిల్లలు, 20 సంవత్సరముల కంటే తక్కువ వయస్సు, చూ. 1:6,9,14; 5:2,5; 11:2,7) నిర్ణయము మరియు అరణ్యసంచార కాలములోని సంఘటనలను విన్నవించుకొంటున్నాడు (చూ. 4:34; 7:19).

▣ "తెలిసికొనుడి" 4:35 లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము.

▣ "యెహోవా యొక్క శిక్ష" దేవుని శిక్ష (BDB 416) సానుకూలమైనది, 3వ. వచనం; మరియు వ్యతిరేకమైనది, 6వ. వచనం. బడ్డకు శిక్షణ ఇచ్చినది మన తండ్రియైన దేవుని యొక్క లక్షణం (చూ. హెబ్రీ. 12:5-13). ఇది సామెతల గ్రంథములో ఉపయోగింపబడిన మరొక తెలివిగల పదం.

▣ "ఆయన గొప్పకార్యములు" 10:17 మరియు 4:31 లోని నోట్స్ చూడుము.

□ “ఆయన బాహుబలమును ఆయన చాపిన చేతిని” దేవుని శక్తికి ఉపయోగింపబడిన ఒక మానవీకరణ వచనము ఇది (చూ. 4:34; 5:15; 6:21; 9:29). 4:34 లోని నోట్ చూడుము.

11:4 “ఎజ్జసముద్ర జల మును వారిమీద ప్రవహింపజేసిన” ఇక్కడ ఉపయోగించిన హెబ్రీ పదం “రెల్లల సముద్రము” (BDB 410 నిర్మాణం 693 I). 1:40 లోని ప్రత్యేక అంశము చూడుము. ముంచివేయుట అక్షరాక్షర అర్థం “వారి ముఖముల మీద ప్రవహించుట” (BDB 847, KB 1012, *Hiphil* సంపూర్ణకం, చూ. నిర్గ. 14:23-31), మునిగి పోవుటకు ఉపయోగించే భాషీయము ఇది.

11:5 ఇది అరణ్యసంచార కాలంలో దేవుని యొక్క అద్భుత సంరక్షణకు ఒక జ్ఞాపిక. 8:4 లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము.

11:6 “దాతాను అబీరాము” సంఖ్యాకాండము 16:1-35; 26:9-10; కీర్త. 106:16-18 చూడుము.

□ “ఇశ్రాయేలీయులందరి మధ్యను” 1:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 11:8-12

“మీరు బలముగలిగి స్వాధీనపరచుకొనుటకై నది దాటి వెళ్లుచున్న ఆ దేశమందు ప్రవేశించి దాని స్వాధీన పరచుకొనునట్లును ⁹యెహోవా వారికిని వారి సంతాన మునకును దయచేసెదనని మీ పితరులతో ప్రమాణము చేసిన దేశమున, అనగా పాలు తేనెలు ప్రవహించు దేశమున మీరు దీర్ఘాయుష్మంతులగునట్లును నేను ఈ దిన మున మీకాజ్ఞాపించు ఆజ్ఞలనున్నటిని మీరు గైకొనవలెను. ¹⁰మీరు స్వాధీనపరచుకొనబోవు దేశము మీరు బయలు దేరి వచ్చిన ఐగుప్తుదేశము వంటిది కాదు. అక్కడ నీవు విత్తనములు విత్తి కూరతోటకు నీరు కట్టినట్లు నీ కాళ్లతో నీ చేలకు నీరు కట్టితివి. ¹¹మీరు నది దాటి స్వాధీన పరచుకొనుటకు వెళ్లుచున్న దేశము కొండలు లోయలు గల దేశము. ¹²అది ఆకాశవర్షజలము త్రాగును. అది నీ దేవుడైన యెహోవా లక్ష్యపెట్టు దేశము. నీ దేవు డైన యెహోవా కన్నులు సంవత్సరాది మొదలుకొని సంవత్సరాంతమువరకు ఎల్లప్పుడు దానిమీద ఉండును.

11:8 “పరచుకొనునట్లును” ఇది 11వ. అధ్యాయంలో లేక ఇంకా మునుపు జరిగిన దారిత్రాత్మక అంశాలన్నిటిని గురించి సూచించుచున్నది. ఈ వాక్యభాగము వరకు ఎక్కువ భాగం ద్వితీయోపదేశకాండము చెప్పిన హెచ్చరికలనే మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పుతున్నది.

11:9 “ప్రవహించు దేశమున మీరు దీర్ఘాయుష్మంతులగునట్లును” ద్వితీ. 5:16 తో 21వ. వచనాన్ని పోల్చిచూడండి. ఇది ఒక వ్యక్తి దీర్ఘాయుషు కాదు కాని ఒక ఒక సమాజం నిలకడగా ఉండడానికి ఇచ్చిన వాగ్దానం, ఈ సమాజం దేవుని ధర్మశాస్త్రాన్ని గౌరవించుటను (చూ. 4:1; 8:1) బట్టి కుటుంబాన్ని గౌరవిస్తుంది (చూ. 4:40; 5:16,33; 6:2). 4:40 లోని పూర్తి నోట్ చూడుము.

□ “మీ పితరులతో ప్రమాణము చేసిన దేశమున” 9:5 లోని ప్రత్యేక అంశము: పితరులతో చేసిన నిబంధన ప్రమాణాలు చూడుము.

□ “పాలు తేనె ప్రవహించు దేశము” ఇది కేవలం ఒక భౌగోళిక వివరణ మాత్రమే కాదు కాని యుగారిటిక్ మరియు ఐగుప్తీయుల గ్రంథాలలోని పాలస్తీన దేశము కొరకు ఇవ్వబడిన ఒక సాంకేతిక గుర్తింపు కూడా. 6:3 లోని నోట్ చూడుము.

11:10 “ఐగుప్తు దేశము వంటిది కాదు” ఐగుప్తులోని పంటల వ్యవసాయ పద్ధతి పాలస్తీనా వంటిది కాదు. పాలస్తీన పంటలు వర్షాధారము (చూ. 11వ. వచనం), ఐగుప్తు నీటి పారుదల నైలు నది మరియు దాని వార్షిక వరదుల మీద ఆధారపడి ఉంటుంది.

□ “నీ కాళ్ళతో నీ చేలకు నీరు కట్టితివి” ఇది బహుశా వీటిని సూచించవచ్చు (1) వరదలతో పొలములో నీరును నిండిపోతే అది నిండిన నీళ్ళు బయటికి వెళ్ళులాగున పొలం గట్టు మీద కాలితో ఒక రంధ్రము చేయడం లేక (2) నీటి పారుదల కొరకు నీటిని త్రొక్కుడు యంత్రముతో పైకి తీసికొని రావడం కావచ్చు.

11:11 “దేశము. . ఆకాశవర్షజలము త్రాగును” ఎడారి ప్రజలకు సరిపోయినంత, నిరంతర నీళ్ళు ఇవ్వడం కంటే మించి ఆశీర్వాదం మరొకటి లేదు (చూ. 8:7-9). ఈ సారవంతమైన దేశము నిబంధన విధేయత అనే షరతును బట్టి ఉంటుంది (చూ. 16-17 వచనాలు; లేవీ. 26:14-20; ద్వితీ. 28:12,23-24; 1 రాజులు 8:35; 17:1; 2 దిన. 7:11-14; యెషయా 5:6; యిర్మీయా 14; ఆమోసు 4:7-8).

11:12 “యెహోవా కన్నులు” 2వ. వచనమువలె ఇది యెహోవా యొక్క మానవీకరణ వివరణ. ఇది వాగ్దాన దేశంలో ఆయన ప్రత్యేక జాగురత మరియు ప్రత్యక్షతను తెలియజేస్తున్నది. 2:15 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 11:13-17

¹³కాబట్టి మీ పూర్ణహృదయముతోను మీ పూర్ణాత్మ తోను మీ దేవుడైన యెహోవాను ప్రేమించి ఆయనను సేవింపవలెనని నేడు నేను మీకిచ్చు ఆజ్ఞలను మీరు జాగ్రత్తగా వినయెడల ¹⁴మీ దేశమునకు వర్షము, అనగా తొలకరివానను కడవరివానను దాని దాని కాలమున కురిపించెదను. అందువలన నీవు నీ ధాన్యమును నీ ద్రాక్షా రసమును నీ నూనెను కూర్చుకొందువు. ¹⁵మరియు నీవు తిని తృప్తిపొందునట్లు నీ పశువులకొరకు నీ చేలయందు గడ్డి మొలిపించెదను. ¹⁶మీ హృదయము మాయలలో చిక్కి త్రోవవిడిచి యితర దేవతలను పూజించి వాటికి నమస్కరింపకుండ మీరు జాగ్రత్త పడుడి. ¹⁷లేని యెడల యెహోవా మీమీద కోపపడి ఆకాశమును మూసివేయును; అప్పుడు వాన కురియదు, భూమిపండదు, యెహోవా మీకిచ్చుచున్న ఆ మంచి దేశమున ఉండ కుండ మీరు శీఘ్రముగా నశించెదరు.

11:13 యెహోవా యొక్క ఆశీర్వాదాలు షరతులను (“యెడల” BDB 49, చూ. 22 వ. వచనం; మరియు “విధేయత” BDB 1033, KB 1570, *Qal* భావరూపక ఉద్బోధకము మరియు ఇదే మూలపదం నుండి వచ్చిన *Qal* అసంపూర్ణకం, ఇది నొక్కి చెప్పడాన్ని కలిగి ఉన్నది, మరియు దీని అర్థము “పాటించడానికి వినడం!”) కలిగి ఉండడాన్ని గమనించండి:

1. “ప్రేమించి” - BDB 12, KB 17, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం
2. “సేవించి” - BDB 712, KB 773, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం. అరబికులో దీని మూలపదము యొక్క అర్థము దేవుని ఆరాధించి విధేయించుట, చూ. నిర్గ. 3:12; 4:3; 7:16; 8:1
3. “నీ పూర్ణ హృదయంలో నీ పూర్ణ మనసుతో,” చూ. 4:29; 6:5; మరియు ప్రత్యేకించి 10:12.

మోషే ఈ ఉద్బోధాన్ని నొక్కిపలకడానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చెబుతున్నాడు.

□ “హృదయం” ప్రాచీన హెబ్రీయులకు “హృదయం” అంటే ఇది ఒక వ్యక్తి యొక్క మనస్సు మరియు ఉద్దేశ్యము, తెలివి మరియు ఆలోచనై ఉండేది. 2:30 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

□ “మనస్సు” ఈ పదానికి అర్థం “దేవునిచే ఇవ్వబడిన జీవనాధారము” (BDB 659). ఆదికాండములో ఇది మానవులకు లేక జంతువులకు సూచించబడగలదు.

11:14 "ఆయన వర్ణమును. . . కురిపిస్తాడు" "ఆయన ఇస్తాడు" (BDB 678, KB 733) అనేది యెహోవా యొక్క నిబంధన దీవెనలను మరియు శాపాలను తెలియజేస్తున్నది:

1. 9వ. వ. - *Qal* భావరూపక నిర్మాణము (దీవెన)
2. 14వ. వ. - *Qal* సంపూర్ణకం (దీవెన)
3. 15వ. వ. - *Qal* సంపూర్ణకం (దీవెన)
4. 17వ. వ. - *Qal* అసంపూర్ణకం (శాపము)
5. 17వ. వ. - *Qal* సంపూర్ణము (శాపము)
6. 21వ. వ. - *Qal* భావరూపక నిర్మాణము (దీవెన)
7. 25వ. వ. - *Qal* అసంపూర్ణకం (దీవెన)
8. 26వ. వ. - *Qal* అసమానక్రియ (దీవెన/శాపము)
9. 29వ. వ. - *Qal* సంపూర్ణకం (దీవెన/శాపము)
10. 31వ. వ. - *Qal* అసమాపకక్రియ (దీవెన)
11. 32వ. వ. - *Qal* అసమాపకక్రియ (దీవెన/శాపము)

యెహోవాకైతే దీవించాలని ఉంటుంది కాని దానిని ఇశ్రాయేలీయుల దేనిని పొందుతారో వారి నిబంధన విధేయత నిర్ణయిస్తుంది (దీవెన లేక శాపము, చూ. 27-29 అధ్యాయాలు).

యెహోవా ప్రకృతి నుండి వేరుగా ఉంటాడు కాని దానిని ఆయన ఆధీనంలో ఉంచుకొని ఉంటాడు. మానవులకు తనను తాను బయలుపరచుకొనుటకు ఆయన దీనిని ఉపయోగించుకొంటాడు (చూ. ద్వితీ. 27-28; కీర్త. 19:1-6; రోమా 1:19-25; 2:14-15).

▣ "తొలకరివాన" పాలస్తీన సంవత్సరానికి రెండు వర్షాకాలాలు ఉంటాయి. తొలకరి వానలు (నాటుటకు) అక్టోబరు - నవంబరులో వస్తాయి (BDB 435, చూ. యిర్మియా. 5:24; హోషియా. 6:2; యావేలు 2:23).

▣ "కడవరి వానలు" కడవరి వానలు (పంటలు పరిపక్వానికి రావడానికి) ఫిబ్రవరి - ఏప్రిల్ (BDB 545, చూ. యిర్మియా 3:3; యావేలు 2:23) లో వస్తాయి. మిగిలిన సమయాలలో చెమ్మ ఉండడానికి దట్టమైన మంచు పడుతుంది. హోషియా 6:3 దీనిని చివరికాల ఆత్మసంబంధిత పునరుజ్జీవానికి ఒక సాదృశ్యము వలె ఉపయోగించింది.

▣ "నీవు నీ ధాన్యమును నీ ద్రాక్ష రసమును నీ నూనెను కూర్చుకొందువు" ఇవి వారి ఆహారములో ముఖ్యమైనది (చూ. 7:13).

11:15 "నీ పశువుల కొరకు" ఈ పదం "పశువులు" (BDB 96) ఈ క్రింది వాటిని సూచిస్తున్నది:

1. మానవులు కాక మిగిలిన అన్ని జీవరాసులు, ఆది. 8:1; నిర్గ. 9:9, 10,22
2. సాధు జంతువులు, ఆది. 47:17; నిర్గ. 20:10; లేవీ. 19:19; 26:22; సంఖ్యా. 3:41,45; ద్వితీ. 2:35

▣ "మరియు నీవు తిని తృప్తిపొందునట్లు" ఈ క్రియాపదం ద్వితీయోపదేశకాండము నందు పలుమార్లు వస్తున్న వాగ్దానం (చూ. 6:11; 8:10; 11:15;14:29):

1. "తిని" - BDB 37, KB 46, *Qal* సంపూర్ణము
2. "తృప్తిపొందునట్లు" - BDB 959, KB 1302, *Qal* సంపూర్ణము

11:16-17 ఈ వచనాలు విగ్రహారాధన మరియు దాని పర్యవసానాలను గురించిన హెచ్చరిక ("జాగ్రత్త," BDB 1036, KB 1581, *Niphal* ప్రార్థనార్థకం, చూ. 4:9,15,23;6:12; 8:11; 11:16; 12:13,19,28,30; 15:9; 24:8, 6:12లోని నోట్ చూడుము).

ప్రత్యేక అంశము: విగ్రహారాధన వలన కలిగే ఫలితాలు (చూ. ద్వితీ. 11:16-17) (SPECIAL TOPIC: CONSEQUENCES OF IDOLATRY)

ప్రత్యేక అంశము: విగ్రహారాధన వలన కలిగే ఫలితాలు (చూ. ద్వితీ. 11:16-17)

A. మీ హృదయం మోసగింపబడుకుండునట్లు జాగ్రత్త పడండి - BDB 834, KB 984, *Qal* అసంపూర్ణకము, చూ. యోబు 31:27

1. "తిరుగుడి" - BDB 693, KB 747, *Qal* సంపూర్ణకము, చూ. నిర్గ. 32:8; 9:12; 17:11,17; యిర్మియా 5:23
2. "ఇతర దేవుళ్ళను సేవించుట" - BDB 712, KB 773, *Qal* సంపూర్ణకము, చూ. ద్వితీ. 7:4,26; 8:19; 11:16; 13:6,13; 17:3; 28:14,36,64; 29:26; 30:17; 31:20; యెహో. 23:16; 24:2,16; యిర్మియా 11:10; 13:10; 16:11,13; 22:9; 25:6; 35:15
3. "ఆరాధించుటకు" - BDB 1005, KB 295, *Hithpael* (Owens, పే. 805) మరియు *Hishtaphel* (*Parsing Guide*, పే. 146)

స్పష్టంగా ఇది ఇశ్రాయేలీయులు మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తున్న ప్రవర్తన! విగ్రహారాధనకు రాబోవు పరిణామాలు చాలా తీవ్రంగా ఉండినాయి.

B. "యెహోవా యొక్క కోపము మిమ్ములను రగిలించివేయును" - BDB 354, KB 351, *Qal* సంపూర్ణకము, చూ. నిర్గ. 4:14; 22:24; 32:10; సంఖ్యా. 11:1,10; 12:9; 32:10; ద్వితీ. 6:15; 7:4; 11:17; 29:27; యెహో. 23:11

1. "ఆయన ఆకాశమును మూసివేయును, అప్పుడు వర్షము కురియదు." ఇది నిబంధనను ఉల్లంఘించినందుకు వచ్చిన శాపములోని ఒక భాగము, చూ. ద్వితీ. 28:24; 2 దిన. 6:26-28; 7:13
2. "భూమి పండదు" - వర్షములేనందుకు వచ్చిన ఫలితం

C. "ఆ మంచి దేశమున ఉండ కుండ మీరు శీఘ్రముగా నశించెదరు" - BDB 1, KB 2, *Qal* సంపూర్ణకము, చూ. ద్వితీ. 4:26; 7:4; 8:19,20; 28:20,22; 30:18; యెహో. 23:13,16

ఇక్కడ ఒక మధ్యస్థ విధానం లేదు! దేవుడు తన నిబంధనను సంపూర్ణాధికారమైనది లేక నిరాధారణముగా ఇవ్వబడింది. పతనమైన మానవాళి ఈ స్థాయి అనుగుణ్యతను లేక పూర్తి విధేయతను కలిగి ఉండలేదు (చూ. యెహో. 24:19). కాబట్టి, ఇక్కడ దేవుని యొక్క కనికరము మరియు తన నిర్వహణల మీద ఆధారపడిన ఒక క్రొత్త నిబంధన యొక్క అవశ్యకత ఉండినది/ఉన్నది (చూ. యిర్మియా 31:31-34; యెహో. 36:22-38; రోమా 3:9-18,23; గలతీయులకు 3)!

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 11:18-25

¹⁸కాబట్టి మీరు ఈ నామాటలను మీ హృదయములోను మీ మనస్సులోను ఉంచుకొని వాటిని మీ చేతులమీద సూచనలుగా కట్టుకొనవలెను. అవి మీ కన్నులనడుమ బాసికములుగా ఉండవలెను. ¹⁹నీవు నీ యింట కూర్చుండునప్పుడు త్రోవను నడుచునప్పుడు పండుకొనునప్పుడు లేచునప్పుడు వాటిని గూర్చి మాటలాడుచు వాటిని మీ పిల్లలకు నేర్పి ²⁰నీ యింటి ద్వారాబంధములమీదను నీ గవు నులమీదను వాటిని వ్రాయవలెను. ²¹అలాగు చేసిన యెడల యెహోవా మీ పితరులకిచ్చెదనని ప్రమాణము చేసిన దేశమున మీ దినములును మీ సంతతివారి దినము లును భూమికి పైగా ఆకాశము నిలుచునంతకాలము విస్తరించును. ²²మీరు మీ దేవుడైన యెహోవాను ప్రేమించి, ఆయన మార్గములన్నిటిలోను నడుచుచు, ఆయనను హత్తుకొని, మీరు చేయవలెనని నేను మికాజ్ఞా పించు ఈ ఆజ్ఞలన్నిటిని అనుసరించి జాగ్రత్తగా నడుచు కొనవలెను. ²³అప్పుడు యెహోవా మీ యెదుటనుండి ఈ సమస్త జనములను వెళ్లగొట్టును; మీరు మీకంటే

బలిష్ఠులైన గొప్ప జనముల దేశములను స్వాధీనపరచుకొందురు. ²⁴మీరు అడుగుపెట్టు ప్రతి స్థలము మీది అగును; అరణ్యము మొదలుకొని లోబానోనువరకును యూఫ్రటీసునది మొదలుకొని పడమటి సముద్రమువరకును మీ సరిహద్దు వ్యాపించును. ²⁵వ మనుష్యుడును మీ యెదుట నిలువడు. తాను మీతో చెప్పినట్లు మీ దేవుడైన యెహోవా మీరు అడుగుపెట్టు దేశమంతటిమీద మీ బెదురు మీభయము పుట్టించును.

11:18-20 ఈ వచనాలు 6:6-9 అధ్యాయము యొక్క క్రోడీకరణముగా ఉన్నాయి. ఇవి దేవుని యొక్క వాక్యాల వెలుగులో నివసించి జీవించడానికి అవసరమైన విశ్వాసాన్ని తెలియజేయడానికి ఉద్దేశించబడి ఉన్నాయి!

□ “కాబట్టి మీరు ఈ నామాటలను . . . ఉంచుకొని” ఒక సాదృశ్యము, BDB 962, KB 1321, *Qal* అసంపూర్ణము, చూ. 32:46. 6:8 మరియు నిర్గ. 13:9,16 లోని సాదృశ్యాల భావం ఇదే. ఎల్లప్పుడూ దేవుని వాక్యాన్ని మీ ఆలోచనల ముందు ఉంచుకోండి. ప్రతి పనిని వాటి వెలుగు దృక్పథంలో పునఃపరిశీలించుకోండి!

11:19 “వాటిని మీ పిల్లలకు నేర్పి” 4:9 లోని నోట్ చూడుము.

11:20 “వ్రాయవలెను” గతంలో కొంతమంది పండితులు మోషే మరియు ఆది ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క వ్రాయడానికి వారికున్న సామర్థ్యాన్ని ప్రశ్నించారు. పురవాస్తుశాస్త్ర ఆధారాలు పెంపొంది ఉండగా, ఎవరూ ఈ రోజు దీనిని కాదనలేరు. *Approaches to the Bible* (అప్రోచ్స్ టు ది బైబిల్), వా. 2, 142-53 పేజీలలోని “ఇశ్రాయేలీయుల సాహిత్యము మీదున్న ప్రశ్న”ను చూడుము.

11:21

NASB “భూమికి పైగా ఆకాశములు నిలుచు నంతకాలము”

NKJV “భూమి మీద ఆకాశములు నిలిచిన దనములవలె”

NKSV “భూమి మీద ఆకాశములు ఉన్నంతకాలము”

TEV, NJB “భూమి మీద అక్కడ ఆకాశము ఉన్నంతవరకు”

ఇది “నిత్య శాసనము” కు సమాన వాక్యముగా ఉంది (ఉదా. నిర్గ. 12:14,17,24,25; 13:10). ఇది శాశ్వతమునకు ఒక సాదృశ్యముగా ఉంది.

11:22 నిబంధన యొక్క షరతులు లక్షణము (చూ. 13వ. వ.) మరియు దీని అవశ్యకాలు అనేక సార్లు చెప్పబడ్డాయి:

1. షరతు 13వ. వచనం వలె ఉంది కాని కొంత తేడా ఉంది:
 - a. “ఉన్న యెడల” మరియు, BDB 49
 - b. “అనుసరించుట” BDB 1036, KB 1581, *Qal* బావరూపక నిక్షేపణము మరియు *Qal* అసంపూర్ణకము క్రియ (నొక్కిచెప్పడానికి వ్యాకరణాత్మక నిర్మాణం ఉపయోగించబడింది)
2. ఆవశ్యకాలు
 - a. “చేయుటకు” – BDB 793, KB 889
 - b. “ప్రేమించుటకు” – BDB 12, KB 17
 - c. “నడుచుటకు” – BDB 229, KB 249, చూ. 8:6
 - d. “హత్తుకొని ఉండుటకు” – BDB 179, KB 209, చూ. 10:20; 13:4

11:23-25 ఇవి షరతులున్న నిబంధనకు ఇచ్చిన వాగ్దాన ఫలితాలు (అది., “ఆయన మీతో చెప్పినట్లు,” 25వ. వ.):

1. "యెహోవా మీ యెదుటనుండి ఈ సమస్త జనములను వెళ్లగొట్టును" v. 23వ. వ., BDB 439, KB 441, *Hiphil* సంపూర్ణకం , చూ. నిర్గ. 34:24; సంఖ్యా. 32:21; ద్వితీ. 4:37-38; 9:4-5; యెహో. 23:5,13
2. "మీరు మీకంటే బలిష్ఠు లైన గొప్ప జనముల దేశములను స్వాధీనపరచుకొందురు" 23వ. వ., BDB 439, KB 441, *Qal* సంపూర్ణకం , చూ. 7:17; 9:3; సంఖ్యా. 33:52
3. "మీరు అడుగుపెట్టు ప్రతి స్థలము మీది అగును" 24వ. వ., BDB 201, KB 231, *Qal* అసంపూర్ణకం , చూ. యెహో. 1:3. వాటి సరిహద్దులు ఆది. 15:18; నిర్గ. 23:31; ద్వితీ. 1:7; 3:12-17; యెహో. 1:1-4; 13:8-12
4. "ఏ మనుష్యుడును మీ యెదుట నిలువడు", 25వ. వ., BDB 426, KB 427, *Hithpael* అసంపూర్ణకం , చూ.7:24; యెహో. 1:5; 10:8; 23:9
5. "తాను మీతో చెప్పినట్లు మీ దేవుడైన యెహోవా" BDB 678, KB 733, *Qal* అసంపూర్ణకము
 - a. "భయం" - BDB 808, చూ. 2:25
 - b. "బెదురు" - BDB 432, చూ. ఆది. 9:2
 ఇదే సత్యం, అయితే కొంత తేడాతో నిర్గ. 23:27 మరియు యెహో. 2:9 లలో ఉంది.

11:24 వాగ్దాన దేశము యొక్క సరిహద్దులు మీద పూర్తి నోట్స్ కొరకు 1:8 చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 11:26-28

²⁶చూడుడి; నేడు నేను మీ యెదుట దీవెనను శాపమును పెట్టుచున్నాను. ²⁷నేడు నేను మీకాజ్ఞాపించు మీ దేవుడైన యెహోవా ఆజ్ఞలను మీరు వినినయెడల దీవెనయు, మీరు మీ దేవుడైన యెహోవా ఆజ్ఞలను వినక ²⁸నేడు నేను మీకాజ్ఞాపించు మార్గమును విడిచి మీరెరుగని యితర దేవతలను అనుసరించిన యెడల శాపమును మీకు కలుగును.

11:26-28 ఈ వచనాలు యెహోవాకు మరియు ఆయన ప్రజలకు మధ్య షరతు నిబంధన యొక్క పర్యవసానాలను కొనసాగిస్తున్నాయి. ఇవి ద్వితీయోపదేశకాండము 27-29లో విస్తరించబడ్డాయి. ఈ వచనాలు యూదుల చరిత్రను మరింత ఎక్కువ వివరిస్తున్నాయి.

ఈ పేరాగ్రాఫ్ ఆసక్తి కొరకు ఒక సర్వజనీన పిలుపుతో ప్రారంభమైంది, "చూడుము" - BDB 906, KB 1157, *Qal* ప్రాధాన్యకం , చూ. 1:8,21; 2:24; 4:5; 11:26; 30:15; 32:39. "ఈ దినం" (BDB 398) అనే పదం నిర్ణయాత్మక, అత్యవసర చర్యకు ఒక విధానమై ఉంది (చూ. 4:39).

1. "దీవెన" - BDB 139
 - a. "మీరు వినిన యెడల" - BDB 1033, KB 1570, *Qal* అసంపూర్ణకం , "చేయడానికి వినుట," చూ. 4:1; 5:1; 6:3,4; 9:1; 20:3; 27:10; 33:7 లో ఆదేశింపబడింది; 7:12; 11:13(రెండుసార్లు); 15:5(రెండుసార్లు);28:1(రెండుసార్లు),13; 30:10,17 షరతులతో ఉన్నది.
2. "శాపము" - BDB 887
 - a. "మీరు వినకపోయిన యెడల," పై దాని వలెనే, *Qal* అసంపూర్ణకము
 - b. "ప్రక్కకు తిరిగిన" - BDB 693, KB 747, *Qal* సంపూర్ణకము
 - c. "ఇతర దేవుళ్లను అనుసరించిన యెడల" - BDB 229, KB 246, అక్షరాక్షరం, "నడచుట," చూ. 6:14; 8:19; 11:28; 13:2; 28:14; న్యాయ. 2:12; యిర్మియా. 7:6,9; 11:10; 13:10

ఈ వైరుధ్య గమ్యాలు తరచూ "రెండు మార్గాలు" గా పిలువబడ్డాయి (చూ. 28వ. అధ్యాయం మరియు 30:1,15-20; కీర్త. 1; యిర్మీయా. 21:8; మత్తయి. 7:13-14).

11:28 "అనుసరించుట" ఇది నిజానికి "తెలుసుకొనుట". 4:35లో పూర్తి నోట్స్ చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 11:29-32

²⁹కాబట్టి నీవు స్వాధీనపరచుకొనబోవు దేశమున నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను చేర్చిన తరువాత గెరిజీమను కొండమీద ఆ దీవెన వచనమును, ఏబాలుకొండ మీద ఆ శాపవచనమును ప్రకటించవలెను. ³⁰అవి యొర్దాను అవతల సూర్యుడు అస్తమించు మార్గము వెనుక మోరేలోని సింధూరవృక్షములకు దాపున గిల్గాలునకు ఎదురుగానున్న అరాబాలో నివసించు కనానీయుల దేశమందున్నవి గదా. ³¹మీరు చేరి మీ దేవుడైన యెహోవా మీకిచ్చు చున్న దేశమును స్వాధీన పరచుకొనుటకు ఈ యొర్దానును దాటబోవుచున్నారు. మీరు దాని స్వాధీనపరచుకొని దానిలో నివసించెదరు. ³²అప్పుడు నేడు నేను మీకు నియమించుచున్న కట్టడలన్నిటిని విధులన్నిటిని మీరు అనుసరించి గైకొనవలెను.

11:29 "దీవెన. . . శాపము" ఈ వచనం షెకెము నందు యెహోషువా ద్వవారా నిర్వహింపబడిన నిబంధన పునరుజ్జీవ ఉత్సవాన్ని సూచిస్తున్నది (చూ. 27-28 అధ్యాయాలు మరియు యెహో. 8:30-35). చూడడానికి రెండు సమూహాల లేవీయ గాయకులు గెరిజీము కొండ మీదనుండి దీవెనను ఏబాలు కొండ మీదనుండి శాపాన్ని పాడారు లేక గీతాలాపన చేశారు. ఈ రెండు పర్వతాలు షెకెము అంచున ఉన్న పర్వతాలు (అది., అంసఫలకాలు, BDB 1014). పురావస్తుశాస్త్రజ్ఞులు ఏబేలు కొండమీద ఒక బలపీఠ రాయిని కనుగొన్నారు, ఇది తల్మాడులోని బలిపీఠము యొక్క వివరణమునకు సరిపోయింది. గ్రంథము యొక్క పరిచయం, VII చూడుము.

ఇది Suzerain Hittite Treaties ని అనుసరిస్తున్నది, రాజు మరియు ఆయన అంశాలకు ఇది సంబంధించినదిగా ఉంది (చూ. ఇలాంటి ప్రక్రియ కొరకు ద్వితీ. 27: యెహో. 24)

11:30 "అరాబా" ఇది మృతసముద్ర దక్షిణములోని యొర్దాను లోయగా ఉంది. 1:1లోని నోట్ చూడుము.

▣ "గిల్గాలు" దీని అర్థం "గుండ్రటి రాళ్ళు" (BDB 166 II), ఇది కనానులో ఇశ్రాయేలీయులు మొదట బస ఉండిన స్థలమై ఉంది (చూ. యెహో. 4:19). ఏదిఏమైనా, ఇది బహుశా షెకెము ఉత్తర దిక్కున సుదూరములో ఉన్నట్లుంది (*The IVP Bible Background Commentary, OT* (ది విఐపి బైబిల్ బాంక్నౌండ్ కామెంటరీ) పే. 181 చూడుము).

▣ "మోరేలోని సింధూరవృక్షములకు" ఇది ఒక పవిత్ర వృక్షము లేక వనము. ఆది. 12:6 మరియు 35:4 వచనాలను బట్టి ఇది షెకెము సమీపమందున్న ఒక పవిత్ర స్థలమని మనకు తెలుసు. మోరే అనగా "ఉపదేశకుడు" (BDB 435).

11:31-32 ఇవి ఇంతకు పూర్వము అనేక సార్లు చెప్పబడిన వాటిని గుర్తుచేసికొనే ఒక సంగ్రహ వచనాలు.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. ఎందుచేత ద్వితీయోపదేశకాండము ఇవే వచనాలను మరియు చారిత్రక సంఘటనలను మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పుతున్నది?
2. ఎలా నిబంధన యొక్క షరతులు లేక ఇచ్చలకు సంబంధించిన అంశాలు ఉద్ఘాటింపబడ్డాయి?
3. యెహోవా యొక్క సార్యభౌమత్వము ఎలా ఉద్ఘాటింపబడింది?

ద్వితీయోపదేశకాండము 12

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
ఆరాధనకు నిర్దేశించబడిన స్థలము 12:1-28	ఆరాధన యొక్క ముఖ్యకేంద్రీయము 12:1 12:2-7 12:8-12 12:13-14 12:15-19 12:20-27 12:28	ఆరాధనకు ఒకే ఒక స్థలం 12:1-3 12:4-7 12:8-14 12:15-19 12:20-28	ద్వితీయోపదేశకాండ సంహితము (12:1-26:150) 12:1 ఆరాధన స్థలము 12:2-3 12:4-7 12:8-12 బలియర్పణల నియమాలు 12:13-14 12:15-16 12:17-19 12:20-28
అబద్ధదేవుళ్ళ విషయమై జాగ్రత్త 12:29-32	విగ్రహారాధనకు విరోధంగా హెచ్చరిక 12:29-32 12:32-13:18)	విగ్రహారాధన విషయమై హెచ్చరిక (12:29-13:18) 12:29-31 12:32	కనానీయుల ఆచారాలకు విరోధంగా 12:29-13:1

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్

2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పరిచయం

- A. ఇది పది వాక్యాలను అనుదిన జీవిత క్రమాలుగా విపులీకరించడాన్ని ప్రారంభిస్తున్నది (అది., 12-26 అధ్యాయాలు), ఇది ఇశ్రాయేలీయుల లౌకికత్వము మరియు దైవసంబంధిత జీవితాలను కలిగి ఉంది. ఒకవేళ ఎవరైనా Hittite Treaties యొక్క ఆవృతరేఖను అనుసరించినతే అప్పుడు (1) 4:1-11 ప్రాథమిక విధులను కలిగి ఉంటుంది మరియు (2) 12:1-26; 19 ఈ నియమాల యొక్క విస్తరణ మరియు వివరణ లక్షణమై ఉంది.
- పండితులు పెంటాటర్ట్ యందు నాలుగు "ధర్మశాస్త్ర కోడుల"ను చిత్రికరించాడు:
1. నిబంధన గ్రంథము, నిర్గ. 20:22-23:33
 2. యాజకత్వ విధులు, నిర్గమకాండము 25-31 మరియు 34:29 నుండి లేవీకాండము 16 వరకు
 3. పరిశుద్ధ శాసనము, లేవీయులకు 17-26
 4. ద్వితీయోపదేశకాండ శాసనము, ద్వితీయోపదేశకాండము అధ్యాయాలు 12-26 మరియు 28
- విదివిమైసప్పటికి, ఈ జాబితా ఎక్కువగా Jaulius Wellhausen యొక్క విమర్శనాత్మక సమీకరణకు ద్వారా (అది., J=JHWH; E=Elohim; D=Deuteronomy; మరియు P=priestly రచయితలు) పెంటాటర్ట్ కంటే సమకాలిక; క్రీ. పూ. రెండవ శతాబ్దపు సమాంతరాలకు ఎక్కువ ప్రభావితమైంది (చూ. R. K. Harrison, *Old Testament times* (ఓల్డ్ టెస్టమెంట్ టైమ్స్ మరియు John H. Walton, *Ancient Israelite Literature In Its Cultural Context* (ఎన్సియంట్ ఇశ్రాలైట్ లిజరేచర్ ఇన్ ఇట్స్ కల్చురల్ కాంటెక్స్ట్)).
- B. ఈ అధ్యాయంలోనే ద్వితీయోపదేశ గ్రంథము యొక్క రచనాకాలమును గురించిన వివాదాలు రగులుకొన్నాయి. ఇది దాదాపు 1-7 వచనాల మధ్య కేంద్రీకృతమైంది, ఇది ఒక కేంద్రీయ ఆరాధన పీఠానికి పిలుపునిచ్చింది (ఆ తరువాత యెరూషలేము).
- C. చూడడానికి ఈ పాఠ్యభాగం రెండు వేర్వేరు కాలాలు మరియు ఉద్దేశ్యాలకు సంబంధించినట్లు ఉంది: (1) అరణ్యములో (అది., గుడారము) మరియు (2) వాగ్దన దేశములో. అన్ని ఆజ్ఞల యొక్క ఉద్దేశ్యమంతా యెహోవా యొక్క ఆరాధన సరైన స్థానంలో, సరైన ఉద్దేశ్యంతో మరియు సరైన నిర్మాణంలో ఉండడమే. విగ్రహారాధన మరియు వాటి పూజా స్థలాలు నిరాకరించబడ్డాయి. చూడడానికి ఉద్దేశిత శాస్త్రసంబంధిత స్థానిక ఆరాధన స్థలాలు (నిర్గ. 20:24; ద్వితీ. 16:210 మరియు ఇశ్రాయేలీయుల కేంద్రీయ ఆరాధన స్థలముల మధ్య ఉన్నట్లుంది. స్థానిక మరియు ప్రత్యేక బలిపీఠాలు (చూ. ద్వితీయోపదేశ కాండము 27) సమ్మతించబడ్డాయి (ఉదా. 1 రాజులు 3:3-5), అయితే మందసము, గుడారము మరియు ఆ తరువాత దేవాలయాలు నొక్కిచెప్పబడ్డాయి.
- D. చారిత్రాత్మకంగా గమనింపబడింది ఏమిటంటే సహజంగా ద్వితీయోపదేశ కాండము యొక్క రచనా సందర్భము కొరకు ఉపయోగించుకొనే ఊహా చారిత్రక సందర్భమైన యోషీయా యొక్క సంస్కరణ కంటే హిజ్కీయా యొక్క సంస్కరణ కేంద్రీయ

ఆరాధన స్థలానికి ఒక ఆధారితముగా ఉంది (అది, క్రీ. పూ. 621., చూ. 2 రాజులు 18:22; 2 దిన. 32:12 మరియు యెషయా 36:7). యోషీయా యొక్క సంస్కరణ ప్రాథమికంగా విగ్రహారాధనతో వ్యవహరించింది కాని కేంద్రీయ ఆరాధనతో కాదు! నేను వ్యక్తిగతంగా JEDP సిద్ధాంతమైన పెంటాటచ్ ఆధారిత విమర్శను నిరాకరిస్తాను (చూ. Josh McDowell *More Evidence That Demands A Verdict* [మోర్ ఎవిడెన్స్ దట్ డిమాండ్స్ ఎ వెర్డిక్ట్]).

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 12:1-7

¹మీరు స్వాధీనపరచుకొనుటకు నీ పితరుల దేవుడైన యెహోవా నీ కిచ్చిన దేశమున మీరు భూమిమీద బ్రదుకు దినములన్నిటను మీరు అనుసరించి గైకొనవలసిన కట్టడలును విధులును ఇవి. ²మీరు స్వాధీనపరచుకొన బోవు జనములు గొప్ప పర్యతముల మీద నేమి మెట్టల మీదనేమి పచ్చని చెట్లన్నిటికీందనేమి, యెక్కడెక్కడనైతే తమ దేవతలను పూజించెనో ఆ స్థలము లన్నిటిని మీరు బొత్తిగా పాడుచేయవలెను. ³వారి బలి పీఠములను పడద్రోసి వారి విగ్రహములను పగులగొట్టి వారి దేవతాస్తంభములను అగ్నితో కాల్చి వారి దేవతల ప్రతిమలను కూలద్రోసి వాటి పేరులు అచ్చట లేకుండ నశింప జేయవలెను. ⁴వారు తమ దేవతలకు చేసినట్టు మీరు మీ దేవుడైన యెహోవాను గూర్చి చేయకూడదు. ⁵మీ దేవుడైన యెహోవా మీ సమస్త గోత్రములలో తన నామమును స్థాపించుకొనుటకు నివాసస్థానముగా ఏర్ప రచుకొను స్థలమును వెదకి అక్కడికే యాత్రలు చేయు చుండవలెను. ⁶అక్కడికే మీరు మీ దహన బలులను, మీ బలులను, మీ దశమభాగములను, ప్రతిష్ఠితములుగా మీరు చేయు నైవేద్యములను, మీ మ్రొక్కుబడి అర్పణ ములను, మీ స్వచ్ఛార్పణములను, పశువులలోను గొట్ట మేకలలోను తొలిదూలు వాటిని తీసికొని రావలెను. ⁷మీరును మీ దేవుడైన యెహోవా మిమ్మునాశీర్వదించి మీకు కలుగజేసిన మీ కుటుంబములును మీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని భోజనముచేసి మీ చేతిపనులన్నిటి యందు సంతోషింపవలెను.

12:1 "కట్టడలను విధులను" 4:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

▣ "మీరు జాగ్రత్తగా అనుసరించి" ఇది ఒక క్రియ, "గమనిస్తూనే ఉండు" (BDB 1036, KB 1581, *Qal* అసంపూర్ణము) మరియు ఒక *Qal* భావరూపక నిర్మాణము (BDB 793, KB 889) మిశ్రమము. ఇది పలుమార్లు వస్తున్న సిద్ధాంతము (ఉదా. నిర్గ. 23:13,21; 34:11-12; Lev. 18:4-5,26,30; ద్వితీ. 4:6,9,15,23,40; మరియు మరి ఇంకెన్నో ప్రత్యేకించి ద్వితీయోపదేశ కాండము మరియు జ్ఞాన సాహిత్యములో ఉన్నాయి).

▣ "నీ పితరుల దేవుడైన యెహోవా నీ కిచ్చిన దేశమున" క్రియాపదము ఒక పూర్తికాబడిన పనిని (BDB 678, KB 733, *Qal* సంపూర్ణము) చూపిస్తున్నది, అయినా సంఘటనలు భౌష్యత్తుకు సంబంధించినవి. ఒక నిశ్చయతను తెలియజేయడానికి ఇది ఒక హెచ్చరిక విధానం (అది, ప్రవచనసంబంధిత సంపూర్ణము). ద్వితీయోపదేశ కాండములో పలుమార్లు వస్తున్న సిద్ధాంతము ఇది (చూ. 1:8,20,21,25,35,36,39; 2:29; 3:18,20; 4:1,21,38,40; 5:16,31; 6:10,23; 7:13,16; 8:10; 9:6,23; 10:11; 11:9,17,21,31; 12:1,9; 15:4; 17:14; 18:9; 19:1,2,8,14; 21:23; 24:4; 25:15,19; 26:1,2,3,6,9,10,15; 27:3; 28:8,11,52; 31:7; 32:49; 34:4). ఇది ఇశ్రాయేలీయుల యెడల యెహోవా యొక్క కృపా ఎన్నికను మరియు సంరక్షణను తెలుపుతున్నది.

□ "స్వాధీనపరచుకొనుటకు" ఈ క్రియాపదం (BDB 439, KB 441, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం) పునరావృత్తమవుతున్న ఒక వాగ్దానం.

8:1 లోని ప్రత్యేక అంశము: దేశమును స్వాధీనపరచుకొనుట చూడుము.

□ "భూమి మీద" "భూమి మీద" అని చెప్పడం అంటే మరో విధంగా "దేశములో" అని చెప్పడమే (చూ. 19వ. వచనం). ఇశ్రాయేలీయులు దేవుని ఆజ్ఞలను అనుసరించినంత కాలము వారు వాగ్దాన దేశంలో నివసిస్తారు. 4:40లోని నోట్ చూడుము.

ఈ వచనంలో "భూమి" కొరకు రెండు వేర్వేరు పదాలు ఉన్నాయి:

1. "దేశములో" – BDB 75
2. "భూమి మీద" – BDB 9

ఈ రెండు కూడా భూమినంతటినీ లేక కానాను దేశాన్ని సూచిస్తున్నాయి. సహజంగా ఇవి రెండూ పర్యాయపదాలు (చూ. 4:38-40; 11:8-9; 12:1; 26:2,15)

12:2 "ఆ స్థలము లన్నిటిని మీరు బొత్తిగా పాడుచేయవలెను" "బొత్తిగా పాడుచేయుట" అనేది "నాశనము చేయుటకు కారణమైన" అనే హెచ్చరిక పదము నుండి వచ్చింది (BDB 1, KB 2, *Piel* భావరూపక నిక్షేపణము మరియు *Piel* అసంపూర్ణము, తీవ్రతను తెలియజేస్తున్నది, చూ. 3వ. వ; సంఖ్య. 33:52 [రెండుసార్లు]; 2 రాజులు 21:3).

□ "గొప్ప పర్యతముల మీద" ఇవి స్థానిక *Ba'al* మరియు *Asherah* దేవతల బలిపీఠాలు ఉన్న స్థలాలు, ఇక్కడ సంతాన సాఫల్య ఆచార సంస్కారాలు నిర్వహించేవారు (చూ. యిర్మియా 2:20; 3:2,6; 17:2; యెషయా 57:5,7; హోషియా 4:13).

12:3 "దేవతాస్థంభములు" క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

ప్రత్యేక అంశము: కనానీయుల సంతానసాఫల్య ఆరాధనకు ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క ఆదేశిత స్పందన (SPCIAL TOPIC: ISRAEL'S MANDATED RESPONSE TO CANAANITE FERTILITY WORSHIP)

ప్రత్యేక అంశము: కనానీయుల సంతానసాఫల్య ఆరాధనకు ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క ఆదేశిత స్పందన

ద్వితీయోపదేశ కాండము 12:3 వచనం *Ba'al* ఆరాధనకు సంబంధించిన అనేక సంస్కార కార్యాలను, వాటిని ఇశ్రాయేలీయులు ఎలా నాశనము చేయాలో అనే విషయాలను తెలియజేస్తున్నది.

1. "మీరు వారి బలిపీఠములను పడద్రోయవలెను"
 - a. ఈ క్రియాపదం BDB 683, KB 736, *Piel* సంపూర్ణము, చూ. ద్వితీ. 7:5; 2 దిన. 31:3; 34:4
 - b. "పీఠములు" BDB 258, అనేవి చెక్కబడి, పైకి నిలబెట్టబడిన (స్థంభము), *Ba'al* పీఠముల యొక్క ఎత్తైన దిమ్మెలు, వీటిలో ఒక చెట్టును నాటడానికి కాని లేక చెక్కబడిన కొయ్య గుంజను (*Asherah*) ఉంచడానికి ఒక స్థలముగాని ఉండేది.
2. "వారి దేవతల ప్రతిమలను కూలద్రోసి"
 - a. ఈ క్రియాపదం, BDB 990, KB 1402, *Piel* సంపూర్ణము, చూ. ద్వితీ. 7:5; 2 రాజులు 3:2; 10:27
 - b. "స్థంభములు," అనేటివి BDB 663. ఇవి మగ సంతానసాఫల్య దేవుని కొరకు ఒక లింగ సంబంధిత గుర్తు ఉంచబడిన ఒక గుర్తుగా ఉంచబడిన పైకి లేపబడిన రాళ్ళు (చూ. ద్వితీ. 16:22).
3. "వారి *Asherim* ను అగ్నితో కాల్చి"
 - a. ఈ క్రియాపదం, BDB 976, KB 1358, *Qal* అసంపూర్ణం, చూ. ద్వితీ. 7:5; 2 కొరింథీ. 31:1 మరియు 34:4 లలో వారు "నరకబడాలి" అని ఉంది.
 - b. *Asherim* అనేది BDB 81. ఇది జీవ వృక్షానికి చిహ్నముగా ఉంది. *Asherah* (చూ. ABD, వా. 1, పే. 483-87,

యుగారిటిక్ నుండి వచ్చిన పద్యకావ్య సాహిత్యములోనిదైనప్పటికీ, అనత్ *Ba'al* యొక్క సహవాసి, చూ. ABD, వా. 1, 225-27 పేజీలు, *Ba'al* యొక్క స్త్రీ సహవాసిగా ఉండేది. ఇది బహుశా ప్రాణమున్న ఒక వృక్షము లేక చెక్కబడిన ఒక గుంజ కావచ్చు.

4. "వారి దేవతల విగ్రములను పగులగొట్టి"

- a. ఈ క్రియాపదం, BDB 154, KB 180, *Piel* అసంపూర్ణకం, చూ. ద్వితీ. 7:5; 2 దిన. 14:2; 31:1; 34:4,7
- b. "వారి దేవతల చెక్కె విగ్రహాలు" అనే క్రియాపదం, BDB 820 నిర్మాణం 43. ద్వితీ. 7:5; మరియు 2 దిన. 34:7 *Asherim* మరియు విగ్రహాలకు తేడాను చూపుతున్నది.

5. "వాటి పేరులు అచ్చట లేకుండా నశింప జేయవలెను"

- a. ఈ క్రియాపదం, BDB 1, KB 2, *Piel* సంపూర్ణము, చూ. ద్వితీ. 12:2 (రెండుసార్లు)
- b. ఈ క్రియాపదం, "నామము," BDB 1027. చూడడానికి ఇది దేవుని పేరును ఈ స్థలానికి ఒక యజమాని వలె ప్రదర్శిస్తున్నది, ఇది ఇప్పుడు ద్వయం చేయబడుటను బట్టి, వారి పేర్లు నాశనమవుతాయి. ఇప్పుడున్న నామము/ఆరాధన స్థలము యెహోవా యొక్క పేరు కలిగి ఉంది (చూ. ద్వితీ. 12:5,11).

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://www.biblelessonsinternational.com)

12:5 "మీ దేవుడైన యెహోవా . . . నివాసస్థానముగా ఏర్ప రచుకొను స్థలమును" దేవుని ఏర్పరచుకొనిన (BDB 103, KB 119, *Qal* అసంపూర్ణము, చూ. 11,14,18,21,26; 14:23-25; 15:20; 16:2,6,11,15; 17:8,10; 18:6; 26:2; 31:11) ఆరాధన స్థలము (చూ. నిర్గ. 20:24).

ఇశ్రాయేలీయులతో ప్రయాణమై పోతున్న మందిరము (మందసము):

1. గిల్గాలు, యెహో. 4:19; 10:6,15
2. పెకము, యెహో. 8:33
3. పిలోహు, యెహో. 18:1; న్యాయా. 18:31; 1 సమూ. 1:3
4. బేతేలు, న్యాయా. 20:18,26-28; 21:2 (వీలైతే)
5. కిర్యత్యారీము, మందసము, 1 సమూ. 6:21; 7:1-2 (నోబు నందలి యాజకులు, చూ. 1 సమూ. 21-22)
6. యెరూషలేము
 - a. దావీదు యెబూసీయుల కోటను ముట్టడించెను (చూ. 2 సమూ. 5:1-10)
 - b. దావీదు మందసాన్ని యెరూషలేమునకు తీసికొని వచ్చెను (చూ. 2 సమూయేలు 6)
 - c. దావీదు దేవాలయ స్థలాన్ని విక్రయించెను (2 సమూ. 24:15-25; 2 దిన. 3:1)

చాలా మంది ఆధునిక పండితులు ద్వితీయోపదేశ కాండము ఇశ్రాయేలీయుల ఆరాధన కేంద్రీయం కొరక హిజ్కీయా మరియు యోషీయాల సంస్కరణలు పొందపరచడానికి ఆలస్యంగా వ్రాయబడింది. ఏది ఏమైనా, ద్వితీయోపదేశ కాండము యెహోవా ఏర్పరచుకొనిన స్థలము యెరూషలేము అని ప్రత్యేకించి వ్రాయలేదు. ఈ సందర్భములో ఉన్న సిద్ధాంతపరమైన బేధము ఏదంటే:

1. స్థానిక *Ba'al* దేవతాస్థంభాలు మరియు ఒక ఇశ్రాయేలీయుల దేవతాస్థంభాలు
2. ఇశ్రాయేలీయుల ఏకదేవతారాధన వర్సెస్ కనానీయుల బహుదేవతారాధన (మరియు మిగతా ప్రాచీన తూర్పు సమీప ప్రాంతము)

□

NASB

"అక్కడ తన నామమును స్థాపించుకొనుటకు ఆయన నివాస స్థలముగా"

- NKJV "తన నివాసస్థలము కొరకు తన నామమును ఉంచుటకు"
 NRSV "తన నివాసస్థలమువలె తన నామమును అక్కడ ఉంచుటకు"
 TEV "తన సన్నిధికి ప్రజలు వచ్చే చోటు"
 NJB "అక్కడ తన నామమును స్థాపించి మరియు దాని నివాసస్థలమును చేసే"

ఈ వచనము యొక్క తర్జుమా 11వ. వచనము ద్వారా ప్రభావితము చేయబడింది. 5వ. వచనంలో "ఆయన నివాసస్థలము కొరకు" (BDB 1015) అని ఉండగా, 11వ. వచనంలో "నివాసముగా చేయడానికి" (BDB 1014, KB 1496, *Piel* భావరూపక నిర్మాణము) గా ఉంది. అర్థపరంగా అవి రెండు ఒకటిగా ఉండి, సిద్ధాంతపరమైన లేక శబ్దసంబంధమైన తేడాలు లేవు.

యూదులు దేవుని సన్నిధి స్థానాన్ని దేవుని పేరుగా మార్చారు. ప్రారంభకాలంలో మందిరానికి ఇది ప్రత్యక్ష సూచనముగా ఉంది.

ప్రత్యేక అంశము: యెహోవా "నామము" (ఫా.ని) (SPCIAL TOPIC: "THE NAME" OF YHWH (OT))

ప్రత్యేక అంశము: యెహోవా "నామము" (ఫా.ని)

యెహోవాకు ప్రత్యామ్నాయముగా వాడబడిన "నామము", నిర్గ. 23:20-33లో ఉపయోగించిన "దేవదూత" కు సమాంతరము. ఇక్కడ ఈ దేవుడూతను గురించి "నాపేరు ఆయనలో ఉంది" అని తెలపడమైనది. ఇదే ప్రత్యామ్నాయము "ఆయన మహిమ" (ఉదా. యోహాను 1:14; 17:22; ప్రత్యేక అంశము: దేవుడు మానవుని వలె చెప్పబడుట చూడుము) ఉపయోగములో కూడా చూడగలము. అన్ని ప్రయత్నాలు యెహోవా యొక్క వ్యక్తిగత మానవావతార ప్రత్యక్షతను మృదువుచేయడానికే (చూ. నిర్గ. 3:13-16; 6:3). యెహోవా రూఢిగా మానవ భాషతో మాట్లాడాడు అయితే ఆయన సృష్టి అంతటా ఒక ఆత్మగా ఉన్నాడు అనేది కూడా తెలిసిన విషయమే (చూ. 1 రాజులు 8:27; కీర్త. 139:7-16; యెర్మియా 23:24; అ.కా. 7:49 ఉదాహరణలు, యెషయా 66:1).

యెహోవా దైవతత్వమును మరియు వ్యక్తిగత ప్రత్యక్షతను తెలియజేసే "నామము" అనేదానికి అనేక ఉదాహరణలు కలవు.

1. ద్వితీ. 12:5; 2 సమూ. 7:13; 1 రాజు. 9:3; 11:36
2. ద్వితీ. 28:58
3. కీర్త. 5:11; 7:17; 9:10; 33:21; 68:4; 91:14; 103:1; 105:3; 145:21
4. యెషయా 48:9; 56:6
5. యెహెజ్కేలు 20:44; 36:21; 39:7
6. ఆమోసు 2:7
7. యోహాను 17:6,11,26

"ప్రార్థనచేయుట" (ఆరాధించుట) అనే దానికి భావము యెహోవా నామము అని ఆదికాండము మొదటిలో మనకు కనిపిస్తుంది.

1. 4:26, సేతు వంశక్రమము
2. 12:8, అబ్రాహాము
3. 13:4, అబ్రాహాము
4. 16:13, హాగరు
5. 21:33, అబ్రాహాము
6. 26:25, ఇస్సాకు

మరియు నిర్గమకాండములో

1. 5:22-23, నీ నామములో మాట్లాడుట

2. 9:16, భూమియందంతట నా నామమును తెలియజేయుట (చూ. రోమా 9:17)
3. 20:7, నీ ప్రభువును దేవుడైన వాని నామమును వ్యర్థముగా తీసికొనకూడదు (చూ. లేవీ. 19:12; ద్వితీ. 5:11; 6:13; 10:20)
4. 20:24, ఎక్కడైతే నా నామము గుర్తింపబడుటకు కారణమవుతుందో (చూ. ద్వితీ. 12:5; 26:2)
5. 23:20-21, దేవదూత (“ఆయనలో నా పేరు ఉంది కనుక”)
6. 34:5-7, మోషే ప్రభువు పేరుతో ప్రార్థన చేసెను. ఇవి యెహోవా స్వభావాన్ని వివరించి చెప్పడానికి కావలసినన్ని వాక్యాలు (చూ. నెహెమ్యా 9:17; కీర్త. 103:8; యావేలు 2:13)

పేరును బట్టి ఒకని తెలిసికోవడము ఒక సన్నిహిత్యాన్ని తెలియజేస్తుంది (చూ. నిర్గ. 33:12); మోషేకు యెహోవా నామము తెలుసు, 33:17లో యెహోవాకు మోషే పేరు తెలుసు. ఈ సందర్భములో మోషే దేవుని మహిమను చూడానికి ఆశించాడు (చూ. 18వ. వచనము), అయితే దేవుడు “తన శ్రేష్ఠత్వాన్ని” (19వ. వచనము) చూడనిచ్చాడు. ఇది “నామము” (19వ. వచనము)నకు సమాంతరము.

ఇశ్రాయేలీయులు కనాను దేవుళ్ళ “నామములను” నాశనము చేసి, ఆయన చేసికొన్న నివాసమైన ప్రత్యేక స్థలములో (చూ. ద్వితీ. 12:3) ఆయన నామమున ప్రార్థన చేయవలసి ఉంది (చూ. ద్వితీ. 6:13; 10:20; 26:2).

తన నామమును సమావృతము చేయుటకు యెహోవాకు ఒక సార్వత్రిక ఉద్దేశము ఉంది.

1. ఆ.కా. 12:3
2. నిర్గ. 9:16
3. నిర్గ. 19:5-6
4. ద్వితీ. 28:10,58
5. మలాకీ 4:1-5

Copyright © 2014 Bible Lessons International

12:6 ఈ వచనం అనేక రకాల అర్పణలను పట్టిక చేసింది:

1. “**దహనబలులు**” దీని అర్థం సంపూర్ణ దహనబలులు (BDB 750 II) ఇది దేవునికి పూర్తిగా, సంపూర్ణ సంమర్పణను తెలిపే ఒక విధానమై ఉంది. ఇది ఒక స్వచ్ఛంద బలియాగము (చూ. లేవీకాండము 1).
2. “**బలియాగములు**” ఇది పార్శ్వమైన దహనము, పార్శ్వమైన వినియోగ బలియర్పణ (BDB 257)ను సూచిస్తున్నది. ఇవి పాపబలియర్పణలు, సమాధానార్పణలు, కృతజ్ఞతార్పణలు మొ. రక్తముతో కూడిన అర్పణలు ఏవైనా ఇవి కావచ్చు (చూ. లేవీకాండము 7).
3. “**దశమ భాగములు**” ఈ దశమ భాగము ఇశ్రాయేలీయులు యాజకులను బలపరచే విధానమై ఉంది, వీరికి భూమి స్వార్థము ఇవ్వబడలేదు. చూడడానికి ఇక్క మూడు దశ భాగాలుగా ఉన్నట్లున్నాయి (BDB 798):
 - a. గర్భగుడి కొరకు
 - b. స్థానిక లేవీయులకు, అవకాశమున్నంత వరకు
 - c. ప్రతి మూడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి స్థానిక పేదల కొరకు (లేవీ. 27:30-33; సంఖ్యా. 18:21-22)
4. “**నైవేద్యములు**” ఇది “హారతి నైవేద్యము” నకు ఇవ్వబడిన హెబ్రీపదం (BDB 929, చూ. లేవీ. 7:32). ఇది జంతువులో ఏదో ఒక భాగం యాజకుడు తినడానికి పైకెత్తి పట్టుకొనే ఒక బలియర్పణను సూచిస్తున్నది.
5. “**మ్రొక్కుబడి అర్పణలు**” ఇది (BDB 623) దేవుని ఒక షరతు మీద ఇవ్వబడిన మ్రొక్కుబడికి ఉదాహరణగా ఉంది, “నీవు అది చేస్తే, నేను ఇది చేస్తాను”. ఇది యూదులు వారి మ్రొక్కుబడిలో ఉండే భాగమై ఉంది (లేవీ. 7:16-18).

6. "స్వచ్ఛార్వణలు" ఇది (BDB 621) ఒకడు దేవుని అనుగ్రహముతో నిండిపోయినప్పుడు కృతజ్ఞత లేక స్తుతితో ఇచ్చే అర్పణను సూచిస్తున్నది (చూ. లేవీ. 22:18సగం).
7. "ప్రథమ ఫలము" ఇది (BDB 114) సంహారదూత ఐగుప్తు అంతటా తిరిగి ఫలములు మరియు మానవుల మొదటి సంతానాన్ని చంపుతున్నదానిని సూచిస్తున్నది. ఈ కోణపు వెలుగులో ఈ సంఘటన ఫలములు మరియు మానవుల యొక్క ప్రథమఫలాలన్ని అసమానంగా దేవునికి చెందినవిగా ఉన్నాయి (చూ. నిర్గ. 13; లేవీ. 27:26-27)!

12:7 "మీ కుటుంబములును మీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని భోజనముచేసి" ఇది ఒక సహవాస భోజనాన్ని సూచిస్తున్నది, ఇది పస్కా మరియు ప్రభురాత్రిభోజనం రెండింటి యొక్క సిద్ధాంత పూర్వగామిగా ఉంది (చూ. 12,18 వచనాలు; 14:26; ప్రక. 3:20). దేవుని ప్రజలు ఆయనతో సృష్టియొక్క బౌతికంతో మరియు సన్నిహిత ఆరాధనతో ఆనందించడానికి (BDB 970, KB 1333, *Qal* సంపూర్ణం) సృష్టింపబడ్డారు (చూ. లేవీ. 23:40; సంఖ్యా. 10:10; ద్వి. 12:7,12,18; 14:26; 16:11; 26:11; 27:7; 28:47).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 12:8-12

⁸నేడు మనమిక్కడ చేయు చున్నట్లు మీలో ప్రతి మనుష్యుడు తన కంటికి యుక్త మైన దంతయు చేయకూడదు. ⁹నే దేవుడైన యెహోవా నీ కిచ్చుచున్న విశ్రాంతిని స్వాస్థ్యమును మీరు ఇదివరకు పొందలేదు. ¹⁰మీరు యొర్దాను దాటి మీ దేవుడైన యెహోవా మీకు స్వాస్థ్యముగా ఇచ్చుచున్న దేశమున నివాసమైన తరువాత ఆయన మీ చుట్టునుండు శత్రువు లందరు లేకుండ మీకు విశ్రాంతి కలుగజేసినందున మీరు నెమ్మది పొందునప్పుడు ¹¹నేను మికాజ్ఞా పించు సమస్త మును, అనగా మీ దహన బలులను మీ బలులను మీ దశమ భాగములను ప్రతిష్ఠితములుగా మీరు చేయు నైవేద్యములను మీరు యెహోవాకు మ్రొక్కుకొను మీ శ్రేష్ఠమైన మ్రొక్కు బళ్లను మీ దేవుడైన యెహోవా తన నామమునకు నివాసస్థానముగా ఏర్పరచుకొను స్థల మునకే మీరు తీసికొని రావలెను. ¹²మీరు, మీ కుమారులు, మీ కుమార్తెలు, మీ దాసులు, మీ పనికత్తెలు, మీలో పాలైనను స్వాస్థ్యమైనను పొందక మీ యిండ్లలో ఉండు లేవీయులు మీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని సంతోషింపవలెను.

12:8 "నేడు మనమిక్కడ చేయు చున్నట్లు. . చేయకూడదు" వాగ్దాన దేశంలోని అంశాలన్ని చాలా వరకు ఒకే రీతిగా ఉండబోతున్నాయి. అరణ్యసంచార కాలములోని మతాచారాలన్ని వాగ్దాన దేశంతో బాగా సిద్ధపరచబడిన మరి ముఖ్యంగా దేవాలయంలో, ఆ తరువాత యెరూషలేములోని ఆచారాలు కంటే చాలా సరళమై ఉండేవి.

▣ "మీలో ప్రతి మనుష్యుడు తన కంటికి యుక్త మైన దంతయు చేయకూడదు" ఈ వచనానికి ఇక్కడ ఒక మధ్యస్థ శబ్దార్థము ఉన్నది, అయితే న్యాయాధిపతులలో ఇది పాపము చేయడానికి లేక నిబంధన అజ్ఞానత ద్వారా నిబంధన ధర్మాల నుండి స్వచ్ఛను కోరుకొంటున్న ఒక వ్యక్తి యొక్క అశుభము వలె తీసికొనబడింది (చూ. 17:6; 21:25).

12:9 12:1 లోని నోట్ చూడుము

12:10 "ఆయన మీకు విశ్రాంతిని. . కాపుదలను" యెహోవా నీ విరోధుల నుండి నీకు విశ్రాంతిని (BDB 442, KB 444, *Qal* సంపూర్ణము) కలుగజేస్తాడు. ఈ భద్రత (BDB 442, KB 444, *Qal* సంపూర్ణము) ఇశ్రాయేలీయుల గొప్ప సైనిక బలం వలన సాధించినది కాదు కానీ యెహోవా యొక్క సన్నిధి కారణంగా కలిగింది.

12:11 "మీ దేవుడైన యెహోవా. . ఏర్పరచుకొను స్థలము" ఇది ఆరాధన గర్భస్థలమనుకు ఒక సూచనగా ఉంది (అది., మందిరము మరియు మందసము, చూ. 5,14 వచనాలు), ఇది మొదటిలో పిలోహులో ఉండేది. 12:5 లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము.

12:12 "సంతోషింపవలెను" ఇదే దేవుని ధర్మశాస్త్రమునకు ఉన్న ఉద్దేశ్యము (చూ. 7,18 వచనాలు; 14:26; 28:47).

□ “మీరు మరియు” ఎలా కుటుంబములోని ప్రతి ఒక్కరు, దాసులు మరియు స్థానిక లేవీయులు (చూ. 19వ. వ) చేరికచేయబడ్డారో గమనించండి! ఒక రకంగా వీళ్ళందరూ విస్తరించబడిన కుటుంబ సభ్యులు. వార జీవిత అవసరాలకు మరియు రాబోవు జీవితం (అది, ఆరాదన) కొరకు ప్రేమింపబడి, అనుగ్రహింపబడినవారు.

12:12,19 “మీ ఇంట్లో ఉండు లేవీయులు” యాజకులందరూ లేవీయులే కాని లేవీయులందరూ యాజకులు కారు. ఇక్కడ “లేవీయుడు” అనేది లేవీ కుటుంబములోని యాజకుడు కాని వారిని సూచిస్తున్నది, వీరు పేదలు మరియు దరిద్రులు (చూ. 18,19; 14:27,29; 16:11,14; 26:12-13), ఎందుకంటే లేవీయులకు భూభాగము ఇవ్వబడలేదు. వారు ధర్మశాస్త్రోపదేశకులుగా గౌరవింపబడ్డారు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 12:13-14

¹³నీవు చూచిన ప్రతి స్థలమున నీ దహనబలులను అర్పింపకూడదు సుమీ. ¹⁴యెహోవా నీ గోత్రములలో ఒకదానియందు ఏర్పరచుకొను స్థలముననే నీ దహనబలులను అర్పించి నేను మీకా జ్ఞాపించుచున్న సమస్తమును అక్కడనే జరిగింపవలెను.

12:13 “నీవు చూచిన ప్రతి స్థలమున నీ దహనబలులను అర్పింపకూడదు సుమీ” బలులు అర్పించడానికి దేవుడు మీకు ఒక ప్రత్యేక స్థలాన్ని చూపిస్తాడు (చూ. 5,11,14). కేవలం అవి అక్కడున్నాయి కాబట్టి కనానీయుల బలిపీఠాలను ఉపయోగించకండి. *Ba'al* కొరకు నిలబెట్టబడిన బలిపీఠముల మీద యెహోవాకు బలులు అర్పించకండి. ఏదిఏమైనా, అక్కడ కొన్ని యెహోవా కొరకు తయారు చేయబడిన బలిపీఠాలు ఉన్నాయి (చూ. ద్వితీ. 16:21; 1 రాజులు 3:4).

ఈ వచనానికి మూడు క్రియాపదాలు ఉన్నాయి:

1. “జారత్త సుమీ” - BDB 1036, KB 1581, Niphal ప్రార్థనార్థకము
2. “అర్పింపకూడదు” - BDB 748, KB 828, *Hiphil* అసంపూర్ణకము
3. “చూచిన” - BDB 906, KB 1157, *Qal* సంపూర్ణకము

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 12:15-19

¹⁵అయితే నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను ఆశీర్వదించినకొలది యిండ్లన్నిటిలో నీ మనస్సు కోరుదానిని చంపి తినవచ్చును. పవిత్రులేమి అపవిత్రు లేమి యెఱుజింకను చిన్న దుప్పిని తినినట్లు తినవచ్చును. ¹⁶మీరు రక్తము మాత్రము తినక దానిని నీళ్లవలె నేలమీద పారబోయవలెను. ¹⁷నీ ధాన్యములో నేమి నీ ద్రాక్షారసములోనేమి నీ నూనెలోనేమి దశమభాగమును, నీ గోవులలోనిదేమి నీ గొఱు మేకల మందలోని దేమి తొలిచూలు పిల్లలను నీవు మ్రొక్కుకొను మ్రొక్కుబళ్లలో దేనిని నీ స్వేచ్ఛా ధర్మమును ప్రతిష్ఠార్పణమును నీ యింట తినక ¹⁸నీ దేవుడైన యెహోవా ఏర్పరచుకొను స్థలముననే నీవు, నీ కుమారుడు, నీ కుమార్తె, నీ దాసుడు, నీ దాసి, నీ యింట నుండు లేవీయులు, కలిసికొని నీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని తిని, నీవు చేయు ప్రయత్నములన్నిటిలో నీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని సంతోషించుదువు. ¹⁹నీవు నీ దేశములోనున్న నీ దినములన్నిటను లేవీయులను విడువ కూడదు సుమీ.

12:15, 20-24 “చంపి తినవచ్చును” ఇది ధర్మశాస్త్రాన్ని విస్తృతపరిచినట్లు చూపుతున్నది (చూ. లేవీ. 17:1సగం). ఒకవేళ జంతువు బలియర్పణకు కాకుండా ఆహారం కొరకు చంపబడుటైతే ఎక్కడైనా చంపవచ్చును.

12:15 "పవిత్రులేమి అపవిత్రులేమి" ఇది ఆహారానికి సంబంధించిన అపవిత్ర జంతువులను ఇది సూచించుటలేదు కాని (చూ. 20-22; లేవీ. 11), బలియర్పణకు సంబంధించిన అపవిత్ర జంతువులను సూచిస్తున్నది. జింక లాంటి అడవి జంతువుల వలె మానవులు దోషముగల గొఱ్రెను తినవచ్చును కాని, పంది మొ. వాటిని తినకూడదు.

12:16 "మీరు రక్తమును మాత్రము తినక" ఇది ప్రాణానికి ఒక గుర్తువలె రక్తమునకు హెబ్రీయుల ఇచ్చే గౌరవమర్యాదను ఇది సూచిస్తున్నది. తినడానికైనా లేక బలియర్పించడానికైనా సరే వారు జంతువులను చంపినప్పుడు, దాన్ని రక్తాన్ని బయటికి పారవేయవలెను (చూ. 15:23; లేవీ. 17:13) దానిని తినకూడదు ఎందుకంటే ప్రాణము దేవునికి చెందినది. రక్తము ప్రాణాన్ని సూచిస్తుంది, ప్రాణము దేవునిది (చూ. 23-25 వచనాలు; ఆది. 9:4; లేవీ. 7:11-12; 17:10-11)!

12:17-18 ఆరాధించడానికి కేవలం గర్భగుడిని మాత్రమే ఉపయోగించాలే దాని గురించిన మరొక హెచ్చరిక ఇది (చూ. 26వ. వ.).

12:17 "దశమభాగము" ఈ వచనం దశమభాగాన్ని ఇవ్వవలసిని అనేక వాటిని పట్టిక చేస్తున్నది (BDB 798 చూ. 14:23; 18:4; సంఖ్యా. 18:12):

1. "ధాన్యము" – BDB 186
2. "ద్రాక్షరసము" – BDB 440
3. "నూనె" – BDB 850

ఇది ఒక వ్యవసాయిక సమాజం.

12:19 12వ. వచనంలోని నోట్ చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 12:20-28

²⁰నీ దేవుడైన యెహోవా తాను నీకిచ్చిన మాటచొప్పున నీ సరిహద్దులను విశాలపరచిన తరువాత నిశ్చయముగా మాంసము తినగోరి మాంసము తినెదననుకొందువు. అప్పుడు నీకిష్టమైన మాంసము తినవచ్చును. ²¹నీ దేవుడైన యెహోవా తన నామమును ప్రకటించుటకు ఏర్పరచు కొను స్థలము మీకు దూర ముగా ఉండిన యెడల ²²యెహోవా నీకిచ్చిన గోవులలోనిదేగాని మీ గొఱ్రె మేకలలోనిదేగాని నేను నీ కాజ్ఞాపించినట్లు చంపి నీవు ఆశించినదాని నీ యింట తినవచ్చును. జింకను దుప్పిని తిననట్లు దాని తినవచ్చును. పవిత్రాపవిత్రులు భేదము లేకుండ తినవచ్చును. ²³అయితే రక్తమును తిననే తిన కూడదు. భద్రము సుమీ. ఏలయనగా రక్తము ప్రాణము; మాంసముతో ప్రాణాధారమైనదాని తినకూడదు; ²⁴నీవు దాని తినక భూమిమీద నీళ్లవలె పారబోయవలెను. ²⁵నీవు యెహోవా దృష్టికి యుక్తమైనదానిని చేసినందున నీకు నీ తరువాత నీ సంతతివారికి మేలుకలుగునట్లు దాని తినకూడదు. ²⁶నీకు నియమింపబడిన ప్రతిష్ఠితములను మ్రొక్కుబళ్లను మాత్రము యెహోవా ఏర్పరచుకొను స్థలమునకు నీవు తీసికొని పోవలెను. ²⁷నీ దహనబలులను వాటి రక్తమాంసములను నీ దేవుడైన యెహోవా బలిపీఠము మీద అర్పింపవలెను. నీ బలుల రక్తమును నీ దేవుడైన యెహోవా బలిపీఠముమీద పోయవలెను; వాటి మాంసము నీవు తినవలెను. ²⁸నీ దేవుడైన యెహోవా దృష్టికి యుక్త మును యథార్థమునగు దానిని నీవు చేసినందున నీకును నీ తరువాత నీ సంతతివారికిని నిత్యము మేలుకలుగునట్లు నేను నీకాజ్ఞాపించుచున్న యీ మాటలన్నిటిని నీవు జాగ్రత్తగా వినవలెను.

12:20 "నేను మాంసము తినెదను" ఈ క్రియాపదం (BDB 37, KB 46) మూడుసార్లు చెప్పబడింది:

1. Qal ఉద్వేగము
2. Qal భావరూపక నిర్మాణం

3. *Qal* అసంపూర్ణము

ఒకవేళ వారు వాగ్దాన దేశంలో మాంసము తినాలనుకొంటే ఖచ్చితంగా వారు ఇలా చేయాలి:

1. మంచి రకమైన మాంసము (17,22 వచనాలు)
2. సరైన స్థలములో చంపబడింది (15,18,21,27 వచనాలు)
3. సరైన విధానంలో చంపబడింది (16, 23-25 వచనాలు)

12:23 "నిశ్చయంగా" ఈ క్రియాపదం (BDB 304, KB 302, *Qal* ప్రార్థనార్థకము)నకు అర్థం "బలంగా ఉండు" (చూ. 31:6,7,23), ఇది దేనినైనా జరగనీయకుండా ఆపడం అనే భావంతో ఉంది (చూ. 1 దిన. 28:7).

12:26 "ప్రతిష్ఠితములు" ఇది 17వ. వచనంలో చెప్పబడిన విషయాలను సూచిస్తున్నది.

12:28 "జాగ్రత్తగా" ఈ క్రియాపదం (BDB 1036, KB 1581, *Qal* ప్రార్థనార్థకము) ద్వితీయోపదేశ కాండములో అనేకసార్లు (చూ. 4:9,15,23; 6:12; 8:12; 8:11; 11:16; 12:13,19,28,30; 15:9; 24:8) యెహోవా నిబంధనకు విధేయించునట్లు ప్రోత్సహించడానికి ఉపయోగింపబడింది.

▣ "నీవు చేసినందున నీకును నీ తరువాత నీ సంతతివారికిని నిత్యము మేలుకలుగునట్లు" ఈ క్రియాపదం (BDB 405, KB 408, *Qal* అసంపూర్ణము) ద్వితీయోపదేశ కాండములో (చూ. 4:40; 5:16,29,33; 6:3,18; 12:25,28; 22:7) మరియు యిర్మియాలో (చూ. 7:23; 38:20; 42:6) అనేక సార్లు ఉపయోగింపబడింది మరియు ఇది యెహోవా ప్రజల యొక్క ఆశీర్వాదకరమైన, ఆనందభరితమైన, సంపూర్ణ జీవితాన్ని సూచిస్తున్నది. మళ్ళీ, నిబంధన విధేయత దేశములోని దీవెనకు మరియు దీర్ఘాయుష్యమునకు జతచేయబడింది. ఈ సంపూర్ణ విధేయత రాబోవు తదుపరి తరాలకు హెచ్చరింపబడింది, అది., నిరంతరము). 4:40 లోని ప్రత్యేక అంశము: నిరంతరము (*'Olam*) చూడుము.

▣ "యుక్త మును యథార్థమునగు దానిని నీవు చేసినందున"

1. "యుక్తము" BDB 373 II
 - a. దేవుని దృష్టికి, 6:18; 13:18; 2 దిన. 14:2
 - b. మానవ దృష్టికి, యెహో. 9:25; న్యాయ. 19:24; యిర్మియా 26:14
2. "యథార్థము" BDB 449, పై దాని వలె, అయితే ద్వితీ. 12:25; 13:18; 1 రాజులు 11:38; 14:8; 15:11; 22:43; 2 రాజులు 12:2 (పై 1.b. కి ఒక సమాంతరము, 12:8 చూడుము).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 12:29-31

²⁹నీవు వారి దేశమును స్వాధీనపరచుకొనుటకు వెళ్ల చున్న జనములను నీ దేవుడైన యెహోవా నీ యెదుట నుండి నాశముచేసిన తరువాత, నీవు వారి స్వాస్థ్యమును స్వాధీనపరచుకొని, వారి దేశములో నివసించునప్పుడు, వారు నీ యెదుటనుండి నశింపజేయబడిన తరువాత నీవు వారి వెంట వెళ్లి చిక్కుబడి, ³⁰వారి దేవతలను ఆశ్రయింపగోరితే జనములు తమ దేవతలను కొలిచినట్లు నేనును చేసెదనని అనుకొనకుండ జాగ్రత్తగా ఉండ వలెను. ³¹తమ దేవతలకు వారు చేసినట్లు నీవు నీ దేవుడైన యెహోవాను గూర్చి చేయవలదు, ఏలయనగా యెహోవా ద్వేషించు ప్రతి హేయ క్రియను వారు తమ దేవతలకు చేసిరి. వారు తమ దేవతలపేరట తమ కూమా రులను తమ కుమార్తెలను అగ్నిహోత్రములో కాల్చి వేయుదురు గదా.

12:29 “జనములను నీ దేవుడైన యెహోవా నీ యెదుట నుండి నాశముచేసిన తరువాత” ఈ క్రియాపదానికి (BDB 503, KB 500, *Hiphil* అసంపూర్ణకం) అర్థం వారిని చంపివేయుటను యెహోవా వారిని నిర్మూలం చేశాడు (చూ. 19:1; యెహో. 23:4; 2 సమూ. 7:9; యిర్మీయా 44:8). ఇశ్రాయేలీయుల యుద్ధాలను యెహోవా చేస్తున్నాడని ఇది తెలియజేస్తున్నది.

12:30 “జాగ్రత్త” 28వ. లోని నోట్ చూడుము.

□ “నీవు వారి వెంట వెళ్లి చిక్కుబడి” దీని *Qal* మూల పదంలో ఉన్న ఈ క్రియాపదానికి (BDB 669, KB 723, *Niphil* అసంపూర్ణకం) అసలు అర్థం “బెత్తంతో క్రిందికి దిగి రావడం” (చూ. కీర్త. 9:16). కేవలం ఇక్కడ మాత్రమే ఉపయోగించిన *Niphil* మూల పదం “బెత్తాన్ని గురివైపుకు విసరివేయడం” అనే విస్తృత అర్థానికి ఒక సాదృశ్యముగా ఉంది.

□ “వారి దేవతలను ఆశ్రయింపగోరి” ఈ క్రియాపదానికి (BDB 205, KB 233, *Qal* అసంపూర్ణము) అర్థము “వాటిని అనుసరించడం”:

1. 12:5; 4:29; యిర్మీయా 10:21; 29:13 వచనాలలో యెహోవా
2. 12:30; 2 దిన. 25:15,20; యిర్మీయా 8:2

12:31 వారు ఒకవేళ ఇదే సంతాన సాఫల్యమునకు సంబంధించిన హేయకరమైన ఆచారాలను కొనసాగిస్తే కనానీయులను వెళ్ళగొట్టినట్లు (చూ. ఆది. 15:16-21) వీరిని కూడా దేశము నుండి వెళ్ళగొట్టుతానని యెహోవా స్పష్టంగా చెబుతున్నాడు (చూ. 7:4; లేవీ. 18:24-30). యెహోవా విగ్రహారాధనను (చూ. 12:31; 16:22; 2:15 లోని ప్రత్యేక అంశము: దేవుడు మానవునిగా చెప్పబడుట [మానవీకరణ భాష] చూడుము) “అసహ్యించుకొంటున్నాడు” (BDB 971, KB 1338, *Qal* సంపూర్ణము). క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: మోలేకు (*MOLECH*) (SPECIAL TOPIC: *MOLECH*)

ప్రత్యేక అంశము: మోలేకు (*MOLECH*)

ఈ క్రియాపదం (BDB 574, KB 592) అనిశ్చయమై ఉంది. దీని గురించి అనేక సిద్ధాంతాలు ఉన్నాయి.

1. సాతాళ దేవుళ్ళతో కలిసి ఉంటుంది
 - a. “*Malik*” Ebla శిలాఫలకాల నుండి (± క్రీ.పూ. 2,300 ఉత్తర సిరియా నుండి)
 - b. “*Maliku*” లేక “*Muluk*” Mari శిలాఫలకాల నుండి (± క్రీ. పూ. 1800-1750 యూఫ్రాటీసు నది ఒడ్డును ఉన్న సుమేరియా పట్టణము నుండి)
2. ఒకరకమైన బలియర్పణతో సంబంధం కలిగి ఉంది (“*molk*” అనే పూర్వనిక పదము నుండి, క్రీ. పూ. 4 నుండి 1 వ. శతాబ్దములో ఉత్తర ఆఫ్రికా స్థానిక నుండి ఉపయోగించబడింది). ఇందులో శిశువు (*Eissfeldt*) స్థానములో ప్రత్యామ్నాయంగా ఒక గొట్టెను దహనబలి ఇచ్చే అవకాశము కూడా ఉంది. N. H. Snaith సిద్ధాంతాలు చిన్నపిల్లలు ఆచార వ్యభిచారానికి ఇవ్వబడేవారు అని ఉద్దేశిస్తున్నది, వీటికి ఈ కిందివి ఆధారాలు
 - a. లేవీ. 18:19-23 వచనాలు లైంగిక పాపములను గురించి, కాబట్టి 18వ. వచనము కూడా కావచ్చు
 - b. తల్మాడు కూడా దీనిని ఈ విధంగానే పరిగణిస్తున్నది
3. బహుశా *Milcom* అనే పదముతో కొంత తారుమారయి కూడా ఉండచ్చు (చూ. 1 రాజులు 11:7 లోని *Molech*, అయితే *Milcom* 1 రాజులు 11:5,33 లో ప్రస్తావించబడడాన్ని కూడా గమనించండి. ఏది ఏమైనా ఈ ఇద్దరు దేవుళ్ళు కీర్తన 106:35-39 లో సూచించబడ్డారు).
4. ఈ పదము “రాజు” అనే పదము యొక్క అక్షరాల నుండి హెబ్రీ పద విన్యాసము (*MLK*, BDB 591), ఇది “సిగ్గు” (BDB 101 లేక

102) అనే పదము యొక్క హల్లులతో కలపబడినది. ఒకవేళ ఇది వాస్తవమే అయినా, ఇది దేవునిని లేక సాంప్రదాయాన్ని తెలుపుట లేదు.

Molech అనే సాంప్రదాయం చిన్నపిల్లల యొక్క మానవ బలియర్పణ వలె తెలియజేస్తున్నది, అగ్ని ద్వారా (ఒకవేళ బ్రతికుండగానే కాలేస్తారో లేక మరోవిధంగా చంపేసి, తరువాత దహనబలి ఇస్తారో సరిగా తెలియదు). ఒకవేళ ఇదే సత్యమైతే, ఇది

1. ఒకరకమైన సంతాన సాఫల్య ఆచారము
2. పాతాళ లోక దేవుడిని ఆరాధించే ఒక ఆచారము

ఈ దేవుడు యెరూషలేములో Hinnom యొక్క కుమారుల లోయలో ఆరాధించబడేవాడు, ఇది Topheth గా పిలువబడేది (చూ. యెషయా 30:33; 57:5; యిర్మియా 7:31; 32:35). ఈ ఆరాధన వారి కుమారులను మరియు కుమార్తెలను అగ్నిగుండా పంపించడము వలె సూచించబడేది (చూ. ద్వితీ. 12:31; 18:10; 2 రాజులు 16:3; 17:17,31; 21:6; కీర్త. 106:37; యిర్మియా 7:31; 19:5; యెష. 16:20-21). ఈ పదము లేవీ. 18:21; 20:2,3,4,5; 1 రాజులు 11:7; 2 రాజులు 23:10; యిర్మియా 32:35; బహుశా ఆమోసు 5:26; అ.కా. 7:43 లలో కనిపించింది. ఈ ఆచారము మునుపు చుట్టుప్రక్కల అన్య సంతాన సాఫల్య పూజలలో యూదా వారిలో కొంత కనిపించినప్పటికీ, ఇది యూదా ఎక్కువగా యూదా రాజులు, ఆహాబు మరియు మనెషే కాలములో ఎక్కువగా ఉండేది.

Copyright © 2014 Bible Lessons International

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 12:32

³²నేను మీ కాజ్ఞాపించుచున్న ప్రతి మాటను అనుసరించి చేయవలెను. దానిలో నీవు ఏమియు కలుపకూడదు దానిలోనుండి ఏమియు తీసివేయకూడదు.

12:32 "దానిలో నీవు ఏమియు కలుపకూడదు దానిలోనుండి ఏమియు తీసివేయకూడదు" దేవుని తన మాటకు విధేయించే విషయమై ఖచ్చితంగా ఉంటాడు (4:2 లోని నోట్ చూడుము). ఏది ఎట్లున్న ద్వితీయోపదేశ కాండము అరణ్య సంచార కాలములోని కొన్ని ఆజ్ఞల పొందికను తెలియజేస్తున్నది. ప్రతి క్రొత్త యుగములో మరియు సంస్కృతులలో మనము బైబిలు సత్యాలను అన్వయించుకోవాలి. దేవుడు తనను తాను ఒక ప్రత్యేక సంస్కృతి మరియు ఒక ప్రత్యేక కాలములకు బయలుపరచుకొన్నాడు. వీటిలో కొన్ని కేవలం ఆ కాలానికి మరియు ఆ సమయానికి మాత్రమే సంబంధించినవి (ఉదా. యెహోవా యుద్ధము, బహుభార్యత్వము, బానిసత్వము, స్త్రీలను అణగద్రొక్కుట), అయితే వీటిలో చాలా విషయాలు కాలాతీత సత్యాలు మరియు ప్రతి యుగానికి అన్వరించుకోతగినవి (ఎలా నిత్యత్వము మరియు సంస్కృతుల మధ్య వ్యత్యాసాన్ని కనుగొనాలి అనే విషయం కొరకు, Fee మరియు Stuart, *How To Read the Bible For All Its Worth* [హూ టు రీడ్ ది బైబిలు ఫర్ ఆల్ ఇట్స్ వొర్త్], 149-164 పేజీలు మరియు Gordon Fee, *Gospel and Spirit* [గాస్పెల్ స్పిరిట్], 1-36 పేజీలు చూడుము).

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. గర్భగుడి స్థలము మీద ఎందుకింత విశేషణము ఉంది?
2. ఎందుకని కొన్ని ఆజ్ఞలు మార్చబడ్డాయి?
3. ఎందుకని యూదులకు రక్తము ఇంత ప్రాముఖ్యమై ఉంది?
4. ఈ నియమాలు ఎందుకు ఇంత వివరణాత్మకంగా ఉన్నాయి?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 13

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
మతభ్రష్టులకు శిక్ష	విగ్రహారాధనను గురించిన హెచ్చరికలు (12:32-13:19)	విగ్రహారాధనను గురించిన హెచ్చరిక (12:29-13:18) 12:32-13:5	కనాన్యుల ఆచారసంప్రదాయాలకు విరోధంగా (12:29-13:1)
13:1-5	13:1-5		విగ్రహారాధన అనువర్తనలకు విరోధంగా 13:2-6
13:6-11	13:6-11	13:6-11	13:7-12
13:12-18	13:12-18	13:12-18	13:13-19

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పూర్వపర అధ్యయనం

- A. ఇది విశ్లేషించడానికి మరియు అర్థంచేసికోడానికి చాలా కష్టమైన వాక్యభాగము. ఇది దేవుని ప్రేమను గురించి చెప్పడానికి ఉపయోగించుకోతగిన వాక్యభాగము కాదు.
- B. ఇది మతపరమైన, అలాగే పౌర జీవితంలోని అన్ని రంగాలలోని విగ్రహారాధనకు విరోధంగా ఉన్న తర్కణ కొరకై ఉన్న అధ్యాయం.
1. 1-5 వచనాలు అబద్ధ ప్రవక్తలను గురించి మాట్లాడుతున్నది (చూ. 18:20).
 2. 6-11 వచనాలు ఇతర కుటుంబ సభ్యులను విగ్రహారాధన లోనికి లాగే కుటుంబ సభ్యులను గురించి మాట్లాడుతున్నది.
 3. 12-18 వచనాలు విగ్రహారాధనతో నిండి ఉన్న మొత్తం పట్టణము లేక సమాజాన్ని గురించి మాట్లాడుతున్నది (చూ. 29:18).
- C. చూడడానికి పా. ని. లో ఒక ప్రవక్తకు మరియు దర్శనాలను కలిగేవానికి మధ్య తేడా ఉండినట్లు తెలుస్తున్నది. దర్శనాలు మేల్కొని ఉండి, తన మానసిక స్థితిని తన ఆధీనంలో ఉంచుకొని ఉండే ఒకనికి కలుగుతాయి. యెహెజ్కేలుకు కేబారు నది ఒడ్డిన కలిగింది దర్శనానికి ఒక ఉదాహరణగా ఉంది. కలలకు అర్థం చెప్పడానికి దానియేలు ఒక ఉదాహరణ. రెండు కూడా దేవుని యొక్క బయలుపాట్లే. ఈ రోజుల్లో దేవుడు ప్రజలతో దర్శనాలు లేక స్వప్నాలతో సహజంగా మాట్లాడడు, కాని అలా చేయడానికి కూడా ఆయనకు శక్తి ఉంది.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 13:1-5

¹ప్రవక్తయేగాని కలలు కనువాడేగాని నీ మధ్యలేచి నీ యెదుట సూచక క్రియనైనను మహత్కార్యమునైనను చేసి ²నీవు ఎరుగని యితర దేవతలను అనుసరించి పూజించు తము రమ్మని చెప్పినయెడల ³అతడు నీతో చెప్పిన సూచక క్రియగాని మహత్కార్యముగాని సంభవించినను ఆ ప్రవక్తమాటలను కలలు కనువాని మాటలను వినకూడదు. ఏలయనగా మీరు మీ దేవుడైన యెహోవాను మీ పూర్ణ హృదయము తోను మీ పూర్ణాత్మతోను ప్రేమించుచున్నారో లేదో తెలిసికొనుటకు మీ దేవుడైన యెహోవా మిమ్మును పరీక్షించుచున్నాడు. ⁴మీరు మీ దేవుడైన యెహోవాకు లోబడి ఆయనకే భయపడి ఆయన ఆజ్ఞల ననుసరించి ఆయన మాట విని ఆయనను సేవించి ఆయనను హత్తుకొని యుండవలెను. ⁵నీవు నడవవలెనని నీ దేవుడైన యెహోవా నీకాజ్ఞాపించిన మార్గములోనుండి నిన్ను తొలగించునట్లు ఐగుప్తుదేశములోనుండి మిమ్మును రప్పించి దాస్యగృహములోనుండి మిమ్మును విడిపించిన మీ దేవుడైన యెహోవామీద తిరుగుబాటు చేయుటకు మిమ్మును ప్రేరేపించెను గనుక ఆ ప్రవక్త కేమి ఆ కలలు కనువాని కేమి మరణశిక్ష విధింపవలెను. అట్లు నీ మధ్యనుండి ఆ చెడుతనమును పరిహరింపవలెను.

13:1 దేవుని తరుపున మాట్లాడుతున్నామని చెప్పుకొనే వ్యక్తులందరూ నమ్మతగినవారు కారు. మనం వారిని పరీక్షించాలి (చూ. ద్వితీ. 18:20-22; మత్తయి 7; 24:24; 1 యోహాను 4:1-6; 2 పేతురు 3:15-16).

13:1, 3 క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: పా.ని. ప్రవచనము (SPCIAL TOPIC: OT PROPHECY)

ప్రత్యేక అంశము: పా.ని. ప్రవచనము

I. పరిచయము

A. ప్రారంభవాఖ్యలు

1. ప్రవచనములను ఎలా విశ్లేషించాలి అనే విషయంలో విశ్వాసుల సమాజము ఒక వికాభిప్రాయానికి రాలేదు. యుగాల తరబడి ఒక శాస్త్రసమ్మతముగా ఇతిర సత్యాలను రూపొందించారు, కాని దీనిని మాత్రము నిర్మించలేదు.
2. ఇక్కడ అనేక పా.ని. ప్రవచనాల యొక్క బాగా నిర్వచించబడిన స్థాయిలు ఉన్నాయి
 - a. పూర్వార్థాధారపరాయణము (సౌలు రాజుకు ముందు)
 - 1) వ్యక్తులు ప్రవక్తలుగా పిలువబడడం
 - a) అబ్రహాము - ఆది. 20:7
 - b) మోషే - 12:6-8; ద్వితీ. 18:15; 34:10
 - c) అహరోను - నిర్గ. 7:1 (మోషే యొక్క ప్రతినిధి)
 - d) మిర్యాము - నిర్గ. 15:20
 - e) మేదాదు మరియు ఎల్దాదు - సంఖ్యా. 11:24-30
 - f) దెబోరా - న్యాయా. 4:4
 - g) పేరు తెలియదు - న్యాయా. 6:7-10
 - h) సమూయేలు - 1 సమూ. 3:20
 - 2) ఒక సమూహకంగా ప్రవక్తలకు సూచనగా - ద్వితీ. 13:1-5; 18:20-22
 - 3) ప్రవక్తల గుంపులు లేక శ్రేణి - 1 సమూ. 10:5-13; 19:20; 1 రాజులు 20:35,41; 22:6,10,13; 2 రాజులు 2:3,7; 4:1,38; 5:22; 6:1, మొ.
 - 4) మెస్సయ ఒక ప్రవక్తగా పిలువబడ్డాడు - ద్వితీ. 18:15-18
 - b. వ్రాయబడిన చక్రవర్తుల ప్రవక్తలు (వారు రాజుల వలె చెప్పబడ్డారు)
 - 1) గాదు - 1 సమూ. 7:2; 12:25; 2 సమూ. 24:11; 1 దిన. 29:29
 - 2) నాతాను - 2 సమూ. 7:2; 12:25; 1 రాజులు 1:22
 - 3) అహీయా - 1 రాజులు 11:29
 - 4) హనాను - 1 రాజులు 16:1,7,12
 - 5) పేరు తెలుపబడలేదు - 1 రా. 18:4,13; 20:13,22
 - 6) ఏలియా - 1 రా. 18 - 2 రా. 2
 - 7) మీకాయా - 1 రా. 22
 - 8) ఎలీషా - 2 రా. 2:8,13
 - c. సాంప్రదాయక వ్రాతల ప్రవక్తలు (వారు రాజులుగాను, దేశముగాను ప్రస్తావించబడ్డారు): యెషయా-మలాకీ (దానియేలు తప్ప)

B. బైబిలు సంబంధిత పదాలు

1. *ro'eh* = దూరదర్శి, 1 సమూ. 9:9. ఈ సూచిన దానంతట అదే *Nabi* అనే పదానికి పరివర్తన చెందుచున్నది.

Ro'eh అనే పదము “చూచుటకు” అనే మామూలు పదము నుండి వచ్చింది. ఈ వ్యక్తి దేవుని మార్గాలను, ప్రణాళికలను అర్థము చేసికొని, దేహములో దేవుని చితాన్ని స్థిరపరచుటకు సంప్రదింపులు చేస్తాడు.

2. *hozeh* = దూరదర్శి 2 సమూ. 24:11. ఇది ప్రాథమికంగా *ro'eh* పదానికి సమాంతర పదము. ఇది “చూచుటకు” అనే అరుదైన పదము నుండి వచ్చింది. తరచూ ప్రవక్తలను సూచించుటకు అసమాపక క్రియను వాడబడింది.
3. *nabi'* = ప్రవక్త, అకాడియన్ క్రియ *nabu* కు సంబంధించినది = “పిలుచుటకు” మరియు అరాబిక్ *naba'a* = “ప్రకటించుటకు”. పాతనిబంధనలో ఒక ప్రవక్త హోదాను సూచించుటకు చాలా ఎక్కువగా వాడే పదమిది. ఇది 300 పర్యాయాలకు మించి వాడబడినది. ఖచ్చితమైన శబ్దలక్షణము ఎంటో చెప్పలేము కాని “పిలుచుటకు” అన్నది ప్రస్తుతానికి సరిపోయిన అర్థము. బహుశా దీనిని బాగా అర్థము చేసికోవాలంటే అహోను ద్వారా ఫరోతో మోషేకున్న సంబంధాన్ని తెలియజేయడానికి యెహోవా వివరణ దీనికి సరిపోతుంది (చూ. నిర్గ. 4:10-16; 7:1; ద్వితీ. 5:5. ఎవరైతే దేవుని కొరకు దేవుని ప్రజలతో మాట్లాడుతాడో ఆయన ఒక ప్రవక్త (ఆమోసు 3:8; యిర్మియా 1:7,17; యెహెజ్కేలు 3:4)
4. 1 దిన. 29:29లో ప్రవక్త యొక్క అపీసుకు సంబంధించిన మూడు పదాలు వాడబడ్డాయి; సమూయేలు – *Ro'eh*; నాతాను – *Nabi'* మరియు గాదు – *Hozeh*.
5. దేవుని తరుపున మాట్లాడే వానికి *ish ha – elohim*, “దేవుని మనిషి” అనేవి విస్తృత హోదా. పా.ని.లో 76 పర్యాయాలు “ప్రవక్త” అనే భావముతో ఇది వాడబడింది.
6. “ప్రవక్త” అనే పదము గ్రీకు నుండి పుట్టింది. ఇది (1) *pro* = “ముందు” లేక “కొరకు” (2) *phemi* = “మాట్లాడుట” నుండి వచ్చింది.

II. ప్రవచనానికి నిర్వచనము

- A. “ప్రవచనము” అనే పదానికి ఇంగ్లీషులో కంటే హీబ్రూలో విస్తృతమైన అర్థసంబంధము ఉంది. యెహోషువా నుండి రాజులు వరకు ఉన్న చారిత్రక పుస్తకాలు (రూతు తప్ప) అన్ని యూదుల ద్వారా “మునుపటి ప్రవక్తలు” అని ముద్రవేయబడినాయి. అబ్రహాము (ఆ.కా. 20:7; కీర్త. 105:5) మరియు మోషే (ద్వితీ. 18:18) రెండూ కూడా ప్రవక్తలు అని చెప్పబడ్డాయి (మిరియాము కూడా, నిర్గ. 15:20). కాబట్టి ఇంగ్లీషులో ఇవ్వబడిన ఉహజనిత నిర్వచన విషయములో జాగ్రత్త పడుడి!
- B. “ప్రవచనాతత్వాన్ని ఒక శాస్త్రబద్ధముగా నిర్వచించాలంటే దేవుని అక్కర, దేవుని ఉద్దేశము, దేవుని భాగస్వామము విధానముల ద్వారా చరిత్రను అర్థముచేసికొనుటగా చెప్పుకొనవచ్చును” (*Interpreter's Dictionary of the Bible* [ఇంటర్ప్రైటర్స్ డిక్షనరీ ఆఫ్ ది బైబిల్], వా.3, పే. 896.
- C. “ప్రవక్త ఇటు ఒక తత్వవేత్తకాని అటు ఒక నిర్దేశితమైన మత వేదాంతి కాని కాదు కానీ ఒక ఒడంబడిక ఉన్న మధ్యవర్తి. ఆయన దేవుని ప్రజలను వారి భౌష్యత్తు సరిగా ఉంచుటకు వారి వర్తమానమును సంస్కరించుటకు దేవుని వాక్యమును అందించేవాడు”, (“ప్రవక్తలు మరియు ప్రవచనాలు” *Encyclopedia Judaica* [ఎన్సైక్లోపీడియా జోడాయిక] వా. 13 పే. 1152.

III. ప్రవచనాల ఉద్దేశము

- A. దేవుడు తన ప్రజలతో మాట్లాడడానికి ప్రవచనాలు ఆయనకు ఉన్న ఒక మార్గము. వారున్న ప్రస్తుత పరిస్థితులలో వారికి మార్గదర్శకాలు ఇవ్వడానికి, వారి జీవితాలలో మరియు సంఘటనలలో తన వశమై ఉన్న నిరీక్షణ ఇవ్వడానికి ఇది మార్గము. వారి సందేశము ప్రధానముగా సామూహికము. ఇది హెచ్చరించుటకు, ప్రోత్సహించుటకు, విశ్వాసము, పశ్చాత్తాపము కలిగించుటకు అలాగే దేవుని ప్రజలకు తనను గురించి తన ప్రణాళికలను గురించి తెలియజేయడానికి ఉద్దేశించబడింది. వారు దేవుని ప్రజలను దేవుని ఒడంబడికల పట్ల భక్తిశ్రద్ధలలో పట్టి ఉంచుతారు. ఇది తరచూ దేవుని పక్షాన మాట్లాడేవానిని దేవుడు ఎన్నుకొనుటకు కూడా ఇది ఉపయోగించబడుతుందని కూడా దీనికి జతచేయాలి (ద్వితీ. 13:1-3; 18:20-22). ఇది చివరికి మెస్సయసు చూచించునట్లు తీసికోబడింది.
- B. తరచూ ప్రవక్తలు అప్పటి చారిత్రక, మతతత్వ సంక్షోభాలను తీసికొని, దీనిని అంత్యకాలానికి యుక్తిపరుస్తారు. ఈ అంత్యకాల చారిత్రక దృష్టి మరియు దైవ ఎన్నిక, ఒడంబడిక వాగ్దానాలు యూదులలో అసమానమై ఉన్నాయి.
- C. ఈ ప్రవక్తల కార్యాలు దేవుని చిత్తాన్ని తెలిసికొనుటకు ఒక మార్గము వలె ప్రధాన యాజకుల విధులను సమతౌల్యపరచి (యిర్మియా 18:18) అపహరిస్తుంది. ఈ యురీమ్ తుమిమ్ (భవష్యత్తును తెలిపే ఒక విశేష అభరణము) దేవుని తరుపున మాట్లాడే వాని సందేశాన్ని అతిశయింపజేస్తుంది. మలాకీ తరువాత ఇశ్రాయేలీయుల నుండి ప్రవక్తల విధులు కూడా వెళ్ళిపోయాయి. 400 వందల సంవత్సరాల వరకు బాప్తిస్మమిచ్చు యోహానుతో వరకు ఇది మళ్ళీ కనిపించలేదు. పా.ని. ‘ప్రవచన’ తలంతులు క్రొ.ని.కు ఎలా సంబంధించి ఉన్నాయో చెప్పడము కష్టము. క్రొత్తనిబంధన ప్రవక్తలు (అ.కా. 11:27-29; 13:1; 15:32; 1 కొరింథీ. 12:10,28-29; 14:29,32,37; ఎఫేసీ. 4:11) క్రొత్త బయలుపాటును లేక లేఖనాలను బయలుపరచే వారు కాదు కానీ రాబోయే విషయాలను తెలిపేవారు, ఒడంబడిక పరిస్థితులలో దేవుని చిత్తాన్ని ముందుమాటగా చెప్పేవారు.
- D. ప్రవచనము యొక్క లక్షణము ప్రత్యేకించి లేక ప్రధానముగా భౌష్యత్తును గురించి తెలియజేయడము కాదు. తన కార్యాన్ని, తన సందేశాన్ని దృఢపరచుకోడానికి భౌష్యత్తును గురించి చెప్పడము అనేది ఒక మార్గము, అయితే ‘‘మెస్సయ గురించిన పా.ని. ప్రవచనాలు 2% కంటే తక్కువ ఉండటము. ప్రత్యేకించి క్రొత్త నిబంధన యుగమును గురించి 5% కంటే తక్కువ ఉండటము, రాబోయే సంఘటనలను గురించి 1% కంటే తక్కువ ఉండటము గమనించి తీరాలి’’. (Fee & Stuart, *How to Read the Bible For All Its Worth* [హూటు రీడ్ ది బైబిల్ ఫర్ ఇట్స్ వొర్త్], పే. 166).
- E. ప్రవక్తలు ప్రజలకు దేవుడిని తెలియజేస్తుండగా, యాజకులు ప్రజలను దేవునికి తెలియజేస్తారు. ఇది ఒక సాధారణ వ్యాఖ్య. హాబకక్కు వలె ఇక్కడ కొన్ని మినహాయింపులు ఉన్నాయి. ఆయన దేవుణ్ణి ప్రశ్నలు అడిగాడు.
- F. ప్రవక్తలను అర్థము చేసికొనుటకు కష్టము. దీనికి ఒక కారణము ఏమిటంటే వారి పుస్తకాలు ఎలా నిర్మించబడ్డాయో మనకు తెలియదు. అవి క్రమముగా పొందుపరచలేదు. అవి ప్రాతి పదికగా ఉన్నట్లు కనిపించినా, అవి ఒకడు అనుకొన్నట్లు ఉండము. తరచూ అక్కడ విశదమైన చారిత్రక పరిస్థితి, కాల పరిధి లేక దైవవాక్యాల మధ్య స్పష్టమైన విభజనలు ఉండవు. ఈ పుస్తకాలు

1. ఒక్కసారే చదవడానికి పూర్తి చేయలేము;
2. అంశమువారి చదవుటకు; మరియు
3. ముఖ్యమైన సత్యాన్ని నిర్ధారించుటకు లేక ప్రతి దైవ వాక్యములో గ్రంథకర్త యొక్క ఉద్దేశము చెప్పడానికి

కష్టము.

IV. ప్రవచనాల యొక్క లక్షణాలు

- A. పాతనిబంధనలో ‘ప్రవక్త’ మరియు ‘ప్రవచనాలు’ విషయాలు అభివృద్ధి చెందినట్లు అనిపిస్తున్నది. ఇశ్రాయేలీ ప్రారంభములో ప్రవక్తల సహవాసము అభివృద్ధి చెందింది. వీరిని విలియా లేక ఎలీషా వంటి బలమైన ప్రజాకర్షణ కలిగిన నాయకులు నడిపించారు. కొన్నిసార్లు ఈ గుంపులను పిలవడానికి ‘ప్రవక్తల కుమారులు’ అని చెప్పబడ్డారు (2 రాజులు 2). ఈ ప్రవక్తలు తన్మయత్వ రూపకాలను బట్టి లక్షింపబడ్డారు (1 సమూయేలు 10:10-13; 19:18-24).
- B. ఏది ఎట్లున్నా, ఈ కాలము త్వర త్వరగా గతించి వ్యక్తిగత ప్రవక్తల కాలానికి వెళ్ళిపోయింది. రాజులచే గుర్తింపబడి, అంతఃపురాలలో నివసించే ప్రవక్తలు (యదార్థ ప్రవక్తలు, అబద్ధ ప్రవక్తలు ఇద్దరు) ఉండేవారు (గాదు, నాతాను). కొంతమంది స్వతంత్ర ప్రవక్తలు కూడా ఉండేవారు. కొన్నిసార్లు వీరు పూర్తిగా ఇశ్రాయేలు సమజముతో సంబంధము లేకుండా ఉండేవారు (ఆమోసు). వారిలో స్త్రీలు, పురుషులు ఇద్దరూ ఉండేవారు (2 రా. 22:14).
- C. ప్రవక్త తరచూ భౌష్యత్తును గురించి బయలుపరచే వాడిగా ఉండేవాడు. తెలుపబడిన దానికి వెంటనే మనుష్యులు ప్రతిస్పందించ వలసి ఉండేది. ఈ విశ్వవ్యాప్త అంత్యకాల ప్రణాళికలు పురాతన సమీప తూర్పు ప్రాంతాలలో ఎదురులేనివిగా ఉండేవి. ప్రవచన సందేశాలకు భావికతనము, ఒప్పంద భక్తిశ్రద్ధలకు జంట నాభులు (చూ. ఫీ మరియు స్టువర్ట్. 150 పే.). ప్రవక్తలు ప్రాథమికంగా సామూహికము అని ఇది సూచిస్తున్నది. వారు సహజముగా రాజ్యాన్ని ఉద్దేశించారు గాని ప్రత్యేకించి కాదు.
- D. ఎక్కువ ప్రవచనాలు మాట ద్వారా చెప్పబడ్డాయి. ఆ తరువాత ఇది ఇతివృత్తము, కాలక్రమము లేక మనము పోగొట్టుకొనిన సమీప తూర్పు సాహిత్య ఇతర నిర్మాణకమాలకు ఉద్దేశాలకు కలపబడ్డాయి. ఇది చెప్పబడడాన్ని బట్టి ఇది వ్రాత వృత్తాంతముగా నిర్మించబడలేదు. అందుచేత ఒక ప్రత్యేక చారిత్రక రూపకము లేకుండా దీనిని చదవడానికి, అర్థము చేపెకొనడానికి కష్టమైంది.
- E. వారి సందేశాలను అందించడానికి ప్రవక్తలు అనేక అనేక విధానాలను ఉపయోగించారు.
1. న్యాయస్థాన దృశ్యము – దేవుడు తన ప్రజలను న్యాయస్థానమునకు తీసికొని వెళ్ళుట, తరచూ ఇది విడాకుల కొరకు. యెహ్వ తన భార్య (ఇశ్రాయేలీయులు) అవిశ్వాస్యత వలన ఆమెను విసర్జించాడు (హోషియా 4; మీకా 6).
 2. అంత్యక్రియల విషాదగీతిక – ప్రత్యేక కొలమానమైన ఈ రకమైన సందేశము, దాని లక్షణము ‘విపత్తు’ దీనిని ఒక ప్రత్యేక నిర్మాణముగా ఉంచింది (యెషయా 5: హబకక్కు 2).
 3. ఒడంబడిక ఆశీర్వాద ప్రవచన ప్రకటన – ఒడంబడిక యొక్క నిబద్ధత లక్షణము విశేషించబడింది, పరిస్థితుల ప్రభావము ఇలు సానుకూలముగా గాని లేక వ్యతిరేకముగా గాని, భౌష్యత్తును గురించి తెలియజేయడానికి చెప్పబడ్డాయి (ద్వితీయోపదేశకాండము. 27-28).

V. ప్రవచనాలను వ్యాఖ్యానించుటకు సహాయపడే మార్గదర్శకాలు

- A. ప్రతి ప్రవచనము యొక్క చారిత్రక పరిస్థితులు, సాహిత్య సందర్భాలను గమనించి అసలు ప్రవక్త (ఎడిటర్) యొక్క

ఉద్దేశాన్ని కనుగొనండి. సహజంగా ఇది ఏదో ఒక విధముగా మెస్సయ్యా ఒడంబడికను ఇశ్రాయేలీయులు పాటించకుండా చేసింది.

- B. పూర్తి ప్రవచనాన్ని చదివి, వ్యాఖ్యానించు, కేవలము ఒక భాగాన్ని మాత్రమే కాదు, మొత్తాన్ని ఒక్క అంశానికి సంగ్రహించు. ప్రక్కన ఉన్న ప్రవచనాలకు ఇది ఎలా సంబంధించి ఉండో చూడు. మొత్తము గ్రంథాన్ని సంగ్రహించు.
- C. తనంతట తాను వాస్తవ ప్రయోగాన్ని చూపేంతవరకు వాస్తవ వ్యాఖ్యానమును ఉహించు; తరువాత వాస్తవ గద్య భాషలోనికి తీసికొని వచ్చుటకు ప్రయత్నించు.
- D. చారిత్రక దృశ్య, సమాంతర పాఠ్యభాగ వెలుగులోనికి సాంకేతిక క్రియగా విభజించు. ఇది పురాతన సమీప తూర్పు ప్రాంత సాహిత్యము, ప్రాశ్చాత్య లేక ఆధునిక సాహిత్యము కాదని గుర్తుంచుకో.
- E. ప్రవచనాలను జాగ్రత్తతో పరిగణించు.
1. అవి ప్రత్యేకించి గ్రంథకర్త రోజులకు సంబంధించినవా?
 2. ఇవి ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క చరిత్రను క్రమంగా నెరవేర్చాయా?
 3. అవి ఇంకా భౌష్యత్తులో జరగబోవు సంఘటనలగా ఉన్నాయా?
 4. వాటికి సమకాలీక నెరవేర్పులు ఉన్నాయా, అయినా అవి భౌష్యత్తు నెరవేర్చులా?
 5. సమాధానముల కొరకు బైబిలు గ్రంథకర్తలను తీసికోండి, ఆధునిక గ్రంథకర్తలను కాదు.
- F. ప్రత్యేక అక్కరలు
1. ప్రతి స్పందన నిబద్ధతలను బట్టి ప్రవచనము అర్థమై ఉంటుందా?
 2. ఒక ప్రవచనము ఎవరికి ఉద్దేశించి చెప్పబడినది అనే ఖచ్చితత్వము ఉంటుందా (మరియు ఎందుకు)?
 3. ఇక్కడ బహువిధ నెరవేర్పుల కొరకు బైబిలుపరంగా మరియు/లేక చారిత్రపరంగా ఇవి ఉండే వీలుందా?
 4. క్రొ.వి. గ్రంథకర్తలు దైవావేశముతో పా.వి. లోని అనేక మెస్సయను గురించిన మనము చూడలేని ప్రవచనాలను చూడగలిగారు.

VI. సహాయపడే పుస్తకాలు

- A. Carl E. Armerding and W. Ward Gasque యొక్క *A Guide to Biblical Prophecy* (ఎ గైడ్ టు బిబ్లికల్ ప్రాఫెసీ)
- B. Gordon Fee and Douglas Stuart వ్రాసిన *How to Read the Bible for All Its Worth* (హౌటు రీడ్ ది బైబిల్ ఫర్ ఆల్ ఇట్స్ వర్థ్)
- C. Edward J. Young వ్రాసిన *My Servants the Prophets* (మై సర్వెంట్స్ ది ప్రాఫెట్స్)
- D. D. Brent Sandy వ్రాసిన *Plowshares and Pruning Hooks: Rethinking the Language of Biblical Prophecy and Apocalyptic* (ప్లోషేర్స్ అండ్ పూనింగ్ హుక్స్; రిథింకింగ్ ది లాంగ్వేజ్ ఆఫ్ బిబ్లికల్ ప్రాఫెసీ అండ్ అపోకలిప్టిక్)
- E. D. Brent Sandy and Ronald L. Giese, Jr. చే వ్రాయబడిన *Cracking the Old Testament Code* (క్రాకింగ్ ది ఓల్డ్ టెస్టామెంట్ కోడ్).

NASB, NKJV,
NJB

“కలలు కనే వాడు”

NRSV

“కలలు ద్వారా ఎవరైతే జోస్యం చెబుతారో”

TEV

“కలలకు అర్థం చెప్పేవారు”

JPSOA

“కలల-జోతిష్కుడు”

ఈ పదం క్రియకు (BDB 321, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ) మరియు బహువచన నామవాచకానికి (BDB 321) ఒక నిర్మాణముగా ఉంది. సోద చెప్పడం (చూ. 18:14-15) లేక అర్థం చేసికోడానికి ప్రయత్నం, భౌషత్ జ్ఞానం, లేక దేవుని/దేవుళ్ళ చిత్రాన్ని ప్రభావితం చేయడం ప్రాచీన తూర్పు సమీప ప్రాంతాలలో అతి సహజమై ఉండేది. అనేక విధాలుగా జోస్యం చెప్పబడేది:

1. స్వప్నాలు/పూనకాలు (మానసిక స్థితి)
2. అదృష్టాలు, కన్నుకట్టులు (మానవ స్వయంకృత్యాలు)
3. మేఘాలు/తుఫానులు/కరువులు (వాతావరణం)
4. పక్షులు (ఎగరుట మరియు రకాలు)
5. ఆకాశంలో వింతలు (తేక చుక్కలు, ఉపగ్రహాహాలు, గ్రహణాలు మొ.)
6. గొట్టే కాలేయము యొక్క పరిస్థితి (మిగిలిన బలయర్పణ జంతువులు)

13:1, 2 “సూచక క్రియ” చూడడానికి బైబిలులోని “సూచక క్రియ” (BDB 16) అనే పదం ఏదైనా ప్రవచించిన విషయం నెరవేర్చబడిన దానిని గురించి మాట్లాడుకొంటున్న సమయంలో ఉపయోగిస్తున్నట్లు నాకు అనిపిస్తున్నది. ద్వితీయోపదేశ కాండము నందు ఈ పదం అనేక భావాలతో ఉపయోగించబడింది:

1. ఇశ్రాయేలీయులను బయటికి పంపేందుకు ఫరో మీద ఒత్తిడి తీవ్రానికి ఐగుప్తులో మోషే ద్వారా యెహోవా పంపిన సూచక క్రియలు/తెగులు, 4:34; 6:22; 7:18-19; 11:3; 26:8; 29:2-3; 34:11.
2. లేఖన భాగాలు కలిగి ఉన్న చిన్న పెట్టెలు, 6:8; 11:8
 - a. ఎడమచేతి మీద
 - b. నుదుటి మీద
 - c. ద్వారబంధముల మీద
3. ప్రత్యేకించి యెహోవాను ఆరాధిస్తున్న ఇశ్రాయేలీయులను దాని నుండి దూరం చేయడానికి అబద్ధ ప్రవక్తల యొక్క సూచక క్రియలు/ప్రవచనాలు, 13:1-2.
4. ఇశ్రాయేలీయుల అవిధేయతకు యెహోవా యొక్క తీర్పు రాబోవు ఇశ్రాయేలీ తరాలుగా ఒక భౌషత్తు హెచ్చరికగా ఉంటుంది, 28:46

□ “లేక మహత్కార్యము” “మహత్కార్యము” (BDB 65) చూడడానికి సాక్ష్యాన్ని ఉంచుకొని చేసిన అద్భుతకార్యాన్ని సూచిస్తున్నట్లుంది. తరచూ ఇది “సూచకక్రియలు”తో కలిసికట్టుగా వస్తుంది.

13:2 “సూచక క్రియగాని మహత్కార్యముగాని సంభవించినను” సూచకక్రియలు యాదృచ్ఛికంగా దేవుని నుండి కలగవు (చూ. నిర్గ. 7:11,22; మత్తయి 24:24; 2 థెస్స. 2:9). ఖచ్చితమైన ప్రవచనాల విషయంలో కూడా ఇది వాస్తవమే (చూ. 18:22).

ఒకవేళ ద్వితీ. 18:18-19 లోని “ప్రవక్త” మెస్సయకు ఒక నీలినీడగా ఉన్నట్లైతే అప్పుడు ఈ అబద్ధ ప్రవక్త క్రీస్తువీరోధికి ఒక నీలి నీడ వలె ఉన్నాడు (చూ. 18-20). ఒకవేళ ఈ క్రిందివి ఉన్నట్లైతే “అబద్ధత” బయటపడుతుంది:

1. చెప్పిన మాట జరగక పోతే
2. చెప్పినది యెహోవా మాటగా ఉండకపోతే

▣ "నీవు ఎరుగని యితర దేవతలను అనుసరించి పూజించి తము రమ్మని చెప్పినయెడల" ఈ రెండు క్రియాపదాలు యెహోవా యొక్క విశిష్ట ఆరాధన నుండి ప్రతిపాదిత ఉల్లంఘనను సాధకము చేస్తున్నాయి:

1. "అనుసరించి" - BDB 229, KB 246, *Qal* ఉద్బోధకము. ఇది పలుమార్లు చెప్పుతున్న హెచ్చరిక. చూ. 6:14; ;8:19; 11:28; 13:2,6,13; 28:14; 29:18,26
2. "పూజించుట" - BDB 712, KB 773, *Hophal* అసంపూర్ణకము, ఉద్బోధక భావంతో ఉపయోగింపబడింది. ఇది కూడా అనేకసార్లు చెప్పబడుతున్న హెచ్చరిక, చూ. 5:9; 7:4,16; 8:19; 11:16; 13:2,6,13; 17:3; 28:14,36,64; 29:18,26; 30:17; 31:20.

"ఇతర దేవతలను అనుసరించుదుము రమ్ము" అనే వచనం అనేక పర్యాయాలు చెప్పబడుతున్నది, కేవలం ద్వితీయోపదేశ కాండములోనే కాదు, యిర్మియాలో కూడా చెప్పబడింది.

▣ "(నీవు ఎరుగని) దేవుళ్ళు" ఇక్కడి ప్రత్యేకం బలమైన సూచకక్రియలు కాదు కాని యెహోవాకు విశిష్టమైన ఆరాధన ముఖ్యమై ఉంది. 4:35 లోని ప్రత్యేక అంశము: తెలుసుకొనుట చూడుము.

13:3 "ఆ ప్రవక్తమాటలను . . . మాటలను వినకూడదు" ఈ క్రియాపదం (BDB 1033, KB 1570, *Qal* అసంపూర్ణము) పలుమార్లు ఉపయోగింపబడుతున్న *shema*, అర్థము "చేయునట్లు వినడం." 4:1 లోని నోట్ చూడుము.

▣ "మీ దేవుడైన యెహోవా మిమ్మును పరీక్షించుచున్నాడు" ఈ క్రియాపదం BDB 650, KB 702, *Piel* అసమాపక క్రియ) మానవులు తెలుసుకొనునట్లు మరియు ఆయన యెడల వారి విశ్వాసం/నమ్మకం/విధేయతలను బలపరచునట్లు దేవుడు వారిని పరీక్షలకు లేక శోధనల పరిస్థితులకు నడిపిస్తాడు అనే సత్యాన్ని తెలియజేస్తున్నది (చూ. ఆది. 22:1-12; నిర్గ. 15:25; 16:4; 20:20; ద్వితీ. 8:2,16; న్యాయా. 2:22; 3:1,4; 2 దిన. 32:31). చివరికి అబద్ధ ప్రవక్తలు జనుల మధ్యలో ఉండడం కూడా నిజమైన విశ్వాసులను నాటకీయ విశ్వాసుల నుండి వేరుచేయుటకు దేవుని విధానమై ఉంది. దేవుడు చెడును తన సొంత ఉద్దేశ్యాల కొరకు ఉపయోగించుకొంటాడు (చూ. ఆదికాండము 3)!

▣ "నీ పూర్ణ హృదయము నీ పూర్ణ మనస్సుతో" 4:29లోని నోట్ చూడుము. ఇది సంపూర్ణ మరియు సమర్పణగల ఆరాధనకు ఒక సాదృశ్యముగా ఉంది. పలుమార్లు ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవాను పూర్ణ ఆరాధనా భావంతో ప్రేమించమని చెప్పబడ్డారు (చూ. 6:5; 7:9; 10:12; 11:1,13,22; 13:3; 19:9; 30:6,16,20).

13:4 ఈ వచనంలో వరుస *Qal* సంపూర్ణకాలు ఉన్నాయి, ఇవి యెహోవా కొరకు విశిష్ట ఆరాధన మార్గదర్శకాల వలె పనిచేస్తున్నాయి:

1. "అనుసరించు", BDB 229, KB 246, చూ. 8:6
2. "భయపడి", BDB 431, KB 432
3. "ఉండవలెను", BDB 1036, KB 1581, చూ. 5:29; 6:2
4. "విని," BDB 1033, KB 1570
5. "సేవించి", BDB 712, KB 773
6. "హత్తుకొని," BDB 179, KB 209

ఈ వచనం 6:13 మరియు 10:20 వచనాలకు సమానంగా ఉంది.

13:5 “ఆ ప్రవక్త కేమి ఆ కలలు కనువాని కేమి మరణశిక్ష విధింపవలెను” ద్వితీయోపదేశ కాండము 12వ. అధ్యాయం స్పష్టంగా చూపుతున్నట్లు యెహోవా తన ఆరాధన కాలుష్యాన్ని గురించి బహు జాగ్రత్త కలిగి ఉన్నాడు. ఒకవేళ ఇక్కడ యెహోవా యొక్క ఆరాధన కాలుష్యము చేయబడి ఉండినట్లైతే, క్రొ. ని. యధార్థము కాకపోయి ఉండచ్చు. తాను ఆజ్ఞాపించిన విధంగానే తన ప్రజలు తనకు ఆరాధన చేయాలని దేవుడు ఎదురుచూస్తున్నాడు (చూ. 4:2; 12:32). ఒకవేళ ఈ ఆరాధన స్వచ్ఛమైంది కాకపోతే, దాని ఫలితము మరణము, ఇందులో ఇశ్రాయేలీయులలోని కనానీయులు మరియు అబద్ధ ప్రవక్తలు కూడా ఇమిడి ఉన్నారు (చూ. 13:5,9,15). సమాజంలోని వ్యక్తులకు వ్యక్తిగతంగా ఈ చెడు ప్రేరణ వచ్చే వీలుంది (చూ. 4:19; 13:5,10).

▣ “విడిపించిన” ఈ క్రియాపదం (BDB 804, KB 911, *Qal* అసమాపక క్రియ) బానిసత్వము లేక చెరకాల నుండి విడిపించడానికి చెల్లించే మూల్యాన్ని తెలియజేయడానికి ఒక విధానమై ఉంది. 7:8 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 13:6-11

“నీ తల్లి కుమారుడేగాని నీ సహోదరుడేగాని నీ కుమారుడేగాని నీ కుమార్తెయేగాని నీ కౌగిటి భార్యయేగాని నీ ప్రాణస్నేహితుడేగాని ⁷భూమియొక్క యీ కొన మొదలుకొని ఆ కొనవరకు నీకు సమీపముగా నుండినను నీకు దూరముగానుండినను, నీ చుట్టునుండు జనముల దేవ తలలో నీవును నీ పితరులును ఎరుగని యితర దేవతలను పూజింతుము రమ్మని రహస్యముగా నిన్ను ప్రేరేపించిన యెడల ⁸వారి మాటకు సమ్మతించకూడదు; వారిమాట వినకూడదు, వారిని కటాక్షింపకూడదు; వారియందు జాలి పడకూడదు, వారిని మాటుపరచకూడదు; అవశ్యముగా వారిని చంపవలెను. ⁹చంపుటకు నీ జనులందరికి ముందు గాను నీ చెయ్యి మొదట వారిమీద పడవలెను. ¹⁰రాళ్లతో వారిని చావగొట్టవలెను. ఏలయనగా ఐగుప్తుదేశములో నుండియు దాస్యగృహములోనుండియు నిన్ను రప్పించిన నీ దేవుడైన యెహోవాయొద్దనుండి వారు నిన్ను తొలగింప యత్నించెదరు. ¹¹అప్పుడు ఇశ్రాయేలీయులందరు విని భయపడుదురు గనుక నీ మధ్య అట్టి దుష్కార్యమేమియు ఇకను చేయకుండురు.

13:6, 8 “నీ తల్లి కుమారుడేగాని నీ సహోదరుడేగాని నీ కుమారుడేగాని నీ కుమార్తెయేగాని నీ కౌగిటి భార్యయేగాని నీ ప్రాణస్నేహితుడేగాని” ఒకవేళ అది నిన్ను మిక్కిలిగా ప్రేమించే సన్నిహితుడైనా, బంధవైనా, స్నేహితుడైనా నిన్ను వేరే దేవుణ్ణి పూజించేందుకు పురికొల్పినట్లైతే, వారిని సమాజం రాళ్ళతో కొట్టిట్లు విశ్వాసులైన ఇశ్రాయేలీయుల చేయాలి (చూ. 9-10 వచనాలు). ఇది నింధన బాధ్యత కలిగిన ప్రతి వ్యక్తి యొక్క ఆశగా ఉండాలి. కుటుంబానికి అతి ప్రాముఖ్యతనిచ్చే సంస్కృతిగల సమాజ కోణంలో ఇది ఒక విప్లవాత్మక వాఖ్యగా ఉంది (చూ. మత్తయి 10:34-39; లూకా 14:25-27).

13:6 “యితర దేవతలను పూజింతుము రమ్మని” ఈ క్రియాపదాలు రెండు *Qal* ఉద్బోధకాలుగా ఉన్నాయి:

1. “రమ్మని” - BDB 229, KB 246
2. “పూజింతుము” - BDB 712, KB 773

అవి ఆరాధనకు సమూహిక సాధ్యశాలవలె పనిచేస్తున్నాయి.

13:7 “భూమియొక్క యీ కొన మొదలుకొని ఆ కొనవరకు నీకు సమీపముగా నుండినను నీకు దూరముగానుండినను, నీ చుట్టునుండు జనముల దేవ తలు” ఈ పాఠ్యాభాగానికి అనేక వీలగు విశ్లేషణలు ఉన్నాయి. ఈ వచనం ఈ క్రింది వాటిని సూచించగలదు:

1. కనానీయుల దేవుళ్ళు, వారు ఉత్తర కనానీయులైనా లేక దక్షిణ కనానీయులైనా (“భూమి” – “దేశము”)

2. పరదేశీయ దేవుళ్ళు, వారు మెసొపొటేమియులైనా లేక పాలస్తీనీయులైనా ("నీకు దగ్గరగా ఉన్నా లేక దూరంగా నున్నా")
3. నక్షత్రమండల దేవుళ్ళకు విరోధంగా ఒక ప్రత్యేక హెచ్చరిక, అది సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రాలు, గ్రహములు, పాలపుంత, తోకచుక్కలు, ఉల్కలు, నవ్యతారలు, గ్రహణములు మొ. ఏవైనా కావచ్చు (ఉదయించి వెళ్ళిపోయేవి)

13:8 ఈ వచనం యెహోవా యొక్క నిజమైన అనుచరుడు పరదేశీయ దేవుడు(ళ్ళ) ను ఎలా పరిగణించాలో అనే విషయాలను పట్టిక చేసింది (వ్యతిరేక *Qal* అసంపూర్ణక వరుస శీర్షికలు):

1. సమ్మతింపకూడదు - BDB 2, KB 3
2. వారిమాట వినకూడదు - BDB 1033, KB 1570
3. వారిని కటాక్షింపకూడదు - BDB 299, KB 298, చూ. 7:2,16
4. వారియందు జాలి పడకూడదు - BDB 328, KB 328, చూ. 1 సమూ. 15:3
5. వారిని మాటుపరచకూడదు - BDB 491, KB 487 (అసలు అర్థం "దాచిపెట్టుట")

#3 మీద క్లుప్త వివరణ. ఈ నిర్మాణం "కేవలం మానవులుగా మీ భావావేశాలు మీ దేవునికి అవసరమైన కార్యాలను ప్రభావితము చేయకూడదు" అనే ఒక జాతీయపదం. ఇది అనేక సార్లు ద్వితీయాపదేశ కాండము 7:16; 13:8; 19:13,21; 25:12 లో కనిపిస్తుంది (చూ. NIDOTTE, వా. 2, పే. 50).

13:9 "అవశ్యముగా వారిని చంపవలెను ; నీ చెయ్యి మొదట వారిమీద పడవలెను" MT కి ఈ వచనంలో "రాళ్ళు" అనే పదం లేదు, అయితే చంపే విధానం రూడిగా ఇదే అనేది ఊహాభావమై ఉంది (చూ. 10వ. వ). MT లో "చంపుట" BDB 246, KB 255 అనే క్రియాపదం *Qal* భావరూపక తమకము మరియు *Qal* అసంపూర్ణకంగా ఉంది (అది, "తప్పనిసరిగా చంపడం), ఇది ఒక ఉద్ఘాటనను తెలియజేస్తున్నది.

ఈ వ్యక్తికి విరోధంగా ఎవరైతే సాక్ష్యం చెప్పాడో వారు మొదటి రాయి వినవలెను (చూ. 10వ. వచనం; 17:7). ఒకవేళ నిందితుని గురించి ఒకడు అబద్ధమాడి ఉన్నట్లైతే వాడు కుట్రతో చేసిన హంతకుడుగా ఉంటాడు (చూ. 5:20).

13:10 "రాళ్ళతో వారిని చావగొట్టవలెను" MT లో "చావగొట్టవలెను" అనే పదానికి (BDB 709, KB 768, *Qal* సంపూర్ణము) క్రియ ఉపయోగింపబడింది మరియు "రాయి" (BDB 6) అనే పదానికి అసలు అర్థం "రాళ్ళతో కొట్టవలెను." రాళ్ళతో కొట్టడం అనేక నిబంధన సమాజం అంతటిలో ఒక మరణశిక్షగా ఉండేది (చూ. లేవీ. 20:2,27; 24:13-23; సంఖ్యా. 15:32-36; ద్వితీ. 13:10; 21:21; యెహో 7:22-26).

ఇది చట్టపరమైన మరణశిక్షకు సహజంగా ఉపయోగించే పదం కాదు. ఈ పదం చెడును అత్యవసరంగా, విప్లవాత్మకంగా విసర్జించుటను గురించి మాట్లాడుతున్నది (చూ. 32:27; లేవీ. 20:15,16; సంఖ్యా. 25:5; ద్వితీ. 13:10; యెహె. 9:6).

ఈ క్రింది వాటి కొరకు సమాజము రాళ్ళతో కొట్టేది:

1. విగ్రహారాధన, లేవీ. 20:2-5 (అలాగే 6-8 కూడా కావచ్చు); ద్వితీ. 13:1-5; 17:2-7
2. దేవదూషణ, లేవీ. 24:10-23; 1 రాజులు 11-14; లూకా 4:29; అ. కా. 7:58 (రెండూ నిర్గ. 22:28 ని ప్రతిబింబిస్తున్నాయి), ఇంకా యెహోను 8:59; 10:31; 11:8 వచనాలను గమనించండి
3. తల్లిదండ్రుల అధికారాన్ని ఉల్లంఘించడం, ద్వితీ. 21:18-21 (లేవీ. 20:9 కూడా కావచ్చు)
4. వివాహిత అక్రమ సంబంధాలు, ద్వితీ. 22:22,23-27 (లేవీ. 20:10-16 కూడా కావచ్చు)
5. రాజద్రోహము (కావాలనే యెహోవాకు విధేయించకపోవడం), యెహోషువా 7

NASB	“మరులుగొల్పుటకు”
NKJV	“ప్రలోభపెట్టుటకు”
NRSV	“మిమ్మును దూరం చేయడానికి ప్రయత్నించుట”
TEV	“మిమ్మును దూరంగా నడిపించుటకు”
NJB	“మిమ్మును మార్చివేయడానికి ప్రయత్నించుట”

ఇది “ఒత్తిడి” అనే అర్థానిచ్చే క్రియాపదమై (BDB 623, KB 673, *Hiphil* భావరూపక నిర్మాణము) ఉంది. ఈ అబద్ధ ప్రవక్తలు (1వ. వచనం) మరియు నిబంధన సభ్యుడుగా పైకి కనిపిస్తున్న వారు (6వ. వచనం) విశ్వాసులను యెహోవా వైపు నుండి ఇతర స్థానిక దేవుళ్ళ వైపుకు త్రిప్పడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఈ క్రియాపదం (చూ. 5:12; 4:19; 2 రాజులు 17:21) 6వ. వచనంలోని “ప్రలోభపెట్టుటకు” (BDB 694, KB 749, *Hiphil* అసంపూర్ణకం) అనే పదానికి సమాంతరముగా ఉంది.

ఇదే హెబ్రీ మూలపదం నిర్గమాన్ని గురించి చెప్పడానికి ఉపయోగింపబడడం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తున్నది (అది., చెదరిపోవడం).

13:11 ఇది ఎక్కువగా వ్యక్తిగత శిక్షావిధికంటే శిక్షించడము అనే కోణముగా ఇమిడి ఉంది. ఎవరైతే తిరుగుబాటు చేస్తారో వారు పర్యావసానాలను అనుభవించవలసి ఉంది (అది., రాళ్ళతో కొట్టబడడం), అయితే ఎవరైతే శిక్షకు సాక్షిగా లేక విని ఉన్నారో వారు కూడా శిక్షను గురించి నివారణముగా ఉన్నారు (చూ. 17:12-13; 19:15-21; 21:18-21; రోమా 13:4).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 13:12-18

¹²నీవు నివసించుటకు నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చు చున్న నీ పురములలో ఏదోయొకదానియందు ¹³పనికి మాలిన కొందరు మనుష్యులు నీ మధ్య లేచి, మీరు ఎరుగని యితర దేవతలను పూజితము రండని తమ పుర నివాసులను ప్రేరేపించిరిని నీవు వినినయెడల, నీవు ఆ సంగతిని శోధించి పరీక్షించి బాగుగా విచారించవలెను. ¹⁴అది నిజమైనయెడల, అనగా అట్టి హేయమైనది నీ మధ్య జరిగినయెడల ¹⁵ఆ పురనివాసులను అవశ్యముగా కత్తివాత సంహరించి, దానిని దానిలోనున్న సమస్తమును దాని పశువులను కత్తివాత నిర్మూలము చేయవలెను. ¹⁶దాని కొల్లనొమ్మంతటిని విశాలవీధిలో చేర్చి, నీ దేవుడైన యెహోవా పేరట ఆ పురమును దాని కొల్లనొమ్మంతటిని అగ్నితో బొత్తిగా కాల్చి వేయవలెను. అది తిరిగి కట్ట బడక యెల్లప్పుడును పాడుదిబ్బయై యుండును. ¹⁷నేడు నేను నీకాజ్ఞాపించు ఆయన ఆజ్ఞలన్నిటిని గైకొనుచు ¹⁸నీ దేవుడైన యెహోవా దృష్టికి యథార్థమైన దాని చేయుచు, నీ దేవుడైన యెహోవా మాట వినునప్పుడు యెహోవా తన కోపాగ్నినుండి మళ్ళుకొని నీయందు కని కరపడి నిన్ను కరుణించి నీ పితరులతో ప్రమాణముచేసిన రీతిని నిన్ను విస్తరింపజేయునట్లు, నిర్మూలము చేయవలసిన దానిలో కొంచెమైనను నీయొద్ద ఉంచుకొనకూడదు.

13:13 “పనికిమాలిన మనుష్యులు” దీని అసలు అర్థం “*Belial* కుమారులు” ((BDB 116) హెబ్రీ పదానికి అర్థం “పనికిమాలిన వాడు” లేక “నిష్ప్రయోజకుడు” (చూ. న్యాయ. 19:22; 20:13; 1 సమూ. 10: 27; 30:22; 1 రాజులు 21:10,13; సామె. 6:12). క్రొ. ని. కాలానికంతా *Belial* సాతానుకు ఒక పర్యాయపదంగా మారింది (చూ. 2 కొరింథీ. 6:15).

▣ “మరులుగొల్పుట” 10వ. వచనంలోని నోట్ చూడుము.

13:14 ఈ వచనంలో పరిశోధన యొక్క వరుస క్రియాపదాలు ఉన్నాయి (అన్నీ *Qal* సంపూర్ణకాలే):

1. NASB “పరిశోధించు”
- NKJV, NRSV “విచారించు”
- NJB “విషయాన్ను పరిశీలించు”

ఈ క్రియాపదం BDB 205, KB 233, అర్థము “పరిశోధించు”, చూ. 17:4,9; 19:18

2. NASB, NKJV "పరిశోధించుట"

NJB "దానిని పరీక్షించుట"

ఈ క్రియాపదం BDB 350, KB 347, అర్థం "పరిశోధించుట," చూ. కీర్త. 139:1,23; సామె. 18:17

3. NASB "క్షుణ్ణంగా పరిశోధించుట"

NKJV "జాగ్రత్తగా అడుగుట"

NJB "దాలా జాగ్రత్తగా పరిశోధించుట"

ఇది BDB 981, KB 1371, *Qal* సంపూర్ణక, "పరిశోధన" మరియు BDB 405, KB 408, *Hiphil* భావరూపక నిక్షేపణము, "లోతుగా,"ల యొక్క మిశ్రమమై ఉంది, చూ. 17:4; 19:8

13:15 "సమస్తమును. . . నిర్మూలము చేయవలెను" ఈ వచనం "సర్వనాశనం" (BDB 355) నకు అర్థం "నాశనము కొరకు పూర్తిగా దేవుని సమర్పించడం." 3:6 లోని పూర్తిచేయబడిన చూడుము. అన్యులకు సంభవించిన ఇదే పర్యవసానము ఒకవేళ యూదులు ఇతర దేవుళ్ళను పూజిస్తే జరుగుతుంది.

13:16

NASB "ఎల్లప్పుడు పాడై ఉండును"

NKJV "ఎల్లప్పుడు పాడుదిట్టై ఉండును"

NRSV "నిరంతరము పాడైనదిగా ఉండిపోవును"

TEV "ఎల్లప్పుడు పాడైనదిగా ఉంచబడును"

NJB "నీవు దీనిని శాప నాశనము క్రింద ఉంచవలెను"

ఈ చివరి వచనం ఒక హెబ్రీ శాప జాతీయపదంగా ఉంది (ఉదా. యెహో. 8:28; యిర్మియా 49:2). "నిరంతరము" అనే అంశము కొరకు 4:40 లోని ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

13:16 "శాపము క్రింద ఉంచుము" ఇది "యెహోవా యుద్ధము" లో కొల్లగొట్టినవన్ని ఆయనకు సమర్పణచేసే హెబ్రీ భావమై ఉంది (BDB 356). ఇక్కడ జరిగినట్లే (మరియు 17వ. వ) యెహోషువా 6-7 లో కూడా జరిగింది!

13:17-18 ఆలోచన సరళిని గమనించండి:

1. విగ్రహారాధన న్యాయతీర్పుకు తగినదిగా ఉంది (అది., యెహోవా యుద్ధము, జీవమున్న ప్రతిది, మరణించుట), 12-15.
2. పురములో కొల్లగొట్టిన సొమ్మంతా యెహోవాకు ఒక దహనబలి వలె సమర్పించాలి (అది., యెహోవా యుద్ధములో, అన్ని విలువైన వస్తువులు యెహోవాకు ఇవ్వాలి), 17-18 వచనాలు
3. విధేయత దీవెనను తెస్తుంది, 17-18 వచనాలు:
 - a. ఆయన కోపాగ్నినుండి తిరుగును
 - b. ఆయన కృప చూపించును, చూ. 30:3
 - c. ఆయన కరుణామయుడు (పైదాని వలె మూలపదం, BDB 933)
 - d. ఆయన సంమృద్ధినిచ్చును
 - e. ఆయన పితరుల వాగ్దానాలను నెరవేర్చును
4. దీవెన విధేయత షరతు మీద ఉంది, 18వ. వ.

□ “నీ దేవుడైన యెహోవా దృష్టికి యథార్థమైన దాని చేయుచు” ఈ వచనం ద్వితీయోపదేశ కాండములో పలుమార్లు వచ్చింది (చూ. 6:18; 12:28; 13:18). ఇంకా ఇది 1 రాజులు 11:38; 14:8; 15:11; 22:43; 2 రాజులు 12:3 కూడా ఉంది. మనమందరమూ తీర్పుతీర్చబడబోతున్న న్యాయము మరియు నీతికి యెహోవాయే ప్రమాణకమై ఉన్నాడు. 1:6 లోని ప్రత్యేక అంశము: నీతి చూడుము.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. ఇతరుల యొక్క విశ్వాసాలను పరిగణించడంలో ఈ అధ్యాయం ఎందుకింత తీవ్రతరంగా ఉంది?
2. మన కాలంలో ఇతరుల విశ్వాసాలతో వ్యవహరించడానికి ఈ అధ్యాయం మనకు ఒక ఆధారంగా ఉందా?
3. దేవుని అబద్ధ ప్రతినీధిని ఎలా గుర్తించగలం? సూచక క్రియలను గురించిన విషయం ఏమిటి?
4. లక్షలాది క్రొ. ని. ప్రశ్నలకు సమాధానాలుగా ఉన్న పా.ని. యొక్క సమూహిక భావాన్ని వివరించండి (అది, ఒకడు అనేకమందికి ప్రభావితమై ఉన్నాడు).

ద్వితీయోపదేశ కాండము 14

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
సరికాని దుఃఖము	పరిశుద్ధుడైన వ్యక్తి యొక్క జీవనశైలి	నిషేధింపబడిన దుఃఖ ఆచారాలు	విగ్రహారాధన ఆచారాలకు విరోధంగా
14:1-2	14:1-2	14:1-2	14:1-2
పవిత్ర మరియు అపవిత్రమైన మాంసము		పవిత్ర మరియు అపవిత్రమైన జంతువులు	పవిత్ర మరియు అపవిత్రమైన జంతువులు
14:3-8	14:3-8	14:3-8	14:3-8
14:9-10	14:9-10	14:9-10	14:9-10
14:11-20	14:11-20	14:11-18 14:19-20	14:11-20
14:21	14:21a 14:21b	14:21a 14:21b	14:21a 14:21b
దశమభాగ సూత్రాలు		దశమభాగము యొక్క ఆజ్ఞ	వార్షిక దశమభాగము
14:22-27	14:22-27	14:22-26 14:27-29	14:22-23 14:24-27 త్రైవార్షిక దశమ భాగం
14:28-29	14:28-29		14:28-29

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్

3. మూడవ పేరార్గాఫ్,

4. మొదలుగున్నవి.

14:1-16:17 వచనాలకు సందర్భానుచిత అంతర్దృష్టి

A. ద్వితీయోపదేశ కాండము 14:1-2 ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవా యొక్క ప్రత్యేక ప్రజలుగా (చూ. నిర్గ. 19:5-6) ఇలా జీవించాలి అనే ప్రాథమిక ధృవీకరణముగా ఉంది.

B. ద్వితీయోపదేశ కాండము 14:3-16:17 నిర్గమకాండము – సంఖ్యాకాండములలోని దేవుని ప్రజలకు ఇవ్వబడిన కొన్ని ముఖ్య నిబంధన ఆవశ్యకాల పునరావృతము

1. 14:1-21 లోని పవిత్ర మరియు అపవిత్ర ఆహారం మొదట లేవీ. 11:1-23 లో ఇవ్వబడ్డాయి.

2. 14:22-29 లోని దశమభాగం మొదట సంఖ్యా. 18:21-29 లో ఇవ్వబడ్డాయి.

3. 15:1-11 లోని ఋణమాఫీ మొదట లేవీ. 28:38-55 లో ఇవ్వబడ్డాయి.

4. 15:1-11 లోని హెబ్రీ బానిసలు విడిచిపెట్టుట మొదట లేవీ. 25:38-55 లో ఇవ్వబడ్డాయి.

5. 15:19-23 లోని ప్రథమ సంతానాన్ని విమోచించుట మొదట నిర్గ. 13:1-16 లో ఇవ్వబడింది.

6. 16:1-17 లోని మూడు వార్షిక యాత్ర విందులు ప్రథమంగా లేవీ. 23:4-8లో మరియు సంఖ్యా. 28:16-29:40 లలో ఇవ్వబడ్డాయి.

(అవుట్ లైన్ Paul R. House యొక్క *Old Testament Theology* (ఓల్డ్ టెస్టమెంట్ థియోలజీ) పే. 184 నుండి తీసికొనబడింది)

7. ద్వితీయోపదేశ కాండము యొక్క సంగ్రహ లక్షణము స్పష్టంగా చూడగలం. తరచూ ఆజ్ఞలు క్రొత్త నిర్మాణము కొరకు స్వల్పంగా మార్చబడ్డాయి.

మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పతగ్గ విషయమేమిటంటే ఆధునికులకు పా.ని. గ్రంథాల నిర్మాణము ఎలా, ఎప్పుడు లేక ఎందుకు అనేది తెలియదు.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 14:1-2

¹మీరు మీ దేవుడైన యెహోవాకు బిడ్డలు గనుక చనిపోయిన వాడెవనినిబట్టి మిమ్మును మీరు కోసికొన కూడదు, మీ కనుబొమ్మల మధ్య బోడిచేసికొనకూడదు. ²వలయనగా నీ దేవుడైన యెహోవాకు నీవు ప్రతిష్ఠిత జనము. మరియు యెహోవా భామిమీద నున్న సమస్త జనములలో విశేషముగా తనకు స్వకీయ జనమగునట్లు నిన్ను ఏర్పరచుకొనెను.

14:1 “మీరు మీ దేవుడైన యెహోవాకు బిడ్డలు గనుక” కుటుంబ సాధ్యశ్యాలను నిబంధన పదజాలాల వలె ఉపయోగించడాన్ని గమనించండి (చూ. 1:31; 8:5; 32:5). 8:5 లోని ప్రత్యేక అంశము: తండ్రియైన దేవుడు చూడుము. 1-2 లో ఇశ్రాయేలీయులకు మూడు ప్రత్యేక బిరుదులు ఉపయోగించడాన్ని గమనించండి.

□ "మిమ్మును మీరు కోసికొన కూడదు" ఈ క్రియాపదం BDB 151, KB 177, *Hithpoel* (*Hithpael* మూలపదంలో అరుదైనది) అసంపూర్ణకమై ఉండి, తరచూ "కోసుకోపోయిన పెద్ద గాయము" లేక "కోత" అనే పాఠ్యభాగాలు కనుగొనబడినది. ఇది ఒక అన్యదేవత పూజా క్రమముగా ఉంది (దైవము యొక్క ప్రసన్నత పొందడానికి లేక చనిపోయిన వారి కొరకు ఎడ్వడానికి ఉద్వేగము తెప్పించుకొనడానికి కావచ్చు, చూ. లేవీ. 19:28; 21:5; 1 రాజులు. 18:28; యిర్మియా 16:6; 41:5; 47:5; 48:37).

ప్రత్యేక అంశము: దుఃఖ సంస్కారాలు (SPCIAL TOPIC: GRIEVING RITES)

ప్రత్యేక అంశము: దుఃఖ సంస్కారాలు

ఇశ్రాయేలీయులు ఎవరైనా తన ఇష్టులు మరణించినప్పుడు, వ్యక్తిగత పశ్చాత్తాపము పొందినప్పుడు, అలాగే సమూహిక నేరాలు చేసినప్పుడు అనేక విధాలుగా వారి దుఃఖాన్ని వ్యక్తపరచే వారు:

1. పై వస్త్రము చింపుకొనుట, ఆ.కా. 37:29,34; 44:13; న్యాయా. 11:35; 2 సమూ. 1:11; 3:31; 1 రాజులు 21:27; యోబు 1:20
2. గోనెపట్ట వేసికొని, ఆ.కా. 37:34; 2 సమూ. 3:31; 1 రాజులు 21:27; యిర్మియా 48:37
3. చెప్పులు వదిలేసి, 2 సమూ. 15:30; యెషయా 20:3
4. తల మీద చేతులు పెట్టుకొని, 2 సమూ. 13:19; యిర్మియా 2:37
5. తనమీద దమ్ము పోసుకొని, యెహోషువా 7:6; 1 సమూ. 4:12; నెహెమ్యా 9:1
6. నేలమీద కూర్చొని, విలా. 2:10; యెహెజ్కేలు 26:16 (నేల మీద పడుకొని, 2 సమూ. 12:16); యెషయా 47:1
7. రొమ్ము కొట్టుకొని, 1 సమూ. 25:1; 2 సమూ. 11:26; నెహెమ్యా 2:7 (అసలు అర్థము "ఎడ్డుట" బిడిబి 704)
8. దుఃఖించుట, 1 సమూ. 25:1; 2 సమూ. 11:26
9. శరీరాన్ని కోసుకొని, ద్వితీ. 14:1; యిర్మియా 16:6; 48:37
10. ఉపవాసము, 2 సమూ. 1:12; 12:21-23; 1 రాజులు 21:27; 1 దిన. 10:12; నెహె. 1:4
11. విచారాన్ని వల్లిస్తూ, 2 సమూ. 1:17; 3:31; 2 దిన. 35:25
12. గుండు (వెంట్రుకలను పీకుకొంటూ లేక క్షారము చేసికొని), యిర్మియా 48:37
13. గడ్డాన్ని పొట్టిగా కత్తిరించుకొని, యిర్మియా 48:37
14. తలకు లేక ముఖానికి ముసుకు వేసికొని, 2 సమూ. 15:30; 19:4

ఇవి అంతర్గత ఉద్వేగాలకు బహిర్గత గుర్తులు

Copyright © 2014 Bible Lessons International

□ "కనుబొమ్మల మధ్య బోడిచేసికొనుట" ఇది ("బట్టతల చేసికొనుట, BDB 901) పొరుగు దేశాల దుఃఖ సంస్కారమును కూడా సూచిస్తున్నది (చూ. యిర్మియా 16:6; 41:5; యెహె. 27:31; 44:20). వ్యతిరేకంగా చూస్తే (1) ఇశ్రాయేలు యాజకులు అసలు గడ్డం తీసికొనకూడదు (చూ. లేవీ. 21:5) మరియు (2) ఇశ్రాయేలీయులు చివరికి వారి గడ్డాలను కత్తిరించుకొన కూడదు కూడా (చూ. లేవీ. 19:27). ఇశ్రాయేలీయుల అనేక ఆజ్ఞలు కనానీయుల సంస్కారాలకు నేరు వ్యతిరేకంగా ఇవ్వబడ్డాయి!

□ "చనిపోయిన వాడెవడిని బట్టి" దుఃఖ సంస్కారాలు ఈ క్రింది వాటికి సంబంధించి చెప్పబడ్డాయి:

1. పూర్వీకుల ఆరాధన
2. కనానీయుల దేవతగణాల ప్రకృతి దేవుడైన *Ba'al* ఆరాధన(మరణించే [చలికాలం] మరియు లేచే [వసంతకాలం])

14:2 "ప్రతిష్ఠిత జనాంగము" ఈ భావం యెహోవా మరియు ఆయన మెస్సయను ఇశ్రాయేలీయులు బయలుపరచే కార్యభారానికి సంబంధించి ఉన్నది.

ద్వితీయోపదేశ కాండము నిబంధన భాషకు ఒక చిహ్నము, ఇది దైవాన్ని "మన దేవుడైన యెహోవా" అని మరియు తన "పరిశుద్ధత", "ఎన్నుకొనుట", "ప్రత్యేక నిధి" ప్రజలుగా వివరిస్తున్నది (4:20; 7:6; 14:2; 26:18; 28:9; 29:12-13). అలాగే యిర్మియాను కూడా గమనింపుము (చూ. 7:23; 11:4; 13:11; 24:7; 30:22; 31:1,33; 32:38). అయినా హోషియా 1-3 ను ఎవరు మరచిపోగలరు!

▣ **"యెహోవా నిన్ను ఏర్పరచుకొనెను"** ఈ క్రియాపదం (BDB 103, KB 119, *Qal* సంపూర్ణం) ఈ క్రింది వారిని దేవుడు బేషరతుగా ఏర్పరచుకొన్నందుకు ఉపయోగింపబడింది:

1. అబ్రహాము, ఆది. 12:1; నెహె. 9:7
2. పితరులు, ద్వితీ. 7:8
3. పితరుల వంశాలు, ద్వితీ. 4:37; 10:15
4. ఇశ్రాయేలు, ద్వితీ. 7:6; కీర్త. 135:4; యెషయా 44:1,8; 43:10; యెహె. 20:5
5. యెషూరూను (ఇశ్రాయేలు లేక యెరూషలేము), ద్వితీ. 32:15; 33:5,26; యెషయా 44:2
6. ఇశ్రాయేలీయ రాజు (యెహోవా పరిపాలనకు చిహ్నము, ఇది దావీదును సూచిస్తున్నది [చూ. 1 సమూ. 10:24; 16:8,9,10; 2 సమూ. 6:21], ఆయన మెస్సకుకు సంబంధించిన వ్యక్తి అయ్యాడు), ద్వితీ. 17:14-17
7. తన నామము యొక్కక నివాస స్థలము (అది., గర్భగుడి), 12:5,11,14,18,21,26; 14:24; 15:20; 16:2,6,7,11,15; 17:8,10; 31:11

దేవుని సారభౌమత్వము మరియు ఉద్దేశము ఆయన ఇశ్రాయేలీయులను ఏర్పాటుచేసేకొనడంలో తెలియపర్చబడింది. షా. ని. లోని దేవుని "ఎన్నిక" క్రొ. ని. లో వలె ఎప్పుడూ రక్షణకే సంబంధించినది కాక సేవకు సంబంధించినదై ఉంది. ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవాను లోకానంతటికీ బయలుపరచవలసి ఉంది, తద్వారా లోకమంతా రక్షింపబడుతుంది (చూ. ఆది. 12:3; ఇది అ. కా. 3:25 మరియు గలతీ 3:8 లలో సూచించబడింది). 4:6 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

▣ **"భూమిమీద నున్న సమస్త జనములలో విశేషముగా తనకు స్వకీయ జనమగునట్లు నిన్ను ఏర్పరచుకొనెను"** "స్వకీయము" (BDB 688) అనే పదానికి అర్థం ఒక ప్రత్యేకమైన కూడబెట్టుకొన్న నిధి (నిర్గ. 19:5; కీర్త. 135:4; మలాకీ. 3:17). ఈ వచనం ద్వితీయోపదేశ కాండములో పలుమార్లు కనిపిస్తుంది (చూ. 7:6; 14:2; 26:18). దయయుంచి 4:6 లోని ప్రత్యేక అంశము: బాబ్ యొక్క సువార్త పక్షపాతాలు చూడుము! ఇందులో మీరు లేఖనాల విశ్లేషణను నేనెలా దృష్టిస్తున్నానో చూడగలరు! ఇది నా ప్రాపంచిక దృష్టికోణము యొక్క సమగ్ర కేంద్రీయాన్ని చూపుతుంది (అది., ప్రధాన ఆజ్ఞ)!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 14:3-8

³నీవు హేయమైనదేదియు తినకూడదు. మీరు తిన దగిన జంతువులు ఏవేవనగా ⁴ఎద్దు, గొట్టపిల్ల, మేక పిల్ల, ⁵దుప్పి, ఎఱ్ఱ చిన్నజింక, దుప్పి, కారుమేక, కారుజింక, లేడి, కొండగొట్ట అనునవే. ⁶జంతువులలో రెండు డెక్కలు గలదై నెమరువేయు జంతువును తినవచ్చును. ⁷నెమరువేయువాటిలోనిదే కాని రెండు డెక్కలుగల వాటిలోనిదే కాని నెమరువేసి ఒంటిడెక్కల ఒంటి, కుండేలు, పొట్టి కుండేలు అనువాటిని తినకూడదు. అవి మీకు హేయములు. ⁸మరియు పంది రెండు డెక్కలు గలదైనను నెమరువేయదు గనుక అది మీకు హేయము, వాటి మాంసము తినకూడదు, వాటి కళేబరములను ముట్ట కూడదు.

14:3 “తినకూడదు” 3:21 వచనాలు లేవీకాండము 11:2-19 వచనాలను కొంత తేడాతో ప్రతిబింబిస్తున్నాయి. ఇలాంటి తేడాలు వంటివి వివరించడానికి చాలా కష్టముగా ఉండి, అనేక ఆధారాల యొక్క ఊహాభావాలకు కారణమై ఉన్నాయి. ఈ అధ్యాయంలో “తినుట” (BDB 37, KB 46) అనే క్రియాపదం 17 సార్లు ఉపయోగింపబడడాన్ని గమనించండి. క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

ప్రత్యేక అంశము: పాతనిబంధన ఆహార నియమాలు (SPECIAL TOPIC: OLD TESTAMENT FOOD LAWS)

ప్రత్యేక అంశము: పాతనిబంధన ఆహార నియమాలు

నా అభిప్రాయ ప్రకారం, ఈ ఆహారనియమాలు (లేవీకాండము 11; ద్వితీయోపదేశ కాండము 14) మొదట్లో ఆరోగ్యము లేక శభ్రత కారణాల కొరకు ఇవ్వబడలేదు (అది., Maimonides, Guide 3:48; Kiddushin 49b [Talmudic tractate]), కానీ మతసిద్ధాంతాల కొరకు ఇవ్వబడ్డాయి. ఇశ్రాయేలీయులకు కనానీయులతో సంబంధం లేదు (చూ. యెషయా 65:4; 66:3, 17). కనానీయుల ఆహారం, సాంఘికీకరణము, ఆరాధన సంస్కారాలకు సంబంధించినవి అనేక నియమాలు మోషే ద్వారా ఇశ్రాయేలీయులకు ఇవ్వబడ్డాయి (ఉదా. నిర్గ. 8:23).

“ఈ ఆహార నియమాల కట్టడలు లేక కనీసం క్రొ. ని. విశ్వాసులకు సహాయకరంగా ఉన్నాయా? అనే ప్రశ్నకు నేను “లేవు” అనే చెప్పగలను! దానికి కారణాలు ఇవి:

1. దేవుని సమీపించడానికి మరియు సంతోషపరచడానికి ఆహారనియమాలను పాటించడాన్ని యేసు త్రోసిపుచ్చాడు, మార్కు 7:14-23 (ఖచ్చితంగా 19వ. వచనములోని పేతురుగాని లేక మార్కుగాని ఇచ్చిన సంపాదకీయ వ్యాఖ్యానం సమాంతరంగా దైవప్రేరణలే).
2. అపోస్తలుల కార్యాలు 15వ. అధ్యాయం లోని యెరూషలేము పెద్దలకు కూడా ఇదే ప్రశ్న ఉండినది, ఇక్కడ అన్యులు పా.ని. ఆచార ఆజ్ఞలను పాటించవలసిన అవసరం లేదని నిర్ణయించబడింది (చూ. ప్రత్యేకించి అ.కా. 15:19). అ. కా. 15:20 ఆహార నియమము కాదు కాని అన్య సంఘాలలో ఆరాధించే యూదా విశ్వాసులకు ఇవ్వబడిన సహవాస సదుపాయం కావచ్చు.
3. అపోస్తలుల కార్యాలు 10వ. అధ్యాయంలోని యెప్పేలో పేతురు యొక్క అనుభవం ఆహార నియమం కాదు కాని ఇది ప్రజలందరినీ అంగీకరించాలనే దాని గురించిన అంశమై ఉంది, అయినా పేతురుకు బోధించడానికి గుర్తుగా ఆత్మ ఆహారనియమాల అసంబంధతను ఉపయోగించుకొంది!
4. “బలహీనులైన విశ్వాసులు” మరియు “బలవంతులైన విశ్వాసులు” అనే దానిమీద పాలు యొక్క తర్కణ, మనం ముఖ్యంగా పా.ని. ఆజ్ఞలను గురించి ఇతర విశ్వాసులందరి మీద మన సొంత వ్యాఖ్యానాన్ని ఇవ్వడానికి తొందర పడకూడదని హెచ్చరిస్తున్నది (చూ. రోమా 14:1-15:13; 1 కొరింథీయులకు 8-10).
5. కొలస్సీ. 2:16-23 లోని నోస్టికు అబద్ధ బోధకులకు సంబంధించిన న్యాయపరాయణత్వం మరియు తీర్పు తీర్పడలను గురించిన హెచ్చరికలు ప్రతి యుగములోని విశ్వాసులందరికీ ఖచ్చితమైన హెచ్చరికలుగా ఉన్నాయి! క్రొ. ని. యొక్క పరిసయ్యులవాదం విషయంలో జాగ్రత్త వహించండి!

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

ప్రత్యేక అంశము: హేయములు (పా.ని) (SPECIAL TOPIC: ABOMINATIONS (OT))

ప్రత్యేక అంశము: హేయములు (పా.ని)

దీని ప్రధాన అర్థం “అసహ్యము” లేక “చీదరింపు.” ఇది హద్దులు తెలిసి ఉండి కూడా కావాలనే ఉల్లంఘించడముగా ఉంది. “హేయతలు” (BDB 1072, KB 1702) అనేక విషయాలను సూచించగలదు:

1. ఐగుప్టుయులకు సంబంధించిన విషయాలు:
 - a. హెబ్రీయులతో బోంచేయడానికి వారు అసహ్యించుకొంటారు, ఆది. 43:32
 - b. గొట్టెల కాపరులను వారు అసహ్యించుకొంటారు, ఆది. 46:34
 - c. హెబ్రీయుల బలి అర్పణలను వారు అసహ్యించుకొంటారు, నిర్గ. 8:26

2. ఇశ్రాయేలీయుల కార్యాల పట్ల యెహోవాకు ఆలోచనలకు సంబంధించిన విషయాలు:
 - a. అపరిశుభ్రమైన ఆహారము, ద్వితీ. 14:2
 - b. విగ్రహములు, ద్వితీ. 7:25; 18:9,12; 27:15
 - c. అన్య ఆత్మలు, ద్వితీ. 18:9,12
 - d. Molech కు శిశువులను బలి ఇవ్వడం (దహనబలి), లేవీ. 18:21-22; 20:2-5; ద్వితీ. 12:31; 18:9,12; 2 రాజులు 16:3; 17:17-18; 21:6; యిర్మియా 32:35
 - e. కనానీయులు విగ్రహారాధన, ద్వితీ. 13:14; 17:4; 20:17-18; 32:16; యెషయా 44:19; యిర్మియా 16:18; యెహె. 5:11; 6:9; 11:18,21; 14:6; 16:50; 18:12
 - f. మచ్చగలిగిన జంతువులను బలియర్పించుట, ద్వితీ. 17:1 (చూ. 15:19-23; మలాకీ 1:12-13)
 - g. విగ్రహాలకు బలియర్పించడం, యిర్మియా 44:4-5
 - h. మునుపు నీవు విడాకులు ఇచ్చిన స్త్రీని మళ్ళీ వివాహము చేసికొనుట, ద్వితీ. 24:2
 - i. పురుషుని దుస్తులను ధరించిన స్త్రీలను (బహుశా కానాను ఆరాధన కావచ్చు), ద్వితీ. 22:5
 - j. మతవ్యభిచారి దగ్గర నుండి డబ్బు తీసికోవడం (కనానీయులు ఆరాధన), ద్వితీ. 23:18
 - k. ఇశ్రాయేలీయుల విగ్రహారాధన, యిర్మియా 2:7
 - l. స్వజాతిసంపర్కము (బహుశా కనానీయుల ఆరాధన కావచ్చు), లేవీ. 18:22; 20:13
 - m. అబద్ధ తూకాలను ఉపయోగించడం, ద్వితీ. 25:16; సామె. 11:1; 20:23
 - n. ఆహార నియమాలను ఉల్లంఘించడం (బహుశా కనానీయుల ఆరాధన కావచ్చు), ద్వితీ. 14:3

3. జ్ఞాన సాహిత్యములోని ఉదాహరణలు:
 - a. యోబు 30:10 – తన సమాజానికి యోబు
 - b. కీర్తనలు 88:8 – తన అనుచరులకు కీర్తనాకారుడు
 - c. సామెతలు
 - (1) సామె. 3:32 – కుటీలపరుడు
 - (2) సామె. 6:16-19
 - a) అహంకారముగల కళ్ళు, సామె. 6:17a
 - b) అబద్ధాలాడే నాలుక, సామె. 6:17a
 - c) హంతకుడు, సామె. 6:17b
 - d) దుర్బోధనలు యోచించువాడు, సామె. 6:18a; 15:26
 - e) కీడుచేయుట, సామె. 6:18b
 - f) అబద్ధసాక్షి, సామె. 6:19a

g) అన్నదమ్ములలో జగడము పుట్టించువాడు, సామె. 6:19b

(3) సామె. 11:1; 20:10,23 – మోసము చేసే వ్యాపారులు

(4) సామె. 11:20 – మూర్ఖచిత్తులు

(5) సామె. 12:22 – అబద్ధములాడు పెదవులు

(6) సామె. 15:8; 21:27 – భక్తిహీనుల బలియర్పణలు

(7) సామె. 15:9 – భక్తిహీనుల మార్గములు

(8) సామె. 16:5 – గర్వహృదయులు

(9) సామె. 17:15

a) భక్తిహీనులను ప్రోత్సహించువాడు

b) నీతిమంతులను తిరస్కరించువాడు

(10) సామె. 28:9 – ధర్మశాస్త్రమును ఉల్లఘించువాడు

4. ఇక్కడ అనేక పర్యాయాలు వస్తున్న అంత్యకాల వచనము “దిక్కులేని వారిని అసహ్యించుకొనుట” ఒకటి ఉన్నది, ఇది దానియేలులో ఉపయోగింపబడింది (చూ. దాని. 9:27; 11:31; 12:11). ఇది మూడు వేర్వేరు సందర్భాలను సూచిస్తున్నట్లంది (ప్రవచనన బహుళ నెరవేర్పు):

a. బైబిళ్ళ మధ్యకాల మెకాబీయను కాలము యొక్క అంతియోకను II ఎఫీఫీనెసు (చూ. 1 మెకా. 1:54,59; II మెకా. 6:1-2)

b. రోమా అధికారి (ఆ తరువాత చక్రవర్తి), తీతు, ఈయన క్రీ. శ. 70లో యెరూషలేమును ముట్టడించి, నాశనము చేశాడు (చూ. మత్తయి 24:15; మార్కు 13:14; లూకా 21:20)

c. “పాప పురుషుడు” అని పిలువబడిన అంత్యకాల లోకనాయకుడు (చూ. 2 థెస్స. 2:3-4) లేక “క్రీస్తువిరోధి” (చూ. 1 యోహాను 2:18; 4:3; ప్రకటన 13)

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://www.biblelessonsinternational.com)

▣ “హీయమైనవి” ఈ వచనం (BDB 481 నిర్మాణం 1072) ద్వితీ. 14:3 లో కూడా ఉపయోగింపబడింది.

14:5 “కారుజింక, లేడి, కొండగొట్ట” ఈ అడవిజంతువులు బలయర్పణకు అపవిత్రాలు కాని తినడానికి కాదు. లేవీకాండము 11వ.

అధ్యాయంలో అవి చెప్పబడలేదు ఎందుకంటే ఐగుప్టులో వాటిని గురించి ఎవరికీ తెలియదు. ఆధునికులకు ఇందులోని చాలా వాటిని ఫలానా అని గుర్తించడం కష్టము.

14:6 “రెండు డెక్కలు గలదై నెమరువేయు జంతువును” లేవీ. 11:4లో బలియర్పణకు పవిత్రమైన జంతువు కొరకు ఇవ్వబడిన ప్రధాన మార్గదర్శకము ఇది.

“రెండు డెక్కలు” అనే వచనం 7వ. వచనంలోని దానివలె ఒక తీవ్రీకరించు నిర్మాణమై ఉంది (క్రియాపదం BDB 828, KB 969, *Hiphil* సంపూర్ణకము నిర్మాణము, నామవాచకం BDB 828లో పాటు ఉన్నది). ఈ వివరణ రెండవ తీవ్రీకరణ నిర్మాణ మిశ్రమమై ఉంది (క్రియాపదం BDB 1042, KB 1608, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ నిర్మాణము ఒక నామవాచకంతో (BDB 1043) తో ఉన్నది. ఈ వివరణ చాలా సూటిగా మరియు స్పష్టంగా ఉంది.

▣ కొన్ని జంతువులు రెండు అవశ్యకతలతో కేవలం కొంతభాగాన్నే కలిగి ఉన్నవి (“రెండు డెక్కలు” మరియు “నెమరువేయు”) 7వ. వచనంలో జాబితా చేయబడ్డాయి.

14:7

NASB "చెవులపిల్లి"
 NKJV "గుంటపిల్లి"
 NRSV, TEV "గుంటచెవుల పిల్లి"
 LXX, NJB,
 NJB, NIV "కుందేలు"
 JPSOA "శశకము"

ఈ జంతువు (BDB 1050 I) లేవీ. 11:6 లో స్పష్టంగా "కుందేలు" లేక "చెవులపిల్లి"గా చెప్పబడింది. లేవీకాండము (ఇక్కడ ఊహింపబడినట్లు) కుందేలు నెమరు వేస్తుందని చెప్పడం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తున్నది. ఇశ్రాయేలీయులు వారి జ్ఞానాన్ని గమనించగల ప్రకృతి లక్షణాలపై ఆధారపడి ఉండేదనే విషయాన్ని ఈ సమయంలో పాఠకులకు గుర్తుచేయడం మంచిది (ఇంద్రియగ్రాహ్య విజ్ఞానశాస్త్ర భాష). నిజానికి కుందేళ్ళు నెమరువేయవు కాని అవి నిరంతరం వాటి ముక్కులను కదిలించడానికి బట్టి నెమరు వేస్తున్నట్లు అనిపిస్తాయి. ఇది బైబిలు పొరపాటు కాదు కాని ప్రాచీనులు వారి జ్ఞానము వారు చూసే విషయాల మీద ఆధారపడేదని గుర్తించవలసి ఉంది, ఆధునిక విజ్ఞాన శాస్త్రాల పద్ధతుల మీద కాదు.

14:8 "పంది" కనానీయులు పందిని తిని బలియర్పించే వారు (చూ. యెషయా 65:4; 66:3,17). దీని ఆహార అలవాట్లు (కుక్కల విషయం కూడా ఇదే) మరియు అవి ఉండే స్థలాలను (మురికి గుంటలు) బట్టి ఇది అపవిత్రమైనదిగా ఎంచబడింది. హిత్తీయ, గ్రీకు, రోమా సంస్కృతులలో పందులు క్రమంగా బలియర్పణ చేయబడేవి. మధ్యధరా సంస్కృతులలో వాటిని తినేవారు కూడా (కొన్ని తెగలు). ప్రాచీన తూర్పు సమీప ప్రాంతాల యొక్క ఆహార మరియు బలియర్పణలను గురించిన విస్తృత తర్కణ కొరకు ABD, వా. 6, "Zoology," 1109-116 పేజీలు, పందుల కొరకు, 1130-1135 పేజీలు చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 14:9-10
⁹నీట నివసించువాటన్నిటిలో మీరు వేటిని తినవచ్చు ననగా, రెక్కలు పొలుసులుగలవాటినిన్నిటిని తినవచ్చును. ¹⁰రెక్కలు పొలుసులు లేనిదానిని మీరు తిన కూడదు అది మీకు హేయము.

14:9 "రెక్కలు పొలుసులుగలవాటినిన్నిటిని" ఇది లేవీ. 11:9-12 యొక్క ప్రధాన మార్గదర్శకం. నిషేధాలకు సరైన కారణమేమిటో పా.ని. లో ఎక్కడ ఇవ్వబడలేదు. 14:3 లోని నోట్ చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 14:11-20
¹¹పవిత్రమైన ప్రతి పక్షిని మీరు తినవచ్చును. ¹²మీరు తినరానివి ఏవనగాపక్షిరాజు, ¹³పెద్ద బోరువ, క్రౌంచుపక్షి, ¹⁴పిల్లిగడ్డ, గడ్డ, తెల్లగడ్డ, ¹⁵ప్రతి విధమైన కాకి, ¹⁶నిప్పుకోడి, కపిరిగాడు, కోకిల, ¹⁷ప్రతి విధమైన డేగ, పైడికంటె, ¹⁸గుడ్లగూబ, హంస, గూడ బాతు, ¹⁹తెల్లబందు, చెరువుకాకి, చీకుబాతు, సారసపక్షి, ప్రతివిధమైన సంకుబుడికొంగ, కొంగ, కుకుడుగువ్వ, గబ్బిలము అనునవి. ²⁰ఎగురు ప్రతి పురుగు మీకు హేయము; వాటిని తినకూడదు, పవిత్రమైన ప్రతి పక్షిని తిన వచ్చును.

14:11 ఇది లేవీ. 11:13-19 వచనాలకు సమాంతరముగా ఉన్నది. "అపవిత్రము" నకు కారణమేమిటో చెప్పలేదు కాని చెప్పబడిన పక్షులు కుళ్ళిన మాంసాన్ని తింటాయనేది స్పష్టము.

14:18 "గూడబాతు" ఈ రకమైన పక్షి (BDB 189) అన్నిరకాల పురుగులు, పేదపురుగులతో సహా అన్నిటిని తింటుంది. అశుభ్ర స్థలాలలో తినడానికి ఇది పెట్టింది పేరు, దీని గూడు నిండా పెంట నిండి ఉంటుంది, కాబట్టి ఇది "అపవిత్ర" వలస పక్షిగా ఎంచబడింది.

14:19 "పొంగుతున్న ప్రాణము" ఈ వచనం (BDB 481 నిర్మాణము 1056 & 733, చూ. ఆది. 7:14,21) ఎగిరే కీటకాలను సూచిస్తున్నది. ఇది లేవీ. 11:20-23కు సమానంగా ఉంది, ఇక్కడ కొన్ని కీటకాలు తినడానికి పవిత్రమై ఉన్నాయి (అది., మిడతలు, చూ. మత్తయి 3:4; మార్కు 1:6). ఈ కీటకాలు చెప్పబడిన అనేక అపవిత్ర పక్షులకు ఆహారంగా ఉన్నాయి.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 14:21

²¹చచ్చినదానిని మీరు తినకూడదు. నీ యింట నున్న పరదేశికి దానిని ఇయ్యవచ్చును. వాడు దానిని తినవచ్చును; లేక అన్యనికి దాని అమ్మవచ్చును; ఏలయనగా నీ దేవు డైన యెహోవాకు నీవు ప్రతిష్ఠిత జనము. మేకపిల్లను దాని తల్లిపాలతో వండకూడదు.

14:21 "తనకు తానుగా చచ్చిన దానిని మీరు తినకూడదు" ఇది బహుశా నిర్గ. 22:31 ని ప్రతిబింబించవచ్చు. దీనికి ఒక కారణం ఏమిటంటే అందులో ఇంకా రక్తము అలాగే నిలిచి ఉంటుంది (చూ. 12:16,23-25; ఆది. 9:4). ఈ నియమము వాగ్దాన దేశములోని అందరికీ వర్తించదు (అది., పరజనులు మరియు పరదేశీయుల మినహాయించబడ్డారు కాని లేవీ. 17:15లోని నోట్ చూడుము). ఈ ఆహార నియమాలు ఇశ్రాయేలీయులను కనానీయులు మరియు వారి ఆరాధన ఆచారాలనుండి వేరు చేయడానికి ఇవ్వబడ్డాయి.

▣ "మేకపిల్లను దాని తల్లిపాలతో వండకూడదు" *Ras Shamra* (H. Gordon, *Ugaritic Handbook* (యుగారిటిక్ హాండ్ బుక్), పే. 174) పాఠ్యభాగాలు ఇతర సంస్కృతులలో ఇది ఒక సంతాన సాఫల్యానికి గుర్తువలె చేయబడేది. ఈ వచనాన్ని ఆధారం చేసికొని యూదాతత్వము ఖచ్చితమైన ఆహార నియమాలను పెంపొందించింది (మాంసము మరియు పాల పదార్థాలు వండడానికి వేరే వంట పాత్రలు). ఏది ఏమైనా, దీని గురి కనానీయుల బలియర్పణ పూజల మీద ఉన్నట్లుంది (చూ. నిర్గ. 23:19; 34:26). దీనికి జబ్బులతో లేక శుభ్రతలతో ఏక్కడో కొంత సంబంధము ఉండచ్చు లేక అసలు సంబంధము లేదు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 14:22-27

²²ప్రతి సంవత్సరమున నీ విత్తనముల పంటలో దశమ భాగమును అవశ్యముగా వేరుపరచవలెను. ²³నీ దినము లన్నిటిలో నీ దేవుడైన యెహోవాకు నీవు భయపడ నేర్చుకొనునట్లు నీ దేవుడైన యెహోవా తన నామము నకు నివాసస్థానముగా ఏర్పరచుకొను స్థలమున ఆయన సన్నిధిని నీ పంటలోగాని నీ ద్రాక్షారసములోగాని నీ నూనెలోగాని పదియవ పంతును, నీ పశువులలోగాని గొట్ట మేకలలోగాని తొలిచూలు వాటిని తినవలెను. ²⁴మార్గము దీర్ఘముగానున్నందున, అనగా యెహోవా తన నామమునకు నివాసస్థానముగా ఏర్పరచుకొను స్థలము మిక్కిలి దూరముగా నున్నందున, నీవు వాటిని మోయ లేనియెడల నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను ఆశీర్వదించు నప్పుడు, వాటిని వెండికి మార్చి ఆ వెండిని చేత పట్టుకొని, ²⁵నీ దేవుడైన యెహోవా యేర్పరచుకొను స్థలము నకు వెళ్లి నీవు కోరు దేనికైనను ²⁶ఎద్దులకేమి గొట్టల కేమి ద్రాక్షారసమునకేమి మధ్యమునకేమి నీవు కోరు దానికి ఆ వెండి నిచ్చి, అక్కడ నీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని భోజనముచేసి, నీవును నీ యింటివారును నీ యింటనుండు లేవీయులును సంతోషింపవలెను. ²⁷లేవీ యులను విడువ కూడదు; నీ మధ్యను వారికి పాలైనను స్వాస్థ్యమైనను లేదు.

14:22 “దశమభాగము” సంఖ్యాకాండము 18వ. అధ్యాయంలో స్థానికీ లోవీయులకు మరియు గర్భగుడిలోని యాజకుల కొరకు ఇవ్వవలసిన దశమభాగాలను గురించి చెప్పబడింది. ఏది ఏమైనా, ఈ వాక్యభాగము 12 అధ్యాయానికి సమాంతరంగా ఉండి, స్థానికీ వ్యవసాయిక దశమభాగ అంశాలను గురించి ఎక్కువగా మాట్లాడుతున్నది. 12వ. అధ్యాయంలోని నోట్ చూడుము.

14:23 “తన నామము నకు నివాసస్థానముగా ఏర్పరచుకొను స్థలమున” 12:5 లోని నోట్ చూడుము.

14:26 “నీవు కోరు దానికి ఆ వెండి నిచ్చి” ఇది గర్భగుడికి ఇవ్వవలసిన పదవభాగాలను సూచిస్తున్నది. ఇది 12:20 కి సమానంగా ఉంది. ఈ వచనం “న్యాయపరాయణులు” కు పిచ్చిపట్టేట్లు చేసింది! యెహోవా మన ఆనందాన్ని కోరుకొంటున్నాడు! ఆయన కేవలం దానిని మనతో సంచుకోవాలని ఆశిస్తున్నాడు (చూ. 12:7,18; 16:14; 27:7; 1 దిన. 29:22; కీర్త. 104:15; ప్రసంగి.2:24; 3:12,13,22; 5:18; 8:15; 9:7-9; యెషయా 22:13). క్రొ. ని. దీనిని మరికొంత విస్తృతపరస్పూ భౌతిక స్పృష్టిలో ఏది కూడా తనకు తాను ఉన్నది ఉన్నట్లు అపవిత్రము కాదని చెప్పుతున్నది (ఉదా. అ. కా. 10:15; రోమా 14:2, 14,20; 1 కొరింథీ. 6:12; 10:23-33; 1 తిమోతి 4:4). దీని అర్థము మానవులు తమకిష్టమొచ్చినట్లు ఏ పాపమును చేయబానికైనా లొసన్ను ఇస్తునట్లు కాదు కాని న్యాయపరాయణత్వము మరియు సత్యవాదాల నుండి క్రైస్తవ స్వేచ్ఛను ప్రోత్సహించడమే (చూ. కొలస్సీ. 2:16-23). ఏది ఏట్లున్నా, ఈ పతనలోకంలో పరిపక్వముగల విశ్వాసి ఎవరికొరకైతే క్రీస్తు మరణించాడో ఆ బలహీన సహోదరునికి ఆటంకము కలుగకుండా జాగ్రత్త వహించాలి (చూ. రోమా 14:1-15:13)!

□ “మద్యము” ఇది (BDB 1016) ఇతర సహజసిద్ధ పులియబెట్టిన పండ్లరసాలను కలిపి అల్కాహాలు శాతాన్ని పెంచిన ద్రాక్షారసము ఇది (అది., మరింత మత్తునిస్తుంది). క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

ప్రత్యేక అంశము: మద్యము, మద్యపానము పట్ల బైబిలు వైఖిరి (SPCIAL TOPIC: ALCOHOL (FERMENTATION) AND ALCOHOLISM (ADDICTION))

ప్రత్యేక అంశము: మద్యము, మద్యపానము పట్ల బైబిలు వైఖిరి

I. బైబిలు షరతులు

A. పాత నిబంధన

1. *Yayin* – ఇది ద్రాక్షారసమునకు (BDB 406. KB 409), 141 సార్లు వాడబడిన ఒక సామాన్య పదము. ఇది హీబ్రూ మూలమునుండి రాలేదు గనుక దీని శబ్ద లక్షణము ఏంటో ఖచ్చితముగా చెప్పలేము. దీని అర్థము పులియబెట్టిన పళ్ళ రసమని, మామూలుగా ద్రాక్షాపళ్ళ రసము. ఇదే రకమైన వాక్యభాగాలు ఆ.కా. 9:21; నిర్గ. 29:40; సంఖ్యా. 15:5,10 లలో కూడా ఉన్నాయి.
2. *Tirosh* – ఇది “క్రోత్త ద్రాక్షారసము” (BDB 440. KB 1727). తూర్పు ప్రాంతాల సమీపములో వాతావరణ కారణాల రసాన్ని తీసిన ఆరు గంటలకే పులియబెట్టడము ప్రారంభిస్తారు. పులియబెట్టే క్రమము లోనే ఈ పదము వైన్ ను సూచిస్తుంది. కొన్ని ఇలాంటి వాక్యభాగాలు ద్వితీ. 12:17; 18:4; యెషయా 62:8-9; హోషియా 4:11 లలో చూడవచ్చు.
3. *Asis* – ఇది స్పష్టమైన మత్తు పానీయము (“తియ్యటి వైన్”, BDB 779, KB 860., ఉదా. యావేలు 1:5; యెషయా 49:26).
4. *Sekar* – ఇది “ఘటైన మత్తుపానీయము” (BDB 1016, KB 1500). “తాగుడు” లేక “తాగుబోతు” లో హీబ్రూ మూలార్థము వాడబడింది. మరంత ఎక్కువ మత్తుగా ఉండడానికి దీనిని మరేదో కలపబడింది. *yayin* లాంటిదే ఇది (చూ. సామె. 20:1; 31:6; యెషయా 28:7).

B. క్రొత్తనిబంధన

1. *Oinos – yayin* కు గ్రీకు సమాంతర పదము ఇది
2. *Neos oinos* (క్రొత్త ద్రాక్షరసము) – *tiros* కు గ్రీకు సమాంతర పదము ఇది (చూ. మార్కు 2:22).
3. *Gleuchos vinos* (తియ్యటి ద్రాక్షరసము, *asis*) – పులియబెట్టబడ్డ తొలి ధశలు (చూ. అ.కా. 2:13).

II. బైబిలుసంబంధిత ప్రయోగాలు

A. పాతనిబంధన

1. ద్రాక్షారసము దేవుడిచ్చిన కానుక (అ.కా. 27:28; కీర్త. 104: 14-15; విలా. 9:7; హోషియా 2:8-9; యావేలు 2:24; ఆమోసు 9:13; జకర్యా 10:7).
2. ఇది బలియర్పణలో ఒక భాగము (నిర్గ. 29:40; లేవీ. 23:13; సంఖ్యా. 15:7,10; 28:14; ద్వితీ. 14:26; న్యాయ. 9:13).
3. మందుగా వాడబడిన ద్రాక్షారసము (2 సమూ. 16:2; సామె. 31:6-7).
4. ద్రాక్షారసము నిజమైన సమస్య కాగలదు (నేవాహు – అ.కా. 9:21; లేతు – అ.కా. 19:33,35; సమ్మోను – న్యాయ. 16:19; నాబాలు – 1 సమూ. 25:36; ఊరియా – 2 సమూ. 11:13; అమ్మాను – 2 సమూ. 13:28; ఏలా – 1 రాజులు 16:9; బెన్దదదు – 1 రాజులు 20:12; పరిపాలకులు – ఆమోసు 6:6; మరియు స్త్రీలు – ఆమోసు 4).
5. ద్రాక్షారసము వెక్కిరింతల పాలుచేయును (సామె. 20:1; 23:29-35; 31:4-5; యెషయా 5:11,22; 19:14; 28:7-8; హోషియా 4:11).
6. కొన్ని రకాల ద్రాక్షారసము నిషేధించబడినది (విధిని నిర్వహిస్తున్న యాజకులకు, లేవీ. 10:9; యెహెజ్కేలు 44:21; నజరేయులకు, సంఖ్యా. 6; పరిపాలకులకు, సామె. 31:4-5; యెషయా 56:11-12; హోషియా 7:5).
7. పరలోకములో ద్రాక్షరసము వాడబడుతుంది (ఆమోసు 9:13; యోవేలు 3:18; జకర్యా 9:17).

B. బైబిలాంతరము

1. పరిమితమైన ద్రాక్షరసము చాలా సహాయకారి (విలా. 31:27-33).
2. “మందులన్నిటి కంటే ద్రాక్షరసము ఉన్నతమైనది, ద్రాక్షరసము లేనప్పుడు మందుల అవసరత ఉంటుంది” (BB 58b) అని రబ్బీలు అంటారు.

C. క్రొత్తనిబంధన

1. యేసు చాలా నీళ్ళను ద్రాక్షారసముగా మార్చాడు (యోహాను 2:1-11)
2. యేసు ద్రాక్షరసాన్ని త్రాగాడు (మత్తయి 11:18-19; లూకా 7:33-34; 22:17 సగం).
3. పెంతుకోస్తు దినమున పేతురు “క్రొత్త ద్రాక్షరసము” త్రాగి మత్తుడైయ్యాడని నిందించబడ్డాడు (అ.కా. 2:13).
4. ద్రాక్షారసము మందుగా వాడబడినది (మార్కు 15:23; లూకా 10:34; 1 తిమోతి 5:23).
5. నాయకులు దుర్వినియోగము చేయకూడదు. దీని అర్థము పూర్తిగా మద్యము ఆపేయాలని కాదు (1 తిమోతి 3:3,8; తీతు 1:7; 2:3; 1 పేతురు 4:3).
6. పరలోకములో ద్రాక్షరసము వాడబడుతుంది (మత్తయి 22:1 సగం; ప్రకటన 19:9).
7. మద్యపానము శోచనీయము (మత్తయి 24:49; లూకా 12:45; 21:34; 1 కొరింథీ. 5:11-13; 6:10; గలతీ. 5:21; 1 పేతురు 4:3; రోమా 13:13-14).

III. ఆధ్యాత్మిక సిద్ధాంతాల అంతర్దృష్టి

A. న్యాయశాస్త్రముతోని ఉద్దిక్తత

1. ద్రాక్షారసము దేవుడిచ్చిన కానుక
2. త్రాగుబోతుతనము ఒక పెద్ద సమస్య
3. కొన్ని ఆచారాలలో ఉన్న విశ్వాసులు సువార్త నిమిత్తము వారి స్వేచ్ఛను పరిమితము చేసికోవసి వస్తుంది (మత్తయి 15:1-20; మార్కు 7:1-23; 1 కొరింథీయులకు 8-10; రోమా 14).

B. ఇవ్వబడిన హద్దులను మీరాలనుకొనే నైజము

1. మంచి వాటికన్నిటికీ దేవుడే ఆధారము
 - a. ఆహారము - మార్కు 7:19; లూకా 11:44; 1 కొరింథీ. 10:25-26
 - b. అన్ని పవిత్రమైనవి - రోమా. 14:14,20; 1 తిమోతి 4:4
 - c. అన్ని న్యాయమైనవి - 1 కొరింథీ. 6:12; 10:23
 - d. అన్ని స్వచ్ఛమైనవి - తీతు 1:15
2. దేవుడిచ్చిన పరిమితులను దాటి పడిపోయిన లోకము దేవుని బహుమానాలన్ని దుర్వినియోగపరచింది.

C. అక్రమము మనలో ఉంది, వస్తువులలో కాదు. భౌతిక సృష్టిలో దుష్టత్వము లేదు (చూ. పైనన్న B. 1 చూడుము).

IV. మొదటి శతాబ్దములోని యూదుల ఆచారాలు, పులియబెట్టు విధానాలు

- A. దాదాపు ద్రాక్షపళ్ళు వత్తిన 6 గంటల వెంటనే పులియబెట్టడము ప్రారంభమవుతుంది.
- B. పైభాగాన కొంత నురుగు వస్తే (పులిసినట్లు గుర్తు) ద్రాక్షరాసము పదవ వంతు (Ma aseroth 1:7) తయారైనట్లు యూదా ఆచారము చెప్పుతుంది. దీనిని ‘క్రోత్త ద్రాక్షారసము’ లేక ‘తియ్యటి ద్రాక్షారసము’ అని పిలుస్తారు.
- C. ఒక వారము తరువాత పులిసే ప్రాథమిక దశ పూర్తి అవుతుంది.
- D. పులిసే రెండవ పూర్తవడానికి 40 రోజులు అవుతుంది. ఈ స్థాయిలో దీనిని ‘పాత ద్రాక్షారసము’గా పరిగణిస్తారు. దీనిని బలిపీఠము దగ్గర ఇవ్వవచ్చు (Edhuyyoth 6:1).
- E. మడ్డితోనే నిలువ ఉంచిన ద్రాక్షారసము (పాత ద్రాక్షారసము) మంచిదని అనుకోవటం, కాని దీనిని ఉపయోగించక ముందు బాగా వడగట్టాలి.
- F. మంచి ద్రాక్షారసముగా పరిగణించడానికి సహజముగా ఒక సంవత్సరము పులియబెట్టాలి. మూడు సంవత్సరాల తరువాత దీనిని ఎంతకాలమైనా సురక్షితంగా నిలువ ఉంచవచ్చు. దీనిని ‘పాతద్రాక్షారసము’ అని పిలిచేవారు మరియు దీనిని నీటిలో కలుపుకొని ఉపయోగించుకోవాలి.
- G. ఒక 100 సంవత్సరాల నుండే సూక్ష్మక్రియనాశన క్రియ వాతావరణము మరియు రసాయనిక సంకలితముల ద్వారా పులియనీయకుండా చేయగలిగారు. పురాతన ప్రపంచములో సహజముగా పులవడాన్ని ఆపలేని పరిస్థితి ఉండేది.

V. ముగింపు వ్యాఖ్యలు

- A. యేసును, మొదటి శతాబ్ద యూదతత్వము/క్రైస్తవ ఆచారాలను తక్కువ చేయనీయకుండా నీ అనుభవాన్ని, మత సిద్ధాంతాలను, బైబిలు విశ్లేషణలను జాగ్రత్త చేసికో. అవి పూర్తి అవరోధాలు కావు అన్నది స్పష్టము.
- B. సాంఘికంగా మద్యపానము సేవించుటను నేను సమర్థించుట లేదు. అయితే చాలా మంది ఈ విషయములో బైబిలు

చెప్పినదాన్ని ఎక్కువచేసి చెప్పారు. ఇప్పుడైతే ఆచార/మత శాఖల పక్షపాతముగా ఉన్నత నీతి ఉంటుందని ఆరోపిస్తున్నారు.

- C. నావరకైతే, రోమా 14, 1 కొరింథీ. 8-10 తోటి విశ్వాసుల మీద ఉన్న ప్రేమ, మర్యాదల ఆధారితముగా మన ఆచారాలలో సువార్త వ్యాపించాలనే అంతదృష్టిని, మార్గదర్శకత్వాన్ని ఇచ్చాయి. అంతేగాని వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛ లేక నిర్ణయముతో కూడిన విమర్శలతో కాదు. ఒకవేళ బైబిలు ఒకటి విశ్వాసానికి, ఆచరణకు ఆధారమైతే, బహుశా మనమందరము ఈ విషయమై తిరిగి ఆలోచించవలసి ఉంది.
- D. ఒకవేళ దేవుని చిత్తమైనట్లు పూర్తిగా దీనిని విడిచిపెట్టితే, మనము యేసును గురించి ఏమి భావిస్తున్నాము అలాగే ఆధునిక ఆచారాలతో క్రమముగా ద్రాక్షారసాన్ని సేవించే వారి విషయము ఏమని భావిస్తున్నాము (ఉదా: ఐగుప్తు, ఇశ్రాయేలు, అర్జెంటైనా).

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

▣ "అక్కడ నీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని భోజనముచేసి" ఇది దేవుడు మరియు అర్చకుడు మరియు ఆయన కుటుంబము సాధ్యశ్యంగా ఒక్కటిగా కలిసి భోంచేసే శాంతి యర్పణను సూచిస్తున్నది. ప్రాచీన తూర్పు ప్రాంతంలో కలిసి ఒక్కటిగా భోంచేయడం ఒప్పందానికి ఒక గుర్తుగా ఉండేది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 14:28-29

²⁸ నీ దేవుడైన యెహోవా నీవు చేయు నీ చేతి పని అంతటిలోను నిన్ను ఆశీర్వదించునట్లు మూడేసి సంవత్సరముల కొకసారి, ఆ యేట నీకు కలిగిన పంటలో పదియవ వంతుతయు బయటికి తెచ్చి నీ యింట ఉంచవలెను. ²⁹ అప్పుడు నీ మధ్యను పాలైనను స్వాస్థ్య మైనను లేని లేవీ యులును, నీ యింటనున్న పరదేశులును, తండ్రిలేనివారును, విధవరాండ్రును వచ్చి భోజనముచేసి తృప్తిపొందుదురు.

14:29 "పరదేశులును, తండ్రిలేనివారును, విధవరాండ్రును" ద్వితీయోపదేశ కాండము వాగ్దాన దేశములో నివాసముండే ప్రతి వ్యక్తి యొక్క జాగురతను గురించి ఉద్ఘాటిస్తున్నది (చూ. 10:18; 26:12-15)! ఈ తైల-వార్షిక దశమభాగం లేవీయ మరియు స్థానిక పేదలకు ఇవ్వబడేది.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కిణికొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. ఏది పవిత్రమైనదో ఏది కాదో నిర్ధారించడానికి ఏ ప్రమాణికము ఉపయోగింపబడేది?
2. ఈ నియమాలు దేవుని నుండి ఇవ్వబడ్డాయా? ఒకవేళ ఇవ్వబడితే, మన కాలంలో వాటిని మనం ఎందుకు పాటించకూడదు?
3. దశమ భాగము యొక్క ఉద్దేశమేమిటి?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 15

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
ప్రతి ఏడు సంవత్సరములకు ఒకసారి ఋణాలు మాఫీ చేయుట	పరిశుద్ధ జనాంగము యొక్క జీవన శైలి (14:1-15:23)	ఏడవ సంవత్సరం	సబ్బాతు సంబంధిత సంవత్సరం
15:1-6	15:1-6	15:1-3	15:1-6
పేదలకు దాతృత్వము		15:4-6	
15:7-11	15:7-11	15:7-11	15:7-11
బానిస నేవకులకు సంబంధించిన ఆజ్ఞలు		బానిసలను ఆధరించుట	బానిసలు
15:12-18	15:12-17a 15:17b 15:18	15:12-15 15:16-18	15:12-15 15:16-17
తొలిచూలు జంతువును గురించిన నియమాలు		తొలిచూలు పశువులు మరియు గొట్టెలు	ప్రథమ ఫలము
15:19-23	15:19-23	15:19-23	15:19-23

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,

4. మొదలుగున్నవి.

15వ. అధ్యాయానికి సందర్భానుచిత అంట్లపై

- A. 15వ. అధ్యాయం కొన్ని ప్రత్యేక వ్యవసాయ సంబంధ అవసరాలు మరియు యెహోవా తన ప్రజలలో స్థిరపరచడానికి సాధ్యశ్యసంబంధిత సత్యాలకు సంబంధించిన ప్రత్యేక నియమాల కొనసాగింపుగా ఉంది.
- B. ఈ అధ్యాయం చాలా చక్కగా మూడు వేర్వేరు భాగాలుగా విభజింపబడింది:
1. ఋణగ్రస్తులు మరియు స్థానిక నిరుపేదలకు 1-11 అధ్యాయాలు నిర్ణ. 23:10-13 మరియు లేవీ. 25:1-7 లోని సబ్బాతు విశ్రాంతిని విస్తుతపరచేదానితో వ్యవహరిస్తున్నది. 2 దినవృత్తాంతాలు 36:21 బహిష్కరణ ధర్మశాస్త్రాన్ని అనుసరించని దానికి వచ్చిన ఫలితము అని చెబుతున్నది.
 2. 12-18 వచనాలు ఒకని అప్పులు తిరిగి చెల్లించడానికి పని చేస్తున్న ఒక సమీపబంధు బానిసైన హెబ్రీయుడు (పురుషుడు లేక స్త్రీ)తో వ్యవహరిస్తున్నది.
 3. 19-23 వచనాలు మందలో తొలిచూలు గొట్టెపిల్లలు లేక తొలిచూలు జంతువల అర్పణతో వ్యవహరిస్తున్నది.
- C. ఈ అధ్యాయం ద్వంద్వ క్రియాపదాల వాడకానికి పేరెన్నిక కలిగి ఉంది:
1. కొన్ని భావరూపక సంపూర్ణము మరియు ఇదే మూలము యొక్క అసంపూర్ణక క్రియాపదాలు (ఇది అర్థాన్ని విశేషించి చెప్పడానికి ఒక వ్యాకరణాత్మక రూపకంగా ఉంది):
 - a. "నిశ్చయంగా ఆశీర్వాదము" 4వ. వ. *Piel* యొక్క BDB 138, KB 159
 - b. "జారత్తగా వినునట్లు," 5వ. వ. *Qal* యొక్క BDB 1033, KB 1570
 - c. "చెయ్యి ముడుచుకొనక", 8వ. వ., *Qal* యొక్క BDB 834 I, KB 986
 - d. "చెయ్యి చాచి" 8వ.వ., *Hiphil* యొక్క BDB 716, KB 778
 - e. "విరాళముగా ఇచ్చి," 11వ. వ., *Qal* యొక్క BDB 834, KB 986
 - f. "ఆవశ్యకంగా ఇవ్వవలెను," 14వ. వ., *Hiphil* యొక్క BDB 778, KB 858
 2. కొన్ని ఒకేలాంటి క్రియాపదాలుగా ఉండి, రెండుసార్లు ఉపయోగింపబడి ఉన్నాయి:
 - a. "అప్పిచ్చెదవు కాని అప్పడగవు," 6వ. వ., ఒక *Hiphil* సంపూర్ణము మరియు ఒక *Qal* అసంపూర్ణకము యొక్క BDB 716, KB 778
 - b. "ఏలుదువు. . . ఏలనియ్యవు" 6వ. వ., ఒక *Qal* సంపూర్ణము మరియు ఒక BDB 605, KB 647 యొక్క *Qal* సంపూర్ణము
 - c. "విడిపించి. . . విడిపించి. . . పంపివేయకూడదు," 12,13 వచనాలు , BDB 1018, KB1511 యొక్క అన్ని మూడు *Piel* అసంపూర్ణకాలు.
 - d. తినవచ్చును. . . తినకూడదు," 22,23 వచనాలు, రెండుకూడా BDB 37, KB 46 యొక్క *Qal* సంపూర్ణాలు గమనించండి, రెండవ సారి వస్తున్న పదాలు సానుకూల పదాలుగా ఉండి మొదటి వ్యతిరేక పదాలను అనుసరిస్తున్నాయి.

3. ఇక్కడ నామవాచకం మరియు 2వ. వచనం లోని *Qal* భావరూపక సంపూర్ణము యొక్క ఇదే మూలపదం - పరిహారం. .
.విడుదల," రెండు BDB 1030, KB 1557 నుండి వచ్చాయి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 15:1-6

¹ఏడవ సంవత్సరాంతమున విడుదల ఇయ్యవలెను. ఆ గడువురీతి యేదనగా ²తన పొరుగువానికి అప్పిచ్చిన ప్రతి అప్పులవాడు దానికి గడువు ఇయ్యవలెను. అది యెహోవాకు గడువు అనబడును గనుక అప్పిచ్చినవాడు తన పొరుగువానినైనను తన సహోదరునినైనను నిర్బంధింప కూడదు. ³అన్యుని నిర్బంధింప వచ్చును గాని నీ సహోదరుని యొద్దనున్న దానిని విడిచిపెట్టవలెను. ⁴నీవు స్వాధీన పరచుకొనునట్లు నీ దేవుడైన యెహోవా నీకు స్వాస్థ్య ముగా ఇచ్చుచున్న దేశములో యెహోవా నిన్ను నిశ్చయముగా ఆశీర్వదించును. ⁵కావున నేడు నేను నీ కాజ్ఞా పించుచున్న యీ ఆజ్ఞలనన్నిటిని అనుసరించి నడుచు కొనుటకు నీ దేవుడైన యెహోవా మాటను జాగ్రత్తగా వినినయెడల మీలో బీదలు ఉండనే ఉండరు. ⁶ఏల యనగా నీ దేవుడైన యెహోవా నీతో చెప్పియున్నట్లు నిన్ను ఆశీర్వదించును గనుక నీవు అనేక జనములకు అప్పిచ్చెదవుగాని అప్పుచేయవు; అనేక జనములను ఏలు దువు గాని వారు నిన్ను ఏలరు.

15:1 "ప్రతి ఏడవ సంవత్సరాంతమున" రెండు విషయాలు జరిగాయి: (1) దేవుని యాజకత్వము మరియు పేదల పట్ల తన జాగురుతకు గుర్తుగా భూమిని బీడుగా ఉంచాలి (చూ. నిర్గ. 23:10-13; లేవీ. 25:1-7). Josephus యొక్క *The Antiquities of the Jews* (ది యాంటిక్విటీస్ ఆఫ్ ది జూస్), XIII. 8.1 నందు యూదులు భూమిలో పంటవేయకుండా వదిలివేసే అలవాటు సూచించబడినట్లు మనం చూడగలం మరియు (2) ఇక్కడ తోటి ఇశ్రాయేలీయులు అప్పుల నుండి విముక్తి పొందినట్లు ఉంది (చూ. 2వ. ప; 31:10). ఏడు అనే సంఖ్య ఒక పరిపూర్ణ సంఖ్యవలె ఉంది ఎందుకంటే ఆరు రోజులు సృష్టికముము జరిగిన తరువాత ఏడవ దినము విశ్రాంతి దినముగా ఆది. 1:1-2:3 లో ఉంది.

15:2 "పరిహారం" ఈ పదానికి (BDB 1030) అర్థం "వదిలివేయుట". నిర్గ. 23:10-11 లో ప్రతి ఏడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి భూమిని బీడుగా ఉంచాలనుటకు క్రీయాపదం ఉపయోగింపబడింది. పా.ని. లో నామవాచకం కేవలం రెండుసార్లు మాత్రమే ఉపయోగింపబడింది, ఇక్కడ మరియు 31:10. ఇక్కడ ఇది అప్పును క్షమించుటకు సాధ్యశ్యంగా ఉపయోగింపబడింది, ఎందుకంటే పంట వేయకూడదు కాబట్టి భూమిని గుత్తకు తీసికొన్నవాడు అప్పు ఆ సంవత్సరం చెల్లించలేడు ఇంకా కూలీలకు ఈ సంవత్సరం పని ఉండదు. పరదేశీయుడు, మరోవైపు, తన పొలంలో పనిచేసికొనవచ్చు, మరియు అప్పులు చెల్లించుకోవచ్చు.

□ "ప్రతి అప్పుల వాడు గడువు ఇవ్వవలెను" దీని అర్థం పూర్తిగా వదిలిపెట్టాలనా లేక తాత్కాలికంగా వదిలిపెట్టాల అనేది తెలియదు. సందర్భాన్ని బట్టి చూస్తే శాశ్వతంగా వదిలిపెట్టడంలా ఉంది కాని నేనైతే ఏ సంవత్సరమైతే పొలాలల్లో పంట వేయరో ఆ సంవత్సరమే వదిలిపెట్టినట్లు భావిస్తున్నాను (చూ. NET Bible, పే. 368 #16). దేవుడు వారిని క్షమించుటే ఈ భూస్వాములు అప్పులను మన్నించడానికి ఆధారమై ఉంది (సాధ్యశ్యపరంగాను, తాత్కాలికంగా).

15:3 "అన్యుడు" ఇది ఒక ఇశ్రాయేలీలు కాని ఎవరైతే పాలస్తీనాలో స్థిరంగా నివాసముంటున్నారో వారిని సూచిస్తున్నది (BDB 648, చూ. 14:21; 15:3; 17:15; 23:20; 29:22), వీరికి మోషే శాసనము ద్వారా తక్కువ పౌర హక్కులు మరియు చట్టపరమైన రక్షణ ఇవ్వబడింది.

మరొక పదం "పరదేశి" (BDB 158) అనేది క్రొత్తగా వచ్చినవారు లేక బాటసారుల కొరకు ఉపయోగింపబడింది, వీరికి కూడా పరిమితమైన హక్కులు మరియు రక్షణ ఇవ్వబడింది (చూ. 1:16; 5:14; 10:18,19[రెండుసార్లు]; 14:21,29; 16:11,14; 23:7; 24:14,17,19,20,21; 26:11,12,13; 27:19; 28:43; 29:11; 31:12).

ఇశ్రాయేలీయతరులకు ఉన్న జాగురత స్పష్టంగా చూపడింది:

1. యెహోవా యొక్క లక్షణము
2. చేరిక సాధ్యము
3. ఇశ్రాయేలీయుల ఐగుప్తులోని గత అనుభవం

15:4 "మీలో బీదలు ఉండనే ఉండరు" 4-6 వచనాలు ఊహాతీత వాతావరణాన్ని తెలుపుతున్నది (సబ్బాతు సంవత్సరం మరియు ఉత్సవ సంవత్సరం అవశ్యకతకు గుర్తుగా ఉంది). ఊహాతీతమైంది చరిత్రలో చాలా అరుదై ఉంది. ఇశ్రాయేలీయులు అనేక మంది వారి కుటుంబ భూములను పోగొట్టుకొన్నారు. యూదులలో ఎప్పుడూ బీదలు ఉండేవారు (చూ. మత్తయి 26:11).

15:5 ఇది నిబంధన విధేయతకు సంబంధించి అనేక సార్లు చెప్పబడుతున్న హెచ్చరిక.

1. "మీరు జాగ్రత్తగా వినిన యెడల" - *Qal* భావరూపక సంపూర్ణము మరియు BDB 1033, KB 1570 యొక్క *Qal* అసంపూర్ణకము (ఇది తీవ్రతను తెలియజేస్తున్నది)
2. "యా ఆజ్ఞలనన్నిటిని అనుసరించి నడుచు కొనుటకు" BDB 1036, KB 1581 యొక్క రెండు *Qal* భావరూపక నిర్మాణాలు మరియు BDB 793, KB 889

యెహోవా యొక్క నిబంధన వాగ్దానాలు నిరంతర విధేయత స్పందనము మీద ఉన్న షరతు కలిగా ఉన్నాయి.

15:6 యెహోవా యొక్క చెప్పబడిన/వాగ్దానం చేయబడిన (BDB 180, KB 210, *Piel* సంపూర్ణము) దీవెనలు వివరింపబడి ఉన్నాయి:

1. "నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను ఆశీర్వదించును," BDB 138, KB 159 యొక్క *Piel* సంపూర్ణము, చూ. 4వ. వ. (రెండుసార్లు); 1:11; 2:7; 7:13 (రెండుసార్లు); 12:7; 14:24,29; 15:10,14,18; 16:10,15.
2. "నీవు అనేక జనములకు అప్పిచ్చెదవుగాని అప్పుచేయవు." ఇది ఒక *Hiphil* సంపూర్ణము మరియు BDB 716, KB 778 యొక్క వ్యతిరేక *Qal* అసంపూర్ణము.
3. "అనేక జనములను ఏలు దువు గాని వారు నిన్ను ఏలరు". ఇది ఒక *Qal* సంపూర్ణము మరియు BDB 605, KB 647 యొక్క వ్యతిరేక *Qal* అసంపూర్ణము.

ఈ వాగ్దానాలకు విశ్వజనీన మరియు అంత్యకాల సూచనలు ఉన్నాయి (చూ. యెషయా 9:6-7; 11:1-10; మీకా 5:1-5a).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 15:7-11

⁷నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చుచున్న దేశమందు నీ పురములలో ఎక్కడనైనను నీ సహోదరులలో ఒక బీద వాడు ఉండినయెడల బీదవాడైన నీ సహోదరుని కరుణింప కుండ నీ హృదయమును కఠినపరచు కొనకూడదు. ⁸నీ చెయ్యి ముడుచుకొనక వానికొరకు అవశ్యముగా చెయ్యి చాచి, వాని అక్కరచొప్పున ఆ యక్కరకు చాలినంత అవశ్యముగా వానికి అప్పియ్యవలెను. ⁹విడుదల సంవత్సర మైన యేడవసంవత్సరము సమీపమైనదని చెడ్డతలంపు నీ మనస్సులో పుట్టక యుండునట్లు జాగ్రత్తపడుము. బీద వాడైన నీ సహోదరునియెడల కటాక్షము చూపక నీవు వానికేమియు ఇయ్యక పోయినయెడల వాడొకవేళ నిన్ను గూర్చి యెహోవాకు మొఱ్ఱపెట్టును; అది నీకు పాప మగును. ¹⁰నీవు నిశ్చయముగా వానికియ్యవలెను. వాని కిచ్చినందుకు మనస్సులో విచారపడకూడదు. ఇందువలన నీ దేవుడైన యెహోవా నీ కార్యములన్నిటిలోను నీవు చేయు ప్రయత్నములన్నిటిలోను నిన్ను ఆశీర్వదించును. ¹¹బీదలు దేశములో ఉండకమానరు. అందుచేత నేనునీ దేశములోనున్న నీ

సహోదరులగు దీనులకును బీదలకును అవశ్యముగా నీ చెయ్యి చాపవలెనని నీ కాజ్ఞాపించు చున్నాను.

15:7 "ఎక్కడనైనను . . . బీద వాడు ఉండినయెడల" దీని అసలు విషయం 11వ. వచనంలో చెప్పబడింది. పేదరికము అనేది గౌరవ మర్యాదలు లేకపోవడమే అని నిర్వచింపవచ్చు. ఇక్కడ ఇవి లేకపోవడానికి కారణం అప్పుతీసికోవడాన్ని బట్టి కుటుంబ భూమిని పోగొట్టుకొని రెండూ సరస్పర కారణాలు కావచ్చు.

□ "నీ సహోదరులలో ఒకడు" మోషే ధర్మశాస్త్రము ఈ క్రింది వారిపట్ల యెహోవా యొక్క ప్రత్యేక జాగురత మరియు కనికరాన్ని తెలియజేస్తున్నది:

1. ఇతర పేద నిబంధన సహోదరులు/సహోదరీలు
2. విధవరాండ్లు
3. దిక్కులేనివారు
4. పరదేశీ నివాసులు
5. పరదేశీయులు

సాంఘిక-ఆర్థిక విధానాల మీద ఉన్న ఈ కనికరము ఇశ్రాయేలీ చట్టపరమైన ధర్మశాస్త్రాన్ని ప్రత్యేకపరచింది. ఇతర ప్రాచీన న్యాయ విధులు ఉన్నతవర్గాలు, సంపన్నులు మరియు రాజసంబంధులకు అనుకూలంగా ఉండేవి. ఇశ్రాయేలీయులు బలహీనులు, సాంఘికంగా మరియు ఆర్థికంగా అణగారినవారైన వారు, న్యాయాపరంగా హానిపోవేవారు మరియు స్వేచ్ఛాహక్కులు లేని వారికి అండగా నిలిచేవారు!

□ "దేశమందు నీ పురములలో ఎక్కడనైనను" గమనించండి, వీరు కేవలం స్థానిక పేదలు మాత్రమే కాదు కాని సమాజం ఎలా పేదలను పరిగణిస్తున్నది అనేది కూడా. యెహోవా తాను ఎలా పేదల యెడల ప్రవర్తిస్తాడో అలాగే తన ప్రజలు కూడా ప్రవర్తించాలని ఆశిస్తున్నాడు!

□ "బీదవాడైన నీ సహోదరుని కరుణింప కుండ నీ హృదయమును కఠినపరచు కొనకూడదు" ఉద్దేశ్యము మరియు క్రియ రెండూ ఇందులో ఇమిడి ఉన్నాయి (చూ. 2 కొరింథీ. 9:7):

1. "నీ హృదయం కఠినపరచుకొన కూడదు," *Piel* సంపూర్ణము , BDB 54, KB 65, చూ. 2 దిన. 36:13
2. "నీ చేయి ముడుచుకొనకూడదు," *Qal* అసంపూర్ణము , BDB 891, KB 1118

15:8 విశేషించి చెప్పడానికి భావరూపక సంపూర్ణాలు వాటికి సంబంధించిన అసంపూర్ణాలతో కలిసి ఉండడాన్ని గమనించండి:

1. "వాని కొరకు ఆవశ్యకముగా చెయ్యి చాచి" – BDB 834, KB 986 యొక్క *Qal* భావరూపక సంపూర్ణము మరియు *Qal* అసంపూర్ణకము. ఈ సాదృశ్యము 7వ. వచనానికి సమాంతరముగా ఉంది.
 - a. నీ హృదయము తెరువుము (కఠిన హృదయము కలిగి ఉండకుము)
 - b. నీ చేయి తెరువుము (పిడికిలి బిగించకుము) చూ. 11, 13 వచనాలు
2. BDB 716, KB 778 యొక్క *Qal* భావరూపక సంపూర్ణము మరియు *Hiphil* అసంపూర్ణకము

□ "వాని అక్కరచొప్పున ఆ యక్కరకు చాలినంత అవశ్యముగా వానికి అప్పియ్యవలెను" ఇది 341తో ఉన్న BDB 191 నిర్మాణము, ఎడో కొంత ఇవ్వడం కాదు సహోదరుని అవసరానికి తగినంత ఇవ్వాలి (చూ. యాకోబు 2:15-26; 1 యోహాను 3:16-17).

15:9 "జార్జు" ఇది ఒక *Niphal* ప్రార్థనార్థకం (BDB 1036, KB 1581), అనేకసార్లు వస్తున్న సూత్రము (చూ. 4:9,15,23; 6:12; 8:11; 11:16; 12:13,19,28,30; 15:9; 24:8). ఇక్కడ విధేయత మరియు అవిధేయతను బట్టి పర్వావసానాలు ఉంటాయి.

□ "చెడ్డ తలంపు" "చెడ్డ" అనే పదం *Belial* వలె కే మూలపదం (BDB 116) నుండి వచ్చింది. ఇది క "కొరగాని," "బుద్ధిహీనమైన," "చెడ్డ వ్యక్తి" ని సూచిస్తున్నది (చూ. సామె. 6:12). 13:14 లోని నోట్ చూడుము.

□	
NASB	"వ్యతిరేక దృష్టి"
NKJV	"చెడు కన్ను"
NRSV	"వ్యతిరేకముతో. . .దృష్టించడం"
TEV	-----
NJB	"కోపదృష్టి"

"వ్యతిరేకము" (BDB 949, KB 1269, *Qal* సంపూర్ణము) అనే పదానికి అర్థం "చెడు" లేక "దుష్ట". ఇదే జాతీయము 28:54,56 లో కూడా ఉపయోగింపబడింది. ఇదే క్రియాపదం 10వ. వచనంలో తిరిగి చెప్పబడింది, ఇక్కడ ఇది "విచారం" గా తర్జుమా చేయబడింది. ఈ జాతీయం కొన్ని సమయాలలో మరియు/లేక కొంత మంది వ్యక్తుల మీద ఒకనిలో విజ్ఞప్తిగే ప్రవర్తనకు సంబంధించినదిగా ఉంది. పా.ని. గాని లేక క్రొ. ని. లో గాని ఒకని ఆలోచన సరళి చాలా కీలకంగా ఉన్నాయి. దేవుడు హృదయాన్ని చూస్తాడు!

□ "వాడొకవేళ నిన్ను గూర్చి యెహోవాకు మొఱ్ఱపెట్టును; అది నీకు పాప మగును" ఒక పేదవాని ప్రార్థన దీనిని పాపముగా చేయదు (అది., న్యాయ విరుద్ధము) కాని ఇది ఒక స్వార్థపూరిత, కుట్రపరుని హృదయంలోని పాపము యెహోవాకు ప్రధాన అంశముగా చూపుతుంది (చూ. 24:18; నిర్గ. 22:23). సరైన నిబంధన ఉద్దేశ్యాలు మరియు క్రియల ఆధారంగా యెహోవా యొక్క ఆశీర్వాదాలు ఉంటాయి. ఆయన ప్రజలు తన లక్షణాలకు మాదిగా ఉండాలి!

15:10 ఇది 7వ. వచనం నుండి వచ్చిన సందర్భానికి ఒక సంగ్రహముగా ఉంది.

□ "నీవు నిశ్చయముగా ఇవ్వవలెను" సందర్భానుచిత అంట్లో C, 1, e చూడుము.

15:11 "అవశ్యముగా నీ చెయ్యి వాపవలెను" సందర్భానుచిత అంట్లో C, 1, f చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 15:12-17

¹²నీ సహోదరులలో హెబ్రీయుడే గాని హెబ్రీయు రాలే గాని నీకు అమ్మబడి ఆరు సంవత్సరములు నీకు దాస్యము చేసినయెడల ఏడవ సంవత్సరమున వాని విడి పించి నీయొద్దనుండి పంపివేయవలెను. ¹³అయితే వాని విడిపించి నీయొద్దనుండి పంపివేయనప్పుడు నీవు వట్టిచేతు లతో వాని పంపివేయకూడదు. ¹⁴నీవు ఐగుప్తుదేశములో దాసుడవై యున్నప్పుడు నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను విమోచించెనని జ్ఞాపకము చేసికొని, నీ మందలోను నీ కళ్లములోను నీ ద్రాక్ష గానుగలోను కొంత అవశ్యముగా వాని కియ్యవలెను. నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను ఆశీర్వ దించి నీ కనుగ్రహించిన దానిలో కొంత వానికియ్యవలెను. ¹⁵ఆ హేతువుచేతను నేను ఈ సంగతి నేడు నీ కాజ్ఞాపించియున్నాను. ¹⁶అయితే నీయొద్ద వానికి మేలు కలిగినందుననిన్నును నీ యింటివారిని ప్రేమించు చున్నాను గనుక నేను నీ యొద్దనుండి వెళ్ళిపోనని అతడు నీతో చెప్పినయెడల ¹⁷నీవు కదురును పట్టుకొని, తలుపు లోనికి దిగునట్లుగా వాని చెవికి దానినిగుచ్చవలెను. ఆ తరువాత అతడు నిత్యము నీకు దాసుడై యుండును. అలాగుననే నీవు నీ దాసికిని చేయవలెను.

15:12 ఇది వాస్తవానికి “సహోదరుడు” (BDB 26), కాని “నిబంధన భాగస్వామి” లేక “సమీప బంధువు” అనే జాతీయ భావంతో ఉపయోగింపబడింది (చూ. లేవీ. 19:17; 25:25,35,36,39,47; ద్వితీ. 15:12; 17:15). ఇది జాతీయ ఐక్యత వర్సెస్ తెగ లేక కుటుంబ విలక్షణాలను ఉద్ఘాటిస్తున్నది. ఈ పదజాలము మరియు సిద్ధాంతము గలతీ. 6:10 కి సమానంగా ఉంది.

□ **“హెబ్రీయుడు” “హెబ్రీయుడు”** (BDB 720, KB 782) అనే పదం పా.వి. పదాలలో చాలా అరుదు. ఇది వీటిలో దేనినైనా సూచించవచ్చు (1) తెగ వంశస్థుడైన షేము మనుమడు అయిన ఏబెరు (చూ. ఆది. 10:21); (2) ప్రాచీన తూర్పు సమీపప్రాంతంలోని చెదిరిపోయిన పెద్ద యూదా సమూహాన్ని తెలియజేస్తున్నది, వీరు క్రీ. పూ. రెండవ శతాబ్దములో దేశదిమ్మరులవల మెసోపొటేమియా వైపుగా వలస వెళ్ళారు; లేక (3) విడిచివేయబడిన ఒక పేద పరదేశి కూలీవారు (ఈ పదాన్ని విదేశీయులు అబ్రహాము, యాకోబు, యేసేపు యొక్క సంతానానికి ఉపయోగించారు).

□ **“పురుషుడుగాని స్త్రీగాని”** ఇది చట్టబద్ధమైన సమానతను తెలుపుతున్నది (చూ. 17వ. వచనం, ఇంకా ఆది. 1:26-27 వచనాలను కూడా గమనించండి). మునుపటి న్యాయ విధులు వారిని వేరుచేశాయి (అది., పురుషుడు – నిర్గ. 21:2-6; స్త్రీ – 21:7-11). ఇది హమ్మూరబి యొక్క సంహితం నుండి విప్లవాత్మకంగా బయలుదేరింది, హమ్మూరబి అనేది మోషేకు ముందు ఉండిన బబులోనీయుల న్యాయ పత్రము మరియు కనాను జాతుల యొక్క సంస్కృతి పద్ధతులుగా ఉండేది. దేవుని ప్రజలు ప్రత్యేకం!

□ **“నీకు అమ్మబడి”** ఈ క్రియాపదం (BDB 569, KB 581, *Niphal* అసంపూర్ణకము) ఒప్పందం క్రింద సేవచేయడానికి తనను తాను స్త్రీ/పురుషుడు గాని అమ్ముకోడాన్ని సూచిస్తున్నది (చూ. లేవీ. 25:39,47,48,50; 39-46వచనాలు, నిర్గ. 21:2-6లో తోటి హెబ్రీయుడును గురించి చెప్పబడింది).

□ **“ఆరు సంవత్సరములు నీకు దాస్యము చేసిన యెడల”** ఇది కాల వ్యత్యాస ప్రకారం 1-11 వచనాలలో చెప్పబడిన సబ్బాతు సంవత్సరానికి సంబంధించినది కాదు కాని ఒకవేళ సంబంధించినట్లైతే 9వ. వచనానికి అర్థం సరిగా ఉండదు.

□ **“వాని విడిపించి నీ యొద్ద నుండి పంపివేయవలెను”** ఈ క్రియాపదం (BDB 1018, KB 1511, *Piel* అసంపూర్ణము) 12-13 వచనాలలో మూడుసార్లు చెప్పబడి అతి ప్రాముఖ్యమైనదిగా ఉంది.

15:14 ఆరు సంవత్సరాల పరిచర్య తరువాత ఒకడు విడిపింపబడి పంపబడినప్పుడు, తన కుటుంబాన్ని ఏర్పరచుకోడానికి వానికి అవరమై ఉన్నదంతా ఇచ్చిపంపవలెను.

1. “ఆవశ్యముగా వాని కివ్వవలెను,” ఇది మరొక భావరూపక సంపూర్ణము మరియు అసంపూర్ణక క్రియాపదం. ఇది ఒక హెబ్రీ జాతీయముగా ఉంది, “నీవు వానికి ఆవశ్యముగా ఒక నక్షెస్ చేసి ఉవ్వవలెను” అనే అసలు అర్థాన్ని కలిగి ఉంది. సందర్భానుచిత అండ్లెస్టి C, 1, g చూడుము.
2. ఏవేవి ఇవ్వాలో గమనించండి:
 - a. మందలో నుండి
 - b. కళ్లములో నుండి
 - c. ద్రాక్ష గానుగ నుండి
 - d. ఇంకా నిర్గ. 21:3-4; లేవీ. 15:41 లలో మరీకోన్ని మార్గదర్శకాలు ఇవ్వబడ్డాయి

3. వీటిని యెహోవా ఇశ్రాయేలీయులకు చెప్పిన విధంగా ఆత్మతోను మరియు పరిమాణముతోను ఇవ్వాలి, చూ. 4, 6, 10, 18 మరియు ఎందుకు అనేది ప్రత్యేకముగా 15వ. వ. మరియు లేవీ. 25:41లో చెప్పబడింది.

15:15 "నీవు ఐగుప్తుదేశములో దాసుడవై యున్నప్పుడు . . . జ్ఞాపకము చేసికొని" బానిస యజమాని ఔదార్యము కలిగి ఉండడానికి కారణం ఒకప్పుడు వాని కుటుంబము ఐగుప్తులో బానిసగా ఉండి, వాస్తవంగా దేవుని యొక్క ఔదార్యాన్ని పొందింది. 5:15 లోని పూర్తి నోట్ చూడుము.

▣ "నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను విమోచించి" ఈ క్రియాపదం (BDB 804, KB 911, *Qal* అసంపూర్ణము) అనేక సార్లు ఉపయోగింపబడి, ఎప్పుడూ ఇశ్రాయేలీయులను ఐగుప్తీయులను బానిసత్వము నుండి విడిపించడానికి యెహోవా చేసిన కృపాకార్యాన్ని సూచిస్తున్నది (చూ. 7:8; 9:26; 13:5; 15:15; 21:8; 24:18). 7:8 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము. దేవుని తొలిప్రేమ మరియు కనికరానికి క్రో. ని. లో ఉన్నట్లు పా.ని. ఒక సాక్ష్యముగా ఉంది! మానవాళి దేవునిని వెతకలేదు, ఆయనే వారిని వెదకి, వారిని విమోచించాడు! ఆయన ప్రారంభ కార్యాలు మరియు మారని తన స్వభావలక్షణాలే మనకున్న గొప్ప నిరీక్షణ! అందరి కొరకు మెస్సయ్య యొక్క కార్యాలన్నిటికీ ఇశ్రాయేలీయుల యెడల యెహోవా యొక్క కార్యాలు నీలి నీడగా ఉన్నాయి!

15:16 ఈ క్రియాపదం నిర్గ. 21:5 కు సమాంతరంగా ఉంది. ఇది యెహోవా మరియు ఇశ్రాయేలు మధ్య నిబంధన సంబంధ విశ్వాసంప్రేమ/విధేయతలను ప్రతిబింబింపజేస్తున్న ఐచ్ఛిక సమర్పిత సంబంధాన్ని ఉదహరిస్తున్నది. నిబంధన యొక్క గురి భూమి మీద ప్రేమగలిగిన, దీవెనకరమై జీవితమై ఉంది, ఇది ఆత్మసంబంధ రంగంలో మరింత సన్నిహిత సంబంధాల కొనసాగింపు ద్వారా కలుగుతుంది. దీవెన అనేది ఎప్పుడూ సంబంధం యొక్క ఉప ఉత్పత్తే తప్ప, ఎన్నటికీ ఇది ఒక గురి కాదు!

15:17 "తలుపు లోనికి దిగునట్లుగా వాని చెవికి దానినిగుచ్చవలెను" దీనికి రెండు చిహ్నాలు ఉన్నాయి: (1) చెవి విధేయతకు ఒక గుర్తు మరియు (2) తలుపు ఇంటి ప్రేమకు చిహ్నము (TEV). ఈ సంస్కృతి ఇంటిలో ఉండినది, ఆశ్రయాలు లేక పట్టణ ముఖద్వారాలలో కాదు, ఇది నిర్గ. 21:6 యొక్క *Elohim* సూచించే దాన్ని బట్టి ఉంటుంది. సప్తాజింటు, పెపిట, అరామియ తర్గమ్స్ దీనిని "న్యాయాధిపతులు" వలె గుర్తించింది, ఇది మునుపటి ఆచారానికి ఒక మార్పుగా ఉంది (చూ. నిర్గ. 21:1-6). ఇది వానిని ఒక శాశ్వత బానిసగా చేసింది.

▣ "నిరంతరం" దీని హెబ్రీ పదం 'olam (BDB 761). ఈ పద ప్రయోగం హెబ్రీ పదం దాన్ని సందర్భ ఉపయోగాన్ని బట్టి నిర్వచించబడుతుందని తెలియజేస్తున్నది. దీని అర్థం "ఎల్లప్పుడు" లేక "హద్దులతో కూడి ఉన్న చాలా కాలము నుండి." రబ్బీలు దీన్ని అర్థం "ఉత్సవ సంవత్సరం" వరకు అని అంటున్నారు అయితే ఇక్కడ సందర్భాన్ని బట్టి ఇది బానిస యొక్క జీవితాంతము. 4:40 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 15:18

¹⁸వానిని స్వతంత్రునిగా పోనిచ్చుట కష్టమని నీవు అనుకొన కూడదు. ఏలయనగా వాడు ఆరు సంవత్సరములు నీకు దాస్యము చేసినందున జీతగానికి రావలసిన రెండు జీత ముల లాభము నీకు కలిగెను. అలాగైతే నీ దేవుడైన యెహోవా నీకు చేయువాటన్నిటి విషయములో నిన్ను ఆశీర్వదించును.

15:18 "వానిని స్వతంత్రునిగా పోనిచ్చుట కష్టమని నీవు అనుకొన కూడదు" ఒక బానిస ఆరు సంవత్సరాల తరువాత తన బానిసత్వం నుండి విడుదల చేసేటప్పుడు బాధపడకూడదని దీని అర్థము.

- NASB "రెండింతల సేవ"
 NKJV "వాడు ఇద్దరు సేవకులకు సమానమైన విలువగలవాడు"
 NRSV "దిన కూలికి పెట్టుకొన్న కూలీలకు సమానమైన వాడు"
 TEV "దినకూలీలలో సగం కూలీవంటి వాడు"
 NJB "ఒక సేవకుని ఇచ్చే ఖరీదు కంటే రెంటింపు ఖరీదు కలవాడు"
 NET Bible "దిన పనవాడికంటే రెంటింపు సమయం కలవాడు"

సరైన తర్జుమా విషయానికి సంబంధించి ఇక్కడ కొన్ని సందేహాలు ఉన్నాయి (అసలు అర్థం, "అర్థ ఖరీదు వలె," BDB 1041 నిర్మాణము 969 I). ఇక్కడ మూడు వీలుకలుగు భావాలున్నాయి:

1. ఒక బానిస రేయింబవళ్లు పనిచేసే సేవకుడు
2. క బానిస ఉచితంగా పనిచేస్తాడు, అయితే కూలికి పైకము చెల్లించాలి
3. యెషయా 16:14 ఒక కూలి పనివానికి మూడు సంవత్సరాల కాలమువలె పట్టిక చేసింది (హమురబి సంహితము కూడా ఇలాగే ఉంది), కాబట్టి ఒక బానిస దానికంటే రెట్టింపు కాలము పనిచేస్తున్నాడు.

□ "అలాగైతే నీ దేవుడైన యెహోవా నీకు చేయువాటన్నిటి విషయములో నిన్ను ఆశీర్వదించును" నిబంధన విదేయతను బట్టి నిబంధన దీవెనలు వస్తాయి, ప్రత్యేకించి ఎప్పుడైతే సరైన ప్రేమ, క్షమాపణ, సహాయపడే నైజము ఉన్నప్పుడు ఇవి వస్తాయి!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 15:19-23

¹⁹నీ గోవులలో నేమి నీ గొట్ట మేకలలోనేమి తొలి చూలు ప్రతి మగదానిని నీ దేవుడైన యెహోవాకు ప్రతిష్ఠింపవలెను. నీ కోడెలలో తొలిచూలు దానితో పనిచేయకూడదు. నీ గొట్ట మేకలలో తొలిచూలు దాని బొచ్చు కత్తిరింపకూడదు. ²⁰యెహోవా యేర్పరచు కొను స్థలమును నీవును నీ యింటివారును నీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని ప్రతి సంవత్సరము దానిని తిన వలెను. ²¹దానిలో లోపము, అనగా దానికి కుంటితనమై నను గ్రుడ్డితనమైనను మరి ఏ లోపమైనను ఉండినయెడల నీ దేవుడైన యెహోవాకు దాని అర్పింపకూడదు. ²²జింకను దుప్పిని తినునట్లు నీ పురములలో పవిత్రాపవిత్రులు దాని తినవచ్చును. ²³వాటి రక్తమును మాత్రము నీవు తినకూడదు. నీళ్లవలె భూమిమీద దాని పార బోయవలెను.

15:19-23 ఈ వచనాలు గొట్టమేకల యొక్క తొలిచూలు పిల్లలను ఎలా సరైన విధానంలో ఉపయోగించుకోవాలి మరియు ఉపయోగించుకోకూడదు అనే దానిని గురించి తెలుపుతున్నది. ఇది నిర్గ. 13:2 కు తిరిగి వెనుకకు వెళ్ళుతున్నది, ఇక్కడ ఇది ఐగుప్తు మరియు గోషెనులో రక్తపు గుర్తులు లేని ద్వారములకు సంహారపు దూత తెగులు వెళ్ళి మానవాళి ప్రధమ ఫలాన్ని చంపివేయడాన్ని సూచించింది. ఇది దేవుని యాజమాన్య అధికారాన్ని ఒక సాధ్యక విధానంలో తెలియజేయడమై ఉంది (చూ. నిర్గ. 13:2; లేవీ. 2:14-16).

15:19 "నీ గోవులలో నేమి నీ గొట్ట మేకలలోనేమి తొలి చూలు ప్రతి మగదానిని నీ దేవుడైన యెహోవాకు ప్రతిష్ఠింపవలెను" నిర్గమకాండము 13వ. అధ్యాయం మనకు బైబిలు సంబంధిత మూలాన్ని ఇస్తున్నది, అలాగే సంఖ్య. 18:15-16 కూడా చూడుము. ఇది లేవీయులకు ఒక ఆదాయ మార్గంగా మారింది.

15:20 ఇది 12:17-18 వచనాలకు తిరిగి వెళ్ళుతున్నది. 12:5 లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము.

15:21 “దానిలో . . . మరి ఏ లోపమైనను ఉండినయెడల నీ దేవుడైన యెహోవాకు దాని అర్పింపకూడదు” జంతువుకు ఎలాంటి లోపము (మచ్చ) అది., గ్రుడ్డితనము, పాలిపోయిన రంగు, వ్యాధి, కుంటితనము, అంగలోపము, మొ. ఉన్న యెడల బలియర్పించకూడదు, కాని ఒక స్థానిక పరిస్థితులలో కుటుంబము మరియు స్నేహితులతో కలిసి దానిని తినవచ్చును (చూ. 12:15-16).

15:22

- NASB “పవిత్రాపవిత్ర సమానులు బహుశా దానిని తినవచ్చును”
 NKJV “పవిత్రాపవిత్ర రకమైన వ్యక్తులు బహుశా దానిని తినవచ్చును”
 NRSV “పవిత్రమైనవి మరియు అపవిత్రమైన వంటివి”
 TEV “మీరందరూ, ఆచారపరంగా పవిత్రమైనా అపవిత్రమైనా వాటిని తినవచ్చును”
 NJB “పవిత్రమైన మరియు అపవిత్రమైనవి”

హెబ్రీలో ఇది ఈ కింది వాటిని సూచింపవచ్చు:

1. ఎవరైతే దీనిని తింటారో
2. తినగలిగింది

#1 సరైనదిగా ఉంది (LXX).

15:23 “వాటి రక్తమును మాత్రము నీవు తినకూడదు” రక్తము ప్రాణమునకు చిహ్నము, ప్రాణము దేవునికి సంబంధించినది (చూ. ఆది. 9:4-6; లేవీ. 1:17; 7:26-27; 17:10-16; 19:26; ద్వితీ. 12:16, 23-25; 1 సమూ. 14:32-34). మునుపు వాక్యాలలో ఇవ్వబడిన గుర్తులు స్పష్టమైతే మీద, ప్రాముఖ్యంగా జీవరాసులు మీద దేవుని అధికారాన్ని తెలియజేస్తున్నాయి.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. ఎక్కడైనా సబ్బాతుసంబంధిత సంవత్సరం ఎప్పుడైనా ఆచరించినట్లు చారిత్రకంగా ఆధారాలు ఉన్నాయి?
2. 15వ. అధ్యాయంలోని ఈ ఆజ్ఞలకు ఉన్న ప్రధాన ఉద్దేశమేమిటి?
3. “హెబ్రీయుడు” అనే పదం ఎక్కడ నుండి పుట్టి ఉండచ్చు?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 16

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
పస్కా పునఃపరిశీలన	ఒక పండుగ కాలండర్	పస్కా పండుగ	విందులు: పస్కా మరియు పులియని రొట్టెల పండుగలు
16:1-8	16:1-8	16:1-4 16:5-8	16:1-8
వారపు విందుల పునఃపరిశీలన		కోతకాలపు పండుగలు	ఇతర విందులు
16:9-12	16:9-12	16:9-12	16:9-12
గుడారపు విందుల పునఃపరిశీలన		పర్ణశాలల పండుగలు	
16:13-17	16:13-15 16:16-17	16:13-15 16:16-17	16:13-15 16:16-17
న్యాయము నిర్వహింపబడాలి (16:18-17:13)	న్యాయము మరియు మతముతో వ్యవహరించే ఆజ్ఞలు (16:18-17:20)	న్యాయ నిర్వహణ (16:18-17:13)	న్యాయాధిపతులు
16:18-20	16:18-20	16:18-20	16:18-20
16:21-17:1	16:21-17:1	16:21-17:1	ఆరాధనలో దుర్బాషలు (16:21-17:7) 16:21-17:1

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు ధైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్

3. మూడవ పేరార్థాప్,

4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 16:1-8

¹అబీబు నెలను ఆచరించి నీ దేవుడైన యెహోవాకు పస్కాపండుగ జరిగింపవలెను. ఏలయనగా అబీబునెలలో రాత్రివేళ నీ దేవుడైన యెహోవా ఐగుప్తులో నుండి నిన్ను రప్పించెను. ²యెహోవా తన నామమును స్థాపించుటకై ఏర్పరచుకొను స్థలములోనె నీ దేవుడైన యెహోవాకు పస్కాను ఆచరించి, గొట్ట మేకలలో గాని గోవులలోగాని బలి అర్పింపవలెను. ³పస్కా పండు గలో పొంగినదేనినైనను తినకూడదు. నీవు త్వరపడి ఐగుప్తుదేశములోనుండి వచ్చితివి గదా. నీవు ఐగుప్తు దేశ ములోనుండి వచ్చిన దినమును నీ జీవితములన్నిటిలో జ్ఞాపకము చేసికొనునట్లు, బాధను స్మరణకుతెచ్చు పొంగని ఆహారమును ఏడు దినములు తినవలెను. ⁴నీ ప్రాంతము లన్నిటిలో ఏడు దినములు పొంగినదేనినైనను కనబడకూడదు. మరియు నీవు మొదటి తేదీ సాయంకాలమున వధించిన దాని మాంసములో కొంచెమైనను ఉదయమువరకు మిగిలి యుండ కూడదు. ⁵నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చుచున్న పురములలో దేనియందైనను పస్కా పశువును వధింప కూడదు. ⁶నీ దేవుడైన యెహోవా తన నామమును స్థాపించుటకై ఏర్పరచుకొను స్థలములోనె నీవు ఐగుప్తులోనుండి బయలుదేరి వచ్చినవేళను, అనగా సూర్యుడు అస్తమించు సాయంకాలమున పస్కా పశువును వధించి ⁷నీ దేవుడైన యెహోవా ఏర్పరచుకొను స్థలమున దానిని కాల్చి భుజించి, ఉదయమున తిరిగి నీ గుడారములకు వెళ్లవలెను. ఆరు దినములు నీవు పొంగని రొట్టెలు తిన వలెను. ⁸ఏడవ దినము నీ దేవుడైన యెహోవాకు వ్రత దినము, అందులో నీవు జీవనోపాధియైన యేపనియు చేయ కూడదు.

16:1 "ఆచరించి" ఇది (BDB 1036, KB 1581, *Qal* భావరూపక సంపూర్ణము) ద్వితీయోపదేశ కాండములో ఎన్ని సార్లు వచ్చిందంటే - 73 సార్లు! ఈ అధ్యాయం 5వ. అధ్యాయంలోని పది ఆజ్ఞలు వలె అదే హెబ్రీ శైలిలో వ్రాయబడింది.

▣ "నెల" ఇది "నెలపొడుపు" (BDB 294 I) వచ్చిన మూలపదం నుండి వచ్చింది. 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశము: ప్రాచీన తూర్పు సమీప ప్రాంతము చూడుము.

▣ "అబీబు" ఈ పదానికి అర్థము "క్రొత్త పంట" (BDB 1), మొదట కోసిన బాల్లీ కట్టలను తెలియజేస్తున్నది. ఇది మార్చి-ఏప్రిల్ కాలము కొరకు కనానీయుల గుర్తింపుగా ఇది ఉంది. ఆ తరువాత బబులోనీయుల పదం *Nisan* వ్రాయబడిన తరువాత ఈ పదమే ఈ కాలానికి ఉపయోగింపబడింది. నిర్గ. 12:2,6 సహజంగా ఇక్కడ ఉపయోగించిన కాలాలకు నిర్ణీత తారీఖులను ఇచ్చింది.

▣ "జరిగింపవలెను" ఈ సర్వసామాన్య క్రియాపదం, "జరిగించు" "చేయు" (BDB 793, KB 1581) 16వ. అధ్యాయంలో అనేక సార్లు ఉపయోగింపబడి, అనేక విధాలుగా తర్జుమా చేయబడింది:

1. "జరిగించు", 1, 10,13 వచనాలు
2. "వలెను," 8వ. వ.
3. "జరిగించుటకు జాగ్రత్త పడవలెను," 12వ. వ.
4. "చేయ. . .కూడదు," 21వ. వ.

ప్రత్యేక అంశము: పస్కాపండుగ

I. ప్రారంభవాఖ్య

- A. ఐగుప్తీయులకు దేవుని యొక్క న్యాయశిక్ష మరియు ఇశ్రాయేలీయుల విడుదల యెహోవా యొక్క ప్రేమకు ఒక గీటురాయిగాను మరియు ఇశ్రాయేలీయులను ఒక దేశముగాను ఏర్పాటుచేయడముగా ఉంది (అది., ప్రత్యే. ప్రవక్తలకు)
- B. నిర్గమము ఆది. 15:12-21 లోని అబ్రహాముకు దేవుని యొక్క వాగ్దానాలు ప్రత్యేక నెరవేర్చుగా ఉంది. నిర్గమము పస్కా ఒక సరిసమాప్తి.
- C. ఇది ఒక చివరి, సర్వవ్యాప్తక (బౌగోళికంగా, అది., ఐగుప్తు మరియు గోషను) గా ఉండి మోషే ద్వారా ఐగుప్తుకు యెహోవా పంపిన పది తెగుల ధ్వంసముగా (మానవాళి ప్రధమ సంతానం మరియు పశువులు చంపబడడం) ఉంది.

II. పదము దానికి అదే (BDB 820, KB 947)

- A. నామవాచకం యొక్క అర్థము సరిగా తెలియదు
 - 1. "తెగులు"కు జతచేయబడడం, తద్వారా "పిడిగుద్దు గుద్దడం" (అది., నిర్గ. 11:1); యెహోవా దూత మానవుల మరియు పశువుల ప్రధమ ఫలాన్ని కొట్టింది.
- B. క్రియాపదం యొక్క అర్థం
 - 1. "కుంటుటకు" లేక "కుంటుకొని నడుచుటకు" (చూ. 2 సమూ. 4:4), "గుర్తు వేసిన గృహాలను దాటుకొని వెళ్ళుట" అనే భావంతో ఉపయోగింపబడింది (అది., నిర్గ. 12:13,23,27, BDB 619, బాగా నానుడులో ఉన్న శబ్దార్థము)
 - 2. "నాట్యమాడుటకు" (చూ. 1 రాజులు 18:21)
 - 3. అకాడియన్ - "శాంతపరచుటకు"
 - 4. ఐగుప్తీయులు - "కొట్టుటకు"
 - 5. యెషయా 31:5 లోని సమాంతర క్రియాపదాలు, "దానిని కాపాడుటకు నిలుచుండుట" (చూ. నిర్గ. 12:13 యొక్క REB)
 - 6. హెబ్రీ పాసా నుండి గ్రీకు *paschō*, "శ్రమపడుటకు" మధ్య ఆది క్రైస్తవుల శబ్దవిన్యాసము
- C. అవకాశమున్న చారిత్రక పూర్వప్రమాణాలు
 - 1. క్రొత్త సంవత్సరానికి గొట్టెల కాపరి బలియర్పణము
 - 2. వసంతకాలపు వైదానంలోనికి గుడారాలను కదిలించే సమయంలో అరబ్బుల బలియర్పణ మరియు సామూహిక భోజనము
 - 3. దేశదిమ్మరులు చెడును తీసివేయడానికి ఇచ్చే బలియర్పణలు
- D. ఇది కష్టమైన పదం అని చెప్పడానికి కారణం కేవలం ఈ పదము యొక్క అర్థాన్ని అర్థం చేసికోవడానికి బట్టి మాత్రమే కాదు కాని దీని మూలము కూడా కారణం. ఎందుకంటే దీని మూలానికి ఇతర ప్రాచీన ఆచారసాంప్రదాయాలలో పస్కా అనేక వివిధ ఆకృతులలో కనిపిస్తుంది.
 - 1. వసంతకాలం
 - 2. నామవాచకం యొక్క శబ్దార్థము తెలియదు
 - 3. రాత్రి కాపుదలకు సంబంధించినది
 - 4. రక్తము కొరకు ఉపయోగం

5. దూతలు/దయ్యాల ఊహాభావం
6. ప్రత్యేక భోజనం
7. వ్యవసాయక విషయాలు (పులియని రొట్టె)
8. యాజకులు లేరు, పీఠాలు లేవు, స్థానిక గురి

III. సంఘటన

- A. నిర్గ. 11:12లో సంఘటనే ప్రత్యక్షంగా నమోదుచేయబడింది.
- B. నిర్గమకాండము 12 లో సంవత్సరాంతపు విందు చెప్పబడింది, ఇది ఎనిమిది దినముల ఉత్సవం పులియని రొట్టెల విందుతో కలిపి చెప్పబడింది.
 1. మొదట ఇది ఒక స్థానిక విందుగా ఉండేది, చూ. నిర్గ. 12:21-23; ద్వితీ. 16:5 (చూ. సంఖ్యాకాండము 9)
 - a. యాజకుడు ఉండడు
 - b. ఒక ప్రత్యేక బలిపీఠము ఉండదు
 - c. రక్తము ఒక ప్రత్యేకంగా ఉపయోగింపబడింది
 2. గర్భగుడిలో ఇది ఒక సంఘటనగా మారింది
 3. ఈ స్థానిక బలయర్పణ మిశ్రమము (అది., మరణదూత దాటుకొని పోవడం గొట్టెపిల్ల యొక్క రక్తానికి గుర్తుగా ఉంచబడింది) మరియు ప్రధాన మందిరం వద్ద కోతకాల విందు అబీలు లేక నిసాను 14 మరియు 15-21 యొక్క దగ్గరి ముందు తారీఖుల ద్వారా పూర్తిగావించబడ్డాయి
- C. నిర్గమకాండము 13 లో మానవాళి యొక్క మరియు పశువుల తోలిచూలు సంతానాలకు మరియు వారి విమోచనము యొక్క యాజమాన్యత చిహ్నము వివరించబడింది

IV. దీని అనుచరణ యొక్క చారిత్రాత్మక వృత్తాంతాలు

- A. మొదటి పస్కాండుగ ఐగుప్తులో జరిగించబడింది, నిర్గమకాండము 12
- B. హోరేబు/సీనాయి పర్వతాల దగ్గర, సంఖ్యాకాండము 9
- C. మొదటి పస్కా కనానులో జరిగించబడింది (గిల్గాలు), యెహో. 5:10-12
- D. దేవాలయాన్ని నోలోమాను రాజు ప్రతిష్ఠించినప్పుడు, 1 రాజులు 9:25 మరియు 2 దిన. 8:12 (బహుశా, కాని స్పష్టంగా చెప్పబడలేదు)
- E. హిబ్జియా పరిపాలన కాలంలో ఒకటి జరిగింది, 2 దినవృత్తాంతములు 30
- F. యోషీయా సంస్కరణ సమయంలో ఒకటి జరిగింది, 2 రాజులు 23:21-23; 2 దిన. 35:1-18
- G. 2 రాజులు 23:22 మరియు 2 దిన. 35:18 లలో ఈ సంవత్సరాంతపు విందును ఆచరించుటను నిర్లక్ష్యం చేయుటను గమనించండి

V. ప్రాముఖ్యత

- A. ఆవశ్యకంగా ఆచరించవలసిన మూడు సంవత్సరాంతపు విందు దినాలలో ఇది ఒకటిగా ఉంది (చూ. నిర్గ. 23:14-17; 34:22-24; ద్వితీ. 16:16):
 1. పస్కా/పులియని రొట్టెల పండుగ
 2. వారాంతపు విందులు
 3. గుడారపు విందులు

- B. ద్వితీయోపదేశ కాండములో మోషే ఇది ప్రధాన మందిరంలో ఆచరించాలని సూచాయిగా చెప్పాడు (ఇతర రెండు విందుల వలె).
- C. యేసు రొట్టె మరియు ద్రాక్షరసము యొక్క సాదృశ్యంలో క్రొత్త నిబంధనను బయలుపరచడానికి సంవత్సరాంతపు పస్కా విందు యొక్క సందర్భాన్ని ఉపయోగించుకొన్నాడు
1. సహవాస బోజనం
 2. విమోచన బలియర్పణ
 3. తదుపర తరాలకు వెళ్ళుతున్న ప్రాముఖ్యము

Copyright © 2014 Bible Lessons International

□ **“రాత్రివేళ”** సంహారక దూత రాత్రి వేళ దాటి వెళ్ళుతున్నప్పుడు (BDB 538), ఫరో **“ఇప్పుడు వెళ్ళండి”** అని అన్నాడు (చూ. నిర్గ. 12:31-33). ఇశ్రాయేలీయులు వెంటనే వదిలి వెళ్ళారు.

16:2 “గొత్త మేకలలో గాని లేక గోవులలో గాని” నిర్గ. 12:5 ను 2 దిన. 30:24; 35:7 తో పోల్చి చూడండి, ఇది అన్ని సాధుజంతువల శ్రేణిల నుండి గొత్త లేక మేకల బలియర్పణకు దారి తీసింది.

□ **“యెహోవా తన నామమును స్థాపించుటకై ఏర్పరచుకొను స్థలములోనే”** ఐగుప్టులో ఇది కుటుంబ ఆరాధన; ద్వితీయోపదేశ కాండములో ఇది ప్రధాన మందిర ఆరాధనకు కేటాయింపబడింది (చూ. 12:5,11,13,14,18,21,26; 14:23,25; 15:20; 16:2,6,7,11,15,16; 17:8,10; 18:6; 23:16; 26:2; 31:11).

16:3 “పొంగని ఆహారం” ఇశ్రాయేలీయులు ఉదయాన్నే రొట్టె వచ్చేంతరవకు వేచి ఉండలేదు. ఈ నిర్గమ రాత్రి యొక్క వివరణ నిర్గమము యొక్క పస్కా ఒక వ్యవసాయిక విందుతో కలపబడి ఆచరించుటకు అవకాశమిచ్చింది (చూ. నిర్గ. 12:15-20; 23:14-17; 34:18).

పులియుట, బలియర్పణలలో క్రమంగా ఉపయోగించే వస్తువులు (చూ. లేవీ. 7:13; 23:17), పాపము మరియు తిరుగుబాటుకు ఒక గుర్తుగా మారింది. పులియబెట్టుట ఈ సాదృశ్య విందులో ఒక్కొక్క వ్యక్తి యొక్క జీవితాన్ని యెహోవా మీద తిరుగుబాటు లేక అవిదేయతలను పరీక్షించడానికి ఇశ్రాయేలీయులకు ఒక అవకాశముగా దృష్టించబడింది. ప్రాయశ్చిత్త దినము (లేవీయులకు 6) ఒక జాతీయ స్థాయిలో పనిచేస్తుండగా, పులియన రొట్టెల విందు వ్యక్తి లేక కుటుంబ స్థాయిలో పనిచేస్తున్నది.

ఈ సంవత్సరాంతపు ఆవశ్యక విందు పస్కావిందుతో కలపబడి అంతకుమునుపు తన జనుల మనస్సులు మరియు హృదయాలకు కలుగునట్లుగా యెహోవా యొక్క కృపా విమోచనను కలిగించింది. కృప మరియు వాగ్దానం ఐగుప్టు నుండి విడుదల కలుగజేయగా, కాలం గడిచే కొద్ది వారి రక్షణ కొరకు ఆయన మారని స్వభావ లక్షణాల మీద ఆధారపడింది (చూ. 4:9).

□ **“బాధను స్మరణకు తెచ్చు పొంగని ఆహారము”** నిర్గ. 12:8 చూడుము.

□ **“(నీవు త్వరపడి ఐగుప్తుదేశములోనుండి వచ్చితివి గదా”** ఫరో విన్నపము మేరకు యూదులు త్వరగా బయలుదేరి వచ్చారు (చూ. నిర్గ. 12:31-33).

□ **“నీవు ఐగుప్తు దేశ ము... జ్ఞాపకము చేసికొనునట్లు”** పస్కాకు చరిత్రపరమైన మరియు సిద్ధాంతపరమైన గుర్తింపు ఉంది. ఐగుప్టులో పస్కా ఒక కుటుంబానికి సంబంధించని అనుభవం; ద్వితీయోపదేశ కాండములో ఇది రాబోవు ప్రధాన మందిర ఆరాధనకు ఒక సాదృశ్యము;

యేసు కాలంలో ఇది రెండింటి యొక్క మిశ్రమముగా మారింది (కొంతభాగం దేవాలయం కొంతభాగం గృహము లేక తీర్థయాత్రికులు యెరూషలేములో ఎవరి ఇంటిలో బసచేస్తారో అక్కడ).

16:4 గుర్తించుకోండి, ఎక్కువభాగం మోషే నిర్ణయము యొక్క సంతానానికి చెప్పుతున్నాడు. ఈ వచనం దేవుని శక్తి మరియు సన్నిధిని అనుభవించి కూడా తిరిగుబడి, అరణ్యములోనే మరణించిన మొదటి తరము యొక్క స్థానంలో ప్రతి తరము తమును తాము భావించుకోవాలని తెలియజేస్తున్నది. ప్రతి వార్షిక విందులు యెహోవా యొక్క సన్నిధి మరియు అనుగ్రహాల మీద మరింత ఎక్కువుగా ఆధారపడడానికి సహాయబడ్డాయి. ఆయన వారిక కొరకు వారితో వారి పితరులతో ఉండినట్లు ఉండినాడు.

16:5 "మీ పురములలో దేనియందైనను" దీని అక్షరాక్షర అర్థం "ద్వారములు" (BDB 1044, చూ. 12:15,17,21), కాబట్టి ఇశ్రాయేలీయులు కనానును జయించిన తరువాతి కాలాన్ని సూచిస్తున్నది (చూ. 18వ. వచనం).

16:6 "సూర్యుడు అస్తమించు సాయంకాలమున" ఇశ్రాయేలీయులకు ఇది ఒక క్రొత్త దిన ప్రారంభముగా ఉంది (చూ. ఆదికాండము 1, చూ. నిర్గ. 12:6).

16:7 "నీవు దానిని కాల్చి, భుజించి" హెబ్రీలో ఇది "ఉడికించి" లేక "వండి" (BDB 143, KB 164, *Piel* సంపుర్ణము) అనే అర్థాన్ని ఇవ్వగలదు, కాని నిర్గ. 12:8-9ని బట్టి దీని అర్థము "వండుట".

▣ "తిరిగి నీ గుడారములకు వెళ్ళవలెను" దీనికి ఈ అర్థాలు కలవు: (1) అరణ్యసంచార వాతావరణం (లేక కనీసం మోయాబు మైదానాల మీదుగా); (2) ఈ ఏడు విందు దినాల కాలంలో తీర్థయాత్రికులు యెరూషలేమునకు వెళ్ళి గుడారాలలో ఉండడం; లేక (3) ఇది జాతీయంగా ఉండి "తిరిగి మీ ఇండ్లకు వెళ్ళుట" అనే అర్థాన్ని ఇవ్వచ్చు.

16:8 "నీ దేవుడైన యెహోవాకు ప్రతి దినము" పండుగ ఒక సమాహిత ఆరాధన వాతావరణంతో ముగింపబడింది (చూ. నిర్గ. 12:16, "ఒక పరిశుద్ధ కూడిక"). ప్రధాన మందిరపు ఉద్దేశాలలో ఒకటి సమాహిత గుర్తింపు మరియు సమాజాభివృద్ధిని కలిగించడముగా ఉంది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 16:9-12

⁹ఏడు వారములను నీవు లెక్కింపవలెను. పంట చేని పైని కొడవలి మొదట వేసినది మొదలుకొని యేడు వార ములను లెక్కించి ¹⁰నీ దేవుడైన యెహోవాకు వారముల పండుగ ఆచరించుటకై నీ చేతనైనంత స్వచ్ఛార్పణమును సిద్ధపరచవలెను. నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను ఆశీర్వ దించినకొలది దాని నియ్యవలెను. ¹¹అప్పుడు నీవును నీ కుమారుడును నీ కుమార్తెయును నీ దాసుడును నీ దాసి యును నీ గ్రామములలోనున్న లోపీయులును నీ మధ్య నున్న పరదేశులును తలదండ్రులు లేనివారును విధవ రాండ్రును నీ దేవుడైన యెహోవా తన నామమును స్థాపించుటకై ఏర్పరచుకొను స్థలమున నీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని సంతోషింపవలెను. ¹²నీవు ఐగుప్తులో దాసుడవై యుండిన సంగతిని జ్ఞాపకముచేసికొని, యీ కట్టడలను ఆచరించి జరుపుకొనవలెను.

16:10 "ఇది ఇలా కూడా పిలువబడింది (1) నిర్గ. 23:16 లో కోతపండుగ మరియు (2) సంఖ్యా. 28:26 లో ప్రథమఫలముల పండుగ. ఆ తరువాత ఇది పెంతుకోస్తు పండుగగా మారింది (రబ్బీపరంగా సీనాయి పర్వతము మీద ఆజ్ఞలు ఇచ్చుటకు జతచేయబడింది) దీని అర్థము "యాబది దినములు". ఇది మే-జూన్ కోతపండుగగా లేక గోధుమపంట కోతకాలముగా ఉండేది. *Ba'al* కాదు, అనుగ్రహించువాడు యెహోవాయే!

□ “స్వచ్ఛార్వణములు” ఇది యెహోవా ఒక్కొక్కరిని ఆశీర్వదించిన పరిమాణము కొద్ది ఆయనకు ఇవ్వడానికి అవకాశమిస్తున్నది (చూ. 17వ. వ). ఇది ఇవ్వడానికి విశ్వవ్యాప్తక సూత్రముగా ఉంది (చూ. 2 కొరింథీయులకు 8-9).

16:11 ఇశ్రాయేలీయులకు యెహోవా చేసిన గత కార్యాలను మరియు అక్కరలో ఉన్న వారికి తన ప్రత్యేక శ్రద్ధాసక్తులును ప్రతి ఒక్కరు తెలుసుకోవాలని ఆయన ఆశిస్తున్నాడు (చూ. 14వ.వ; 12:12,18,19; 14:27,29; 26:11-13).

16:12 “మీరు జ్ఞాపకము చేసికొని” వారముల పండుగను (వ్యవసాయక కోత) ఆచరించడానికి సిద్ధాంతపరమైన కారణం ఏమిటంటే ఐగుప్టులో ఇశ్రాయేలీయుల బానిసత్వ అనుభవమే.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 16:13-15

³నీ కళ్లములోనుండి ధాన్యమును నీ తొట్టిలోనుండి రసమును సమకూర్చినప్పుడు పర్ణశాలల పండుగను ఏడు దినములు ఆచరింపవలెను. ¹⁴ఈ పండుగలో నీవును నీ కుమారుడును నీ కుమార్తెయును నీ దాసుడును నీ దాసి యును నీ గ్రామములలోనున్న లేవీయులును పరదేశులును తలిదండ్రులు లేనివారును విధవరాండ్రును సంతోషింపవలెను. ¹⁵నీ దేవుడైన యెహోవా నీ రాబడి అంతటిలోను నీ చేతిపనులన్నిటిలోను నిన్ను ఆశీర్వదించును గనుక యెహోవా ఏర్పరచుకొను స్థలమును నీ దేవుడైన యెహోవాకు ఏడుదినములు పండుగ చేయవలెను. నీవు నిశ్చయముగా సంతోషింపవలెను.

16:13 “పర్ణశాలల పండుగ” పర్ణశాలల పండుగ ఆకురాలు కాలంలో మరియు కోతకాలంలో వస్తుంది (చూ. నిర్గ. 23:16; 34:22; లేవీ. 23:33-43).

“పర్ణశాలల”కు పూర్వపరం ఈ క్రింది ఇశ్రాయేలీయుల అనుభవాన్ని ప్రతిబింబిస్తున్నదని చెప్పబడింది:

1. ఐగుప్టులోని వ్యవసాయక జీవితం, ఇక్కడ కోతకాలంలో పొలాలలో గుడారాలు వేసికొనేవారు
2. నిర్ణయము మరియు అరణ్యసంచార కాలంలో తాత్కాలిక ఇళ్లలో నివాసముండడము (అది, గుడారాలలో)
3. తీర్థయాత్రికులు ప్రధాన మందిరాలలో నివాసముండడానికి వేయబడిన తాత్కాలిక ఆశమాలు (తక్కువ అవకాశముంది).

16:15 వారు ఆనందించులాగును తన ప్రజలను ఆశీర్వదించాలని యెహోవా ఆశిస్తాడు (BDB 970, KB 1333, *Qal* సంపూర్ణము) వ్యక్తిగతంగా, ఒక కుటుంబంగా, మరియు దేవుని ప్రజలుగా (చూ. 12:7,12,18; 14:26; 16:11,14; 26:11; 27:7).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 16:16-17

¹⁶ ఏటికి మూడు మారులు, అనగా పొంగని రొట్టెలపండుగలోను వారములపండుగలోను పర్ణశాలల పండుగలోను నీ దేవుడైన యెహోవా ఏర్పరచుకొను స్థలమును నీ మగవారందరు ఆయన సన్నిధిని కనబడవలెను. ¹⁷ వారు వట్టిచేతులతో యెహోవా సన్నిధిని కనబడక, నీ దేవుడైన యెహోవా నీ కనుగ్రహించిన దీవెన చొప్పున ప్రతి వాడును తన శక్తికొలది యియ్యవలెను.

16:16 “ఏటికి మూడు మారులు. . .నీ మగవారందరు ఆయన సన్నిధిని కనబడవలెను” 16 మరియు 17 వచనాలు ఉన్న అన్ని మూడు పండుగలకు వర్తింపజేసికొనే సంగ్రహ వాక్యమై ఉన్నాయి (చూ. నిర్గ. 23:14,17). గుర్తుంచుకోండి, భోజనాలు స్నేహము మరియు కుటుంబ సహవాస సమయాలలో ఉంటాయి. ఈ విందులు ఇశ్రాయేలీయులకు ఈ కింది వాటి కొరకు ఉంచబడ్డాయి:

1. జాతి సమఖ్యైతను పెంపొందించుకొనడానికి
2. క్రొత్త తరాలకు దేవుని కృపాకార్యాలను బోధించుటకు
3. పేదలు మరియు దిక్కులేనివారిని సహాయము చేయుటకు

4. ఇశ్రాయేలీయులకు దేవుని యొక్క దయాళత్వము మరియు ఆయన నిబంధన వాగ్దానాలు/దీవెనల యందు ఆనందించడము అయితే మగవారే ఎందుకు? ఇది స్త్రీలు విధేయించి మౌనంగా ఉండాలనే విషయాన్ని ప్రతిబింబిస్తున్నదా? ఖచ్చితంగా ప్రాచీన తూర్పు సమీప ప్రాంతాలు సమసమాజాలు కావు, కాని ఇశ్రాయేలీయులలో స్త్రీలు గౌరవింపబడేవారు (అది., సామెతలు 31).

ఇక్కడ రెండు మంచి సాధ్యలున్నాయని నేను భావిస్తున్నాను:

1. స్త్రీలు, ప్రత్యేకించి పురుషులు ఇంటి దగ్గర లేనప్పుడు అశ్వవర్ధనం మరియు వ్యవసాయ పనులు చూచుకోడానికి ఇంటి దగ్గర ఉండవలసి వచ్చేది
2. కనానీయుల సంతాన సాఫల్య పూజలకు భిన్నంగా ఇశ్రాయేలీయుల ఆరాదనలో పురుషుల కార్యాలు గుర్తింపతగినవి, ఇందులో స్త్రీలు కూడా పాల్గొనేవారు

ఈ మూడు వార్షిక తీర్థయాత్ర పండుగల మీద మంచి క్లుప్తతర్కణ కొరకు Roland de Vaux, *Ancient Israel* (ఏంస్వీయంట్ ఇశ్రాయేల్), వా. 2, 484-502 పేజులు చూడుము.

▣ "పండుగ" ఈ హెబ్రీ పదం (BDB 290, KB 290), క్రియ మరియు నామవాచకం రెండూ కూడా, ప్రధాన మందిరంలో జరిగే మూడు వార్షిక ఆరాదన దినాలలో ఒక దానిని సూచిస్తున్నాయి. దీనిని "తీర్థయాత్రకుల-పండుగ" అని పిలువవచ్చు.

16:17 "తన శక్తి కొలది ఇయ్యవలెను" ఇది సాధారణ ఇవ్వడమనే సూత్రాన్ని సూచిస్తున్నది-ప్రతి ఒక్కడూ వాని వాని సామర్థ్యము చొప్పున ఇవ్వాలి (చూ. 10వ. వ.; 2 కొరింథీయులకు 8-9).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 16:18-20

¹⁸ నీ దేవుడైన యెహోవా నీ కిచ్చుచున్న నీ గ్రామము లన్నిటను నీ గోత్రములకు న్యాయాధిపతులను నాయ కులను నీవు ఏర్పరచుకొనవలెను. వారు న్యాయమును బట్టి జనులకు తీర్పు తీర్చవలెను. ¹⁹ నీవు న్యాయము తప్పి తీర్పు తీర్చకూడదు; పక్షపాతము చేయకూడదు; లంచము పుచ్చుకొనకూడదు. ఏలయనగా లంచము జ్ఞానుల కన్ను లకు గుడ్డితనము కలుగజేయును నీతి మంతుల మాటలకు అపార్థము పుట్టించును. ²⁰ నీవు జీవించి నీ దేవుడైన యెహోవా నీ కిచ్చుచున్న దేశమును స్వాధీనపరచుకొనునట్లు కేవలము న్యాయమునే అనుసరించి నడుచుకొన వలెను.

16:18-20 ఇది 18వ. అధ్యాయంలో కలిసి వెళ్ళుతున్న ఒక ప్రత్యేక భాగం. ఇది పౌర నాయకత్వం కొరకు ఇవ్వబడిన మార్గదర్శకాలతో వ్యవహరిస్తున్నది (తెగల న్యాయాధిపతులు, లేవీయ న్యాయాధిపతులు, రాజులు, యాజకులు, ప్రవక్తలు).

16:18 "నీ గ్రామములన్నిటను నీ గోత్రములకు న్యాయాధిపతులను నాయ కులను నీవు ఏర్పరచుకొనవలెను" వీరు ద్వారముల యందు ఉండే స్థానిక పెద్దల వంటి వారే (ఉదా. 21:19; 22:15; ఆమోసు 5:10,12,15). మోషే ప్రధాన న్యాయాధిపతి, అయితే ఆయన సహాయం కొరకు కొంత మందిని నియమించుకొన్నాడు (చూ. ద్వితీ. 1:9-18; నిగ్గ. 18:13-27).

16:19 "నీవు...కూడదు" ఈ వచనాలు న్యాయాధిపతులకు, మోషే సహాయకులకు మూడు మార్గదర్శకాలను ఇస్తున్నది:

1. నీవు న్యాయము తప్పి తూర్పు తీర్చకూడదు (BDB 639, KB 692, *Hiphil* అసంపూర్ణము, చూ. నిగ్గ. 23:6; 27:19; ద్వితీ. 16:19; 24:17; 27:19)
2. పక్షపాతము చేయకూడదు (BDB 647, KB 699, *Hiphil* అసంపూర్ణము, హెబ్రీ అక్షరాక్షర అర్థం "నీవు ముఖము చూడకూడదు").
3. నీవు లంచము పుచ్చుకొన కూడదు (BDB 542, KB 534, *Qal* అసంపూర్ణము, చూ. ద్వితీ. 27:25).

□ “లంచము” లంచము రెండు విషయాలను చేస్తుంది:

1. “జ్ఞానుల కన్నులకు గుడ్డితనము కలుగజేయును” - BDB 734, KB 802, *Piel* సంపూర్ణము, చూ. నిర్గ. 23:8; ఇది సాదృశ్యంగా డబ్బు యొక్క బలం
2. “నీతిమంతుల మాటలకు అపార్థము (అక్షరాక్షర అర్థం ‘మెలిక’ పుట్టించును” - BDB 701, KB 758, *Piel* అసంపూర్ణము, చూ. నిర్గ. 23:8; “న్యాయము” లేక “నీతి” అనేవి “కొలబడ్డ” లేక “చక్కటి అంచు” అనే పదాలనుండి వచ్చింది, గుర్తుంచుకోండి (1:16 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి). బైబిలులోని పాపమునకు ఉపయోగింపబడిన అనేక పదాలు ఈ భావము మీద ఉన్న పదవిన్యాసాలే.

16:20 “న్యాయము” 20వ. వచనంలోని “న్యాయము” మరియు 18వ. వచనంలోని “నీతి” అనే పదాలు ఒకే హెబ్రీ మూలపదం నుండి వచ్చాయి, ఇవి రెండు కూడా ప్రామాణికమును గురించి మాట్లాడుతున్నాయి. ఒక న్యాయాధిపతి దేవుడు బయలుపరచిన తన చిత్త ప్రమాణికాన్ని బట్టి తీర్పు తీర్చుతాడు (“న్యాయము, మరియు కేవలం న్యాయం”). నాయకులు (స్థానిక మరియు యాజక న్యాయాధిపతులు) కనికరానికి ఉదాహరణలు, అయినప్పటికీ యెహోవా యొక్క న్యాయమై ఉన్నారు (చూ. నిర్గ. 23:6-8).

□ “అనుసరించి నడుచుకొనవలెను” ఈ క్రియాపదం (BDB 922, KB 1191, *Qal* అసంపూర్ణకం) ద్వితీ. 11:4; 19:6 లలో అక్షరాక్షర అర్థంతో ఉపయోగింపబడింది అయితే ఇక్కడ ఇది ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క న్యాయవ్యవస్థకు క సాదృశ్యముగా ఉపయోగింపబడింది. ఇతర సాదృశ్య ఉపయోగాలు కీర్త. 34:14; సామె. 21:21; యెషయా 51:5; మరియు హోషీయా 6:3 లో కనుగొనగలం.

□ “స్వాధీన పరచుకొనునట్లు” ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క దేశము స్వాధీనము మరియు యెహోవా యొక్క వాగ్దానాలు/దీవెలను షరతులుతో ఉన్నాయి (చూ. 4:1,25- 26,40; 5:16,29,33; 6:18; 8:1; 11:8-9,18-21; 16:20; 32:46-47).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 16:21-22

²¹నీ దేవుడైన యెహోవాకు నీవు కట్టు బలిపీఠము సమీపమున ఏవిధమైన వృక్షమును నాటకూడదు, దేవతా స్తంభమును ఏర్పరచకూడదు.

²²నీ దేవుడైన యెహోవా విగ్రహమును ద్వేషించువాడు గనుక నీవు ఏ స్తంభము నైన నిలువబెట్టకూడదు.

16:21 ద్వితీయాపదేశ కాండము 16:21, 22 మరియు 17:1 అన్ని కలిసి ఒకే పేరాగ్రాఫుగా ఉంది. ఈ పేరాగ్రాఫు సరైన బలియర్పణల విధానాలను తెలియజేస్తున్నది. కనానీయుల పూజల క్లుప్త వివరణల కొరకు Alfred J. Hoerth, *Archaeology and the Old Testament* (ఆర్కియాలజీ అండ్ ది ఓల్డ్ టెస్టమెంట్), 219-222 పేజీలు మరియు William Foxwell Albright, *Archaeology and the Religion of Israel* (ఆర్కియాలజీ అండ్ ది రెలీజియన్ ఆఫ్ ఇశ్రాయేల్), 67-92 పేజీలు చూడుము.

□ “నాటకూడదు, దేవతా స్తంభమును ఏర్పరచకూడదు” ఈ “గాడి” లేక దేవతా స్తంభము కనానీయుల ఎత్తబడిన పూజలలోని చెట్ల గాడి లేక రంధ్రాలను తెలియజేస్తున్నాయి, ఇక్కడ ఉన్న చెక్కిన స్థంభాలు లేక బ్రతికి ఉన్న చెట్లు మగ సాఫల్య దేవుళ్ళకు సహజీవన స్త్రీలను ప్రదర్శిస్తున్నాయి. ఇది సంతానసాఫల్య పూజలకు చిహ్నంగా ఉన్నాయి. 12:3 లోని నోట్ చూడుము.

16:22 “నీవు ఏ స్తంభము నైన నిలువబెట్టకూడదు” 12:3 లోని నోట్ చూడుము.

□ “దేవుడు... ద్వేషించును” 12:31 లోని నోట్ చూడుము.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. యెహోవాకు ఎందుకు మూడు వార్షిక సమావేశాలు అవసరమై ఉండినవి?
2. ఈ మూడు పండుగలు వ్యవసాయానికి సంబంధించినవిగా ఉండినవా? ఇది అప్పటికే ఆచరణలో ఉండి పండుగలను మోషే తీసికొని వాటి ఉద్దేశ్యాలను మార్చినట్లు తెలియజేస్తున్నదా?
3. ఈ పండుగలను జాబితా చేసి వివరించండి.
4. న్యాయాధిపతులకు ఇవ్వబడిన మూడు నియమానలను పట్టిక చేయండి.
 - a.
 - b.
 - c.
5. ఎలా 16:21-22 వచనాలు 17:1 వ. వచనానికి సంబంధం కలిగి ఉన్నాయి?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 17

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
న్యాయము నిర్వహింపబడాలి (16:18-17:13)	న్యాయము మురియు మతములో వ్యవహరించే ఆజ్ఞలు (16:18-17:20)	న్యాయ నిర్వహణ (16:18-17:13)	ఆరాధనలో దుర్బాషలు (16:21-17-7)
16:21-17:1 17:2-7	16:21-17:1 17:2-7	16:21-17:1 17:2-7	16:21-17:1 17:2-7
17:8-13 రాజుల పరిపాలనకు సూత్రాలు	17:8-13	17:8-13 ఒక రాజులకు సంబంధించిన సూచనలు	లేవీయుల న్యాయాధిపతులు 17:8-13 రాజులు
17:14-17 17:18-20	17:14-20	17:14-20	17:14-15 17:16-20

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు ధైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 17:1

¹నీవు కళంకమైనను మరియు అవలక్షణమైననుగల యెద్దునేగాని గొట్ట మేకలనేగాని నీ దేవుడైన యెహో వాకు బలిగా అర్పింపకూడదు; అది నీ దేవుడైన యెహో వాకు హేయము.

17:1 "కళంకమైనను మరియు అవలక్షణమైననుగల" ఈ వచనం సందర్భానుచితంగా 16:21-22 కు సంబంధించినదిగా ఉంది, ఇది ఇంకా బలియర్పణల యొక్క సరైన స్థలాలు మరియు రకాలతో కూడా వ్యవహరిస్తున్నది. పా.ని. లో "కళంకము" (BDB 548) ఏ రకమైన శరీర లోపనైనా సూచిస్తున్నది (చూ. 15:21; లేవీ. 22:20-25). మలాకీ 1:6-8 ఇశ్రాయేలీయులు శ్రేష్టమైన దానికంటే తక్కువ రకమైన దానిని ఇవ్వడం యొక్క ఉదాహరణను నమోదు చేసింది.

□

NASB	"ఒక హేయమైన వస్తువు"
NKJV	"ఒక అసహ్యత"
NRSV	"ఒక తిరస్కృతి"
TEV	"యెహోవా దీనిని అసహ్యించుకొనును"
NJB	"హేయమైనది"

ఈ పదం (BDB 1072) 14:3 లో తిర్కించబడింది.

□ "నీ దేవుడైన యెహోవా" ఇది యెహోవాకు మరియు *Elohim* నకు ఉపయోగించే ఒక సర్వసాధారణ నిబంధన వాక్యము. 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశము: దేవుని యొక్క పేర్లు చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 17:2-7

²నీ దేవుడైన యెహోవా నిబంధనను మీరి ఆయన దృష్టికి చెడ్డదానిని చేయుచు, నేనిచ్చిన ఆజ్ఞకు విరోధ ముగా అన్యదేవతలకు, అనగా సూర్యునికైనను చంద్రుని కైనను ఆకాశ నక్షత్రములలోని దేనికైనను నమస్కరించి మ్రొక్కు పురుషుడేగాని స్త్రీయేగాని నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చుచున్న నీ గ్రామములలో దేనియం దైనను నీ మధ్య కనబడినప్పుడు ³అది నీకు తెలుపబడిన తరువాత నీవు విని బాగుగా విచారణ చేయవలెను. అది నిజమైనయెడల, అనగా అట్టి హేయక్రియ ఇశ్రాయేలీయులలో జరిగియుండుట వాస్తవమైనయెడల ⁴ఆ చెడ్డ కార్యము చేసిన పురుషు నిగాని స్త్రీనిగాని నీ గ్రామ ముల వెలుపలికి తీసికొని పోయి రాళ్లతో చావగొట్ట వలెను. ⁵ఇద్దరు ముగ్గురు సాక్షుల మాటమీదనే చావతగిన వానికి మరణశిక్ష విధింపవలెను. ⁶ఒక్క సాక్షి మాట మీద వానికి విధింపకూడదు. ⁷వాని చంపుటకు మొదట సాక్షులును తరువాత జనులందరును వానిమీద చేతులు వేయవలెను. అట్లు నీ మధ్యనుండి ఆ చెడుతనమును పరిహరింపవలెను.

17:2-13 ఈ వచనాలు న్యాయ నిర్వహణ విషయాలను తెలుపుతున్నాయి. 2-7 వచనాలు విగ్రహారాధన మరియు న్యాయ సాక్షులను గురించి చెపుతున్నాయి. 8-13 వచనాలు న్యాయస్థానాల కార్యనిర్వహణ ఏర్పాటును గురించి తెలుపుతున్నాయి.

17:2

NASB	"చెడ్డది ఏదైతే ఉందో దానిని చేస్తూ"
NKJV	"ఏవరైతే చెడ్డవారుగా ఉన్నారో"

NRSV "చెడ్డది ఏదైతే ఉండో దానిని చేస్తూ"

TEV "పాపము చేసెను"

NJB "తప్పు ఏదైతే ఉండో దానిని చేస్తూ"

ఈ వచనం ఒక (BDB 793 I, KB 889) మరియు ఒక ప్రత్యక్ష కర్మగా (BDB 948) ఉంది. ఇది సర్వసాధారణ ద్వంద్వ-అచ్చులు మూలము 7౩, అర్థము "చెడు," "దుర్మార్గము," "వ్యసనము," "విచారము," "గాయము", లేక "విపత్తు." ఇక్కడ ఉన్న సందర్భము దీనిని ఇలా నిర్వచిస్తున్నది (1) "తన నిబంధన ఉల్లంఘన," 2వ. వ. (BDB 716, KB 778, అక్షరార్థం "దాటి పోవుట") మరియు (2) "వెళ్ళి ఇతర దేవుళ్ళను సేవించి, వాటిని పూజించుట," 3వ. వ.:

1. "వెళ్ళి" - BDB 229, KB 246, *Qal* అసంపూర్ణము
2. "నమస్కరించి," - BDB 712, KB 773, *Qal* అసంపూర్ణము
3. "మ్రొక్కి" - BDB 1005, KB 295, *Hishtaphel* అసంపూర్ణము

□ "ఆయన ఆజ్ఞకు విరోధంగా" ఈ క్రియాపదం (BDB 716, KB 778, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం) ప్రాథమికంగా "దాటుకొని వెళ్ళుట" లేక "ద్వారా వెళ్ళుట" అనే అర్థాన్నిస్తున్నది. తరచూ ఇది అక్షరాక్షర భావంతోనే ఉపయోగింపబడింది కాని కొన్నిసార్లు ఒక సిద్ధాంతపరమైన భావంతో కూడా ఉపయోగింపబడింది. ప్రథమంగా ఇది నిబంధన కార్యమువలె ఒక జంతువును సగం చేసి ఆ రెండు భాగాల మధ్య నడచిపోవుటను సూచించింది. ఇది స్పష్టంగా చెప్పబడిన కార్యాలను ఉల్లంఘించుటను గురించి చెబుతున్నది (అది., నిబంధన ఏర్పాటులు, చూ. 26:13; యెహో. 7:11,15; న్యాయ. 2:20; 2 రాజులు 18:12; యిర్మయా 34:18-19; హోషియా 6:7; 8:1).

17:3 "సూర్యునికైనను చంద్రుని కైనను ఆకాశ నక్షత్రములలోని దేనికైనను" ప్రాచీన బబులలోనీయులే మొదట అయితే చివరివారు మాత్రము కాదు, ఆకాశ సమూహాలను దేవుళ్ళుగా లేక దేవతలుగా చూశారు (చూ. 4:19; 2 రాజులు 17:16; 21:3,5; 23:4-5; 2 దిన. 33:3,5; యిర్మయా 8:2; 19:13). వారు ఆకాశ కాంతులు మావవాళి దశదిశలను నిర్ణయిస్తాయని భావించారు (భౌతికంగా మరియు ఆత్మసంబంధంగా).

17:4 ఈ వచనం 13:14 వచనానికి సమానంగా ఉంది. ఈ క్రియాపదం "బాగుగా విచారణ చేయవలెను" (BDB 205, KB 233, *Qal* సంపూర్ణము) ఒక సంపూర్ణ పరిశోధనను తెలియజేస్తున్నది (చూ. 13:14; 17:4,9; 19:18; లేవీ. 10:16; న్యాయ. 6:29). నేరము స్థాపించడానికి ఆరోపణలు మరియు అర్థ జ్ఞానము సరిపోదు. ఇశ్రాయేలీయుల న్యాయ వ్యవస్థ చాలా కఠినమై ఉండేది ("రాళ్ళతో కొట్టి చంపడం," 5వ. వచనం), అయితే లోపరహితమై ఉండేది.

□

NASB, TEV "అది నిజమైన యెడల"

NKJV "అది వాస్తవానికి నిజమై ఉన్న యెడల"

NRSV "ఆరోపణ నిజమని నిరూపింపబడినది"

NJB "ఇది సత్యమని కనుగొనబడి నిర్ధారించబడింది"

ఈ హెబ్రీ జాతీయము (ఉహాత్మక అసమాపక క్రియ, BDB 243 II, b మరియు నామవాచకం BDB 54) ద్వితీయోపదేశ కాండములో మూడు సార్లు చెప్పబడింది (అది., 13:14; 17:4; 22:20).

□

NASB "ఈ అసహ్యకరమైన విషయం"

NKJV	“ఇలాంటి ఒక రోత వంటిది”
NRSV	“రోతపుట్టించే విషయం”
TEV	“ఈ చెడు విషయం”
NJB	“ఈ అసహ్యకరమగు విషయం”

ఇదే పదము (BDB 1072) 17:1 లో ఉపయోగింపబడింది, ఇక్కడ ఇది లోపభూయిష్టమైన బలిని సూచిస్తున్నది. ఇక్కడ ఇది విగ్రహారాధనను సూచిస్తున్నది (అది., పరలోక నక్షత్రాలు”).

▣ “ఇశ్రాయేలు” 1:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

17:5 “నీ గ్రామముల వెలుపుల” ఈ వచనానికి అర్థం “నీ స్థానికి న్యాయస్థానము”. ఇక్కడ స్థానికి పెద్దలు కూర్చోని ఉంటారు.

▣ “రాళ్ళతో చావగొట్టవలెను” ఇది మరణశిక్ష విధించే విధానం (చూ. 7వ. వచనం). సమాజంలోని ప్రతి సభ్యుడు చెడునుండి దూరంగా పారిపోవునట్లు ప్రవర్తించవలెను (13:10 లోని పూర్తి నోట్స్ చూడుము).

▣ 5-7 వచనాలలో హెబ్రీ పాఠ్యభాగానికి మరణాన్ని సూచించే వరుస క్రియలు ఇవ్వబడ్డాయి:

1. “రాళ్ళతో చావగొట్టటం” - BDB 709, KB 768, *Qal* సంపూర్ణము, 5వ. వచనం
2. మరణము - BDB 559, KB 562
 - a. 5వ. వ., *Qal* సంపూర్ణము
 - b. 6వ. వ., *Hophal* అసంపూర్ణము
 - c. 6వ. వ., *Qal* అసమాపక క్రియ
 - d. 6వ. వ., *Hophal* అసంపూర్ణము
 - e. 7వ. వ., *Hiphil* భావరూపక నిర్మాణం

నిబంధన ఉల్లంఘన తీవ్ర పరిణామాలకు గురిచేస్తుంది (చూ. ద్వితీయోపదేశ కాండము 27-29)! సమాజంలోని దుర్మార్గతను నిర్మూలం చేయాలి.

17:6 “ఇద్దరు ముగ్గురు సాక్షుల మాటమీదనే” ఇది మోషేసంబంధిత ఆవశ్యకత (చూ. సంఖ్యా. 35:30 మరియు ద్వితీ. 19:15; ఇంకా మత్తయి 18:16; యోహాను 8:7; 2 కొరింథీ. 13:1 మరియు 1 తిమోతి 5:19 లను కూడా గమనింపుము).

▣ “ఒక్క సాక్షి మాట మీద వానికి విధింపకూడదు” 19:15-21 మరియు సంఖ్యా. 35:30 వచనాలను చూడుము.

17:7 “మొదటి సాక్షులును . . . వానిమీద చేతులు వేయవలెను” ఎవరైతే ఆ వ్యక్తికి మొదటి సాక్ష్యంగా ఉండినాడో అతను మొదటి రాయి విసరాలి (చూ. 13:9; లేవీ. 24:14). దానిని బట్టి, ఒకవేళ సాక్షి అబద్ధము చెబుతున్న యెడల, అప్పుడు దేవుడు అపరాధి యొక్క రక్తము చిందింపజేసినందుకు (అది. హత్య) వారిని శిక్షిస్తాడు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 17:8-13

హత్యకు హత్యకు వ్యాజ్యమునకు వ్యాజ్యమునకు దెబ్బకు దెబ్బకు నీ గ్రామములలో వివాదములు పుట్టగా వీటి భేదము కనుగొనుటకు నీకు సాధ్యముకాని యెడల ‘నీవు లేచి నీ దేవుడైన యెహోవా ఏర్పరచుకొను స్థల మునకు వెళ్లి యాజకులైన లేవీయులను ఆ దినములలో నుండు

న్యాయాధిపతిని విచారించవలెను. వారు దానికి తగిన తీర్పు నీకు తెలియజెప్పుదురు. ¹⁰యెహోవా ఏర్పరచు కొను స్థలమున వారు నీకు తెలుపు తీర్పు చొప్పున నీవు జరి గించి వారు నీకు తేటపరచు అన్నిటి చొప్పున తీర్పుతీర్పుటకు జాగ్రత్తపడవలెను. ¹¹వారు నీకు తేటపరచు భావము చొప్పునను వారు నీతో చెప్పు తీర్పుచొప్పునను నీవు తీర్పవలెను. వారు నీకు తెలుపు మాటనుండి కుడికిగాని యెడమకుగాని నీవు తిరుగ కూడదు. ¹²మరియు నెవడైనను మూర్ఖించి అక్కడ నీ దేవుడైన యెహోవాకు పరిచర్య చేయుటకు నిలుచు యాజకుని మాటనేగాని ఆ న్యాయాధి పతి మాటనేగాని విననొల్లనియెడల వాడు చావవలెను. అట్లు చెడుతనమును ఇశ్రాయేలీయులలోనుండి పరిహరించవలెను. ¹³అప్పుడు జనులందరు విని భయపడి మూర్ఖ వర్తనము విడిచి పెట్టెదరు.

17:8 మరీ కష్టమైన (BDB 810, KB 927, *Niphal* అసంపూర్ణము) కేసులు ప్రధాన మందిరములోని యాజకుల దగ్గరకు తీసికొనిపోబడేవి (చూ. 12:5, 11, 13).

ఈ రకమైన న్యాయపరమైన సమస్యలు ఇలా చెప్పబడ్డాయి:

1. "రక్తానికి రక్తము" (BDB 196), అర్థము నరహత్య
2. "తీర్పుకు తీర్పు" (BDB 192)
 - a. NRSV, "ఒక రకమైన చట్టహక్కు మరియు మరొకటి"
 - b. TEV, "కొన్ని ఆస్తుల హక్కుల కేసులు"
 - c. NJB, "ఘర్షణల ఆరోపణలు"
 - d. REB, "పౌర హక్కులు"
 - e. JPSOA, "పౌర చట్టాలు"
 - f. NET Bible, "న్యాయసంబంధిత ఆరోపణ"
 - g. NIV, "వ్యాజ్యాలు"
3. "దెబ్బకు దెబ్బ" (BDB 619), అర్థము ఒక రకమైన దౌర్జన్యము (చూ. 21:5)

The Jewish Study Bible (ది జుయిష్ స్టడీ బైబిల్), పే. 405 ఏమి చెపుతుందంటే, కష్టమైన కేసులలో ఆధారాలు ఉండవు అంటున్నది. ఈ కేసులను ప్రధాన మందిరంలోని యాజకుల దగ్గరకు పంపడాన్ని బట్టి, ఇందులో పాల్గొన్న వారి దేషారోపణ లేక అపరాధ ఆరోపణలు దైవ దృష్టిచేత నిర్ణయించబడుతాయి అని మోషే భావిస్తున్నాడు.

▣ "నీ దేవుడైన యెహోవా ఏర్పరచుకొను స్థలమునకు" ఈ క్రియాపదం (BDB 103, KB 119) ద్వితీయోపదేశ కాండంలో అనేక అంశాల కొరకు ఉపయోగించబడింది:

1. ఇశ్రాయేలీయుల పితరులను యెహోవా ఎన్నుకొనుట, 4:37
2. యెహోవా ఇశ్రాయేలీయులను ఎన్నుకొనుట, 7:6,7; 10:15; 14:2
3. యెహోవా ప్రధాన మందిర స్థలాన్ని ఎన్నుకొనుట, 12:5,11,14,18,21,26; 14:23,24,25; 15:20; 16:2,6,7,11,15,16; 17:8,10; 18:6; 26:2; 31:11
4. యెహోవా రాజును ఎన్నుకొనుట, 17:15
5. యెహోవా అహారోను (లేవీయుల) యాజకత్వమును ఎన్నుకొనుట, 18:5; 21:5

17:9 "యాజకుడైన లేవీయుడు" మెసొరిక్ టెప్స్ (హెబ్రీ), సఫ్యూజింట్ (గ్రీకు), పెపిట (అరామిక్) లలో బహువచనం "యాజకులు" అని ఉంది. ఇది ఒక యాజకుల సమూహము లేక యాజక శ్రేణిని తెలియజేస్తున్నది (చూ. చూ. 19:17). ఇది పెద్దల మహా సభకు ఒక రబ్బీసంబంధిత పాఠ్య ఋజువుగా ఉంది (ఇది ఎజ్రాద్వారా ఏర్పాటుచేయబడింది).

▣ “న్యాయాధిపతి” మానోరెటిక్ పాఠ్యభాగంలో ఏకవచనం ఉంది. ఇది ఒకే న్యాయాధిపతి (చూ. 11 ది. 19:11 ఈ చారిత్రక ఉదాహరణ కొరకు) లేక న్యాయాధిపతులు గుంపుకు ఒక నాయకుణ్ణి సూచిస్తున్నది.

17:9-12 ఇశ్రాయేలీయులు న్యాయసంబంధిత నిర్ణయాలను గౌరవించి, విధేయించాలి ఎందుకంటే వారు యెహోవా యొక్క అధికారాన్ని ప్రతిబింబింపజేస్తున్నారు. ఉపయోగింపబడిన క్రీయాపదాలను గమనించండి:

1. “ప్రకటించు” - BDB 616, KB 665
 - a. 9వ. వ., *Hiphil* సంపూర్ణము
 - b. 10వ. వ., *Hiphil* అసంపూర్ణము
 - c. 11వ. వ., *Hiphil* అసంపూర్ణము
2. “జరిగించు” BDB 793, KB 889
 - a. 10వ. వ., *Qal* సంపూర్ణము
 - b. 10వ. వ., *Qal* భావరూపక నిర్మాణం
 - c. 11వ. వ., *Qal* అసంపూర్ణము
 - d. 12వ. వ., *Qal* అసంపూర్ణము
3. “ఉపదేశించు” - BDB 434, KB 436
 - a. 10వ. వ., *Hiphil* అసంపూర్ణము
 - b. 11వ. వ., *Hiphil* అసంపూర్ణము
4. “విననొల్లని యెడల” - BDB 1033, KB 1570, *Qal* భావరూపక నిర్మాణము

17:11 “వారు నీకు తెలుపు మాటనుండి కుడికిగాని యెడమకుగాని నీవు తిరుగ కూడదు” లేవీయ న్యాయాధిపతులు ద్వారా ఇవ్వబడిన న్యాయతీర్పు మరియు శిక్షను మార్చకూడదనుటకు ఇవ్వబడిన హెచ్చరిక జాతీయపదం ఇది. ఇదే సాదృశ్యము 4:2; 12:32 లో యెహోవా యొక్క మాటలకు ఉపయోగింపబడింది. ఒకసారి యెహోవా యొక్క చిత్తము తెలుపబడిన తరువాత కుడికి గాని ఎడమకు గాని తిరగడం అవిధేయత అవుతుంది (చూ. 5:32; 17:20; 28:14; యెహో. 1:7; 23:6; 2 రాజులు. 22:2; సామె. 4:27).

17:12 “మూర్ఖుని” ఈ పదం (BDB 268) తెలిసే కావాలని చేసే అవిధేయతకు ఉపయోగింపబడింది (చూ. 1:43; 17:12,13; 18:20,22). న్యాయాధిపతి మరియు యాజకుడు యెహోవా అధికారానికి ప్రతినిధులు. కాబట్టి, వారు నిర్ణయాలను ధిక్కరించడమంటే యెహోవాను ధిక్కరించడమే అవుతుంది! 18:20-22 నందు యెహోవా తన నామము మరియు అధికారాన్ని ఉపయోగించి మాట్లాడుతున్నాడని తెలియంది ప్రవక్తలకే!

▣ “నీ దేవుడైన యెహోవాకు పరిచర్య చేయుటకు నిలుచు యాజకుని” ఇది లేవీయ యాజకునికి ఒక సాదృశ్యంగా ఉంది.

- ▣
- NASB, NRSV “ఇశ్రాయేలీయుల నుండి చెడుతనమును నీవు పరిహరింపవలెను”
- NKJV “ఇశ్రాయేలీయులను నుండి చెడు వ్యక్తిని నీవు దూరపరచవలెను”
- TEV “ఇశ్రాయేలీయుల నుండి నీవు ఈ చెడుతనమును తీసివేయవలెను”
- NJB “ఇశ్రాయేలీయుల నుండి నీవు ఈ చెడుతనమును బహిష్కరింపవలెను”

ఈ క్రియాపదానికి (BDB 128, KB 145, *Piel* సంపూర్ణము) అర్థం కాల్పివేయుటకు లేక దహించివేయుటకు (చూ. సంఖ్యా. 11:3). ఇక్కడ ఇది 13:5; 17:7,12; 19:13,19; 21:21 వచనాలలో వలె సాదృశ్యంగా ఉపయోగింపబడింది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 17:14-17

¹⁴నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చుచున్న దేశమున నీవు ప్రవేశించి దాని స్వాధీనపరచుకొని అందులో నివసించినా చుట్టునున్న సమస్త జనమువలె నా మీద రాజును నియమించుకొందు ననుకొనిన యెడల. నీ దేవుడైన యెహోవా ఏర్పరచువానిని అవశ్యముగా నీమీద రాజుగా నియమించుకొనవలెను. ¹⁵నీ సహోదరులలోనే ఒకని నీమీద రాజుగా నియమించుకొనవలెను. నీ సహోద రుడుకాని అన్యుని నీమీద నియమించుకొనకూడదు. ¹⁶అతడు గుఱ్ఱములను విస్తారముగా సంపాదించుకొనవలదు; తాను గుఱ్ఱములను హెచ్చుగా సంపాదించుటకుగాను జనులను ఐగుప్తునకు తిరిగి వెళ్లనియ్యకూడదు; ఏలయనగా యెహోవాఇకమీదట మీరు ఈ త్రోవను వెళ్లకూడ దని మీతో చెప్పెను. ¹⁷తన హృదయము తొలగి పోకుండునట్లు అతడు అనేక స్త్రీలను వివాహము చేసికొనకూడదు; వెండి బంగార ములను అతడు తనకొరకు బహుగా విస్తరింపజేసి కొనకూడదు. ¹⁸మరియు అతడు రాజ్యసంహారనమందు ఆసీనుడైన తరువాత లేవీయులైన యాజకుల స్వాధీనములోనున్న గ్రంథమును చూచి ఆ ధర్మశాస్త్రమునకు ఒక ప్రతిని తనకొరకు వ్రాసికొనవలెను;

17:14-20 పా.ని. లో, ప్రత్యేకించి పెంటాటచ్ లో ఈ వచనాలు చాలా వివాదాస్పదమైనవిగా ఉన్నాయి. ఈ వచనాలు రాబోవు రాజును గురించి మాట్లాడుతున్నాయి. మన కాలంలోని చాలామంది పా.ని. పండితులు ద్వితీయోపదేశ కాండము ఏకచక్రాధిపత్య కాలము తరువాత అనేక సంవత్సరాల తరువాత వచ్చిన యోషీయా సంస్కరణ కాలంలో కనుగొనబడిన గ్రంథమని, మరియు ఇది యాజకుల ద్వారా వ్రాయబడి యెరూషలేములో ప్రధానదేవాలయములో ఆరాధన జరిపించబడింది (చూ. 2 రాజులు 22:8; 2 దిన. 34:14-15). ఇది మోషే ద్వారా వ్రాయబడలేదనటానికి ఇదే ఆధారం అని నొక్కి చెబుతున్నారు ఎందుకంటే పెంటాటచ్ లో ఎక్కడా రాజును గురించి చెప్పబడలేదు. సోలోమోనును సూచించడం కాలగణన దోషము, కాబట్టి స్పష్టంగా ఇది ఆ తరువాత వ్రాయబడి ఉంటుంది. నేనవైతే ఇందులో దేనిని నేను నమ్ముట లేదు! పెంటాటచ్ లోని 14-20 వచనాలు ప్రత్యేకమైనవిగా లేవీ ఆది. 17:6, 35:11; 36:31; సంఖ్యా. 24:7; న్యాయా. 8:22,23; 9:6 వచనాలు చూపుతున్నాయి. క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: పంచగ్రంథాల యొక్క మోషే గ్రంథకర్తృత్వము (SPCIAL TOPIC: MOSES' AUTHORSHIP OF THE PENTATEUCH)

ప్రత్యేక అంశము: పంచగ్రంథాల యొక్క మోషే గ్రంథకర్తృత్వము

- A. బైబిలు తనంతట తానుగా గ్రంథకర్త యొక్క పేరు చెప్పలేదు. ఆదికాండములో ఎజ్రా, నెహెమ్యూల వలె “నేను” భాగాలు గాని లేక అపోస్తలుల కార్యాలలో వలె “మేము” అనే భాగాలు లేవు.
- B. యూదా పరంపరలు:
 - 1. దీనిని మోషే వ్రాశాడు అని పురాతన యూదా గ్రంథకర్తలు అంటున్నారు
 - a. దాదాపు క్రీ.పూ. 185లో వ్రాయబడిన Ben Sirah యొక్క "Ecclesiasticus" 24:23
 - b. ఒక తల్మాడు భాగము, Baba Bathra 14b
 - c. యేసు పరచర్యకు కేవలం కొంతకాలము ముందు ఒక యూదా పండితుడు, అలెగ్జీండ్రియా యొక్క Philo, ఐగుప్తు చేత వ్రాయబడిన వృత్తాంతము
 - d. కేవలం యేసు పరచర్యకు ముందు ఒక యూదా చారిత్రకారుడు, Flavius Josephus చేత వ్రాయబడిన వృత్తాంతము
 - 2. యెహోవా మోషేకు సత్యాన్ని బయలుపరచాడు

- a. ప్రజల కొరకు వ్రాయాలని మోషే చెప్పబడ్డాడు
 - (1) నిర్గమకాండము 17:14
 - (2) నిర్గమకాండము 24:4,7
 - (3) నిర్గమకాండము 34:27,28
 - (4) సంఖ్యాకాండము 33:2
 - (5) ద్వితీయోపదేశ కాండము 31:9,22,24-26
- b. ప్రజలతో మోషే ద్వారా మాట్లాడుతానని దేవుడు చెప్పాడు
 - (1) ద్వితీయోపదేశ కాండము 5:4-5, 22
 - (2) ద్వితీయోపదేశ కాండము 6:1
 - (3) ద్వితీయోపదేశ కాండము 10:1
- c. తొరలోని వాక్యాలను ప్రజలతో మోషే మాట్లాడాలని చెప్పబడ్డాడు
 - (1) ద్వితీయోపదేశ కాండము 1:1,3
 - (2) ద్వితీయోపదేశ కాండము 5:1
 - (3) ద్వితీయోపదేశ కాండము 27:1
 - (4) ద్వితీయోపదేశ కాండము 29:2
 - (5) ద్వితీయోపదేశ కాండము 31:1, 30
 - (6) ద్వితీయోపదేశ కాండము 32:44
 - (7) ద్వితీయోపదేశ కాండము 33:1

3. పా.ని. గ్రంథకర్తలు దీనిని మోషేకు ఆపాదించారు

- a. యెహోషువా 8:31
- b. 2 రాజులు 14:6
- c. ఎజ్రా 6:18
- d. నెహెమ్యా 8:1; 13:1-2
- e. 2 దినవృత్తాంతములు 25:4; 34:12; 35:12
- f. దానియేలు 9:11
- g. మలాకీ 4:4

C. క్రైస్తవుల యొక్క పరంపరలు

1. యేసు తోరా నుండి ఉదాహరణలను మోషేకు ఆపాదించాడు
 - a. మత్తయి 8:4; 19:8
 - b. మార్కు 1:44; 7:10; 10:5; 12:26
 - c. లూకా 5:14; 16:31; 20:37; 24:27,44
 - d. యోహాను 5:46-47; 7:19,23
2. ఇతర క్రొ.ని. గ్రంథకర్తలు తోరా నుండి ఉదాహరణలను మోషేకు ఆపాదించారు
 - a. లూకా 2:22

- b. అ.కా. 3:22; 13:39; 15:1, 15:21; 26:22; 28:23
- c. రోమీయులకు 10:5, 19
- d. 1 కొరింథీయులకు 9:9
- e. 2 కొరింథీయులకు 3:15
- f. హెబ్రీయులకు 10:28
- g. ప్రకటన 15:3

3. ఆది సంఘ ఫాదర్లు చాలా మంది మోషే గ్రంథకల్పాన్ని అంగీకరించారు. అయినా ఇరేనియస్, అలెగ్జాండ్రీయా క్లెమెంట్, ఓరిజన్, టర్బూలియన్ లకు ప్రస్తుత ఆదికాండము యొక్క సూత్రబద్ధమైన నిర్మాణానికి సంబంధించి మోషే గ్రంథకల్పము పట్ల అనేక ప్రశ్నలు కలిగి ఉండేవారు (చూ. 3 పేజీ లోని D 2).

D. ఆధునికీ పాండిత్యము

1. తోరాకు కొన్ని కూర్పుకు సంబంధించిన చేర్పులు ఉన్నాయ అనడము స్పష్టము (సమకాలపు పాఠకులు పురాతన పనిని మరింత అర్థముచేసికొనుటకు వీలుగా ఉండచ్చు, ఇది ఐగుప్తీయ లేఖకుల లక్షణము):
 - a. ఆదికాండము 12:6; 13:7; 14:14; 21:34; 32:32; 36:31; 47:11
 - b. నిర్గమకాండము 11:3; 16:36
 - c. సంఖ్యాకాండము 12:3; 13:22; 15:22-23; 21:14-15; 32:33 సగం
 - d. ద్వితీయోపదేశ కాండము 3:14; 34:6
2. పురాతన లేఖకులు ఉన్నతమైన శిక్షణ, విద్య కలిగి ఉండారు. వారి నైపుణ్యాలు దేశ దేశానికి విభిన్నముగా ఉంటాయి:
 - a. మెసోపోటామియలో అయితే వారు దేనినైనా మార్చేటప్పుడు చాలా జాగ్రత్త వహించేవారు, ఖచ్చితత్వము కొరకు వారి పనిని పరిశీలించుకొనే వారు కూడా. ఇక్కడ ఒక షోష్రానీయ లేఖకుని పూబ్ నోట్ ఇవ్వబడింది: (“ప్రారంభము నుండి చివరి వరకు పని పూర్తి అయింది అంటే, అది ఎత్తి వ్రాసి ఉండాలి, సవరించబడి ఉండాలి, పోల్చబడి ఉండాలి, సంతకము తరువాత సంతకము చేయబడి ఉండాలి” దాదాపు క్రీ. పూ. 1400 నుండి)
 - b. ఈజిప్టులో అయితే వారు పురాతన పాఠ్యాలను వారి సమకాల పాఠకులు కొరకు స్వేచ్ఛగా ఆధునికరించేవారు. Qumran (అది., Dead Sea Scrolls) లేఖకులు ఈ విధానాన్ని అనుసరించేవారు.
3. 19వ. శతాబ్దం పండితులు తోరా చాలా కాల నిడివిలో అనేక ఆధారాలతో ఏర్పడిన ఒక సమ్మేళనమైన దస్తావేజు (Graft-Wellhausen). ఈ సిద్ధాంతము ఈ క్రింది వాటిమీద ఆధారపడింది:
 - a. దేవునికున్న విభిన్న పేర్లు
 - b. పాఠ్యములో స్పష్టముగా కనిపించే ఒకదానితో ఒకటి విభేదించుకొనే అంశాలు
 - c. వృత్తాంతాల సాహిత్య నిర్మాణాలు
 - d. వృత్తాంతాల మతపరమైన వృత్తాంతాలు
4. ఊహించబడ్డ ఆధారాలు, తారీఖులు
 - a. J ఆధారము (యెహోవా కొరకు ప్రయోగము) - క్రీ. పూ. 950.
 - b. E ఆధారము (ఎలోయిము కొరకు ప్రయోగము) - క్రీ. పూ. 850.
 - c. JE మిశ్రమము - క్రీ. పూ. 750.
 - d. D ఆధారము (“ధర్మశాస్త్ర గ్రంథము”, 2 రాజులు 22:8, దేవాలయాన్ని జోసయ తిరిగి ఆధునికరించే కాలముతో

కనుగొనబడింది. బహుశా ఇది ద్వితీయోపదేశ కాండము కావచ్చు. ఇది జోసయ కాలములో ఆయనను ప్రోత్సహించడాని తెలియని గ్రంథకర్త ద్వారా వ్రాయబడింది) - క్రీ. పూ. 621.

e. P ఆధారము (తిరిగి వ్రాయబడిన పా.ని. యొక్క గురు సంబంధితాలు, ప్రత్యేకించి ఆచారాలు మరియు పద్ధతులు) - క్రీ. పూ. 400.

5. తోరాలో కూర్పుల చేర్పులు ఉన్నాయి అన్నది స్పష్టము. ఇవి ఏవేవి అని యూదులు ఉద్ఘాటిస్తున్నారంటే

a. వ్రాసే సమయంలో ప్రధాన యాజకుడు (లేక తన కుటుంబములో మరొకరు)

b. ప్రవక్త అయిన యిర్మియా

c. లేఖకుడైన ఎజ్రా - VI Esdras ఆయన వ్రాసాడంటున్నాడు ఎందుకంటే క్రీ. పూ. 586 లో యెరూషలేము పడగొట్టినప్పుడు అసలు ప్రతులు నాశనము చేయబడ్డాయి.

6. ఏది ఏమైనా, జె. ఇ డి. పి. సిద్ధాంతము తోరా ఆధారాలకంటే ఇది ఆధునిక సాహిత్య సిద్ధాంతాలు, విభజనలు అని చెప్పుచున్నాడు (చూ. (R.K. Harrison, Introduction to the Old Testament, [ఇంట్రొడక్షన్ టు ది ఓల్డ్ టెస్టమెంట్] 495-541 పేజీలు మరియు Tyndale's Commentaries "Leviticus" [టిన్డేల్స్ కామెంటరీస్, "లెవీటికస్"], 15-25 పేజీలు)

7. హేబ్రీ సాహిత్య లక్షణాలు

a. ఆ.కా. 1 & 2 లాగా పరస్పరము విభేదించుకొనేవి, హీబ్రూలో సర్వసాధారణము. ఒక ప్రత్యేక వృత్తాంతములో అనుసరించబడి, సహజముగా ఒక సామాన్య వివరణ ఇవ్వబడుతుంది (అది., పది ఆజ్ఞలు మరియు పరిశుద్ధ కోడ్). ఇది బహుశా సత్యాలు చెప్పడానికి లేక మాటద్వారా జ్ఞాపకముంచుకొనడానికి ఒక విధానము కావచ్చు.

b. దేవునికి ఇవ్వబడిన రెండు సహజ పేర్లు మతపరంగా చాలా ప్రాముఖ్యమైనవిని పురాతన రబ్బీలు చెప్పుతున్నారు:

(1) YHWH - ఇశ్రాయేలీయులకు ఆయన ఒక రక్షకుడుగాను, విమోచకునిగాని సంబంధించి ఉండగా ఇది దైవానికి ఉన్న ఒడంబడిక పేరు (చూ. కీర్త, 19:7-14; 103).

(2) Elohim - భూమి మీద ప్రతి ప్రాణికి ఒక సృష్టికర్త, అనుగ్రహించువాడు, స్థిరపరచేవానిగా ఉన్న దైవము (చూ. కీర్త. 19:1-6; 104).

c. ఇది ఐక్య సాహిత్యాలలో సంభవించడానికి వివిధ శైలులు మరియు పదజాలాల బైబిలేతర తూర్పు ప్రాంత సాహిత్యాలలో సర్వసాధారణమై ఉంది (చూ. R. K. Harrison, 522-526 పేజీలు)

8. వివిధ పంచకాండాల భాగాల మీద పని చేసిన లేఖకులు (ఇశ్రాయేలు వివిధ భాగాలు) పనిచేశారు అనే కొత్త సిద్ధాంతం ఒకటి ఉద్భవించింది, ఇది కూడా సమూయేలు నాయకత్వ కాలంలోనే జరిగింది అని చెప్పబడింది (చూ. 1 సమూ. 10:25). ఈ సిద్ధాంతము మొదట E. Robertson యొక్క *The Old Testament Problem* (ది ఓల్డ్ టెస్టమెంట్ ప్రాబ్లెమ్) ద్వారా ప్రతిపాదించబడింది.

E. ఆదికాండము వ్రాయడానికి మోషే కొనేఫార్మ్ దస్తావేజులు లేక మెసోపోటమియ నోటి పరంపర (పితృపారంపర్య) సాంప్రదాయాల శైలులను ఉపయోగించాడని పురాతన తూర్పు సమీప సాహిత్య ఆధారాలు ఉన్నాయి. ఇది దైవావేశాన్ని తక్కువ చేయడము కాదు కానీ, ఆదికాండము యొక్క సాహిత్య ప్రక్రియను వివరించడానికి చేసిన ప్రయత్నము ఇది (చూ. P. J. Wiseman యొక్క *New Discoveries in Babylonia about Genesis* [న్యూ డిస్కవరీస్ ఇన్ బబిలోనియ యభౌట్ జనసిస్]). ఆ.కా. 37 ప్రారంభములో ఉన్న గుర్తింపగలిగిన ఐగుప్తీ శైలి, నిర్మాణము ప్రభావాలు మోషే సాహిత్య ఉత్పాదనలను గాని లేక ఇశ్రాయేలీయుల కాలములోని ఐగుప్తు మరియు మెసోపోటమియా సాహిత్యాలను గాని ఉపయోగించాడని తెలియజేస్తున్నది. మోషే సాధారణ విద్య పూర్తిగా ఐగుప్తీయతలో కొనసాగింది! పెంటాటెయెట్ సాహిత్య నిర్మాణము సరిగ్గా ఎలా జరిగిందో చెప్పలేము. మోషే లేఖకులను మరియు/లేక వ్రాయబడిన మరియు చెప్పబడిన (పితృత్వ) పరంపరలను వాడుకొన్నా, ఆయనే పెంటాటెయెట్ లోని ఎక్కువ భాగానికి ఆయనే సంగ్రకుడు,

గ్రంథకర్త అని నేను నమ్ముతున్నాను. ఆయన రచనలు ఆ తరువాత కాలంలోని లేఖకుల ద్వారా ఆధునికరించబడ్డాయి. పా.ని. లోని ఈ మొదటి కొన్ని పుస్తకాల చారిత్రకత్వము మరియు విశ్వసనీయతలు ఆధునిక పురావస్తుశాస్త్రాల ద్వారా సూచించబడ్డాయి.

Copyright © 2014 Bible Lessons International

17:14 “చుట్టునున్న సమస్త జనమువలె నా మీద రాజును నియమించుకొందు ననుకొనిన యెడల” ఈ క్రియాపదం ఒక *Qal* ఉద్బోధకమై ఉంది (BDB 962, KB 1321). 14 మరియు 15 వచనాలలో ఇది నాలుగు సార్లు వచ్చింది. రెండవ (*Qal* భావరూపక సంపూర్ణము) మరియు మూడవ (*Qal* అసంపూర్ణము) ప్రయోగాలు ఒక తీవ్రత విధానం వలె కలిసి చెప్పబడ్డాయి:

1. NASB, NKJV “నీవు ఖచ్చితంగా నియమించుకొనవలెను”
2. NRSV “నీవు ఆవశ్యకంగా నియమించుకొనవచ్చు”
3. TEV “రూడిగా”

సమస్త రాజుతో కాదు కాని “నా చుట్టూరా ఉన్న రాజ్యాల” రాజులవలె అని చెప్పడం! రాజు యెహోవాకు ప్రతినిధి (చూ. 8వ. వ), తూర్పు సమీప ప్రాంతాల అన్య సామ్రాజ్యాల వలె కాదు. సరిగ్గా ఇదే అంశము 1 సమూయేలు 8 లో ఇశ్రాయేలీయులు సమూయేలును ఒక రాజు కావాలని అడిగినప్పుడు వ్యవహరింపబడింది.

17:15 “నీ దేవుడైన యెహోవా ఏర్పరచువానిని” దేవుడు సర్వశక్తిమంతుడు, ఆయన (ఇశ్రాయేలీయులను కాదు, చూ. 14వ. వ) మానవుని ఎన్నుకొన్నాడు కాని ఇశ్రాయేలీయులు వారి సాక్ష్యాన్ని బట్టి ఆయన ఎన్నికను నిర్ధారించాలి (ఉదా. న్యాయా. 11:11; హోషియా 1:11).

సన్నిహిత బంధుత్వానికి ఉన్న మార్గదర్శకాలను గమనించండి:

1. ఇశ్రాయేలీయులు దేశాన్ని స్వతంత్రించుకొన్నవారు, 14వ. వ.
2. యెహోవాచే ఎన్నుకోబడిన వారు, 15వ. వ.
3. పరదేశీయుడు కాదు, 15వ. వ.
4. సైనిక ఆయుధాల మీద ఇతడు ఆధారపడి ఉండకూడదు (“విస్తారమైన గుట్టలు”), 16వ. వ.
5. జనములను ఐగుప్తుకు తిరిగి వెళ్ళనివ్వని వాడు, 16వ. వ.
6. అతడు రాజకీయ చొత్తుల మీద ఆధారపడకూడదు (అనేకమంది భార్యలు”), 17వ. వ.
7. సంపద మీద ఆధారపడదనవాడై ఉండకూడదు (వెండి బంగారములను విస్తరింపజేసికొనుట”), 17వ. వ.

పైన ఇవ్వబడిన 4-7 సోల్మోను యొక్క దుర్వినియోగాన్ని ప్రతిబింబిస్తున్నాయి! ప్రాచీన తూర్పు సమీప ధర్మశాస్త్రానికి ఇది ప్రత్యేకం, ఎందుకంటే, రాజుకు పరమిత అధికారమే ఉండి, ఇశ్రాయేలు దేవునికి ఎక్కువ అధికారముండేది:

1. న్యాయము యొక్క స్థలము మరియు విధానాలను ఏర్పాటు చేస్తాడు
2. ఆరాధన విధానాన్ని ఏర్పాటు చేస్తాడు
3. రాజు యొక్క బలము, సంతానము మరియు సంపదను ఏర్పాటు చేస్తాడు
4. అనేక మంది నిబంధన భాగస్వాములలో రాజుకూడా ఒకడుగా ఉంటాడు (చూ. 20వ. వ)
5. రాజు తప్పనిసరిగా దేవుని ధర్మశాస్త్రాన్ని క్రమంతప్పకుండా అధ్యనంచేసి దానిని అమలుచేయాలి (వ్యక్తిగతంగా మరియు అధికారికంగా, చూ. 18-19 వచనాలు)

17:16 “గుణ్ణములను హెచ్చుగా సంపాదించుకొనకూడదు” గణ్ణాలు కేవలం పరిపాలకులు మాత్రమే కలిగి ఉండాలి, అంతేకాని స్థానిక ప్రజలకు ఉండకూడదు. గుణ్ణము అనేది ఒక యుద్ధ ఆయుధము. మరో రకంగా, “నీ సైనిక బలం మీద ఆధారపకూడదు, నేను, దేవుడను, నిన్ను కాపాడుతాను.”

▣ “మీరు ఈ త్రోవను వెళ్లకూడ దని” బహుశా ఇది ఆ తరువాత వచ్చిన ఆచారమైన గణ్ణాల కొరకు హెబ్రీ వ్యాపారస్తుల వ్యాపారము కావచ్చు. దీనికి ఒక చారిత్రాత్మక ఉదాహరణ బ్రహ్మాండమైన సమాజం. ఏది ఏమైనా, సందర్భాన్ని బట్టి, ఇది మరొకమారు రాబోవు రాజు పూర్తిగా యెహోవా మీద మాత్రమే ఆధారపడి ఉండాలి!

17:17 “అతడు అనేక స్త్రీలను వివాహము చేసికొనకూడదు” ఇది వీటిని సూచిస్తున్నది (1) అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేయండ లేక (2) రాజకీయ మరియు మతసంబంధిత పొత్తులు పెట్టుకోవడానికి ఇక్కడ ఎక్కువ అవకాశముంది. “అనాక్రమణ” ఒడంబడికలను రూపొందించుకొనుటకు ప్రాచీన తూర్పుసమీప ప్రాంతాలకు ఇది ఒక విధానం.

▣ “వెండి బంగార ములను అతడు తనకొరకు బహుగా విస్తరింపజేసి కొనకూడదు” దేవుడు రాజును తన క్రింది కాపరిగా ఉంచి ఉన్నాడు. కాబట్టి తన క్రింద ఉన్న కాపరుడు తన కొరకు సంపదను లేక అధికారాన్ని ఎన్నడు ఉంచుకొనుటకు ప్రయత్నించకూడదు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 17:18-20

¹⁸మరియు అతడు రాజ్యసంహాసనమందు ఆసీనుడైన తరువాత లేవీయులైన యాజకుల స్వాధీనములోనున్న గ్రంథమును చూచి ఆ ధర్మశాస్త్రమునకు ఒక ప్రతిని తనకొరకు వ్రాసికొనవలెను; ¹⁹అది అతని యొద్ద ఉండవలెను. తన రాజ్యమందు తానును తన కుమారులును ఇశ్రాయేలు మధ్యను దీర్ఘాయుష్షుంతులగుటకై ²⁰తాను తన సహోదరులమీద గర్వించి, యీ ధర్మమును విడిచిపెట్టి కుడికిగాని యెడమకు గాని తాను తొలగక యుండునట్లు తన దేవుడైన యెహో వాకు భయపడి యీ ధర్మశాస్త్ర వాక్యములన్నిటిని యీ కట్టడలను అనుసరించి నడువ నేర్చుకొనుటకు అతడు తాను బ్రదుకు దినములన్నిటను ఆ గ్రంథమును చదువు చుండవలెను.

17:18-20 ఈ వచనాలు దేవుడు బయలుపరచిన చిత్తముతో రాజు యొక్క సంబంధము యొక్క సంగ్రహాలుగా ఉన్నాయి (అది., ధర్మశాస్త్రము).

17:18 “గ్రంథమును చూచి ఆ ధర్మశాస్త్రమునకు ఒక ప్రతిని తనకొరకు వ్రాసికొనవలెను” బహుశా ఇది తన కొరకు ఎత్తి వ్రాస్తున్న వానిని సూచించవచ్చు (చూ. 2 రాజులు 11:12). ఈ వచనం నుండి ద్వితీయోపదేశ కాండ గ్రంథము కొరకు సప్రూజింటు నుండి ఈ బిరుదు వచ్చింది (అది. రెండవ ధర్మశాస్త్రము), అయితే ఈ సందర్భంలో ఈ వచనం ధర్మశాస్త్రము యొక్క రెండవ ప్రతిని సూచిస్తున్నదే గాని సవరించబడిన ధర్మశాస్త్రాన్ని సూచించుట లేదు.

17:19 ఈ వచనానికి మరియు 20వ. వచనానికి వరుస *Qal* భావరూపక నిర్మాణాలు ఉన్నాయి, ఇవి యెహోవా తన చిత్తాన్ని మోషే ద్వారా బయలుపరచిన (అది. పంచకాండాలు) దాని యొక్క రాజు పాఠకము (BDB 894, KB 1128, *Qal* సంపూర్ణం) మరియు నేర్చుకొనుట (BDB 540, KB 531, *Qal* అసంపూర్ణము) నుండి వచ్చాయి.

1. భయపడి (BDB 431, KB 432)
2. అనుసరించి (BDB 1036, KB 1581)
3. చేయుటకు (BDB 793, KB 889)
4. తాను తన సహోదరులమీద గర్వించి, యీ ధర్మమును విడిచిపెట్టకండ (BDB 926, KB 1202, చూ. 8:14)

5. ఈ ఆజ్ఞనుండి తొలగిపోకుండునట్లు (BDB 693, KB 747)

ఈ దేవుని యొక్క ధర్మశాస్త్ర ప్రతి రాజు దగ్గర ఉండవలెను (ఇది 19వ. వచనములోని మొదటి క్రియాపదాన్ని అనుసరిస్తున్నది, BDB 224, KB 243, *Qal* సంపూర్ణము). ఇది హిత్యయుల సంహిత సమాంతరముగా ప్రతిబింబిస్తున్నది, ఇక్కడ రెండు నిబంధనల ప్రతులు చేయబడ్డాయి. ఒకటి దేవాలయములో నిబంధన భాగస్వాముల దైవము దగ్గర (ఇక్కడ యెహోవా) మరొకటి ఆశ్రిత రాజుదగ్గర ఉండాలి (అది., అంగీకరిస్తున్నట్లు క్రమంగా చదవబడాలి).

▣ "ఈ ధర్మశాస్త్రము మరియు ఈ కట్టడలు" 4:1 లోని ప్రత్యేకఅంశాన్ని చూడుము.

17:20 "కుడికిగాని ఎడమకు గాని" ఇది విధేయంచడానికి ఉపయోగించే ఒక హెబ్రీ పదం. దేవుని చిత్తము "దారి" లేక "కాలినడక" వలె చెప్పబడింది. ఇది స్పష్టంగా చూపించబడింది (ధర్మశాస్త్రము ద్వారా). ఇశ్రాయేలీయులు దారియందు నిలిచి ఉండాలి (ఉదా. కీర్త. 119:105, ఒక జీవన శైలికి సూచించ బడింది (ఉదా. సామె. 6:23).

▣ "తన రాజ్యమందు తానును తన కుమారులును ఇశ్రాయేలు మధ్యను దీర్ఘాయుష్మంతులగుటకు" ప్రధానయాజకత్వము వలె, రాజత్వం ఒక వంశానుగత తరమై ఉంది. ఈ రాజకత్వం (అది., తరువాత భావమైన మెస్సయ) యూదా వంశావళిలో ఉంటుందని ముందుగా చెప్పబడింది (చూ. ఆది. 49:10; 2 సమూయేలు 7).

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కిణికొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశించబడి ఉన్నాయి.

1. 16:21-22 వచనాలు ఎలా 17:1 వ. వచనానికి సంబంధం కలిగి ఉన్నాయి?
2. న్యాయము ఎలా నిర్వహింపబడాలి?
3. 14:20 వచనాలు ఎందుకంత వివాదాస్పదంగా ఉన్నాయి?
4. ధర్మశాస్త్రముతో ఇశ్రాయేలు రాజుకు ఎలాంటి సంబంధం ఉంది?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 18

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
యాజుకులు మరియు లేవీయుల భాగము	దేవునికి సరైన ఆరాధన	యాజుకుల భాగము	లేవీయ యాజకత్వము
18:1-5	18:1-2 18:3-5	18:1-2 18:3-5	18:1-2 18:3-5
18:6-8	18:6-8	18:6-8	18:6-8
దుర్మార్గుల సాంప్రదాయాలను విడిచిపెట్టుము		అన్యలు ఆచారాల విషయమై హెచ్చరిక	ప్రవక్తలు
18:9-14	18:9-14	18:9-13 ప్రవక్తను పంపించే విషయమై వార్తానం	18:9-12 18:13-20
మోషే వలె క్రొత్త ప్రవక్త		18:14-15	
18:15-22	18:15-22	18:16-20 18:21-22	18:21-22

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. 'పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,

4. మొదలుగున్నవి.

సందర్భానుచిత అంశ్యుష్టి - 16:18 - 18:22 ఇశ్రాయేలు నాయకత్వముతో వ్యవహరిస్తున్నవి

- A. న్యాయాధిపతులు - 16:18-20; 17:8-13
- B. రాజు - 17:14-20
- C. లేవీయులు/యాజకులు 18-1-8
- D. ప్రవక్తలు - 18:9-22
 - 1. అబద్ధము - 9-13 అధ్యాయాలు
 - 2. నిజము - 14-22 అధ్యాయాలు
 - a. ప్రస్తుతము (మోషే)
 - b. భౌష్యత్తు (నిర్గమమునకు మునుపు మరియు పూర్వము)
 - c. అంశ్యకాలసంబంధితము (మెస్సయ)

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 18:1-2

¹యాజకులైన లేవీయులకు, అనగా లేవీగోత్రీయుల కందరికి ఇశ్రాయేలీయులతో పాలైనను స్వాస్థ్యమైనను ఉండదు, వారు యెహోవా హోమద్రవ్యములను తిందురు; అది వారి హక్కు. ²వారి సహోదరులతో వారికి స్వాస్థ్యము కలుగదు; యెహోవా వారితో చెప్పినట్లు ఆయనే వారికి స్వాస్థ్యము. జనులవలన, అనగా ఎద్దుగాని గొట్టగాని మేకగాని బలిగా అర్పించువారి వలన

18:1 "యాజకులైన లేవీయులకు, అనగా లేవీగోత్రీయుల కందరికి" Roland de Vaux, *Ancient Israel* (ఎన్సైయన్స్ ఇన్వైయేల్), వా. 2,

పే. 358 ప్రకారం లేవీ అనే పేరుకు మూడు వీలగు అంశ్యకాలసంబంధిత ఆధారాలు ఉన్నాయి:

- 1. "చుట్టూర తిరుగు" ఇది ఒక సాంప్రదాయక నాణ్యము లేక విధానాన్ని భావిస్తున్నది (1 రాజులు 18:26 లోని *Baal* చుట్టూ ప్రవక్తలు చేసిన నాట్యము లాంటిది)
- 2. "ఎవరితోనైనా చేరి ఉండుట" లేక "ఎవరితోనైనా అంటుకొని ఉండుట," బహుశా ఆది. 29:34 లో ప్రఖ్యాత శబ్దార్థము ఇవ్వబడిన వీలుంది, ఇంకా సంఖ్యా. 18:2,4 లోని నోట్ కూడా చూడుము
- 3. "అప్పు ఇచ్చుటకు", "కుదువకు ఇచ్చినదాని వలె," బహుశా యెహోవాకు మొదటి సంతానము (సంఖ్యా. 3:12; 8:16) లేక 1 సమూ. 1:28 లో యెహోవాకు సమూయేలును ఇచ్చుటను సూచించవచ్చు మరియు సమాంతరంగా ఉండచ్చు

ఇక్కడ అనేక అభివృద్ధి చెందిన స్థాయిలు ఉన్నాయి:

- 1. నిర్గమములో ప్రతి కుటుంబములోని మొదటి సంతానం యెహోవాకు సమర్పించి, సేవించుట (చూ. నిర్గమకాండము 13)
- 2. ఇది ఒక ప్రత్యేక తెగకు (అది., లేవీ) మార్పబడింది (మోషే నిబంధన) వీరు యెహోవా యొక్క ప్రత్యేక సేవకులుగా పనిచేస్తారు (చూ. సంఖ్యా. 3:12; 8:16)
- 3. ఇది ఇశ్రాయేలీయుల చరిత్రలో సవరించబడింది:
 - a. కొన్ని లేవీయ కుటుంబాలు ప్రధాన మందిరంలో సేవచేస్తాయి

b. కొంతమంది స్థానికంగా పరచర్య చేస్తారు

c. ఆ తరువాత రబ్బీయ యూదాతత్వం స్థానిక లేవీయ బోధకుల భావము స్థానిక రబ్బీయ లేక లేఖకులకు విస్తరింపబడ్డారు, అయితే వీరు ఖచ్చితంగా లేవీ తెగలోనుండే వచ్చి ఉండాలనేదేమీ లేదు.

4. మరొక సిద్ధాంతము యొక్క మంచి తర్కణ కొరకు వీటిని చూడండి (1) G. B. Caird యొక్క *The Language and Imagery of the Bible* (ది లాంగ్వేజ్ అండ్ ఇమాజరీ ఆఫ్ ది బైబిల్), పే. 70 మరియు Roland de Vaux ద్వారా వ్రాయబడిన *Ancient Israel* (ఎంస్లియన్స్ ఇశ్రాయేల్) వా. 2, పేజీలు 360-371

□ "పాలైనను స్వాస్థ్యమైనను ఉండదు" స్యయాన దేవుడే లేవీయులకు ఉన్న స్వాస్థ్యము (చూ. 10:9; 12:12; 14:27, 29; కీర్త. 16:5; 73:23-26; లేవీ. 3:24; యెహె. 28). యెహోషువా 20-21 లో లేవీయుల భాగంగా 48 పురములు మరియు వాటి చుట్టుప్రక్కల భూములు అస్తులుగా వారికి ఇవ్వబడ్డాయి. ఈ 48 పురములలో ఆరు శరణార్థుల పట్టణాలు, ఇవి యోర్దాను ఇరు ప్రక్కల మూడు మూడు ఉన్నాయి, వీటిలోనికి ఒకవేళ ఎవరైనా అనుకోని విధంగా నిబంధన భాగస్వామిని చంపేస్తే, ఈ "ప్రతిహత్య" నుండి తప్పించుకొనడానికి వీటిలోని పారోవోవచ్చును (చూ. 19:1-13; సంఖ్యా. 35:9-15).

□ "వారు యెహోవా హోమద్రవ్యములను తిందురు" మామూలుగా లేవీయులందరూ ఇశ్రాయేలీయుల బలియర్పణ భాగాలలో పాలుపంచుకొంటారు (చూ. 6-8 వచనాలు). ఆ తరువాత కాలంలో యాజకలు బలిపీఠము మీద ఉంచబడిన ఆహారము మరియు లేవీయుల పట్టణములోని చిన్నిచిన్ని పైవేటు భూముల భాగాల ద్వారా పోషింపబడేవారు. ఇంకా లేవీయులు మూడవ సంవత్సరపు స్థానిక ధశము భాగము ద్వారా కూడా పోషింపబడేవారు (చూ. 14:27; సంఖ్యా. 18:25-29; నెహె. 10:37,38).

లేవీ తెగలంతా ఎలా పోషింపబడేవారు అనేదానిమీద అభిప్రాయభేదాలు ఉన్నాయి. ఇవి వ్యతిరేక భావాలు కావు కాని ప్రధాన మందిరానికి సంబంధించిన కొన్ని పరిణతులు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 18:3-5

³యాజకులు పొందవలసిన దేదనగా, కుడిజబ్బును రెండు దవడలను పొట్టను యాజకుని కియ్యవలెను. ⁴నీ ధాన్యములోను నీ ధ్రాక్షారసములోను నీ నూనెలోను ప్రథమ ఫలములను నీ గొట్టల మొదటి బొచ్చును అతని కియ్యవలెను. ⁵నిత్యము యెహోవా నామమున నిలిచి సేవచేయుటకు నీ గోత్రములన్నిటిలోను అతనిని అతని సంతతివారిని నీ దేవుడైన యెహోవా ఏర్పరచుకొని యున్నాడు.

18:3 యాజకులకు బలియర్పణల యొక్క వివిధ భాగాలను ఇచ్చిన లేవీ. 7:28-36; సంఖ్యా. 18:8-19 వచనాలను చూడుము.

□ "చెంపలు" ఇది (BDB 534 I) చెంప దవడలను (దవడ ఎముకలు మరియు వాటి క్రింద వ్రేలాడుతున్న మాంసము, రెండు కలసి చెంపలు) సూచిస్తున్నది.

□ "పొట్ట" ఈ పదం (BDB 867) యొక్క ప్రధాన అర్థం "బొక్క" లేక "కుహరం", ఈ సందర్భంలో ఇది కుడుపులలో ఒకదానిని, బహుశా గడ్డిని మేసి నెవరువేసే జంతువులలో నాలుగో దానిని సూచింపవచ్చు. *Webster's Third International Dictionary* (వెబ్స్టర్ థర్డ్ ఇంటర్నేషనల్ డిక్షనరీ), పే. 1922 వరుసలో నాల్గవ జంతువు యొక్క పొట్ట పాలు పితుకుటకు ఉపయోగింపబడుతుంది అని చెబుతున్నది. పై పొర పసుపు పొడి అయ్యేంతరకు తయారుచేస్తే, అది జున్ను చేయడానికి ఉపయోగపడుతుంది.

18:4 “నీ నూనెలోని ప్రథమ ఫలము” పండిన ఒలీవ మొదటి గానుక యెహోవాకు ప్రజల యొక్క కానుక, ఆయన ద్వారా ఇది లేవీయ/యాజకులకు ఇవ్వబడుతుంది (చూ. 18:12; ద్వితీ. 12:17; 14:23; 18:4).

▣ “నీ గొట్టల మొదటి బోచ్చు” దీనిని ఇవ్వడమనేది ఇక్కడ మాత్రమే ప్రస్తావించబడింది.

18:3-5 ఎవరైతే యెహోవా యొక్క బలిపీఠము దగ్గర పరిచర్య చేస్తారో వారు యెహోవా భాగాన్ని పొందుతారు. ఆధునికులు ఈ కింది వాటిని గుర్తుంచుకోవాలి:

1. సబ్బాతు
2. ప్రథమ ఫలాలు
3. మొదటి సంతానం
4. దశమభాగం

ఇవన్నీ కూడా యెహోవా యొక్క యాజమాన్యమును వక్కాణించే విధానం. దీని అర్థము మిగిలిన ఆరు రోజుల పంట లేక పదిలో తొమ్మిత్తే వంతు మానవులదని అర్థం కాదు! మానవులు దేనికి యాజమానులు కారు కాని వారు ప్రతిదానికి గృహనిర్వాహకులు! భూమి మరియు అందులోని ప్రాణులు దాని సృజించిన వారు, పోషిస్తున్న వానిదే.

▣ “యెహోవా ఏర్పరచుకొని ఉన్నాడు” 10:8 వచనాలలో ఇదే కార్యము “ప్రత్యేక పరచుకొని” (NIDOTTE, వా. 1, పే. 604) అని ఉంది. ఈ రకమైన సమాంతరాలు ఆధునికులకు ప్రాచీన మౌలిక శబ్దార్థాలు మరియు బహుళ ప్రయోజక తేడాలను తెలుసుకోడానికి సహాయపడుతాయి.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 18:6-8

‘ఒక లేవీయుడు ఇశ్రాయేలీయుల దేశమున తాను విదేశిగా నివసించిన నీ గ్రామములలో ఒకదానినుండి యెహోవా ఏర్పరచుకొని స్థలమునకు మిక్కిలి మక్కువతో వచ్చినప్పుడు ⁷ అక్కడ యెహోవా సన్నిధిని నిలుచు లేవీయులైన తన గోత్రపువారు చేయునట్లు అతడు తన దేవుడైన యెహోవా నామమున సేవచేయవలెను. ⁸ అమ్మబడిన తన పితౄత్వమువలన తనకు వచ్చినది గాక అతడు ఇతరులవలె వంతు అనుభవింపవలెను.

18:6 వారు నిర్గమకాండము 13 లోని “ప్రథమఫలాన్ని” మార్చవలసి ఉంది. ఇది దేవుని ఎన్నికను బట్టి ఉంది, మానవ ఆధిక్యతను బట్టి కాదు, ఇది లేవీ, మోషే, అహారోనుల పాపములను నుండి వచ్చిందన్నది స్పష్టమే.

18:6-7 ఇది లేవీయులు/యాజకులను యెరూషలేము బయట ప్రాంతాలలో నివసించేసి, ప్రతి పట్టణములో కూడా బోధించుటకు, న్యాయము తీర్చుటకు వీలు కలిగిస్తున్నది. అయితే వారు ప్రధాన మందిరములో కూడా ప్రవేశించి పనిచేయడానికి హక్కును పొంది ఉన్నారు.

18:8

NASB	“అమ్మబడిన తన పితౄత్వమువలన తనకు వచ్చినది తప్ప”
NKJV	“తన పితౄత్వములో అమ్మినదానిని బట్టి వచ్చిన రాబడి కాకుండా”
NRSV	“కుటుంబ ఆస్తుల నుండి వారికి ఆదాయము వస్తున్నప్పటికీని”
TEV	“తన కుటుంబము తనకు పంపిన దేనినైనా అతను ఉంచుకొనవచ్చును”

NJB "పితుర్లతము అమ్మడాన్ని బట్టి వచ్చినది అయినప్పటికీ ఏదైతే ఉండో"

JPSOA "వ్యక్తిగత బహుమానాలు లేక పితుర్లతాలను లెక్కకు తీసికొనకుండా"

LXX "తన వంశపారంపర్య అస్తులను అమ్మడాన్ని బట్టి వచ్చింది కాకుండా"

REB "తన తండ్రి కుటుంబము నుండి స్వతంత్రమైకొన్నది కాకుండా"

వివిధ తర్జుమాలు అనేక ఎంపికలను చూపుతున్నాయి. ఇది కుటుంబ ఆధిపత్య అమ్మకాన్ని సూచిస్తున్నది (భూమిని కాదు).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 18:9-14

⁹నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చుచున్న దేశమున నీవు ప్రవేశించిన తరువాత ఆ జనముల హేయకృత్యములను నీవు చేయ నేర్చుకొనకూడదు. ¹⁰తన కుమారుడైనను తన కుమార్తెనైనను అగ్నిగుండము దాటించు వానినైనను, శకు నముచెప్పు సోదెగానినైనను, మేఘ శకునములనుగాని సర్ప శకునములను గాని చెప్పు వానినైనను, చిల్లంగివానినైనను, మాంత్రికునినైనను, ఇంద్రజాలకునినైనను ¹¹కర్ణపిశాచి నడుగువానినైనను, దయ్యములయొద్ద విచారణచేయు వాని నైనను మీ మధ్య ఉండనియ్యకూడదు. ¹²వీటిని చేయు ప్రతివాడును యెహోవాకు హేయుడు. ఆ హేయము లైన వాటినిబట్టి నీ దేవుడైన యెహోవా నీ యెదుటనుండి ఆ జనములను వెళ్లగొట్టుచున్నాడు. ¹³నీవు నీ దేవుడైన యెహోవాయొద్ద యథార్థపరుడవై యుండవలెను. ¹⁴నీవు స్వాధీనపరచుకొనబోవు జనములు మేఘశకునములను చెప్పువారి మాటను సోదెగాండ్ర మాటను విందురు. నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను ఆలాగున చేయనియ్యడు.

18:10-11 ఇవి వరుస అసమాపక క్రియులు, కనానీయుల విగ్రహారాధనను గురించి తెలుపుతున్నాయి:

1. NASB, "తన కుమారుడైనను తన కుమార్తెనైనను అగ్నిగుండము దాటించు వానినైనను" - BDB 716, KB 778, *Hiphil* అసమాపక క్రియ
2. NASB, "శకునము చెప్పాడు" - BDB 890, KB 1115, *Qal* అసమాపక క్రియ (క్రియను మరియు నామవాచకాన్ని రెంటిని ఉపయోగించింది).
NKJV, NET, "సోదె చెప్పు వాడు"
NRSV, NJB, NIV, "శకునములు చెప్పాడు"
JPSOA, "శకునగాడు"
3. NASB, "సోదె చెప్పాడు" - BDB 778 II KB 857, *Poel* అసమాపక క్రియ
NKJV, NRSV, JPSOA, "జోష్యుడు"
NIV, "సోదెగతై"
NET, "శకునము చదివేవాడు"
4. NASB, NKJV, NIV, "శకునాలను విశ్లేషించువాడు" - BDB 638 II, KB 690, *Piel* అసమాపక క్రియ
NRSV, NJB, "శకునగాడు"
JPSOA, "సోదె చెప్పాడు"
NET, "సోదెకతై"

5. NASB, NKJV, NRSV, NJB, JPSOA, NET, "సోదెచ్చెప్పువాడు" - BDB 506, KB 503, *Piel* అసమాపక క్రియ
NIV, "సోదెల్ పాలుపంచుకొనేవాడు"
6. NASB, "మంత్రాలు వేసేవాడు" BDB 287, KB 287, *Qal* PARTICIPLE (క్రియను నామవాచకాన్ని రెంటిని ఉపయోగించింది)
NKJV, "గారడీ చేకువాడు"
NRSV, JPSOA, NIV, NET, "మంత్రాలు వేసేవాడు"
NJB, "మంత్రాలు అల్లేవాడు"
7. NASB, NKJV, "విచారించువాడు" (అది., ఒక మధ్యవర్తి) BDB 981, KB 1371, *Qal* అసమాపక క్రియ
NRSV, JPSOA, "దయ్యాలను విచారించువాడు"
NJB, "దయ్యాలను సంప్రదించువాడు"
NIV, "మధ్యవర్తుడు"
NET, "ఆత్మలను లేపువాడు"
8. NASB, NKJV, NIV "విచారించువాడు" [ఊహించబడింది] (అది., ఆత్మలను వశము చేసుకొనిన వాడు) BDB 981, KB 1371,
Qal అసమాపక క్రియ (ఊహించబడింది)
NRSV, "ఆత్మలను సంప్రదించువాడు"
NJB "అవిష్టులు"
JPSOA, "వశమైన ఆత్మలు"
NET, "క్షుద్ర విద్యలను అభ్యసించువాడు"
9. NASB, NKJV, "చనిపోయినవారిని సంప్రదించేవాడు"
a. BDB 205, KB 233, *Qal* అసమాపక క్రియ
b. BDB 559, KB 562, *Qal* అసమాపక క్రియ
NRSV, "మరణించిన వారి పలుకులు వినువాడు"
NJB, NET, "చిల్లంగివాడు"
JPSOA, "మరణించినవారిని విచారించువాడు"
NIV, "చనిపోయినవారిని సంప్రదించువాడు"

మీరు చూస్తున్నట్లు వివిధ ఇంగ్లీషు తర్జుమాలలో ఈ పదాల అర్థము ఒకదానికి కొకటి కొంత తేడాతో ఉంది. ఈ పదాలు వివిధ అన్య దేవతల ఆరాధన సాంప్రదాయాలలోనుండి వచ్చి ఉన్నాయి, అయితే వాటి ఖచ్చితమైన అర్థాలు ఆధునిక బైబిలు విద్యార్థికి సరిగ్గా అర్థం కావు. ఈ క్రింది వాటిలోని క్లుప్త వివరణను చూడండి (1) *Dictionary of Biblical Imagery* (డిక్షనరీ ఆఫ్ బిబ్లికల్ ఇమాజనరీ), 524-528 మరియు 608-610 పేజీలు మరియు (2) Robert B. Girdlestone చేత వ్రాయబడిన *Synonyms of the Old Testament* (సినానిమస్ ఆఫ్ ది ఓల్డ్ టెస్టమెంట్) 296-302 పేజీలు. సహజ దృశ్య మేమిటంటే వ్యక్తిగత ప్రయోజనము కొరకు తెలుసుకొని, భౌష్యత్తును

చమత్కారంగా ఎదర్కొనుటకు ఒక ప్రయత్నమే. యెహోవా ప్రజలు ఆయనను నమ్మి ఆయనకు సేవ చేయాలి. "మొదట నేను" అనే పాత ఆది పాపమే మానవాళి సమస్యలన్నిటికీ మూలమై ఉంది!

18:10 "తన కుమారునైనను తన కుమార్తెనైనను అగ్నిగుండము దాటించు వానినైనను" ఇది సంతాన సాఫల్య దేవుడు, *Molech* ఆరాధనకు ఒక ఉదాహరణగా ఉంది. ఇశ్రాయలీయులలో మొదటి సంతానం (చూ. నిర్గమకాండము 13) సేవచేయడానికి యెహోవాకు సమర్పించాలి. కనానీయులలో మొదటి సంతానం సంతాన సాఫల్య నిశ్చయిత కొరకు దహనబలి ద్వారా బలియర్పణ చేయాలి, (చూ. ద్వితీ. 12:31; లేవీ. 18:21). ఇంకా ఇక్కడ 2 రాజులు 21:6 లో ఈ అబద్ధ దేవుని దేవుని ప్రజలు పూజించినట్లు ఉంది! ఇది ఇంకా ఏదోవిధంగా భౌష్యత్తును తెలుసుకోడానికి సంబంధించి ఉండే వీలుంది (చూ. 2 రాజులు 3:26-27). 12:31 లోని ప్రత్యేక అంశము: *Molech* చూడుము.

□ **"శకునము చెప్పువాడు"** ఇది "దైవము" నకు ఉపయోగించే హెబ్రీ పదం (BDB 890, చూ. సంఖ్యా. 22:7; 23:23; యెహె. 21:21; 2 రాజులు 17:17). ఇది వివిధ పద్ధతులను చెప్పడానికి ఉపయోగించే ఒక సమాన్యపదమైనప్పటికీ, అన్ని కూడా గొట్టెల కాలేయాలను పరీక్షించుట లేక బాణాలను పోతపోయుట లాంటి వాటి మీద సాంకేతికంగా గాని లేక సహజసిద్ధంగా గాని దేవుని చెల్తాన్ని నిర్ధారించుటకు ఉద్దేశించబడ్డాయి. ఇది ప్రకృతి సంఘటనలలో దాగి యున్న భౌష్యత్తును గురించిన సమాచారము మరియు భౌష్యత్తును తెలుసుకొనుటకు మరియు ప్రభావితం చేయడానికి మానవాళి (అది, అబద్ధప్రవక్తలు, ఉదా. యిర్మీయా 27:9; 29:8; యెహె. 13:9,22:28) ఇవ్వబడిన తలాంతు అన్నట్లు అన్యప్రాపంచిక దృష్టికోణంగా ఉండినది.

□ **"చిల్లంగివాడు"** ఈ పదం (BDB 778 II, KB 857) "మేఘము" (BDB 777) అనే పదానికి సంబంధించినది. భాషాపండితులు ఈ పదం ఈ క్రింది వాటి శబ్దాలకు సంబంధించినది అని భావిస్తున్నారు:

1. కీటకాల మీకారం
2. చెట్లలో గాలి శబ్దాలు
3. తెలియని శబ్దలక్షణం, (ఒకవేళ మేఘము అయితే అప్పుడు ఇది చూపుకు సంబంధించినది)

లేవీ. 19:26-20:8 (ప్రత్యే. 19:26 చూడుము) యందు మోషే రచనలలో ఇలాంటి అన్య ఆచారాలను నిషేధించే వాక్యభాగాలు ఉన్నాయి. ఇదే పదం ఇంకా న్యాయా. 9:37; 2 రాజులు. 21:6; 2 దిన. 33:6; యెషయా 2:6; 57:3; యిర్మీయా 27:9; మలాకీ 5:12 లలో కూడా ఉంది.

□ **"శకునములు చెప్పువాడు"** ఈ పదం (BDB 638 II, KB 690) యొక్క అర్థం తెలియదు. సిరియా భాషలో దీని అర్థం "అస్పష్టమైన మంత్రాలను గొణుగుట" (KB 690). దీని మూలపదానికి అనేక ఉపయోగాలు ఉన్నాయి:

1. సర్పము - BDB 638 I
2. *Piel* లో మాత్రమే ఉన్న క్రియ, (BDB 638 II) అర్థం:
 - a. శకునాలను చెప్పడం
 - b. చిహ్నాలు/మంత్రాలను చెప్పడం
3. ఇత్తడి - కంచు - BDB 638 III
4. తెలియనది - BDB 638 IV

□ **"ఒక ఇంద్రజాలికుడు"** ఈ పదానికి (BDB 506, KB 503) అసలు అర్థం "కోసివేయుట" (1) ఇంద్రజాల కషాయము కొరకు ఉపయోగించే పదార్థాలను నుజ్జనుజ్జగా తరగడము లేక (2) దేవుని దృష్టిలో పడడాడిని ఒకడు తనను తాను కోసుకొనే ఒక విధానం (అది, సిరియనుల

ఉపయోగము, చూ. 1 రాజులు 18:28). ఈ పదం నిర్గ. 7:11 లో పరో రాజుల యొక్క జ్ఞానులను గురించి చెప్పడానికి మరియు దాని. 2:2 లో నెబూకద్నెజరు రాజు యొక్క జ్ఞానులను గురించి చెప్పడానికి ఉపయోగింపబడింది.

18:11 "కర్ణపిచాచినడుగువాడు" దీని అసలు అర్థం "ముళ్ళువేయుట," "పొత్తుపెట్టుకొనుట," లేక "చేతులు కలుపుట" (BDB 287, KB 287). కీర్తనలు 58:5 మరియు ప్రసంగి 10:11 లలో ఇది పాముకొట్టే బుసను సూచిస్తున్నది. కొంచెం వ్యత్యాస మాటతో ఇది యెషయా 47:8-11లో బబులోను అబద్ధ జ్ఞానులను తెలుపుతున్నది.

▣ **"కర్ణపిచాచి"** ఈ అసమాపక క్రియ యొక్క BDB 981, KB 1371) అసలు అర్థం "అడుగు" లేక "విచారించు." ఇక్కడ ఒక ఆత్మమండలాను అడగడంగా ఉంది (ఉదా. యెహోవా, యెహో. 9:14 లేక విగ్రహాలు, హోషియా 4:12).

మొదటి నామవాచకం, "కర్ణపిచాచి" (BDB 15) నిర్వచించడానికి ఒక కష్టమైన పదం. కొంతమంది దీనిని లేవీ. 19:31; 20:6,27 లలో ఇలా ఉపయోగించినట్లు చూస్తున్నారు (1) ఒక గుంత, లేక బలియర్పించే స్థలం, లేక (2) "తండ్రి" రూపకం, పూర్వీకులను ఆరాధించడం. LXX యెషయా 8:19 ఇది "కిచకిచలాడు దూరభాషి" వలె తర్జుమా చేయబడింది. ఎందుకంటే దీని గురించి మరియు యెషయా 29:4 నుగ గురించి కొంతమంది దీని అర్థం "కిచకిచలాడు" లేక "గొణుగుట" అని భావిస్తున్నారు. ఇది "గొంతుమార్చి మాట్లాడుట" ను కూడా సూచించవచ్చు. ఏదిఏమైనా, 1 సమూ. 28:7-9 నుండి ఎవసైనా పిలుచుటకు సామర్థ్యము లేక భూమిలో ఉన్న ఒకనితో మాట్లాడుట లేక పాతాళములోని మరణించిన లేక ఆత్మలతో సంభాషించుటకు సంబంధించినదిగా ఉంది, అది., భూతవిద్య.

రెండవ నామవాచకం, "ఆత్మలు" (BDB 396) అనేది హెబ్రీ పదము "తెలుసుకొనుటకు" (BDB 395) ఒక రూపకమై ఉంది. ఇది ఆత్మల మండలాన్ని గురించిన జ్ఞానమున్న వానిని లేక ఆత్మల మండలాలతో సంబంధముండి, దాని గురించిన జ్ఞానమున్న వానిని సూచిస్తున్నది (చూ. యెషయా 8:19; 19:3).

▣ **"దయ్యముల యొద్ద విచారణ చేయువాడు"** ఈ వచనము రెండు *Qal* అసమాపక్రియల (BDB 205, KB 233, "అడుగుటకు" మరియు BDB 559, KB 562, "మరణించినవారు") మిశ్రమము. ఈ సందర్భంలో ఇది కర్ణపిచాచాలను మరియు "ఆత్మలు"ను సూచిస్తున్నది. ఈ ఉన్నత శ్రేణి, ఆరోపించుకోబడ్డ ప్రతిభావంతులు భౌష్యత్తు మరియు దానిని లోబరచుకోనే శక్తిని గురించిన సమాచారము కొరకు మరణించినవారని సంప్రదిస్తున్న జనులుగా ఉన్నారు.

ప్రాచీన సంస్కృతులన్ని మరణానంతర జీవితాన్ని విశ్వసించాయి. ప్రాచీన తూర్పుప్రాంత ప్రజలందరూ ఈ విషయమై రెండు వీలులు కలిగి ఉన్నారు:

1. కుటుంబంలోని ఆత్మలు వర్తమాన మరియు భౌష్యత్తును ప్రభావితముచేస్తున్న పూర్వీకుల ఆరాధన
2. భౌతిక (నక్షత్రాలు, ప్రకృతి శక్తులు) మరియు ఆత్మసంబంధులను (దయ్యలు, దయ్యలదేవుళ్ళు) వ్యక్తిగత భవితవ్యాలను తెలుసుకొని ప్రభావితం చేయడానికి వినియోగించు కొనుట

18:12 "హీయకరమైన" ఈ పదం (BDB 1072) ద్వివచనాపదేశ కాండము, సామెతలు, యెహెజ్కేలు గ్రంథాలలో చాలా తరచుగా ఉపయోగింపబడింది. 14:3 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

▣ **"నీ దేవుడైన యెహోవా నీ యెదుటనుండి ఆ జనములను వెళ్లగొట్టుచున్నాడు"** ఇది "యెహోవా యుద్ధము"నకు సంబంధించినది. ఇది ఆది. 15:16 మరియు లేవీ. 18:24-28 లో చెప్పబడిన వారి పాపములను అబ్రహామునకు బయలుపరచడంగా ఉంది.

18:13 "యధార్థపరుడై" ఇది పవిత్రమైన జంతువు "సంపూర్ణము" లోపము లేనిదిగా ఉన్న ఒక బలియర్పణకు సంబంధించిన పదము(BDB 1071), కాబట్టి బలయర్పణము కొరకు ఇది అంగీకరించబడుతుంది (చూ. నిర్గ. 12:5; 29:1; లేవీ. 1:3,10; 3:1,6,9;

4:3,23,28,32; 5:15,18; 6:6; మొ.). ఇది నిబంధన ఒడంబడికను అనుసరణకు దేవుని ద్వారా ఎవరైతే అంగీకరింపబడుతారో వారి కొరకు ఉపయోగింపడే సాధ్యశ్యంగా మారింది (చూ. ఆది. 6:9; 17:1; 2 సమూ. 22:24,26; యోబు 1:1,8; 2:3; 12:4; కీర్త. 15:2; 18:23,25; యెహె. 28:15). క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

ప్రత్యేక అంశము: నిందారాహిత్యము, నిరపరాధము, నిర్దోషితము, అనిందితము (SPCIAL TOPIC: BLAMELESS, INNOCENT, GUILTLESS, WITHOUT REPROACH)

ప్రత్యేక అంశము: నిందారాహిత్యము, నిరపరాధము, నిర్దోషితము, అనిందితము

A. ప్రారంభ వ్యాఖ్యలు

1. మతపరంగా ఈ భావము మానవాళి యొక్క అసలు స్థితిని వివరిస్తున్నది (ఆ.కా. 1, ఏదేను వనము).
2. పరిపూర్ణ సహవాసాన్ని పాపము, తిరుగుబాటు నాశనము చేసిన స్థితి ఇది (ఆదికాండము 3).
3. మానవులు (పురుషులు, స్త్రీలు) దేవుని స్వరూపములో, తనలాగా తయారుచేయబడిన కారణాన వారు దేవునితో సహవాసము పునర్నింపబడాలని ఆశతో ఎదురుచూస్తున్నారు (ఆ.కా. 1:26-27).
4. పాపులైన మానవాళితో దేవుడు అనేక మార్గాలలో వ్యవహరించాడు
 - a. దైవిక నాయకులు (అబ్రహాము, మోషే, యెషయా)
 - b. బలియర్పణ విధానము (లేవీకాండము 1-7)
 - c. దైవిక ఉదాహరణలు (నోవహు, యోబు)
5. చివరికి దేవుడు మెస్సయను అనుగ్రహించాడు
 - a. తనను తాను పూర్తిగా బయలుపరచుకొన్నట్లు (చూ. యోహాను 1:1-14; కొలొస్సీ. 1:13-17; హెబ్రీ. 1:2-3)
 - b. పాపమునకు సరైన బలియాగము వలె (చూ. మార్కు 10:45; 2 కొరింథీ. 5:21)
6. క్రైస్తవులు నిందారాహితులుగా చేయబడ్డారు
 - a. న్యాయబద్ధముగా క్రీస్తు యొక్క ఆరోపించబడ్డ నీతి ద్వారా (చూ. రోమా 4:3,6,8,11, 22, 23, 24; యాకోబు 2:23)
 - b. క్రమంగా జరిగే పరిశుద్ధాత్మ పని ద్వారా (యోహాను 16:8-11)
 - c. క్రైస్తవుల గురి క్రీస్తువలె మారడము (చూ. రోమా 8:28-30; 2 కొరింథీ. 3:18; గలతీ. 4:19; ఎఫెసీ. 1:4; 4:13; 1 థెస్స. 3:13; 4:3; 5:23; 2 థెస్స. 2:13; తీతు 2:14; 1 పేతురు 1:15), ఆదాము, హవ్వ పడిపోయి పోగొట్టుకొన్న దేవుని స్వరూపము తిరిగి నిర్మించుకొనుట ద్వారా.
7. ఏదేను వనములోని పరిపూర్ణ సహవాసానికి పరలోకము పునర్నిర్మాణము. ఒక పరిశుద్ధ భూమికి (చూ. 2 పేతురు 3:10) పరలోకము దేవుని ప్రత్యక్షత (చూ. ప్రకటన 21:2) నుండి దిగివచ్చిన క్రొత్త యెరూషలేము. ఇదే సిద్ధాంతాలతోనే బైబిలు ప్రారంభించి, ముగించ బడింది.
 - a. దేవునితో సన్నిహిత, వ్యక్తిగత సహవాసము
 - b. ఒక వన చిత్రీకరణము నందు (ఆదికాండము 1-2 మరియు ప్రకటన 21-22)
 - c. ప్రవక్తల వ్యాఖ్యానము, జంతువులతో ఉండి, వాటితో సహవాసము ద్వారా (చూ. యెషయా 11:6-9)

B. పాత నిబంధన

1. ఇక్కడ పరిపూర్ణత, నిరపరాధము, నిర్దోషితము అనే భావాలనిచ్చే ఎన్నో హీబ్రూ పదాలు ఉన్నాయి. ఈ నిగూఢమైన సంబంధిత పదాలను చూపించి, అవి ఇవి అని ప్రత్యేకించి పేరుపెట్టి చెప్పడము కష్టము.

2. పరిపూర్ణత, నిరపరాధము, నిర్దోషితముల భావాలను తెలియపరిచే కొన్ని ముఖ్య పదాలు క్రింద ఇవ్వబడినవి (Robert B. Girdlestone, *Synonyms of the Old Testament*, [రాబర్టు బి. గ్రిడల్ స్టోన్ యొక్క సీనానిమస్ ఆఫ్ ది ఒల్డ్ టెస్టామెంట్], 94-99 పేజీల ప్రకారము):
 - a. *shalom* (షాలోము, BDB 1022, KB 1532)
 - b. *thamam* (BDB 1070, KB 1743)
 - c. *calah* (BDB 478, KB 476)
3. సప్యూజింట్ (ఆది సంఘముల యొక్క బైబిలు) ఇలాంటి భావాలున్న అనేక పదాలను కొయినే గ్రీకులోనికి తర్జుమా చేయబడి క్రొ.ని.లో ప్రయోగింపబడ్డాయి (కింది C చూడుము).
4. దీని ప్రధాన సారాంశము బలి అర్పణతో జతచేయబడింది.
 - a. *amōmos* (BDB 1071, చూ. నిర్గ. 29:1; లేవీ. 1:3,10; 3:1,6; సంఖ్యా. 6:14)
 - b. *amiantos* మరియు *aspilus* లకుకూడా ఆచారిక సహజార్థాలు ఉన్నాయి.

C. క్రొత్తనిబంధన

1. న్యాయపరమైన కోణము
 - a. హీబ్రూ నాయపరమైన ఆచారిక సహజార్థము *amōmos* ద్వారా తర్జుమా చేయబడింది (BDB 1071, చూ. ఎఫెసీ. 5:27; ఫిలిప్పీ. 2:15; 1 పేతురు 1:19)
 - b. గ్రీకు నాయపరమైన సహజార్థము (చూ. 1 కొరింథీ. 1:8; కొలస్సీ. 1:22)
2. క్రీస్తు పాపరహిత, నిందారహిత, నిరపరాధిగా ఉన్నవాడు (*amōmos*, చూ. హెబ్రీ. 9:14; 1 పేతురు 1:19)
3. క్రీస్తు అనుచరులు ఆయనను సంతరించుకోవాలి (*amōmos*, చూ. ఎఫెసీ. 1:4; 5:27; ఫిలిప్పీ. 2:15; కొలస్సీ. 1:22; 2 పేతురు 3:14; యూదా 24 వచనము; ప్రకటన 14:5)
4. ఈ ఉద్దేశము సంఘ నాయకులకు కూడా ఉపయోగింపబడింది
 - a. *anepileptos*, “అరోపణలు లేకుండా” (చూ. 1 తిమోతి 3:10; తీతు 1:6-7)
 - b. *anepileptos* “విమర్శ లేకుండా” లేక “శత్రుత్వము లేకుండా చేసికొనుట” (చూ. 1 తిమోతి 3:2; 5:7; 6:14; తీతు 2:8)
5. “దోషరహితము” (*amiantos*) అనే భావము క్రింది వాటికొరకు ప్రయోగింపబడింది
 - a. క్రీస్తుకు మాత్రమే (చూ. హీబ్రూ. 7:26)
 - b. క్రైస్తవుల యొక్క స్వాస్థ్యము (చూ. 1 పేతురు 1:4)
6. “సంపూర్ణత” లేక “సంపూర్ణ” (*holoklēria*) భావము (చూ. అ.కా. 3:16; 1 థెస్స. 5:23; యాకోబు 1:4)
7. “తప్పులేని” అపరాధభావము లేని నిర్దోషితము అనే భావన *amemptos* అనే పదము ద్వారా చెప్పబడింది (చూ. లూకా 1:6; ఫిలిప్పీ. 2:15; 3:6; 1 థెస్స. 2:10; 3:13; 5:23)
8. “నిందించుటకు వీలుకాని” అనే భావన *amōmētos* ద్వారా తెలుపబడింది (చూ. 2 పేతురు 3:14)
9. “మచ్చలేని” “నిందారహితము” అనే భావనలు పైన తెలియపరచబడిన ఉద్దేశాల కొరకు కూడా తరచూ ప్రయోగింపబడ్డాయి (చూ. 1 తిమోతి 6:14; యాకోబు 1:27; 1 పేతురు 1:19; 2 పేతురు 3:14)

D. హీబ్రూ, గ్రీకు భాషలో ఈ భావాలను తెలియపరుచుటకు వినియోగింపబడుటను బట్టి ఈ భావము ఎంత ముఖ్యమైనదో తెలుపుచున్నది. దేవుడు క్రీస్తు ద్వారా మన అవసరతను అనుగ్రహించి, ఇప్పుడు మనలను ఆయన వలె ఉండటానికి పిలుస్తున్నాడు.

విశ్వాసులు క్రీస్తు చేసిన కార్యమును బట్టి హోదాపరంగా, న్యాయపరంగా “యుక్తము”, “న్యాయము”, “నిందారహితము” గా నిర్ధారించబడ్డారు. విశ్వాసులు ఇప్పుడు వారికిచ్చిన స్థానాన్ని నిలబెట్టుకోవాలి, “ఆయన వెలుగై ఉన్నలాగున మీరును వెలుగై ఉండుడి” (చూ. 1 యోహాను 1:7). “మీ పిలుపునకు తగినట్లు నడుచుకొనుడి” (చూ. ఎఫెసీ. 4:1,17; 5:2,15). యేసు దేవుని స్వరూపమును తిరిగి నిర్మించాడు. ఇప్పుడు సన్నిహిత సంబంధము కలిగి ఉండొచ్చు, అయితే ఆయన తన కుమారుడు కలిగి ఉండినట్లు ప్రజలు కూడా తనను ప్రతిబింబించాలని కోరుకొంటున్నాడు. పరిశుద్ధతకు తప్ప మరి దేనికి మనము పిలువబడలేదు (చూ. మత్తయి 5:20,48; ఎఫెసీ. 1:4; 1 పేతురు 1:13-16). దేవుడు కేవలము న్యాయపరంగానే కాక, అస్త్రీత్యపరంగా కూడా!

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 18:15-22

¹⁵హోరేబులో ఆ సమాజదినమున నీవునేను చావక యుండునట్లు మళ్ళి నా దేవుడైన యెహోవా స్వరము నాకు విన బడకుండును గాక, ¹⁶ఈ గొప్ప అగ్ని నాకు ఇకను కనబడకుండునుగాక అని చెప్పితివి. ఆ సమయ మున నీ దేవుడైన యెహోవాను నీవు అడిగిన వాటన్నిటి చొప్పున నీ దేవుడైన యెహోవా నీ మధ్య నావంటి ప్రవక్తను నీ సహోదరులలో నీకొరకు పుట్టించును, ఆయన మాట నీవు వినవలెను. ¹⁷మరియు యెహోవా నాతో ఇట్లనెను. వారు చెప్పిన మాట మంచిది; ¹⁸వారి సహో దరులలోనుండి నీవంటి ప్రవక్తను వారికొరకు పుట్టించెదను; అతని నోట నా మాటల నుంచుదును; నేను అతని కాళ్ళా పించునది యావత్తును అతడు వారితో చెప్పును. ¹⁹అతడు నా నామమున చెప్పు నా మాటలను విననివానిని దాని గూర్చి విచారణ చేసెదను. ²⁰అంతేకాదు, ఏ ప్రవక్తయు అహంకారము పూని, నేను చెప్పుమని తన కాళ్ళాపించని మాటను నా నామమున చెప్పునో, యితర దేవతల నామమున చెప్పునో ఆ ప్రవక్తయును చావవలెను. ²¹మరియు ఏదోకమాట యెహోవా చెప్పినది కాదని మేమెట్లు తెలిసికొనగలమని మీరనుకొనిన యెడల, ²²ప్రవక్త యెహోవా నామమున చెప్పినప్పుడు ఆ మాట జరుగక పోయిన యెడలను ఎన్నడును నెరవేరకపోయిన యెడలను అది యెహోవా చెప్పిన మాట కాదు, ఆ ప్రవక్త అహంకారముచేతనే దాని చెప్పెను గనుక దానికి భయ పడవద్దు.

18:15-22 ద్వితీయోపదేశ కాండము 18:9-14 ఒక జీవితం పట్ల దేవుని యొక్క చిత్తాన్ని వెతకడానికి ఒక సరైన మార్గాన్ని చూపుతున్నది. 15-22 వచనాలు దేవుని మరియు ఆయన ఉద్దేశ్యాలను గురించిన జ్ఞానం పొందడానికి సరైన మార్గాన్ని గురించి తెలుపుతున్నాయి.

18:15 “నావంటి ప్రవక్తను” ఇది మెస్సయకు ఒక బిరుదువలె మారింది (చూ. యోహాను 1:21, 25, 45; 5:46; 6:14; 7:40; అ. కా. 3:22; 7:37). యేసు ఒక “క్రొత్త” మోషేవలె పని చేశాడు:

1. క్రొత్త నిబంధన ధర్మశాస్త్రాన్ని ఇచ్చాడు (చూ. మత్తయి 5-7)
2. వారు ఆశించినట్లు ఆయన జన సమూహానికి ఆహారం పెట్టాడు (చూ. యోహాను 6)
3. దేవుణ్ణి పర్యవేక్షించు మీద కలిసాడు (చూ. మత్తయి 17)
4. నిబంధన ప్రజల పక్షాన మధ్యవర్తిత్వమును చేశాడు (చూ. యోహాను 17)

ఇశ్రాయేలులో ప్రవచన కార్యము మీది మంచి వివరణ కొరకు Gordon Fee and Douglas Stuart చే వ్రాయబడిన *How To Read the Bible For All Its Worth* (హౌ టు రీడ్ ది బైబిల్ ఫర్ ఆల్ ఇట్స్ వోర్థ్) 184-189 పేజీలు చూడుము. ఈ సహాయక వివరణము ప్రవచన పాఠ్యభాగాలు మరియు గ్రంథాలు, 189-204 పేజీలు వ్యాఖ్యానముతో వ్యవహరిస్తుంది.

18:16 ఇది సీనాయి పర్వతము మీద ఇశ్రాయేలీయుల యెహోవాను కలిసిన దానిని ప్రతిబింబింపజేస్తున్నది (చూ. నిర్గమకాండము 19-20). దేవుని యొక్క ప్రత్యక్ష బయలుపాటు ఒక అద్భుతమైన విషయం (చూ. నిర్గ. 20:18-21)! ప్రజలకు ఆయనతో సన్నిహిత్యము అవసరమై ఉండినది!

ఈ సందర్భం, ఒక విధంగా, ప్రవచనం యొక్క బహుళార్థక నెరవేర్పు. స్పష్టంగా ఇది ఇశ్రాయేలు జాతి జీవితంలో పునరావృత్తమవుతున్న ప్రవచన పరిచర్యను సూచిస్తున్నది (చూ. TEV). రాజు మరియు యాజకుడు ఒకే కుటుంబము నుండి వచ్చారు, అయితే ప్రవక్తలను దేవుడు వ్యక్తిగతంగా ప్రతి తరానికి తన నిబంధన మధ్యవర్తిత్వానికి పిలిచాడు. ఏదిఏమైనా, ఇంకా ఇది యెహోవా యొక్క ప్రత్యేక ప్రతినిధిని కూడా చూపుతున్నది (హెబ్రీ ఏకవచనం, 15, 18 వచనాలు మరియు 30:10 లోని విశ్లేషణ, అది., శ్రమించే సేవకుడు, మెస్సయ). ఆది. 3:15; 49:10; 2 సమూ. 7:12-13,16; యెషయా. 7:14; 9:1-7; 11:1-5; దాని. 7:13; 9:25; మీకా 5:2-5a; జకర్యా. 9:9 లలో మాట్లాడినది ఇదే. అలాగే యెహోను 1:45 మరియు 5:46 కూడా గమనింపుము.

18:17 ఇదే జాతీయపదం, "వారు చెప్పిన మాట మంచిది" 5:28 లో కూడా చూడగలం కాని నిర్గమకాండము 19-20లో లేదు. కాబట్టి ఇది నమోదు చేయబడని బయలుపాటు. బైబిలు అనేది రదేవుని వాక్యము యొక్క ఒక భాగమే అని మనం గుర్తించుకోవాలి. విశ్వాసం చేత విశ్వాసులు జీవితానికి అవసరమైనదంగా పొందగలరు మరియు కావలసినదంగా వాక్యములో ఉంది, కాని సమగ్రమైనది కాదు. ఈ విధంగా, ఇది యేసు మాటలకు ఇది ఒక సాదృశ్యమైనదిగా ఉంది (చూ. యోహాను 20:30; 21:25).

18:18 "నీవంటి ప్రవక్తను వారికొరకు పుట్టించెదను" ఈ క్రియాపదం (BDB 877, KB 1080, *Hiphil* అసంపూర్ణము) చరిత్రలో యెహోవా యొక్క ఉద్దేశ్యపూర్వక, నిబంధన క్రియల కొరకు తరచూ ఉపయోగింపబడింది (ఉదా. ఆది. 6:18; 9:9,11,17; 17:7,19,21; నిర్గ. 6:4; ద్వితీ. 18:15,18; 28:9; న్యాయా. 2:16,18; 3:9, 15; 1 సమూ. 2:35; 1 రాజులు 9:5; 11:14,23; 14:14; 2 దిన. 7:18, మొ.).

యెహోవా కాలాన్ని తన ఆదీనంలో ఉంచుకొని ఉన్నాడు, ఈ విధమైన భౌష్యత్తు ప్రవచనాల వలె, ఇది సుస్పష్టంగా యేసును (ఇంకా మీకా 5:2 ను కూడా గమనించుము) చూపుతున్నది. బైబిలు ఒక్కటే ప్రవచనాలను కలిగి ఉన్న ఒకే ఒక "పరిశుద్ధ గ్రంథము"!

▣ **"అతని నోట నా మాటల నుంచుదును"** ఇది యెహోవా సందేశాన్ని మాట్లాడుతున్న ఆయనను సూచిస్తున్నది! యెహోవా ఏమి చెప్పుతున్నాడో దానినే ఆయన మాట్లాడుతున్నాడు (యేసు ఏమిచెప్పుతున్నాడో దాని లాగా, చూ. యోహాను 3:34; 12:49; 14:10; 17:8).

18:19 ఒకసారి మనకు దేవుని చిత్తము తెలిసినట్లైతే, దాని ప్రకారం ప్రవర్తించ బద్దలమై ఉన్నాము. అయితే ముఖ్యప్రశ్న ఏమిటంటే, ఎలా మనం ఒకడు ఆయన ద్వారా మాట్లాడుతున్నాడని తెలుసుకోగలం (చూ. 21వ. వ)? 20-22 వచనాలలో కొంత సమాధానం ఉంది. ఇక్కడ మరో అభిలక్షణము ఉంది (చూ. ద్వితీ. 13:1-2; 18:20-22; మత్తయి 7; 1 యోహాను 4:1-6). ఈ వచనం అ.కా. 3:22-23 లో ఉదహరించబడింది!

18:20-22 దేవుని ద్వారా మాట్లాడేవాడు ఈ క్రింది విషయాలను బట్టి తెలుసుకోగలం (1) ఇతర దేవుళ్ళ పేరును బట్టి గాక యెహోవా నామమందు మాట్లాడుతాడు (చూ. 20వ. వ); (2) తన వ్యాఖ్యలలో యధార్థత ఉంటుంది (చూ. 22వ.వ); మరియు (3) ద్వితీ. 13:1-2 ను కూడా లెక్కలోనికి తీసికొనవలసి ఉంటుంది, ఎందుకంటే, దేవుడు ఇశ్రాయేలీయులతో వారి ఆత్మసంబంధిత స్పందనను బట్టి వ్యవహరించాడు.

ఎలా సమకాలీక శ్రోతలు వారి భౌష్యత్తు కథనం వారి జీవితాల తరువాత కార్యరూపం దాల్చినట్లైతే ఎలా వారు దానిని పరిశీలించి అంచనా వేయగలరు అని ఒకడు ఆశ్చర్యపడవచ్చు. అలాగే మరి చెప్పబడిన ఆ కాలంలోని ప్రజల పశ్చాత్తాప విశ్వాస స్పందన మీద ఆధారపడిన షరతు ప్రవచన గురించిన విషయమేమిటి (అది., యోనా)?

మేము దేవుని తరుపున మాట్లాడుతున్నాము అని ఆరోపించుకొంటున్న వారిని అంచనావేసి తెలుసుకోవడం అంత సులభమైన పని కాదు. ఇక్కడ కొన్ని అభిలక్షణాలు ఇవ్వబడ్డాయి:

1. సందేశము యొక్క అంశము
2. సందేశకుని యొక్క జీవన విధానం
3. ఇతర బైబిలు వాక్యాభాగాలతో సందేశము యొక్క అన్వేష్య సంబంధము

అబద్ధ ప్రవక్తలు, అబద్ధ బోధకులు తరచూ చాలా హుషారుగా, విద్యావంతులుగా, తార్కికంగా, జ్ఞానులుగా ఉండేవారు. మన కాలంలో అబద్ధ ప్రతినిధి యొక్క గుర్తులు ఇలా ఉంటాయి:

1. ధనము మీద నిమగ్నత
2. లైంగిక స్వేచ్ఛ
3. దేవునితో సన్నిహిత సంబంధమున్నట్లు ఆరోపణ

(Norman Geisler మరియు William Nix చేత వ్రాయబడిన *A General Introduction to the Bible* [ఎ జనరల్ ఇంట్రోడక్షన్ టు ది బైబిల్] 241-242 పేజీలు చూడుము)

దురాత్మల లోకం యొక్క వాస్తవం మీద సహాయపడగల గ్రంథాలు

1. Kurt Kouch చేత వ్రాయబడిన *Christian Counseling and the Occult* (క్రిస్టియన్ కౌన్సిలింగ్ అండ్ ది అకల్ట్)
2. Merrill F. Unger చే వ్రాయబడిన *Demons in the World Today* (డెమొన్స్ ఇన్ ది వోర్ల్డ్ టు డే)
3. John Warwich Montgomery చే వ్రాయబడిన *Principalities and Powers* (ప్రిన్సిపాలిటీస్ అండ్ పవర్స్)
4. John Newport చే వ్రాయబడిన *Demons, Demons, Demons* (డెమొన్స్, డెమొన్స్, డెమొన్స్)
5. Merrill F. Unger చే వ్రాయబడిన *Biblical Demonology* (బిబ్లికల్ డెమోనాలజీ)
6. Clinton E. Arnold చే వ్రాయబడిన *Three Crucial Questions About Spiritual Warfare* (త్రీ క్రూషియల్ అబౌట్ స్పిరితువల్ వార్ఫేర్)

ద్వితీయోపదేశ కాండము 19

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
మూడు ఆశ్రయ పురములు	న్యాయ నిర్వహణ	ఆశ్రయ పురములు	నరహంతకుడు మరియు ఆశ్రయ పురములు
19:1-3	19:1-3	19:1-7	19:1-4a
19:4-10	19:4-7		19:4b-6
	19:8-10	19:8-10	19:7-10
19:11-13	19:11-13	19:11-13	19:11-13
ఆస్తుల సరిహద్దులు		ప్రాచీన ఆస్తుల రేఖలు	సరిహద్దులు
19:14	19:14	19:14	19:14
సాక్ష్యమును గురించిన చట్టము		సాక్ష్యము గురించి	సాక్ష్యము
19:15-21	19:15-21	19:15-21	19:15
			19:16-21

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు ధైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 19:1-3

¹నీ దేవుడైన యెహోవా యెవరి దేశమును నీకిచ్చు చున్నాడో ఆ జనములను నీ దేవుడైన యెహోవా నాశనము చేసిన తరువాత నీవు వారి దేశమును స్వాధీనపరచుకొని, వారి పట్టణములలోను వారి యిండ్ల లోను నివసించునప్పుడు ²నీవు స్వాధీనపరచుకొనునట్లు నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చుచున్న దేశములో మూడు పురములను వేరుపరచ వలెను. ³ప్రతి నరహంతకుడు పారిపోవునట్లుగా నీవు త్రోవను ఏర్పరచుకొని, నీవు స్వాధీనపరచుకొనునట్లు నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చుచున్న దేశముయొక్క సరి హద్దులలోగా ఉన్న పురములను మూడు భాగములు చేయవలెను.

19:1 “నాశనము చేసిన తరువాత” ఈ క్రియాపదం (BDB 503, KB 500, *Hiphil* అసంపూర్ణము) అనేక భావాలతో ఉపయోగింపబడింది:

1. ఒక నిబంధన చేయడానికి (“కోయుట”) 4:23; 5:2,3; 7:2; 9:9; 29:1,12,14,25; 31:16
2. తీసివేయుట, నాశనము చేయుట, 12:29; 19:1
3. పడగొట్టుట (అ. అర్థం, అది., ఒక వృక్షము), 19:5; 20:19,20

□ “నీ దేవుడైన యెహోవా యెవరి దేశమును నీకిచ్చు చున్నాడో” 1:8 లోని నోట్ చూడుము.

□ “వారి పట్టణములలోను వారి యిండ్ల లోను నివసించునప్పుడు” యోర్దాను నది యొక్క తూర్పు దిశలో ఈ కార్యభారాన్ని పూర్తి చేయుటకు దేవుని కార్య వివరణము ద్వితీ. 4:41-43 లో చూడగలం.

19:2,7 “మూడు పురములు” ఇవి సంఖ్యా. 35; యెహో. 20 లలో చెప్పబడిన లేవీయుల ఆశ్రయ పురములు, ఇక్కడ హత్య ఆరోపింపబడిన (అది., నరహత్య) వాడు పారిపోయి తనను తాను చనిపోయిన వాని బంధువుల నుండి (అది., రక్షింపాసి) కాపాడుకొనుటకు ఇక్కడకు రావచ్చు. ఈ పురముల పెద్దలు ఈ విషయమై సత్యాలను నిర్ధారించడానికి ఒక విచారణను చేస్తారు.

యెహోషువా 20:7-8 లో ఈ ఆశ్రయ పురముల పట్టిక ఇవ్వబడింది:

1. యోర్దాను సరిహద్దు ప్రాంతాలు
 - a. బేసరులోని రూబేను
 - b. గాదులోని గిలాదు రామోతు
 - c. మనషీలోని గోలాను (బాషాను)
2. కనాను
 - a. నఫ్తాలీ లోని కెదెషు (గలలీ)
 - b. ఎఫ్రాయీములోని పెకెము
 - c. యూదాలోని హెబ్రోను

రక్షిత స్థలము లేక ఆశ్రయము అనేది ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క ప్రత్యేకత ఏమి కాదు. అనేక ప్రాచీన తూర్పుసమీప ప్రాంతాలు మరియు మధ్యధరా సంస్కృతులు ఈ ప్రత్యేక స్థలాలను కేటాయించాయి. సహజంగా ఇవి మత పుణ్యస్థలాలలో ఉండేవి. ఇశ్రాయేలీయులు ఈ తలంపును గర్భగుడిలోని “బలిపీఠము యొక్క కొమ్ములు” (చూ. నిర్గ. 27:2; 30:10) నుండి తీసికొన్నారు (చూ. నిర్గ. 21:14; 1 రాజులు 1:50-53; 2:28-34). ఏది ఏమైనా, ప్రత్యేక పురములు అనేవి ఇశ్రాయేలీయుల ప్రత్యేకత. యెహోవా నిరపరాధులైన నరహంతకుల మరణము విషయమై శ్రద్ధ కలిగి ఉన్నాడు.

19:3 “తోవను ఏర్పరచుకొని” ఈ క్రియాపదం (BDB 465, KB 464, *Hiphil* అసంపూర్ణము) ఇక్కడ “మార్గము సిద్ధపరచుట” అనే అర్థాన్ని ఇస్తున్నది. ఇక్కడ మూడు అర్థాలకు అవకాశముంది:

1. విడిగా సమానమైన దూరము
2. సులభముగా చేరుట
3. “దారిని సూచించే దారి చిహ్నాలు” (Rashi ఒక మెకాబీను పత్రాన్ని ఉదహరిస్తున్నాడు)

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 19:4-7

⁴పారిపోయి బ్రదుకగల నరహంతకుని గూర్చిన పద్ధతి యేదనగా, ఒకడు అంతకుముందు తన పొరుగువానియందు పగపట్టక ⁵పొరబాటున వాని చంపిన యెడల, అనగా ఒకడు చెట్లు నరుకుటకు తన పొరుగు వానితోకూడ అడవికిపోయి చెట్లు నరుకుటకు తన చేతితో గొడ్డలిదెబ్బ వేసినప్పుడు, గొడ్డలి పిడి ఊడి వాని పొరుగు వానికి తగిలి వాడు చనిపోయిన యెడల, వాడు అంతకు ముందు తన పొరుగువానియందు పగపట్టలేదు గనుక ⁶వానికి మరణదండన విధిలేదు. అయితే హత్య విషయములో ప్రతిహత్య చేయువాని మనస్సు కోపముతో మండు చుండగా, మార్గము దూరమైనందున వాడు నరహంతకుని తరిమి వాని కలిసికొని వాని చావగొట్టకయుండునట్లు ఆ నరహంతకుడు పారిపోయి ఆ పురములలో ఒకదానియందు జొచ్చి బ్రదుకును. ⁷అందుచేతనుమూడు పురములను నీకు ఏర్పరచుకొనవలెనని నేను నీకాజ్ఞాపించుచున్నాను.

19:4 “నరహంతకుని గూర్చిన పద్ధతి యేదనగా” ఇది నిర్గ. 21:12-14 యొక్క విస్తరణము, గర్భగుడిని ఇది సూచిస్తున్నది. ఇది గర్భగుడి యొక్క రక్షణను ఆరు లేవీయ ఆశ్రమ పురములకు విస్తరింపజేస్తున్నది.

▣ “పారిపోయి బ్రదుకగల” ఒకవేళ ఎవరినైనా చంపిన వాడు నిర్దేశించిన పురములకు పారిపోయి(BDB 630, KB 681, *Qal* అసంపూర్ణము) అక్కడ విచారణ చేయబడి వాడు ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా చంపలేదని కనుగొనబడిన యెడల వాడు ఆ రక్షణ పురములో ప్రస్తుతమున్న ప్రధానయాజకుడు (చూ. యెహోషువా 20:6) మరణించేంతవరకు నివసింపవలెను (BDB 310, KB 309, *Qal* సంపూర్ణము).

▣ “పొరపాటున” 4:42 లోని నోట్ చూడుము. ఇది “బుద్ధిపూర్వక కార్యము” నకు వ్యతిరేక పదము.

19:6 “పగవాడు” ఇది రూపకల్పిత వచనము (BDB 145 I, KB 169, *Qal* అసమాపక క్రియ మరియు BDB 196, చూ. సంఖ్య. 35:9-28). ఈ వ్యక్తి “సమీపబంధు విమోచకుడు” అని కూడా తెలియబడ్డాడు (కుటుంబము తరుపున పనిచేయువాడు). ఇది 21వ. వచనము యొక్క అదుపులోని పగ ఒక ఉదాహరణగా ఉంది (చూ. నిర్గ. 21:23-25; లేవీ. 24:19-22).

▣ “చావగొట్టకయుండునట్లు” ఇది ఆది. 9:5-6 లోని సిద్ధాంతపరమైన ఉన్నతి. ఇక్కడ చేసిన పనికి వెనుకనున్న ఉద్దేశ్యము పరిగణలోనికి తీసికొనబడుతుంది. ఇక్కడున్న యాదృశ్యక మరియు అనుకోని కార్యము “కంటికి కన్ను” అనే ప్రతీకారము నుండి ఉపశమనము పొందుతున్నది. అయితే పర్యావసానాన్ని ఎదుర్కొనవలసి ఉంది (ప్రస్తుతమున్న ప్రధాన యాజకుడు మరణించేంతవరకు ఆశ్రమ పురములో ఉండవలసి వస్తుంది).

ఇశ్రాయేలు, యెహోవా వలె, న్యాయము మరియు తక్కువ పగల విషయమై శ్రద్ధకలిగి ఉండాలి!

19:7 మోషే వారికి 1-3 వచనాలలో యెహోవా యొక్క చెప్పినదాన్ని అందించాడు; 4-6 వచనాలలో వాటిని గురించి వారికి వివరించి చెప్పాడు మరియు తరువాత 7వ. వచనంలో యెహోవా యొక్క ఆజ్ఞను వారికి తిరిగి చెప్పాడు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 19:8-10

మరియు నీ దేవుడైన యెహోవా నీ పితరులతో ప్రమాణముచేసినట్లు ఆయన నీ సరిహద్దులను విశాలపరచి, నీ పితరులకు ఇచ్చెదనని చెప్పిన సమస్తదేశమును నీకిచ్చిన యెడల నీవు నీ దేవుడైన యెహోవాను ప్రేమించుచు 'నిత్యమును ఆయన మార్గములలో నడుచుటకు నేడు నేను నీకాజ్ఞాపించిన యీ ఆజ్ఞలన్నిటిని అనుసరించి నడుచుచు, ఈ మూడు పురములు గాక మరి మూడు పురములను ఏర్పరచుకొనవలెను. ¹⁰ప్రాణము తీసిన దోషము నీమీద మోపబడకుండునట్లు నీ దేవుడైన యెహోవా నీకు స్వాస్థ్యముగా ఇచ్చుచున్న నీ దేశమున నిర్దోషియొక్క ప్రాణము తీయకుండవలెను.

19:8 "యెడల" ఈ అతిశయోక్తి అసమాపక క్రియ (BDB 49) ఇశ్రాయేలీయులతో యెహోవా యొక్క నిబంధన యొక్క షరతు స్వభావమును తెలియజేస్తున్నది (చూ. 9వ. వ). ఆయన వారికి యోర్దాను సరిహద్దు ప్రాంతాన్ని ఇచ్చాడు, ఇప్పుడు వారు ఆయనకు విధేయించినట్లైతే వారికి ఆయన కనాను దేశాన్ని ఇస్తాడు.

19:9 "జాగ్రత్తగా అనుసరించి" ఇక్కడ అనేక భావరూపక నిర్మాణాలను అనుసరిస్తున్న ఒక క్రియాపదం "అనుసరించుటకు" (BDB 1036, KB 1581, *Qal* అసంపూర్ణము, 6:12 లోని నోట్ చూడుము) అనేది ఉన్నది:

1. "చేయుటకు" - BDB 793, KB 889
2. "ప్రేమించుటకు" - BDB 12, KB 17
3. "నడుచుటకు" - BDB 229, KB 246, చూ. 10:12; 11:1,13,22; 30:16

□ **"ఈ ఆజ్ఞలన్నిటిని"** ఈ ఏకవచన పదము (BDB 846, 4:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము) యెహోవా యొక్క నిబంధనలన్నిటిని చెప్పడానికి ఉపయోగింపబడింది (చూ. 4:2; 6:1; 11:8; 15:5; 19:9).

□ **"ఈ మూడు పురములు గాక మరి మూడు పురములను ఏర్పరచుకొనవలెను"** 2వ. వచనంలోని ఈ మూడుకు మరి మూడు పురాలు కలిపి యెహోషువా 20 లోని ఆరు ఆశ్రమ పురములు. ఇది వీటిని సూచిస్తున్నది (1) యోర్దాను పడమటి దిశలో రాబోవు మూడు పట్టణాలు, ఇంకా జయింపబడలేదు లేక (2) అటు పిమ్మట ఇశ్రాయేలీయులు యెహోషువా విజయము తరువాత ఆక్రమించబోయే విస్తీర్ణత (సంపాదకీయ సవరణ).

19:10 ఎవరైతే మరణింపవలసిన అవసరము లేదో వారి మరణమై యెహోవా శ్రద్ధ కలిగి ఉన్నాడు (అది., నిరపరాధి యొక్క రక్తము," చూ. 2 రాజులు 21:16; 24:4; యిర్మీయా 22:17). పా.ని. లో నైతికానికి మరియు సాంప్రదాయక పవిత్రతకు తేడా లేదు. జీవితం విలువైనది! దాన్ని పోగొట్టుకొంటే పర్యవసానాలు ఉంటాయి ("రక్త అపరాధభావము," చూ. సంఖ్యా. 35:33-34). ఈ పర్యవసానం మరియు ఇతర ఆచారక అపవిత్రత వీటితో వ్యవహారము కలిగి ఉన్నాయి (1) సంవత్సరానికి ఒకసారి ప్రాయశ్చిత్త దినము, లేవీకాండము 16లో చెప్పబడింది మరియు (2) స్థానికంగా ఆవుదూడను బలియర్పించుట ద్వారా (చూ. 21:1-9). ఆశ్రమ పురములు వ్యక్తులతో వ్యవహారిస్తుండగా, ద్వితీ. 21:1-9 సమాజాల యొక్క ఆచారిక అపరాధభావాలతో వ్యవహారిస్తున్నది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 19:11-13

¹¹ఒకడు తన పొరుగువానియందు పగ పట్టి వానికొరకు పొంచియుండి వానిమీదపడి వాడు చచ్చునట్లు కొట్టి ¹²ఆ పురములలో ఒకదాని లోనికి పారి పోయినయెడల, వాని ఊరిపెద్దలు మనుష్యులను పంపి అక్కడనుండి వానిని రప్పించి వానిని చంపుటకై హత్య విషయములో ప్రతిహత్యచేయువానిచేతికి వాని నప్పగింప వలెను. ¹³వాని కటాక్షింపకూడదు; నీకు మేలు కలుగు నట్లు ఇశ్రాయేలీయుల మధ్యనుండి నిర్దోషి

ప్రాణవిషయ మైన దోషమును పరిహరింపవలెను.

19:11 ఒక కుట్రపన్ని చేసిన హత్యను వివరిస్తున్న వరుస క్రీయాపదాలను గమనించండి:

1. "పగపట్టి" - BDB 971, KB 1338, *Qal* అసమాపక క్రియ, చూ. 4:42
2. "పొంచి ఉండి" - BDB 70, KB 83, *Qal* సంపూర్ణము
3. "వానిమీదపడి" - BDB 877, KB 1086, *Qal* సంపూర్ణము
4. "కొట్టి" - BDB 645, KB 697, *Qal* సంపూర్ణము

19:12 "వాని ఊరి పెద్దలు" ఇది నేరము జరిగిన స్థలానికి దగ్గరగా ఉన్న పట్టణాన్ని కాని లేక ఆ మనుష్యుని యొక్క నివాస స్థలమున్న పట్టణమైన కావచ్చు.

19:13 "వాని కటాక్షింపకూడదు" ఇది (BDB 299, KB 298, *Qal* అసంపూర్ణము) ద్వితీయోపదేశ కాండములో పలుమార్లు వస్తున్న సూత్రముగా ఉంది (7:16; 13:8; 19:13,21; 25:12). మానవ కరుణ లేక జాతి వాత్సల్యతలు యెహోవా యొక్క ధర్మశాస్త్రాలను మార్చలేవు. ఇశ్రాయేలీయులు పరిశుద్ధులుగా ఉండాలి! వారి భౌష్యత్తు సంవృద్ధి (వారు వాగ్దానదేశములో ఉండినప్పటికీ) వారి విదేయత మీద వ్యవస్థిత చేయబడింది.

▣

NASB "ఇశ్రాయేలీయుల మధ్యనుండి నిర్దోషి ప్రాణవిషయ మైన దోషమును పరిహరింపవలెను"

NKJV "ఇశ్రాయేలీయుల మధ్యనుండి నిర్దోషి ప్రాణము యొక్క దోషమును దూరంగా తీసివేయవలెను"

NRSV "ఇశ్రాయేలీయుల మధ్యనుండి నిర్దోషి ప్రాణమును శుద్ధీకరించాలి"

TEV "ఇశ్రాయేలీయులు తమకు తామే హంతకుల నుండి విమోచించుకోవాలి"

NJB "ఇశ్రాయేలీయుల మధ్యనుండి నిరపరాధి యొక్క రక్తప్రోక్షణను వెళ్ళగొట్టాలి"

ఈ క్రీయాపదానికి (BDB 128, KB 145, *Piel* సంపూర్ణం) అర్థం "కాల్పుట", ఇక్కడ పూర్తిగా తీసివేయడానికి సాదృశ్యముగా ఉపయోగింపబడింది (చూ. 13:8; 17:7,12; 19:13,19; 21:21; 22:21,22,24; 24:7).

హత్య వ్యక్తి యొక్క (చూ. ఆదికాండము 4) మరియు సమాజాల యొక్క (చూ. 21:1-9) యెహోవాతో సంబంధాలను మరియు ఆయన ఆశీర్వాదాలను ప్రభావితము చేస్తున్నది. అవి పాపము మరియు స్వనాశనము అన్నిటిని పాడు చేస్తున్నాయి!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 19:14

¹⁴ నీవు స్వాధీనపరచుకొనునట్లు నీ దేవుడైన యెహోవా నీకొచ్చుచున్న దేశములో నీకు కలుగు నీ స్వాస్థ్యములో పూర్వికులు నియమించిన నీ పొరుగువాని సరిహద్దు రాతిని నీవు తీసివేయకూడదు.

19:14 "నీ పొరుగువాని సరిహద్దు రాతిని నీవు తీసివేయకూడదు" ప్రాచీన కాలంలో గ్రామాలన్ని ఒకటిగా కలిసి వ్యవసాయము చేసేవి (అది., దున్నడం, విత్తడం, కోయడం). చూడడానికి ఇది ఒక పెద్ద పొలంగా కనిపించేది. ఏది ఏమైనా, ప్రతి కుటుంబానికి వారి సొంత పొలము ఉండి, అది తెల్ల రాళ్ళచేత గుర్తులు కలిగి ఉండేది. ఆ కుటుంబము, గ్రామంతో కలిసి మొత్తం పొలాన్ని కలిసి పనిచేసినప్పటికీ, వారి సొంత పొలము యొక్క పంటను మాత్రమే వారు పొందేవారు. ఒకవేళ ఎవరైనా రాయిని జరిపినట్లైతే, దాని వలన వారికి ఎక్కువ భూమి (అది. పంట) వస్తుంది, ఇది సమాజము మరియు యెహోవా యొద్దుట నేరము ఎందుకంటే ఆయన ప్రతి తెగ మరియు కుటుంబానికి భూమిని ఒక స్వార్థ్యముగా ఇచ్చాడు (చూ. 27:17; సామె. 22:28; 23:10; హోషియా 5:10).

□ “పూర్వీకులు నియమించిన” అనేక మంది పండితులు ద్వితీయోపదేశ కాండము యొక్క మోషే గ్రంథకర్తత్వాన్ని నిరాకరించడానికి కారణమైన వాటిలో ఇది ఒక రకమైన వ్యాఖ్యగా ఉంది. చీట్ల ద్వారా భూమి కేటాయింపబడింది అని ఇది సూచిస్తున్నట్లుంది, ఇది యెహోషువా విజయాల తరువాత జరిగింది (చూ. యెహోషువా 13-19). ఐగుప్తి లేఖరులు వారి పాఠ్యభాగాలను సవరించగా, మెసోపొటేమీయ లేఖరులు వారి పాఠ్యభాగాలను సవరించలేదు. ఇశ్రాయేలు లేఖరులు ఐగుప్తులో శిక్షణ పొందారు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 19:15-21

¹⁵ ఒకడు చేయు సమస్త పాపములలో ఏ అపరాధమును గూర్చియే గాని యే పాపమును గూర్చియే గాని ఒక సాక్షి యొక్క సాక్ష్యమును అంగీకరింపకూడదు. ఇద్దరు సాక్షుల మాటమీదనైనను ముగ్గురు సాక్షుల మాటమీదనైనను ప్రతి సంగతి స్థిరపరచబడును. ¹⁶ అన్యాయపు సాక్ష్యము ఒకని మీద చెప్పుటకు ఒకడు నిలువబడి నేరము మోపుటకై అబద్ధమాడినయెడల ¹⁷ ఆ వివాదముగల ఇద్దరు మనుష్యులు యెహోవా సన్నిధిని, అనగా ఆ కాలములోనున్న యాజ కుల యెదుటను న్యాయాధిపతుల యెదుటను నిలువ వలెను. ¹⁸ ఆ న్యాయాధిపతులు బాగుగా విమర్శించిన తరువాత వాని సాక్ష్యము అబద్ధసాక్ష్యమై తన సహో దరునిమీద వాడు అబద్ధసాక్ష్యము చెప్పిన సంగతి వెల్లడి యైనయెడల, వాడు తన సహోదరునికి చేయ తలంచినట్లే వానికి చేయవలెను. ¹⁹ అట్లు మీ మధ్యనుండి ఆ చెడుతనమును పరిహరించుదురు. ²⁰ మిగిలినవారు విని భయపడి నీ దేశమున అట్టి దుష్కార్యము ఇకను చేయకుండురు. ²¹ నీవు ఎవనిని కఠాక్షింపకూడదు, ప్రాణమునకు ప్రాణము కంటికి కన్ను పంటికి పల్లు చేతికి చెయ్యి కాలికి కాలు మీకు విధి.

19:15 ఈ వచనం వారు తీర్పు ఇచ్చేటప్పుడు ఎంత జాగ్రత్తగా ఉండాలో తెలుపుతున్నది (చూ. 17:6; సంఖ్యా. 35:30). “చేయు” (BDB 877, KB 1086, *Qal* అసంపూర్ణకం) అనే క్రియాపదం 15 మరియు 16 వచనాలలో హెబ్రీ పాఠ్యములో మూడుసార్లు ఉపయోగింపబడింది.

19:16 “అన్యాయపు సాక్ష్యము” “అన్యాయపు సాక్ష్యము” (BDB 329) అనే నామవచకం ప్రధాన అర్థం “హింస,” కాని ఇక్కడ ఇది ఒక ఉద్దేశ్యపూర్వకమైన, అబద్ధ న్యాయ సాక్ష్యముగా ఉన్నట్లు తెలుపుతున్నది (చూ. నిర్గ. 23:1; కీర్త. 2712; 5:11), వారు యెహోవా నామాన్ని ఉచ్చరిస్తారు (చట్టపరమైన ఒట్టు), కాని వారు తెలిసి సత్యాన్ని వక్రీకరిస్తారు. 19వ. వచనం అబద్ధ సాక్ష్యము యొక్క ప్రతిఫలము తెలుపుతున్నది (చూ. ద్వితీ. 5:20 మరియు 11వ. అధ్యాయం).

-
- NASB, JKJV,
NRSV “అపకారము”
- TEV “అబద్ధఆరోపణలు”
- NJB “స్వమతపరిత్యాగము యొక్క విచారణ”

ఈ హెబ్రీ పదము (BDB 694 II) యొక్క సహజార్థం “అలవాటుగా మారిన ఒక తిరుగుబాటు ప్రవర్తన” చూ. 13:5; యిర్మీయా 28:16; 29:32. ఈ సందర్భంలో ఇక్కడ ఇది ఉద్దేశ్యపూర్వక, ముందుగా యోచించి చెప్పిన “అబద్ధము” ను సూచిస్తున్నది.

19:17 “యాజ కుల యెదుటను న్యాయాధిపతుల యెదుటను” ఇది ఈ కింది వాటిని సూచిస్తున్నది:

1. స్థానిక న్యాయాధిపతులు, 16:18-20; 17:8-13
2. ప్రధాన మందిరంలోని లేవీయ యాజకులు, 18:1-8

గమనించండి ఈ న్యాయాధిపతుల యెదుట నిలబడడం అంటే యెహోవా యెదుట నిలబడుటకు సమానమై ఉంది (చూ. 17:9,12).

19:18 “ఆ న్యాయాధిపతులు బాగుగా విమర్శించిన తరువాత” 13:15 లోని నోట్ చూడుము. ఇదే పదం (BDB 405, KB 408, *Hiphil* భావరూపక సంపూర్ణము) 17:4 లో కూడా ఉపయోగించబడింది.

19:19 “వాడు తన సహోదరునికి చేయ తలచినట్లే వానికి చేయవలెను” “మనం ఏమి విత్తుతామో దానిని కోసుకొంటాము” లేక “కంటికి కన్ను” అనే న్యాయానికి ఇది ఒక ఉదాహరణగా ఉంది (చూ. లేవీ. 24:19).

19:20 “మిగిలినవారు విని భయపడి” ఇక్కడ సమాజం ద్వారా వ్యక్తిగత శిక్ష ఇవ్వడంలో సాంఘిక నిరోధకము ఉంది (చూ. 13:11; 17:13).

19:21 13వ. వచనంలోని నోట్ చూడుము. ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క ఈ “కంటికి కన్ను” అనే తీర్పు చూడడానికి చాలా కఠినంగా ఉంది (అది, *Lex talionis*, ఇది హమురబి సంయుక్తం యొక్క లక్షణమై ఉంది కూడా, R. K. Harrison చే వ్రాయబడిన *Old Testament Times* [ఓల్డ్ టెస్టమెంట్ టైమ్స్], 57-59 పేజీలు చూడుము) దీని అసలు అర్థము కుటుంబాలు మరియు తెగలు మధ్య, అలాగే దేవుని యొక్క నిబంధన ప్రజల యొక్క ఆచారక పవిత్రతను కాపాడుకొనుటకు “పగ తీర్చుకొనే యుద్ధాల”ను ఆపండి” అని.

ఉన్నది ఉన్నట్లు ఈ ఆజ్ఞను ఎలా జరిపించాలి అనే దాని గురించి ఒకనికి ఆశ్చర్యం కలుగవచ్చు. చూడడానికి ఇది శారీరక అంగచ్ఛేదనకు సరైన నష్ట పరిహారంగా ఉంచబడినట్లు ఉంది. ఇది నిర్గ. 21:23-25 లోని సమాంతరము యొక్క చుట్టుప్రక్కల ఉన్న సందర్భ ఆధారితంగా ఉన్నది. వెంటనే వస్తున్న సందర్భ ముందు వెనుక వాక్యభాగాలు నష్ట పరిహారంతో వ్యవహరిస్తున్నాయి. ఆ తరువాతి రబ్బీలు వ్యక్తిగత నష్టము వలన కలిగిన కార్యాలకు సరైన నష్టపరిహారాన్ని విధించారు. ఏది ఏమైనా, హంతకుడు మతపరమైన ఆంక్షలో ఉండిపోవాలి. ఇది యెహోవా నుండి వచ్చే నిబంధన దీవెనలకు వ్యతిరేక ధోరణిని ఇస్తున్నది మరియు దీనిని సరిగా నిర్వహించవలసి ఉంది!

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కిణికొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశించబడి ఉన్నాయి.

1. దేవుడు ఎందుకు ఆశ్రమ పురములను నిర్మించాడు?
2. “రక్తము యొక్క పగ” అనే భావాన్ని వివరించండి?
3. అబద్ధసాక్ష్యాన్ని హెచ్చీయులు ఎలా నిర్వహించారు?
4. “కంటికి కన్ను” తీర్పు యొక్క ఉద్దేశ్యమేమిటి?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 20

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
యుద్ధము నిర్వహించే సూత్రాలు	యెహోవా యుద్ధ ప్రకటన కొరకు నియమాలు	యుద్ధమును గురించి	యుద్ధము మరియు యుద్ధయోధులు
20:1-9	20:1-9	20:1-4 20:5-7 20:8-9	20:1-4 20:5 20:6 20:7 20:8 20:9
20:10-18	20:10-18	20:10-15 20:16-18	పట్టుబడిన పట్టణాలు 20:10-14 20:15-18
20:19-20	20:19-20	20:19-20	20:19-20

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పూర్వరంగ అధ్యయనం

- A. 20వ. అధ్యాయం ఇశ్రాయేలీయులు ఎలా యెహోవా యుద్ధమును నిర్వహించారు అనే వివరణయై ఉంది, దేవుని పేరుతో, దేవుని ఆదేశము ద్వారా, దేవుని ద్వారా నియంత్రించబడిన నియమాలు, దేవుని మహిమ కొరకు చేయబడిన యుద్ధము (చూ. 20:1-20; 21:10-14; 23:9-14; 24:5; 25:17-19).
- B. ఈ రకమైన పాఠ్యభాగాలతో ఆధునికులకున్న సమస్య సహజంగా ఇది నైతిక దౌర్జన్యముతో చేరికై ఉంటుంది. ఏదిఏమైనా, ఆధునిక నైతిక భావాలను మరియు యుద్ధాలను ప్రాచీన మిలటరీ ఆచరణలకు అన్వయించడం సబబు కాదు.
- మరొక అంశమేమిటంటే ఆధునిక క్రైస్తవులు ప్రతి పా.ని. పాఠ్యాన్ని వారి కాలానికి అన్వయించుకోవడానికి ప్రయత్నించడం. ప్రతి కాలములోని ప్రతి తరము ప్రాచీన తూర్పు సమీప సంస్కృతిని తిరిగి తీసికొని రావడం దేవుని చిత్తము కాదు, అయితే నిత్య సత్యాలను సంస్కృతి కార్యాల చుట్టూర వెతికి అటు పిమ్మట వీటిని ఈ విశ్వవ్యాప్తక సత్యాలను మన సంస్కృతికి అన్వయించుకొందాము. ఈ విషయమై ఉన్న మంచి పుస్తకం Fee మరియు Stuart చే వ్రాయబడిన *How To Read the Bible For All Its Worth* (హౌ టు రీడ్ ది బైబిల్ ఫర్ ఆల్ ఇట్స్ వొర్త్).
- ఇది జరిగింది, బైబిలులో నమోదు చేయబడింది కాబట్టి ఇది ప్రతి యుగములోని ప్రతి సంస్కృతికి రూఢిగా దేవుని చిత్తమై ఉన్నదని అర్థం కాదు (ఉదా. ఆహార నియమాలు, యెహోవా యుద్ధము, బహుభార్యాత్వం, బానిసత్వం, స్త్రీలను తక్కువుగా చూడడం మొ.).
- C. ఈ అధ్యాయం కరుణ మరియు కృపాత్వాల మిశ్రమమై ఉంది!
- D. మంచి తర్కణ కొరకు Roland de Roland de Vaux యొక్క *Ancient Israel*, వా. 1, 258-267 పేజీలు చూడుము.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 20:1-9

¹నీవు నీ శత్రువులతో యుద్ధమునకు పోయి గుఱ్ఱ ములను రథములను మీకంటి విస్తారమైన జనమును చూచు నప్పుడు వారికి భయపడవద్దు; ఐగుప్తు దేశములోనుండి నిన్ను రప్పించిన నీ దేవుడైన యెహోవా నీకు తోడై యుండును. ²అంతేకాదు, మీరు యుద్ధమునకు సమీపించునప్పుడు యాజకుడు దగ్గరకు వచ్చి ప్రజలతో ఈలాగు చెప్పవలెను ³ఇశ్రాయేలీయులారా, వినుడి; నేడు మీరు మీశత్రువులతో యుద్ధము చేయుటకు సమీపించుచున్నారు. మీ హృదయములు జంకనియ్యకుడి, భయపడకుడి, ⁴వణకకుడి, వారి ముఖము చూచి బెదరకుడి, మీకొరకు మీ శత్రువులతో యుద్ధము చేసి మిమ్మును రక్షించువాడు మీ దేవుడైన యెహోవాయే. ⁵మరియు నాయకులు జనులతో చెప్పవలసినదేమనగా, క్రొత్తయిల్లు కట్టు కొనినవాడు గృహప్రవేశము కాకమునుపే యుద్ధ ములో చనిపోయినయెడల వేరొకడు దానిలో ప్రవేశించును గనుక అట్టివాడు తన యింటికి తిరిగి వెళ్లవచ్చును. ⁶ద్రాక్షతోటవేసి యింక దాని పండ్లు తినక ఒకడు యుద్ధ ములో చనిపోయినయెడల వేరొకడు దాని పండ్లు తినును గనుక అట్టివాడును తన యింటికి తిరిగి వెళ్లవచ్చును. ⁷ఒకడు స్త్రీని ప్రధానము చేసికొని ఆమెను ఇంకను పరిగ్రహింపకమునుపే యుద్ధములో చనిపోయినయెడల వేరొకడు ఆమెను పరిగ్రహించును గనుక అట్టివాడును తన యింటికి తిరిగి వెళ్లవచ్చును. ⁸నాయకులు జనులతో యెవడు భయపడి మెత్తని గుండెగల వాడగునో వాడు తాను అదైర్యపడిన రీతిగా తన సహోదరుల గుండెలు అదైర్యపరచకుండునట్లు తన యింటికి తిరిగి వెళ్లవచ్చునని చెప్పవలెను. ⁹నాయకులు జనులతో మాటలాడుట చాలించిన తరువాత జనులను నడిపించుటకు సేనాధిపతులను నియమింపవలెను.

20:1 “గుణ్ణములను రథములను” కనానీయులకు అనేక గుణ్ణాలు మరియు రథాలు ఉండేవి (అది., ఆ కాలంలో ఆ ప్రాంతంలో ఎవరికి లేనంత మిలటరీ సామగ్రి); ఇశ్రాయేలీయులకు ఏమీ లేవు (చూ. యెహో. 11:4; 17:16; యెషయా 31:1-3; హోషయా 14:3). ఈ ఇశ్రాయేలీయులు మంచి యుద్ధసామగ్రి మీద కాక విజయం కొరకు యెహోవా మీద ఆధారపడవలసి ఉండేది (చూ. యెషయా 30:15-17; 31:1-9).

▣ “వారికి భయపడవద్దు” ఈ క్రియాపదం (BDB 431, KB 4387, *Qal* అసంపూర్ణము) యెహోవా యుద్ధము వాక్యభాగాలలో ఇది పలుమార్లు వస్తున్న సిద్ధాంతము (చూ. 1:21,29; 3:2,22; 7:18; 20:1,3; 31:6,8). వారు కనానీ శత్రువుల బలము మరియు సంఖ్యకు భయపడకూడదు కానీ వారు యెహోవాకు భయపడాలి (చూ. 4:10; 5:29; 6:2,13,24; 10:12,20; 13:4; 14:23; 17:19; 28:58; 31:12,13), ఎందుకంటే ఆయన ఒక అద్భుతమైన దేవుడై ఉన్నాడు (ఇదే హెబ్రీ పదం, చూ. 7:21; 10:17; 28:58).

▣ “ఐగుప్తు దేశములోనుండి నిన్ను రప్పించిన నీ దేవుడైన యెహోవా నీకు తోడై యుండును” ఫరో నుండి తన ప్రజలు దేవుని యొక్క విమోచన ఉదాహరణకు నిర్ణ. 14:26-28 చూడండి., ఇశ్రాయేలీయుల నమ్మకం ఈ క్రిందివాటిని ఆధారం చేసికొని ఉంది:

1. పితరులకు పూర్వ బయలుపాటు
2. అద్భుతమైన ఐగుప్తీయ విమోచన
3. ఆశ్చర్యకరమైన అరణ్య సంచార ఏర్పాట్లు
4. యోర్దాను తూర్పు తీరములోని విజయాలు

20:2 “యాజకుడు దగ్గరకు వచ్చి ప్రజలతో ఈలాగు చెప్పవలెను” రబీబీలు ఈ వ్యక్తిని “నియమించబడిన యుద్ధయాజకుడు”. యుద్ధానికి ముందు యాజకుడు దేవుడు వారికి తోడై ఉంటాడు అని వారిని ధైర్యపరచేవాడు. ఒకవేళ కొంతమంది యుద్ధంలో మరణించినా, దేవుడు వారిని వారి కుటుంబాలను జాగ్రత్తగా కాపాడుతారు.

20:3-4 3 వ. వచనంలో యాజకుని యొక్క వరుస హెచ్చరికలను (“వినుము” BDB 1033, KB 1570, *Qal* ప్రార్థనార్థకం) గమనింపుము:

1. “మీ హృదయములను జంకనియ్యకుడి” - BDB 939, KB 1236, *Qal* అసంపూర్ణము, అయితే అర్థములో జస్సీవుగా ఉంది, చూ. యెషయా 7:4; యిర్మీయా 51:46
2. “భయపడకుము” - BDB 431, KB 432, *Qal* అసంపూర్ణము, అయితే అర్థంలో జస్సీవు, 1వ. లోని నోట్ చూడుము
3. “వణకకుడి” - BDB 342, KB 339, *Qal* అసంపూర్ణము, అయితే భావంలో జస్సీవు, చూ. యోబు 40:23 (ఉదాహరణలు: 1 సమూ. 23:26; 2 రాజులు. 7:15; కీర్త. 48:5)
4. “వారి ముఖము చూచి బెదరకుడి” - BDB 791, KB 888, *Qal* అసంపూర్ణము, అయితే అర్థములో జస్సీవ్, చూ. 1:29; 7:21; 31:6; యెహో. 1:9

నమ్మకానికి ఉన్న కారణం 4వ. వచనంలో చెప్పబడింది:

1. “మిమ్మును రక్షించువాడు మీ దేవుడైన యెహోవాయే” - BDB 229, KB 246, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ
2. “మీ కొరకు యుద్ధము చేసి” - BDB 535, KB 526, *Niphal* భావరూపక నిర్మాణం
3. “మిమ్మును రక్షించు” - BDB 446, KB 448, *Hiphil* భావరూపక నిర్మాణం

20:5-8 “నాయకులు” ఇది ఒక ప్రత్యేక హెబ్రీ పదం (BDB 1009) కొన్ని సార్లు స్థానిక న్యాయాధిపతులు లేక మిలటరీ నాయకులతో ఉన్న సముదాయముతో ఉపయోగింపబడుతుంది. దీని అర్థము “ప్రతి తెగ నుండి ఒక ప్రతినిధి” (చూ. 1:15; 29:10; 31:28). ఏ విధమైన మినహాయింపు మీదనైనా నాయకులు తీర్పు ఇస్తారు.

ఒక ఇశ్రాయేలీయుడు యుద్ధములోనికి వెళ్ళకుండా ఉండడానికి ఈ క్రిందివి మినహాయింపులు:

1. ఒకడు ఒక క్రొత్త ఇల్లు నిర్మించుకొని దానిని సమర్పించక పోతే, 5వ. వ. (స్పష్టంగా ఒక భౌష్యత్తుకు సంబంధించినది; పా. ని. లో నమోదుచేయబడిన దీని పద్ధతి యొక్క లక్షణము లేక ఉద్దేశ్యానికి రికార్డు లేదు, అయితే ఉపయోగింపబడిన పదం దేవాలయం సమర్పించడానికి ఉపయోగించిన పదము వంటిదే, BDB 335 II).
2. ఒకడు ద్రాక్షతోట నాటి దాని ఫలములను అనుభవించక పోతే, 6వ. వ. (స్పష్టంగా ఇది ఒక భౌష్యత్తు విషయం; ద్రాక్షతోట ఫలించడానికి మూడు సంవత్సరాలు పడుతుంది, చూ. లేవీ. 19:23-25).
3. ఎవరైతే ప్రధానం చేయబడి, ఇంకా వివాహము కాకపోతే, 7వ. వ., చూ. 24:5
4. ఎవరైతే భయపడి, వణకుతున్నాడో, 8వ. వ, ఎందుకంటే ఇది వేరే ఇతరులను కూడా భయభ్రాంతులకు గురి చేస్తుంది, చూ. నాయా. 7:3; 1 మెక్కా, 3:56.

1, 2 మరియు 3 వరుస సంఖ్యలు స్వార్థ్యమునకు సంబంధించిన విషయాలు. కాని అవి ద్వితీ. 28:30 వెలుగులో కూడా చూడవచ్చు. ఇవే విషయాలు నిబంధన అవిధేయత ఫలితాల వలె కూడా ప్రస్తావించబడ్డాయి.

▣ “తన యింటికి తిరిగి వెళ్ళవచ్చునని చెప్పవలెను” ఈ పదము ఈ క్రింది క్రియాపదాలతో నిర్మించబడింది:

1. “బయలుదేరి” - BDB 229, KB 246, *Qal* అసంపూర్ణము ఒక జస్సీవు వలె ఉపయోగించబడింది
2. “తిరుగుము” - BDB 996, KB 1427, *Qal* జస్సీవు

ఇది వీలగు ప్రతి మినహాయింపుల పట్టికతో మళ్ళీ చెప్పబడింది (చూ. 5,6,7,8 వచనాలు). ఇది ఇశ్రాయేలీయుల సైన్య పరమాణము కాదు కాని ఇశ్రాయేలీయుల దేవుని యొక్క బలమును బట్టి ప్రత్యేకత వచ్చింది! సైన్యము ఎంత చిన్నది, ఎంత తక్కువ యుద్ధ సామగ్రి ఉంటే అంత ఎక్కువ దేవుని యొక్క విజయాన్ని ఎక్కువచేసి చూపుతుంది (చూ. న్యాయాధిపతులు 7).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 20:10-18

¹⁰యుద్ధము చేయుటకు మీరొక పురముమీదికి సమీపించునప్పుడు సమాధానము నిమిత్తము రాయబారమును పంపవలెను. సమాధానముని అది నీకు ఉత్తర మిచ్చి ¹¹గుమ్మ ములను తెరచినయెడల దానిలో నున్న జనులందరు నీకు పన్ను చెల్లించి నీ దాసులగుదురు. ¹²అది మీతో సమాధానపడక యుద్ధమే మంచిదని యెంచినయెడల దాని ముట్టడివేయుడి. ¹³నీ దేవుడైన యెహోవా దాని నీ చేతి కప్పగించునప్పుడు దానిలోని మగవారినందరిని కత్తివాత హతము చేయవలెను. ¹⁴అయితే స్త్రీలను చిన్నవారిని పశువులను ఆ పురములో నున్నది యావత్తును దాని కొల్ల సొమ్మంతటిని నీవు తీసికొనవచ్చును; నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చిన నీ శత్రువుల కొల్లసొమ్మును నీవు అనుభవించు దువు. ¹⁵ఈ జనముల పురములు గాక నీకు బహు దూర ముగా ఉండిన సమస్త పురములకు మాత్రమే యీలాగున చేయవలెను. ¹⁶అయితే నీ దేవుడైన యెహోవా స్వాస్థ్య ముగా నీకిచ్చుచున్న యీ జనముల పురములలో ఊపిరిగల దేనిని బ్రదుకనియ్యకూడదు. ¹⁷వీరు, అనగా హిత్తీ యులు అమోరీయులు కనానీయులు పెరిజీయులు హివీయులు యెబూసీయులనువారు తమ తమ దేవతల విషయమై చేసిన సమస్త హియక్కత్యములరీతిగా మీరు చేసి, ¹⁸నీ దేవుడైన యెహోవాకు విరోధముగా పాపము చేయుటకు వారు మీకు నేర్పకుండునట్లు నీ దేవుడైన యెహోవా నీ కాజ్ఞాపించిన ప్రకారముగా వారిని నిర్మూలము చేయవలెను.

20:10-15 ఇవి దూరపు పట్టణాలు, సరిహద్దులలో ఉన్న పట్టణాలు లేక దేవుడిచ్చిన వాగ్దాన దేశము హద్దుదాటి వెళ్ళి లోబరచుకొనుటను గురించి ఇచ్చిన సూచనలుగా ఉన్నాయి (అది., ఇశ్రాయేలీయుల స్వాస్థ్యమునకు బయట, చూ. 15వ. వ.).

20:11 "జనులందరు నీకు పన్ను చెల్లించి నీ దాసులగుదురు" ఇది ప్రాచీన తూర్పు సమీప ప్రాంతాల యుద్ధాల యొక్క సహజ అంశాన్ని ప్రతిబింబిస్తున్నది.

20:13 "కత్తివాత హతము చేయవలెను" దీని అసలు హెబ్రీ పదం "కత్తి యొక్క నోటికి". ఇది ఫలనా వయస్సులో ఉన్న మగవారందరూ చంపబడాలని తెలియజేస్తున్నది.

20:14 ప్రాచీనకాల సైనికులకు జీతాలు ఇవ్వబడేది కాదు కాని దానికి బదులు విజయంలో కొల్లగొట్టుకొనే వస్తుసామగ్రిగా ఉండేది. ఇశ్రాయేలీయులో, మరిముఖ్యంగా "యుద్ధము యెహోవాదే"లో విజయము ఆయనదే మరియు దేశము ఆయనదే అని చెప్పడానికి కొల్లగొట్టేవి ఆయనకు సంబంధించినవే. ఈ వచనాలు మినహాయింపులు ఎందుకంటే ఈ పట్టణాలు వాగ్దాన దేశానికి వెలుపల ఉండిన పట్టణాలు.

▣ "స్త్రీలు" పట్టుబడిన బానిసలుకు సయితము కొన్ని హక్కులు ఉంటాయి (చూ. 21:10-14).

20:16-18 ఈ వచనాలు వాగ్దాన దేశము లోపల ఉన్న పట్టణాలను సూచిస్తున్నాయి. ఈ పట్టణాలు పూర్తిగా ఆంక్షల నాశనము క్రింద ఉన్నాయి (చూ. 16-17 వచనాలు).

20:16 "ఊపిరిగల దేనిని బ్రదుకనియ్యకూడదు" దీని అర్థము ఏదైనా సరే, పిల్లలు, గర్భవతులు, ముసలివారు, జంతువులు. . .ఊపిరిగల దేనిని విడిచిపెట్టకూడదు (చూ. యెహో. 10:40; 11:11, 14).

20:17 "పూర్తిగా నిర్మూలము చేయవలెను" ఇక్కడున్న పదము *herem* (BDB 355, KB 353, *Hiphil* భావరూపక సంపూర్ణము మరియు *Hiphil* అసంపూర్ణము, ఇది తీవ్రతను తెలియజేయడానికి ఒక వ్యాకరణ విధానం), పూర్తిగా మరియు మొత్తంగా నిర్మూలము అనేది దీని భావం ఎందుకంటే ఇది దేవుని అర్పించబడింది (చూ. 2:34; 7:1-5).

▣ "హీత్రీ యులు అమోరీయులు కనానీయులు పెరిజ్జీయులు హివీస్ యులు యెబూసీయులనువారు" 1:4 లోని ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయులకు పూర్వము పాలస్తీనాలో నివాసముండిన వారు చూడుము.

20:18 ప్రేమగల దేవునిచే ఇది ఎలా చేయబడుతుంది? 18వ. వచనంలో ఒక సమాధానముంది - ఒక సిద్ధాంతపరమైన కారణము. వారిని నీవు పూర్తిగా తుడిచి పెట్టకపోతే వారు మతసిద్ధాంతపరంగా నిన్ను కాలుష్యం చేస్తారు. మరొక సమాధానం ద్వితీ. 9:4 లో, మూడవ సమాధానము ఆది. 15:12-21 లలో ఉన్నాయి. మానవ పాపములకు ప్రతిఫలాలు ఉంటాయి!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 20:19-20

¹⁹నీవు ఒక పురమును లోపరచుకొనుటకు దానిమీద యుద్ధము చేయుచు అనేక దినములు ముట్టడివేయు నప్పుడు, దాని చెట్లు గొడ్డలిచేత పాడుచేయకూడదు; వాటి పండ్లు తినవచ్చునుగాని వాటిని నరికివేయకూడదు; నీవు వాటిని ముట్టడించుటకు పొలములోని చెట్లు నరులా? అట్టి చెట్లను నీవు కొట్టకూడదు. ²⁰చెట్లు తినదగిన ఫలములనిచ్చునవికావని నీవెరుగుదువో వాటిని పాడుచేసి నరికి, నీతో యుద్ధముచేయు పురము పడువరకు వాటితో దానికి ఎదురుగా ముట్టడిదిట్ట కట్ట వచ్చును.

20:19-20 ప్రాచీన తూర్పు సమీప ప్రాకారముగల పట్టణాలు కొయ్య ముట్టడి యంత్రాలతో దాడి చేయబడేవి. ఈ కొయ్య పండ్లు కాయని వృక్షాల నుండి తీసికొనేవారు, బహుశా దీనికి కారణం ఓడించబడిన పట్టణాలనుండి ఫలించే వృక్షాలు ఇశ్రాయేలీయులకు అవసరమై ఉండేవి కావచ్చు.

20:19

NASB, NJB "పొలములోని చెట్లు నరులా"

NKJV "పొలంలోని చెట్లు నరుల యొక్క ఆహారమా"

NRSV "పొలములోని చెట్లు మానవల్ల ఉన్నారా"

TEV "చెట్లు నీ శత్రువులు కారు"

ఇక్కడి హెబ్రీ పదం కష్టమైనదిగా ఉంది. చెట్లు విరోధులు కావు అనేది ఇక్కడి అర్థంగా ఉంది! అవి తన ప్రజలకు ఇప్పుడు మరియు భౌష్యత్తులో యెహోవా యొక్క అనుగ్రహానికి ఒక విధానంగా ఉన్నాయి.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కిణికొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశించబడి ఉన్నాయి.

1. పెద్ద సంఖ్య మరియు సాంకేతికతతో ఉన్న ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క భయముతో ఎలా వ్యవహరించడం?
2. మిలటరీ సేవకు ఉన్న నాలుగు మినహాయింపులను పట్టిక చేయండి.
3. దేవుడు బానిసత్వాన్ని ప్రతిపాదిస్తున్నాడు (11వ. వ)?
4. 16-17 వచనాలను ఒకడు ఎలా మన దేవుని యొక్క కోణంతో సమఖ్యపరచగలడు?
5. ఈ అధ్యాయంలోని మనుషైక్యవాదమునకు సంబంధించిన అంశాలను పట్టిక చేయండి.

ద్వితీయోపదేశ కాండము 21

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
పరిష్కరింపబడని హత్యను గురించిన ఆజ్ఞ 21:1-9	నానావిధాలైన ఆజ్ఞలు (21:1-23:14) 21:1-9	పరిష్కరింపబడని హత్యను గురించి 21:1-9	గుర్తింపబడని హంతకుడు 21:1-9
స్త్రీ యుద్ధ ఖైదీలు		యుద్ధములోని స్త్రీ ఖైదీలను గురించి	యుద్ధములో పట్టుబడిన స్త్రీలు
21:10-14	21:10-14	21:10-14	21:10-14
ప్రథమ సంతానం యొక్క స్వార్థ్యపు హక్కులు		జ్యేష్ఠ కుమారుని యొక్క స్వార్థ్యము గురించి	తిరుగుబడే కుమారుడు
21:15-17	21:15-17	21:15-17	21:15-17
తిరుగుబాటు చేసే కుమారుడు		అవిధేయుడైన కుమారుని గురించి	తిరుగుబడే కుమారుడు
21:18-21	21:18-21	21:18-21	21:18-21
నానావిధములైన ఆజ్ఞలు (21:22-22:12)		వివిధ ఆజ్ఞలు (21:22-22:12)	వివిధ నియమాలు (21:22-22:12)
21:22-23	21:22-23	21:22-22:3	21:22-22:2

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే ఖైదీలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, ఖైదీలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,

4. మొదలుగున్నవి.

సందర్భానుచిత అంత్పి

- A. అనేక పర్యాయాలు వస్తున్న "ఒకవేళ. . . అప్పుడు" అనేదాన్ని గమనించండి. ఇది ప్రాచీన తూర్పుప్రాంతము యొక్క ఒక రకమైన ఆజ్ఞ (అది., కారణ ఆజ్ఞ లేక తర్కశాస్త్ర ఆజ్ఞ), ఇది స్పష్టమైన వేరే కారణం అవసరంలేని ఆజ్ఞకు భిన్నమై ఉంది (ఉదా. పది వాక్యాలు/పది ఆజ్ఞలు).
- B. ద్వితీయోపదేశ కాండము యొక్క ధర్మశాస్త్ర సంహితానికి అనేక ఐక్య లక్షణాలు ఉన్నాయి:
1. నిబంధన ప్రేమ మీద పలుమార్లు ఉద్ఘాటన
 - a. ఇశ్రాయేలీయుల యెడల యెహోవా
 - b. ఇశ్రాయేలీయుల యెడల ఇశ్రాయేలీయులు
 - c. పరదేశీయుల యెడల ఇశ్రాయేలీయులు
 - d. జంతువుల యెడల ఇశ్రాయేలీయులు
 2. పేదలు, హక్కులు లేనివారు, బలహీనులు
- C. మార్గములను (దారులు) సిద్ధపరచుమని యెహోవా తన ప్రజలకు సూచించాడు. వారు సరిగా అర్థంచేసికొని, వ్యవహరించాలని ఆయన ఆశించాడు. ఇప్పటికీ ఆయనను యెరుగని వారిని చేరడానికి వీలుగా వీరి కార్యాలు ఆయన లక్షణాలను ప్రతిబింబించాలి (వ్యక్తిగత మరియు జాతిపరమైన విశ్వాస సంబంధం). పతనమైన మానవాళికి ధర్మశాస్త్రము దేవుడిచ్చిన బహుమానము, ఆధీనంలో ఉంచుకోడానికి ఒక చపలచిత్తమైన అభ్యాసం కాదు! "అపరిశుద్ధులైన ప్రజలు" పరిశుద్ధుడైన దేవునితో ఎలా సహవాసము కలిగి ఉండాలో అనే అనేక కార్యరూపక మరియు ప్రత్యేక విధానాలను చూపుతున్నాయి!

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 21:1-9

¹నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చుచున్న దేశములో ఒకడు చంపబడి పొలములో పడియుండుట కనబడు నప్పుడు, వాని చంపినవాడెవడో అది తెలియక యుండిన యెడల ²నీ పెద్దలును నీ న్యాయాధిపతులును వచ్చి చంపబడినవాని చుట్టునున్న పురముల దూరము కొలిపింప వలెను. ³ఏ ఊరు ఆ శవమునకు సమీపముగా ఉండునో ఆ ఊరి పెద్దలు ఏ పనికిని పెట్టబడక కాడి యీడ్వని పెయ్యను తీసికొని ⁴దున్నబడకయు విత్తబడకయునున్న యేటి లోయలోనికి ఆ పెయ్యను తోలుకొనిపోయి అక్కడ, అనగా ఆ లోయలో ఆ పెయ్యమెడను విరుగ తియ్యవలెను. ⁵అప్పుడు యాజకులైన లేవీయులు దగ్గరకు రావలెను. యెహోవాను సేవించి యెహోవా నామ మున దీవించుటకు ఆయన వారిని ఏర్పరచుకొనెను గనుక వారి నోటిమాటచేత ప్రతి వివాదమును దెబ్బవిషయమైన ప్రతి వ్యాజ్యమును విమర్శింపబడవలెను. ⁶అప్పుడు ఆ శవమునకు సమీపమందున్న ఆ ఊరి పెద్దలందరు ఆ యేటి లోయలో మెడ విరుగతీయబడిన ఆ పెయ్యపైని తమ చేతులు కడుగుకొని ⁷మా చేతులు ఈ రక్తమును చిందింపలేదు, మా కన్నులు ఇది చూడ లేదు. ⁸యెహోవా, నీవు విమోచించిన నీ జనమైన ఇశ్రాయేలీయుల నిమిత్తము ప్రాయశ్చిత్తము కలుగనిమ్ము; నీ జనమైన ఇశ్రాయేలీయులమీద నిర్దోషి యొక్క ప్రాణము తీసిన దోష మును మోపవద్దని చెప్పవలెను. అప్పుడు ప్రాణము తీసిన దోషమునకు వారినిమిత్తము ప్రాయశ్చిత్తము కలుగును. ⁹అట్లు నీవు యెహోవా దృష్టికి యథార్థమైనది చేయునప్పుడు నీ మధ్యనుండి నిర్దోషియొక్క ప్రాణము విషయమైన దోషమును పరిహరించెదవు.

21:1-9 ఇది పట్టణానికి వెలుపల పొలమేరు పొలంలో ఒక హత్యచేయబడిన వ్యక్తి కనుగొనబడిన యెడల ఆ పొలమును ఎలా శుద్ధీకరించాలి అనే పాఠ్యభాగానికి సంబంధించినది. యెహోవా భూమిని హంతకుడు కాలుష్యం చేవాడు (ఉదా. 7:13; 11:9,21; 28:11; 30:20), దీనితో సరైన విధంగా వ్యవహరించవలసి ఉంటుంది (అది., బలియర్పణము).

21:2 "పెద్దలు న్యాయాధిపతులు" ఇక్కడ స్థానికంగా నియమింపబడ్డ నాయకులు పురము ద్వారము దగ్గర కూర్చొని, సమాజంలోని వివిధ కేసులను పరిష్కరిస్తుంటారు. ఒకవేళ వారికి కేసు సమస్యగా ఉంటే, వాటిని వారు మరింత ఉన్నత ఆధికారి దగ్గరకు తీసికొని వెళుతారు (అది., లేవీయ యాజకులు, చూ. 5వ. వచనం). వారు కనుగొనబడిన శవము ప్రదేశము నుండి చుట్టుప్రక్కల ఉన్న పట్టణాలకు ఉన్న దూరాన్ని లెక్కిస్తారు. మరింత దగ్గరగా ఉన్న పురము కొన్ని సంస్కరణలు చేయవలసి ఉంటుంది (చూ. 3-8 వచనాలు). ఇది సన్నిహితత్వము ద్వారా వారి అపరాధభావాన్ని ప్రదర్శించుచున్నది. అతి సమీపంలో ఉన్న పట్టణము రక్త అపరాధానికి బాధ్యత వహించాలి, ఇది ఆ ప్రాంతమంతటి మీద యెహోవా యొక్క దీవెనలను ప్రభావితం చేస్తుంది (చూ. 19:13).

21:3 "ఏ పనికిని పెట్టబడక కాడి యీడ్వని పెయ్యను తీసికొని" వ్యవసాయానికి ఉపయోగపడని పెయ్య అని దీని అర్థమై ఉంది.

21:4 "దున్నబడకయు విత్తబడకయునున్న యేటి లోయలోనికి" యేటిలోయ కూడా మానవ కార్యాల లేక ఒక ప్రకృతి సిద్ధంగా పవిత్రపరచబడవలసి ఉంది. నీరు అపరాధభావాన్ని తీసివేయడానికి గుర్తుగా ఉంది (లేవీకాండము 16వ. అధ్యాయంలోని మేకవలె).

▣ "లోయలో ఆ పెయ్యమెడను విరుగ తియ్యవలెను" అటు పిమ్మటి రబ్బీలు "గొడ్డలితో తల నరకవలెను" అని చెప్పారు ఎందుకంటే మెడలను విరుగతియ్యడం కష్టమైన పని (చూ. నిర్గ. 13:13; 34:20). ఏదిఏమైనా, రక్తము ఆచారకర్మలలో చేరకూడదన్నట్లుంది కాని ప్రత్యామ్నాయ అంశముగా ఉంది. తెలియబడని హంతకుని స్థానంలో ఖర్మకాండ ప్రకారం అమాయక పెయ్యదూడ ఇవ్వబడింది. నిరపరాధి రక్తదోషము యొక్క భూమిని విముక్తిచేయడం దీని ఉద్దేశమై ఉంది.

21:5 "యాజకులు" బహుశా వీరు స్థానిక లేవీయులను సూచిస్తుండవచ్చు.

▣ "యెహోవా నామమున దీవించుటకు" యాజకులు/లేవీయుల చేసే కార్యాలలో దీవించడం కూడా ఒకటి (చూ. 108; 1 దిన. 23:13). యాజకత్వ దీవెనకు ఒక ఉదాహరణ సంఖ్యా. 6:22-26 లో నమోదుచేయబడింది. ఈ దీవెన ఇశ్రాయేలీయుల నిబంధనను పాటించుటను గురించినదిగా ఉంది (చూ. సంఖ్యా. 6:27; ద్వితీ. 28:3-6). యెహోవా యొక్క వ్యక్తిగత ప్రత్యక్షత (అది., నామము) ప్రతి ఇశ్రాయేలీయుని యొక్క బయలుపాటుకు (అది., నిబంధన) విధేయత లేక ఉద్దేశ్యపూర్వక అవిధేయతను బట్టి గౌరవించడం లేక తృణీకరించడం అనేది జరుగుతుంది. వ్యక్తిగతంగా అయినా (చూ. నిర్గ. 19:5-6) సామూహికంగా అయినా ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క దీవెన యధేచ్ఛ లేక చలచిత్త ఎన్నిక ద్వారా నిర్ధారించబడదు కాని యెహోవా యందు వ్యక్తిగత విశ్వాసము చేత నిర్ధారించబడి, నిబంధన విధేయత (జీవనశైలి) ద్వారా ప్రదర్శించబడుతుంది. దీవించాలని యెహోవా ఆశిస్తున్నాడు (చూ. నిర్గ. 20:24; 2 దిన. 30:27).

▣ "వారి నోటిమాటచేత ప్రతి వివాదమును దెబ్బవిషయమైన ప్రతి వ్యాజ్యమును విమర్శింపబడవలెను" క్రియాపదం ఒక సహజమైన, "ఉండు" (BDB 224, KB 243, *Qal* అసంపూర్ణము). "స్థిరపడి ఉండుట" అనే తర్జుమా పూర్వపు నామవాచక వచనం, "వారి మాట చేత" (BDB 804) నుండి వచ్చింది.

రెండు రకముల చట్టపరమైన సమస్యలు చెప్పబడ్డాయి:

1. "వివాదము" (అది., చట్టపరమైన దావా) - BDB 936, చూ. 1:12; 19:17; 21:5; 25:1; నిర్గ. 23:2,3,6

2. "వ్యాజ్యము" - BDB 619, చూ. 17:8. ఇక్కడ ఇది భౌతిక దాడిని సూచిస్తున్నది కాని ఈ పదము వ్యాధి అనే అర్థానిస్తున్నది, చూ. 24:8 (లేవీకాండములో అనేక సార్లు ఉంది).

21:6 "ఆ పెయ్యపైని తమ చేతులు కడుగుకొని" ఇది మరణించిన వాని యొక్క సన్నిహితత్వము ద్వారా దోషమును పవిత్రపరచడానికి గుర్తుగా ఉంది. పెద్దలు సమాజమంతటికీ ప్రతినిధులుగా ఆ గ్రామం లేక ప్రాంతము యొక్క దోషాన్ని ఒక సమూహికంగా కడిగి తీసివేయుచున్నారు.

21:7 "మా చేతులు ఈ రక్తమును చిందింపలేదు, మా కన్నులు ఇది చూడ లేదు" రబ్బీలు దీనిని క్రొత్తవారికి, పేదలకు, దిక్కులేనివారికి, విధవరాండ్రకు సహాయము చేయడం కొరకు అన్నట్లు జోడిస్తున్నారు. గ్రామస్థులు పరదేశస్థుని అవసరతను చూచి ఉండరు కనుక వారు ఆ అవసరాన్ని తీర్చుటకు విముక్తిని చేస్తారు. ఇది బహుశా బలికాబడిన కుటుంబం (అది., పగతీర్చుకొనేవారు) నుండి సమీప గ్రామములోని నిరపరాధి వ్యక్తిని ప్రతీకారంగా చంపకుండా కాపాడడానికి ఒక విధానం కావచ్చు.

21:8

NASB, TEV,
NJB

"క్షమాపణ"

NKJV

"ప్రాయశ్చిత్తము కలుగనిమ్ము"

NRSV

"నిర్దోషిగా భావించు"

REB

"పరిహారము అంగీకరించు"

ఇది హెబ్రీ క్రియాపదం "కప్పుట" (BDB 497, KB 493, *Piel* ప్రార్థనార్థకం). ఈ వచనంలో ఇది రెండుసార్లు ఉపయోగింపబడింది (రెండవది *Nithpaal* సంపూర్ణంగా ఉపయోగింపబడింది). ఈ పదం, లేవీకాండము మరియు సంఖ్యాకాండాలలో చాలా సహజంగా ఉండి, ద్వితీయోపదేశ కాండంలో మూడుసార్లు మాత్రమే ఉపయోగింపబడింది (21:[రెండుసార్లు]; 32:43). దీని మూలార్థం "బలియర్పణము ద్వారా ఖర్చుకాండమతో కప్పిపుచ్చడం".

□ "ప్రాయశ్చిత్తము కలుగును" ఈ క్రియాపదం (BDB 804, KB 911, *Qal* అసంపూర్ణము, అయితే అర్థంలో జస్సివుగా ఉంది) "క్షమాపణ" (అది., కప్పుట)కు సమానంగా ఉంది. 7:8 లోని ప్రత్యేక అంశము: విమోచన/క్రయధనం చూడుము.

□

NASB "నిర్దోషి ప్రాణము యొక్క దోషమును నీ ప్రజల మధ్యలో ఉంచుము"

NKJV "నిర్దోషి ప్రాణము యొక్క దోషము నీ ప్రజల వశములో ఉంచుము"

NRSV "నిర్దోషి ప్రాణము యొక్క దోషము నీ ప్రజల మధ్యలో ఉండిపోవునట్లు చేయకుము"

TEV "ఒక నిర్దోషి వ్యక్తి యొక్క హత్యకు మమ్మును బాధ్యులను చేయకుము"

NJB "నీ ప్రజల మధ్యలో ఏ నిర్దోషి ప్రాణము ప్రవహింపనీయకుము"

ఈ క్రియాపదం ((BDB 678, KB 733, *Qal* అసంపూర్ణము, అయితే జస్సివు భావంతో ఉంది) ఒక పరిష్కరింపబడని హత్య నుండి పరిహారం కోరకు చేయబడిన ప్రార్థనగా ఉంది. NJB ఎలా ఈ వచనాన్ని జస్సివు వలె తర్జుమా చేసిందో గమనించండి.

21:9 ఈ సంస్కార విధి (చూ. 1-8 వచనాలు) "విరోచనము" వలె (BDB 128, KB 145, *Piel* అసంపూర్ణము) సమూహిక పాపమును (అది., పరిష్కారము కాని హత్యలు) మొత్తం సమాజమంతటిని నుండి ప్రభావితము అవుతున్నట్లు కనిపిస్తున్నది (లేవీకాండము 16 లోని "ప్రాయశ్చిత్త దినము" యొక్క సంస్కార విధికి సమానంగా ఉంది). పాపము, చివరికి అనుకోకుండా చేసిన సమూహిక పాపము

అయినప్పటికీ, యెహోవా యొక్క దీవెనను ప్రభావితము చేసి, సమూహిక ఉగ్రతను కూడా తెస్తుంది (అది., శాపములు, చూ. ద్వితీయోప దేశకాండము 27-29).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 21:10-14

¹⁰నీవు నీ శత్రువులతో యుద్ధముచేయ బోవునప్పుడు నీ దేవుడైన యెహోవా నీ చేతికి వారిని అప్పగించిన తరువాత ¹¹వారిని చెరపట్టి ఆ చెరపట్టబడినవారిలో రూపవతి యైనదానిని చూచి ఆమెను మోహించి ఆమెను పెండ్లి చేసికొన మనస్సు ¹²నీ యింట ఆమెను చేర్చుకొనిన తరువాత ఆమె తల క్షౌరము చేయించుకొని ¹³గోళ్లను తీయించుకొని తన చెరబట్టలు తీసివేసి నీ యింట నివసించి యొక నెలదినములు తన తండ్రులనుగూర్చి ప్రలాపన చేయుటకు నీవు ఆమెకు సెలవియ్యవలెను. తరువాత నీవు ఆమెయొద్దకు పోయి ఆమెను పెండ్లిచేసికొనవచ్చును; ఆమె నీకు భార్యయగును. ¹⁴నీవు ఆమెవలన సంతృప్తి నొందనియెడల ఆమె మనస్సువచ్చిన చోటికి ఆమెను సాగనంపవలెనే గాని ఆమెను ఎంతమాత్రమును వెండికి అమ్మకూడదు; నీవు ఆమెను అవమానపరచితివి గనుక ఆమెను దాసివలె చూడకూడదు.

21:10-14 ఈ వచనాలు యుద్ధంలో చెరపట్టబడిన స్త్రీలతో ఎలా వ్యవహరించాలో చెబుతున్నాయి (అది., కనానీయులు కాదు కాని ఇతరులు, చూ. 20:10-15), చివరికి వారికి కూడా యెహోవా భూమి మీద హక్కు ఉంది. ఈ పేదలు మరియు దిక్కులేనివారి యెడల శ్రద్ధాసక్తులు ప్రాచీన రాజ్యాల న్యాయ సంహితాలలో ప్రత్యేకమై ఉండినాయి.

21:11 "స్త్రీ" ఇది కనానీయురాలైన స్త్రీ కాదు, ఒక పరదేశి అయి ఉండచ్చు, అయితే కనానీ కాదు.

□ మౌలిక భాషాభివృద్ధిని గమనించండి:

1. "చూచి" - BDB 906, KB 1157, *Qal* సంపూర్ణము
2. "మోహించి" - BDB 365 I, KB 362, *Qal* సంపూర్ణము, 7:7; 10:15 లో ఇశ్రాయేలీయు పట్ల యెహోవా ప్రేమకు ఉపయోగింపబడింది
3. "చేర్చుకొని" - BDB 542, KB 534, *Qal* సంపూర్ణము. ఇక్కడ ఇది ఒక లైంగిక కలయికను చెప్పడం లేదు కాని ఒకని ఇంటికి చేర్చుకోడాన్ని తెలుపుతున్నది (చూ. 12వ. వ).

ఇదే వరుసక్రమము ఆది. 3:6లో కనుగొనవచ్చు!

21:12 "ఆమె తల క్షౌరము చేయించుకొని, గోళ్లను తీయించుకొని" ఇది ఒక (1) ముగింపు (చూ. సంఖ్యా. 6:9,18-19); (2) శుభ్రత (చూ. లేవీ. 13:33; 14:8-9); లేక (3) దుఃఖము (చూ. 14:1; లేవీ. 21:5; యిర్మీయా 41:5; యెహె. 44:20) సంస్కార విధిగా ఉంది. ఇక్కడ ఇది ఒక నూతన దినము, ఒక నూతన జీవితం, ఒక నూతన కుటుంబానికి చిహ్నంగా ఉంది. యెహోవా వైపుకు ఆమె మార్పు ఊహించబడి, చెప్పబడక పోవడం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తున్నది. భర్త విశ్వాసమే కుటుంబ విశ్వాసమై ఉంది!

21:13 "తన తల్లిదండ్రులను గురించి ప్రలాపన" పాఠ్యభాగం స్పష్టంగా చెప్పకపోయినప్పటికీ, ఈ స్త్రీ అవివాహిత స్త్రీగా సూచించబడింది. భర్తను పోగొట్టుకొన్నందుకు దుఃఖాన్ని గాని పిల్లల యొక్క ప్రస్తావన గాని లేదు.

□ "తరువాత నీవు ఆమెయొద్దకు పోయి" ఇది లైంగిక సంపర్కానికి ఉపయోగించే హెబ్రీ పదం (అది., ఇది వివాహముతో పరిసమాప్తమవుతుంది). గమనించండి, ఒక లైంగిక సంబంధము, ఒకవేళ ఇశ్రాయేలీయులతో కాకపోయినా, ఖండింపబడలేదు కాని దీనికి తగిన సమయము ఉండాలి. ఈ ప్రలాప మాసము ఒక హెబ్రీ పురుషునకు తనకు తగిన భార్యను తెలుసుకోడానికి అవకాశము ఇస్తున్నది. ఒకవేళ అన్ని అనుకూలపడక పోతే, విడాకులు ఇవ్వకుండానే బయటపడే విధానము ఉంది.

అలాగే స్పష్టంగా ఒక వాస్తవ వివాహ వేడుక జరగకపోవడాన్ని కూడా గమనించండి (చూ. ఆది. 24:67).

21:14 "ఆమెను సాగనంపవలెను" ఇది విడాకులు ఇవ్వడానికి ఉపయోగించిన ఒక సాంకేతిక పదం (BDB 1018, KB 1511, *Piel* సంపూర్ణము). ఆమె ఒక బానిస వలె అమ్మబడకూడదు (BDB 569, KB 5181 యొక్క *Qal* భావరూపక సంపూర్ణము మరియు *Qal* అసంపూర్ణము, ఇది ఉద్ఘాటించి చెప్పడానికి ఒక వ్యాకరణపరమైన విధానం), అయితే ఆమెకు విడాకులు ఇవ్వవచ్చు. 24:1-4 లోని నోట్ చూడుము.

□

NASB "నీవు ఆమెను కించపరచకూడదు"
NKJV "నీవు ఆమెను కఠినంగా చూడకూడదు"
NRSV, TEV "నీవు ఆమెను బానిసవలె చూడకూడదు"
NJB -----

ఈ క్రియాపదానికి (BDB 771 II, KB 849, *Hithpael* అసంపూర్ణము) అర్థం "దౌర్జన్యముతో వ్యవహరించు" లేక "ఎక్కవ బలమైన వ్యక్తి యొక్క ఉద్దేశానికి లోబడమని బలవంతపెట్టుట" (చూ. 24:7). చివరికి చెరపట్టబడిన స్త్రీలను సయితం మంచిగా చూడాలని యెహోవా ఆశిస్తున్నాడు!

□

NASB, NKJV "నీవు ఆమెను లోబరచుకొంటివి కనుక"
NRSV "నీవు ఆమెను అవమానపరచితి కనుక"
TEV "లైంగిక సంపర్కానికి ఆమెను బలవంత పెట్టితివి కనుక"
NJB "నీవు ఆమెను వినియోగించుకొంటివి కనుక"
REB "నీ కోరికను ఆమెతో తీర్చుకొంటివి కనుక"

ఈ క్రియాపదం (BDB 776, KB 853, *Piel* సంపూర్ణము), ఈ సందర్భంలో, TEV వలె బాగా తర్జుమా చేయబడింది (ఉదా. ఆది. 34:2; ద్వితీ. 22:24,29; న్యాయా. 19:24; 20:5; 2 సమూ. 13:12,14,22,32). ఈ స్త్రీలు ఇలా బాధింపబడి ఉన్నారు:

1. యుద్ధంలో చెరపట్టబడ్డారు
2. కుటుంబాన్ని పోగొట్టుకొన్నారు
3. వివాహానికి బలవంతంగా ఒప్పించబడ్డారు, ఇదే ఒక మత బలవంతానికి కూడా దారి తీసి ఉండచ్చు
4. ఇప్పుడు ఇక వేర స్థలము లేదు, ఇంటి నుండి బలవంతాన్ని తరమగొట్టబడ్డారు (భావార్థ పాపము చేత, చూ. ద్వితీ. 24:1-4) గమనించండి, ఈ పేరాగ్రాఫు, రాబోవు పేరాగ్రాఫు కూడా పురుష ఇశ్రాయేలు యొక్క ఆచారాల అధికారాన్ని పరిమితం చేసింది!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 21:15-17

¹⁵ప్రేమింపబడునదొకతెయు ద్వేషింపబడునదొక తెయు ఇద్దరు భార్యలు ఒక పురుషునికి కలిగియుండి, ప్రేమింపబడినదియు ద్వేషింపబడినదియు వానివలన బిడ్డలు కని ¹⁶జ్యేష్ఠకుమారుడు ద్వేషింపబడినదాని కొడుకైన యెడల, తండ్రి తనకు కలిగినదానిని తన కుమారులకు స్వాస్థ్యముగా ఇచ్చునాడు ద్వేషింపబడినదాని కుమారుడైన జ్యేష్ఠునికి మారుగా ప్రేమింపబడినదాని కుమారుని జ్యేష్ఠునిగా చేయకూడదు. ¹⁷ద్వేషింపబడినదాని కుమారు నికి తండ్రి తన ఆస్తి అంతటిలో రెట్టింపు భాగమిచ్చి వానినే జ్యేష్ఠునిగా ఎంచవలెను. వీడు వాని బలస్థారం భము గనుక జ్యేష్ఠత్వాధికారము వీనిదే.

21:15 ఈ పేరాగ్రాఫు బహుభార్యత్వము సాంస్కృతిక కార్యాలను గుర్తిస్తున్నది. పా.ని. లోని మొదటి ఉదాహరణ లెమెకు (ఆది. 4:23). అందరికీ బాగా తెలిసిన బహుభార్యత్వ వ్యక్తి ఆదికాండము 29 లోని యాకోబు. ఈ బహుభార్యత్వము సహజంగా సంపన్నులు మరియు అధికారము గల ప్రజలు కలిగి ఉంటారు, సాధారణంగా మామూలు ప్రజలు అనుసరించరు (10-14 వచనాలు ద్వితీయభార్యత్వమును సూచిస్తున్నప్పటికీ).

ఇలా చేయడానికి కారణమేమిటో మనకు సరిగ్గా తెలియదు:

1. లైంగిక వాంఛ
2. పిల్లల కొరకు (ఒక వంశము)
3. ఆర్థికపరమైన
 - a. పేద కుటుంబానికి సహాయం చేయడానికి
 - b. సంపదను మరియు పేరుప్రతిష్ఠలను సంపాదించుకోడానికి
 - c. యుద్ధములో కొల్లగొట్టినవాటిని స్వాధీనపరచుకోడానికి
4. రాజకీయ యూనియన్లు చుట్టుప్రక్క దేశాల శాంతి సమాధాలను కాపాడడానికి (అది., దావీదు, సోలేమోను)

□ **“ప్రేమింపబడిన”** దీని అసలు అర్థం “ద్వేషించుట” (BDB 971, చూ. 15 [రెండుసార్లు], 16, 17) అయితే ఇక్కడ ఇది ఒక హెబ్రీ పోల్సిచూడడము యొక్క జాతీయపదం వలె ఉపయోగింపబడింది- ప్రేమ వర్సెస్ ద్వేషం (చూ. ఆది. 29:30-31; మలాకీ 1:2-3; రోమా 9:13 [మలాకీ 1:14-15 లను ఉదహరించింది]; లూకా 14:26).

□ **“జ్యేష్ఠకుమారుడు”** ఒకవేళ జ్యేష్ఠకుమారుడు ప్రేమింపబడిన కుమారుడైనప్పటికీ జ్యేష్ఠత్వ హక్కులు ఇవ్వబడుతాయి (చూ. 17వ; నిర్గ. 13:14-15; లేవీ. 3:12-13).

21:17 “రెట్టింపు భాగము” ఈ హెబ్రీ జాతీయము (BDB 804, “నేరు” మరియు BDB 1040, “రెట్టింపు”) 2 రాజులు 2:9 లోని ఏలియాకు సంబంధించిన ఎలీషా కోరిక కొరకు కూడా ఉపయోగింపబడింది. పా.ని. లో ప్రత్యేకించి రెట్టింపు భాగము ఉపయోగింపబడిన ప్రదేశం ఇది ఒక్కటే. ఒకవేళ ఇక్కడ ఇద్దరు కుమారులు ఉంటే, పెద్దవాడు మూడులో రెండుభాగాలు, చిన్నవాడు మూడవ వంతు; ఒకవేళ ముగ్గురు కుమారులు ఉంటే, అప్పుడు 50%, 25%, 25% మొ. తీసికొనేవారు. పెద్ద కుమారుడు ముసలి తల్లిదండ్రులను గురించి జాగ్రత్త తీసికొనేవాడు.

ఈ చారిత్రాత్మకమైన ఈ ఆజ్ఞలు ఇతర ప్రాచీన ధర్మశాస్త్ర సంహితాలలో పురావస్తుశాస్త్రాల ఆధారాలలో ప్రదర్శింపబడడం ఆసక్తికరంగా ఉంది:

1. ఆదికాండము 49 లో యాకోబు తన పండ్రెండు మంది కుమారులకు స్వాస్థ్యాన్ని సమానంగా పంచారు. ఇది హుమిలబి సంహితాలను ప్రతిబింబిస్తున్నది
2. ఇక్కడ చెప్పబడిన మొదటి కుమారునికి రెట్టింపు భాగాలు నూజి మరియు మారి శిలాఫలకాలకు సమాంతరముగా ఉంది.
3. లేఖనాలలో ప్రస్తావించబడిన తేడాలు వాటి సమకాలీన సంస్కృతిలోని తేడాలను ప్రతిబింబిస్తున్నది (Walter C. Kaiser, Jr., చే వ్రాయబడిన *The Old Testament Documents* [ఓల్డ్ టెస్టమెంట్ డాక్యుమెంట్స్] . 86 పే. చూడండి).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 21:18-21

¹⁸ ఒకని కుమారుడు మొండివాడై తిరుగబడి తండ్రిమాట గాని తల్లిమాటగాని వినకయుండి, వారు అతని శిక్షించిన తరువాతయును అతడు వారికి విధేయుడు కాక పోయిన యెడల ¹⁹ అతని తల్లిదండ్రులు అతని పట్టుకొని ఊరి గవనియొద్ద కూర్చుండు పెద్దలయొద్దకు అతని తీసికొని వచ్చి ²⁰ మా కుమారుడైన వీడు మొండివాడై తిరుగ బడి యున్నాడు; మా మాట వినక తిండిబోతును త్రాగుబోతును ఆయెనని ఊరి పెద్దలతో

చెప్ప వలెను. ²¹అప్పుడు ఊరి ప్రజలందరు రాళ్లతో అతని చావగొట్టవలెను. అట్లు ఆ చెడుతనమును నీ మధ్యనుండి పరిహరించుదువు. అప్పుడు ఇశ్రాయేలీయులందరు విని భయపడుదురు.

21:18-21 ఈ వ్యాకృతభాగము తిరగబడే కుమారులు మరియు వారితో తల్లిదండ్రులు ఎలా ఉంటారు అనే విషయాలతో వ్యవహరిస్తున్నది (చూ. నిర్గ. 21:15, 17; లేవీ. 20:9). తల్లిదండ్రులకు ఒక బిడ్డ ప్రాణము లేక మరణాల మీద అధికారం లేదు కాని కోర్టులకు ఉంది. ఇది వీటికి సంబంధించిన విషయాలలో (1) 5:16 యొక్క ఉల్లంఘన; (2) కుటుంబము యొక్క స్వార్థము; మరియు (3) సమాజ సంఘీభావం.

21:18 ఈ రకమైన సంఘవిద్రోహ యువత ఇలా సూచించబడింది:

1. "మూర్ఖమైన" - BDB 710, KB 770, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ
2. "తిరగబడే" - BDB 598, KB 632, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ
3. ఈ రెండు కీర్త. 78:8 మరియు యిర్మియా 5:23 లో కలిపి ఉపయోగింపబడ్డాయి

ఈ వచనంలోని ఐదు అసమాపక క్రియ నిరంతరం కొనసాగుతున్న క్రియను చూపుతున్నాయి. మిగిలిన వచనం వారి క్రియలను వివరిస్తున్నది:

1. తల్లిదండ్రుల మాటలు విననొల్లని వారు, 18,20 వచనాలు
2. ఆయన వారి మాటలను సయితము వినలేదు, 18వ. వచనం
3. తిండిపోతు, 20వ. వ. - BDB 272 II
4. త్రాగుబోతు, 20వ. వ. - BDB 684

Hard Sayings of the Bible (హార్డ్ సేయింగ్స్ ఆఫ్ ది బైబిల్), 174-175 పేజీలు చూడుము.

21:19 "అతని తల్లిదండ్రులు అతని పట్టుకొని" దీని అర్థం (1) రెండూ పరస్పరంగా నిరోధించు (BDB 1074, KB 1779, *Qal* సంపూర్ణము) లేక (2) రెండు సాక్ష్యాల ఆవశ్యకత (చూ. 17:6; 19:15; సంఖ్యా. 35:10).

▣ "ఊరి గమనం వద్ద" ఊరి గమనం స్థానిక న్యాయస్థానం, ఇక్కడే పెద్దలు కూర్చోంటారు (ఉదా. 19:12; 22:15; 25:7).

21:21 "అప్పుడు ఊరి ప్రజలందరు రాళ్లతో అతని చావగొట్టవలెను" తల్లిదండ్రులు తమ సొంత కుమారుని రాళ్లతో కొట్టకపోవడం యొక్క మానవత్వ కోణాన్ని గమనించండి. (చూ. లేవీ. 20:2,27; 24:14-23; సంఖ్యా. 15:35) కావాలనే అసమ్మత సభ్యుల దుర్మార్గాన్ని పారద్రోలడానికి ఈ సమాజం పనిచేస్తున్నది.

ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయులలోని మరణశిక్ష (SPECIAL TOPIC: THE DEATH PENALTY IN ISRAEL)

ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయులలోని మరణశిక్ష

ప్రాచీన ఇశ్రాయేలీయులు లోకానికి యెహోవా యొక్క లక్షణాన్ని ప్రతిబింబింపజేయాలి (చూ. ఆది. 12:3; 22:18; నిర్గ. 19:5-6). నిబంధన తరుగుబాటుదార్లు కావాలనే ఈ కార్యభార ఉద్దేశ్యాన్ని వక్రీకరిస్తే, తీవ్రమైన పరిణామాలు ఉంటాయి (అది., మరణశిక్ష).

పెంటాటమ్ అనేక వర్గాలను పట్టిక చేసింది

1. యెహోవాకు విరోధంగా ఉన్న పాపములు
 - a. కనానీయుల పూజా పద్ధతులు - నిర్గ. 22:18; లేవీ. 20:2-3,27; ద్వితీ. 18:10-11
 - b. విగ్రహారాధన (ఆకాశ జ్యోతులు) - నిర్గ. 22:20; ద్వితీ. 17:2-7

- c. దేవదూషణ - నిర్గ. 22:28; లేవీ. 24:15-16
- d. అబద్ధ ప్రవచనము - ద్వితీ. 13:1-11; 18:20-22
- e. సబ్బాతు ఉల్లంఘనలు - నిర్గ. 31:14-15; 35:2

2. లైంగిక పాపములు

- a. వరుసకాని స్త్రీపురుష సంగమం - లేవీ. 20:11-21
- b. రంకుతనము - లేవీ. 19:29; 21:9; Deut. 22:13-21; 23:17-18
- c. వ్యభిచారము - నిర్గ. 20:14; లేవీ. 20:10; ద్వితీ. 22:23-24
- d. జంతువులతో సంభోగం - లేవీ. 18:22; 20:13
- e. పశుప్రాయత లైంగికము - నిర్గ. 22:19; లేవీ. 20:15-16

3. తోటి ఇశ్రాయేలీయులకు విరోధంగా నిబంధన నియమాలను ఉల్లంఘించడం

- a. హత్య - నిర్గ. 20:13; 21:12-14; లేవీ. 24:17; సంఖ్యా. 35:16-21; ద్వితీ. 5:17
- b. కిడ్నాను చేయడం (అమ్మడానికి) - నిర్గ. 21:16; ద్వితీ. 24:7 మరియు నిర్గ. 20:15; ద్వితీ. 5:19 కూడా కాగల వీలుంది
- c. తల్లిదండ్రుల మీద తిరగబడడం - ద్వితీ. 21:18-21
- d. అబద్ధ సాక్ష్యము పలకడం
- e. యెహోవా యుద్ధములో సామగ్రిని కొల్లగొట్టడం - యెహోషువా 7

మరణశిక్ష అమలుచేసే విధానంలో కూడా తేడాలు ఉన్నాయి.

- 1. రాళ్ళతో కొట్టి చంపడం - చాలా సహజం
- 2. కాల్చివేయడం - ఆది. 38:24; లేవీ. 20:14; 21:9
- 3. ఉరివేయడం/కొఱుతవేసే చంపడం - ద్వితీ. 21:22-23
- 4. ఖడ్గముచేత చంపడం - ద్వితీ. 13:15

కొన్ని ప్రత్యేక కేసులకు మినహాయింపులు

- 1. ఆశ్రమ పురములు మరియు తరువాతి విచారణ - యెహోషువా 20
- 2. నేరారోపణల యొక్క ఖచ్చితమైన పరిశీలనలు - ద్వితీ. 13:15; 17:4; 19:18
- 3. రెండు సాక్ష్యాల యొక్క ఆవశ్యకము - సంఖ్యా. 35:36; ద్వితీ. 17:6; 19:15

మరణశిక్ష ఇందుకోసమై ఉండినది

- 1. దేశమును పవిత్రపరచడానికి ఒక విధానం - ద్వితీ. 13:5; 17:12; 19:13,19; 21:9,21; 22:21,22,24; 24:7
- 2. ఇతరులను నివారించడానికి - ద్వితీ. 17:13; 19:20; 21:21
- 3. తెగల హింసలను ఆపడానికి ఒక విధానం (అది., వ్యక్తిగత పగ ఉండకూడదు, పగతీర్చుకోడానికి నియమాలను అనుసరిస్తే తప్ప)

Ancient Israel (ఏంస్లియంట్ ఇశ్రాయేల్), వా. 1, 147-163 పేజీలు చూడుము.

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

NASB "నీవు తీసివేసెదవు"

NKJV "నీవు దూరంగా తీసివేసెదవు"

NRSV "నీవు శుద్ధీకరించెదవు"

TEV "నీవు వదిలించుకొన వలెను"

NJB "నీవు బహిష్కరించవలెను"

హెబ్రీ క్రీయాపదానికి (BDB 128, KB 145, *Piel* సంపూర్ణము) అర్థము పూర్తిగా తీసివేయుట అనేభావంతో కాల్పివేయుట (చూ. 13:5; 17:7,12; 19:13,19; 21:9,21; 22:21,22,24; 24:7).

▣ "అప్పుడు ఇశ్రాయేలీయులందరు విని భయపడుదురు" సాంఘిక శిక్ష ఒక నిరోధకమువలె పనిచేసింది. 13:11 లోని నోట్ చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 21:22-23

²²మరణశిక్షకు తగిన పాపము ఒకడు చేయగా అతని చంపి వ్రాసుమీద వ్రేలాడదీసినయెడల ²³అతని శవము రాత్రి వేళ ఆ వ్రాసుమీద నిలువకూడదు. వ్రేలాడదీయ బడినవాడు దేవునికి శాపగ్రస్తుడు గనుక నీ దేవుడైన యెహోవా స్వాస్థ్యముగా నీకిచ్చుచున్న దేశమును నీవు అపవిత్రపరచకుండునట్లు అగత్యముగా ఆ దినమున వానిని పాతిపెట్టవలెను.

21:22 "వ్రాసుమీద వ్రేలాడదీసిన యెడల" క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: వ్రేలాడదీయుట (SPECIAL TOPIC: HANG)

ప్రత్యేక అంశము: వ్రేలాడదీయుట

"వ్రేలాడదీయుట" (BDB 1067, KB 1738) అనే క్రీయాపదానికి రెండు భావాలు ఉన్నాయి:

- ఒక తాటితో వ్రేలాడదీయడం అనేది అసలు అర్థము
 - ఆరాబికు, "తాడు క్రిందకు దించు"
 - ఒక పాలస్తీనీయుల ఆచారము, 2 సమూ. 21:12
 - ఒక హెబ్రీయుల ఆచారము, 2 సమూ. 17:23 మరియు NT, మత్తయి 17:5
 - ఒక బబులోనీయుల ఆచారము, హమ్మూరబి సంహితము (ISBE, వా. 2, 1327-1332 పేజీలు)
 - ఒక పారసీకుల ఆచారము, చూ. ఎజ్రా 6:11; ఎస్థీరు 5:14; 7:9-10; 9:13,25
- పదునైన స్థంభము మీద ఒక వ్యక్తిని కొఱతవేసి చంపుట
 - ఒక ఐగుప్తీయుల ఆచారము, ఆది. 40:19; 41:13
 - ఒక బబులోనీయుల ఆచారము, చూ. హమ్మూరబి యొక్క సంహితం
 - ఒక అష్షూరీయుల ఆచారము

సహజంగా ఇది ఒకడు మరో విధంగా చంపబడిన తరువాత బాహుటంగా అవమానపరచడానికి ఇలా చేస్తారు. ప్రాచీన ప్రజలకు సరైన విధంగా పాతిపెట్టడం చాలా ముఖ్యమై ఉండేది, అది సంతృప్తికరమైన మరణాంతర జీవితాన్ని ప్రభావితం చేస్తుంది (ఉదా. ద్వితీ. 21:23).

బైబిలు నందే పైన చెప్పబడిన #1 లేక #2 సరైనవో లేవో చెప్పడం కూడా కష్టమై ఉన్నాయి. స్పష్టంగా ద్వితీ. 21:22-23; యెహో. 10:26-27; 1 సమూ. 31:10,12; 2 సమూ. 4:12; 21:12 లలో బాహుటంగా ప్రదర్శించినవారందూ అప్పటికే మరణించిన వారే కాని యెహో. 8:29 మరియు 2 సమూ. 21:9 విషయమేమిటి?

యేసు కాలమునాటి రబ్బీలు దీనిని ఒక సిలువమరణము వలె సూచిస్తున్నట్లు చూశారు. మత పెద్దలు యేసు సిలువమరణము

పొందాలని ఆశించారు ఎందుకంటే మెస్సయ వలె నటిస్తున్న వాడు యెహోవా చేత శపింపబడినవాడు అనేది వారి భావం (చూ. ద్వితీ. 21:23). దేవదూషణకు సహజంగా విధించేది రాళ్ళతో కొట్టి చంపడం. యేసు కాలంలోని రోమా ప్రభుత్వంలో యూదా నాయకులకు ఒక వ్యక్తికి మరణశిక్ష విధించే అధికారం లేదని నేను చాలాసార్లు విన్నాను, కాబట్టి యేసును చంపడానికి వారు పిలాతు దగ్గరకు తీసికొని వెళ్ళారు. అయినా, వారు రోమా అనుమతి లేకుండానే సైపెనును రాళ్ళతో కొట్టి చంపారు (చూ. అపోస్తలుల కార్యాలు 7). మరెందుకు యేసును అలా చేయలేదు? వారికి కావలసింది కేవలం చంపడం మాత్రమే కాదు, ఇది ఒక దేవుని శాపమువలె అవమానపరచాలి!

21:23 "వానిని పాతిపెట్టవలెను" ఈ తీవ్రకరణము చేస్తున్న నిర్మాణము "పాతిపెట్టుట" (BDB 868, KB 1064) యొక్క భావరూపక సంపూర్ణము మరియు *Qal* అసంపూర్ణాలను మిశ్రమం చేస్తున్నది. యెహోవా ఉగ్రత నిండుతుని యొక్క మరణాన్ని, ఒక మూర్ఖువు తిరుగుబాటుకు ప్రతిఫలమువలె కోరుకొంటున్నది. అయినా, ఒకవేళ నిబంధన ఉల్లంఘకుని యొక్క మరణశిక్ష సరైన సమయంలో సరిగా నిర్వహించని యెడల యెహోవా యొక్క అసంతృప్తి సమాజమంతటి మీదకి బట్వాడా చేయబడుతుంది.

▣ "(వ్రేలాడదీయ బడినవాడు దేవునికి శాపగ్రస్తుడు)" ఈ వచనాన్ని పౌలు ఎలా ప్రయోగించాడో గలతీ. 3:13 చూడండి. పౌలు ఈ యేసు యొక్క క్రయధన మరణాన్ని ఆయన మోషే ధర్మశాస్త్ర శాపాన్ని తన మీదికి తీసికొన్నట్లు చూశాడు. నిజానికి ఈ శాపము పరిశుద్ధ దేశంలో సరైన భూస్వామిత ఆచారాలకు సంబంధించినది ఉండేది.

ప్రత్యేక అంశము: శాపము (anathema) (SPECIAL TOPIC: CURSE (*anathema*))

ప్రత్యేక అంశము: శాపము (*anathema*)

I. పా.ని.

"శాపము"నకు హెబ్రీలో అనేక పదాలు ఉన్నాయి. *Herem* (BDB 356, KB 353) దేవునికి ఏదైనా ఇవ్వడం అనే దానికి ఉపయోగింపబడింది (చూ. దీనిని LXX *anathema* వలె తర్జుమా చేసింది, BAGD 54, లేవీ. 27:28). మానవులు ఒకదానిని ఉపయోగింపలేనంత పరిశుద్ధంగా ఉంది కనుక సహజంగా ఇది నాశనం చేయాలి అనే భావాన్ని కలిగి ఉంది (చూ. ద్వితీ. 7:26; యెహో. 6:17-18; 17:12). "యెహోవా యుద్ధము" అనే భావంతో ఉపయోగించే పదము ఇది. కనానీయులను నాశనం చేయమని దేవుడు యెహోషువాతా అన్నాడు. యెరికో దీనికి మొదటి అవకాశం, తన పరిశుద్ధ నాశనం/పునీతముకు ఇది "ప్రథమ ఫలము".

II. క్రొ. ని.

క్రొ. ని.లో *anathema* మరియు దానికి సంబంధించిన రూపకాలు అనేక తేడాల భావాలతో ఉపయోగించబడ్డాయి:

- దేవునికి ఇచ్చే కానుక లేక బహుమానము వలె (చూ. లూకా 21:5)
- చంపుట కొరకైన ప్రమాణము (చూ. అ. కా. 23:14)
- శపించుటకు మరియు ఒట్టుపెట్టుకొనుటకు (చూ. మార్కు 14:71)
- యేసుకు సంబంధించిన ఒక శాప సూత్రము (చూ. 1 కొరింథీ. 12:3)
- దేవుని ద్వారా ఎవరినైనా లేక దేనినైనా తీర్చుకు లేక నాశనానికి అప్పజెప్పడం (చూ. రోమా 9:3; 1 కొరింథీ. 16:22; గలతీ. 1:8-9)

పైన ఇవ్వబడిన వరుస సంఖ్య D చాలా వివాదాస్పదమై ఉంది. 1 కొరింథీ. 12:3 నుండి తీసికొనబడిన కొన్ని నా నోట్స్ ఇచ్చాను:

"యేసు శపింపబడెను" అనేది ఆశ్చర్యానికి గురిచేసే మాట. దేవుడు దీనిని చెప్పాడు అని ఎవరైనా (శాస్త్రీయ యూదులు

తప్ప) ఎందుకు అనుకోంటారు? ఈ పదంలోనే ఇది పా.ని. పూర్వపరమై ఉంది (అది., హెరే, herem). ఇది యెహోవా యుద్ధము అనే భావానికి సంబంధించినది. దీని అర్థము మానవులైనా లేక పశుపక్ష్యాదులైనా ఊపిరికల్గిన ప్రతిది మరణించాలి (చూ. యెహో. 6:17; 7:12). కొరింథీయులకు వ్రాసిన పత్రికలో ఈ పదము ఎలా ఉపయోగింపడింది అనే దానిమీద ఉన్న సిద్ధాంతాలు ఇవి:

1. దీనికి సమాజమందిరపు మ్రొక్కుబడుకు సంబంధించిన యూదుల వాతావరణ పరిస్థితిగా ఉంది (చూ. అ. కా. 26:11, అది., ఆ తరువాత సమాజమందిరాల నుండి క్రైస్తవులను తీసేవేయడానికి రబ్బీల శాప సూత్రముగా ఉపయోగింపబడింది). సభ్యునిగా కొనసాగాలంటే నజరేయుడైన యేసును నిరాకరించాలి లేక శపించాలి.
2. కేవలం సీజరును మాత్రమే "ప్రభువు" అనే పిలిచే చక్రవర్తి పూజ అనే రోమీయుల వాతావరణ పరిస్థితికి సంబంధించినట్లుగా ఉంది.
3. దేవుని పేరును ఉపయోగించుట ద్వారా ప్రజల మీద శాపాలను రప్పించే అన్యపూజలకు సంబంధించిన వాతావరణ పరిస్థితి అన్నట్లు
4. సిద్ధాంతపరమైన యేసు మన కొరకు పా. ని. శాపమును మోసాడు అనే భావానికి ఈ శాపవచనం సంబంధమున్నట్లు కొందరు అన్నారు (చూ. ద్వితీ. 21:23; గలతీ. 3:13).
5. ఇటీవలి కొరింథు అధ్యయనాలు (చూ. Bruce Winter యొక్క *After Paul Left Corinth* పూబ్ నోట్ #1 పే. 164) కొరింథులోని పురాతన అక్రోపోలిస్ మీద కనుగొనబడిన శాప శిలాఫలకాలను భద్రపరిచింది. బైబిలు పండితులు "యేసు శాపగ్రస్తుడైనాడు" అనే వచనంలో "ఉన్నాడు" అనే క్రియాపదము జతచేయబడి ఉండాలని భావించారు, అయితే ఈ పురావస్తుశాస్త్ర ఆధారం 1 కొరింథీ. 12:3 లో వలె, కొరింథులోని మొదటి శతాబ్దపు రోమా శాపాలు ఈ క్రియను (LXX యొక్క ద్వితీ. 22:15-20 లోని శాపములలాగా) కలిగి ఉండలేదని భావించారు. ఇక్కడ క్రైస్తవ సమాధుల మీద కనుగొనబడిన రోమన్ కొరింథు మొదటి శతాబ్ద క్రైస్తవులు భూస్థాపిత పద్ధతుల (అది., బిజానైట్ కాలము) శాపపు సూత్రాలను ఉపయోగించేవారని పురావస్తుశాస్త్ర ఆధారాలు ఉన్నాయి (J. H. Kent, *The Inscriptions*, 1926-50. Princeton: అమెరికన్ స్కూల్ ఆఫ్ క్లాసికల్ స్టడీస్, 1966, వా. 8:3, నెం. 644).

కొరింథు సంఘ తెగలు కొన్ని సంఘములోని ఇతర సభ్యులకు విరోధంగా యేసు నామములో అన్య శాపాలకు తిరిగి వెళ్ళారు. ఇక్కడ ఉన్న సమస్య పద్ధతి మాత్రమే కాదు కాని ద్వేషించే ఉద్దేశ్యము కూడా సమస్య. ఈ సంఘములోని ఉద్రిక్తకు ఇది మరొక ఉదాహరణ. సంఘాన్ని కట్టుకోవాలని, క్షమాభివృద్ధి కలుగజేసికోవాలని పౌలు ఆశించాడు; వారు సంఘములోని కొంత భాగాన్ని శపించుకోవాలనుకొన్నారు!

Copyright © 2014 Bible Lessons International

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. తెలియని హత్యకు ఎలా అమాయక పురవాసులు ఎలా దోషారోపణ చేయబడుతారు?
2. పేయడూడ మరియు దాని మరణాన్ని గురించిన అసహజమైనది ఏది?

3. యుద్ధంలో చెరపట్టబడిన స్త్రీలు ఎందుకు వారి తలలను క్షౌరము చేసికోవాలి?
4. మొదటి సంతానము యొక్క ఆధిక్యతలు ఏవి?
 - a.
 - b.
 - c.
 - d.
5. 23వ. వచనం ఎలా యేసు మరణానికి వేరుగా ఉంది? అవి ఎలా సంబంధించి ఉన్నాయి?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 22

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
నానావిధ ఆజ్ఞలు (21:22-22:12)	నానావిధ ఆజ్ఞలు (21:1-23:14)	వివిధ ఆజ్ఞలు (21:22-23:12) 21:22-22:3	వివిధ నియమాలు (21:22-23:12)
22:1-3	22:1-3		22:1-2 22:3
22:4	22:4	22:4	22:4
22:5	22:5	22:5	22:5
22:6-7	22:6-7	22:6-7	22:6-7
22:8	22:8	22:8	22:8
22:9	22:9	22:9	22:9
22:10	22:10	22:10	22:10
22:11	22:11	22:11	22:11
22:12	22:12	22:12	22:12
లైంగిక నీతి యొక్క ఆజ్ఞలు		లైంగిక పవిత్రతను గురించిన ఆజ్ఞలు	ఒక యౌవన భార్య యొక్క గౌరవం
22:13-21	22:13-19 22:20-21	22:13-14 22:15-19 22:20-21	22:13-19 22:20-21 వ్యభిచారం మరియు రంకుతనం
22:22	22:22	22:22	22:22
22:23-24	22:23-24	22:23-24	22:23-27
22:25-27	22:25-27	22:25-27	
22:28-29	22:28-29	22:28-29	22:28-23:1
22:30	22:30	22:30	

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫ్లు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 22:1-4

¹నీ సహోదరుని యెద్దుగాని గొఱ్ఱగాని త్రోవ తప్పిపోవుట చూచినయెడల నీవు వాటిని చూడనట్లు కన్నులు మూసికొనక అగత్యముగా వాటిని నీ సహోదరుని యెద్దుకు మళ్ళింపవలెను. ²నీ సహోదరుడు నీ దగ్గర లేక పోయినయెడలను, నీవు అతని నెరుగకపోయిన యెడలను దానిని నీ యింటికి తోలుకొని పోవలెను. నీ సహోద రుడు దాని వెడకుచువచ్చువరకు అది నీ యెద్దునుండ వలెను, అప్పుడు అతనికి దాని మరల అప్పగింపవలెను. ³అతని గాడిదను గూర్చియు వస్త్రమును గూర్చియు నీవు ఆలాగుననే చేయవలెను. నీ సహోదరుడు పోగొట్టు కొనినది ఏదైనను నీకు దొరకినయెడల అతడు పోగొట్టు కొనిన దానినిగూర్చి ఆలాగుననే చేయవలెను; నీవు దానిని చూచి చూడనట్టుగా ఉండకూడదు. ⁴నీ సహోదరుని గాడిదగాని యెద్దుగాని త్రోవలో పడియుండుట నీవు చూచినయెడల వాటిని చూడనట్లు కన్నులు మూసికొనక వాటిని లేవనెత్తుటకు అగత్యముగా సహాయము చేయవలెను.

22:1 “నీవు వాటిని చూడనట్లు కన్నులు మూసికొనక” ఒక అవసరమై ఉన్న సహోదరుని యొక్క ఆస్తి నుండి ఉద్దేశ్యపూర్వకమైన లేక ఉదాసీనమైన నిర్లక్ష్యం (“దాగుకొనుట,” BDB 761, KB 834, చూ. 22:1,3,4; లేవీ. 20:4; సామె. 28:27; యెహె. 22:26) నిషేధింపబడింది (చూ. 3వ.; నిర్గ. 23:4-5).

□ “వాటిని మళ్ళింపవలెను” ఈ సహజ క్రియాపదం (BDB 996, KB 1427, *Histhpel*) 1-2 వచనాలలో మూడుసార్లు ఉపయోగింపబడింది. దీని ప్రధాన అర్థము “మళ్ళుట” లేక “వెనుకకు తిరుగుట.” ఒక జాగురతగల ఐక్య కుటుంబవలె ఉండడానికి ఉద్దేశింపబడ్డారు. ఇలాంటి పేరాగ్రాఫులు కార్యశీలతలో లేవీ. 19:18 భావమేమిటో, ప్రత్యేకతలు ఏమిటో చెపుతున్నాయి. సహోదరులు సహోదరుల సంక్షేమాన్ని కోరుకోవాలి!

ఈ మొదటి ప్రయోగం భావరూపక సంపూర్ణము మరియు అసంపూర్ణ క్రియాపదాల యొక్క ఇదే మూలపదం “నీవు వాటిని ఆవశ్యకంగా వాటిని తిరిగి తేవలెను” యొక్క ఉపయోగం ద్వారా తీవ్రీకరణ చేయబడింది! ఇదే రకమైన తీవ్రీకరణము 4వ. వచనం “వాటిని పెంచడానికి నీవు ఖచ్చితంగా సహాయపడవలెను” లో ఉపయోగింపబడింది (అది., BDB 877, KB 1086 యొక్క భావరూపక సంపూర్ణము మరియు అసంపూర్ణ క్రియ).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 22:5

⁵స్త్రీ పురుషవేషము వేసికొనకూడదు; పురుషుడు స్త్రీ వేషమును ధరింపకూడదు; ఆలాగు చేయువారందరు నీ దేవుడైన యెహోవాకు హేయులు.

22:5 ఈ వచనం ఆధునిక ఆరాధనలో తగిన వస్త్రాలు ధరించాలని ఆదేశించడానికి ఒక ఆధారవాక్యంగా చెప్పుకొంటున్నారు (అది., స్త్రీలు సంఘానికి చొక్కాలు వేసికొన కూడదు). ప్రాచీన తూర్పు సమీప ప్రాంతాలలో పురుషులు మరియు స్త్రీలు ఇద్దరు కూడా అంగీలు ధరించేవారని గుర్తుంచుకోవాలి. స్త్రీ ధరించే అంగీకి భుజముల చుట్టూ నీలిరంగు అలంకరణ ఉండేది, అంతే.

ఈ వాక్యభాగం యొక్క ప్రధాన గురి పితృత్వమానుగతం కాదు కాని కనానీయుల ఆరాధన ఆచారాలను త్రోసిపుచ్చడం (అది., "హేయము", చూ. లేవీ. 18:26,27,29,30). స్త్రీ మరియు పురుషుల మధ్య దేవుడిచ్చిన తేడాల తగిన వ్యత్యాసము ఉండాలి (అది., సృష్టికముము). ఇది ఒక వ్యతిరేకత కాదు, ఖండించే తేడా కాదు కాని వివిధ బలాలు మరియు లింగాల సాంస్కృతిక కార్యాల యొక్క ధ్రువీకరణమై ఉంది!

ఇది నిస్సందేహంగా కనానీయులు ఆరాధన కార్యక్రమాలలో ఆచరించే స్వలింగ సంపర్కానికి సంబంధించిన మోషే నిబంధన ఖండింపుకు జతచేయబడి ఉండే అవకాశం ఉంది (చూ. లేవీ. 18:22; 20:13).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 22:6-7

⁶గుడ్లయినను పిల్లలైననుగల పక్షిగాడు చెట్టుమీదనే గాని నేలమీదనేగాని త్రోవలోనేగాని నీకు కనబడిన యెడల తల్లి ఆ పిల్లలనైనను ఆ గుడ్లవైనను పొదిగియున్న యెడల పిల్లలతో కూడ తల్లిని తీసికొనక నీకు మేలు కలుగు నట్లును ⁷నీవు దీర్ఘాయుష్ముంతుడవగునట్లును అగత్యముగా తల్లిని విడిచి పిల్లలనే తీసికొనవచ్చును.

22:6-7 ఈ వచనాలు అనేక తరాలుగా ఇశ్రాయేలీయుల ఆహార ఆధారాల అనుగ్రహణకు సంబంధించినట్లు కనిపిస్తున్నది. ఆదికాండము 3 తరువాత మానవాళి మాంసము తిన సమ్మతంపబడ్డాడు కాని వారు రాబోవు తరాల నిబంధన సహోదరుల ప్రయోజనం కొరకు మాంస ఆధారాలను నాశనము కానివ్వకుండా జాగ్రత్త పడాలి (అది., నీవు దీర్ఘాయుష్ముంతుడవగునట్లును", చూ. 4:40). అడవి జంతువులు తన ప్రజల మాంసకృతుల కొరకు దేవుడిచ్చిన బహుమానం. ఈ ప్రత్యేక వివరణాత్మక నియమాలలో చాలా ఇశ్రాయేలీయులు నిబంధన బాధ్యతలైన నిబంధన ప్రజలను ప్రేమించడం, కాపాడడం, ఆరోగ్యాన్ని మరియు అభివృద్ధిని ఇవ్వడాన్ని గురించి ఆలోచించడానికి ఉద్దేశింపబడ్డాయి.

22:7 "అగత్యముగా తల్లిని విడిచి పిల్లలనే తీసికొనవచ్చును" 1 మరియు 4 వచనాలలో ఉన్న ఇదే రకమైన ఉద్ఘాటన (అది., ఇదే మూలపద భావరూపక సంపూర్ణము మరియు అసంపూర్ణ క్రీయాపదం, BDB 1018, KB 1511) తిరిగి చెప్పబడింది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 22:8

⁸క్రొత్త యిల్లు కట్టించునప్పుడు దానిమీదనుండి యెవ డైనను పడుటవలన నీ యింటిమీదికి హత్యదోషము రాకుండుటకై నీ యింటి పైకప్పునకు చుట్టు పిట్టగోడ కట్టించవలెను.

22:8 "ఇంటి పైకప్పునకు చుట్టు పిట్టగోడ" పిట్టగోడ (BDB 785, దీని అరబు అర్థము "అడ్డము") మనుష్యులు చదునైన పైకప్పు నుండి జారి క్రిందికి పడిపోకుండా చుట్టూ కాపుదల కొరకు కట్టే అడ్డగోడ. నిబంధన సహోదరులను, సహోదరీలను, కుటుంబ సభ్యులను ఎలా కాపాడుకోవాలో ఆలోచించుకోడానికి మళ్ళీ చెప్పబడింది!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 22:9

“నీవు విత్తు విత్తనముల పైరును నీ ద్రాక్ష తోట వచ్చుబడియు ప్రతిష్ఠితములు కాకుండునట్లు నీ ద్రాక్షతోటలో వివిధమైనవాటిని విత్తకూడదు

22:9 “నీ ద్రాక్షతోటలో వివిధమైనవాటిని విత్తకూడదు” చూడడానికి ఇది ద్రాక్షతోటలోని వివిధ రకముల ద్రాక్షవిత్తనాలను కాక ఒకే ఒకరకమైన విత్తనాన్ని ఒక్కొక్క ద్రాక్షతోటలో విత్తాలనే సూతాన్ని ఇది సూచిస్తున్నట్లుంది. ఇది ద్రాక్షతోటల మధ్యలో కాలాలనుసరించి వేసే పంటను సూచిస్తున్నది.

ఇది బహుశా వీటిని ప్రతిబింబింపజేయవచ్చు (1) దేవుళ్ళను శాంతింపజేయడానికి కనానీయుల ఆచారాలను లేక (2) పవిత్రతను పోగొట్టుటకు కారణమైన వస్తువలను మిశ్రమము చేసే మానవ స్వభావము (చూ. లేవీ. 19:19).

□ “ప్రతిష్ఠితములు కాకుండునట్లు” కాదోష్ (BDB 1073, *Qal* అసంపూర్ణము) కు అర్థము దేవుని కొరకు ప్రత్యేకించడం (చూ. 15:19). దీనికి అర్థం (1) దీనిని నాశనం చేయాలి లేక (2) యాజకుని ఇచ్చి వేయాలి. ఈ సూత్రము ఈ రోజులకు అన్వయింపబడుతుందా? నేనైతే పా.ని. ఆజ్ఞలు క్రొ.ని.లో తిరిగి చెప్పబడి క్రొత్తనిబంధన విశ్వాసులను కట్టి చేస్తున్నాయని గట్టిగా చెబుతాను (చూ. అపోస్తలులు కార్యలు 15; 1 కొరింథీయులకు 8-10; గలతీయులకు 3). యేసు, స్వయంగా ఇటు బలియర్పణల విధానము మరియు ఆహారనియమాలు రెంటిని వ్యతిరేకించాడు (చూ. మార్కు 7:17-23). క్రొ.ని. గ్రంథమైన హెబ్రీయులకు వ్రాసిన పత్రిక యొక్క పూర్తి నిర్మాణాన్ని చూడండి (అది., పా.ని. కంటి క్రొ.ని. యొక్క శ్రేష్ఠత్వము). ఈ విషయాన్ని చాలా లోతుగా ఆలోచించడానికి నాకు సహాయపడిన రెండు గ్రంథాలు ఇవి:

1. Gordon Fee మరియు Doug Stuart చే వ్రాయబడిన *How To Read the Bible For All Its Worth* (హౌ టు రీడ్ ది బైబిల్ ఫర్ ఆల్ ఇట్స్ వర్త్)
2. Gordon Fee చే వ్రాయబడిన *Gospel and Spirit* (గాస్పెల్ అండ్ స్పిరిట్)

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 22:10

¹⁰ఎద్దును గాడిదను జతచేసి భూమిని దున్నకూడదు.

22:10 “ఎద్దును గాడిదను జతచేసి భూమిని దున్నకూడదు” ఎద్దు పవిత్రం, గాడితలు అపవిత్రం కాని ఈ నిషేధం, రబ్బీలు జంతువులలోని వివిధ బలాలు మరియు లక్షణాలకు మానవత్వ చేష్టలవలె చెప్పారు. ఏదిఏమైనా, ఈ సందర్భంలో ఇది కేవలం “అన్నిటిని కలపకూడదు” అని చెప్పడానికి మరొక ఉదాహరణగా ఉంది!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 22:11

¹¹ఉన్నియు జనుపనారయు కలిపినేసిన బట్టను వేసికొన కూడదు.

22:11 “కలిపినేసిన బట్టను వేసికొన కూడదు” మిశ్రమ వస్తువులకు ఇది మరొక ముగింపు (చూ. లేవీ. 19:19). బహుశా ఇది యెహోవాను మరియు కనానీయుల ఆచారక ఆరాధనలను మిశ్రమము చేస్తున్న దానికి ఒక సాదృశ్యముగా ఉండచ్చు. కొంత మంది దీనిని ఇంకా ఇలా కూడా చూస్తున్నారు (1) మాయాజాల వస్త్రాలతో జతచేయడం (అది., వివిధ పధార్థాలతో చేసిన అల్లకాలు) లేక (2) డెడ్ సీ స్క్రొల్స్ (అది., 4QMMT) కేవలం కొన్ని రకాలు వస్త్రాలను మాత్రమే కలపవచ్చు అని చెబుతున్నారు (అది., యాజక వస్త్రాలు) ఉన్ని మరియు నార నుండి చేసినవి, ఇది పవిత్ర భావాన్ని తెలియజేస్తాయి. బహుశా అందుకే నేమో చెప్పబడిన మిశ్రమాలు “అపవిత్రమైనవి” గా ఎంచబడ్డాయి.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 22:12

¹²నీవు కప్పుకొను నీ బట్ట నాలుగు చెగులకు అల్లికలను చేసికొనవలెను.

22:12 ఈ వాక్యభాగంలో ఇది బహుశా కనానీయులు దేనినైనా తృణీకరించడాన్ని కొనసాగిస్తున్నది. ఇశ్రాయేలీయులు ప్రత్యేక ఆరాధన, ప్రత్యేక దేవుడు, ప్రత్యేక వస్త్రాధారణ కలిగి ఉండాలి! సంఖ్యా. 15:37-42 లో కుచ్చిళ్ళకి మరింత అర్థం ఉంది, ఇది ధర్మశాస్త్రాన్ని అనుసరించి, వర్ధింపజేయాలని ఇశ్రాయేలీయులకు గుర్తుచేస్తున్నది. అంగీ వ్యక్తి యొక్క పై భాగాన్ని కప్పుకోడానికి మరీ ముఖ్యంగా ఆరాధన, ప్రార్థన, లేఖనాల చదివే సమయంలో ఉపయోగించే త్రికోణ వస్త్రాన్ని సూచిస్తున్నది. స్త్రీల వస్త్రాలలో కూడా ఈ కుచ్చులు అవసరమై (లేక సమ్మతింపబడ్డాయో) స్పష్టంగా తెలియదు. ఇది మిశ్రమ వస్త్రాధారణకు సంబంధించిన మరొక అంశముగా ఉంది (చూ. 5వ. వ).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 22:13-19

¹³ఒకడు స్త్రీని పెండ్లిచేసికొని ఆమెను కూడిన తరువాత ఆమెను ఒక్క ఆమెమీద అవమాన క్రియలు మోపి ¹⁴ఆమె చెడ్డదని ప్రచురపరచికా స్త్రీని నేను పరి గ్రహించి యీమె దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు ఈమెయందు కన్యాత్వము నాకు కనబడలేదని చెప్పిన యెడల ¹⁵ఆ చిన్నదాని తలించుటలు ద్వారమందున్న ఆ ఊరి పెద్దల యొద్దకు ఆ చిన్నదాని కన్యాత్వలక్షణములను తీసికొని రావలెను. ¹⁶అప్పుడు ఆ చిన్నదాని తండ్రినా కుమార్తెను ఈ మనుష్యునికి పెండ్లి చేయగా ¹⁷ఇదిగో ఇతడిమె నొల్లకనే కుమార్తెయందు కన్యాత్వము నాకు కనబడ లేదనియు అవమానక్రియలు చేసినదనియు ఆమెమీద నింద మోపెను; అయితే నా కుమార్తె కన్యాత్వమునకు గురుతులివే అని పెద్దలతో చెప్పి పట్టణపుపెద్దల యెదుట ఆ బట్టను పరచవలెను. ¹⁸అప్పుడు ఆ ఊరి పెద్దలు ఆ మనుష్యుని పట్టుకొని శిక్షించి నూరు వెండి రూకలు అపరాధముగా వానియొద్ద తీసికొని ¹⁹ఆ చిన్నదాని తండ్రికియ్యవలెను. ఏలయనగా అతడు ఇశ్రాయేలీయురాలైన కన్య కను అవమానపరచియున్నాడు. అప్పుడామె అతనికి భార్యయై యుండును; అతడు తాను బ్రదుకు దినము లన్నిటను ఆమెను విడువకూడదు.

22:13 "ఆమెను కూడిన తరువాత" ఈ వాక్యభాగంలో లైంగిక సంబోగానికి ఉపయోగించిన మూడు అర్థాలంకారాలలో ఇది ఒకటి:

1. "ఆమెతో కూడుట," 13వ. వ (BDB 97)
2. ఆమె దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు," 14వ. వ. (BDB 897)
3. "శయించుట", 22,23,25,28,29 వచనాలు (BDB 1011)

▣ "ఆమెను ఒక్క" ఇది హెబ్రీ పదం "ద్వేషించుట" (BDB 971, KB 1338). ఇది 21:15 లో ఉపయోగించిన పదం లాంటిదే, ఇది "ప్రమరాహిత్యము"గా తర్జుమా చేయబడింది, మరియు ఇది పోల్చుకోవడం కొరకు ఉపయోగించిన హెబ్రీ పదం, "అధికంగా ప్రేమించుట," "ప్రాధాన్యత" అనే భావమై ఉంది. ఏదిఏమైనా, ఇక్కడ ఇది "తృణీకరణ" లేక "దానితో సంతోషంగా లేకపోవడం" అనే అర్థంతో ఉంది.

22:14

NASB, NJB "ఆమె చెడ్డదని ప్రచురపరచి"

NKJV, REB "ఆమెకు చెడ్డపేరు తెచ్చిపెట్టి"

NRSV "ఆమె మీద అపవాదము వేసి"

TEV "ఆమె మీద అబద్ధ నిందారోపణలు వేసి"

వాస్తవానికి ఇది "ఆమెకు చెడ్డపేరు తెచ్చిపెట్టి" (క్రియాపదం - BDB 422, KB 425, *Hiphil* సంపూర్ణము మరియు నామవచకము - BDB 1027, మరియు విశేషణము - BDB 948). ఇది "సిగ్గుమాలిన తనము" నకు పరిత్యాగ పత్రిక ఇచ్చి ఉన్న దివ్యత. 24:1-4 కు సమాన వచనంగా ఉంది, ఇది లైంగిక వ్యవహారముగా భావింపబడింది. నిందమోపబడిన స్త్రీకి తాను పొగొట్టుకొనిన పేరు (తన కుటుంబము యొక్క

పేరు) తిరిగి సంపాదించుకొనుటకు కొద్దిగా కాని లేక పూర్తిగా కాని అవకాశము లేదు. ఆమెకు బౌద్ధత్వంలో వివాహమయ్యే అవకాశాలు మరియు బిడ్డల స్వాస్థ్యము (ఒకవేళ ముందగా పిల్లలు పుట్టిఉంటే) అపాయంలో పడినట్టే. ఇది ప్రాచీన తూర్పు ప్రాంతీయ ప్రజలకు చాలా తీవ్రమైన విషయం!

▣ "ఈమెయందు కన్యాత్వము నాకు కనబడలేదని" హెబ్రీ సమాజం కన్యాత్వమునకు రుసుము కట్టుతారు (చూ. 19వ. వ). స్వాస్థ్యము అనేది చాలా ముఖ్యమైన అంశము, లైంగిక సైర ప్రవర్తన చాలా తీవ్రంగా ఖండింప బడింది!

"కనుగొనుట" (BDB 592, KB 619) అనే క్రియాపదం ఈ వాక్యభాగంలో అనేక పర్యాయములు ఉపయోగింపబడింది:

1. కనుగొనుటకు, వెలికి తీయుటకు
 - a. చట్టపరంగా, 14,17,20 వచనాలు
 - b. బౌతికంగా, 23,27,28 వచనాలు
2. చేస్తుండగా పట్టుకొనుట, 22,23 వచనాలు

22:15 "ఆ చిన్నదాని తలిదండ్రులు ద్వారమందున్న ఆ ఊరి పెద్దల యొద్దకు ఆ చిన్నదాని కన్యాత్వలక్షణములను తీసికొని రావలెను" ఇది (1) ద్వితీయోపదేశకాండము యొక్క భావమైన ధర్మశాస్త్రంలో చేరిక చేయడానికి స్త్రీల ఉద్ధారణ యొక్క పరస్పరత్వము కావచ్చు లేక (2) ఇద్దరు సాక్ష్యాల ఆవశ్యము అయినా కావచ్చు.

▣ "కన్యాత్వలక్షణములు" ఇది ఈ కింది వాటిని సూచిస్తున్నాయి:

1. తమ కుమార్తెను వివాహానికి ఇచ్చే ముందు తల్లిదండ్రులు ఆమె కన్నెపోరను తీసి దాని ద్రవాలను ఒక బట్టమీద ఉంచవలెను
2. వివాహం యొక్క శోభనంలో మొదటి లక్ష్యప్రాప్తిన జరిగిన పరుపు పై గుడ్డను తల్లిదండ్రులకు ఇవ్వవలెను వారు దానిని జాగ్రత్తగా ఉంచాలి
3. వివాహానికి పూర్వము చిన్నది క్రమంగా ఋతువు అవుతూ ఉండేదని, గర్భము దరించలేదని ఋజువు చూపాలి

2వ. వరుస సంఖ్య తీసివేయబడింది ఎందుకంటే భర్తకు ఇది ఖచ్చితంగా ఎప్పుడు జరిగిందో తెలియదు.

▣ "ద్వారమందున్న ఆ ఊరి పెద్దలు" వీరు పట్టణ ద్వారమందు లేక చెప్పబడిన స్థలాలలో (అది., పెద్ద వృక్షము, అందరికీ తెలిసిన స్థలము, లేక ముఖ్యరహదారి) న్యాయస్థానం నిర్వహించడానికి నియమించబడిన న్యాయాధిపతులు సూచిస్తున్నది.

22:18 "ఆ మనుష్యుని పట్టుకొని శిక్షించి" దీని అర్థము బహుశా ఆ వ్యక్తికి నలుబది కొరడా దెబ్బలు కొట్టడం కావచ్చు (చూ. 25:2-3), కాని ఇదే అయితే పా.ని. లో ఈ పదం (BDB 415, KB 418) ఇక్కడ మాత్రమే ఉపయోగింపబడింది, ఇక్కడ ఇది సహజంగా సూచనలు ఇవ్వడాన్ని సూచిస్తున్నది (చూ. 21:18; NIDOTTE, వా. 2, 479-481 పేజీలు).

22:19 "వానికి అపరాధము వేసి" ఈ మనుష్యుడు శిక్షింపబడి, అపరాధము వేయబడాలి ఎందుకంటే వాడు ఇశ్రాయేలీయుల కన్య పేరును పాడుచేశాడు (అసలు అర్థం, "చెడ్డపేరు తెచ్చాడు). ఈ అపరాధ రుసుము వాడు వివాహానికి ఇచ్చే దాని కంటే (కట్నము) రెంటింపుగా ఉంటుంది (చూ. 22:29). ఇది చిన్నదాని తండ్రి వద్దనుండి తన డబ్బును వెనుకకు తీసికొనేట్లు ఇది భావార్థాన్ని కలిగి ఉంది.

▣ "ఇశ్రాయేలీయురాలైన కన్యక" ఇది దేవుని రాజ్యవ్యవస్థలో ఉండడానికి పెండ్లి కుమార్తెలందరికీ ఇవ్వబడిన గౌరవ (అయితే ఎదురుచేసే) వివరణాత్మక బిరుదు.

22:19, 29 "అప్పుడామె అతనికి భార్యయై యుండును; అతడు తాను బ్రదుకు దినము లన్నిటను ఆమెను విడువకూడదు" ఇది పురుషుని హక్కులను నియంత్రిస్తున్నది. ఇశ్రాయేలీయురాలైన స్త్రీలకు విడాకులు ఇవ్వడానికి హక్కులేదు. ఇది స్త్రీ యొక్క పిల్లల స్వాస్థ్యపు హక్కులను కాపాడుతున్నది (చూ. 21:15-17).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 22:20-21

²⁰అయితే ఆ మాట నిజమైనయెడల, అనగా ఆ చిన్నదానియందు కన్యకా లక్షణములు కనబడనియెడల ²¹వారు ఆమె తండ్రి యింటి యొద్దకు ఆ చిన్నదానిని తీసికొని రావలెను. అప్పుడు ఆమె ఊరి వారు ఆమెను రాళ్లతో చావగొట్టవలెను. ఏల యనగా ఆమె తన తండ్రియింట వ్యభిచరించి ఇశ్రాయేలీయులలో దుష్కార్యము చేసెను. అట్లు ఆ చెడు తనమును మీ మధ్యనుండి మీరు పరిహరించుదురు.

22:20, 21 సహజంగా రాళ్లతో కొట్టడం పట్టణ ద్వారము బయట జరుగుతుంది. 21:21 లోని ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయులలోని మరణశిక్షను చూడుము. హెబ్రీ సామాజిక భావాన్ని బట్టి తన కుమార్తె యొక్క కార్యాలకు తండ్రి బాధ్యుడు కనుక మరియు, కాబట్టి, ఈ శిక్ష ఆయన ఇంటి ద్వారము ముందుర అమలు చేయబడేది!

మరణమే అబద్ధ సాక్ష్యానికి సహజంగా అపరాధమై ఉండేది. స్పష్టంగా ఇక్కడ రెండు ప్రమాణికాలను చూడగలం, ఒకవేళ భర్త యొక్క నిందారోపణ వాస్తవమైతే స్త్రీ రాళ్లతో చంపబడుతుంది, ఒకవేళ అది అబద్ధమైతే (ద్వేషపూర్తిమైది అయినా) భర్త శిక్షింపబడి, అపరాధము వేయబడుతాడు కాని రాళ్లతో కొట్టబడి చంపబడడు (చూ. 19:19). పా. ని. లో పురుషులకు ఉన్న చట్టపరమైన హక్కులు మరియు కాపుదల స్త్రీలకు ఉండేవి కాదు. దయాదాక్షిణ్యాలు ఉండేవి కాని హక్కులు ఉండేవి కావు!

22:21 "చెడుతనము" ఈ పదం (BDB 615) అక్రమ లైంగిక కార్యానికి ఉపయోగింపబడింది:

1. ఆది. 34:7 (ఇశ్రాయేలీయేతరుడు యాకోబు కుమార్తెతో శయనించుట)
2. ద్వితీ. 22:21 (కన్యత్వము పోగొట్టుకొనుట)
3. న్యాయ. 19:23; 20:6,10 (అన్యలు లేవీయుని యొక్క ఉంపుడుగత్తెపై దాడి చేయుట)
4. 2 సమూ. 13:12-13 (దావీదు మొదటి కుమారుడు, అమ్మోను తన దాయాదిని బలవంతంగా చెరుపుట)

▣ "వేశ్యాటలు ఆడుచుండుట" ఈ పదం ఒక *Qal* భావరూపక నిర్మాణములో ఉన్న పదం (BDB 275, KB 275), ఇది వ్యభిచారము (వివాహానికి ముందు లైంగికము), రంకుతనము (వివాహము తరువాత నీ భాగస్వామితో కాకుండా ఇతరులతో లైంగికము) మరియు వేశ్యావృత్తి (డబ్బుకోసం వ్యభిచారం) లాంటి అక్రమ లైంగిక కార్యాలను తెలియజేస్తున్నది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 22:22

²²ఒకడు మగనాలితో శయనించుచుండగా కనబడిన యెడల వారిద్దరు, అనగా ఆ స్త్రీతో శయనించిన పురుషుడును ఆ స్త్రీయును చంపబడవలెను. అట్లు ఆ చెడు తనమును ఇశ్రాయేలులోనుండి పరిహరించుదురు.

22:22 "ఒకడు మగనాలితో శయనించుచుండగా కనబడిన యెడల" ఒకవేళ ఇది అనుమానము అయితే ఆశ్రయించుటకు అవకాశముంది (చూ. సంఖ్యా. 5:11-31).

"మగనాలి" అనే వచనానికి అసలు అర్థం "మరొక పురుషుని భార్య" ఇది *b'1* (BDB 127, KB 142, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రీ మరియు ప్రథమావిభక్తి పులింగ ఏకవచన నామవాచక రూపకము) అనే పదము యొక్క ద్వంద్వ ఉపయోగము. ఈ పదం సహజంగా "ప్రభువు" లేక "భర్త" తర్జుమా చేయబడింది, కనానీయ సంతాన సాఫల్య దేవుడు *Ba'al* పేరు మూలార్థము నుండి వచ్చింది. భర్త తన

కుటుంబానికి "ప్రభువు". ఆయన భార్య మరియు పిల్లలు, చట్టపరమైన భావంలో, ఆయన ఆస్తిగా ఉన్నారు. వాస్తవానికి, లైంగికపరమైన ఉల్లంఘనలు దేవుని విరోధంగా చేస్తున్న కార్యాలకు పరిగణింపబడుతాయి (చూ. ఆది. 39:9; 2 సమూ. 12:13). ఇది దేవునిచే ఇవ్వబడిన క్రమాన్ని మరియు సాంఘిక ప్రమాణాలను ఉల్లంఘించి, కుటుంబాలకు మరియు వంశాలకు దేవునిచే ఇవ్వబడిన స్వార్థ్యాన్ని ప్రభావితం చేస్తున్నది.

□ "వారిద్దరు... చంపబడవలెను" ఆ తరువాత వచ్చిన రబ్బీలు దీనిని బిడ్డ కూడా అనే అర్థానికి మార్చారు, ఒకవేళ స్త్రీ గర్భవతిగా ఉన్నట్లైతే, ఎందుకంటే సామూహిక పాపముగా పరిగణింపబడి ఇలా చేయబడింది. పా.ని. లో చాలా అసహజంగా ఉన్న సమానత్వ శిక్షను గమనించండి.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 22:23-24

²³కన్యకయైన చిన్నది ప్రధానము చేయబడిన తరువాత ఒకడు ఊరిలో ఆమెను కలిసికొని ఆమెతో శయనించిన యెడల ²⁴ఆ ఊరి గవినియొద్దకు వారిద్దరిని తీసికొనివచ్చి, ఆ చిన్నది ఊరిలో కేకలు వేయకయున్నందున ఆమెను, తన పొరుగువాని భార్యను అవమానపరచినందున ఆ మనుష్యుని, రాళ్లతో చావగొట్టవలెను. అట్లు ఆ చెడు తనమును మీలోనుండి పరిహరించుదురు.

22:23 "ప్రధానము" ఇశ్రాయేలీయులలో ప్రధానము చేయబడడం (BDB 76, KB 91) అంటే చట్టపరంగా వివాహబంధం వేయబడినట్లే (అది., యోసేపు మరియు మరియు, చూ. మత్తయి 1:18-19).

22:24 "ఆ చిన్నది ఊరిలో కేకలు వేయకయున్నందున ఆమెను. . .వారిని రాళ్లతో చావగొట్టవలెను" వారిద్దరిని రాళ్లతో కొట్టి చంపవలెను (చూ. లేవీ. 20:10); పురుషుడు ఎందుకంటే, వాడు పొరుగువాని భార్యను అవమానపరచినందుకు, స్త్రీ ఎందుకంటే ఆమె సహాయం కొరకు కేకలు వేయలేదు (BDB 858, KB 1042, *Qal* సంపూర్ణము).

□ "అట్లు ఆ చెడు తనమును మీలోనుండి పరిహరించుదురు" 13:5 లోని నోట్ చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 22:25-27

²⁵ఒకడు ప్రధానముచేయబడిన చిన్నదానిని పొలములో కలిసికొనినప్పుడు ఆ మనుష్యుడు ఆమెను బలిమిని పట్టి ఆమెతో శయనించినయెడల ఆమెతో శయనించిన మనుష్యుడు మాత్రమే చావవలెను. ²⁶ఆ చిన్నదాని నేమీయు చేయకూడదు, ఆ చిన్నదాని యందు మరణపాత్రమైన పాపములేదు. ఒకడు తన పొరుగు వాని మీదికి లేచి ప్రాణహాని చేసినట్లే యిది జరిగినది. ²⁷అతడు ఆమెను పొలములో కలిసికొనిగా ప్రధానము చేయబడిన ఆ చిన్నది కేకలు వేసినను ఆమెకు రక్షకుడు లేకపోయెను.

22:25-27 ఇశ్రాయేలీయుల శాసనము న్యాయము కొరకు ఉద్దేశింపబడింది కాని కేవలం శాసనంగా ఉండడానికి కాదు. ఆమాయకులు పాపపు కార్యాలకు బలైయ్యే ప్రమాదముంది!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 22:28-29

²⁸ఒకడు ప్రధానము చేయబడిన కన్యకయైన చిన్నదానిని కలిసికొని ఆమెను పట్టుకొని ఆమెతో శయనింపగా వారు కనబడిన యెడల ²⁹ఆమెతో శయనించినవాడు ఆ చిన్న దాని తండ్రికి ఏబది వెండి రూకలిచ్చి ఆమెను పెండ్లిచేసి కొనవలెను. అతడు ఆమెను అవమానపరచెను గనుక అతడు తాను బ్రదుకు దినములన్నిటను ఆమెను విడిచి పెట్టకూడదు.

22:28 “ఒకడు ప్రధానము చేయబడిన కన్యకయైన చిన్నదానిని కలిసికొని ఆమెను పట్టుకొని ఆమెతో శయనింపగా వారు కనబడిన యెడల” సహజంగా హెబ్రీ చిన్నది ప్రధానం చేయబడి ఉంటుంది కనుక అంతకంటే ముందు అంటే ఇది చూడడానికి నాకు ఇలా అనిపిస్తున్నది (1) బాల్య దుర్మార్గము లేక (2) పేద కుటుంబానికి జరిగిన అన్యాయముగా ఉంది. మోషే ధర్మశాస్త్రము దిక్కులేని వారికి, సాంఘికంగా అణగద్రోక్కుబడిన వారికి రక్షణగా ఉంటుంది!

22:29 “వాడు. . . ఆ చిన్న దాని తండ్రికి ఏబది వెండి రూకలిచ్చి. . . ఆమెను విడిచి పెట్టకూడదు” ఒకవేళ తండ్రి నిరుపేదగా తన కుమార్తెకు ప్రధానం చేయలేనివాడై ఉంటే లేక ఆ చిన్నది మానసికంగా అసమర్థత కలిగి ఉండి, వారు పాడుచేసి ఉంటే, అప్పుడు వాడు ఆమెకు చెల్లించి, పెండ్లిచేసికొని జీవితాంతం ఆమెతో ఉండాలి (చూ. నిర్గ. 22:16).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 22:30

³⁰ఎవడును తన తండ్రిభార్యను పరిగ్రహింపకూడదు, తన తండ్రి విప్లవతగిన కోకను విప్పకూడదు.

22:30 “ఎవడును తన తండ్రిభార్యను పరిగ్రహింపకూడదు” దీని అర్థము బహుశా ఒకడు తన సవతి తల్లిని వివాహము చేసికొనకూడదు (బహుశా అనేకమంది భార్యలలో ఒకరిని), తన తండ్రి మరణించినప్పటికీ లేక ఆ స్త్రీకి విడాకులు ఇచ్చినప్పటికీ.

□ “తన తండ్రి విప్లవతగిన కోక” తండ్రి యొక్క వివాహ కార్యాలను సూచించడానికి ఇది ఒక భాషీయపద విధానం కావచ్చు (చూ. రూతు 3:9; యెషా. 16:8). తన తండ్రి సన్నిహితంగా ఉండిన స్త్రీతో సన్నిహితంగా ఉండడము అంటే మరో విధంగా తండ్రిని అవమానపరచడమే అవుతుంది (చూ. 27:20; లేవీ. 18:8; 20:11).

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. ఈ అధ్యయనం ఎంతవరకు మన సంస్కృతికి అన్వయిస్తుందని నీవు భావిస్తున్నావు? నీ నిర్ణయాన్ని ఎలా సమర్థించుకోగలవు?
2. ఈ ఆజ్ఞల వెనుక ఉన్న పూర్వపరాలేమిటి?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 23

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
యెహోవా సమాజం నుండి తోలిగింపబడిన వారు	మిశ్రమ ఆజ్ఞలు (21:1-23:14)	యెహోవా ప్రజల నుండి తోలిగింపు	వ్యభిచారము మరియు జారత్వము (22:22-23:1) 22:28-23:1
23:1	23:1	23:1	యెహోవా సమాజంలో చేరిక
23:2	23:2	23:2	23:2-7
23:3-8	23:3-6 23:7-8	23:3-6 23:7-8	
పాళెము యొక్క శుభ్రత		మిలిటరీ పాళెమును శుభ్రంగా ఉంచడం	23:8-9 పాళెంలో పరిశుభ్రత
23:9-14	23:9 23:10-11 23:12-14	23:9-11 23:12-14	23:10-12 23:13-15
మిశ్రమ ఆజ్ఞలు	మానవత్వము మరియు మత విషయాలతో వ్యవహరించే ఆజ్ఞలు (23:15-25:19)	వివిధ ఆజ్ఞలు	మిశ్రమాలు
23:15-16	23:15-16	23:15-16	23:16-17
23:17-18	23:17-18	23:17-18	23:18-19
23:19-20	23:19-20	23:19-20	23:20-21
23:21-23	23:21-23	23:21-23	23:22-24
23:24-25	23:24 23:25	23:24-25	23:25-26 MT వరుస సంఖ్యలను అనుసరించింది

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరొగ్రాఫ్లు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరొగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరొగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరొగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరొగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 23:1-6

¹గాయమునొందిన వృషణములు గలవాడేగాని మర్మాంగము కోయబడినవాడేగాని యెహోవా సమాజ ములో చేరకూడదు. కుండుడు యెహోవా సమాజ ములో చేరకూడదు. ²వానికి పదియవ తరమువాడైనను యెహోవా సమాజములో చేరకూడదు. ³అమ్మోనీయుడేగాని మోయాబీయుడేగాని యెహోవా సమాజములో చేరకూడదు. వారిలో పదియవ తరము వారైనను ఎన్నడును యెహోవా సమాజములో చేరకూడదు. "ఏలయనగా మీరు ఐగుప్తులోనుండి వచ్చు చుండగా వారు అన్నపానములు తీసికొని మిమ్మును ఎదుర్కొనరాక, నిన్ను శపించుటకు బహుమానమునిచ్చి నదుల యరాములోని పెతోరులోనుండి నీకు విరోధముగా బెయోరు కుమారుడైన బిలామును పిలిపించిరి. ⁵అయితే నీ దేవుడైన యెహోవా బిలాము మాట విన నొల్లకుండెను. నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను ప్రేమించెను గనుక నీ దేవుడైన యెహోవా నీ నిమిత్తము ఆ శాప మును ఆశీర్వాదముగా చేసెను. ⁶నీ దినములన్నిట ఎన్నడును వారి క్షేమమునైనను మేలునైనను విచారించకూడదు.

23:1 "పుంస్త్వముపోయిన" రెండు హెబ్రీ పదాల నుండి ఈ ఇంగ్లీషు పదం తర్జుమా చేయబడింది:

1. "ఒత్తివేయడం ద్వారా" – BDB 194
2. "గాయపరచడం లేక చితుకగొట్టడం" - BDB 822, KB 954, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ

ఇది వీటిని సూచిస్తున్నది (1) పురుష వృషణములు తీసివేయుట లేక (2) వీర్య నాళాన్ని వేరుచేయడం (బహుశా నొక్కివేయడం ద్వారా).

□ "మర్మాంగము కోయబడిన వాడు" ఇది మర్మాంగమును తీసివేయబడాన్ని సూచిస్తున్నది (BDB 1050, "వీర్యము కాణు స్థలం"). ఇది ఒక నపుంసకుణ్ణి గురించి చెప్పే విధానమై ఉంది (చూ. మత్తయి 19:12). ఈ రెండు విధాల పాడైన పురుషులు ఇశ్రాయేలీయుల యెహోవా సమాజానికి హాజరుకాకుండా (మందిరపు కార్యక్రమాలు) తొలిగింపబడిన మొదటి వరుసలోని వారు. వారి తొలిగింపు ఒక యాజక రాజ్యము

వలె దేవుని ప్రజల యొక్క పవిత్రత మరియు సంపూర్ణతకు ఒక చిహ్నముగా ఉంది (చూ. నిర్గ. 19:6 మరియు లేవీ. 21:17-23; 22:17-25). పా. ని. లో తరువాత కాలంలో ఇలాంటి తొలగింపులు అనేకము చేర్చబడ్డాయి (ఉ.దా. మోయాబీయురాలైన రూతు మరియు యెషయా 56:3-5 మరియు అ. కా. 8:26-40 లోని నపుంసకుడు).

పురుష లైంగిక సామర్థ్యాన్ని నాశనం చేసే ఈ ఆచారం కనానీయ ఆచారాలలో ఒక భాగమైయ్యే వీలు కూడా ఉంది. మోషే యొక్క శాసనాలలో కనిపిస్తున్న అసహజ నిషేధాలు పూర్తిగా కనానీయుల సమాజం నుండి మరియు ఆరాధన ఆచారాల నుండి దూరపరచడానికి నిర్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

▣ "చేరుట" ఈ క్రియాపదం (BDB 97, KB 112) ఈ అధ్యాయంలో అనేక సార్లు ఉపయోగింపబడ్డాయి:

1. "ప్రవేశించుట," 1, 2 వచనాలు (రెండుసార్లు), 3 (రెండుసార్లు), 8, 11 (రెండుసార్లు), 20, 24, 25
2. "లోపలికి తెచ్చుట," 18వ. వచనం

చాలా ప్రయోగాలు ఈ క్రింది వాటికి సంబంధించినవిగా ఉన్నాయి:

1. ఇశ్రాయేలీయుల యెహోవా సమాజానికి ప్రవేశింపని (లేక మందరిపు కార్యక్రమాలను హాజరు కాని) ప్రజలు:
 - a. పాడైపోయిన పురుషులు
 - b. అశాస్త్రీయమైన జనులు లేక వారి సంతానం
 - c. అమ్మోనీయులు, మోబీయులు, లేక వారి సంతానం
2. ప్రవేశింపతగ్గ జనులు
 - a. ఏదోమీయులు
 - b. ఐగుప్తీయులు
3. ఇశ్రాయేలీయుల పాశేమును కొంత కాలం విడువవలసిన జనులు:
 - a. రాత్రులలో వీర్పస్థలనం పొందే పురుషులు
 - b. వారంతట వారు రాకూడదను కొనే ఇశ్రాయేలీయులందరు

▣ "యెహోవా యొక్క సమాజము" "యెహోవా యొక్క సమాజం" అనే ఈ పదం హోరేబు/సీనాయి పర్వతాల మీద మొదట ప్రారంభమైన యెహోవా యొక్క నిబంధన ప్రజల యొక్క కూడిక కొరకు ఉపయోగింపబడింది:

1. నిర్గ. 12:6; "ఇశ్రాయేలీయుల సమాజము వారందరు"
2. లేవీ. 16:17, "ఇశ్రాయేలీయుల సమస్త సమాజము"
3. సంఖ్యా. 16:3, "సమస్త సమాజం," "యెహోవా సమాజము"
సంఖ్యా. 20:4; "యెహోవా సమాజము"
4. ద్వితీ. 5:22; "మీ సమాజమంతా"
ద్వితీ. 9:10; 10:4; 18:16, "మీరు కూడివచ్చిన దినమున"
ద్వితీ. 23:1,2,3,8, "యెహోవా సమాజము"
ద్వితీ. 31:30; "ఇశ్రాయేలీయుల సమాజమంతా"
5. యెహో. 8:33, "ఇశ్రాయేలీయులందరు"

ఈ వచనము ఈ క్రింది వాటిని తెలుపుతున్నది:

1. ఇశ్రాయేలీయులు ఆరాధన
 - a. సీనాయి/హోరేబు పర్వతము

b. మందరము

2. న్యాయా. 20:2 మీద ఆధారపడి ఉన్న *The Jewish Study Bible* (ది జుయిష్ స్టడీ బైబిల్) పే. 418, ఇది నాయకత్వ కౌన్సిలును లేక పాలక మండలిని సూచిస్తున్నదని చెబుతున్నది (చూ. సంఖ్యా. 16:3; 20:4)

ఈ తొలగించిన వారికి ఇప్పటికీ నిర్గ. 22:21; లేవీ. 19:9-10,33-34; 23:22; ద్వితీ. 1:16; 5:14; 27:19 లలో చెప్పబడిన "నివాస విదేశీయులు" యొక్క చట్టపరమైన హక్కులు కలిగి ఉంటారు.

సప్రయజింటు హెబ్రీ పదం *qahal* (BDB 874) ను *ekklesia* వలె భాషాంతరము చేసింది, దీని నుండే మనం మన ఇంగ్లీషు పదం, "church" ని పొందాము. యేసు మరియు క్రొ. ని. గ్రంథకర్తలు ఈ పదాన్ని దేవుని క్రొత్త నిబంధ ప్రజలు ఒక పాతనిబంధన దేవుని ప్రజలకు ఒక విస్తరణ అని తెలపడానికి ఉపయోగించారు (చూ. యిర్మీయా 31:31-34; యెహా. 36:22-38; గలతీ. 6:16; 1 పేతురు 2:9; ప్రక. 1:6).

23:2 "అక్రమసంతానం" ఇది (BDB 561) వీటిలో ఏదైనా కావచ్చు (1) పెండ్లికాకుండా పుట్టిన బిడ్డ; (2) వావివరుసలేని వారికి పుట్టిన వాడు (చూ. లేవీ. 18:6-18); లేక (3) మిశ్రమ వివాహముచే పుట్టిన బిడ్డ (యూదులకు అన్యులకు, చూ. ఎజ్రా 9:2; నెహె. 13:23-25; జకర్యా 9:6). #2 వ. వరుస సంఖ్యకు హెబ్రీ పదం సరిగ్గా సరిపోతుంది.

23:2,3 "పదియవ తరము" 2 మరియు 3వ. వచనములోని సమాంతర నిర్మాణం "ఎప్పటికీ ప్రవేశించ (కూడదు) గమనించండి. పది అనే సంఖ్య సంపూర్ణతకు లేక నిరంతరం అనే వాటికి ఉన్న భాషీయపదం (చూ. 4:40 లోని ప్రత్యేక అంశము చూడుము).

ప్రత్యేక అంశము: దైవ గ్రంథములోని సాంకేతిక సంఖ్యలు (SPECIAL TOPIC: SYMBOLIC NUMBERS IN SCRIPTURE)

ప్రత్యేక అంశము: దైవ గ్రంథములోని సాంకేతిక సంఖ్యలు

A. కొన్ని సంఖ్యలు చిహ్నాలుగాను, సంఖ్యలుగాను ప్రయోగింపబడ్డాయి.

1. ఒకటి – దేవుడు (ఉ.దా., ద్వితీ. 6:4; ఎఫెసీ. 4:4-6)
2. నాలుగు – భూమి మొత్తము (నాలుగు మూలలు, నాలుగు గాలులు)
3. ఆరు – మానవుని దుర్బీతి (7 కంటే ఒకటి తక్కువ, ఉదా. ప్రకటన 13:18)
4. ఏడు – దేవుని సంపూర్ణత (ఏడు రోజులలో సృష్టి). ప్రకటన గ్రంథములోని గుర్తుల ప్రయోగాలను గమనించండి.
 - a. ఏడు దీపస్థంభాలు, ప్రక. 1:12,20; 2:1
 - b. ఏడు నక్షత్రాలు, ప్రక.1:16,20; 2:1
 - c. ఏడు సంఘాలు, ప్రక.1:20
 - d. ఏడు దేవుని ఆత్మలు, ప్రక. 3:1; 4:5; 5:6
 - e. ఏడు దీపాలు, ప్రక.4:5
 - f. ఏడు ముద్రలు, ప్రక.5:1,5
 - g. ఏడు కొమ్ములు మరియు ఏడు నేత్రాలు, ప్రక.5:6
 - h. ఏడు దూతలు, ప్రక.8:2,6; 15:1,6,7,8; 16:1; 17:1
 - i. ఏడు బూరలు, ప్రక.8:2,6
 - j. ఏడు ఉరుములు, ప్రక.10:3,4
 - k. ఏడు వేలు, ప్రక.11:13
 - l. ఏడు తలలు, ప్రక.13:1; 17:3,7,9

- m. ఏడు తెగులు, ప్రక.15:1,6,8; 21:9
- n. ఏడు గిన్నెలు, ప్రక.15:7, 21:9
- o. ఏడు రాజులు, ప్రక.17:10

5. పది – ఒక సంపూర్ణత

- a. సువార్తలలోని వినియోగము
 - (1) మత్తయి 20:24; 25:1,28
 - (2) మార్కు 10:41
 - (3) లూకా 14:31; 15:8; 17:12,17; 19:13,16,17,24,25
- b. ప్రకటన గ్రంథములోని వినియోగము
 - (1) 2:10, పది దినముల శ్రమలు
 - (2) 12:3; 17:3,7,12,16, పది కొమ్ములు
 - (3) 13:1, పది కిరీటాలు
- c. ప్రకటన గ్రంథములోని 10 హెచ్చింపులు:
 - (1) $144,000 = 12 \times 12 \times 1000$, చూ. 7:4; 14:1,3
 - (2) $1,000 = 10 \times 10 \times 10$, చూ. 20:2,3,6

6. పండ్రెండు – మానవ సంస్థలు

- a. పండ్రెండుగురు యాకోబు కుమారులు (ఇశ్రాయేలీయుల పండ్రెండు జాతులు, ఆ.కా. 35:22; 49:28)
- b. పండ్రెండు స్థంభాలు, నిర్గ. 24:4
- c. ప్రధాన యాజకుని కవచముపై ఉన్న ఏడు రత్నాలు, నిర్గ. 28:21; 39:14
- d. పరిశుద్ధ స్థలములోని బల్ల కొరకు ఏడు రొట్టెలు (ఏడు తెగలకు దేవుని సిద్ధపాటు), లేవీ. 24:5; నిర్గ. 25:30
- e. ఏడుగురు గూఢచారులు, ద్వితీ. 1:23
- f. పండ్రెండు రాళ్ళు మోసే వస్తువులు, యెహో. 4:2,3,4,8,9,20
- g. పండ్రెండు అపోస్తలులు, మత్తయి 10:1
- h. ప్రకటన గ్రంథములోని వినియోగము
 - (1) పండ్రెండు వేల ముద్రలు, ప్రక.7:5-8
 - (2) పండ్రెండు నక్షత్రాలు, ప్రక.12:1
 - (3) పండ్రెండు సంహద్వారాలు, పండ్రెండు దూతలు, పండ్రెండు తెగలు, ప్రక.21:12
 - (4) పండ్రెండు మూల రాళ్ళు, పండ్రెండు మంది అపోస్తలులు, ప్రక.21:14
 - (5) పండ్రెండు వేల చదరంగ విస్తారము గల క్రొత్త యెరూషలేము, ప్రక.21:16
 - (6) పండ్రెండు ముత్యములతో చేసిన పండ్రెండు తలుపులు, ప్రక.21:21
 - (7) పండ్రెండు రకాల ఫలాలు కలిగిన జీవ వృక్షము, ప్రక.22:2

7. నలుబది – కాలము కొరకైన సంఖ్య

- a. కొన్ని సందర్భాలలో ఉన్న సంఖ్య ఉన్నట్లే విలువ (నిర్గమము మరియు అరణ్యసంచారము, ఉదా. నిర్గ. 16:35), ద్వితీ. 2:7; 8:2

- b. ఉన్న సంఖ్య ఉన్నట్లే విలువ లేక చిహ్నము కావచ్చు
- (1) ఉప్పెన, అ.కా. 7:4,17; 8:6
 - (2) సీనాయి పర్వతము మీద మోషే, నిర్గ. 24:18; 34:28; ద్వితీ. 9:9,11,18,25
 - (3) మోషే జీవితము యొక్క భాగాలు
 - a) ఐగుప్తులో నలుబది సంవత్సరాలు
 - b) ఎడారిలో నలుబది సంవత్సరాలు
 - c) ఇశ్రాయేలీయులను నడిపించిన నలుబది సంవత్సరాలు
 - (4) యేసు ఉపవాసముండిన నలుబది దినములు, మత్తయి 4:2; మార్కు 1:13; లూకా 4:2
- c. ఈ సంఖ్య బైబిలు నందు ఎన్ని పర్యాయములు కనిపించినది అన్నది కూడా ప్రాముఖ్యమైనట్లు గమనించండి (కాంకర్డెన్స్ ప్రకారము)

8. డెబ్బది - ప్రజల కొరకు సంపూర్ణ సంఖ్య

- a. ఇశ్రాయేలీయ ప్రజలు, నిర్గ. 1:5
- b. డెబ్బది మంది పెద్దలు, నిర్గ. 24:1,9
- c. మరణాంతర జీవితము, దానియేలు 9:2,24
- d. కార్య బృందము, లూకా 10:1,17
- e. క్రమాపణ (70x7), మత్తయి 18:22

B. ఇందుకు సంబంధించిన కొన్ని మంచి పుస్తకాలు

1. John J. Davis, *Biblical Numerology* (జాన్ జె. డేవిస్ వ్రాసిన బిబ్లికల్ న్యూమరాలజీ)
2. D. Brent Sandy, *Plowshares and Pruning Hooks* (డి. బ్రెన్ట్ సాండి వ్రాసిన ప్లోషేర్స్ అండ్ పూనింగ్ హుక్స్)

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://www.biblelessonsinternational.com)

23:3 "అమ్మానీయుడేగాని మోయాబీయుడేగాని" ఈ జాతులు 2వ. వచనంలో చెప్పబడిన వరుసగాని స్త్రీపురుష సంగమానికి వచ్చిన ఫలితాలు. కొంతమంది రబ్బీలు ఆది. 30-38 (లోతు తన కుమార్తెల వావివరుసలేని సంబంధముతో వచ్చిన జాతి) ఇది కేవలం పురుషుల వరకే వర్తిస్తుందని తెలుపుతున్నదని, కాబట్టి రూతు మోయాబీయురాలైనప్పటికీ మూలపురుషుడు దావీదు వచ్చాడని అంటున్నారు. ఏదిఏమైనా వావివరుసకు మించి, వారిని తీసికొనక పోవడానికి ఇతర ప్రత్యేక కారణాలు 4-6 వచనాలలో చెప్పబడ్డాయి.

23:4 "బిలాము" ఈ ప్రవక్త అబ్రహాము సంతానము నుండి రాలేదు, కాని మెల్కీసెదకు మరియు యోబువలె ఆయనకు యెహోవా తెలుసు, వీరు కూడా అబ్రహాము సంతానము కాదు. బిలాము కథ సంఖ్యాకాండము 22-24 లో తిరిగి వివరించబడింది.

23:5 "నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను ప్రేమించెను గనుక" ఇది ద్వితీయోపదేశ కాండములో అనేక పర్యాయాలు వస్తున్న సిద్ధాంతము:

1. 4:37, "ఆయన నీ పితరులను ప్రేమించెను"
2. 7:7-8, "యెహోవా నిన్ను ప్రేమించెను గనుక ఆయన నీ పితరులకిచ్చిన వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చెను"
3. 7:12-13, "ఆయన నిన్ను ప్రేమించి, దీవించి, అభివృద్ధి చేయును" (విధేయించినట్లైతే)
4. 10:15, "అయితే యెహోవా నీ పితరులను ప్రేమించి వారీయందు ఆనంద పడి"
5. 33:3, "ఆయన జనులను ప్రేమించును"

యెహోవా యొక్క కార్యాలు ఆయన ఎన్నికను బట్టి ఉంటాయి కాని ఇశ్రాయేలీయుల మంచి తనాన్ని బట్టి కాదు (చూ. 7:7-8). ఆయన లోకాన్ని ఏర్పాటుచేసికొనుటకు అబ్రహామును ఏర్పాటుచేసికొన్నాడు (4:6లోని ప్రత్యేక అంశము: బాబ్ యొక్క సువార్త పక్షపాతాలు చూడుము.

23:6 "వారి క్షేమమునైనను మేలునైనను" బహుశా ఇది వీటికి సూచన కావచ్చు (1) ఒడంబడికలు లేక ఒప్పందాలు (ఉదా. ఎజ్రా 9:12) లేక (2) వారి తరుపున చేసే ప్రార్థనలు (ఉదా. యిర్మీయా 14:11).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 23:7-8

⁷ఎదోమీయులు నీ సహోదరులు గనుక వారిని ద్వేషింప కూడదు. ఐగుప్తుదేశములో నీవు పరదేశివై యుంటివి గనుక ఐగుప్తీయులను ద్వేషింపకూడదు. ⁸వారికి పుట్టిన పిల్లలలో మూడవ తరమువారు యెహోవా సమాజములో చేరవచ్చును.

23:7 "ద్వేషించుట" ఈ క్రియాపదానికి (BDB 1073, KB 1765, *Piel* అసంపూర్ణము, రెండుసార్లు ఉపయోగింపబడింది) అర్థము "అసహ్యించుకొను", "అసహ్యపడుట" అపే నామవాచకం నుండి వచ్చింది (ఉదా. 7:26). 14:3 లోని ప్రత్యేక అంశము: అసహ్యపడుట చూడుము.

□ "ఎదోమీయులు నీ సహోదరులు గనుక" Rashi 3 మరియు 7 వచనాలకు మధ్య తేడా, 3వ. వచనంలో చెప్పబడిన దేశాలు ఇశ్రాయేలీయులు పాపము చేయడానికి కారణమయ్యాయి అని చెప్పాడు (చూ. ఆది. 36). ఏదోము జాతి యాకోబు సహోదురుడు ఏశావు నుండి వచ్చింది (చూ. ఆది. 25:24-26; 36:1).

23:8 "పుట్టిన పిల్లలలో మూడవ తరమువారు" వేదింబడినానికి కారణం బహుశా ఇశ్రాయేలీ సమాజంతో మరియు వారి ఆరాధన ఆచారాలతో పూర్తిగా కలిసి పోవడానికి పట్టే కాలము కావచ్చు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 23:9

⁹నీ సిన శత్రువులతో యుద్ధమునకు బయలుదేరునప్పుడు ఏ దుష్కార్యమును చేయకుండు జాగ్రత్త పడవలెను.

23:9 ఇశ్రాయేలీయులు "యెహోవా యుద్ధము" లో పాల్గొంటున్నారు (చూ. 20వ. అధ్యాయం). యెహోవా వారి తరుపున యుద్ధము చేస్తాడు, అయితే వారు యెహోవా వారితో ఉండడానికి వచ్చినప్పుడు ఆయన ప్రత్యక్షత కొరకు వారు "ఆచారప్రకారం" గా పవిత్రంగా ఉండాలి (చూ. 14వ. ప; యెహో. 5:13-15).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 23:10-11

¹⁰రాత్రి జరిగినదానివలన మైలపడినవాడు మీలో ఉండినయెడల వాడు పాపము వెలుపలికి వెళ్ళిపోవలెను. ¹¹అతడు పాపములో చేరకూడదు; సాయంకాలమున అతడు నీళ్లతో స్నానముచేసి సూర్యుడు అస్తమించిన తరువాత పాపములో చేరవచ్చును.

23:10 "రాత్రి జరిగినదానివలన మైలపడినవాడు" హెబ్రీలో "ఒక సంభవం లేక రాత్రి సంఘటన" అని ఉంది (BDB 899 నిర్మాణం 538). ఇందులో ఇతర శారీరక ద్రవ్యాలు, మూత్రము మరియు విరోచన మొ. వంటివి కూడా చేరిక కలిగి ఉన్నాయి. ఏవిధమైన శారీరక ద్రవాల కాటడం ఆచారపరంగా అపవిత్రము (చూ. లేవీయులకు 15). గుర్తుంచుకోండి, ఇది ఆచారపరమైన శుభ్రతే కాని పాప పరిష్కారం కాదు.

23:11 "సూర్యుడు అస్తమించుట" ఇశ్రాయేలీయులు ఆదికాండము 1 ని అనుసరించి, క్రొత్త దినాన్ని సూర్యస్తమానంతో ప్రారంభిస్తారు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 23:12-14

¹²పాళము వెలుపల నీకు ఒక చోటు ఉండవలెను, ఆ బహిర్మామికి నీవు వెళ్లవలెను. ¹³మరియు నీ ఆయుధములుగాక గసిక యొకటి నీ యొద్ద ఉండవలెను. నీవు బహిర్మామికి వెళ్లనప్పుడు దానితో త్రవ్వి వెనుకకు తిరిగి నీ మలమును కప్పివేయవలెను. ¹⁴నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను విడిపించుటకును నీ శత్రువు లను నీకు అప్పగించుటకును నీ పాళములో సంచరించు చుండును గనుక ఆయన నీలో అసహ్యమైన దేనినైనను చూచి నిన్ను విడువకుండునట్లు నీ పాళము పరిశుద్ధముగా ఉండవలెను.

23:12 “ఒక చోటు” హెబ్రీలో “కర్ర” (BDB 388) అనే పదము ఉంది, బహుశా ఇది బహిర్మామి కొరకు ఉంచిన ఒక సాధారణ ప్రాంతాన్ని గుర్తించడాన్ని సూచిస్తుండవచ్చు (BDB 844).

23:13

- NASB “ఒక గసిక”
- NKJV “ఒక కొరముట్టు”
- NRSV, NJB “ఒక తాఫీ”
- TEV “ఒక కట్ట”

హెబ్రీ పదం (BDB 450) ఏదో ఒక రకమైన తవ్వడానికి ఉపయోగపడే పనిముట్టును సూచిస్తున్నది. ఇది రెండింటికీ ఉపయోగపడే మిలిటరీ పరికరమో లేక వారితోపాటు తీసికొని వెళ్ళే గుడార గూటములాంటి ఒక ప్రత్యేక పరికరమో మనకు తెలియదు.

□

- NASB “పరికరాలు”
- NKJV, TEV, NJB “పనిముట్టు”
- NRSV “పాత్రలు”

ఈ పదానికి (BDB 24) అర్థము ఏదో సరిగా తెలియదు. అరబులో దీని అర్థము “సంపద,”గా ఉండగా, అరామికు అర్థము “ఆయుధాలు” గా ఉంది. ఈ వాక్యభాగంలో చూడడానికి ఇది ఒక మిలటరీ ఆయుధంగా ఉండి, ఆచారపరమైన మరియు శబ్రతపరమైన చేరికై ఉన్న బహిర్మామిని కప్పడానికి తప్పే పరికరంగా కూడా ఉపయోగింపడినట్లుంది. పా.ని. మొత్తంలో ఈ పదం ఇక్కడ మాత్రమే ఉపయోగింపబడింది.

23:14 “నీ దేవుడైన యెహోవా . . . సంచరించు చుండును గనుక” ఇది లేవీయులు నిబంధన మందసాన్ని మోసుకవెళ్ళుతున్నారడానికి ఒక సూచన కావచ్చు (చూ. నిర్గ. 25:10-22), ఇది ఇశ్రాయేలీయులు యోర్దాను దాటిన తరువాత దేవుని యొక్క సన్నిధికి చిహ్నంగా ఉండిన *shekinah* మేఘపు స్థానాన్ని ఇది తీసికొంది (ఉదా. నిర్గ. 13:21-22; 14:19-20; 16:10; 19:9,16; Lev. 16:2,13). రబ్బీలు ఆ తరువాత దీనిని ఉన్నది ఉన్నట్లు తీసికొని యెరూషలేము పట్టణపు తోటలలో ఎలాంటి ఎరువులు వేయడాన్ని నిషేధించారు.

□ “అసహ్యమైనదేనినైనను” ఇది “నగ్నము” (BDB 788, #2, చూ. 24:1) తో ఉన్న “పదము” (BDB 182 VI, #6) ఒక నిర్మాణమై ఉంది. ఈ వాక్యభాగములో ఇది శరీర ద్రవాలకు సంబంధించిన ఆచారిక శుభ్రతను సూచిస్తున్నది (చూ. లేవీకాండము 15). చూడడానికి ఇది యెహోవా యొక్క ప్రత్యక్షత మరియు శక్తి వారి “పరిశుద్ధత” మరియు నిరంతర జ్వరత్తల ద్వారా సరిపోవునట్లుగా ఉండాలని బోధించే విధానమై ఉన్నట్లుంది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 23:15-16

¹⁵తన యజమానునియొద్దనుండి తప్పించుకొని నీయొద్దకు వచ్చిన దాసుని వాని యజమానునికి అప్పగింపకూడదు. ¹⁶అతడు తన యిష్టప్రకారము నీ గ్రామములలో ఒకదాని యందు తాను ఏర్పరచుకొనిన చోట మీతో కలిసి మీ మధ్య నివసించవలెను; నీవు వాని బాధింపకూడదు.

23:15 "దాసుని వాని యజమానునికి అప్పగింపకూడదు" ప్రాముఖ్యమైన ప్రశ్న ఏమిటంటే, బానిస యొక్క జాతి మరియు తన యజమాని జాతిలు. ఇది సరిగ్గా ఎవరిని సూచిస్తున్నది? బహుశా ఇది ఒక పరదేశీ బానిస లేక పరదేశీ బానిస-యజమానిని సూచించవచ్చు (లేక ఇద్దరిని). ఇది స్పష్టంగా ఇశ్రాయేలీయులకు ఒక చురుకైన పరికరానికంటే ఒక బానిస ఎక్కవ అనే అర్థాన్ని చూపుతున్నది. యెహోవా బానిసత్వాన్ని కొన్ని ఆంక్షలు మరియు హద్దుల క్రింద సమ్మతిస్తాడు, అయితే ఆయన బలహీనులు, నిస్సహాయకులు మరియు దుర్బలలును గురించి అక్కర కలిగి ఉన్నాడు!

23:16 ఒక తప్పించుకొన్న పరదేశీ బానిస కొరకు యెహోవా మళ్ళీ చెప్పుతున్న స్వేచ్ఛను గమనించండి:

1. "మీ మధ్య నివసించవలెను" - BDB 442, KB 444
2. "తాను ఏర్పరచుకొనిన చోట" - BDB 103, KB 119, *Qal* అసంపూర్ణము
3. "అతడు తన ఇష్టప్రకారము" - BDB 373 II
4. "నీవు వాని బాధింపకూడదు" - BDB 413, KB 416, *Hiphil* అసంపూర్ణము

ఎంత స్వేచ్ఛ, ఎంత రక్షణ! మిగిలిన అన్ని ప్రాచీన తూర్పు సమీప దేశాల న్యాయ సంహితలు పారిపోయి వచ్చిన బానిసలు తిరిగి పంపియాలని (మరియు వీలైతే చంపియాలని) చెప్పుతున్నాయి. మోషే ధర్మశాస్త్రము బలహీనులు, అధికార హీనులు, సాంఘికంగా అణగద్రొక్కబడిన వారు, పేదలు యొక్క హక్కులు మరియు కాపుదలల మీద గురి ఉంచింది. గమనించతగ్గ వచనం ఏదంటే "విధవరాంధ్రు, దిక్కులేని వారు, పరదేశులు" (చూ. 10:18; 14:29; 16:11; 24:17,19; 26:12,13; 27:19).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 23:17-18

¹⁷ఇశ్రాయేలు కుమార్తెలలో ఎవతెయు వేశ్యగా ఉండ కూడదు. ఇశ్రాయేలు కుమారులలో ఎవడును పురుష గామిగా ఉండకూడదు.

¹⁸పడుపుసొమ్మునేగాని కుక్క విలువనేగాని మ్రొక్కుబడిగా నీ దేవుడైన యెహోవా యింటికి తేకూడదు. ఏలయనగా ఆ రెండును నీ దేవు డైన యెహోవాకు హేయములు.

23:17 "మతవ్యభిచారి" ఇది ఒక స్త్రీలింగ పదం "పరిశుద్ధుడు" (BDB 873 I). ఇది కనానులోని మత వ్యభిచార ప్రదర్శనను తెలుపుతున్నది (చూ. నిర్గ. 34:15-16; 2 రాజులు 23:7). ఏదిఏమైనా, కనానులో దీని ఆధారాలు కనుగొనడం పురావస్తుశాస్త్రానికి కష్టమైంది (చూ. NIDOTTE, వా. 1, పే. 1124, #6). ఒకవేళ అక్కడ మత వ్యభిచారం మరియు ఈ హేయములు కూడా ఇశ్రాయేలీయులలో పెంపొంది ఉంటే, వారిని మరింత దుర్మార్గులుగా చేసి ఉండేది (చూ. హోషియా 4:11-14; లూకా 12:48).

□ "మతవ్యభిచారి" ఇది ఒక పుంలింగ పదము "పరిశుద్ధుడు" (BDB 873 I). ఈ కాలంలో మగ వ్యభిచారి "ఒక కుక్క" అని పిలువబడేవాడు (చూ. 18వ. వ).

23:18 "పడుపుసొమ్మునేగాని" ఇది 17వ. వచనం నుండి వచ్చిన ఒక భిన్నమైన పదం (చూ. హోషియా 9:1). ఇది ఒక సంతాన సాఫల్య ఆరాధన భాగస్వామికి ఉన్న ఒక సహజ పదం (BDB 1072). 17వ. వచనములోని మత వ్యభిచారము 18వ. వచనములోని ఈ పదానికి

సమాంతర పదాలు అనే దాని మీద కొంత వివాదము ఉంది, ఇది మతేతర వ్యభిచారాన్ని సూచిస్తున్నది (BDB 1072). చాలా వాక్యభాగాలలో తేడా ఉంది కాని ఇక్కడ ఉన్న సమాంతరము ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా ఉంది. పొడుపు సొమ్ము దేవునికి తిరిగి ఇచ్చే ప్రయత్నం జరిగింది (చూ. మీకా 1:7). లైంగికం వల్ల వచ్చే ఆదాయాన్ని దేన్ని యెహోవా స్వీకరించడు!

▣ "కుక్క విలువనేగాని" ఇది పురుష వ్యభిచారి ద్వారా చార్జీ చేసే రుసుము. సంతాన సాఫల్య ఆరాధన మరియు దాన్ని ఆదాయాన్ని యెహోవా త్యజింపజేసాడు!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 23:19-20

¹⁹నీవు వెండినేగాని ఆహారద్రవ్యమునేగాని, వడ్డికి వేయ బడు దేనిని నీ సహోదరులకు వడ్డికియ్యకూడదు. ²⁰అన్య నీకి వడ్డికి బదులు ఇయ్యవచ్చునుగాని నీవు స్వాధీనపరచు కొనునట్లు చేరబోవుచున్న దేశములో నీ దేవుడైన యెహోవా నీవు చేయు ప్రయత్నములన్నిటి విషయములోను నిన్ను ఆశీర్వదించునట్లు నీ సహోదరులకు వడ్డికి బదులు ఇయ్యకూడదు.

23:19 "వడ్డికియ్యకూడదు" హబ్రీలో దీని అసలు అర్థం "దేనినైనా కొరికివేయడం" (BDB 675). ఇది నిర్గ. 22:25 మరియు లేవీ. 25:35-37 లో కూడా తర్కించబడింది.

23:20 నిబంధన భాగస్వాములు మరియు అన్యలకు మధ్య వివిధ మార్గదర్శకాలు ఉండేవి (BDB 648, చూ. 14:21; 15:3).

▣ "నీ దేవుడైన యెహోవా నీవు చేయు ప్రయత్నములన్నిటి విషయములోను నిన్ను ఆశీర్వదించునట్లు" యెహోవా దీవెనను గమనించండి, ఇది లోకాన్ని ఆయనవైపు ఆకర్షించుటకు చిహ్నంగా ఉండడానికి ఉద్దేశింపబడింది, ఇది ఇశ్రాయేలీయుల నిబంధన విధేయత షరతు మీద ఆధారపడింది. పాతనిబంధన, కొత్త నిబంధన వలె, కృపను ఆధారంచేసికొని ఉంది, అయితే నిబంధన ధర్మవిధుల ప్రధర్శన దేవుడు మరియు తన ప్రజల మధ్య ఎదురుచూడబడ్డాయి ఎందుకంటే దేవుడు తన ప్రజలద్వారా ఆత్మపరంగా పతనమై, ఆవశ్యతలో ఉన్న లోకానికి తన లక్షణాలను ప్రతిబింబింపజేయాలని ఆశించాడు. క్రీస్తు పూర్తిగావించిన కొత్త నిబంధనలో రక్షణ పూర్తిగా ఉచితమై ఉంది అయితే దీనికి కూడా షరతులు మరియు ఆపేక్షకాలు ఉన్నాయి (అది., పశ్చాత్తాపము, విశ్వాసం, విధేయత, ఓర్పు). బయలుపరచబడిన దేవుని చిత్తము మరియు లక్షణములో జీవించడమే దేవుని తెలుసుకొనుటయే గురియై ఉంది. 4:6 లోని ప్రత్యేక అంశము: బాబ్ యొక్క సువార్త పక్షపాతాలు చూడండి.

అనేకమైన ఈ "దీవెన వాక్యభాగాలు" ఇశ్రాయేలీయులు పేదలు మరియు దిక్కులేని వారికి సహాయం చేసే సందర్భంలో ఇవ్వబడడం చూస్తుంటే ఆశ్చర్యం కలుగుతున్నది (ఉదా. 14:29; 24:19).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 23:21-23

²¹నీవు నీ దేవుడైన యెహోవాకు మ్రొక్కుకొనిన తరు వాత ఆ మ్రొక్కుబడిని చెల్లించుటకు తడవు చేయ కూడదు. నీ దేవుడైన యెహోవా తప్పక నీవలన దాని రాబట్టుకొనును, అది నీకు పాపమగును. ²²నీవు మ్రొక్కు కొననియెడల నీయందు ఆ పాపముండదు. ²³నీ పెదవుల నుండి బయలుదేరిన మాటను నెరవేర్చుకొని, నీ దేవుడైన యెహోవాకు మ్రొక్కుకొనిన ప్రకారము నీవు నీ నోట పలికినట్లు స్వచ్ఛార్వణము నర్పింపవలెను.

23:21 "మ్రొక్కుబడి" లేవీకాండము 27 మరియు సంఖ్యాకాండము 30 (నజరేను మ్రొక్కుబడులు సంఖ్యాకాండము 6లో వివరించబడ్డాయి) మ్రొక్కుబడుల మీద ఉన్న ఆజ్ఞలు (BDB 623, KB 674, Qal అసంపూర్ణము, చూ. 12:11,17) లలో చెప్పబడ్డాయి. ఇది యెహోవాకు కొన్ని ప్రత్యేక సంఘటనలు మరియు పరిస్థితులును ఆధారం చేసికొని ఇచ్చిన వాగ్దానాలు.

ఈ వచనానికి ఇవి ఉన్నాయి:

1. ఒక వ్యతిరేక BDB 29, KB 24 యొక్క *Piel* అసంపూర్ణము
2. ఒక BDB 1023, KB 1532 యొక్క *Piel* భావరూపక నిర్మాణము

ఒకవేళ నీవు మ్రొక్కుబడి చేస్తే, దానిని కాలాన్ని అనుసరించి చెల్లించు!

▣ "చెల్లించుటకు తడవు చేయ కూడదు" రబ్బీలు ఆ తరువాత ఈ కాలాన్ని "మూడు పండుగల గడవక ముందే" (అది., ఒక సంవత్సరం) గా విశ్లేషించారు.

▣ "తప్పక నీవలన దాని రాబట్టుకొనును" ఈ వచనం అవధారణార్థకమై ఉంది (ఇదే మూలపదము, BDB 205, KB 233 యొక్క భావరూపక సంపూర్ణము మరియు అసంపూర్ణ క్రయాపదం). యెహోవా తన పేరుమీద ఉన్న మ్రొక్కుబడులను చాలా ముఖ్యమైనవిగా ఎంచుతాడు (చూ. ప్రసంగి 5:1-7).

23:22-23 కఠినమైన మ్రొక్కుబడులు చేయకుండా ఉండే జ్ఞానాన్ని ఇది తెలుయజేస్తున్నది (ఉదా. న్యాయాధిపతులు 11). ఇది పలకబడిన వాక్యము యొక్క శక్తి మరియు ప్రాముఖ్యతగల హెచ్చీయుల కొణాన్ని చూపుతున్నది (అది., ఆదికాండము 1; యెషయా 55:11; యోహాను 1:1). మనము ఆయన నామములో ఏదైతే చెప్పామో దానిని యెహోవా ముఖ్యంగా తీసికొంటాడు (చూ. నిర్గ. 20:7, అది., వివాహ మ్రొక్కుబడి మరియు తన నామములో చేసిన ఇతర వాగ్దానాలు; [అది., నీ పెదవుల నుండి]). మాటలకు పర్యావసానాలు ఉంటాయి (చూ. లేవీ. 27; రోమా 10:13).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 23:24

²⁴నీవు నీ పొరుగువాని ద్రాక్షతోటకు వచ్చినప్పుడు నీ యిష్టప్రకారము నీకు చాలినంతవరకు ద్రాక్షపండ్లు తిన వచ్చును గాని నీ పాత్రలో వాటిని వేసికొనకూడదు.

23:24-25 "నీవు" ఇది భూమి లేనివారిని, దిక్కులేని వారిని, విధవరాండ్రను, పరదేశీయులను, పేదవారిని సూచిస్తున్నది. ఇది పరుగు ఆజ్ఞలో ఒక భాగమై ఉంది. ఇది అనేక వాక్యభాగాలలో చెప్పబడింది (చూ. లేవీ. 19:9-10; 23:22; ద్వితీ. 24:21; న్యాయా. 8:2; 20:45; రూతు 2; యెషయా 17:6; 24:13; యిర్మీయా 6:9; 49:9; మీకా 7:1). ఇది పేదల యెడల దేవుని అనుగ్రహాన్ని మరియు పంటకోతల మీద ఉన్న దేవుని యాజమాన్యతను తెలుపుతున్నది.

23:24 "నీకు చాలినంతవరకు" ఇది "నీ కోరిక మేరకు" (BDB 659) మరియు "నీ తృప్తి" (BDB 959, చూ. నిర్గ. 16:3; లేవీ. 25:19; రూతు 2:18; కీర్త. 78:25; సామె. 13:25) రెండింటి యొక్క మిశ్రమంగా ఉంది. ఇది దొరికినది తినకుండా ఉండక, నీకు కావలసినంత తినవలెను అని చెప్పుతున్నది. పేదలకు, దిక్కులేనివారికి, దానిన వెళ్ళే పరదేశీయులకు ఎంత అద్భుతమైన అనుగ్రహము. ఇక్కడ ఒకవ్యక్తి ఎన్నిసార్లైనా వచ్చిపోవచ్చు, ఆంక్షలు లేవు కూడా.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 23:25

²⁵నీ పొరుగువాని పంటచేనికి వచ్చినప్పుడు నీ చేతితో వెన్నులు త్రుంచుకొనవచ్చును గాని నీ పొరుగువాని పంటచేనిమీద కొడవలి వేయకూడదు.

23:25 24 మరియు 25 వచనాలు రెండుకూడా అవసరమున్నవాడు వానికి కావలసినంత తినవచ్చును కాని తరువాత వాడకానికి గాని అమ్మకానికి కాని పంటను తీసికొని వెళ్ళకూడదని చెప్పుతున్నాయి (ఉదా. మత్తయి 12:1-8; మార్కు 2:23-28; లూకా 6:1-5). యెహోవా ఇటు పేదలు అటు వ్యవసాయదారుల హక్కులు రెంటిని గురించి శ్రద్ధ తీసికొంటున్నాడు.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. తన ప్రజలతో పాలిభాగమై ఉండాలను కొనే ఎవరినైనా దేవుడు అలా ఉండనీయకుండా ఎందుకు చేర్చుకోడు?
2. ఎందుకు దేవుడు కొన్ని దేశాల మధ్య వ్యత్యాసాన్ని ఉంచుతాడు?
3. పా. ని. ఎలా అచారకి పరిశుభ్రత పాపమునకు సంబంధించినది?
4. 24-25 వచనాలు పేదలు మరియు దిక్కులేని వారితో అస్తుల యొక్క యజమానుల హక్కులను సమతుల్యము చేస్తున్నాయి?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 24

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
పరిత్యాగమును గురించిన ఆజ్ఞలు	పరోపకారశీలత మరియు మతపరమైన విధిదర్శాలను గురించిన ఆజ్ఞలు (23:15-25:19)	పరిత్యాగము మరియు పునర్నివాహము	పరిత్యాగము
24:1-4	24:1-4	24:1-4	24:1-4
మిశ్రమ ఆజ్ఞలు		వివిధ ఆజ్ఞలు	వ్యక్తిగత కాపుడల
24:5	24:5	24:5	24:5
24:6-7	24:6 24-7	24:6 24:7	24:6 24:7
24:8-9	24:8-9	24:8-9	24:8-9
24:10-13	24:10-13	24:10-13	24:10-13
24:14-16	24:14-15 24:16	24:14-15 24:16	24:14-15 24:16
24:17-18	24:17-18	24:17-18	24:17-18
(24:19-25:4)	24:19-20	24:19-22	24:19
24:19-25:3			24:20
	24:21-22		24:21
			24:22

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు ధైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్

2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 24:1-4

¹ ఒకడు స్త్రీని పరిగ్రహించి ఆమెను పెండ్లిచేసి కొనిన తరువాత ఆమెయందు మానభంగసూచన ఏదో ఒకటి అతనికి కనబడినందున ఆమెమీద అతనికి ఇష్టము తప్పినయెడల, అతడు ఆమెకు పరిత్యాగ పత్రము వ్రాయించి ఆమెచేతికిచ్చి తన యింటనుండి ఆమెను పంపివేయవలెను. ² ఆమె అతని యింటనుండి వెళ్ళినతరు వాత ఆమె వేరొక పురుషుని పెండ్లిచేసికొనవచ్చును. ³ ఆ రెండవ పురుషుడు ఆమెను ఒల్లక ఆమెకు పరిత్యాగ పత్రము వ్రాయించి ఆమె చేతికిచ్చి తన యింటనుండి ఆమెను పంపివేసినయెడల నేమి, ఆమెను పెండ్లిచేసికొనిన పిమ్మట ఆ రెండవ పురుషుడు చనిపోయినయెడల నేమి ⁴ ఆమెను పంపివేసిన ఆమె మొదటి పెనిమిటి ఆమెను పెండ్లిచేసికొనుటకై ఆమెను మరల పరిగ్రహింపకూడదు. ఏలయనగా ఆమె తన్ను అపవిత్రపరచుకొనెను, అది యెహోవా సన్నిధిని హేయము గనుక నీ దేవుడైన యెహోవా నీకు స్వాస్థ్యముగా ఇచ్చుచున్న దేశమునకు పాపము కలుగకుండునట్లు మీరు ఆలాగు చేయకూడదు.

24:1-4 "యెడల. . . అప్పుడు" ఈ నిర్మాణము ఒక ఊహాత్మక అసమాపక క్రియ (BDB 49)తో ఉన్న *Qal* సంపూర్ణ (BDB 224, KB 243) గా ఉన్నది. ఈ ఊహాత్మక స్థితి మొదటి మూడు వరుసలలో కొనసాగుతున్నది. 1-4 వచనాలు 4వ. వచనంలో ఒక ముగింపు వాక్యముగా ఉంది. గమనించండి, ఇది పరిత్యాగము మీద ఉన్న ఒక సమజ తర్కణము కాదు కాని ఒక ప్రత్యేక పరిస్థితులలో పరిత్యాగం, పునర్వివాహం మరియు పరిత్యాగం/మరణం మరియు మొదటి భాగస్వామిని పునర్వివాహానికి సంబంధించిన తర్కణగా ఉంది. ఈ వాక్యభాగానుండి అనేక విశ్వజనీన సత్యాలను రాబట్టడం కష్టం. చివరికి యేషు ఈ వాక్యభాగం మీద ఇచ్చిన వివరణ మరియు పరిత్యాగ అంశముమీద మతపెద్దలు రంగులు చల్లడానికి ప్రయత్నించి, ఆయన ప్రజల్లో ఆయన బలాన్ని తగ్గించి చట్టపరంగా/మతపరంగా ఆయన మీద నేరము మోపడానికి ప్రయత్నించారు. పరిత్యజించుట ఏప్పుడూ మొదటి పరిష్కారం కాదు!

□ "ఆమెమీద అతనికి ఇష్టము తప్పినయెడల" ఈ సహజ క్రియాపదం (BDB 592, KB 619) ఈ వచనంలో రెండుసార్లు ఉపయోగింపబడింది (మొదట, *Qal* అసంపూర్ణము మరియు రెండవది *Qal* సంపూర్ణము). ఇది "ఇప్పుడున్న పరిస్థితిని గుర్తించుటకు" అనే భావంతో ఉపయోగింపబడింది (చూ. 22:14,17).

"ఇష్టము" (BDB 336) అనే పదం దేవుని ఇష్టం (ఉదా. ఆది. 6:8; నిర్గ. 33:17) మరియు మానవాళి ఇష్టం (ఉదా. ఆది. 30:27; 33:8,10,15; రూతు 2:2,10,13) రెండింటి కొరకు ఉపయోగింపబడింది. దీని అర్థం ఒక ఇష్టపూర్వక అంగీకారం లేక సమాధానమిచ్చే ప్రవృత్తి. ఇక్కడ ఇది వ్యతిరేకార్థంతో ఉంది. ఇది మానవ ప్రేమ పతనావస్థను గురించినది, ఇది కొన్నిసార్లు చంచలము మరియు అశాశ్వతము.

ఈ వాక్యభాగం రబ్బీల మధ్యలో గొప్ప వాగ్వివాదానికి తెరదించింది. షమ్మాయి (సాంప్రదాయవాదులైన రబ్బీలు) ఇది కేవలం వ్యభిచారాన్ని సూచిస్తున్నదని చెబుతుండగా, హిల్లేల్ (ఉదారవాదులైన రబ్బీలు) ఇది దేనినైనా, తుద్యమైనవి సహితం సూచించవచ్చని అంటున్నారు (అది, చెడు ఆహారం, చెడుబావమరదళ్ల సంబంధాలు, మరింత సొంపైన స్త్రీని కనుగొనడం). ఇశ్రాయేలీయులలో కేవలం భర్తకు మాత్రమే చట్టపరంగా విడాకులు తీసికొనే హక్కు ఉంటుంది.

NASB	“అశ్శలర ఏదైనా”
NKJV	“అపవిత్రత ఏదైనా”
NRSV	“అభ్యంతరకరమైనది ఏదైనా”
TEV	“ఆయనకు నచ్చనిది ఏదైనా ఆమెలో ఉన్నయెడల”
NJB	“అక్రమమైనది ఏదైనా”
JPSOA	“గర్భమైనది ఏదైనా”

ఇది వాస్తవానికి “ఒకదాని దిగంబరత్వము” (BDB 788). 23:14లో ఇదే పదం ఒక అవినీతి భావంతో ఉపయోగింపబడింది. ఇది ఋజువు చేయబడ్డ వ్యభిచారాన్ని సూచించడానికి ఉపయోగింపబడలేదు ఎందుకంటే దీని స్వయంప్రవర్తక రుసుము మరణమే (చూ. 22:22). యేసు, ఈ వాక్యభాగాన్ని ఉదహరించినప్పుడు, మత్తయి 19:9లో దీనిని ఒక “రంకుతనము” అనే పదంతో విశ్లేషించాడు, ఇది ఎలాంటి లైంగిక అక్రమాలతో లేక అవిశ్వాస్యతతో చేరికగల గ్రీకుపదం (*porneia*) గా ఉంది. ఈ పదం కొంత గజిబిజిగా ఉంది గనుక అనేక విస్తృత పరిస్థితులకు అన్వయిస్తున్నది.

మోషే ఈ వాక్యాన్ని తృణీకరించబడిన, దుర్బలమైన భార్యను కాపాడడానికి వ్రాశాడు. యేసు విడాకులు చట్టపరంగా తీసికోవడం మరియు పునర్వివాహము ఎన్నటికీ దేవుని చిత్తము కాదు అని యేసు నొక్కిచెప్పడం చూస్తుంటే ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుంది (చూ. మత్తయి 5:27-32; 19:7-12; మార్కు 10:2-12; లూకా 17:14-18), అయితే ఇది ఇశ్రాయేలీయ ల హృదయకాఠిన్యమును బట్టి మోషే ఆలోచనై ఉంటుంది. పెంటాటచ్ లో నమోదు చేయబడిన ఎన్న ఇతర విషయాలు దేవుని చిత్తముగా లేవు? యేసు, లేఖనాలకు ప్రభువు, పా.ని. వాక్యభాగాలను మరియు వాటి విశ్లేషణలను సవరించడం ద్వారా తన అధికారాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నాడు (మత్తయి 5:17-48; మార్కు 7:1-23). అయితే ఆధునిక సువార్త పరిచారకులముగా బైబిలు “దేవుని వాక్యము” (మరియు ఇది ఖచ్చితంగా అదే) అని నొక్కిచెప్పుతున్న మనలను సంకటములో ఉంచుతున్నది!, అయితే యేసు సజీవమైన వాక్యము మరియు ఆయన చేసిన మరియు చెప్పిన వాటన్నిటిలో కేవలం కొన్నింటినే మనం కలిగి ఉన్నామని గుర్తించుకోవాలి (చూ. యెహోవాను 20:30). ప్రధానంగా మనకు రక్షణ ఇవ్వడానికి బైబిలు రూపొందించబడింది (చూ. యెహోవాను 20:31; 2 తిమోతి 3:15), అటు పేమ్మట క్రైస్తవ జీవితం జీవించడానికి మనలను నడిపించుటకు ఉంది (చూ. 2 తిమోతి 3:16-17). మనము రక్షింపబడడానికి అవసరమైన మరియు దేవునికి ఇష్టమైన జీవితం జీవించడానికి అవసరమై ఉన్న సమాచారమంతా మనము కలిగి ఉన్నాము. దీనికి మంచి ఎక్కువుగా నియమాలు మరియు ఆజ్ఞలు మనకు అవసరం లేదు. మనం కలిగి ఉన్న వాక్యభాగాలు మరియు అంతర్గతమై ఉన్న ఆత్మ మనం కలిగి ఉన్న వాక్యాల ద్వారా తటస్థమైన విషయాలలో మనలను నడిపిస్తాడు. దేవుని కొరకు ఎలా జీవించాలో యేసు అన్ని లేఖనాలను తీసికొని సంగ్రహపరిచిన దానిని నేను గుర్తుంచుకొని ఉన్నాను, ఆయన రెండు ప్రాధాన్యతగల వ్యాఖ్యలను సంగ్రహించాడు (చూ. మత్తయి 22:34-40; మార్కు 12:28-34; లూకా 10:25-28):

1. ద్వితీ. 6:4-5 - దేవుని పూర్తిగా ప్రేమించు
2. లేవీ. 19:18 - నిన్నువలె నీ పొరుగువానిని ప్రేమించు

□ “పరిత్యాగ పత్రిక” ఇది వేరైపోవడానికి ఉన్న ఒక చట్టపరమైన పత్రిక ఇది. ఇందులో కట్నం తిరిగి చెల్లించే విషయం కూడా ఇమిడి ఉంటుంది. ఇందులో భాగస్వాములు సమైఖ్యమవడానికి కొంత కాలాన్ని ఇచ్చే సదుపాయంతో ఈ చట్టపరమైన ఆశాజనకమైన విధానం ఇవ్వబడి ఉంటుంది కానీ ఇక్కడ ఇది భర్త లేక తన ప్రతినిధి ద్వారా ఇది వ్రాయబడినట్లు కనిపిస్తున్నది (అది, ఒక లేవీయుడు).

పరిత్యాగము మరియు పునర్వివాహాలు లేవీ. 21:7, 14 మరియు 22:13 లలో యాజకులకు సంబంధించినట్లుగా కూడా తర్కించబడ్డాయి. ఇది చాలా సహజంగా ఉన్న విషయం (చూ. సంఖ్యా. 30:9).

24:2 "ఆమె వేరొక పురుషుని పెండ్లిచేసికొనవచ్చును" ఈ పునర్వివాహము ఊహాజనితం మరియు నిర్ణీతము. దీని విధానం యొక్క ఉద్దేశమే ఇది.

24:3 "ఆ రెండవ పురుషుడు ఆమెను ఒక్కపోయిన యెడల" "యెడల" అనే పదం హెబ్రీ MSS కాదు. ఇది మరొక ఊహాత్మక పరిస్థితో ఊహించబడింది (1వ. వచనం వలె).

"విరోధంగా తిరుగుట" అనే క్రియాపదం నిజానికి "అసహ్యించుకొనుట" (BDB 971, KB 1338, *Qal* సంపూర్ణము) మరియు ఇది అరామియలో "విడాకులు" కొరకు ఉపయోగింపబడింది.

▣ "పిమ్మట ఆ రెండవ పురుషుడు మరణించిన" ఇది మరొక సంభావిత అంశము.

24:4 "ఆమె మొదటి పెనిమిటి ఆమెను పెండ్లిచేసికొనుటకై ఆమెను మరల పరిరహింపకూడదు" మొదటి భార్యభర్తలు సఖ్యతకావడానికి ప్రోత్సహింపబడాలి (పరిత్యాగము బిల్లు యొక్క చట్టపరమైన విధానం), కాని ఒకసారి విడిపోయి, భార్య పునర్వివాహము చేసికొన్న యెడల సఖ్యత నిషేధము! 1-3 వచనాలలో ఉన్న నిబంధాల అన్నిటి ఉద్దేశము ఇదే. రెండవ వివాహాన్ని కాపాడడానికి బహుశా ఇది ఒక విధానం అయి ఉండవచ్చు.

▣ "ఆమె తన్ను అపవిత్రపరచుకొనెను" ఈ అపవిత్రత లైంగికంగా రెండు విధిన్న పురుషులను ఎరుగుటకు సంబంధించినట్లు అనిపిస్తున్నది, మొదటి భర్త ఆమెను తీసికొనుట ఒక రకమైన వ్యభిచార కార్యముగా ఉంది!

పేరార్పులలోని పదాల గజిబిజి అల్లికలు దీనిని అంతర్జాతీయ ఆత్మసంబంధ సూత్రాలుగా చెప్పడానికి కష్టతరం చేశాయి. ఇది విడాకులు మరియు పునర్వివాహాల చెడును గురించి చెప్పిన వాక్యభాగము కాదు కాని విడాకులిచ్చిన మొదటి భర్త పునర్వివాహమైన భార్యను మళ్ళీ దగ్గరకు తీసికొనడాన్ని గురించినది. విడాకులిచ్చుట మరియు పునర్వివాహము చేసికొనుట ప్రాచీన తూర్పు ప్రాంతాలలో సర్వసాధారణంగా ఉండి, ఖండింపబడేవి కావు.

IVP Bible పూర్వపర వ్యాఖ్యానంలో ఒక ఆసక్తికరమైన వ్యాఖ్యానం ఉంది:

"4వ. వచనంలో చాలా అసహజ హెబ్రీ క్రియాపద రూపక ప్రయోగం ఈ విషయంలో స్త్రీ ఒక బాధితురాలేగాని అపరాధ బాగస్వామి కాదని తేటతెల్లం చేస్తున్నది. నిర్దయాత్మకుడైన మొదటి భర్త క్రియల చేత ఆమె అపవిత్రతను ప్రకటించబడడానికి బలవంతపెట్టబడింది, మరియు రెండవ వివాహం మరొక భర్త ఆమెకు అంటింపబడిన 'అపవిత్రత' ఏదైతే ఉందో దానిని ఓర్చుకొనడానికి సమర్థుడని ప్రదర్శిస్తున్నది. నిషేధము మొదటి భర్త ఆ స్త్రీని తిరిగి వివాహం చేసికొనకుండా ఉండడానికి గురిగా ఉంది (ఈ విషయంలో ఆయన కొంత ఆర్థిక లాభాన్ని ఆశిస్తుండవచ్చు), ఒకవేళ ఈ స్త్రీ అపవిత్రమైనదై ఉన్నట్లైతే, ఈ నిషేధం ఆమెకు విరోధమై, ఎవరితోనైనా వివాహ సంబంధాన్ని అడ్డగిస్తున్నది" (పే. 198).

▣ "దేశమునకు పాపము కలుగకుండునట్లు మీరు ఆలాగు చేయకూడదు" దేవుడు బలమైన దైవభక్తిగల వివాహాలు మరియు కుటుంబాలను ఆశిస్తున్నాడు. అవి నిబంధన ప్రజల భావితరాలకు బలము, స్థిరత్వము, విద్యలను అందిస్తాయి. వివాహము ఒక బోధకంట్ల ఎక్కువగా ఒక మాదిరిగా ఉంది! విడాకులు పాపము కాదు కాని మరొక భర్త నుండి మొదటి భర్త తన భార్యను వెనుకకు తీసికోవడమే పాపమై ఉంది!

ఇశ్రాయేలీయుల విశ్వాసంతో దేవుని యొక్క వ్యవహారాన్ని ఒక సాధ్యశ్యంగా చెప్పడానికి ఇద్దరు ప్రవక్తలు ఈ వాక్యభాగాన్ని ఉపయోగించారు (యెషయా 50:1; యిర్మియా 3:1,8). ఇతర దేవుళ్ళను అనుసరించడం "ఆత్మసంబంధిత వ్యభిచారము" గా పరిగణింపబడింది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 24:5

“ఒకడు క్రొత్తగా ఒకదానిని పెండ్లిచేసికొని సేనలోచేరి పోకూడదు. అతనిపైన యే వ్యాపారభారమును మోప కూడదు. ఏదాదివరకు తీరికగా అతడు తన యింట ఉండి తాను పరిగ్రహించిన భార్యను సంతోషపెట్టవలెను.

24:5 “ఒకడు క్రొత్తగా ఒకదానిని పెండ్లిచేసికొని” క్రొత్త భర్త క ఏదాది వరకు సైన్యములో గాని లేక ఇతర పౌరసంబంధిత పనులు చేయవలసిన అవసరం లేదు. రాబోవు తరాన్ని భద్రపరచడానికి ఇది ఉద్దేశింపబడి ఉంది (చూ. 20:7).

▣ “తాను పరిగ్రహించిన భార్యను సంతోషపెట్టవలెను” ఈ క్రియాపదానికి (BDB 970, KB 1333, *Piel* సంపూర్ణము) అర్థం “ఆనందించుటకు” లేక “సంతోషించుటకు.” తన నిబంధన ప్రజల కొరకు ఇది యెహోవా యొక్క ఉద్దేశ్యమై ఉంది. ద్వితీయోపదేశకాండము యొక్క ఆజ్ఞలు పతనమైన మానవుడు తరిగి ఆనందకరమైన, సంతోషకరమైన సమాజాన్ని పొందడానికి సహాయపడుతున్నాయి.

ఈ విషయం మీద NIDOTTE, వా. 3, పే. 1252 లో ఒక మంచి మాట ఉంది:

“కుటుంబ సంబంధాలలో ఆనందం కూడా ప్రాముఖ్యతను కలిగి ఉండాలి. తన భార్యను సంతోషంగా ఉంచడానికి క్రొత్త భర్త తనను తాను అర్పించుకోవాలని మోషే ఉద్ఘోషిస్తున్నాడు (ద్వితీ. 24:5) మరియు బుద్ధిమంతుడు యౌవనకాలమందు తన భార్యను సంతోషపరచును (సామె. 5:18). బుద్ధిహీనుడైన తండ్రి ఆనందించవోయినా (సామె. 17-21), ఒక బుద్ధిగల కుమారుడు తన తండ్రికి గొప్ప సంతోషము మరియు ఉత్సాహము నిచ్చును (సామె. 10:1; 15:20; 23:24-25; 27:11; 29:3).”

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 24:6

“తిరగటినైనను తిరగటిమీద దిమ్మనైనను తాకట్టు పట్ట కూడదు. అది ఒకని జీవనాధారమును తాకట్టు పట్టినట్లే.

24:6 “తిరగటినైనను తిరగటిమీద దిమ్మనైనను” ఇది తిరుగటి రాయిలో ఉన్న రెండురాళ్ళో పై రాయిని సూచిస్తున్నది (BDB 932, 939, చూ. నిర్గ. 11:5; న్యాయా. 9:53; 2 సమూ. 11:21), ఇది అనుదిన ఆహారాన్ని సిద్ధపరచుకోడానికి ఉపయోగింపబడేది. క్రింది రాయితో సరికాకపోతే పై రాయి నిప్పుయోజనం.

▣ “తాకట్టు పెట్టినట్లే” ఈ పదం, “తాకట్టు పెట్టినట్లే” (BDB 286, KB 285) ప్రధానంగా “బంధించుటకు” అనే అర్థాన్ని ఇస్తున్నది. ఒకడు అప్పుతీసికొంటే, తిరిగి చెల్లింప బద్ధుడు. ఈ చెల్లింపుకు హామీగా (తోటి ఇశ్రాయేలీయునకు వడ్డీ లేకుండా) ఋణదాత ఏదైన ఒక విలువైన దానిని తీసికొని తన దగ్గర ఉంచుకొంటాడు:

1. తిరుగటి రాయి, 24:6
2. వస్త్రాలు, 24:17; నిర్గ. 22:25-27; యోబు 24:7,10
3. పూర్వికులు భూమి మరియు ఇండ్లు, నెహె. 5:3 (యోబు 24:2 కూడా కావచ్చు)
4. ఒక అవసరమైన జంతువు, యోబు 24:3
5. అవసరమైన సహాయకుడు, పిల్లలు, నిర్గ. 21:7; లేవీ. 25:39-43; 2 రాజులు 4:1; యోబు 24:9

వీటిలో ప్రతి ఒక్కటి అనుదిన వ్యవసాయక జీవితానికి అవసరమైనవి. వీటిలో ఏది తీసివేసినా, కుటుంభాన్ని, చివరికి జీవితాన్ని సయితం అపాయంలో ఉంచుతుంది. ఇశ్రాయేలీయుల పట్ల యెహోవా యొక్క కరుణాకనికరాలు శక్తిసామర్థ్యాలున్న ఇశ్రాయేలీయుల ద్వారా

అనుకరింపబడాలి. వారి కనికరాన్ని బట్టి దేవుడు వారిని ఆశీర్వదిస్తాడు. వారు ఎక్కువగా ఇచ్చునట్లు దేవుడు వారికి మరింత ఎక్కువగా ఇస్తాడు (చూ. 13వ. వ; 2 కొరింథీ. 9:6-10).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 24:7

⁷ ఒకడు ఇశ్రాయేలు కుమారులైన తన సహోదరులలో నొకని దొంగిలుట కనుగొనబడినయెడల అతడు వానిని తన దాసునిగా చేసికొనినను అమ్మినను ఆ దొంగ చావ వలెను. ఆలాగు చేసినయెడల ఆ చెడుతనమును మీ మధ్యనుండి పరిహరించుదురు.

24:7 "అపహరణ" హెబ్రీ క్రియాపదం ఇక్కడ "దొంగిలించడం" (BDB 170, KB 198, *Qal* సంపూర్ణము)గా ఉంది. "అపహరణచేయడం" ఒక జీవితాన్ని దొంగతనం చేయడం వలె చూడబడింది (అసలు అర్థం, "nephesh దొంగిలించుట, BDB 659). చాలామంది దీనిని పది ఆజ్ఞలలోని "దొంగలియ కూడదు" అనే దానిని సూచిస్తున్నదని నమ్ముతున్నారు. దీనిని శిక్ష మరణము, చూడడానికి చిన్ని దొంగతనానికి ఇది చాలా తీవ్రమైన శిక్షగా ఉంది (చూ. నిర్గ. 21:16; ద్వితీ. 5:19).

□

- NASB "బలత్కారంగా. . .వ్యవహారం"
- NKJV "అసభ్యంగా ప్రవర్తించుట"
- NRSV "బానిసగా చేసుకొనుట"
- TEV "వారిని నీ బానిసలుగా చేసికొనుట"
- NJB "ఆయన వానిని బానిచేసెను"

మూలపదానికి (BDB 771) అనేక అర్థాలు ఉన్నాయి:

1. పన, ద్వితీ. 24:19 లేక పన కట్టలు, కీర్త. 129:7
2. సమీకరించు – BDB I, నిర్గ. 16:18,22,32,33
3. దౌర్జన్యముగా ప్రవర్తించు – BDB II, ద్వితీ. 21:14; 24:7
4. ఎక్కువకాలం జీవించుట (అరాబికు మూలము) – BDB III

ఉద్ధారణ మరియు సందర్భము ఈ త్రిభుజ మూలము కొరకు ఉద్దేశింపబడిన అర్థంగా పేర్కొనబడింది. పా.ని. #3 సంఖ్య కేవలం రెండు సార్లు మాత్రమే కనుగొనబడింది, రెండూ ద్వితీయోపదేశకాండములోనే ఉన్నాయి.

□ "ఆలాగు చేసినయెడల ఆ చెడుతనమును మీ మధ్యనుండి పరిహరించుదురు" ఇది పలుమార్లు వస్తున్న జాతీయపదం. 13:5 లోని నోట్ చూడుము (చూ. 17:7,12; 19:13,19; 21:9,21; 22:21,22,24; న్యాయా. 20:13).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 24:8-9

⁸ కుష్ఠరోగవిషయము యాజకులైన లేవీయులు మీకు బోధించు సమస్తమును చేయుటకు బహు జాగ్రత్తగా ఉండుడి. నేను వారి కాజ్ఞాపించినట్లు చేయుటకు మీరు జాగ్రత్తగా నుండుడి. ⁹ మీరు ఐగుప్తులోనుండి వచ్చి నప్పుడు త్రోవలో నీ దేవుడైన యెహోవా మిర్రామునకు చేసిన దానిని జ్ఞాపకముంచుకొనుడి.

24:8 "జాగ్రత్తగా ఉండుడి" ఈ వచనంలో ఈ క్రియాపదం (BDB 1036, KB 1581) మూడుసార్లు ఉపయోగింపబడింది:

1. *Niphah* ప్రార్థనార్థకం, "జాగ్రత్తగా ఉండుట"

2. *Qal* భావరూపక నిర్మాణం ప్లస్ విశేషణము "చాలా" (BDB 547) మరియు క్రియాపదం "చేయడానికి" (BDB 793, KB 889, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం)

3. *Qal* అసంపూర్ణము, "చేయడానికి జాగ్రత్త వహించు," ప్లస్ క్రియాపదం "చేయుటకు" (BDB 793, KB 889, *Qal* అసంపూర్ణము)

అసలు అర్థం "అనుసరించుటకు," "గమనించుటకు," లేక "భద్రపరచుటకు." యెహోవా యొక్క మార్గదర్శకాలకు జాగ్రత్తగా విధేయించడం త్రిభుజ పునరుక్తిద్వారా నొక్కి చెప్పబడింది.

▣ "కుష్ఠరోగము" ఈ జబ్బు మనకు తెలిసినట్లు ఆధునికమైన వ్యాధి కాదు. ఈ పదము అనేక విభిన్నమైన విషయాలను ఆవరిస్తున్నది (అది, చర్మము, వస్త్రాలు, తోలు, ఇండ్లు). లేవీకాండము 13-14 లలో దీని మార్గదర్శకాలు మరియు విధానాలు తెలియపరచబడ్డాయి. ఈ సమయానికి అప్పటికే లేవీయుల ఉండినారు అని ఇది తెలియజేస్తున్నది. పంచగ్రంధాలు మొత్తం ఐక్యపరచబడ్డాయి.

24:9 ఈ సంఘటన సంఖ్యాకాండము 12లో చెప్పబడిన దానిని సూచిస్తున్నది, ఇక్కడ అహారోను మరియు మిర్యాము ఇద్దరూ మోషే నాయకత్వాన్ని మరియు కూషు స్త్రీ (నల్లజాతీయ స్త్రీ) ని వివాహము చేసికొనే విషయాలను బట్టి పిర్యాదు చేస్తున్నారు. దీనికి సమాధానంగా యెహోవా మోషే నాయకత్వాన్ని దృఢపరచి, మిర్యాముకు కుష్టువ్యాధి వచ్చేట్లు చేశాడు (మిర్యాము తన చర్మ రంగును పోగొట్టుకొంది), అయితే మోషే చొరవ వలన మళ్ళీ ఆయన ఆమెకు తన శరీర రంగును తిరిగి ఇచ్చాడు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 24:10-13

¹⁰నీ పొరుగువానికి ఏదైనను నీవు ఎరువిచ్చినయెడల అతనియొద్ద తాకట్టు వస్తువు తీసికొనుటకు అతని యింటికి వెళ్లకూడదు ¹¹నీవు బయట నిలువలెను. నీవు ఎరువిచ్చిన వాడు బయటనున్న నీయొద్దకు ఆ తాకట్టు వస్తువును తెచ్చియిచ్చును. ¹²ఆ మనుష్యుడు బీదవాడైనయెడల నీవు అతని తాకట్టును ఉంచుకొని పండుకొనకూడదు. అతడు తన బట్టను వేసికొని పండుకొని నిన్ను దీవించు నట్లు సూర్యుడు అస్తమించునప్పుడు నిశ్చయముగా ఆ తాకట్టు వస్తువును అతనికి మరల అప్పగింపవలెను. అది నీ దేవుడైన యెహోవా దృష్టికి నీకు నీతి యగును.

24:10 "అతనియొద్ద తాకట్టు వస్తువు తీసికొనుటకు అతని యింటికి వెళ్లకూడదు" ఒకని ఇంటికి ఉన్న గౌరవం మరియు గుప్తతను కాపాడవలెను. ఈ వ్యక్తి ఇంకా కుదుపుగా ఏ వస్త్రాన్ని ఉపయోగించుకొనవచ్చో అనేది కూడా ఎన్నుకోవచ్చు.

ఈ క్రియాపదం (BDB 716, KB 778, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం) ఇదే నామవాచకాన్ని ఉపయోగించడం ద్వారా తీవ్రీకరించబడింది (BDB 716) "కుదువ". కుదువ ఒక భౌతిక వస్తువు, ఈ వాక్యభాగంలో, ఒక వ్యక్తి యొక్క పై వస్త్రము ఋణానికి తాకట్టుగా ఉపయోగింపబడింది (చూ. 11-13 వచనాలు).

ఈ వస్త్రాలు ఏమంత విలువైనవి కాని కాని పేదవాని అనుదిన జీవితానికి ఇవి ఎంతో అవసరం. ఋణం ఇవ్వడానికి ఒక వ్యక్తి పై వస్త్రము కంటి ముఖ్యమైన తాకట్టు మరొకటి లేదు. ఇది ఒక పేదవాని ఆలక్ష్యాన్ని తెలుపుట. దేవుని దృష్టిలో మానవులందరూ విలవైనవారే ఎందుకంటే వారందరూ ఆయన పోలికలో, ఆయన స్వరూపములో చేయబడ్డారు (చూ. ఆది. 1:26-27). దేవుని నిబంధన ప్రజలు మానవాళి యెడల ఆయన ఉంచిన విలువ, ప్రాధాన్యతలు గుర్తించి, తగిన విధంగా ప్రవర్తించుకోవలసి ఉంటుంది!

24:12 "ఆ మనుష్యుడు బీదవాడైనయెడల నీవు అతని తాకట్టును ఉంచుకొని పండుకొనకూడదు" ఇది పేదవాడు నిద్రపోయేటప్పుడు కప్పుకొనే పై వస్త్రాన్ని సూచిస్తున్నది (చూ. నిర్గ. 22:26-27).

24:13 "అతనికి మరల అప్పగింపవలెను" ఇది ఇదే మూలపదం (BDB 996, KB 1427) యొక్క అసంపూర్ణ క్రియాపదంతో ఉన్న భావరూపక సంపూర్ణముగా ఉండి, తీవ్రతను తెలుపుతున్నది.

▣ "నిన్ను దీవించునట్లు" యెహోవా పేదలు, విధవరాండ్రు, పరదేశీయులు, దిక్కులేని వారి హక్కులను, వ్యక్తిత్వాన్ని కాపాడుతాడు. వారిని అవమానపరిచినట్లైతే స్వయాన యెహోవాయే ప్రతీకారం చేయడానికి కారణమవుతుంది (ఉదా. నిర్గ. 22:23; ద్వితీ. 15:9; 24:15)!

▣ "అది నీ దేవుడైన యెహోవా దృష్టికి నీకు నీతి యగును" సప్రూజింటు ఈ పదాన్ని ఇక్కడ యూదా "బిక్షమియ్యడము" ను సూచించడానికి ఉపయోగించబడిందని అర్థం చేసికొంది (చూ. 6:25; 15:7-11; మత్తయి 6:1-4).

ప్రత్యేక అంశము: బిక్షాదానము (SPECIAL TOPIC: ALMSGIVING)

ప్రత్యేక అంశము: బిక్షాదానము

I. ఈ పదం దీనికి ఇదే

- A. ఈ పదం యూదాతత్వము నందే పెంపొందింది
- B. ఇది పేదలకు మరియు/లేక దిక్కులేవారికి ఇవ్వడాన్ని సూచిస్తున్నది
- C. Almsgiving అనే ఇంగ్లీషు పదం, గ్రీకు పదం *eleēmosunē* యొక్క సంక్షేపము నుండి వచ్చింది.

II. పాతనిబంధన భావము

- A. పేదలకు సహాయం చేయడం అనే ఆలోచన మొదట తొరాలో చెప్పబడింది
 1. విలక్షణమైన అంశము, ద్వితీ. 15:7-11
 2. "పరికి ఏఱుకొనుట," పేదల కొరకు కొంత పంటను విడిచిపెట్టడం, లేవీ. 19:9; 23:22; ద్వితీ. 24:20
 3. "సబ్బాతు సంవత్సరం," ఏడవ బీడు సంవత్సరంలో పండిన పంటను పేదల ఆహారానికి విడిచిపెట్టడం, నిర్గ. 23:10-11; లేవీ. 25:2-7.
- B. ఈ అంశము జ్ఞానసాహిత్యము నుండి అభివృద్ధి చెందింది (ఎన్నుకొన్న కొన్ని ప్రత్యేక ఉదాహరణలు)
 1. యోబు 5:8-16; 29:12-17 (24:1-12 లో చెడ్డవారిని గురించి చెప్పబడింది)
 2. కీర్తనలు 11:7
 3. సామె. 11:4; 14:21-31; 16:6; 21:3,13

III. యూదాతత్వములోని పెంపుదల

- A. మిష్నాలోని మొదటి విభాగం ఎలా పేదలు, దిక్కులేనివారు, స్థానిక లేవీయులను ఎలా చూడాలో అనేదానిని గురించి తెలుపుతున్నది.
- B. ఏర్పరచుకొన్న వాక్యములు
 1. Ecclesiasticus (ఇది Wisdom of Ben Sirach అని కూడా పిలువబడింది) 3:30, "రగులుతున్న అగ్నిని నీరు చల్లార్చినట్లు, పాపమును బిక్షాదానము పరిహరించును" (NRSV)
 2. Tobit 4:6-11, "ఎవరైతే సత్యముననుసరించి నడచుకొంటారో వారు కార్యాలన్నిటిలో సఫలమవుతారు. మీ సంపదన నుండి దానము చేసి ఎవరైతే నీతిని అనుసరించుతారో వారందరూ ఇచ్చేటప్పుడు మీ కన్ను అసూయపడి ఏడ్వనీయకుండా చూసుకొనుడి. పేదల నుండి మీ ముఖము త్రిప్పుకొనకుడి, అప్పుడు దేవుని తన ముఖమును మీ

నుండి త్రిప్పుకొనడు. ⁸మీ దగ్గర చాలా సంపద ఉంటే, తగినట్లుగా మీ బహుమానాన్ని ఇవ్వండి. ఒకవేళ కొంత మాత్రమే ఉంటే, నీకు కలిగినంతోనే ఇవ్వు. ⁹అలా చేయుటను బట్టి నీ అవసరకాలాన్ని నీవు ఒక మంచి నిధిని ఏర్పాటుచేసుకొంటున్నావని అర్థము. ¹⁰బిక్షదానము ఇవ్వడాని బట్టి నీవు మరణము నుండి విడుదల పొంది, అంధకారము లోనికి పోనివ్వకుండా చేస్తుంది. ¹¹వాస్తవానికి, బిక్షదానము, అనుసరిస్తున్న ప్రతి ఒక్కరు అత్యున్నతమైన వాని సన్నిధిలో ఒక అద్భుతమైన కానుకను ఇస్తున్నారని అర్థము." (NRSV)

3. Tobit 12:8-9, ⁸ఉపవాసము మరియు ప్రార్థన మంచిదే కాని, ఈ రెండింటి కంటే మరింత శ్రేష్టమైంది నీతితో బిక్షదానము చేయడం. నీతితో ఇచ్చే కొంచెము అక్రమాలుచేసి సంపాదించే సంపద కంటే మంచిది. బంగారాన్ని సమకూర్చుకొనుటకంటే బిక్షదానము చేయడం ఉన్నతమైనది. ⁹బిక్షదానం మరణం నుండి రక్షించి, ప్రతిపాపమును కడిగివేస్తుంది. ఎవరైతే బిక్షదానం చేస్తారో వారు సంపూర్ణ జీవితాన్ని ఆనందంగా అనుభవిస్తారు." (NRSV)

- C. Tobit 12:8-9 నుండి చివరి వాక్యము అభివృద్ధి చెందుటలోని సమస్యను తెలుపుతున్నది. మానవ క్రియలు/మానవ ఆధిక్యతలు క్షమాపణ మరియు విస్తారమైన సంపద రెంటికీ ఒక యాంత్రిక విధానవలె చూడబడ్డాయి. ఈ ఆలోచన సరళి మరింత ఎక్కువగా సప్రూజింటులో పెంపొందినది, ఇక్కడ "బిక్షదానము" (*eleēmosunē*) అనే పదం "నీతి" (*dikaiosunē*) అనే పదానికి ఒక పర్యాయపదంగా మారింది. అవి హెబ్రీ పదం "నీతి" (BDB 842, ప్రేమ మరియు సద్భక్తిల కొరకు దేవుని నిబంధన, చూ. ద్వితీ. 6:25; 24:13; యెషయా. 1:27; 28:17; 59:16; దాని. 4:27)
- D. మానవ కనికరముతో కూడిన క్రియలు ఇక్కడున్నప్పుడు ఒకని వ్యక్తిగత సంమ్మద్ధి మరియు మరణం తరువాత రక్షణను సంపాదించడానికి గురిగా మారాయి. దేవుడు మొదటి హృదయాన్ని చూచి, తరువాత చేతి కార్యాలకు తీర్పుచెప్పతాడు. ఇదే రబ్బీల బోధ అయితే వ్యక్తిగత స్వనీతిలో ఇది ఎలాగో కనిపించకుండా పోయింది (చూ. మీకా 6:8).

IV. క్రొత్తనిబంధన ప్రతిస్పందన

- A. ఈ పదం ఈ క్రిందివాటిలో ఉపయోగింపబడింది
1. మత్తయి 6:1-4
 2. లూకా 11:41; 12:33
 3. అ.కా. 3:2-3,10; 10:2,4,31; 24:17
- B. యేసు నీతి యొక్క సాంప్రదాయక అర్థాన్ని ఇలా చెప్పాడు (చూ. II క్లెమెంట్ 16:4)
1. బిక్షదానము
 2. ఉపవాసం
 3. ప్రార్థన
- C. కొండమీద ప్రసంగంలో యేసు (చూ. మత్తయి 5-7), ఆయన విప్లవాత్మకంగా నీతి యొక్క సాంస్కృతిక దృష్టికోణాన్ని తిరిగి చెప్పాడు (అది., ఒకని కార్యాసాధనము మీద ఆధారపడడం). యిర్మియా 31:31-34 యొక్క "క్రొత్తనిబంధన" దేవుతో సఖ్యతగా ఉండడానికి ఒక క్రొత్త ప్రమాణికంగా మారింది (చూ. రోమా 3:19-31). దేవుడు ఒక క్రొత్త హాకుదయం, ఒక క్రొత్త మనస్సు, ఒక క్రొత్త ఆత్మను ఇస్తాడు. గురి మానవ క్రియాశీలత మీద కాదు కాని దేవుని క్రియాశీలతమీదనే (అది., యెషా. 36:26-27).

¹⁴నీ సహోదరులలోనేమి నీ దేశమందలి నీ గ్రామము లలోనున్న పరదేశులలోనేమి దీనదరిద్రుడైన కూలివానిని బాధింపకూడదు. ఏనాటికూలి ఆ నాడియ్యవలెను. ¹⁵సూర్యుడు అస్తమింపకమునుపు వానికియ్య వలెను. వాడు బీదవాడు గనుక దానిమీద ఆశ పెట్టుకొనియుండును. వాడు నిన్ను బట్టి యెహోవాకు మొఱ్ఱపెట్టు నేమో అది నీకు పాపమగును.

24:14 "పరదేశులలోనేమి" ద్వితీయోపదేశకాండములో విధవరాండ్రు, దిక్కులేనివారు, పరదేశీయుల పట్ల దేవుని యొక్క అక్కరను స్పష్టంగా చూడగలం (చూ. 10:18; 14:29; 16:11,14; 24:17,19,20,21; 26:12,13; 27:19).

24:15 "ఏనాటికూలి ఆ నాడియ్యవలెను" పేదలకు తనకు మరియు తన కుటుంబానికి అవసరమైన అనుదిన ఆహారం కొరకు ఏనాటి కూలి ఆనాటికే కావాలి (అది, "తన హృదయం దానిపైన ఉంది"). భూస్వామి పనివాడు తిరగి పనికి వచ్చునట్లు కూలిని తన దగ్గరే ఉంచుకోవాలనుకొంటాడు (చూ. లేవీ. 19:13; మలాకీ 3:5; యాకోబు 5:4).

□ "వాడు నిన్ను బట్టి యెహోవాకు మొఱ్ఱపెట్టు నేమో" దేవుడు పేద, వెలివేయబడి, అణగద్రోక్కుబడిన వారి యెడల జాలి కలిగి, వారి మొఱ్ఱను ఆలకిస్తాడు! 24:13 లోని నోట్ చూడుము.

□ "అది నీకు పాపమగును" 13వ. వచనములోని ఈ వాక్యాభాగంలో ఇది 'నీతి' కి వ్యతిరేక ధోరణిగా ఉంది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 24:16

¹⁶కుమారుల దోషమునుబట్టి తండ్రులకు మరణశిక్ష విధింపకూడదు, తండ్రుల దోషమునుబట్టి కుమారులకు మరణశిక్ష విధింపకూడదు. ఎవనిపాపము నిమిత్తమువాడే మరణశిక్ష నొందును.

24:16 ఈ వచనం యెహె. 18:1-33; 17:12-20; యిర్మియా. 31:29-30; మరియు 2 రాజులు 14:6. ఇది వ్యక్తిగత బాధ్యత అరుదైన పా.ని. అంశము మీద గురి ఉంది. ఇది నిర్ణ. 20:5; 34:7; సంఖ్యా. 14:18 యొక్క సమతుల్యత. పా.ని. సహజంగి సమూహితమీద గురి ఉంచుతుంది (చూ. నిర్ణ. 5:9).

"మరణశిక్షనొందును" అనే క్రియాపదం యొక్క మూడింతల ఉపయోగాన్ని గమనించండి (BDB 559, KB 562, అన్నీ *Hophal* అసంపూర్ణకాలే). తిరుగుబాటు చాలా తీవ్రమైన విషయం! అవిధేయతకు పర్యావసానాలు ఉంటాయి!

ఈ చట్టము దేవునికి విరోధగా చేసిన తిరుగుబాటును సూచించుటలేదు (ఉదా. విగ్రహారాధన), కాని పౌరులకు నియమింపబడిన క్రియలను సూచిస్తున్నాయి (అది., స్థిరపరచబడిన పౌర అధికారులకు విరోధంగా చేయబడ్డ కార్యాలు లేక నిబంధన భాగస్వామికి విరోధంగా చేయబడ్డ కార్యాలు).

మానవాళి వ్యక్తిగత పాపములకు బాధ్యతవహించాలి, కాని తరచూ ఈ పాపములు కుటుంబానికి లేక సాంస్కృతిక ఆచారాలకు సంబంధించినవిగా ఉన్నాయి. మనమందరము చారిత్రాత్మకంగా, సాంస్కృతికంగా నియంత్రింపబడి ఉన్నాము. మనం నిర్ణయించుకోగలం కాని ఈ నిర్ణయాలు గతకార్యాలను బట్టి నియంత్రించబడుతాయి. సమాజము, కుటుంబము, వ్యక్తులు విడదీయలేనంతగా ఒకరికొకరు కలపబడ్డారు. అందరూ కూడా తల్లిదండ్రులు, సంస్కృతి, వ్యక్తిగత నిర్ణయాలను బట్టి ప్రభావితులై ఉన్నారు! దేవుడు సమాజాన్ని, కుటుంబాలను, వ్యక్తులకు తీర్పు తీర్చుతాడు. మానవ స్వేచ్ఛ అద్భుతమైన/ఘోరమైన బహుమానం!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 24:17-18

¹⁷పరదేశికేగాని తండ్రిలేనివానికేగాని న్యాయము తప్పి తీర్పుతీర్చకూడదు. విధవరాలి వస్త్రమును తాకట్టుగా తీసికొనకూడదు. ¹⁸నీవు ఐగుప్తులో దాసుడవైయుండగా నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను అక్కడనుండి విమోచించె నని జ్ఞాపకము చేసికొనవలెను. అందుచేత ఈ కార్యము

చేయవలెనని నీ కాజ్ఞాపించుచున్నాను.

24:17 "న్యాయము తప్పి తీర్పుతీర్చకూడదు" ఈ క్రియాపదానికి (BDB 639, KB 692) ప్రధానమైన అర్థం "బయటికి చాపుట," "వ్యాప్తిచెందిన" లేక "తిరుగుట." తరుచూ ఇది సాదృశ్యపరంగా "దేవుడు స్పష్టంగా బయలుపరచిన ధర్మశాస్త్రాన్ని విడచి కుడికి గాని లేక ఎడమకు తిరుగుట" కు ఉపయోగింపబడింది (చూ. ద్వితీ. 5:32; 17:11,20; 28:14; యెహో. 1:7; 23:6).

ఇలా ఈ తిరుగుట/పెడత్రోవపట్టుట యొక్క ఉద్దేశ్యము తరచూ "న్యాయము" (BDB 1048, cf. నిర్గ. 23:6; ద్వితీ. 16:19; 24:17; 27:19; 1 సమూ. 8:3; సామె. 17:23; విలా. 3:35; మరియు ఆమోసు 2:7) అయి ఉన్నట్లు అనేకచోట్ల చెప్పబడింది. ఇశ్రాయేలీ సమాజంలో న్యాయము అనేది యెహోవా యొక్క చిత్తమై ఉంది ఎందుకంటే ఇది ఆయన లక్షణాలను మరియు వారిని కాపాడిన విధానాన్ని ప్రతిబింబిస్తున్నది (చూ. 32:4).

□ "పరదేశి, తండ్రిలేనివాని. . . విధవరాలి వస్త్రమును తాకట్టుగా తీసికొనకూడదు" 10:18 మరియు నిర్గ. 22:22-24 వచనాలను చూడండి. పేదలు, దిక్కులేనివారు, సాంఘికంగా బలహీనులును గురించి శ్రద్ధవహించే విషయంలో మోషే న్యాయ సంహితాలుకు ప్రాచీన మెనోపోటీమియా ధర్మ సంహితాలు బిన్నంగా ఉన్నాయి!

24:18 ""జ్ఞాపకము చేసికొనవలెను" గమనించండి, ఈ జ్ఞాపకము చేసికోవడం యొక్క ఉద్ఘాటన (BDB 269, KB 269, *Qal* సంపూర్ణము) ఈ అధ్యాయంలో మూడు సార్లు వ్రాయబడింది (24:9,18,22). గతము భౌష్యత్తును ప్రభావితం చేస్తుంది. ఇశ్రాయేలీయులు జ్ఞాపకము చేసికొని ఈనాడు తగిన విధంగా ప్రవర్తించాలి!

□ "విమోచించెనని" 7:8 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 24:19-20

¹⁹నీ పొలములో నీ పంట కోయుచున్నప్పుడు పొలములో ఒక పన మరచిపోయినయెడల అది తెచ్చుకొనుటకు నీవు తిరిగి పోకూడదు. నీ దేవుడైన యెహోవా నీవు చేయు పనులన్నిటిలోను నిన్ను ఆశీర్వదించునట్లు అది పరదేశులకును తండ్రి లేనివారికిని విధవరాండ్రకును ఉండవలెను. ²⁰నీ ఒలీవపండ్లను ఏరునప్పుడు నీ వెనుకనున్న పరిగెను ఏరుకొనకూడదు; అవి పరదేశులకును తండ్రిలేని వారికిని విధవరాండ్రకును ఉండవలెను.

24:19-21 ఈ వ్యవసాయక నియమాలు పేదలకు మరియు దిక్కులేని వారికి ఆహారము పెట్టడానికి ఉద్దేశింపబడ్డాయి (లేవీ. 19:9-10, 23:22; రూతు 2 చూడుము). ఇది "పరిగెను విడిచిపెట్టుట" అని పిలుస్తారు.

ద్వితీయోపదేశకాండములో అనాధులకు ఆహారాన్ని అనుగ్రహించుటకు సంబంధించి అనేక ఆజ్ఞలు ఉన్నాయి:

1. మూడేసి సంవత్సరములకు ఒకసారి పేదలకు ఇచ్చే దశమభాగం, 14:28-29; 26:12-15
2. గుడారపు వారపు/పండుగల విందుల ఉత్సవాలలో పెట్టే ఆహారం, 16:9-17
3. సంవత్సరపు పంటల కోతలలో విడిచిపెట్టే పరిగెలు, 24:19-21

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 24:21-22

²¹నీ ద్రాక్షపండ్లను కోసి కొనునప్పుడు నీ వెనుకనున్న పరిగెను ఏరుకొనకూడదు; అది పరదేశులకును తండ్రిలేనివారి కిని విధవరాండ్రకును ఉండవలెను. ²²నీవు ఐగుప్తు దేశమందు దాసుడవై యుంటి వని జ్ఞాపకముచేసికొనుము. అందుచేత ఈ కార్యము చేయవలెనని నీకాజ్ఞాపించుచున్నాను.

24:22 ఇశ్రాయేలీయులు సేవకులు మరియు పరదేశీయుల మీద కనికరము చూపాలి ఎందుకంటే పూర్వము ఐగుప్టులో వీరు కూడా ఈ పరిస్థితిని అనుభవించారు. దేవుడు వారి పట్ల కనికరము కలిగి ఉన్నాడు కాబట్టి వారు కూడా ఇతరుల పట్ల కనికరము చూపాలి!

ద్వితీయోపదేశకాండములో అనేక పర్యాయాలు ఇశ్రాయేలీయుల బానిసత్వ కాలాన్ని గుర్తుచేసికోమని చెప్పడానికి కారణం ప్రస్తుత ప్రవర్తనను సరిచేసికొనుటకు ఉపయోగింపబడింది:

1. సమాజంలోని అందరూ సబ్బాతును ఆచరించాలి, 5:12-15
2. ఏడవ సంవత్సరం ఇశ్రాయేలు బానిసను విడిచిపెట్టాలి, 15:12-18
3. సమాజంలోని అందరూ వారపు పండుగలలో పాల్గొనాలి, 16:9-17
4. పరదేశి లేక తండ్రిలేనివారికి న్యాయాన్ని వక్రీకరించకూడదు, లేక విధవరాండ్ర వస్త్రాన్ని కుదువకు తీసికోనకోడదు, 24:17-18
5. పొలము గట్లలో పంటను కోసుకోకూడదు మరియు రెండవ కోత కోయకూడదు, 24:19-22
6. ఇతర పదములు ఉపయోగించి, ఇదే ఉద్ఘాటనతో, విధేయత, 6:10-15, 8:2,18

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. ఎలా ద్వితీయోపదేశకాండము 24:16 పరిత్యాగము మరియు పునర్వివాహాలకు సంబంధించి ఉన్నది?
2. ఎలా ఇది పరిత్యాగము మీద యేసు మాటలకు సంబంధించి ఉన్నది?
3. ఈ అధ్యాయంలోని మనుష్యైకవాద అంశాలను పట్టిక చేయండి.
4. ఎందుకు 16వ. వచనం ఎక్కువ ప్రాధాన్యత కలిగి ఉంది? దీనిని ద్వితీయోపదేశకాండము 5:9 వచనానికి అన్వయించండి?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 25

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
సంకీర్ణ ఆజ్ఞలు (24:5-25:4)	మానుష్యైకవాదం మరియు మతపరమైన అంశాలతో వ్యవహరించే ఆజ్ఞలు (23:15-25:19)	వివిధములైన ఆజ్ఞలు (24:5-25:4)	వ్యక్తులకు కాపుడల (24:5-25:4)
24:19-25:3			
	25:1-3	25:1-3	25:1-3
25:4	25:4	25:4	25:4
జీవించియున్న సహోదరుని వివాహ ధర్మము		మరణించిన ఒక సహోదరునికి విధి	లేవీయ ధర్మశాస్త్రము
25:5-10	25:5-10	25:5-10	25:5-10
సంకీర్ణమైన ఆజ్ఞలు		ఇతర ఆజ్ఞలు	కలహాలలో నమ్మత
25:11-12	25:11-12	25:11-12	25:11-12
			అనుబంధాలు
25:13-16	25:13-16	25:13-16	25:13-16
అమాలేకీయులను నాశనం చేయుట		అమాలేకీయులను చంపివేయుటకు ఆదేశము	
25:17-19	25:17-19	25:17-19	25:17-19

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్

3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,

4. మొదలుగున్నవి.

సందర్భానుచిత అంశ్యస్థి

A. మోషే ధర్మశాస్త్రము అన్వయింపబడిన ఇతర ప్రాంతాలు

1. శిక్షాస్మృతి
2. పౌరనీతి
3. కుటుంబ నీతి
4. ఆచారిక స్మృతి
5. దాత్యత్వ నీతి

B. ధర్మశాస్త్రము యొక్క భాషీయము మరియు దానిని ఈ కాలానికి ఎలా అన్వయించుకోవాలి అనే దాని మీద మంచి తర్కణ కొరకు చూడుము:

1. Klein, Blomberg మరియు Hubbard చే వ్రాయబడిన *Introduction to Biblical Interpretation* (ఇంట్రోడక్షన్ టు బిబ్లికల్ ఇంటర్ప్రెటేషన్), 278-283 పేజీలు
2. Fee and Stuart చే వ్రాయబడిన *How To Read the Bible for All Its Worth* (హూ టు రీడ్ ది బైబిల్ ఫర్ ఆల్ ఇట్స్ వోర్థ్), 163-180 పేజీలు
3. Richard E. Everbeck చే వ్రాయబడిన *Cracking Old Testament Code*, 6వ. అధ్యాయం, "Law" , 113-138 పేజీలు

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 25:1-3

¹మనుష్యులకు వివాదము కలిగి న్యాయసభకు వచ్చు నప్పుడు న్యాయాధిపతులు విమర్శించి నీతిమంతుని నీతి మంతుడనియు దోషిని దోషినియు తీర్పు తీర్చవలెను. ²ఆ దోషి శిక్షకు పాత్రుడుగా కనబడినయెడల న్యాయాధిపతి వాని పండుకొనబెట్టి వాని నేరముకొలది దెబ్బలు లెక్కపెట్టి తనయెదుట వాని కొట్టెంపవలెను. ³నలువది దెబ్బలు కొట్టెంపవచ్చును అంతకు మించకూడదు. వీటి కంటే విస్తారమైన దెబ్బలు కొట్టెంచినయెడల నీ సహోద రుడు నీ దృష్టికి నీచుడుగా కనబడునేమో.

25:1 "వివాదము కలిగి" ఇది నిబంధన సహోదరుల మధ్య ఉన్న ఒక చట్టపరమైన వివాదాన్ని సూచిస్తున్నది (BDB 936, చూ. 17:8-13; 19:17; 21:5). చట్టపరమైన కేసులు వ్యక్తిగత పగను ఆపడానికి ఉద్దేశింపబడ్డాయి.

▣ "నీతిమంతుడను నీతిమంతుడనియు" న్యాయస్థానము న్యాయముగాను నిర్ణయించుకొను నిర్ణయిస్తుంది (చూ. 1:16-17). క్రియాపదం (BDB 842, KB 1003, *Hiphil* సంపూర్ణము) మరియు విశేషణము (BDB 843) ఒకూ మూలపదం నుండి వచ్చాయి. 1:16 లోని ప్రత్యేక అంశము: నీతి చూడుము.

□ “దోషిని దోషియనియు” మునపటి జంటపదమువలె ఇది క్రియాపదం (BDB 957, KB 1294, *Hiphil* సంపూర్ణము) మరియు విశేషణము (BDB 957) ఒకే మూలపదం నుండి వచ్చాయి.

25:2 “న్యాయాధిపతి” ఇది (1) గమనిస్తున్న లేవీయుడు గాని లేక (2) కొట్టుతున్న లేవీయుడుగాని కావచ్చు. ఆ తరువాత కొట్టడానికి యూదాతత్వములో ముగ్గురు సాక్షులు అవసరమైయారు. కొట్టేవాడు, లెక్కబెట్టేవాడు, అవసరమైన లేఖనాలను చదివేవాడు.

□ “తన యెదుట” దీని అసలు అర్థం, “తన ముఖము యెదుటనే” అంటే ఈ శిక్షను న్యాయాధిపతి దగ్గర ఉండి జరిపించాలి. ఈ వచనాన్ని ఆ తరువాత యూదాతత్వము ఈ పదాన్ని శిక్షింపబడుతున్న వాని అవస్థకు సూచిస్తూ, “చాతి మీద ఒకవంతు దెబ్బలు, వెనుక వైపు మూడు వంతుల దెబ్బలు” అన్నట్లుగా విశ్లేషించారు.

□ “వాని నేరముకొలది దెబ్బలు లెక్కపెట్టే” నేరానికి సరిపోయినంత శిక్ష ఉండాలి. దెబ్బల సంఖ్యలలో తేడా ఉంది (చూ. నెహె. 13:25).

25:3 “నలుబది దెబ్బలు” ఇదే అత్యధిక దెబ్బల సంఖ్య, కర్రతోగాని (చూ. నిర్గ. 21:20; మధ్య అషూరియా ధర్మశాస్త్రాలు, A18) లేక చర్మముతో చేసిన కొరడాతో గాని కొట్టవచ్చును. క్రొ.ని. కాలంలో ముప్పైతోమ్మిది అత్యధిక దెబ్బలు (చూ. Mishnah Makkoth, III, 13-14; 2 కొరింథీ. 11:24).

□ “దెబ్బలు” ఈ పదానికి అర్థం (BDB 912 I) కొరడాదెబ్బలు. దీనికి విస్తృత శబ్దార్థాలు ఉండి, ఇది (1) ఒక గాయము (చూ. యెషయా 1:6) లేక (2) ఒక వ్యాధి (చూ. 28:61) ని సూచిస్తున్నది.

□ “నీ సహోదరుడు నీ దృష్టికి నీచుడుగా కనబడునేమో” చివరికి శిక్షలో సయితము పరోపకారశీలత ప్రభావితమవుతున్నది. పునఃస్థాపకము మరియు స్వభావము యొక్క మార్పు దీని నిరంతర గురి.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 25:4
⁴నూర్చెడియెద్దు మూతికి చిక్కము వేయకూడదు.

25:4 “నూర్చెడియెద్దు మూతికి చిక్కము వేయకూడదు” ఇది జంతువల పట్ల భూతదయను చూపుతున్నది (చూ. 22:6-7; సామె. 12:10). ఇది క్రొ. ని. లో పౌలు చేత క్రైస్తవుల నాయకులకు వేతనములిచ్చి ప్రోత్సహించుటకు ఉపయోగించాడు (చూ. 1 కొరింథీ. 9:9; 1 తిమోతి 5:18). పౌలు (1) లూకా 10:7 లోని యేసు మాటలకు (చూ. 1 తిమోతి 5:18) మరియు (2) “తక్కువనుండి ఎక్కువకు” అని పిలువబడే రబ్బీపరమైన విశ్లేషణ మరియు అన్వయ పద్ధతలను ఉపయోగించాడు. ఎద్దు విషయంలోనే ఇది నిజమైతే, మరి మానవ పనివారి విషయంలో మరింత నిజమై ఉంది. Elliott E. Johnson చే వ్రాయబడిన *Expository Hermeneutics* (ఎక్స్పోజిటోరీ హెర్మెంటిక్స్) 235-236 పేజీలు చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 25:5-10
⁵సహోదరులు కూడి నివసించుచుండగా వారిలో ఒకడు సంతానములేక చనిపోయినయెడల చనిపోయిన వాని భార్య అన్యని పెండ్లిచేసికొనకూడదు; ఆమె పెని మిటి సహోదరుడు ఆమెయొద్దకు పోయి ఆమెను పెండ్లి చేసికొని తన సహోదరునికి మారుగా ఆమె యెడల భర్త ధర్మము జరపవలెను. ⁶చనిపోయిన సహోదరుని పేరు ఇశ్రాయేలీయులలోనుండి తుడిచి వేయబడకుండునట్లు ఆమె కను జ్యేష్ఠకుమారుడు చనిపోయిన సహోదరునికి వారసుడుగా ఉండవలెను. ⁷అతడు తన సహోదరుని భార్యను పరిగ్రహింప నొల్లనియెడల వాని సహోదరుని భార్య పట్టణపు గవనినికి, అనగా పెద్దల యొద్దకు పోయినా పెనిమిటి సహోదరుడు ఇశ్రాయేలీయులలో తన సహోదరునికి పేరు

స్థాపించనని చెప్పి దేవధర్మము చేయ నొల్లడని తెలుపుకొనవలెను. ⁸అప్పుడు అతని యూరి పెద్దలు అతని పిలిపించి అతనితో మాటలాడిన తరువాత అతడు నిలువబడి ఆమెను పరిగ్రహించుటకు నా కిష్టము లేదనిన యెడల అతని సహోదరుని భార్య ⁹ఆ పెద్దలు చూచుచుండగా, అతని దాపున పోయి అతని కాలినుండి చెప్పు ఊడదీసి అతని ముఖము నెదుట ఉమ్మివేసితన సహోదరుని యిల్లు నిలుపని మనుష్యునికి ఈలాగు చేయ బడునని చెప్పవలెను. ¹⁰అప్పుడు ఇశ్రాయేలీయులలో చెప్పు ఊడదీయబడిన వాని యిల్లని వానికి పేరు పెట్టబడును.

25:5 "సహోదరులు కూడి నివసించుచుండగా" ఇది "లేవీయుల వివాహము" యొక్క తర్కణమునకు ప్రారంభము (చూ. ఆదికాండము 38). "లేవీయ" అనే పదం లాటిన్ పదమైన బావమరిది నుండి వచ్చింది. ఈ శాసనము యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యము స్వాస్థ్యాన్ని బయటికి పోకుండా కుటుంబంలోపలే ఉంచుకోవడమే. కుటుంబంలో విధవరాలును వివాహమాడుటకు మరెవ్వరు లేకపోతే, సహోదరుడు ముందుకు వచ్చి ఆయన కొరకు సంతానాన్ని కలిగించాలి (చూ. మత్తయి 22:24; మార్కు 12:19; లూకా 20:28).

గమనించండి, వాక్యభాగాలు ప్రత్యేకించి సహోదరులిద్దరూ "కలిసి ఒక్కటి" గా జీవించాలి అని ఉంది. యెహోవా యెహోషువా ద్వారా ఇచ్చిన పితరుల స్వాస్థ్యాన్ని కాపాడుకోవడమే ఈ శాసనం యొక్క ఉద్దేశ్యం.

ద్వితీయోపదేశకాండము గ్రామాలు మరియు పట్టణాల యొక్క నిర్మాణాలను ముందుగానే చూసింది. దీని ఆజ్ఞలు ఈ గ్రామ వ్యవసాయ సామాజ వ్యవస్థలను ఉంచింది.

25:6 "జ్యేష్ఠకుమారుడు" జ్యేష్ఠకుమారుడు తన సహోదరుని ఆస్తిని స్వాధీనపరచుకొంటాడు (చూ. సంఖ్యా. 27:6-11).

25:7 "పరిగ్రహించ నొల్లనియెడల" ఎందుకో కారణము చెప్పబడలేదు, కాని బహుశా జీవించియున్న సహోదరుని దురాశ కావచ్చు లేక మరణించిన సహోదరుని మీద ఉన్న ఆసూయ కావచ్చు. ఇష్టపడని సహోదరుని యొక్క పర్యవసానాలు స్పష్టంగా ప్రదర్శించబడ్డాయి.

□ "గవిని" ఇది స్థానిక న్యాయస్థాన పెద్దలు ఉండే స్థలము (ఉదా. 16:18-20; 19:12; 21:1-9,19; 22:15).

25:9-10 "అతని కాలినుండి చెప్పు ఊడదీసి" ఈ సందర్భంలో ఇది ఒక అవమానపరచే క్రియ (చూ. యెషయా 20:2). NET Bible, పే. 381, SN #16 కాలినుండి చెప్పు ఊడదీయడమంటే ఇది జీవించి యున్న సహోదరుడు వాని సహోదరుని స్వాస్థ్యము యొక్క చట్టపరమైన హక్కులన్నిటిని వదులుకోవడానికి చిహ్నంగా ఉంది. కీర్త. 60:8 మరియు 108:9 లలోని ఏదోము మీదికి నా చెప్పు విసరివేయుట సాదృశ్యంగా ఆయన యజమాన్యతను తెలుపుతున్నది. ఇది బహుశా రూతు 4 ను వివరిస్తున్నది. Nusi ఫలకలలో కూడా వ్రాయబడి ఉన్న చెప్పును తీయడం ఒక న్యాయపరమైన గుర్తుకు సూచనగా ఉంది.

29:9 "అతని ముఖము నెదుట ఉమ్మివేసి" ఇది అవమానపరచేందుకు చేసే ఒక సాదృశ్యకరమైన క్రియ (చూ. సంఖ్యా. 12:14). ఇది ఆచారపరంగా ఒకనిని మలినము చేస్తుంది (చూ. లేవీ. 15:8).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 25:11-12

¹¹మనుష్యులు ఒకనితో నొకడు పోట్లాడుచుండగా వారిలో ఒకని భార్య వాని కొట్టుచున్న వాని చేతిలోనుండి తన పనిమిటిని విడిపించుటకు వచ్చి చెయ్యి చాచి వానిమానము పట్టుకొనిన యెడల ఆమె చేతిని ఛేదించవలెను. ¹²నీ కన్ను కటాక్షింపకూడదు.

25:11 "వాని మానము" మరొకసారి, ఇది ప్రాచీన ఇశ్రాయేలీయులలోని స్వాస్థ్యపు హక్కుల యొక్క ప్రాధాన్యతను తెలుపుతున్నది!

25:12 “అమె చేతిని ఛేదించవలెను” కేవలం ఇది ఒక్కటే మోషే ధర్మశాస్త్రములో చెప్పబడిన అంగఛేదము. ఈ సందర్భానికి “కంటికి కన్ను” (Lex talionis) అనే తీర్పు సాధ్యం కాదు. ఆ తరువాత కాలంలో యూదాతత్వము దీనిని “దాని కొరకు ఉత్తరవాదము ఇవ్వము” అని విశ్లేషించారు, దీనినే అనేక మోషేకు సంబంధించిన పాఠ్యభాగాలను అన్వయించారు.

▣ “నీ కన్ను కటాక్షింపకూడదు” ఈ వచనం అనేక వాక్యభాగాలలో పలుమార్లు చెప్పబడింది (చూ. 7:16; 13:8; 19:13,21; 25:12; మరియు 7:2 లో ఇలాంటి వచనమే). మానవాళి యొక్క ఉద్వేగాలు కాదు, దేవుని ఆజ్ఞను పాటించాలి.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 25:13-16

¹³హచ్చుతగ్గులుగల వేరువేరు తూనికె రాళ్లు నీ సంచిలో నుంచుకొనకూడదు. ¹⁴హచ్చుతగ్గులుగల వేరు వేరు తూములు నీ యింట ఉంచుకొనకూడదు. ¹⁵నీ దేవు డైన యెహోవా నీకిచ్చుచున్న దేశములో నీవు దీర్ఘా యుష్మంతుడవగునట్లు తక్కువవికాని న్యాయమైన తూనికె రాళ్లు నీవు ఉంచుకొనవలెను. తక్కువవికాని న్యాయమైన తూము నీకు ఉండవలెను. ¹⁶అలాగు చేయని ప్రతివాడును, అనగా అన్యాయముచేయు ప్రతివాడును నీ దేవుడైన యెహోవాకు హేయము.

25:13 “వేరువేరు తూనికె రాళ్లు” అసలు అర్థం “ఒక రాయి మరియు ఒక రాయి,” కొనడానికి ఒక రాయి, అమ్మడానికి మరొక రాయి (చూ. క్రీ. 11:1; 16:11). నిబంధన సహోదరులలో యధార్థత మరియు నిజాయితీ కీలకమై ఉన్నది.

ప్రత్యేక అంశము: పురాతన తూర్పు ప్రాంత బరువులు మరియు తూనికలు (కొలతశాస్త్రము) (SPECIAL TOPIC: Ancient Near East Weights and Volumes)

ప్రత్యేక అంశము: పురాతన తూర్పు ప్రాంత బరువులు మరియు తూనికలు (కొలతశాస్త్రము)

పురాతన వ్యవసాయ ఆర్థికరంగములో ఉపయోగించిన బరువులు, తూనికలు వాణిజ్యములో కీలకముగా ఉండేవి. ఒకరితో మరొకరు వ్యవహరించేటప్పుడు అతి జాగ్రత్తగా ఉండాలని యూదులను బైబిలు విజ్ఞప్తిచేసింది (చూ. లేవీ. 19:35-36; ద్వీ. 25:13-16; సామె. 11:1; 16:11; 20:10). నిజమైన సమస్య కేవలము నిజాయితీ మాత్రమే కాదు, పాలస్తీనాలో ఉపయోగించిన అప్రమాణిక విధానాలు, పద్ధతులు. అక్కడ రెండు రకాల బరువులు ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది; ప్రత్తి మొత్తానికి ఒకటి “తేలిక”, మరొకటి “బరువు” (The Interpreter’s Dictionary of the Bible [ది ఇంటర్ప్రైటర్స్ డిక్షనరీ ఆఫ్ ది బైబిల్], వా. 4, పే. 831). అలాగే ఐగుప్తు యొక్క దశాంశపద్ధతి (10 ఆధారిత) మెసోపొటేమియా యొక్క షాష్టికపద్ధతి (6 ఆధారిత)తో కలిసి ఉండినది.

ఉపయోగింపబడిన చాలా “పరిమాణాలు” మరియు “మొత్తాలు” మానవ శారీరక అవయవాలు, జాంతువులు మోసే బరువులు, వ్యవసాయ మనిముట్లను ఆధారచేసికొని ఉండేవి, ఇవేవీ సరైన ప్రమాణికాలు కావు. కాబట్టి పట్టికలు కేవలము అంచనాలు మరియు ప్రయోగికము. బరువులను మరియు తూనికలను ఒక హేతుబద్ధక పట్టికలో తెలియజేయడము సుళువు.

I. మామూలుగా ఘనఫలము ఉపయోగించేవారు

A. ఘన తూనికలు

1. హోమర్, Homer (BDB 330, బహుశా ఒక “గాడిద బరువు”, BDB 331), ఉ.దా. లేవీ. 27:16; హోషియా 3:2
2. లెతెక్ Letekh (లేక లెతెక్ letech, BDB 547, బహుశా ఇది హోషియా 3:2లో నీలినీడగా కనిపిస్తుంది)
3. ఎఫా Ephah (BDB 35), ఉ.దా. నిర్గ. 16:36; లేవీ. 19:36; యెహెజ్కేలు 45:10-11,13,24
4. సె'యె Se'ah (BDB 684), ఉ.దా. ఆ.కా. 18:6; 1 సమూ. 25:18; 1 రాజులు 18:32; 2 రాజులు 7:1,16,18

5. ఒయర్ Omer (BDB 771 II, బహుశా “ఒక పన [వదిలిపెట్టిన ఒక పంట వరుస]కావచ్చు, BDB 771 I), ఉ.దా. నిర్గ. 16:16,22,36; లేవీ. 23:10-15
6. ఇస్సారన్ Issaron (BDB 798, “ఎఫా ephah లో ఒక పదవభాగము”), ఉ.దా. నిర్గ. 29:40; లేవీ. 14:21; సంఖ్యా. 15:4; 28:5,13
7. క్వావ్ Qav (లేక కాబ్ Kab, BDB 866), చూ. 2 రాజులు 6:25

B. ద్రవ తూనికలు

1. కోర్ Kor (BDB 499), ఉదా., యెహెజ్కేలు 45:14 (ఇది శుష్క తూనికగా కూడా చెప్పవచ్చు, చూ. 2 దిన. 2:10; 27:5)
2. బాత్ Bath (BDB 144 II), ఉదా., 1 రాజులు 7:26,38; 2 దిన. 2:10; 4:5; యెషయా 5:10; యెహెజ్కేలు 45:10-11,14
3. హిన్ Hin (BDB 228), ఉదా., నిర్గ. 29:40; లేవీ. 19:36; యెహెజ్కేలు 45:24
4. లాగ్ Log (BDB 528), ఉదా., లేవీ. 14:10,12,15,21,24

C. పట్టిక (రోలండ్ డివాక్స్ Roland deVau, *Ancient Israel* (ఎన్సియంట్ ఇశ్రాయేల్), వా. 1, పే. 201 మరియు

Encyclopedia Judaica [ఎన్సైక్లోపీడియా జెడైకా], వా. 16, 379 పే. నుండి తీసికొనబడింది)

హోమర్ (ఘనము) = కోర్ (ద్రవము లేక ఘనము)	1					
ఎఫా (ఘనము) = బాత్ (ద్రవము)	10	1				
సె'యె (ఘనము)	30	3	1			
హిన్ (ద్రవము)	60	6	2	1		
ఒమెర్/ఇస్సార్ (ఘనము)	100	10	-	-	1	
క్వావ్/కాబ్ (ఘనము)	180	18	6	3	-	1
లాగ్ (ద్రవము)	720	72	24	12	-	4 1

II. మామూలాగా బరువు పద్ధతులు ఉపయోగపడేవి

A. సహజముగా ఎక్కువగా ఉపయోగించబడినవి మూడు, తలాంతు, పెకెలు, గెరా

1. పా.ని.లో ఉన్న పెద్ద బరువు తలాంతు, నిర్గమకాండము 38:25-26 ప్రకారము ఒక తలాంతు 3,000 పెకెళ్ళకు సమానము (అది., “గుండ్రని బరువు,” BDB 503)
2. పెకెలు అనే పదము (BDB 1053, “బరువు”) మామూలుగా ఉహాజనితము, పాఠ్యములో చెప్పబడలేదు. పా.ని. లో ప్రస్తావించబడిన అనేక పెకెలు విలువలు కలవు.
 - a. “వాణిజ్య ప్రమాణము” (NASB లో ఆ.కా. 23:16)
 - b. “గర్భగుడి యొక్క పెకెలు” (NASB లో నిర్గ. 30:13)
 - c. “రాజుల బరువు ద్వారా” (NASB 2 సమూ. 14:26), ఇంకా ఎలిఫ్టైన్ పపరీలో “రాచరిక బరువు” అని కూడా పిలువబడింది.
3. గెరా (BDB 176 II) 20 కలిసి ఒక పెకెల్ గా విలువ కట్టబడింది (చూ. నిర్గ. 30:13; లేవీ. 27:25; సంఖ్యా 3:47; 18:16; యెహెజ్కేలు 45:12). ఈ నిష్పత్తులు మెసోపొటేమియా మరియు ఐగుప్తుకు తేడాలుగా ఉన్నాయి. ఇశ్రాయేలీయులు ఎక్కువగా కనాను (యుగారిట్) విలువలను అనుసరించింది.

4. మినా (BDB 584) 50 లేక 60 పెకెళ్ళగా విలువకట్టబడింది. ఈ పదము ఎక్కువగా ఆ తరువాత పా.ని. పుస్తకాలలో ఉపయోగించబడింది (అది., యెహెజ్కేలు 45:12; ఎజ్రా 2:69; నెహెమ్యా 7:70-71). యెహెజ్కేలు 60 కి 1 నిష్పత్తి వాడగా, కనాను 50కి 1 నిష్పత్తి ఉపయోగించాడు.
5. బెకా (BDB 132, “పెకెలులో అర్థము”, చూ. ఆ.కా. 24:22) పా.ని.లో ఒక్కసారి మాత్రమే వాడబడింది (చూ. ఆ.కా. 24:22; నిర్గ. 38:26) మరియు పెకెలులో ఒకటన్నరగా విలువకట్టబడింది. దీని పేరుకు “విభజించు” అనే అర్థము ఉన్నది.

B. చార్టు

1. పెంటాటెన్ ఆధారముగా

తలాంతు	1				
మినా	60	1			
షకెల్	3,000	50	1		
బెకా	6,000	100	2	1	
గెరా	60,000	1,000	20	10	1

2. యెహెజ్కేలు ఆధారితముగా

తలాంతు	1				
మినా	60	1			
పెకెలు	3,600	60	1		
బెకా	7,200	120	2	1	
గెరా	72,000	1200	20	10	1

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://www.biblelessonsinternational.com)

25:15 “దేశములో నీవు దీర్ఘా యుష్మంతుడవగునట్లు” ఇది ఒక సామాజిక దీర్ఘాయుషువు యొక్క వాగ్దానం (చూ. 4:40; 5:16,33; 6:2; 11:9; 22:7; 25:15; 30:18; 32:47).

25:16 “అన్యాయముచేయు ప్రతివాడును నీ దేవుడైన యెహోవాకు హేయుడు” దీవెనలు లేక శాపాలు నిబంధన విధేయతకు సంబంధించినవి (చూ. 27-29 అధ్యాయాలు).

▣ “హేయము” 14:3 లోని ప్రత్యేకఅంశాన్ని చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 25:17-19

¹⁷మీరు ఐగుప్తులోనుండి వచ్చుచుండగా మార్గమున అమాలేకీయులు నీకు చేసినదానిని జ్ఞాపకము చేసికొనుము. అతడు దేవునికి భయపడక మార్గమున నీ కెదురుగా వచ్చి ¹⁸నీవు ప్రయాసపడి అలసియున్నప్పుడు నీ వారిలో నీ వెనుక నున్న బలహీనులనందరిని హతముచేసెను. ¹⁹కాబట్టి నీవు స్వాధీనపరచుకొనునట్లు నీ దేవుడైన యెహోవా స్వాస్థ్య ముగా నీకిచ్చుచున్న దేశములో చుట్టుపట్లనున్న నీ సమస్త శత్రువులను లేకుండచేసి, నీ దేవుడైన యెహోవా నీకు విశ్రాంతి దయచేసిన తరువాత ఆకాశము క్రింద నుండి అమాలేకీయుల పేరు తుడిచివేయవలెను. ఇది మరచిపోవద్దు.

25:17-19 ఇశ్రాయేలీయులు “యుద్ధము యెహోవాదే” ను ఎలా చేయాలో తెలిపే వాక్యభాగాలు ద్వితీయోపదేశకాండము అనేకము ఉన్నాయి (చూ. 7:1-26; 20:1-10; 21:10-14; 25:17-19). పరిశుద్ధ యుద్ధము యెహోవా యుద్ధము. దీనికి ప్రత్యేక నియమాలు, పద్ధతులు ఉంటాయి!

25:17 “అమాలేకీయులు” ఈ గుంపు బహుశా ఏశావు సంతానం కావచ్చు (చూ. ఆది. 36:15-16), వీరు వారి గుఱ్ఱపుస్వారి మెళుకువలను బట్టి ఇశ్రాయేలీయులకు చెడుకు చిహ్నంగా మారారు (చూ. 18వ. వ., 18-19; 17:8-16). వారు మృతసముద్రానికి దక్షణాన నివసించే దేశదిమ్మరుల సమూహము. సౌలు మరియు దావీదు ఇద్దరూ వీరితో యుద్ధము చేశారు (చూ. 1 సమూ. 15:2; 27:8).

25:18 “నీ వెనుకనున్న” ఈ పదానికి (BDB 275) అర్థం “తోక”. ఇది ఒక క్రియా (BDB 275, KB 274, *Piel* అసంపూర్ణము) ఉపయోగించినప్పుడు దీని అర్థము వీరిపై దండెత్తడం కావచ్చు (1) వెనుకనున్న లేక (2) వెనుకనున్న కాపలావారు. ఇది ఇక్కడ మరియు యెహో. 10:19 లలో మాత్రమే కనబడుతున్నది.

25:19 “పేరు తుడిచివేయవలెను” 5-10 వచనాలలో సంతానము లేని సహోదరుని పోగొట్టుకోవడాన్ని గురించి తర్కంపబడింది. ఇక్కడ వంశాన్ని పోగొట్టుకోవడం ఆదేశింపబడింది! వారికి దేవుని యెడల భయములేదు (18వ.వ); వారు ఇశ్రాయేలీయులలోని బలహీనలపై దాడి చేశారు; వారు దావవలెను (చూ. నిర్గ. 17:14; 1 సమూ. 15:2-4; 30:16-20; 1 దిన. 4:43)!

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. మత సిద్ధాంతానికి 1వ. వచనం ఎందుకు చాలా ప్రాముఖ్యమైనది?
2. లేవీయ వివాహము యొక్క ఉద్దేశ్యము ఏమిటి?
3. 11-12 వచనాలు పెంటాటచ్ లో ఎందుకు జతచేయబడ్డాయి?
4. అమాలేకీయులు ఎవరు, వారు ఎందుకు శపింపబడ్డారు?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 26

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
ప్రథమఫలములు మరియు దశమబాగాలను అర్పించుట 26:1-11	ప్రార్థనప్రకరణములు మరియు ఉద్బోధకాల ముగింపు 26:1-11	కోతకాలపు అర్పణలు 26:1-3 26:4-10a 26:10b-11	ప్రథమఫలాలు 26:1-3 26:4-10a 26:10b-11 మూడవ సంవత్సరపు దశమభాగం
26:12-15	26:12-15	26:12-15	26:12-15
దేవుని ప్రత్యేక జనాంగము 26:16-19	26:16-19	యెహోవా స్వజనులు 26:16-19	రెండవ ప్రసంగం యొక్క ముగింపు (26:16-28:68) 26:16 26:17-19

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 26:1-11

¹నీ దేవుడైన యెహోవా నీకు స్వాస్థ్యముగా ఇచ్చుచున్న దేశమునకు నీవు వచ్చి దాని స్వాధీనపరచుకొని దానిలో నివసించుచున్నప్పుడు ²నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చుచున్న నీ భూమిలోనుండి నీవు కూర్చుకొను భూఫలములన్నిటిలోను ప్రథమ ఫలములను తీసికొని గంపలో ఉంచి, నీ దేవుడైన యెహోవా తన నామమునకు మందిరమును ఏర్పరచుకొను స్థలమునకు వెళ్లి ³ఆ దినములలోనుండు యాజకునియొద్దకు పోయి యెహోవా మన పితరుల కిచ్చెదనని ప్రమాణము చేసిన దేశమునకు నేను వచ్చి యున్న సంగతి నేడు నీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని ఒప్పుకొనుచున్నానని అతనితో చెప్పవలెను. ⁴యాజకుడు ఆ గంపను నీ చేతిలోనుండి తీసికొని నీ దేవుడైన యెహోవా బలిపీఠమునెదుట ఉంచగా ⁵నీవు నా తండ్రి సొంతచున్న అరామీదేశస్థుడు; అతడు ఐగుప్తు నకు వెళ్లెను. కొద్దిమందితో అక్కడికి పోయి పరవాసియై, గొప్పదియు బలమైనదియు విస్తారమైనదియునగు జనమాయెను. ⁶ఐగుప్తీయులు మనలను హింసపెట్టి మనలను బాధపరచి మనమీద కఠిన దాస్యము మోపగా ⁷మనము మన పితరుల దేవుడైన యెహోవాకు మొట్టపెట్టి నప్పుడు యెహోవా మన మొట్టను విని మన బాధను ప్రయాసమును మనకు కలిగిన హింసను చూచెను. ⁸అప్పుడు యెహోవా బాహుబలమువలనను చాపిన చేతి వలనను మహా భయమువలనను సూచక క్రియలవలనను మహాత్కార్యములవలనను ఐగుప్తులోనుండి మనలను రప్పించి ⁹యా స్థలమునకు మనలను చేర్చి, పాలు తేనెలు ప్రవహించు దేశమైయున్న యీ దేశమును మనకిచ్చెను. ¹⁰కాబట్టి యెహోవా, నీవే నాకిచ్చిన భూమియొక్క ప్రథమ ఫలములను నేను తెచ్చియున్నానని నీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని చెప్పి ¹¹నీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని దానిపెట్టి, నీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని నమస్కారముచేసి, నీకును నీ యింటివారికిని నీ దేవుడైన యెహోవా దయచేసిన మేలంతటి విషయము నీవును లేవీయులును నీ దేశములో ఉన్న పరదేశులును సంతోషింప వలెను.

26:1 “దానిలో నివసించుచున్నప్పుడు” మోషే ఈ మాటలను చెప్పేటప్పటికీ ఇశ్రాయేలీయులు యోర్దాను తూర్వప్రాంతంలో మోయాబు మైదానాలలో ఉండి ఉన్నారనే వాస్తవాన్ని ఇది తెలుపుతున్నది.

□ “నీ దేవుడైన యెహోవా” 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

□ “నీకు స్వాస్థ్యముగా ఇచ్చుచున్న” ఇది ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క ఏర్పాటుకు ఒక జాతీయపదమై ఉంది (చూ. 6:4,8; 15:17; 23:30; 32:13; ద్వితీ. 1:6-8; 4:38,40; 5:31; 7:13; 8:1-10; 9:4-6; 11:8-12,17; 26:1,9; 32:49,52; 34:4). దేశము (భూమి అంతా) యెహోవాదే (చూ. నిర్గ. 19:5; లేవీ. 25:23). ఒకవేళ ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవా నిబంధనకు లోబడనొల్లని యెడల ఆయన వారిని వెళ్ళగొట్టును (చూ. లేవీ. 26:14-33; ద్వితీ. 4:25-28; యెహో. 23:14-16), అయితే యెహోవాకు వారి యెడల కనికరం ఉంటుంది (చూ. ద్వితీ. 4:29-31; 30:1-3,10).

26:2 “భూఫలములన్నిటిలోను ప్రథమ ఫలములను తీసికొని” ప్రథమ ఫలాలతో సరిగ్గా ఎంత తీసికోవాలో చెప్పబడలేదు (కాని ఇది ఒక బుట్టెడు నిండా ఉండచ్చు, చూ. 3,4 వచనాలు). ఇది చూడడానికి మోయాబు మైదానములో ఒకసారి వృత్తాంతముగా ఉంది కాని ఇది ఆ తరువాతి ప్రతిసారి కోతకాల ఆచారాలను ప్రతిబింబిస్తున్నది (చూ. నిర్గ. 22:29; 23:16,19). ఈ ఆచారము పంట మొత్తానికి దేవుడే యజమాని అని చెప్పడానికి ఒక సాదృశ్యపరమైన విధానంగా ఉంది. ఇదే యాజమాన్య సంకేతము (1) మొదటి సంతానం; (2) దశమభాగం; (3) సబ్బాతు; (4) సబ్బాతు సంవత్సరం; (5) ఉత్సవసంవత్సరాలకు కూడా సాదృశ్యమై ఉంది.

□ “నీ దేవుడైన యెహోవా తన నామమునకు మందిరమును ఏర్పరచుకొను స్థలము” ఇది దేవుడు ఏర్పరచుకొనిని ప్రధాన మందిరపు ప్రదేశాన్ని సూచిస్తున్నది, ఇదే ప్రత్యేకించి ద్వితీయోపదేశకాండము యొక్క ఉద్ఘాటనగా ఉంది (చూ. 12:5,11,14,18,21,26; 14:23,24,25;

15:20; 16:2,6,7,11,16; 17:8,10; 18:6; 26:2; 31:11). ప్రధమంగా ఇది గిల్గాలుగా ఉండేది, ఆ తరువాత షెకెము, తరువాత పిలోహు, తరువాత మిస్సా, ఆ తరువాత దావీదు యెబూసను గెలిచిన తరువాత యెరూషలేము అయింది (చూ. 2 సమూ. 5:6-7; 1 దిన. 11:5,7). ప్రధాన మందిరము యొక్క ఉద్దేశ్యము తెగలు మరియు మతము ఐక్యంగా ఉండాలనేది. అలాగే ఇశ్రాయేలీయులు *Ba'al* దేవత దేవాలయాలకు దూరంగా ఉండాలనేది కూడా ఒక ఉద్దేశ్యమై ఉండినది.

26:3 "ఆ దినములలోనుండు యాజకుడు" మొదట ఇది అహోను వంశముపు ప్రధానయాజకుని సూచిస్తున్నది (చూ. ది టిండేల్ ఓ. టి. కామెంటరీ, "ద్వితీయోపదేశకాండము," పే. 254), కాని సందర్భము ప్రకారం ఇది అహోనుసంబంధిత కుటుంబాల యొక్క వివిధ యాజకులను సూచిస్తున్నది, వీరు ప్రధాన పీఠము దగ్గర కంతులవారి పరిచర్య చేస్తుంటారు.

▣ **"అతనితో చెప్పవలెను"** అంతాకూడా మందిరములోనికి లేక ఆ తరువాత ప్రధాన పుణ్యస్థలి లోనికి వినయంగా వారి ప్రధమ ఫలాలను తెచ్చేవాని ద్వారా పలుకబడుతున్న ప్రార్థనాప్రకరణాన్ని అనుసరిస్తున్నది.

▣ **"నాదేవుడైన యెహోవా"** MT లో "నీ దేవుడైన యెహోవా" అని ఉంది. ఈ సర్వనామాల తేడాలు వలన సిద్ధాంతపరమైన అర్థము మారదు. ఇది కేవలం ఎవరితోనైనా మతపరమైన అధికారాన్ని గురించి మాట్లాడేటప్పుడు ఉపయోగించే జాతీయపదం.

26:4 "యాజకుడు ఆ గంపను నీ చేతిలోనుండి తీసికొని నీ దేవు డైన యెహోవా బలిపీఠమునెదుట ఉంచగా" చాలా మంది దీనిని 10వ. వచనంతో పోల్చి, వ్యతిరేకతను ప్రతిపాదిస్తున్నారు. సమస్య ఏమిటంటే, మనకు సంస్కృతులను గురించిన పూర్తి వివరాలు తెలియవు.

26:5 "నా తండ్రి" ఇది ఆతరువాత ఇశ్రాయేలు అని పిలువబడిన పితరుల తండ్రి యాకోను సూచిస్తున్నది (చూ. ఆది. 32:28 మరియు 1:1 లోని ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయులను చూడుము). వారు దేవునిచే ఎన్నుకొన్నబడుటను గురించిన సిద్ధాంతపరమైన వ్యాఖ్య. ఇది ఒక మతపరమైన విశ్వాసప్రమాణము.

▣	NASB, NRSV, TEV, NJB	"సంచారము"
	NKJV	"నాశనానికి దగ్గరగా"
	REB	"ఇల్లువాకిలి లోని"
	JPSOA	"అనిశ్చయమైన"

దీని అర్థము "నాశనమగుట" (BDB 1, KB 2, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ). కొన్నిసార్లు ఈ పదం పతనము లేక సంచరించే జంతువుకు ఉపయోగించబడింది (1 సమూ. 9:3; యిర్మీయా 50:6; యెహె. 34:4,16).

▣ **"ఆరామ్ దేశస్థుడు"** ఇది పదాను ఆరాము లేక సిరియాను (BDB 74, చూ. ఆది. 25:20; 28:5; 31:20,24) సూచిస్తున్నది. లాబాను ఈ ప్రాంతపు వాడే, ఇందులో హోరాను పట్టణంకూడా చేరి ఉంది (చూ. ఆది. 31:4)-42). యాకోబు అనేక సంవత్సరాలు ఇక్కడ ఉండి తరువాత లాబాను నుండి పారిపోయాడు.

▣ **"పరవాసియై"** ఈ క్రియాపదానికి (BDB 157, KB 184, *Qal* అసంపూర్ణం) అర్థం ఒక క్రొత్తవానిగా లేక పరదేశిగా నివసించడము (చూ. ఆది. 47:4).

□ "కొద్దిమందితో" ఆది. 46:27 మరియు నిర్గ. 1:5 లో వారు మొదట్లో కేవలం 70 మందే అని చెబుతున్నది. వారు ఐగుప్తును వదిలినప్పుడు వారు 1,500,000 నుండి 2,500,000 మంది అయ్యారు (చూ. 1:10; 20:22; నిర్గ. 1:9). సంఖ్య హెబ్రీ పదం "వెయ్యి" యొక్క సరైన విశ్లేషణము మీద ఆధారపడింది. ఇది (1) అక్షరాక్షరంగా 1,000; (2) ఒక తెగ; లేక (3) ఒక మిలటరీ భాగం అనే అర్థాన్ని ఇవ్వచ్చు (చూ. నిర్గ. 12:37) 1:15 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

26:7 "యెహోవాకు మొట్టపెట్టి నప్పుడు యెహోవా మన మొట్టను విని మన బాధను" దేవుడు వాగ్దానం చేసి ముందుగానే దీనిని గురించి అబ్రహాముకు తెలియజేసెను (చూ. ఆది. 15:12-21; నిర్గ. 3:7, 9).

□ "మన పితరుల దేవుడైన యెహోవాకు" ఇది పితరుల యొక్క దేవుడు యెహోవాతో ఎల్లప్పుడూ (చూ. నిర్గ. 6:2-9) ని గుర్తిస్తున్నది, ఈ దేవుడే మోషేను భేటీ అయ్యాడు (చూ. నిర్గ. 3:14). 1:3లోని ప్రత్యేక అంశము: దేవుని యొక్క పేర్లు చూడుము.

26:8 "యెహోవా బాహుబలమువలనను చాపిన చేతి" ఇది బలము మరియు విజయాలను ఒక మానవీకరణ భాషలో తెలుపుతున్నది. 4:34 లోని నోట్ చూడుము. ఇది తరచూ ఫరో యొక్క అధికారము కొరకు ఐగుప్తును సాహిత్యము మరియు కళాఖండాలలో ఉపయోగించబడింది కనుక ప్రత్యేకించి ఈ జాతీయపదం తీసికోడానికి కూడా అవకాశము కలదు.

□ "మహా భయమువలనను సూచక క్రియలవలనను మహత్కార్యములవలనను" ఇది ఐగుప్తులోని పది తెగుళ్ళకు సంబంధించినది (ఉదా. 4:34; 6:22; 7:19; 11:3; 26:8; 29:2; 34:11).

26:9 "పాలు మరియు తేనెల ప్రవహిస్తున్న దేశము" ఇది అష్షూరీయుల పత్రాలలో పాలస్తీన కొరకు భౌతిక వివరణ మరియు చట్టపరమైన హోదాగా ఉంది. దేవుడు వారికి ఒక అద్భుతమైన ఉత్పత్తి మరియు సౌందర్యమైన స్వాస్థ్యాన్ని అనుగ్రహించాడు (అది., కనాను లేక పాలస్తీన, చూ. 6:3; 11:9; 26:9; 27:3; 31:20).

26:10 "యెహోవా, నీవే నాకిచ్చిన" ఇది జీవితానికి ఒక నిజమైన మతపరమైన దృష్టికోణము (చూ. 2వ.వచనం; 8:11-20). ఈ వచనం పంటపండే కాలం గతించిపోయిందని లేక ఇశ్రాయేలీయులు కనుగొన్న పండుతున్న పంటను అంకితం చేశారని తెలియజేస్తున్నది.

□ "ఆరాధన" దీని అసలు అర్థం "ఒకడు సాష్టాంగపడుట" (BDB 1005, KB 295, *Hishtapael* సంపూర్ణము).

26:11 "నీకును నీ యింటివారికిని నీ దేవుడైన యెహోవా దయచేసిన మేలంతటి విషయము... సంతోషింప వలెను" తన నిబంధన ప్రజలలో దేవుని వ్యవహారములో ఉన్న పండుగ అంశాలను గమనించండి (మరియు వారితో నివసిస్తున్న వారితో కూడా, ఆది., పరదేశీయులు). ఆరాధన ఆనందదాయకంగా ఉండాలి! భక్తిశ్రద్ధలు మౌనంగా, మకమకలాడుడానికి ఉద్దేశించబడలేదు! ఆ తరువాత వచ్చిన రబ్బీలు ఈ వచనాన్ని ధర్మశాస్త్రము ఇవ్వబడినందుకు ఆనందించుడి అన్నట్లుగా సూచించారు (చూ. 14వ. వచనం).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 26:12-15

¹²పదియవ భాగమిచ్చు సంవత్సరమున, అనగా మూడవ సంవత్సరమున నీ వచ్చుబడిలో పదియవ వంతును చెల్లించి, అది లేవీయులకును పరదేశీయులకును తండ్రి లేనివారికిని విధవ రాండ్రకును ఇయ్యవలెను. వారు నీ గ్రామములలో తిని తృప్తిపొందినతరు వాత ¹³నీవు నీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధినినీవు నాకాజ్ఞాపించిన నీ ఆజ్ఞలన్నిటి చొప్పున నా యింటనుండి ప్రతిష్ఠితమైనదానిని తీసివేసి, లేవీయుల కును పరదేశీయులకును తండ్రిలేనివారికిని విధవరాండ్రకును సేనిచ్చియున్నాను. నీ ఆజ్ఞలలో దేనిని నేను మీరలేదు, దేనిని మరచిపోలేదు. ¹⁴నేను దుఃఖములోనుండగా దానిలో కొంచెమైనను తినలేదు, అపవిత్రుడనై యుండగా దానిలో దేనిని తీసివేయలేదు,

చనిపోయినవారి విషయమై దానిలో ఏదియు నేనియ్య లేదు, నా దేవుడైన యెహోవా మాట విని నీవు నా కాజ్ఞాపించినట్లు సమస్తము జరిపి యున్నాను. ¹⁵నీ పరిశుద్ధాలయమగు ఆకాశములోనుండి చూచి, నీ జనులైన ఇశ్రాయేలీయులనుపాలు తేనెలు ప్రవహించు దేశము అని నీవు మా పితరులతో ప్రమాణము చేసినట్లు మాకిచ్చియున్న దేశమును ఆశీర్వదించుమని చెప్పవలెను.

26:12 "దశమభాగం" క్రింద ఇవ్వబడిన ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

ప్రత్యేక అంశము: మోషే ధర్మశాస్త్రములోని దశమభాగాలు (SPECIAL TOPIC: TITHES IN THE MOSAIC LEGISLATION)

ప్రత్యేక అంశము: మోషే ధర్మశాస్త్రములోని దశమభాగాలు

A. లేఖనాలలోని వాక్యభాగాలు:

1. యాజకులు మరియు ప్రధానమందిరము కొరకు

- a. లేవీ. 27:30-32
- b. ద్వితీ. 12:6-7,11,17; 14:22-26
- c. సంఖ్యా. 18:21-24
- d. నెహె. 12:44
- e. మలాకీ 3:8,10

2. ప్రాంతీయ లేవీయుల కొరకు

- a. ద్వితీ. 12:12; 14:27; 26:12-15
- b. సంఖ్యా. 18:25-29 (లేవీయులు వారి దశమభాగాలలో దశమభాగాన్ని ప్రధాన గుడికి ఇవ్వాలి)
- c. నెహె. 10:37,38

3. ప్రాంతీయ పేదల కొరకు

- a. ద్వితీ. 14:28-29
- b. నెహె. 12:44

B. మోషే ధర్మశాస్త్రానికి మునుపే ఉండిన దశమభాగాని ఉదాహరణలు

1. ఆదికాండము 14:20, అబ్రహాము నుండి మెల్కీసెదకుకు (హెబ్రీ. 2-9)
2. ఆదికాండము 28:22, యాకోబు నుండి యెహోవాకు

C. ఇశ్రాయేలీయుల దశమభాగాలు ప్రధాన మందిరానికి ఉపయోగించేవారు, కాని ప్రతి మూడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి వచ్చే జాతీయ దశమభాగాలు ప్రత్యేకించి పేదలకు పంచబడేవి.

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://www.biblelessonsinternational.com)

▣ "మూడవ సంవత్సరమున" ఇది దశమభాగం ఇచ్చువాని ద్వారా స్థానికంగా నిర్వహిస్తున్న "పేదల దశమభాగం" ను సూచిస్తున్నది, కాని ఇది ప్రధాన మందిరానికి జతచేయబడింది (చూ. 13వ. వ).

26:13 "ప్రతిష్ఠమైన భాగము" ఈ దశమ భాగము యెహోవాకు సంబంధించినది కనుక ఇది పవిత్రమైనది (చూ. లేవీ. 27:30).

26:14 “నేను దుఃఖములో నుండగా” కొన్ని దుఃఖ సంస్కారాలు మొదట్లో అన్యలనుండి వచ్చినవే. ఈ హెబ్రీ పదం విగ్రహారాధనకు సంబంధించినది (BDB 19, చూ. హోషియా 9:4 మరియు యిర్మియా 16:5-7), ఇందులో కొన్ని ప్రాంతీయ అన్య సంస్కారాలు కూడా కలిసి ఉన్నాయి. చాలామంది పండితులు 14వ. వచనంలో చెప్పబడిన అన్ని పద్ధతులు స్థానిక కనానీయుల సంవత్సర ఆరాధన ఆచారాలేనని నమ్ముతున్నారు.

▣ “అపవిత్రుడనై ఉండగా” జెరూషలేము బైబిలు దీనిని “అపవిత్రమైన దేనిని నేను తినలేదు”, సప్రూజింటులో “ఒక అపవిత్ర ఉద్దేశంతో” (చూ. హగ్గయి 2:13) అన్నట్లుగా తర్జుమా చేసాయి కాని MT దీనిని ఒక వ్యక్తిగత అర్చకుని యొక్క సాక్ష్యముగా సూచించింది.

▣ “చనిపోయినవారి విషయమై దానిలో ఏదియు నేనియ్య లేదు” ఇంగ్లీషులో తర్జుమాచేయబడిన పెపిటా కు పూట్ నోట్ లో Lamsa లో ఇది “భూస్థాపితము తరువాత బంధువులకు ఆహారం పెట్టేవారుకారు” అని ఉంది కాని ఈ సందర్భంలో ఇది బహుశా పూర్వీకుల పూజా ఆచారాలను సూచిస్తుండవచ్చు.

▣ “నేను విని. . . సమస్తమును జరిపించి యున్నాను” ప్రతి అర్చకుడు మోషే ద్వారా (“ఆజ్ఞాపించిన” BDB 845, KB 1010 *Piel* సంపూర్ణము) బయలుపరచబడిన యెహోవా యొక్క ధర్మశాస్త్రానికి వాని విధేయత మరియు నిశ్చయాన్ని (క్రియలు రెండూ *Qal* సంపూర్ణములు) తెలపాలి.

26:15 ఇది యెహోవాను తన సర్వోత్కృష్టత పదజాలాలతో వివరిస్తున్నది (చూ. 4:36; 1 రాజులు 8:27-30; యెషయా 66:1). ఆయన ఆకాశములోనే ఉన్నాడు. తన ప్రజలను నడిపించడానికి ఆయన తన దూతను పంపాడు (చూ. నిర్గ. 23:20,23; 32:34; 33:2). దేవుని పరిశుద్ధతను (సర్వోత్కృష్టత) మరియు ఆయన ప్రస్తుత సన్నిహిత ప్రేమను (అంతర్వర్తత్యము) సమతౌల్యము చేసికొనవలసి ఉంటుంది.

“కిందికి చూచి” (BDBD 1054, KB 1645, *Hiphil* ప్రార్థనార్థకము) మరియు “ఆశీర్వాదము” (BDB 138, KB 159, *Piel* ప్రార్థనార్థకం) అనే క్రియలు రెండూ ప్రార్థనార్థకాలు లేక విన్నపాలుగా ఉన్నాయి.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 26:16-19

¹⁶ఈ కట్టడలను విధులను గైకొనుమని నీ దేవుడైన యెహోవా నీకాజ్ఞాపించియున్నాడు గనుక నీవు నీ పూర్ణహృదయముతోను నీ పూర్ణాత్మతోను వాటి ననుసరించి నడుచుకొనవలెను. ¹⁷యెహోవాయే నీకు దేవుడై యున్నాడనియు, నీవు ఆయన మార్గములయందు నడిచి, ఆయన కట్టడలను ఆయన ఆజ్ఞలను ఆయన విధులను అను సరించి, ఆయన మాట విందుననియు నేడు ఆయనతో మాట యిచ్చితివి. ¹⁸మరియు యెహోవా నీతో చెప్పినట్లు నీవే తనకు స్వకీయ జనమైయుండి తన ఆజ్ఞలన్నిటిని గైకొందువనియు, ¹⁹తాను సృజించిన సమస్త జనముల కంటే నీకు కీర్తి ఘనత పేరు కలుగునట్లు నిన్ను హెచ్చించుచున్న ఆయన సెలవిచ్చినట్లు నీవు నీ దేవుడైన యెహోవాకు ప్రతిష్ఠిత జనమై యుండువనియు యెహోవా ఈ దినమున ప్రకటించెను.

26:16 ఇది ఒక 12-26 వ అధ్యాయాలలోని ప్రత్యేక ఆజ్ఞలను ఒక సంక్షిప్త ముగింపు మరియు సమర్పణము (అది., పరిసమాప్తి). ఈ నిబంధన ఒప్పుకోలును ప్రతి క్రొత్త తరము, వ్యక్తిగతంగా ఒక్కొక్కరు మళ్ళీ మళ్ళీ ఒప్పుకొనవలసి ఉంటుంది.

▣ “ఈ కట్టడలను విధులను” 4:1 లోని ప్రత్యేక అంశము: యెహోవా బయలుపాటుకు ఉపయోగింపబడిన పదములు చూడుము.

▣ “జాగ్రత్తగా వాటిని అనుసరించవలెను” విధేయించడం కీలకం!

□ “నీ పూర్ణ హృదయముతోను నీ పూర్ణ ఆత్మతోను” విధేయత ఒకటి సరిపోదు. ఇది యెహోవాను గౌరవించాలి, ప్రేమించాలి, సేవించాలి అనే ఆశ చేత నడిపించబడాలి (చూ. 4:29; 6:5; 10:12).

26:17

NASB “చాటించెను”
NKJV “ప్రకటించెను”
NRSV, NJB “గ్రహించుకొనెను”
TEV “గుర్తించెను”

ఇది *Hiphil* మూలములోని ఒక అరుదైన హెబ్రీ పదం (BDB 55, KB 65), 17 మరియు 18వ. వచనాలలో ఇక్కడ మాత్రమే ఉపయోగింపబడింది. ఆరాధికుడు యెహోవాతో తన విధేయతను మరియు భక్తిశ్రద్ధలను ప్రకటించగా, యెహోవా తన ఎన్నిక మరియు తనకు ప్రత్యేక జనాంగముగా ఉండడానికి తన పిలుపును ప్రకటిస్తున్నాడు (అది., నిబంధన).

26:18

NASB “దాచి ఉంచిన ఒక ఖజానా”
NKJV “తన ప్రత్యేక జనాంగము”
NRSV “తాను పోగుచేసికొన్న జనాంగము”
TEV, NJB “తన స్వకీయులు”

ఇది కూడా ఒక అరుదైన హెబ్రీ పదం (BDB 688, చూ. నిర్గ. 19:5; ద్వితీ. 7:6; 14:2; కీర్త. 135:4).

ఈ అధ్యాయం యొక్క ప్రార్థనప్రకరణం సీనాయి/హోరేబు పర్వతాల సంఘటనను ప్రత్యేకించి ప్రస్తావించని కారణాన, కొంతమంది ఆధునిక పండితులు ఈ సంఘం యొక్క చారిత్రాత్మకతను తృణీకరించారు. ఏది ఏమైనా, నిర్గ. 19:5 మరియు ద్వితీయోపదేశకాండము రెండింటిలోని ఈ అరుదైన పదము యొక్క ప్రయోగం (చూ. 7:6; 14:2; మరియు ఇక్కడ) ఈ వాడకం దానంతట అదే సంఘటనకు ఒక సూచనగా ఉందని ప్రతిపాదిస్తున్నది!

ఈ సంక్షిప్త ప్రకటన కూడా సృష్టిని ప్రస్తావించలేదు. అలాగైతే అప్పుడు ఇది దీనిని కూడా ఒక చారిత్రక సంఘటనగా నిరాకరిస్తున్నదా?

26:19

“సమస్త జనముల కంటే . . . నిన్ను హెచ్చించుదునని” ఇది మరొకసారి 28:1, 13 లో చెప్పబడింది, అయితే యిర్మియా 13:11 మరియు 7:23-26 లోని దుర్బలనను గమనించండి! NIDOTTE, వా. 1, పే. 1035 కూడా ఈ వచనాన్ని లోకానికి యెహోవా యొక్క శ్లాఘ్యతను ప్రతిబింబించవలసిన గురుతర బాధ్యత ఇశ్రాయేలీయులకు ఉన్నట్లు చూస్తున్నది! కాబట్టి, ఇది “ప్రధాన ఆజ్ఞ” కు సంబంధించిన వచనం! ఇశ్రాయేలీయులకు “సువార్తకసేవ” కార్యభారము ఉన్నది (ఉదా. 3:17; 4:2; 12:14-17; 16:19; 33:9)! 4:6 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము!

□ “ప్రతిష్ఠిత జనము” ఇది నిజానికి “పరిశుద్ధ” (BDB 872), అర్థము “దేవుని ఉపయోగానికి ప్రత్యేకించబడిన.”

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. ప్రథమ ఫలాలు ఎలా దశమభాగానికి సంబంధింపబడ్డాయి? ఇక్కడ ఎన్ని దశమభాగాలు ఉన్నాయి?
2. ఎందుకు 5వ. వచనం ప్రాముఖ్యమైనది?
3. 14 సగం వచనం యొక్క చారిత్రక పూర్వాపరాన్ని వివరించండి.
4. యూదులు ఎలా మరియు ఎందుకు ఎన్నుకొనబడ్డారు?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 27

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
ధర్మవిదుల రాతి మీద చెక్కుట	షెకము ఉత్సవం	దేవుని ధర్మవిదులు రాతి మీద వ్రాయబడుట	ధర్మవిదులను వ్రాయుట మరియు మతసంబంధిత ఆచారకర్మలు
27:1-8	27:1-8	27:1-8	27:1-3 27:4-8
27:9-10	27:9-10	27:9-10	27:9-10
ఏబాలు పర్వతం నుండి శాపాలు పలుకుట		అవిధేయతకు శాపములు	
27:11-13	27:11-14	27:11-14	27:11-14
27:14-26			
	27:15	27:15	27-15
	27:16	27:16	27:16
	27:17	27:17	27:17
	27:18	27:18	27:18
	27:19	27:19	27:19
	27:20	27:20	27:20
	27:21	27:21	27:21
	27:22	27:22	27:22
	27:23	27:23	27:23
	27:24	27:24	27:24
	27:25	27:25	27:25
	27:26	27:26	27:26

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవాపేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

సందర్భానుచిత అంత్వస్థి

- A. మోషే మూడవ వ్యక్తిగా చెప్పబడ్డాడు (1వ. వ). ఇది ఒక సాహిత్య రకాన్ని తెలుపుతున్నదా లేక ఒక లేఖరుని తెలియజేస్తున్నదా (సమాకాలీనము లేక ఆ తరువాత)? పా.ని. లోని గ్రంథాల యొక్క నిర్మాణము యొక్క ఆకృతి మరియు విధానాలు ఆధునికులకు తెలియదు అనే విషయాన్ని అంగీకరించాలి.
- ఒక సంపాదకుడు కొరకైన వాక్యభాగ ఆధారాలు ఉన్నట్లు అనిపిస్తున్నది (సమాకాలీన లేక ఆతరువాత).
- ద్వితీయోపదేశకాండము ఈ సంపాదకీయ లేక మూడవ వ్యక్తి యొక్క (కథకుడు) స్వరమునకు ఉదాహరణలు: 1:1-5; 2:10-12,20-23; 3:9,11,13b-14; 4:41-5:1a; 10:6-7,9; 27:1a,9a,11; 28:69; 29:1; 31:3,7a,9-10a,14a,14c-16a,22-23a,24-25,30; 32:44-45,48;33:1; 34:1-4a,5-12 (Raymond B. Dillard and FremperLongman III చే వ్రాయబడిన *An Introduction to the Old Testament* (యాన్ ఇంట్రోడక్షన్ టు ది ఓల్డ్ టెస్టమెంట్), పే. 100).
- B. షెకెము లోని ఒక ప్రారంభ నిబంధన ఆచారకాండ యెరూషలేము నందలి కేంద్రీయ దేవాలయము యొక్క అంశాన్ని బలపరచే ఆ తరువాతి ఊహాతీత కాలానికి సరిపోవడం లేదు. పెంటాటచ్ లోని ఎక్కువభాగం మోషే కాలానికి సమాకాలీనంగా ఉంది. దీని నిర్మాణంలో సంపాదకీయులు భాగము ఉందన్నది స్పష్టము (దీనికి సంఖ్యా. 12:3 ఒక మంచి ఉదాహరణము).
- C. ద్వితీ. 11:26-32 మరియు ద్వితీయోపదేశకాండము 27 ల మధ్య స్పష్టమైన సాహిత్య సమాంతరము ఉంది. ఈ నిబంధన పునశ్చరణ ఆచారకాండ ఒక సాహిత్య నిర్మాణాన్ని రూపొందిస్తున్నది, ఇది ద్వితీయోపదేశ కాండమును శాసనము మరియు కథనములుగా విభజించి, మోషే వివిధ ప్రసంగాలను గుర్తిస్తున్నది.
- D. ఈ అధ్యాయం హిత్తీయుల సంహిత విధానాన్ని అనుసరిస్తున్న రాచరిక భూనిర్ధారణ సంహితాన్ని వివరిస్తున్నది (అది., ఒక మొత్తము మీద ద్వితీయోపదేశ కాండము మరియు యెహోషువా 24). కానాను లోని ముఖ్యప్రదేశమైన ఏబాలు సాదృశ్యపరంగా ఇశ్రాయేలీయులకు భూభాగాన్ని బదిలీ చేయాడాన్ని తెలియజేస్తున్నది. ఏదిఏమైనా, యెహోవాకు వృత్తి యొక్క హక్కులు మరియు ఆధిక్యతలను, నిబంధన విధేయత మరియు రాజభక్తిని నిర్వహించడము అవసరమై ఉంది.
- E. ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క ప్రకోపించిన చరిత్ర ద్వితీయోపదేశ కాండము యొక్క దర్పణము ద్వారా చూడవచ్చు. మళ్ళీ మళ్ళీ వీరి అవిధేయత ప్రవృత్తి యెహోవా యొక్క శిక్షకు పాత్రమైంది. వారు ఆనందానికి మరియు వర్ణిల్లుతున్న సమాజానికి గుర్తుగా ఉండవలసి ఉండినది (నీతికరమైన సహోదరత్వము), అయితే యెహోవా సుడిగాలి శాపములను కోసుకోవాలని వచ్చింది!

యెహోవా యొక్క వాగ్దానాలు కేవలం పశ్చాత్తాపమొందిన, విశ్వసిస్తున్న, విధేయులుగా ఉన్న నిబంధన ప్రజలకే వర్తిస్తాయి. విధేయతకు ఎన్నుకోవడమనేది ప్రత్యామ్నాయము కాదు (చూ. గలతీయులకు 3).

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 27:1-8

¹మోషేయు ఇశ్రాయేలీయుల పెద్దలును ప్రజలతో ఇట్లనిరినేడు నేను మీకు విధించుచున్న ధర్మమును మీరాచరింపవలెను. ²మీ దేవుడైన యెహోవా మీకిచ్చు చున్న దేశమున ప్రవేశించుటకు మీరు యొర్దాను దాటు దినమున మీరు పెద్దరాళ్లను నిలువ బెట్టి వాటిమీద సున్నము పూసి ³నీ పితరుల దేవుడైన యెహోవా నీతో చెప్పినట్లు నీవు నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చుచున్న పాలు తేనెలు ప్రవహించు దేశమున ప్రవేశించుటకు నీవు ఏరు దాటినతరువాత ఈ ధర్మ శాస్త్రవాక్యములన్నిటిని వాటిమీద వ్రాయవలెను. ⁴మీరు ఈ యొర్దాను దాటిన తరువాత నేను నేడు మీ కాజ్ఞాపించినట్లు ఈ రాళ్లను ఏబాలు కొండమీద నిలువబెట్టి వాటిమీద సున్నము పూయవలెను. ⁵అక్కడ నీ దేవుడైన యెహోవాకు బలిపీఠమును కట్టవలెను. ఆ బలిపీఠమును రాళ్లతో కట్టవలెను; వాటిమీద ఇనుప పనిముట్లు పడకూడదు. ⁶చెక్కని రాళ్లతో నీ దేవుడైన యెహోవాకు బలిపీఠమును కట్టి దానిమీద నీ దేవుడైన యెహోవాకు దహనబలుల నర్పింపవలెను. ⁷మరియు నీవు సమాధానబలుల నర్పించి అక్కడ భోజనము చేసి నీ దేవుడైన యెహోవా నన్నిధిని సంతోషింపవలెను. ⁸ఈ విధికి సంబంధించిన వాక్యము లన్నిటిని ఆ రాళ్లమీద బహు విశదముగా వ్రాయవలెను.

27:1 "ఇశ్రాయేలీయుల పెద్దలను" జనాంగము త్వరలోనే వాగ్దాన దేశములోనికి వెళ్ళతారని, తాను వెళ్ళలేనని మోషేకు తెలుసు (చూ. సంఖ్య. 20:12; 27:12-14; ద్వితీ. 3:26-27). ఆయన తెగల నాయకత్వ సమూహాలకు అధికారాన్ని సమకూర్చడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

□ "ధర్మమును మీరాచరింపవలెను" ఇది పలుమార్లు చెప్పబడుతున్న సిద్ధాంతము (చూ. 10వ. వ) మరియు దేశములో ఇశ్రాయేలీయులు నిలిచి ఉండడానికి ఉన్న షరతుగా ఉంది.

27:2 "మీరు యొర్దాను దాటు దినమున మీరు పెద్దరాళ్లను నిలువ బెట్టి" ఇక్కడ నిలువబెట్టబడిన మూడు రాళ్లు ఉన్నాయి:

1. గిల్గాలులో (1-3 వచనాలు, చూ. యెహోషువా 4)
2. షెకెములో (4-8 వచనాలు)
3. దేశము స్వాధీనము చేసికొని విభజింపబడిన తరువాత దేవుని ధర్మశాస్త్రము ఒక పెద్ద రాతిపలక మరియు గ్రంథము/చుట్ట మీద వ్రాయబడింది (BDB 706, చూ. యెహో. 24:26-27)

"దినమున" అనే పదాన్ని "అప్పుడు" గా అర్థచేసికొని, షెకెమును అని రెండూ సూచిస్తున్నట్లు అర్థమిస్తున్నది.

సరిగ్గా ఆ రాతిపలకల మీద ఏమి వ్రాయబడింది అనే అంశము మీద తర్కాలు ఉన్నాయి. అవి పెద్ద రాతి పలకలు గనుక వాటి మీద చాలా వాక్యవిషయాల్ వ్రాయబడి ఉండే అవకాశముంది. చాలా మంది ఇది ద్వితీయోపదేశ కాండము 12-26 లేక 27:28 లేక 5:8-21 లేక ఇంకా నిర్గ. 20:22-23:33 కూడా వ్రాయబడి ఉండచ్చు అని భావిస్తున్నారు.

□ "వాటిమీద సున్నము పూసి" ఈ క్రియ (BDB 966, KB 1319, *Qal* సంపూర్ణము) పా. ని. లో 2 మరియు 4 వచనాలలో మాత్రమే కనిపిస్తున్నది. వ్రాయడానికి ఇది ఒక ఐగుప్తీయుల సిద్ధపాటు విధానం. వ్రాసింది ఎక్కువ కాలం కనిపించేట్లు ఉండేందుకు ఇది ఒక విధానం. ధర్మశాస్త్రము ఇలా వ్రాయబడడానికి కారణం ప్రతివ్యక్తి దీనిని వారంతట వారు చదువుకోవాలనేది ఉద్దేశ్యం (చూ. 8వ. వచనం).

27:3 "వాటి మీద వ్రాయవలెను" మోషే యొక్క రచనలను ప్రస్తావించిన అనేక ఉదాహరణలు పెంటాటచ్ లో ప్రస్తావించబడ్డాయి:

1. నిర్గమకాండము - 17:14; 24:4; 34:27,28
2. సంఖ్యాకాండము - 33:3
3. ద్వితీయాపదేశ కాండము - 27:3,8; 28:58; 29:21; 30:10; 31:9,22,24-26

▣ "నీ పితరుల దేవుడైన యెహోవా నీతో చెప్పినట్లు" (చూ. 12వ. వ) షెకెము [గెరిజీము పర్వతము] లలో అబ్రహాము (చూ. ఆది. 12:6-9) మరియు యాకోబు (చూ. ఆది. 33:18-20) బలిపీఠాలను కట్టించారు. ఇది ఇంతకు మునుపు దేవుడు వారికి చేసిన వాగ్దానాలను నెరవేర్చిన అంశాన్ని తెలియజేస్తున్నది.

27:4 "ఏబాలు పర్వతం" ఇక్కడ షెకెముకు (అది., అంసఫలకము) ఇరువైపుల రెండు పర్వతాలు (అది., 3,080 అడుగుల ఎత్తు) ఉన్నాయి. ఇది వీటిలో ఒకటి. మునుపు అబ్రహాము కట్టిన బలిపీఠాలలో ఇది మొదటి బలిపీఠ ప్రదేశము (చూ. ఆది. 12:6-7).

27:5 "వాటిమీద ఇనుప పనిముట్లు పడకూడదు" బహుశా ఇది కనానీయుల బలిపీఠాల నిర్మాణానికి సంబంధించినది కాగల వీలుంది (చూ. నిర్గ. 20:24-25). మానవ నిర్మితమైన కనానీయుల బలిపీఠాల కంటే భిన్నంగా తన బలిపీఠాలు ఉండాలని దేవుడు ఆశిస్తున్నాడు (అది., చెక్కని రాళ్ళు, 6వ. వచనం). ఈ వృత్తాంతము యెహో. 8:30-35 వచనాలను ప్రతిబింబిస్తున్నది.

27:6 "దహన బలులు" దహనబలిని పూర్తిగా దగ్ధం చేయవలెను (అది., యెహోవాకు పూర్తిగా సమర్పించవలెను, లేవీ. 1:1-7).

27:7 "సమాధాన బలి" ఇది బలిపీఠము మీద కొంత భాగము కాల్చి, కొంత భాగం యాజకులకు, కొంత భాగం అర్చకునికి సహవాజ బోజనం కొరకు తిరిగి ఇవ్వవలెను (చూ. లేవీ. 3:1,7).

▣ "నీవు. . .సంతోషింపవలెను" ఇది ద్వితీయాపదేశ కాండములోని సిద్ధాంతము (BDB 970, KB 1333, *Qal* సంపూర్ణం, చూ. 12:7,12,18; 14:26; 16:11,14; 26:11; 27:7). చుట్టుప్రక్కల ఉన్నచోరుగు దేశాల దృష్టిని ఆకర్షించడానికి యెహోవా ఇశ్రాయేలీయులను ఆశీర్వదించాలనుకొన్నాడు.

27:8

NASB "బహు ప్రత్యేకంగా"

NKJV "చాలా తేటగా"

NRSV "చాలా స్పష్టంగా"

TEV "నిశ్చయముగా వ్రాయు"

NJB "జాగ్రత్తగా"

ఈ ఇంగ్లీషు తర్జుమా రెండు హెబ్రీ భావరూపక సంపూర్ణాలతో చేయబడింది:

1. BDB 91, KB 106, *Piel*
2. BDB 405, KB 408, *Hiphil*

ఇది ఈ పదాలన్ని, ప్రతి పదము, ముఖ్యమని తెలియజేస్తున్నది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 27:9-10

⁹మరియు మోషేయు యాజకులైన లేవీయులును ఇశ్రాయేలీయులందరితో ఇట్లనిరి ఇశ్రాయేలీయులారా, మీరు ఊరకొని ఆలకించుడి. ¹⁰నేడు

మీరు మీ దేవుడైన యెహోవాకు స్యజనమైతిరి గనుక మీ దేవు డైన యెహోవా మాట విని, నేడు నేను నీకు ఆజ్ఞాపించు ఆయన కట్టడలను ఆయన ఆజ్ఞలను గైకొనవలెను.

27:9-10 ఈ వచనాలలో ఇశ్రాయేలీయులందరితో మోషే మరియు యాజకులు మాట్లాడుతున్నారు. జనాంగముతో ఊరకుండి నెమ్మదిగా ఉండి (BDB 698, KB 756, *Hiphil* ప్రార్థనార్థకం) వినవలెనని (BDB 1033, KB 1570, *Qal* ప్రార్థనార్థకము) విధేయించాలనే దృష్టితో ఆదేశిస్తున్నారు (చూ. 10వ. వ).

27:9 "నేడు. . మీరు స్యజనమైతిరి" నిబంధన సరిగ్గా ఎప్పుడు ప్రారంభించబడింది అనే విషయమై కొంత తర్కణ ఉంది:

1. ఇశ్రాయేలీయులు ఐగుప్తును విడిచినప్పుడు, నిర్గ. 6:6-7
2. సీనాయి/హోరేబు పర్వతాల దగ్గర, ద్వితీ. 4:20, నిర్గ. 19:5-6
3. మోయాబు మైదానాల మీద, 9వ. వ; 28:1
4. యోర్దాను దాటినప్పుడు, యెహో. 4:19-24
5. గిల్గాలు దగ్గర (మొదటి గుడార ప్రాంతము)
6. షెకెము దగ్గర (నిబంధన పునరుత్పాదము), యెహో. 8:30-35

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 27:11-14

¹¹ ఆ దినమందే మోషే ప్రజలకు ఆజ్ఞాపించిన దేమనగా మీరు యోర్దాను దాటినతరువాత షిమ్మోను లేవి యూదా ఇశ్రాఖారు యోసేపు ¹²బెన్యామీను గోత్ర ములవారు ప్రజలనుగూర్చి దీవెనవచనములను పలుకుటకై గెరిజీము కొండమీద నిలువవలెను. ¹³రూబేను గాదు ఆషీరు జెబూలూను దాను నప్తాలి గోత్రములవారు శాప వచనములను పలుకుటకై ఏబాలు కొండమీద నిలువ వలెను. ¹⁴అప్పుడు లేవీయులు యెహోవాకు హేయముగా శిల్పిచేతులతో

27:11 ఈ వచనం దీవెనలు శాపాలతో ఉన్న భాగాన్ని ప్రారంభిస్తున్నది. ఈ అధ్యాయంలో దీవెనలు ప్రత్యేకించి జాబితా చేయబడలేదు కాని 28వ. అధ్యాయంలో ఇవ్వబడ్డాయి.

27:12-13 తెగలలో సగభాగం గెరిజీము పర్వతం మీద (దీవెనను గురించి మట్లాడుతున్నది, చూ. 28:1-14) మిగిలిన సగభాగం ఏబాలు పర్వతం మీద (శాపాలను గురించి చెప్పుతున్నది, చూ. 28:15-68) ఉన్నారు, గెజీరము దక్షిణపు పర్వతము, ఏబాలు ఉత్తర పర్వతము. యాజకుడు ఈ రెండు పర్వతాల మధ్యలో నిబంధన మందసంతో నిలుచోని ఉన్నాడు (చూ. యెహో. 8:30,35).

▣ "యోసేపు" యోసేపు ఎఫ్రయీము మరియు మనషేగా విభజింపబడడాన్ని వ్రాయకపోవడాన్ని గమనించండి (చూ. ఆది. 49:22-26; నిర్గ. 1:5; ద్వితీ. 33:13-17).

27:14 "లేవీయులు" ఇది మందసాన్ని సంరక్షిస్తున్న వారిని సూచిస్తున్నది. యాజకులందరూ లేవీయులే, అయితే లేవీయులందరూ యాజకులు కారు. స్పష్టంగా, కొంతమంది లేవీయులు (అది., లేవీ తెగనుండి వచ్చినవారు, 12వ. వ) పర్వతము మీద ఉన్నారు (చూ. 12వ. వచనం).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 27:15

¹⁵మలి చిన విగ్రహమునేగాని పోతవిగ్రహమునేగాని చేసి చాటున నుంచువాడు శాపగ్రస్తుడని యెలుగెత్తి ఇశ్రా యేలీయులందరితోను చెప్పగా

ఆమెన్ అనవలెను.

27:15-26 "శాపగ్రస్తుడు" "శాపగ్రస్తుడు" అనే పదానికి అర్థం, "యెహోవా చేత శపింపబడినవాడు" (BDB 76). ఇక్కడ పండ్రెండు శాపాలు ఉన్నాయి (ద్వితీయోపదేశ కాండము 27-28 లో ఈ పదం 39 సార్లు ఉపయోగింపబడింది). అన్ని కూడా *Qal* సకర్మక అసమాప క్రియల నిర్మాణంలో ఉన్నాయి (15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26; అలాగే 28:16-19 చూడుము). మొదటిది విగ్రహారాధన వలన ఇవ్వబడిన శాపము (చూ. ద్వితీ. 4:15-18; 5:8-9; నిర్గ. 20:3-4,23; 34:17). చాలా, అన్ని కాకపోయినా, మోషేకు సంబంధించిన ఆజ్ఞలు కనానీయుల సమాజానికి వ్యతిరేకముగా ఉన్నట్లు చూడగలం.

27:15 "చాటున నుంచువాడు" ఈ క్రియాపదం (BDB 962, KB 1321 ఒక *Qal* సంపూర్ణముగా ఉంది, చూ. 24వ. వ). మామూలుగా ఇది ఒక దుర్మార్గ పనికి ఉపయోగింపబడుతుంది.

□ "ఆమెన్" అనేకసార్లు వస్తున్న ఈ జపసూత్రము జనాంగము చేత ఆజ్ఞలు ఆమోదింపబడడాన్ని తెలుపుతున్నది (చూ. 15-26 వచనాలు). యూదా సమాజిక అంశాన్ని గమనించండి.

ప్రత్యేక విషయము: ఆమెన్ (SPECIAL TOPIC: AMEN)

ప్రత్యేక విషయము: ఆమెన్

I. పాతనిబంధన

A. ఈ "ఆమెన్" అనే పదము క్రింది అర్థాలనిచ్చే హెబ్రీ పదము

1. "సత్యము" (*emeth*, BDB 49)
2. "సత్యమైనది" (*emun, emunah*, BDB 53)
3. "విశ్వాసము" లేక "విశ్వాసమైనది"
4. "నమ్మకము" (*dmn*, BDB 52)

B. దీని శబ్దలక్షణం ఒక వ్యక్తికి అలవాటుగా ఉన్న శారీర బంగిమ అనే మాట నుండి వచ్చింది. దీనికి వ్యతిరేక పదం ఒకరు నిలకడగా ఉండక పోవడం, జారి పోవడం (చూ. కీర్తనలు 35:6; 40:2; 73:18; యిర్మీయా 23:12) లేక త్రోటుపాటు (చూ. కీర్తనలు 73:2). ఈ వాడుక ఉపయోగం నుంచే విశ్వాసం, నమ్మకానికి యోగ్యమైన, విధేయత మరియు అధారపడతగ్గ (చూ. హబకక్కు 2:4) లాంటి విస్తరింపు ఉపమానార్థాలు వచ్చాయి.

C. ప్రత్యేక ఉపయోగాలు (ప్రత్యేక అంశము: పా.ని. లోని విశ్వాసము, నమ్మకము, ఆధారపడడం మరియు విశ్వసనీయత చూడుము)

1. స్థంభము, 2రాజులు 18:16 (1 తిమోతి 3:15)
2. అభయము, నిర్గ. 17:12
3. నిబ్బరము, నిర్గ. 17:12
4. స్థిరత్వము, యెషయా 33:6; 34:5-7
5. సత్యము, 1 రాజులు 10:6; 17:24; 22:16; సామెతలు 12:22
6. దండము, 2 దిన. 20:20; యెషయా 7:9
7. ఆధారపడతగ్గ (తోరా), కీర్త. 119:43,142,151,160

D. పా.ని. నలో క్రియగల విశ్వాసానికి రెండు హీబ్రూ పదాలు ఇవ్వబడ్డాయి.

1. *bathach* (BDB 105), నమ్మకము

2. *yra* (BDB 431), భయము, గౌరవము, ఆరాధన (చూ. ఆ.కా. 22:12)

E. ఈ నమ్మకము లేక నమ్మయోగ్యమైన దోరణి నుంచే ఆరాధన క్రమ పద్ధతులలో ఒక వాఖ్యను మరొక వాఖ్య సత్యమైన లేక నమ్మకకంగా నొక్కి పలకడం వాడుకలోనికి వచ్చినది (చూ. సంఖ్యా. 5:22; ద్వితీ. 27:15-26; 1 రాజులు 1:36; 1 దిన. 16:36; నెహె. 5:13; 8:6; కీర్త. 41:13; 72:19; 89:52; 106:48; యిర్మియా 11:5; 28-6).

F. ఈ పదానికి ఆధ్యాత్మిక కీలకము మానవజాతి విశ్వాసము కాదు కాని, యెహోవాదే (చూ. నిర్గ. 34: 6; ద్వితీ. 32:4; కీర్త. 108:4; 115:1; 117:2; 138:2). పతనమయిన మానవునికి ఉన్న ఒకే ఒక నిరీక్షణ యెహోవా యొక్క కృపావిశ్వాస సద్భక్తి గల ఒడంబడిక మరియు ఆయన వాగ్దానాలు. ఎవరైతే యెహోవాని ఎరిగారో వారు ఆయన లాగా ఉంటారు (చూ. హబకక్కు 2:4) దేవుడు తన స్వరూపాన్ని (చూ. ఆది. 1:26-27) మానవునిలో మళ్ళీ నిర్మించుకొనే చరిత్ర లేక నమోదే టైబిలు గ్రంథము. రక్షణ దేవునితో మానవుడు సహవాసము చేయుటకుగల సామర్థ్యాన్ని పునర్నిస్తుంది. ఇందుకోరకే మనము సృజింప బడ్డాము.

II. క్రొత్త నిబంధన

A. క్రొత్త నిబంధనలో ‘ఆమేస్’ అనే పదం ఒక విషయం చెప్పి ముగించిన తరువాత ముగింపుగా ఆ వాక్యాలము యొక్క నమ్మయోగ్యతను నొక్కి చెప్పడానికి గుర్తుగా ఇలా చెప్పడం సహజము (చూ. 1 కొరింథీ. 14:16; 2 కొరింథీ. 1:20; ప్రకటన 1:7; 5:14; 7:12).

B. క్రొత్త నిబంధనలోని ప్రార్థన ముగింపులో ఈ పదం వాడడం మామూలే (చూ. రోమా 1:25; 9:5; 11:36; 16:27; గలతీ. 1:5; 6:18; ఎఫెసీ. 3:21; ఫిలిప్పీ. 4:20; 2థెస్స. 3:18; 1 తిమోతి 1:17; 6:16; 2 తిమోతి 4:18).

C. చెప్పబడిన విషయం యొక్క ప్రాముఖ్యతను తెలియచెప్పడానికి యేసు ఒక్కడే (యోహానులో రెటింపుగా 25 సార్లు, అది., యోహాను 1:51; 3:3,5,11 మొ.) ఈ పదం వాడాడు (చూ. లూకా 4:24; 12:37; 18:17,29; 21:32; 23:43).

D. ప్రకటన 3:14లో ఇది యేసు పేరుగా వాడబడినది (యెషయా 65:16లో బహుశా యెహోవా పేరు).

E. గ్రీకులో *pistos* లేక *pistis* విశ్వాసానికి లేక నమ్మకానికి వాడబడినది ఇంగ్లీషులో ‘‘నమ్మకము’’, ‘‘విశ్వాసము’’గా తర్జుమా చేయబడింది (ప్రత్యేక అంశము: విశ్వాసము, నమ్మకము లేక ఆధారపడడం చూడము).

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://www.biblelessonsinternational.com)

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 27:16

¹⁶ తన తండ్రినైనను తన తల్లినైనను నిర్లక్ష్యము చేయు వాడు శాపగ్రస్తుడని చెప్పగా ప్రజలందరు ఆమేస్ అన వలెను.

27:16 ‘‘నిర్లక్ష్యము చేయువాడు’’ తక్కువచేయడం లేక తక్కువ విలువ ఇవ్వడం (BDB 885 II, KB 1101, *Hiphil* అసమాపక క్రియ). ఇది హెబ్రీ పదం ‘‘గౌరవం’’ (BDB 475, చూ. 5:16; నిర్గ. 20:12) నకు వ్యతిరేక పదం. ప్రత్యేకించి ఇది ఒక బిడ్డ తన తల్లిదండ్రులను ‘‘శపించడం’’ ను సూచిస్తున్నది (చూ. నిర్గ. 21:17; లేవీ. 20:9), కాని ఈ పదం తనంతట తానుగా గౌరవ మర్యాదలు లేకపోవడం అనే అర్థాన్ని ఇస్తున్నది, అవిధేయతను తెలియజేస్తున్నది. మతపరమైన సూచనలు తల్లిదండ్రుల నుండి ఇవ్వబడుతాయి (చూ. 4:9,10,20-25; 6:7; 11:19; 32:46). తల్లిదండ్రులను నిరాకరించడం అనేది లోపభూయిష్టమైన విశ్వాసాన్ని ప్రతిఫలిస్తుంది!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 27:17

¹⁷తన పొరుగువాని సరిహద్దురాయిని తీసివేయు వాడు శాపగ్రస్తుడని చెప్పగా ప్రజలందరు ఆమేస్ అనవలెను

27:17 "తన పొరుగువాని సరిహద్దురాయిని తీసివేయు వాడు" ఇది చాలా తీవ్రమై ఉంది ఎందుకంటే ఇది యెహోషువా ద్వారా దేవుడు ఇచ్చిన స్వాస్థ్యమును దొంగతనము చేయడంతో సమానమై ఉంది (చూ. యెహో. 12-19; ద్వితీ. 19:14; యోబు 24:2; సామె. 22:28; 23:10; హోషియా 5:10).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 27:18

¹⁸రుడ్డివాని త్రోవను తప్పించువాడు శాపగ్రస్తుడని చెప్పగా ప్రజలందరు ఆమేస్ అనవలెను.

27:18 "రుడ్డివాని త్రోవను" ఇది బహుశా ఒకడు తనకు నైపుణ్యములేని విషయాలలో మరొకనికి సలహా యిచ్చి తప్పుడు ఆలోచనలో నడిపించడానికి ఒక హెచ్చరిక సాధ్యశ్యము కావచ్చు. ద్వితీయోపదేశ కాండము యొక్క దయార్థ లక్షణాలను బట్టి, ఇది ఒకని బలహీనతలను ఆసరాగా తీసికొనకూడదు అని చెప్పుతున్నట్లు నేను భావిస్తున్నాను (చూ. లేవీ. 19:14).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 27:19

¹⁹పరదేశికేగాని తండ్రిలేనివానికేగాని విధవరాలికే గాని న్యాయము తప్పి తీర్పు తీర్చువాడు శాపగ్రస్తుడని చెప్పగా ప్రజలందరు ఆమేస్ అనవలెను.

27:19 ఇది 24:17 కు సమాంతరంగా ఉండి, 1:17, 10:17; 16:19 లోని పక్షపాతం చూపకూడదని లేక లంచము తీసికొనకూడదని తెలుపుతున్నది. ఈ క్రియాపదం "వక్రీకరించు" (BDB 639, KB 692, *Hiphil* అసంపూర్ణం) నకు అర్థం "తిరుగు" కాని ఇక్కడ మరియు 16:19; 24:17 మరియు నిర్గ. 23:6; ఇది సరైన/న్యాయమైన దానిని వక్రీకరించడం లేక మార్చిచెప్పడాన్ని తెలియజేస్తున్నది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 27:20

²⁰తన తండ్రి భార్యతో శయనించువాడు తన తండ్రి కోకను విప్పినవాడు గనుక వాడు శాపగ్రస్తుడని చెప్పగా ప్రజలందరు ఆమేస్ అనవలెను.

27:20 "శయనించువాడు" ఇది (BDB 1011, KB 1486, *Qal* అసమాపక క్రియ) "లైంగిక సంబంధము" నకు ఒక సద్బోధకంగా ఉంది, సహజంగా ఒక నిషేధించబడిన స్వభావంగా ఉంది (అది., వావివరుసలేని సంయోగం, జంతు సంయోగం, లేక స్వలింగ సంపర్కం, చూ. లేవీ. 20:11,12,13,18,20; ద్వితీ. 27:20,21,22,23). మానవ లైంగికము ఒక దైవ బహుమానం మరియు ఒక బలమైన ప్రేరణ, రెండూను. ఇది నిర్వచించబడి మరియు శాంతికరమైన, స్థిరంగా ఉండి సమాజాన్ని నిర్మిస్తుంది. ప్రాచీన ఇశ్రాయేలీయులలోని లైంగిక నియమాల మీద ఇవ్వబడిన మంచి వివరణ కొరకు NIDOTTE, వా. 4, 1198-1211 పేజీలు చూడుము.

వావివరుస తప్పిన లైంగికము ఇల్లు, కుటుంబ మరియు అలాగే సమాజ నిలకడను ప్రభావితం చేస్తుంది. వివాహము నుండి నిషేధించబడిన సరైన వ్యక్తులు సంస్కృతికి సంస్కృతికి మారుతున్నారు, అయితే ప్రాచీన తూర్పు సమీప ప్రాంతములోని అన్ని సంస్కృతులు (ఒక్క ఐగుప్తు రాజ కుటుంబము తప్ప) వావివరుసను గురించిన నియమాలు కలిగి ఉన్నాయి!

▣ "తండ్రి కోక" ఇది వివాహము కార్యానికి ఒక చిహ్నమై ఉంది (చూ. 22:30; లేవీ. 18:8). ఇది మరొక గౌరవ ఉల్లంఘన. ఇది ఏవిధం చేతనైనా నాకు అంతకంతకు ఎక్కువ పాపమును ఉదహరిస్తున్నది!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 27:21

²¹జంతువుతోనైనను శయనించువాడు శాపగ్రస్తు డని చెప్పగా ప్రజలందరు ఆమేస్ అనవలెను.

27:21 "ఏ జంతువుతోనైనను శయనించువాడు శాపగ్రస్తు డని" ఇది లేవీ. 18:23; 20:15 వచనాలలో నిషేధింపబడి ఉంది. నిర్గ. 22:19 మరియు లూకా 15:23 వచనాలు సందర్భానుచితంగా ఇది విగ్రహారాధనకు సంబంధించినది అని చూపుతున్నాయి (అది., యుగారిట్ నుండి ఆచారసంబంధిత మాయాజాలము). హిత్తీయ పాఠ్యభాగాలు పవిత్ర జంతువులతో సంభోగించుట దేవునితో ఐక్యత కలిగి ఉండడానికి గుర్తు అని చెబుతున్నది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 27:22

²²తన సహోదరితో, అనగా తన తండ్రికుమార్తెతో గాని తన తల్లికుమార్తెతో గాని శయనించువాడు శాపగ్రస్తుడని చెప్పగా ప్రజలందరు ఆమేస్ అనవలెను.

27:22 ఇవి వావివరుస తప్పిన లైంగికమునకు సంబంధించిన ఆజ్ఞలలో భాగమై ఉన్నాయి (చూ. లేవీకాండము 18).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 27:23

²³తన అత్తతో శయనించువాడు శాపగ్రస్తుడని చెప్పగా ప్రజలందరు ఆమేస్ అనవలెను.

27:23 ఈ నిషేధము లేవీ. 18:8; 20:14 లో చెప్పబడింది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 27:24

²⁴చాటున తన పొరుగువానిని కొట్టువాడు శాప గ్రస్తుడని చెప్పగా ప్రజలందరు ఆమేస్ అనవలెను.

27:24-25 ఈ వచనాలు హంతకుని గురించి చెబుతున్నాయి (చూ. 5:17; నిర్గ. 20:13; 21:12; లేవీ. 24:17,21). ఒక హంతకుడు భూభాగానంతటిని కాలుష్యం చేస్తున్నాడు (చూ. 21:1-9).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 27:25

²⁵నిర్దోషిక ప్రాణహాని చేయుటకు లంచము పుచ్చు కొనువాడు శాపగ్రస్తుడని చెప్పగా ప్రజలందరు ఆమేస్ అనవలెను.

27:25 ఇది నిర్గ. 23:6-8 లో నమోదుచేయబడింది. ఇది (1) ఒక ఖూనీఖోరు లేక (2) లంచము తీసికొని మరణానికి అప్పజెప్పిన న్యాయాధిపతిని సూచించవచ్చు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 27:26

²⁶ఈ విధికి సంబంధించిన వాక్యములను గైకొనక పోవుటవలన వాటిని స్థిరపరచనివాడు శాపగ్రస్తుడని చెప్పగా ప్రజలందరు ఆమేస్ అనవలెను.

27:26 "ఈ విధికి సంబంధించిన వాక్యములను గైకొనక పోవుటవలన వాటిని స్థిరపరచనివాడు శాపగ్రస్తుడని" ఇది పది ఆజ్ఞల ముగింపునకు ఉన్న సంక్షిప్త వచనంగా ఉంది. ఇది గలతీ. 3:10 లో పౌలు చేత సూచించబడింది.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. ఎందుకు మోషే మూడవ వ్యక్తిగా చెప్పబడ్డాడు?
2. షెకెమునకు ఎందుకు ఇంత గొప్ప ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది (గెజరీము పర్వతము)?
3. శాపములతో పాటు దీవెనలు ఎందుకు చెప్పబడలేదు?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 28

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
విధేయత మీద దీవెనలు	మోషే రెండవ ప్రసంగము యొక్క ముగింపు	విధేయత యొక్క దీవెన	వార్ధానమ చేయబడిన దీవెనలు
28:1-14	28:1-2 28:3 28:4 28:5 28:6 28:7-14	28:1-2 28:3 28:4 28:5 28:6 28:7 28:8 28:9-14	28:1-2 28:3-8 28:9-14
అవిధేయతను బట్టి శాపములు		అవిధేయకు వచ్చే పర్యావసానాలు	శాపములు
28:15-19	28:15 28:16 28:17 28:18 28:19	28:15 28:16 28:17 28:18 28:19	28:15 28:16-19
28:20-46	28:20-24 28:25-44	28:20-24 28:25-29 28:30-35 28:36-37 28:38-42 28:43-44 28:45-46	28:20-26 28:27-29a 28:29b-35 28:36-37 28:38-42 28:43-44 28:45-46
28:47-57	28:47-57	28:53-57	యుద్ధము మరియు నిర్ణయము వచ్చుట 28:47-48 28:49-57
28:58-63	28:58-63	28:58-63	28:58-62a 28:62b-68
28:64-68	28:64-68		

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరార్గాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతిలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరార్గాఫ్ దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరార్గాఫ్ కు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరార్గాఫ్
2. రెండవ పేరార్గాఫ్
3. మూడవ పేరార్గాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పూర్వపర అధ్యయనం

ఇది సాహిత్యభాగంలోని ఒక భాగము, 27-28 అధ్యాయాలు, ఇది తరచూ నిబంధనలోని "శాపించుట మరియు దీవించుట" భాగము వలె సూచిస్తున్నది.

- A. నిబంధన ఒప్పందాలను ప్రదర్శించడానికి ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క అసమర్థత వలన వచ్చిన పర్యావసానాల వలె పా. ని. మొత్తాన్ని చూడాలని నేను భావిస్తున్నాను, కాబట్టి 27:15-26; 28:15-68 యొక్క శాపములతో దర్శింపవలసి వచ్చింది.
- B. లోకమంతా తనను ఎరుగునట్లు ఇశ్రాయేలీయులు ఒక బయలుపాటు మార్గముగా ఉండాలని యెహోవా ఆశించాడు. ఇశ్రాయేలీయులు ప్రజలందరి దృష్టిని ఆకర్షించడానికి ఆయన వారిని ఆశీర్వదించుటను బట్టి తన వైపు ప్రజలందరిని త్రిప్పుకోవాలని ఆశించాడు. 4:6 లోని ప్రత్యేక అంశము: బాబ్ యొక్క సువార్త పక్షపాతాలు చూడుము.
- C. ప్రమాణము చేయబడిన దీవెనలకంటే అవిధేయత వలన వచ్చిన శాపములే ఎక్కువగా ఉన్నాయి.
ఇది నిర్మాణము ప్రాచీన తూర్పు ప్రాంతములోని సంహితాలకు సమాంతరముగా ఉంది (Meredith G.

Kline యొక్క *Treaty of the Great Kings: The Covenant Structure of Deuteronomy* (ట్రీటీ ఆఫ్ ది గ్రేట్ కింగ్స్: ది కావెనెంట్ స్ట్రక్చర్ ఆఫ్ డియోటర్నామి) మరియు D. Brent Sandy మరియు Ronald L. Giese, Jr., యొక్క *Cracking Old Testament Codes* (క్రాకింగ్ ఓల్డ్ టెస్టామెంట్ కోడ్స్), 125-128 పేజీలు చూడుము.

D. ఈ శాపాల మరియు దీవెలన భాగము లేవీకాండము 26 వ. అధ్యాయానికి సమాంతరంగా ఉంది.

E. ఇది మోషే యొక్క రెండవ ప్రసంగం (అది., 5-28 అధ్యాయాలు). మొదటి ప్రసంగం ఇశ్రాయేలీయులు ఐగుప్తునుండి శక్తివంతంగా బయటికి రావడానికి యెహోవా యొక్క కృపాకనికరాలు మరియు అరణ్యసంచార కాలములో ఆయన తోడు మరియు కాపుదలను గురించిన వెనుకటి విషయాలను తెలియజేసింది.

రెండవ ప్రసంగం వాగ్దాన దేశములో ఇశ్రాయేలు జనాంగము యెడల యెహోవా యొక్క చిత్తాము మీద గురి ఉంది. తనను తాను లోకానికి బయలుపరచుకొను లాగున ఆయన ఇశ్రాయేలీయుల ప్రత్యేకతను ధృఢపరచాడు.

మూడవ ప్రసంగం (29-32 అధ్యాయాలు) ఒక్క యెహోవా నికి మాత్రమే పరిమితమైన ఇశ్రాయేలీయుల నిబంధన పునశ్చరణ మరియు రాజభక్తి, విధేయతల నిశ్చయతలతో వ్యవహరించింది.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:1-2

¹నీవు నీ దేవుడైన యెహోవా మాట శ్రద్ధగా విని నేడు నేను నీకు ఆజ్ఞాపించుచున్న ఆయన ఆజ్ఞలనన్నిటిని అనుసరించి నడుచుకొనినయెడల నీ దేవు డైన యెహోవా భూమిమీదనున్న సమస్త జనములకంటె నిన్ను హెచ్చించును. ²నీవు నీ దేవుడైన యెహోవా మాట వినినయెడల ఈ దీవెలలన్నియు నీమీదికి వచ్చి నీకు ప్రాప్తించును.

28:1,2,9,13 "యెడల" నోవహుతో తప్ప (చూ. అది. 9:8-17) మిగిలిన మోషే ధర్మశాస్త్రము మరియు దానికి సంబంధించిన పా.ని. నిబంధనలు (4:13 లోని ప్రత్యేక అంశము: నిబంధన చూడుము) అన్నిటికీ ఉన్న షరతులు లక్షణాన్ని ఇది తెలియజేస్తున్నది. ఈ షరతు సంబంధిత అంశాన్ని క్రో. ని. లో కూడా మనం చూడగలం (చూ. మార్కు 1:15; అ.కా. 20:21 మరియు ఎఫెసీ. 2:8-9 మరియు 10). "మీరు చేసిన యెడల. . .నేను చేసెదను" అనే నిబంధన లక్షణము విశ్వాసి వైపునుండి ఆశింపబడుతున్న ఆవశ్యక ప్రతిస్పందనను తెలియజేస్తున్నది. విచారకరమైన విషయమేమిటంటే, పతన మానవాళి దీనిని అనుసరించి లేక ప్రదర్శించలేక పోవడం, ఇక ముందుకూడా చేయలేక పోవడానికి బట్టి క్రో. ని. అవసరతను పా.ని. డిమాండు చేసింది (చూ. యిర్మియా 31:31-34; యెహె. 36:22-32; గలతీ. 3:15-29).

28:1,2,13 "శ్రద్ధగా విని. . .ఆయన ఆజ్ఞలనన్నిటిని అనుసరించి నడుచుకొనినయెడల" మొదటి క్రియాపదం "శ్రద్ధగా విని" ఒక భావరూపక సంపూర్ణము మరియు ఇదే మూలపదం (BDB 1033, KB 1570) నుండి వచ్చిన ఒక *Qal* అసంపూర్ణ మై ఉంది, ఇది వ్యాకరణపరంగా ఒక ఉద్ఘాటనను చూపించే విధనమై ఉంది. ఇది రెండు *Qal* భావరూపక నిర్మాణాలను అనుసరిస్తున్నది:

1. "జాగ్రత్తగా ఉండడం" – BDB 1036, KB 1581
2. "అనుసరించడం" – BDB 793, KB 889

ఇప్పుడు కొనసాగుతున్న దేవునితో విశ్వాసుల యొక్క నిబంధన సంబంధము వారికి ఉన్న మరియు జీవిస్తున్న వెలుగు మరియు సత్యాలకు విధేయించడాన్ని బట్టి ప్రభావితమవుతుంది.

□ "ఆజ్ఞలు" 4:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

□ "నేడు నేను మీకు ఆజ్ఞాపించుచున్న" ఈ క్రియాపదం (BDB 845, KB 1010, *Piel* అసమాపక క్రియ) ఈ అధ్యాయమంతా అనేకసార్లు చెప్పబడింది (చూ. 1,8,13,15,45 వచనాలు). యెహోవా సర్వశక్తిమంతుడు. ఆయన ఎప్పుడూ నిబంధన యొక్క హద్దులు మరియు విషయాన్ని ఏర్పాటుచేసి, మానవాళితో భేటీ కావడానికి మొదటి అడుగు వేస్తాడు.

28:1 "నీ దేవు డైన యెహోవా భూమిమీదనున్న సమస్త జనములకంటె నిన్ను హెచ్చించును" హెచ్చించడములోని ఉద్దేశ్యము బయలుపాటు (చూ. 26:19; 28:13)! ఇశ్రాయేలీయుల ద్వారా లోకాన్ని తనవైపుకు రప్పించుకోవాలని దేవుడు ఆశించాడు (చూ. ఆది. 12:3; 22:18; నిర్గ. 19:5-6). 4:6 లోని ప్రత్యేక అంశము: బాబ్ యొక్క సువార్తసంబంధిత పక్షపాతాలు చూడుము.

28:2 "దీవెనలు" ఈ పదం (BDB 139) "మోకాళ్ళానుటకు" (BDB 138) అనే మూలపదానికి సంబంధించినది. యెహోవా ఇశ్రాయేలీయులకు ఎన్నుకోడానికి అవకాశమిస్తున్నాడు (చూ. 11:26-31; 30:1,19). యెహోవా యొక్క నిబంధన ఆవశ్యకతల యొక్క ఈ నిర్ధారణ వారి గమ్యాన్ని నిర్ణయిస్తుంది!

□ "నీమీదికి వచ్చి" ఈ భాషీయ వచనం (BDB 97, KB 112, *Qal* సంపూర్ణము) ఇక్కడ దీవెన కొరకు ఉపయోగింపబడింది, అయితే 15వ వచనంలో శాపముల కొరకు ఉపయోగింపబడింది.

□ "ప్రాప్తించును" ఈ క్రియ (BDB 673, KB 727, *Hiphil*) ఈ క్రింది వాటికి ఉపయోగింపబడింది:

1. ఇశ్రాయేలీయుల విధేయతను బట్టి వారిని దీవించుటకు, వెంబడించుటకు, అందుకొనుటకు, 2వ. వచనం
2. ఇశ్రాయేలీయుల అవిధేయతను బట్టి శపించుటకు, వెంబడించుటకు, అందుకొనుటకు, 15, 45 వచనాలు

□ "వినిన యెడల" 1వ. వచనం లో ఈ పదం (BDB 1033, KB 1570) తీవ్రకరణం చేయబడన *Qal* భావరూపక సంపూర్ణము మరియు ఒక *Qal* అసంపూర్ణముగా ఉంది. ఇక్కడ ఇది ఒక *Qal* సంపూర్ణము (చూ. 15,49; 30:10,12,13,17; 31:12) మరియు 45, 62 వచనాలు *Qal* సంపూర్ణము (చూ. 30:8) గా ఉన్నది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:3

³నీవు పట్టణములో దీవింపబడుదువు; పొలములో దీవింప బడుదువు;

28:3 "నీవు పట్టణములో దీవింపబడుదువు; పొలములో దీవింప బడుదువు" ఇది విశ్వజనీన దీవెనను తెలియజేయడానికి ఉన్న ఒక సాదృశ్యపూర్వక విధానం (చూ. 4-6, 8 వచనాలు).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:4

⁴నీ గర్భఫలము నీ భూఫలము నీ పశువుల మందలు నీ దుక్కి టెద్దులు నీ గొట్ట మేకల మందలు దీవింపబడును;

28:4 "నీ గర్భఫలము. . . నీ భూఫలము. . . నీ పశువుల మందలు . . . నీ దుక్కి టెద్దులు. . . నీ గొట్ట మేకల మందలు. . . దీవింపబడును" అనేకము మరియు ఆరోగ్యకరమైన పశువుల మందలు మరియు పిల్లలు భాగ్యము మరియు సంపదకు చిహ్నాలు. పెద్ద కుటుంబాలు, పెద్ద పశుమందలతో ఉన్నవాడు దేవుని చేత ఆశీర్వాదించబడినవాడు (చూ. 7:13; 28:4,11; 30:9). ఇది దేవుని ఆశీర్వాదాలకు ఒక భౌతిక చిహ్నాలు (చూ. ఆది. 1:22,28).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:5

⁵నీ గంపయు పిండి పిసుకు నీ తొట్టియు దీవింపబడును.

28:5 "గంపయు. . . దీవింపబడును" ఈ గంప పండ్లను లేక ధాన్యాన్ని తీసికెళ్ళడానికి ఉపయోగింపబడేది (చూ. 26:2). ఇది వ్యవసాయాభివృద్ధిని గురించి చెప్పుతున్నది.

▣ "పిసుకు నీ తొట్టియు దీవింపబడును" ఇది కుటుంబానికి ఆహారాన్ని సిద్ధపరచడానికి ఉపయోగించే గిన్నె (అది, అనుదిన ఆహారం). ఇది "నిత్యము బల్లమీద భోజనం సిద్ధం" అని చెప్పడానికి ఒక విధానం. 17వ. వచనంలో దీనికి వ్యతిరేకంగా చెప్పబడింది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:6

⁶నీవు లోపలికి వచ్చునప్పుడు దీవింప బడుదువు; వెలుపలికి వెళ్లునప్పుడు దీవింపబడుదువు.

28:6 "నీవు లోపలికి వచ్చునప్పుడు . . . వెలుపలికి వెళ్లునప్పుడు దీవింపబడుదువు" ఇది జీవితంలో అన్ని రంగాలలో దీవించబడిన (చూ. 19వ. వచనంలో వ్యతిరేకపదం) దానికి ఒక హెచ్చరిక సంబంధించిన జాతీయపదం (చూ. 31:2; కీర్త. 121:8; యెషయా 37:28).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:7-14

⁷నీమీదపడు నీ శత్రువులను యెహోవా నీ యెదుట హత మగునట్లు చేయును; వారొక త్రోవను నీమీదికి బయలు దేరి వచ్చి యేడు త్రోవల నీ యెదుటనుండి పారిపోవు దురు. ⁸నీ కొట్లలోను నీవు చేయు ప్రయత్నము లన్నిటి లోను నీకు దీవెన కలుగునట్లు యెహోవా ఆజ్ఞాపించును. నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చుచున్న దేశములో ఆయన నిన్ను ఆశీర్వదించును. ⁹నీవు నీ దేవుడైన యెహోవా ఆజ్ఞల ననుసరించి ఆయన మార్గములలో నడుచుకొనిన యెడల యెహోవా నీకు ప్రమాణము చేసియున్నట్లు ఆయన తనకు ప్రతిష్ఠితజనముగా నిన్ను స్థాపించును. ¹⁰భూప్రజలందరు యెహోవా నామమున నీవు పిలువబడు చుండుట చూచి నీకు భయపడుదురు. ¹¹మరియు యెహోవా నీకిచ్చెదనని నీ పితరులతో ప్రమాణముచేసిన దేశమున యెహోవా నీ గర్భఫల విషయములోను నీ పశు వుల విషయములోను నీ నేలపంట విషయములోను నీకు సమృద్ధిగా మేలు కలుగజేయును. ¹²యెహోవా నీ దేశముమీద వర్షము దాని కాలమందు కురిపించుటకును నీవు చేయు కార్యమంతటిని ఆశీర్వదించుటకును, ఆకాశ మను తన మంచి ధననిధిని తెరచును. నీవు అనేకజనము లకు అప్పిచ్చెదవు కాని అప్పుచేయవు ¹³నేడు నేను మీకా జ్ఞాపించు మాటలన్నిటిలో దేనివిషయములోను కుడికి గాని యెడమకుగాని తొలగి ¹⁴అన్యుల దేవతలను అనుసరింపకయు వాటిని పూజింపకయు నున్నయెడల, నీవు అనుసరించి నడుచుకొనవలెనని నేడు నేను నీకాజ్ఞా పించుచున్న నీ దేవుడైన యెహోవా ఆజ్ఞ లను విని వాటిని అనుసరించి గైకొనినయెడల, యెహోవా నిన్ను తలగా నియమించునుగాని తోకగా నియమింపడు. నీవు వైవాడ వుగా ఉండువుగాని క్రింది వాడవుగా ఉండవు.

28:7 "శత్రువులు" ఈ అసమాపక క్రియ (BDB 33, KB 38 *Qal* అసమాపక క్రియ) ఈ అధ్యాయంలో ఏనిమిది సార్లు ఉపయోగింపబడింది (చూ. 7, 25, 31, 48, 53, 55, 57, 68). ఇది ఒక వ్యక్తి లేక ఒక గుంపుకు విరోధంగా ఒక వ్యక్తి లేక ఒక గుంపు యొక్క క్రియాశీలక శత్రుత్వాన్ని సూచిస్తున్నది. ఇశ్రాయేలీయుల శత్రువులకు యెహోవా శత్రువుగా ఉంటాడని ఆయన ప్రమాణము చేసి ఉన్నాడు (చూ. నిర్గ. 23:22), అయితే నిబంధన అవిధేయత వలన ఆయన ఇప్పుడు ఇశ్రాయేలీయులకు శత్రువుగా ఉన్నాడు!

ఒకవేళ ఇశ్రాయేలీయులు విధేయించి ఉంటే, ఆయన వారి శత్రువులతో యుద్ధమాడి ఉండేవాడు (చూ. 30:7; 33:27-29).

▣ "యేడు త్రోవల నీ యెదుటనుండి పారిపోవు దురు" ఈ జాతీయం ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క శత్రువుల భయంతో, చెల్లాచెదులైన తిరోగతిని సూచిస్తున్నది (చూ. 20, 25 వచనాలు). 23:3 లోని ప్రత్యేక అంశము: లేఖనాలలోని సాధ్యశ్యసంబంధిత సంఖ్యలను చూడుము.

28:8 "నీ కొట్లలోను. . . దీవెన కలుగునట్లు" ఇది ధాన్యపు గిండగులను సూచిస్తున్నది (చూ. సామె. 3:10). ఆ తరువాత కాలంలో యూదాతత్వము ఇది రహస్యంగా చేస్తున్న యెహోవా యొక్క దీవెనను సూచిస్తున్నట్లు చెప్పారు.

▣ "నీ దేవుడైన యెహోవా నీ కిచ్చుచున్న దేశములో" ఇది ఆది. 12:1-3 లో అబ్రహాముకు ఇచ్చిన వాగ్దానానికి తిరిగి వెళ్ళుతున్నది. దేశము నిర్గమము/విజయములలో నెరవేర్చబడిన దేవుని యొక్క ప్రత్యేక వాగ్దానం.

28:9 "ఆయన నిన్ను ఆశీర్వదించును" ఈ క్రియాపదానికి (BDB 877, KB 1086, *Hiphil* అసంపూర్ణము) ప్రధాన అర్థం "పైకి లేచుట." ఇది ద్విత్వీయోపదేశ కాండములో *Hiphil* లో వివిధ భావాలతో అనేకసార్లు ఉపయోగింపబడింది (అది., [1] నిబంధన నిర్ధారణ, చూ. 8:18; [రంగములో ఉండడట], చూ. 18:15,18; [3] పడిపోయి ఉన్న పశుసంపదను లేవనెత్తడం, చూ. 22:4; మరియు [4] స్మారక ఫలకాలను స్థాపించుటకు, చూ. 27:3). ఇక్కడ ఇది 25:7 మరియు 29:13 వచనాలలోవలె "స్థిరపరుచుట" అనే సాదృశ్య భావంతో ఉపయోగింపబడింది.

▣ "ప్రతిష్ఠిత జనము" "ప్రతిష్ఠితము" అనే పదానికి అర్థం "దేవుని పని కొరకు ప్రత్యేకింపబడడం" (BDB 871 మరియు 872, 5:12 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము, చూ. నిర్గ. 19:5-6). జనులను యెహోవా వద్దకు తీసికొని రావడానికి యాజక రాజ్యముగా ఉండడానికి ఇశ్రాయేలీయులు ఉద్దేశింపబడినారు.

▣ "నడుచుట" ఇది విశ్వాసముతో కూడిన జీవనశైలి మరియు విధేయత కొరకు ఉపయోగింపబడిన బైబిలు సంబంధిత సాదృశ్యము (చూ. 5:33; 8:6; 10:12; 11:22; 19:9; 26:17; 30:16).

28:10 "భూప్రజలందరు యెహోవా నామమున నీవు పిలువబడు చుండుట చూచి నీకు భయపడుదురు" "యెహోవా నామమున నీవు పిలువబడుచుండుట" (BDB 894, KB 1128, *Niphal* సంపూర్ణం) ఇశ్రాయేలీయుల మీద యెహోవా యొక్క యాజమాన్యతను తెలియచేస్తున్నది (చూ. 2 సమూ. 6:2; యెషయా 43:7; యిర్మియా 7:10-12; 14:9; 15:16; 32:34; దాని. 9:18,19; ఆమోసు 9:12).

ఇశ్రాయేలీయులు లోకమంతా తనను తెలుసుకొనునట్లు ఒక బయలుపాటు మార్గంగా ఉండాలని యెహోవా ఆశించాడు. ఇశ్రాయేలీయులు జనులందరి దృష్టిని పొందునట్లుగా ఆయన వారిని ఆశీర్వదించాలను కొని, తద్వారా జనాంగాన్ని తనవైపుకు ఆకర్షించుకోవాలనుకొన్నాడు (చూ. 25 వచనం, 37). 4:6 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

▣ "నీకు భయపడుదురు" యెహోవా యొక్క ఆశీర్వాదాలు, గృహసంబంధితము మరియు మిలటరీ సంబంధితము రెండూకూడా, పొరుగు దేశాల మూడవమూకాలుగల ప్రజలకు భయము/భయభక్తులు కలిగేట్లు చేశాయి.

ఇశ్రాయేలీయులు భయపడనవసరం లేదు (BDB 431, KB 432) ఎందుకంటే యెహోవా వారితో, వారి కొరకు ఉండి, వారి తరుపున పోరాడుతాడు (ఉదా. 1:21,29; 3:2,22; 7:18; 20:1,3; 31:6,8).

28:11 ఇది విధేయించిన నిబంధన ప్రజలకు దేవుని దీవెనల యొక్క సంగ్రహ వచనంగా ఉంది (ఉదా. 11:14).

28:12 "తన మంచి ధననిధి" ఇది (BDB 373 II మరియు 69) ఆకాశము మరియు వర్షానికి ఒక గుర్తుగా ఉంది (చూ. 23-24 వచనాలు; కీర్త. 85:12; మలాకీ 3:10). ఇది *Ba'al* ఆరాధనకు ఇది ఒక వ్యంగ్య సూచనగా ఉండే వీలుంది. *Ba'al* కనానీయుల సౌభాగ్య దేవుడు (అది., వర్షము, చూ. 1 రాజులు 17-18). అయినా, తన ప్రజలకు దీవెనలన్ని ఇచ్చేవాడు యెహోవాయే (చూ. 47వ. 11:14; లేవీ. 26:4).

□ “యెహోవా నీ దేశముమీద వర్షము దాని కాలమందు కురిపించుటకును” ఈ క్రియాపదం (BDB 678, KB 733) ఈ అధ్యాయంలో యెహోవా నిబంధన బహుమానాలు మరియు దీవెనల కొరకు ఎక్కువగా ఉపయోగింపబడింది (చూ. 1,7,8,11,12,13 వచనాలు).

యెహోవా ఆకాశతలుపులు తెరచి వర్షాన్ని పంపడమే కాకుండా, ఆయన దానిని సరైన సమయాలలో పంపుతాడు (అది, తొలకరి మరియు కడవరి వానలు, విత్తనాలు చల్లనప్పుడు మరియు పంటలు పెరిగేటప్పుడు).

□ “నీవు అనేకజనము లకు అప్పిచ్చెదవు కాని అప్పుచేయవు” వారి దగ్గర అప్పు ఇవ్వడానికి ఉన్న మిగుల దేవుని దీవెనకు మరొక గుర్తుగా ఉంది (చూ. 23:20)! 44 వ. వచనంలో అవిధేయత వలన వచ్చిన ఫలితము దీనికి పూర్తి భిన్నంగా ఉంది!

28:13 ఈ వచనానికి సంపద మరియు అధికారాల యొక్క రెండు జాతీయపదాలు ఉన్నాయి:

1. తలగా నిమమించునుగాని తోకగా నియమించడు
2. నీవు వైవాడవిగా ఉండువుగాని క్రింది వాడివిగా ఉండవు

అయితే షరతు అంశాన్ని గమనించండి. ఇదే జాతీయత 1వ. వచనంలో “జాగ్రత్తగా అనుసరించిన యెడల” (రెండు భావరూపక నిర్మాణాలు) అనేది ఉపయోగింపబడింది. అవిధేయత వలన దీనికి వ్యతిరేకంగా జరిగిన దానిని 44వ. వచనంలో చూడగలం.

28:14 “దేనివిషయములోను కుడికి గాని యెడమకుగాని తొలగి” ఇది దీని అసలు అర్థంతో సంఖ్యా. 20:17; 22:26; ద్వి. 2:27 లో ఉపయోగింపబడింది అయితే సహజంగా ఇది “ప్రమాణికం లేక స్పష్టంగా చూపబడిన దారి నుండి వైదొలుట పాపము” అనే హెచ్చరిక జాతీయపదం (చూ. 5:32; 17:11,20; యెహో. 1:7; 23:6; 2 రాజులు 22:2). ఇక్కడ గమనించండి, విగ్రహారాధన ప్రత్యేకించి చెప్పబడింది (చూ. 7-9; 27:15; నిర్గ. 20:23; 34:17).

□

NASB, NRSV “నేను నేను మీకాజ్ఞాపించిన”

NKJV “ఈ దినమున నేను మీకు ఆజ్ఞాపించిన”

TEV

NJB “నేను నేను మీ ముందు ఉంచిన నా మాటలు”

ఈ వచనం చూడడానికి ధర్మశాస్త్రాన్ని ఇచ్చిన ప్రత్యేక దినమును సూచిస్తున్నట్లుంది (చూ. 1,13,14,15 వచనాలు). ఏదిఏమైనా, ‘olam ఒక నియమింపబడిన కాలాన్ని సూచిస్తున్నది. 4:40లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము. ప్రశ్నించడానికి ఉన్న కారణం, 58 మరియు 61 వచనాలలోని “గ్రంథము” సరిగ్గా దేనిని సూచిస్తున్నది?:

1. ద్వి. యోపదేశ కాండ గ్రంథానంత
2. ద్వి. యోపదేశ కాండములోని మోషే ప్రసంగాలలో ఒక దానిని
3. నిర్గమ కాండము, లేవీకాండము, సంఖ్యాకాండములోని చేరిక భాగాల యొక్క శాసనము యొక్క పెద్ద భాగాన్ని

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:15

¹⁵నేను నేను నీకాజ్ఞాపించు ఆయన సమస్తమైన ఆజ్ఞలను కట్టడలను నీవు అనుసరించి నడుచు కొనవలెనని నీ దేవుడైన యెహోవా సెలవిచ్చినమాట విననియెడల ఈ శాపములన్నియు నీకు సంభవించును.

28:15-37 ఈ శాపముల భాగమునకు ఒక అక్షరాక్షర విశ్లేషణ అవసరమున్నట్లు లేదు. దానికి బదులు, అవి ఒక విపత్తు అనే భావాన్ని కలుగజేయడానికి నిర్మించబడ్డాయి. విధేయించనట్లైతే ఈ రకమైన చెరుపు వస్తుంది. ఒకవేళ ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవా యొక్క ధర్మశాస్త్రాన్ని ఉల్లంఘించినట్లైతే ఏమి జరుగుతుందనే ఆలోచనను కలిగించడానికి ఇది ఒక విధానం.

28:15 "అనుసరించి నడుచుకొనవలెనని" సరిగ్గా ఇదే భాషీయము మరియు వ్యాకరణ నిర్మాణము 1,13; 32:46 వచనాలలో కనిపిస్తుంది. ఇలాంటి ఇదే పదాలు నిర్మాణాలు 28:58 మరియు 29:8 వచనాలలో కనిపిస్తుంది. విధేయత కీలకము. విధేయత నిబంధనకు పునాది కాదు కాని దీని సహజసిద్ధమైన బయలుపాటు కీలకం! నిబంధన యెహోవా యొక్క ప్రేమ మరియు సార్వభౌమత్వముల నుండి నిర్మించబడింది, అయితే దీని కొనసాగింపు మరియు ఫలింపు విధేయత ద్వారా నడిపింపబడుతుంది. మీరు నన్ను ప్రేమించిన యెడల నా ఆజ్ఞలను గైకొనుడి!

▣ "ఆయన ఆజ్ఞలను కట్టడలను" 4:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

▣ "శాపములు" ఇది "కొద్దిగా ఉండడం" (BDB 886-887, cf. 27:15-26, 28:15-68) అనే మూలపదం నుండి వచ్చిన నామవాచక నిర్మాణం. ఈ శాపములు ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవా వద్దకు తిరిగి రావడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

▣ "నీకు సంభవించును" 2వ. వచనంలోని నోట్ చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:16
¹⁶పట్టణములో నీవు శపింపబడుదువు; పొలములో నీవు శపింపబడుదువు;

28:16-19 ఈ వచనాలు పూర్తిగా సమాంతరాలు. 3-6 వచనాలు దీవెనలు; 16-19 వచనాలు శాపములు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:17
¹⁷నీ గంపయు పిండి పిసుకు నీ తొట్టియు శపింపబడును;

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:18
¹⁸నీ గర్భఫలము నీ భూమి పంట నీ ఆవులు నీ గొట్ట మేకల మందలు శపింపబడును;

2:18

- NASB, NJB "నీ శరీర సంతానం"
- NKJV "నీ శరీర ఫలము"
- NRSV "నీ గర్భఫలము"
- TEV "పిల్లలు"

దీని అసలు వచనం "నీ గర్భ ఫలము". ఆరోగ్యకరమైన, ఆనందకరమైన అనేక మంది పిల్లలు దీవెనలో ఒక దీవెన (చూ. 4, 11 వచనాలు) కాని అవిధేయత నిబంధన వాగ్దానాన్ని తల్లక్రిందలు చేస్తుంది!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:19

¹⁹నీవు లోపలికి వచ్చునప్పుడు శపింప బడుదువు; వెలుపలికి వెళ్లునప్పుడును శపింపబడుదువు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:20-24

²⁰నీవు నన్ను విడిచి చేసిన నీ దుష్కార్యముల చేత నీవు హతము చేయబడి వేగముగా నశించువరకు, నీవు చేయ బూనుకొను కార్యములన్నిటి విషయములోను యెహోవా శాపమును కలవరమును గద్దింపును నీ మీదికి తెప్పించును. ²¹నీవు స్వాధీనపరచుకొనబోవు దేశములో నుండకుండ నిన్ను క్షీణింప జేయువరకు యెహోవా తెగులు నిన్ను వెంటాడును. ²²యెహోవా క్షయరోగముచేతను జ్వరముచేతను మంటచేతను మహాతాపముచేతను ఖడ్గము చేతను కంకి కాటుకచేతను బూజుచేతను నిన్ను కొట్టును; నీవు నశించువరకు అవి నిన్ను తరుమును. ²³నీ తలపైని ఆకాశము ఇత్తడివలె ఉండును, నీ క్రిందనున్న నేల యినుమువలె ఉండును. ²⁴యెహోవా నీ దేశపు వర్ష మును ధూళిగాను బుగ్గిగాను చేయును; నీవు నశించువరకు అది ఆకాశమునుండి నీ మీదికి వచ్చును.

28:20 "కలవరమును" యుద్ధంలో ఓడిపోవుటకు (చూ. 7:23) ఉపయోగించే పదం ఇది (BDB 223). ఇది 7 మరియు 25 వచనాలకు వ్యతిరేకముగా ఉన్నది. ఒకవేళ ఇశ్రాయేలీయులు దేవుని మాటకు అవిధేయించినట్లైతే కలవరము వారి మీద ఉంటుంది.

□ "గద్దింపు" ఈ పదం (BDB 172) పా.ని. గ్రంథములో ఇక్కడ మాత్రమే కనిపిస్తుంది.

□ "నీవు హతము చేయబడి వేగముగా నశించువరకు" సమాతరత్వాన్ని గమనించండి:

1. "హతము చేయబడుట" – BDB 1029, KB 1552, *Niphal* భావరూపక నిర్మాణం, చూ. 4:26; 6:15
2. "నాశనం చేయబడుట" – BDB 1, KB 2, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం, చూ. లేవీ. 26:38; ద్వితీ. 4:26; 8:19-20; 11:17; 30:18-20; యెహో. 23:13,16 ప్లస్ విశేషణము "త్వరగా" (BDB 555 III).

□ "నీవు నన్ను విడిచి చేసిన నీ దుష్కార్యముల చేత" ఆజ్ఞల నుండి తొలిగిపోవడం అంటే యెహోవాను విడిచిపెట్టడముగా చూడబడుతున్నది గమనించండి!

28:21 "తెగులు" ఇది (BDB 184) యెహోవా ఐగుప్తు మీదికి పంపిన ఒక మహమ్మారిని (చూ. లేవీ. 26:25; సంఖ్యా. 14:12) సూచిస్తున్నది (చూ. నిర్గ. 5:3; 9:15).

□ "వెంటాడును" ఈ క్రియాపదం (BDB 179, KB 209, *Hiphil*) జస్సివు రూపకంలో ఉంది. పని పూర్తిచేయువరకు యెహోవా యొక్క తీర్పు వారిని దగ్గరగా అంటుకొని ఉంది (అది., "నిన్ను కాల్చివేయును," BDB 477, KB 476, *Piel* భావరూపక నిర్మాణం).

యెహోవాకు ఇశ్రాయేలీయులు ఏమి చేయాలో అనే దాని కొరకు ఈ పదం ఉపయోగింపబడింది (అది., ఆయనను అంటిబెట్టికొని ఉండుట, చూ. 10:20; 11:22; 30:20).

28:22 "ఖడ్గము" అవిధేయులైన ఇశ్రాయేలీయులకు విరోధంగా పంపబోవు విషయాల పట్టకను గమనించండి:

1. క్షీణించుట (BDB 1006, చూ. లేవీ. 26:16), క్షయరోగము
2. జ్వరము (BDB 869, చూ. లేవీ. 26:16)
3. మంట (BDB 196)
4. మహా తాపము (BDB 359, #2,3, మరియు 4 అన్నికూడా వేడికి సంబంధించినవి; ఇది చూడడానికి కరువు పరిస్థితిని తెలుపుతున్నది, చూ. NRSV)

5. ఖడ్గము (BDB 352)

6. కంకికాటుక (BDB 995, పంటల మీద కాటుక తెగులు, చూ. 1 రాజులు 8:37; 2 దిన. 6:28; ఆమోసు 4:9)

7. బూజు (BDB 439, చూ. 1 రాజులు 8:37; 2 దిన. 6:28; ఆమోసు 4:9; హగ్గయి 2:17; ఈ పదానికి అర్థం "పచ్చదనము," కాబట్టి ఇది ఒక "ఆకుపచ్చటి బూజు")

మానవులు మరియు వ్యవసాయము రెండూ బాధింపబడి చనిపోతారు! బాధలకు ఉపయోగింపబడిన సాద్యశ్య సంఖ్యను గమనించండి (అది., ఏడు; అలాగే ఈ అధ్యాయంలో ఏడు దీవెనలుకూడా చెప్పబడ్డాయి). 23:3 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

28:23 "యినము" యినము తరచూ కష్టాలకు ఒక సాద్యశ్యంగా చెప్పబడుతున్నది:

1. భూమి పండడు, ఎందుకంటే వర్షాలు లేని కారణాన భూమి ఒక లోహము వలె గట్టిగా మారింది, చూ. 23, చూ. లేవీ. 26:19
2. ఇశ్రాయేలీయుల మెడమీద ఇనుప కాడి ఉంచబడును, 48 వ. వచనం
3. ఐగుప్తు ఒక బాధల ఇనుపకోలిమి వలె ఉండును, చూ. 4:20

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:25-26

²⁵యెహోవా నీ శత్రువుల యెదుట నిన్ను ఓడించును. ఒక్కమార్గ మున వారి యెదుటికి బయలుదేరి నీవు యేడు మార్గముల వారి యెదుటనుండి పారిపోయి, భూరాజ్యములన్నిటి లోనికి యిటు అటు చెదరగొట్ట బడుదువు. ²⁶నీ కళే బరము సకలమైన ఆకాశపక్షులకును భూజంతువులకును ఆహారమగును; వాటిని బెదరించు వాడెవడును ఉండడు.

28:25 "ఒక్కమార్గ మున వారి యెదుటికి బయలుదేరి నీవు యేడు మార్గముల వారి యెదుటనుండి పారిపోయి" ఇది సాద్యశ్యంగా ఇశ్రాయేలీయుల యుద్ధ ప్రణాళికను తెలుపుతున్నది, ఇది పూర్తిగా నిష్ప్రయోజనం. "సంపూర్ణత" కు ఏడు ఒక సంఖ్యాపరమైన చిహ్నము. ఇశ్రాయేలీయుల పూర్తి తిరోగమన స్థితిలో ఉన్నారు. "యెహోవా యుద్ధము" యొక్క వాగ్దానాలు తల్లకించులైనాయి!

□ "భూరాజ్యములన్నిటి లోనికి యిటు అటు చెదరగొట్ట బడుదువు" ఇశ్రాయేలీయులను తనను బయలుపరచడానికి యెహోవా ఉపయోగించుకోబోతున్నాడు; సానుకూలంగా గాని (అది., దీవెనలు) లేక ప్రతికూలంగా గాని (అది., శాపములు, చూ. 37వ. వచనం; 2 దిన. 29:8; యిర్మియా 15:4). మానవులందరిని చేరడానికి యెహోవా ఇశ్రాయేలీయులను ఉపయోగించుకోవాలను కొన్నాడు (4:6 లోని ప్రత్యేక అంశము: బాబ్ యొక్క సువార్తపరమైన పక్షపాతాలు చూడుము). ఇది తన ఉద్దేశ్యానికి వ్యతిరేకము!

28:26 "నీ కళేబరము . . . ఆహారమగును" పాతిపెట్టబడక పోవడం ఇశ్రాయేలీయులకు అతి ఘోరమైన విశాదము, దానిని బట్టి ఇది జంతువుచే వేరు వేరుగా చీల్చబడుతుంది (చూ. 1 సమూ. 17:44-46). "పక్షులు" ప్రస్తావించబడిన కారణాన చాలా మంది దీనిని ఒక అంత్యకాల సూచనగా చూస్తున్నారు (చూ. యెషయా 18:14; యిర్మియా 7:33; 16:4; 19:7; 34:20; యెహె. 29:5; 32:4; 39:4).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:27-37

²⁷యెహోవా ఐగుప్తు పుంటిచేతను మూలవ్యాధిచేతను కుష్టు చేతను గజ్జిచేతను నిన్ను బాధించును; నీవు వాటిని పోగొట్టుకొనజాలకుండువు. ²⁸వెజ్జితనముచేతను గ్రుడ్డి తనముచేతను హృదయ విస్మయముచేతను యెహోవా నిన్ను బాధించును. ²⁹అప్పుడు గ్రుడ్డివాడు చీకటిలో తడువు లాడు రీతిగా నీవు మధ్యాహ్నమందు తడువులాడుదువు; నీ మార్గములను వర్ణింపజేసికొనలేవు; నీవు హింసింపబడి నిత్యమును దోచుకొనబడెదవు; నిన్ను తప్పించు వాడెవ డును లేకపోవును, ³⁰స్త్రీని ప్రధానము చేసికొండువు గాని వేరొకడు ఆమెను కూడును. ఇల్లుకట్టుదువుగాని దానిలో నివసించవు. ద్రాక్షతోట నాటుదువుగాని దాని పండ్లు తినవు. ³¹నీ యెద్దు నీ కన్నులయెదుట

వధింప బడునుగాని దాని మాంసము నీవు తినవు. నీ గాడిద నీ యెదుటనుండి బలాత్కారముచేత కొని పోబడి నీ యొద్దకు మరల తేబడదు. నీ గొట్ట మేకలు నీ శత్రువులకు ఇయ్యబడును, నిన్ను రక్షించువాడెవడును ఉండడు. ³²నీ కుమారులును నీ కుమార్తెలును అన్యజనమునకు ఇయ్య బడుదురు. వారి నిమిత్తము నీ కన్నులు దినమెల్లచూచిచూచి క్షీణించిపోవునుగాని నీచేత నేమియు కాకపోవును. ³³నీ వెరుగని జనము నీ పొలము పంటను నీ కష్టార్థితమంతయు తినివేయును. నీవు హింసను బాధను మాత్రమే నిత్యము పొందుదువు. ³⁴నీ కన్నులయెదుట జరుగుదానిని చూచుట వలన నీకు వెఱ్ఱయెత్తును. ³⁵యెహోవా నీ అరకాలు మొదలు కొని నీ నడినెత్తివరకు మోకాళ్లమీదను తొడల మీదను కుదరని చెడుపుండ్లు పుట్టించి నిన్ను బాధించును. ³⁶యెహోవా నిన్నును నీవు నీమీద నియమించు కొను నీ రాజును, నీవేగాని నీ పితరులేగాని యెరుగని జనమున కప్పగించును. అక్కడ నీవు కొయ్యదేవతలను రాతిదేవతలను పూజించెదవు ³⁷యెహోవా నిన్ను చెదర గొట్టు చోటి ప్రజలలో విస్మయమునకు సామెతకు, నిందకు నీవు హేతువై యుండువు.

28:27 "ఐగుప్తు పుంటిచేత" ఒకవేళ ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవా నిబంధనకు విధేయించనట్లైతే, ఆయన పంపించే తెగులు మరియు సమస్యలను (ఐగుప్తు తెగులు మరియు నిబంధన దీవెనల తిరోగమనం) గమనించండి. ఎవరికైతే ఎక్కువ ఇవ్వబడుతుందో, వారి నుండి ఎక్కువ ఆశింపబడుతుంది (ఉదా. లూకా. 12:48).

1. NASB, NKJV, NRSV, TEV "బొట్టలు," చూ. 27,35 వచనాలు
 NJB "ఐగుప్తీయ పుండులు"
 JPSOA "వాపు"
 BDB 1006, చూ. నిర్గ. 9:9-11. ఇది ఒక రకమైన వాపును సూచిస్తున్నది.
2. NASB, JPSOA "గడ్డలు," 27వ. వ.
 NKJV "మూలవ్యాధి"
 NRSV "కురుపులు"
 TEV "పుండులు"
 NJB "గజ్జలలో బిళ్ళలు"
 BDB 779 II, చూ. 1 సమూ. 5:6,9,12. చాలా మంది పండుతులు దీనిని ఒక తెగులుకు చిహ్నము వలె విశ్లేషించారు (అది, వడిసెగడ్డ, అక్కడక్కడ పెద్ద నల్లటి, వాపు, చూ. 1 సమూ. 5:9-6:17, ఇది సూచనగా, చిట్టెలుకలతో కలిసి ఉంది)
3. NASB, NKJV "గజ్జి," 27 వ. వ.
 NRSV, NJB "తామర"
 JPSOA "దద్దులు"
 BDB 173, చూ. లేవీ. 21:20; 22:22
4. NASB, NKJV, JRSV, TEV, NJB "తీట" 27వ.వ.
 BDB 360 III. పా.ని. లో ఈ పదం ఇక్కడ మాత్రమే కనిపించి, పేనుపురుగులు ద్వారా వచ్చే చర్మ దురదలను సూచిస్తున్నది (చూ. NIDOTTE, వా. 2, పే. 278).
5. NASB, NKJV, JRSV, NJB "వెర్తితనము," 28,35 వచనాలు
 TEV "మతిపోవుట"
 BDB 993, చూ. జకర్యా 12:4

6. NASB, NKJV, NRSV, TEV, NJB "గ్రుడ్డితనము, 28,29 వచనాలు
BDB 734, చూ. విలా. 4:14; జఫన్యా 1:17

7. NASB "హృదయ విస్మయము," 28వ.వ.
NKJV "హృదయ తత్తరపాటు"
NRSV "మానసిక కలవరపాటు"
TEV "తారుమారు"
NJB "మానసిక కలత"
BDB 1069, చూ. జకర్యా 12:4

8. NASB, NKJV "నిత్యము దోచుకొనబడెదవు," 29వ.వ.
NRSV "నిరంతరం దూషింపబడెదవు"
TEV "నిత్యము వేధింపబడుదువు"
NJB "దోపిడిచేయబడెదవు"
BDB 798, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ, చూ. లేవీ. 6:2

9. NASB, TEV "నిరంతరము దొంగిలించబడెదవు," 29వ.వ.
NKJV "నిరంతరం దోచుకొనబడెదవు"
NRSV "నిత్యము దొంగిలించబడెదవు"
NJB "దోపిడిచేయబడెదవు"
BDB 159, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ, చూ. లేవీ. 6:2

10. NASB "భార్య. . . ఉల్లంఘింపబడుట," 30వ. వ.
NKJV, NRSV "ఆమెను కూడును"
BDB 993, KB 1415, *Qal* అసంపూర్ణము

11. నీ ఇంటిలో వేరొకడు నివసించును, 30వ. వ.

12. నీ ద్రాక్షతోటను వేరొకడు అనుభవించును, 30వ. వ.

13. నీ పశుసంపదను వేరొకడు తీసికొనును, 31వ. వ.

14. నీ పిల్లలు కొనిపోబడుదురు, 32వ. వ.

15. నీ పంటలు వేరొకనికి ఇవ్వబడును, 33వ.వ.

16. నీ కష్టఫలము మరొకడు అనుభవించును, 33వ. వ.

17. NASB, NKJV "పీడింపబడెదవు," 33వ. వ.
NRSV "నిందింపబడెదవు"
TEV "అణగద్రొక్కబడుట"
NJB "దోపిడిచేయబడెదవు"

BDB 798, KB 897, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ, చూ. 29వ. వ.; 1 సమూ. 12:4; ఆమోసు 4:1

18. NASB, NKJV, NRSV, NJB "నలుగగొట్ట బడుదువు," 33వ. వ.
TEV "కఠినంగా చూడబడెదవు"

BDB 954, KB 1285, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ, చూ. 1 సమూ. 12:3-4; ఆమోసు 4:1

19. NASB, NKJV, NRSV, NJB "నీకు వెట్టియెత్తును," 34వ. వ.
TEV "నీ బుర్రపాడుచేయును"

BDB 993, KB 1415, *Pual* అసమాపక క్రియ, చూ. 30వ. వ.

20. NASB "కుదరిని చెడుపుండ్లతో . . . నిన్ను కొట్టెదను," 35వ. వ.
NKJV "తీవ్రమైన చెడుపుండ్లతో . . . నిన్ను కొట్టెదను"
NRSV "ధారుణమైన పుండ్లతో . . . నిన్ను కొట్టెదను"
NJB "భాదకరమైన పుండ్లు, గడ్డలతో . . . నిన్ను నింపుతాను"

BDB 645, KB 697, *Hiphil* అసంపూర్ణము మరియు రెండు కర్తలతో, BDB 1006 మరియు 948

21. నీ రాజు తొలగింపబడి ఆయన స్థానంలో అన్యరాజులు నియమింపబడుదురు, 36 వ. వ.

22. నీవు అన్యదేవతలను పూజింతువు, 36 వ. వ.

23. నీవు ఇలా అగుదువు:

a.

- NASB "భయకంపము," 37వ. వ.
NKJV "ఆశ్చర్యకరము"
NRSV "భయానికి హేతువు"
NJB "ఒక ఆశ్చర్యకరము"

BDB 1031 I, చూ. 2 రాజులు 22:19; యిర్మీయా. 5:30; 25:9,11,18,38; 29:18; 42:18; 44:12,22; 49:13,17; 50:23; 51:37,41

b.

- NASB, NKJV, NRSV "ఒక సామెత," 37వ. వ.
NJB "ఒక లోకోక్తి"

BDB 605, చూ. 1 రాజులు 9:7; యిర్మీయా 24:9

c.

- NASB "ఎత్తిపొడుపు," 37వ. వ.
NKJV, NRSV "ఒక లోకోక్తి"
NJB "సవ్యులకాస్పాదము"

BDB 1042, చూ. 1 రాజులు 9:7; యిర్మీయా 24:9

24. NASB "యెహోవా నిన్ను ప్రేరేపించును"

NKJV, NRSV

“యెహోవా నిన్ను నడిపించును”

NJB

“యెహోవా నిన్ను తీసికొని వెళ్ళును”

ఈ క్రియాపదం (BDB 624 I, KB 675, *Piel* అసంపూర్ణము) మందను తోలుకొని వెళ్ళేందుకు ఉపయోగింపబడింది (ఉదా. నిర్గ. 3:1). ఇది ఈ క్రింది వాటికి ఒక సాదృశ్యంగా మారింది (1) తీర్పునందు ప్రజలను నడిపించుటకు (ఉదా. 4:27; 1 సమూ. 30:2,22; యెషయా 20:4) లేక (2) యెహోవా మందను ఒక మంచి కాపరిగా నడిపించుట (చూ. కీర్త. 48:14; 78:26,52; 80:1). మానవులు వారి విశ్వాసవిధేయలను బట్టి నడిపించబడుతారు (కాపరి) లేక తీసికొని వెళ్ళబడుతారు (న్యాయాధిపతి).

ఇది ఐగుప్తుల మీదికి పంపబడిన జబ్బుల తెగులను గుర్తు చేసింది (చూ. నిర్గ. 9:8సగం). ఈ తెగులు ఇప్పుడు అవిధేయులైన విశ్వాసుల మీదికి రప్పించబడ్డాయి (చూ. 7:15; 28:60,61).

28:32 ఈ ఇశ్రాయేలీ తల్లిదండ్రుల యొక్క దురవస్థను గమనించండి:

1. పిల్లలు ఇతరులకు అప్పగింపబడ్డారు (BDB 678, KB 733, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ)
2. ఇది జరగడం వారు చూశారు (BDB 906, KB 1157, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ)
3. వారి కన్నులు దినమెల్ల చూచి చూచి క్షీణించిపోయాయి (పదము, BDB 479, పా. ని. ఇక్కడ మాత్రమే కనిపిస్తుంది)
4. ఆపడానికి వారికి చేతకాకపోయెను (BDB 34 II, నిర్మాణము BDB 43)

28:33 “అణగద్రొక్కబడుట” సహజంగా ఈ పదం పేదలు మరియు సాంఘికముగా అణగద్రొక్కబడ్డ వారి మీద సంపన్నులు చేసే పెత్తనానికి ఉపయోగింపబడింది, అయితే ఇక్కడ తనకు అవిధేయించిన జనాంగమును యెహోవా అణగద్రొక్కనట్లు ఉపయోగింపబడింది.

28:35 “నీ అరకాలు మొదలు కొని నీ నడినెత్తివరకు” ఇది ఒకడు నయం చేయజాలని శరీరమంతా పాకిన జబ్బుకు ఒక సాదృశ్యముగా ఉపయోగింపబడింది (చూ. యోబు 2:7; యెషయా 1:5-6).

28:36 “నీ రాజును” ఒక దినానికి ఇక్కడ ఒక రాజు ఉంటాడని మోషే గుర్తించాడు (చూ. 17:14-20). ఇశ్రాయేలీయులు ఒక తెగకు సంబంధించిన సమాజం. సౌలు వచ్చేంతవరకు వారికి రాజు లేడు (చూ. 1 సమూయేలు 8).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:38-44

³⁸విస్తారమైన విత్తనములు పొలములోనికి తీసికొనిపోయి కొంచెమే యింటికి తెచ్చు కొందువు; ఏలయనగా మిడతలుదాని తినివేయును.

³⁹ద్రాక్ష తోటలను నీవు నాటి బాగుచేయుదువుగాని ఆ ద్రాక్షల రసమును త్రాగవు, ద్రాక్షపండ్లను సమకూర్చుకొనవు; ఏలయనగా పురుగు వాటిని తినివేయును. ⁴⁰ఒలీవ చెట్లు నీ సమస్త ప్రాంతములలో నుండును గాని తైలముతో తల నంటుకొనవు; నీ ఒలీవ కాయలు రాలిపోవును.

⁴¹కుమా రులను కుమార్తెలను కందువుగాని వారు నీయొద్ద నుండరు, వారు చెరపట్ట బడుదురు. ⁴²మిడతల దండు నీ చెట్లన్నిటిని నీ భూమి పంటను ఆక్రమించుకొనును. ⁴³నీ మధ్యనున్న పరదేశి నీ కంటె మిక్కిలి హెచ్చగును నీవు మిక్కిలి తగ్గిపోవు. ⁴⁴అతడు నీకు అప్పిచ్చునుగాని నీవు అతనికి అప్పియ్యలేవు. అతడు తలగానుండును నీవు తోకగా నుండువు.

28:38-42 సంపదను సంపాదించడానికి చేసిన ఇశ్రాయేలీయుల ప్రయత్నాన్ని మరొకసారి గమనించండి, దీనిని యెహోవా అడ్డగిస్తున్నాడు:

	<u>వారి కార్యాలు</u>	<u>ఫలితాలు</u>
1.	విస్తారమైన విత్తనాలు	మిడతలు నాశనం చేశాయి
2.	ద్రాక్షతోటను నాటుట	పురుగులు వాటిని నాశనం చేయుట
3.	ఒలీవ చెట్లను నాటుట	ఒలీవ కాయలు రాలిపోవుట

4.	కుమారులను కుమార్తెలను కనుట	వారు చెరపట్టబడుట
5.	చెట్లు మరియు వాటి ఫలము	మిడతల దండు నాశనము చేయుట

సంపద మీద యెహోవా చేసిన వాగ్దానం ఇశ్రాయేలీయుల నిబంధన అవిధేయతను బట్టి వ్యతిరేకంగా మారింది!

28:40 "తలనంటుకొనుట" తూర్పు సమీపప్రాంత ప్రజలు ఒలీవు నూనెను సంపద మరియు ఆనందానికి గుర్తుగా వారి ముఖాల మీద రాసుకొనేవారు (ఉదా. రూతు 3:3; 2 సమూ. 12:20; 14:2).

28:43-44 ఈ రెండు వచనాలు ఇశ్రాయేలీయుల మరియు పరదేశీ నివాసులు (బాటసారులు, BDB 158) వ్యతిరేక ప్రవర్తనను తెలియజేస్తున్నది:

1. పరదేశీ నీకంటే మిక్కిలి హెచ్చగును
 - a. పైపైకి (BDB 751)
 - b. క్రింది క్రిందికి (BDB 641)

[13వ. వచనానికి భిన్నము]
2. అతడు నీకు అప్పిచ్చును

[12వ. వచనానికి భిన్నము]
3. పరదేశీ నీకు తలగా ఉండును

[13వ. వచనానికి భిన్నము]

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:45-46

⁴⁵నీవు నాశనము చేయబడువరకు ఈ శాపము లన్నియు నీమీదికి వచ్చి నిన్ను తరిమి నిన్ను పట్టు కొనును; ఏలయనగా నీ దేవుడైన యెహోవా నీకాజ్ఞా పించిన ఆయన ఆజ్ఞలను ఆయన కట్టడలను అనుసరించి నడుచుకొనునట్లు నీవు ఆయన మాట వినలేదు. ⁴⁶మరియు అవి చిరకాలమువరకు నీ మీదను నీ సంతానముమీదను సూచనగాను విస్మయ కారణముగాను ఉండును.

28:45-48 యెహోవా యొక్క నిబంధన తీర్పుల యొక్క కార్యకారణ ప్రభావాన్ని గమనించండి:

1. కార్యము
 - a. ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవా యొక్క ఆజ్ఞలను విధులను విని (BDB 1033, KB 1570, *Qal* సంపూర్ణము) వాటిని అనుసరింపలేదు (BDB 1036, KB 1581, *Qal* భావరూపక నిర్మాణము), 45వ. వచనం
 - b. ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవాను సేవించలేదు (BDB 712, KB 772, *Qal* సంపూర్ణము [రెండుసార్లు]), 47వ. వచనం:
 - (1) ఆనందంతో
 - (2) సంతోష హృదయంతో
 - (3) అన్ని విషయంలో విస్తారాన్నిబట్టి కృతజ్ఞతతో
2. కారణం
 - a. శాపములు
 - (1) మీ మీదకి వచ్చి, 45వ. వ., BDB 97, KB 112, *Qal* సంపూర్ణము
 - (2) నిన్ను తరిమి, 45వ. వ. BDB 922, KB 1191, *Qal* సంపూర్ణము
 - (3) నిన్ను పట్టుకొనును, 45వ. వ. BDB 673, KB 727, *Hiphil* సంపూర్ణము

(4) నిన్ను నాశనం చేయువరకు, 45వ. వ. BDB 1029, KB 1552, *Niphal* భావరూపక నిర్మాణం, చూ. 4:25-26

b. శత్రువులు

(1) నీ శత్రువులకు దాసుడవగుదువు, 48వ. వచనం

- a) ఆకలితో (BDB 944)
- b) దప్పికతో (BDB 854)
- c) వస్త్రహీనతతో (BDB 735)
- d) అన్ని లోపములతో
- e) నీ మెడమీద ఇనుపకాడి ఉంచుదురు
- f) నిన్ను నశింపజేయువరకు (BDB 1029, KB 1552, *Hiphil* భావరూపక నిర్మాణము, చూ. 4:25-26)

28:46 "చిరకాలము" 4:40 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:47-48

⁴⁷నీకు సర్వ సమృద్ధి కలిగియుండియు నీవు సంతోషముతోను హృదయానందముతోను నీ దేవుడైన యెహోవాకు నీవు దాసుడవు కాలేదు ⁴⁸గనుక ఆకలి దప్పులతోను వస్త్ర హీనతతోను అన్ని లోపములతోను యెహోవా నీమీదికి రప్పించు నీ శత్రువులకు దాసుడవగుదువు. వారు నిన్ను నశింపజేయువరకు నీ మెడమీద ఇనుపకాడి యుంచు దురు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:49-57

⁴⁹యెహోవా దూరమైయున్న భూదిగంతమునుండి ఒక జనమును, అనగా నీకు రాని భాష కలిగిన జనమును, ⁵⁰క్రూరముఖము కలిగి వృద్ధులను, యౌవనస్థులను కటా క్షింపని జనమును గద్ద యెగిరి వచ్చునట్లు నీమీదికి రప్పించును. ⁵¹నిన్ను నశింపజేయువరకు నీ పశువులను నీ పొల ముల ఫలములను వారు తినివేతురు నిన్ను నశింపజేయు వరకు ధాన్యమునేగాని ద్రాక్షారసమునేగాని తైలమునే గాని పశువుల మందలనేగాని గొట్ట మేకమందలనేగాని నీకు నిలువనియ్యరు. ⁵²మరియు నీవు ఆశ్రయించిన ఉన్నత ప్రాకారములుగల నీ కోటలు పడువరకును నీ దేశమం దంతటను నీ గ్రామములన్ని టిలోను వారు నిన్ను ముట్టడి వేయుదురు. నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చిన నీ దేశ మందంతటను నీ గ్రామములన్నిటిలోను నిన్ను ముట్టడి వేయుదురు. ⁵³అప్పుడు ముట్టడిలోను నీ శత్రువులు నిన్ను పెట్టు ఇబ్బందిలోను నీ గర్భఫలమును, అనగా నీ దేవుడైన యెహోవా నీకిచ్చిన నీ కుమారుల యొక్కయు నీ కుమార్తెలయొక్కయు మాంసమును తిందువు. ⁵⁴మీలో బహు మృదువైన స్వభావమును అతి సుకుమారమునుగల మను ష్యుని కన్ను తన సహోదరునియెడలను తన కౌగిటి భార్య యెడలను తాను చంపక విడుచు తన కడమపిల్లలయెడలను చెడ్డదైనందున ⁵⁵అతడు తాను తన పిల్లలమాంసములో కొంచెమైనను వారిలో నెవనికీని పెట్టడు; ఏలయనగా మీ శత్రువులు మీ గ్రామము లన్నిటియందు మిమ్మును ఇరుకు పరచుటవలనను ముట్టడివేయుటవలనను వానికి మిగిలిన దేమియు ఉండదు. ⁵⁶నీ గ్రామములలో నీ శత్రువులు నిన్ను ఇరుకుపరచుటవలనను ముట్టడివేయుటవలనను ఏమియు లేకపోవుటచేత మీలో మృదుత్వమును ⁵⁷అతి సుకుమారమును కలిగి మృదుత్వముచేతను అతి సుకుమారముచేతను నేలమీద తన అరకాలు మోప తెగింపని స్త్రీ తన కాళ్ళమధ్యనుండి పడు మావిని తాను కనబోవు పీల్ల లను తాను రహస్యముగా తినవలెనని తన కౌగిటి పెనిమిటి యెడలనైనను తన కుమారుని యెడలనైనను తన కుమార్తె యెడలనైనను కటాక్షము చూపకపోవును.

28:49-57 అవిధేయత వలన వచ్చిన పర్యావసానాలు కొనసాగుతున్నాయి. ఈ పేరాగ్రాఫ్ తూర్పు ప్రాంతాలలోని ముట్టడి పోరాటాలకు సంబంధించిన సమస్యలను జాబితా చేస్తున్నది:

1. దాడి ఇలా చెప్పబడింది:
 - a. యెహోవా ద్వారా దాడి చేయబడింది, 49వ. వ.
 - b. దూరమై ఉన్న ఒక జనాంగము, 49వ. వ.
 - c. బలమైన మరియు వేగవంతమైన సైన్యముగల జనాంగము, 49వ. వ.
 - d. తెలియబడన భాష గల ఒక జనాంగము, 49వ. వ.
 - e. ఎవరిపైన వారు దాడి చేస్తున్నారో వారి మీద గౌరవము లేని జనాంగము, 50వ. వ.
 - f. ఇశ్రాయేలీయుల ఆహారమైన పంట మరియు మందలనన్నిటిని వినియోగించుకొనే ఒక జనాంగము, 51వ. వ.
 - g. ఇశ్రాయేలీయుల ప్రాకార రక్షణ ఉన్న ప్రతి కోటను బంధించే ఒక జనాంగము, 52వ. వ.
2. ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క పర్వవసానములు:
 - a. ఆహార లేమిడిచేత వారు నాశనమవుతారు, 51వ. వ.
 - b. ఇశ్రాయేలీయులు వారి సొంత గర్భఫలాలను వారే తింటారు, 53వ. వ. (చూ. లేవీ. 26:29) మరియు దీనిని సయితము ఒకరితో పంచుకోరు (చూ. 57వ. వ.)
 - c. మృదువైన (BDB 940) పురుషులు మరియు స్త్రీలు వారి సహజత్వాన్ని, కుటుంబ ప్రేమలను కోల్పోయి, వ్యతిరేకంగా తిరుగుతారు, 54,56 వచనాలు
 - d. వారి పిల్లలను ఒక ఆహారమువలె ఇతరులకు పంచరు, 57వ. వ.

28:49 “యెహోవా నీకు విరోధంగా ఒక జనాంగమును రప్పించును” ఇది అష్షూరును (చూ. హోషియా 8:1) మరియు/లేక బబులోనును (చూ. యిర్మియా 5:15) ను సూచిస్తున్నది.

28:50 “వృద్ధులను, యౌవనస్థులను కటాక్షింపరు” ప్రత్యేకించి అష్షూరీయులు, అలాగే బబులోనీయులు కూడా వృద్ధులను (లేవీ. 19:32కు వ్యతిరేకము) మరియు పిల్లలను చంపేస్తారు, ఇది వారు దూరప్రాంతాలకు వెళ్ళి, మరొకరి ఇంట్లో తిరిగి స్థిరపడేముందు జనాంగాన్ని అనీతికరంగా మార్చడానికి ఈ విధంగా చేస్తారు.

28:51 ఈ వచనంలో దాడిచేస్తున్న జనాంగము యావేలు, ఆమోసు, మీకాలో చెప్పబడిన మిడుతల తెగుల వలె పూర్తి నాశన హేతువుగా ఉన్నట్లు చెప్పబడ్డాయి.

28:52 “నీవు ఆశ్రయించిన ఉన్నత ప్రాకారములుగల నీ కోటలు” ఇశ్రాయేలీయులు వారి సైనికబలగాలను నమ్ముకొని (BDB 105, KB 120, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ) ఉన్నట్లుంది (చూ. 2 దిన. 32:7-8)!

28:53-57 “నీ గర్భఫలము. . .మాంసము తిందువు” ఇది దాడి యొక్క భయంకర స్వభావాన్ని తెలియజేస్తున్నది (అది., నరమాంసభక్షులు, చూ. లేవీ. 26:29; 2 రాజులు 6:24-30; యిర్మియా 19:9; విలా. 2:20; 4:10; యెహె. 5:10).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 28:58-68

⁵⁸నీవు జాగ్రత్త పడి యీ గ్రంథములో వ్రాయబడిన యీ ధర్మశాస్త్ర వాక్యములన్నిటిని అనుసరించి గైకొనుచు, నీ దేవుడైన యెహోవా అను ఆ మహిమగల భీకరమైన నామమునకు భయపడనియెడల ⁵⁹యెహోవా నీకును నీ సంతతికిని ఆశ్చర్యమైన తెగుళ్ళను కలుగజేయును. అవి దీర్ఘకాల ముండు గొప్ప తెగుళ్ళను చెడ్డ రోగములునై యుండును. ⁶⁰నీవు భయపడిన ఐగుప్తు క్రయవ్యాధులన్నిటిని ఆయన నీ మీదికి తెప్పించును; అవి నిన్ను వెంటాడును. ⁶¹మరియు నీవు నశించువరకు ఈ ధర్మశాస్త్ర గ్రంథములో వ్రాయ బడిన ప్రతి రోగమును ప్రతి తెగులును

ఆయన నీకు కలుగజేయును. ⁶²నీవు నీ దేవుడైన యెహోవా మాట వినలేదు గనుక ఆకాశనక్షత్రములవలె విస్తారములైన మీరు, లోకకు తక్కువై కొద్ది మందే మిగిలి యుండురు. ⁶³కాబట్టి మీకు మేలు చేయుచు మిమ్మును విస్తరింపజేయు టకు మీ దేవుడైన యెహోవా మీయందు ఎట్లు సంతోషించెనో అట్లు మిమ్మును నశింపజేయుటకును మిమ్ము సహ రిండుటకును యెహోవా సంతోషించును గనుక నీవు స్వాధీనపరచుకొనుటకు ప్రవేశించుచున్న దేశములోనుండి పెల్లగింపబడుదువు. ⁶⁴దేశముయొక్క యీ కొనమొదలు కొని ఆ కొనవరకును సమస్తజనములలోనికి యెహోవా నిన్ను చెదరగొట్టును. అక్కడ నీవైనను నీ పితరులైనను ఎరుగని కొయ్యవియు రాతివియునైన అన్యదేవతలను పూజింతువు. ⁶⁵ఆ జనములలో నీకు నెమ్మది కలుగదు; నీ అరకాలికి విశ్రాంతి కలుగదు. అక్కడ యెహోవా హృదయ కంపమును నేత్రక్షీణతయు మనోవేదనయు నీకు కలుగజేయును. ⁶⁶నీకు ఎల్లప్పుడు ప్రాణభయము కలిగి యుండును. ⁶⁷నీవు రేయింబగళ్లు భయపడుదువు. నీ ప్రాణము నీకు దక్కనను నమ్మకము నీకేమియు ఉండదు. నీ హృదయములో పుట్టు భయముచేతను, నీ కన్ను చూచువా అయ్యో యెప్పుడు సాయంకాలమగునా అనియు, సాయంకాలమున అయ్యో యెప్పుడు ఉదయమగునా అనియు అనుకొందువు. ⁶⁸మరియు నీవు మరి ఎప్పుడును దీనిని చూడకూడదని నేను నీతో చెప్పిన మార్గమున యెహోవా ఐగుప్తునకు ఓడలమీద నిన్ను మరల రప్పించును. అక్కడ మీరు దాసులగాను దాసీలగాను నీ శత్రువులకు మిమ్మును అమ్మ జుపు కొనువారుండురుగాని మిమ్మును కొనువాడొకడైన నుండదు.

28:58-68 “ఒకవేళ . . . అప్పుడు” అవిధేయతకు వచ్చే నిబంధన బాధ్యతలు మరియు పర్యవసానాలను గమనించండి:

1. “ఒకవేళ నీవు”

- a. ధర్మశాస్త్రములోని వాక్యములన్నిటిని జాగ్రత్తగా గైకొని, అనుసరించని యెడల” (BDB 1036, KB 1581, *Qal* అసంపూర్ణము మరియు BDB 793, KB 889, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం)
- b. “నీ దేవుడైన యెహోవా అను ఆ మహిమగల భీకరమైన నామమునకు భయపడనియెడల” (BDB 431, KB 432, *Qal* భావరూపక నిర్మాణము, చూ. 4:10; 5:29; 6:2,13,24; 10:12,20; 13:4; 14:23; 17:19; 28:58; 31:12,13)
- c. 1,13,15,58; 29:9; 31:12; 32:46 వచనాలను గమనించండి. విధేయత కీలకాంశము!

2. “అప్పుడు”

- a. యెహోవా తెగుళ్ళను కలుగజేయును, 59వ. వచనం
 - (1) అసమాన్యమైన (BDB 810, KB 927, *Hiphil* సంపూర్ణము)
 - (2) తీవ్రమైన (BDB 152)
 - (3) దీర్ఘకాలముండు (BDB 52, KB 63, *Niphil* సంపూర్ణము)
 - (4) చెడ్డ (BDB 948)
 - (5) రోగములను కలుగజేయు (BDB 52, KB 63, *Niphil* సంపూర్ణము)
- b. ఇశ్రాయేలీయులు భయపడిన (BDB 388, KB 386, *Qal* సంపూర్ణము) ఐగుప్తు క్షయవ్యాధులన్నిటిని (BDB 188, చూ. 7:15), ఆయన నీ మీదికి తెప్పించును; అవి నిన్ను వెంటాడును (BDB 179, KB 209, *Qal* సంపూర్ణము), 60వ. వచనం.
- c. ఈ ధర్మశాస్త్ర గ్రంథములో వ్రాయ బడని ప్రతి రోగమును (BDB 315) ప్రతి తెగులును (BDB 646, చూ. లేవీ. 26:21) యెహోవా నీకు కలుగజేయును, 61వ. వచనం.
- d. యెహోవా అభివృద్ధి మరియు విస్తారతకు సంబంధించిన వాగ్దానాన్ని వెనుకకు తీసికొంటాడు, 62-63 వచనాలు.
- e. యెహోవా ఐగుప్తునుండి వాగ్దాన భూమికి తీసికొని వచ్చిన దానిని వెనుకకు తీసికొని, తన నిబంధన ప్రజలను చెదర గొట్టును (BDB 806, KB 918, *Hiphil* సంపూర్ణము), 64వ. వచనం
 - (1) అన్యదేవతలను పూజింతురు, 64వ. వచనం

- (2) విశ్రాంతి కలుగదు, 65వ. వచనం
- (3) హృదయ కంపము కలుగును, 65వ. వచనం
- (4) నేత్ర క్షీణత, 65వ. వచనం
- (5) మనోవేదన, 65వ. వచనం
- (6) రేయింబగళ్ళు భయము, 66, 67 వచనాలు
- (7) ప్రాణభయము, 66వ. వచనం (1:32లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము)
- (8) దాస్యత్వము, 68వ. వచనం

28:58

NASB "ఆ మహిమగల భీకరమైన నామమునకు"

NKJV, NRSV "మహిమగల భీకరమైన నామము"

TEV "ఈ ఆశ్చర్యకరమైన అద్భుత నామము"

NJB "ఈ మహిమగల, ధైర్యపరచే నామము"

"నామము" అనేది యెహోవా యొక్క మూర్తిత్వము మరియు స్వభావానికి చిహ్నంగా ఉంది (ఉదా. యోబు 1:21; యెషయా 48:9-11; యెహె. 20:44; ఆమోసు 2:7). ఆయన రెండు *Niphal* అసమాపక క్రియల చేత చెప్పబడ్డాడు:

1. BDB 457, KB 455, "బరువుగా లేక భారంగా" అనే క్రియాపదం నుండి వచ్చి, మహిమ లేక గౌరవానికి సాదృశ్యంగా ఉపయోగింపబడింది (చూ. యెషయా 26:15; 66:5; యెహె. 28:22; 39:13)
2. BDB 431, KB 432, "భయపడుటకు" అనే క్రియాపదం నుండి వచ్చి, యెహోవాకు మరియు ఆయన విమోచన కార్యాలకు భయభక్తులు అనే భావంతో ఉపయోగింపబడింది (ఉదా. 7:21; 10:17,21; నెహె. 1:5; 4:14; 9:32; కీర్త. 145:6)

28:61 "యా గ్రంథములో వ్రాయబడిన యీ ధర్మశాస్త్ర వాక్యములన్నిటిని" ఇది ప్రత్యేకంగా దేనిని సూచిస్తున్నదో స్పష్టంగా తెలియదు:

1. తోరా అంతటిని
2. నిర్గమకాండము - సంఖ్యాకాండము యొక్క ఆజ్ఞలు
3. ద్వితీయోపదేశకాండము మొత్తాన్ని (చూ. 31:24)
4. ద్వితీయోపదేశ కాండములోని కొన్ని భాగాలను
 - a. ధర్మా విధులు
 - b. శాపాలు మరియు దీవెనలు

"గ్రంథము" అంటే కాగితపు చుట్ట అయినప్పటికీ, ఇది మోషే స్వయాన లేక యెహోవా యొక్క ధర్మశాస్త్రాన్ని ఆయన చెపుతున్నప్పుడు ఎవరో నమోదు చేయడాన్ని గురించి గాని చెపుతున్నది (చూ. 27:3,8; 28:58; 29:21,29; 30:10).

28:62 "లెక్కకు తక్కువై" ఇది అబ్రహాముకు చేసిన వాగ్దానానికి వ్యతిరేకం. దేవుడు వారు ఇలా ఉంటారని వాగ్దానం చేశాడు: (1) "అకాశ నక్షత్రముల" వలె (చూ. ఆది. 15:5; 22:17; 26:4); (2) "ఇసుక" వలె (చూ. ఆది. 22:17; 32:12); మరియు (3) "దుమ్ము రేణువుల" వలె (చూ. ఆది. 13:16; 28:14; సంఖ్యా. 23:10).

28:63 "యెహోవా మీ యందు సంతోషించినట్లు" ఈ క్రియాపదం (BDB 965, KB 1314) రెండు విధాలుగా ఉపయోగింపబడింది:

1. దీవించుటకు (*Qal* సంపూర్ణం, చూ. 30:9)

- a. మేలుచేయుచు (BDB 405, KB 408, *Hiphil* భావరూపక నిర్మాణం)
- b. అభివృద్ధి చేయుచు (BDB 915 I, KB 1176, *Hiphil* భావరూపక నిర్మాణం)
- 2. శపించుటకు (*Qal* అసంపూర్ణం)
 - a. నశింపచేయుట (BDB 1, KB 2, *Hiphil* భావరూపక నిర్మాణం)
 - b. సంహరించుట (BDB 1029, KB 1552, *Hiphil* భావరూపక నిర్మాణం)
 - c. పెల్లగింపబడుట (BDB 650, KB 702, *Niphal* సంపూర్ణం)

యెహోవా తన పిల్లలను ప్రశంసిస్తాడు, శిక్షిస్తాడు, రెండూ చేస్తాడు. పునర్నించుట మరియు చేరదీయుట అనే ఉద్దేశ్యంతో శిక్షిస్తాడు.

▣ "మీరు పెల్లగింపబడుదురు" ఈ క్రియాపదం (BDB 650, KB 702, *Niphal* సంపూర్ణం) తరచూ యెహోవా యొక్క తీర్పు కొరకు ఉపయోగింపబడింది (చూ. కీర్త. 52:5; సామె. 15:25). ఇది పూర్తిగా అబ్రహాముకు ఇచ్చిన వాగ్దానానికి భిన్నముగా ఉంది (చూ. అది. 12:1-3).

28:64 "సమస్తజనములలోనికి యెహోవా నిన్ను చెదరగొట్టును" ఇది పూర్తిగా నిష్క్రమణకు వ్యతిరేకంగా బహిష్కరణ అయి ఉంది (చూ. 68వ. వచనం)

▣ "నీకు నెమ్మది కలుగదు" ఇది (BDB 629 I) రెండుసార్లు ఆదికాండము 8లో నోవహు జలప్రళయానికి కూడా ఉపయోగింపబడింది:

- 1. అరారతు పర్వతం మీద ఓడ ఆగి ఉండుట, 4వ. వచనం
- 2. పావరము బయటికి ఆరిన నేలకు పంపబడినప్పుడు, దానికి విశ్రాంతి తీసికొనుటకు స్థలము లేదు, 9వ. వచనం

యెహోవా తన ప్రజలకు విశ్రాంతి తీసికొనుటకు స్థలము ఉండాలని ఆశించాడు (అది., వాగ్దాన దేశము, చూ. 3:20; 12:9-10; 25:19; యెహో. 1:13,15; 21:44), కాని వారు యదేచ్ఛగా నిబంధనకు అవిధేయత చూపడాన్ని బట్టి తిరగి బహిష్కరణకు కొనిపోబడ్డారు (అది., బహిష్కరణ, చూ. కీర్త. 95:11).

28:65 "నేత్ర క్షీణత" ఈ అధ్యాయం అనేకసార్లు చూపుపోవడాన్ని గురించి ప్రస్తావించింది:

- 1. నిబంధన అవిధేయతకు యెహోవా ఇచ్చిన గ్రుడ్డితనము ఒక తీర్పు వలె, 28-29 వచనాలు
- 2. మీ కళ్ళదుట మీరు తీర్పును చూచెదరు, 30-33 వచనాలు
- 3. మీ కళ్ళదుట చూచుదానిని బట్టి మీకు వెఱ్ఱెక్కును, 34వ. వచనం
- 4. మరొక కుటుంబ సభ్యునికి విరోధంగా పగబట్టిన హింసకు ఒక సాదృశ్యముగా (అది., "దాని పట్ల చెడు దృష్టి"), 54-56 వచనాలు
- 5. ఐగుప్తీయుల వ్యాధి తెగులలో ఒకటి గాంధాంధకారము, 60-61 వచనాలు
- 6. "నేత్రక్షీణత" భయము, నిరాశ మరియు పూర్తి ఆశారాహిత్యానికి ఒక సాదృశ్యము, 65-66 వచనాలు
- 7. చూపు కలుగజేసిన మరింత భయం, 67వ. వచనం

28:66-67

NASB, NRSV	"ఆందోళన"
NKJV	"భయం"
TEV	"భీతి. . .భయం"
NJB	"వణకు. . .భీతి"
JBSOA	"భీతి. . .ఆందోళన"

ఈ పదం (BDB 808 I) అర్థము భయము లేక ఆనందంతో "వణకుట," లేక "అదురుట,!" ఇక్కడ ఇది భయం కొరకు ఉపయోగింపడింది (చూ. యెషయా 33:14). ఇశ్రాయేలీయుల శత్రువులలో యెహోవా "ఆందోళన" కలిగించాలనుకొన్నాడు (చూ. 2:25; 11:25), కాని వారి అవిధేయతను బట్టి వారికే భయం పుట్టించాడు!

28:68 "యెహోవా ఐగుప్తునకు మరలా నిన్ను రప్పించును" ఇది వెలుపలకి రప్పించడానికి విరుద్ధము. ఇశ్రాయేలీయుల మళ్ళీ బానిసత్వం లోనికి!

▣ "నేను నీతో చెప్పిన మార్గమున" యెహోవాచే చెప్పబడిన ఈ మాటకు అన్యాయం ఎక్కడుండో తెలియదు.

▣ "నేను మీతో చెప్పిన మార్గమున" "కొనుటకు" అనే క్రియాపదం (BDB 888, KB 1111, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ) తరచూ ఐగుప్తు బానిసత్వం నుండి యెహోవా ఇశ్రాయేలీయులను కొనుటకు ఉపయోగింపబడింది (చూ. నిర్గ. 15:16; కీర్త. 74:2), అయితే ఇక్కడ ఇది చివరికి వారిని ఐగుప్తు కూడా తిరగి కొనలేని వారి దురదృష్టానికి ఉపయోగింపబడింది. వారు పూర్తిగా దేవునిచే, మానవులచే తృణీకరింపబడ్డారు.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కిణికొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. దీవెనల వాక్యభాగం కంటే శాపముల వాక్యభాగం ఎందుకు ఎక్కువగా ఉంది?
2. ఈ అధ్యాయం యొక్క ఉద్దేశ్యము ఏమిటి?
3. కార్యాచరణ నీతి ఇక్కడ ఎలా దీవెనలతో చేర్చబడింది?
4. దేవుని శిక్ష ఎందుకు ఇంత తీవ్రంగా ఉంటుంది?
5. ఇవి ఇశ్రాయేలీయుల చరిత్రలో సంభవించాయా?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 29

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
మోయాబులో నిబంధన పునశ్చరణ	మోషే యొక్క మూడవ ప్రసంగం (29:1-30:20)	మోయాబు దేశములో ఇశ్రాయేలీయులతో యెహోవా యొక్క నిబంధన	మూడవ సంభాషణ (28:69-30:20) చారిత్రాత్మక పరిచయం
29:1	29:1	29:1	29:1-3
29:2-9	29:2-9	29:2-9	29:4-5 29:6-9 29:8
29:10-13	29:10-29	29:10-15	మోయాబులో నిబంధన 29:9-14
29:14-29			29:15-16 29:16-21 29:17-20 బహిష్కరణ భయం 29:21-23 29:22-28 29:24-28 [MT భాషాంతరము]
		29:29	

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫ్లు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 29:1

¹యెహోవా హోరేబులో ఇశ్రాయేలీయులతో చేసిన నిబంధన గాక ఆయన మోయాబుదేశములో వారితో చేయుమని మోషేకు ఆజ్ఞాపించిన నిబంధన వాక్యములు ఇవే.

29:1 “యెహోవా. . . మోషేకు ఆజ్ఞాపించిన నిబంధన వాక్యములు ఇవే” ద్వితీయోపదేశ కాండములో ఇది మోషే యొక్క మూడవ ప్రసంగం (29-30 అధ్యాయాలు). ఆయన ఇవి యెహోవా నుండి వచ్చాయే కాని తన దగ్గర నుండి కావని మనకు గుర్తుచేస్తున్నాడు.

▣ “నిబంధన గాక” ఇది సీనాయి/హోరేబు పర్వతాన మీద (1:2 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి, చూ. 5:2సగం; నిర్గమకాండము 19:24) మరియు మోయాబు మైదానంలోని (చూ. 1:5; 5:1,3,5-26) నిబంధనను సూచిస్తున్నది. నిర్గమకాండము 20-31 లలో ఇది స్పష్టంగా చెప్పబడింది. ఇది నిర్గమకాండము 34; ద్వితీయోపదేశకాండము 29-30 మరియు యెహోషువా 24 లలో పునశ్చరణ చేయబడింది. “నిబంధన” కొరకు 4:13 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 29:2-9

²మోషే ఇశ్రాయేలీయులనందరిని పిలిపించి వారితో ఇట్లనెనుయెహోవా మీ కన్నులయెదుట ఐగుప్తు దేశమున ఫరోకును అతని సేవకులందరికిని అతని సమస్త జనము నకును చేసినదంతయు, అనగా ³ఆ గొప్ప శోధనలను సూచకక్రియలను మహాత్కార్య ములను మీరు కన్నులార చూచితిరి. ⁴అయినను గ్రహించు హృదయమును చూచు కన్నులను విను చెవులను యెహోవా నేటివరకు మీకిచ్చి యుండలేదు. ⁵నేను మీ దేవుడనైన యెహోవానని మీరు తెలిసికొనునట్లు నలువది సంవత్సరములు నేను మిమ్మును అరణ్యములో నడిపించితిని. మీ బట్టలు మీ ఒంటిమీద పాతగిలిపోలేదు; మీ చెప్పులు మీ కాళ్లను పాతగిలి పోలేదు. ⁶మీరు రొట్టె తినలేదు, ద్రాక్షారసమేగాని మద్యమేగాని త్రాగలేదని యెహోవా సెలవిచ్చు చున్నాడు. ⁷మీరు ఈ చోటికి చేరినప్పుడు హెబ్రోను రాజైన సీహోనును బాషాను రాజైన ఓగును యుద్ధమునకు మనమీదికి రాగా ⁸మనము వారిని హతము చేసి వారి దేశ మును స్వాధీనపరచుకొని రూబేనేయులకును గాదీయుల కును మనష్టే అర్థగోత్రపువారికిని దాని స్వాస్థ్యముగా ఇచ్చితిమి. ⁹కాబట్టి మీరు చేయునదంతయు చక్కగా జరుగునట్లు ఈ నిబంధన వాక్యములను అనుసరించి నడుచు కొనవలెను.

29:2 "ఇశ్రాయేలీయులనందరిని" సహజంగా ఇది కేవలం పెద్దలను మాత్రమే సూచిస్తుంది కాని 1-13 వచనాలను బట్టి ఇది మొత్తం జాతినంతా సూచిస్తున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. "ఇశ్రాయేలీయులు" కొరకు 1:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

29:2-3 "మీ కన్నుల యెదుట. . మీరు కన్నులారా చూచితిరి" ఇది భాషాలంకారము (చూ. 4:34; 7:19) ఎందుకంటే ఈ ప్రజలు ఎవరైతే కళ్ళారా చూశారో వారి పిల్లలై ఉన్నారు (చూ. సంఖ్య. 14:29). 1-4 అధ్యాయాల వలె 2-8 వచనాలు ఒక చారిత్రాత్మక పునరాలోచనను రూపొందిస్తున్నాయి, ఇలాంటిది తూర్పు సమీప ప్రాంతాలలో సర్వసాధారణ అంశమే.

▣ "సూచకక్రియలను మహత్కార్యములను" సూచక క్రియలు (BDB 16) మరియు "మహత్కార్యములు" (BDB 68) అనే ఈ పదాలు ద్వితీయోపదేశ కాండములో నిర్గమము మరియు అరణ్యసంచార కాలంలో విమోచించుటకు, అనుగ్రహించుటకు (చూ. 5-7 వచనాలు) యెహోవా చేసిన శక్తివంతమైన, కృపాకార్యాలను ప్రస్తుత ఇశ్రాయేలీ తరాలకు జ్ఞాపకం చేయడానికి తరచూ ఉపయోగింపబడ్డాయి (చూ. 4:34; 6:22; 7:19; 11:3; 26:8; 29:2; 34:11).

29:4 "నేటి వరకు" యెహోవా యొక్క నిత్య విమోచన ప్రణాళికలో ఇశ్రాయేలీయుల ప్రత్యేక స్థానాన్ని చూడలేని ఈ గుడ్డితనము కేవలం ప్రాచీనమైన సమస్య మాత్రమే కాదు (అది., 4వ. వ), కాని ఇది ప్రస్తుత సమస్య కూడా (చూ. మత్తయి 13:14-17; మార్కు 4:10-12; లూకా 8:9-10; యోహాను 12:36b-43; అ. కా. 28:26-27; మరియు ప్రత్యేకించి రోమా 11:25-32).

సువార్త దీనిని ఒక ముందుగా నిర్ణయించిన ప్రణాళిక మరియు దేవుని యొక్క పూర్వజ్ఞానముగా తెలియజేస్తున్నది (చూ. అ. కా. 2:23; ఇంకా 3:18; 4:28 లలోని నోట్ కూడా). 4:6 లోని ప్రత్యేక అంశము: బాబ్ యొక్క సువార్తపరిచర్య పక్షపాతాలను చూడుము.

▣ "అయినను గ్రహించు హృదయమును చూచు కన్నులను విను చెవులను యెహోవా నేటివరకు మీకిచ్చి యుండలేదు" నిర్గమము మరియు అరణ్యసంచారములోని ఇశ్రాయేలీయులు భౌతికపరమైన అంశాలను చూశారు కాని యెహోవా కార్యాల వెనుక ఉన్న ఆత్మసంబంధిత కోణాలను అర్థం చేసికోలేక పోయారు (అది., వారు నిత్య విమోచన ప్రణాళికలో భాగమైన ప్రత్యేక నిబంధన ప్రజలు). ఈ వచనం మనోనేత్రాల గుడ్డితనము మరియు కారణ్యానికి సాదృశ్యాలుగా మారింది (చూ. యెషయా 6:1-10; అ. కా. 28:26-27; రోమా 11:8).

2వ. వచనంలోని "మీరు చూచిన" మరియు 4వ. వచనంలో చెప్పబడిన వారు చూడలేదు అనే వాటి మధ్య పద విన్యాసము ఉంది! బహుశా ఇది 9:7-24 లో చెప్పబడిన ఇశ్రాయేలీయుల తిరుగుబాటుతనమును సూచించవచ్చు. చరిత్రను చూస్తే విశ్వాసము లేకుండా దేవుడు కనపడడు అయితే విశ్వాసము చేత చరిత్ర దేవుని తెలుసుకొనుటకు ఒక మార్గముగా మారింది. పతనమైన మానవాళికి తన సన్నిధిని అనుభవించుటకు, అర్థము చేసికొనుటకు ఇది యెహోవా యొక్క కృపావరమై ఉంది (అది., "ఇవ్వబడెను," BDB 678, KB 733, *Qal* సంపూర్ణము)!

29:5 "మీ బట్టలు మీ ఒంటిమీద పాతగిలిపోలేదు; మీ చెప్పులు మీ కాళ్ళను పాతగిలి పోలేదు" Rashi బట్టలు మరియు చెప్పులు పిల్లలు పెరిగే కొద్ది అవి కూడా పెరుగుతాయి అని చెప్పుతున్నాడు (చూ. 8:4; నెహె. 9:21).

29:6 5 మరియు 6 వచనాలు అరణ్య సంచార కాలం అని చెప్పబడిన తీర్పుకాలమంతా దైవాదీన అనుగ్రహాన్ని తెలుపుతున్నాయి (చూ. 8:2-3). ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవా మీద దృష్టి ఉంచడం ద్వారా ఆయనతో సహవాసాన్ని కొనసాగించడానికి సహాయం చేయబడ్డారు (మానవ చేతులతో చేసిన ఆహారం, నీరు కాదు కాని అవి ఆయన అనుగ్రహాలు). అయితే ఈ వచనాలు దేవుని ప్రజల యొక్క నిరంతర మనోనేత్రాల గుడ్డితనాన్ని తెలుపుతున్నాయి (చూ. యెషయా 6:9-10).

29:7 ఇది ఇశ్రాయేలీయుల తరుపున యెహోవా యొక్క సైనిక ప్రత్యక్షతను చూపుతున్నది (చూ. సంఖ్య. 21:21-24, 33-35; మరియు ద్వితీ. 2:26-3:17).

29:8 వీరు యోర్దానుకు తూర్పుదిక్కున స్థిరపడిన తెగలు (చూ. 3:12-13; సంఖ్య. 32:28-32).

29:9 “ఈ నిబంధన వాక్యములను అనుసరించి నడుచు కొనవలెను” నిబంధన యొక్క షరతుల లక్షణము (అది, అనుసరించుట,” BDB 1036, KB 1581, *Qal* సంపూర్ణం మరియు “నడుచుకొనుట,” BDB 793, KB 889, *Qal* సంపూర్ణం) ద్వితీయోపదేశ కాండములో అనేకసార్లు చెప్పబడింది (చూ. 4:2,6,9,15,23,40; 5:1,10,12,29,32; 6:2,3,12,17,25; 7:9,11,12; 8:1,2,6,11; 10:13; 11:1,8,16,22,32; 12:1,28,32; 15:5; 16:12; 17:19; 19:9; 24:8; 26:16,17,18; 27:1; 28:1,9,13,15,45,58; 29:9; 30:10,16; 31:12; 32:46). విధేయత అనేది ఇశ్రాయేలీయులు ఆత్మసంబంధిత విశ్వాస్యతకు కనిపించే ఒక కొలమానముగా ఉంది. యెహోవాను ప్రేమించడం అంటే ఆయనకు విధేయించడమే!

ఈ వచనం ఆ తరువాత రబ్బీలచే ఎప్పుడైనా ఎవరైనా బాహాటంగా కొరడాతో కొట్టబడినప్పుడు చదవబడేది (చూ. 25:3). ఇందులో 13 దెబ్బలకు సరిసమానంగా 13 పదములు ఉన్నాయి. అలాగే కీర్తన 78:38 కూడా చదవబడేది.

□ “కాబట్టి మీరు చేయునదంతయు చక్కగా జరుగునట్లు” ఈ క్రియాపదం (BDB 968, KB 1328, *Hiphil* అసంపూర్ణం) సహజంగా “వివేకం కలిగి ఉండుట” లేక “జాగ్రత్తగా ఉండుట”, అనే అర్థాన్ని కలిగి ఉంది కాని *Hiphil* మూలపదంలో ఇది “అభివృద్ధి,” “విజయశీలత” అనే అర్థాన్నిస్తున్నది (చూ. యెహో. 1:7-8; 1 సమూ. 18:5,14,15; 1 రాజులు 2:3; 2 రాజులు 187; 1 దిన. 22:13). విజయం మరియు అభివృద్ధి రెండూ విధేయత వలన తటస్థించడాన్ని గమనించండి!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 29:10-13

¹⁰నీ దేవుడైన యెహోవా నీతో చెప్పిన ప్రకారము గాను నీ పితరులైన అబ్రాహాము ఇస్సాకు యాకోబులతో ప్రమాణము చేసిన ప్రకారముగాను, ¹¹నేడు నిన్ను తనకు స్వజనముగా నియమించుకొని తానే నీకు దేవుడైయుండు నట్లు నీ దేవుడైన యెహోవా నేడు నీకు నియమించు చున్న నీ దేవుడైన యెహోవా నిబంధనలోను ఆయన ప్రమాణము చేసిన దానిలోను నీవు పాలుపొందుటకై ఇశ్రాయేలీయులలో ప్రతివాడు, ¹²అనగా మీలో ముఖ్యు లేమి, మీ గోత్రపువారేమి మీ పెద్దలేమి, మీ నాయకు లేమి మీ పిల్లలేమి, మీ భార్యలేమి, ¹³నీ పాళములోనున్న పరదేశులేమి, నీ కట్టెలను నరుకువారు మొదలుకొని నీ నీళ్లు తోడువారివరకును మీరందరు నేడు మీ దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని నిలిచియున్నారు.

29:10 “మీరు. . .నిలిచియున్నారు” 10-11 వచనాలలో చెప్పబడిన ఇశ్రాయేలీయుల సమాజంలోని వివిధ గుంపులను గమనించండి:

1. ముఖ్యులు, BDB 910
2. మీ గోత్రపువారు, BDB 986
3. గోత్రపు పెద్దలు, BDB 278
4. గోత్రపు నాయకులు, BDB 1009, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ
5. ఇశ్రాయేలీయులలోని పురుషులందరు, BDB 481, 35, 975 (#2 లో లాగానే)
6. పిల్లలు, BDB 381
7. భార్యలు, BDB 61
8. పాళములోని పరదేశులు, BDB 158
9. పనివారు, పనివారి యొక్క బాధ్యతలు చెప్పబడ్డాయి

ఈ వివిధ గుంపులన్ని నిబంధనకు వారి అంకితభావము కొరకు పిలువబడ్డారు (చూ. 14-15 వచనాలు). ఇది ఒక సర్వసాధారణ నిబంధన పునశ్చరణ ఆచారము!

చెప్పబడిన ఈ గుంపుల సంఖ్య తర్జుమాకు తర్జుమాకు తేడాగా ఉన్నాయి. కొన్ని తర్జుమాలు (REB) #1 మరియు 2 ఒకటిగా చేయబడాలి అని భావిస్తున్నది (ఉదా. KJV, నీ తెగల ముఖ్యులు, JPSOA, "మీ తెగల నాయకుల"). ASV, NASB, NIB అన్నిటిలో #1-4 ఉన్నాయి.

29:12-13 ఇది నిబంధన పునశ్చరణ పాఠ్యభాగము. "నిబంధన (BDB 136) మరియు "ప్రమాణము" (BDB 46) ఎలా సమాంతరంగా ఉన్నయో గమనించండి. యెహోవా యొక్క నియమాలు తన వాగ్దానాలతో జతచేయబడ్డాయి!

యెహోవా ఆదికాండములో తాను పితరులకు చేసిన వాగ్దానాలను ప్రజలను స్థిరపరచుట ద్వారా పరిసమాప్తి చేయాలనుకొంటున్నాడు (చూ. 28:9), ఈ ప్రజలు తన లక్షణాలను ప్రతిబింబించాలని ఆశిస్తున్నాడు!

29:12

NASB, NKJV,
NRSV, TEV

"మీరు నిబంధనలో ప్రవేశించునట్లు"

NJB

"మరియు మీరు నిబంధనలోనికి వెళ్లబోతున్నట్లు"

ఈ క్రియాపదం (BDB 716, KB 778, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం) అసలు అర్థం "దాటి పోవుట." ఇక్కడ మాత్రము ఇది నిబంధనలోనికి ప్రవేశించుట అనే భావంతో ఉపయోగింపబడింది. ఇంకా ఇది ఆది. 15:17-18 లోని బలియర్పించబడిన జంతువు యొక్క రెండు భాగాల మధ్య నడిచిపోమే ఒక నిబంధన "కత్తిరింపు" అనే భావానికి జతచేయబడింది కూడా. ఒకవేళ ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించినట్లైతే, జంతువు యొక్క తలరాత నిబంధన చేసిన వాని మీదికి వస్తుంది అనే భావం ఇక్కడ ఉంది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 29:14-21

¹⁴నేను మీతో మాత్రము కాదు, ఇక్కడ మనతో కూడను ఉండి, నేడు మన దేవుడైన యెహోవా సన్నిధిని నిలుచుచున్నవారి తోను ¹⁵ఇక్కడ నేడు మనతోకూడ నుండని వారితోను ఈ నిబంధనను ప్రమాణమును చేయుచున్నాను. ¹⁶మనము ఐగుప్తు దేశమందు ఎట్లు నివసించితిమో, మీరు దాటి వచ్చిన జనముల మధ్యనుండి మనమెట్లు దాటివచ్చి తిమో మీరెరుగుదురు. ¹⁷వారి హేయక్రియలను, కఠిన్మనోను రాతితోను వెండితోను బంగారముతోను చేయబడినవారి విగ్రహములను మీరు చూచితిరిగదా. ¹⁸ఆ జనముల దేవ తలను పూజించుటకు మన దేవుడైన యెహోవాయొద్ద నుండి తొలగు హృదయముగల పురుషుడేగాని స్త్రీయేగాని కుటుంబమేగాని గోత్రమేగాని నేడు మీలో ఉండ కుండునట్లును, మరణకరమైన దుష్కృత్యమునకు అట్టి మూలమైనది మీలో ఉండకుండునట్లును, నేడు ఈ నిబంధనను మీతో చేయుచున్నాను. ¹⁹అట్టి పనులను చేయు వాడు ఈ శాపవాక్యములను వినునప్పుడు, మధ్యముచేత దప్పి తీర్చు కొనవలెనని నేను నా హృదయ కారిత్యమున నడుచుచుండినను నాకు క్షేమము కలుగునని, నేను ఆశీర్వాదము నొందెదనని అనుకొనును. ²⁰అయితే యెహోవా వానిని క్షమింపనొల్లడు; అట్టివాడు మీలోనుండినయెడల నిశ్చయముగా యెహోవా కోపమును ఓర్వమియు ఆ మనుష్యునిమీద పొగరాజును; ఈ గ్రంథములో వ్రాయబడిన శాపములన్నియు వానికి తగులును. యెహోవా అతని పేరు ఆకాశము క్రిందనుండకుండ తుడిచివేయును. ²¹ఈ ధర్మశాస్త్రగ్రంథములో వ్రాయబడిన నిబంధన శాపము లన్నిటినిబట్టి వానికి కీడు కలుగజేయుటకై యెహోవా ఇశ్రాయేలీయుల గోత్రములన్నిటిలోనుండి వాని పేరుపరచును.

29:15 "నేను మీతో మాత్రము కాదు, ఇక్కడ మనతో కూడను ఉండి" ఇది భౌష్యత్తు తరాలను సూచిస్తున్నది (చూ. 22, 29 వచనాలు; 5:3-5; 12:25,28).

29:16-17 ఈ వచనాలు వాగ్దాన దేశములోనికి ఇశ్రాయేలీయుల యాత్రలో ఎదుర్కొన్న అన్యజనాంగమును గురించి సంగ్రహమును నిర్మిస్తున్నాయి.

▣ **“వారి హేయక్రియలు”** 14:3 లోని ప్రత్యేక అంశము: హేయములు చూడుము.

29:18 నిబంధన ఉల్లంఘన యొక్క హెచ్చరికలు (ముఖ్యంగా విగ్రహారాధన) ఇశ్రాయేలీయుల సమాజంలోని ప్రతి యుగములోని ప్రతి ఒక్కరికి స్పష్టంగా చెప్పబడ్డాయి (అది., వ్యక్తిగతంగా, కుటుంబంగా, జాతిపరంగా).

▣ **“మరణకరమైన దుష్కృత్యమునకు అట్టి మూలమైనది”** ఈ వచనం “ఎవరి హృదయమైతే వైదొలగి ఉందో” (BDB 815, KB 937, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ) అనే దానికి సమాంతరంగా ఉంది. అవిధేయత మరణకరము మరియు పర్యావసానాలు తీవ్రంగా ఉంటాయి!

1. యెహోవా వానిని క్షమించనొల్లడు (20వ. వ, వ్యతిరేక *Qal* అసంపూర్ణం, BDB 2, KB 3) మరియు ఒక *Qal* భావరూపక నిర్మాణం (BDB 699, KB 757).
2. యెహోవా కోపమును ఓర్వమియు ఆ మనుష్యునిమీద పొగరాజును (20వ. వ., BDB 798, KB 896, *Qal* అసంపూర్ణం).
3. శాపములన్నియు వానికి తగులును (20వ. వ., BDB 918, KB 1181, *Qal* సంపూర్ణం). ఇదే క్రియాపదం ఆది. 4:7 లో పాపము ఒక జంతువు పొంచి ఉన్నట్లు వలె చెప్పబడింది.
4. యెహోవా అతని పేరు ఆకాశము క్రిందనుండకుండ తుడిచివేయును (20వ. వ., BDB 562, KB 567, *Qal* సంపూర్ణం).
5. కీడు కలుగుటకై వానిని వేరుచేయును (21వ. వ., BDB 95, KB 110, *Hiphil* సంపూర్ణం).

29:19 “నేను నా హృదయ కారిత్యమున నడుచుచుండినను నాకు ఖేమము కలుగునని. . . అనుకొనును” ఇది దేవుని ఓరిమిని ఒక సాకుగా తీసికొని నిరంతర తిరుగుబాటు చేస్తున్న పాపులు యొక్క ప్రతిసారి ప్రవర్తనగా ఉంది. దేవుని తీర్పు, తరచూ కొంత ఆలస్యంగా వస్తున్నట్లు కనిపించినా, ప్రతి నిబంధన ఉల్లంఘన కారణమును పరిగణలోనికి తీసికొనబడుతుంది (అది., మనం ఏదైతే విత్తుతామో దానినే కోసుకొంటాము, చూ. యోబు 34:11; కీర్తన 28:4; 62:12; సామె. 24:12; ప్రసంగి 12:14; యిర్మియా 17:10; 32:19; మత్తయి 16:27; 25:31-46; రోమా 2:6; 14:12; 1 కొరింథీ. 3:8; 2 కొరింథీ. 5:10; గలతీ. 6:7-10; 2 తిమోతి. 4:14; 1 పేతురు 1:17; ప్రకటన 2:23; 20:12; 22:12).

▣

NASB	“నీటిపారుదులగల భూమిని ఎండినెలగా నాశనము చేయుటకు”
NKJV	“త్రాగుబోతును మత్తులేని వారితో కలపడినట్లు”
NRSV	“(తేమ మరియు పొడినెల మీద ఒకటిగా తెచ్చే విపత్తు కావున)
TEV	“మంచినీటిని చెడ్డనీటిని, మీ అందరిని, అది ఒకటిగా నాశనం చేయును”
NJB	“అధికమైన నీరు దప్పికను తరిమివేయును”
JPSOA	“మంచు మరియు ఎండినవి ఒక్కటిగా పూర్తిగా నాశనానికి”
NET Bible	“ఇది నీటి భూమిని ఎండబెట్టుటను బట్టి నాశనం చేయును”

ఇది సరిగ్గా అర్థం తెలియని ఒక సామెతగా ఉంది, కాని ఈ సందర్భము ఒక పూర్తి నాశనాన్ని కోరుకొంటున్నట్లుంది. యెహోవా నిబంధనను ఒక మూర్ఖ ఉల్లంఘకుడిని బట్టి ఇశ్రాయేలీయులందరూ శ్రమపడవలసి వస్తున్నది. ఈ రోజు మనం ఇలా చెప్పచ్చు, “చెడిపోయిన ఒక ఆపిలు పండు బుట్టనుతటిని పాడుచేయును” లేక “ఒక చెడిపోయిన గుడ్డు ఆమ్లెట్టు మొత్తాన్ని చెడిపీస్తుంది.”

29:20 “అయితే యెహోవా వానిని క్షమింపనొల్లడు” ఇది యెహోవా ఎలాంటి పశ్చాత్తాపబద్ధ విశ్వాసాన్ని క్షమించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు అనే పూర్వపరానికి వ్యతిరేకంగా ఉన్న అతిశయోక్తి ఇది. కొంతమంది బైబిలు ఉపదేశకులు దీనిని కీర్త. 103:9 వచనంతో జతకలిపి, యెహోవా కృపాకనికరాలకు ఒక హద్దంటూ ఉంటుందని నొక్కిచెబుతున్నారు. నేను దీనికి సమ్మతంపను. సందర్భప్రకారం (అది, 8-14 వచనాలు) కీర్త. 103:9 ఆయన క్షమిస్తాడు అని తెలుపుతున్నది! సమస్య దేవుని క్షమాపణతో కాదు కాని పతన, తిరుగుబాటు మానవాళి యొక్క నిరంతర పాపము సమస్యగా ఉంది! మానవాళి వైపునుండి సంబంధం చెడిపోయింది, మానవాళి వైపు నుండి ఇది చెడిపోతూనే ఉంది. తాత్కాలికంగాను, శాశ్వతంగాను నాశనానికి అవిశ్వాసము మరియు తిరుగుబాట్ సమస్యగా ఉంది!

▣ “ఓర్వమి” ఈ పదం (BDB 888) ఏదైనా బాగా ఎటుపు రంగు వేసుకొన్నదాని నుండి వచ్చింది (అది, కోపము లేక ఈర్ష్య వలన ముఖము రక్తముతో ఎఱుబడి పోవుట). మానవ భావోద్దేశాలు యెహోవా యొక్క భావోద్దేశాలను చెప్పడానికి ఉపయోగింపబడ్డాయి (మానవీకరణము). తన ప్రజల పట్ల ఆయనకు ఆసక్తి ఉంది (చూ. యెషయా 26:11). ఈ ఆసక్తి అసూయగా మారగలదు (చూ. యెషా. 5:13; 16:38,42; 23:25; 36:5,6; 38:19; జఫన్యా 1:18; 3:8).

▣ “అతని పేరు ఆకాశము క్రిందనుండకుండ తుడిచివేయును” ఈ జాతీయపదానికి (1) పిల్లలు లేకపోవడం లేక (2) మరణం అనే అర్థాలు ఉన్నాయి (చూ. ఆది. 7:4; నిర్గ. 17:14; 32:32; ద్వితీ. 9:14; 2 రాజులు 14:27; కీర్త. 9:5-6).

29:21 “నిబంధన శాసనములన్నిటిని బట్టి” 27-28; 27:15-26; 28:15-19,20-26,27-37,38-48,49-57 వచనాలను చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 29:22-28

²²కాబట్టి మీ తరువాత పుట్టు మీ సంతతివారును దూరదేశమునుండి వచ్చు పరదేశులును సమస్త జనములును ఆ దేశముయొక్క తెగుళ్ళను యెహోవా దానిమీదికి తెప్పించిన సంకటములను చూచి ²³వారు, యెహోవా తన కోపోద్ద్రేకముచేత నశింపజేసిన సొదోమ గొమ్మెఱ్ఱా అద్మా సెబోయాములవలె ఆ సమస్త దేశమును గంధకము చేతను ఉప్పుచేతను చెడిపోయి, విత్తబడకయు దానిలో ఏదియు బుట్టకయు దానిలో ఏ కూరయు మొలవకయు ఉండుట చూచి ²⁴యెహోవా దేని బట్టి యీ దేశమును ఇట్లు చేసినో? యీ మహా కోపాగ్నికి హేతువేమో? అని చెప్పుకొందురు. ²⁵మరియు వారువారి పితరుల దేవుడైన యెహోవా ఐగుప్తు దేశములోనుండి వారిని రప్పించిన తరువాత ఆయన తమతో చేసిన నిబంధనను వారు నిరాకరించిరి ²⁶తామెరుగని అన్యదేవతలను, ఆయన వారికి నియమింపని దేవతలను, పూజించి వాటికి నమస్కరించిరి ²⁷గనుక యీ గ్రంథములో వ్రాయబడిన శాపము లన్నిటిని యీ దేశముమీదికి తెప్పించుటకు దానిమీద యెహోవా కోపము రవ్వులకొనెను. ²⁸యెహోవా తన కోపోద్ద్రేకముచేతను అత్యుగ్రతచేతను తమ దేశములో నుండి వారిని పెల్లగించి, నేడున్నట్లుగా వారిని వెళ్లగొట్టి పరదేశము పాలుచేసెను.

29:22-23 ఆయనను ఎరుగని వారిని ఆకర్షించు నిమిత్తము ఉద్దేశింపబడిన యెహోవా యొక్క దీవెనలు, పరదేశీయుల చేత ఒక అపహాస్య ప్రశ్నలుగా మారబోతున్నాయి:

1. దేశము యొక్క తెగుళ్ళు, 22వ. వ.
2. సంకటములు, 22వ. వ.
3. దేశమును గంధకము చేత, 23వ. వ.
4. దేశమును ఉప్పుచేత, 23వ. వ.
5. దేశము కాలిపోయిన వ్యర్థపదార్థము, 23వ. వ.
6. విత్తబడిన దేశము కాని మొలకలు రావు, 23వ. వ.

7. పండుని దేశము, 23వ. వ.
8. గడ్డి మొలవని దేశము, 23వ. వ.
9. మైదానములోని పట్టణముల వలె (చూ. ఆది. 19:24)

ఇవన్నీ కూడా యెహోవా చేత పంపబడ్డాయి (చూ. 22-28వ. వచనాలు).

29:22 "కాబట్టి మీ తరువాత పుట్టు మీ సంతతివారును. .చెప్పుకొందురు" ఈ అక్షరాక్షర రూపకం (అది., పిల్లలు అడుగుతున్న ప్రశ్నలు) మునుపు 6:20 వచనాలో చూశాము, ఇది నిర్గ. 13:8,14; 10:2; 12:26,27 వచనాలను ప్రతిబింబిస్తున్నాయి. ద్వితీయోపదేశకాండము తరచూ పిల్లలకు ఉపదేశిస్తున్నది (దా. 4:10; 6:7).

29:23 "ఆ సమస్త దేశమును గంధకము చేతను ఉప్పుచేతను" ఈ దేశము మృతసముద్ర ప్రాంతమువలె ఉంటుంది, ఇది నోదోమ మరియు గోమెట్రా ప్రాంతము (చూ. ఆది. 19:24-26).

29:24 "అందరూ చెప్పుకొందురు" యెహోవాను గురించి ఇశ్రాయేలీయులు ప్రజలందరికీ ఒక గుర్తు వలె ఉన్నారు. ఇది ఒక దీవెనకు గుర్తు అలాగే ఇది చివరికి ఒకవేళ శిక్ష అయితే అదికూడా గుర్తుగా ఉంటుంది!

29:25 "తమతో చేసిన నిబంధనను వారు నిరాకరించిరి" ఇదే దైవ శాపములకు ఒక ప్రాథమిక కారణంగా ఉండేది, ఉన్నది (చూ. 2 రాజులు 17:9-23; 2 దిన. 36:13-21).

29:26 "దేవతను. .దేవతలను" అక్షరాక్షరంగా ఇది *Elohim*. ఈ పదం బహువచనం. సహజంగా ఇది "దేవుడు" అని తర్జుమా చేయబడింది. ఇంకా ఇది దూతగణాలు మరియు న్యాయాధిపతులను కూడా సూచించగలదు. 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశము: దేవుని యొక్క పేర్లు చూడుము.

□

NASB, NRSV,
JPSOA

"ఆయన వారిని నియమించని"

NKJV

"ఆయన వారికి ఇవ్వలేదు"

NJB

"ఆయననుండి వారి స్వాస్థ్యములో భాగము లేదు"

32:8 యొక్క సప్రూజింటు తర్జుమాలో "*Elohim*" (అది., దేవుని యొక్క దూతల సంఖ్యను బట్టి) చూడడానికి ఇక్కడ ఉన్నట్లు సామాన్య దేవదూతను సూచిస్తున్నట్లుంది (చూ. యెషయా 24:21; దాని. 1013,20).

29:27 "దానిమీద యెహోవా కోపము రవులుకొనెను" ఇశ్రాయేలీయుల పాపమును బట్టి దేశము ప్రభావితం చేయబడింది (చూ. ఆది. 3:17) మరియు అలాగే అందరి మానవుల పాపము కూడా (చూ. రోమా 8:18-22). మానవాళి యొక్క ఆలోచనలు మరియు ప్రాధాన్యతలు తరిగి చక్కబడడానికి యెహోవా ప్రకృతి దృగ్విషయాలను ఉపయోగించుకొంటాడు.

29:28 "యెహోవా వారిని పెల్లగించును" ఈ క్రియాపదం (BDB 684, KB 737, *Qal* అసంపూర్ణము, చూ. 1 రాజులు 14:15; 2 దిన. 7:20; యిర్మీయా 12:14) "నాటుట" కు వ్యతిరేకముగా ఉంది! నిబంధన వెనుదిరుగుతరూ ఉంది!

యెహోవా యొక్క కార్యములు ఎలా వివరింపబడ్డాయో గమనించండి:

1. కోపముతో – BDB 60 I

2. ఉగ్రతతో – BDB 404
3. అత్యుగ్రతచేత – BDB 893 మరియు 152
4. వారిని వెళ్ళగొట్టి పరదేశము పాలుచేసెను (అది., బహిష్కరణము, BDB 1020, KB 1527, *Hiphil* అసంపూర్ణం)

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 29:29

²⁹రహస్యములు మన దేవుడైన యెహోవాకు చెందును. అయితే మనము ఈ ధర్మ శాస్త్ర వాక్యములన్నిటి ననుసరించి నడుచుకొనునట్లు బయలుపరచబడినవి యెల్లప్పుడు మనవియు మన సంతతి వారివియునగునని చెప్పుదురు.

29:29 “రహస్యములు మన దేవుడైన యెహోవాకు చెందును” ఇది (1) మానవాళి యొక్క అంతిమగమనం (చూ. 19-20); (2) దేవుని యొక్క పూర్ణ జ్ఞానం; లేక (3) తన భౌష్యత్తు ప్రణాళికలను సూచిస్తున్నది.

▣ “అయితే. . . బయలుపరచబడినవి యెల్లప్పుడు మనవి” మానవాళి వారికివ్వబడిన వెలుగుకు వారు లొక్క అప్పజెప్పాలి. ఒకవేళ వారికి బైబిలు లేక సువార్తలే కలియక లేనిచో, వారు ప్రకృతి బయలుపాటుకు బాధ్యత వహించాలి (చూ. కీర్త. 19:1-6; రోమీయులకు 1) మరియు వారి ఆంతర్య నీతి స్వభావానికి బాధ్యత వహించాలి (చూ. రోమీయులకు 2). ఒకవేళ వారికి లేఖనాలుతో పరిచయం చేయబడి ఉంటే, వారు దాని అంశాల విషయంలో బాధ్యతవహించవలసి ఉంటుంది! విశ్వాసులు సత్యాన్ని తెలుసుకొని, దానికి బాధ్యత వహించాలి!

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కిణికొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. దేవుడు ఎందుకు తరచూ నిబంధనను పునశ్చరణ చేస్తున్నాడు (1వ. వచనం)?
2. తన సంకల్పానికి ఎందుకు దేవుడు యూదుల నేత్రాలను గుడ్డి చేశాడు (4-6 వచనాలు)?
3. మానవుని క్షమించడానికి దేవుడు ఏనాడైనా అఇష్టతను చూపాడా?
4. మానవాళి పాపముల నిమిత్తము దేశము ఎందుకు బాధపడవలసి వచ్చింది (27వ. వచనం)?
5. 29వ. వచనం దేనిని సూచిస్తున్నది?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 30

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
తిరిగి దేవునికి వస్తున్న దీవెన	మోషే యొక్క మూడవ ప్రసంగం (29:1-30:20)	పునరుద్ధరణకు మరియు దీవెనకు ఉన్న షరతు	బహిష్కరణము మరియు మతభ్రష్టతనుండి తిరుగుట
30:1-10	30:1-5	30:1-10	30:1-5
జీవము మరియు మరణముల నిర్ణయం	30:6-10		30:6-10
30:11-14	30:11-14	30:11-14	30:11-14
			రెండు మార్గాలు
30:15-20	30:15-20	30:15-20	30:15-20

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 30:1-15

¹నేను నీకు వినిపించిన యీ సంగతులన్నియు, అనగా దీవెనయు శాపమును నీమీదికి వచ్చిన తరువాత నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను

వెళ్లగొట్టించిన ²సమస్త జనముల మధ్యను వాటిని జ్ఞాపకము చేసికొని, నీ దేవుడైన యెహోవావైపు తిరిగి, నేడు నేను నీ కాజ్ఞాపించు సమస్త మునుబట్టి నీ పూర్ణహృదయముతోను నీ పూర్ణాత్మతోను ఆయన మాట నీవును నీ సంతతివారును వినినయెడల ³నీ దేవుడైన యెహోవా చెరలోని మిమ్మును తిరిగి రప్పించును. ఆయన మిమ్మును కరుణించి, నీ దేవుడైన యెహోవా ఏ ప్రజలలోనికి మిమ్మును చెదరగొట్టినో వారిలోనుండి తాను మిమ్మును సమకూర్చి రప్పించును. ⁴మీలో నెవరైన ఆకాశ దిగంతములకు వెళ్లగొట్టబడినను అక్కడనుండి నీ దేవుడైన యెహోవా మిమ్మును సమకూర్చి అక్కడనుండి రప్పించును. ⁵నీ పితరులకు స్వాధీన పరచిన దేశమున నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను చేర్చును, నీవు దాని స్వాధీనపరచు కొందువు; ఆయన నీకు మేలుచేసి నీ పితరులకంటె నిన్ను విస్తరింప జేయును.

30:1 “యా సంగతులన్నియు. . . నీమీదికి వచ్చిన తరువాత” వారి నిబంధన విధేయతను బట్టి ఇశ్రాయేలీయుల భౌష్యత్తు ఈ రెంటిలో ఏదో ఒక దానిని ఆధారము చేసికొని ఉంటుంది. యెహోవా “దీవెన” ను ఆశిస్తున్నాడు, కాని వారి ఎన్నిక ఈ రెంటి వాస్తవాలలో (దీవెనలు లేక శాపములు) ఏది వస్తుందో అన్నదాన్ని నిర్ణయిస్తుంది. ఇవి కాక ఇంకో మార్గము లేదు!

□ “దీవెనయు మరియు శాపములను” ఇది జ్ఞానసాహిత్యంలో “రెండు మార్గాలు” గా చెప్పబడింది. ఇవి 27 మరియు 28 అధ్యాయాలలో వివరించబడ్డాయి.

□ “నేను మీకు వినిపించిన సంగతులన్నియు” ఈ క్రియాపదం (BDB 678, KB 723, *Qal* సంపూర్ణం , చూ. 15,19 వచనాలు మరియు 11:26 వచనాన్ని గమనింపుము) ఆయన నిబంధనకు సంబంధించిన ఈ రెండు దైవ పర్యవసానాలలో ఒకదాన్ని ఇశ్రాయేలీయులు ఎన్నుకోవలసిన దానికి ఒక సాదృశ్యంగా ఉంది.

□ “వాటిని జ్ఞాపకము చేసికొని” ఇది “తిరిగి నీ హృదయానికి రప్పించుకొనుటకు కారణమైన” (BDB 996, KB 1427, *Hiphil* సంపూర్ణం , చూ. 4:39; 1 రాజులు 8:47; యెషయా 44:19; 46:8) అనే ఒక జాతీయపదంగా ఉంది.

□ “నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను వెళ్లగొట్టించిన సమస్త జనములలో” ఇశ్రాయేలీయులు తీసికొనబోయే నిర్ణయాన్ని బట్టి బహిష్కరణలో సంభవించబోయే ముందు ప్రవచనం ఇది. ఇశ్రాయేలీయుల నిరంతర నిబంధన ఉట్టంఘన మరియు కనానీయుల సంస్కృతులను అనుసరించుటను బట్టి యెహోవా దీనిని చెప్పున్నాడు, గమనించండి.

30:2 “తిరిగి రప్పించును” ఇదే క్రియాపదం (BDB 996, KB 1427, *Qal* సంపూర్ణం) 1వ. వచనంలో (*Hiphil* సంపూర్ణం) యెహోవా యొక్క నిబంధనకు ఇశ్రాయేలీయులు తిరిగి పిలువబడుట కొరకు ఉపయోగింపబడింది. ఇక్కడ ఇది పశ్చాత్తాపము అనే భావంతో ఉపయోగింపబడింది.

ప్రత్యేక అంశము: పాతనిబంధనలోని పశ్చాత్తాపము (SPECIAL TOPIC: REPENTANCE IN THE OLD TESTAMENT)

ప్రత్యేక అంశము: పశ్చాత్తాపము (పా.ని)

ఈ అంశము అతిప్రధానమైనది కానీ నిర్వచించడానికి చాలా కష్టము. మనలో చాలా మందికి తెలిసిన నిర్వచనాలు మతశాఖల అనుబంధితమైనవే. ఏదిఏమైనా, సహజంగా ఒక “ఉంచబడిన” మతసిద్ధాంతపరమైన నిర్వచనాలు అనేక హీబ్రూ (మరియు గ్రీకు) పదాలపై కనిపించబడుచున్నాయి, అయితే ఇవి ప్రత్యేకీంచి ఈ “ఉంచబడిన” నిర్వచనాన్ని చెప్పలేదు. క్రొ.ని. గ్రంథకర్తలు (ఒక లూకా తప్ప) అందరూ కొయినే గ్రీకు పదాలను ఉపయోగించే హెబ్రీ భావాలున్న వారని గుర్తించుకోండి, కాబట్టి హీబ్రూ పదాలతోనే ప్రారంభించాలి, వాటిలో ప్రాథమికంగా

రెండు ఉన్నాయి.

1. *nacham* (BDB 636, KB 688)
2. *shub* (BDB 996, KB 1427)

మొదట *nacham* లోతుగా శ్వాసపీల్చడము అనే అసలైన అర్థముతో ఉండినట్లు తెలుస్తున్నది, ఇది చాలా భావాలతో ఉపయోగించబడింది.

- a. “విశ్రాంతి” లేక “ఆదరణ” (ఉదా. ఆ.కా. 5:29; 24:67; 27:42; 37:35; 38:12; 50:2; తరచుగా పేరులకు ఉపయోగించబడింది, చూ. 2 రాజులు 15:14; 1 దిన. 4:19; నెహెమ్యా 1:1; 7:7; నెహూము 1:1)
- b. “దుఃఖించుట” (ఉదా. ఆ.కా. 6:6,7)
- c. “మనసు మార్చుకొనుట” (ఉదా. నిర్గ. 13:17; 32:12,14; సంఖ్యా. 23:19)
- d. “కనికరము” (ఉదా. ద్వితీ. 32:36)

ఇవన్నికూడా తీవ్ర ఉద్దేశాలతో ఉండటము గమనించండి! లోతైన ఉద్దేశాలు క్రియచేయడానికి నడిపించాయి, ఇదే ఇక్కడ కీలకము. ఈ క్రియాశీలక మార్పు సహజముగా మరో వ్యక్తి వైపుకు నడిపిస్తాయి, దేవుని వైపుకు కూడా నడిపిస్తాయి. ఈ ప్రవర్తనలోని మార్పు మరియు దేవుని వైపుకు క్రియ ఈ పదానికి అంత మతసిద్ధాంత పరమైన ప్రాముఖ్యను కలిగిస్తున్నది. అయితే ఇక్కడ కొంచెము జాగ్రత్త పడాలి. దేవుడు “పశ్చాత్తాప”పడమన్నాడు (చూ. ఆ.కా. 6:6,7; నిర్గ. 32:14; న్యాయ. 2:18; 1 సమూ. 15:11,35; కీర్త. 106:45), అయితే ఇది పాపము లేక తప్పు చేయడానిబట్టి వచ్చే దుఃఖము కాకూడదు, ఇది దేవుని యొక్క కనికరాన్ని, శ్రద్ధను చూపించేవిధముగా ఉండాలి (చూ. సంఖ్యా. 23:19; 1 సమూ. 15:29; కీర్త. 110:4; యిర్మీయా 4:27-28; యెహెజ్కేలు 24:14). ఒకవేళ నిజముగా పాపి అతని/ఆమె/వారి పాపములనుండి తరిగి దేవుని వైపుకు తిరిగితే వారి పాపము మరియు తిరుగుబాటుకు రావసిన శిక్షనుండి వారు మన్నింపబడుతారు. ఇది జీవితము యొక్క పునరుద్ధరణ.

రెండవ పదము, *shub*, అర్థము “తిరుగుటకు” (నుండి తిరుగుట, వెనుకకు తిరుగుట, వైపుకు తిరుగుట) *shub* అనే క్రియకు (BDB 996, KB 1427) ప్రధానంగా “వెనుకకు తిరుగుట” లేక “తిరుగుట” అనే అర్థము ఉంది. ఇది ఈ విధంగా ఉపయోగించవచ్చు

1. దేవుని నుండి తిరిగి వెళ్ళిపోవడం, సంఖ్యా. 14:43; యోహో. 22:16,18,23,29; న్యాయ. 2:19; 8:33; 1 సమూ. 15:11; 1 రాజులు 9:6; యిర్మీయా 3:19; 8:4
2. దేవుని వైపుకు తిరగడం, 1 రాజులు 8:33,48; 2 దిన. 7:14; 15:4; 30:9; కీర్త. 51:13; 116:7; యెషయా 6:10; 10:21,22; 31:6; యిర్మీయా 3:7,12,14,22; 4:1; 5:3; హోషియా 3:5; 5:4; 6:1; 7:10,16; 11:5; 14:1,2; ఆమోసు 4:6,8-11 (ప్రత్యేకించి యిర్మీయా 7 మరియు ఆమోసు 4)
3. యెహోవా ముందుగానే యెషయాతో యూదా పశ్చాత్తాపము పొందదని చెప్పాడు (చూ. యెషయా 6:10), అయితే గ్రంథములో ఇది మొదటిసారి కాదు, ఆయన తిరిగి రండని పిలుస్తూనే ఉన్నాడు.

పశ్చాత్తాపము అనేది కేవలము భావావేశముతో కూడినది కాదు ఎందకంటే ఇది దేవునితో ఒక వైఖరిగా ఉంది. ఇది జీవితం నుండి ఆయనకు స్వీయ పునశ్చరణ. ఇది మారడానికి మరియు మారి ఉన్నాడానికి ఒక ఆమోదాన్ని తెలియజేస్తున్నది. ఇది పూర్తిగా పాపమును ఆపివేయడమని కాదు, అయితే తెలిసివేసే తిరుగుబాటుకు ఒక అనుదిన ఆపుదల! ఇది ఆదికాండము 3 లో స్వార్థము వలన వచ్చిన పతనానికి ఒక తిరుగుముఖం. ఇది చెడిపోయిన వ్యవహారమైనప్పటికీ, దేవుని స్వరూపము మరియు బోలిక (ఆకా. 1:26-27) మళ్ళీ పునరుద్ధరింపబడింది! పతనమానవుల ద్వారా దేవునితో సహవాసము మళ్ళీ వీలైంది.

పా.ని.లో మారుమనస్సు ప్రధానంగా “క్రియలను మార్చుకోవటం” అని అర్థాన్నిస్తుండగా, క్రొ.ని.లో “పశ్చాత్తాపము” ప్రధానంగా “మనస్సును మార్చుకోవడం” అనే అర్థాన్నిస్తున్నది. (ప్రత్యేక అంశము: పశ్చాత్తాపము (క్రొ.ని) చూడుము). నిజమైన బైబిలుపరమైన పశ్చాత్తాపానికి రెండు కూడా అవసరమై ఉన్నాయి. అలాగే పశ్చాత్తాపము అనేది ఒక ప్రారంభ క్రియ మరియు ఒక కొనసాగే క్రియ రెండూ. ప్రారంభ క్రియ మార్కు 1:15; అ.కా. 3:16 మరియు 19; 20:21 చూడగలిగితే, కొనసాగే పశ్చాత్తాపము 1 యోహాను 1:9; ప్రకటన 2 మరియు 3 లలో చూడగలము. పశ్చాత్తాపము అనేది ఒక ఐచ్ఛికం కాదు (చూ. లూకా 13:3,5)!

అవసరమై రెండు నిబంధన ఏర్పాటులు “పశ్చాత్తాపము” మరియు “విశ్వాసము” అన్నది వాస్తవము (ఉదా. మత్తయి 3:2; 4:17; మార్కు 1:4,15; 2:17; లూకా 3:3,8; 5:32; 13:3,5; 15:7; 17:3), అయితే *nacham* ఒకని పాపమును గుర్తించినప్పుడు కలిగే తీవ్రమైన అనుభూతిని, దాని నుండి వైదొలిగే దానిని సూచిస్తే, *shub* పాపము నుండి దేవుని వైపుకు తిరగడాన్ని సూచిస్తున్నది (ఆమోసు 4:6-11 ఈ రెండు ఆత్మ సంబంధ క్రియలకు ఒక ఉదాహరణ, “నీవు నా వైపుకు తిరగలేదు” [ఐదు సార్లు] మరియు ఆమోసు 5:4,6,14, “నన్ను వెదకు. . . ప్రభువును వెదకు. . . మంచిని వెదకు, చెడును కాదు”).

పశ్చాత్తాపమునకున్న గొప్ప శక్తికి మొదటి ఉదాహరణ బెత్తెబతో దావీదు యొక్క పాపము (చూ. 2 సమూ. 12; కీర్త. 32:51). దావీదుకు, ఆయన కుటుంబానికి, ఇశ్రాయేలీయులకు దాన్ని పరిణామాలు కొనసాగినప్పటికీ, దావీదు దేవునితో సహవాసమును తిరిగి నిర్మించుకొన్నాడు! చివరికి దుష్టుడైన మనస్సే పశ్చాత్తాపము వలన ఆయన పాపములు క్షమించబడ్డాయి (చూ. 2 దిన. 33:12-13).

ఈ రెండు వచనాలు కీర్త. 90:13లో సమాంతరముగా ప్రయోగించబడ్డాయి. పాపమును గుర్తించవలసి ఉంది, ఒక ఉద్దేశానుసారముగా, వ్యక్తిగతముగా దానినుండి తిరగవలసి ఉంది, దానితో పాటు దేవునిని, ఆయన నీతిని వెదకడానికి ఆశ కలిగి ఉండాలి (చూ. యెషయా 1:16-20). పశ్చాత్తాపము అనేది ఒక ఆత్మపరిశీలన విధానము, ఒక వ్యక్తిగతమైనది, ఒక నీతికి సంబంధించినది. ఇటు దేవునితో ఒక క్రొత్త సంబంధాన్ని ప్రారంభించడానికి మరియు అటు ఆ క్రొత్త సంబంధాన్ని కొనసాగించడానికి ఈ మూడు కూడా అవసరము. విచారముతో కూడిన లోతైన ఉద్దేశము దేవునికి మరియు దేవుని కొరకు ఒక విధేయించిన ఆరాధనలోనికి మారాలి!

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

30:2-3 ఈ వాక్యభాగం 29:19లోని పూర్తి తీర్పుకు అవసరమైన ఒక సిద్ధాంతపరమైన సమతౌల్యతను తెస్తున్నది. సమస్య తిరుగుబాటు కాదు కాని ఆ తిరుగుబాటు నిరంతరం కొనసాగించడమే సమస్య. దేవుని వైపు నుండి పశ్చాత్తాపము ఎప్పుడూ అంగీకరింపబడుతుంది, అయితే మానవులు వారి హృదయాలను కఠినపరచకొని, మనఃపూర్వకంగానే తిరుగబడి, అవిధేయులై ఉన్నారు!

▣ “**యెహోవా**” యెహోవా అనే పేరు దేవునికి ఇవ్వబడిన నిబంధన పేరు, ఇది ఆయన కృపను తెలియజేస్తున్నదని రబ్బీలు చెబుతున్నారు (చూ. నిర్గ. 3:13-14). 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశము: దేవుని యొక్క పేర్లు చూడుము.

▣ “**దేవుడు**” *Elohim* అనేది దేవునికి ఇవ్వబడిన సహజ నామధేయం, ఇది ఆయన అధికారం, బలం, శక్తులను తెలియజేస్తున్నది. రబ్బీలు ఇది దేవుని యొక్క నీతి న్యాయాల కొరకు ఉపయోగింపబడింది అని చెబుతున్నారు. ఈ రెండు పేర్లకు మధ్య ఉన్న తేడాను మనం కీర్త. 103, YHWH, మరియు కీర్త. 104, *Elohim* లలో చూడగలం. 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

▣ “**వినయ యెడల**” “యెహోవా వైపుకు తిరిగి” అనేది “వినయ యెడల” అన్నదానికి సమాంతరంగా ఉండడాన్ని గమనించండి (BDB 1033, KB 1570, *Qal* సంపూర్ణం). విధేయత అనే పదం వ్యక్తిగత పదాలలో చెప్పబడింది:

1. ఆయన స్వరం వినుడి – BDB 876

2. మీ పూర్ణ హృదయంతో – BDB 523

3. మీ పూర్ణ ఆత్మతో – BDB 659

ఇది 4:29-30; 6:5; 10:12 వచనాలకు సమాంతరముగా ఉంది

Shub (BDB 996, KB 1427) ఎన్నిసార్లు, ఎన్ని భావాలతో ఉపయోగింపబడిందో గమనించండి:

1. "వాగిని జ్ఞాపకము చేసికొని" అనేది వాస్తవానికి "నీ హృదయంలోనికి తిరిగి వచ్చినట్లు చేయుము", 1వ. వచనం
2. "యెహోవా వైపుకు తిరిగి, 2వ. వచనం
3. "దేవుడు చెరలోనుండి మిమ్మును తిరిగి రప్పించును," 3వ. వచనం
4. "తిరిగి", 3,8,9 వచనాలు
5. "యెహోవా వైపునకు తిరిగిన యెడల," 10వ. వచనం

▣ "మీ పూర్ణ హృదయంతోను, ఆత్మతోను" ఇది ఒకని పూర్తి మూర్తిమంతానికి ఒక జాతీయపదం (చూ. 2,6,10; 4:29; 6:5; 10:12; 11:13; 13:3; 26:16).

▣ "నీవును నీ సంతతివారును" ప్రాచీన నిబంధన ప్రస్తుత తరానికి పునరుద్ధరింపబడింది (చూ. 29:1). ఇశ్రాయేలీయుల వారి పిల్లలకు వారికున్న చారిత్రక విశ్వాసమును ఆధారం చేసికొని ఉపదేశింపవలసి ఉంటుంది (చూ. 4:9,10; 6:7,20-25; 11:19; 32:46).

30:3-4 "దేవుడు మిమ్మును సమకూర్చును. . . దేవుడు మిమ్మును వెళ్ళగొట్టును" గమనించండి, దేవుడు కాలాన్ని తన ఆధీనంలో ఉంచుకొని ఉన్నాడు. ఆయన జాతులను, వ్యక్తులను ఉపయోగించుకొంటాడు కాని ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు (చూ. యెషయా 10:5; 44:28-45:1).

30:3-9 యెహోవా ఇశ్రాయేలీయులకు ఏమి వాగ్దానం చేశాడో గమనించండి (ఒకవేళ విధేయించినట్లైతే, 8,10 వచనాలు):

1. ఆయన తిరిగి రప్పించును (3వ. వ., BDB 996, KB 1427, *Qal* సంపూర్ణము)
2. ఆయన కరుణించును (3వ. వ., BDB 933, KB 1216, *Piel* సంపూర్ణం)
3. ఆయన మిమ్మును సమకూర్చును (BDB 867, KB 1062, *Piel* సంపూర్ణం, రెండుసార్లు, 3 మరియు 4 వచనాలు)
4. ఆయన మిమ్మును అక్కడనుండి రప్పించును (4వ. వచనం, BDB 542, KB 534, *Qal* అసంపూర్ణం)
5. ఆయన మిమ్మును దేశములోని రప్పించును (5వ. వ., BDB 97, KB 112, *Hiphil* సంపూర్ణం)
6. ఆయన మీకు మేలుచేయును (5వ. వ., BDB 405, KB 408, *Hiphil* సంపూర్ణం)
7. ఆయన మిమ్మును విస్తరింపజేయును (5వ. వ., BDB 915 I, KB 1176, *Hiphil* సంపూర్ణం)
8. ఆయన మీ హృదయమునకు సున్నతి చేయును (6వ. వ., v. 6, BDB 557 II, KB 555, *Qal* PERFECT)
9. నిన్ను హింసించిన శత్రువుల మీదికి శాపములన్నియు తెచ్చును (7వ. వ., BDB 678, KB 733, *Qal* PERFECT)
10. ఆయన మిమ్మును విస్తారంగా అభివృద్ధి చేయును (9వ. వ., BDB 451, KB 451, *Hiphil* PERFECT)
 - a. మీ చేతిపనులన్నిటి విషయములోను
 - b. మీ గర్భఫల విషయములోను
 - c. మీ పశువుల విషయములోను
 - d. మీ భూమి పంట విషయములోను (28:38-41 లోని దానికి వ్యతిరేకము)

11. మంచి విషయములో ఆయన మిమ్మును మళ్ళీ ఆనందింపజేయును (9వ. వ., BDB 965, KB 1314 [రెండుసార్లు], *Qal* భావరూపక నిర్మాణం మరియు *Qal* సంపూర్ణం)

30:4

NASB "భూదిగంతములు"

NKJV "ఆకాశము క్రింది దూర భాగాలు"

NKJV "ప్రపంచ దిగంతములలో"

TEV "భూమి అంచుల మూలలలో"

NJB "ఆకాశ అంచులలో"

ఇది వాస్తవానికి "ఆకాశ దిగంతములలో", ఒక అతిశయోక్తిగా ఉంది (చూ. 4:32; 28:64; యిర్మియా 31:8). ఇది వారికి తెలిసిన దూరపు నాగరికతను సూచిస్తున్నది (వఅది., ప్రాచీన తూర్పు సమీప ప్రాంతము మరియు మధ్యధరా సంస్కృతులు).

30:5 "మీ పితరులకు స్వాధీనపరచిన" ఇది వీటిని సూచింపవచ్చు:

1. పితరులు (మోషే కాలమునాటి)
2. బహిష్కరణ నుండి తిరిగి వచ్చిన (పూర్వ-బహిష్కరణ సంపాదకీయం)

నా అధ్యయనం ప్రకారం #1 సరైనది. 9వ. వచనం ఇదే గుంపును గురించి మాట్లాడుతున్నది.

▣ "ఆయన నీకు మేలుచేసి. . .విస్తరింపజేయును" ఇది దేవుడు అబ్రహాముకు చేసిన వాగ్దానంలో ఒక భాగం (చూ. ఆది. 12, 15, 17, మొ.).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 30:6-10

6మరియు నీవు బ్రదుకుటకై నీ పూర్ణ హృదయముతోను నీ పూర్ణాత్మ తోను, నీ దేవుడైన యెహో వాను ప్రేమించునట్లు నీ దేవుడైన యెహోవా తనకు లోబడుటకు నీ హృదయమునకును నీ సంతతివారి హృదయమునకును సున్నతి చేయును. 7అప్పుడు నిన్ను హింసించిన నీ శత్రువుల మీదికిని నిన్ను ద్వేషించినవారిమీదికిని నీ దేవుడైన యెహోవా ఆ సమస్త శాపములను తెప్పించును. 8నీవు తిరిగి వచ్చి యెహోవా మాట విని, నేను నేడు నీ కాజ్ఞాపించు ఆయన ఆజ్ఞలన్నిటిని గైకొను చుండువు. 9మరియు నీ దేవుడైన యెహోవా నీ చేతి పనులన్నిటి విషయ ములోను, నీ గర్భ ఫలవిషయములోను, నీ పశువుల విషయములోను, నీ భూమి పంట విషయములోను నీకు మేలగునట్లు నిన్ను వర్ణింపజేయును. 10ఈ ధర్మ శాస్త్ర గ్రంథమందు వ్రాయబడిన ఆయన ఆజ్ఞలను కట్టడ లను నీవు గైకొని, నీ దేవుడైన యెహోవా మాట విని, నీ పూర్ణహృదయముతోను నీ పూర్ణాత్మతోను నీ దేవుడైన యెహోవా వైపు మళ్లనప్పుడు యెహోవా నీ పితరుల యందు ఆనందించినట్లు నీకు మేలు చేయుటకు నీయందును ఆనందించి నీవైపు మళ్లను.

30:6 "దేవుడు మీ హృదయమునకు సున్నతి చేయును" ఇది దేవుని వాక్యమును బాహాటంగా మరియు అంగీకారంగా స్వీకరించడానికి ఉపయోగించిన సాదృశ్యము. దీనికి భిన్నముగా 17వ. వచనంలో చెప్పబడింది. 10:16 మరియు యిర్మియా 4:4; 9:25-26లో ఇశ్రాయేలీయులు ఈ ఆత్మసంబంధిక కార్యము చేయడానికి పిలువబడ్డారు (చూ. రోమా 2:28-29), అయినా ఇక్కడ దీనిని దేవుడు చేయాలి. దేవుని యొక్క సర్వశక్తిమంతము మరియు మానవ క్రియాశీలత యెహో. 18:31 వర్సెస్ 36:26 వచనాల మధ్యన ఉంది. ఇక్కడ ఉన్న సున్నతి ఒక సరైన ఆత్మసంబంధిత ప్రవర్తకు ఒక సాదృశ్యముగా ఉంది. 10:16 లోని పూర్తి నోట్ చూడుము.

▣ "హృదయం" హెబ్రీయులకు ఇది బుద్ధిశీలతకు ఒక కేంద్రముగా ఉండేది. 2:30 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

□ "సంతతి" ఇది నిజానికి "విత్రనం" (BDB 282). ఈ పదం ఈ సాధ్యకృత్యభావంతో ద్వితీయోపదేశ కాండము నందు అనేక సార్లు ఉపయోగింపబడింది (చూ. 1:8; 4:37; 10:15; 11:9; 28:46,59; 30:6,19; 31:21; 34:4).

□ "ఆత్మ" ఇది *nephish* (BDB 659) అనే హెబ్రీ పదం. 11:13 లోని నోట్ చూడుము.

30:8-9 ఇది దేవుడు ఇశ్రాయేలీయులకు మరియు లోకానికంతటికీ ఏమి చేయాలని ఆశిస్తున్నాడో దానిని ప్రతిబింబిస్తున్నది! 4:6 లోని ప్రత్యేక అంశము: బాబ్ యొక్క సువార్త పరిచర్య పక్షపాతాలు చూడుము.

30:10 "యెడల...యెడల" ఇది నిబంధన యొక్క షరతుల లక్షణాన్ని తెలుపుతున్నది. విధేయించుట (వినుట మరియు అనుసరించుట) నిజాయిత మరియు పూర్తి అంకితభావానికి (మీ పూర్ణ హృదయం మరియు ఆత్మ) సమాంతరముగా ఉండాన్ని గమనించండి.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 30:11-14

¹¹నేడు నేను నీ కాజ్ఞాపించు ఈ ధర్మమును గ్రహించుట నీకు కఠినమైనది కాదు, దూరమైనది కాదు. ¹²మనము దానిని విని గైకొనునట్లు, ఎవడు ఆకాశమునకు ఎక్కిపోయి మనయొద్దకు దాని తెచ్చును? అని నీ వను కొనుటకు అది ఆకాశమందు ఉండునది కాదు; ¹³మనము దాని విని గైకొనునట్లు, ఎవడు సముద్రము దాటి మన యొద్దకు దాని తెచ్చును అని నీవను కొననేల? అది సముద్రపు అడ్డరి మించునది కాదు. ¹⁴నీవు దాని ననుసరించుటకు ఆ మాట నీకు బహు సమీపముగా నున్నది; నీ హృదయమున నీ నోట నున్నది.

30:11-14 ఇశ్రాయేలీయుల పట్ల యెహోవా యొక్క చిత్తము నెరవేర్చబడడం అసాధ్యము కాదు (చూ. 28:29). ఈ వచనం చూడడానికి సంస్కృతల సిద్ధాంతమైన "పూర్తి వినాశం" ను తక్కువ చేస్తున్నట్లుంది. పా. ని. లో అనేక చోట్ల పాపమును అడ్డకోవడం మానవులకు సాధ్యమైనట్లు ఉంది (ఉదా. ఆది. 4:7).

మానవ పాపమునకు మూలముగా సంఘాలు ఆదికాండము 3వ. అధ్యాయాన్ని తీసికొంటుంది, అయితే చాలామంది రబ్బీలు సంఘర్షణకు ఆధారంగా ఆదికాండము 6వ. అధ్యాయాన్ని ఎన్నుకొంటారు. క్రైస్తవత్వము మానవులతో సహా సృష్టియంతటి పతనాన్ని ఉద్ఘాటిస్తుండగా, యూదాతత్వము మానవుల ప్రాథమిక మంచితనము అని చెబుతున్నది. వారికైతే చెడుతనం ఒక ప్రాధాన్యంగా ఉంది కాని ప్రాథమిక స్వభావం కాదు.

విధి ఏమైనా, నాకు చూడడానికి ఇది నైతిక బాధ్యత అనేది దేవుని చిత్తము మరియు దాని మీద పనిచేసే సామర్థ్యములను ఇముడ్చుకోనే నిజమైన అవకాశము మీద ఆధారపడి ఉందనిపిస్తుంది. తగిన క్రియాశీల యొక్క అవకాశము లేకుండా, దైవసంబంధితమైన బాధ్యత సరైనది కాదు! నేను చేయలేని దానికి నేను బాధ్యత వహించగలనా?

30:12 "ఎవడు ఆకాశానికి ఎక్కిపోగలడు" పాలు దీనిని రోమా 10:6-9 లో ఉపయోగించాడు. ఇది సుమేరీయ ప్రముఖుడు Etana ను సూచించే వీలుంది, అయితే బహుశా ఇది దేవుని సారవభౌమత్వము పట్ల హెబ్రీయులు ధృక్పథానికి సంబంధించినదిగా ఉంది.

ఈ వచనంలో ఇక్కడ అనేక క్రియలు ప్రార్థనార్థక భావంతో ఉపయోగింపబడి ఉన్నది (OT Parsisng Guide ప్రకారం):

1. "దాని తెచ్చుటకు" - BDB 542, KB 534, *Qal* సంపూర్ణం, అయితే జస్సీవు భావంతో ఉంది
2. "మనము విననట్లు" - BDB 1033, KB 1570, *Hiphil* అసంపూర్ణం, అయితే జస్సీవు భావంలో ఉంది
3. "దానిని గైకొనునట్లు" - BDB 793, KB 889, *Qal* అసంపూర్ణం, అయితే ఉద్దోషక భావంతో ఉంది

30:13 “సముద్రము దాటి” కొంతమంది దీనిని గిల్లామేషు ఎపిక్ అని పిలువబడే బబులోనీయుల జలప్రళయానికి సంబంధించినట్లు పరిగణించారు కాని ఇది బహుశా సముద్రయానానికి ఉన్న యూదుల భయమునకు సంబంధించి కాని లేక భూదిగంతములకు ఒక సాదృశ్యముగా గాని ఉండచ్చు.

30:14 “ఆ మాట నీకు బహు సమీపముగా నున్నది; నీ హృదయమున నీ నోట నున్నది” ఇది యెహోవా యొక్క బయలుపరచబడిన నిబంధనను సూచిస్తున్నది. పూర్వకులు లేఖనాలను గట్టిగా వినిపించేట్లు చదివేవారు! వారు వింటున్న దానికి అంతర్గతంగా వారు తగిన సమాధానం చెప్పుకోవలసి ఉంటుంది (అది., మనసులో చదవడం లేక గట్టిగా చదవడం).

▣ **“నీవు దాని అనుసరించుటకు”** మానవుడు నిర్ణయం తీసుకోవలసి ఉంటుంది! ఇది తన సామర్థ్యము మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. దేవుడు ముందు ప్రారంభిస్తాడు అయితే మానవుడు దీనికి స్పందించి. పశ్చాత్తాపము, విశ్వాసం, విధేయతల ద్వారా ఈ స్పందనను కొనసాగించాలి!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 30:15-20

¹⁵చూడుము; నేడు నేను జీవమును మేలును మరణమును కీడును నీ యెదుట ఉంచుచున్నాను. ¹⁶నీవు బ్రదికి విస్తరించునట్లుగా నీ దేవుడైన యెహోవాను ప్రేమించి ఆయన మార్గములందు నడుచుకొని ఆయన ఆజ్ఞలను కట్టడం లను విధులను ఆచరించుమని నేడు నేను నీకాజ్ఞాపించు చున్నాను. అట్లు చేసినయెడల నీవు స్వాధీనపరచుకొనుటకు ప్రవేశించు దేశములో నీ దేవుడైన యెహోవా నిన్ను ఆశీర్వదించును. ¹⁷అయితే నీ హృదయము తిరిగిపోయి, నీవు విననొల్లక యీడ్వబడినవాడవై అన్యదేవతలకు నమస్కరించి పూజించిన యెడల ¹⁸మీరు నిశ్చయముగా నశించిపోవుదురనియు, స్వాధీనపరచుకొనుటకు యొర్దానును దాటపోవుచున్న దేశములో మీరు అనేకదినములు ఉండరనియు నేడు నేను నీకు తెలియజెప్పుచున్నాను. ¹⁹నేడు జీవమును మరణమును, ఆశీర్వాదమును శాపమును నేను నీ యెదుటను ఉంచి, భూమ్యాకాశములను మీ మీద సాక్షులుగా పిలుచుచున్నాను. ²⁰నీ పితరులైన అబ్రాహాము ఇస్సాకు యాకోబులకు ఆయన ప్రమాణము చేసిన దేశములో మీరు నివసించునట్లు యెహోవాయే నీ ప్రాణమునకును నీ దీర్ఘాయుష్షుకును మూలమై యున్నాడు. కాబట్టి నీవును నీ సంతానమును బ్రదుకుచు, నీ ప్రాణమునకు మూలమైన నీ దేవుడైన యెహోవాను ప్రేమించి ఆయన వాక్యమును విని ఆయనను హత్తుకొను నట్లును జీవమును కోరుకొనుడి.

30:15 “చూడుము” ఈ (BDB 906, KB 1157, *Qal* ప్రార్థనార్థకం) క్రియాపదం “జాగ్రత్తగా గమనించుటకు” అనేదానికి ఒక జాతీయపదంగా ఉంది (చూ. ఆది. 27:27; 31:50). ద్వితీయోపదేశ కాండ గ్రంథములో ఇది అనేకసార్లు ఉపయోగింపబడింది (చూ. 1:8,21,35; 2:24,31; 4:5; 11:26; 30:15; 32:39).

▣ **“నేడు నేను జీవమును మేలును మరణమును కీడును నీ యెదుట ఉంచుచున్నాను”** నిబంధన క్రింద ఉన్న ఇశ్రాయేలీయులు సయితం నిర్ణయించుకోవలసి ఉంది! ఇది దీవెన మరియు శాపమును సూచిస్తున్నది (చూ. లేవీ. 26 మరియు ద్వితీ. 27-28). గర్తంచుకోండి, నిర్ణయం ఒక నిబంధన కృప క్రింద ఉంచబడింది. ఇది జ్ఞానసాహిత్యంలోని “రెండుమార్గాలు” అనే జాతీయపదంకు సమానంగా ఉంది (చూ. సామె. 4:10-19; యిర్మియా 21:8; మత్తయి 7:13-14). మనం ఎలాంటి వారమో మన నిర్ణయాల్ చెబుతాయి! మనం ఎలా జీవితంలోని నిగూడమైన “లోపట మరియు బయట”లు మన ఆత్మసంబంధిత ధోరణిని బయలుపర్చుతాయి!

30:16-18 ఈ వచనాలు నిబంధన షరతులు మరియు పర్యావసానాల సంక్షిప్తమై ఉన్నాయి:

1. బాధ్యత (చూ. 8:6; 19:9; 26:17; 28:9)
 - a. “యెహోవాను ప్రేమించుటకు,” 16వ. వ. (BDB 12, KB 17, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం)
 - b. “తన మార్గములో నడుచుటకు,” 16వ. వ. (BDB 229, KB 246, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం)

c. "తన ఆజ్ఞలను అనుసరించుటకు," 16వ. వ. (BDB 1036, KB 1581, *Qal* భావరూపకము)

2. విధేయత యొక్క పర్యవసానాలు

a. "మీరు బ్రతుకునట్లు," 16వ. వ. (BDB 310, KB 309, *Qal* సంపూర్ణం)

b. "మీరు విస్తరించునట్లు," 16వ. వ. BDB 915, KB 1156, *Qal* సంపూర్ణం)

c. "మీ దేవుడు మిమ్ములను దీవించునట్లు," 17వ. వ. BDB 138, KB 159, *Piel* సంపూర్ణం)

3. అవిధేయత యొక్క పరిస్థితులు మరియు పర్యవసానాలు

a. "నీ హృదయం తిరిగి పోయినట్లైతే," 17వ. వ. (BDB 815, KB 937, *Qal* అసంపూర్ణం)

b. "నీవు విధేయించకపోయినట్లైతే," 17వ. వ. (BDB 1033, KB 1570, *Qal* అసంపూర్ణం)

c. విగ్రహారాధన

(1) ఈడ్వబడినవాడవై (BDB 623, KB 673, *Niphil* సంపూర్ణం)

(2) పూజించిన (BDB 1005, KB 295, *Hishtaphel* సంపూర్ణం)

(3) సేవించిన (BDB 712, KB 773, *Qal* సంపూర్ణం)

d. "మీరు నిశ్చయంగా నశించిపోవుదురు," 18వ. వ. (BDB 1, KB 2, *Qal* భావరూపక సంపూర్ణం మరియు *Qal* అసంపూర్ణం, ఇది తీవ్రతను తెలుపుతున్నది)

e. "మీరు అనేక దినములు ఉండరు," 18వ. వ. (BDB 73, KB 88, *Hiphil* అసంపూర్ణం)

20వ. వచనం ఎలా ఈ నిబంధన బాధ్యతలను, పితరులకు ఇవ్వబడిన దీవెను నెరవేరునట్లు, తిరిగి విశేషించి చెప్పుతున్నదో గమనించండి. ఈ పదజాలము ద్వితీయోపదేశ కాండము యొక్క ప్రత్యేకతగా ఉంది.

30:19 "భూమ్యాకాశములను మీ మీద సాక్షులుగా పిలుచుచున్నాను" ఈ సాక్షులు ఇశ్రాయేలీయులకే ప్రత్యేకం కాదు కాని అవి ప్రాచీన తూర్పుప్రాంతాల పాఠ్యభాగాలలో తరచూ కనిపిస్తాయి. ఈ రెండు శాశ్వతాలు దేవుని యొక్క సృష్టిగా ఉన్నాయి (చూ. ఆది. 1:1), ఇవి దేవునికి అవసరమైన రెండు సాక్షులుగా పనిచేస్తున్నాయి (చూ. 4:26; 30:19; 31:28; 32:1). భూమి కొరకు 5:8 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

□ "మీరు బ్రతుకునట్లు. . . జీవమును కోరుకొనుడి" దేవుడు మానవులకు నీతిని కోరుకొనునట్లు హక్కును మరియు బాధ్యతను ఇచ్చిఉన్నాడు. ఇది మానవాళిలో తన పోలిక మరియు స్వరూపములోని ఒక భాగం! హెబ్రీ క్రీయాపదం "కోరుకొనుటకు" లేక "ఎన్నుకొనుటకు" అనేది మానవాళి ఎన్నికకు 70% సార్లు ఉపయోగింపబడింది (చూ. NIDOTTE, వా. 1, పే. 639). మనం ఎన్నుకొనవలసి ఉంది (చూ. యెహె. 18:30-32).

□ "నీవును నీ సంతానమును" ద్వితీయోపదేశ కాండము స్వభావసిద్ధంగా నిబంధన చరిత్ర మరియు బాధ్యతలను రాబోవు తరమునకు అందించే అవశ్యకతను నొక్కిచెప్పుతున్నది (చూ. 4:9,10; 6:7,20-25; 11:19; 32:46).

మన పిల్లలు మన జీవితశైలి ఎన్నికలు మరియు ఇచ్చే ఉపదేశాలకు ప్రభావితమవుతారు (చూ. నిర్గ. 20:5-6; ద్వితీ. 5:9-10; 7:9).

30:20 ఇక్కడ *Qal* భావరూపక నిర్మాణాల యొక్క వరుసలు ఉండి, ఇవి నిబంధనను సంగ్రహపర్చుతున్నాయి:

1. బాధ్యతలు

a. ప్రేమించుట

b. విధేయించుట

c. నిలకడగా కొనసాగుట

2. పర్యావసానాలు

a. మీరు దేశములో నివసించునట్లు

30:16-18 లోని నోట్ చూడుము. యెహోవా యొక్క నిబంధన ప్రారంభ మరియు కొనసాగించే విశ్వాసం, ప్రేమ, విధేయత, ఓర్పులను ఆశిస్తున్నది.

ఇశ్రాయేలీయుల పితరులకు యెహోవా దేశమును వాగ్దానం చేసియున్నాడు (చూ. 12:7; 13:14-17; ద్వితీ. 9:4-6), అయితే ఇశ్రాయేలీయులు తన నిబంధనకు అవసరమైన వాటికి విధేయించవలసి ఉంది, లోనిచో దేశాన్ని స్వతంత్రించుకోవలసి ఉంటుంది (చూ. 11:31-32; 28:36,63-68; 30:19-20), ఉచిత బహుమానానికి తగిన విధంగా స్పందించి, దానిని సరిగా నిర్వహించుకోవాలి!

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కిణికొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశించబడి ఉన్నాయి.

1. ఈ అధ్యయనం యొక్క కేంద్రీయ సత్యమేమిటి?
2. ఈ అధ్యయనం ఎవరైనా ఒక విశ్వాసిగా మారడాన్ని గురించి మాట్లాడుతున్నదా లేక విశ్వాసులు నమ్మకంగా ఉండాలని చెబుతున్నదా?
3. పౌలు సిద్ధాంతమైన ధర్మశాస్త్రాన్ని అనుసరించలేని మానవ అసమర్థతను ఈ అధ్యయనం వ్యతిరేకిస్తున్నదా (అది, గలతీయులకు 3; రోమీయులకు 3)?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 31

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
ఇశ్రాయేలీయుల క్రొత్తనాయకుడు, యెహోషువా	మోషే జీవితంలోని ముగింపు సంఘటనలు	మోషే వారసుడుగా యెహోషువా	యెహోషువా యొక్క ప్రారంభం
31:1-8	31:1-6 31:7-8	31:1-6 31:7-8	31:1-6 31:7-8
ప్రతి ఏడు సంవత్సరముకు ఒకసారి ధర్మశాస్త్రము చదవబడాలి		ప్రతి ఏడు సంవత్సరముకు ఒకసారి ధర్మశాస్త్రము చదవబడాలి	ధర్మశాస్త్రము యొక్క ఆచారపరమైన పఠనము
31:9-13	31:9-13	31:9-13	31:9-13
ఇశ్రాయేలీయుల తిరుగబాటును గురించే ముందే చెప్పబడడం		మోషేకు యెహోషువా యొక్క చివరి సూచనలు	యెహోషువా యొక్క సూచనలు
31:14-15	31:14-15	31:14-15	31:14-15
31:16-23	31:16-22	31:16-18	31:16-18
			సాక్ష్యము యొక్క గీతము
		31:19-21	31:19-22
		31:22	
	31:23	31:23	31:23
			మందసము ప్రక్కన ధర్మశాస్త్రాన్ని ఉంచుట
31:24-29	31:24-29	31:24-29	31:24-27
			పాటను వినడానికి ఇశ్రాయేలీయులందరూ కూడుకొనుట (31:28-32:44)
మోషే కీర్తన (31:30-32:47)		మోషే కీర్తన (31:30-32:44)	31:28-29
31:30	31:30	31:30	31:30

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. ¹పేరొగ్రాఫ్లు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరొగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరొగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరొగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరొగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 31:1-6

¹మోషే ఇశ్రాయేలీయులందరితో ఈ మాటలు చెప్పుట చాలించి వారితో మరల ఇట్లనెను నేడు నేను నూట ఇరువది యేండ్లవాడనై యున్నాను. ²ఇకమీదట నేను వచ్చుచుపోవుచు నుండలేను, యెహోవా ఈ యొర్దాను దాటకూడదని నాతో సెలవిచ్చెను. ³నీ దేవుడైన యెహోవా నీకు ముందుగా దాటిపోయి ఆ జనములను నీ యెదుట నుండుకుండ నశింపజేయును, నీవు వారి దేశమును స్వాధీనపరచుకొందువు. యెహోవా సెలవిచ్చి యున్నట్లు యెహోషువ నీ ముందుగా దాటిపోవును. ⁴యెహోవా నశింపజేసిన అమోరీయుల రాజులైన సీహోను కును ఓగుకును వారి దేశమునకును ఏమి చేసినో ఆ ప్రకారముగానే యీ జనములకును చేయును. ⁵నేను మీ కాజ్ఞాపించిన దానినంతటినిబట్టి మీరు వారికి చేయునట్లు యెహోవా నీ చేతికి వారిని అప్పగించును. నిబ్బరము గలిగి దైర్యముగా నుండుడి ⁶భయపడకుడి, వారిని చూచి దిగులుపడకుడి, నీతో కూడ వచ్చువాడు నీ దేవుడైన యెహోవాయే; ఆయన నిన్ను విడువడు నిన్నెడ బాయడు.

31:1 "ఈ మాటలు చెప్పి" బహుశా ఇది "ముగింపబడిన మాటలు" కావచ్చు, సప్తాజింటు మరియు కొన్ని మృతసముద్ర చేతివ్రాతచుట్టలను ఇది అనుసరించింది, ఇది రెండు హెబ్రీ అచ్చులను స్థానాంతరం చేసింది (చూ. NRSV, REB). ఇది మోషే మూడు ప్రసంగాలకు ముగింపు.

31:2 "నేను నూట ఇరువది యేండ్లవాడనై" మోషే 120 సంవత్సరాల జీవితాన్ని (చూ. 34:7) మూడు 40 సంవత్సర భాగాలుగా విభజించవచ్చు. మోషే 40 సంవత్సరాలు ఐగుప్తులో రాచరిక విధ్వంసాలలో సిద్ధపడ్డాడు, 40 సంవత్సరాలు తన పిలుపు నిమిత్తము ఎడారిలో శిక్షణ పొందాడు, 40 సంవత్సరాలు పొద అగ్నితో మండుట నుండి ప్రస్తుత కాలము వరకు (చూ. నిర్గ. 7:7 మరియు అ. కా. 7:23సగం). ఆయన వయస్సు ఎందుకు ప్రస్తావించబడింది? ఇవి కారణాలు కావచ్చు: (1) ఐగుప్తు సాహిత్యంలో ఒక జ్ఞానికి 110 సంవత్సరాలు వయస్సు ఉండాలి, అయితే సిరియాలో 120 సంవత్సర వయస్సు ఉండాలి; (2) ఆది. 6:3 లో వయోపరిమితి; లేక (3) మోషే ఎందుకు వాగ్దాన దేశములోని నడిపించలేక పోయాడో అనడానికి మరొక కారణం.

▣ "ఇకమీదట నేను వచ్చుచుపోవుచు నుండలేను" ఇది బీవకృతికి ఉపయోగించే హెబ్రీ జాతీయపదం (యెహో. 14:11; NRSV, TEV,NJB, JPSOA)! ఏదిఏమైనా, ముసలితనం మోషే యొక్క బలాన్ని హరించేవేయలేదు, చూ. ద్వితీ. 34. బహుశా ఇది సంఖ్యా.

20:11-12 లోని చెప్పబడిన మోషే యొక్క బాహుట అవిధేయతకు ఇది ఒక సాకు కావచ్చు (చూ. 1:37). ద్వితీయోపదేశకాండము 3:23-29 వాగ్దాన దేశంలో ప్రవేశించడానికి మోషే దేవుణ్ణి వేడుకోవడాన్ని వ్రాసింది (చూ. 32:48-52).

31:3 "నీ దేవుడైన యెహోవా నీకు ముందుగా దాటిపోయి" దేవుడు వారి కొరకు యుద్ధమాడాడు, అయినా వారు యుద్ధమునకు సిద్ధపడి, యుద్ధము చేయాలి (చూ. 3-6 వచనాలు, అది., యెహోవా యుద్ధము యొక్క పదజాలము). మోషే దేవునిచే ఉపయోగింపబడిన ఒక పరికరము. దేవుడు, స్వయాన ఆయనే, ప్రజలను విడిపించే వాడు. నిజానికి యెహోవాయే తన ప్రజలకు ముందుగా యుద్ధములో నడిసేవాడు, యెహోషువా కాదు!

▣ "యెహోషువ నీ ముందుగా దాటిపోవును" మోషే అవిధేయతను బట్టి క్రొత్త నాయకుడు అవసరమైనాడు. దేవుడు యెహోషువాకు తోడై ఉండబోతున్నాడు, కాని ఈయన కూడా తన నిబంధన బాధ్యతలను నిర్వహించవలసి ఉంటుంది (చూ. 1:38; 3:28).

31:6 "నిబ్బరము గలిగి ధైర్యముగా నుండుడి" ఈ వచనానికి అనేక ప్రార్థనార్థక రూపకాలు ఉన్నాయి:

1. "బలముగా ఉండుడి" - BDB 304, KB 302, *Qal* ప్రార్థనార్థకం, చూ. 7,23 వచనాలు
2. "ధైర్యముగా ఉండుడి" - BDB 54, KB 65, *Qal* ప్రార్థనార్థకం, చూ. 7,23 వచనాలు
3. "భయపడకుము" - BDB 431, KB 432, వ్యతిరేక *Qal* అసంపూర్ణం, ఒక జస్సీవు భావంతో ఉపయోగింపబడింది
4. "వణకకుడి" - BDB 791, KB 888 వ్యతిరేక *Qal* అసంపూర్ణం, ఒక జస్సీవు భావంతో ఉపయోగింపబడింది, చూ. 1:29; 7:21; 20:3; యెహో. 1:9

1 మరియు 2 వరుస సంఖ్యలు 7వ. వచనంలో యెహోషువాకు మోషే ద్వారా మరొక సారి చెప్పబడ్డాయి, 3 మరియు 4 వరుస సంఖ్యలు 8వ. వచనంలో మళ్ళీ చెప్పబడ్డాయి (#4 సమాంతరము కాని వేరే క్రియాపదం, "దిగులుపడకు", BDB 369, KB 365, *Qal* అసంపూర్ణం).

ఒక సరైన ప్రవర్తన మరియు విశ్వాసం అవశ్యకమై ఉంది! భూమి మీద బ్రహ్మాండమైన వారున్నారని కాని యెహోవా తన ప్రజల పక్షముగా ఉన్నాడు (చూ. 3,4,5,6 వచనాలు).

▣ "ఆయన నిన్ను విడువడు నిన్నెడ బాయడు"

1. యెహోవా వారితో వెళ్ళుతాడు (అది., "నడచును," BDB 229, KB 246, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ)
2. యెహోవా వారిని ఓడిపోనివ్వడు (అది., "విడువడు," BDB 951, KB 1276, *Hiphil* అసంపూర్ణం)
3. యెహోవా వారిని ఎడబాయడు ("వదలడు," BDB 736 I, KB 806, *Qal* అసంపూర్ణం, చూ. ఆది. 28:15)

ఈ వాగ్దానం యెహోషువాకు యెహో. 1:5 లో మళ్ళీ చెప్పబడింది మరియు హెబ్రీ. 13:5 లో క్రో. ని. విశ్వాసులకు ఒక వాగ్దానం వలె చెప్పబడింది! మన బలము యెహోవా యొక్క మారని కృపాబాహుళ్య లక్షణము మీదనే (ఉదా. నిర్గ. 34:6; నెహె. 9:17; కీర్త. 103:8; 145:8; యావేలు 2:13)!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 31:7-8

⁷మరియు మోషే యెహోషువను పిలిచి నీవు నిబ్బరము గలిగి ధైర్యముగా నుండుము. యెహోవా ఈ ప్రజలకిచ్చుటకు వారి పితరులతో ప్రమాణముచేసిన దేశ మునకు నీవు వీరితోకూడ పోయి దానిని వారికి స్వాధీన పరచవలెను. ⁸నీ ముందర నడుచువాడు యెహోవా, ఆయన నీకు తోడై యుండును, ఆయన నిన్ను విడువడు నిన్ను ఎడబాయడు. భయ పడకుము విస్మయమొందకు మని ఇశ్రాయేలీయు లందరియెదుట అతనితో చెప్పెను.

31:7 ఇది సార్వజనిక శక్తి సరఫర! ఇది 1:38 మరియు 3:28 వచనాల నెరవేర్పు!

31:8 “ఆయన నీకు తోడై ఉండును” ఇది 23వ. వచనములో “నేను నీకు తోడై ఉండును” అని తిరగి చెప్పబడింది! ఇవ్వబడిన దేవెనలలో యెహోవా యొక్క వ్యక్తిగత తోడు అనేది అతిపెద్ద వాగ్దానంగా ఉంది (చూ. నిర్గ. 3:12; 4:12,15; 33:14-16; ద్వితీ. 4:37; యెహో. 1:5). ఈ కారణమును బట్టి ఆయన నాయకులు మరియు ప్రజలు ఎవరికి గాని లేక దేనికి కాని భయపడకుండా ఉండాలి!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 31:9-13

‘మోషే ఈ ధర్మశాస్త్రమును వ్రాసి యెహోవా నిబంధన మందసమును మోయు యాజకులైన లేవీయుల కును ఇశ్రాయేలీయుల పెద్దలందరికిని దాని నప్పగించి ¹⁰వారితో ఇట్లనెనుప్రతి యేడవ సంవత్సరాంతమున, అనగా నియమింపబడిన గడువు సంవత్సరమున ¹¹నీ దేవు డైన యెహోవా ఏర్పరచుకొను స్థలమందు ఇశ్రాయేలీయు లందరు ఆయన సన్నిధిని కనబడి పర్ణశాలల పండుగను ఆచరించునప్పుడు ఇశ్రాయేలీయులందరి యెదుట ఈ ధర్మ శాస్త్రమును ప్రకటించి వారికి వినిపింపవలెను. ¹²మీ దేవు డైన యెహోవాకు భయపడి యీ ధర్మశాస్త్ర వాక్యము లన్నిటిని అనుసరించి నడుచుకొనునట్లు పురుషులేమి స్త్రీలేమి పిల్లలేమి నీ పురములలోనున్న పరదేశులేమి వాటిని విని నేర్చుకొనుటకై అందరిని పోగుచేయవలెను. ¹³ఆలూగు నేర్చుకొనినయెడల దాని నెరుగని వారి సంతతి వారు దానిని విని, మీరు స్వాధీనపరచుకొనుటకు యొర్దా నును దాటబోవుచున్న దేశమున మీరు బ్రదుకు దినము లన్నియు మీ దేవుడైన యెహోవాకు భయపడుట నేర్చు కొందురు.

31:9 “మోషే ఈ ధర్మశాస్త్రమును వ్రాసి” అనేక సార్లు పెంటాటర్ట్ ఇది “మోషే వ్రాసెను” అని చెప్పబడింది (చూ. నిర్గ. 17:14; 24:4,22; 34:1,27, 28; సంఖ్య. 17:2,3; 33:2; ద్వితీ. 4:13; 5:22; 31:9,22). ఇశ్రాయేలీయులకు మోషే ధర్మశాస్త్రాన్ని ముందు తరాలకు దేవుని యొక్క చిత్తాన్ని స్థిరపరచడానికి ఇచ్చాడు.

□ “యాజకులైన లేవీయులకును” సరిగ్గా ఎవరు “యాజకులు” అనే విషయంలో కొంత భిన్నాభిప్రాయాలు ఉండడాన్ని చూస్తే ఆశ్చర్యమేస్తుంది:

1. లేవీయ జాతి (ఎప్పుడూ)
2. అహారోను సంతానం (అప్పుడప్పుడూ)

యాజకులందరూ లేవీయులే కాని లేవీయులందరూ యాజకులు కారు.

□ “పెద్దలకు” ఇది తెగ పెద్దలను సూచిస్తున్నది. ఈ వచనంలో మోషే ధర్మశాస్త్రాన్ని ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క మత మరియు లౌకిక (అది., తెగ) నాయకులకు అప్పగిస్తున్నాడు. ఏదిఏమైనా, వాస్తవానికి, ఇశ్రాయేలీయుల నాయకులందరూ మరియు విధులన్ని మతపరమైనవిగా పరిగణింపబడ్డాయి (అది., యెహోవా యొక్క చిత్తము). ఇశ్రాయేలీయులలో లౌకికము వర్సెస్ పవిత్రత లేదు. అన్నికూడా పవిత్రాలే ఎందుకంటే అన్ని కూడా యెహోవాకు సంబంధించినవే! అక్కడ ప్రత్యేక దినములు ప్రత్యేక స్థలాలు ఉండేవి, కాని జీవితమంతా దేవుని న్యాయవిధులను బట్టి నడిపించబడేది!

31:10 ఈ వచనంలో రెండు తారీఖులు సూచించబడ్డాయి:

1. ఒకటి ప్రతి సంవత్సరం, పర్ణశాలల పండుగలు
 - a. నిర్గ. 23:16-17; 34:22
 - b. లేవీ. 23:33-43
 - c. ద్వితీ. 16:13-15
2. మరొకటి ప్రతి ఏడు సంవత్సరములు (అది., సబ్బాతు సంవత్సరం)

- a. నిర్గ. 23:10,11
- b. లేవీ. 25:1-7
- c. ద్వితీ. 15:1-6

ఇక్కడ మోషే నిబంధనను చదవడంలో క్రమ ఆచారాలను జతచేశాడు.

పర్ణశాలల పండుగలు ఒక వార్షిక సంఘటన, ఇది ఐగుప్తు నుండి విడిపించుటకు మరియు అరణ్యసంచార కాలంలో ఆయన అనుగ్రహము మరియు తోడుల యొక్క యెహోవా యొక్క కనికర మరియు శక్తివంతమైన కార్యాలను ఇశ్రాయేలీయులకు జ్ఞాపకం చేయడానికి ఉద్దేశించబడింది. ఈ విమోచనస్వచ్ఛ అలాగే అప్పుల నుండి స్వచ్ఛ వేడుల యొక్క కృతజ్ఞతా పండుగ ఏడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి జరుగుతుంది (అది., సబ్యాత్ సంవత్సరం, చూ. లేవీకాండము 25). ఈ రెండు స్వచ్ఛల మిశ్రమ కార్యాలు మోషే ధర్మశాస్త్ర నిబంధనను ఈ కృప, నిబంధన చేసిన దేవునితో జరుపుకోడానికి సరైన కాలముగా ఉన్నాయి!

ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయుల పండుగలు (SPECIAL TOPIC: THE FEASTS OF ISRAEL)

ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయుల పండుగలు

- I. మోషే సంబంధిత వార్షిక పండుగలు (చూ. నిర్గమకాండము 23:14-17; లేవీకాండము 23; సంఖ్యాకాండము 28; ద్వితీయోపదేశకాండము 16)
 - A. విలైతే యూదా పురుషులందరూ ఈ మూడు వార్షిక పండుగలకు హాజరు కావాలి (చూ. నిర్గ. 23:14,17; 34:23)
 - B. ఈ పండుగల వ్యసాయిక, అలాగే సర్వజనీన ప్రాముఖ్యతలను సంతరించుకొని ఉన్నాయి.
 - C. వీటిలో ప్రతి ఒక్కటి విశ్రాంతి, ఆరాధన మరియు సమాజిక సహవాస దినాలుగా ఉండేవి.
 - D. వార్షిక పండుగలకు మూడు ఆవశ్యకములు
 1. పస్కా (చూ. నిర్గ. 12:1-14,21-28; లేవీ. 23:4-14; సంఖ్యా. 28:16-25; ద్వితీ. 16:1-8; [ప్రత్యేక అంశము: పస్కాపండుగ](#) చూడుము.
 - a. బార్లీ కోతకాలం కొరకు కృతజ్ఞతలు మరియు సమర్పణము
 - b. నిర్గమము యొక్క పరిసమాప్తి
 - c. దీని తరువాత ఏడు దినముల పులియని రొట్టి పండుగ ఉంటుంది (చూ. నిర్గ. 12:15-20; 34:18-20)
 2. పెంతుకోస్తు పండుగ (వారపు పండుగలు, చూ. నిర్గ. 23:16; 34:22)
 - a. గోధుమ కోతకాలం కొరక కృతజ్ఞత మరియు సమర్పణము
 - b. రబ్బీయుల లెక్కింపు ద్వారా మోషేకు సీనాయి పర్వతం మీద తోరాను ఇవ్వడం యొక్క పరిసమాప్తి
 - c. లేవీ. 23:15-21; సంఖ్యా. 28:26-31 చూడుము
 3. పర్ణశాలలు/గుడారాలు/గుడిశెలు (*Sucloth*)
 - a. అన్ని పంటల కొరకు కృతజ్ఞతాస్తుతులు
 - b. అరణ్యసంచార కాలము యొక్క ప్రారంభ పరిసమాప్తము
 - c. నిర్గ. 23:16; 34:22; లేవీ. 23:34-44; ద్వితీ. 16:13-17 చూడుము
 - d. దీని తరువాత ఎనిమిది దినముల పండుగ జరుగుతుంది (చూ. లేవీ. 23:36; సంఖ్యా. 29:35-38)
- E. ఇతర వార్షిక పండుగలు
 1. నూతన సంవత్సర వేడుకలు (*Rosh Hashanah*)

- a. లేవీ. 23:23-25; సంఖ్యా. 29:1-6 చూడుము
 - b. ఈ దినము యొక్క విశ్రాంతి మరియు బలియర్పణం *Tishri* యొక్క మొదటి దినమున తీసికోబడుతుంది
 - c. ఈ దినము యొక్క విందు విషయం, క్రొ. ని. యుగములో సర్వసాధారణం, ఇది తొర్రాలో ప్రత్యేకించి చెప్పబడలేదు
2. ప్రాయశ్చిత్త దినము – "కప్పిపుచ్చుకోనే దినం" లేక *Yom Kippur* (కేవలం పండుగ దినం)
- a. విశ్రాంతి, ఉపవాసం, పశ్చాత్తాప దినము
 - b. సామాజిక అవనిత్రతను తొలిగించుకొనుటకు ఒక సంస్కరణము (పర్ణశాల, యాజకులు, ప్రజలు)
 - c. నిర్గ. 30:10; లేవీ. 16:23:26-32; 25:9; సంఖ్యా. 29:7-11 చూడుము
 - d. నిర్గమము తరువాత ఈ పండుగ ఎప్పుడు తిరిగి ప్రారంభించబడిందో చెప్పడం కష్టం

II. ఇతర మోషే సంబంధిత పండుగ దినములు

A. సబ్బాతు (ప్రత్యేక అంశము: సబ్బాతు చూడుము)

1. వారాంతపు విశ్రాంతి మరియు ఆరాధన
2. ఆది. 2:1-3; నిర్గ. 16:22-30; 20:8-11; 23:12; 31:12-16; లేవీ. 23:1-3; సంఖ్యా. 28:9-10 చూడుము

B. సబ్బాతు సంవత్సరం

1. ప్రతి ఏడు సంవత్సరాలకు ఒకసారి భూమికి విశ్రాంతి (విత్తకూడదు)
2. నిర్గ. 23:10-11; లేవీ. 25:1-7; ద్వితీ. 15:1
3. భూమికి యెహోవా యజమాని అని, దానిని ఆయన ఇశ్రాయేలీయులకు ఇచ్చాడని చెప్పడం దీని ప్రాముఖ్యత
4. బానిసలందరూ విడుదల చేయబడాలి (చూ. నిర్గ. 21:2-6) మరియు అప్పులన్ని క్షమించబడాలి (చూ. ద్వితీ. 15:1-6)

C. ఉత్సవ సంవత్సరం

1. ప్రతి ఏడవ సబ్బాతు సంవత్సరం (అది., 50వ. సంవత్సరం)
2. లేవీ. 25:8-18; 27:17-24
3. ఋణమాఫీ, భూమిని తిరిగి ఇచ్చివేయడం, బానిసలను విడుదల చేయడం (చూ. లేవీ. 25:10,13; సరిగ్గా సబ్బాతు సంవత్సరం వలెనే)
4. దీని ప్రారంభం ఎక్కడ చెప్పబడలేదు

D. నెలవంక

1. ప్రత్యేక కానుకలు మరియు విశ్రాంతి దినము
2. సంఖ్యా. 10:10; 28:11-15 చూడుము
3. బహుశా పర్ణశాలల ఏర్పాటుకు ఒక స్మారకం కావచ్చు
4. యూదుల కాలెండరు చంద్ర చక్రకాలాలను ఆధారం చేసికొని ఉంది

III. ఈ ఆచార సంస్కృతులు, నియమాలు కాలక్రమేణ జరిగే అభివృద్ధిని తెలియజేస్తున్నాయి. ఈ పండుగలు మరియు ఒక ఉపవాసం అన్యుల కాలెండర్లలో ఒక ప్రారంభమై ఉండి ఉండచ్చు (ప్రత్యేక అంశము: చంద్ర పూజలు చూడుము), అయితే ఇవి కాలక్రమేణ ప్రత్యేకించి యూదుల స్తుతి మరియు యెహోవాకు ఆరాధనగా పెంపొందాయి. ప్రకృతి (ఋతుకాలాలు), వ్యవసాయం (విత్తుట, వర్షము, కోతకాలం), మరియు జాతి పండుగలు (నిర్గమము, ధర్మాశాస్త్రము ఇవ్వబడుట, మొ.) ఆరాధించడానికి సంవత్సరంలో కొన్ని కాలాలను ఎత్తిచూపడానికి మిశ్రమం చేయబడ్డాయి.

31:11 “యెహోవా ఏర్పరచుకొను స్థలమందు” మోషే కాలమందలి ఈ వచనం మందిరంలో పురుషులందరూ సంవత్సరాని మూడు సార్లు (చూ. లేవీయులకు 23)కూడుకొనుటను సూచిస్తున్నది (చూ. నిర్గ. 20:24; ద్వితీ. 12:5,11,13; 14:25; 15:20; 16:7,16; 17:8,10; 18:6; 26:2).

ఆ తరువాత కాలంలో ఇది యెరూషలేములో ఉంచబడిన ప్రధాన గుడిని సూచించింది.

▣ “ఇశ్రాయేలీయులందరి యెదుట ఈ ధర్మ శాస్త్రమును ప్రకటించి వారికి వినిపింపవలెను” ఇది ఒక నిబంధన పునశ్చరణ కార్యక్రమం. ధర్మాశాస్త్రం తేటగా బయలుపరచబడింది (అది., చదవబడడం) మరియు ఇశ్రాయేలీయులు తమంతట తాము దీనిని అనుసరించుటకు ఒప్పుకొన్నారు! ఇశ్రాయేలు సమాజంలో ప్రతి ఒక్కరూ హాజరు కావాలి (చూ. 12-13 వచనాలు), చివరికి క్రొత్త తరమైనా కావచ్చు హాజరు కావాలి (అది., *Bar Mitzvah* యొక్క యుగము, ఉదా. యెషయా 7:16).

ధర్మశాస్త్రం కేవలం ఆ తరువాత వచ్చిన రాజుకే కాని లేక ప్రస్తుత నాయకులకు మాత్రమే కాదు కాని అన్ని తరాలలోని సమస్త ప్రజలకు మరియు చివరికి స్థిరనివాసమున్న పరదేశీయులకు కూడా!

31:12 “వినిట. . . నేర్చుకొనుట. . . భయపడుట” క్రియాపదాలు క్రమక్రమంగా పెంపొందింపబడుటను గమనించండి:

1. “వినిట” - BDB 1033, KB 1570, *Qal* అసంపూర్ణం, ద్వితీయోపదేశకాండములో సర్వసాధారణం, అర్థము “చేయడానికి వినడం”
2. “నేర్చుకొనుట” - BDB 540, KB 531, *Qal* అసంపూర్ణం
3. “భయపడుట” - BDB 431, KB 432, *Qal* సంపూర్ణం (క్రింద ఇవ్వబడిన చివరి పేరాగ్రాఫు చూడుము)
4. “జాగ్రత్తగా అనుసరించుడి”
 - a. BDB 1036, KB 1581, *Qal* సంపూర్ణం
 - b. BDB 793, KB 889, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం

#1,2,3 వరుస సంఖ్యలు 13వ. వచనంలో మళ్ళీ క్రొత్త తరానికి సంబంధించి చెప్పబడడాన్ని గమనించండి, ఇది ఇంకా వారికి తెలియబడలేదు (BDB 393, KB 390, *Qal* అసంపూర్ణం). ఈ ధర్మశాస్త్రం ఇశ్రాయేలీయ తరాలన్ని తెలుసుకొని అనుసరించవలసి ఉంది.

కొన్ని విధాలుగా ఈ క్రమాభివృద్ధి నాకు ఎజ్రా గ్రంథాన్ని (చూ. ఎజ్రా 7:10) ని గుర్తు చేస్తున్నది. ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవాకు మాత్రమే భయభక్తులు (BDB 431) కలిగి ఉండాలి (చూ. 4:10; 14:23; 17:19), అంతేగాని మరి ఎవరికో లేక దేనికో కాదు!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 31:14-18

¹⁴మరియు యెహోవా చూడుము; నీ మరణదినములు సమీపించెను; నీవు యెహోషువను పిలిచి నేనతనికి ఆజ్ఞలిచ్చినట్లు ప్రత్యక్షపు గుడారములో నిలువుడని మోషేతో సెలవియ్యగా, ¹⁵మోషేయు యెహోషువయు వెళ్లి ప్రత్యక్షపు గుడారములో నిలిచిరి. అచ్చట యెహోవా మేఘస్తంభములో ప్రత్యక్షమాయెను; ఆ మేఘస్తంభము ఆ గుడారపు ద్వారముపైని నిలువగా ¹⁶యెహోవా మోషేతో యిట్లనెనుఇదిగో నీవు నీ పితరు లతో పండుకొనబోవుచున్నావు. ఈ జనులు లేచి, యెవరి దేశమున తాము చేరి వారి నడుమ నుందురో ఆ జనులమధ్యను వ్యభిచారులై, ఆ అన్యుల దేవతల వెంట వెళ్లి నన్ను విడిచి, నేను వారితో చేసిన నిబంధనను మీరుదురు. ¹⁷కావున నా కోపము ఆ దినమున వారిమీద రగులు కొనును. నేను వారిని విడిచి వారికి విరోధినగుదును, వారు క్షీణించిపోవుదురు. విస్తారమైన కీడులు ఆపదలు వారికి ప్రాప్తించును. ఆ దినమున వారు, మన దేవుడు మన మధ్య నుండకపోయినందున గదా యీ కీడులు మనకు ప్రాప్తించెనునుకొందురు. ¹⁸వారు అన్యదేవతలతట్టు తిరిగి చేసిన కీడంతటినిబట్టి ఆ దినమున నేను నిశ్చయముగా వారికి విరోధినగుదును.

31:14 “పిలిచి. . .నిలిచి” ఇవి రెండూ ప్రార్థనార్థకములు.

1. "పిలుపు" - BDB 894, KB 1128, *Qal* ప్రార్థనార్థకం
2. "నిలిచి" - BDB 426, KB 427, *Hithpael* ప్రార్థనార్థకం (ఇది యెహోవా యొక్క అధికారిక పిలుపును సూచిస్తున్నది, చూ. 1 సమూ. 10:19; లేక నిబంధన పునరుద్ధరణను సూచిస్తున్నది, చూ. యెహో. 24:1)

▣ "ప్రత్యక్షగుడారములో నిలుచుట" యెహోవాకు సంబంధించి ఇక్కడ రెండు ప్రత్యక్షగుడారములు ఉన్నట్లు ఉంది:

1. నిర్గమకాండము 25-27 లో చెప్పబడిన మందిరము, ఇది నిబంధన మందసమును ఉంచినది మరియు ఇది ఇశ్రాయేలీయుల బసకు మధ్యలో ఉండేది
2. నిర్గ. 33:7-11 లోని ప్రత్యక్షపు గుడారము, ఇది ఇశ్రాయేలీయుల బసకు బయట ఉండేది, ఇక్కడే మోషే వెళ్ళి యెహోవాను కలిసేవాడు
3. సహజంగా మేఘము (అది., రబ్బీలు దీనిని *Shekinah* మహిమా మేఘము అని పిలిచేవారు), ఇది యెహోవా యొక్క ప్రత్యక్ష సన్నిధికి గుర్తుగా ఉండేది, ఇది #1 లో ప్రదర్శింపబడింది, అయితే ఇక్కడ #2 లో ఉంది (చూ. 15వ. వచనం; నిర్గ. 33:9)
4. #2 కు సంబంధించి అనేక ఇతర సూచనలు ఉండే అవకాశముంది - నిర్గ. 18:7-16; సంఖ్యా. 11:16,24,26; 12:4

▣ "నేనతనికి ఆజ్ఞలిచ్చినట్లు" 7వ. వచనంలో మోషే ప్రజల యెదుట యెహోషువాను పిలిచాడు. ఇక్కడ యెహోవా మోషేను మరియు యెహోషువాను తన యెదుటకు పిలిచాడు.

31:15 "మేఘస్థంభము" ఇదే మేఘస్థంభము ఐగుప్తు సైన్యము నుండి ఇశ్రాయేలీయులను వేరు చేసింది (చూ. నిర్గ. 13:21-22; 14:19-20). ఇదే స్థంభము యెషయా దేవుణ్ణి "అత్యున్నమైన సింహాసనమందు" చూచిన దేవాలయమందు నిండుకొని ఉండెను. ఇది దేవుని యొక్క భౌతిక ప్రత్యక్షత. అరణ్యసంచార కాలమంతా ఇది ఇశ్రాయేలీయులతో ఉండెను. ఇది అనేక విధాలుగా పనిచేసింది:

1. ఇది యెహోవా సన్నిధిని తెలిపింది
2. ఇది ఇశ్రాయేలీయులను ఒకచోటు నుండి మరొక చోటుకు నడిపించింది
3. ఇది పగటి కాలమందు నీడనిచ్చింది
4. ఇది రాత్రులందు వారి బసాస్థలానికి వెలుగు నిచ్చింది

వారు యోర్దాను దాటి నప్పటి నుండి, యెహోవా సన్నిధి నిబంధన మందసము మీద ప్రదర్శింపబడింది, మేఘము కనుమరుగైంది.

31:16 "ఈ జనులు లేచి...వ్యభిచారులై" ఇది ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క విగ్రహారాధన నిరంతర పాపము యొక్క యెహోవా పూర్వజ్ఞానమును బయలుపరచుతున్నది (చూ. 4:15-28; 31:29). త్రియపదాలలోని విగ్రహారాధన యొక్క క్రమాభివృద్ధిని గమనించండి:

1. "లేచి" - BDB 877, KB 1086, *Qal* సంపూర్ణం, ఉదా. నిర్గ. 32:6
2. "వ్యభిచారులై" - BDB 275, KB 275, *Qal* సంపూర్ణం
 - a. ఒక జారస్త్రీవలె ప్రవర్తించడం
 - (1) లేవీ. 21:7,9,14
 - (2) ద్వితీ. 22:21; 23:18
 - b. సాదృశ్యపరంగా వాగ్దాన దేశము, లేవీ. 19:29
 - c. సాదృశ్యపరంగా అన్యదేశాల పొత్తులు
 - (1) యెషయా 23:17
 - (2) యిర్మీయా 3:1

(3) హెబ్రీ. 16:26,28

d. సాదృశ్యంగా సంతాన సాఫ్యల్య విగ్రహారాధన

(1) నిర్గ. 34:15,16

(2) లేవీ. 17:7; 20:5

(3) ద్వితీ. 31:16

3. "నన్ను విడిచి" - BDB 736, KB 806, *Qal* సంపూర్ణం, చూ. 28:20; న్యాయా. 10:6,10; యిర్మీయా 1:16

4. "నా నిబంధనను మీరుదురు" - BDB 830, KB 974, *Hiphil* సంపూర్ణం, చూ. 31:20; లేవీ. 26:15; యిర్మీయా 11:10

31:17 "నా కోపము రగులుకొనును" ఈ క్రియాపదం (BDB 354, KB 351, *Qal* సంపూర్ణం) యెహోవా కొపము కొరకు తరచూ ఉపయోగింపబడింది:

1. మోషే మీద, నిర్గ. 4:14

2. ఇశ్రాయేలీయుల మీద, నిర్గ. 22:24; 32:10; సంఖ్యా. 11:1,10; 32:10; ద్వితీ. 6:15; 7:4; 11:17; 31:17

3. గూడచారుల మీద, సంఖ్యా. 12:9

4. బిలాము మీద, సంఖ్యా. 22:22

5. భూమి మీద, ద్వితీ. 29:27

▣ "నేను వారిని విడిచి, నాముఖమును త్రిప్పుకొందును" ఈ రెండు క్రియాపదములు యెహోవా యొక్క నిబంధ యొక్క నిరర్థకాన్ని మానవీకరణ సంబంధితముగా వివరిస్తున్నాయి. వారు తనకు ఏమి చేశారో దానిని యెహోవా వారికి చేస్తున్నాడు (చూ. 16వ. వచనం).

1. "నేను వారిని విడిచెదను" - BDB 736, KB 806, *Qal* సంపూర్ణం

2. "వారి నుండి నా ముఖము త్రిప్పుకొందును" - BDB 711, KB 771, *Hiphil* సంపూర్ణం, చూ. 18వ. వ.; 32:20; యెషయా 59:2; 64:7). ఇది నిబంధన సహవాసం మరియు దీవెనను తీసివేయడానికి ఒక జాతీయపదము.

దీని పర్యవసానాలు:

1. వారు క్షీణించిపోవుదురు

a. క్రియ, "ఉండుట" - BDB 224, KB 243, *Qal* సంపూర్ణం

b. క్షీణించుట/హతమైపోవుట - BDB 37, KB 46, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం

2. విస్తారమైన కీడులు, ఆపదలు వారికి ప్రాప్తించును

a. "ప్రాప్తించును" - BDB 592, KB 619, *Qal* సంపూర్ణం

b. కీడులు - BDB 949

c. ఆపదలు - BDB 865 I

3. యెహోవా వారి మధ్యన (చూ. 6,8, వచనాలు) ఉండకపోవును (అది., "మనదేవుడు మన మధ్యన లేడు")

31:18 17వ. వచనంలోని బెదిరింపు (అది., వారి నుండి నేను నాముఖమును త్రిప్పుకొందును) అనేది తీవ్రకరము చేయడానికి రెండు సార్లు చెప్పబడింది (*Hiphil* భావరూపక సంపూర్ణం మరియు *Hiphil* అసంపూర్ణం).

▣ "అన్యదేవతలు" *Jewish Study Bible* 17వ. వచనంలోని "మనదేవుడు" అనేది "మన దేవుళ్ళు" అని తర్జుమా చేయబడాలని మరియు ఇది 18వ. వచనంలోని "అన్యదేవుళ్ళు" కు సంబంధించినది అని చెబుతున్నది (చూ. 437వ. పేజీ).

మొదటి పదం (BDB 43) 18వ. వచనం *Elohim* (BDB 43) నుండి వచ్చిన ఏకవచన రూపకముగా ఉంది. మొదటి పదం అన్యదేవతలకు ఉపయోగింపబడింది (చూ. 2 దిన. 32:15; దాని. 11:37); అయితే ఇది యెహోవా కొరకు కూడా ఉపయోగింపబడింది (చూ. ద్వితీ. 32:15,17; కీర్త. 50:22; 114:7; 139:19; సామె. 30:5; యెషయా 44:8).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 31:19-22

¹⁹కాబట్టి మీరు కీర్తన వ్రాసి ఇశ్రాయేలీయులకు నేర్పుడి. ఈ కీర్తన ఇశ్రాయేలీయుల మీద నాకు సాక్ష్యముగా నుండునట్లు దానిని వారికి కంఠపాఠముగా చేయించుము. ²⁰నేను వారి పితరులతో ప్రమాణము చేసినట్లు, పాలు తేనెలు ప్రవహించు దేశమున వారిని ప్రవేశపెట్టిన తరువాత, వారు తిని త్రాగి తృప్తిపొంది క్రొవ్వివారై అన్యదేవతలతట్టు తిరిగి వాటిని పూజించి నన్ను తృణీకరించి నా నిబంధనను మీరుదురు. ²¹విస్తారమైన కీడులు ఆపదలు వారికి సంభవించిన తరువాత ఈ కీర్తన వారియెదుట సాక్షిగానుండి సాక్ష్యము పలు కును. అది మరువబడక వారి సంతతి వారినోట నుండును. నేను ప్రమాణము చేసిన దేశమున వారిని ప్రవేశపెట్టక మునుపే, నేడే వారు చేయు ఆలోచన నేనేరుగుదును అనెను. ²²కాబట్టి మోషే ఆ దినమందే యీ కీర్తన వ్రాసి ఇశ్రాయేలీయులకు నేర్పెను.

31:19 "మీరు కీర్తన వ్రాసి" భౌష్యత్తులో ఇశ్రాయేలీయులు దేవునికి విరోధంగా చేయబోవు కార్యములకు ఇది సాక్ష్యంగా ఉంటుంది. ఇది, బహుశా, ఒక చట్టపరమైన సాధ్యకము (చూ. 4:26; 30:19; 31:28; యెహో. 24:22)! యెహోవా యొక్క ధర్మశాస్త్రమును ప్రతి క్రొత్త తరానికి చెప్పడం ఇశ్రాయేలీయుల బాధ్యతగా ఉంది!

31:20 "వారు తిని త్రాగి తృప్తిపొంది క్రొవ్వివారై అన్యదేవతలతట్టు తిరిగి వాటిని పూజించి" దేవుని ప్రజలకు ఉన్న కష్టతరమైన సమయం వారు బాగా సంపన్నతగా ఉన్నకాలం! ఆ సమయంలో మనం సుశుభంగా మరచిపోతాము (చూ. 6:10-15; 8:11-20; 32:15-18).

▣ తిరుగబాటుగా వారి తిరోభివృద్ధిని గమనించండి:

1. వారు అన్యదేవతల వైపుకు మళ్ళిరి - BDB 815, KB 937, *Qal* సంపూర్ణం, చూ. 18వ. వచనం; 29:18; 30:17
2. వాటిని సేవించిరి - BDB 712, KB 773, *Qal* సంపూర్ణం, చూ. 4:19; 7:4; 8:19; 11:16; 13:6,13; 17:3; 28:14,36,64; 29:18,26; 30:17
3. నన్ను తృణీకరించి - BDB 610, KB 658, *Piel* సంపూర్ణం, చూ. సంఖ్య. 14:11,23; యెషయా 1:4
4. నా నిబంధనను మీరుదురు - BDB 830, KB 974, *Hiphil* సంపూర్ణం, చూ. 16వ. వచనం; లేవీ. 26:15; యిర్మియా 11:10; 31:32

31:21 "విస్తారమైన కీడులు ఆపదలు వారికి సంభవించిన తరువాత" 17వ. వచనంలో చెప్పబడిన ఈ కీడులు, ఆపదలు, 4:30లో ముందుగానే చెప్పబడ్డాయి.

▣ "(అది మరువబడక వారి సంతతి వారినోట నుండును)" ఇది శేపించిన విశ్వాసులకు ఒక వాగ్దానం మరియు యెహోవా ధర్మశాస్త్రము యొక్క నిరంతర జ్ఞానముగా ఉంది.

▣ "ఆలోచన" హెబ్రీ పదం *yetzer* కొన్నిసార్లు "హృదయం యొక్క ఉహాభావాలు" (BDB 428 I, ఇది మంచి భావంతో కూడా ఉండగలదు, యెషయా 26:3) గా తర్జుమాచేయబడింది. మానవాళిలో ఉన్న తిరుగుబాటుతనము యెహోవాకు తెలుసు అని చెప్పే పా. ని. విధానంగా ఇది ఉంది (అది., ఆది. 6:5; 8:21; కీర్త. 103:14; యిర్మియా 18:23).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 31:23

²³మరియు యెహోవా నూను కుమారుడైన యెహోషు వకు ఈలాగు సెలవిచ్చెను నీవు నిబ్బరము గలిగి ధైర్యముగా నుండుము; నేను ప్రమాణ పూర్వకముగా వారికిచ్చిన దేశమునకు ఇశ్రాయేలీయులను నీవు తోడుకొని పోవలెను, నేను నీకు తోడై యుండును.

31:23 31:6 వ. వచనంలో ఈ మాటలను మోషే ఇశ్రాయేలీయులతో చెప్పాడు. 31:7 లో ఈ పదాలను మోషే యెహోషువతో మాట్లాడాడు (చూ. 1:38; 3:28). ఇప్పుడు (23వ. వచనం) ఈ మాటలను యెహోవా నేరుగా యెహోషువతో మాట్లాడుతున్నాడు (చూ. యెహో. 1:6,7,9), అప్పుడు యెహోషువ మోషేతో పాటు ప్రత్యక్షగుడారపు ద్వారము వద్ద నిలుచొని ఉన్నాడు.

1. "నిబ్బరము కలిగి ఉండుము" - BDB 304, KB 302, *Qal* ప్రార్థనార్థకం
2. 'ధైర్యముగా ఉండుము' - BDB 54, KB 65, *Qal* ప్రార్థనార్థకం

□ "నేను నీకు తోడై ఉండును" ఈ వ్యాఖ్య 23a యొక్క సర్వనామము "ఆతడు"ను గుర్తిస్తున్నది. ఇది యెహోవా ఇచ్చిన గొప్ప వరం (చూ. నిర్గ. 3:12; 4:12,15; 33:14-16; ద్వితీ. 4:37; 31:6,8; యెహో. 1:5)!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 31:24-29

²⁴ఈ ధర్మశాస్త్ర వాక్యములు మోషే గ్రంథమందు సాంతముగా వ్రాయుట ముగించిన తరువాత ²⁵మోషే యెహోవా నిబంధన మందసమును మోయు లేవీయులను చూచి ఆజ్ఞాపించినదేమనగా మీరు ఈ ధర్మశాస్త్ర గ్రంథమును తీసికొని మీ దేవుడైన యెహోవా నిబంధన మందసపు ప్రక్కన ఉంచుడి. ²⁶అది అక్కడ నీమీద సాక్ష్యార్థముగా ఉండును. ²⁷నీ తిరుగుబాటును నీ మూర్ఖ త్వమును నేనెరుగుదును. నేడు నేను ఇంక సజీవుడనై మీతో ఉండగానే, ఇదిగో మీరు యెహోవామీద తిరుగుబాటుచేసెతిరి. ²⁸నేను చనిపోయిన తరువాత మరి నిశ్చయముగా తిరుగుబాటు చేయుదురుకదా మీ గోత్ర ముల పెద్దలందరిని మీ నాయకులను నాయొద్దకు పోగు చేయుడి. ఆకాశమును భూమిని వారిమీద సాక్షులుగా పెట్టి నేను ఈ మాటలను వారి వినికిడిలో చెప్పెదను. ²⁹ఏలయనగా నేను మరణమైన తరువాత మీరు బోత్తిగా చెడిపోయి నేను మీకాజ్ఞా పించిన మార్గమును తప్పుదు రనియు, ఆ దినముల అంతమందు కీడు మీకు ప్రాప్తమగు ననియు నేనెరుగుదును. మీరు చేయు క్రియలవలన యెహోవాకు కోపము పుట్టించునట్లుగా ఆయన దృష్టికి కీడైనదాని చేయుదురు.

31:26 "నిబంధన మందసపు ప్రక్కన" KJV తర్జుమాలో "లోపల" అని ఉంది, కాని "ప్రక్కన" అనేదే మంచి తర్జుమా (NKJV, NRSV, TEV, NJB, చూ.నిర్గ. 25:16; 1 రాజులు 8:9); మరియు "మందసము" కొరకు నిర్గ. 25:10-22 చూడుము.

చూడడానికి పా.ని. లో కేవలం రాతిఫలకల మీదనే దేవుని చేత పది ఆజ్ఞలు వ్రాయబడి (నిర్గ. 31:18) మందసములో ఉంచబడ్డాయి (అలాగే మొదటి మోషే పగులగొట్టిన రాతి ముక్కలు కూడా, ఉదా. నిర్గ. 32:19; 34:1). నిబంధన మందసము ప్రక్కన మరో మూడు కూడా ఉంచబడ్డాయి:

1. మన్నా ఉంచబడిన జాడీ, నిర్గ. 16:33-34
2. చిగురించిన అహరోను యొక్క చేతికర్ర, సంఖ్యా. 17:10
3. మోషే ద్వారా వ్రాయబడిన ఈ ధర్మశాస్త్ర నకీలి

ఏదిఏమైనా, దీని గురించి రబ్బీయుల సమూహాలలో కొంత గజిబిజి నెలకొని ఉంది, ఎందుకంటే, హెబ్రీ గ్రంథకర్త మందసము రాతి ఫలకలను మరియు #1 మరియు #2 లను కలిగి ఉండేదని నొక్కిచెప్పాడు (చూ. హెబ్రీ. 9:4).

□ "నిబంధన" 4:13 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

31:27 "నీ తిరుగుబాటును నీ మూర్ఖ త్వమును నేనెరుగుదును" ఇశ్రాయేలీయుల తిరుగుబాటు స్వభావాన్ని (చూ. 21వ. వచనం) మోషే తన జీవితకాలంలో అనుభవించాడు (చూ. 9:7-29).

▣

- NASB "మూర్ఖత్వము"
- NKJV "మొడబిరుసు"
- NRSV, TEV "మొండితనం"
- NJB "మెడబిరుసుతనం"

ఈ పదం "మెడ" (BDB 791) మరియు "బిరుసు" లేక "మొండి" (BDB 904)ల యొక్క మిశ్రమము. తరచూ ఇశ్రాయేలీయులు ఈ నిందాహిత మిశ్రము పదాలచే చెప్పబడ్డారు (చూ. నిర్గ. 32:8; 33:3,5; 34:9; ద్వితీ. 9:6,13; 31:27). ఈ క్రియపదం ద్వితీ. 10:16; 2 రాజులు 17:14; నెహె. 9:16,17,29; యిర్మియా 7:26; 17:23; 19:15 లలో ఉపయోగింపబడింది. ఇదే భావం యెషయా 48:4 మరియు హిజ్కీయా 2:4; 3:7 లలో చెప్పబడింది.

ఒక విధంగా 27-29 వచనాలు ఇశ్రాయేలీయుల గత కార్యాలను బట్టి ఒక ప్రవచనమై ఉంది. ఇదే రకమైన ప్రవచనం యెహో. 24:19-20 లో కూడా కనబడుతుంది. ఇశ్రాయేలీయుల గొప్ప ప్రయత్నాలు సరిపోవు. మొదటి నిబంధన ఏదేను వనములో ఉద్దేశింపబడిన యెహోవా మరియు తన ఉన్నత సృష్టి (అది., మానవాళి) మధ్యనున్న సహవాసాన్ని తిరిగి నిర్మించడంలో విఫలమైంది. యెహోవా కార్యాల ఆధారితంగా క్రొత్త నిబంధన చేయబడింది (చూ. యిర్మియా 31:31-34; యెహె. 36:22-38). మానవులు బాగుచేయలంతగా తిరుగుబాటుదారులై ఉన్నారు (చూ. ఆది. 6:5; 8:21; యిర్మియా 17:9).

31:28 ఈ వచనానికి మూడు ప్రార్థనార్థక క్రియాపదాలు ఉన్నాయి:

1. "పోగుచేయుట" - BDB 874, KB 1078, *Hiphil* ప్రార్థనార్థకం
2. "మాట్లాడుట" - BDB 180, KB 210, *Piel* ఉద్దేశ్యకము
3. "పిలుచుట" - BDB 729, KB 795, *Hiphil* ఉద్దేశ్యకము

మోషే ఇశ్రాయేలీయులకు ప్రత్యక్ష ప్రతినిధులకు చిహ్నంగా ఉన్న నాయకులతో (అది., పెద్దలు మరియు అధికారులు) మాట్లాడుతున్నాడు. ఇది జాతి సభ యొక్క ప్రతినిధులను సూచిస్తున్నది (ఉదా. న్యాయా. 21:16).

▣ "ఆకాశమును భూమిని వారిమీద సాక్షులుగా పెట్టి" ఈ సాక్షుల దృవీకరణము తరచూ నిబంధన వాక్యభాగాలలో చెప్పబడ్డాయి (చూ. 4:26; 30:19; 31:28; 32:1).

ఈ అధ్యాయంలో మరీ రెండు ఇతర సాక్ష్యాలు కూడా ఉన్నాయి:

1. మోషే కీర్తన, 19, 21 వచనాలు
2. ధర్మశాస్త్ర గ్రంథము, 26వ. వచనం

31:29 మోషే మరణానంతరం పతనమవుతున్న తిరోగమనాభివృద్ధిని గమనించండి (చూ. యెహో. 24:19-28):

1. మీరు కీడైన దానిని చేయుదురు - BDB 1007, KB 1469, రెండూ *Hiphil* అసంపూర్ణాలు మరియు భావరూపక సంపూర్ణాలు, చూ. 4:16,25; 9:12
2. మార్గమును తప్పుదురు - BDB 693, KB 747, *Qal* సంపూర్ణము
3. యెహోవా దృష్టికి కీడైన దానిని (BDB 948 II) చేయుదురు - BDB 793 I, KB 889, *Qal* అసంపూర్ణం

4. మీరు చేయు క్రియలవలన (BDB 795 మరియు 388, అది., విగ్రహారాధన) యెహోవాకు కోపము పుట్టించునట్లుగా – BDB 494, KB 491, *Hiphil* భావరూపక నిర్మాణం, చూ. 4:25; 9:18; 32:16; 1 రాజులు 16:7; 2 రాజులు 17:7; 21:6; యిర్మీయా 25:6,7; 32:30; 44:8

31:30 ఈ వచనం 32వ. అధ్యాయంతో కొనసాగుతున్నది.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వ్యాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కిణికొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. దేవుడు ఎందుకు నాయకులను మార్చుతున్నాడు?
2. ఎలా ఈ అధ్యాయంలో దేవుని భౌష్యత్తు జ్ఞానం మరియు మానవుని ఎన్నికలు సంబంధాన్ని కలిగి ఉన్నాయి?
3. ఎందుకు ఇశ్రాయేలీయులు దేవుని నుండి వైదొలిగారు?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 31:30-32:52

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
మోషే యొక్క కీర్తన (31:30-32:47)	మోషే యొక్క కీర్తన (31:30-32:47)	మోషే యొక్క కీర్తన (31:30-32:44)	కీర్తన వినడానికి ఇశ్రాయేలీయులు కూడుకొనుట (31:30-32:44)
32:1-14 (1-6 వచనాలు)	32:1-43 (1-3 వచనాలు)	32:1-43 (1-3 వచనాలు)	32:1-44 (1-3 వచనాలు)
(7-9 వచనాలు)	(4-9 వచనాలు)	(4-6 వచనాలు)	(4-9 వచనాలు)
(10-12 వచనాలు)	(10-27 వచనాలు)	(7-9 వచనాలు)	(10-11 వచనాలు)
(13-14 వచనాలు)		(10-12 వచనాలు)	(12-14 వచనాలు)
32:15-18		(13-14 వచనాలు)	
32:19-22		(15-18 వచనాలు)	(15-39 వచనాలు)
32:23-27		(19-22 వచనాలు)	
32:28-33	(28-33 వచనాలు)	(23-27 వచనాలు)	
32:34-43		(28-33 వచనాలు)	
(34-35 వచనాలు)	(34-38 వచనాలు)	(34-38 వచనాలు)	
(36-38 వచనాలు)			
(39-42 వచనాలు)	(39-43 వచనాలు)	(39-42 వచనాలు)	
(43వ. వ)		(43వ. వ)	(40-42 వచనాలు)
32:44-47	32:44-47	32:44	(43వ. వ)
		మోషే యొక్క ముగింపు సూచనలు	ధర్మశాస్త్రము, ఒక ప్రాణాధారం
		32:45-47	32:45-47
మోషే కొండ మీద మోషే			ముందగా తెలియపర్చబడిన మోషే
మరణించవలసి ఉంది			మరణం
32:48-52	32:48-52	32:48-52	32:48-52

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు అధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేర్రాళ్లు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేర్రాళ్లు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేర్రాఫ్
2. రెండవ పేర్రాఫ్
3. మూడవ పేర్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

సందర్భానుచిత అంశ్యప్టి

- A. ఇది ఒక ప్రాచీన తూర్పు సమీపప్రాంత సాహిత్య ప్రక్రియ, ఇందుచేత ఒక నాయకుడు తన మరణానికి ముందు తన చివరి దీవెన, హెచ్చరిక, ప్రవచనము ఇచ్చాడు:
 1. యాకోబు - ఆదికాండము 49 (అలాగే పద్య నిర్మాణం)
 2. మోషే - ద్వితీ. 29:2-34:12
 3. యెహోషువా - యెహో. 23:1-24:33
 4. సమూయేలు - 1 సమూయేలు 12
 5. దావీదు - 1 రాజులు 2:1-9
- B. కొంతమంది పండితులు ఈ పద్యాన్ని ఇలా చూస్తున్నారు: (1) హిత్తీయ సంహిత విధాన వెలుగులో, కాని (2) మరికొంత మంది దీనిని ఒక న్యాయస్థాన ప్రక్రియగా చూస్తున్నారు. క్రీ. పూ. రెండవ శతాబ్ద సంహిత విధానానికి ద్వితీయోపదేశ గ్రంథమంతా సరిపోతున్నప్పటికీ, ద్వితీయోపదేశ కాండ గ్రంథము యొక్క సందర్భములో, 2వ. ఎన్నిక సరిపోతున్నది (ఇది మోషే గ్రంథకర్తత్వానికి ఒక నిదర్శనంగా ఉంది).
- C. ఈ పద్యకావ్యం పురాతనమైంది (పురాణ రూపకం). దాదాపు పండితులందరూ ఇది ఇశ్రాయేలీయుల చారిత్రక కాలంనాటి ప్రాచీన కాలానికి ఇది పోతున్నదని అభిప్రాయపడుతున్నారు.

- D. పా.ని. లోని కీర్తనలకు, ప్రత్యేకించి కీర్తనలు మరియు యెషయా గ్రంథాలు, అనేక సూచనలు ఉన్నాయి. అవి విజయోత్సవ సందర్భంలో పాడబడేవి:
1. ఎఱ్ఱసముద్రములో ఐగుప్తీ అతఃపుర రక్షకబటులు నాశనం చేయబడినప్పుడు, నిర్గమకాండము 15
 2. యోర్దాను ద్వారా ప్రవేశింపడానికి పూర్వము, సంఖ్య. 21:17
 3. కనానీయుల పైన్యం యొక్క హజారు నాశనం చేయబడినప్పుడు, న్యాయాధిపతులు 5
 4. యెహోవా యొక్క మెస్సయ(యెషయా 11) ద్వారా బబులోను నాశనంచేయబడినప్పుడు(యెషయా 13) యెషయా 12:5

E. హెబ్రీ పద్యకావ్యము

ప్రత్యేక అంశము: హెబ్రీ పద్యకావ్యము (SPECIAL TOPIC: HEBREW POETRY)

ప్రత్యేక అంశము: హెబ్రీ పద్యకావ్యము

I. పరిచయము

- A. పాతనిబంధనలో 1/3 వ వంతు ఈ సాహిత్యమే ఉంటుంది. ప్రాముఖ్యముగా “ప్రవచనాలు” (అన్నీ అయితే హగ్గయి మరియు ములాకీలు పద్యాలను కలిగి ఉంటాయి) మరియు “రచనలు” బాగాలు సహజముగా హీబ్రూ వాక్యాలు కలిగి ఉంటాయి.
- B. ఇంగ్లీషు పద్యకావ్యానికి ఇది భిన్న ముగా ఉంటుంది. ఇంగ్లీషు పద్యాలు గ్రీకు మరియు లాటిన్ నుండి పెంపొందాయి, ఇవి ప్రధానంగా శబ్ద ఆధారితాలు. హీబ్రూ పద్యకావ్యాలు ఎక్కవ కనానీయుల పద్యకావ్యాలతో పోలిక కలిగి ఉంటాయి. తూర్పు సమీప ప్రాంతాలలో ఉద్భవం వరుసలు లేక ప్రాసలు ఉండవు (అయితే తాళము ఉంటుంది).
- C. యుగారీతులో పురావస్తు శాస్త్రముచే కనుగొనబడిన ఉత్తర ఇశ్రాయేలు (Ras Shamra) పా.ని. పద్యకావ్యాన్ని అర్థము చేసికొనుటకు చాలా సహాయము చేసింది. క్రీ.పూ. 15వ. శతాబ్దములో నుండి ఉన్న ఈ పద్యకావ్యముకు బైబిలు పద్యకావ్యమునకు స్పష్టమైన సాహిత్య సంబంధము కలిగి ఉంది.

II. పద్యకావ్యము యొక్క సహజలక్షణాలు

- A. ఇది సంఘటితము
- B. ఇది సత్యాన్ని, భావాలను లేక అనుభవాలను ఊహారూపంలో వివరిస్తుంది
- C. ఇది ప్రాథమికంగా వ్రాయబడింది, చెప్పబడింది కాదు. ఇది ఉన్నతముగా నిర్మించబడింది. దీని నిర్మాణము క్రింది విధంగా తెలియపరచబడింది.
 1. సమతౌల్యము కలిగిన వరుసలు (సంవాదిత్యము)
 2. పదవిన్యాసము
 3. శబ్దవిన్యాసము

III. నిర్మాణము

- A. Bishop Robert Lowth తన పుస్తకము, *Lectures on the Sacred Poetry of the Hebrew* (లెక్చర్స్ ఆన్ ది సేక్రెడ్ పోయెట్రీ ఆఫ్ ది హీబ్రూస్) (1753) లో ఆలోచనలను సమతౌల్య వరుసలలో ఉంచిన మొదటి బైబిలు పద్యకావ్యము వ్రాసాడు. అనేక ఆధునిక ఇంగ్లీషు తర్జుమాలు చూపించడానికి వరుస పద్యకావ్యాలను రూపనిరూపణ చేశాయి.
 1. పర్యాయపదాలు – వివిధ రకాల పదాలను ప్రయోగించి ఒకే భావాన్ని తెలియజేసిన వరుసలు

- a. కీర్తనలు 3:1; 49:1; 83:14; 103:3
 - b. సామెతలు 20:1
 - c. యెషయా 1:3
 - d. ఆమోసు 5:24
2. విరుద్ధమైనవి - వ్యత్యాసము లేక సానుకూల లేక ప్రతికూల దోషణుల ద్వారా వ్యతిరేక భావాలను తెలియజేసే వరుసలు:
 - a. కీర్తనలు 1:6; 90:6
 - b. సామెతలు 1:6, 29; 10:1,12; 15:1; 19:4
 3. సంయోగిత - తదుపరి రబోయే వరుసలు భావాన్ని పెంపొందిస్తాయి - కీర్త. 19:7-9
 4. కూడలి - సందేశాన్ని ఆరోహిత లేక అవరోహిత క్రమంలో వ్యక్తము చేసే ఒక పద్యభాగ పద్ధతిలోని సందేశము. ముఖ్య విషయం క్రమంలోని మద్యభాగంలో ఉంటుంది (III. D.; అది., ఆమోసు 5:4b-6a)
- B. A. Briggs in his book, *General Introduction to the Study of Holy Scripture* (జనరల్ ఇంట్రోడక్షన్ టు ది స్టడీ ఆఫ్ హోలీ స్క్రిప్చర్) (1899) హీబ్రూ పద్యకావ్యము పరిశీలలో మరొక స్థాయికి వెళ్ళింది:
1. చిహ్నమైన - ఒక ప్రకరణము అక్షరాక్షరము, రెండవది సాదృశ్యము, కీర్త. 42:1; 103:3.
 2. విశేషదశ లేక మెట్ల-లాగా-వాక్యాలు ఆరోహణ తీరులో చెప్పబడ్డాయి, కీర్త. 19:7-14; 29:1-2; 103:20-22.
 3. అంతర్ముఖమైన - వరుస వాక్యాలు, సహజముగా కనీసము నాలుగు, 1 కి 4 మరియు 2 కి 3 తో అంతర్ముఖాల ద్వారా సంబంధము కలిగి ఉంటాయి, కీర్త. 30:8-10a
- C. G. B. Gray తన పుస్తకము, *The Forms of Hebrew Poetry* (ది ఫార్మ్స్ ఆఫ్ హీబ్రూ పోయెట్రీ) (1915) సమతౌల్య వాక్యాల విధానము క్రింది వాటి ద్వారా మరింది పెంపొందించింది.
1. పూర్తి సమతౌల్యత - మొదటి వరుసలో వచ్చిన ప్రతి పదము రెండవ వరుసలో ఒక పదము ద్వారా మళ్ళీ లేక సమతౌల్యముగా చెప్పబడడము - కీర్త. 83:14 మరియు యెషయా 1:3
 2. వాక్యము ఒకే పొడవు లేనప్పడు అసంపూర్తి సమతౌల్యత, కీర్త. 59:16; 75:6
- D. ఈనాడు హెబ్రీలో చియాజము అని పిలువబడే అభివృద్ధిచెందుతున్న సాహిత్యనిర్మాణ పద్ధతి ఉన్నది, ఇది సహజంగా సమాంతర వరుసలు ఎన్ని ఉన్నాయో తెలియజేస్తుంది (a,b,b,a; a,b,c,b,a), ఇది ఒక గంటల గ్లాసు ఆకారాన్ని నిర్మిస్తుంది, తరచూ కేంద్ర వరుస(లు)ను తీవ్రతరం చేస్తుంది.
- E. సహజముగా శబ్ద నమూనా రకాలు ఉంటాయి, అయితే తూర్పు పద్యకావ్యములో ఇవి ఎక్కువగా కనిపించవు
1. అక్షరమాల పైన విన్యాసాలు (బంధకావ్యము)
 2. హల్లుల మీద విన్యాసము (అనుప్రాస)
 3. అచ్చుల మీద విన్యాసము (స్వారవృత్తి)
 4. పదాలను తిరిగి ప్రయోగించుట మీద విన్యాసము (వాక్యశ్లేష)
 5. ఒకే విధంగా వినిపించే పదాల మీద విన్యాసము (శ్లేషార్థక శబ్దము)
 6. ప్రత్యేక ప్రారంభము మరియు ముగింపు (సంఘటితము)
- F. పాతనిబంధనలో అనేక రకాల పద్యకావ్యాలు ఉన్నాయి. కొన్ని అంశ సంబంధితాలు, కొన్ని నిర్మాణ సంబంధతాలు:
1. సమర్పణ గీతాలు - సంఖ్యా. 21:17-18
 2. పనికి సంబంధించిన గీతాలు - (న్యాయా. 9:27లో సూచించబడింది కానీ వ్రాయబడలేదు); యెషయా 16:10; యిర్మియా 25:30; 48:33

3. వీరగాధలు – సంఖ్యా. 21:27-30; యెషయా 23:16
4. తాగుడు పాటలు – వ్యతిరేకార్థక, యెషయా 5:11-13; ఆమోసు 6:4-7 మరియు సానుకూలార్థక, యెషయా 22:13
5. ప్రేమ పద్యాలు – పరమగీతాలు, వివాహ రహస్యాలు – న్యాయా. 14:10-18, వివాహ గీతాలు – కీర్తనలు 45
6. విలాపాలు/విషాదగీతాలు - (2 సమూ. 1:17; మరియు 2 దిన. 35:25; 2 సమూ. 3:33; కీర్త. 27:28; యిర్మియా 9:17-22; విలాపవాక్యాలు; యెహెజ్కేలు 19:1-14; 26:17-18; నెహెమ్యా 3:15-19 లలో సూచించబడింది, వ్రాయబడలేదు)
7. యుద్ధగీతాలు – ఆ.కా. 4:23-24; నిర్గ. 15:1-18,20; సంఖ్యా 10:35-36; 21:14-15; యెహోషువా 10:13; న్యాయా. 5:1-31; 11:34; 1 సమూ. 18:6; 2 సమూ. 1:18; యెషయా 47:1-15; 37:21
8. నాయకుల ప్రత్యేక ఆశీర్వాదాలు లేక దీపెనలు – ఆదికాండము 49; సంఖ్యా. 6:24-26; ద్వితీయోపదేశకాండము 32; 2 సమూ. 23:1-7
9. దివ్యజ్ఞాన పాఠ్యాలు – బిలాము, సంఖ్యా. 24:3-9
10. పవిత్ర పద్యాలు – కీర్తనలు
11. బంధకావ్య పద్యాలు – కీర్తనలు 9; 34; 37; 119; సామె. 31:10 సగం మరియు విలాపవాక్యాలు 1-4
12. శాపాలు – సంఖ్యా. 21:22-30
13. ఎత్తిపోడుపు పద్యాలు – యెషయా 14:1-22; 47:1-15; యెహెజ్కేలు 28:1-23
14. యుద్ధ కీర్తనల గ్రంథము (జాషారు) – సంఖ్యా. 21:14-15; యెహో. 10:12-13; 2 సమూయేలు 1:18

IV. హీబ్రూ పద్యకావ్యాన్ని విశ్లేషించడానికి మార్గదర్శకాలు

- A. చరణము లేక శ్లోకము యొక్క కేంద్ర సత్యము కొరకు చూడుము (గద్యభాగములో ఇది ఒక పేరాగ్రాఫ్ లాంటిది). పద్యాలను చరణాలగా మొదట గుర్తించింది RSV. ఇది మొదటి ఆధునిక తర్జుమా. అంట్వెర్ప్ టోడ్పాటుకు ఆధునిక తర్జుమాలను పోల్చిచూడండి.
- B. అలంకారిక భాషను గుర్తించి, గద్యములో దీనిని తెలియజేయండి. ఈ రకమైన సాహిత్యము చాలా వరకు సంఘటితము, ఎక్కువ భాగము పాఠకుని పూరింపుకు వదిలివేయబడ్డాయని గుర్తించుకోండి.
- C. నిడివైన అంశ-ఆధారిత పద్యాలను వాటి సహిత్య సందర్భాలతో (తరచూ మొత్తము గ్రంథము) మరియు చారిత్రాత్మక పరిస్థితులతో సంబంధింపజేయడానికి మరచిపోకండి.
- D. న్యాయాధిపతులు 4 మరియు 5 అధ్యాయాలు పద్యకావ్యము ఎలా చరిత్రను తెలియజేస్తున్నదో తెలుసుకొనుటకు చాలా సహాయపడుతాయి. ఒక సంఘటనను గురించి న్యాయాధిపతులు 4వ. అధ్యాయం గద్యభాగముగాను 5వ. అధ్యాయం పద్యకావ్యముగాను ఉంది (అలాగే నిర్గమకాండము 14 & 15 పోల్చిచూడుము).
- E. అంతర్గతమైన సంవాదిత్యము యొక్క రకాన్ని, అవి పర్యాయపదాలైనా, విరుద్ధమైనవైనా లేక సందితమైనవైనా గుర్తించడానికి ప్రయత్నించండి. ఇది చాలా ముఖ్యము.

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 31:30

³⁰అప్పుడు మోషే ఇశ్రాయేలీయుల సర్వ సమాజముయొక్క వినికడిలో ఈ కీర్తన మాటలు సాంతముగా పలికెను.

31:30 “అప్పుడు మోషే . . . ఈ కీర్తన మాటలు సొంతముగా పలికెను” ఈ వచనం ద్వితీయోపదేశ కాండము 32వ. అధ్యాయానికి సంబంధించింది. NASB దీనిని ఒక చివరి కొలోనుతో పేరార్థాఫ్ ప్రారంభంతో ఉంచింది, ఒక ఫుల్ స్టాఫ్ తో కాదు (చూ. JPSOA).

▣ “ఇశ్రాయేలీయుల సర్వ సమాజముయొక్క వినికీడిలో” ఈ సర్వసమాజములో ఎంత మంది సభ్యులు ఉండచ్చు అనే సందేహం రావచ్చు. ఇందులో పురుషులు, స్త్రీలు, పెద్ద పిల్లలు లేక 31:12 లో చెప్పబడిన మాదిరి వలె ఉండచ్చు. అయితే ఇది ఒక ఒక పురము లేక పట్టణాన్ని సూచించవచ్చు. ఒక మనిషి మాట్లాడితే ఎంత మంది వినగలరు? సహజంగా ఒక నాయకుడు ఎవరితో మాట్లాడుతాడు:

1. తెగల నాయకులతో మాట్లాడితే వారు దీనిని వేరేవారికి అందిస్తారు (చూ. 31:28)
2. లేవీయులతో మాట్లాడితే వారు దానిని వేరొకరి తెలియజేస్తారు

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 32:1-14

¹ఆకాశమండలమా, చెవి నొగ్గుము;

నేను మాటలాడుదును భూమండలమా, నా నోటిమాట వినుము.

²నా ఉపదేశము వానవలె కురియును

నా వాక్యము మంచువలెను

లేతగడ్డిమీద పడు చినుకులవలెను

పచ్చికమీద కురియు వర్షమువలెను ఉండును.

³నేను యెహోవా నామమును ప్రకటించెదను

మన దేవుని మహాత్మ్యమును కొనియాడుడి.

⁴ఆయన ఆశ్రయదుర్గముగా నున్నాడు;

ఆయన కార్యము సంపూర్ణము ఆయన చర్యలన్నియు న్యాయములు

ఆయన నిర్దోషియై నమ్ముకొనదగిన దేవుడు.

ఆయన నీతిపరుడు యధార్థవంతుడు.

⁵వారు తమ్ము చెరుపుకొనిరి;

ఆయన పుత్రులుకారు;

వారు కళంకులు మూర్ఖతగల వక్రవంశము.

⁶బుద్ధిలేని అవివేకజనమా,

ఇట్లు యెహోవాకు ప్రతికారము చేయుదురా?

ఆయన నిన్ను సృష్టించిన తండ్రి కాడా?

ఆయనే నిన్ను పుట్టించి స్థాపించెను.

⁷పూర్వదినములను జ్ఞాపకము చేసికొనుము

తరతరముల సంవత్సరములను తలంచుకొనుము

నీ తండ్రిని అడుగుము, అతడు నీకు తెలుపును;

నీ పెద్దలను అడుగుము, వారు నీతో చెప్పుదురు.

⁸మహోన్నతుడు జనములకు వారి స్వాస్థ్యములను విభా గించినప్పుడు

నరజాతులను ప్రత్యేకించినప్పుడు

ఇశ్రాయేలీయుల లొక్కనుబట్టి

ప్రజలకు సరిహద్దులను నియమించెను.

⁹యెహోవా వంతు ఆయన జనమే

ఆయన స్వాస్థ్యభాగము యాకోబే.

¹⁰అరణ్యప్రదేశములోను

భీకరధ్వనిగల పాడైన యెడారిలోను

వాని కనుగొని ఆవరించి పరామర్శించి

తన కనుపాపను వలె వాని కాపాడెను.

¹¹పక్షిరాజు తన గూడు రేపి

తన పిల్లలపైని అల్లాడుచు

రెక్కలు చాపుకొని వాటిని పట్టుకొని

తన రెక్కల మీద వాటిని మోయునట్లు యెహోవా వానిని నడిపించెను.

¹²యెహోవా మాత్రము వాని నడిపించెను

అన్యులయొక్క దేవుళ్లలో ఏ దేవుడును ఆయనతో కూడ ఉండలేడు.

¹³భూమియొక్క ఉన్నతస్థలములమీద వాని నెక్కిం చెను

పొలముల పంట వానికి తినిపించెను

కొండబండనుండి తేనెను చెకుముకి

రాతిబండనుండి నూనెను అతనికి జుట్టించెను.

¹⁴ఆవు మజ్జిగను గొట్టమేకల పచ్చిపాలను

గొట్టిపిల్లల క్రొవ్వునుబాషాను పొట్టేళ్లను మేకలను

గోధుమల మెరికెల సారమును నీకిచ్చెను.

నీవు త్రాగిన మద్యము ద్రాక్షలరసము.

32:1-3 ఇక్కడ వరుస ప్రార్థనార్థక భాష ఉన్నది:

1. 1వ. వచనంలో మూడు వినడానికి సంబంధించిన పదాలు ఉన్నాయి:

a. "చెవియెగ్గుము" - BDB 24, KB 27, *Hiphil* ప్రార్థనార్థకం

b. "మాటలాడుట" - BDB 180, KB 210, *Piel* ఉద్బోధకము

c. "వినుచు" - BDB 1033, KB 1570, *Qal* అసంపూర్ణం ఒక జస్సీవు భావంతో ఉపయోగింపబడింది

2. 2వ. వచనంలో రెండు తేమకు సంబంధించిన పదాలు ఉన్నాయి:

a. "చినుకు" - BDB 791, KB 887, *Qal* అసంపూర్ణం ఒక జస్సీవు భావముతో ఉపయోగింపబడింది

b. "మంచు" - BDB 633, KB 683, *Qal* అసంపూర్ణం ఒక జస్సీవు భావంతో ఉపయోగింపబడింది

3. 3వ. వచనంలో "ఆరోపించు" - BDB 396, KB 393, *Qal* ప్రార్థనార్థకం (బహుశా "ప్రకటించు"*Qal* అసంపూర్ణము ఇంకా ఒక

ఉద్బోధక భావంతో కూడా ఉపయోగింపబడుట వలె, ఇది 1 మరియు 2 వచనాలలో వలెఒక సుతులిత నిర్మాణాన్ని ఇస్తున్నది)

32:1 "ఆకాశమండలమా. . భూమండలమా" ఇవి రెండూ శాశ్వతమైన విషయాలు (చూ. మీకా 6:1-2). ఒక సత్యాన్ని నిర్ధారించడానికి రెండు సాక్ష్యాలు అవసరమై ఉన్నాయి (చూ. 4:26; 4 మరియు 31-32 అధ్యాయాలు [చూ. 30:19; 31:28; 32:1] ఒక సాహిత్య బ్రాకెటును రూపొందిస్తున్నాయి). "ఆకాశమండలాలు" ఆకాశాన్ని సూచిస్తున్నాయి (చూ. ఆది. 1:1). ఈ వచనం యెహోవా యొక్క ఆస్థానాన్ని యెషయా ఎలా పరిచయం చేశాడో దానికి సమానంగా ఉంది (చూ. యెషయా 1:2).

32:2 తేమ ప్రాణాధార లక్షణాలు గల దేవుని వాక్యము యొక్క సాదృశ్యానికి ఉపయోగింపబడింది. వర్షము కొరకు నాలుగు రకాల పదాలు ఉపయోగింపబడ్డాయి (BDB 564, 378, 973, 914). ఇంకా ఇది యెహోవా ఒక సంతానాన్ని ప్రసాదించే వానికి సాదృశ్యంగా కూడా ఉండే వీలుంది, *Ba'al* కాదు (చూ. 11:14,17; 28:12,24; 33:28).

32:3 "యెహోవా నామము" స్వభావలక్షణాలను ప్రదర్శించడానికి హెబ్రీ పేర్లు చాలా ప్రాముఖ్యతను కలిగిఉన్నాయి అనేది దేవుడు తన ప్రేమ, దయ, కృపాకనికరాలలో "యెహోవా" ప్రతిబింబిస్తున్నాడు అని రబీలు చెబుతున్నాడు. 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

▣ 3-4 వచనాలలో ఇశ్రాయేలు దేవుని చిత్రీకరించడానికి అనేక లక్షణాలను ఉపయోగించబడ్డాయి, గమనించాడు:

1. "మహాత్మ్యము" - BDB 152, చూ. 3:24; 5:24; 9:26; 11:2; 32:3; సంఖ్యా. 14:19
2. "ఆయన కార్యము సంపూర్ణం" - BDB 1071, అర్థము "సంపూర్ణ," "నిజాయితీ కలిగి ఉన్న"
 - a. దేవుని కార్యానికి ఉపయోగింపబడింది, ద్వితీ. 32:4
 - b. దేవుని మార్గానికి ఉపయోగింపబడింది, కీర్త. 18:30
 - c. దేవుని ధర్మశాస్త్రానికి ఉపయోగింపబడింది, కీర్త. 19:7-8
3. "ఆయన చర్యలన్నియు న్యాయమైనవి" - BDB 1048, చూ. ఆది. 18:25; కీర్త. 33:5; 37:28; 99:4; 111:7; యెషయా 5:16; 28:17; 30:18; 61:8
4. "ఒక నమ్ముకొనదగిన దేవుడు" - BDB 53, చూ. కీర్త. 36:5; 88:11; 89:1,2,5,8,24,33,49; 92:2, 119:90; యెషయా 25:1; హోషియా 2:22
5. "అధర్మములేని. . ఒక దేవడు" - BDB 732, చూ. యోబు 34:10, తన ప్రజలలో ఇది ఖండింపబడింది, లేవీ. 19:15,35; ద్వితీ. 25:16
6. "ఆయన నీతిమంతుడు" - BDB 843, చూ. యోబు 34:17; కీర్త. 116:5; 119:137; 129:4; 145:17
7. "ఆయన యధార్థవంతుడు" - BDB 449, చూ. కీర్త. 25:8; 92:15

▣ "దేవుడు" ఇది హెబ్రీ పదం *Elohim* నుండి వచ్చింది. 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము.

32:4 "ఆశ్రయదుర్గము" ఈ పేరు దేవుని కొరకు 15,18,30 వచనాలు మరియు కీర్త. 18:1-2; 19:14; 2 సమూ. 22:2సగం; కీర్త. 78:35; యెషయా 44:8 ఉపయోగింపబడింది. ఇది (1) ఏకైక సత్యదేవుని యొక్క బలము, శాశ్వతము, మారని లక్షణాలను లేక (2) దేవుడు ఒక బలమైన, ఛేదించలేని కోటవలె చెబుతున్నది.

▣ "సంపూర్ణము" ఈ హెబ్రీ పదానికి (BDB 1071) అర్థము "స్వయం-సమ్మద్ధి," "మొత్తం," "పూర్తిగా" (చూ. 2 సమూ. 22:31; కీర్త. 18:30).

యెహోవా వివిధ విధాలుగా చిత్రీకరింపబడడాన్ని గమనించండి (అది, దేవుని యొక్క మహాత్మ్యము," 3వ. వ.):

1. ఆయన కార్యము పరిపూర్ణము - BDB 1071

2. ఆయన మార్గాలన్ని న్యాయమైనది - BDB 1048
3. నమ్మదగిన దేవుడు - BDB 53
4. అధర్మము లేని దేవుడు - BDB 732
5. ఆయన నీతిమంతుడు - BDB 843
6. ఆయన యధార్థమంతుడు - BDB 449

స్పష్టికర్త మరియు రక్షకుడైన దేవుని ఎంత శక్తివంతమైన చిత్రికరణము. మానవులందరూ నమ్మతగిన మరియు ఆధారపడదగిన ఒక దేవుడు (ఉదా. మిగిని స్వభావలక్షణాల కొరకు నిర్గ. 34:6; సంఖ్యా. 14:18; ద్వితీ. 4:31; నెహె. 9:17; కీర్త. 103:8; 145:8).

▣ "నమ్మదగిన ఒక దేవుడు" 20వ. వచనంలో మానవుని యొక్క క్రియల కొరకు ఉపయోగింపబడిన పదమే (BDB 53) ఇది. హెబ్రీ. 2:4 లో ఇది "విశ్వాసము" గా తర్జుమా చేయబడింది, "విశ్వాసులు వారి విశ్వాసము చేత జీవిస్తారు." ఇది దేవుడు తన విశ్వాస్యతను ఎంత ప్రాముఖ్యతలో ఉంచాడో తెలుపుతున్నది మరియు 20వ. వచనం తన పిల్లల మీద ఆయన తన విశ్వాస్యతను ఉంచిన ప్రాధాన్యతను కూడా తెలియజేస్తున్నది. విశ్వాసము మరియు కృప రెండూ కేవలం క్రొ. ని. అంశాలే కాక, బైబిలుసంబంధిత అంశాలుగా ఉన్నాయి. దేవుని యొక్క కృపకు స్పందించడానికి ఉన్న ఒకే ఒక మార్గము విశ్వాసం. 1:32 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

32:5 3-4 వచనాలలో యెహోవా చిత్రికరింపబడగా, ఇప్పుడు తన నిబంధన పిల్లలు చిత్రికరింపబడుతున్నారు, వీరు తన లక్షణాలను ప్రతిబింబించవలసి ఉంది (చూ. 3-4 వచనాలు), కాని వారు చేయలేదు, వారు ఇలా చిత్రికరింపబడ్డారు:

1. "ఆయన యెడల దుర్మార్గముగా ప్రవర్తించిరి" - BDB 1007, KB 1469, *Piel* సంపూర్ణం, చూ. 4:16,25; 9:12; 31:29; ఆది. 6:12; నిర్గ. 32:7; కీర్త. 14:1-3 లో చెప్పబడింది, సహజంగా ఇది విగ్రహారాధనను తెలియజేస్తున్నది
2. "ఆయన పుత్రులు కారు" - BDB 119 వ్యతిరేకార్థము
3. "వారు తమ్మును చెరుపుకొనిరి" - BDB 548
 - a. అంగచ్చేదమును బట్టి వారు యాజక సేవలనుండి తొలిగింపబడిరి, చూ. లేవీ. 21:17,18,21,23, మరియు జంతువులు కూడా బలియర్పణకు దూరంగా ఉంచబడ్డాయి, చూ. లేవీ. 22:20-21; ద్వితీ. 15:21; 17:1
 - b. "అవినీతి కళంకము" - చూ. 22:25; యోబు 11:15; సామె. 9:7
4. "మూర్ఖతగల" - BDB 786 I, చూ. 20వ. వ., దీని ప్రధాన అర్థము కొంత మెలికబడి ఉంది, ఇది యెహోవా లక్షణము (నీతి) యొక్క ప్రమాణికము (నియమము) నుండి ఒక నిష్క్రమణను తెలుపుతున్నది
5. "వక్రము" - BDB 836, ఇక్కడ మాత్రమే కనుగొనబడింది, అర్థము #4 నకు సమానంగా ఉంది.

32:6 "ఆయనే నిన్ను పుట్టించెను" దేవునికి ఈ సాదృశ్యము మీద NIDOTTE, వా. 1, 222పే. లో ఒక అసక్తికరమైన విశ్లేషణము ఉంది. ఇది పా. ని. లో అసమ్మతంగా ఉపయోగింపబడింది ఎందుకంటే ఇది సంతానసాఫల్యముతో కలిపి ఉన్నట్లు ఉంది (ఉదా. యిర్మియా 2:27). ఈ మోషే కీర్తన దేవుని గురించి చెప్పడానికి ఆది ఉపయోగాలలో ఒకటిగా ఉంది (చూ. నిర్గ. 4:22; ద్వితీ. 1:31; 8:5 మరియు ఆ తరువాత ప్రవక్తలలో, చూ. యెషయా 1:2; 63:16; యిర్మియా 3:19; హోషియా 11:1-3; మలాకీ 1:6). దేవుని యొక్క "తండ్రితనము" 6:18 మరియు 19-20 వచనాలలో చెప్పబడింది.

ఈ ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క సమూహిత తండ్రితనం దావీదుసంబంధిత రాజుకు దేవుని యొక్క సంబంధంలో గుర్తింపబడింది (చూ. 2 సమూ. 7:14; కీర్త. 2:7; మరియు 89:26).

కుటుంబ సాదృశ్యాలు (తండ్రికుమారుడు; భార్యభర్తలు) తన మానవ స్పష్టితో (తన పోలికలో మరియు స్వరూపములో చేయబడిన) దేవుడు కోరుకొంటున్న సన్నిహిత సంబంధాలను తెలియజేయడానికి చాలా బలమైన విధానాలుగా ఉన్నాయి. మానవులు దేవుని యొక్క

భావోద్దేశాలను మరియు అంకితభావాన్ని ఈ ప్రాథమిక మానవ అనుభవాల సాధ్యశాలను బట్టి (అది, కుటుంబము, వివాహం, పిల్లలు) అర్థం చేసికొనగలరు.

32:6-14 ఇది ఇశ్రాయేలీయును గురించిన చిత్రీకరణలను కొనసాగిస్తున్నది, మరియు యెహోవా వారికి చేసిన దానినంతటిని లిఖించుటను బట్టి వారికి విరోధంగా క చట్టపరమైన కేసును కూడా ప్రారంభిస్తున్నది:

1. యెహోవా పట్ల వారి కార్యాలు
 - a. "బుద్ధిహీనత" - BDB 614 I, చూ. 21వ. వ.
 - b. "అవివేకత" - BDB 314, 29 వ. వ; 4:6; కీర్త. 107:43 లలో వ్యతిరేకముగా ఉంది
2. వారి యెడల యెహోవా కార్యాలు:
 - a. ఆయన వారి తండ్రి, 6వ. వ., - BDB 888 I, KB 1111, *Qal* సంపూర్ణం
 - b. ఆయన వారిని చేశాడు, 6వ. వ., BDB 793 I, KB 889, *Qal* సంపూర్ణం, చూ. ఆది. 14:19,22 (ఇది ప్రారంభ స్వప్తిని సూచించవచ్చు, కానీ ఈ సందర్భం ప్రకారం ఎక్కువగా నిర్గమకాండములోని వారిని ఒక ప్రజలగా ఎన్నుకోవడమై ఉంది)
 - c. ఆయన వారిని స్థాపించెను, 6వ. వ., - BDB 465, KB 464, *Polel* అసంపూర్ణం, యోబు 31:15; యెషయా 62:7
 - d. ఆయన వారిని కనుగొనెను, 10వ. వ., - BDB 592, KB 679, *Qal* అసంపూర్ణం
 - (1) అరణ్యప్రదేశములోను
 - (2) భీకరధ్వనిగల పాడైన యెడారిలోను
 - e. ఆయన వారిని ఆవరించి, 10వ. వ., - BDB 685, KB 738, *Polel* అసంపూర్ణం, అది., కాపాడుటకు
 - f. ఆయన వారిని పరామర్శించి, 10వ. వ., - BDB 106, KB 122, అది., కాపాడుటకు, అది., జాగ్రత్తగా పరిగణించి (ఇక్కడ మాత్రమే ఉపయోగించబడింది)
 - g. ఆయనే వారిని కాపాడెను, 10వ. వ., - BDB 665, KB 718, *Qal* అసంపూర్ణం, చూ. కీర్త. 25:21; 31:23; 41:11-12; 61:7; యెషయా 26:3; 42:6; 49:8
 - h. పక్షిరాజు తన పిల్లలను కాపాడునట్లు ఆయన వారిని కాపాడెను, 11వ. వ., చూ. నిర్గ. 19:4
 - (1) "తన గూడురేపి" - BDB 734, KB 802, *Hiphil* అసంపూర్ణం, అది., క్రియాశీలతకు
 - (2) "పైని అల్లాడుచు" - BDB 934, KB 1219, *Piel* అసంపూర్ణం, చూ. ఆది. 1:2
 - (3) "పిల్లలు ఎగరడానికి నేర్పించినట్లు
 - a) రెక్కలు చాచి - BDB 831, KB 975, *Qal* అసంపూర్ణం
 - b) వాటిని పట్టుకొని - BDB 542, KB 534, *Qal* అసంపూర్ణం
 - c) వాటిని మోయునట్లు - BDB 669, KB 724, *Qal* అసంపూర్ణం
 - i. ఆయన వారిని నడిపించెను, 12వ. వ., - BDB 634, KB 685, *Hiphil* అసంపూర్ణం
 - j. భూమియుక్క ఉన్న తస్థలములమీద వాని నెక్కించెను, 13వ. వ., - BDB 938, KB 1230, *Hiphil* అసంపూర్ణం, చూ. యెషయా 58:14
 - k. వారికి తినిపించెను, 13-14 వచనాలు
 - (1) "తినిపించెను" - BDB 37, KB 46, *Qal* అసంపూర్ణము
 - (2) "జుట్టిపించెను" - BDB 413, KB 416, *Hiphil* అసంపూర్ణం

(3) "త్రాగించెను" - BDB 1059, KB 1667, *Qal* అసంపూర్ణం

32:7 యెహోవా యొక్క కాపుదల మరియు అనుగ్రహాలను ఇశ్రాయేలీయులు గుర్తించుకోవాలనే విషయానికి సంబంధించి ఈ వచనంలో అనేక ఆదేశాలు ఉన్నాయి:

1. "జ్ఞాపకము చేసికొనుము" - BDB 269, KB 269, *Qal* ప్రార్థనార్థకం
2. "తలంచుకొనుము" - BDB 106, KB 122, *Qal* ప్రార్థనార్థకం
3. "అడుగుము" - BDB 981, KB 1371, *Qal* ప్రార్థనార్థకం
4. "పెద్దలు మీతో చెప్పుదురు" - BDB 616, KB 665, *Hiphil* జస్సివు

ఇది వీరికి చారిత్రక సమాచారాన్ని ఇవ్వడాన్ని పరిక్షించుటకు చెప్పబడింది (1) తరతరాలకు పూర్వీకుల ఆచారం ఇవ్వడం (చూ. 4:9-10; 6:7,20-25; 11:19; 32:46) మరియు (2) ఈ మోషే కీర్తన ఇశ్రాయేలీయులకు విరోధంగా సాక్ష్యం చెప్పడం!

32:8 ఇశ్రాయేలీయుల దేవుడు ఒకేఒక దేవుడు అని కూడా ఈ వచనం నొక్కిచెపుతున్నది (4:35,39; యెషయా 54:5; యిర్మీయా 32:27). ఆయన, ఆయన మాత్రమే అన్ని దేశాలకు సరిహద్దులను స్థిరపర్చుతాడు (చూ. 2:5,9,19; ఆదికాండము 10). ఇది అధ్యతీయతావాదం కాదు కాని ఇది ఏకదేవతావాదమై ఉంది!

□ "మహోన్నతుడు" దేవుని ఈ పేరు (BDB 751) మొదట సంఖ్య. 24:16 (*Elyon*) లో ఉపయోగింపబడింది. చూడడానికి ఇది *El Elyon* కు ఒక సంకేతాక్షరంగా ఉంది (చూ. ఆది. 14:18,19,20,21; Ps. 78:35). దేవుని కొరకై ఉన్న ఈ పేరు "సర్వజనులు" కు సంబంధించి ఉపయోగింపబడింది (చూ. కీర్త. 47:1-3). 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశము: దేవునికి ఉన్న పేర్లు చూడుము.

-
NASB	"ఇశ్రాయేలీయుల జనసంఖ్య ప్రకారం"
NKJV, NJB	"ఇశ్రాయేలీయుల సంతాన సంఖ్య ప్రకారం"
NRSV	"దేవుళ్ళ సంఖ్య ప్రకారం"
TEV	"ప్రతి జాతికి ఆయన పరలోక వాసులను అప్పజెప్పెను"
REB	"దేవుని కుమారుల సంఖ్య ప్రకారం"

సంఖ్యాజింటులో "దేవుని దూతల సంఖ్య" (*El*) అని ఉంది. ఈ భాషాంతరము చూడడానికి సరిగ్గా సరిపోతున్నట్లుంది (చూ. *The Jewish Study Bible*, పే. 441) ఎందుకంటే: (1) చూ. 29:26; (2) ఇది Qumral scrolls యొక్క నాలుగు గుహ నుండి వచ్చిన కాగితపు చుట్ట యొక్క పాఠకాన్ని అనుసరిస్తున్నది; (3) దానియేలు 10 మరియు 12 లలో జాతి దూతలు చెప్పబడ్డారు. ప్రతి జాతికి ఏర్పాటు చేయబడిన దూత ఒకటి ఉంటుంది (చూ. దాని. 10:13), కాని ఇశ్రాయేలీయులకు యెహోవా ఉన్నాడు (మిఖాయేలు దూత కూడా ఇశ్రాయేలీయుల దూత అని చెప్పబడినప్పటికీని, చూ. దాని. 12:1).

32:9 "యెహోవా వంతు ఆయన జనమే" తల్లక్రిందులుగా చూస్తే తన ప్రజల వంతు స్వయాన దేవుడే (చూ. నిర్గ. 19:5; కీర్త. 16:5; 73:26; విలా. 3:24). యెహోవా ప్రత్యేక నిబంధన ప్రజలుగా ఇశ్రాయేలీయులు ఒక అసమానమైన భావంతో ఉండినారు (చూ. 4:20; 7:6; 14:2; 26:18). 4:6 లోని ప్రత్యేక అంశము: బాబ్ యొక్క సువార్త పరిచర్య పక్షపాతాలు చూడుము.

32:10 "అరణ్యప్రదేశములోను భీకరధ్వనిగల పాదైన యెడారిలోను వాని కనుగొని" కాల్పనిక పదాలలో ఇశ్రాయేలీయుల యెహోవా యొక్క ఏర్పాటుకు ఇది ఒక సాధ్యశ్యముగా ఉంది (చూ. యిర్మీయా 2:23-; హోషీయా 2:14-15). ఈ ఊహాభావం నిర్గమానికి మూలాశాన్ని

అందిస్తున్నది (చూ. 1:19). ఇది ఇశ్రాయేలీయుల పట్ల యెహోవా యొక్క ప్రారంభ ప్రేమను ఒక బలమైన సాదృశ్యములో వివరిస్తున్నది (చూ. 10:14-15; ఆమోసు 3:2).

అరణ్య సంచార కాలాన్ని అంచనా వేయడానికి మోషే యొక్క సాహిత్యములో రెండు వ్యతిరేకమైన విధానాలు ఉన్నాయి:

1. విశ్వాసము మరియు విశ్వాస్యతల కాలం
 - a. ద్వితీ. 32:10-14
 - b. యిర్మియా 2:1-3
 - c. హోషియా 2:14-23
2. అవిశ్వాస్యత కాలము
 - a. సంఖ్యా. 14:1-17:11
 - b. ద్వితీ. 1:26-33
 - c. కీర్త. 95:8-11
 - d. హోషియా 9:10-14
 - e. యిర్మియా 2:4-13
 - f. యెహిజ్కేలు 23

▣ "తన కనుపాపను వలె"

ఇంగ్లీషులో ఇది "తన కనుగుడ్డు" అని ఉంటుంది. ఇశ్రాయేలీయులు ఒక ప్రత్యేక బిడ్డ వలె చెప్పడానికి ఇది మరొక సాదృశ్యముగా ఉంది (చూ. కీర్త. 17:8). అక్షరాక్షరంగా హెబ్రీ పదం "తన కంటిలోని చిన్న మనిషి."

32:11

NASB, NKJV "పక్షిరాజు వలె. . . తన పిల్లలు పైని అల్లాడుచు"

NRSV "పక్షరాజువలె తన గూడును రేపుతు"

TEV "పక్షిరాజు వలె తన గూటిని కాపాడుకొంటు"

NJB "పక్షిరాజు వలె తన పిల్లలను కాపాడుకొంటు"

ఇది దేవుడు ఒక మంచి రక్షక మరియు శక్తివంతమైన తల్లిదండ్రుగా చెప్పబడ్డాడు (చూ. 19వ. వ.). దేవుడు ఒక పక్షిరాజు అనే ఈ భావం దేవుడు ఒక తల్లిపక్షివలె ఉండడాన్ని తెలుపుతున్నది (చూ. 18; ఆది. 1:2; నిర్గ. 19:4; మత్తయి. 23:37; లూకా 13:34). దైవము పురుషుడుగాను (చూ. 6వ. వ) స్త్రీగాను చెప్పబడ్డాడు (చూ. 11వ. వ). NJB మరియు REV తర్జుమాలను సహజంగా అనుసరించాయి.

ప్రత్యేక అంశము: నీడ (అనేక సంబంధిత పదాలను ఉపయోగించి) (SPECIAL TOPIC: SHADOW (using several related phrases))

ప్రత్యేక అంశము: నీడ (అనేక సంబంధిత పదాలను ఉపయోగించి)

ఇది ఈ క్రింది వాటికి ఒక హెబ్రీసంబంధిత జాతీయపదం

1. కాపుదల వలె "నీడ"
 - a. యెహోవా యొక్క - యెషయా 16:3-4
 - b. ఐగుప్తు యొక్క - యెషయా 30:2-3

c. యెహోవా యొక్క మెస్సయ యొక్క - విలా. 4:20

2. “చేతి నీడ” ఇంకా యెహోవా యొక్క కాపుదల కూడా - కీర్త. 121:5; యెషయా 49:2; 51:16; ఇంకా నిర్గ. 33:22 ను కూడా గమనింపుము)

3. “కప్పు యొక్క నీడ”, కాపుదలకు మరొక జాతీయపదం - ఆది. 19:8

4. “అరణ్య సంచాల కాలములో దేవుని ప్రత్యేక మేఘము యొక్క నీడ” (అది., పగలు నీడగాను రాత్రి వెలుతురుగాను వారిని నడిపించెను) - చూ. నిర్గ. 13:21-22; 14:19,20,24; యెషయా 4:6; 25:4-5; 32:1-2

5. “రెక్కల నీడ” - దేవుడు ఒక తల్లిపక్షివలె ఉన్న హెబ్రీ జాతీయపదం - కీర్త. 17:8; 36:7; 57:1; 61:4; 63:7; 91:1,4 (ద్వితీ. 32:10-11; రూతు 2:12; యెషయా 31:5; మత్తయి 23:37; లూకా 13:34 లోని ఇవే సాదృశ్యాలు)

6. “చెట్టు నీడ”

a. అబిమెలకుతో సంబంధమున్న ఉపమానము - న్యాయా. 9:15

b. పక్షిరాజు మరియు ద్రాక్షతోట యొక్క ఉపమానము - యెహె. 17:23

c. ఐగుప్తు ఉపమానము - యెహె. 31:6,17

d. నెబుకద్నెజరు యొక్క కల - దానియేలు 4:12

e. ఇశ్రాయేలీయులు యొక్క చెర యొక్క ఊహాభావం - హోషయా 14:7

ఎడారి ప్రజలకు నీడ అనేది ఒక శక్తివంతమైన, ప్రాణాన్ని కాపాడే సాదృశ్యమై ఉంది.

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

32:12 “యెహోవా మాత్రమే వారిని నడిపించెను” ఈ పదం (BDB 94) ఇశ్రాయేలీయులతో యెహోవా యొక్క ప్రత్యేక సంబంధాన్ని తెలియజేయడానికి ఉపయోగింపబడింది. ఆయన, ఆయన ఒక్కడే వారిని నడిపించాడు!

32:13 “భూమియొక్క ఉన్నతస్థలములమీద వాని నెక్కించెను” ఇది ఇశ్రాయేలీయులకు ఇవ్వబడిన యెహోవా యొక్క సమ్మద్ధి విస్తారతకు ఉపయోగించిన ఒక సాదృశ్యము (చూ. యెషయా 58:14; హబ. 3:19).

▣ **“కొండబండ నుండి తేనెను”** ఇది అడివి తేనెటీగల తేనెను సూచిస్తున్నది, తరచూ ఇవి బండరాళ్ళ సందులలో నివసిస్తాయి (చూ. కీర్త. 81:16).

▣ **“రాతిబండనుండి నూనెను”** ఇది గడ్డి సయితం మొలవని ప్రాంతంలో పెరిగే అడివి ఒలీవ చెట్లను సూచిస్తున్నది. 13 మరియు 14 వచనాలు వాగ్దాన దేశములోని సమ్మద్ధికరమైన పంటను గురించి మాట్లాడుతున్నాయి.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 32:15-18

¹⁵యెషూరూను క్రొవ్వి నవాడై కాలు జాడించెను

నీవు క్రొవ్వి బలిసి మండుడవైతివి.

వాడు తన్ను పుట్టించిన దేవుని విడిచెను

తన రక్షణ శైలమును త్యజింపబడినది.

¹⁶వారు అన్యల దేవతలచేత ఆయనకు రోషము పుట్టించిరి

హేయకృత్యములచేత ఆయనను కోపింపజేసిరి

¹⁷వారు దేవత్యములేని దయ్యములకు

తామెరుగని దేవతలకు

క్రొత్తగా పుట్టిన దేవతలకు

తమ పితరులు భయపడని దేవతలకు బలి అర్పించిరి.

¹⁸నిన్ను పుట్టించిన ఆశ్రయదుర్గమును విసర్జించితివి.

నిన్ను కనిన దేవుని మరచితివి.

32:15 “యెషూరూను” ఈ పదానికి అర్థము “యధార్థవంతుడు” (BDB 449), మరియు ఇశ్రాయేలీయులకు ఒక పద్యరూపక పేరు (చూ. 33:5,26; యెషూయా 44:2, 1:1 లోని ప్రత్యేక అంశము: ఇశ్రాయేలీయులు పేరు చూడుము). ఇది ఒక వ్యంగ్య తాకిడిగా ఉంది (అది, 15-16 వచనాలు).

□ “కాలు జాడించెను” ఈ క్రియాపదం (BDB 127, KB 142, *Qal* అసంపూర్ణం) పా. ని. కేవలం ఒకసారే ఉపయోగింపబడి, తృణీకరణకు ఒక సాదృశ్యమువలె కనిపిస్తున్నది (చూ. 1 సమూ. 2:29). యజమానులను పశువులు తన్నినట్లు, ఇశ్రాయేలీయుల వారి దేవునిని తన్నిరి!

32:15-18 “క్రొవ్వి బలిసి” ఇశ్రాయేలీయులు దీవించబడినప్పుడు (చూ. 31:20) వారు ఆయనను నిరాకరించారు:

1. వారిని చేస్తిన దేవుణ్ణి మరచిపోయిరి” (చూ. 6వ. వ) - BDB 643, KB 695, *Qal* అసంపూర్ణం, చూ. 31:16,17; న్యాయా. 10:6
2. “ఆయన రక్షణ ఆశ్రయదుర్గమును తిరస్కరించిరి” (చూ. 4వ. వ) - BDB 614, KB 663, *Piel* అసంపూర్ణం, ఇది 6వ. వచనంలో ఉన్న “బుద్ధిహీనత” కు ఒక క్రియారూపక విశ్లేషణమై ఉంది (చూ. కీర్త. 74:18)

ఎలా ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవాను “మరిచి” మరియు “అలక్ష్యము” చేశారు?

1. వారు అన్యదేవతల చేత వారికి రోషము పుట్టించారు, 16వ. వ.
2. హేయ కృత్యములచేత వారు ఆయనను కోపింపజేసిరి, 16వ. వ.
3. వారి దేవత్యమును వారి దయ్యములకు బలి యర్పించిరి, 17వ. వ.
 - a. తామెరుగని
 - b. క్రొత్త దేవుళ్ళు
 - c. వారి పితరులు భయపడని
4. ఆశ్రయదుర్గమును విసర్జించితిరి, 18వ. వ. - BDB 1009, KB 1477, *Qal* జస్సివు అయితే అసంపూర్ణ భావంతో ఉంది (ఇక్కడ మాత్రమే)
5. వారి దేవుణ్ణి మరచితిరి, 18వ. వ. - BDB 1013, KB 1489, *Qal* అసంపూర్ణం, చూ. 4:23, నిబంధనను మరచిపోవడం అంటే యెహోవాను మరచిపోవడం

32:17 “దేవుళ్ళు కాని దయ్యాలకు వారు బలియర్పణములు చేసిరి” ఈ అంశము కీర్త. 106:37 లో కూడా ఉపయోగింపబడింది. పా.ని. దయ్యాలను గురించి చాలా కొద్దిగా చెప్పింది. ఈ వచనాన్ని పౌలు 1 కొరింథీ. 10:20 లో సూచించాడు.

ప్రత్యేక అంశము: పాత నిబంధనలోని దయ్యపుసమూహాలు (SPECIAL TOPIC: THE DEMONIC IN THE OLD TESTAMENT)

ప్రత్యేక అంశము: పాత నిబంధనలోని దయ్యపుసమూహాలు

A. పడగొట్టబడిన దూతలు మరియు దయ్యపు సమూహాలను స్పష్టమైన సంబంధమేమిటో తెలియదు. I Enoch ఆది. 6:1-8 యొక్క *Nephilim* వచనాలు చెడుకు ఒక ఆధారమని చెబుతున్నది (చాలామంది రబ్బీలు కూడా అదికాండము 6 మీద దృష్టి ఉంచారు కాని అదికాండము 3 మీద కాదు). I Enoch ఈ అర్థ దూతలు/అర్థ మానవులు జలప్రళయంలో చనిపోయారు అని చెబుతున్నది (ఇది ఇంకా వారిని చంపడమే జలప్రళయం యొక్క ఉద్దేశ్యమని కూడా చెబుతున్నది).

B. పా.ని. లో అనేక ప్రతికూలమైన ఆత్మలు లేక దయ్యాల పేర్లు చెప్పబడ్డాయి.

1. *Satyrs* or "వెంట్రుకలుగల," బహుశా బోచ్చు మేక దయ్యాలు కావచ్చు (BDB 972 III, KB 1341 III) – లేవీ. 17:7; 2 దిన. 11:15; యెషయా 13:21; 34:14
2. *Shedim* (BDB 993, KB 1417) – ద్వితీ. 32:17; కీర్త. 106:37, వీటికి బలులు అర్పించబడేవి (Molech లాగానే)
3. *Lilith*, ఆడ రాత్రి దయ్యము (BDB 539, KB 528) – యెషయా 34:14 (బబులోనీయుల మరియు యుగారిబుల ఇతిహాసం)
4. *Azazel*, ఎడారి దయ్యము (I Enoch, cf. 8:1; 9:6; 10:4-8; 13:1-2; 54:5; 55:4; 69:2 లోని ముఖ్య దయ్యము యొక్క పేరు) – Lev. 16:8,10,26 (BDB 736, KB 806)
5. కీర్తన 91:5-6 వచనాలు అంటురోగము యొక్క మానవీకరణాలు (చూ. కీర్త. 91:10), ఆత్మకు సంబంధించిన జీవులు కావు (చూ. పరమగీతాలు 3:9)
6. యెషయా 13:21 మరియు 34:14లు నాశనం చేయబడిన నిర్మానుష్య ప్రాంతాలకు ఒక విధానంగా అరణ్యజంతువులను పేర్కొన్నాయి. కొందరు ఈ జాబితాలలో దయ్యాలు కూడా ఈ నాశనం చేయబడిన ప్రదేశాలు దయ్యాలతో నిండిన స్థలాలని చెప్పడానికి చేర్చబడ్డాయి (చూ. మత్తయి 12:43; లూకా 11:24; ప్రక. 18:2)

C. పా.ని. యొక్క ఏకదేవతావాదం ([ప్రత్యేక అంశము: ఏకదేవతావాదము](#) చూడుము) మౌనం వహించి, అన్య దేశాల యొక్క పురాణాలను సవరించింది, కాని కొన్ని సమయాలలో వారి మూఢనమ్మకాల పేర్లు మరియు బిరుదులు సూచించబడ్డాయి (ప్రత్యేకించి పద్యకావ్యాలలో). దురాత్మల యొక్క వాస్తవం క్రమాభివృద్ధిలో ఒక భాగము మరియు క్రొ. ని. లో సాతాను వ్యక్తి/దూత మరియు దాని ఆత్మసంబంధిత అనుచరుల (అది., దయ్యాలు) వలె పెంపొందించబడింది ([ప్రత్యేక అంశము: సాతాను](#) చూడుము).

ప్రత్యేక అంశము: దుష్టుని మూర్తిమంతము (SPECIAL TOPIC: PERSONAL EVIL)

ప్రత్యేక అంశము: దుష్టుని మూర్తిమంతము

I. అనేక కారణాలను బట్టి సాతాను అనేది చాలా కష్టమైన అంశము.

- A. పా.ని. దేవునికి ఒక ప్రధాన శత్రువు ఉన్నట్లు చెప్పుటలేదు. అయితే మానవాళికి ఒక ప్రత్యమ్నాయముగా, మానవాళి అవినీతిని ఆరోపించు యెహోవా యొక్క సేవకునిగా చెప్పచున్నది (A. B. Davidson, *A Theology of the OT*, [ఎ థియోలజీ ఆఫ్ ది ఒ. టి] పేజీ. 300-306).
- B. దేవుని వ్యక్తిగత ప్రధాన శత్రువు అనే ఆలోచన బైబిలు మద్యకాలములో పర్షియా మత (జోరోస్ట్రయనిజమ్) ప్రభావముతో (నాన్-కెనోనికల్) ఉన్న సాహిత్యము వలన అభివృద్ధి చెందింది. ఇది తిరిగి రబ్బీ యూదాతత్వమును బహుగా ప్రభావితము చేసింది (అది., బబులోను, పెర్షియా లోని ఇశ్రాయేలీయుల దేశబహిష్కరణ).
- C. క్రొ.ని. ఆశ్చర్యకరముగా కఠినమైన అయితే ఎన్నిక చేసికొనిన భాగాల సూత్రాల నుండి అభివృద్ధి చెందింది.

ఎవడైనా బైబిలు పరమైన సూత్రాల దృక్పథములో దుష్టుని అధ్యయనము చేయ పూనుకొంటే (ప్రతి పుస్తకాన్ని లేక గ్రంథకర్తను లేక సాహిత్య రకాన్ని అధ్యయనము చేసి, వేరుగా సంగ్రహించి) దుష్టుని గురించి అనేక రకాల దృక్పథాలు బయలు పడతాయి.

ఒకవేళ ఎవడైనా బైబిలు పరము కాని సూత్రాల లేక బైబిల్ తర ప్రాంపచిక మతాలు లేక తూర్పు ప్రాంతాల మతాల ద్వారా దుష్టుని అధ్యయనము చేయ పూనుకొంటే పర్షియా ద్వైతవాదము, గ్రీకు-రోమా ఆత్మవాదాల ద్వారా క్రొ.ని. అభివృద్ధి ప్రభావితమైనట్లు కనిపిస్తుంది.

ఒకవేళ ఒకడు లేఖనాలు దైవిక అధికారాలు అని ముందుగా ఊహించి అధ్యయనము చేసినట్లైతే అప్పుడు క్రొ.ని. అభివృద్ధి క్రమంగా బయలుపరచబడినట్లు కనిపిస్తుంది. క్రైస్తవులు ఈ విషయములో మరింత స్పష్టత కొరకు యూదాతత్వ జనసామాన్య పాండిత్యము నుండి లేక ఇంగ్లీషు సాహిత్యము నుండి తమను తము కాపాడుకోవాలి (Dante, Milton). ఈ విషయ బయలుపాటులో ఖచ్చితంగా కొంత మర్మము, గజిబిజీ నెలకొని ఉంది. దేవుడు దుష్టుని గురించిన దాని పుట్టుక, ఉద్దేశ్యము లాంటి మరన్ని విషయాలను బయలుపరచకూడదని ఆశించాడు (ప్రత్యేక అంశము: లూసిఫర్ చూడుము) అయితే ఆయన దాన్ని అపజయాన్ని బయలుపరచాడు!

II. పాతనిబంధన యందలి సాతాను

పా.ని.లో సాతాను (BDB 966, KB 1317) లేక అపవాది అనే ఈ పదానికి సంబంధించి బహుశా మూడు వేర్వేరు సమూహాలున్నట్లు ఉంది.

A. మానవ దూషకులు (1 సమూ. 29:4; 2 సమూ. 19:22; 1 రాజులు 5:4, 11:14,23,25; కీర్త. 109:6,20,29)

B. దూతగణ దూషకులు (సంఖ్యా. 22:22-23; జకర్యా 3:1)

1. ప్రభువు యొక్క దూత - సంఖ్యా. 22:22-23

2. సాతాను - 1 దిన. 21:1; యోబు 1-2; జకర్యా 3:1

C. దయ్యాల (సాతాను కావచ్చు) అపవాదులు (1 దిన. 21:1; 1 రాజులు 22:21; జకర్యా 13:2)

కేవలము నిబంధనల మధ్యకాలములో మాత్రమే ఆ.కా. 3 అధ్యాయములో చెప్పబడిన సర్పము సాతానుతో గుర్తింపబడినది (చూ. Book of Wisdom [ది బుక్ ఆఫ్ విజ్జిమ్] 2:23-24; 2 ఎనోక్ 31:3), అటుపిమ్మట మాత్రమే ఇది రబ్బీయులు దీనిని ఎన్నుకోవడము జరిగింది (చూ. Sol 9b and Sanh. 29a) ఆదికాండము 6వ. అధ్యాయములో ఉన్న “దేవుని కుమారులు” 1 ఎనోకు 54:6లో దూతలుగా మారారు. వారే రబ్బీయుల సిద్ధాంతాలలో దుష్టునికి మూలమైనారు. దీనిని నేను ప్రస్తావించడములో ఈ సిద్ధాంతాల యధార్థతలను బలపరచుటకు కాదు కాని ఇది ఎలా క్రమమీ అభివృద్ధి చెందినది తెలుపుటకు మాత్రమే. 2 కొరింథీ. 11:3; ప్రకటన 12:9 క్రొ.ని.లో ఈ పా.ని. కార్యలు దూతగణాలకు, దుష్టుని అవతారానికి సంతరించ బడ్డాయి (అది., సాతాను).

దుష్టుని మూర్తిమంతము యొక్క పుట్టుకను పా.ని. నుండి నిర్ధారించడం కష్టము లేక అసాధ్యము (నీ దృష్టికోణమును బట్టి ఆధారపడుతుంది). దీనికి ఇశ్రాయేలీయుల బలమైన ఏకదేవతారాధన ఒక కారణము (చూ. ద్వితీ. 6:4-6; 1 రాజులు 22:20-22; ప్రసంగి 7:14; యెషయా 45:7; ఆమోసు 3:6). దైవపుటన అంతా తన ప్రత్యేకత మరియు సర్వోత్కృష్టతను ప్రదర్శించడానికి యెహోవాకు ఆపాదించబడింది (చూ. యెషయా 43:11; 44:6,8,24; 45:5-6,14,18,21,22).

దీని విషయ సేకరణకు వీలగు ఆధారాలు ఏవంటే (1) యోబు 1-2, ఇక్కడ సాతాను ఒకానొక “దేవుని కుమారులు” (అది., దూతలు) లేక (2) యెషయా 14; యెహెజ్కేలు 28, ఇక్కడ సాతాను గర్వముతో ఉదాహరింపబడిన గర్వపు తూర్పు రాజుల (బబులోను, తిరియ) గురించి చెప్పబడినది (చూ. 1 తిమోతి 3:6). దీన్ని అందించడము గురించి నాకు వివిధ రకాల భావోపశాళు ఉన్నాయి. యెహెజ్కేలు మంచి చెడుల జ్ఞానమిచ్చు చెట్టుకు దృష్టాంతముగా సాతాను వలె తైరు రాజును మాత్రమే కాక (చూ. యెహెజ్కేలు 28:12-16), ఐగుప్తు రాజును కూడా ప్రయోగించాడు (యెహెజ్కేలు 31). ఎలాగైతేనేమి యెషయా 14, ప్రత్యేకించి 12-14 వచనాలు గర్వముతో తిరుగుబాటు చేసిన దూతలను వివరించినట్లు కనిపిస్తున్నది. ఒకవేళ దేవుడు సాతాను యొక్క స్వభావాన్ని, మూలాన్ని మనకు వివరించి చెప్పాలని అనుకొని ఉంటే ఇది మంచి అనుకూల స్థలము (ప్రత్యేక అంశము: లూసిఫర్ చూడుము). దీని సక్రమమైన సిద్ధాంతాలను తీసికోనేటప్పుడు మనము

గ్రంథకర్తలనుండి, పుస్తకాలనుండి సాహిత్యాలనుండి చిన్నిచిన్ని, గజిబిజి వ్యాఖ్యలను తీసికొనుటలో జాగ్రత్తపడాలి. ఈ ముక్కలన్నిటిని కూర్చి ఒక గొప్ప దైవిక చికాకును కలిగించకూడదు.

III. క్రొత్తనిబంధన యందు సాతాను

రబ్బీయూదాతత్వము పర్షియా దైత్యవాదము మరియు దెయ్యాల ఊహకల్పనలతో ఎక్కువగా ప్రభావితము కావించబడినట్లు Alfred Edersheim (*The Life and Times of Jesus the Messiah* [ది లైఫ్ అండ్ టైమ్స్ ఆఫ్ జీజస్ ది మెస్సయ], వా.2, అపెండిసైసిస్ XIII [పి.పి. 748-763] మరియు [పి.పి. 770-776]) లో చెప్పాడు. ఈ విషయ సేకరణలో రబ్బీలు సరైన ఆధారము కాదు. యేసు సమాజమందిరపు బోధలలో విప్లవాత్మకంగా వైదొలిగాడు. మోషే సీనాయి పర్వతము యొక్క ధర్మశాస్త్రాన్ని ఇవ్వడములో వ్యతిరేకించిన లేక అనుమతించిన మధ్యత్య విషయములో రబ్బీల ఆలోచన, మనుష్యులకు అలాగే యెహోవాకు ప్రధాన దూతల శత్రుత్వపు యొక్క అలోచనకు తెరతీసింది అని నేననుకొంటున్నాను (చూ. అ.కా. 7:53). ఇరానియను ద్వైతవాదానికి (Zoroastrianism) ఇద్దరు ఉన్నత దేవుళ్ళు ఉన్నారు,

1. *Ahura Mazda* ఆ తరువాత *Ohrmazd* గా పిలువబడింది. ఇతను దేవుని సృష్టించిన, మంచి దేవుడు
2. *Angra Mainyu*, తరువాత *Ahriman* గా పిలువబడ్డాడు, ఇతను నాశనముచేయు ఆత్మ, చెడ్డదేవుడు.

ఒక యుద్ధభూమి వలె భూమి ఆధిపత్యము కొరకు వారు యుద్ధము చేశారు. ఈ ద్వైతవాదము యూదాతత్వ పరిమితి ద్వైతవాదము యొక్క యెహోవా మరియు సాతానుగా అభివృద్ధి చెందింది.

క్రొ.ని.లో సాతాను ఎలా క్రమేమీ అభివృద్ధి చెందినది అనే క్రమీణ బయలుపాటు పాటు ఉంది కాని రబ్బీలు ఆరోపించినంత విస్తృతముగా లేదు. ఈ తేడా చూపడానికి “పరలోకములో యుద్ధము” ఒక మంచి ఉదాహరణ. సాతాను (దెయ్యము) పడద్రోయబడడము న్యాయ సమ్మతమైన అవసరము, అయితే దానికి సంబంధించిన నిర్దిష్టతలు ఇవ్వబడలేదు (ప్రత్యేక అంశము: సాతాను మరియు దాని అనుచరులు పడద్రోయబడటం చూడుము). ఇవ్వబడినవి కూడా కాండ్లాల సాహిత్యాలలో ముసుకు వేయబడ్డాయి (చూ. ప్రకటన 12:4,7,12-13). సాతాను (దెయ్యము) ఓడింపబడి, భూమినుండి బహిష్కరింపబడినప్పటికీ, ఇది ఇంకా యెహోవా సేవకునిగా పనిచేస్తున్నది (చూ. మత్తయి 4:1; లూకా 22:31-32; 1 కొరింథీ. 5:5; 1 తిమోతి 1:20).

ఈ విషయములో మన ఉత్సృకతకు కళ్ళెము పెట్టుకోవాలి. ఇది వ్యక్తిగత బలత్కార శోధన, దుష్ప్రత్యము అయితే దేవుడు ఒక్కడు మాత్రమే, మానవాళి ఎప్పటికీ ఆయన/ఆమె ఎన్నికలకు బాధ్యత వహించవలసి ఉంటుంది. రక్షణ మునుపు, తరువాత కూడా పోరాటము ఉంటుంది. విజయము త్రయేక దేవుని యందు, ద్వారా వచ్చి ఎప్పటికీ నిలిచి ఉంటుంది. దుష్టుడు ఒడింపబడి ఉన్నాడు, వాడు తరిమివేయబడుతాడు!

Copyright © 2012 [Bible Lessons International](http://www.biblelessonsinternational.com)

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 32:15-18

¹⁹యెహోవా దానిని చూచెను.

తన కూమారులమీదను కుమార్తెలమీదను క్రోధపడెను వారిని అసహ్యించుకొనెను.

²⁰ఆయన ఇట్లనుకొనెను నేను వారికి విముఖుడనై

వారి కడపటిస్థితి యేమగునో చూచెదను

వారు మూర్ఖచిత్తముగలవారు

విశ్వాసములేని పిల్లలు.

²¹వారు దైవము కానిదానివలన నాకు రోషము పుట్టించిరి

తమ వ్యర్థప్రవర్తనవలన నాకు ఆగ్రహము పుట్టించిరి

కాబట్టి జనముకానివారివలన వారికి రోషము పుట్టించును

అవినేక జనమువలన వారికి కోపము పుట్టెను.

²²నా కోపాగ్ని రగులుకొనును

పాతాళాగాధమువరకు అది దహించును

అది భూమిని దాని పంటను కాల్చును

పర్వతముల పునాదులను రవలబెట్టును.

32:19-22 ఈ పేరార్థపు పూర్వపు సిద్ధాంతాల పునరక్తి. పద్యకావ్యము చాలా వరకు పునరక్తిగా ఉంటుంది. దేవుని నిబంధన ప్రజలు ఆయనను నిరాకరించారు మరియు ఆయన వారిని నిరాకరించాడు (చూ. హోషియా 1:9; 2:23; రోమా 9:25). ఆయన తృణీకరణము (అది, కోపము) సమఖ్యత కొరకు ఉపయోగింపబడింది. ఆయన "జనమును" ఇశ్రాయేలీయులు రోషము తెచ్చుకొనడానికి రెచ్చకొట్టడానికి ఉపయోగించుకొంటాడు (మరియు ఆశాజనకంగా విశ్వాసం, చూ. రోమా 11:11,14). ఇది నాకు చాలా వరకు రోమీయులకు 9:11 లోని పౌలు తర్కణ వలె నాకు తట్టుతున్నది. పౌలు రోమా 10:19 లో 21వ. వచనాన్ని కూడా ఉదహరించాడు!

ఇశ్రాయేలీయులు దేవుళ్ళుకాని వారి కొరకు యెహోవా విడిచిపెట్టడం మరొక వక్రీతి (అది., నిప్పలము, చూ. యిర్మియా 2:13). అయ్యో, బుద్ధిహానమైన మానవ విగ్రహారాధన (చూ. యెషయా 40:19-20; 44:9-20; యిర్మియా 103-5, 14)!

32:20 "నేను వారికి విముఖుడనై ఉండును" ఇది యెహోవా యొక్క వ్యక్తిగత కాపుదల మరియు సన్నిధి నిరాకరణకు ఒక సాదృశ్యముగా ఉంది (చూ. 31:17-18).

▣ "వారు మూర్ఖచిత్తముగలవారు విశ్వాసములేని పిల్లలు" ఈ రెండు పద్యకావ్య వరుసలు యెహోవా ప్రత్యేక కాపుదల మరియు సన్నిధి కలిగి ఉండిన ఇశ్రాయేలీయుల దుస్థితిని తెలియజేస్తున్నాయి (చూ. రోమా 9:4-5). వారు ఇలా సూచించబడ్డారు:

1. మూర్ఖచిత్తముగలవారు (BDB 246) – సహజంగా సామెతల గ్రంథంలో ఉపయోగింపబడిన పదం (చూ. 2:12,14; 6:14; 8:13; 10:31,31; 16:30; 23:33). ఇది హెబ్రీ పదం "చెట్టుబోదెలు" (BDB 246) కు సంబంధించినది, ఇందులో ఎవరి శరీరావైనా వంచి లేక త్రిప్పిన భంగిమలో ఉంచుతారు.
2. విశ్వాసము లేని (BDB 53 వ్యతిరేకపదం) – ఈ పదం కూడా సామెతల గ్రంథంలో సర్వసహజం (చూ. 13:17; 20:6; ఇంకా కీర్త. 31:23; యెషయా 26:3 గమనింపుము; 1:32 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడుము).
3. ఈ స్వభావలక్షణం 32:5 వచనానికి సమాంతరము:
 - a. మూర్ఖము (BDB 786 I)
 - b. వక్రబుద్ధి (BDB 836)

యెహోవాయే నిజమైన ప్రమాణికము లేక నియమమునై ఉన్నాడు (1:16 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి). తన నిబంధన ప్రజలు ప్రమాణికము నుండి వైదొలగారు.

▣ "వారి కడపటిస్థితి యేమగునో చూచెదను" యెహోవా ముందు 31:29 వచనాలలో ఇశ్రాయేలీయుల భౌష్యత్తు ఏమంతుందో మోషేకు చూపి ఉన్నాడు, ఇదే 24:19 వచనాలలో యెహోషువాకు కూడా చూపుతాడు.

32:21 "విగ్రహాలు" ఇది వాస్తవానికి "ఆవిరి" లేక "నిప్పుయోజిత" (BDB 210) మరియు ఇది నిరర్థకమైన లేక ప్రాణంలేని వాటిని సూచిస్తుంది. ఇక్కడ, యిర్మియా 2:5; 8:19; 10:14-15; 16:19-20లలో వలె, ఇది విగ్రహాల కొరకు ఉపయోగింపబడింది. యెషయా 57:13 లోని పదవిన్యాసాన్ని చూడండి.

32:22 ఈ వచనం దేవుడు తిరుగుబాటు ఇశ్రాయేలీయుల మీదికి తేబోతున్న పూర్తి నాశనం మరియు తీర్పుకు ఒక సాదృశ్యంగా ఉంది (చూ. యిర్మియా 15:14; 17:4). దేవుని స్పష్టలోని ప్రతి ఒక్కటి (అది., భూమి, *sheol*) తాకిడికి గురి అయ్యాయి! ఇది నిత్యశిక్ష కొరకు ఇవ్వబడిన ఉదాహరణ వాక్యము కాదు.

ప్రత్యేక అంశము: మరణించినవారు ఎక్కడ ఉన్నారు? (SPECIAL TOPIC: (SHEOL/HADES, GEHENNA, TARTARUS)THE DEAD, WHERE ARE THEY? (SHEOL/HADES, GEHENNA, TARTARUS)

ప్రత్యేక అంశము: మరణించినవారు ఎక్కడ ఉన్నారు? (SHEOL/HADES, GEHENNA, TARTARUS)

I. పాతనిబంధన

- A. మానవులందరు *Sheol* వెళ్ళతారు (ఇక్కడ సజాతీయ మూలపదాలు మరియు శబ్దలక్షణములో స్పష్టత లేదు, BDB 982, KB 1368). యెషయా మరియు ప్రసంగి గ్రంథాలలో ఇది మరణాన్ని లేక సమాధిని సూచిస్తున్నది. పా.ని.లో ఇది లీలగా, ఎరిగి ఉన్నట్లు ఉంది కాని ఆనందము లేని బ్రతుకు (చూ. యోబు 10:21-22; 38; 17) లా ఉంది.
- B. *Sheol* లక్షణాలు
1. దేవుని తీర్పుతో సంబంధించి ఉంది (అగ్ని), ద్వితీ. 32:22
 2. గేట్లు కలిగి ఉన్న చెరశాల, యోబు 38:17; కీర్త. 9:13; 107:18
 3. తిరిగి రాలేని ఒక స్థలము, యోబు 7:9 (మరణము కొరకు ఉన్న ఒక అకాడియను బిరుదు)
 4. చీకటి యొక్క ఒక స్థలము/ప్రదేశము, యోబు 10:21-22; 17:13; 18:18
 5. ఒక నిశబ్ద స్థలము, కీర్త. 28:1; 31:17; 94:17; 115:17; యెషయా 47:5
 6. తీర్పు దినమునకు ముందే ఉన్న శిక్షకు సంబంధించి ఉంది, కీర్త. 18:4-5
 7. దేవుడు కూడా ఉండబోతున్న *abaddon* (నాశనము; ప్రత్యేక అంశము: *Abaddon*. . . *Apollyon*)నకు సంబంధించి ఉంది, యోబు 26:6; కీర్త. 139:8; ఆమోసు 9:2
 8. “గుంత” (సమాధి)కి సంబంధించి ఉంది, కీర్త. 16:10; యెషయా 14:15; యెహెజ్కేలు 31:15-17
 9. *Sheol* లోనికి దుష్టులు దిగిపోయి నివసిస్తారు, సంఖ్యా. 16:30,33; కీర్త. 55:15
 10. తరచుగా పెద్ద నోరు కలిగిన జంతువుతో అవతారమియ్యబడింది, సంఖ్యా. 16:30; యెషయా 5:14; 14:9; హబకక్కు 2:5
 11. అక్కడ ప్రజలు *Repha'im* (అది., ప్రేతాత్మలు) గా పిలువబడుతారు, యోబు 26:5; సామె. 2:18; 21:16; 26:14; యెషయా 14:9-11)
 12. ఏదిఏమైనా, యెహోవా ఇక్కడ కూడా ప్రత్యక్షమై ఉన్నాడు, యోబు 26:6; కీర్త. 139:8; సామె. 15:11

II. కొత్తనిబంధన

- A. హీబ్రూ భాషలోని *Sheol* గ్రీకు భాషలో *Hades* (కనిపించని లోకము) గా తర్జుమా చేయబడినది
- B. *Hades* లక్షణాలు (దాదాపు *Sheol* లాంటిదే)
1. చావుకు సూచించబడినది, మత్తయి 16:18
 2. చావుకు సంబంధించబడింది, ప్రకటన 1:18; 6:8; 20:13-14
 3. తరచుగా శాశ్వత శిక్షా స్థలముకు సాదృశ్యముగా వాడబడినది (*Gehenna*), మత్తయి 11:23 (పా.ని. ఉదాహరణ); లూకా 10:15; 16:23-24
 4. తరచుగా సమాధికి సాదృశ్యముగా వాడబడినది, లూకా 16:23

C. ఒకవేళ ఇలా విభజింపబడింది (రబ్బీలు)

1. నీతి భాగము *Paradise* గా పిలువబడింది (నిజానికి దీనికి మరొక పేరు పరలోకము, చూ. 2 కొరింథీ. 12:4; ప్రకటన 2:7), లూకా 23:43
2. దుష్ట భాగము *Tartarus* గా పిలువబడింది, 2 పేతురు 2:4, ఇది *Hades* కంటే క్రింద ఉంచబడింది, ఇక్కడ దుష్ట దేవదూతలను ఉంచుతారు (చూ. ఆదికాండము 6; 1 ఈనోకు). ఇది “పాతాళము” తో కలపబడి ఉంది, లూకా 8:31; రోమా 10:7; ప్రక. 9:1-2,11; 11:7; 17:18; 20:1,3

D. *Gehenna*

1. “హిన్నోమ్ కుమారుల యొక్క లోయ” అనే పా.ని. వాక్యాన్ని ప్రతిబింబిస్తున్నది (యెరూషలేము దక్షిణము). ఈ స్థలములో ఫోనీషియా అగ్ని దేవుడు, *Molech* (BDB 574, KB 591), చిన్న పిల్లలను బలి ఇచ్చుట ద్వారా ఆరాధించేవారు (చూ. 2 రాజులు 16:3; 21:5; 2 దిన. 28:3; 33:6). ఇది లోపి. 18:21; 20:2-5లో నిషేధించబడింది.
2. యిర్మియా ఈ స్థలాన్ని అన్యూల ఆరాధన స్థలము నుండి యెహోవా యొక్క తీర్పు స్థలముగా మార్చాడు (చూ. యిర్మియా 7:32; 19:6-7). 1 ఈనోకు 90:26-27 మరియు సెబ్. 1:103లో ఇది అగ్ని మయమయిన నిత్య తీర్పుగా మారింది.
3. యేసు కాలములోని యూదులు చిన్న పిల్లల బలి ఆరాధనలో వారి పూర్వకుల పాల్గొన్నందుకు చాలా పరితాపము నొందారు. అందుచేత వారు ఈ స్థలాన్ని యెరూషలేము యొక్క చెత్త గుంటగా మార్చారు. యేసు నిత్య తీర్పు కొరకు చెప్పిన చాలా దృష్టాంతాలు ఈ భూభాగము నుండి వచ్చాయి (అగ్ని, పొగ, పురుగులు, దుర్గంధము, చూ. మార్కు 9:44,46). *Gehenna* అనే పదము యేసు ద్వారా మాత్రమే వాడబడింది (ఒక్క యాకోబు 3:6 లో తప్ప).
4. *Gehenna* పదము యేసు చేత ప్రయోగము
 - a. అగ్ని, మత్తయి 5:22; 18:9; మార్కు 9:43
 - b. శాశ్వతమైన, మార్కు 9:48 (మత్తయి 25:46)
 - c. నాశనకరమైన స్థలము (ఆత్మ, శరీరము రెండు కూడా), మత్తయి 10:28
 - d. *Sheol* కు సమానము, మత్తయి 5:29-30; 18:9
 - e. దుష్టులను “నరక పుత్రులు” అని వర్ణించుట, మత్తయి 23:15
 - f. న్యాయ శిక్ష యొక్క ఫలితము, మత్తయి 23:33; లూకా 12:5
 - g. *Gehenna* అనే భావన రెండవ మరణానికి(చూ. ప్రకటన 2:11; 20:6,14) లేక అగ్ని సరస్సుకు చూ. మత్తయి 13:42,50; ప్రకటన 19:20; 20:10,14-15; 21:8) సమానమై ఉంది. ఈ అగ్ని సరస్సు మానవులకు (*Sheol* నుండి) దుష్ట దూతలు (*Tartarus* నుండి, 2 పేతురు 2:4; యూదా 6 వచనము లేక అబీస్, చూ. లూకా 8:31; ప్రకటన 9:1-11; 20:1,3) శాశ్వత నివాసముగా మారే అవకాశముంది.
 - h. ఇది మానవుల కొరకు కాదు కాని సాతాను, దాని దూతల కొరకు ఏర్పరచ బడింది, మత్తయి 25:41

E. *Sheol*, *Hades*, మరియు *Gehenna* మూడు కూడా ఒకదానినొకటి ఆవరించి ఉన్నదాన్ని బట్టి ఈ క్రింది వాటికి వీలుంది

1. వాస్తవానికి మానవులందరు *Sheol/Hades* కు వెళ్ళారు

2. అక్కడే వారి అనుభవము (మంచి/చెడు) తీర్పు దినము తరువాత కూడా పొడిగింపబడుతుంది అయితే దుర్మార్గులు మాత్రము ఆ స్థలములోనే ఉండిపోతారు (అందుకే KJV *hades* (సమాధి) ని *gehenna* (నరకము) గా తర్జుమా చేసింది.
3. క్రొ.ని. లో తీర్పుకు ముందు ఉండే యాతన కేవలము లూకా 16:19-31లో చెప్పబడిన ఉపమానములో మాత్రమే ప్రస్తావించబడింది (లాజరు, ధనికుడు). *Sheol* ఇప్పటి శిక్షా స్థలముగా కూడా వివరింపబడింది (చూ. ద్వితీ. 32:22; కీర్త. 18:1-5). అయినా ఉపమానముల ద్వారా మత సిద్ధాంతములను నిర్మించలేము.

III. మరణానికి పునరుత్థానానికి మధ్య ఉన్న స్థితి

A. క్రొ.ని. ‘ఆత్మ చావదు’ అనే విషయాన్ని బోధించుట లేదు, పురాతన అనేక దృక్పథాలు జీవితము అయిపోయిన తరువాత విషయాన్ని ఇలాగే దృష్టికరిస్తున్నాయి.

1. వారి భౌతిక జీవితాలకు మునుపే మానవ ఆత్మలు ఉన్నాయి
2. భౌతిక మరణానికి ముందు వెనుక మానవ ఆత్మలు నిత్యము
3. తరచుగా భౌతిక శరీరము ఒక జైలుగా, మరణము తిరిగి ముందు బ్రతుకు స్థితిలోనికి విడుదలగా చూడబడుతుంది

B. క్రొ.ని. మరణము పునరుత్థానమునకున్న మధ్య శరీరాలు లేని స్థితిగా చెప్పుతున్నది

1. యేసు శరీరము ఆత్మ మధ్య ఉన్న విభజనను గురించి మాట్లాడుతున్నాడు, మత్తయి 10:28
2. అబ్రహాము ఇప్పుడు శరీరము కలిగి ఉండవచ్చు, మార్కు 12:26-27; లూకా 16:23
3. రూపాంతర సమయాన మోషే, ఏలియాకు భౌతిక శరీరాలు ఉండినవి, మత్తయి 17
4. రెండవ రాకడ సమయాన ఆత్మలు మొదట క్రీస్తుతో పాటు నూతన శరీరాలు పొందుతాయని పౌలు నొక్కి చెప్పుతున్నాడు, 1 థెస్స. 4:13-18
5. పునరుత్థాన దినముందు విశ్వాసులు వారి క్రొత్త ఆధ్యాత్మిక శరీరాలను పొందుతారని పౌలు ఉద్ఘాటించుచున్నాడు, 1 కొరింథీ. 15:23,52
6. విశ్వాసులు మరణించినప్పుడు క్రీస్తుతో ఉంటారు, *Hades* కు వెళ్ళరని పౌలు గట్టిగా చెప్పుతున్నాడు, 2 కొరింథీ. 5:6,8; పిలిప్పీ. 1:23. యేసు మరణమును జయించి పరలోకములో తనతో ఉండుటకు యేసు విశ్వాసులను తీసికొన్నాడు, 1 పేతురు 3:18-22.

IV. పరలోకము

A. బైబిల్లో ఈ పదాన్ని మూడు భావాలతో వాడారు.

1. భూమి పైభాగాములో ఉన్న వాతావరణము, ఆ.కా. 1:1,8; యెషయా 42:5; 45:18
2. వెలిగింపబడిన ఆకాశము, ఆ.కా. 1:14; ద్వితీ. 10:14; కీర్త. 148:4; హీబ్రూ. 4:14; 7:26
3. దేవుని సింహాసన స్థలము, ద్వితీ. 10:14; 1 రాజులు 8:27; కీర్త. 148: 4; ఎఫెసీ. 4:10; హీబ్రూ. 9:24 (మూడవ ఆకాశము, 2 కొరింథీ. 12:2)

B. మరణాంతర జీవితాన్ని గురించి బైబిలు ఎక్కువగా బయలుపరచలేదు, పడిపోయిన మానవులకు దీనిని అర్థము చేసికొనే సామర్థ్యము లేదేమోనని బహుశా దీనికి కారణము కావచ్చు (చూ. 1 కొరింథీ. 2:9).

C. పరలోకము అనేది ఒక స్థలము (చూ. యోహాను 14:2-3), ఒక వ్యక్తి (చూ. కొరింథీ. 5:6,8). బహుశా పరలోకము మళ్ళీ నిర్మించబడ్డ ఏదేను వనము కావచ్చు (ఆ.కా. 1-2; ప్రకటన 21-22). భూమి శుభ్రము చేయబడి, మళ్ళీ

పునర్నింపబడుతుంది (చూ. అ.కా. 3:21; రోమా 8:21; 2 పేతురు 3:10). క్రీస్తులో దేవుని స్వరూపము (ఆ.కా. 1:26-27) మళ్ళీ నిర్మింపబడుతుంది. ఇప్పుడు మళ్ళీ ఏదేను వనము యొక్క సన్నిహిత సహవాసమనకు అవకాశము కలిగింది. అయినా, బహుశా ఇది వాస్తవము కాక కేవలము ఉపమానాలంకారము కావచ్చు (ప్రకటన 21:9-27లో పరలోకము చాలా విస్తారమైనదిగా, ఒక పట్టణముగా ఉంది). భౌతిక శరీరము, ఆత్మిక శరీరానికి మధ్య ఉన్న తేడాను ఒక పెరిగిన మొక్క యొక్క విత్తనముగా 1 కొరింథీ. 15 వ అధ్యాయము వివరిస్తున్నది. మళ్ళీ, 1 కొరింథీ. 2:9(ఇది యెషయా 64:4 మరియు 65:17 నుండి తీసికొనబడినది) ఒక గొప్ప వాగ్దానము, నిరీక్షణ! మనము ఆయనను కలిసికొన్నప్పుడు మానము ఆయన వలె ఉంటామని నాకు తెలుసు (చూ. 1 యోహాను 3:2).

V. సహాయపడే ఆధారాలు

- A. William Hendriksen, *The Bible On the Life Hereafter* (ది బైబిల్ ఆన్ ది లైఫ్ హియర్ ఆఫ్టర్)
- B. B. Maurice Rawlings, *Beyond Death's Door* (బియాండ్ డెత్స్ డోర్)

Copyright © 2014 [Bible Lessons International](http://BibleLessonsInternational.com)

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 32:23-27

²³వారికి ఆపదలను విస్తరింపజేసెదను వారిమీద నా బాణములన్నిటిని వేసెదను.
²⁴వారు కరవుచేత క్షీణించుదురు
 మంటచేతను క్రూరమైన హత్యచేతను హరించి పోవు దురు
 బురదలో ప్రాకు పాముల విషమును
 మృగముల కోరలను వారిమీదికి రప్పించెదను.
²⁵బయట ఖడ్గమును లోపట భయమును,
 యౌవనులను కన్యకలను
 శిశువులను నెరిసిన తలవెండ్లు కలుగల
 వారిని నశింపజేయును.
²⁶వారిని దూరమునకు చెదరగొట్టెదను వారి పేరు మనుష్యులలో లేకుండచేసెదనుకొందును
 వారి విరోధులు నిజము గ్రహింపకుండురేమో
²⁷ఇదంతయు యెహోవా చేసినదికాదు
 మా బలముచేత వారిని గెలిచితిమి అని వారనుకొండు రేమో
 విరోధి గర్వమునకు
 భయపడి చెదరగొట్టలేదు.

32:23-25 ఈ పీఠాగ్రపు సాదృశ్యపరగా ఇశ్రాయేలీయుల మీద యెహోవా యొక్క తీర్పును తెలియజేస్తున్నది:

1. "వారికి ఆపదలను విస్తరింపజేసెదను" - BDB 705, KB 763, *Hiphil* అసంపూర్ణం, ఇక్కడ మాత్రమే ఉంది. *Qal* అర్థము "తుడిచివేయుటకు" లేక "నాకివేయుటకు."
2. వారి మీద నా బాణములన్నిటిని వేసెదను" - BDB 477, KB 476, *Piel* అసంపూర్ణం. ఈ క్రియకు ప్రాథమిక అర్థము "దేనినైనా పూర్తిచేయడానికి," అది., పూర్తిగా నాశనం చేయడం (చూ. 22వ. వ).

- a. కురువు చేత క్షీణింపజేయుట, 24వ. వ., చూ. 28:22
- b. హింసచేత హరించిపోవుదురు, 24వ. వ., (లేక కురువు, BDB 536 II, "మండేవేడి")
- c. పాముల విషము, 24వ. వ., (లేక విషపురుగులు, చూ. #e)
- d. మృగముల కోరలు, 24వ. వ., చూ. లేవీ. 26:22
- e. బురదలో ప్రాకు పాముల విషము, 24వ. వ., చూ. ఆమోసు 5:18-19
- f. ఖడ్గము (బయట), 25వ. వ.
- g. భయము (లోపట), 25వ. వ.
 - (1) యోవ్వనులు (వివాహ వయస్సు)
 - (2) యోవ్వనస్థురాళ్ళు (వివాహ వయస్సు ఉన్న కన్యలు)
 - (3) పిల్లలు (శిశువులు)
 - (4) పెద్దవారు (తలవెంట్రుకలు తెల్లబడినవారు)

32:26-27 యెహోవా వారిని నాశనము చేయును:

1. వారిని ముక్కలు ముక్కలుగా చేయును, 26వ. వ. – BDB 802, KB 907, *Hiphil* అసంపూర్ణం, కాని తదుపరి క్రియకు సరిపోవడానికి ఒక ఉద్బోధక అర్థములో ఉంది (ఇక్కడ మాత్రమే, LXX లో "వారిని చెదరగొట్టును")
2. వారి జ్ఞాపకాలను తుడచివేయును, 26వ. వ. – BDB 991, KB 1407, *Hiphil* ఉద్బోధకం (అది., పూర్తిగా తీసివేయుట)
3. ఒకవేళ ఇశ్రాయేలీయులు నిబంధనకు అవిధేయులైతే ఇశ్రాయేలీయులకు పూర్తి నిర్మూలము ఉంటుందని చెప్పుతున్న అనేక వాక్యాలలో ఇది ఒకటిగా ఉంది (చూ. 4:26; 28:20-22; 30:19).

అయితే ఇలా చేయడం వలన ఇశ్రాయేలీయుల యెడల ఆయన ఉద్దేశ్యం భంగపరచబడుతుంది. ఇశ్రాయేలీయుల శత్రువులు జయము పొందుతారు మరియు దీనిని యెహోవాకు ఆపాదిస్తారు (చూ. 27వ. వ.).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 32:28-33

²⁸వారు ఆలోచనలేని జనము

వారిలో వివేచనలేదు.

²⁹వారు జ్ఞానము తెచ్చుకొని దీని తలపోసి

తమ కడవరి స్థితి యొచించుట మేలు.

³⁰తమ ఆశ్రయదుర్గము వారిని అమ్మివేయనియెడల

యెహోవా వారిని అప్పగింపనియెడల

ఒక్కడు ఎట్లు వేయిమందిని తరుమును?

ఇద్దరు ఎట్లు పదివేలమందిని పారదోలుదురు?

³¹వారి ఆశ్రయదుర్గము మన ఆశ్రయదుర్గమువంటిది కాదు

ఇందుకు మన శత్రువులే తీర్పరులు.

³²వారి ద్రాక్షావల్లి సొదోమ ద్రాక్షావల్లి

అది గొమ్మెట్టా పొలములలో పుట్టినది.

వారి ద్రాక్షపండ్లు పిచ్చి ద్రాక్షపండ్లు

వాటి గెలు చేదైనవి.

³³వారి ద్రాక్షారసము క్రూరసర్పముల

విషము నాగుపాముల క్రూరవిషము.

32:28-33 ప్రశ్న ఏమిటంటే, ఈ పేరాగ్రాపు ఎవరిని ఉద్దేశిస్తున్నది-ఇశ్రాయేలీయులనా లేక వారి శత్రువులనా (చూ. 26-27 వచనాలు)?

1. ఇశ్రాయేలీయులకు విరోధముగా ఉందా?
 - a. 28-29 వచనాలు
 - b. 30వ. వ. యెహోవా యుద్ధానికి తల్లకిందుల వలె
 - c. 32వ. వ. ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క ప్రస్తుత తిరుగుబాటు
2. వారి శత్రువులకు విరోధంగానా?
 - a. 30వ. వ. ఇశ్రాయేలీయులు భాగముగా ప్రస్తుత మిలటరీ అపజయం (చూ. యెహో. 23:10)
 - b. 30-31 వచనాలు, వారి ఆశ్రయదుర్గము వారికి అమ్మివేయబడింది, యెహోవా మళ్ళీ వారికి తిరిగి తెచ్చాడు
 - c. 32-33, కనానీయులు ఏవగింపులు
 - d. 34-43 వచనాలు కనానీయుల విగ్రహారాధన యొక్క యెహోవా నిరాకరణము మరియు తీర్పును గురించి

32:28-29 28-29 వచనాలలో "ఆలోచన" కొరకు ఉన్న పదములను గమనించండి:

1. "ఆలోచన లేని" - BDB 1, KB 2, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ
2. "వారిలో అవగాహన లేదు" - BDB 108 వ్యతిరేకపదం
3. "వారు జ్ఞానము తెచ్చుకొని" - BDB 53, *Qal* సంపూర్ణం
4. "వారు దీని తలపోసి" - BDB 968, KB 1328, *Hiphil* సంపూర్ణం
5. "వారు స్థితిని యోచించి" - BDB 106, KB 122, *Qal* సంపూర్ణం

ఇశ్రాయేలీయులు సరిగా ఆలోచింపలేని అసమర్థులు!

32:30 30c మరియు d వచనాల సమాంతరాన్ని గమనించండి:

1. "వారి ఆశ్రయదుర్గము వారికి అమ్మివేయబడింది" - BDB 569, KB 581, *Qal* సంపూర్ణం, చూ. న్యాయా. 2:14; 3:8; 4:2; 10:7; కీర్త. 44:10; యెషయా 50:1
2. యెహోవా వారిని అప్పగింపని యెడల" - BDB 688, KB 742, *Hiphil* సంపూర్ణం

యోధుడైన దేవుడు (యెహోవా యుద్ధము) వారిని విడిచెను గనుక వారు ఓడిపోవడానికి వీలుంది, ఎందుకంటే వారు నిబంధనకు అవిధేయులైనారు. 32-33 వచనాలు కనానీయుల యొక్క పూజలకు చిహ్నమైన ద్రాక్షారసముకు విస్తరించబడిన ఒక సాధ్యశ్యం. ఇది ప్రాణాంతకం (అది., విషము, చేదు, గరళము)!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 32:34-43

³⁴ఇది నాయొద్ద మరుగుపడి యుండలేదా?

నా నిధులలో ముద్రింపబడి యుండలేదా?

³⁵వారి కాలు జారుకాలమున పగతీర్చుటయు

ప్రతిఫలమిచ్చుటయు నావే;

వారి ఆపద్దినము సమీపించును

వారి గతి త్వరగా వచ్చును.

³⁶వారి కాధారము లేకపోవును.

³⁷నిర్బంధింపబడినవాడును

స్వతంత్రుడును లేకపోవును

యెహోవా చూచును

తన సేవకులనుగూర్చి సంతాపపడును.

³⁸నిజముగా తన ప్రజలకు తీర్పుచేయును. ఆయనవారి నైవేద్యముల క్రొవ్వును తిని

వారి పానీ యార్చణమైన ద్రాక్షారసమును త్రాగినవారి దేవత లేమైరి?

వారు ఆశ్రయించిన దుర్గములే లేచి మీకు సహాయము చేయవచ్చును

వారు మీకు శరణము కానియుండి అని చెప్పును.

³⁹ఇదిగో నేను నేనే దేవుడను

నేను తప్ప వేరొక దేవుడు లేడు

మృతినొందించువాడను బ్రదికించువాడను నేనే

గాయపరచువాడను స్వస్థపరచువాడను నేనే

నా చేతిలోనుండి విడిపించువాడెవడును లేడు

⁴⁰నేను తళతళలాడు నా ఖడ్గము నూరి

నా చేత న్యాయమును పట్టుకొనినయెడల

నా శత్రువులకు ప్రతీకారము కలుగజేసెదను

⁴¹నన్ను ద్వేషించువారికి ప్రతిఫలమిచ్చెదను

రక్తముచేత నా బాణములను మత్తిల్ల చేసెదను.

⁴²చంపబడినవారి రక్తమును

చెరపట్టబడినవారి రక్తమును

శత్రువులలో వీరుల తలలను నా ఖడ్గము భక్షించును

నేను ఆకాశముతట్టు నా హస్తమెత్తి

నా శాశ్వత జీవముతోడని ప్రమాణము చేయుచున్నాను.

⁴³జనములారా, ఆయన ప్రజలతోకూడ ఆనందించుడి.

హతులైన తన సేవకులనుబట్టి ఆయన ప్రతిదండన చేయును

తన విరోధులకు ప్రతీకారము చేయును

తన దేశము నిమిత్తమును తన ప్రజలనిమిత్తమును ప్రాయశ్చిత్తము చేయును.

32:34 సందర్భానుచితంగా నాకైతే 34వ. వచనం 32-33 వచనాలకు సంబంధించినట్లున్నాయి. ఇది 35వ. వచనాన్ని సూచిస్తున్నట్లుంది (యెహోవా నుండి ఒక వాక్యము [అది., 34-35 వచనాలు] అలాగే 39-42వచనాల వలె). విస్తృతార్థంలో ఇది ఇప్పటికీ ఇశ్రాయేలీయుల మీద యెహోవా యొక్క పోగుచేయబడిన తీర్పుగా ఉంది, ఇలా చేయడాన్ని బట్టి అన్యులకు తప్పుడు సమాచారము వెళ్ళదు. యెహోవా వారిని శిక్షించి, తన ప్రజలను దోషవిమోచన చేయును. ఇశ్రాయేలీయులు పశ్చాత్తాపమెందారా లేదా లేక యెహోవా యొక్క నిత్య విమోచన

ఉద్దేశాలు చరిత్రలో పదర్పింపబడుటకు అనుమతించుట తప్పనిసరి అని ఇది చెప్పుటలేదు. తిరుగబడిన నిబంధన ప్రజలు రెండు చెడులకు తక్కువుగా ఉన్నారు (అది. విగ్రహారాధక ప్రజలు). మెస్సయ వస్తాడు అయినా ఇప్పటికీ ఇశ్రాయేలీయులు నిబంధన ఉల్లఘింకులుగా ఉంటారు!

ఈ వచనానికి రెండు *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియలు ఉన్నాయి:

1. మరుగుపడి ఉండుట - BDB 485, KB 481 (ఇక్కడ మాత్రమే ఉంది)
2. ముద్రింపబడి ఉండుట - BDB 367, KB 364, చూ. యోబు 14:17

32:35 ఈ వచనంలోని మొదటి వరుస క్రో. ని. లో రోమా 12:19 మరియు హెబ్రీ. 10:30 లలో ఉదహరింపబడింది. "ప్రతీకారం" (BDB 668)

అనే పదం కూడా 41 మరియు 43 లో చెప్పబడింది. తరచూ ఇది యెషయా మరియు యిర్మియాలో ఉపయోగింపబడింది:

1. ఇశ్రాయేలీయులకు విరోధంగా - యెషయా 59:17
2. ఇశ్రాయేలీయుల శత్రువులకు విరోధంగా - యెషయా 34:8; 35:4; 61:2; 63:4; యిర్మియా 46:10; 50:15,18; 51:6,11

"ప్రాయశ్చిత్తము" (BDB 1024) అనే పదం కూడా యెషయా 59:18 లో (రెండుసార్లు) పాపులైన ఇశ్రాయేలీయులను యెహోవా పునరుద్ధరించే సందర్భంలో ఉంది (అది., సీయోను).

□ "వారి కాలుజారు కాలమున" ఈ క్రియాపదం (BDB 556, KB 555, *Qal* అసంపూర్ణం) ఈ క్రింది వాటిని సూచించగలదు:

1. కష్టాలలోనికి ఒక వ్యక్తిగత పతనము - కీర్త. 38:17 లో దావీదు
2. ఒక దైవ శిక్ష - యెషయా 24:19
3. పునరుద్ధరించడానికి దేవుని వాగ్దానం - కీర్త. 94:18; యెషయా 54:10

మానవులు తడబాటు మరియు స్వభావం చెడిపోయింది (చూ. యెషయా 24:19), కాని దేవుడు రెంటిని పునరుద్ధరిస్తాడు (చూ. రోమా 8:18-25).

□ 35వ. వచనంలోని పద్యకావ్యములోని చివరి రెండు వరుసలు ఖచ్చితంగా మరియు వేగంగా రాబోతున్న యెహోవా యొక్క తీర్పును తెలుపుతున్నాయి:

1. ఆపద దినం (BDB 15) దగ్గరలో (BDB 898) ఉంది
2. ఆసన్నమవుతున్న సంగతులు వారి మీదకి త్వరబడుతున్నాయి (BDB 301 I, KB 300, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ)

32:36 ఈ దైవ శిక్షకు దారితీసే ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క అవిధేయతను ముందగానే హెచ్చరించిన ఈ కీర్తనలో యెహోవా యొక్క క్షమాపణ మరియు పునరుద్ధరణల వాగ్దానం కూడా ఉంది.

1. దేవుడు తన ప్రజలను నిర్దోషులను చేస్తాడు - BDB 192, KB 220, *Qal* అసంపూర్ణం, చూ. కీర్త. 135:14
2. యెహోవా తన సేవకులను చూచి సంతోషపడును - BDB 636, KB 688, *Hithpaal* అసంపూర్ణం

దేవుడు తన ప్రజలకు న్యాయం తీర్చుతాడు (కీర్త. 7:8; 96:10), అయితే అలా చేస్తూ అయన వారిని స్థిరపర్చుతాడు!

32:37-38 యెహోవా కనానీయుల విగ్రహారాధనను అసహించును (చూ. యిర్మియా 2:27-28; 11:12-13). వారి తరపున కార్యము చేయుమని ఆయన వారి దేవుళ్ళను పిలుస్తాడు (38వ. వ.):

1. వాటిని లేవనియ్యండి - BDB 877, KB 1086, *Qal* అసంపూర్ణం ఒక జస్సీవువలె ఉంది
2. వాటిని సహాయం చేయనియ్యండి - BDB 740, KB 810, *Qal* అసంపూర్ణం ఒక జస్సీవు వలె ఉపయోగింపబడింది.

3. వాటిని మీ దాగుకొను స్థలంగా ఉండనియ్యండి - BDB 224, KB 243, *Qal* జస్సీవు (ఈ పదం [BDB 340, KB 337, *Qal* సంపూర్ణం] ఎప్పుడూ యెహోవా యందు ఆశ్రయము పొందడానికి ఉపయోగింపబడింది. ఆయన, ఆయన మాత్రమే సురక్షితమైన స్థలమై ఉన్నాడు)

32:39-40 యెహోవా తన ప్రత్యేకతను (ఏకదేవతావాద) స్థాపించుకొంటాడు. వైపరీత సమాంతరత్వ ప్రయోగాన్ని గమనించండి:

1. ఇదిగో - BDB 906, KB 1157, *Qal* ప్రార్థనార్థకం
2. నేను నేనే - చూ. నిర్గ. 3:13-14 (YHWH)
3. నేను తప్ప వేరొక దేవుడు లేడు - చూ. 4:35,39; 33:26; నిర్గ. 8:10; 9:14; యెషయా 44:6,8; 45:7
4. మృతినొందించువాడను బ్రతికించువాడను నేనే - చూ 1 సమూ. 2:6; 2 రాజులు 5:7 (అలాగే రోమీయులు 9 ని గమనించండి).
5. గాయపరచువాడను స్వస్థపరచువాడను నేనే - చూ. యోబు 5:18; యెషయా 45:7; హోషియా 6:1; ఆమోసు 3:6 (ప్రా.ని. లో తరచూ ఏకదేవతావాదం యొక్క సత్యాన్ని తెలియపర్చుటకు ఒక విధానం వలె కారణత్వమంతా దేవునికి ఆపాదించబడింది)
6. నా చేతిలో నుండి విడిపించువాడెవ్వడును లేడు - చూ. కీర్త. 50:22; యెషయా 43:13; దాని. 4:35

40వ. వచనంలో యెహోవా (నిత్యనివాసి, ఏకైక సజీవుడైన దేవుడు) తన సొంత స్వభావ లక్షణమీద ప్రమాణము చేయుచున్నాడు! ఈ హస్తమెత్తుట (BDB 669, KB 724, *Qal* అసంపూర్ణం) బహుశా 27వ. వచనంలోని అన్యజనులకు విరోధంగా కావచ్చు (అది, ఇశ్రాయేలీయుల మీద విజయానికి చిహ్నంగా వారి చేతులనెత్తుట). ప్రమాణం చేయడానికి యెహోవా తన చేయినెత్తుతున్నాడు (చూ. యెహె. 20:5-6).

32:41-43 విగ్రహారాధకులకు విరోధంగా తన న్యాయ క్రియలను యెహోవా తెలియజేస్తున్నాడు (41-42వచనాలు). 43వ. వచనంలో ఆయన ఇశ్రాయేలీయులకు తన వాగ్దానం యొక్క తన నిబద్ధతను చెబుతున్నాడు.

43వ. వచనంలోని మొదటి వరుసను పౌలు రోమా 15:10 ఉపయోగించాడు, ఇది యెహోవా అన్యులను కూడా కలుపుకొని ప్రేమిస్తున్నాడని తెలుపుతున్నది. పౌలు, రోమీయులకు 15, ఇంకా కీర్త. 18:49 లేక 2 సమూ. 22:5; కీర్త. 117:1 మరియు యెషయా 11:10; 42:4 (చూ. మత్తయి 12:21) లను ఉదహరించి ఇదే సత్యాన్ని చెబుతున్నాడు.

యెహోవా ఇశ్రాయేలీయులను వారి క్రియలను బట్టి కాక తన లక్షణము మరియు వాగ్దానాలను ఆధారము చేసికొని క్షమించడానికి ఇష్టపడుతున్నాడు. ఇది, మొత్తము మీద, యిర్మియా 31:31-34 మరియు యెహె. 36:22-38 లోని క్రొత్త నిబంధన. మానవుల నిరీక్షణ చివరికి తన పోలిక మరియు స్వరూపంలో వారు సృష్టించబడిన, ఎన్నటికి మారని కరుణామయుడైన దేవుని యందే ఉన్నది!

32:43 "ఆనందించుడి" ఈ క్రియాపదం (BDB 943, KB 1247) ఒక *Qal* ప్రార్థనార్థకమై ఉంది. ఇది ఆనంద కేక, చూ. యోబు 38:7; యెషయా 12:6; 24:14; 44:23; 49:13; 54:1; యిర్మియా 31:7.

▣ సప్యూజింటు ఇక్కడ ఒక వచనాన్ని జతచేసింది, ఇది క్రొ. ని. హెబ్రీ గ్రంథకర్త ద్వారా 1:6 లో ఉదహరింపబడింది (ఆయన సప్యూజింటును ఉపయోగించాడు).

▣ 34-43 వచనాలలో సర్వనామాలు ఎలా ఉత్తమ పురషను ప్రధమ పురషములోని మార్చినవో గమనించండి. ఇది సాహిత్య వైవిధ్యం, అంతేగాని వివిధ గ్రంథకర్తలు కారు, యెహోవా మాట్లాడుతున్నాడు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 32:44-47

⁴⁴మోషేయు నూను కుమారుడైన యెహోషువయు ఈ కీర్తన మాటలన్నియు ప్రజలకు వినిపించిరి. ⁴⁵మరియు మోషే యీ మాటలన్నియు

ఇశ్రాయేలీయులందరితో చెప్పి చాలించి ⁴⁶మరల వారితో ఇట్లనెనుమీతో సాక్ష్యముగా నేడు నేను పలికిన మాటలన్నిటిని మీ మన స్సులలో పెట్టుకొని, మీ సంతతి వారు ఈ ధర్మశాస్త్ర వాక్యములన్నిటిని అనుసరించి నడుచుకొనవలెనని వారి కాజ్ఞాపింపవలెను. ⁴⁷ఇది మీకు నిరర్థకమైన మాటకాదు, ఇది మీకు జీవమే. మరియు మీరు స్వాధీనపరచుకొను టకు యొద్దానును దాటబోవుచున్న దేశములో దీనినిబట్టి మీరు దీర్ఘాయుష్మంతులగుదురు.

32:44 "యెహోషువ" యెహోషువ మరియు యేసు పేర్లు హెబ్రీ పదాలు, "YHWH" మరియు "రక్షణ" అనే ఒకే దానిని ఆధారంచేసికొని వచ్చాయి (ఒక క్రియ ఇవ్వబడాలి).

యెహోషువ తన నాయకత్వ పాత్రను నిర్ధారించుకొని స్థిరపరచుకొనుటకు ప్రజల యెదుట మోషేతో పాటు ఉన్నాడు.

32:46 "మీ మనస్సులలో పెట్టుకొని" ఈ క్రియాపదం (BDB 962, KB 1321) ఒక *Qal* ప్రార్థనార్థకం. ఇదే జాతీయపదం యెహె. 44:5 లో కూడా చూడగలం. యెహోవా గత కార్యాలను మరియు ప్రస్తుత ప్రమాణాలను ఆధారం చేసికొని ఇశ్రాయేలీయులకు ఎంపిక, ఒక చెప్పబడిన ఎంపిక చేసికోనే అవకాశముంది (చూ. 4:26; 30:19; 31:28), కాని వారు ఇప్పుడే ఎన్నుకొనవలసి ఉంటుంది!

"హృదయము" కొరకు 2:30 లోని ప్రత్యేక అంశము చూడుము.

▣ **"మీ సంతతి వారి . . . కాజ్ఞాపింపవలెను"** ఇది తల్లిదండ్రుల మీద ఉన్న విద్యాపరమైన బాధ్యతను ఉద్ఘాటిస్తున్నది (చూ. 32:7 వ.వ).

32:47 "ఇది మీకు నిరర్థకమైన మాటకాదు, ఇది మీకు జీవమే" ఒకసారి చెప్పితే చాలు ఉన్న స్వతంత్ర శక్తి లాగా దేవుని మాటను గురించిన అంశము ఇది (చూ. ద్వితీ. 8:3; కీర్త. 33:6,9; యెషయా 55:11). ఈ వాక్యము (మోషే రచనలు) జీవాన్ని గాని మరణాన్ని గాని (చూ. 30:20) లేక మరణము మరియు నాశనాన్ని తెస్తుంది (చూ. 30:19). దీని ప్రభావానికి విధేయతే నిరంతర సూత్రము!

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 32:48-52

⁴⁸ఆ దినమున యెహోవా మోషేతో ఇట్లనెను యెరికో యెదుటనున్న మోయాబుదేశమందలి అబారీ మను ఈ పర్యతము, ⁴⁹అనగా నెబోకొండ యెక్కి నేను ఇశ్రాయేలీయులకు స్వాస్థ్యముగా ఇచ్చుచున్న కనాను దేశమును చూచి ⁵⁰నీ సహోదరుడైన అహారోను హోరు కొండమీద మృతిబొంది తన స్వజనుల యొద్దకు చేరినట్లు నీవు ఎక్కబోవుచున్న కొండమీద మృతిబొంది నీ స్వజనులయొద్దకు చేరుదువు. ⁵¹ఎలయనగా మీరు సీను అరణ్యములో కాదేషు మెరీబా నీళ్లయొద్ద ఇశ్రాయేలీయుల మధ్యను నన్ను పరిశుద్ధపరచక ఇశ్రాయేలీయుల మధ్యను నామీద తిరుగుబాటు చేసితిరి. ⁵²ఎదురుగా ఆ దేశమును చూచెదవు కాని నేను ఇశ్రాయేలీయుల కిచ్చుచున్న ఆ దేశమున నీవు ప్రవేశింపవు.

32:49-50 ఈ రెండు వచనాలలో అనేక ప్రార్థనార్థకాలు ఉన్నాయి:

1. "ఎక్కి," 49వ. వ. - BDB 748, KB 828, *Qal* ప్రార్థనార్థకము
2. "చూచి," 49వ. వ. - BDB 906, KB 1157, *Qal* ప్రార్థనార్థకము
3. "మృతి," 50వ. వ. - BDB 559, KB 562, *Qal* ప్రార్థనార్థకము
4. "చేరుదువు," 50వ. వ. - BDB 62, KB 74, *Niphal* ప్రార్థనార్థకము

మోషే యొక్క చివరి కార్యాలు ఆయన ప్రేమించి, ఉపయోగించి, తన కార్యాలన్నిటికీ బాధ్యుణ్ణి చేసిన దేవుని ద్వారా వ్రాయబడ్డాయి!

32:49 "అబారీము" ఇది ఒక పర్యత శ్రేణి (చూ. సంఖ్యా. 27:12-14).

▣ "నెబోకొండ" ఈ పర్వత శ్రేణిలో ఇది ఎత్తైన శిఖరము. బహుశా ఈ శిఖరము యెరికో నుండి యోర్దాను లోయకు ఎదురుగా ఉన్న మృతసముద్రానికి ఉత్తరాన చాలా దగ్గరలో ఉండే వీలుంది.

32:50 " కొండమీద మృతిపొంది" ఈ వచన భావమేమిటంటే ఇదే భూమి మీద మోషే యొక్క జీవిత ముగింపు అని తెలుపుతున్నది (చూ. 34వ.వ), అయితే ఆయన తనకంటే ముందుగా మరణించిన తన కుటుంబము మరియు తన దేశనివాసులతో జీవింపబోతున్నాడు.

▣ "హోరు కొండ" మొదట అహారోను మరణం మరియు ఆయన సమాధి సంఖ్యా. 20:22-29; 33:38-39 లలో వ్రాయబడింది. ఏదిఏమైనా, ద్వితీ. 10:6 ఆయన మొసేరోతులో మరణించి, పాతిపెట్టబడినట్లు చెపుతున్నది (చూ. సంఖ్యా. 33:30-31). *Hard Sayings of the Bible* (హార్డ్ సేయింగ్స్ ఆఫ్ ది బైబిల్), 166 పే. మొసేరోతు అనేది ఒక ప్రాంతం పేరు అని మరియు ఆ ప్రత్యేక కొండపేరు హోరు అని చెపుతున్నది.

32:51 "నీవు నన్ను పరిశుద్ధపరచలేదు కనుక" (చూ. సంఖ్యాకాండము 20:27: 14; ద్వితీ. 1:37; 3:23-27). ఇది "నీవు నన్ను పరిశుద్ధునిగా చూడలేదు కనుక" అనే దానికి ఇది సమాంతరము. సంఖ్యాకాండము 20 మరియు మళ్ళీ సంఖ్యాకాండము 27 లో మోషే అందరి యెదుట స్పష్టంగా తన అవిధేయతను చూపించాడు కనుక ఆయన ఎందరి యెదుట దేవుని చేత తీర్పుకు గురి అయి, వాగ్దాన దేశములోనికి ప్రవేశించడానికి అంగీకరింపబడలేదు.

32:52 ఇది 34వ. అధ్యాయంలో కొనసాగబడుతున్నది.

ద్వితీయోపదేశ కాండము 33

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
ఇశ్రాయేలీయుల మీద మోషే చివరి దీవెన	మోషే దీవెన	ఇశ్రాయేలీయ జాతికి మోషే దీవెనలు	జాతులు
33:1-5	33:1-29 (1-5 వచనాలు)	33:1-5 (2-5 వచనాలు)	33:1-29 (1వ. వచనం) (2వ. వ) (3వ. వ) (4-6 వచనాలు)
33:6-7	(6-7 వచనాలు)	33:6 33:7	(7వ. వ)
33:8-11	(8-11 వచనాలు)	33:8-11	(8-11 వచనాలు)
33:12	(12వ. వ)	33:12	(12వ. వ)
33:13-17	(13-17 వచనాలు)	33:13-17	(13-17 వచనాలు)
33:18-19	(18-19 వచనాలు)	33:18-19	(18-19 వచనాలు)
33:20-21	(20-21 వచనాలు)	33:20-21	(20-21 వచనాలు)
33:22	(22వ. వ)	33:22	(22వ. వ)
33:23	(23వ. వ)	33:23	(23వ. వ)
33:24-29	(24-25 వచనాలు) (26-29 వచనాలు)	33:24-29 (24-25 వచనాలు) (26-29 వచనాలు)	(24-25 వచనాలు) (26-29 వచనాలు)

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్

2. రెండవ పేర్కాఫ్
3. మూడవ పేర్కాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

సందర్భానుచిత అండ్లిష్టి

- A. ఈ అధ్యాయం ఆదికాండము 49వ. అధ్యాయానికి చాలా దగ్గరగా ఉంటుంది. రెండూ పిల్లల మీద పితృపారంపర్యాల ప్రాచీన యూదుల సాంప్రదాయక దీవెనలను ప్రతిబింబిస్తాయి (అది., ఆదికాండము 49లో యాకోబు తన కుమారులకు). ఇక్కడ మోషే ఇశ్రాయేలు జాతికి మారుతండ్రిగా ఉండి, ప్రతి ఒక్కరికి కుటుంబ దీవెనలను మరియు హెచ్చరికలను ఇస్తున్నాడు.
- B. 32వ. అధ్యాయం కీర్తన, దాని తీవ్రమైన హెచ్చరికలతో, యెహోవా మాట యొక్క పూర్తి సలహాను చూడడానికి 33వ. అధ్యాయం యొక్క దీవెనతో కలిపి చూడాలి!
- C. కీర్తన చూడడానికి 32:48-52 మరియు 34వ. అధ్యాయం మధ్య కొసాగింపు ఆగినట్లు ఉంటుంది. ఇక్కడ ఇది ఎందుకు చొప్పించబడింది, ఎప్పుడు మరియు ఎవరిద్వారా అనే వాటికి సమాధానం లేదు. ఇది మోషేకు సంబంధించి ఒక ఆత్మావేశిత పద్యకావ్య దీవెనగా భావించబడింది.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 33:1-5

¹దైవజనుడైన మోషే మృతినొందకమునుపు అతడు ఇశ్రాయేలీయులను దీవించిన విధము ఇది; అతడిట్లనెను యెహోవా సీనాయినుండి వచ్చెను

²శేయారులోనుండి వారికి ఉదయించెను

ఆయన పారాను కొండనుండి ప్రకాశించెను

వేవేల పరిశుద్ధ సమూహముల మధ్యనుండి ఆయన వచ్చెను

ఆయన కుడిపార్శ్వమున

అగ్నిజ్వాలలు మెరియు చుండెను.

³ఆయన జనములను ప్రేమించును

ఆయన పరిశుద్ధులందరు నీ వశమున నుందురు

వారు నీ పాదములయొద్ద సాగిలపడుదురు

నీ ఉపదేశమును అంగీకరింతురు.

⁴మోషే మనకు ధర్మశాస్త్రమును విధించెను

అది యాకోబు సమాజ స్వాస్థ్యము.

⁵జనులలో ముఖ్యులును

ఇశ్రాయేలు గోత్రములును కూడగా

అతడు యెషారానులో రాజు ఆయెను.

33:1 "దీవించిన. . . దీవెన" 1వ. లో క్రియ (BDB 138, KB 159, *Piel* సంపూర్ణం) మరియు నామవాచకము వచ్చింది.

ప్రత్యేక అంశము: దీవించుట (SPECIAL TOPIC: BLESSING)

ప్రత్యేక అంశము: దీవించుట

పా. ని. లో అనేక రకములైన దీవెనలు (BDB 139) ఉన్నాయి. వీటిలో ఈ క్రింద ఇవ్వబడినవి చాలా సహజమై ఉన్నాయి:

1. దేవుని దీవెనలు:

- అబ్రహాము (మరియు పితరుల) ద్వారా జనులందరికీ, ఆది. 12:3; 27:29; చూ. అ. కా. 3:25; గలతీ. 3:8
- పశ్చాత్తాపము అనే షరతు, నిర్గ. 32:29; యావేలు 2:12-14
- నిబంధనకు విధేయించడం అనే షరతు, లేవీ. 25:18-21
- దేవునితో సరైన సంబంధము సమృద్ధిని తెస్తుంది (అది., శాపములు వర్సెస్. దీవెనలు), ద్వితీ. 11:26,27,29; 23:5; 28:2,8; 30:1,19; యోహో. 8:34; కీర్త. 133:3; సామె. 10:22
- విధేయించిన ఇశ్రాయేలీయుల మీద, ద్వితీ. 12:15; 16:17; 32:23; యెషయా 44:3; యెహె. 34:25-31; మలాకీ 3:10-12
- లేవీయ యాజకుల మీద, యెహె. 44:28-31; మలాకీ 3:10-12
- దావీదు మరియు మెస్సయ వంశము మీద, 2 సమూ. 7:29; కీర్త. 3:8; 21:3; 118:26 (చూ. మత్తయి 21:9; 23:39; మార్కు 11:9; లూకా 13:35; 19:38; యోహోను 12:13)
- దేవుని చేత సంపాదించిన వాని మీద, కీర్త. 118:26; 129:8

2. తల్లిదండ్రుల దీవెనలు

- ఇస్సాకు యాకోబును దీవించుట (మోసము చేత), ఆది. 27:12,18-29,35
- యాకోబు, ఆది. 49:3-27,28-29
- మోషే (మారుతండ్రి), ద్వితీ. 33:1-25

దేవుని మాట, మరియు దాని వలన, పితరులు పలికిన దీవెనలు దాని ఉద్దేశ్యాన్ని నెరవేర్చడానికి ఒక స్వతంత్ర, స్వదర్శక శక్తిగా మారింది, యెషయా 55:11; 45:23; మత్తయి 24:35 (5:17-19); మార్కు 13:31; లూకా 21:33.

పలుకబడిన మాట యొక్క శక్తి ఈ క్రింది వాటిలో చూడగలం:

- స్పష్టి (అది., ఆయన చెప్పగా. . .)
- మెస్సయ "వాక్యము"గా పిలువబడ్డాడు, యోహోను 1:1,14; 1 యోహోను 1:1; ప్రక. 19-13

తనకు తానే దేవుని యొక్క గొప్ప దీవెను! ఆయన వ్యక్తిగత సన్నిధి మనతో, మన కొరకు ఉంది!

□ "దైవజనుడు" ఈ వచనం (BDB 35 నిర్మాణం 43) ప్రవక్తలను గురించి చెప్పడానికి ఉపయోగించబడింది (చూ. 14:6; 1 సమూ. 2:27; 96-7; 1 రాజులు 9:6; 12:22; 13:1,30; 2 రాజులు 1:9-13; 5:8; 23:17; యెర్మియా 35:4).

33:2 ఇది ఇశ్రాయేలీయులకు యెహోవా యొక్క బయలుపాటు ప్రత్యక్షతను తెలియజేస్తున్నది (అది., దివ్యజ్ఞానం). దేవునికి మరియు మానవులకు మధ్య జరిగిన ఈ అద్భుతమైన భేటీ భయానకమైనది (చూ. నిర్గమకాండము 19; కీర్త. 50:2-3). యెహోవా యొక్క సన్నిధి ప్రత్యేక మేఘము వలె (అది., *Shekinah* మహిమ మేఘము) రూపంలో కొనసాగింది. సీనాయి/హోరేటు పర్వతాల నుండి వారు యోర్దాను దాటేంతవరకు యెహోవా వచ్చి తన ప్రజలతో ఉండినాడు. ఆ తరువాత కూడా, ఆయన ప్రత్యేక సన్నిధి మందసంతో, కెరూబుల రెక్కల మీద ఉండినది.

యెహోవా పర్వతాలలో ఉన్నట్లు ఈ వచనంలో స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది (చూ. 1 రాజులు 20:23,28).

1. మోరీయా (అది. 22:2; 2 దిన. 3:1, దేవాలయ ప్రదేశం)
2. సీనాయి/హోరేటు పర్వతం (నిర్గమకాండము 19-20)
3. శీయారు కొండ (ఇక్కడ, న్యాయా. 5:4)
4. పారాను కొండ (ఇక్కడ, హబ. 3:3)
5. ఏబాలు/గెరిజీము (27:4; యెహో. 8:30-33)
6. తాబోరు (న్యాయా. 4:6)
7. కర్కెలు (1 రాజులు 18:20-39; 2 రాజులు 4:25-27)
8. పెరాజీము (2 సమూ. 5:20; యెషయా 28:21)
9. సీయోను పర్వతం (యెషయా 2:1-4; మీకా 4:1-4; కీర్త. 68:16, యెరూషలేము యొక్క పేరు)
10. నెబో పర్వతం (ద్వితీయోపదేశ కాండము 34, మోషేకు మాత్రమే)

▣ **“సీనాయి”** ఇది ధర్మశాస్త్రము ఇవ్వబడిన స్థలం. ఇది సీనాయి (BDB 696) అని ఇక్కడ ద్వితీయోపదేశ కాండములో మాత్రమే పిలువబడింది. సహజంగా ఇది హోరేటు (BDB 352) అని పిలువబడింది. 1:2 లోని ప్రత్యేక అంశము: సీనాయి పర్వతము యొక్క ప్రదేశము చూడుము.

▣ **“శియారు”** ఈ పేరు (BDB 973) పా.ని. లో అనేక వివిధ రకాల సూచనలు కలిగి ఉంది:

1. ఇది ఏదోమును సూచించగలదు - అది. 32:3; 36:30; సంఖ్యా. 24:18; ద్వితీ. 1:44; 2:8,12,22,29; 33:1; యెహో. 11:17; న్యాయా. 5:4.
2. ఇది ఏదోము లోని పర్వతము/కొండను సూచించగలదు - అది. 36:8-9; ద్వితీ. 1:2; 2:14; యెహో. 24:4.
3. ఇది ప్రజలను సూచించగలదు - అది. 36:20-30; 2 దిన. 25:11,14; యెహె. 25:8 (ఏదోము యొక్క)
4. ఇది యూదా లోని పర్వతము/కొండను సూచించగలదు - యెహో. 15:10 (?).

▣ **“పారాను కొండ”** ఇది ఒక పర్వతశ్రేణి (BDB 803), అకేబా లోయ సశ్చిమ దిశకు క్రిందిభాగంలోని అరాబా సశ్చిమభాగం మీద మోయాబు వైదానం (చూ. 1:1) నకు దగ్గరగా ఉండేది.

బహుశా చేయబడిన ఈ పట్టిక ఇశ్రాయేలీయులు సీనాయిను విడచి వాగ్దాన దేశానికి వెళ్లే ప్రయాణంలో ఉన్నవి కావచ్చు (అలాగే అరణ్య ప్రయాణము కూడా కావచ్చు, చూ. సంఖ్యా. 10:12; 12:16; 13:3,26). వారి సంచారమంతా వారితో ఉంటానని దేవుడు ప్రమాణం చేశాడు, ఇప్పటికీ వారితోనే ఉన్నాడు.

▣

NASB **“వేవేల పరిశుద్ధ సమూహముల మధ్యనుండి”**

NKJV	“పదివేల మంది పరిశుద్ధులతో”
NRSV	“పరిశుద్ధులు అనేకమంది”
TEV	“పదివేలమంది దూతలు ఆయనతో ఉండిరి”
NJB	-----

ఇక్కడ MT లో “రిబ్బోత్-కోదేషు” అని ఉంది. ద్వితీయోపదేశకాండము 32:2 ఇదే అక్షరాలను “కాదేషు మెరీబా” వలె తర్జుమా చేసింది. ఇది వీటిని సూచించవచ్చు (1) ఒక ప్రదేశము యొక్క పేరు లేక (2) “దూతలు” (చూ. దాని. 7:10; ప్రక. 5:11) లేక “పరిశుద్ధులు” (చూ. 3వ. వ.; 7:6; 14:2; 26:19; 28:9). రబ్బీలు ఈ వాక్యభాగాన్ని దూతల మధ్యవర్తిత్వాన్ని గురించి చెప్పడానికి ఉపయోగిస్తారు (చూ. అ.కా. 7:53; గలతీ. 3:19; హెబ్రీ. 2:2).

□

NASB	“తళతళలాడే కాంతి”
NKJV	“జ్వలించే ధర్మశాస్త్రము”
NRSV	“తన సొంత ఆధిదేయి”
TEV	“అగ్ని జ్వాలలు”
NJB	“బయటికి వస్తున్న జ్వాలలు”

వాస్తవానికి ఇది “జ్వలించే ధర్మశాస్త్రము” (BDB 77 మరియు 206). ఏదిఏమైనా, ఈ సందర్భంలో ఇది రాబోతున్న యెహోవా యొక్క మహిమ యొక్క మహిమ ప్రకాశాన్ని సూచిస్తున్నది (చూ. యెషయా 60:1-3).

33:3 “ఆయన జనములను ప్రేమించును” ఈ క్రియాపదం (BDB 285, KB 284, *Qal* అసమాపక క్రియ) 4:37; 7:7-8; 10:15వచనాలను ప్రతిబింబిస్తున్నట్లు కనిపిస్తున్నది.

“ప్రజలు” అనే కర్మబహువచనములో ఉండి పితరుల వంశాలను సూచిస్తున్నది.

□

NASB	“నీ పరిశుద్ధులందరూ నీ వశమున నుందురు”
NKJV	“ఆయన పరిశుద్ధులందరూ నీ చేతిలో ఉన్నారు”
NRSV	“ఆయన పరిశుద్ధులందరూ నీ ఆధీనంలో ఉన్నారు”
TEV	“నీకు సంబంధించిన వారిని కాపాడును”
NJB	“నీ పరిశుద్ధులందరూ నీ అధ్వర్యంలో ఉన్నారు”

“పరిశుద్ధ జనాంగము” (BDB 481 నిర్మాణం 872) అనే పదం నిబంధన ప్రజలను సూచిస్తున్నది. ఇది “పరిశుద్ధులు” గా తర్జుమాచేయవలసి ఉంది (ఉదా. 7:6; 14:2,21; “పరిశుద్ధ జనాంగము”).

□

NASB	“అనుసరించిరి”
NKJV	“కూర్చొనిరి”
NRSV	“నడచిరి”
TEV	“సాగిలపడిరి”

ఇది వాస్తవానికి “అక్కడ సాగిలపడుట” (BDB 1067, KB 1730, *Pua* కుంపూర్ణం, ఇక్కడ మాత్రమే ఉపయోగింపబడిన అసహజ క్రియాపదం). ఇంకా ఇది ఒక నేర్పుకొనే వాని స్థానాన్ని కూడా సూచించవచ్చు (అది, క్రిందికి వంగుట, చూ. TEV, నీ పాదముల దగ్గర కూర్చోని, చూ. NET Bible). “వారు” అనేది ఇశ్రాయేలు ప్రజలను సూచిస్తున్నది.

▣ “నీ ఉపదేశమును అంగీకరింతురు” ఇది నిర్ణయకాండము 20 మరియు తరువాతలోని సీనాయి/హోరేబు పర్వతము మీద ధర్మశాస్త్రాన్ని ఇవ్వడాన్ని సూచిస్తున్నది. దేవుని ప్రజలకు దేవుని చిత్తము మరియు ధర్మశాస్త్రము తెలుసు. నిబంధన ప్రజలకు దేవుని లక్షణాలను ప్రతిబింబింపజేసే ప్రత్యేక బాధ్యత ఉంది.

అందరూ దేవుని ధర్మశాస్త్రాన్ని పాటించడానికి సముఖతను ఉద్ఘాటించారు.

33:4 “మోషే మనకు ధర్మశాస్త్రమును విధించెను” చూడడానికి మునుపటి వచనాలలోని ఆలోచనను ఇది నిర్ధారించినట్లుంది. అది 3వ. వచనంలో దేవుని పేరును సూచించాలని మరియు ఈ వచనాలు దేవుని ప్రజలను గురించి మాట్లాడుతున్నాయి కాని దూతలను గురించి కాదు.

▣ “అది యాకోబు సమాజ స్వాధీనత” (BDB 440) అనే ఈ పదం ఒక “స్వాస్థ్యము” (BDB 439) ను సూచిస్తున్నది. మొదటిసారి నిర్గ. 6:8 లో ఇశ్రాయేలు జాతి (యాకోబు, BDB 784) కొరకు ఉపయోగింపబడింది, ఇంకా ఇది తరచూ యెహిజ్కేలు గ్రంథములో ప్రస్తావించబడింది (చూ. 11:15; 33:24; 36:2,3,5).

“సమాజం” (BDB 875) ఈ పదానికి అర్థం “కాంగ్రిగేషన్” (చూ. ఇదే మూలపదం 23:2,3,4,8; 31:30 వచనాలలో).

4వ. వచనంలోని సమాంతరత్వంను బట్టి “స్వాధీనత” అనే ఈ ప్రత్యేక ప్రయోగం బహుశా నిబంధనకు ఒక సాదృశ్యం కావచ్చు (అది., ధర్మశాస్త్రము). దేవుని ప్రజలు బయలుపాటుతో పాటు దేశమునుకూడా స్వాధీనపరచుకొన్నారు!

33:5 “ఆయన రాజు అయెను” ఇది బహుశా యెహోవా ఒక రాజువలె సూచిస్తున్నట్లుంది (BDB 572 I, నిర్గ. 15:18; సంఖ్యా. 23:21; 24:7; 1 సమూ. 8:4-9).

▣ “చివరి రెండు వరుసలు “ప్రజల నాయకులు” మరియు “ఇశ్రాయేలీయ జాతులు” సమాంతరాలుగా ఉన్నాయి. ఇది సీనాయి/హోరేబు పర్వతము మీద దేవుని క్రొత్త ప్రజలతో నిబంధన యొక్క ప్రారంభోత్సవాన్ని సూచిస్తున్నది (చూ. నిర్ణయకాండము 19-20).

▣ “యెషూరూను” ఇది వాస్తవానికి “యధార్థవంతులు” (BDB 449), ఇశ్రాయేలీయులను సూచిస్తున్నది (చూ. 26వ. వచనం; 32:15; యెషయా 44:2). 1:1 లోని ప్రత్యేక అంశాన్ని చూడండి.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 33:6

“రూబేను బ్రదికి చావక యుండునుగాక
అతనివారు లెక్కింపలేనంతమంది అగుదురు.

33:6 “రూబేను బ్రదికి చావక యుండునుగాక” 6వ. వచనానికి మూడు *Qal* జస్సీవు రూపకాలు ఉన్నాయి:

1. బ్రతికు – BDB 310, KB 309
2. చావు – BDB 559, KB 562 (వ్యతిరేకం)
3. ఉండును – BDB 224, KB 243 (వ్యతిరేకం)

యాకోబు యొక్క మొదటిసంతానం రూబేను, అయితే ఆయన తన తండ్రికి విరోధంగా పాపము చేశాడు (చూ. ఆది. 35:22) మరియు తన జేఫ్తాన్ని కోల్పోయాడు (చూ. ఆది. 49:3-4).

□

NASB "ఆయన మనుష్యులు తక్కువకాకుండురు"

NASB "ఈ మనిషి స్వేచ్ఛలేకుండా ఉండును గాక"

NRSV "ఆయన సంఖ్య తక్కువైనప్పటికీని"

TEV "వారి ప్రజలు తక్కువైనప్పటికీని"

NJB "ఈ మనుష్యులు కొద్దివారైనప్పటికీ"

ఇలాగే అయితే, ఇది ప్రాధాన్యతను పోగొట్టుకొన్నదానిలో ఒక భాగం (చూ. TEV, NJB). ఈ వచనానికి సహజంగా ఉన్న అర్థం "ఎక్కువ మంది మనుష్యులు కాదు" (చూ. ఆది. 34:30; నిర్గ. 4:27; కీర్త. 105:12; యిర్మియా 44:28).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 33:7

⁷ యూదానుగూర్చి అతడిట్లనెను

యెహోవా, యూదా మనవి విని,

అతని ప్రజల యొద్దకు అతనిని చేర్చుము.

యూదా బాహుబలము అతనికి చాలునట్లుచేసి

అతని శత్రువులకు విరోధముగా నీవతనికి సహాయుడవై యుండువు.

33:7 "విని" ఈ క్రియాపదం (BDB 1033, KB 1570, *Qal* ప్రార్థనార్థకం) ద్వితీయోపదేశ కాండములో ఎక్కవగా ఉపయోగింపబడింది, కాని సహజంగా ఇది ఇశ్రాయేలీయులతో యెహోవా (లేక మోషే) మాట్లాడుతున్నాడు.

□ "యెహోవా" 1:3 లోని ప్రత్యేక అంశము: దేవుని కొరకు ఉన్న పేర్లు చూడుము.

□ "యూదా మనవి" ఈ సందర్భంలో మోషే యూదా యొక్క ప్రార్థనలు వినమని యెహోవాను అడుగుతున్నాడు (అది., యూదా జాతి యొక్క ప్రార్థన). ఇక్కడ మోషే దీవెనలో ఆది. 49:8-12 లో ఉన్నట్లు యూదాకు ఒక ప్రత్యేక రాచరిక స్థానము ఉన్నట్లు ఎలాంటి సూచనలు లేవు.

పిమ్మట గోత్రము ప్రస్తావించకపోవడమనే వాస్తవం కొంతమంది దీనిని ఆతరువాత కాలములో పిమ్మటనీయులు యూదావారితో కలిసిపోయిన ప్రవచనంతో సంబంధించేయడానికి కారణమైంది (చూ. యోహో. 19:1-9; న్యాయా. 1:3-4). పిమ్మటనీయుల కేటాయింపు యూదాకు వైరుతి దిక్కున ఉండేది, ఇది ఫిలిస్టీయుల ఐదు పట్టణాలకు దగ్గరగా ఉండేది.

□

NASB "ఆయన బాహుబలము వారికి సరిపోవునట్లు"

NKJV "ఆయన బాహుబలం వారికి సరిపోవును గాక"

NRSV "ఆయన కొరకు తన చేతులను బలపరచుము"

TEV "యెహోవా, వారి కొరకు యుద్ధము చేయుము"

ఈ హెబ్రీ వచనము ఏమిటో మనకు సరిగా తెలియదు. బహుశా ఇది యూదా శత్రువుల నుండి తనను తాను రక్షించుకోవడం కావచ్చు, ఇది క్రీ. పూ. 922 లో యూదా మరియు ఇశ్రాయేలీయుల (కేవలం ఊహాభావం) ఏకచత్రాధిపత్య ఐక్యతను విభజించే దిశగా చూపుట కావచ్చు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 33:8-11

⁸లేవీనిగూర్చి యిట్లనెను
 నీ తుమ్మీము నీ ఊరీము నీ భక్తునికి కలవు
 మస్సాలో నీవు అతని పరిశోధించితివి
 మెరీబా నీళ్లయొద్ద అతనితో వివాదపడితివి.
⁹అతడునేను వానినెరుగనని
 తన తండ్రిని గూర్చియు తన తల్లినిగూర్చియు అనెను
 తన సహోదరులను లక్ష్యపెట్టలేదు
 తన కుమారులను కుమారులని యెంచలేదు
 వారు నీ వాక్యమునుబట్టి నీ నిబంధనను గైకొనిరి.
¹⁰వారు యాకోబునకు నీ విధులను
 ఇశ్రాయేలునకు నీ ధర్మశాస్త్రమును నేర్పుదురు
 నీ సన్నిధిని ధూపమును నీ బలిపీఠముమీద
 సర్వాంగబలిని అర్పించుదురు
¹¹యెహోవా, అతని బలమును అంగీకరించుము
 అతడు చేయు కార్యమును అంగీకరించుమీ
 అతని విరోధులును అతని ద్వేషించువారును
 లేవ కుండునట్లు వారి నడుములను విరుగగొట్టుము.

33:8-11 Qumran సాహిత్యంలో, మృతసముద్ర వాయువ్యదిశలోని గుహలలో కనుగొనబడిన వ్రాత చుట్టలు, ద్వితీ. 18:18 మరియు 24:15-17, ఇవి ఖచ్చితంగా మెస్సయకు సంబంధించిన ప్రవచనాలు, ఈ వాక్యభాగంతో జతచేయబడ్డాయి. వారు మెస్సయ లేవీయులకు సంబంధించిన వాడని తలచారు (చూ. కీర్త. 110:4-7; జకర్యా 3-4).

ఈ దీవెనలో అహారోను (చూ. కీర్త. 106:16), పూర్వపు విశ్వాస క్రియలు మాత్రమే కాకుండా మోషేవి కూడా ఉన్నాయి (చూ 8వ. వ. మరియు నిర్గ. 17:1-7 యొక్క చివరి రెండు వరసలు).

33:8 “నీ తుమ్మీము నీ ఊరీము” ఈ రెండు సంగతులు (BDB 1070 మరియు 22) యెహోవా యొక్క చిత్రాన్ని తెలిసికొనుటకు ఒక ప్రవచాన్ని తెలియజేసిన (1) ఒక సాంకేతిక విధానం (అది., చీట్లు) లేక (2) ఒక కనిపిస్తున్న ఒక కాంతులుగా ఉండచ్చు. చూడడానికి అవి ప్రధానయాజకుని చేత వక్షస్త్రాణము వెనుక ఒక చిన్న సంచిలో ఉంచబడివి (చూ. నిర్గ. 28:30; లేవీ. 8:8; 1 సమూ. 14:37-42; 23:9-12). సరిగ్గా అవి ఏమిటో, అవి ఏ పనిచేస్తాయో అనే విషయాలు మనకు దొరకలేదు (చూ. NIDOTTE, వా. 1, పే. 329-331).

▣ "నీ భక్తుడు" ఇది బహుశా అహరోను లేక మోషే లేక ప్రధానయాజకుని వంశాన్నిగాని సూచించవచ్చు అయితే చారిత్రక ఉదాహరణలు మోషేను సూచిస్తున్నది.

▣ "మస్యా. .మెరీబా" నిర్గ. 17-7ను చదువుము. అయినా ఈ ప్రాంతంలో తరుగుబాటుదారుడు లేవీ లేక యాజకుడు అనేది ప్రస్తావించబడలేదు. వీటి మధ్య ఉన్న సంబంధమేమిటో వివరింపాలి తెలియదు.

▣ చూడడానికి అరణ్యసంచార కాలంలో వారు నిజంగా ఆయనను, ఆయన కాపుదల మరియు నడిపింపును నమ్మారా అని ఇశ్రాయేలీయులను మరియు వారి నాయకులను యెహోవా పరీక్షించినట్లుంది (చూ. నిర్గ. 17-7).

1. నిరూపింపబడిన/పరీక్షింపబడిన - BDB 650, KB 702, *Piel* సంపూర్ణం
2. వాదించు/పోరాడు - BDB 936, KB 1224, *Qal* అసంపూర్ణం

ఎవరైతే తెలుసుకొని, నమ్మకం ఉంచాలని ఆశింపబడ్డారో వారి ఉద్దేశాలను మరియు అంకితభావాన్ని యెహోవా నిరంతరం పరీక్షిస్తాడని (BDB 650) గమనించండి:

1. అబ్రహాము - ఆదికాండము 22
2. ఇశ్రాయేలు - నిర్గ. 15:25; 16:4; 20:20; ద్వితీ. 8:2,16; 13:3 న్యాయ. 2:22; 3:1,4
3. మోషే - ద్వితీ. 33:8
4. హిజ్కీయా - 2 దిన. 32:31
5. యేసు కూడా పరీక్షింపబడ్డాడు - మత్తయి 4: లూకా 4

ఇదే పదం దేవుడు మానవులను "పరీక్షించుటకు" చాలాసార్లు ఉపయోగింపబడింది, ఇది ఎప్పుడూ వ్యతిరేక ధోరణిలోనే చూడబడుతుంది!

33:9 ఇది నిర్గమకాండము 32 లోని వాక్యభాగాన్ని సూచిస్తున్నది, ఇక్కడ ఇశ్రాయేలీయులు బంగారు దూడను తయారు చేసి దానిని మ్రొక్కుట (అది, లైంగిక ఉన్మాదం) చేత విగ్రహారాధనలో పాలుపంచుకొన్నారు. సరిగ్గా ఈ సమయంలోనే మోషే విశ్వాసులైన లేవీయులకు (తన సొంత జాతి) తీర్పులో తోటి ఇశ్రాయేలీయులను అనేక మందిని చంపివేయుటకు ఆదేశాలు ఇచ్చాడు (చూ. 32:25-29).

చివరికి వారి కుటుంబాలను కూడా లెక్కచేయని ఈ కార్యమును బట్టి వారి ఇలా గౌరవింపబడ్డారు:

1. వారు నీ వాక్యమును అనుసరించిరి - BDB 1036, KB 1581, *Qal* సంపూర్ణం, చూ. 29:9
2. వారు నీ నిబంధనను గైకొనిరి - BDB 665, KB 718, *Qal* అసంపూర్ణం, చూ. కీర్త. 25:10; 78:7; 119:2,22, 33,34,56,69,100,115,129,145

33:10 "నేర్చుదురు. . .ధూపమును ఉంచి. . .సర్వాంగ బలిని అర్పింతురు" ఇవి లేవీ యాజకుల యొక్క విధులు:

1. ఉపదేశించుట - BDB 434, KB 436, *Hiphil* అసంపూర్ణం, చూ. 31:9-13, ఇందులో తీర్పుకూడా ఇమిడి ఉంది, చూ. 17:9-10
2. మందిరము/దేవాలయములోని బాధ్యతలు

33:11 ఈ చిన్న వచనానికి నాలుగు క్రియలు, రెండు అసమాపక క్రియలు ఉన్నాయి:

1. "దీవెను" - BDB 138, KB 159, *Piel* ప్రార్థనార్థకం, చూ. 1,13,20,24 వచనాలు; 28:3(రెండుసార్లు),4,5,6(రెండుసార్లు),8,12,19; 30:16. యెహోవా చేయాలని కోరుకొంటున్నది ఇదే!

2. "అంగీకరించుము" - BDB 953, KB 1280, *Qal* అసంపూర్ణం. ఇది ఒక బలియర్పణ పదజాలము, చూ. లేవీ. 1:4; 7:18; 19:7; 22:23,25,27, ఇంకా ఇది "ఆనందించుము" అనే అర్థాన్ని కూడా కలిగి ఉంది, లేవీ. 26:34 (రెండుసార్లు)
3. "విరగగొట్టుము" - BDB 563, KB 571, *Qal* ప్రార్థనార్థకం, 32:39లో యెహోవా కొరకు ఉపయోగింపబడింది, ఇక్కడ వారి శత్రువుల కొరకు ఉపయోగింపబడింది (చూ. #4, #5 మరియు #6)
4. "వారు లేవకుండునట్లు" - BDB 877, KB 1086, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ, విరోధుల కొరకు ఉపయోగింపబడింది
 - a. దేవుని కొరకు, నిర్గ. 15:7
 - b. ఇశ్రాయేలీయుల కొరకు, నిర్గ. 32:25; కీర్త. 109:28
 - c. ఒకని పొరుగువాని కొరకు, ద్వితీ. 19:11
5. "అతని ద్వేషించువారు" - BDB 971, KB 1338, *Piel* అసమాపక క్రియ, ఇది కీర్తనల గ్రంథంలో ఎక్కువగా శత్రువుల కొరకు ఉపయోగింపబడింది, చూ. 18:40; 44:7,10; 55:12; 68:1; 89:23
6. "తిరిగి లేచుట" (వ్యతిరేకార్థము) - ఇది మూలపదంలో #4 వలె, కాని ఇక్కడ ఒక *Qal* అసంపూర్ణము. ఇది అరణ్య సంచార కాలంలో మోషే మరియు అహరోను నాయకత్వాన్ని తిరస్కరించిన ఇతర ఇశ్రాయేలీయులను సూచించవచ్చు.

▣

NASB, NKJV

NRSV "అతని బలమును దీవించు" @

TEV

"వారి జాతి బలంగా అభివృద్ధి చెందడానికి దీవించు"

NJB

"అతని సామర్థ్యాన్ని అంగీకరింపు"

ఈ పదానికి (BDB 298) అనేక శబ్దార్థాలు ఉన్నాయి:

1. దీని ప్రధాన అర్థం "సామర్థ్యము" లేక "బలము"
2. "శక్తి"
3. "సామర్థ్యము," "నైపుణ్యము"
4. "యోగ్యత"
5. "సాఫల్యతలు"
6. "స్వాధీనతలు"

▣ "నడుములను విరగగొట్టుము" దీని అసలు అర్థము "తొడ విరగగొట్టుము" (అది, పూర్తి వ్యక్తికి చిహ్నంగా ఉన్న తొడలోని అతి పెద్ద కండ). ఎవరినైనా శక్తిహీనుడ్ని చేయడానికి ఉపయోగించే హెబ్రీ సాదృశ్య పదం ఇది. ఇంకా చెప్పాలంటే, ఒకనికి సంతానం కలుగకుండా జేయడం అనే శబ్దార్థం కూడా ఉంది, ఇలా చేయడాన్ని బట్టి వానికి ముందు తరంలేకుండా చేయడం అవుతుంది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 33:12

¹²బన్యామీనునుగూర్చి యిట్లనెను

బెన్యామీను యెహోవాకు ప్రేయుడు ఆయనయొద్ద అతడు సురక్షితముగా నివసించును

దినమెల్ల ఆయన అతనికి ఆశ్రయమగును

ఆయన భుజములమధ్య అతడు నివసించును.

33:12 “బెన్యామీనును గురించి. . . యెహోవాకు ప్రీయుడు” ఇతను (BDB 122) యెహోవాకు ప్రీయుడు అని పిలువబడడానికి కారణం బహుశా తన తండ్రి, యాకోబుకు ఈయన ప్రీయమైన వాడు కావడమే కావచ్చు (చూ. ఆది. 44:20).

▣ “ఆయనయొద్ద అతడు సురక్షితముగా నివసించును” క్రియాపదం (BDB 1014, KB 1496, ఒక *Qal* అసంపూర్ణంలో ఉన్నది కాని, జస్సీవు భావంతో ఉంది, చూ. 12వ. వ. [రెండుసార్లు], 16,20,28; నిర్గ. 25:8; 29:45,46). 12వ. వచనంలో యెహోవా ఆయన దగ్గర సమీపస్తుడుగా ఉన్నాడు.

▣

- NASB “దినమెల్ల ఆయన అతనికి కేడమగును”
 NKJV “దినమంతా ఆయన అతనికి ఆశ్రయమగును”
 NRSV “దినమెల్ల ఆయన అతనిని చుట్టిముట్టి ఉండును”
 TEV “దినమెల్ల ఆయన వారిని కాపాడును”
 NJB “అనుదినము ఆతనికి కాపాడును”

ఈ క్రియాపదం (BDB 342, KB 339, *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియ) ఇక్కడ మాత్రమే ఉపయోగింపబడి, “జతచేయడానికి” లేక “చుట్టుముట్టడానికి” లేక “కప్పడానికి” అనే అర్థాలను ఇవ్వగలదు.

▣

- NASB, NKJV “తన భుజముల మధ్యన నివసించును”
 NRSV “తన భుజముల మధ్యన విశ్రాంతి తీసికొనును”
 TEV “వారి మధ్యన అతను నివసించును”
 NJB “తన కొండలప్రక్కన నివసించును”

ఇది వీటికి సాదృశ్యముగా ఉంది (1) శాంతి మరియు రక్షణగల ప్రదేశము (20,28 వచనాలు) లేక (2) ఆశ్రయము ఉన్న స్థలములో నివసించుట (అది., పిలోహు, బేతేలు, లేక యెరూషలేము [S. R. Driver యొక్క ప్రతిపాదన]).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 33:13-17

- ¹³యోసేపునుగూర్చి యిట్లనెను
 ఆకాశ పరమార్థములవలన
 మంచువలన క్రింద క్రుంగియున్న
 అగాధ జలములవలన
¹⁴సూర్యునివలన కలుగు ఫలములోని శ్రేష్ఠపదార్థముల వలన
 చంద్రుడు పుట్టించు శ్రేష్ఠపదార్థములవలన
¹⁵పురాతన పర్వతముల శ్రేష్ఠపదార్థములవలన
 నిత్యపర్వతముల శ్రేష్ఠపదార్థములవలన
¹⁶సంపూర్ణముగా ఫలించు భూమికి కలిగిన శ్రేష్ఠపదార్థ ములవలన
 యెహోవా అతని భూమిని దీవించును
 పొదలోనుండినవాని కటాక్షము యోసేపు తలమీదికి వచ్చును

తన సహోదరులలో ప్రఖ్యాతినొందినవాని నడినెత్తి మీదికి అది వచ్చును.

¹⁷అతని వ్యవభమునకు మొదట పుట్టినదానికి ఘనత కలదు.

అతని కొమ్ములు గురుపోతు కొమ్ములు వాటివలన
అతడు భూమ్యంతములవరకు జనులను త్రోసివేయును
ఎప్రాయిముయొక్క పదివేలును
మనష్యయొక్క వేలును ఆలాగున నుండురు.

33:13-17 ఈ దీర్ఘముగా ఉన్న దీవెన, లోవీయులకు తప్ప, యేసేపు, ఎప్రాయిము, మనష్య సంతానానికి వెళ్లుతుంది (చూ. 17వ.వ, ఐగుప్తులోని ఇద్దరు కుమారులు). ఉత్తర జాతులలో వీరు చాలా బలమైన వారు.

13-16bలో మోషే ఈ రెండు జాతుల మీద మోషే తన వ్యవసాయక దీవెనలను కురిపించాడు. 16c మరియు d వచనంలో ఐగుప్తులో యేసేపు ప్రతిష్ఠిత గుర్తించబడింది. 17వ. వచనంలో ఈ రెండు జాతులు బలం జంతువుల సాదృశ్యాలతో తెలియపర్చబడింది.

33:13 ఈ వచనం మంచు మరియు భూగర్భజలాల వలన కలిగిన తేమ సమ్మద్ధిని సూచిస్తున్నది (చూ. ఆది. 49:24). వీరు అంటే వ్యవసాయ సంమ్మద్ధి!

33:15 "పురాతన పర్వతముల శ్రేష్ఠపదార్థములవలన నిత్యపర్వతముల శ్రేష్ఠపదార్థములవలన" బహుశా ఇది ఆహారానికి మరియు నిర్మాణానికి అవసరమైన చెట్లను సూచించవచ్చు.

33:16 "పొదలోనుండినవాని కటాక్షము" ఇది బహుశా మండుతున్న పొదను సూచించవచ్చు (చూ. నిర్గ. 3:2-4). పొద (BDB 702) కొరకు ఉపయోగింపబడిన ఈ పదం పా.ని. లో కేవలం ఐదుసార్లు మాత్రమే ఉపయోగింపబడింది, వాటిలో నాలుగు నిర్గ. 3:2-4 వచనాలలో ఉంది.

□

NASB "తన సహోదరులలో ప్రఖ్యాతినొందినవాని నడినెత్తికిరీటము మీదికి అది వచ్చును"

NKJV "ఎవరైతే తన సహోదరుల నుండి ప్రత్యేకింపబడినో వాని తలమీద కిరీటము"

NRSV "తన సహోదరుల మధ్యలోని రాకుమారుని శిఖరాగ్రము మీద"

TEV "ఎందుకంటే ఆయనే తన సహోదరులలో ఒక నాయకుడుగా ఉండెను"

NJB "తన సహోదరులలో మధ్యలో ప్రతిష్ఠింపబడిన వాని కనుబొమ మీద"

ఇది ఆది. 49:26 లో ఉన్న యాకోబు యొక్క దీవెనను ప్రతిబింబిస్తున్నది. యాకోబు యొక్క నాయకత్వం మరియు శ్రేష్ఠత్వము తన కుమారుల వంశములో సయితము కొనసాగుతున్నది.

33:17 "అతని కొమ్ములు గురుపోతు కొమ్ములు వాటివలన" హబ్రీలో "కొమ్ము" (BDB 901) అనే పదం బలానికి చిహ్నంగా ఉంది.

□ "భూమ్యంతముల వరకు" ఇది BDB 67 మరియు 75 ల యొక్క నిర్మాణము. దీనికి చాలా బలమైన సిద్ధాంతపరమైన ప్రాముఖ్యత ఉంది.

1. యెహోవా యొక్క ప్రత్యేకత (మరియు దానిని బట్టి ఏకదేవతావాదం)

a. యెషయా 45:6,14; 46:9; 47:8,10

- b. జపన్యా 2:15
- 2. యెహోవా యొక్క బలము మరియు మహిమ
 - a. సామె. 30:4
 - b. #3 సంఖ్యకేంద్ర ఉన్న అనేకము
- 3. భూమియందంటన యెహోవా యొక్క ఆరాదన మరియు పరిపాలన యొక్క విస్తృత
 - a. ద్వితీ. 33:17
 - b. 1 సమూ. 2:10
 - c. కీర్త. 22:25-31; 59:13; 67:1-7; 98:2-9
 - d. యెషయా 45:22; 52:10
 - e. యిర్మియా 16:19
- 4. మెస్సయకు సంబంధించిన
 - a. 1 సమూ. 2:10
 - b. కీర్త. 2:8
 - c. మీకా 5:4-5

▣ “ఎప్రాయిముయొక్క పదివేలును. . . మనషేయొక్క వేలును” ఈ వచనం పరిమాణం మరియు బలంలో ఎప్రాయిము యొక్క ప్రాధాన్యతను తెలియజేస్తున్నది. 1:15 లోని ప్రత్యేక అంశము: వెయ్యి చూడుము.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 33:18-19

¹⁸జబూలూనునుగూర్చి యిట్లనెను
జెబూలూనూ, నీవు బయలు వెళ్లు స్థలమందు సంతోషించుము
ఇశ్శాఖారూ, నీ గుడారములయందు సంతోషించుము.
¹⁹వారు జనములను కొండకు పిలిచిరి
అక్కడ నీతి బలుల నర్పింతురు
వారు సముద్రముల సమ్మద్ధిని
ఇసుకలో దాచబడిన రహస్యద్రవ్యములను పేల్చుదురు.

33:18 “జెబూలూనూ. . . ఇశ్శాఖారూ” ఆది. 49:13-15 లో లాగానే ఈ రెండు జాతులు కూడా ఒకటిగా పట్టిక చేయబడ్డాయి.

▣ “సంతోషించుము” ఈ క్రియాపదం (BDB 970, KB 1333, *Qal* ప్రార్థనార్థకము) “మంచి, సమ్మద్ధికరమైన జీవితాన్ని అనుభవించు” అనే భావంతో ఉపయోగింపబడింది.

▣ “బయలువెళ్ళు” ఇది (BDB 422, KB 425, *Qal* భావరూపక నిర్మాణం) చూడడానికి స్వేచ్ఛాయుత జీవితం అనే భావంతో ఉపయోగింపబడినట్లు అనిపిస్తున్నది (చూ. 28:6,19; 31:2).

▣ “నీ గుడారముల యందు” ఇది (BDB 13) అరణ్య సంచార కాలములోని వారి ఇంట్లను సూచిస్తున్నది, కాని ఆ తరువాత ఇది ఒకని ఇంటికి ఒక సాధ్యమైన పదంగా మారింది.

ఈ రెండు సమాంతర వరుసలు ఒక సంతోషకరమైన, స్థిరపరచబడిన జీవితాన్ని తెలియజేస్తున్నది.

33:19 “పర్యటం” (BDB 249) మరియు “నీతి బలిని అర్పించుట” కు మధ్య ఉన్న సమాంతరత్వం (చూ. కీర్త. 4:5; 51:19) ఒక ఆరాదన దృశ్యాన్ని తెలియజేస్తున్నది (చూ. నిర్గ. 15:17).

తదుపరి విశ్లేషణాత్మక ప్రశ్న ఏమిటంటే, పద్యభాగములోని రాబోవు రెండు వరుసలు ఇదే ఆలోచనను కొనసాగిస్తున్నాయా లేక మరో అంశానికి మారుతున్నాయా? సముద్రములో జబూలును యొక్క చేరిక ఆది. 49:13లో ప్రస్తావించబడింది.

▣ “సముద్రముల సమృద్ధిని ఇసుకలో దాచబడిన రహస్యవ్యములు” ఈ రెండు వరుసలు సమాంతరాలు. అవి క్రియయొక్క రెండు కర్మలు, “పీల్చుట” లేక “లాగుకొనుట” (BDB 413, KB 416, *Qal* అసంపూర్ణం). ఇది సమృద్ధికి ఒక సాదృశ్యపదముగా ఉంది (చూ. 32:13).

1. మొదటిది వీటిని సూచిస్తున్నది:

- a. ఆహారము (అది., బలియర్పణలు లేక మంచి జీవితం)
- b. వర్తకము (అది., పగడము, గోకురములు, స్నాంజిలు లేక అద్దకము)

2. రెండవది రెండు *Qal* సకర్మక అసమాపక క్రియలతో చేయబడింది:

- a. “కప్పుటకు,” అయితే ఇక్కడ మాత్రము “ఎత్తిపెట్టబడిన” లేక “ఉంచబడిన” (BDB 706) అర్థముతో ఉంది
- b. “దాచిపెట్టుటకు” (BDB 380)

ఇవి నౌకాయాన వర్తకాన్ని సూచిస్తున్నట్లున్నాయి (చూ. ఆది. 49:13-14).

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 33:20-21

²⁰గాదునుగూర్చి యిట్లనెను

గాదును విశాలపరచువాడు స్తుతింపబడును

అతడు ఆడు సింహమువలె పొంచియుండును

బాహు వును నడినెత్తిని చీల్చివేయును.

²¹అతడు తనకొరకు మొదటిభాగము చూచుకొనెను

అక్కడ నాయకుని భాగము కాపాడబడెను.

అతడు జనములోని ముఖ్యులతో కూడ వచ్చెను

యెహోవా తీర్చిన న్యాయమును జరిపెను

ఇశ్రాయేలీయులయొద్ద యెహోవా విధులను ఆచరించెను.

33:20 “గాదును విశాలపరచువాడు స్తుతింపబడును” ఇది యెహోవాను సూచిస్తున్నట్లుంది.

▣ “అతడు సింహమువలె పొంచియుండును” ఈ పదం “ఆడుసింహము” (BDB 522, చూ. ఆది. 49:9; సంఖ్యా. 24:9; యోబు 4:11). ఆడు సింహము వేటాడి మగదానికి మరియు పిల్ల సింహాలకు ఆహారం పెడుతుంది. గాదు ఒక ఆడు సింహము వలె సూచిస్తున్నది. గాదు వంశీయులు వారి యుద్ధములోని విశ్వసనీయతను బట్టి దీవించబడ్డారు (చూ. ఆది. 49:19).

33:21 ఈ వచనం గాదు మీద లేక ఒక శూరుడైన యోదుడు మీద ఉన్న (ఒక సింహము యొక్క సాదృశ్యమందు) ఒక విన్యాసముగానో ఉంది. ఈయన యెర్దానుకు తూర్పు దిక్కున స్వాధీనం చేసికొనడానికి ఒక భూభాగాన్ని ఎన్నుకొన్నాడు, అయితే అతడు మరియు

రూబీనీయులు మరియు మనషే యొక్క సగం జాతి వాగ్దాన దేశములోనికి వెళ్ళవలసిన మొదటి మిలటరీ గుంపుగా ఉంది (చూ. యెహో. 4:12-13; 22:1-3).

□ "అక్కడ నాయకుని భాగము కాపాడబడెను" దీనికి హెబ్రీ అర్థము ఏమిటో తెలియదు!

□ "అతడు జనములోని ముఖ్యులతో కూడ వచ్చెను" ఇది బహుశా యోర్దాను తూర్పు ప్రాంతాన్ని తీసికొనడానికి మోషే మరియు ఇతర నాయకుల అనుమతి తీసికొనడానికి వచ్చిన మూడు జాతులను సూచించవచ్చు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 33:22

²²దానునుగూర్చి యిట్లనెను

దాను సింహపుప్పిల్ల

అది బాషానునుండి దుమికి దాటును.

33:22 "దాను సింహపుప్పిల్ల, అది బాషానునుండి దుమికి దాటును" చెప్పబడిన దాను ఏదోరకంగా బాషానుకు సంబంధం కలిగి ఉండుట (చూ. 1:4; 3:1,3,4,10,11,13,14) ఆశ్చార్యాన్ని కలిగిస్తున్నది. నిజానికి చీట్లు వేయడం ద్వారా నైరుది మూల ఉన్న దాను ప్రాంతం కేటాయింపబడింది (అది., ఫిలిస్టీనా ప్రాంతం) ఆ తరువాత వారు ఉత్తర దూర ప్రాంతానికి తరలి వెళ్ళారు (చూ. న్యాయాధిపతులు 18). బహుశా ఈ అనధికారిక కేటాయింపుకు సంబంధించిన ఒక ప్రవచనం కావచ్చు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 33:23

²³నప్తాలినిగూర్చి యిట్లనెను

కటాక్షముచేత తృప్తిపొందిన నప్తాలి,

యెహోవా దీవెనచేత నింపబడిన నప్తాలి,

పశ్చిమ దక్షిణ దిక్కులను స్వాధీనపరచుకొనుము.

33:23 "పశ్చిమ దక్షిణ దిక్కులను స్వాధీనపరచుకొనుము" ఈ క్రియాపదం (BDB 439, KB 441, *Qal* ప్రార్థనార్థకము) ద్వితీయోపదేశ కాండములో ఇశ్రాయేలీయులు భూమిని స్వాధీనం చేసికొనుట కొరకు అనేక సార్లు ఉపయోగింపబడింది (చూ. 1:8,21,39; 2:24,31; 9:23; 11:31; 17:14; 26:1). ఇది బలవంతంగా తీసికొని, ఒక స్థిర ఆస్తిగా కాపాడుకొనుటను తెలుపుతున్నది.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 33:24-25

²⁴అషేరునుగూర్చి యిట్లనెను

అషేరు తన సహోదరులకంటె ఎక్కువగా ఆశీర్వ దింపబడును.

అతడు తన సహోదరులకంటె కటాక్షము నొందును

తన పాదములను తైలములో ముంచుకొనును.

²⁵నీ కమ్ములు ఇనుపవియు ఇత్తడివియునై యుండును.

నీవు బ్రదుకు దినములలో నీకు విశ్రాంతి కలుగును.

33:24 "అషేరు తన సహోదరులకంటె ఎక్కువగా ఆశీర్వ దింపబడును.

అతడు తన సహోదరులకంటే కటాక్షము నొందును

తన పాదములను తైలములో ముంచుకొనును" ఈ క్రియాపదం (BDB 224, KB 243, "ఉండుట") ఒక *Qal* జస్సివుగా ఉంది. హెబ్రీ ఆలోచనలు ఎలా ఉంటాయో ఇది తెలియజేస్తున్నది. ఒక యూదునికి, కుమారుడు అన్నింటికంటే గొప్ప దీవెనకరమై ఉన్నాడు.

రబ్బీలు దీనిని ఆషెరు కుమార్తెల అంత్యంత అందాన్ని బట్టి కుమారుల కంటే వారు ఎక్కువగా కోరబడ్డారు అనే అర్థమిచ్చినట్లు విశ్లేషించారు. దీని అర్థము సరిగా తెలియదు.

▣ "తన పాదములను తైలములో ముంచుకొనును" సముద్రతీరానికి ఉత్తరము వైపున ఉన్న ఆషెరు ప్రాంతము ఒలీవ చెట్లకు మంచి ప్రాంతము. ఈ వచనం బహుశా ఒలీవల నుండి నూనెను తీయడానికి కాళ్ళతో త్రొక్కే క్రియను ఇది సూచించవచ్చు.

33:25 "నీ కమ్ములు ఇనుపవియు ఇత్తడివియువై యుండును" "తాళాలు" (BDB 653) లేక "కమ్ములు" యొక్క హెబ్రీ మూలపదము నుండి "చొప్పులు" (BDB 653) అనే తర్జుమాను కూడా చేయవచ్చును. ఇక్కడ ఉపయోగించిన ఈ పదము ఇక్కడ మాత్రమే ఉపయోగించబడింది. ఆషెరు యొక్క భౌగోళిక ప్రదేశాన్ని బట్టి, ఐగుప్తుకు దిగువన సారవంతమైన అర్ధచంద్రాకార నుండి వెళుతున్న ప్రధాన రహదారి మీద ఉంది, ఒకవేళ ఆషెరు పతనమైతే, మొత్తం దేశమంతా పడిపోతుంది (దక్షిణపు దాడి నుండి). ఇది వాగ్దాన దేశానికి ద్వారము మరియు తాళము వలె పరిగణించబడింది.

▣

NASB "నీ దినములను బట్టి, నీ విశ్రాంతిపరమైన నడత ఉంటుంది"

NKJV, NJB "ఆశ్రయము"

NRSV "ఆయన ప్రాచీన దేవుళ్ళను లోబరచుకొనును"

TEV "రక్షణ"

విశ్లేషణాత్మక ప్రశ్న ఏమిటంటే, చివరి నామవాచకానికి అర్థమేమిటి (BDB 179)?

1. బలము (అది., జీవనసంబంధిత జీవితము)
2. రక్షణ (అది., దాడికి గురికాని)

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 33:26-29

²⁶యెఘారూనూ, దేవుని పోలినవాడెవడును లేడు

ఆయన నీకు సహాయము చేయుటకు ఆకాశవాహనుడై వచ్చును

మహోన్నతుడై మేఘవాహనుడగును.

²⁷శాశ్వతుడైన దేవుడు నీకు నివాసస్థలము

నిత్యముగనుండు బాహువులు నీ క్రిందనుండును

ఆయన నీ యెదుటనుండి శత్రువును వెళ్ళగొట్టి

నశింపజేయుమనెను.

²⁸ఇశ్రాయేలు నిర్భయముగా నివసించును

యాకోబు ఊట ప్రత్యేకింపబడును

అతడు ధాన్య ద్రాక్షారసములుగల దేశములో నుండును

అతనిపై ఆకాశము మంచును కురిపించును.

²⁹ఇశ్రాయేలూ, నీ భాగ్యమెంత గొప్పది
యెహోవా రక్షించిన నిన్ను పోలినవాడెవడు?
ఆయన నీకు సహాయకరమైన కేడెము
నీకు ఔన్నత్యమును కలిగించు ఖడ్గము
నీ శత్రువులు నీకు లోబడినట్లుగా వారు వేషము వేయుదురు
నీవు వారి ఉన్నతస్థలములను త్రొక్కుదువు.

33:26-29 ఈ వచనాలు యెహోవా యొక్క అసమానతను మరియు శక్తిని స్తుతిస్తున్న తర్జుమా భాగమై ఉన్నాయి! యెషూరూను ఇశ్రాయేలీయుకు ఒక హోదావలె ఉపయోగింపబడింది (చూ. 32:15). ఈ వచనాలు (అది., 26వ. b & c; 28వ. వచనం c & d వరుస; 29వ.వ. f వరుస) సాఫల్య దేవుడు Ba'al కు సహజంగా సూచించబడింది, దీనిని బట్టి Ba'al ను గురించి చెప్పినదంతా వాస్తవం కాదని తెలుస్తున్నది, అయితే సత్యమైన వాడు యెహోవాయే. యెహోవా ఒక్కడే దేవుడు.

33:26 "దేవుని పోలినవాడెవడును లేడు" 4:35 లోని నోట్ చూడుము.

33:27 "శాశ్వతుడైన దేవుడు" Elohim మామూలుగా లక్షణాలతో కలిపి చెప్పబడుతుంది:

1. నిత్యుడైన Elohim, ఇక్కడ
2. శాశ్వతుడైన Elohim, యెషయా 26
3. సత్యుడైన Elohim, 2 దిన. 15:3; యెషయా 65:16
4. శరీరులకందరికి Elohim, యిర్మియా 32:27 (సంఖ్యా. 16:22; 27:16 కు సమానం)
5. పరలోకము యొక్క Elohim, ఆది. 24:3,7; 2 దిన. 36:23; ఎజ్రా 1:2; నెహె. 1:4,5; 2:4,20
6. అందుబాటులో ఉన్న Elohim (లేక సమీపము), యిర్మియా 23:23
7. నా (మన) రక్షణ అయిన Elohim, 18:46; 24:5; 25:5; 27:9; 65:5; 79:9; 85:4; యెషయా 17:10
8. నా నీతి అయిన Elohim, కీర్త. 4:1
9. నా ఆశ్రయదుర్గమైన Elohim, 2 సమూ. 22:3; కీర్త. 18:2
10. నా బలమైన దుర్గమైన Elohim, కీర్త. 43:2
11. నా స్తుతిపాత్రుడైన Elohim, కీర్త. 109:1

(ఈ జాబితా BDB, 44 పే. #4,b.నుండి తీసికొనబడింది)

▣	
NASB	"నివాసస్థలము"
NAJV	"నీ ఆశ్రయము"
NRSV	"నీ నివాస స్థలము"
TEV	-----
NJB	"యాకోబు ఎన్నుకొనబడిన మంచి ఊటబుగ్గ"

ఈ పదం (BDB 733) జంతువుల నివాసస్థలాన్ని (చూ. యోబు 37:8; 38:40; ఆమోసు 3:4) లేక తన ప్రజల కొరకు దేవుని ద్వారా ఇవ్వబడిన ఆశ్రయముకు ఒక సాదృశ్యమును సూచించగలదు (ఇక్కడ మాత్రమే). ఇదే భావము కీర్త. 71:3,91:9 లలో కనుగొనబడుతుంది.

□ “నిత్యముగనుండు బాహువులు నీ క్రిందనుండును” ఇది ఈ క్రింది వాటికి ఒక సాదృశ్యము:

1. యెహోవా వారి తరుపున యుద్ధమాడును (చూ. c వరుస, 29వ. వ)
2. యెహోవా శాశ్వతమైన కాపుదల మరియు సన్నిధి

యెహోవా కార్యము చేయు దేవుడు! ఇది ఆది. 49:24 (b & c వరుసలు) వచనాన్ని సూచించే అవకాశముంది.

□ “నశింపజేయుమనెను” ఈ క్రియ (BDB 1029, KB 1552, *Hiphil* ప్రార్థనార్థకం)కు అర్థము “నిర్మూలించుట.” ఇది “యెహోవా యుద్ధము” యొక్క పదజాలములోని ఒక భాగము, చూ. 1:27; 2:22; 6:15; 9:20; యెహో 7:12; 9:24. ఇశ్రాయేలీయులు ఆయనకు విధేయించినట్లైతే ఆయన వారి పక్షమున యుద్ధము చేస్తాడు, లేని యెడల వారికి విరోధంగా యుద్ధము చేస్తాడు!

ఇశ్రాయేలీయులు శత్రువులతో పోరాడుటకు వస్త్రములు ధరించి యుద్ధభూమికి వెళ్ళాలి, అయితే యుద్ధవిజయము యెహోవాదే!

33:28

NASB “యాకోబు ఊట ప్రత్యేకింపబడును”

NKJV “యాకోబు ఊట ఒక్కటే”

NRSV “యాకోబు నివాసంలో సురక్షితము”

TEV -----

NJB “యాకోబు ఊటబుగ్గ ఎన్నుకొనబడెను”

“ఊటబుగ్గ” (BDB 745 II) కు అర్థము “ఊట” మరియు ఇది వంశావళిని సూచిస్తున్నది. ఈ పదం “ప్రత్యేకింపబడట” (BDB 94, “ఒక్కటే”) రక్షణకు ఒక సాదృశ్యమై ఉంది.

33:29 ఈ వచనం ఐగుప్తు నుండి, అరణ్యము నుండి, కనానీయుల నుండి యెహోవా యొక్క విమోచనను తెలియజేసే “యెహోవా యుద్ధము” అనే పదజాలాన్ని ఉపయోగించింది!

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. వాగ్దాన దేశములోనికి మోషే ఎందుకు ప్రవేశింపలేక పోయాడు?
2. 33:2-3 కు ఎందుకు ఇన్ని తర్జుమాలు ఉన్నాయి?
3. దీవెనలలో పిమ్మోను ఎందుకు జాబితా చేయబడలేదు?
4. ఈ దీవెనలలో మెస్సయాకు సంబంధించిన సూచన ఏమైనా ఉందా?

ద్వితీయోపదేశ కాండము 34

ఆధునిక తర్జుమాల యొక్క పేరాగ్రాఫు విభజనలు

NKJV	NRSV	TEV	NJB
మోషే నెబో కొండ మీద మరణించుట	మోషే మరణము	మోషే మరణము	మోషే మరణము
34:1-8	34:1-8	34:1-8	34:1-4 34:5-9
34:9-12	34:9 34:10-12	34:9 34:10-12	34:10-12

చదివే చక్రం మూడు (పరిచయభాగములోని పే. vii చూడుము)

పేరాగ్రాఫ్ స్థాయిలో అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించుట

ఇది ఒక మార్గదర్శక అధ్యయన వ్యాఖ్యానము, అంటే నీవు చేసే బైబిలు వ్యాఖ్యానానికి నీవే బాధ్యుడవు. మనలో ప్రతిఒక్కరు మనకు ఇవ్వబడిన కాంతలోనే నడవాలి. వ్యాఖ్యానములో నీవు, బైబిలు, పరిశుద్ధాత్మ ప్రధానులు. విశ్లేషకుని కొరకు దీనిని నీవు త్యాగము చేయకూడదు.

ఒక్కసారిగా అధ్యాయాన్ని పూర్తిగా చదువు. అంశాలను గుర్తించు (చదివే ఆవృత్తి #3, పే. viii). నీ అంశము యొక్క భాగాలను ఐదు ఆధునిక తర్జుమాలతో పోల్చు చూడు. పేరాగ్రాఫు దైవావేశితాలు కావు. అయితే అసలు గ్రంథకర్త యొక్క భావాన్ని అనుసరించడానికి ఇవి ఎంతో కీలకము. ఇవే వ్యాఖ్యానానికి ప్రాణము. ప్రతి పేరాగ్రాఫుకు కేవలము ఒకే ఒక ప్రధానాంశము ఉంటుంది.

1. మొదటి పేరాగ్రాఫ్
2. రెండవ పేరాగ్రాఫ్
3. మూడవ పేరాగ్రాఫ్,
4. మొదలుగున్నవి.

పదము మరియు వచనాల అధ్యయనం

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 34:1-8

¹మోషే మోయాబు మైదానమునుండి యెరికో యెదుటనున్న పిస్గాకొండవరకు పోయి నెబో శిఖరమున కెక్కెను. ²అప్పుడు యెహోవా దాసువరకు గిలాదు దేశమంతయు నస్త్రాలిదేశమంతయు ఎఫ్రాయిము మనషీల దేశమును పశ్చిమ సముద్రమువరకు యూదా దేశమంతయు

దక్షిణ దేశమును ³నోయరువరకు ఈతచెట్లుగల యెరికో లోయ చుట్టు మైదానమును అతనికి చూపించెను. ⁴మరియు యెహోవా అతనితో ఇట్లనెను నీ సంతానమున కిచ్చెదనని అబ్రాహాము ఇస్సాకు యాకోబులకు నేను ప్రమాణము చేసిన దేశము ఇదే. కన్నులార నిన్ను దాని చూడనిచ్చితిని గాని నీవు నది దాటి అక్కడికి వెళ్లకూడదు. ⁵యెహోవా సేవకుడైన మోషే యెహోవా మాటచొప్పున మోయాబు దేశములో మృతినొందెను. ⁶బెత్సయోరు యెదుట మోయాబు దేశము లోనున్న లోయలో అతడు పాతిపెట్టబడెను. అతని సమాధి యెక్కడనున్నదో నేటివరకు ఎవరికి తెలియదు. ⁷మోషే చనిపోయినప్పుడు నూట ఇరువది సంవత్సరముల యీడుగలవాడు. అతనికి దృష్టి మాంద్యములేదు, అతని సత్తువు తగ్గలేదు. ⁸ఇశ్రాయేలీయులు మోయాబు మైదానములలో మోషేనుబట్టి ముప్పది దినములు దుఃఖము సలుపగా మోషేనుగూర్చిన దుఃఖము సలిపిన దినములు సమాప్త మాయెను.

34:1 "మోయాబు మైదానము" ఇది సంఖ్యాకాండము (చూ. 36:13) మరియు ద్వితీయోపదేశకాండ గ్రంథము (చూ. 4:44-49) యొక్క ముగింపు యొక్క భౌగోళిక దృశ్యమై ఉంది. ఇది యెరికో తూర్పు దిక్కున, యెరికో దాటిన తరువాత ఉంది (చూ. 1వ.వ).

▣ "పిస్గాకొండవరకు పోయి నెబో శిఖరము" ఇదే పర్వతము ద్వితీ. (చూ. 3:17) లో చెప్పబడింది. ఇది "శిఖరము" లేక "ఎత్తు" (BDB 612 I) అనే హెబ్రీ పదం. చూడడానికి నెబో కొండ మరియు పిస్గా (BDB 820 "చీలిక")లు ఇదే పర్వత శిఖరాన్ని సూచిస్తున్నాయి. దేవుడు ప్రత్యేకించి ఈ స్థలాన్ని ఎన్నుకొన్నాడు ఎందుకంటే వాగ్దాన దేశములోని మోషే ప్రవేశింపనప్పటికి, ఆయనకు దానిని చూపిస్తాన్న వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చడానికి దీనిని ఎన్నుకొన్నాడు. ఆ తరువాత, 5వ. వచనంలో, నెబో కొండ మోషే మరణించిన స్థలమైంది. అలాగే, యూదుల పరంపరలు ఈ కొండమీదే నిబంధన మందసాన్ని కూడా యిర్మియా దాచిపెట్టాడని చెబుతున్నాయి.

▣ "అప్పుడు యెహోవా ఆయనకు దేశము నంతటిని చూపించెను" ఇక్కడ అనేక వాక్యభాగాలు మోషే వాగ్దాన దేశానికి వెళ్ళకుండా చేసిన ఆయన పాపములను నమోదుచేసి ఉన్నాయి (చూ. ద్వితీ. 3:23-28; 32:48-52 మరియు సంఖ్యా. 27:12-14). దీనిని గురించి మోషే అనేక ప్రార్థనలు మరియు విన్నపాలు దేవునికి చేశాడు, అయినా వాగ్దాన దేశంలోనికి ఆయన ప్రవేశింపడానికి అనుమతింపబడలేదు. పాపము తాను చేసే నష్టము మరియు పర్యావసానాలు చేస్తున్నప్పటికీ, కృపామయుడైన దేవుడు ఆయన ప్రవేశింపలేని దేశాన్ని ఆయనకు చూపించాడు.

34:2 "పశ్చిమ సముద్రము" ఇది మధ్యధరా సముద్రాన్ని సూచిస్తున్నది (చూ. 11:24). "పశ్చిమము" అనే ఈ పదానికి అసలు అర్థం "వెనుకనున్న స్థలము" (BDB 30).

34:3 "నెగేవు" ఇది "దక్షిణ దేశము" (BDB 616) నకు ఒక హెబ్రీ పదము, ఇది బెర్షబా దక్షిణాన ఉన్న నిర్మానుష్య ఎడారి భూమిని సూచిస్తున్నది.

▣ "మైదానము" ఇది మృతసముద్రములో ఉన్న రిఫ్ట్ లోయగా పిలువబడిన ఒక వాయుగుండాన్ని సూచిస్తున్నది. యెరికో వాయవ్యమున, నోయరు నైరుతి మూలన ఉన్నాయి.

▣ "ఈత చెట్లుగల యెరికో" యెరికో ఈతచెట్ల పట్టణము వలె ప్రసిద్ధిచెందింది (చూ. న్యాయా. 1:16), ఈ కాల ప్రపంచంలో ఇది పాత పట్టణాలలో ఒకటి. ఇది ఇశ్రాయేలీయుల బస చేసిన యోర్దాను నది దాటిన తరువాత ఉంది.

▣ "నోయరు" ఈ పదానికి (BDB 858) అర్థం ప్రాముఖ్యత లేని (చూ. ఆది. 19:20-22).

34:4 “నీ సంతానమున కిచ్చెదనని అబ్రాహాము ఇస్సాకు యాకోబులకు నేను ప్రమాణము చేసిన దేశము ఇదే” ఇది ఆది. 12:7; 26:3; 28:13 లో వ్రాయబడిన దేవుని వాగ్దానానికి నెరవేర్చు. అబ్రాహాముకిచ్చిన వాగ్దానంలో భూమి మరియు సంతానము రెండూ ఇమిడి ఉన్నాయి. పా.ని. దేశము మరియు సంతానాన్ని చెప్పగా, క్రొ.ని. ప్రత్యేక బిడ్డను గురించి విశేషించినది (చూ. యెషయా 7-12). ఈ ప్రాచీన వాగ్దానం అనేకసార్లు చెప్పబడింది. ఇక్కడ కొన్ని ఉదాహరణలు ఇవ్వబడ్డాయి: నిర్గ. 33:1; సంఖ్యా. 14:23; 32:11; ద్వితీ. 1:8; 6:10; 9:5; 30:20.

▣ “కన్నులార నిన్ను దాని చూడనిచ్చితిని గాని నీవు నది దాటి అక్కడికి వెళ్లకూడదు” చూడడానికి బండతో మాట్లాడకుండా దానిని అందరు చూస్తుండా కొట్టడం (చూ. సంఖ్యా. 20:7-12) అనే తప్పు మోషేను తీర్చుకు గురిచేసినట్లుంది. మోషే యొక్క ఈ ఘోరమైన అవిదేయతకు ప్రజలే సాక్షులుగా ఉండిరి.

34:5 “యెహోవా సేవకుడైన మోషే” “యెహోవా సేవకుడు” అనే ఈ పదం మోషేకు ఇచ్చిన గౌరవార్థక బిరుదు. ఇది యెహోషువాకు ఆయన మరణము తరువాత ఇవ్వబడింది. ఇది రాజైన దావీదుకు ప్రసాదించబడింది. ఆ తరువాత ఇది రాబోవు మెస్సయకు సూచించబడింది (చూ. యెషయా 40-56 సేవక కీర్తనలు). బహుశా క్రొ. ని. లోని పౌలు సరళి వచనము, “దేవుని సేవకుడు” కు ఆధారమైన వాక్యము కావచ్చు. పా.ని. సేవకుడు అనే అంశానికి చాలా ప్రాధాన్యత ఉంది. పా. ని. ఎన్నిక లేక సేవకత్వము దేవుని ఉద్దేశాన్ని నెరవేర్చడానికి, ఖచ్చితంగా రక్షణ కొరకు అని చెప్పలేము. కోరేషు “దేవుని అభిషిక్తుడు” (చూ.యెషయా 45:1) అని పిలువబడ్డాడు మరియు అష్షూరు “ఆయన కొపము యొక్క దండము” (చూ. యెషయా 10:5) అని పిలువబడ్డాడు. ఈ క్రూర జనాంగము మరియు అస్సూరాజు దేవుని ప్రణాళికకు సరిపోయారు కాని ఆయనతో అత్యు సంబంధానికి సరిపోలేదు. “ఎన్నిక” మరియు “చాయిస్” లకు క్రొ. ని. లో మాత్రమే అత్యుసంబంధిత శబ్దార్థము ఉంది.

▣ “యెహోవా మాటచొప్పున మోయాబు దేశములో మృతినొందెను” ఇక్కడున్న అక్షరాక్షర హెబ్రీ “యెహోవా నోటి ద్వారా”, (BDB 804), చూడడానికి ఇది దేవుని వాక్యానికి ఒక సాదృశ్యముగా ఉన్నది (చూ. ఆది. 41:40; 45:21; నిర్గ. 17:1; 38:21; సంఖ్యా 3:16,39).

ఏది ఏమైనా, రబ్బీలు దీనిని “దేవుని ముద్దు” అని పిలుస్తున్నారు. దేవుడు మోషేను నోటి మీద ముద్దు పెట్టి, తన ఊపిరిని తీసివేసెను అని వారు చెబుతున్నారు. ఇది సరిగ్గా మన సంస్కృతిలోని భాషీయము “మరణపు ముద్దు” లాంటిదిగా ఉంది. అదే అయితే, ఇది మోషే జీవితంలో దేవుని యొక్క న్యాయము మరియు కృపల మధ్య ఉన్న సమతౌల్యత యొక్క అంతమైన వ్యత్యాసముగా ఉంది.

34:6 “మరియు ఆయన మోయాబు దేశము లోనున్న లోయలో అతనిని పాతిపెట్టెను” “అతడు” అనేది స్వయాన్న దేవుణ్ణి తెలియజేస్తున్నది. ఇది చాలావరకు ఆది. 7:16 వలె ఉంది, ఇక్కడ ఓడ తలుపులను దేవుడు మూస్తాడు. ఇలా దేవుడే పాతిపెట్టడానికి కారణం దేవుడు ప్రాచీన పితరుల సమాధి స్థలాలన్నిటిని మనము ఆయనను కాక వాటిని పూజింపకుండునట్లు తీసివేశాడు. గమనించండి, మోషే నోబు కొండ మీద కాక క్రీంద ఉన్న లోయలో పాతిపెట్టబడ్డాడు. వింతగా ఉన్న క్రొ. ని. వాక్యభాగంలోని యూదా 9 ఈ వ్యత్యాసానికి సంబంధించినదే, కాని ఇది సరిగ్గా ఎలా అనేది స్పష్టంగా తెలియదు. యూదా 9 ది అసంప్లస్ ఆఫ్ మోసజ్ అని పిలువబడిన ధర్మశాస్త్రీతరు గ్రంథములోని ఉదాహరణను ఉపయోగించినట్లుంది. మోషే శవము దయ్యానికి ఎందుకు అవసరమైన ఉద్దేశ్యమేమిటో సరిగా తెలియదు.

▣ “అతని సమాధి యొక్కడనున్నదో నేటివరకు ఎవరికి తెలియదు” ఇది స్పష్టంగా ఆ తరువాత చేయబడిన సంపాదకీయ పనిగా ఉంది. చాలా మంది తన మరణానికి సంబంధించి ఈ చివరి అధ్యాయాన్న మోషే వ్రాసి ఉండకపోవచ్చని అభిప్రాయపడుతున్నారు. Rashi మోషే మరణాన్ని గురించి యెహోషువా వ్రాసాడు అని చెబుతుండగా, VI Esdras తన మరణాన్ని గురించి తానే వ్రాసుకొన్నదని నొక్కి చెబుతున్నాడు. నేనైతే తోరా యొక్క మోషే గ్రంథకర్తత్వాన్ని నమ్ముతున్నాను అయితే అప్పుడప్పుడు తటస్థపడుతున్న ఇలాంటి

సంపాదకీయ విశ్లేషణలను తీసివేయలేను. పెంటాటర్డ్ మరియు యెహోషువా గ్రంథాల మధ్యనున్న హెబ్రీ పోలికలు మోషే యొక్క స్వీయవ్యత్యాలలో యెహోషువా భాగమున్నట్లు యెహోషువా గ్రంథము తెలియజేస్తున్నట్లుంది. ఏదిఏమైనా, పా. ని. మొత్తానికి సంపాదకీయుని వలె, రబ్బీల యూదాతత్వములోని ఎజ్రా యొక్క ప్రముఖ స్థానమునకు కూడా అవకాశముంది.

34:7 "మోషే చనిపోయినప్పుడు నూట ఇరువది సంవత్సరముల యీడుగలవాడు" ఈ నూట ఇరువది సంవత్సర కాలము అ. కా. 7:23సగం లో ఒక్కొక్కటి నలుబదు సంవత్సరాలుగా మూడు తరగతులుగా విభజింపబడింది: (1) ఐగుప్టులో చదువు కొరకు నలుబది సంవత్సరాలు; (2) ఈ తరువాత ఇశ్రాయేలీ వంశస్థులను నడిపించడానికి నలుబది సంవత్సరములో అరణ్యములో; (3) నలుబది సంవత్సరాలు అరణ్య సంచార కాలము. D. L Moody ప్రకారం, "40 సంవత్సరాల వరకు మోషే ఆయన ఎవరో అని ఆలోచించాడు. 40 సంవత్సరాల వరకు ఆయన తాను ఎవరికానని ఆలోచించాడు. 40 సంవత్సరాల వరకు ఆయనే ఎవరూ కాని వ్యక్తితో దేవుడు ఎలా పనిచేస్తాడో కనుగొన్నాడు."

▣ "అతనికి దృష్టి మాంద్యములేదు, అతని సత్తువు తగ్గలేదు" చూడడానికి ఇది మోషే యొక్క ఆరోగ్యాన్ని సూచిస్తుండగా, ద్వితీ. 31:2 మోషే ఎందుకు వాగ్దాన దేశములోనికి ప్రవేశింపలేక పోయాడు అనే దానికి ఇది సాకుగా చెప్పబడి ఉంది (అది ఆయన చాలా బలహీనుడని, ముసలివాడని). ఇది ఒకదానికొకటి వ్యతిరేకము కాదు కాని మోషే ఇతరులను లేక తన వయస్సును లేక ఇతర కారణాలను నిందించుట ద్వారా తన పాపమును గురించి వివరించడానికి మోషే మరొకసారి చేస్తున్న ప్రయత్నముగా ఉంది.

38:8 "ఇశ్రా యేలీయులు . . . మోషేనుబట్టి ముప్పది దినములు దుఃఖము సలుపగా" ఇది బహుశా ఒక చంద్రమాన కాలము కావచ్చు. కాలము అహారోను దుఃఖకాలానికి కూడా ఇవ్వబడింది (చూ. సంఖ్యా. 20:29). అరణ్య సంచారములో తిరుగుబాటు చేసిన తరములోని ప్రతి ఒక్కరు, యెహోషువా మరియు కాలేబు తప్ప, అందరూ మరణించారు.

NASB (సవరింపబడిన) వాక్యము: 34:9-12

⁹మోషే తన చేతులను నూను కుమారు డైన యెహోషువమీద ఉంచి యుండెను గనుక అతడు జ్ఞానాత్మపూర్ణుడాయెను; కాబట్టి ఇశ్రాయేలీయులు అతనిమాట విని యెహోవా మోషేకు ఆజ్ఞాపించినట్లు చేసిరి. ¹⁰ఐగుప్టు దేశములో ఫరోకును అతని సేవకులకందరికిని ¹¹అతని దేశమంతటికిని యే సూచక క్రియలను మహాత్కార్యములను చేయుటకు యెహోవా అతని పంపెనో ¹²వాటి విషయములోను, ఆ బాహుబల మంతటి విషయములోను, మోషే ఇశ్రాయేలు జనులందరి కన్నుల యెదుట కలుగజేసిన మహా భయంకర కార్యముల విషయములోను, యెహోవాను ముఖాముఖిగా ఎరిగిన మోషేవంటి యింకొక వ్రవక్త ఇశ్రాయేలీయులలో ఇది వరకు పుట్టలేదు.

34:9 "నూను కుమారు డైన యెహోషువ" యెహోషువా అనే పేరుకు అర్థము "యెహోవా కాపాడును" (BDB 221). సరిగ్గా "యేసు" పేరుకూడా ఇలాగే ఉంది (చూ. మత్తయి 1:21). ఇది హెబ్రీ పదం, "రక్షణ" అనే అర్థానిస్తున్న "హోషియా" నుండి వచ్చింది మరియు ప్రారంభమునకు కలుపబడిన దేవునికి ఉన్న నిబంధన పేరు యొక్క క్లుప్తీకరణము.

▣ "అతడు ఆత్మపూర్ణుడాయెను" "పూర్ణుడు" (BDB 569, KB 583, *Qal* సంపూర్ణం) అనే పదం సంఖ్యా. 27:18తో పోల్చిచూడాలి మరియు ఇదే భావము నిర్గ. 28:3 లో శిల్పుల కొరకు ఉపయోగింపబడింది. స్పష్టంగా పా.ని. అలాగే క్రొ. ని. లలో దేవుని ఆత్మ ప్రజల జీవితాలలోనికి ఇమడ్చబడుట స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది.

▣ "జ్ఞానము" చూడడానికి ఇది (BDB 315) యుద్ధాలలోనికి, కార్యనిర్వాహ న్యాయచట్టాలలోని ప్రజలను నడిపించడానికి యెహోషువా యొక్క సమర్థతను సూచిస్తున్నట్లుంది. యెహోషువా లేవీ వంశము నుండి రాలేదు మరియు, కాబట్టి, ఏ విధంగా గాను యాజకుడు కాదు,

అయితే ఆయన బహుకరింపబడిన నాయకుడు.

□ “మోషే తన చేతులను యెహోషువమీద ఉంచి” పా.ని. లో చేతులను మీద ఉంచడం అనే అంశము చాలా ప్రాముఖ్యమై ఉంది. ఇదే క్రియను మనం సంఖ్య. 27:22-23 లలో చూడచ్చు; అలాగే ద్వితీ. 31:1-8 కూడా గమనించండి. ఏదోవిధంగా ఇది బలియర్పణ ఇవ్వబోతున్న దాని మీద చేతులు ఉంచడానికి కూడా సంబంధించినదిగా ఉంది, ఇక్కడ ఏ విధంచేతనైనా పాపము మరొకదానికి పంపబడుతున్నది. ఒక విధంగా మోషే యొక్క నాయకత్వం యెహోషువాకు ఇవ్వబడుతున్నది.

ప్రత్యేక అంశము: బైబిలులోని చేతులు పైన ఉంచడము (SPECIAL TOPIC: LAYING ON OF HANDS IN THE BIBLE)

ప్రత్యేక అంశము: బైబిలులోని చేతులు పైన ఉంచడము

ఈ వ్యక్తిగత ప్రమాణ శైలిలు బైబిలులో అనేక రకాలుగా వాడబడినవి

1. ప్రమాణము తీసుకొనడం (అది., చెయ్యి తొడ క్రింద పెట్టుట [ఆ.కా. 24:2,9; 47:29])
2. కుటుంబ నాయకత్వాన్ని ఇవ్వడం (చూ. ఆ.కా. 48:14,17,18)
3. మారుగా బలికాబడిన జంతువు యొక్క మరణాన్ని గుర్తించడం
 - a. యాజకులు (చూ. నిర్గ. 29:10,15,19; లేవీ. 16:21; సంఖ్య. 8:12)
 - b. సామాన్య ప్రజలు (చూ. లేవీ. 1:4; 3:2,8; 4:4,15,24; 2 దిన. 29:23)
4. దేవుని ప్రత్యేక పని లేక పరిచర్య నిమిత్తము వ్యక్తులను ప్రత్యేక పరుచుటకు (చూ. సంఖ్య. 8:10; 27: 18,23; ద్వితీ. 34:9; అ.కా. 6:6; 13:3; 1 తిమోతి 4:14; 5:22; 2 తిమోతి 1:6)
5. చట్టపరంగా పాపం చేసిన వ్యక్తిని రాళ్ళతో కొట్టడానికి పొల్లొనచేయడం (చూ. లేవీ. 24:14)
6. అంగీకారం లేక నిశబ్దాన్ని తెలియచేయడానికి ఒకని నోటి మీద చేయి ఉంచుకోవడం (చూ. న్యాయ.18:19; యోబు 21:5; 29:9; 40:4; మీకా 7:16)
7. విచారాన్ని/దుఃఖాన్ని తెలియపరచడానికి తన తలపైన తాను చేతులుంచుకోవడం (2 సమూ. 13:19)
8. ఆరోగ్యము, సంతోషము, దైవత్వము కొరకు ఆశీర్వాదము పొందడానికి (చూ. మత్తయి 19:13,15; మార్కు 10:16)
9. భౌతిక ఆరోగ్యానికి సంబంధించినది (చూ. మత్తయి 8:3; 9:18,20 మార్కు 5:23; 6:5; 7:32; 8:23; 16:18; లూకా 4:40; 13:13; అ.కా. 9:17; 20:8)
10. పరిశుద్ధాత్మ పొందడానికి (చూ. అ.కా. 8:17:19; 9:17; 19:6, ద్వితీ. 34:9 ని గమనించండి)

ప్రసంగిక నాయకుల నియమకానికి చారిత్రాత్మకంగా ఉపయోగించే విషయాలు ఒకదానితో ఒకటి పోలిక లేకపోవడం ఆశ్చర్యానికి గురిచేస్తున్నది (అభిషేకము).

1. అ.కా. 6:6లో ప్రాంతీయ పరిచర్య చేయడానికి ఏడుగురిపై చేతులుంచి ఎన్నుకొన్నారు.
2. అ.కా. 13:3లో బర్నబాను, పౌలును సువార్త పరిచర్యకొరకు ప్రవక్తలు, ఉపదేశకులు వారిపై చేతులుంచారు.
3. 1 తిమోతి 4:14లో తిమోతి తొలి పిలుపు మరియు నిశ్చయించడంలో ప్రాంతీయ పెద్దలు జోక్యం చేసుకొన్నారు.
4. 2 తిమోతి 1:6 లో తిమోతి మీద పౌలు చేతులుంచాడు.

ఈ విభిన్నత మరియు అస్పష్టత తొలి శతాబ్ద సంఘాల నిర్వహణ లోపానికి ఉదాహరణలు. తొలి సంఘాలు బలంగాను మరియు విశ్వాసులు ఎప్పుడూ ఆత్మ వరాలను పొందుతూ ఉండినారు (చూ. 1 కొరింథీయులకు. 12; 14). క్రొ.ని. కేవలము ప్రభుత్వాల ఉదాహరణలకు (అపోస్తలుల కార్యాలు 15 లోని కొన్ని రకాలు చూడండి) లేక అభిషేక పద్ధతులను తర్కించుకొనడానికి లేక వర్ణించడానికి వ్రాయబడలేదు. ఒక

34:10 "మోషేవంటి యింకొక ప్రవక్త ఇశ్రాయేలీయులలో ఇది వరకు పుట్టలేదు" 10-12 వచనాలు మోషే యొక్క లేఖరి లేక, మరింత అవకాశమున్న ఆ తరువాతి సంపాదకీయుని వాఖ్యానముగా ఉన్నాయి. ఇది చూడడానికి ద్వితీ. 18:15-22 లోని మోషేకు సంబంధించిన ప్రవచనాన్ని సూచిస్తున్నది. ఈ సిద్ధాంతము హెబ్రీ. 3:1-6 నుండి పెంపొందింది, ఇక్కడ యేసు మరియు మోషే వ్యతిరేకంగా చెప్పబడ్డారు.

□ "యెహోవాను ముఖాముఖిగా ఎరిగిన" "ఎరిగిన" (BDB 393, KB 390, *Qal* సంపూర్ణం) అనే ఈ పదం "సన్నిహితం, దగ్గర సంబంధం" లకు ఒక హెబ్రీ జాతీయపదం (చూ. ఆది. 4:1; యిర్మియా 1:5). ఇది ఒక అభిజ్ఞానాన్ని సూచించడం లేదు. "ముఖాముఖి" అనే వచనం దేవుడు మోషేతో మాట్లాడిన సన్నిహిత్యాన్ని తెలియజేస్తున్నది (చూ. నిర్గ. 33:11; సంఖ్యా. 12:6-8).

34:11-12 11వ. వచనం చూడడానికి ఐగుప్తు తెగులను తెలియజేస్తున్నట్లుంది, ఇది దాదాపు పద్దెనిమిది నెలలను తీసికొంది, ఇది ఐగుప్తు దేవతలను శిక్షించి, ఐగుప్తీయులను యెహోవా మీద నమ్మకముంచేట్లు చేయడానికి చేసిన ప్రయత్నముగా ఉంది. 12వ. వచనం దేవుడు ఐగుప్తీయులకు విరోధంగా చేసిన సూచక క్రియలను తెలియజేస్తున్నది, ఇది ఇంకా శిష్యుల విశ్వాసాన్ని స్థిరపరచడానికి యేసు యొక్క సూచక క్రియల వలె ఇశ్రాయేలీయుల విశ్వాసాన్ని స్థిరపరచడానికి దేవుడు చేసిన ప్రయత్నము కూడా. 12 వ. వచనం అరణ్య సంచార కాలమునకు సంబంధించడానికి కూడా వీలుంది.

తర్కించుకొనుటకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు

ఇది ఒక అధ్యయనం చేయడానికి మార్గదర్శకంగా ఉంచబడిన వాఖ్యానం, అనగా దీని అర్థము బైబిలును విశ్లేషించుకోడానికి నీవే సొంత బాధ్యను వహించవలసి ఉంటుంది. మనలో ప్రతి ఒక్కరు వారి వారికి ఇవ్వబడిన వెలుగులో నడవాలి. నీవు, బైబిలు, మరియు పరిశుద్ధాత్మ ఈ వ్యాఖ్యానంలో ప్రధానమైనవి. దీనిని నీవు ఒక వ్యాఖ్యానకుని కొరకు వదులుకొన కూడదు.

ఈ తర్కణకొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు ఈ గ్రంథభాగము యొక్క ప్రధాన అంశాలను ద్వారా నీవు ఆలోచించుకొనడానికి సహాయపడడానికి ఇవ్వబడ్డాయి. అవి నిర్ధారకాలు కావు, అవి ఆలోచనను రేకెత్తించడానికి ఉద్దేశింపబడి ఉన్నాయి.

1. ద్వితీయోపదేశకాండము లోని సంఘటనల యొక్క భౌగోళిక ప్రదేశాలు ఎందుకు ఇంత ప్రాముఖ్యతను కలిగి ఉన్నాయి?
2. మోషే సమాధిని దేవుడు ఎందుకు దాచి ఉంచాడు?
3. ఎలా 7వ.వచనం 31:2 వ. వచనాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నది?
4. యెహోషువా మీద మోషే చేతులుంచడం ఎందుకు ప్రాముఖ్యమై ఉంది? ఇది ఎలా ఆధునిక అభిప్రకానికి సంబంధించి ఉంది?
5. యెహోషువా ఎందచేత మోషే వలె ఒక ప్రవక్తగా ఎంచబడలేదు (చూ. 10వ. వ)?
6. సూచక క్రియల యొక్క ఉద్దేశ్యమేమిటి (చూ. 11-12 వచనాలు)?

అనుబంధం ఒకటి

పాత నిబంధన ప్రవచనమునకు పరిచయము

I. పాతనిబంధన ప్రవచనమునకు పరిచయము

A. ప్రారంభవాఖ్యలు

1. ప్రవచనములను ఎలా విశ్లేషించాలి అనే విషయంలో విశ్వాసుల సమాజము ఒక ఏకాభిప్రాయానికి రాలేదు. యుగాల తరబడి ఒక శాస్త్రసమ్మతముగా ఇతిర సత్యాలను రూపొందించారు, కాని దీనిని మాత్రము నిర్మించలేదు.
2. ఇక్కడ అనేక పా.ని. ప్రవచనాల యొక్క బాగా నిర్వచించబడిన స్థాయిలు ఉన్నాయి
 - a. పూర్వచారపరాయణము (సౌలు రాజుకు ముందు)
 - 1) వ్యక్తులు ప్రవక్తలుగా పిలువబడడం
 - a) అబ్రహాము - ఆది. 20:7
 - b) మోషే - 12:6-8; ద్వితీ. 18:15; 34:10
 - c) అహరోను - నిర్గ. 7:1 (మోషే యొక్క ప్రతినీధి)
 - d) మిర్యాము - నిర్గ. 15:20
 - e) మేదాదు మరియు ఎల్దాదు - సంఖ్యా. 11:24-30
 - f) దెబోరా - న్యాయా. 4:4
 - g) పేరు తెలియదు - న్యాయా. 6:7-10
 - h) సమూయేలు - 1 సమూ. 3:20
 - 2) ఒక సమూహకంగా ప్రవక్తలకు సూచనగా - ద్వితీ. 13:1-5; 18:20-22
 - 3) ప్రవక్తల గుంపులు లేక శ్రేణి - 1 సమూ. 10:5-13; 19:20; 1 రాజులు 20:35,41; 22:6,10-13; 2 రాజులు 2:3,7; 4:1,38; 5:22; 6:1, మొ.
 - 4) మెస్సయ ఒక ప్రవక్తగా పిలువబడ్డాడు - ద్వితీ. 18:15-18
 - b. వ్రాయబడిన చక్రవర్తుల ప్రవక్తలు (వారు రాజుల వలె చెప్పబడ్డారు)
 - 1) గాదు - 1 సమూ. 7:2; 12:25; 2 సమూ. 24:11; 1 దిన. 29:29
 - 2) నాతాను - 2 సమూ. 7:2; 12:25; 1 రాజులు 1:22
 - 3) అహీయా - 1 రాజులు 11:29
 - 4) హనాను - 1 రాజులు 16:1,7,12
 - 5) పేరు తెలుపబడలేదు - 1 రా. 18:4,13; 20:13,22
 - 6) ఏలియా - 1 రా. 18 - 2 రా. 2
 - 7) మీకాయా - 1 రా. 22
 - 8) ఎలీషా - 2 రా. 2:8,13
 - c. సాంప్రదాయక వ్రాతల ప్రవక్తలు (వారు రాజులుగాను, దేశముగాను ప్రస్తావించబడ్డారు): యెషయా-మలాకీ (దానియేలు తప్ప)

B. బైబిలు సంబంధిత పదాలు

1. *ro'eh* = దూరదర్శి, 1 సమూ. 9:9. ఈ సూచిన దానంతట అదే *Nabi* అనే పదానికి పరివర్తన చెందుచున్నది. *Ro'eh* అనే పదము “చూచుటకు” అనే మామూలు పదము నుండి వచ్చింది. ఈ వ్యక్తి దేవుని మార్గాలను, ప్రణాళికలను అర్థము చేసికొని, దేవములో దేవుని చితాన్ని స్థిరపరచుటకు సంప్రదింపులు చేస్తాడు.
2. *hozeh* = దూరదర్శి 2 సమూ. 24:11. ఇది ప్రాథమికంగా *ro'eh* పదానికి సమాంతర పదము. ఇది “చూచుటకు” అనే అర్థమైన పదము నుండి వచ్చింది. తరచూ ప్రవక్తలను సూచించుటకు అసమాపక క్రియ ను వాడబడింది.
3. *nabi'* = ప్రవక్త, అకాడియన్ క్రియ *nabu* కు సంబంధించినది = “పిలుచుటకు” మరియు అరాబిక్ *naba'a* = “ప్రకటించుటకు”. పాతనిబంధనలో ఒక ప్రవక్త హోదాను సూచించుటకు చాలా ఎక్కువగా వాడే పదమిది. ఇది 300 పర్యాయాలకు మించి వాడబడినది. ఖచ్చితమైన శబ్దలక్షణము ఎంట్ చెప్పలేము కాని “పిలుచుటకు” అన్నది ప్రస్తుతానికి సరిపోయిన అర్థము. బహుశా దీనిని బాగా అర్థము చేసికోవాలంటే అహారోను ద్వారా ఫరోతో మోషేకున్న సంబంధాన్ని తెలియజేయడానికి యెహోవా వివరణ దీనికి సరిపోతుంది (చూ. నిర్గ. 4:10-16; 7:1; ద్వితీ. 5:5. ఎవరైతే దేవుని కొరకు దేవుని ప్రజలతో మాట్లాడుతాడో ఆయన ఒక ప్రవక్త (ఆమోసు 3:8; యిర్మియా 1:7,17; యెహెజ్కేలు 3:4)
4. 1 దిన. 29:29లో ప్రవక్త యొక్క అపీసుకు సంబంధించిన మూడు పదాలు వాడబడ్డాయి; సమూయేలు – *Ro'eh*; నాతాను – *Nabi'* మరియు గాదు – *Hozeh*.
5. దేవుని తరుపున మాట్లాడే వానికి ‘*ish ha – elohim*, “దేవుని మనిషి” అనేవి విస్తృత హోదా. పా.ని.లో 76 పర్యాయాలు “ప్రవక్త” అనే భావముతో ఇది వాడబడింది.
6. “ప్రవక్త” అనే పదము గ్రీకు నుండి పుట్టింది. ఇది (1) *pro* = “ముందు” లేక “కొరకు” (2) *phemi* = “మాట్లాడుట” నుండి వచ్చింది.

II. ప్రవచనానికి నిర్వచనము

- A. “ప్రవచనము” అనే పదానికి ఇంగ్లీషులో కంటే హీబ్రూలో విస్తృతమైన అర్థసంబంధము ఉంది. యెహోషువా నుండి రాజులు వరకు ఉన్న చారిత్రక పుస్తకాలు (రూతు తప్ప) అన్ని యూదుల ద్వారా “మునుపటి ప్రవక్తలు” అని ముద్రవేయబడినాయి. అబ్రహాము (ఆ.కా. 20:7; కీర్త. 105:5) మరియు మోషే (ద్వితీ. 18:18) రెండూ కూడా ప్రవక్తలు అని చెప్పబడ్డాయి (మిరియాము కూడా, నిర్గ. 15:20). కాబట్టి ఇంగ్లీషులో ఇవ్వబడిన ఉహజనిత నిర్వచన విషయములో జాగ్రత్త పడుడి!
- B. “ప్రవచనాత్యాన్ని ఒక శాస్త్రబద్ధముగా నిర్వచించాలంటే దేవుని అక్కర, దేవుని ఉద్దేశము, దేవుని భాగస్వామము విధానముల ద్వారా చరిత్రను అర్థముచేసికొనుటగా చెప్పుకొనవచ్చును” (*Interpreter's Dictionary of the Bible* [ఇంటర్ప్రైటర్స్ డిక్షనరీ ఆఫ్ ది బైబిల్], వా.3, పే. 896.
- C. “ప్రవక్త ఇటు ఒక తత్వవేత్తకాని అటు ఒక నిర్దేశికమైన మత వేదాంతి కాని కాదు కానీ ఒక ఒడంబడిక ఉన్న మధ్యవర్తి. ఆయన దేవుని ప్రజలను వారి భౌష్యత్తు సరిగా ఉంచుటకు వారి వర్తమానమును సంస్కరించుటకు దేవుని వాక్యమును అందించేవాడు”, (“ప్రవక్తలు మరియు ప్రవచనాలు” *Encyclopedia Judaica* [ఎన్సైక్లోపీడియా జొడాయిక] వా. 13 పే. 1152.

III. ప్రవచనాల ఉద్దేశము

- A. దేవుడు తన ప్రజలతో మాట్లాడడానికి ప్రవచనాలు ఆయనకు ఉన్న ఒక మార్గము. వారున్న ప్రస్తుత పరిస్థితులలో వారికి మార్గదర్శకాలు ఇవ్వడానికి, వారి జీవితాలలో మరియు సంఘటనలలో తన వశమై ఉన్న నిరీక్షణ ఇవ్వడానికి ఇది మార్గము. వారి సందేశము ప్రధానముగా సామూహికము. ఇది హెచ్చరించుటకు, ప్రోత్సహించుటకు, విశ్వాసము, పశ్చాత్తాపము

కలిగించుటకు అలాగే దేవుని ప్రజలకు తనను గురించి తన ప్రణాళికలను గురించి తెలియజేయడానికి ఉద్దేశించబడింది. వారు దేవుని ప్రజలను దేవుని ఒడంబడికల పట్ల భక్తిశ్రద్ధలలో పట్టి ఉంచుతారు. ఇది తరచూ దేవుని పక్షాన మాట్లాడేవానిని దేవుడు ఎన్నుకొనుటకు కూడా ఇది ఉపయోగించబడుతుందని కూడా దీనికి జతచేయాలి (ద్వితీ. 13:1-3; 18:20-22). ఇది చివరికి మెస్సయను చూచించునట్లు తీసికోబడింది.

- B. తరచూ. ప్రవక్తలు అప్పటి చారిత్రక, మతతత్వ సంక్షోభాలను తీసికొని, దీనిని అంత్యకాలానికి యుక్తిపరుస్తారు. ఈ అంత్యకాల చారిత్రక దృష్టి మరియు దైవ ఎన్నిక, ఒడంబడిక వాగ్దానాలు యూదులలో అసమానమై ఉన్నాయి.
- C. ఈ ప్రవక్తల కార్యాలు దేవుని చిత్తాన్ని తెలిసికొనుటకు ఒక మార్గము వలె ప్రధాన యాజకుల విధులను సమతౌల్యపరచి (యిర్మియా 18:18) అపహరిస్తుంది. ఈ యురిమ్ తుమిమ్ (భవప్యత్తును తెలిపే ఒక విశేష అభరణము) దేవుని తరుపున మాట్లాడే వాని సందేశాన్ని అతిశయింపజేస్తుంది. మలాకీ తరువాత ఇశ్రాయేలీయుల నుండి ప్రవక్తల విధులు కూడా వెళ్ళిపోయాయి. 400 వందల సంవత్సరాల వరకు బాప్తిస్మమిచ్చు యోహానుతో వరకు ఇది మళ్ళీ కనిపించలేదు. పా.ని. “ప్రవచన” తలాంతులు క్రొ.ని.కు ఎలా సంబంధించి ఉన్నాయో చెప్పడము కష్టము. క్రొత్తనిబంధన ప్రవక్తలు (అ.కా. 11:27-29; 13:1; 15:32; 1 కొరింథీ. 12:10,28-29; 14:29,32,37; ఎఫెసీ. 4:11) క్రొత్త బయలుపాటును లేక లేఖనాలను బయలుపరచే వారు కాదు కానీ రాబోయే విషయాలను తెలిపేవారు, ఒడంబడిక పరిస్థితులలో దేవుని చిత్తాన్ని ముందుమాటగా చెప్పేవారు.
- D. ప్రవచనము యొక్క లక్షణము ప్రత్యేకించి లేక ప్రధానముగా భౌప్యత్తును గురించి తెలియజేయడము కాదు. తన కార్యాన్ని, తన సందేశాన్ని దృఢపరచుకోడానికి భౌప్యత్తును గురించి చెప్పడము అనేది ఒక మార్గము, అయితే “మెస్సయ గురించిన పా.ని. ప్రవచనాలు 2% కంటే తక్కువ ఉండటము. ప్రత్యేకించి క్రొత్త నిబంధన యుగమును గురించి 5% కంటే తక్కువ ఉండటము, రాబోవు సంఘటనలను గురించి 1% కంటే తక్కువ ఉండటము గమనించి తీరాలి”. (Fee & Stuart, *How to Read the Bible For All Its Worth* [హౌటు రీడ్ ది బైబిల్ ఫర్ ఇట్స్ వొర్డ్], పే. 166).
- E. ప్రవక్తలు ప్రజలకు దేవుడిని తెలియజేస్తుండగా, యాజకులు ప్రజలను దేవునికి తెలియజేస్తారు. ఇది ఒక సాధారణ వ్యాఖ్య. హబకకూకా వలె ఇక్కడ కొన్ని మినహాయింపులు ఉన్నాయి. ఆయన దేవుణ్ణి ప్రశ్నలు అడిగాడు.
- F. ప్రవక్తలను అర్థము చేసికొనుటకు కష్టము. దీనికి ఒక కారణము ఏమిటంటే వారి పుస్తకాలు ఎలా నిర్మించబడ్డాయో మనకు తెలియదు. అవి క్రమముగా పొందుపరచలేదు. అవి ప్రాతి పదికగా ఉన్నట్లు కనిపించినా, అవి ఒకడు అనుకొన్నట్లు ఉండము. తరచూ అక్కడ విశదమైన చారిత్రక పరిస్థితి, కాల పరిధి లేక దైవవాక్యాల మధ్య స్పష్టమైన విభజనలు ఉండవు. ఈ పుస్తకాలు (1) ఒక్కసారే చదవడానికి పూర్తి చేయలేము; (2) అంశమువారి చదవుటకు; మరియు (3) ముఖ్యమైన సత్యాన్ని నిర్ధారించుటకు లేక ప్రతి దైవ వాక్యములో గ్రంథకర్త యొక్క ఉద్దేశము చెప్పడానికి కష్టము.

IV. ప్రవచనాల యొక్క లక్షణాలు

- A. పాతనిబంధనలో “ప్రవక్త” మరియు “ప్రవచనాలు” విషయాలు అభివృద్ధి చెందినట్లు అనిపిస్తున్నది. ఇశ్రాయేలీ ప్రారంభములో ప్రవక్తల సహవాసము అభివృద్ధి చెందింది. వీరిని ఏలియా లేక ఎలీషా వంటి బలమైన ప్రజాకర్షణ కలిగిన నాయకులు నడిపించారు. కొన్నిసార్లు ఈ గుంపులను పిలవడానికి “ప్రవక్తల కుమారులు” అని చెప్పబడ్డారు (2 రాజులు 2). ఈ ప్రవక్తలు తన్మయత్వ రూపకాలను బట్టి లక్షింపబడ్డారు (1 సమూయేలు 10:10-13; 19:18-24).

- B. ఏది ఎట్లున్నా, ఈ కాలము త్వర త్వరగా గతించి వ్యక్తిగత ప్రవక్తల కాలానికి వెళ్ళిపోయింది. రాజులచే గుర్తింపబడి, అంతఃపురాలలో నివసించే ప్రవక్తలు (యదార్థ ప్రవక్తలు, అబద్ధ ప్రవక్తలు ఇద్దరు) ఉండేవారు (గాదు, నాతాను). కొంతమంది స్వతంత్ర ప్రవక్తలు కూడా ఉండేవారు, కొన్నిసార్లు వీరు పూర్తిగా ఇశ్రాయేలు సమజముతో సంబంధము లేకుండా ఉండేవారు (ఆమోసు). వారిలో స్త్రీలు, పురుషులు ఇద్దరూ ఉండేవారు (2 రా. 22:14).
- C. ప్రవక్త తరచూ భౌష్యత్తును గురించి బయలుపరచే వాడిగా ఉండేవాడు. తెలుపబడిన దానికి వెంటనే మనుష్యులు ప్రతిస్పందించ వలసి ఉండేది. ఈ విశ్వవ్యాప్త అంత్యకాల ప్రణాళికలు పురాతన సమీప తూర్పు ప్రాంతాలలో ఎదురులేనివిగా ఉండేవి. ప్రవచన సందేశాలకు భావికతనము, ఒప్పంద భక్తిశ్రద్ధలకు జంట నాభులు (చూ. పీ మరియు స్టువర్ట్. 150 పే.). ప్రవక్తలు ప్రాథమికంగా సామూహికము అని ఇది సూచిస్తున్నది. వారు సహజముగా రాజ్యాన్ని ఉద్దేశించారు గాని ప్రత్యేకించి కాదు.
- D. ఎక్కువ ప్రవచనాలు మాట ద్వారా చెప్పబడ్డాయి. ఆ తరువాత ఇది ఇతివృత్తము, కాలక్రమము లేక మనము పోగొట్టుకొనిన సమీప తూర్పు సాహిత్య ఇతర నిర్మాణకమాలకు ఉద్దేశాలకు కలపబడ్డాయి. ఇది చెప్పబడడాన్ని బట్టి ఇది వ్రాత వృత్తాంతముగా నిర్మించబడలేదు. అందుచేత ఒక ప్రత్యేక చారిత్రక రూపకము లేకుండా దీనిని చదవడానికి, అర్థము చేపెకొనడానికి కష్టమైంది.
- E. వారి సందేశాలను అందించడానికి ప్రవక్తలు అనేక అనేక విధానాలను ఉపయోగించారు.
1. న్యాయస్థాన దృశ్యము – దేవుడు తన ప్రజలను న్యాయస్థానమునకు తీసికొని వెళ్ళుట, తరచూ ఇది విడాకుల కొరకు. యెహో తన భార్య (ఇశ్రాయేలీయులు) అవిశ్వాస్యత వలన ఆమెను విసర్జించాడు (హోషియా 4; మీకా 6).
 2. అంత్యక్రియల విషాదగీతిక – ప్రత్యేక కొలమానమైన ఈ రకమైన సందేశము, దాని లక్షణము ‘విపత్తు’ దీనిని ఒక ప్రత్యేక నిర్మాణముగా ఉంచింది (యెషయా 5: హబకక్కు 2).
 3. ఒడంబడిక ఆశీర్వాద ప్రవచన ప్రకటన – ఒడంబడిక యొక్క నిబద్ధత లక్షణము విశేషించబడింది, పరిస్థితుల ప్రభావము ఇలు సానుకూలముగా గాని లేక వ్యతిరేకముగా గాని, భౌష్యత్తును గురించి తెలియజేయడానికి చెప్పబడ్డాయి (ద్వితీయోపదేశకాండము. 27-29).

V. ఒక నిజమైన ప్రవచనాన్ని పరిశోధించడానికి బైబిలుకు సంబంధించిన అర్హతలు

A. ద్వితీయోపదేశకాండము 13:1-5 (ప్రవచనాలు/సూచనలు ఏకదేవత్వ పవిత్రతకు జతచేయబడ్డాయి)

B. ద్వితీయోపదేశకాండము 18:9-22 (అబద్ధ ప్రవక్తలు/యదార్థప్రవక్తలు)

C. పురుషులు మరియు స్త్రీలు ఇద్దరు కూడా ప్రవక్తలు లేక ప్రవక్తనీలుగా పిలువబడ్డారు

1. మిర్యాము – నిర్గమకాండము 15

2. దెబోరా – న్యాయాధిపతలు 4:4-6

3. హెల్లా – 2 రాజులు 22:14-20; 2 దినవృత్తాంతములు 34:22-28

D. చుట్టుప్రక్కల సంస్కృతులలో ప్రవక్తలు దైవావిశేషాన్ని బట్టి పరీక్షింపబడేవారు. ఇశ్రాయేలీయులలో వార వీటి ద్వారా పరీక్షింపబడేవారు

1. ఒక మతసిద్ధాంతపరమైన పరీక్ష – యెహోవా నామాన్ని ఉపయోగించడమును బట్టి

2. ఒక చారిత్రాత్మక పరీక్ష – ఉన్నది ఉన్నట్లు చెప్పే ప్రవచనాలు

VI. ప్రవచనాలను వ్యాఖ్యానించుటకు సహాయపడే మార్గదర్శకాలు

- A. ప్రతి ప్రవచనము యొక్క చారిత్రక పరిస్థితులు, సాహిత్య సందర్భాలను గమనించి అసలు ప్రవక్త (ఎడిటర్) యొక్క ఉద్దేశాన్ని కనుగొనండి. సహజంగా ఇది ఏదో ఒక విధముగా మెస్సయ్యా ఒడంబడికను ఇశ్రాయేలీయులు పాటించకుండా చేసింది.
- B. పూర్తి ప్రవచనాన్ని చదివి, వ్యాఖ్యానించు, కేవలము ఒక భాగాన్ని మాత్రమే కాదు, మొత్తాన్ని ఒక్క అంశానికి సంగ్రహించు. ప్రకృత ఉన్న ప్రవచనాలకు ఇది ఎలా సంబంధించి ఉండో చూడు. మొత్తము గ్రంథాన్ని సంగ్రహించు.
- C. తనంతట తాను వాస్తవ ప్రయోగాన్ని చూపింతువరకు వాస్తవ వ్యాఖ్యానమును ఉహించు; తరువాత వాస్తవ గద్య భాషలోనికి తీసికొని వచ్చుటకు ప్రయత్నించు.
- D. చారిత్రక దృశ్య, సమాంతర పాఠభాగ వెలుగులోనికి సాంకేతిక క్రియగా విభజించు. ఇది పురాతన సమీప తూర్పు ప్రాంత సాహిత్యము, ప్రాశ్చాత్య లేక ఆధునిక సాహిత్యము కాదని గుర్తుంచుకో.
- E. ప్రవచనాలను జాగ్రత్తతో పరిగణించు.
1. అవి ప్రత్యేకించి గ్రంథకర్త రోజులకు సంబంధించినవా?
 2. ఇవి ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క చరిత్రను క్రమంగా నెరవేర్చాయా?
 3. అవి ఇంకా భౌష్యత్తులో జరగబోవు సంఘటనలగా ఉన్నాయా?
 4. వాటికి సమకాలీక నెరవేర్పులు ఉన్నాయా, అయినా అవి భౌష్యత్తు నెరవేర్పులా?
 5. సమాధానముల కొరకు బైబిలు గ్రంథకర్తలను తీసికొండి, ఆధునిక గ్రంథకర్తలను కాదు.
- F. ప్రత్యేక అక్కరలు
1. ప్రతి స్పందన నిబద్ధతలను బట్టి ప్రవచనము అర్థమై ఉంటుందా?
 2. ఒక ప్రవచనము ఎవరికి ఉద్దేశించి చెప్పబడినది అనే ఖచ్చితత్వము ఉంటుందా (మరియు ఎందుకు)?
 3. ఇక్కడ బహువిధ నెరవేర్పుల కొరకు బైబిలుపరంగా మరియు/లేక చారిత్రపరంగా ఇవి ఉండే వీలుందా?
 4. క్రొ.ని. గ్రంథకర్తలు దైవావేశముతో పా.ని. లోని అనేక మెస్సయను గురించిన మనము చూడలేని ప్రవచనాలను చూడగలిగారు.

VII. సహాయపడే పుస్తకాలు

- A. Carl E. Armerding and W. Ward Gasque యొక్క *A Guide to Biblical Prophecy* (ఎ గైడ్ టు బిబ్లికల్ ప్రాఫెసీ)
- B. Gordon Fee and Douglas Stuart వ్రాసిన *How to Read the Bible for All Its Worth* (హూటు రీడ్ ది బైబిల్ ఫర్ ఆల్ ఇట్స్ వర్త్)
- C. Edward J. Young వ్రాసిన *My Servants the Prophets* (మై సర్వెంట్స్ ది ప్రాఫెట్స్)
- D. D. Brent Sandy వ్రాసిన *Plowshares and Pruning Hooks: Rethinking the Language of Biblical Prophecy and Apocalyptic* (ప్లోషేర్స్ అండ్ పూనింగ్ హుక్స్; రిథింకింగ్ ది లాంగ్వేజ్ ఆఫ్ బిబ్లికల్ ప్రాఫెసీ అండ్ అపోకలిప్టిక్)
- E. D. Brent Sandy and Ronald L. Giese, Jr. చే వ్రాయబడిన *Cracking the Old Testament Code* (క్రాకింగ్ ది ఓల్డ్ టెస్టామెంట్ కోడ్).

అనుబంధం రెండు

మెసోపొటేమియా యొక్క అధికారము యొక్క చారిత్రాత్మక క్లుప్త అవలోకనము

(ప్రాథమికంగా John Bright యొక్క *A History of Israel* [ఎ హిస్టరీ ఆఫ్ ఇశ్రాయేల్], పే. 462నగం లోని కాలాలను ఉపయోగించుకొని)

I. అష్షూరీయుల సామ్రాజ్యము (ఆది. 10:11):

A. సమరియా/బబులోనీయుల సామ్రాజ్యాల మత మరియు సాంప్రదాయాల ప్రభావము ఎక్కువగా ఉండినది.

B. పాలకుల ప్రయోగాత్మక జాబితో మరియు వారి రమారమి కాలాలు:

1. 1354 -1318 Asshur-Uballit I:
 - a. Carchemish యొక్క హిత్తీయ పట్టణ స్వాధీనము
 - b. హిత్తీయుల ప్రభావాన్ని తొలిగించి, అష్షూరీయులు అభివృద్ధిచెందడానికి సమ్మతి
2. 1297-1266 - Adad-Nirari I (బలమైన రాజు)
3. 1265-1235 - షల్మనేసరు I (బలమైన రాజు)
4. 1234-1197 - Tukulti-Ninurta I
 - దక్షిణదిశగా బబులోనీయుల మొదటి ఆక్రమణ
5. 1118-1078 - తిగ్లాతు-పిలేసరు I
 - మెసోపొటేమియాలో అష్షూరు ప్రధానబలంగా మారింది
6. 1012- 972 Ashur-Rabi II
7. 972- 967 Ashur-Resh-Isui II
8. 966- 934 తిగ్లాతు-పిలేసరు II
9. 934- 912 Ashur-Dan II
10. 912- 890 Adad-Nirari II
11. 890- 884 Tukulti-Ninurta II
12. 883- 859 Asshur-Nasir-Apal II
13. 859- 824 షల్మనేసరు III
 - 853 లోని Qarqar యుద్ధము
14. 824-811 Shamashi-Adad V
15. 811-783 Adad-Nirari III
16. 781-772 షల్మనేసరు IV
17. 772-754 Ashur-Dan III
18. 754-745 Ashur-Nirari V
19. 745-727 తిగ్లాతు-పిలేసరు III:
 - a. తన బబులోనీయుల సింహాసన పేరుతో పిలువబడ్డాడు, 2 రాజులు 15:19 లోని పూలు
 - b. అధిక శక్తిమంతుడైన రాజు
 - c. జయించిన ప్రజలను దేశము నుండి పంపివేసే పద్ధతిని ప్రారంభించాడు
 - d. క్రీ. పూ. 735 లో "Syro-Ephramatic League" అనే ఒక స్థాపనము ఉండేది, ఇది యోర్దాను సరిహద్దు దేశాల యుప్రోటిసు యొక్క జలపాతాల నుండి ఐగుప్తు వరకు ఉండే లభ్యమయ్యే సైనిక శక్తులను ఏకం చేయడానికి ఇది ఒక ప్రయత్నము, దీనికి కారణం పైకి లేస్తున్న అష్షూరు సైనిక బలాన్ని బలహీన

- పరచడమే. యూదా రాజైన ఆహాజు యెషయా సలహా మేరకు ఇందులో కలవడానికి విముఖత చూపాడు (చూ. 2 రాజులు 16; యెషయా 7-12).
- e. 732లో తిగ్లాతు-ఫిలేసరు III సిరియా మరియు ఇశ్రాయేలుల మీద దాడి చేసి జయించి, ఇశ్రాయేలు సింహాసనము మీద సామంత రాజు, హోషియాను నియమించాడు (732-722). ఉత్తర రాజ్యం నుండి వేలాది యూదులు మిద్యానుకు బహిష్కరించబడ్డారు (చూ. 2 రాజులు 15).
20. 727-722 షల్మనేసరు V
- a. హోషియా ఐగుప్తులో ఒప్పదం చేసికొని అష్షూరుపై దాడిచేశాడు (చూ. 2 రాజులు 17)
- b. క్రీ. పూ. 724 లో సమరియాను ముట్టడి చేశాడు.
21. 722-705 సర్గోను II:
- a. షల్మనేసరు V ముట్టడి తరువాత మూడేండ్లకు తన వారసుడు సర్గోను II ఇశ్రాయేలు ముఖ్యపట్టణమైన సమరియాను జయించాడు. దాదాపు 27,000 మందికి పైగా మిద్యానుకు పంపబడ్డారు.
- b. హిత్తీయుల సాంవ్రాజ్యము కూడా జయింపబడింది.
- c. 714-711 లో మరొక యోర్దాను సరిహద్దు దేశాలు మరియు ఐగుప్తు మేళనము జరిగి, అష్షూరుకు విరోధంగా తిరుగుబాటు జరిగింది. ఈ సమ్యేళము "the Ashdad Rebellion." గా పిలువబడింది. చివరికి యూదా యొక్క హిజ్కీయా కూడా ఇందులో వాస్తవానికి కలిసాడు. అష్షూరు అనేక పాలస్తీనా పట్టణాల మీద దాడి చేసి నాశనము చేసింది.
22. 705- 681 సన్నేరీబు:
- a. 705లో యోర్దాను తీర దేశాలు మరియు ఐగుప్తు సందిచేసికొని తన తండ్రి సర్గోను II తరువాత తిరుగుబాటు చేశాడు. ఈ తిరుగుబాటుకు హిజ్కీయా పూర్తి మద్దతు ఇచ్చాడు. 701 లో సన్నేరీబు దాడికి గురైయ్యాడు. తిరుగుబాటు అణచివేయబడింది కాని దేవుని కార్యాన్ని బట్టి యెరూషలేము తప్పించబడింది (చూ. యెషయా 36:39 మరియు 2 రాజులు 18-19).
- b. ఆలాము మరియు బబులోనులో సన్నేరీబు కూడా తిరుగుబాట్లను అణచివేశాడు.
23. 681- 669 ఎస్సార్దోన్:
- a. ఐగుప్తు మీద దాడిచేసి, జయించిన మొదటి అష్షూరీయుల రాజు
- b. ఆయన బబులోను మీద ఎంతో జాలికలిగి, దాని ముఖ్యపట్టణాన్ని మళ్ళీ కట్టించాడు.
24. 669- 663 అష్షూర్బానిపాల్:
- a. ఆయన ఎజ్రా 4:10లో ఆస్సుప్పురు అని కూడా పిలువబడ్డాడు
- b. ఆయన సహోదరుడు షామేష్-షమ్-ఉకిన్ బబులోను రాజుగా నియమించబడ్డాడు. ఈయన అష్షూరు మరియు బబులోను మధ్య చాలాకాలము సమాధానాన్ని ఉంచాడు కాని దాని క్రింద సాగిన స్వతంత్ర్యత తన సహోదరుని ద్వారా 652లో పెల్లబికి బయటికి వచ్చింది.
- c. తెబేసు యొక్క పతనము, క్రీ. పూ. 663
- d. ఏలాము ఓటమి, క్రీ. పూ. 653, 645
25. 633-629 అష్షూర్-ఎటిల్-ల్లాని.
26. 629- 612 సిన్-షార్-ఇష్కున్.
27. 612- 609 అష్షూర్-ఉబాలిత్ II:

- క్రీ. పూ. 614 లో అష్షూరు మరియు క్రీ. పూ. 612 లోనెనేవే పతనమైన తరువాత హారానులో
బహిష్కృతుడై ఉన్న రాజు సింహానమును అధిష్టించుట

II. క్రొత్త బబులోను యొక్క సామ్రాజ్యము:

A. 703- ? మెరోదొక్-బాలాదస్:

- అష్షూరు శాసనాలకు విరోధంగా అనేక తిరుగుబాట్లను ప్రారంభించాడు.

B. 652 షమాష్-షమ్-ఉకిన్:

1. ఎస్సార్దాస్ యొక్క కుమారుడు మరియు అష్షూర్బనిపాల్ యొక్క సహోదరుడు.

2. ఆయన అష్షూరుకు విరోధంగా తిరుగుబాటును లేవనెత్తాడు గాని ఓడిపోయాడు.

C. 626- 605 నబోపొలాసర్:

1. క్రొత్త బబులోనీయుల సామ్రాజ్యానికి ఈయనే మొదటి చక్రవర్తి.

2. ఈయన అష్షూరును దక్షణ దిశగా దాడి చేయగా, మిద్యాను యొక్క సైయాక్వరస్ ఈశాన్యదిశనుండి దాడి చేశాడు.

3. 614 లో అష్షూరీయుల పాత ముఖ్య పట్టణము పతనముకాగా, 612 లో బలమైన క్రొత్త ముఖ్యపట్టణము నెనెవే పతనమైంది

4. మిగిలిన శేష అష్షూరు సైన్యము హారానుకు తిరోగమనం. ఒక రాజును కూడా స్థాపించుకొన్నారు.

5. 608లో ఫరో నెకో II (చూ. 2 రాజులు 23-29) మిగిలి శేషంగా ఉన్న అష్షూరు సైన్యానికి సహాయం చేయడానికి కావాతుగా వెళ్ళాడు ఎందుకంటే పెరుగుతున్న బబులోను బలానికి విరోధంగా ఒక తటస్థ ప్రాంతం నిర్మించుకొనే ఉద్దేశంతో యోషీయా, దైవభక్తిగల యూదా రాజు (చూ. 2 రాజులు 23), పాలస్తీనా ద్వారా ఐగుప్తు సైన్యము వెళ్ళడానికి అభ్యంతరపరచాడు. అక్కడ ఒక మెగిదోలో ఒక చిన్న దొమ్మిలాంటి పోరాటం జరిగింది. యోషీయాకు దెబ్బతగిలి, మరణించాడు (2 రాజులు 23:29-30). ఆయన కుమారుడు, యెహోహాజు రాజు అయ్యాడు. ఫరో నెకో II హారానులో అష్షూరు బలగాల నాశనాన్ని ఆపడానికి అక్కడకు ఆలస్యంగా వచ్చాడు. ఆయన పట్టాభిషేకమైన నెబుకద్నెజరు II ఆదేశము మేరకు బబులోనీయుల బలగాలను నిర్వహిస్తూ ఉండినాడు. అలాగే ఆయర 605లో యూఫ్రటీసు మీద ఉన్న కార్మోమిష్ లో ఘోరంగా ఓడింపబడ్డాడు.

ఆయన ఐగుప్తుకు తిరిగి వెళ్ళుతున్నప్పుడు యెరూషలేములో ఆగి పట్టణాన్ని కొల్లగొట్టికొని వెళ్ళాడు. ఆయన యెహోహాజును కేవలం మూడు నెలల తరువాత మార్చి, బహిష్కరించాడు. ఆయన యోషీయా మరొక కుమారుడు, యెహూయాకీను సింహాసనమెక్కించాడు (చూ. 2 రాజులు 23:31-35).

6. నెబుకద్నెజరు II ఐగుప్తీయుల సైన్యాన్ని దక్షిణాన పాలస్తీన వరకు తరిమాడు అయితే ఆయన తన తండ్రి మారణ వార్త విని, బబులోనుకు తిరిగి వెళ్ళాడు.

ఆ తరువాత అదే సంవత్సరము ఆయన పాలస్తీనాకు తిరిగి వచ్చాడు. ఆయన యెహూయాకీనును యూదా సింహాసము కుర్చోండబెట్టాడు కాని అనేకమంది నాయకులైన పౌరులను మరియు అనేకమంది రాజకుటుంబ సభ్యులను బహిష్కరించాడు. దానియేలు మరియు తన స్నేహితులు ఈ బహిష్కరణలోని భాగమే.

D. 605-562 నెబుకద్నెజరు II:

1. 597-538 లో బబులోను పూర్తిగా పాలస్తీన ఆధీనంలో ఉండినది.

2. 597లో యెహూయాకీను యొక్క ఐగుప్తు పొత్తు వలన యెరూషలేము నుండి మరో దేశభహిష్కరణ జరిగింది (2 రాజులు 24). నెబుకద్నెజరు II యొక్క రాకడకు ముందే ఆయన మరణించాడు. ఆయన కుమారుడు

యెహూయాకీను, తాను బబులోనుకు బహిష్కారణ అయ్యేంతవరకు మూడు నెలలు మాత్రమే రాజుగా ఉండినాడు. యెహిజ్కేలుతో పాటు పదివేలమంది పౌరులు Canal Kebar చేత బబులోనుకు సమీపములో పునర్నివాసులైనారు.

3. 586లో, ఐగుప్తుతో ఎత్తిపోతల కొనసాగింపు తరువాత, యెరూషలేము పట్టణము పూర్తిగా నాశనం చేయబడింది (2 రాజులు 25) అలాగే ఒక సామాన్యప్రజల సామూహిక బహిష్కారణ కూడా జరిగింది. యెహూకీను స్థానంలో వచ్చిన జెదేకియా బహిష్కరించబడి, గెదల్యాను గవర్నరుగా నియమించబడ్డాడు.
4. గెదల్యాను యూదావారి విద్రోహ సైనికబలగాలచేత చంపబడ్డాడు. ఈ బలగాలు ఐగుప్తుకు పారిపోయి, యిర్మియాను తమతో రమ్మని బలవంతము చేశారు. నెబుకద్నెజరు నాల్గవసారి దండెత్తి (605, 596, 586, 582) మిగిలి, కనబడిన ప్రతి యూదుని బహిష్కరించాడు.

E. 562-560 ఎవిల్-మెరోడాక్, ఇంకా ఎవీల్కరోదకు అని కూడా పిలువబడ్డాడు (అకాడియన్, "మర్దకు వాడు")
 - ఆయన యెహూకీను చెరశాల నుండి విడుదల చేశాడు కాని అయితే ఆయన బబులోనులోనే ఉండిపోవలసి వచ్చింది (చూ. 2 రాజులు 25:27-30; యిర్మియా 52:31).

F. 560-556 నెరిగ్లిసార్.

- ఈయన తన భావమర్ది ఎవిల్-మెరోదకును హత్యచేశాడు
- ఈయన యెరూషలేమును ధ్వంశం చేసిన నెబుకద్నెజరు యొక్క సైన్యాధిపతి (చూ. యిర్మియా 39:3,13)

G. 556- లబాస్కీ-మార్షూ

- ఈయన Neriglissa యొక్క కుమారుడు కాని కేవలం తొమ్మిది నెలలలోనే హత్యచేయబడ్డాడు (Berossos)

H. 556-539 నబోనిదస్ (అకాడియన్, "నెబో" బహిష్కరించబడ్డాడు):

1. నబోనిదస్ ఒక రాజకుటుంబానికి సంబంధించిన వాడు కాదు కాబట్టి బహుశా ఈయన (Herodorus) నెబుకద్నెజరు (Nitocris బహుశా ఐగుప్టీ భార్యలలో ఒకటి కావచ్చు) యొక్క కుమార్తెను (Nitocris) వివాహమాడాడు.
2. అతని కాలంలో ఎక్కవ భాగం తేమా లోని చంద్ర దేవుడు Sin నకు దేవాలయము కట్టించడానికే ఖర్చుచేశాడు. ఆయన ఈ దేవత యొక్క ప్రధాన యాజకురాలు యొక్క కుమారుడు. ఇదే ఆయనను బబులోను ప్రధాన దేవుడు, మార్షూక్ యొక్క యాజకులకు శత్రువుగా చేసింది.
3. ఎక్కువకాలం ఆయన తిరుగుబాట్లను అణచివేయడానికి మరియు రాజ్యాన్ని సుస్థిరంచేయడానికే ఖర్చుచేశాడు
4. ఆయన తేమాకు కదలి వెళ్ళి, ముఖ్యపట్టణము బబులోనులో తన కుమారుడు బెల్షాజరుకు రాజ్యభారాన్ని అప్పజెప్పాడు (చూ. దాని. 5)

I. ? - బెల్షేజరు (సహ-పరిపాలకుడు)

- బబులోను పట్టణము గుటియమ్ యొక్క గిబ్రియాస్ ఆధ్వర్యంలో మెదో-పర్షియా సైన్యనానికి అతి సుళువుగా చేజిక్కింది. ఆయన యూఫ్రటీసు జలాలను దారి మార్చి, పట్టణాన్ని నిరభ్యంతరముగా చేజిక్కించుకొన్నాడు. పట్టణము యొక్క యాజకులు మరియు ప్రజలు పర్షియన్లను మర్దూకు యొక్క విమోచకులు మరియు

పునరుద్ధారకుల వలె భావించారు. గోబ్రియాస్ కోరేషు II చేత బబులోను యొక్క గవర్నరుగా నియమించబడ్డాడు. లేక దాని. 5:31 మరియు 6:1 లోని ‘‘దర్యావేషు’’ ఈ గోబ్రియాస్ కావచ్చు. దర్యావేషు అనగా ‘‘రాజసంబంధికుడు’’ అని అర్థము.

III. మిద్యా-పర్షియా సామ్రాజ్యము: కోరేషు II ఉదయించిన తీరు యొక్క అవలోకనము (యెషయా 44:28; 45:1-7):

- A. 625-585 సైయాక్సరస్ మెదియాకు రాజుగా ఉండినాడు, బబులోనును ఓడించడానికి అష్షూరుకు సహాయం చేసింది ఈయనే.
- B. 585-550 అష్టియాజస్ మెదియాకు రాజుగా ఉండినాడు. కోరేషు మాన్దేనా చేత ఆయన మనుమడు.
- C. 550-530 అన్షామ్ యొక్క కోరేషు II తిరుగుబాటు చేసిన సామంతరాజు.
 1. నబానిదస్, బబులోనీయుల రాజు, కోరేషుకు మద్దతునిచ్చాడు.
 2. కోరేషు II అష్టియాజస్ ను సింహాసనమును దింపాడు
 3. నిబోనిదస్, బాలాన్ని పుంజుకోవడం కొరకు ఈ క్రిందివారితో పొత్తు పెట్టుకొన్నాడు:
 - a. ఐగుప్తు
 - b. క్రొయెసస్, లిదియా యొక్క రాజు (చిన్న ఆసియా).
 4. 547- కోరేషు II సార్గీసు మీద దండెత్తాడు (లిదియా ముఖ్యపట్టణము)
 5. 539- నవంబరు 2, గుటియమ్ యొక్క గోబ్రియాస్, కోరేషు సైన్యముతో కలిసి, నిరభ్యంతరంగా బబులోనును చేపట్టాడు. గోబ్రియాస్ బబులోనుకు గవర్నరు అయ్యాడు.
 6. 539- అక్టోబరులో, కోరేషు II ‘‘చక్రవర్తి’’ వ్యక్తిగతంగా ఒక విమోచకుడుగా ప్రవేశించాడు. జాతి సమూహాల పట్ల తన దయగత విధానం ఒక జాతి పద్ధతిగా ఉండిన బహిష్కరణను తల్లక్రిందుల చేసింది.
 7. 538- యూదులు మరియు ఇతరులు తిరిగి స్వస్థాలానికి రావడానికి అనుమతింపబడ్డారు మరియు వారి సొంత దేవాలయాలను మళ్ళీ కట్టుకొన్నారు.
 8. 530- కోరేషు కుమారుడు, కాంబిసస్ II, ఆయన వారసుడైయ్యాడు.
- D. 530-522 కాంబిసస్ II యొక్క పరిపాలన.
 1. ఐగుప్తీయుల సామ్రాజ్యము 525 లో మెదో-పర్షియనుల సామ్రాజ్యానికి కలపబడింది.
 2. ఆయనకు బహుకొద్దికాల పరిపాలన ఉండినది:
 - a. కొంతమంది ఆయన ఆత్మహత్య చేసికొన్నాడు అంటారు
 - b. Heroditus ఆయన గుర్రాన్ని అధిరోహించే సమయంలో తన ఖడ్గముతో తెగిందని, దాని క్రిమిదోషంచేత మరణించాడని అంటున్నాడు.
 3. pseudo-smertdis – 522 యొక్క స్వల్పకాలికి పరిపాలన
- E. 522-486 డేరియస్ I (Hystapis) పరిపాలించడానికి ప్రారంభించాడు
 1. ఈయన రాజవంశస్థుడు కాడు, కానీ ఒక సైనికాధికారి.
 2. ఈయన పర్షియా సామ్రాజ్యాన్ని సత్లాప్స్ కొరకు ఉండిన కోరేషు యొక్క ప్రణాళికలను ఉపయోగించి నిర్వహించాడు (చూ. ఎజ్రా 1-6; హగ్గయి; జెకర్యా).
 3. ఈయన లిదియా వలె నాణ్యములను ముద్రించాడు
 4. గ్రీకును ముట్టడించడానికి ప్రయత్నించాడు కాని తరిమి కొట్టబడ్డాడు

- F. 486-465 జెర్డెక్స్ I యొక్క పరిపాలన:
1. ఐగుప్తీయుల తిరుగుబాటును అణచివేశాడు
 2. గ్రీసును ముట్టడించి పర్షియా కలను నెరవేర్చాలనుకొన్నాడు అయితే 480లో థెర్మోపోలీతో మరియు 479 లో సలామిస్ యుద్ధాలలో ఓడింపబడ్డాడు.
 3. బైబిలులో ఆహాషురస్ అని పిలువబడిన ఎస్టరు యొక్క భర్త 465లో హత్యచేయబడెను.
- G. 465-424 అర్తహాషస్త I పరిపాలించెను (చూ. ఎజ్రా 7-10; నెహెమ్యా; మలాకీ):
1. గ్రీకులు పోలోపయుసియను పౌర యుద్ధాలు ఎదుర్కొనేవరకు ముందుకు సాగారు.
 2. గ్రీసు విభజింపబడింది (అతేనియన్లు - పోలోపనీసియనులు).
 3. దాదాపు 20 సంవత్సరములు గ్రీకు పౌరయుద్ధాలు కొనసాగాయి.
 4. ఈ కాలములో యూదా సమాజము బలం పుంజుకొంది.
 5. హాస్ట II మరియు సెకీడియోనసుల క్షుప్త పరిపాలన - 423
- H. 423-404 దర్షేషు II పరిపాలించెను.
- I. 404-358 హార్తహాషస్త II పరిపాలించెను
- J. 358-338 హార్తహాషస్త III పరిపాలించెను.
- K. 338-336 ఆర్సెస్ పరిపాలించెను
- L. 336-331 దర్షేషు III (కండోమనసు) పరిపాలించెను.

IV. ఐగుప్తు యొక్క అవలోకనము:

- A. హిక్సోస్ (కాపరుల రాజులు - సెమెటికు పరిపాలకులు)- క్రీ. పూ. 1720/10-1550
- B. 18వ. రాజవంశము (క్రీ. పూ. 1570-1310)
1. 1570-1546 ఆమోసిస్
 - a. తెబిసును ముఖ్యపట్టణము చేశాడు
 - b. దక్షిణ కనానును ఆక్రమించాడు
 2. 1546-1525 అమోనిఫిస్ I (అమెన్హోటెప్ I).
 3. 1525-1494 తుత్మోసిస్ I
 4. 1494 - 1490 తుత్మోసిస్ II - తుత్మోసిస్ I కుమార్తె, హాట్షెప్సట్ ను వివాహం చేసికొన్నాడు
 5. 1490 - 1435 తుత్మోసిస్ III (హాట్షెప్సట్ యొక్క మేనల్లుడు)
 6. 1435-1414 అమోనిఫిస్ II (అమెన్హోటెప్ II)
 7. 1414-1406 తుత్మోసిస్ IV
 8. 1406-1370 అమోనిఫిస్ III (అమెన్హోటెప్ II)
 9. 1370-1353 అమోనిఫిస్ IV (అకేనాటెస్)
 - a. సూర్యును పూజించాడు, అటెన్
 - b. ఉన్నత దేవుని పూజించే విధానాన్ని నిర్మించాడు (ఏకదేవతారధన)
 - c. ఈ కాలములోని టెల్-ఎల్-అమర్నా ఉత్తరాలు ఉండినవి
 10. ? స్మెన్పతె

11. ? తుతాన్కమన్
12. ? అయి
13. 1340-1310 హారేష్టాబ్
- C. 19వ. రాజవంశము (క్రీ.పూ. 1310-1200)
1. ? రమేసేస్ I
2. 1309-1290 సేతి I
3. 1290-1224 రమేసేస్ (రమేసేస్ II)
- a. చాలా వరకు నిర్గమములోని ఫరో వలె పురావస్తుశాస్త్ర ఆధారాల నుండి
- b. హబారు బానిసల ద్వారా (సెమిటిస్ లేక హెబ్రీ బానిసలు కావచ్చు) అవారిను, పితోము మరియు రమేసేస్ పట్టణాలను కట్టాడు
4. 1224-1216 మర్సిష్టా (మరేన్యా)
5. ? అమేన్మోసస్
6. ? సేతి II
7. ? సిప్తా
8. ? టెవోస్రెట్
- D. 20వ. రాజవంశము (క్రీ. పూ. 1180-1065):
1. 1175-1144 రమేసేస్ III
2. 1144-1065 రమేసేస్ VI–XI
- E. 21వ. రాజవంశము (క్రీ. పూ. 1065-935):
1. ? స్మెన్మోస్
2. ? హెరిహోర్
- F. 22వ. రాజవంశము (క్రీ.పూ. 935-725 – లిబ్యాన్):
1. 935-914 పిషాక్ (ఘాసెన్స్ I లేక షెషాంగ్ I)
- a. నోలేమోను మరణము వరకు యెరోబాము I ను కాపాడాడు
- b. దాదాపు 925 ప్రాంతంలో పాలిస్తినాను జయించాడు (చూ. 1 రాజులు 14:25; 2 దిన. 12)
2. 914-874 ఒనోర్కొన్ I
3. ? ఒనోర్కొన్ II
4. ? షోష్పెక్ II
- G. 23వ. రాజవంశము (క్రీ. పూ. 759-715 – లిబ్యాన్)
- H. 24వ. రాజవంశము (క్రీ. పూ. 725-709)
- I. 25వ. రాజవంశము (క్రీ. పూ. 716/15-663 – ఇథియోపీయుడు/నుబీయుడు):
1. 710/09-685/84 షెబాకో (షబాకు)
2. 696/95-685/84 షెబ్తేకో (షెబిట్కూ)
3. 690/89, 685/84 -664 తిర్హాకా (తహర్కా)
4. ? తంతామన్

J. 26వ. రాజవంశము (క్రీ. పూ. 663-525 – సైటిక్):

1. 663-609 సమెంటికన్ I (సమ్మిక్)
2. 609-593 నెకో II (నెఖో)
3. 593-588 సమెంటికన్ II (సమ్మిక్)
4. 588-569 అప్రీస్ (హోప్రా)
5. 569-525 అమాసిస్
6. ? సెమింటికన్ III (సమ్మిక్)

K. 27వ. రాజవంశము (క్రీ. పూ. 525-401 – పెర్షియను):

1. 530-522 కాంబిసస్ II (కోరేషు II యొక్క కుమారుడు)
2. 522-486 దర్వేషు I
3. 486-465 జెర్డేస్ I
4. 465-424 హర్షహాషు I
5. 423^404 దర్వేషు II

*వివిధ వంశక్రమాల కొరకు Zondervan's Pictorial Bible Encyclopedia (జోన్డర్వాన్ యొక్క పిక్చోరియల్ బైబిల్ ఎన్సైక్లోపీడియా), వా. 2 పే. 231.

V. గ్రీసు యొక్క అవలోకనము:

A. 359-336 మెసెడోను యొక్క ర ఫిలిప్పు II

1. గ్రీసును నిర్మించాడు.
2. 336లో హత్యచేయబడ్డాడు.

B. 336-323 అలెగ్జాండరు II “చక్రవర్తి” (ఫిలిప్పు యొక్క కుమారుడు):

1. ఇసుస్ యుద్ధములో పర్షియా రాజు, దర్వేషు II తరిమికొట్టబడ్డాడు.
2. 33/34 సంవత్సరముల వయస్సులో జ్వరముతో 323లో మరణించాడు.
3. ఆయన మరణంతో ఆయన సైనికాధికారులు సామ్రాజ్యాన్ని పంచుకొన్నారు:
 - a. కాసెండర్ – మాసిడోనియా మరియు గ్రీసు
 - b. లిసిమకస్ – త్రాస్
 - c. సెలికస్ I – సిరియా మరియు పాలస్తీన
 - d. టోలేమీ – ఐగుప్తు మరియు పాలస్తీన
 - e. ఆంటిగోనస్ – చిన్న ఆసియా (ఆయన ఎంతో కాలము లేడు)

C. పాలస్తీనాను అధిపులలో ఉంచుకోడానికి సెలిసిడ్స్ వరెన్స్ ప్లోలిమిస్

1. సిరియా (సెలిసిడ్ పరిపాలకులు):
 - a. 312-280 సెలికస్ I
 - b. 280-261 అంథియోకస్ I సోస్టర్
 - c. 261-246 అంథియోకస్ II తియోస్

- d. 246-226 సెలికస్ II కలినకస్
- e. 226-223 సెలికస్ III సెరానస్
- f. 223-187 అంథియోకస్ III చక్రవర్తి
- g. 187-175 సెలికస్ IV ఫిలోపటర్
- h. 175-163 అంథియోకస్ IV ఎఫిఫెనస్
- i. 163-162 అంథియోకస్ V
- j. 162-150 దెమెత్రియస్ I

2. ఐగుప్తీయ (టోలేమాయిక్) పరిపాలకులు:

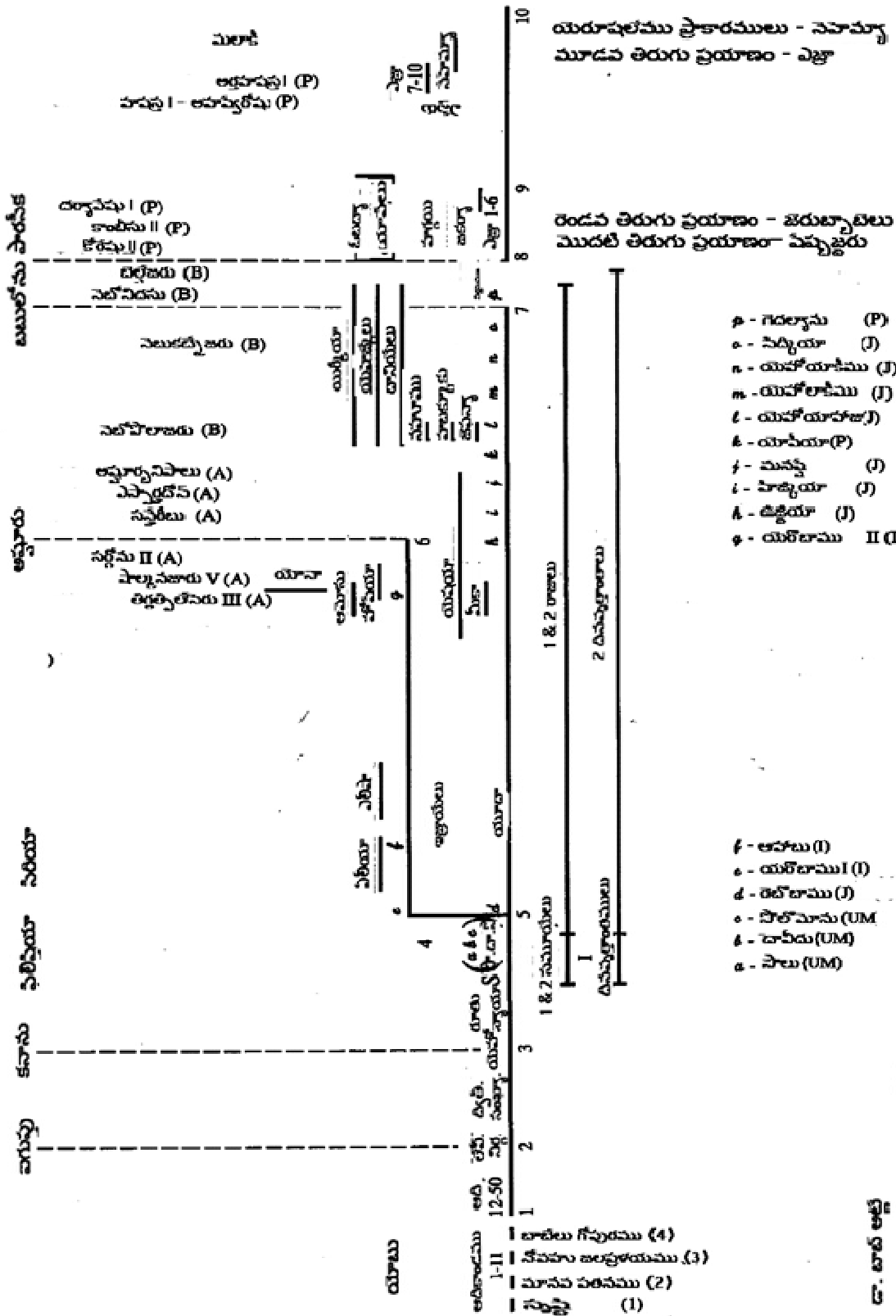
- a. 327-285 టోలేమీ I నోటర్
- b. 285-246 టోలేమీ II ఫిలడెల్ఫస్
- c. 246-221 టోలేమీ III ఎవెగేటస్
- d. 221-203 టోలేమీ IV ఫిలోపటర్
- e. 203-181 టోలేమీ V ఎఫిఫెనస్
- f. 181-146 టోలేమీ VI ఫిలోమెటార్

3. క్లుప్త అవలోకనము:

- a. 301 – టోలేమీ పరిపాలన క్రింద పాలిస్తీన సంవత్సరాల కొద్దీ పరిపాలింపబడింది
- b. 175-163 అంథికస్ IV ఎఫిఫెనస్, 8వ. సెలేసిడ్ పరిపాలకుడు, హెలెనైస్ యూదులను బలవంతముతో కోరుకొన్నాడు, అవసరమైతే:
 - i. వ్యాయామశాల కట్టించాడు.
 - ii. దేవాలయములో జియస్ ఒలింపస్ యొక్క అన్య పీఠాన్ని కట్టించాడు
- c. 168 - డిసెంబరు 13 - అంథియోకస్ IV ఎఫిఫెనసు ద్వారా యెరూషలేము బలిపీఠము మీద పందిని సంహరించుట. కొంతమంది దీనిని దానియేలు 8 లోని “దిక్కుమాలిన స్థితి యొక్క హేయత”గా పరిగణించారు.
- d. 167 - మోదిను లోని యాజకుడైన మత్తతీయాసు, మరియు ఆయన కుమారులు తిరుగబాటు చేశారు. తన కుమారులు యూదా మెక్కబియాసు “సమ్మెట అయిన యూదా.”
- e. 165 - డిసెంబరు 25- దేవాలయము పునరంకితము. ఇది Hanukkah లేక “వెలుగుల పండుగ.”

కాలముల యొక్క సమస్యలు, పద్ధతులు మరియు పూర్వోహాల కొరకు మీద ఉన్న మంచి తర్కణ కొరకు *The Expositors Bible Commentary* (ది ఎక్స్పోజిటార్స్ బైబిలు కామెంటరీ), వా. 4 పే. 10-17 చూడుము.

అనుబంధం నాలుగు
చార్టులు
పాతనిబంధన కాలక్రమరేఖ
(తదుపరి పేజీలో)

1 - గదిల్యాను (P)
2 - పిల్లియూ (J)
3 - యచోయోసీము (J)
4 - యచోలూసీము (J)
5 - యచోయోరూ (J)
6 - యాసీము (P)
7 - మనన్ (J)
8 - హేల్లూ (J)
9 - రెల్లీయూ (J)
10 - యులూము II (I)

1 - అబలు (I)
2 - యులూము I (I)
3 - రెల్లీయూ (J)
4 - హెల్లూము (UM)
5 - హెల్లీయూ (UM)
6 - హెల్లు (UM)

డా. బాబ్ ఆల్ట్
బుకల్ లాసున్, అంటర్న సెనల్ 96

తారీఖులు ఇవ్వబడని సంఘటనలు (ఆదికాండము 1-11)

1. సృష్టి (ఆ.కా. 1-2)
2. మానవ పతనము (ఆ.కా. 3)
3. నోవహు కాలములోని ప్రళయము (ఆ.కా. 6-9)
4. బబులోను గోపురము (ఆ.కా. 10-11)

తారీఖులు చెప్పబడిన సంఘటనలు

1. పితృక్రమానుగత కాలము (ఆ.కా. 12-50 మరియు యోబు)	క్రీ. పూ. 2000
2. ఐగుప్తు నుండి బహిష్కరణ (నిర్గమకాండము)	క్రీ. పూ. 1445 లేక 1290
3. కనాను గెలుపు (యెహోషువా)	క్రీ. పూ. 1440 లేక 1250
4. ఏకపత్యాధి ఐక్యత (సౌలు, దావీదు, సోలేమోను)	క్రీ. పూ. 1000
5. దావీదు వంశ ఏకపత్యాధిపతము	క్రీ. పూ. 922
6. అష్షురుకు సమేరియా (ఇశ్రాయేలు) పతనము	క్రీ. పూ. 722
7. బబులోనుకు యెరూషలేము (యూదా) పతనము	క్రీ. పూ. 586
8. తిరిగిరావడానికి తైరు (పెర్షియా) యొక్క విధులు	క్రీ. పూ. 538
9. దేవాలయము తిరిగి నిర్మింపబడుట	క్రీ. పూ. 516
10. పాతనిబంధన సంపూర్ణి (మలాకీ)	క్రీ. పూ. 430

రాజుల జాబితా

A. ఏకాధిపత్యము ఐక్యత

1. సౌలు (a)
2. దావీదు (b)
3. సోలేమోను (c)

B. ఇశ్రాయేలు

1. ఎరోబాము I (e)
2. ఆహాబు (f)
3. యెరోబాము II (g)

C. యూదా

1. రెహబాము (d)
2. ఉజ్జయి (h)
3. హెజ్కయి (i)
4. మనషే (j)
5. హోషియా (k)
6. యెహోహాజు (l)
7. యెహోకిము (m)

D. సిరియా

1. టిగ్లాగ్ పెల్వర్ III (745 – 727)
2. పాల్మనేజరు V (727 – 722)
3. సర్గాను II (722 – 705)
4. సెనాచెరిబు (705 -681)
5. ఎసారు హదోను (681 -669)
6. అష్షూరుబనిపాలు (669-663)

E. బబులోను

1. నెబోపోలాసర్ (626-605)
2. నెబుకద్నెజరు (605-562)
3. నెబోయిదస్ (556-539)
4. బెల్షాజర్

F. పెర్షియా

1. సిరియా II (550-530)
2. కాంబీస్ II (530-522)
3. దెరియస్ I (522-486)

8. యెహోకిను (n)
9. జెదకియా (o)
10. గెదాలియా (p)

4. జెరాక్సెస్ I (486-465)
5. ఆర్థా జెరాక్సెస్ I (465-424)

అనుబంధము నాలుగు - సిద్ధాంతపరమైన వాఙ్మూలము

నేను విశ్వాసము లేక మతమునకు సంబంధించి చెప్పిన మాటలను గురించి ప్రత్యేకించి పట్టించుకోను. బైబిలునే దృఢపరచుకోవడానికి నేను ఇష్టపడుతాను. విశ్వాసము యొక్క వాఙ్మూలము వలన, ఎవరైతే నన్ను ఎరుగరో వారు నా సిద్ధాంత దృష్టిని అంచనా వేయడానికి ఒక మార్గమవవుతుంది. ఎన్నో మతపరమైన తప్పులు, మోసాలు ఉన్న ఈ మన రోజులలో, క్రింద సంక్షిప్తమైన నా దైవిక జ్ఞాన శాస్త్రాన్ని ఇచ్చాను.

1. బైబిలు, పాత క్రొత్త నిబంధనలు రెండూ కూడా, దైవావేశితాలు, భ్రమ కాని, ప్రామాణికమైన దేవుని నిత్య వాక్యము. ఇది అమానుషమైన నాయకత్వము క్రింద మనుష్యుల ద్వారా నమోదు చేయబడిన దేవుని స్వ-బయలుపాటు చూడుము. దేవుని సృష్టమైన సత్యాన్ని, ఆయన ఉద్దేశాలను గురించి మనకున్న ఒకే ఒక ఆధారము ఇది. విశ్వాసానికి, తన సంఘ అనుభవాలకు కూడా ఆధారము ఇది ఒక్కటే.
2. ఒకే ఒక నిత్యుడు, సృష్టికర్త, విమోచకుడైన దేవుడు ఉన్నాడు. ఆయనే దృశ్యమైన వాటికి కాని, అదృశ్యమైన వాటికి కాని సృష్టికర్త. ఆయన యదార్థవంతుడు, న్యాయవంతుడు అయినప్పటికీ ఆయన తనను తాను ప్రేమ, శ్రద్ధలు కలిగిన వానికిగా బయలుపరచుకొన్నాడు. మూడు విభిన్న వ్యక్తులుగా తనను తాను బయలుపరచుకొన్నాడు: తండ్రి, కుమారుడు, పరిశుద్ధాత్ముడు: నిజానికి వీరు వేర్వేరు అయినప్పటికీ, భావము ఒక్కటే.
3. దేవుడు తన ప్రపంచాన్ని క్రియాశీలంగా నిర్వహిస్తున్నాడు. ఆయన తన సృష్టి కొరకు మార్చబడని నిత్యత్వ మరియు మానవ స్వేచ్ఛ కేంద్రీయమైన వ్యక్తిగత ప్రణాళికలను కలిగి ఉన్నాడు. ఏదైనా దేవుని యొక్క తెలివి, అనుమతి లేకుండా జరగదు, అయినా ఆయన దైవదూతల, మానవుల వ్యక్తిగత ఎన్నికలను అంగీకరిస్తున్నాడు. యేసు తండ్రి యొక్క ఎన్నిక మనిషి, ఆయనలో అందరూ సంభావనీయముగా ఎన్నుకొనబడుతారు. సంఘటనలను గురించిన దేవుని భవిష్యత్తానము మానవులను ముందే వ్రాసిన లేఖనములను బట్టి నిర్ణయింపబడరు. మనమందరమూ మన ఆలోచనలకు, కార్యాలకు బాధ్యత వహించాలి.
4. మానవాళి దేవుని స్వరూపములో, పాపరహితముగా సృష్టింపబడినప్పటికీ, దేవుని మీద తిరుగుబడటానికి ఇష్టపడ్డారు. మానవాళితే ఏజెంటు ద్వారా శోధింపబడినప్పటికీ, ఆదాము, హవ్వ వారి ఇచ్చపూర్వక స్వార్థపరత్వానికి బాధ్యత వహించవలసి వచ్చింది. వారు చేసిన తిరుగుబాటు, మానవులకు, సృష్టికి ప్రభావితమైంది. ఆదాములో మన సహవాస పరిస్థితి, మన వ్యక్తిగత స్వసంకల్ప తిరుగుబాటు, రెంటిని బట్టి దేవుని యొక్క కనికరము, కృప మనకందరికీ అవసరమై ఉంది.
5. పతనమైన మానవాళికి దేవుడు క్షమాపణ, పునరుద్ధరణ అనే విధానాలను అనుగ్రహించాడు. యేసు క్రీస్తు, దేవుని ఏకైక కుమారుడు, మానవుడైనాడు, పాపము లేని జీవితము జీవించాడు, ఆయన ప్రత్యమ్నాయ మరణము ద్వారా, మానవాళి పాపాలకు ప్రాయశ్చిత్తము చెల్లించాడు. పునరుద్ధరణకు, దేవునితో సహవాసానికి ఆయన ఒక్కడే మార్గము. ఆయన పూర్తిగావించిన పనిలో విశ్వాసము కలిగి ఉండటము తప్ప వేరొక రక్షణ విధానము లేదు.
6. మనలో ప్రతిఒక్కరు యేసులో దేవుడనుగ్రహించిన క్షమాపణ, పునరుద్ధరణలను అందుకోవాలి. యేసు ద్వారా దేవుడిచ్చిన వాగ్దానాలను ఇచ్చపూర్వకంగా నమ్మడము, మనఃపూర్తిగా తెలిసిన పాపాలనుండి తిరగడము అనే విధానముల వలన వీటిని మనము పూర్తిగావించగలము.
7. క్రీస్తులో మనకున్న నమ్మకము, పాపము నుండి పశ్చాత్తాపముల ఆధారముగా మనమందరము పూర్తిగా క్షమించబడి, పునరుద్ధరించబడుతాము. అయినా, మారుతున్న, మారిన జీవితాలలో ఈ క్రొత్త సంబంధ ఋజువులు కనిపిస్తాయి. మానవాళి పట్ల దేవునికి ఉన్న గురి ఒకనాటికే పరలోకము కాదు కాని ఇప్పటికీ క్రీస్తు సారూప్యము. ఎవరైతే విమోచించబడ్డారో, అప్పుడప్పుడు పాపము చేసినప్పటికీ, వారి జీవితమంతా విశ్వాసము, పశ్చాత్తాపములో కొనసాగాలి.

8. పరిశుద్ధాత్మ “మరొక యేసు.” తప్పిపోయిన వారిని క్రీస్తులోనికి నడిపించుటకు, రక్షింపబడిన వారిని క్రీస్తు సారూప్యతలోనికి పెంపొందించడానికి ఆయన ప్రత్యక్షమయ్యాడు. రక్షణలో ఆత్మ బహుమానాలు ఇవ్వబడుతాయి. వారు తన శరీరములో విభాగింపబడిన యేసు యొక్క జీవము మరియు పరిచర్య, సంఘము. బహుమానాలు ప్రాముఖ్యముగా యేసు యొక్క ప్రవర్తనలు, ప్రోత్సహకాలు. ఇవి ఆత్మ యొక్క ఫలాల ద్వారా ప్రోత్సహింపబడవలసి ఉంది. బైబిలు కాలములో ఆయన పని చేసినట్లే, ఈ రోజుల్లో మన జీవితాలలో కూడా పరిశుద్ధాత్మ పనిచేస్తున్నాడు.

9. పునరుత్థానుడైన యేసు క్రీస్తును, తండ్రి అన్నిటి మీద న్యాయాధిపతిగా చేశాడు. మానవాళి కంటికి తీర్పు తీర్చడానికి ఆయన తిరిగి భూమి మీదకి వస్తాడు. ఆయన తిరిగి వచ్చినప్పుడు ఎవరైతే యేసును నమ్మి ఉంటారో, ఎవరిపైతే గొర్రెపిల్ల యొక్క గ్రంథములో వ్రాయబడి ఉంటాయో వారు నిత్య మహిమాన్విత శరీరాలను పొందుతారు. వారు ఆయనతో నిత్యము ఉంటారు. అయినా, ఎవరైతే దేవుని యొక్క సత్యానికి స్పృహించకుండా త్రోసిపుచ్చి ఉంటారో వారు త్రియేక దేవుని సహవాస సంతోషాల నుండి నిత్యము వేరుపరచబడుతారు. దెయ్యము, దాని దూతలతో పాటు వారును నాశనము చేయబడుతారు.

మొత్తము లేక పరిపూర్ణము ఇదే ఖచ్చితము అని కాదు కాని ఇది నా హృదయములోని మత సిద్ధాంత వాసనను మీకు ఇస్తుందని నా నిరీక్షణ. నాకు ఈ వాఙ్మూలము నచ్చింది:

“అవసరతలో – ఐక్యత, పరిచర్యలో – స్వాతంత్ర్యము, అన్నిటిలో – ప్రేమ”